ANUL I No. 152 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — SÎMBĂTĂ 1 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

FALIMENTUL COMUNEĬ

Semne Rele

Dacă raţiunĭ de înalt interes general nu ne ar obliga la o critică de toată ziua în contra actelor ocîrmuireĭ, mărturisim că am ceda adesea unuĭ sentiment de compătimire şi am deplînge, în loc să învinovăţim, pe oameniĭ carĭ s'aŭ încăpăţînat să păstreze puterea cu jertfa desevîrşită a demnităţiĭ lor.

D. Dimitrie Sturdza a luat puterea în urma uneĭ campaniĭ desfrînate care a pus de-a pururea un zabranec negru peste paginele istorieĭ contimporane în carĭ 'i se va înregistra purtarea din ultimiĭ anĭ aĭ vieţeĭ. Pentru aşa faptă, autorul e de plîns — şi noĭ îl criticăm, în pornirea noastră de militanţĭ.

A turburat, cu furia omuluĭ a căruĭ conştiinţă s'a întunecat, tot ce era stabilit şi la locul luĭ în ţara aceasta, frămîntată şi necăjită. Şi opoziţia, tîrîtă de patima politică, n'a avut răgaz să discearnă ceea ce era patologic în atitudinea ministruluĭ preşedinte—de aci nedreptatea de a lovi în loc să compătimească pe omul victimă a propriuluĭ săŭ temperament nenorocit.

S'a înecat d. Sturdza în sînge — după ce tîrîse biserica în noroiŭ şi prestigiul ţăreĭ în botjocura străinătăţiĭ. Opoziţia, revoltată cu drept cuvînt de înjosirea dureroasă la care se coborîse demnitatea Statuluĭ, a făcut campanie în potriva bolnavuluĭ--în loc să lăcrămeze pentru ministrul a căruĭ minte se sguduise pînă în punctul de a nu vedea prăpastia către care se îndruma.

A revenit d. Sturdza—şi a revenit după umilinţe carĭ 'ĭ-au înstreinat pînă şi simpatiile oamenilor carĭ îĭ datoresc tot ce sunt eĭ azĭ. Şi noĭ, carĭ urmărim cu vigilenţă fie care pas al preşedinteluĭ de consiliu, ne-am înşelat în judecată, şi în loc să vedem în d. Sturdza un bolnav inconştient, şi să-l căinăm, am pornit în potriva luĭ cu înverşunare ca în contra unuĭ erou fioros.

S'a îngenunchiat ţara la capriciul istericilor din Pesta--şi opoziţia, neînţelegînd că purtarea şefuluĭ colectivităţiĭ e manifestarea normală a uneĭ stărĭ anormale, a cerut pedepsirea pacientuluĭ în loc să recomande regimul potrivit pentru oameniĭ cu şira spinăriĭ zmintită.

A trebuit ca însuşĭ Suveranul să caute a'şĭ da seama de gravitatea lucruluĭ pentru ca d-luĭ Sturdza să'ĭ se aplice, în fine, regimul indicat pentru cazul de care boleşte.

Şi ca o doctorie specifică pentru manifestaţiunile morbide ale ministruluĭ preşedinte, M. S. Regele a lăsat fără răspuns discursul premieruluĭ nostru, rostit la banchetul oficial de zilele trecute; şi tot ca doctorie a fost sistematic lăsat la un loc cu galoşiĭ în timpul festivităţiĭ de la Iaşĭ.

Şi d. Sturdza, mişcat de atenţiunea părintească a Suveranuluĭ, a mulţumit la gară sărutînd omuluĭ cu recunoştinţă mîna care 'ĭ administrase doctoria.

Dar convins că, în starea în care se află, d. Sturdza n'a putut avea, pentru alegerea colaboratorilor, liberul arbitru şi trebuinciosul discernămînt, Regele a fost silit să avizeze la mijloacele de a face cunoscut şi la periferie modul de a cugeta asupra ministruluĭ preşedinte şi a colegilor săĭ de spital.

Plecînd din Iaşĭ, Suveranul a ţinut să bucure şi pe saracĭ cu amintirea viziteĭ pe care a făcut-o, după multă întîrziere, celeĭ de a doua capitale a ţăreĭ. Drept aceea, conform vecheĭ tradiţiĭ, a trimis primărieĭ 6000 de leĭ ca să'ĭ împartă saracilor celor maĭ în nevoie. Dar, cunoscînd din experienţă practicele colectiviste, Suveranul s'a temut să lase grija distribuireĭ banilor la discreţia primaruluĭ de Iaşĭ, şi a întocmit, cu mîna sa, lista de ajutoare, ca să evite, negreşit, ocazia, pentru consiliul comunal, de a face.... caritate bine orînduită

Toate acestea — refuzul Regeluĭ de a vorbi ministruluĭ preşedinte într'o împrejurare solemnă, şi îndoiala exprimată anume asupra cinsteĭ consiliuluĭ comunal de Iaşĭ — toate aceste manifestaţiunĭ sunt semne rele. De aci şi pînă la furtuna care va resturna putrigaiul colectivist nu maĭ e de cît chestie de timp — timpul necesar spre a se căuta formula definitivă pentru lichidarea falimentuluĭ.

De alt-fel în stadiul în care se găseşte azĭ partidul naţional-liberal, retragerea colectivităţiĭ 'ĭ ar folosi în prima linie eĭ însăşĭ.

Tot maĭ bine e să utilizezĭ la vreme materialul uneĭ ruine — de cît să aştepţĭ pînă se va netezi terenul.

G. Rădulescu.

Febra Tifoidă

Pacostea care bîntuia pînă acum numaĭ asupra Iaşuluĭ, s'a întins de cît-va timp şi asupra capitaleĭ.

Sunt sute de cazurĭ pe zi de febră tifoidă—şi consiliul sanitar stă cu mîinile în sîn. Origina acesteĭ cumplite epidemiĭ stă în apa infectă pe care o bea populaţiunea—şi municipalităţile refuză cu încăpăţînare să introducă filtre la şcoalele publice.

Cazul este acelaşĭ ca şi la noĭ. Primăria face de toate—numaĭ ceea ce trebue nu face.

O nenorocire nu vine nicĭ o dată singură: o dată cu colectivişti ne a venit şi febra tifoidă—şi sunt semne că epidemia va dăinui cît va dăinui guvernul liberal, căcĭ măsurĭ de îndreptare nu se iaŭ.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Romeo. — In momentul cînd vor apare rîndurile acestea, pe scena nouluĭ teatru se va fi reprezentat geniala dramă a mareluĭ Shakespeare.

Pe scena nouluĭ teatru.... Dar sala, frumoasa sală, ca totdeauna, aproape goală.

Cu toate acestea ca nicĭ odată afiptul de spectacole a ţintuit privirea multora. Şi nu era numaĭ poiezia titluluĭ celeĭ maĭ cunoscute idile şi drame omeneştĭ — dar era că Iaşul a legat cînd-va de măiastra piesă numele celuĭ maĭ strălucit artist al sceneĭ romîne.

Pe vremea aceea în locul vechiuluĭ teatru distrus de flacărĭ nu se ridicase încă splendida clădire care aşteaptă astăzĭ bunăvoinţa publiculuĭ, ci era baraca luĭ Sidoli, nesfîrşită, urîtă surdă şi prozaică. Dar pe scena „circuluĭ-teatru" ne apăruse întâia oară interpretul măiastru. Acolo, liceanĭ diletanţĭ în artă, noĭ ocupam din timp locurile galerieĭ şi acolo sărbătoream cu aplauze ivirea la rampă a divinuluĭ Manolescu.

Era un decor sărac, dar cînd privighitoarea îşĭ îmbină glasul cu jurămîntul sfînt al îndrăgiţilor :—Julieta-Aristizza, Romeo-Manolescu, noĭ simţeam fiorii zguduitorĭ aĭ arteĭ puternice pe care o întrupaŭ atît de măreţ, atît de profund ceĭ doĭ marĭ artiştĭ aĭ sceneĭ romîne.

Astăzĭ creatorul luĭ „Romeo" nu maĭ este şi dacă glasul Julieteĭ cheamă încă dulce prin graiul uneĭ gingaşe artiste pe scena iaşană, nicĭ odată, nicĭ odată în viitor nu vom avea redat cu atîta talent, cu atîta adevăr, scenele fermecătoare ale drameĭ Shakespeareane.

Manolescu a dus cu sine în mormînt tot tezaurul luĭ Shakespeare—pentru noĭ.

Un premiu de pace

Testamentul luĭ Nobel. — Propagatoriĭ păciĭ.—Şi vis pacem... Candidatura luĭ Tolstoi.—O sectă rusă: Dukhoboriĭ.

Nu e mult de cînd a făcut senzaţie testamentul faimosuluĭ descoperitor al dinamiteĭ, Alfred Nobel. Un capital enorm o rentă de aproape 150.000 de francĭ, împărţită în cincĭ premiĭ egale pentru aceĭ care, fără nicĭ o deosebire de naţionalitate, vor fi adus cele maĭ marĭ serviciĭ omenirii.

Testamentul acesta este, de sigur, unul din cele maĭ bizare din cîte se pomenesc. S'ar părea o ironică potrivire, s'ar părea un act de ispăşire din partea aceluia care a dat lumiĭ elementul cel maĭ distrugător: dinamita. Dar nu datorim noĭ chiar progreselor, înspăimîntătoare în arta distrugereĭ, siguranţa păciĭ în zilele noastre?

Nobel proiectase să lase marea sa avere institutuluĭ de Franţa pentru răsplata invenţiilor folositoare pentru pacificarea universală, în domeniul fizicieĭ, chimieĭ, fisiologieĭ, medicineĭ sau literilor. Dar premiul are o extenziune maĭ largă încă: el poate fi acordat aceluia care chiar numaĭ prin cuvînt va şti să înlăture flagelul războaielor între popoare. Unversitatea sau Institutul de Franţa, după părerea Norvegianuluĭ sunt instituţiĭ oficiale care n'ar fi putut sprijini toate părerile sau mijloacele îndrăzneţe. De aceea averea a fost lăsată uneĭ comisiunĭ de cincĭ oamenĭ aleşĭ din Dieta norvegiană.

Intre cererile ce s'aŭ primit — de la artiştĭ, scriitorĭ, inventatorĭ etc.—e demn de notat candidatura recentă a generaluluĭ scriitor, contele Tolstoi. Nu pentru dînsul cere premiul bănesc, ci pentru o sectă rusă Dukhoboriĭ *care, după el, ar fi meritînd un premiu pentru propăvăduirea păciĭ.*

*

Dukhoboriĭ sunt o sectă religioasă care numără ca la 20000 de aderenţĭ şi practică, în Caucaz, doctrina religioasă susţinută de Tolstoi, acea a nerezistenţeĭ la rău prin violenţă. Oameniĭ aceştia sunt ceĭ maĭ resemnaţĭ ce a putut crea creştinizmul; eĭ îndură cu stoicism persecuţiile toate şi nu opun forţeĭ decît o nesupunere neînfrîntă şi senină dar fără violenţe. Se lasă biciuiţĭ, omorîţĭ, calcaţĭ în picioare de caiĭ cazacilor, jefuiţĭ, de averĭ şi trimişĭ în surgun.

In anul 1895 Tolstoi a scris o broşură în care e zugrăvită viaţa şi credinţa acestor eroi modernĭ, bătuţĭ, rîniţĭ, goniţĭ din sălaşele lor, îngrămădiţĭ astă-zĭ în cîte-va sate din Caucazia, unde mor de foame aproape. Acolo Tolstoi i-a văzut „marĭ, blînzĭ şi tarĭ," despreţuind orĭ-ce autoritate, spirituală saŭ temporală, ne primind nicĭ-o ierarhie, nicĭ un tribunal, nicĭ-o slugărnice şi supunînd tot traiul lor acestor principiĭ.

Prigonirile ce aŭ îndurat nu datează de ierĭ. Dreptul lor de martirĭ e maĭ vechiŭ. Deja la începutul secoluluĭ Dukhoboriĭ locuiaŭ în Taurida. Fură exilaţĭ la 1840 după un ukaz al împaratuluĭ Niculaĭ I care le dădu voe să locuiască guvernămîntul de la Tiflis, regiune mlăştinoasă la 5000 de metri deasupra mării.

Dukhoboriĭ se resemnară dar nu se se recunoscură supuşĭ, stăruind în trainica lor credinţă: «cugetul nostru ne opreşte de a intra în bisericĭ căcĭ ele nu maĭ sunt sfinte, pentru că sunt trecătoare iară nu veşnice. Biserica noastră nu e clădită nicĭ pe un munte, nicĭ în pădure, nicĭ de lemn, nicĭ de piatră: ci e clădită în sufletele noastre. Noĭ nu adorăm icoanele făcute de oamenĭ, nu credem în a lor sfinţenie. Respectăm o imagine lăuntrică de la care sufletul ni se luminează.». Mîngăiaţĭ de această nematerială credinţă eĭ se mutară, nomazĭ, din loc în loc, pribegind deapururĭ şi purtînd în suflet zeĭ şi sfinţĭ. Cultivară pămîntul unde li se dădu voe, şi fură fericiţĭ. Trăiaŭ uniţĭ şi se ajutaŭ între dînşiĭ. Astăzĭ încă, reduşĭ la un soiŭ de sclăvire, eĭ nu primesc nicĭ o lescaie de la ceĭ saracĭ, ci îĭ ajută pe cît pot şi cu ce iaŭ de la bogaţĭ.

Era prigonirilor se redeschise în potriva lor cînd un soldat numit Matveĭ Lebedeff încorporat într'un regiment de rezervă refuză de a face armată, luînd cu sine încă vr'o doĭ-spre-zece convertiţĭ. Pilda lor fu urmată de un mare număr. Adepţiĭ secteĭ strînseră armele grămadă şi udîndu-le cu petrol le dădură foc „arătînd prin aceasta, zice Tolstoĭ, că eraŭ gata să indure toate urmările pasivităţiĭ în faţa răuluĭ, adecă să îndure toate chinurile de cît să atace cu arma pe om".

Cazaciĭ desfrînaţĭ săvîrşiră îngrozitoare excese asupra acestor resemnaţĭ, care fură sfîşiaţĭ, călcaţĭ şi biciuiţĭ. Dar eraŭ mulţĭ şi nu putură să fie stîrpiţĭ cu desevîrşire. Li se dădu timp de treĭ zile ca să-şĭ vîndă tot ce aveaŭ şi apoĭ fură exilaţĭ în Georgia unde trăiesc acum şi unde i-a admirat Tolstoĭ.

Marele scriitor a pus dară candidatura acestuĭ trib nu pentru că ar pune mare preţ pe suma de bănĭ, dar pentru a se ajutora familiile victimelor grelelor persecuţiĭ.

Eĭ propagă sfîrşitul războiuluĭ, zice Tolstoĭ, prin fatalitatea lipseĭ de oştenĭ. Ce poate fi maĭ conform cu visul luĭ Nobel?

Căpăta-vor Dukhoboriĭ premiul? Moravurile norvegiene nu trebuiesc judecate după ale noastre saŭ după acele din apus. Acolo domneşte ideala seriositate, voinţa stăruitoare şi chibzuită în viaţă. Acolo trăesc aceĭ eroĭ din care Ibsen şi-a întocmit societatea teatruluĭ săŭ şi de-acolo Nansen a pornit la polul nord.

Iaţă de ce se poate întîmpla ca dorinţa luĭ Tolstoĭ, de a se răsplăti energia şi resemnarea secteĭ caucaziane, poate deveni un fapt îndeplinit.

Blag.

Călătoriile Favoriţilor

D. St. Sihleanu, secretarul ministeruluĭ cultelor şi instrucţiuneĭ publice, a fost la Stockholm, unde a cercetat de aproape admirabila organizare a şcoalelor din Suedia. De aci, d. Sihleanu a plecat la Berlin, iar actualmente se află la Paris de unde apoĭ va pleca la Neapol.

Voinţa Naţională

Aşa dar, traĭ neneco cu baniĭ babachi!

De cînd ţara, printr'o „răsuflare" care o face de rîs de douĭ anĭ, a reluat „stăpînire de sine" — favoriţiĭ ocîrmuireĭ o duc într'un chef şi o plîmbare.

Ministrul lucrărilor publice se duce la Rotterdam ca să viziteze portul; d. Cantacuzino merge la Viena, ca să răspunză preseĭ din Bucureştĭ la învinuirile ce aduce d-luĭ Sturdza cu privire la decoraţia luĭ Jeszenszky—pe cînd secretarul general al ministeruluĭ de culte se duce la Berlin, ca de acolo să treacă la Paris, de unde are de gînd să se repeadă la Neapole pentru a cerceta de aproape „admirabila organizare" a şcoalelor din Suedia.

Atîtea plăcerĭ, gustate toate pe socoteala Statuluĭ, sunt de natură să ne facă invidioşĭ pentru oameniĭ practicĭ, carĭ aŭ ştiut din vreme să'şĭ înscrie titlurĭ la atenţiunea haznataruluĭ general.

De alt-fel, lucrul e şi firesc. De ce s'ar face cine-va colectivist — expunîndu-se prin aceasta la criticele tuturor oamenilor cinstiţĭ—dacă în schimbul unuĭ aşa de imens sacrificiŭ n'ar avea nicĭ dreptul de a-şĭ plimba cheresteaua în socoteala Statuluĭ?

Slavă domnuluĭ! Calitatea de naţional-liberal—dacă porecla aceasta constituie, cum-va, o calitate — nu aduce pacientuluĭ nicĭ stimă nicĭ consideraţie; dacă n'ar aduce nicĭ folosul de a înlesni turiştilor călătoria gratis prin apusul civilizat şi pe ţărmurile unde nu e iarnă nicĭ odată—atuncĭ nicĭ un muritor n'ar maĭ îmbrăţişa profesiunea de colectivist.

Pentru a respunde la învinuirea ce 'ĭ se aduce de cîtă-va vreme cum că ar fi ungur de origină, d. Sturdza profită de toate împrejurările spre a dovedi că e de obîrşie romană. Şi a început, sistematic, de la coadă: Romaniĭ dedeaŭ pîine şi „hora Unireĭ" poporuluĭ, cînd începea să'şĭ arate colţiĭ; d. Sturdza dă diurne şi misiunĭ în străinătate partizanilor pe carĭ 'ĭ apucă *spleenul* din pricina huzureleĭ.

Misiunea Şcoalelor Catolice în Romînia

N. I. Filip, Galaţĭ 1897, ediţia a II-a

Am primit nu de mult o broşură cu titlul de maĭ sus. Ca una ce tratează chestiunĭ de şcoală am cetit-o cu atenţiune spre a vedea ce spune autorul.

Să spun drept de a-şĭ fi cetit broşura ca un cucernic creştin m'aşĭ fi aliat în totul la ideile d-luĭ Filip, alias *Filipide*. Dar discuţia pe tema aceasta mi se pare prisoselnică, de oare ce nu se sinchiseşte o ţară de pe faptul că o domnişoară două, fie acea a Romînuluĭ Gavril Abramof (!) *d-ra Liseta Abramof*, sau alta, a crezut de cuviinţă a se catoliciza.

S'au întîmplat şi se vor întîmpla şi în viitor scene de asemenea natură, în care individualităţile şi temperamentele nu prejudecă masele.

Autorul se teme de o surpare a ortodoxismuluĭ prin catolicism. Legitimă temere la un credul! Dar noĭ ştim că azĭ ştiinţa face proseliţĭ, iar nu diferitele secte religioase. Şi dacă icĭ pe colea se întîmplă unele cazurĭ, trebue a fi privite ca rarităţĭ, care nu vor putea lovi masele. Nu se surpă mozaismul prin unele creştinărĭ ale Ovreilor.

Că institutele iezuite dau o maĭ îngrijită educaţie religioasă e de netăgăduit. Nu ne înscriem cu totul contra educaţieĭ religioase. Din contra o credem ca o puternică pîrghie în dezvoltarea moralităţiĭ în om. Totuşĭ educaţia modernă tinde a deveni morală pe baze civice, sociale, iar nu numaĭ religioase; şi dacă Iezuiţiĭ maĭ continuă a da o exagerată educaţie religioasă, aceasta se explică prin excluzivismul credinţeĭ catolice, şi prin bigotismul, care stăpîneşte pe preuţiĭ catolicĭ; bigotism, care se împacă în mod curios cu o largă cultură modernă. Pentru noĭ exagerarea acestuĭ sentiment religios e o chestie de atavism în şcolile iezuite. Să le fie de bine.

Autorul maĭ învinueşte şcolile catolice că surpă familia şi neamul.

Din sutele de fete, care au învăţat în şcoalele catolice sigur că 99 la sută au eşit bune mame. Nu şcoala interverteste rolul natural al femeeĭ; că icĭ pe colea unele au dat dovadă de uşurătate în moravurĭ, e o boală generală a timpuluĭ nostru, cînd azistăm la o prea mare desvoltare de sentimentalism în tinerele generaţiunĭ.

Credem că e şi unilaterală şi exagerată această critică, ce s'ar putea aduce şcoaleĭ în genere, iar nu numaĭ celeĭ iezuite în special.

Numărul femeilor nemăritate se găsesc între cărturărese, căcĭ şcoala le desvoltă acele aptitudinĭ bărbateştĭ, de le fac nedestoinice pentru căsătorie.

Dar nu! şcolile catolice surpă naţionalitatea! Sunt patetice paginele în care autorul zugrăveşte pînă în cele maĭ micĭ amănunţimĭ chipul cum se practică educaţia în aceste scoale.

Ce-ĭ dreptul, simţul patriotic e cam slab cultivat în şcoalele noastre, şi nu noĭ Romînii dăm dovadă de o exagerare de naţionalism. Orĭ că suntem cu toţiĭ Romînĭ noĭ, orĭ că în firea noastră de popor şi rasă stau aceste apucăturĭ; în orĭ ce caz constatarea aceasta e dureroasă. Natural că şcoala contribue mult la lustruirea şi înălţarea sentimentuluĭ de ţară, de popor, dar şcoala mare unde se învaţă patriotismul e societatea.

Aci noĭ stăm rău. Pe noĭ n'a avut *şi nicĭ azĭ n'are* cine să ne înveţe patriotismul.

Domniĭ noştriĭ în trecut ca şi guvernanţiĭ de azĭ numaĭ patriotism nu ne-au învăţat. Aşa că dar critica ce o face autorul broşuriĭ şcolilor catolice n'ar putea prinde şcoaleĭ în genere.

Să deştepte iubirea de popor, patriotismul la femee, care nu va avea un rol activ în cultivarea şi nutrirea patriotismuluĭ e în adevăr greu.

Cultura care se dă actualminte femeiĭ, să fie în genere domnişoară de şcoală, să *parlească* nitică franţuzească şi să ştie *drîmbăni* din clavir, nu se împacă cu naţionalismul.

Din cele zise reiesă că autorul ca Galaţan n'a eşit din sfera oraşuluĭ săŭ, şi mînat de cîte-va fapte petrecute acolo şi la care fapte a fost se vede *direct* interesat, a dat întindere mare studiuluĭ săŭ, generalizînd lucrurĭ, care nu se referă numaĭ la şcolile catolice, ci la şcoala Romînă în genere.

Studiuluĭ D-luĭ Filip i se potriveşte de

minune vorba luĭ Crist: vezĭ paiul din ochiul aproapeluĭ tău, iar *bîrna* din ochiul tău nu o vezĭ.

Să începem de la noĭ pentru a remedia răul.

Gh. Ghibănescu

NOTE TEATRALE

Romeo şi Julieta

— —

Marea tragedie a luĭ Shakespeare pe scena teatruluĭ nostru? Iată o îndrăzneață încercare pe care stăm la îndoială dacă se cuvine orĭ ba s'o sprijinim. Piesa e una din acele opere superioare de care numaĭ marile talente cată să se apropie su sfială şi respect şi de la care odinioară s'aŭ adăpat cele două superioare forțe dramatice ale teatruluĭ iaşan: vorbim de răposatul Manolescu şi de neîntrecuta Aristizza Romănescu.

«Romeo şi Julieta» geniala poiemă a iubiriĭ omeneştĭ, a iubiriĭ apoteozate, ridicată maĭ presus de orĭ ce simțire şi nesimțire omenească, purtată—ca un fier spre a-l căli în flacărĭ—prin focul tuturor luptelor şi mizeriilor, puse fața în față cu toate celelalte patimĭ pentru a triumfa în desevîrşita nimicire a vieților unite.

Julieta e de patru spre zece anĭ, dar ea a crescut în țara unde înfloresc portocaliĭ, în căldura şi precocitatea meridională, în traiul lasciv al Veroneĭ medievale.

Romeo? Este omul de la nord care după expresia poietuluĭ Heine e destul de dobitoc ca să iubească a doua oară fără noroc; iubeşte cu inima şi cu spada, cu dorința omuluĭ care nu poate ajunge. Dar nu este iubirea luĭ întăia ivire a instinctuluĭ de tinerețe: «flacăra pîlpîind între două nopțĭ de întuneric el nu are simțirea plină de reticențe, de trăgănărĭ, de îndoielĭ, de temerĭ şi de slăbiciunĭ ca Iulia care şopteşte atît de suggestiv:

...De crezĭ cumva
Că m'aĭ învins prea lesne, atuncea să mă'ntunec
Cu îndărătnicie să-ți spun mereŭ: Nu vreau
Ca să mă rogĭ...

Dar ambiĭ la olaltă întrupează eterna şi banala dramă a dragosteĭ fără parte pe care Shakespeare ştie s'o învăluie într'un ocean de glume, de jocurĭ de cuvinte şi de amănunte: balet, privighitorĭ, morminte, spade şi otravă sunt atîtea cunune pe fruntea tinerețelor doritoare care se nasc într'un zîmbet şi mor într'un sărut".

Putut-am noĭ admira *această* dramă în traducerea tecnică şi în tălmăcirea insuficientă de pe scena noastră?

In parte.

Căcĭ d-na Aglaia Pruteanu şi-a însuşit cu mult talent esențialele calitățĭ de interpretare ale neîntrecuteĭ maiestre care ne-a creat pe Iulia. D-na Pruteanu posedă gigăşie şi grație destulă pe lîngă un talent de întîiul rang şi a alăturat succeselor din Ofelia şi Desdemona pe acel al Iulieteĭ. Distinsa artistă nu va încerca nicĭ odată haina de fioroasă tragedie ca în Lady Macbette saŭ în Lady Ana, dar ce i-ar lipsi ca să ne redee pe Cordelia şi pe Iessika, eroine delicate şi simțitoare? Puțin exercițiŭ şi stăpînire de sine ca să avem acea continuitate de emoțiune zguduitoare pe care-l cere drama shakespeareană şi d-na Pruteanu e definitiv consacrată ca primă artistă a sceneĭ.

Cine a interpretat pe Romeo? Se zice că d. Vasilescu are pseudonimul bizar «Al Leaneĭ N. V...» Ceea ce nu-l împedecă să aibă talent, chiar dacă Romeo ar fi avut părțĭ slabe. Scena iubiriĭ — dialogul cu Iulia, apărută noaptea în balcon l'a relevat: încolo multă umbră chiar în cele maĭ luminoase scene.

De remarcat—în treacăt căcĭ e tîrziŭ de tot—d-niĭ Ionescu, Penel, şi Morțun. Acesta ar merita o deosebită luare aminte: ținută de scenă abilă şi multă stofă de comedie. Penel să se teamă de un rival.

D. Cîrjă putea fi bine dacă n'avea de *combătut* sufliorul care abuzează în adevăr de... actorĭ şi de public. D-niĭ Cuzinschi şi Doria n'aŭ avut vremea să se distingă, iar d. Popovicĭ junior s'a prea grăbit să moară...

Era să uit pe „Atena" care a avut *momente* bune. In „Shakespeare!" Cine îşĭ rîde de o bună cucoană Veta?...

Leandru

Memento. Duminecă acelaşĭ spectacol. Cereți bilete laterale—se aude maĭ puțin sufleurul.

Lunĭ: Réjane în *Madame Sans-gêne;* Marțĭ: *La douloureuse.*

„Opinia" la Vasluiŭ

— —

Ca o dovadă clasică de lăcomie, vă citez următorul fapt, menit să clasifice pentru tot-deauna neruşinarea şi firea hrăpeață a celor pe carĭ o întîmplare nefastă i-a adus în capul trebilor noastre publice.

Reposatul filantrop, Gheorghe Mircea, a legat printre altele şi comuneĭ Vasluĭ, o casă situată în strada Stefan cel mare, cu condiție specială, ca să se instaleze în ea o şcoală profesională.

Primăria satisface dorința decedatuluĭ. Pentru a aduce, însă, acest local în stare de a răspunde scopuluĭ, cheltuieşte vre-o şapte saŭ opt miĭ leĭ cu reparațiile necesare şi clădirea unor atenanse, care se servească de locuință directoareĭ. Ce se întîmplă, însă? senatorul colegiuluĭ al doilea, d. Costică Bastachi, fiind nevoit a se muta la Iaşĭ, găseşte de cuviință să profite de influența pe care o are, pentru a realiza o chirie convenabilă pungeĭ sale, dar în disproporție cu valoarea reală a imobiluluĭ seŭ. Inzistă pe lîngă primărie ca să închirieze casele sale pentru şcoala profesională. Primarul se execută şi oferă *2000 leĭ pe an chirie pe casele d-luĭ Bastachi, situate la marginea oraşuluĭ, iar casele donate de Mircea, situate în centrul oraşuluĭ şi pentru a căror aducere în stare bună şi proprie scopuluĭ donațiuneĭ, primăria a cheltuit opt miĭ de leĭ, rămîn pustiĭ, fără ca macar să se aibă scuza că populațiunea şcoaleĭ ar fi în aşa proporție, ca să justifice actul incalificabil al administrațieĭ comunale.*

Ceia ce'ĭ maĭ nostim e că d-l Bastachi este unul dintr'aceĭ carĭ pozează în duşmanĭ aĭ gheşefturilor, cînd e vorba, bine-înțăles, să le facă alțiĭ.

D. Lupaşcu rămîne nesimțitor în fața nesfîrşitelor potlogăriĭ, pe care zilnic le semnalează presa. Uită, să vede, onorabilul prefect, că grație atitudineĭ nepăsătoare pe care a avut orĭ de cîte orĭ s'aŭ petrecut abuzurĭ sub administrația sa, oameniĭ de bine aŭ refuzat cu oroare să-ĭ întindă mîna, reducîndu-l a rămînea în societatea luĭ Costandachi, ciubotarul, şi a luĭ Panaite, comisarul actual al Vasluiuluĭ. D-sa preocupat într'una de mijloacele prin care ar putea sătura banda de ahtiațĭ, uită că va veni momentul în care nicĭ profesorul seŭ actual, Ginsberg, nu-ĭ va putea ajuta.

Corespondent.

BUGETUL DIN MONTECARLO

Ziarul *Secolo* din Milan publică bilanțul încheiat de administrația din Montecarlo, la sfîrşitul anuluĭ financiar curent.

Ruleta a încasat 14.850,000 leĭ (fața de 19,850,000 din anul trecut). S'aŭ cheltuit 2,000,000, lista civilă a principeluĭ Albert de Monaco; 1,500,000 pentru polițe, gendarmerie, instrucție şi lucrărĭ publice; 1,000,000, pentru directorĭ, administratorĭ, crupierĭ şi personal de serviciŭ; 800,000 leĭ pentru teatru, orchestră, curse de caĭ, filantropie etc; 500,000 anunciurĭ şi reclame; 100,000 cheltueli de drum pentru jucătorĭ nenorociți; 100,000 s'a cheltuit pentru a se evita sinuciderile. In cursul anuluĭ financiar expirat s'aŭ sinucis 35 persoane nenorocite la ruletă.

O vizită în Ocne

— —

Nu stiŭ dacă ațĭ vizitat vre-o dată minele de sare din prejurul Tîrgul-Ocneĭ.

E o privelişte măreață şi în acelaşĭ timp dureroasă. In adevăr, vizitatoriĭ sunt întîiŭ mişcațĭ prin coborîrea cea grabnică într'un precipițiu întunecos; nu să simte nicĭ o sguduire a ascensoruluĭ, nu ştiĭ dacă mergĭ, dacă veĭ scăpa în curînd de întunecimile ce te înconjoară şi te imobilizează.—De o dată, o atingere bruscă de pămînt; ochiĭ cu greŭ zăresc o lumină mică şi albicioasă în depărtare. De îndată însă ce am pătruns ceva maĭ înăuntru şi putem distinge ce ne încunjoară, pare că ne-am afla înaintea uneĭ scene de opere. Inchipuiți-vă stîncĭ înalte de jur împrejurul vostru; ici şi colo o lampă electrică a căreĭ lumină reflectată pe pereții de sare îĭ face să strălucească cu miĭ de licăririĭ şi alăturea umbra cu atît maĭ adîncă şi amenințătoare cu cît lumina era maĭ plăcută.

Bandițiĭ care-şĭ petrec viața în aceste subterane nu maĭ aŭ nimic omenesc; deja dacă am asculta teoriele luĭ Lombroso pe fețele lor sălbatice s'ar reflecta defectuositățile lor psihice şi morale; deja prin căutătura lor naturală s'ar vedea răutatea şi firea lor criminală. Cît maĭ mult trebue să se depărteze eĭ de omul civilizat, să se apropie de feara neîmblînzită prin traiul ce-l duc în acest întuneric, în acest frig, unde umezeala şi gustul de sare te pătrunde pînă la oase, unde nu-ți maĭ poți înghiți saliva de amară ce devine prin atmosfera încunjurătoare.

Dar acesta e pentru mulțĭ, (căcĭ sunt şi victime ale justițieĭ umane) o pedeapsă cuvenită să o spuie mamele ce nu maĭ aŭ copiĭ, soțiele fără bărbațĭ etc.

Şi eĭ par că simt pe umeriĭ lor greutatea vineĭ şi a pedepseĭ; aşezațĭ în grupe de cîte 6 saŭ 5 altă dată maĭ mulțĭ, altă dată maĭ puținĭ, lovesc din răsputerĭ cu şălile îndoite în blocul de sare de la picioarele lor. Loviturile se succed de la un grup la altul, ciocanele ridicate împreună, împreună se abat, sonurile sunt repercutate de echou, şi acea cadență a mişcărilor, acea înlănțuire musicală a loviturilor adaogă şi maĭ mult la impresiunea că am asista la o scenă de operă.

. . . . . .

Dar frigul devine din ce în maĭ simțit; ce bucurie cînd ne aflăm iarăşĭ afară, cînd razele bine-făcătoare a soareluĭ încălzesc membrele noastre şi înveselesc natura întreagă.—Ah! cetitorule, şi noĭ suntem cam în cazul bieteluĭ ocnaş în cea ce priveşte astă-zĭ soarele: trebue să aşteptăm de acum primăvara pentru a ne bucura de el.

Daisy.

INFORMAȚII

— —

Ni se comunică un moment picant din vizita Regeluĭ la spitalul sf. Spiridon.

La patul unuĭ bolnav de febră tifoidă, pe placa căruia se vedeaŭ curbele temperatureĭ, Majestatea Sa întreabă pe doctor de ce boală suferă pacientul.

— De malarie, Majestate, respunde doctorul Pilescu.

— Se poate, replică Regele, dar după curbele temperatureĭ par'că ar fi febră tifoidă.

— La noĭ în țară, reia medicul, microbiĭ malarieĭ sunt adesea în asociație cu aĭ febreĭ tifoide.

— Da? Atuncĭ, în cazul acesta, se vede că sunt maĭ mulțĭ de cît aĭ febreĭ tifoide....

— —

In Franța se gîndesc serios la reforma coduluĭ de justiție militară. Reforma se va face pe următoarele baze:

Aplicarea coduluĭ de instrucțiune criminală şi la delictele şi crimele de competința consiliuluĭ de rezboiŭ.

Prevederea, în codul de justiție militară, de circumstanțe atenuante chiar pentru delictile pur militare.

Cînd ne va maĭ veni şi nouă rîndul, să ne gîndim la o aseminea reformă?

— —

O descoperire înfricoşată

Ziarele străine povestesc în zilele din urmă un epilog al rezboiuluĭ greco-turc, epilog al căruĭ grozăvie opreşte mintea în loc.

Se ştie că torpiloarele greceştĭ nu făceaŭ explozie, şi că din pricina acestuĭ defect de armament armata grecească a fost pusă, din capul locului, în condițiĭ de inferioritate. In urma primuluĭ desastru guvernul, care atribuia înfrîngerea lipseĭ de bărbație a comandantuluĭ trupelor de operațiune, l-a rechemat şi l-a înlocuit cu colonelul Smolenski. Turcrĭ, însă mergeaŭ din biruință în biruință, şi ofițeriĭ grecĭ observaŭ cu nedumerire că torpiloarele lor nu serveaŭ la nimic. In nervozitatea momentuluĭ, trupele crezură că nenorocirile lor se datoresc nedestoinicieĭ prințuluĭ moştenitor, care se afla pe cîmpul de luptă cînd cu înfrîngerea de la Farsala. Incepură să murmure, se revoltară în parte, şi la un moment dat, dinastia a fost la două degete de peire, din cauza torpilelor.

Aŭ fost datĭ în judecată ofițeriĭ carĭ primiseră, de la fabrică, materialul de resboiu; s'aŭ făcut anchete, expertize, memoriĭ — s'a atacat din noŭ dinastia. Dar motivul pentru care nu luaŭ foc torpiloarele nu s'a găsit.

A trebuit ca însăşĭ fabrica să caute a-şĭ da seamă de defectul preparatelor sale, defect al căruĭ urme nu se găsia nicĭ în modelurile nicĭ în registrele uzineĭ. Şi iată ce s'a descoperit, scrie corespondentul berlinez al ziaruluĭ *Times:*

Fie care torpilă este expediată din fabrică cu două capete care se aseamănă: unul pentru a servi la manevre, şi care conține, în loc de încărcătură, o greutate de fier echivalentă—şi altul, cu în cărcătură, destinat pentru răsboiŭ. Pentru a preveni exploziile, capetele încărcate sunt închise în nişte recipiente speciale şi nu se fixează la torpile decît în timp de rezboiŭ.

Toate torpilele furnisate guvernuluĭ grec, la începutul anuluĭ 1896, eraŭ prevăzute cu ambele capete şi cu capsele necesare. Nu se poate, prin urmare, presupune de cît un singur lucru: în graba şi în frigurile plecăreĭ floteĭ greceştĭ, ofițeriĭ însărcinațĭ cu serviciul torpilelor aŭ uĭtat să fixeze capetele încărcate de corpul torpilelor — şi aŭ făcut răsboiul cu torpile ale căror capete eraŭ pentru manevre!

— —

D. Macry a învitat pe inginerul şef al comuneĭ Iaşĭ să meargă la Slănic împreună cu d. Pogonat, directorul epitropieĭ sf. Spiridon, pentru a face recepțiunea tuturor instalațiunilor noĭ din Slănic.

D. Chaigneau va face. cu această ocazie, planul iluminăreĭ Slăniculuĭ cu electricitate.

— —

Curtea de cassație, după o discuțiune de două zile, a casat deciziunea Curțeĭ noastre de apel prin care se admisese anularea testamentuluĭ d-luĭ Sofian.

Anularea se admisese pe baza că în autentificarea tribunaluluĭ se întrebuințase formula „cetindu-i-se", din care nu se poate stabili dacă judecătorul care instrumental a cetit singur testatoruluĭ, testamentul.

— —

I. P. S. S. Mitropolitul Moldoveĭ şi al Suceveĭ, a plecat a seară la Bucureştĭ; pentru a a asista la şedințele de toamnă ale Sf. Sinod.

I. P. S. S. a fost condus la gară de părintele Ştiubeĭ, directorul Mitropolieĭ, precum şi foarte mulțĭ preuțĭ din Iaşĭ.

— —

Curtea de Apel s. II, a decis erĭ că chiar vînzarea de lozurĭ garantate de Statele străine constitue o contravențiune la legea loterielor şi a condamnat pe fortul portăreĭ Giurcăneanu la 20 leĭ amendă.

— —

Primarul comuneĭ Miroslava a găsit cu cale să dea în judecată maĭ pe toțĭ locuitoriĭ aceleĭ comune, pentru că nu s'a prezentat cu caĭĭ înaintea comisiuneĭ de rechiziție. Parchetul a îmbrățoşat părerea primaruluĭ. Tribunalul s. I a achitat pe toțĭ inculpațiĭ, pentru că numaĭ în timp de campanie neprezentarea înaintea comisiuneĭ, constitue o contravenție.

— —

Joĭ, 30 Octombrie, s'aŭ ținut la facultatea de filozofie examene de cursurile pe carĭ le predă d. Găvănescu. Aŭ reuşit la psichologie d-rele Manoilescu, Calypso Dumitriu, Mina Gheorghiu, Maria Livescu; şi d-niĭ Botez şi Belissimus.

La pedagogie, d-ra Nanu; la estetică d-ra Sturza.

Admirăm răbdarea şi înțelepciunea cu care a chestionat profesorul încontinuŭ de la 2—6.

— —

Timpul cel răŭ s'a ivit; pleumbările devin din ce în ce maĭ puțin plăcute.—D-rele noastre aŭ găsit, însă, alt mijloc de a se distra. Aflăm că Marțĭ a fost un *five-oclock* la d-rele Gane; Mercurĭ la d-rele Negruzzi.

E de dorit, fireşte, că în fie-care zi să ştiĭ că la anumită oră te aşteaptă o primire plăcută şi un ceaĭ cald, şi maĭ plăcut pe gerul siberian ce bîntue.

— —

Lista persoanelor carĭ urmează să fie ajutate din fondul de 6000 de leĭ dăruiți de M. S. Regele, listă care a sosit terĭ împreună cu baniĭ, a produs o adevărată consternație printre ceĭ din administrația comunală.

Lista era purtată din mînă în mînă şi fie-care martor la această scenă a putut să vadă tremurul nervos al d-luĭ Gane.

Singur conu Iorgu maĭ putea să vorbească şi mereu se întreba:

— Ce ne facem, c'oane, cu petiționariĭ şi caliciĭ noştriĭ?

— —

D. General Iarca, comandantul corpuluĭ 4 de armată, a trecut azĭ, Joĭ, în inspecție garnisona din Birlad.

— —

Administrația comunală a înaintat azĭ ministruluĭ lucrărilor publice raportul privitor la racordarea drumuluĭ de fer cu noul abator şi tîrgul de vite. In acest raport se cere ministruluĭ să ordone facerea planurilor pentru ca la prima-vară să se poată începe lucrarea.

— —

Tot personalul care e în sarcina primărieĭ pentru canalizarea Calaineĭ a fost concediat de administrația comunală, afară de d. Inginer Gambara şi de copistul Şiştoveanu.

Mărunte

La spitalul Sf. Spiridon, secția d-luluĭ Botez, a fost internat lucrătorul ungur Iazot Girtag, care a căzut de pe o schele de la gară şi şi-a frînt piciorul.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

9)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

II

In dimineața aceasta, ca aproape în toate zilele eraŭ la dejunul intim de la familia Duvillard, cițĭ-va prietenĭ carĭ maĭ mult se pofteaŭ singurĭ, de cît eraŭ poftițĭ. In dimineața friguroasă de desgheț şi de promoroacă, otelul măreț din strada Gaudot-de-Mauroy, lîngă bulevardul Madeleneĭ, era împodobit cu florile cele maĭ rare, pasiunea baroaneĭ care schimba camerele nalte, bogate, pline de minunĭ, în sere calde şi mirositoare, în care lumina vînătă şi tristă a Parisuluĭ, se schimba într'o mîngîiere de o nesfîrşită dulceață.

Apartamentele marĭ de recepție eraŭ în rez-de-chauzée, înspre curtea imensă, precedată de o mică grădină de iarnă, care servia de vestibul cu geamurĭ şi în care se aflaŭ în tot-de-a-una doĭ lacheĭ în livrea cu verde şi aur. O galerie renumită de tablourĭ, evaluată la maĭ multe milioane, ocupa toată partea de la miază noapte. Şi scara de onoare, de o bogăție de asemenea faimoasă, ducea la apartamentul ocupat, de obiceiŭ, de familie; un salon mare roş, un salon mic cu albastru şi argint, un cabinet de lucru, cu pereții acoperiți cu pălăriĭ vechĭ o sală de mîncare tapisată verde palid, mobilată după moda englezească, fără a socoti camerele de culcare, nicĭ cabinetele de toaletă. Otelul zidit sub Ludovic XIV îşĭ pastrase toată măreția de nobleță, cu toate că era cucerit şi servit gustuluĭ de plăcerĭ a burgheziei triumfătoare, care domneşte de un secol prin a tot puternicia nouă a banuluĭ.

Nu sunase încă amiaza, Baronul Duvillard, contra obiceiuluĭ seŭ fu cel dintăĭ în salonul albastru brodat cu argint. Era un om de 60 anĭ, nalt, solid, cu nasul mare, obrajiĭ graşĭ, gura mare, cărnoasă cu dinți ca de lup însă frumoşĭ. Devenise pleşuv prea de vreme, şi îşĭ boia periĭ rarĭ, se rădea complect de cînd barba îĭ înălbise. Ochiĭ cenuşiĭ denotaŭ îndrăzneală, rîsul era liber şi puternic. Toată fața exprima posesiunea cucereireĭ, regalitatea stăpînuluĭ fără scrupul, care usa şi abuza de puterea furată şi păstrată de casta sa.

Făcu cițĭ-va paşĭ şi se opri înaintea unuĭ minunat coşuleț cu orchidee, lîngă fereastră. Pe sobă, pe masă, buchete de violete îmbalsamaŭ aerul; în urmă se aşeză lungindu-se în unul din fotoliurile albastre, bătut cu argint, în moliciunea acestuĭ parfum a linişteĭ adîncĭ şi calde care părea că cade din draperiĭ. Scosese un jurnal din buzunar, şi începu se recitească un articol, în timp ce otelul întreg, spunea averea sa imensă, puterea sa devenită suverană, întreaga istorie a secoluluĭ, care făcuse din el stăpînul. Bunicul seŭ Jérôme Duvillard, fiul unuĭ avocat mititel din Poiton, venise la Paris ca elev de notar, în 1788 în vrîstă de 18 anĭ, şi, foarte aspru, inteligent, înflămînzit, cîştigase celedintăĭ treĭ milioane, la început prin agiŭ asupra bunurilor naționale, maĭ tîrziŭ ca furnizor al armatelor imperiale. Tatăl seŭ Grigore Duvillard, fiul luĭ Jérôme, născut în 1805, adevăratul marele om al familieĭ, acela care domnise cel dintăĭ în strada Godot-de-Mauroy, după ce regele Ludovic Filip îĭ dăduse titlul de baron, era unul din eroiĭ finanțeĭ moderne, prin cîştigurile luĭ scandaloase sub monarhia din Iulie şi sub al doilea împeriŭ, în toate tălhăriile celebre ale speculațiunelor asupra minelor, drumurilor de fier, Suezuluĭ. Şi el, Henric, născut în 1836, nu se pusese serîos in afacerĭ de cît la 35 de anĭ, adoua zi după războiu, la moartea baronuluĭ Grigorie, dar se pusese cu o poftă atît de turbată, în cît îndoise averea într'un sfert de secol. Era conrupătorul, devoratorul, care conrupe, devorează şi înghite tot ceea ce atingea; era tentatorul, cumpărătorul conştiințelor de vîndut, înțelegînd timpurile nouă, în fața democrațieĭ, la rîndul său flămînzită şi nerăbdătoare. Inferior tatăluĭ şi buniculuĭ său, avînd înfățişarea posesoruluĭ, a cîştigătoruluĭ, fără însă aceea a cuceritoruluĭ, un om toribil, cu toate acestea, un triumfător puternic operînd sigur, adunînd milioane la fie-care greblare, tratînd de egal cu guvernele, putînd să pue în buzunar dacă nu Franța, dar cel puțin un minister. Intr'un secol de istorie, în treĭ generațiunĭ, regalitatea se încarnase în el, deja amenințată, cutremurată de vijelia de mîne. Şi figura-ĭ, cîte odată se mărea, creştea, devenea burghezia însă-şĭ, care în împărțeala de la 89, a luat totul, care se îngroşase din acest tot în paguba stăreĭ a patra, şi care nu vrea să înapoiască nimic.

Articolul pe care-l recitea baronul, într'un jurnal de 5 banĭ îl interesa. *Voacea poporuluĭ*, era o foaie de zgomot, care, sub pretext că apără morala şi dreptatea ultragiate, arunca în fie care dimineață un scandal nou, în speranța că-şĭ va mări tirajul. Şi, în dimineața aceea, în litere marĭ era acest titlu: Afacerea drumurilor de fer africane, o tălhărie prin care s'a luat peste suma din contract, încă 25 de milioane, două ministere vîndute, treĭ-zecĭ deputațĭ şi senatorĭ compromişĭ.

(Va urma).

Afacerea Dreyfus

In ședința consiliului de miniștri de alaltăeri, 9 Noembrie crt, chestiunea revizuirei procesului Dreyfus a venit la ordinea zilei. Ministrul președinte, Méline și ministrul de rezboi generalul Billot, referează. Ei declară că Dreyfus a fost judecat regulat și după toate formele și că sentința rămîne în picioare cu toate consecințele sale. Ministrul de justiție, declară că neaducîndu-i-se la cunoștință nici o dovadă nouă de vinovăție, guvernul nu poate face alt-ceva de cît să menție sentința.

Ziarele continuă de a discuta cu furie afacerea. Toată lumea se întreabă ce va face acum Scheurer-Kestner, venerabilul senator, care a luat în mînă cu atîta desinteresare cauza ex-căpitanului. Iel trebuie să vorbească și să aducă înaintea publicului dovezile pe cari spune că le posadă. Gazetele șoviniste triumfă. In sgomotul sinistru al acestor ziare, vocile barbaților politici care cheamă poporul la înțelepciune se pierd.

Cassagnac, Clémenceau și Ranc, cer revizuirea procesului pentru onoarea justiției și pentru luminarea opiniei publice.

Jour dimpotrivă cere ca Scheurer Kestner să fie tras în judecată ca complice al lui Dreyfus, dacă nu trebue convocat cel puțin un mare meeting popular în care să se protesteze în contra ori căreĭ intervenții a vice-președinteluĭ senatuluĭ.

Mulți se așteptau ca în ședința de eri a senatului Scheurer-Kestner să se esplice. Nu s'a întîmplat însă nimic în această privință. Scheurer-Kestner a prezidat ședința.

După o relațiune a ziarului *Matin* dovezile pe care le-ar poseda Scheurer, relativ la nevinovăția lui Dreyfus, ar fi următoarele :

Tradarea ar fi existat și după condamnarea ex-căpitanului. S'a găsit la ministerul de războiŭ o scrisoare pe care grafologiĭ aŭ contundat'o cu acea a exilatului din insula Dracilor, scrisoare ce ar aparține însă unui mic funcționar de la ministerul de rezboiŭ, astăzi dispărut.

Matin crede și el că e absolut necesar ca Scheurer-Kestner să vorbească și guvernul să aducă la rîndul său dovezile de vinovăție, ce le are, înaintea parlamentului. Guvernul n'are de ce să se ingrijască de Germania. Germania nu va declara războiŭ pentru că Franța ar da pe fața spionajul unui spion german. Și Franța întreține spioni la Berlin. Dacă Germania ar dori rezboiŭ, nu i-ar lipsi motive de a-l provoca, în afară de chestiunea Dreyfus.

Rappel, un alt ziar parizian, într'un prim-articol aduce laude bravureĭ și onorabilității lui Monod și Scheurer Kesner, fără a intra în fondul chestiuneĭ.

Atitudinea hotărîtă, în favoarea revizuireĭ procesului Dreyfus, a bonapartistului Cassagnac, își găsește explicația, după unii, în greutățile pe cari acest politician brutal vrea să le facă guvernului.

De aici și sfatul pe care 'l dă Cassagnac lui Scheurer Kestner de a aduce chestiunea, în toată întregimea ei, înaintea parlamentului și a opiniei publice.

De altmintrelea, spune ziaristul bonapartist, dacă s'ar dovedi nevinovăția lui Dreyfus, aceasta nu poate aduce consternație, ci, dimpotrivă o mare bucurie în rîndurile armatei.

Moftul-Antim

După o telegramă recentă din Constantinopol, publicată de ziarele streine, chestia beratului lui Antim pare a fi părăsită aproape cu totul. Telegrama în chestie vorbește numai despre amînarea din nou a *confirmăreĭ* capului bisericesc al Romînilor otomani ; cît despre *beratul investitureĭ*, ceea ce nu e tot una cu o simplă confirmare, nici nu pomenește macar.

Mitropolitul Antim primește, totuși, regulat cîte 1200 de lei pe lună de la statul romîn, fără să facă nici o treabă, de vreme ce n'are investitură, și totul face a se crede că va continua să primească această leafă un timp îndelungat, de oare ce nu sunt de loc semne că guvernul va putea dobîndi un episcopat în Macedonia.

Această nouă izbînda colectivistă seamănă ca două picături de apă cu toate victoriile diplomatice ale d-lui Sturdza.

Un conflict austro-turc

Se anunță din Constantinopol ziarului «Flemdenblatt» că trimiterea încrucișătorului-torpilor austro-ungar „Leopold" la Mersina a fost provocată de atitudinea nedemnă și nelegală a autorităților locale din această localitate contra unui supus austro-ungar. Aceste autorități aŭ expulzat pe un agent al Lloyduluĭ austriac; D. Brazzaffolli, în urma unei simple bănuelĭ de participare la niște răzvrătirĭ politice.

Inainte de a se fi făcut vr'o reclamație, s'a exprimat ambasadeĭ austro-ungare păreri de răŭ în această privință și s'a promis să se ia măsuri; totuși d. Barzzafolli a fost silit să se îmbarcheze, și a fost atacat cu autorizația Porții, de agenții autorităților, cari n'aŭ ținut samă nici de pavilionul austro-ungar, nici de protecția consulară, agenții declarînd că procedaŭ astfel din ordinul guvernului.

ULTIME INFORMAȚII

— —

Miine se face recepția instalațiunelor de la baia comunală, instalații făcute de casa *Koerting frères*.

Comisiunea de recepțiune se compune din d-nii Chaigneau, Cozadini, consilier comunal, Corban, director al școaleĭ de arte și inginerul G. Brăescu.

⁜

Se știe că cu ocazia inaugurăreĭ abatoruluĭ, d. Sturdza a rugat pe d. Chaigneau să-i facă un raport către M. S. Regele cu privire la înființarea uneĭ fabricĭ de conserve, în apropierea abatoruluĭ.

Pentru a putea face în tihnă această lucrare, iginerul șef al comuneĭ a obținut un concediu de 40 zile ca să meargă în străinătate pentru a studia chestiunea.

⁜

Marți prefectul Gheorghian a înaintat M. S. Regeluĭ următoarea listă cu persoanele cerute pentru decorare:

D-nii: Gane, primarul orașuluĭ; Vrânceanu, președintele Curteĭ de Apel, Mândru, procuror general, Tacu, prim ajutor de primar, Penescu, prefectul poliției, Blank, autorul planuluĭ Universității, Troli și Scolari, architecții-constructorĭ aĭ Universității, inginerul Franck reprezentantul societățeĭ de construcții care aŭ construit Teatrul, Abatorul și Școala de arte și meseriĭ, Hurmuzescu, directorul liceuluĭ internat, Corban, directorul școaleĭ de arte, dr. Jocu, medicul veterinar al comuneĭ, Chaigneau, inginer șef și Vigniali architect.

Tănase Gheorghiu, Grigore N. Macri și George M. Șendrea, epitropĭ aĭ caseĭ Sf. Spiridon, d-r C. Bottez, medic primar al secției chirurgice, Iancu H. Landes, antreprenorul și constructorul străzilor orașuluĭ Iași, Petru V. Grigoriu (Budușcă) autorul poezieĭ recitate la representația de gală, Const. Lepădatu, ajutor de primar, Căpitan Moisachi, comandantul escadronuluĭ de gendarmĭ călărĭ, architect Lecomte de Nuoy, preotul C. Georgescu, protoereul jud. Iași, părint. Știubeiŭ, directorul mitropoliei, preot Login, protoereul orașuluĭ, A. B. Brandia, directorul liceuluĭ externat, A. Zdrobicĭ, directorul prefecturei de poliție, A. Gheorghiu, comandantul sergenților de poliție.

⁜

Cu ocazia unor săpăturĭ ce s'aŭ făcut la construirea portuluĭ Constanța s'au descoperit urme ale vechiuluĭ oraș roman Tomi.

Intre altele s'a descoperit un cimitir cu maĭ multe morminte și un templu foarte bine conservat.

D. Gr. Tocilescu a plecat erĭ la Constanța pentru a lua masurĭ ca nu cumva să se strice ceva din prețioasele descoperirĭ.

⁜

D. Th. Vasiliu, profesor de istorie la gimnaziul «Alexandru-cel-Bun» din Iași, a fost numit definitive la catedra sa.

⁜

Capitolul, privitor la abatoriŭ, din bugetul comunal, se soldează anul acesta cu un deficit de 160000 leĭ, și anume : 100,000 leĭ facerea șoseleĭ care nu era prevăzută în buget, și 60,000 leĭ pentru recepția regală.

Cu așa gospodărie mergem de-a dreptul la faliment.

⁜

Intrebăm din nou administrația comunală de ce nu se dărîmă casele Leibovicĭ.

Se șoptesc multe lucrurĭ necurate.

Pentru moment ne mărginim numaĭ la simpla întrebare, în curînd vom răspunde tot noĭ și atuncĭ vom cita fapte.

⁜

D. Gheorghian, prefectut districtuluĭ Iași, a fost decorat cu marele cordon al Coroaneĭ Romînieĭ.

⁜

Toate instalațiunile frigorifere de la noul abator sunt gata. Recepția provizorie a fost făcută.

Astă-zĭ Societatea reclamă plata sumeĭ de 60,000 leĭ ce i se maĭ cuvine, în casa comunală, însă e, tufă.

Reprezentantul acesteĭ societățĭ a amenințat cu proces administrația dacă nu i se achită suma, căcĭ e maĭ mult de o lună de cînd s'a făcut recepția provizorie...

Avem să asistăm la un frumos spectacol.

⁜

Cu toate știrile respîndite în vara anuluĭ acestuia cum-că deschiderea parlamentuluĭ va avea loc înainte de 15 Noembrie, din cauza *nămoluluĭ* de proiecte și reforme ce pregătesc colectiviștiĭ, totuși camerile nu vor fi convocate de cît pe ziua de 15 Noembrie, ultima limită constituțională.

In ajunul deschidereĭ corpurilor legiuitoare, majoritățile—adică unanimitățile din cele două camere—vor fi convocate în întrunire intimă spre a se înțelege asupra alegereĭ biurourilor.

Atît și nimic maĭ mult, fiind că d. Sturdza nu vrea să audă de nicĭ o combinație. Ministrul președinte a trimis deja tuturor disidenților răspunsul următor: *„Orĭ eŭ, ori conservatoriĭ!"*

Tribuna, *organul oficios al comitetuluĭ național din Sibiŭ, răspunde în următoriĭ termenĭ la apelul d-luĭ dr. V, Lucaciŭ pentru unirea și reînceperea lupteĭ naționale* :

„... In familie s'aŭ produs certe, dar lucrul a mers înainte. Cîrmaciĭ credincioșĭ aŭ rămas la postul lor. și plugariĭ aŭ arat înainte cu plugul vechiŭ și în brazdă veche. Cine dorește muncă, cine țintește spor și bună-stare, ridicarea moșieĭ și înflorirea eĭ, să vină la brazdă, să vină la ogașa părăsită. Căcĭ munca e multă și muncitoriĭ sunt doriți de toți".

⁜

O dovadă maĭ mult despre starea psihică în care se găsea d-l Ganea față cu lista dată de Rege cuprinzînd persoanele ce aŭ a fi ajutate, e și faptul că semnăturile d-luĭ primar puse în josul filelor listeĭ, sunt scrise cu o mînă atît de tremurîndă încât abia se pot descrifa.

⁜

Direcția serviciuluĭ sanitar superior a trimes o circulară tuturor prefecților, în care li se atrage din noŭ atenția asupra stăreĭ sanitare a districtelor. De asemenea s'a pus din noŭ în vedere d-lor prefecți să ia toate măsurile posibile pentru asanarea localităților băltoase.

⁜

Un muzeŭ arheologic la Iași

Este necesitate de a se înființa un muzeu de Etnografie, pe lîngă Universitatea din Iași, în care să se poată strînge toate rămășițele trecute istorice și maĭ ales preistorice ale popoarelor carĭ aŭ locuit din timpurile cele maĭ vechĭ și pînă astă-zĭ în ținuturile Moldoveĭ. Cu atît maĭ interesant ar fi aceasta cu cît cercetările din urmă ale regretatuluĭ archeolog și poet Beldiceanu și ale profesoruluĭ Buțureanu au arătat că județele Suceava, Dorohoĭ, Iași, Tutova și Vasluĭ, sînt pline de resturĭ importante preistorice, fie din epoca de bronz și de fer, pe maĭ ales din perioada neolitică.—Pentru acest muzeŭ etnografic s'ar găsi un loc acestor resturĭ carĭ deși aflătoare pe la oamenĭ se rîsîpesc fără nicĭ un rost pretutindenĭ, s'ar găsi poate și mijloace bănești pentru cercetărĭ amănunțite archeologice, mijloace înaintate de particularĭ chiar.

In acest muzeu Etnografic s'ar aduna de asemenĭ și rămășițele de produse actuale naționale, carĭ cu înaintarea influențelor din Apus sunt menite să dispară pentru tot deauna. S'ar aduna de pildă toate uneltele casnice primitive remase prin diferitele sate maĭ în laturĭ de influențele orașelor. S'ar face o colecție de fotografiĭ, saŭ chiar picturĭ de către ceĭ competenți, după sculpturile frumoase ale postalurilor de la casele țărănești maĭ bogate, după săpăturile în piatră, ale porților de intrare la bisericile maĭ vechĭ romînești, după picturile ctitorilor zugrăviți la intrarea în amvonul bisericesc, și în fine după ornamentele și odăjdiile sfinte maĭ vechĭ se înțelege ale preoților păstrate prin mînăstirĭ sau la particularĭ.

Un început de asemenea formare de museŭ etnografic se pare că este pe punctul de a reuși. Rectorul Universității a sfătuit pe d. Antonescu, ca să ceară consiliuluĭ facultățeĭ de litere, intervenția sa directă pe lîngă d. ministru Haret.

Insăși ministrul este dispus să dea o sumă de banĭ, pentru începutul lucrăreĭ dacă ne amintim de faptul că dăruise Universității din Iași, copiile în gips ale profesoruluĭ Odobescu și careĭ neutilizate de nimenĭ de la Universitatea din Bucureștĭ, fuseseră lăsate să se strice în niște magaziĭ bătute de ploae și umede. Deși colecția aceasta de gipsurĭ nu s'a adus la Iași, în schimb Universitatea are o sumă de antichităților prehistorice, desgropate în aniĭ trecuți de către d-niĭ Beldiceanu și Buțureanu la stațiunea Cucutenĭ.

⁜

Cartelul Găzarilor

După cartelul măcelarilor, al brutarilor—și după cartelul brutarilor, cartelul găzarilor. Pare că e o industrie la Iași.

E vorba ca peste cîte-va zile, dublu litrul de gaz să se vînză cu 90 de banĭ, sau chiar cu un leu.

Aceasta se datorește în mare parte administrației comunale, care pe toate căile face propagandă pentru cartel și pentru compania de gaz din Bucureștĭ, al căreĭ asociat local e d. Nathansohn. In scopul acesta primăria împedecă alte persoane de a esercita acest comerț și nu emite autorizațiunĭ de cît pentru persoanele recomandate de carteliștĭ.

Un inspector de barierĭ a declarat deună-zĭ unuĭ găzar că orĭ cine ar îndrăsni să concureze pe d. Nathansohn, nu va putea întra cu gaz în oraș.

Societatea de petrol, care are rezervoare la gară, înlesnește, la rîndul eĭ, acest monopol scandalos. Reprezentantul eĭ, d. Jurist, pleacă dimineața de la depozit cu accizarul comuneĭ pentru ca lumea să nu poată cumpăra gaz de cît de la depozitul luĭ Nathansohn.

Cu chipul acesta d. Nathansohn face prețul care-i place, și produsul de peste 10,000 leĭ pe lună 'l împarte cu colegiĭ săĭ din cartel.

Statistica dovedește că din 104 depozite micĭ, cîte se află în oraș, *98* sunt închiriate de d. Nathansohn.

Și din acestea, numaĭ *28* funcționează, pe acolo, adică, pe unde simte el că e nevoe.

Dacă nu administrația comunală dă concurs faimosuluĭ Nathansohn și comdanieĭ, pentru ce nu s'a închis încă depozitul din piața hăleĭ, care trebue să fie închis după regulament, căcĭ s'a aprins de treĭ orĭ pînă acum—și în timpul din urmă însuși bătrînul tată al d. Nathansohn 'și a găsit moartea acolo?

Pînă astă-zĭ, de *opt orĭ* s'a amînat licitația pentru furnizarea gazuluĭ necesar comuneĭ Iași, din pricină că concurenții fiind goniți, nu se prezintă de cît Nathansohn și iar Nathansohn.

Primăria noastră ar trebui să cugete că are deja prea multe păcate ca să maĭ ia asupră-și și specula mizerieĭ locuitorilor nevoiași.

⁜

Iată lista persoanelor carĭ aŭ fost înscrise în listele trimese de casa regală, pentru ajutorarea din fondul de 6000 leĭ trimiși dr M. S. Regele.

Plata se va face la casierie cu începere de Lunĭ 3 Noembrie.

Sofia Balasan 100, preot Alex Arion 60, Catinca maior Buzdugan 60, Elena Voinescu 60, Bisericeĭ din cot. Sculenĭ 60, Biserica și școala din comuna Ribicioara 60, Cost. Ceaur Aslan 60, Pavel Arhip 50, Efrosina Andriescu 50, Maria Bratu, elevă la institutul Gregorian 50, O. V. Gheorghiu, 50. Th. Vaisman 50, Paraschiva Simionescu 40, Eugeniu Nichifor 40, Natalia Marinescu 40, Ecaterina Teodor 40, Zoe Alexandrescu 40, Ionescu N. Gh. 40, Mihailovicĭ 40, Victor Crulovicĭ 40, Maria Paraschiv 40, Costache Averechi 40, Gheorghe Marta 40, Cecilia Chresbuderescu 40, Ecaterina Mîrzescu 40, Gh. Misirliu student 40, Carol Sufrin elev 40, Matrona Manoreliu 30, Elena Anastasiu 30, Gh. I. Vasiliu 30, Alexandru Movileanu 30, Natalia Munteanu 30, Herșcu Moise elev cl. VI liceul nație. 30, Ecaterina Belador 20, Dumitru Cojoc 20, Smaranda Vicol 20, Casuca Maria 20, A. Mihailescu 20, Sofia Popovicĭ 20, Cat. Botez 20, Ileana Ciuhureanu 20, Sofia Simionescuu 20, Vasiliu I. Gh. 20, Albert Vamsidler 20, Elisabeta Boldt 20, Anica Gogei 20, Maica Zenaida Dumitriu 20, Eufrosina Manoliŭ 20, Nicolae V. Pescariu 20, Stefan Menteacă 20, Teodor Lupan 20, Anica Petrovicĭ 20, Ecaterina Gh. Deleanu 20, Lupu Stoica 20, Tanase Mardari, I. Mardari, Ion Maxim, Elena Gh. Popescu, Th. Amăriuteĭ, Maranda Codrescu, Elena Nistor, Eftimia Mihailovicĭ, Mihalache Andriescu, Maria Theodor, Ileana Arnăutu, Iona Sufragiu, Catinca Vasiliu, Elisabeta Vasiliu, Gheorghe Iosib, Maria Constantin, Frații Borș, Vas. Manoliu, Nicolae Popa, Maria Florea, Elena Vasiliu, Eugenia Strejescu, Vasile Musteață, Raluca Tarhon, Ecaterina Costin, Frăsina Buhăescu, Ameliazira, Elisab. Sevescu, Tesalia Christea, Elisa Bottescu, Elena Gallin, Maria Portăsescu, Zamfira Diaconescu, Nicolae Cioarsă, A. Missir, Mina Hartestein, Frosa Nichita, Sofia Nedelescu, Profira Manoliu, Elisabeta Selișteanu, Maria Popovicĭ, Sevastița Popovă, Gh. Botez, Ecaterina Moisian, Iona Dințăș, Catinca Banulescu, Maria Axinte, Frima Vadana, Maria Racovitz, Ion Caramațan, Sofia Ghermanescu, Catinca Munteanu, Maria Neculi, Catinca Enau, Gheorghe Neculaĭ, Smaranda Ionescu, Maria Frunză, Maria Burghelea, D. Șerban, Eufrosina Dumitriu, Iona Gheorghiu, Ion Gheorghiu, Aneta Stoinescu, Zamfira și Maria Sava, Barbara Rozian, Elena Toader Celan, Iohana Poluch, Elena Spiridon, Ruxanda Oprișanu, Elena Ciuntonescu, Zoița Gheorghiu, Gheorghe Popovicĭ, Alex. Recht, Celestina Adamovicĭ, Maria Papadopol, Maria Filipescu Const. Dumitru, Sofia Grigorescu, Adela Cateliu, Antomă Kosorok, Elisabeta Strobescu, Ruxanda Hajdău, Avram Chiroșcă, Sultana Silvestru Anica Ionescu, Ernestina Hlildebrand, Profira Manoliu, 7 frați Si vestru, G. Decusară, V. Grigorovicĭ, Ionescu M. Gheorghe, Maria Th. Popovicĭ, Maria Theodorescu, Smaranda Negru, Elena Zaharia, Sevastița Neculaĭ, Elena Dimitriu, V. Sava, Elena Spinescu, Elena Radu, Maria Dumitriu, Maria Sorian, Maria Stanislav, Catinca Vidrașcu, Sultana Maiorescu, Nicolae Grigoriu, Sultana și Ecaterina Brăescu, cîte 20.

Casandra Ionescu și Maria Millo, cîte 15 leĭ.

Restul pînă la 346 cîți sunt pe listă vor primi cîte 10 leĭ.

⁜

D. procuror general a trimis direct în judecata curteĭ de apel secția II-a pe Vasile Ciudin, polițaiul orașuluĭ Neamtz, pentru faptul că, în calitate de ofițer al poliției judiciare, a adus în oficiul poliției Neamț un ovreĭ, și, spre a-l face să mărturisească un fapt de înșelăciune de care era bănuit, i-a aplicat lovituri și l'a ținut mult timp arestat ilegal.

⁜

In urma neînțelegerilor din consiliul de miniștrii privitor la proiectul d-luĭ Berendeĭ, ministrul de rězboiŭ și-a dat demisia.

⁜

Asupra sinucidereĭ d-neĭ Goilav de la Botoșanĭ aflăm următoarele detaliĭ:

D-na Ștefan Criste Goilav încă de astă vară a căzut într'o mare melancolie, din cauza boaleĭ soțuluĭ, care boală părea foarte gravă. De și soțul s'a întors bine din străinătate, totuși melancolia d-neĭ Goilav s'a agravat din ce în ce maĭ mult și în timpul din urmă ajunsese la ideĭ fixe.

Imprejurările sinucidereĭ sunt următoarele: D-na Goilov în noaptea de 29 spre 30 Octomvrie a dispărut din casă, a făcut pe jos vr'o oară până la linia care trece pe moșia Călămănești și acolo și a pus capul pe șine cînd era să treacă trenul. Familia a căutat'o toată noaptea și abea a 2-a zi s'a găsit cadavrul.

D-na Goilov lasă 4 copiĭ. Sinuciderea sa se esplică prin nevropatie, de care aŭ fost afectațĭ maĭ mulți membri aĭ familieĭ. Un frate al d-neĭ Goilov s'a sinucis acum 5 anĭ la moșia Epurenĭ din jud. Botoșanĭ, un văr al sĕŭ serjentul Misir s'a sinucis acum 2 anĭ în Iași la hotel Dacia.

⁜

D. dr. Brăiescu, membru în comisiunea medicală pentru examinarea stăreĭ mintale a nefericituluĭ Eugen Ionescu, care urmează a fi pus sub interdicție, a depus astă-zĭ jurămîntul.

Comisiunea medicală se compune din d-niĭ d-rĭ Motăș, Brăiescu și Bădescu-Roman.

⁜

De 24 de zile a expirat termenul asigurăreĭ teatruluĭ pe anul trecut. Noile formalităților pentru anul curent aŭ fost făcute, dar ceĭ 12,000 leĭ plata asigurăreĭ nu s'aŭ achitat, în cît astă-zĭ administrația a fost înștiințată că de oare ce suma nu se achită, societatea de asigurare e de drept degajată de orĭ ce despăgubire în cazul unuĭ incendiŭ.

⁜

D-na Zoe Bengescu, din ordinul Majestățeĭ Sale Regineĭ, a trimis cîte 500 leĭ d-neĭ Maria Catargi prezidenta societățeĭ de bine-facere din Iași; princeseĭ Aglaea Moruzzi prezidenta patroneselor spitaluluĭ Caritatea; d-neĭ Elnna Mîrzescu prezidenta Reuniuneĭ femeilor romîne.

In aceiași zi s'a primit din partea principeĭ Elena A. Cuza 12500 cotizația sa pe jumătate an pentru spitalul Caritatea și 600 leĭ cotizația pe acelaș timp pentru societatea de bine-facere.

⁜

Judecătorul de instrucție de pe lîngă cabinetul No. 3 a dispus arestarea luĭ Ioan Constantinescu, acuzat de excrocherie.

Astă-zĭ tribunalul secțieĭ I-a urmează să se pronunțe în privința confirmăreĭ mandatuluĭ.

⁜

Toți samsariĭ carĭ colindă sălile palatuluĭ aŭ fost citațĭ astăzĭ la parchet, unde li s'a pus în vedere că le este interzisă intrarea în palat, și că la caz cînd vor înfrînge această regulă, se vor lua măsurĭ aspre în contra lor.

Nu putem de cît să aplaudăm această măsură foarte bine-venită, a parchetuluĭ de Iași.

⁜

Pentru a nu fi că avansăm lucrurĭ fără a le documenta, și 'n special în cea ce privește starea financiară a comuneĭ Iași, dăm publicității faptul că astă-zĭ administrația comunală a fost înștiințată de casierul comuneĭ că pe ziua de mîine, I Noembrie, este de făcut plata a 270,000 leĭ, și în casă nu se află de cît 36,000 leĭ.

Adăogam și noĭ ca și casierul că plățile sunt din cele maĭ urgente și că nu pot fi amînate fără a provoca perturburărĭ cu diferite serviciĭ.

⁜

Femeia Anica Toader I. Orghidan a fost trimisă înaintea curteĭ cu jurĭ din Neamtz, pentru că a omorît două copile.

Judecătorul de instrucție conchisese la neurmărire de oare-ce nu s'a putut stabili mobilul și se crede că ar fi alienată.

In urma opoziției procuroruluĭ general, camera a trimis'o în judecată curteĭ cu jurĭ.

PUBLICAȚIUNE

In zilele de 6—20 Noembrie a. c. se vor vinde de bună voe prin licitație publică în comuna Vîrtișcoĭ (R.-Sărat) la viile Solomon Sibalis toată averea mobilă compusă din una sută miĭ deca de vin, vr'o 30,000 deca rachiŭ de prune, și drojdiĭ de diferite grade, vase goale, mobilă de casă și altele.

Vînzarea se va face en gros și en detail, începînd de la un vas.

Pentru informațiunĭ a se adresa saŭ la administrația viilor saŭ la dd. Leibovitz et Vogel.

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacția ziaruluĭ «Opinia».

AVIS

Ziarul **Opinia** se află de vînzare în Podul-Iloae la d. L. Frühtman.

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMȚ

Subsemnatul am onoare a inștiința pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ orașul Târgu-Neamț, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile orașuluĭ Tg.-Neamț, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraș și că n'am cruțat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belșug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., și un mare deposit de ape minerale din țară și străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branșa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parțiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iașĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iașĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Pașcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoșanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărășeștĭ	25	55	16	85	11	30
Focșanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureștĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboșĭ	—	—	—	—	—	—
Galațĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărășeștĭ	20	40	14	05	9	06
Focșanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeștĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureștĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la șoșaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iașĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRȚI
și
Incadrare de Tablouri
a tipografieĭ „Dacia"
Iașĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateță și promptitudine toate lucrările aingătoare de această branșă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ȘCOALELE ROMÂNEȘTI
Exemple, regule, analize literare, notițe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit și nonpareil).
PREȚUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI București. 58

Agenția Teatrală
28—Str. Lăpușneanu—28

Primește abonamente, anunciurĭ și orĭ-ce soiŭ de publicațiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* și revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* și *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru țară și străinatate și *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ și toate combinațile uzitatei

---

LIBRARIA și PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAȘI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de școală, articole de birou, hârtie de poștă în cutiĭ**, colorată și fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânză și cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărțĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iași, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ȘĬ FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparațiune proprie, remediu sigur contra mătrețeĭ
1 LEU FLACONUL

Dacă voițĭ să beți o cafea bună și higenică cereți la toate băcăniile NUMAI

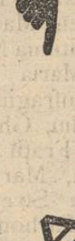

CAFEA REGALĂ
La fabricei A. WEINREB din Iași
Premiată la expoziția din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC și NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ și un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiștĭ aŭ gâsit-o cea maĭ PERFECTĂ și CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivnița Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu
Avocat
Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsațĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condițiunĭ libere și avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieței" „GENERALA" *asigură:*

după combinațiunile cele maĭ noĭ și maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere și timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viață și în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăților la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinațiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condițiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378.55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunță la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 și îĭ eliberează și o poliță achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunță la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viață, asigurărĭ reciproce și rente viagere în toate combinațiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informațiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureștĭ, 2 Strada Smârdan, și la toate agențiile din țară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iași
proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somitățile medicale, maĭ ales prin abondența sulfaților de *sodiu* și *litiu* ce conține.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgație, nu face nicĭ un deranjament în stomah și nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile și drogheriile.

Depositul și orĭ-ce informațiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iașĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *București, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"
TIPOGRAFIE-EDITOARE
Strada Golia 42—IAȘI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt și în condițiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI
Borderourĭ și Compturĭ
Cărți de vizită
REVISTE LITERARE ȘI ȘTIINȚIFICE
în orĭ-ce format și limbă
Jurnale Cotidiane și Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărți-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAȚIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ȘI AFIȘE
în diferite culorĭ și mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă și de nuntă
MENIURI
CĂRȚI DE ABONAMENTE
CIRCULĂRI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRȚI DIDACTICE
CONDICI și REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iași, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA"
din Sibiiŭ

Prețul abonamentuluĭ:

Pentru	1 an	40 leĭ
«	6 lunĭ	20 «
«	3 lunĭ	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs impreună cu o pivniță foarte vastă și o odaie-bufet.

Pentru informațiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb și roș, recolta anilor 1891, 1892, 1985 și 1896 din viea Naslău de pe moșia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iași.

ANUL I No. 153 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — DUMINICĂ 2 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

ÎNCURCĂTURILE DE LA PRIMĂRIE

UN EPIZOD ISTORIC

— —

Se petrece de cîtă-va vreme, în sferele noastre diriguitoare, un fenomen fără precedent în viaţa politică.

Ministrul preşedinte al ţĕreĭ, persoana care reprezintă guvernul şi care întrupează într'însa, de drept dacă nu de fapt, expresiunea majorităţiĭ parlamentare, este tratat de Suveran cu un dispreţ manifest, care nu se potriveşte nicĭ cu înalta situaţie a premieruluĭ nicĭ cu practicele, de o urbanitate ireproşabilă, ale Regeluĭ.

Nu pretinde nimenĭ că însuşirile personale ale d-luĭ Sturdza — saŭ, maĭ exact, lipsa de însuşirĭ personale a ministruluĭ preşedinte — ar da dreptul la o consideraţie exagerată din partea Suveranuluĭ — nu; dar calitatea sa de prim consilier în sfatul Coroaneĭ ar trebui să'l pună la adăpost de asprimile directe — dacă condiţiunĭ şi împrejurărĭ speciale n'ar indica, pentru şeful guvernuluĭ, tratamentul riguros care'ĭ se aplică sistematic de cîtă-va vreme.

Situaţia d-luĭ Sturdza este excepţională.

Doborît de la putere sub oprobriul public, şeful colectivităţiĭ trebuia să înţeleagă că'ĭ s'a închis pentru tot d'auna cariera, atuncĭ cînd, cu o tenacitate demnă de o cauză bună, revoltase întreaga opinie publică în potriva obăduireĭ sale, sîngeroasă şi inică.

Dar deşertăciunea şi invidia, cusururĭ inerente naturilor micĭ, l-aŭ îmboldit mereŭ în timpul interegnuluĭ Aurelian — şi, intrigant şi pizmătareţ, mazilitul ministru preşedinte nu s'a liniştit pînă n'a rupt firul existenţeĭ penibile a guvernuluĭ care'l urmase.

Şi în momentul crizeĭ, pe cînd se frămînta aluatul din care avea să se plămădească noul guvern — d. Sturdza, în furia-ĭ de a se acăţa, cu orĭ-ce preţ, de putere, a cedat, pentru un blid de linte, toate drepturile sale la consideraţiunea Suveranuluĭ. S'a înjosit, cu prilejul acesta, atît de mult, preşedintele, de azĭ, al consiliuluĭ de miniştri, în cît abia 'l maĭ putea ajunge dispreţul Regeluĭ. Iată de ce suferă azĭ umilinţe carĭ ar exaspera pe un lacheŭ.

Se convocaseră preşedinţiĭ corpurilor legiuitoare pentru a-şĭ da părerea asupra crizeĭ. D. Geani a recomandat, pentru a forma cabinetul, pe d. Aurelian, ministrul preşedinte demisionat; iar d. Sturdza, care prezida, pe atuncĭ, Senatul, s'a recomandat pe d-sa.

Suveranul, încurcat de îndrăzneala d-luĭ Sturdza, a cerut timp ca să avizeze.

A doua zi, pe cînd d. Aurelian şi prezidentul Camereĭ se întreţineaŭ, din noŭ, cu Suveranul asupra situaţieĭ, soseşte d. Sturdza la palat şi, cu o impacienţă insolită, insistă să fie primit. Regele, vizibil contrariat de această indiscreţiune, dă ordin să-l introducă — după ce schimbă cu ceĭ de faţă o privire elocuentă.

D. Sturdza intră şi, socotind, că d-niĭ Aurelian şi Geani aŭ intrigat pentru a-ĭ face situaţia dificilă, uită rezerva pe care 'ĭ o impuneaŭ împrejurările, şi, adresîndu-se Suveranuluĭ, îĭ zice, fără introducere şi într'o formă brutală:

— Eŭ sunt în stare să formez cabinetul, Majestate.

Regele, din ce în ce maĭ nedumerit asupra stăreĭ sufleteştĭ a omuluĭ care respecta aşa puţin uzanţele, stă interzis un moment, se uită din noŭ la d. Aurelian, apoĭ se întoarce la d. Sturdza şi'ĭ zice, privindu-l în albul ochilor:

— Dar aţĭ făcut deja experienţa odată, domnule Sturdza, şi n'aţĭ putut păstra puterea.

— Da, Majestate, replică şeful colectivităţiĭ, nervos şi gîfîind — dar n'am putut rezista uneltirilor conservatoare...

— Ar fi bine, cred, să rămîneţĭ leader...

— Dar, Sire, bine voiţĭ, vĕ rog, a vĕ gîndi la situaţia mea. Eŭ sunt şeful partiduluĭ...

— Aţĭ demisionat pentru a vĕ retrage în viaţa privată.

— Am revenit asupra demisieĭ.

— Sunteţĭ de 64 de anĭ...

— Nu, Majestate.

— Nu?

— Adică, da, Majestate, dar sunt tînĕr...

— Aşa?

— Tînĕr în ce priveşte vigoarea de a guverna, Majestate.

Prins între necesitatea de a rezolva criza şi aceea de a evita o criză nervoasă care se anunţa aşa de vĕdit la cerşetorul politic, Suveranul face o supremă încercare de a se debarasa de importun.

— Viitorul guvern nu va fi posibil, domnule Sturdza, dacă nu va concentra toate forţele liberale...

— Le voiŭ concentra, Majestate.

Şi d. Sturdza, întorcînd, rugător, ochiĭ spre d. Aurelian, pentru a-ĭ cerşi sprijinul, îşĭ încrucişază privirea cu a Regeluĭ, care căuta să citească pînă în fundul acestuĭ suflet zmerit.

Le voiŭ concentra, Majestate — vĕ rog să credeţĭ că le voiŭ concentra, sfîrşi d. Sturdza, istovit de nervĭ şi de grijă.

— Mi-ar părea bine să puteţĭ reuşi, domnule Sturdza — dar din punctul de vedere al tactuluĭ...

— Voiŭ avea de astă dată, Majestate; vĕ rog să credeţĭ că voiŭ avea.

— Aşĭ vrea s'o cred fără să fiŭ rugat, domnule Sturdza — dar afară de aceasta, temperamentul d-voastre.....

— Ah! în privinţa aceasta, Sire, vĕ pot da asigurările cele maĭ formale pentru viitor. Am să mĕ amendez....

— Poate pentru viitor — cît despre prezent, domnule Sturdza...

D. Aurelian şi preşedintele Camereĭ se retrăseseră ca să nu asiste pînă la sfîrşital acesteĭ sinuciderĭ morale; d. Sturdza a primit sarcina de a forma ministerul..... concentrat — dar Majestatea Sa şi-a rezervat dreptul de a trata pe şeful seminţieĭ colectiviste aşa cum se cuvine să fie tratat omul care a obţinut puterea în condiţiile acestea.

E, decĭ, logic şi natural să se petreacă fenomenul, fără precedent în viaţa politică, pe care'l înregistrăm periodic de cîtă-va vreme.

G. Rădulescu.

JALEA DE LA PRIMĂRIE

— —

E uşor ca reporterul, prin însăşi natura ocupaţiuneĭ luĭ, să ghicească starea sufletească a oamenilor, şi maĭ vîrtos pe a acelora carĭ îĭ furnisează de obiceiŭ ştirĭ de sensaţie. Mărturisesc însă, că rar 'mĭ a fost dat să văd o depresiune maĭ mare, o descurajare maĭ adîncă de cît aceea care se observă de cîte-va zile la ceĭ din administraţia noastră comunală.

Mi-a fost penibil să angajez conversaţia pe tema aceasta cu jalniciĭ de la primărie, şi m'am ferit de a o face cu riscul de a nu servi Opinia *destul de constiincios.*

Dar s'aŭ întîmplat lucrurĭ carĭ nu pot fi trecute cu vederea — orĭ cît de generos aĭ vrea să fiĭ.

S'ar crede, judecînd după nervozitatea consilierilor comunalĭ, că sfetniciĭ municipalităţiĭ noastre sunt mahmurĭ *în urma sărbătorilor prin care trecurăm şi, totuşĭ, observaţia n'ar fi justă: colaboratoriĭ d-luĭ Gane aŭ maĭ mult aierul unor oamenĭ carĭ se întorc de la înmormîntare de cît înfăţişarea unora carĭ vin de la chef.*

Pentru a afla adevărata pricină a acestuĭ adînc doliŭ sufletesc, m'am întreţinut cu un consilier, prietin intim al primaruluĭ — om cinstit şi afabil, pentru care demnitatea de mădular al primărieĭ nu exclude, ca la alţiĭ, nicĭ caracterul nicĭ demnitatea personală.

De alt-fel, puţinul bun ce s'a făcut sub administraţia colectivistă, se datoreşte în mare parte hărniciei şi intervenţieĭ presistente a acestuĭ consilier.

Ce impresiune s'a produs că M. S. Regele a trimis lista, făcută gata, de persoanele cărora să li se distribuiască ceĭ şease miĭ de leĭ? L'aţĭ văzut pe d. Gane?

— Sunt de mult prieten cu Gane. Iţĭ declar că nicĭ odată, dar absolut nicĭ odată nu l-am văzut atît de afectat. S'a făcut galben-vînăt cînd a aflat lovitura ce 'ĭ se dădese. Orĭ-ce s'ar zice, Gane n'a meritat o astfel de lovitură. Primarul nostru e, într'adevăr, un îmblînzitor — nu în sensul luĭ Bădăreŭ — şi nu a rare orĭ am cedat şi eŭ la cuvintele luĭ, pentru că'l văd animat de o sinceră dorinţă de a face ce-va pentru oraş. Orĭ care ar fi fost mobilul, nu intenţia ci fapta, şi maĭ ales consecinţele eĭ se judecă. Fi-va un concurs fericit de împrejurărĭ, saŭ fi-va alt-ceva, Gane a făcut ceva pentru oraş — şi ce a făcut va rămînea. Iată pentru ce cred că primarul nu merită soarta care 'ĭ s'a făcut; şi iată de ce, eŭ cel dintîiŭ îl voiŭ sfătui să'şĭ trimită demisia.

Ce rost avea, mă rog, amestecul primărieĭ într'o împărţire de banĭ după un indicator al caseĭ regale? Această treabă este de resortul prefecturei. Dar cu ceĭ 600 de petiţionarĭ, compuşĭ în mare parte din bătrînĭ bolnavĭ, văduve nenorocite în ultimul grad care aŭ cheltuit şi gologanul din urmă pentru a li se redacta jalba — ce să facem noĭ, Primăria? Pare că stolul de mizerĭ s'a sculat într'adins şi defilează pe scările strîmte ale primărieĭ, ca să dovedească starea nenorocită a celeĭ de a doua capitală a M. S. Regeluĭ! In prima şedinţă a viitoareĭ sesiunĭ, un coleg din consiliŭ va propune să se voteze un credit pentru ajutorarea petiţionarilor...

— ?!

— Da, da — nu te mira! E lucru hotărît. Avem şi noĭ, cred, dreptul să ajutăm pe nenorociţĭ, chiar cînd ne vin pe cap zădărîţĭ de perspectiva alteĭ bine-facerĭ.

— Imĭ daţĭ voie? O altă ordine de ideĭ: nu vi se pare prea prea *suma de 12000 leĭ oferită deputatuluĭ Grigore I. Buicliu pentru a pleda în procesul dintre primăria Iaşĭ şi epitropia bisericeĭ Banu?*

— Atingĭ o chestie cam gingaşă. Grigore 'mĭ e prieten...

— De... ideĭ?

— Ba tocmaĭ de ideĭ, în sensul cum aĭ luat domnia ta cuvîntul, nu. Dar Grigore I. Buicliu e un om perfect cinstit, inteligent, activ, şi...

— Şi e al nostru!

— Pentru mine şi aceasta e o calitate. Fiind-că acelaşĭ coleg din consiliŭ va releva şi chestia aceasta, pot să vă răspund la întrebare. Găsesc că în proporţie cu obiectul procesuluĭ, suma de 12,000 leĭ nu e prea mare. Dar... e un dar la mijloc — procesul se pertractează de mult, avocaţiĭ aŭ fost în deajuns plătiţĭ, maĭ cu seamă că fondurile comuneĭ sunt sleite. O lipsă de 12,000 leĭ din casa comunală, înseamnă, azĭ, foarte mult — şi Grigore se poate mulţumi cu maĭ puţin. Noĭ, ce-ĭ dreptul, am autorizat administraţia să angajeze un avocat, dar n'am indicat pe cine — şi votul nostru nu zice să se angajeze al nostru *saŭ* al vostru. *S'ar fi găsit şi alţĭ avocaţĭ carĭ să pledeze procesul cu maĭ puţine parale, de sigur, şi de sigur cu tot atîta competenţă.*

— Pare că viitoarea sesiune a consiliuluĭ va fi furtunoasă, dacă, pe lîngă interpelarea doctoruluĭ Botez se va discuta şi lucrurile acestea?

— Nu aci va fi furtuna. Noriĭ se vor rupe şi tunetele vor bubui de va părea că s'a turburat infernul cînd va veni vorba de credite. Nu'l fericesc de loc pe conu Jorgu.

— In capul luĭ conu Iorgu se va sparge uraganul?

— Imĭ cerĭ prea mult.....

— Veţĭ asista la şedinţă?

— Despre mine, nicĭ vorbă. Chestia e dacă va asista Gane — şi dacă nu, atuncĭ nicĭ şedinţă nu se va ţine.

Reporter

Propunem un balon

— —

Neastîmpărul scandalos pe care'l manifestă colectiviştiĭ cînd sunt în opoziţie se transformă, cînd partidul e la putere, într'un dor de plimbare foarte costisitor pentru ţară.

E, într'adevĕr, bătătoare la ochĭ patima de locomoţie care cuprinde pe liberalĭ îndată ce pun mîna pe guvern.

Atuncĭ, orĭ-ce pretext e bun.

Se fac, bună oară, douĕ-zecĭ de călătoriĭ la Rotterdam, pentru a se asigura un eşec pentru serviciul nostru maritim

Vara, maĭ toate călătoriile pe la băĭ, în vilegiatură şi călătoriile de agrement se fac de colectiviştĭ pe socoteala Statuluĭ, care are grijă să dea fie-căruia o maĭ mică saŭ maĭ mare misiune justificativă a cheltuelilor de drum, după rangul pe care'l ocupă individul în partid.

Iarna, misiunile sunt îndreptate spre părţile calde ale Europeĭ. Aşa, de pildă, d. St. Sihleanu, secretarul general al ministeruluĭ de culte, este însărcinat a călători prin Franţa şi Italia spre a studia sistemul învăţămîntuluĭ primar din.... Scandinavia.

Misiunea are să fie costisitoare, dar obrazul d-luĭ Sihleanu e subţire — şi obrazul subţire se ţine cu cheltuială.

Călătoriile ştiinţifice costă, cum se ştie, banĭ mulţĭ. Nordenskiold şi Nansen aŭ întreprins călătoriĭ ştiinţifice la polul Nord, carĭ aŭ costat milioane.

Andrée, care a vroit să introducă, se pare, maĭ multă economie în spesele călătorieĭ, a găsit maĭ practic să'şĭ întreprindă călătoria în balon. Nicĭ Nansen, nicĭ Nordenskiold n'aŭ ajuns la polul Nord. Se crede, în lipsă de alte ştirĭ, că nicĭ Andrée n'a ajuns la pol.

Călătoriile, totuşĭ, s'aŭ făcut cum se va face şi aceea a d-luĭ Sihleanu; dacă, însă, secretarul ministeruluĭ de culte, se va întoarce saŭ nu cu o idee mare în traistă, asta e o problemă; ceea ce e sigur, e că de o cam dată baniĭ se duc!

Avînd, pe de o parte, convingerea că toate călătoriile colectiviştilor pe contul guvernuluĭ n'aŭ drept rezultat de cît cheltuelĭ zadarnice; iar pe de altă parte, că liberaliĭ nu se pot desbăra de călătoriĭ... ştiinţifice — propunem, pentru a realiza economiĭ simţitoare — să se construiască un balon cu o mare nacelă, în care să poată încăpea, de o dată, maĭ mulţĭ doritorĭ de călătoriĭ.

Cu chipul acesta, am economisi şi o bună parte din ruine, de oare ce balonul nefiind dator să se oprească la toate staţiunile, ar străbate în mult maĭ puţin timp spaţiul dintre Bucureştĭ şi obiectul misiunilor ştiinţifice cu carĭ vor fi însărcinaţĭ colectiviştiĭ.

Propunem, decĭ, înfiinţarea de baloane pentru colectiviştiĭ călătorĭ.

Juvenal.

CIFRE ŞCOLARE

Invăţămîntul primar în Franţa. — Dascălĭ şi şcolarĭ. — Şcolĭ publice şi private. — Invăţămînt religios şi laic. — Comparaţiĭ

— —

Dacă «cifra» e totdeauna interesantă şi instructivă, ea ne interesează cu atît maĭ mult cînd e vorba de statisticĭ de învăţămînt şi cînd vin dintr'o ţară unde cultura a străbătut în lung şi în larg în toate păturile noroduluĭ. Invăţămîntul primar, temeiul culturiĭ orĭ căruĭ stat are încă atîtea neajunsurĭ la noĭ în cît e bine, orĭ de cîte orĭ se presintă ocazia, să stărnim prin comparaţiĭ suggestive şi logice încheerĭ asupra acesteĭ părţĭ a vieţeĭ sociale.

Din rezumatul statistic întocmit de direcţia învăţămîntuluĭ ne arată că numărul total al şcolilor primare, afară de institute «marterne»! — écoles maternelles — este de 83,465; maĭ mare cu 223 de cît numărul din anul trecut.

Dintr'aceste sunt 15,909 private. Şcolile publice laice sunt 61,907 şi congreganiste 5,649 din totalul de maĭ sus.

Este interesant procesul de laicizare a şcolilor primare.

Maĭ anul trecut o discuţie furtunoasă se stîrni în parlament cu privire la îndrăzneaţa propunere a socialiştilor de a transforma toate şcolile congreganiste în laice. Clericalismul s'a pornit cu o mare emoţiune şi populaţia catolică a răspuns protestînd şi întemeind pe seama sa proprie un mare număr de şcolĭ religioase. Dar în toţĭ aniĭ un număr de şcolĭ se transformă şi cu încetul învăţămîntul primar se va emancipa cu desevărşire de sub jugul bisericeĭ apusane. Numărul învăţătorilor e de 151,563.

Tabloul arată că numărul claselor se ridică la 144,893. A treia parte din şcolĭ are numaĭ cîte o singură clasă. Nouăzecĭ la sută din clase primesc cîte 50 de elevĭ sau maĭ puţin; 6 la sută au pînă la 60; 2 numaĭ, au pînă la 70.

E curios că se constată oare-care scădere în numărul elevilor. De la 1891 la 1895 scăderea a fost de 16,000 şcolarĭ, de la 1895 la 1896 a fost de 6584, dar scăderea se observă maĭ ales în şcolile religioase iar nu în cele laice.

Numărul micilor şcolarĭ francezĭ, de la 6 la 13 anĭ, se ridică astăzĭ la 4 milioane 583,183.

Cursul primar superior e frequentat de 22,000 băieţĭ şi 10,000 de fete; cele complimentare de 11,000 de băieţĭ şi 5000 de fete.

O uşoară scădere se vede în numărul şcolarilor din şcolile primare mixte: în 1895, — 694592 elevĭ iar în 1896, — 693,611. Populaţia şcolilor materne scade gradat în institutele private, dar nu şi în cele oficiale.

Se zicea cînd-va în Franţa „ignorant comme un maître d'école", dar astă-zĭ şcolile normale — ca şi la noĭ de altfeliŭ — nu maĭ îndreptăţesc pe nimenĭ să repete comparaţia aceasta. Dascalul de şcoală primară e de ordinar un tînăr inteligent şi instruit, pedagog încercat şi priceput pe a căruĭ mînă se poate lăsa educaţia tinerelor vlastare. E drept că se găsesc încă icĭ-colo specimene «de lumea veche», dar din ce în ce maĭ puţinĭ. Preste tot 55 de institutorĭ şi 1,321 institutoare. Toţĭ ceilalţĭ... posedă diplome, ba sunt chiar uniĭ cu brevete superioare: 16369 barbaţĭ şi 13426 femeĭ; ceia ce dovedeşte odată maĭ mult că lupta pentru existenţă e maĭ grea aiurea de cît la noĭ.

Situaţia materială nu e tocmaĭ strălucită în raport cu munca. Maĭ numeroşĭ încă sunt titraţiĭ superiorĭ în instituţiile particulare, unde plata e adeseorĭ foarte restrînsă şi unde se găsesc femeĭ foarte culte ocupîndu-se cu «educaţia» unor plozĭ neastîmpăraţĭ şi răsfăţaţĭ. Anul acesta o creştere enormă a fost observată în numărul diplomelor superioare: 543 pentru bărbaţĭ şi 1054 pentru femeĭ.

Invăţămîntul primar e în genere foarte răspîndit, obligatoriŭ şi gratuit pentru toţĭ. Clasele muncitoare dau un contigent enorm; învăţămîntul începătoriŭ şi rezultatele se constată prin statisticele de la recrutărĭ. In anul 1894 s'aŭ găsit 94, 2 la sută, în 1895 — 94, 6 care ştiaŭ scrie şi ceĭ! Cînd oare vom ajunge la atîta şi noĭ?

Anul trecut media cea maĭ mare a fost atinsă de departamentul Belfort: din o sută cetiau şi scrieau 99, 9; lista a fost clasată întîia la rînd. Numaĭ două departamente, în 1894, erau încă maĭ pre-

jos de 80 la sută, dar de atuncĭ proporţia s'a îmbunătăţit, astăzĭ cifra e mult întrecută.

Una dintre cele maĭ interesante e cifra cheltuelilor. Budgetul instrucţiuneĭ pe anul trecut a fost de 189,450,866 de francĭ şi 58 de banĭ. Suma e relativ modestă, faţă cu resultatul strălucit: o ţară întreagă care scrie şi citeşte.

Şi acum aceĭ care doresc să facă o comparaţie cu starea de la noĭ, vor găsi în colecţia «Opinieĭ» datele şi cifrele necesare.

Blag.

AFACEREA DREYFUS

— —

Cetim în "Gaulois",:

Atuncĭ cînd generalul Mercier, pe cînd era ministru de rezboiŭ, făcu cunoscut colegilor seĭ din cabinetul Dupuy, că are intenţia să urmărească pe căpitanul Dreyfus, le comunică informaţiele capatate; le supuse probele sale şi le arătă hărtiele prinse în coşniţa unuĭ ambasador, care stabileaŭ, după dînsul, vinovăţia acestuĭ ofiţer.

Şi cum cităĭ-va dintre colegiĭ seĭ păreau puţin surprinşĭ că poate fi aşa sigur de provenienţa acestor hîrtiĭ, le zise:

— De serviciul meŭ de informaţiĭ, răspund ca de mine însu-mĭ. Aceste hîrtiĭ aŭ fost frumuşel luate din coşniţa ambasadoruluĭ meŭ.

Intorcîndu-se, apoĭ, către d. Viger, ministrul agricultureĭ îĭ zise:

— Pentru a o proba, iubitul meŭ coleg, iată o scrisoare a unuĭ funcţionar din ministerul dv., către acest ambasador, Ea a fost găsită ruptă în o sută de bucăţĭ, în aceiaşĭ coşniţă a aceluiaşĭ ambasador. Am apropiat bucăţelele una de alta, fie care la locul eĭ, şi le-am lipit pe o foaie de hărtie, reconstituind-o astfel în întregime.

In această scrisoare funcţionarul dv. cere ambasadoruluĭ, a căruĭ limbă o cunoaşte, să'l autorize a face traducerĭ pentru ambasada luĭ, ca să-şĭ facă, prin acest mijloc, cîte-va venituri suplimentare. Am luat informaţiunĭ asupra luĭ. Este un om foarte cinstit, dar puţin naiv, şi care nu s'a îndoit de interpretările ce puteaŭ să se nască din demersul săŭ.

Se înţelege cît de surprins a fost cabinetul Dupuy.

D. Viger chemă imediat în cabinetul seŭ pe acest funcţionar, de la ministerul agricultureĭ, şi-l întrebă deodată:

— Aţĭ scris, domnule, cutăruĭ ambasador, oferindu-vă de a face traducerĭ pentru ambasada sa?

— Intocmaĭ, d-le Ministru!

Şi cum d. Viger luase şi el maĭ înainte informaţiunĭ despre acest funcţionar, aceste informaţiunĭ carĭ concordaŭ punct cu punct cu acele ale generaluluĭ Mercier, se mulţumi de a'ĭ face o severă observaţie, obligîndu-l a întrebuinţa plăcerile sale în ocupaţiunĭ maĭ puţin compromiţătoare şi a'şĭ procura mijloace de traiŭ în locurĭ maĭ sigure.

Mărunte

— —

De la biserica luterană a fost transpotat la spitalul sf. Spiridon un bătrîn necunoscut bolnav, căzut în stradă.

Puţin după ce a fost adus la spital, bătrînul a încetat din viaţă.

***

Aŭ reuşit la examenul întîiŭ de filologie. d-niĭ Pamfil, Ştefănescu şi Roşu, şi la examenul al III-lea d-niĭ I. Popoviceĭ şi Constantinov.

***

In strada „Cismărieĭ", No. 4. a murit un copil al luĭ Iacob Brucker, bolnav de anghină difterică.

Opiniĭ şi Reflecţiĭ

— —

Pomana.—Excelentul reportagiŭ al ziaruluĭ nostru a fost la înălţime: întreaga listă a celor dăruiţĭ de generoasele Majestăţĭ a apărut ierĭ în coloanele ziaruluĭ. Şi ie mare,—in raport invers cu suma distribuită. Lista e mare şi variată: sunt văduve de oamenĭ cunoscuţĭ, vechĭ militarĭ, fete orfane, studenţĭ săracĭ, artiştĭ muritorĭ de foame; sunt de toate vrîstele, de toate „rangurile", de toate naţionalităţile.

Şase miĭ de leĭ! Strop de rouă căzut într'un pustiŭ.

Primăria e asaltată, cererile abundă, petiţiile curg, plînsetele răsună şi blestemele cad asupra edililor. Ce sunt de vină eĭ? Săracii *lor*— în a căror sărăcie se amestecă neapărat un dram de nepotism, de politică şi de interes— aŭ fost trecuţĭ cu vederea, dar în schimb zecĭ de rugăminţĭ aŭ fost ascultate şi tot atîtea nevoĭ mîngăiate pentru o zi—saŭ pentru un ceas.

Căcĭ unica sumă de zece saŭ de două-zecĭ de leĭ nu va aduce nicĭ mîntuirea nicĭ înlăturarea nevoieĭ cărui-va, o nu! Minima sumă a fost prea scump plătită prin petiţiĭ, prin umilinţĭ, prin iluziĭ, prin aşteptare. Pentru ceĭ cităĭ-va francĭ am văzut femeĭ tremurînd în calea trăsureĭ regale, fete aruncîndu-se la picioarele Monarhilor, bătrînĭ îngheţînd de frig în vr'un colţ „pe unde aveaŭ să treacă", bolnavĭ tîrîndu-se în brîncĭ.

Căpătat-aĭ ceva, tinere simpatic pe care te-am văzut în cancelaria conservatoriuluĭ îngenunchiînd şi înmînînd „o rugăminte" Regineĭ Elisabeta?

Cronica Străinătăţeĭ

— —

La alegerile complimentare ale consiliuluĭ comunal din Berlin au reuşit candidaţiĭ liberalilor.

*

Candidatul independent, Schulz, a fost les deputat la Perleberg cu 7481 voturĭ, contra 5999, date luĭ Saldern, candidatul partiduluĭ conservator.

*

Răscoalele din Indiĭ. Se comunică, din Simla, ziaruluĭ *Neue Freie Presse,* că trupele engleze trimise în recunoaştere, spre munţiĭ Sarau Sar, au constatat că inimicul a părăsit lagărul situat pe creasta munteluĭ.

Cînd operau retragerea, inimicul, care se afla adăpostit de un teren stîncos, foarte apropiat de trupele engleze, a tras asupra lor. Un ofiţer şi 6 soldaţĭ au fost omorîţĭ, un ofiţer şi 12 soldaţĭ au fost luaţĭ prizonierĭ; iar 3 ofiţerĭ şi 42 soldaţĭ au fost rîniţĭ.

Bunurĭ dobîndite pe nedrept

— —

Pe timpul rezboiuluĭ Crimeeĭ, doĭ soldaţĭ ruşĭ, din serviciul de tren şi echipage, aŭ furat, cu ocazia unuĭ transport de banĭ, o geantă conţinînd 70,000 ruble în aur. Eĭ fură condemnaţĭ la deportaţie în Siberia, dar nu s'a putut găsi suma furată.

Unul din condamnaţĭ pretindea că ar fi încredinţat fiuluĭ seŭ locul unde îngropase banii. Secretul acesteĭ ascunzătorĭ se transmise din generaţie în generaţie.

Acum cîte-va septămînĭ, nepotul hoţuluĭ, obţinu de la guvernatorul ţinutuluĭ Saratoca învoirea de a face săpăturĭ. Sforţările sale fură încoronate de izbîndă. Săpînd pămîntul a dat la lumină un sac de piele, conţinînd cele 70000 ruble.

Din nenorocire, e probabil, că cu toată prescripţia, va trebui să împartă această sumă cu guvernul de oare-ce acestea sînt dispoziţiile legeĭ în privinţa comorilor.

Teatru-Muzică-Arte

— —

La librăria Th. P. Maximoviceĭ se află de vînzare: *Aide-Mémoire,* rezumat de istoria literatureĭ franceze, de d. Victor Castano, profesor.

Preţul 50 banĭ.

***

Sala Teatruluĭ naţional a fost pustie Marţĭ, pe cînd se juca *Fiul Coralieĭ.* Cînd se va convinge oare comitetul, că ruinează instituţia cu traducerea comediilor moderne franceze, carĭ sunt interesante şi cu teză numaĭ pentru societatea din care sunt scoase tipurile?

***

Duminică 2 Noembrie 1397

Se va reprezenta pentru a doua oară

ROMEO şi JULIETA

Tragedie în 5 Acte de **W. Shakespeare.** *Traducere de d.* **I. Ghica.**

Acţiunea se petrece în Verona, secol. al XIII.

***

D. Titus Dunca, cunoscut prin multe lucrărĭ dramatice de o reală valoare, a prezintat comitetuluĭ o mare dramă originală, în proză şi cu spectacol—*Invingător şi Invins.*

Subiectul acesteĭ piese este un episod din ultimele zile ale cucerireĭ Dacieĭ de către împaratul Traian—cu moartea tragică a luĭ Decebal. Scheletul este extras din „Istoria Romînilor din Dacia-Draiană", a d-luĭ A D. Xenopol, combinată cu „Legenda Dochieĭ", de G. Asaki.

Autorul a fost viŭ felicitat de către d. Xenopol penlru această merituoasă lucrare.

Comitetul teatral ce face? O montează? Nu? Orĭ se teme, poate, că ar avea un succes — şi aceasta nu se potriveşte cu tradiţiile caseĭ?

***

Ordinea spectacolelor d-neĭ Réjane este aceasta: Lunĭ *La Douloureuse,* Marţĭ: M-me Sans-Gêne.

Cetitoriĭ noştri vor găsi subiectele pieselor în numerele respective ale *Opinieĭ.*

***

Indemnăm publicul iubitor de artă să asiste la concertul dr astă-seară al artistuluĭ *Kneizel.* In program figurează numele pianistuluĭ *Mezzetti* şi a cîntăreţeĭ *Mihailescu.*

***

Societatea noastră dramatică a pus în repetiţie o mare piesă cu spectacol: Daniel Rochat comedie în 5 acte de V. Sardou. Traducerea, datorită d-luĭ P. V. Grigoriu nu lasă nimic de dorit.

Traducatorul a fost însărcinat de comitetul teatral cu lucrarea aceasta.

Rolul principal în această piesă, la care va lua parte toată trupa, va fi ţinut de d. Dragomir.

INFORMAŢII

— —

De astăzĭ dimineaţă d. Petre Grădişteanu se află în oraşul nostru. D-sa a venit să pledeze înaintea curţeĭ de apel s. I, reprezentînd societatea de asigurare *Naţionala* într'un proces cu Gr. Sturdza şi Mochi Fischer, pentru nişte asigurărĭ de la moşia Flămînziĭ.

La gară a fost primit de d. Gane, agentul din localitate al *Naţionaleĭ,* care i-a dus servieta pînă la hotel.

— —

Se vorbeşte de retragerea d-luĭ Dusseix, profesor ajutor de limba franceză la şcoala militară. Cauza ar fi că n'a avut destulă prezenţă de spirit să scape la timp pe profesorul titular de un atentat la favorite, comis de un elev, care, imitînd pe un prestidigitator care dăduse reprezentaţiĭ cu o zi înainte, a scos o havană din favoritele profesoruluĭ.

D. Dusseix, timp de 18 anĭ, a lucrat foarte conştiincios la îmbunătăţirea studiuluĭ limbeĭ franceze în şcoala militară.

— —

Unde ajung guvernantele cinstite.

D-ra La Toullé, acum în vrîstă de 80 de anĭ, care rînd pe rînd a crescut maĭ multe doamne din societatea noastră înaltă, a ajuns pensionara ospiciuluĭ de infirme. D-na Sofia dr. Sculy, una din foastele sale eleve, s'a obligat să plătească întreţinerea eĭ în azilul Societăţeĭ de bine-facere.

— —

Procurorul general a dat din noŭ în judecată pe fostul poliţaiŭ Talianu şi pe sub comisarul a Enăşoaeĭ, pentru maltratarea aplicată la douĭ evreĭ, în Aprilie 1896. De astă dată aŭ fost daţĭ în judecată de a dreptul înaintea Curţeĭ, în calitatea lor de agenţĭ aĭ poliţieĭ judiciare.

— —

De la Societatea şt. şi literară

Şedinţa de la 31 Octombrie supt preşidenţia d-luĭ A. D. Xenopol.

Se cetesc două poeziĭ de pseudonimul Manfred *„Din viaţă"* cu clasicul motto: „paucis humanum vivit genus".

„Idila" scenă petrecută la ţară.

Amîndouă poeziile fiind slabe, nu s'a admis publicarea lor în Arhivă.

Se dă cetire unuĭ studiu de Geografie, scris de d-na Hortansa Gh. Buzoianu, profesoară la Externatul secundar de fete din Botoşanĭ „Insemnatatea şi scopul studiuluĭ Geografieĭ in şcoalele publice".

In partea I se arată importanţa studiuluĭ Geografieĭ, şi pentru ce obiectul acestuĭ studiu e aşa de complex, că împrumută atîtea cunoştinţĭ de la diferite obiecte.

In partea II-a arată *metoda* de predare a studiuluĭ Geografieĭ, aşa cum ar trebui să se facă maĭ ales în şcolile normale de institutorĭ şi institutoare.

S'a crezut că ar fi fost maĭ complect studiul de se aducea o lecţie model de Geografie, aşa cum o ţine autoarea.

Se citeşte apoĭ nuvela *„Mireasa Cerşetoruluĭ"* de Spiru Hasnaş; găsindu-se de o slăbăciune colosală s'a respins publicarea eĭ în Arhivă.

— —

D. I. Vrînceanu 'şĭ a reluat ocupaţiunea de prezident al secţiuneĭ II a curţeĭ noastre de apel, cu începere de astă-zĭ, cînd expiră concediul de două lunĭ ce i-a fost acordat.

— —

Guvernul colectivist are o năbuşitoare nevoie de banĭ, spre a face pe de o parte faţă deficitelor, iar pe de alta ca să subvie cheltuelilor ce vor necesita unele proiecte votate de camerile liberale.

D. Gogu Cantacuzino a tripotat mereŭ pe la Berlin şi pe aiurea ca să poată realiza marele seŭ proiect de conversiune a împrumuturilor, dar toate tratativele fiind rupte, d. Cantacuzino Gogu a fost nevoit să renunţe la marele seŭ proiect.

Acum financiarul colectivităţeĭ a întreprins tratărĭ pentru un simplu împrumut de 60 de milioane, şi aceste tratărĭ sunt se zice, pe punctul de a isbuti.

Pentru realizarea acestuĭ împrumut, absolut necesar, colectiviştiĭ sunt decişĭ să amaneteze tot ce vor găsi şi vor putea amaneta.

— —

Pare că nu dăduse destule pacate peste oraşul nostru! De cîte-va zile s'a manifestat o nouă epidemie, acea a orbalţuluĭ, şi aceasta, graţie atmosfereĭ Iaşuluĭ, încarcată de microbĭ, din cauza incurieĭ serviciuluĭ nostru sanitar.

— —

Ministrul de războiŭ a pus în vederea tuturor şefilor de corpurĭ de armată, că autorizează cu dispensă de dotă căsătoriile ofiţerilor carĭ trăesc de maĭ multă vreme în concubinagiŭ şi au copiĭ.

Măsura a fost luată, în vederea legitimăreĭ copiilor născuţĭ din aceste concubinagiĭ

— —

Partidul conservator a hotărît să nu pue candidaţĭ la alegerea pentru complectarea consiliuluĭ judeţian.

— —

Consiliul de războiŭ va judeca în ziua de 12 Noembrie procesul soldatuluĭ Lef Iosif din regimentul 25 infanterie pentru faptul de lovire a superioruluĭ.

— —

„L'Independance" spune că zilele trecute vorbindu-se, în prezenţa unuĭ om politic, despre apropiata cădere a guvernuluĭ, acesta ar fi respuns.

— In materie de cădere, vom vedea în curînd pe aurelianiştĭ căzînd în braţele d-luĭ Sturdza.

Această prezicere pare a se realiza, de oare ce se asigură că bazele înţălegereĭ între cele două grupe sînt aproape stabilite.

Dar se zice numaĭ, cum se zice de atîta vreme.

— —

Marele bonz al partiduluĭ, d. Carada, a fost însărcinat de d. Sturdza ca să trateze împăcarea cu d. Stătescu. Se pun marĭ speranţe pe abilitatea d-luĭ Carada. Clientela colectivistă remîne uimită de d. Sturdza, pe care'l credeau că nu maĭ are in tolbă săgeţĭ pentru recalcitranţĭ.

— —

Consiliul de rezboiŭ a fost constituit, pe ziua de 1 Noembrie, din dd. colonel Gh. Negel, preşedinte; d-niĭ maiorĭ Artur Văitoianu şi Penescu, căpitanĭ Constantin Vrabie şi Ştefănescu, membrĭ.

Comisar regal e d. căpitan Chirculescu.

— —

La spitalul sf. Spiridon, d. dr. Motăş, medicul primar al judeţuluĭ, în prezenţa d-luĭ procuror Lefter Dumitrescu, a făcut autopsia cadavruluĭ V. Prisacariu, din judeţul Fălciu, care a fost împuşcat de către un alt locuitor din aceiaşĭ comună.

— —

Recepţiunea instalaţiunilor făcute de casa *Koerting frères* la baia comunală a fost amînată, din cauză că d. inginer Brăescu fiind bolnav, n'a putut lua parte la lucrările comisiuneĭ de recepţie.

— —

Astă-zĭ are loc înmormîntarea rămăşiţelor pămînteştĭ ale luĭ Gheorghe Chiţu, la moşia Mirila, de lîngă Craiova.

D. General Berendeĭ, ministru de rezboiŭ, a dat ordin telegrafic ca onorurile militare să fie date de toate cele treĭ arme din garnizonă.

M. S. Regele va fi reprezintat prin d. general Vlădescu, şeful caseĭ militare, care va depune o coroană.

D-niĭ Dim. A. Sturdza, An. Stolojan şi Ionel I. Brătianu, miniştriĭ, au sosit astă-zĭ la Craiova.

Două frumoase coroane vor fi depuse din partea consiliuluĭ de miniştri şi a camereĭ deputaţilor.

— —

Primim o scrisoare din partea studentuluĭ Morţun—cel despre care s'a zis în «Opinia» că ar fi fost bătut de studenţĭ pe cînd se reîntorceaŭ de la Rezboienĭ, prin care scrisoare d. Morţun desminte că d-sa ar fi fost bătut, ci un alt student, cu numele Telega, din cauza unuĭ bilet de liber parcurs.

Facem cuvenita rectificare.

— —

La 9 Noembrie, comitetul naţional studenţesc va convoca prima întrunire în provincie, şi anume în Piatra-N. în vederea agităreĭ chestieĭ naţionale.

Din partea comitetuluĭ vor vorbi d-niĭ Cădere şi Herovanu.

— —

Curtea de apel s. II a respins ierĭ apelul fostuluĭ silvicultor al Epitropieĭ s-tuluĭ Spiridon, Sărăţeanu.

Iată în ce consistă acest proces. D. Sărăţeanu, în timpul cît a funcţionat la S-tul Spiridon, a primit un salar maĭ mic de cît acel prevăzut în buget. Diferinţa de salar epitropia o plătea ca supliment d-luĭ Gr. Neculcea.

Tribunalul respinsese acţiunea d-luĭ Sărăţeanu considerînd că d-sa a consimţit a primi maĭ puţin salar. Curtea a confirmat sentinţa tribunaluluĭ.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

10)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

II

Pe urmă într'un articol de o violenţă odioasă, primul redactor, faimosul Sagnier, înştiinţa că poseda şi că va publica lista celor 32 de parlamentarĭ, a căror voturĭ, în chestia drumurilor de fer africane, le cumparase baronul Duvillard. Era o întreagă istorie romantică, cu aventurile unuĭ oare-care Hunter, pe care baronul îl întrebuinţase ca mediator şi care fugise. Foarte liniştit baronul recitea frazele, cîntărea fie-care cuvînt; şi cu toate că era singur, rîdică din umerĭ, vorbind cu vocea tare, în siguranţa liniştită a omuluĭ acoperit contra atacurilor, prea puternic pentru a fi neliniştit.

— Dobitocul, ştie maĭ puţin de cît spune!

Tocmaĭ în momentul acela intra cel dintăĭ invitat, un tînăr de 34 anĭ abia, elegant îmbracat, frumuşel barbat, brun, cu ochiĭ rîzătorĭ, cu nasul fin, cu ceva nebunatic şi neastîmparat în înfăţişare, avea aerul uneĭ păserĭ zburdalnice. In dimineaţa aceasta, prin excepţie, părea nervos, neliniştit, cu surîsul agitat.

— Ah! eştĭ d-ta, Duthil, zise baronul rîdicîndu-se.

Aĭ cetit?

Şi-ĭ arătă *Voacea Poporuluĭ,* pe care o stringea pentru a o pune în buzunar.

— Da, am cetit. Dar îĭ de neînchipuit!.... Cum a putut Sagnier să aibă lista numelor? A fost vre-un trădător?

Baronul îl privea liniştit, amusat de neliniştea luĭ secretă. Fiul unuĭ portar din Angoulême, aproape sarac, dar foarte cinstit, fu trimis de oraşul acesta ca deputat la Paris, foarte tînăr încă, mulţumită renumeluĭ tatăluĭ luĭ. Aicĭ o ducea într'o petrecere, îşĭ reluase vieaţa de lene şi de plăcere de altă dată, pe cînd era student; dar drăguţul apartament de holteiŭ din strada Suresues, succesele luĭ de barbat frumos în vîrtejul femeelor în mijlocul cărora trăia, îl costa foarte mult; şi vesel, fără cea maĭ mică jenă morală, alunecase deja în toate compromisurile, în toate căderile ca un om uşuratec şi superior ca un tînăr încîntător inconscient şi care nu dă nicĭ o importanţă acestor soiurĭ de nimicurĭ.

— Eĭ! spuse în sfîrşit baronul, parcă Lagnier are lista?

Mă îndoiesc, căcĭ n'a fost nicĭ o listă. Cred că Hunter n'a făcut prostia să fi făcut vre-una..... Şi la urma urmeĭ ce-i? afacerea e la ordinea zileĭ nu s'a făcut de cît aceea ce se face în totdeauna în afacerĭ de acest fel.

Ingrijit pentru întăia oară în viaţa luĭ, Duthil, îl asculta cu trebuinţa de a fi asigurat.

— Nu-ĭ aşa? strigă el. Ceea ce mi-am zis şi eu. In toată afacerea n'are nimic de ce se apuca.

Incercă să-şĭ regăsească rîsul, el singur nu ştie sigur cum putu să ieie vre-o 12 miĭ de francĭ din această afacere, cu un titlu nehotărît de împrumut sau sub pretextul uneĭ publicităţĭ fictive, căcĭ Hunter se aratase foarte îndemănatec pentru a menaja pudoarea chear a celor maĭ virginalĭ.

— Nimica de ce apuca, repetă Duvillard, pe care-l amuza de sigur fisionomia luĭ Duthil; şi de altminterlea, bunul meu prieten, e ştiut că miţele cad în totdeauna pe labe... Aĭ văzut pe Silviana?

— Viŭ de la dînsa, am găsit'o furioasă contra d-tale..... Dimineaţa aceasta chiar, ea a aflat că afacerea eĭ de la Comedie căzuse baltă.

De-odată, un val de mînie, împurpura faţa baronuluĭ, el atît de liniştit, atît de batjocuritor în faţa ameninţăreĭ scandaluluĭ drumurilor de fer africane, îşĭ perdea capul, sîngele îĭ se înferbîntă, de îndată ce era vorba de fata aceasta pasiunea ultimă furioasă a celor zecĭ de anĭ aĭ săĭ.

— Cum în baltă, dar alaltăierĭ, chiar, la Artele Frumoase, mi se dăduse o făgăduială aproape formală!

Era un capriciŭ încăpăţînat a acesteĭ Sialviane d'Aulnay, care până atuncĭ, n'avusese în teatre de cît succese de frumuseţe şi care se îndîrjia să între la Comedia Franceză, pentru a debuta în rolul Paulineĭ din *Polyeucte,* un rol pe care ea îl studia cu înfocare de maĭ multe lunĭ. Aceasta părea o nebunie, tot Parisul rîdea de aceasta, căcĭ domnişoara avea un renume de perversiune grozavă, toate viciile, toate gusturile. Dar ea, mîndră, se afişa, cerea rolul, sigură de victorie.

Ministrul n'a vroit, esplică Duthil.

Baronul se înăduşa.

— Ministrul, ministrul! Ah! am să-l fac să cadă acest ministru.

(Va urma).

Procesul Gheorghe Ghițescu—Vasile Țenov

— —

Inainte de a arăta peripețiile acestuĭ proces, voĭ expune în puține cuvinte origina luĭ.

Prin August 1896 d-l Ghițescu a fost angajat ca advocat al d-luĭ Țenov în procesul afacereĭ de la Găineștĭ, Suha Sabassa, etc., ce a intentat asociaților seĭ S. Zwiebel și L. Wohl.

In acest proces d-l G. Ghițescu, avocatul, a căutat în tot deauna să arate că dreptatea era de partea D-luĭ Țenov și cu multă căldură susținea, atît înaintea Trib. Suceava cît și înaintea Trib. arbitral din Peatra N., că Țenov era înșelat de evreiĭ *Wohl și Zwiebel.*

La 19 August 1897 Trib. de arbitriĭ găsind cu cale să admită cererea de sechestru a d-luĭ Țenov asupra avereĭ societățeĭ Țenov — Zwiebel — Wohl de la Găineștĭ jud. Suceava, numește ca garanțĭ pe d-niĭ G. Ghițescu și Ioan Alexandrescu, cel întâĭ din partea d-luĭ Țenov, ear cel l'alt din partea D-lor Wohl și Zwiebel.

Pînă aicĭ lucrurile merg bine.

De la numirea d-luĭ Ghițescu, ca sechestru, neînțelegerea izbucnește între d-niĭ W. Țenov și Gheorghe Ghițescu, asupra feliuluĭ de a înțelege giranța și asupra administrațiuneĭ societățeĭ. Acesta este întreg procesul și d-l Țenov vine înaintea justițieĭ să ceară excluderea d-luĭ G. Ghițescu din giranță, ca cel ce trecuse peste marginile hotărîreĭ arbitrale și peste puterile conferite giranților de oare ce giranțiĭ prin acea hotărîre nu aveau a interveni de cît în caz de neînțelegere între asociațĭ, administrația fiind lasată tuturor asociaților Țenov, Zwiebel și Wohl.

Procesul

Terminul de judecată fiind la 28 Oct. cr. înaintea trib. Suceava acesta fiind prezidat de d-l Al. Radian, președinte, și Traian Vasiliade ca membru. D-l Țenov era asistat de d-niĭ avocațĭ N. Fleva și B. Delavrancea. D-l G. Ghițescu se apăra singur, ear d-niĭ Zwiebel și Wohl de d. avocat Gr. Macry din Iașĭ. Ședința începe la ora 1 p. m. fiind prezente toate părțile. Lume foarte multă în sală. Doĭ corespondențĭ aĭ ziarelor din capitală erau de față precum și unul din Iașĭ. Procesul promitea a fi foarte interesant cum a și fost în adevăr.

Cel întâĭ care are cuvîntul este d. Fleva din partea d-luĭ Țenov, reclamantul.

Prolog.

D. Fleva începe prin un mic *prolog* regretînd că vede pe d. Ghițescu că se îndîrjește a remînea girante într'o afacere unde se vede clar că a perdut încrederea luĭ Țenov este silit a interveni prin justiție ca să-l dea afară. Crede că încrederea nu se bagă cu *făcălețul* în cine-va și prin urmare nu înțelege cum cine-va fără voia aceluia, și maĭ mult cînd în public a căutat să ponegrească pe d. Țenov arată în *Voința Națională* scrisoarea D-luĭ G. Ghițescu apoĭ d. Fleva trece la istoricul procesuluĭ.

Pe cînd G. Ghițescu era advocatul luĭ Țenov îl sfătuia să facă numaĭ de cît sechestru asupra avereĭ societățeĭ afirmînd și insistînd că ar fi un pericol să maĭ lase administrația în mîinile evreilor *Zwiebel și Wohl* carĭ eraŭ de rea credință. Invoacă între altele pledoaria avocatuluĭ G. Ghițescu care este la dosarul afacereĭ unde se dovedea ce daune marĭ aduceaŭ Wohl și Zwiebel societățeĭ prin nepriceperea lor, și pentru urgența afacereĭ. Țenov sfătuit și de comercianțĭ și prin inzistență admite să meargă înaintea arbitrilor atît cu procesul principal cît și cu cererea de *sechestru* și se face cuvenitul act de compromis. Această măsură era bună căcĭ se putea ușor tranșa o cauză care de altfel ar fi putut dura cițĭ va anĭ maĭ cu seamă că hotărîrea arbitrilor era definitivă și fără *apel,* nicĭ *recurs.*

Inaintea arbitrilor erau deferite dar amîndouă acțiunile și arbitrajul trebuia să înceteze la 31 August 1897.

La trib. arbitral din partea d-luĭ Țenov a pledat d. G. Ghițescu și pentru punctul aplicăreĭ sechestruluĭ aŭ fost discuțiunĭ furtunoase și în care d. Ghițescu a aratat atît reaua credință a d-lor Wohl și Zwiebel cît și pericolul maĭ cu seamă al societățeĭ de a se vedea la un moment dat neasiguraților asupra avutuluĭ social de ore-ce Wohl și Zwiebel nu aveau nicĭ o avere vĕzută în țară.

Arbitriĭ după pledoariĭ admițînd sesechestru în princip rămase ca părțile să se înțeleagă asupra *numireĭ persoanelor.*

Aci clienții vrînd fie-care să recomande avocațiĭ lor s'aŭ înțeles *ca fără cauțiune* să'și desemneze persoana, numind pe d-nu G. Ghițescu din partea d-luĭ Țenov și I. Alexandrescu din partea d-lor Zwiebel Wohl. Arbitriĭ au confirmat această numire a părților și au fixat numaĭ din partea lor onorariul fiecăruia de 1000 leĭ pe lună, precum și atribuțiunele giranților. Administrația s'a lăsat tuturor asociaților.

Indată după acceptarea de giranță d. Ghițescu s'a retras din procesul ce urma imediat a se pleda în fond înaintea arbitrilor motivînd că numaĭ putea apără pe Țenov.

Lucrurile iau din ce în ce proporțiĭ ast-fel că în ziua de 30 August, după 13 zile de ragaz, d. G. Ghițescu în unire cu d. I. Alexandrescu fac un proces-verbal prin care dispun cu totul în afară de hotărîrea arbitrală și anume 1) scoțînd cu totul pe d. Țenov din administrația societățeĭ, 2) numind pe Wohl casierul societățeĭ, 3) punînd pe d. Zwiebel administratorul părțeĭ administrative a fabricelor societățeĭ, 4) dînd puterĭ întinse d-luĭ Wohl ca să vîndă orĭ de cîte orĭ va crede pînă la suma de 5000 leĭ în cazurĭ urgente și fără știrea giranților, rămînînd ca pentru toate aceste puncte și altele ca d-niĭ Zwiebel și Wohl să depue cauțiune la d-niĭ giranțĭ, cel întâĭ leĭ 20,000 și cel al 2-lea leĭ 10,000; și dînd socotelĭ orĭ de cîte orĭ giranțiĭ vor crede de cuviință.

Intâiul punct al obiectuluĭ reclamațieĭ, este acte și dispozițiunĭ arbitrare din partea giranților și în special din partea d-luĭ G. Ghițescu. D-l Fleva în numele d-luĭ Țenov cere anularea tuturor acestor acte și dispozițiunĭ luate de d-l G. Ghițescu ca girant.

Al II-lea punct fiind scoaterea din giranță a d-luĭ G. Ghițescu, revocarea, de oare-ce a fost recomandat de d-l Țenov și iĭ este încă reprezentantul luĭ, și de oare-ce după cele arătate maĭ sus, Țenov nu maĭ are încredere în d-l G. Ghițescu, iĭ retrage încrederea.

După acesta vorbește d-l G. Ghițescu.

Maĭ întâĭ d-l G. Ghițescu, face chestie personală, fiind foarte enervat și arătînd că nu regretă că se află înaintea justițieĭ pentru a respunde de giranță d-luĭ Țenov.—Că nu invinuește de loc pe d-l Țenov de aceasta și că maĭ bine preferă a-și da socoteală de acte de cît să se retragă din giranță rămînînd patat că ar fi necinstit.

Intre altele d-l Ghițescu declară înaintea Trib. că dacă iĭ s'ar putea pune o pată de necinste pe frunte, atuncĭ preferă să se *sinucidă.....* cu *de astea....*

Apoĭ revenind la proces arată că s'a făcut greșit istoricul și că el G. Ghițescu s'a opus tot-de-auna la judecarea înaintea arbitrilor—atît a sechestruluĭ cît și a procesuluĭ în fond al d-luĭ W. Țenov cu d-niĭ Wohl și Zwiebel și numaĭ după insistențele avocatuluĭ St. Albu și a d-luĭ Țenov a consimțit a se judeca înaintea arbitrilor.—De asemenea nu a fost încunoștiințat cînd s'a făcut actul de compromis între Țenov și Zwiebel Wohl și de aceia nicĭ nu a fost pregătit atît la judecarea procesuluĭ de sechestru cît și la judecarea procesuluĭ în fond înaintea arbitrilor.

(va urma)

Madame Sans-Gêne

— —

In curînd Réjane va sosi la Iașĭ pentru a ne reprezenta frumoasa eĭ creațiune, M-me Sans-Gêne; piesa aceasta a fost dată pentru prima oară la Paris la 1893. Subiectul e luat din istorie. Viitoarea mareșal Lefèbvre nu era decît o simplă spălătoreasă. Actul I reprezintă luarea Bastilieĭ; femeile din popor, după cum știm, luau parte la orĭ ce mișcare a revoluțiuneĭ, o vedem aci și pe M-me Sans-Gêne care cu ocazia aceasta face cunoștință cu Lefèbvre ce nu era pe atuncĭ decît un simplu caporal. Ast-fel eĭ se căsătoresc.

In actul al II-lea găsim pe caporalul nostru înaintat în grad—tînăra republică eșită din revoluție nu avusese viață lungă, și în urma consulatuluĭ, Napoleon a creat primul imperiu-francez.

Cunoaștem din istorie numeroasele sale rĕzboae precum și sprijinul ce l'a căutat el în puterea armateĭ; ast-fel pe timpul seŭ s'aŭ distins o sumă de generalĭ ce plecaŭ din rîndul soldaților pentru a se înălța sub ochiĭ stăpînuluĭ în glorie și onorurĭ. Eraŭ necesare aceste cîte-va cuvinte pentru a înțelege cum a ajuns Lefèbvre mareșal. Soarta este împărtășită de soție care însă a păstrat vechea eĭ simplicitate; titlul de nobleță nu-ĭ schimbase manierele, precum nicĭ inima și bunul simț. Devotamentul seŭ îl arată cu primejdia în care se găseaŭ Maria-Luisa și Neupey. Pe acest din urmă îl scăpase ea din îmbulzeala de la luarea Bastilieĭ; rănit și bolnav îl adăpostise la dînsa și de atuncĭ i-a fost tot-deauna credincioasă — Cînd Napoleon e pe punctul de a surprinde întîlnirea luĭ Neupey cu Maria Luisa, ea intervine și ia pe socoteala eĭ prezența luĭ.

Partea cea maĭ veselă a pieseĭ este atuncĭ cînd trebuind să apară, la curtea imperială, spălătoreasa noastră transformată în mareșală, face tot posibilul pentru a se adapta noueĭ sale condițiunĭ, și urmează fel de fel de lecțiĭ; dar în zadar să încearcă să învețe a face reverență adîncă și măreață; se împiedică în trenă; și altele de felul acesta. Și Molière în le Bourgeois gentilhomme a scos situațiunĭ cît să poate de comice, tot pe un asemenea teren, un burghez ce vrea să se instruiască.

Așteptăm cu nerăbdare să vedem interpretarea roluluĭ. Din aceste cîte-va cuvinte asupra fondului subiectuluĭ se vede cît de greŭ trebue să fie a juca cu fineță, cu tact, cu eleganță un rol ce cere o naturală grosolănie—Trebue să avem înfățișarea exactă a simplicitățeĭ, și pentru întrebuința un cuvînt cu totul romînesc, „a mitocăniei din naștere" a favoriteĭ luĭ Napoleon, și cu toate acestea să nu fim impresionațĭ într'un mod neplăcut de trivialitatea personajuluĭ.

Daisy

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacția ziaruluĭ «Opinia».

ULTIME INFORMAȚII

— —

De oare-ce d. Vălescu n'a îndeplinit condițiunea stipulată de consiliul comunal, ca cel mult până în ziua de 15 Octombrie toate lucrările de la baia comunală să fie terminate, consiliul tehnic a înaintat un raport primaruluĭ prin care cere ca restul lucrărilor să fie făcute în regie, în comptul d-luĭ Vălescu.

⁜

Pentru Duminică la oarele 2 jum. sînt convocațĭ a se întruni toțĭ membriĭ „Asociațiuneĭ generale a artiștilor" în localul școaleĭ de Belle-Arte.

Se vor discuta maĭ multe chestiunĭ importante, între altele: fixarea membrilor fondatorĭ și alegerea unuĭ membru în comitet.

⁜

Spuneam în numărul de ierĭ că tot noĭ vom răspunde de ce nu se dărîmă casele Leibovicĭ, din piața Unireĭ.

Neavînd ceĭ 17,000 leĭ, plata imobiluluĭ, administrația comunală a recurs la următorul șiretlic: avocatul comuneĭ să ceară actele dotale a patru copiĭ însurați, precum și alte acte, pentru a întârzia lichidarea.

Leibovicĭ s'a supus și le-a prezentat în copie legalizată.

Atuncĭ, alt șiretlic.

D, Handoca a fost însărcinat să ceară actele în original. Natural că pentru satisfacerea acesteĭ cerințĭ trebuește o curgere de timp.

Până atuncĭ administrația speră să maĭ încaseze, iar Leibovicĭ se folosește pentru a locui înainte casa, de și expropriată.

⁜

In cursul luneĭ curente se va reprezenta de către trupa noastră dramatică, marea tragedie a luĭ Schakespeare, *Regele Lear* cu d. Napoleone Borelli, directorul sceneĭ în rolul Regeluĭ.

Nu putem de cît lăuda hotărîrea d-luĭ Borelli de a apărea pe scenă — acest artist fiind foarte avantajos cunoscut din timpul turneuluĭ luĭ Rossi, precum și din stagiunea trecută cînd a jucat cu trupa romînă, *Moartea Civilă* și *Dama cu Camelii,* cu d-na Romanescu.

⁜

D. procuror Lefter Dimitrescu a tradus, în versurĭ franceze, versurile făcute de d. P. V. Grigoriu cu ocaziunea representațieĭ de la teatru dată în onoarea Regeluĭ.

Traducerea d-luĭ Dimitrescu este remarcabilă din toate punctele de vedere.

⁜

Aseară a avut loc întrunirea profesorilor de la liceu pentru a-și da părerea asupra anteproiectuluĭ d-luĭ Haret. Adunarea a ascultat cetirea răspunsuluĭ la anteproiect formulat *conform* de d. Bădărău, în senzul discuțiunelor anterioare.

In rezumat profesoriĭ aprobă proectul d-luĭ Haret, cerînd maĭ multe modificărĭ între care:

Să nu se interzică ocupațiunea cu lecțiunĭ private de cît profesorilor carĭ au 24 ore pe săptămînă și nu celor carĭ au de la 16 ore în sus cum se prevede în anteproiect.

Gradația să se dee la întreaga leafă, nu numaĭ la 360 leĭ cum prevede anteproectul.

In comisiunea de judecată să fie și profesorĭ secundarĭ.

Pensia să se calculaze pe leafa de la ambele specialitățĭ și decĭ să se abroge articolul relativ din lege contra cumuluĭ, după care pedeapsa se esercitează, numaĭ după leafa uneĭ singure catedre.

⁜

Diplomație Magyară

Ziarul Egyetértés *află «dintr'o sorginte diplomatică" că la Bucureștĭ, „în urma uneĭ consfătuirĭ ținute la un d. Iancu Șerbănescu, fost funcționar la ministerul de finance, s'a format un comitet revoluționar în contra Ungarieĭ.*

Președintele comitetuluĭ este un fost ministru de interne, iar membriĭ luĭ, bărbațĭ fruntașĭ aĭ viețeĭ publice romîne.

Comitetul își va ține ședințele cînd în Bucureștĭ, cînd la Paris și va lucra pentru proclamarea unității politice a tuturor Romînilor".

Cu așa diplomație, *nu e de mirare că ungurii aŭ ajuns de rîsul Europeĭ.*

⁜

Bánffy și Sturdza

Nazionalzeitung publică o scrisoare din Bucureștĭ relativ la relațiile Ungarieĭ cu Romînia, iar *Pester Leoyd* face comentariĭ și caută să rĕstoarne aprecierile ziaruluĭ berlinez, care pretinde că autorul scrisoreĭ este o *persoană bine informată.*

Drapelul, vorbind de acest incident, îl apreciază într'un mod care merită să fie semnalat. Iată ce spune organul aurelianist:

«Dacă considerăm că în zisa scrisoare se spune, că „retragerea d-luĭ Sturdza ar deschide Rusieĭ drumul spre Balcanĭ, Dunăre și Carpațĭ" și că „nicĭ un alt prim-ministru romîn uu va păstra o atitudine atît de reservată în chestia națională, ca d. Sturdza", se va înțelege că în realitate discuția dintre Pester Lloyd și Nazionalzeitung este o polemică dintre d-niĭ Bánffy și Sturdza.

„D. Sturdza amenință guvernul ungur, că în caz cînd nu vor înceta cu persecuțiile contra Romînilor din Ungaria, Romînia va trece de partea Rusieĭ în cas de mobilisare.

„Iar d. Bánffy răspunde că această amenințare nu va avea nicĭ o influență asupra politiceĭ ungare, ci va slăbi numaĭ încrederea Tripliceĭ în Romînia.

„Iată dar că, după toată umilirea pe care am suferit-o de la impertinența ungurească, nu ne vom alege nicĭ măcar cu o posiție internațională sigură.

„Prudență politică!

⁜

De către d. L. Schildt, procuristul firmeĭ Enrico Mayer & frères, s'a cerut declararea în stare de faliment a firmeĭ Passmantirer & Klarfeld, marĭ angrosiștĭ din strada Ștefan cel Mare.

De aseminea s'a cerut declararea în stare de faliment a d-luĭ M. Șmilovicĭ, fabricant de ape gazoase dia Iașĭ, de către d-niĭ Braier și Lievildt.

⁜

Direcția conservatoruluĭ din Iașĭ a primit o scrisoare din partea d-neĭ Bengescu, prin care se înștiințează că M. S. Regina a bine voit a trimite un cadou de 200 leĭ d-reĭ Safir, excelenta pianistă, eleva d-reĭ Plesnilă, precum și 300 leĭ d-luĭ Carp, elev la clasa de declamațiune.

Se știe că d-ra Safir a cîntat înaintea M. S. Regineĭ, numaĭ în urma inzistențeĭ d-reĭ Plesnilă, căcĭ directorul găsise de cuviință să șteargă din program partea privitoare la d-ra Safir.

⁜

Foarte multĭ se întreabă ce merite deosebite are măcelarul și antreprenorul prundișuluĭ și nășipuluĭ I- H. Landes, pentru a fi pus pe lista acelora ce urmează a fi decorațĭ în urma vizitelor MM. LL. în Iașĭ.

Uniĭ găsesc explicarea că faptul că d. Landes e tovarăș la toate întreprinderile cu un consilier comunal, care e și foarte influent membru al clubuluĭ colectivist din localitate.

Toate ca toate, dar lista a făcut'o d. Ghiorghian. Atuncĭ?

⁜

S'a judecat astă-zĭ de către Curtea de Apel s. I, în complect și în urma uneĭ divergențĭ de opinii, procesul ce l'a intentat Statul d-neĭ N. Suțu, pentru revandicarea uneĭ case situate în mănăstirea Agapia.

In urma pledoariilor d-lor avocațĭ A. Suciu, din partea statuluĭ și D. A. Greceanu, din partea d-neĭ N. Suțu, Curtea în majoritate a respins reclamațiunea Statuluĭ. Chestiunea ce s'a discutat d'inaintea Curțeĭ cu această ocaziune, este foarte însemnată, nu numaĭ pentru că sunt multe proprietățĭ laice împrejurul și chiar înăuntrul *cetățuilor* mănăstireștĭ, dar maĭ ales din punctul de vedere al istorieĭ bisericeștĭ urmînd a se stabili datinele vechĭ ale mănăstirilor și dreptul ce'l păstrează de a-și agonisi averile personale și de a dispune de dînsele. Sunt, în adevăr, hvrisoave vechĭ carĭ le recunoșteau implicit această însușire, hărăzind Domnitoruluĭ, moștenirile monahilor, morțĭ fără dieată.

⁜

Un hoț de hoațe

Se știe că marele magazinurĭ de noutățĭ din Paris, aŭ la serviciul lor inspectorĭ, carĭ în cursul zileĭ supraveghează intrarea și eșirea vizitatorilor și vizitatoarelor, și fac pe hoațe saŭ pe kleptomanĭ, se restituie ceea ce-aŭ furat.

Vre-o cițĭ-va tinerĭ pungașĭ însă aŭ inventat de curînd mijlocul de a juca rolul de inspectorĭ pe lîngă aceste nenorocite.... și de a le prada de prada lor. Eĭ pătrund prin magazinurĭ și îndată ce pot surprinde pe vre-o persoană în flagrant delict de furt, eĭ o urmăresc pînă la domiciliŭ, și acolo, iĭ declară *„că sînt însărcinați de a o arestă;* „dar fiind că aŭ inimă bună, iĭ redă li„bertatea dacă ele restituie obiectele fu„rate".

Restituirea nu se face așteptată. Aice însă pungașiĭ se transformă în hoțomanĭ cutezătorĭ. Eĭ insinuiază hoațeĭ că poate că a maĭ făcut și alte furturĭ și ceru se viziteze apartamentul. Atuncĭ încep eĭ să facă o perchiziție în regulă și pun în ordine toate obiectele care maĭ de departe saŭ maĭ de aproape par se fi fost cumparate într'un magazin de noutățĭ; eĭ le iaŭ și promit de a le readuce, *după ce șeful va verifica provenienta acelor obiecte.*

O hoață pradată în aceste condițiunĭ a mers zilele trecute se implore grația unuĭ șef de stabiliment, și cu această ocazie *trucul* pungașilor a fost descoperit.

⁜

In ultimul moment ni se comunică din Bucureștĭ că cancelaria ministruluĭ de externe a expediat la Buda-Pesta pentru Ieszenszky, asupritorul romînilore brevetul și decorația ordinuluĭ «Coroana Romînieĭ».

⁜

Ziarul Drapelul *revine sistematic asupra uneĭ știrĭ a căreĭ lipsă de temeinicie 'ĭ a fost de atîtea orĭ invederată. Anume* Drapelul *ține să acrediteze ideia că d. Panu e în ajun de a fonda un ziar conservator—și pentru a da aparențe de seriozitate acesteĭ fantezĭĭ, organul aurelianist ia tăcerea noastră drept confirmare pentru știrea reporterului seŭ.*

Ca să tăiem aripele acestuĭ svon, suntem siliți să facem ceea ce credeam că este inutil: desmințim în mod categoric informația ziaruluĭ din Bucureștĭ.

Credem că e de ajuns.

Act de mulțumire

— —

Sub-semnata Elena Herzog născută Stavăr Dimitriu, aduc călduroasele mele mulțumirĭ societățeĭ romîne de asigurare «Patria» în Bucureștĭ, pentru culanța și promptitudinea cu care a liquidut asigurarea de cas de moarte încheiată de reposatul meŭ soț Căpitanul V. Herzog, care, în prevedere de a'mĭ ușura exsistența (pe care n'ași putut avea din modesta mea pensiune ce mi-a remas) a avut delicatița să'și impună sacrificiul de a economisi premiile de asigurare pentru a-mĭ lasa prin această asigurare o mică avere, din care se mă pot nutri și să nu fiŭ expusă a fi în sarcina cuiva.

Elena Herzog

Iașĭ Noembrie 1897.

PUBLICAȚIUNE

In zilele de 6—20 Noembrie a. c. se vor vinde de bună voe prin licitație publică în comuna Vîrtișcoĭ (R.-Sărat) la viile Solomon Sibalis toată averea mobilă compusă din una sută miĭ deca de vin, vr'o 30,000 deca rachiŭ de prune, și drojdiĭ de diferite grade, vase goale, mobilă de casă și altele.

Vînzarea se va face en gros și en detail, începînd de la un vas.

Pentru informațiunĭ a se adresa saŭ la administrația viilor saŭ la dd. Leibovitz et Vogel.

AVIS

Ziarul **Opinia** se află de vînzare în Podul-Iloae la d. L. Frühtman.

A apărut

în editura tipografieĭ „DACIA"

Preistoria și Popoarele Arice

de Gr. C. Buțureanu *pentru trebuința elevilor de Licee, școlĭ Normale Seminariĭ etc.*

Prețul 75 banĭ exemplarul.

Dr. N. ȚURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultațiĭ de la 2—4 p. m.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ. Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Dimineața și Seara
Calde din Cuptor

se scoate

Chifle, Franzele, Cozonacĭ, etc.

la

Prima Franzelerie de lux

Str. de Sus 168 **Ferd. Szakmáry** Str. de Sus 168

Premiat de 2 orĭ cu medaliĭ de aur

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se adresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

De închiriet și de vênzare

Casile din str. de Sus No. 71, compusă din un salon, două odăĭ, un vitraj bucătărie și pivniță, casile No. 25, un antret, un salon, două odăĭ, o bucătărie, o sufragerie și pivniță.

A se adresa la d. Gh. Smîdu, str. Serărie No. 129.

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ștefan cel Mare No. 49

A SOSIT

Lănagiurĭ simple și fantasie, pentru rochiĭ.

Postavurĭ și ștofe pentru haine și paltoane bărbătești.

Flanele cu metru și barcheturĭ.

Catifele și Velvet pentru bluze.

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lînă și atlasurĭ pentru plapome.

Ștofe de mobile, plușurĭ de lînă și matasă peatru mobile, covoare etc.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Târgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o ridica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădăreŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢI

şi

Incadrare de Tablourĭ

a tipografieĭ „Dacia"

Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acuratetă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hârtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşi, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile

N U M A I

CAFEA REGALA

La fabricei A. WEINREB din Iaşi

Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dâ cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ gâsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARI

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură*:

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule

---

„DACIA"

TIPOGRAFIE-EDITOARE

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI

Borderourĭ şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţĭ-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULĂRI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA"

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 154 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MARŢĬ 4 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In străinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

CE E CU LUMINA ELECTRICĂ?!!

Administraţia NOASTRĂ

Partidul liberal a îmblînzit şi civilizat moravurile şi procedeurile administraţieĭ noastre.
Voinţa Naţională.

Ca telaliĭ, carĭ numără pe degete cînd rămîn moflujĭ, colectiviştiĭ îşĭ laudă administraţia cînd nu maĭ pot prididi să-ĭ acopere turpitudinele.

Momentul, însă, e reŭ ales de astă dată. Să lauzĭ administraţia într-un timp cînd se derapănă de toate părţile, este cel puţin o inspiraţie nenorocită—dacă nu chiar o farsă cu tendinţe din partea autoruluĭ.

Persecuţia şi teroarea carĭ se exercitaŭ de administraţie în contra adversarilor politicĭ, a dispărut, zice *Voinţa Naţională*. Şi această gasconadă o spune organul guvernuluĭ tocmaĭ azĭ, cînd, în timp de două lunĭ, poliţia barbară a d-luĭ Ferechidi a stîlcit în bătaĭ pe un redactor al ziaruluĭ conservator din Craiova, pe un membru important al opoziţieĭ din Tîrgovişte, pe directorul ziaruluĭ independent din Galaţĭ --şi cînd procesul atrocităţilor sevîrşite, în Bucureştĭ, la 16 şi 18 Noembrie, e pendinte înaintea tribunaluluĭ.

Astă-zĭ nimenĭ nu maĭ este persecutat pentru opiniile pe carĭ le are—adaugă ziarul colectivist, cu o desinvoltură care trece marginele orĭ căreĭ îndrăsnelĭ. Nu e persecutat? Dar se vede că biblia colectivistă se adresează numaĭ complicilor — căcĭ alt-fel s'ar ruşina, orĭ cît de gros îĭ e obrazul, de o afirmare aşa de nerușinată.

Ce fel? Nu e persecutat nimenĭ pentru opiniile pe carĭ le are? Dar căruĭ cetăţean nu'ĭ se tăgăduieşte dreptul la viaţă dacă are alte părerĭ de cît părerile comisaruluĭ? Oare, faptul că cele două sute de milioane ale bugetuluĭ se împart escluziv între cumetriĭ stăpînireĭ, nu constitue o dovadă peremptorie că ţararo mînească e considerată ca proprietate ohavnică a colectiviştilor?

Astă-zĭ judeţele nu maĭ umplu coloanele ziarelor de opoziţie—continuă, cu o seninatate insolentă, catechismul guvernuluĭ. Şi această nerozie revoltătoare o spune *Voinţa Naţională* în ziua cînd primarul de Botoşanĭ se duce la Bucureştĭ, cu o delegaţiune de cetăţenĭ, ca să se plîngă în potriva prefectuluĭ — care, la rîndul sĕŭ, a fost, maĭ de vreme, cu altă delegaţiune, ca să se jeluiască în potriva primaruluĭ!

Trebue să fie cine-va redactor la *Voinţa Naţională* ca să aibă cinismul să vorbească despre o *administraţie civilizată*, cînd populaţiunea se gunoieşte de boală, cavaleriĭ de industrie operează ca în codru, tîlhariĭ sfidează gendarmeria — iar consiliile judeţene se pun în grevă şi trimit guvernuluĭ ultimatum: orĭ noĭ, orĭ prefectul!

Şi nu uitaţĭ istoria faptelor: administraţia *civilizată* pe care 'ĭ a căşunat stăpînireĭ s'o laude, este administraţia de la Galaţĭ, unde primarul s'a înecat în potlogărĭ; este administraţia de la Ploeştĭ, unde ministrul, silit de campania preseĭ, a împedecat o hoţie scandaloasă; administraţia de la Severin, unde alarma cetăţenilor a oprit un jaf colosal; administraţia Iaşuluĭ, unde parchetul se ceartă în permanenţă cu poliţia—pe cînd primăria amînă poliţele ca un negustor de mărunţuşurĭ căzut în deconfitură....

Apoĭ, dacă aceasta e administraţie bună, cinstită şi civilizată—cum să fie, oare, ca să fie rea?

Se vede că *Voinţa Naţională* a luat drept punct de plecare obăduirea turcească—de vreme ce găseşte că incuria e civilizaţie, jaful, cinste, şi scandalul omeric al căruĭ spectacol îl daŭ vecinic înalţiĭ dregătorĭ administrativĭ, stare normală şi demnă de luat drept pildă.

Nu. Reforma moravurilor n'aŭ făcut-o colectiviştiĭ -- şi nicĭ era în căderea lor s'o facă. Oamenĭ primitivĭ, ceĭ carĭ se potrivesc la fire şi la gîndurĭ cu redactoriĭ *Voinţeĭ Naţionale*, s'aŭ băgat robĭ stomaculuĭ şi aŭ îndeplinit cu succes această menire.

Ceea ce aŭ făcut liberaliĭ din punctul de vedere al moravurilor, este alt-ceva — maĭ mult şi în tot cazul maĭ interesant de cît socotesc însăşĭ patroniĭ *Voinţeĭ Naţionale*: aŭ săpat aşa de adînc linia de despărţire dintre om şi colectivist, în cît azĭ o confuziune nu maĭ e cu putinţă.

Pentru această fundamentală reformă, naţiunea va fi în veci recunoscătoare partiduluĭ naţional-liberal.

G. Rădulescu.

Sturdziştĭ şi Aurelianiştĭ

Tratările de impacare dintre guvern şi aurelianiştĭ aŭ ajuns un fel de reprezentaţie de prestidigitaţie, saŭ maĭ bine zis, un fel de *uite popa nu e popa!*

De unde pînă maĭ erĭ, înţălegerea părea stabilită aproape asupra tuturor punctelor din *pragramul pretenţiilor*, **acum, ştirile ce ne vin din capitală afirmă cu siguranţă că relaţiile politice dintre aurelianiştĭ şi sturziştĭ sunt mai rele de cît orĭ cînd.**

D. Costinescu ar fi declarat în mod categoric că, cu d. Sturdza, aurelianiştiĭ nu vor trata, chiar cînd guvernul le-ar face avansurĭ de impăcare.

La rîndul seŭ, d. Sturdza, care se ştie că nu poate suferi pe nimenĭ, are pentru aurelianiştĭ o aversiune şi maĭ pronunţată; şeful guvernuluĭ ar fi declarat că preferă să cadă de la putere de cît să se'nchine grupuluĭ aurelianist. Aşa stăteaŭ lucrurile pînă Simbătă, ora 4 seara.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Pricinĭ. Cine nu pricepe încă tristul faliment al unuia din puţinele noastre aşăzăminte culturale—vorbim de *teatru*— să privească maĭ de aproape cum staŭ lucrurile şi... oameniĭ în preajma numiteĭ instituţiunĭ.

Domnul Vizanti—de Fîntînaru nu maĭ vorbim —e pus în fruntea teatruluĭ. In ce zi, în ce imprejurare a manifestat omul acesta, nu aptitudinea dar bună-voinţa măcar de a face ceva pentru artă saŭ pentru artiştĭ?

S'a remarcat cu drept cuvînt că la cea dintăĭ reprezentaţie care avea să însemne un progres în teatrul iaşan—la „Romeo şi Julieta" loja comitetuluĭ teatreal era cu desevîrşire goală, goală ca şi loja primaruluĭ. goală ca loja prefectorială, ca maĭ toate lojile teatruluĭ.

Cînd aĭ avut tupeul de a primi „preşedinţa" uneĭ instituţiunĭ cum e teatrul, nu e natural ca să-ţĭ impui măcar atita... sacrificiŭ, să *pierzĭ* două oare la un spectacol romînesc? Bieţiĭ actorĭ—cît sunt de deplins!—îşĭ îndreaptă doară privirile într'acolo, în jos—jos de tot!—, către loja d-luĭ Vizanti et comp; de acolo doară eĭ aşteaptă verdictul meritului şi ca mînĭ acolo se va îndrepta cererea de urcare a salariuluĭ orĭ a ranguluĭ ierachic.

Şi cu toate aceste domnul Vizanti, gol şi burduhănos, lasă goală loja gratuită, domnul Vizanti care ar *umplea* o bună parte din spaţiul gol al săliĭ teatruluĭ.

Nu-ĭ paradoxal, ci adevărat: sunt golurĭ care pot umplea spaţiĭ—cercetaţĭ scăfărlia d-luĭ Fîntînaru şi-ţĭ vedea...

„LA DOULOUREUSE"

comedie de *Maurice Donnay*.

Actul I: *In hotelul soţilor* Ardan, *avenue de Wagram la Paris. O mare serbare familiară în primele zile ale luneĭ Iunie, înaintea curselar.*

Lume aleasă, bogătaşĭ, rentierĭ, soţĭ plictisiţĭ, artiştĭ, gazetarĭ, femeĭ tinere cu bărbaţĭ avuţi dar plicticoşĭ, bolnavĭ de ficat. Fetele nu lipsesc şi un grup remarcabil între toate e acel al surorilor Clarisson în număr de cincĭ, dintre care una nu are încă 14 anĭ (vrîsta Julieteĭ). Se vorbeşte, se joacă, se flirtează: cursele *sunt la ordinea zileĭ, faimoasele curse de la Auteuil în jurul cărora se angajază pariurĭ, cursele la care onorabilul Monsieur Flock ia parte de cînd era pe băncile şcoliĭ primare şi de care după ziaristul Yorick Lambert e strîns legat sentimentul patriotic al orĭ căruĭ bun francez...*

Conversaţia—un amestec de curte, de mahalagisme şi de fleacurĭ—«la plaisanterie dry, extra dry—» saŭ cum ar zice d-na Sureau: «l'éternelle comédie du salon». Fetele sunt asediate şi sărmanele surorĭ - una maĭ mică de 14 anĭ!— sunt copleşite de pătimaşiĭ şi hlupaviĭ cărtezanĭ pierde-vară. De altmintrelea soiul acesta de petrecerĭ: «c'est pour les filles qui ne peuvent pas aller aux Folies-Bergère» cît despre femeea măritată ea este prostituata de lumea mare, după cum o vor defini în dialogul lor artiştiĭ Philippe şi André.

Philippe—eroul pieseĭ—e înamorat de Hélène Ardan, care nu aşteaptă decît să scape de soţul săŭ, ca să se dea cu totul sculptoruluĭ drag.

Moartea soţuluĭ se întîmplă chiar în aceeaşĭ seară: Gaston Ardan, financiar panamist, e izbit de sosirea uneĭ anchete judiciare şi se sinucide în odaia de sus. deasupra salonuluĭ unde oaspeţiĭ petrec, chefuiesc şi curtenesc femeile.

Cu tragica sinucidere se termină balul şi actul intîiŭ.

Actul II. *La ţară; o proprietate a uneia din cunoscutele saŭ intimele Heleneĭ Ardan. Toate personagiile din actul I sunt de faţă; între altele M-me Sureau—„une femme à fossettes" — „mais qui n'est pas grosse" devine interesantă (honni soit...) în dialogul cu Stany. Acesta e unul din curtezaniĭ Heleneĭ, văduva Ardan care se află aci, odată cu Philippe, dar Stany e bărbatul Gotteĭ des Trembles şi în momentul de faţă „conrupt" de viguroasa M-me Sureau care a oftigit o serie de amanţĭ de viguroasă ce-ĭ....*

Eroiĭ pieseĭ—Hélène şi Philippe—s'au regăsit mulţumiţă Gotteĭ care a combinat invitaţiile. Eĭ îşĭ vorbesc şi-şĭ asigură unul altuia eternă iubire. Ce interesant şi frumos e dialogul. Iubire pînă la resemnare, pînă la sacrificiu din partea Eleneĭ care se declară gata să îngăduie totul amantuluĭ săŭ chiar.... să se plictisească de dînsa.

Philippe: .....*Tu eştĭ în adevĕr aceea pe care o aşteptam şi de care aveam nevoie. Da aveam nevoe de tine.... iubesc mintea ta şi inima ta şi dacă n'aĭ fi metresa mea, aşĭ vrea să-ţĭ fiu prieten.*

Hélène: .....*Te voiŭ iubi mult. Ştiu că ceia ce omoară iubirea este convețuirea necurmată.... Voiŭ ştĭ să te las singur cînd veĭ vroi; voiŭ pricepe că aĭ nevoie să petrecĭ.... să călătoreştĭ.... Nu veĭ cere voe de la mine, voiŭ ghici eu singur ce doreştĭ şi-ţĭ voĭ spune: du-te*

Un moment Philippe se găseşte faţă în faţă cu Gotte. Ea-l iubeşte mult şi numaĭ din această cauză i-a înlesnit venirea la ea, cu jertfa de a-ĭ procura o întîlnire cu Hélène. E o femee tînără şi curtată; ea are un bărbat «qui ne s'occupe pas d'elle»şi, de alt-feliŭ nu-ĭ pare rău de loc, nicĭ nu prea e geloasă de M-me Sureau—cea cu gropiţe....

Actul III. *In atelierul sculptoruluĭ Philippe care se întreţine cu André. Acesta e fericit: „a scăpat" de un necaz, de o femee, de un jug. Işĭ promite să nu maĭ fie naiv. Sunt fete la Paris destule—şi „amorul" e o prostie în afară de plăcere. De alminterlea e sătul pînă în gît: are două-zecĭ de anĭ şi jumătate!....*

Gotte des Trembles întră subit în atelier pe cînd André îşĭ ea remas bun. N'a putut să reziste simţiriĭ. Iubeşte cu patimă pe Philippe care e în ajun de a se căsători cu Hélène. Toată puterea de a simţi s'a prefăcut în gelozie şi ură. Cea maĭ bună amică i-a devenit rivală şi duşmană. Toate mijloacele sunt bune în luptă şi Gotte dă o lovitură de moarte iubiriĭ celor doĭ tinerĭ. Ea pîreşte *pe Hélène că a maĭ avut un amant pe cînd trăia Gaston Ardan. Copilul eĭ, Georges, e fiul aceluĭ ibovnic necunoscut. Philippe se înfioară de această veste şi toată vlaga i se curmă. E o scenă sfîşietoare de luptă sufletească—iar Hélène întră în atelier.*

Gotte a plecat după un schimb de vorbe făţarnice cu Hèlène. Aceasta rămîne cu Philippe pe faţa căruia vede zugrăvită o dramă cumplită. Urmează furtuna.

O dezlănţuire groaznică de mînie şi blesteme — şi ce fermecător dialog, ce nobilă revoltă femeească în faţa bărbatuluĭ egoist, senzual şi pretenţios.

Incet-încet sufletele se calmează; femeea ştie să triumfe totdeauna chiar cînd e vinovată şi criminală (cunoaşteţĭ Boubourouche *a luĭ Georges Courteline?) şi maĭ ales cînd a fost victima unuĭ traiŭ de nemulţumirĭ: traiul tot al femeeĭ nu e o jertfă adusă bărbatuluĭ?...*

Actul IV. *Philippe şi Hélène sunt căsătoriţĭ, copilul va trăi cu dînşiĭ. Sufletele se odihnesc de zbuciumul simţiriĭ şi sorb cu nesaţ răcoarea pădureĭ verzĭ şi farmecul măriĭ albastre serbîndu-şĭ împlinirea visuluĭ de tinereţe şi iubire.*

Blag.

Zapisul Primaruluĭ

In halul în care se găsesc azĭ, colectiviştiĭ aŭ toată dreptatea să socotească presa o plagă cu care Guttenberg a bătut pe liberalĭ. Aŭ ajuns oameniĭ aceştia, din pricina gazetărieĭ, să vegeteze ca într'o casă de sticlă. N'apucă unul să se mişce în direcţia coduluĭ penal, şi gazeta e gata cu darea de seamă amănunţită despre planul colectivistuluĭ.

Gîndiţi-vĕ şi d-voastre:

Primăria din Ploeştĭ a vrut, astă toamnă, să dea 150,000 de leĭ unuĭ favorit ca să'ĭ alcătuiască planul oraşuluĭ. Dar unde a fost chip! Chiar de a doua zi s'aŭ amestecat gazetele şi aŭ spus că acelaşĭ favorit—inginerul Dendrino—se oferise, sub conservatorĭ, să execute lucrarea cu 90,000.

Primăria din Turnu Severin a încercat, tot astă toamnă, să cumpere ruina unuĭ *de aĭ noştri* cu 100,000 de leĭ. Dar presa, care, între altele, face gratuit şi slujbă de jandarm, a dat alarma că proprietarul a fost bucuros, altă dată, să'şĭ vînză şandramaua cu 40,000.

Şi daraverile nu s'aŭ făcut.

Aci, la noĭ, lucrurile merg tot aşa:

Vrea un ajutor de primar să strice licitaţia pentru iluminarea oraşuluĭ cu electricitate; toate treburile sunt pregătite—cînd, hop! gazeta cu „Hoţia de la primărie!" D. Gane se emoţionează, licitaţia se confirmă şi ajutorul de primar rămîne cu 30,000 de leĭ pagubă.

Se scoate în licitaţie canalizarea Calcăineĭ. O lună întreagă se pune pretutindenĭ problema: se aprobă orĭ nu se aprobă?

Şi nu mult a lipsit pentru ca licitaţia să rămîie baltă. Dar presa, care'şĭ bagă coada unde nu'ĭ fierbe oala, s'a amestecat şi aci—şi, printr'o campanie acerbă, a stabilit că dacă se aprobă licitaţia, cîştigă comuna; iar dacă nu se aprobă, cîştigă consiliul comunal. Din momentul acesta, armonia duioasă dintre părinţiĭ oraşuluĭ s'a stricat—şi ediliĭ se scrutaŭ reciproc ca să descopere pe cel cu Calcăina.

Graţie acesteĭ răceliĭ din consiliŭ, licitaţia s'a aprobat—dar unul din colegiĭ d-luĭ Gane a căpătat gutunar din pricina aceasta.

Dar indiscreţia preseĭ a produs şi alt efect: observîndu-se pretutindenĭ sistemul liberalilor de a face ca gazetele să aibă în tot d'auna dreptate—din respect, se înţelege, pentru a patra putere—, lumea a sfîrşit prin a nu maĭ avea încredere în colectiviştĭ. Aşa se explică de ce Regele a dat primaruluĭ nostru 6000 de leĭ, fiind-că 'ĭ a sărutat mîna — dar 'ĭ a cerut zapis pentru întrebuinţarea lor.

Sistemul e practic, o recunoaştem, dar e jignitor.

Unul dintre consilierĭ chiar făcea de unăzĭ o reflecţie plină de amărăciune:

— Apoĭ bine, domnule, ce viaţă e asta? De la Calcaina, nu te lasă; de la electricitate, nicĭ atît. Atuncĭ, ce fel de putere e asta? Maĭ bine să trecem în opoziţie — atuncĭ cel puţin suntem sigurĭ că vom figura pe lista calicilor!

Ion

BUCOVINA

X

Naţionalităţile şi politica lor.

Polonismul. Elementul Polon e în Bucovina într'o foarte mică cantitate numerică. In 1870 statistica arata abia 28 de miĭ Polonĭ faţă cu 268,367 Rutenĭ şi 208,301 Romînĭ. Eĭ locuesc maĭ mult oraşele; aşa în Cernăuţĭ se află 7610 Polonĭ, iar în alte oraşe şi sate maĭ marĭ restul. Centre Polone s'ar putea pune întăĭ Cernăuţiĭ, apoĭ Suceava, Văscăuţiĭ, Rădăuţĭ, Siret, Cacica etc.

După număr Poloniĭ par a nu fi ofensivĭ, căcĭ ce însamnă 28,000 faţă cu ceĭ 500,000 Rutenĭ şi Romînĭ!

Totuşĭ pretenţiunile Polonilor sînt maĭ marĭ de cît le comportă numărul, voind să întindă peste toată Bucovina o subţire pînză de polonism. Ţinta lor de atac sînt Romîniĭ în primul loc, apoĭ biserica ortodoxă; eĭ cer ca să li se recunoască limba polonă ca a patra limbă în stat în diferitele daraverĭ din oficiĭ.

Aceste pretenţiunĭ sînt nouă, ce-ĭ dreptul, dar cu atît sînt maĭ îngrijitoare cu cît prind consistenţă maĭ mare.

Inceputul acestor pretenţiunĭ stau în chipul de lăţire a elementuluĭ Polon, cum şi în trecutul Bucovineĭ.

***

Poloniĭ rupţĭ în treĭ părţĭ, prin împărţirea Polonieĭ în 1796, n'au găsit maĭ bun prilej de dezvoltare de cît Austria. De şi Rusia a luat partea leuluĭ în această împărţeală, dar elementuluĭ Polon rămas supt Austriacĭ 'ĭ s'a rezervat dreptul uneĭ redeşteptărĭ naţionale şi cultivărĭ a neamuluĭ lor.

Austria, stat poliglot, a fost silită de imprejurărĭ să recunoască fie-căreĭ naţiunĭ dreptul de a se cultiva în limba sa. Ca urmare a acesteĭ stărĭ de lucrurĭ Galiţia a devenit un centru al mişcăreĭ Polonismuluĭ; şi cum Bucovina era alipită ca administraţie la Galiţia, încă din 1786, Poloniĭ au găsit momentul de a înrîuri şi asupra Bucovineĭ, împănînd toate oficiile cu de-aĭ lor. Această subordonare administrativă a avut de efect înmulţirea Polonilor în toate centrele din Bucovina, şi maĭ ales în capitală, în Cernăuţĭ, unde au ajuns a fi aproape 10 miĭ de suflete.

Poloniĭ au ţinut tot deauna la această anexare a Bucovineĭ către Galiţia, căcĭ prin aceasta se menţinea preponderenţa lor în dauna Rutenilor şi maĭ ales a Romînilor.

A trebuit să vină anul 1848, ca după 65 de anĭ de anexare, cabinetul vienez, în urma unor furtunoase discuţiunĭ, avînd în vedere petiţia luĭ Eudoxiu Hurmuzachi, decretează, la 4 Mart 1849, ca Bucovina să fie ducat, iar în 1850, Sept. 29, i se dă o constituţie şi o lege electorală pentru dietă; şi abea în 1853 Bucovina e formal deslipită, făcîndu-se prima alegere. Sînt memorabile şedinţele de la 24 Fevruar 1849, în care raportorul Swolka, prin înalte considerente de stat şi de dreptate, stărue şi obţine un vot pentru despărţire.

Prin dispărţirea Bucovineĭ Poloniĭ perdeau terenul de fapt, şi cîştigau Romîniĭ şi Rutenii. Dar eĭ nu s'au lasat şi au reuşit ca în 1859 să alipească din nou Bucovina la Galiţia prin ministrul polon Goluchowsky. Cel care a luptat maĭ mult a fost tot E. Hurmuzaki şi Swolka.

Hurmuzachi dus de ideĭ de înaltă politică, susţinea o strasnică centralizare a curţeĭ din Viena, tocmaĭ în scopul de a asigura ţărilor micĭ o individualitate proprie, căcĭ la din contra putea fi răpusă de altă ţară maĭ mare. El făcea aluziune la Bucovina faţă cu Galiţia. Deşi plecînd din punct de vedere opus cu Smolka care era *federalist*, eĭ s'aŭ întîlnit din noŭ şi Bucovina este iarăşĭ deosebită în 1867, în urma compromisului Austro-Ungaria.

Azĭ Bucovina lăsată uneĭ libere şi propriĭ desvoltărĭ, de sigur ar căpăta un lustru curat romînesc. Dar tendinţele aceste sînt zădărnicite de la centru.

Poloniĭ dispunînd de o puternică nobleţă, fiind în mare parte popor de elită, aŭ ajuns a insemna foarte mult în politica generală a Austrieĭ. Deja eĭ aŭ club central în Viena şi nu puţinĭ miniştri, dintre cea maĭ capabilĭ, sînt Polonĭ.

Pe cînd Poloniĭ în Germania şi Rusia nu însamnă nimic, în Austria din contra aŭ ajuns a cîntări mult în politica generală. Aceeasta insamnă foarte mult. Intăiŭ eĭ sunt un contra pond influenţeĭ Slavismuluĭ supt forma rusască, şi dacă —precum am văzut—cabinetele Vieneze

proteguesc pe Rutenĭ pentru a desvolta un cuiŭ adînc rusismuluĭ, tot așa și cu Polonĭ, care vor deveni un magnet pentru Poloniĭ din Rusia, împrumutînd vorbele deputatuluĭ Brestel din ședința de la 24 Febr. 1849, zisă cu referință la Bucovinenĭ.

Eĭ bine tocmaĭ această preponderență a polonilor la centru e o piedică reală în dezvoltarea normală a romînilor, căcĭ de și sunt numaĭ 28,000 suflete, dar aŭ un rost politic în Austria, cum nu-l aŭ Romînii.

Clubul polon din Viena în anul 1892 a provocat o intervenire în afacerile Bucovineĭ, cerînd o egală îndreptățire a limbeĭ polone în Bucovina, ca a patra limbă în oficiĭ, punînd o stavilă avantajelor acordate romînilor în dauna polonilor.

Poloniĭ dar aŭ ca obiectiv de luptă în Bucovina pe Romînĭ și numaĭ această tactică a făcut pe baronul Eud. Hurmuzachi să iasă din rezervă și de și deputat din majoritate să expue în plin parlament vienez (23 April 1894) că guvernul central voește a schimba intențiunea sa asupra desvoltăriĭ Bucovineĭ, alterînd caracterul istoric al țăriĭ și autonomia sa prin împedecarea pe cale administrativă a desvoltăriĭ culturale și naționale a romînilor.

Hurmuzachi avu imediat răspuns din partea clubuluĭ polon prin organul d. Pininski, care declară că *Poloniĭ din Bucovina aŭ și eĭ anumite tendințe și dorințe, și că dar pace în Bucovina nu poate fi, și că dar de se voește pace, de la Romînĭ atîrnă, căcĭ noĭ dorim ca în Bucovina fie care naționalitate să fie egal îndreptățită, și decĭ și interese națiuneĭ polone*".

Din cele expuse se vede lămurit că chestia polonismuluĭ e în plină desvoltare și că viitoruluĭ e rezervat de a răspunde dacă ceĭ 208000 Romînĭ aŭ dreptul la o desvoltare în proporție cu numărul, față cu ceĭ 28 miĭ de polonĭ.

Gh. Ghibănescu

Mărunte

— —

In spitalul Pașcanu a fost internat un băiat de treĭ anĭ, al luĭ Ilie Ciupercă, din comuna Holboca, bolnav de anghină difterică.

*

In strada Lăpușneanu a murit subit femeia Alexandrina Corn, în vrîstă ca de 30 anĭ, servă la d-na Drossu.

Se presupune că nenorocita suferea de mult de o boală a inimeĭ.

Teatru-Arte-Litere

— —

In astă-seară are loc reprezentația pieseĭ:

LA

DOULOUREUSE

Comédie en 4 actes

Par M. MAURICE DONNAY

M-me Réjane

Remplira le rôle d'Hélène Ardan qu'elle a crée

Hélène Ardan	M-me	*Réjane.*
Gotte des Trembles		*Archainbaud.*
Mme Leformach.		*Andral*
Mme Thérèse Sureau		*Crozet*
Mme Floch		*Fugères*
Mme Bladru, du Gers		*Aubry*
Mme de Pailly		*Bernou*
Une Gouvernante		*P, Martial*
Philippe Lamberty	MM.	*Calmettes*
Stany de Trembles		*Grand*
André Fréville		*Chautard*
Yorick Lambert		*Gildès*
Cresson		*Prévost*
Gaston Ardan		*Leubas*
Lubin		*Debrenne*
Colas		*J. Volnys*
Flock		*Frank*
Sureau		*Lebegenski*
Bladru		*Bouvard*
Cormier		*Lambert*
Flavel		*Grassaux*

Cronica Strĕinătățeĭ

— —

Situația critică din Austria. Telegramele sosite ierĭ ne vestesc că în timpul zileĭ de alaltăerĭ au fost primițĭ în audiență, de împăratul Austrieĭ, contele Goluchovschi, ministrul de externe, contele Badeni, prezidentul consiliuluĭ de miniștri și baronul Banffy, președintele ministeruluĭ ungurese.

Deja politica externă a Austrieĭ îndreptățește sferele politice de a atribui o deosebită importanță acestor audiențe. Chiar dacă preparativele pentru imienta deschidere a sesiuneĭ delegațiilor presupune o consfătuire între acești demnitarĭ și împărat, totuși nu se poate admite că în aceste convorbirĭ se neglijează în totul situația internă.

Nimenĭ nu se maĭ îndoiește că criza internă din Austria, poate să maĭ dureze mult.

Cele petrecute în camera deputaților dovedesc că departe de a se fi ușurat posibilitatea votăreĭ provizoratuluĭ; din contra, apar maĭ multe dificultățĭ. O rezolvire a chestieĭ prin articolul 14, adică prin o hotărîre a consiliuluĭ de miniștri e iarăși o imposibilitate, căcĭ în cazul acesta proectul trecut prin camera ungurească ar trebui să revie din noŭ și atuncĭ cu siguranță de vor rîdica chestiunile, maĭ ales cele referitoare la convenția vamală și comercială cu Austria, ast-fel încît criza din austria s'ar comunica Ungarieĭ.

O dată această cale îndepărtată, se pune chestia ce se face dualismul austro-Ungar, în cazul dacă provizoratul se respinge? Situația e prea gravă, chestia adusă înaintea parlamentuluĭ presupune siguranța de a fi votată, contrariŭ fiind amenințată însăși ordininea de lucrurĭ din Austria. Or, votarea presupune încrederea în guvern și Badeni, n'a dovedit că o are și guvernul luĭ Badeni, nu poate fi dat ca garanție că provizoratul va trece. *De aci rezultă că criza parlamentară se transformă, în criză de cabinet.*

In cercurile politice se consideră ca foarte sdruncinată poziția luĭ Badeni, căcĭ ideea uneĭ rezolvirĭ a chestieĭ fără parlament nu se poate admite. Iată de ce se atribue o mare importanță audiențelor de ierĭ și de ce se așteaptă zilnic demisia conteluĭ Badeni în numele întregului cabinet.

Agitația studenților austriaci. O mare manifestație studențească a avut loc înaintea parlamentuluĭ austriac în timpul ședinței de ierĭ, manifestația foarte mult comentată de presa austriacă.

Unele ziare spun că studențiĭ slavĭ pregătesc o contra-manifestație, la care se vor alipi și studențiĭ cehĭ, polonĭ, croațĭ și serbĭ. Altele spun că această idee nu va fi admisă, cît privește de viitor însă nu se poate garanta că manifestația nu va avea loc. In orĭ-ce caz mișcarea studenților a produs o foarte grea situație luĭ Badeni.

Convocarea parlamentuluĭ german. *Reichsanzeiger* anunță oficial convocarea parlamentuluĭ german pentru ziua de 30 Noembrie st. n.

Afacerea Dreyfus. Ierĭ a apărut broșura luĭ Bernard Lazare, prin care autorul caută să dovidească nevinovăția ex-căpitanuluĭ Dreyfus. Din diferitele reproducerĭ în fascimele resultă că *borderoul*—actul capital de acuzare n'ar fi fost scris de Dreyfus. E la mijloc un fals. Broșura maĭ produce niște scrisorĭ de ale luĭ Dreyfus din insula Dracilor, scrisorĭ pline de patriotism, și unde nenorocitul om spune că așteaptă cu nerăbdare ziua în care nevinovăția sa va fi dovedită.

Străin

NOTE TEATRALE

Concertul Kneisel

— —

Artistul bucureștean ar merita fără îndoială o dare de seamă făcută de un specialist. E de sperat că pentru al doilea concert al d-sale criticul nostru muzical va putea să-și facă datoria, asistind și judecînd în calitate de autorizat cunoscător în materie. Sub-semnatul nu poate decît să înregistreze succesul serateĭ d-luĭ Kneisel, ținînd seamă de numeroasele aplauze ale unuĭ public numeros, foarte numeros. Artistul pare a cunoaște nu numaĭ perfecta artă a instrumentuluĭ său, dar și filozofia concertelor publice; anume aceea de a se *apropia* publiculuĭ și a întrà în gustul luĭ. Un mod special de a cîștiga întimitatea și atenția, de a ghici preferințele și intențiile auditorilor. In programul viitor nu va lipsi, de sigur mult aplaudata bucată a luĭ Paganini; *Danse de Sorcières* care a făcut furorĭ...

Dar să așteptăm pe colegul specialist In schimb voiŭ profita de lipsa luĭ pentru a felicita pe d-ra Mihailescu de splendidul succes. Intăia apariție pe scenă înaintea mareluĭ public—a publiculnĭ cu plată—i-a fost fericită și plină de promisiunĭ. Emoțională încă la partea I a programuluĭ, d-ra Mihailescu s'a arătat deja la a doua parte stăpînă pe sine și pe auditorĭ. E un talent firesc care se impune, o voace clară, plină, frumoasă și o figură de scenă, ireproșabilă chiar dacă timiditatea pune încă oare-carĭ piedicĭ libereĭ mișcărĭ în vastul spațiu al sceneĭ.

O voace frumoasă—iată un dar prețios și rar. Nu este talentul plîngătoruluĭ care imita versurĭ, a școlaruluĭ care își simte chemarea „spre arta dramatică—dar este un real și scump izvor de plăcerĭ care se ivește rar foarte rar în mijlocul nostru; este *voacea* care cheamă un viitor, care prezice gloriĭ.

Mulțămim d-luĭ Mezzetti că i-a dat primul îmbold.

Programul concertuluĭ cuprindea și declamațiĭ. D. Dragomir a recitat frumoasa „Rugăminte din urmă a luĭ Coșbuc. Profesorul de declamație a conservatoriuluĭ nostru nu va aștepta lauda modestuluĭ recensent, dar iĭ va da voe să stee un moment la discuție, cu toată considerația ce se cuvine bunuluĭ artist de la care așteptăm cultura viitoarelor talente în arta de a zice frumos, de a înțelege adînc, de a întrupa adevărat producțiile literare pe scena noastră:

Trecînd peste *inovația* de a nu anunța publiculuĭ numele bucățiĭ și al autoruluĭ, vom observa simpaticuluĭ artist că avem dreptul să așteptăm de la d-sa un mod *nou*, atuncĭ cînd modul acesta e necesar. Poezia luĭ Coșbuc este doleanța unuĭ om în agonie.

Și eŭ rămîn să mor pe-aicĭ
Cu liftele păgine!
Ah, par'că simt, că n'am s'ajung
Să văd ziua de mîne,
Cu două-zecĭ de-odată 'n cer
La groapă ne vor duce
Și bun e domnul de-om avea
La cap o cruce,

Soldatul muribund, rănit pe cîmpul de bătaie roagă pe tovarășul săŭ să ducă ultima salutare mă-siĭ, să ducă ibovniceĭ expresia sceptismuluĭ egoist al omuluĭ care moare cu cîudă de a nu fi gustat plăcerile îubiriĭ. De ea vorbește cu dispreț, ĭar de maĭcă-sa cu milă:

Tu s'o amiĭ cu zi de zi
Și spune-ĭ cîte toate
Ea e bătrînă n'are mult
Să maĭ trăiască poate.
Și pentru ce să'i amărești
Și zilele puține
Că n'are 'n lume bun și drag
Decît pe mine.

Esclusiv lirică, rostită în momente de jale și slăbiciune de la versul dintîiŭ pînă la salutarea cîtră Olt — bucata luĭ Coșbuc nu cere nicĭ gest, nicĭ sforțărĭ, nicĭ enervărĭ. O muzică din ce în ce maĭ lină, maĭ slabă, maĭ depărtată: un glas care se pierde ca o rază în amurg, o cadență sacadată întreruptă de gemăt și leșin, ce fermecător de duios s'ar ritma versurile, ce nespus de lăcrimătoare ar suna ruga muribunduluĭ cîtră soldatul schilav și peticit:

Și-ajuns în țară, eu te rog
Fă-mĭ cel din urmă bine
Pămîntul țăriĭ să-l săruți
Și pentru mine.

Ce caută gestul nervos, ce caută larma de glas în „Rugămintea" acesta? Silabele nu trebuesc rostite pentru galeria entuziastă, ele trebuesc ghicite și sorbite de pe buzele artistuluĭ.

Ar fi timp să avem pe scenă *un mod* adevărat și înalt de a spune versurĭ. Și de la profesorul Dragomir așteptăm revoluția care să rupă cu banalitatea rutineĭ false,

Dar vom profita de alte prilejurĭ pentru a discuta punctul acesta atît de esențial în arta dramatică.

Leandru.

Aseară Duminică, a doua reprezentație a „pieseĭ luĭ Shakespeare *Romeo și Julieta*. Cu toată dorința de a vedea progresul interpretărĭ ne-a fost cu neputință. Onor. comitet teatral ne invoește numaĭ intrarea pe rind în teatru: un singur loc pentru o redacție de ziar cotidian! Și domnul Vizanti *ocupă* o lojă... goală într'un teatru gol....

Memento. Astăseară lunĭ *La douloureuse*, martĭ: M-me Sons-gêne, trupa *Réjane*

L.

Iată sala la concertul Kneisel foarte multă lume, din care s'a remarcat:

Consulul Rus Giers, Penescu, Gane cu familia, Corjescu cu familia, Dr. Bogdan cu familia Aslan, avocat, cu familia, Colonel dr. Corvin cu familia, Elena Donicĭ, avocatul Sculi, avocatul Dimitriu, Macry, avocatul Anastasiu, Zarifopol, Socor, Nicolaidi, Herzenberg, Cocea, M-me Mavrogheni, dr. Miclescu, Gheuca, Sinescu, dr. Bejan, Velciu, familia Tacu, dr. Filipescu, M-me Pogonat, dr. Bogen, M-me Linche, M-me Negruți, d-na Caudela, Botez avocat, Comănescu căpitan, Sculi judecător, Stravolca, A. A. Bădărău, D. Rosseti, Hurmuzescu, directorul liceuluĭ internat, Lascar, Dimitriu, Bou, Roiu, Cantacuzino magistrat, Burada, Vidrașcu, Ghica, Istrate, Atanase Gheorghiŭ, Crivăț, M-me Bușureanu, Virgolicĭ profesor, d-na Christodolo și d-rele Macarovicĭ, d-rele Nanu, Godovingirescu, dr. și avocatul Obreja, Popovicĭ Locot. căpitan Chirculescu, Misir avocat, Georges Emanoil Bogdan, Burla prof. M-me Burchi, M-me Rășcanu, Muter, Sturza, Pogor, M-me Mîrzescu etc.

INFORMAȚII

— —

Din canza epidemieĭ de febră tifoidă ce bîntuie cu furie în capitală, consiliul de miniștri a decis închiderea tuturor școalelor atît ale statuluĭ, cît și cele particulare.

— —

Erĭ s'a dat rezultatul concursuluĭ pentru bursa din fondul Adamachi, pentru studiarea fisiologieĭ la Berlin.

D. Călugăreanu a întrunit media 7.34, iar d. Bădărău 6.67.

D. Bădărău a obținut nota maĭ mare la oral, iar d. Călugăreanu la lucrările practice și probele în scris.

D. Călugăreanu a fost recomandat Academieĭ, pentru bursa de 300 leĭ lunar.

— —

Erĭ s'a celebrat căsătoria civilă și religioasă a d-luĭ Vespasian Erbiceanu cu d-ra Elise Densușianu, licențiată în litere.

Felicităm tineriĭ căsătoriți.

— —

D. Strat Roșculeț, a obținut cu deosebit succes licența în sciințele fisico-chimice.

Felicităm pe noul licențiat.

— —

După ultimele circulărĭ ministeriale, orarul școalelor primare rurale stabilea orele de clasă de la 9½—12 dimineața, și de la 1—3 după amiază. Acum ministerul a dat ordin prin revizoriĭ școlarĭ ca, pînă la întemeiarea definitivă a programeĭ învățămîntuluĭ primar și orarul respectiv, care se va face pe regiunĭ, orele de clasă să se țină de la 9—12 și de la 2—4.

— —

Alegerea de ierĭ

Iată rezultatul alegereĭ care a avut loc ierĭ, pentru complectarea celor două locurĭ vacante în consiliul județian:

Alegătorĭ înscrișĭ **2270**

Votanțĭ 514

D. Costache Neuman Paraschivescu a întrunit 461 voturĭ.

D. Lt. colonel Galeriu a întrunit 449 voturĭ.

Guvernul a suferit o rușine cu aceste alegerĭ. De și agențiĭ obicĭnuițĭ n'au lipsit în această ocazie, numărul cetățenilor carĭ au răspuns la apelul guvernuluĭ a fost foarte mic. Precum să poate vedea maĭ sus, abea o cincime din numărul alegătorilor s'a prezentat la vot.

La ora 10 dimineața abia s'a putut complecta biroul. La secția din strada Seulescu s'a făcut apel în ultimul moment la d. avocat Săndulescu și la studentul Ionescu, pentru a se putea forma biroul.

Mersul alegereĭ a îngrijit pînă și pe d. Vasile Gheorghian, care ieșise din rezerva'ĭ obicĭnuită. D-sa a fost văzut în timpul zileĭ în preajma localuluĭ de vot al dispărțireĭ III-a, unde alegerea mergea maĭ slab de cît la celelalte secțiunĭ. Prefectul a fost zărit plimbîndu-se prin strada primărieĭ pînă la ora în care a început despoierea scrutinuluĭ.

Toată truda d-luĭ Gheorghian a fost zadarnică. La primărie au votat 125 din 900 de alegătorĭ înscrișĭ.

— —

Pentru reprezentațiile d-neĭ Réjane se anunță sosirea multor provincialĭ; astfel pînă acuma aŭ reținut locurĭ: Inginerul Cercsez—Sîrca, Adela și Const. Vidrașcu—Tecucĭ, Princesele Moruzzi și Cuza—Ruginoasa, Sultana Miclescu, Stolnicenĭ, d. și d-na Vlădoianu, Cîrjoaia, d-na Elise Zarifopol, Cepleniță, d-na Elise Berea, Vasluĭ, d. și d-na D. Stati, Vasluĭ, d-na Cost. Bastachi Vasluĭ, D. Gr. Ciomag Botoșanĭ, D. Vas. Tataru, președintele tribunaluluĭ Vasluĭ, d. și d-na Miclescu Buhușĭ, d. și d-na George Fara Tecucĭ, d. și d-na Lct. Marcovicĭ Tecucĭ, d. și d-na Titus Dunca, Vasluiŭ.

— —

D. Briull, licențiat în matematicĭ, a fost numit conferențiar de matematicĭ la facultatea de științe din Iașĭ, în locul d-luĭ Hurmuzescu, demisionat.

— —

Vorbiam în numărul nostru trecut despre decorarea luĭ Landes. Un liberal de frunte a comunicat ierĭ reporteruluĭ nostru că Landes n'a fost pus pe lista decoraților și nicĭ măcar consilierul comunal, tovarăș de intreprinderĭ al luĭ Landes, nu va fi decorat.

Din administrația comunală vor fi decorațĭ numaĭ d-niĭ: Gane, Tacu, Lepadatu, Costandache, Chaigneau, Vigniali și doctorul Jocu.

— —

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

11)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

II

Trebui să tacă, întra în micul salon baroana Duvillard. De patru-zecĭ și șase anĭ, era încă foarte frumoasă. Foarte blondă, naltă, puțin grasă numaĭ, umeriĭ și brațele ramase admirabile, o piele ca de matasă fără o încrețitură. Obrazul numaĭ înbătrînea, o vestejeală ușoară, micĭ pete roșiĭ, începea să se arăte; și aceasta era chinul eĭ, preocuparea de toate momentele. Origina sa evreiască se trada în fața puțin lungă, cu o drăgălășie streină, cu ochiĭ albaștri plinĭ de o dulceață voluptoasă. Indiferentă ca o sclavă din Orient, neplăcîndu-ĭ să se miște, să meargă să vorbească chiar, părea făcută pentru harem, mereu în grijă de persoana eĭ. In ziua aceasta era cu totul în alb, o toaletă de matasă albă, de o simplicitate delicioasă și strălucitoare.

Cu aerul minunat, Duthil o complimentă, și-ĭ săruta mîna.

— Ah! Doamnă, d-v. îmĭ puneți puțină primavară în suflet. Parisul e atît de negru, atît de glodos în dimineața aceasta.

Dar sosia un al doilea invitat, un barbat nalt și frumos, de treĭ-zecĭ și cincĭ la treĭ-zecĭ și șase anĭ, și baronul, pe care-l agita pasiunea, profită de aceasta pentru ca să scape. Duse pe Duthil în cabinetul luĭ, care era alăturĭ, zicîndu-ĭ:

— Vină un moment, dragul meŭ. Am să-ți spun ceva asupra afacereĭ în chestiune.... Domnul de Quinsac va ține un moment tovărășie nevesteĭ mele. De îndată ce ea fu singură cu noul venit, care deasemenea iĭ sărutase mîna foarte respectuos, îl privi în liniște mult, în timp ce ochiĭ săĭ frumoși se umpleaŭ de lacrămĭ. In liniștea mare, puțin jenată, care se făcuse, ea sfîrși prin a zice foarte încet:

— Scumpul meŭ Gérard, cît sînt de fericită, că mă găsesc un moment singură cu tine! E maĭ bine de o lună de cînd n'am avut această fericire.

Chipul cu care Henric Duvillard, se căsătorise cu fata cea maĭ mică a luĭ Justus Steinberger, marele bancher evreŭ, era o întreagă istorie ramasă legendară. Ca și Rotschilziĭ, Steinbergeriĭ, eraŭ la început maĭ multĭ frațĭ, patru: Justus la Paris, ceilalțĭ treĭ la Berlin, Viena și Londra, ceea ce dădea asociațieĭ lor secrete o putere formidabilă, o suveranitate internațională și a tot puternică asupra pieților financiare ale Europeĭ. Justus era cu toate acestea cel maĭ puțin bogat din toțĭ patru, și avea în baronul Grigorie un adversar de temut, contra căruia trebuia să lupte înaintea tuturor prăzilor marĭ. In urma uneĭ întîlnirĭ teribile între eĭ, după severa împărțeală a prăzeĭ, iĭ venise ideea pătrunzătoare de a da în căsătorie, ca aldamaș, pe Eva, fiica luĭ maĭ mică, fiuluĭ baronuluĭ, luĭ Henric. Pănă atuncĭ nu trecuse de cît drept un tînăr amabil, iubitor de caĭ, barbat de club și socoteala luĭ Justus era fără îndoială, ca la moartea temutuluĭ baron, condamnat deja, să puie mîna pe banca rivală, dacă nu i-ar rămînea în față de cît un ginere ușor de învins. Tocmaĭ și Henric se înamorase cu o pasiune violentă de frumusețea blondă a Eveĭ, pe atuncĭ strălucitoare. El o voise și tatăl luĭ, care-și cunoștea fiul, consimțise, foarte încîntat în fond, de afacerea respingătoare ce o făcea Justus. Deveni într'adevăr ruinătoare pentru acest din urmă, cînd, în Henric, urmînd tatăluĭ sĕŭ, apăru omul de pradă, sub chipul omuluĭ de plăcere tăindu-și partea sa, în exploatarea poftelor dezlănțuite ale democrațieĭ burgheze, stăpînă, însfîrșit, a puterei. Nu numaĭ că Eva nu mîncase pe Henric, devenit la rîndul sĕŭ bancherul a tot puternic, baronul Duvillard, maĭ mult ca nicĭ odată stăpîn pe piață; dar din contra baronul mîncase pe Eva, o devorase în maĭ puțin de patru de anĭ. După ce-ĭ făcuse rînd pe rînd o fată și un băiat, se departase brusc de la dînsa, în timpul ultimeĭ poziții, ca și cum ar fi avut dezgust, în înflăcărarea ce o avusese pentru a o poseda, tocmaĭ ca de un fruct de care ești sătul și pe care-l aruncĭ. La început, dînsa rămăsese mirată și suparată de întîmplare, aflînd că el se reîntorsese la viața luĭ holteiŭ, și că iubea aiurea. Pe urmă, fără nicĭ o recriminare, fără mînie, fără chiar să caute prea mult a-l recapata, își luase și ea un amant. Nu putea să trăiască fără a fi iubită, nu era desigur, născută, de cît pentru a fi frumoasă, să placă să-și petreacă zilele în brațele adorațiuneĭ și desmerdăreĭ. Amantul pe care-l alesese, la două-zecĭ și cincĭ de anĭ, îl păstră maĭ bine de cincĭ-spre-zece anĭ, ea iĭ fu perfect credincioasă, cum ar fi fost credincioasă barbatuluĭ eĭ. Și cînd el muri, pentru ea fu o mare tristețe, o adevărată văduvie. Șase lunĭ maĭ tîrziŭ, întîlnind pe contele Gérard de Quinsac, nu putu să reziste din noŭ trebuințeĭ de dragoste, se dădu.

(Va urma).

In sfîrşit s'a terminat şi chestia cu numirea unuĭ titular la catedra de clinică oftalmologică, pe lîngă facultatea din Iaşĭ.

D. dr. Socor, profesor la facultatea de medicină din Iaşĭ, a fost numit pe ziua de 1 Noembrie profesor la această clinică în baza recomandaţiuneĭ majorităţeĭ consiliuluĭ profesoral a aceleĭ facultăţĭ.

Cursul îl va face d. dr. Socor gratuit, conform cerereĭ sale.

— —

Din cauza friguluĭ, toate sămănăturile de toamnă au fost compromise.

In special recolta rapiţeĭ e complect distrusă, şi dacă gerurile vor continua fără ca pămîntul să fie acoperit cu zăpadă, se poate lesne întîmpla ca întreaga recoltă să fie compromisă.

— —

D. Frunză, în baza concursuluĭ depus în luna Octombrie, a fost numit profesor de limba latină, curs inferior, la liceul internat, pe ziua de 1 Noembrie.

D. Pericle Popescu, fostul suplinitor al acesteĭ catedre, a fost numit pe aceiaşĭ zi, şef de pedagogĭ la acelaş liceu.

Asociaţiunea generală a artiştilor.

Erĭ la oarele 1 jum, a avut loc în sala şcoaleĭ de Belle-Arte din localitate *întrunirea comitetuluĭ activ* al acesteĭ societăţĭ membri prezenţĭ d-nii:

Em. P. Bardasare, I. Boniface Hétrat, Titus Cerne, Al. Aurescu, A. D. Atananasiu, Stati Dragomir şi Const. Penel.

Intre altele s'a discutat închirierea unuĭ local de lectură, pentru expoziţie şi pentru întrunirile comitetuluĭ şi ale adunăreĭ generale. Asupra camerilor propuse a ramas hotărîrile să se ţea în şedinţa de Lunĭ sara.

D. Bardasare, delegatul comitetuluĭ, propune ca membru activ al societăţiĭ pe d. St. Şoldănescu şi să admite cu unanimitate de voturĭ.

La oarele 2 jum. a avut loc *adunarea generală* a membrilor societăţiĭ: C. D. Stahi, Em. Bardasare, Dr. Arist. Peride, Titus Cerne, I. Boniface Hétrat, Al. Aurescu, Preot V Damian, Al. D. Atanasiu, D-na E... Negre, D-ra Febronia Dimitriu, D-ra Lucia Proca, Gh. Scorpan, N. Tintoreanu, N. V. Soceanu, State Dragomir, Const. B. Penel, V. Costin, V. Borteanu, M. Atanasiu, V. Dimitriu, Ioan Ionescu, Eug. Dimitriu, D. Crudu, Gh. Carp, A. Cateliu, D. Băncescu, N. Craft, D. Serevin, Gh. Decusară şi alţiĭ.

D-l Bardasare deschide şedinţa arătînd scopul întrunireĭ, adecă de a fixa lista membrilor fondatorĭ şi de a să alege un membru din secţiunea artelor plastice în comitetul activ.

După maĭ multe discuţiunĭ să hotărăşte ca toţĭ aceĭ care aŭ luat parte la formarea societăţiĭ şi n'aŭ dat taxele de înscriere şi cotizaţiile, să rămînă ca membri fondatorĭ dacă vor achita taxa de înscriere şi cotizaţiile pe Mart—Iulie a. c. până la sfîrşitul luneĭ Noembrie c.

D. d-r Peride propune ca membru pe d-na Louisa Vrabie, să aprobă cu unanimitate de aplauze.

In locul d-luĭ arhitect Iulius Rainike demisionat din cauza strămutăreĭ domiciliuluĭ în Iaşĭ să alege ca membru din secţiunea artelor plastice în comitetul activ d. dr. Aristide Peride.

D. dr. Peride făcînd parte din comisiunea de control, în locul d-sale s'a ales d. Şt. Şoldănescu.

Şedinţa să rîdică la oarele 5 fără un sfert.

***

Pentru astă-zĭ lunĭ seara la orele 8 este convocat comitetul activ al societăţiĭ. In această şedinţă se va discuta şi alege localul de închiriet pentru societate.

Intre doĭ academiciani

— —

D. Anatole France desemnează, nu fără oare care maliţiozitate, în modul următor portretul d-luĭ Jules Lemaître, cu care e rival în ziaristică, dar coleg la Academie

„In faţa lucrurilor omeneştĭ nu poate tot-deauna să'şĭ păstreze seriositatea. Dar trebue să i se mulţumească că nu e cîte odată destul de grav, de oare-ce fantaziile luĭ, sunt atît de plăcute. Acest om de litere care ş'a capatat deja toate gradele, aruncă de bună voe în aer lucrurile care'l dor, şi'şĭ face o petrecere pe icĭ şi cole din năsdrăvăniile luĭ de şcolar. Este ceva picant şi delicios în acelaşĭ timp de a vedea astfel oare-care ştrengărĭĭ însoţind un atît de doct şi poetic talent... noĭ privim cu plăcere lucrul ca un spectacol rar.

„Dar ceea ce este maĭ de plăcut în d. Lemaître, este întristarea subită ca'l cuprinde că a fost prea crud şi prea fără milă în isteţimea luĭ. Aceste sunt singurele luĭ înduioşerĭ brusce.

„Căcĭ sunt de toate, şi chiar melancolie, în acest suflet mişcător, fluid, uşor şi plăcut, ca şi acel al vre-unuĭ Puck cu studiile secundare făcute.

„El spune totul şi vroeşte se nu fi spus nimic. Infirmitatea luĭ consistă în faptul că prea mult înţălege. Cîtă autoritate n'ar fi dobîndit el, dacă ar fi fost pe jumatate maĭ puţin inteligent? Vede însă inversul ideilor. O asemine perspicacitate nu se iartă de loc. El conciliază ceea ce maĭ întîiŭ nu părea conciliabil; poartă din instinct, în sufletul luĭ încîntător şi mobil, bogata filosofie a luĭ Hegel; şi dacă întîlneşte ideĭ duşmane, le conciliază, acceptîndu-le pe toate la un loc. După accea le trimete la primblare.

„E un act de înţălepciune şi nu se iartă. In politică, ca şi 'n literatură ceea ce preţuim maĭ mult la amiciĭ noştriĭ este parţialitatea spirituluĭ şi îngustimea vederilor lor. Cînd eştĭ dintr'un partid trebuie maĭ înainte de toate se împărtăşeştĭ prejudiţiile luĭ. D. Jules Lemaître nu face parte din nicĭ un partid. Il consider ca pe un adevarat filosof care contemplează lumea.

Procesul Gheorghe Ghiţescu—Vasile Ţenov.

Acceptînd a fi sechestru, zice d. Ghiţescu, a declarat înaintea tuturor ce erau de faţă la Peatra-N., la Trib. de arbitriĭ că nu maĭ vreau să fiu avocatul d-luĭ Ţenov şi din acel moment nu se maĭ ocupă de afacerea personală a d-luĭ Ţenov de oare-ce procesul este foarte încurcat, şi ca girante crede că nu se maĭ poate ocupa.

Apoĭ caută să justifice că nu este nicĭ alesul d-luĭ Ţenov, nicĭ mandatarul său în această giranţă, şi că ar fi numit de arbitriĭ decĭ o funcţiune cu totul judiciară şi prin urmare nu vrea să respundă de cît justiţieĭ.

Caută să dee socoteală de toată administraţia făcută de la întrarea *în giranţă* şi crede că a fost *corect*. In privinţa administraţiuneĭ a crezut că fiind afacerĭ comerciale să continue a lăsa tot pe foştiĭ administratorĭ şi casierĭ Zwiebel şi Wohl, şi a căutat să ia numaĭ o garanţie şi să-ĭ controleze şi actele lor, afirmînd că orĭ cît de tălharĭ ar fi Wohl şi Zwiebel dacă ar fi controlaţĭ nu pot face nimic şi s'a conformat în acesta în baza contractuluĭ de societate.

Arată că pretenţiile d-luĭ Ţenov erau totdeauna utopiĭ.

In privinţa dispoziţiunilor viitoare prin procesul-verbal de la 30 aug. a. c., cată să explice, că el avînd multe afacerĭ nu poate sta totdeauna la societate şi a delegat aceste puterĭ luĭ Zwiebel şi Wohl cu garanţie şi luĭ Ţenov n'a putut să 'ĭ deie nimic că nu i-a dat macar 10,000 leĭ garanţie. Arată că era contra d-luĭ Ţenov la urmă fiind că acesta făcea obstrucţionism..

In privinţa plăţeĭ celor 45,000 leĭ d-niĭ Zwiebel şi Wohl arată că crede că a făcut bine, căcĭ a avut şi avizul d-luĭ M. Bragadiru, superarbitru şi maĭ cu samă că prin plata cîtor-va poliţe nu se punea în pericol averea d-luĭ Ţenov de, oare ce Zwiebel şi Wohl au capital social fie-care cîte 800,000 de leĭ.

In chestie personală maĭ arată că a fost nevoit prin publicitate să arăte toate peripeţiile procesuluĭ Ţenov căcĭ a fost atacat personal prin *Dreptatea din 17 Octombrie* şi nu putea să tacă, şi maĭ cu samă nu putea să admită părerea d-luĭ Fleva de la Continental, de a sili prin măsurĭ vexatoriĭ pe evreiĭ Zwiebel şi Wohl să se împace cu Ţenov.

Cere decĭ respingerea tuturor punctelor de reclamaţie a d-luĭ Ţenov şi menţinerea în giranţă. etc.

Un incident

Suspendîndu-se şedinţa pe la orele 4 p. m. pentru cîte-va minute, D-l Fleva se adresează D-luĭ Ghiţescu şi o explicaţie are loc între aceştia.

D-l Fleva afirmă că nu 'ĭ a spus nimic despre administraţia luĭ Zwiebel şi Wohl nicĭ ca să vexeze pe aceştia ci îĭ a arătat numaĭ pentru ce nu *ia administraţia din mîna evreilor* în cîtă vreme este girante? La aceste d-l Ghiţescu arată că îĭ ar fi spus să facă cum a făcut cînd era prefect? Atuncĭ d-l Fleva îĭ respunde textual. Cînd te am numit prefect ţi-am spus *să facĭ administraţie bună şi maĭ cu seamă să nu facĭ ingerinţe la alegerĭ* şi cu toate aceste ştiu positiv şi am ştiut şi atuncĭ că d-ta aĭ făcut administraţie proastă şi că aĭ făcut ingerinţe la alegerĭ, şi acum iarăşĭ ţi-am spus *ia administraţia din mîna evreilor* şi fă administraţie bună şi d-ta earăşĭ facĭ de capul d-tale, lăsînd administraţia în mîna evreilor şi decĭ făcînd administraţie proastă ca girante. De!! ce să-ţĭ fac, dacă nu mă asculţĭ?

D-l Ghiţescu n'a maĭ zis un cuvînt şi incidentul s'a închis.

La deschiderea şedinţeĭ d-l Delavrancea ia cuvîntul din partea d-luĭ Ţenov.

(pe mîine sfîrşitul)

Act de mulţumire

Sub-semnata Elena Herzog, născută Stavăr Dimitriu, aduc călduroasele mele mulţumirĭ societăţeĭ romîne de asigurare «Patria» în Bucureştĭ, pentru culanţa şi promptitudinea cu care a liquidut asigurarea de cas de moarte încheiată de reposatul meŭ soţ Căpitanul V. Herzog, care, în prevedere de a'mĭ uşura exsistenţa (pe care n'aşĭ putut-o avea din modesta mea pensiune ce mi-a remas) a avut delicateţa să'şĭ impună sacrificiul de a economisi premiile de asigurare pentru a-mĭ lasa prin această asigurare o mică avere, din care se mă pot nutri şi să nu fiŭ expusă a fi în sarcina cuiva.

Elena Herzog

Iaşĭ Noembrie 1897.

ULTIME INFORMAŢII

Cercul de studiĭ sociale va ţine în Iaşĭ Simbătă 8 şi Duminică 9 Noemvrie 3 şedinţe în care se vor discuta chestia reprezentăreĭ minorităţilor, chestia reformeĭ administrative; reforma învăţămîntuluĭ.

Afară de membriĭ ieşenĭ a cerculuĭ vor maĭ participa vr'o sută de membrĭ din Bucureştĭ pintre care: d-niĭ G. Panu, Take Ionescu, C. Olănescu, N. Filipescu, Ionel Grădişteanu, Hiott, Alex. Florescu etc. şi din alte oraşe ale ţăreĭ.

Simbătă sara va avea loc şi un banchet, la care vor participa membriĭ cercului.

Curtea de Apel din Galaţĭ s'a împărţit astfel în afacerea G. Robescu, afacere care s'a terminat cu achitarea. Consilierul Spiridon Stătescu a fost pentru respingerea opoziţieĭ; prezidentul Economu pentru condemnarea la amendă, reţinînd numaĭ faptul luăreĭ celor 12,000 leĭ de la Alecu Pavel; consilierĭĭ: Stoicescu, Bălteanu şi Tanoviceanu aŭ fost pentru achitare.

Simbătă sara numeroşiĭ amicĭ aĭ luĭ Robescu 'i a făcut o impozantă manifestaţie.

Tifosul bîntue la Bucureştĭ cu o furie ne maĭ pomenită. Toate scolile aŭ fost închise pe timp de 3 săptămînĭ. Trenurile carĭ sosesc dispre Moldova de vr'o 3 ziile sunt pline de persoane care se duc la Bucureştĭ spre a îngriji pe copiĭ lor din cutare saŭ cutare şcoale, care acum se află bolnav.

Joĭ, 30 Octombre, s'a deschis în Budapesta congresul romano-catolic.

Episcopiĭ Romînilor uniţĭ *n'au luat parte.*

In prima şedinţă s'a ales comisiunea de verificare a titlurilor.

A doua şedinţă s'a anunţat pe Simbătă.

Am fost cu toţiĭ surprinşĭ de o notă identică apărută în ziarele din Bucureştĭ, notă nedreaptă şi necuviincioasă la adresa d-luĭ Filipide, eruditul nostru profesor universitar.

Azĭ constatăm cu plăcere că *Constituţionalul*, ziarul care cel dintîiŭ a fost surprins în buna sa credinţă, revine asupra informaţieĭ şi declară că a fost înşelat.

Curtea de casaţie italiană a scapat pe Crispi. A anulat decisiunea camereĭ de punere sub acuzare din Bolonia, prin care fostul prim ministru era pus sub urmărire pentru prevaricaţiunile sale cu Bursa de Neapole.

Casaţia a decis ca aceste fapte le a comis ca ministru şi decĭ nu poate fi urmărit inaintea instinţelor ordinare. Procesul remine astfel un proces politic şi care ca atare nu va avea de sigur nicĭ o urmare.

Din Botoşanĭ ni se comunică următoarele: Profesoriĭ liceuluĭ Laurian fusese convocaţĭ în conferinţă pentru a discuta asupra anteproectuluĭ d-luĭ Haret; fiindcă s'a întîmplat ca şi ministrul instrucţieĭ să fie în Botosanĭ, a fost rugat să iee parte la discuţiune. D. Ministru a primit bucuros propunerea. D. Haret, a spus că o discuţie serioasă presupunea ţinerea multor şedinţĭ şi de oare-ce d-sa nu va asista e bine ca profesoriĭ să-ĭ ceară lămurirĭ asupra acelor puncte nu prea clare. Intrebat asupra mobiluluĭ alcătuireĭ legeĭ şi ţinta eĭ, d. ministru timp de o oră a expus direcţia greşită a învăţămîntuluĭ secundar, care nu maĭ corespunde cu necesităţile de astăzĭ In licee şi gimnaziĭ, de unde se recrutează pe urmă toate elementele administraţieĭ, instrucţia e necomplectă. Pe cînd lumea de astăzĭ se îndreaptă în spre ştiinţele exacte, la noĭ nu se fac de cît instrucţiĭ limbelor clasice. Necesităţile vieţeĭ reclamă astăzĭ specializarea, ca astfel să avem oamenĭ maĭ practicĭ şi maĭ aproape de destinaţia lor. Şi din această idee de specializare, a rezultat trifurcaţia studielor liceale.

D-sa maĭ explică de ce a prevăzut cîte 60 elevĭ în fie-care clasă, şi anume: îndreptarea multora spre şcolile profesionale.

*

In Botoşanĭ a existat un club sub numele de *clubul din Botoşanĭ*, în statutele căruia se prevede că în caz de desfiinţare, mobilele să fie realizate în banĭ şi împărţite saracilor.

Clubul s'a desfiinţat, dar d. Arapu, a ordonat ca mobilele să fie transportate la clubul liberal.

Că saloanele clubuluĭ liberal aŭ nevoe de mobile e lesne de înţeles, dar această apropiere a unor lucrurĭ destinate saracilor e departe de a fi corecte.

Un amic sosit din Bucureştĭ ne spune că în cercurile conservatoare se dă ca probabil că zilele aceste d. G. Panu va lua direcţiunea politică a ziarul Epoca.

D. Haret a dispus ca să nu se maĭ publice nicĭ o catedră la concurs înainte de ce nu se va şti soarta proectuluĭ sĕŭ asupra reformeĭ învăţămîntuluĭ.

Reuniunea femeilor romîne este ameninţată de a nu putea da nicĭ un bal anul acesta. Primăria a făcut cunoscut că pe baza unuĭ vot al consiliuluĭ comrnal, sala teatruluĭ nu se maĭ poate acorda pentru balurĭ.

Societatea generală de asigurare din Brăila, a întrat în înţelegere cu societăţile *Dacia* şi *Naţionala* pentru a forma un cartel împreună. In curînd faptul va fi adus la cunoştinţa publiculuĭ, cînd se va crea şi un consiliu comun pentru toate aceste societăţĭ în afară de consiliul de administraţie particular pentru fie-care.

Un act laudabil.

Societatea Reuniuneĭ femeilor romîne, a admis ca supra numerare în şcoala profesională, 2 eleve din Macedonia, menite să se formeze pentru profesoratul în şcoalele profesionale din Macedonia.

D. Profesor Murnu a adus pe acele eleve din Macedonia şi a stăruit pentru admiterea lor.

Continuarea procesuluĭ Naţionala-Fischer s'a amînat pe Mercurĭ. Toată ziua de Simbătă s'a pledat numaĭ un incident: revocarea jurnaluluĭ Curţeĭ prin care se admisese marturĭ în cauză.

Camera de punere sub acuzare a trimes în judecata curţeĭ cu jurĭ din Botoşanĭ, individul Ioan Iacobaş, acuzat de omor cu voinţă.

O curioasă grevă de avocaţĭ s'a petrecut la Curtea de Craiova în procesul Sturza Gorceacof. D-niĭ Mărzescu, M. Corne etc. aŭ refuzat de a pleda pentru principesa Gorceacof pentru că d. Mitiţă Sturza, vichilul d-neĭ Gorcercof, i a tras pe şfoară, neplătindu-i până acuma şi trimeţindu-i acum pentru onorar la d. Gorceacof, care nu maĭ are nicĭ o avere văzută în ţară, de oarece singura moşie ce o avea în ţară i-a fost vîndută în urma urmăriреĭ făcute de principele Grigorie Sturdza.

Ast-fel, înaintea Curţeĭ de Craiova nu pledează din partea adversariior luĭ Grigorie Sturdza, de cît avocatul B. Misir, care pledează pentru minorul Sturdza.

Muncitorul Gheorghe Brînzoĭ arestat erĭ la sectia 4-a într'o stare de complectă beţie, a fost găsit mort azĭ dimineaţă.

O cercetare se impune pentru a se descoperi cauza morţeĭ.

Astă-zĭ se judecă înaintea curţeĭ de Apel, s. II, procesul senatoruluĭ Răileanu, care s'a făcut vinovat de ultragiu în contra ajutoruluĭ de grefier Săvinescu.

Impresariul d-neĭ Réjane a comandat un tren special, care să transporte trupa la Bucureştĭ imediat după reprezentaţia de mîine seară.

Trenul va pleca din gara Iaşi la 12 ore noaptea.

Pentru burza de 300 leĭ lunar din fondul Adamachi, pentru studiarea chimieĭ gricole, la Hochenheim din Germania, a fost recomandat d. Jormescu, care a reuşit şi la primul concurs pentru această bursă.

Neue Freie Presse, **publică în numĕrul de astă-zĭ o telegramă din Bucureştĭ prin care se confirmă ştirea că M. S. Regele Romînieĭ, va face în curînd o vizită Impăratuluĭ Rusieĭ.**

Acelaş ziar observă că vizita nu va avea un caracter politic potrivnic tripleĭ alianţe.

Un noŭ scandal la Primărie

Propunerea caseĭ „Continentale".—Trucul.—Evidenta rea credinţă a adminihtraţieĭ.—Desfacerea convenţieĭ.—Situaţia.

Se cunosc în deajuns peripiţiile prin carĭ a trecut chestia concesiuneĭ lumineĭ electrice şi în *Opinia* s'a relavat situaţia ce şi-aŭ creat uniĭ consilierĭ pe urma acestor concesiĭ. Cetitoriĭ îşĭ amintesc de supra oferta caseĭ *Helios*. In sfîrşit concesiunea a fost adjudecată asupra caseĭ Continentale, din Nürenberg.

***

Vine timpul cînd să se facă contractul, d. Schrckert, reprezentantul societăţeĭ soseşte în Iaşĭ în tovărăşia unuĭ advocat din Bucureştĭ.

Toate merg bine pînă la un punct. cînd la cetirea contractuluĭ, se ajunge la punctul privitor la indicaţiunea stradelor unde să aşeze cablul subteran.

D. Tacu indică, între alte strade, ca principale, şi stradele Romînă, De Sus şi sf. Theodor—nu facem de loc aluziune la strada unde se află casa d-luĭ Tacu.

Reprezentantul caseĭ *Continentale* a protestat energic în contra acestor vexaţiunĭ. D-sa, cu drept cuvînt spune că, de oare-ce a făcut oferta, indicînd că va introduce cablul subteran în stradelc *principale*, primăria e de rea credinţă cînd îĭ pune în sarcină alte strade ca principale, de cît Ştefan cel Mare, Golia, Lăpuşneanu, Carol, Păcurarĭ şi strada Gărеĭ. Reprezentantul societăţeĭ refuză subscrierea contractuluĭ.

***

Cum s'ar explica aceste vexaţiunĭ? Uniĭ le explică prin faptul că adjudecaţiunea s'a făcut asupra societăţeĭ *Continentale*, în contra dorinţeĭ exprese a unor consilierĭ. Alţiĭ vĕd aci o uneltire în favoarea Societăţeĭ *Allgemeine Ellectricitäts Gesellschaft*, asupra căreia s'a adjudecat concesiunea tramvaiuluĭ electric, căreia i-ar conveni să-i se acorde şi concesia lumineĭ, şi că uniĭ din administraţie lucrează ca unelte ale acestora.

Până una alta, chestia iluminăreĭ oraşuluĭ cu electricitate e serios ameninţată.

Comitetul societăţeĭ *Cultura* a convocat pe reprezentaţiĭ tuturor păturilor israelite din Iaşĭ, pentru Marţĭ, 4 Noembrie, orele 8 seara, pentru a organiza o mişcare serioasă în contra proiectelor de lege ale d-lor Berendeĭ şi Haret.

Printre surprizele alegereĭ de ierĭ, avem de înregistrat, ca de obiceĭ, şi părţĭ spirituale, din partea alergătorilor carĭ sînt nevoiţĭ a se preface că votează, pentru a scăpa de îndemnărĭ.

La despoiarea scrutinuluĭ votanţilor dispărţireĭ III-a, s'a găsit între buletinele anulate şi un bilet care purta numele luĭ Ieszensky.

Gluma era nicĭ că se poate maĭ nimerită, întrucît era vorba de alegerea unuĭ consilier cari se sprijine actele celuĭ care a făcut celebru pe obscurul Ieszenski.

Cutia cu scrisorĭ

— —

Stimate D-le Redactor,

Ziarul „*Adevĕrul*" a anunţat maĭ zilele trecute, într'una din informaţiunile sale, două fapte, arătîndu-le ca şi cum unul ar fi consecinţa celuĭlalt, anume că am sărutat mîna Regeluĭ şi că am primit o bursă din caseta regală. Informaţia, de şi nu cu totul neexactă, căcĭ sărutare de mînă din parte-mĭ a existat, fiind totuşi eronată, vă rog să bine-voiţĭ a publica aceste rindurĭ în interesul restabilirĭ adevăruluĭ.

Nu e exact că am sărutat mîna Regeluĭ, ci pe acea a.... M. S. Regina, şi, cu toate aceste, iarăşĭ nu e exact că am primit vre-o bursă, de şi dacă lucrul s'ar fi întîmplat nu m'ar fi supărat nicĭ-de-cum.

De alt-fel ie de observat, că faptele, dacă s'ar fi petrecut din potrivă, ar fi fost maĭ favorabile şi pentru mine şi pentru „*Adevĕrul*": eu aş fi avut bursă, iar „Adevărul" prin excepţie, o informaţie exactă.

Primiţĭ.....

I. Leatris

Miss Haugthon Ferris a început lecţiunele de limba engleză; a se adresa Strada Anastasie-Panu 5.

Se caută un Secretar

care să cunoască perfect Corespondenţa Franceză şi Romînă, şi să vorbească Germană.

Se preferă numaĭ persoane cu certificate bune şi cu referenţe foarte bune.

A se adresa la biuroul technic al comuneĭ Iaşĭ strada Lăpuşneanu No. 13.

E. MAZLÂM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

PUBLICAŢIUNE

In zilele de 6—20 Noembrie a. c. se vor vinde de bună voe prin licitaţie publică în comuna Vîrtişcoĭ (R.-Sărat) la viile Solomon Sibalis toată averea mobilă compusă din una sută miĭ deca de vin, vr'o 30,000 deca rachiŭ de prune, şi drojdiĭ de diferite grade, vase goale, mobilă de casă şi altele.

Vînzarea se va face en gros şi en detail, începînd de la un vas.

Pentru informaţiunĭ a se adresa saŭ la administraţia viilor saŭ la dd. Leibovitz et Vogel.

Dr. N. ŢURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultaţiĭ de la 2—4 p. m.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

AVIS

Ziarul **Opinia** se află de vînzare în Podul-Iloae la d. L. Frühtman.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢĬ

şi

Incadrare de Tablourĭ

a tipografieĭ „Dacia"

Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţiile uzitatei

---

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile

N U M A I

CAFEA REGALA

La fabricei A. WEINRER din Iaşĭ

Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

1000 vedre VIN de COTNARĬ

Recolta 1886, din pivniţa Roznovanu de vînzare. A se adresa strada Assachi No. 12.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50.000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întimpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378.55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iaşĭ

proprietatea d-luĭ ***Ión S. Ionescu***

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent à l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule

---

„DACIA"

TIPOGRAFIE-EDITOARE

Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI

Borderourĭ şi Compturĭ

Cărţĭ de vizită

REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE

în orĭ-ce format şi limbă

Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărţĭ-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE

în diferite culorĭ şi mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă şi de nuntă

MENIURI

CĂRŢI DE ABONAMENTE

CIRCULĂRI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRŢI DIDACTICE

CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA"

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1898 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 155 — EDIȚIA DE SEARA — IAȘĬ — MERCURĬ 5 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 și 15 ale fie-căreĭ lunĭ și se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iașĭ* la Casa Administrațieĭ
In *județe* și *streinătate* prin mandate poștale
Un an în țară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Șase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAȚIA
No 42. — Strada Golicĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iașĭ și județe *se primesc* numaĭ la Administrație
In strĕinătate, *direct la administrație* și toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserțiile și reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACȚIA
No. 42 — Strada Golicĭ — No. 42

DARURILE REGINEĬ

SE PUPĂ!

E o veche vorbă, cu minte și plină de înțeles, pe care o uită par'ca într'adins ocîrmuitoriĭ noștri de azĭ: „poartă-te cu prietenii așa, ca cum aĭ fi sigur că mîine aŭ să'ți fie dușmanĭ — și cu dușmaniĭ ast-fel, ca cum aĭ ști maĭ dinainte că mîine aŭ să-ți fie prietenĭ".

Tîlcul adînc al acesteĭ zicale, plină de filozofie, este cu desăvîrșire necunoscut colectivistuluĭ barbar, puțintel la minte și meschin.

Eraŭ toțĭ la o laltă. Fleva era tribunul, al căruĭ glas inspirat electriza poporul în cruciada întreprinsă pentru revendicarea drepturilor... acordate de mult. Aurelian a fost marele economist care a îndrumat țara pe căile de belșug carĭ ne aŭ dus la sapă de lemn — și Sturdza era, pe atuncĭ, omul-providență, care trebuia să conducă pe Romînĭ la idealul măreț visat de toțĭ eroiĭ noștri.

De o dată, însă, și fără motive apreciabile, Fleva a devenit contrabandistul, nul și hrăpareț, care tripotează cu banul public; Aurelian, omul inept care a făcut avere sub ocrotirea partiduluĭ liberal — iar Sturdza și seziĭ sĕĭ, trîntorĭ carĭ aŭ gonit albinele din stupul colectivității.....

Și publicul, care n'avea nicĭ un motiv să se îndoiască de sinceritatea acestor frați-dușmanĭ, 'ĭ a crezut pe cuvînt — maĭ ales că realitatea faptelor corespundea de minune cu opiniunile exprimate.

Dar acum decorul se schimbă din noŭ. Economistul cu teoriile ruginite amenință să vie iarăși la suprafață; Fleva e în perspectivă să'și reia locul la tribuna populară a colectivității; iar Sturdza și oculta, sunt din noŭ pe punctul de a redeveni statul major, patriotic și departe vĕzător al partiduluĭ, unul și nedespărțit — căcĭ e vorba ca trîntoriĭ să se contopească cu dezertoriĭ într'un sărutat frățesc.

Cu sistemul acesta de a pupa pe cel care'ți spune adevĕrul — ca să'ĭ astupĭ gura — spelunca colectivistă se poate întregi, de și lucrul e foarte îndoios, cu toate pregătirile ce se fac — dar considerație dn partea opinieĭ publice nu poate nădăjdui partidul care oferă asemenea spectacol desgustător.

Căcĭ fenomenul nu se petrece de prima oară. Și înainte de 1887 colectiviștiĭ eraŭ în aceeași stare sufletească; liberaliĭ numiaŭ pe colectiviștĭ ignobilĭ, pe cînd aceștia, la rîndul lor, numiaŭ pe ceĭ dintîiŭ butoaie fără fund. Și atuncĭ disidențiĭ înecaŭ, în valurĭ de scuipat, pe reptilele „omuluĭ sinistru" — reptile carĭ respundeaŭ cu gloanțe la discursurile disidenților. Și îndată ce aŭ căzut de la putere, ignobiliĭ s'aŭ sărutat cu nesățioșiĭ — spre marea veselie a galerieĭ, care are predilecție pentru spectacolele scandaloase.

Dar să lăsăm gluma și să raționăm un moment.

Disidențiĭ de odinioară s'aŭ retras din tagma d-luĭ Sturdza motivîndu-și atitudinea pe expulsarea Romînilor din Transilvania, pe sistemul sîngeros de a face politică cu bîta și pe potlogăriile carĭ aŭ compromis pentru totd'auna colectivitatea. Opinia publică 'ĭ a aprobat — și acești politicaștri trebue să'și aducă cu emoțiune aminte de popularitatea ce le căștigase ostilitatea în potriva guvernuluĭ.

Peste cîtă-va vreme, însă, lupiĭ s'aŭ împăcat cu oile. De ce? Travsilvăneniĭ eraŭ bine expulzațĭ, sistemul colectiviștilor de a face politică era tot barbar — și potlogăriile cele maĭ multe abia acum se dedeaŭ pe față.....

Dar, pentru un motiv saŭ altul, liberaliĭ s'aŭ împăcat în opoziție. Abia veniți la guvern, însă, acești oamenĭ se ceartă din noŭ, înainte de a se fi uitat măcar amintirea sărutatuluĭ care'ĭ unise. De ce? Pentru că motivele carĭ îĭ desbinase eraŭ reale și serioase, iar împăcarea se făcuse numaĭ în vederea unuĭ calcul interesat și meschin.

Acum, iar se vorbește de împăcare fără ca pricinile carĭ aŭ determinat cearta să fi încetat de a exista, ci numaĭ pentru că nouile combinațiĭ ale cliceĭ reclamă nouĭ aparențe.

Mîine, cînd se vor rupe iar — și neapărat se vor rupe — fie care tabără își va relua libertatea de a spune adevărul despre cea-l-altă, și de sigur critica va începe de acolo de unde a fost suspendată în momentul împăcăreĭ.

Jumătate din viața colectiviștilor se scurge ca să șteargă scuipatul pe care 'și-l aruncă în cea-l-altă jumătate. Dar cine sărută pe omul scuipat, nu'l șterge — ci se murdărește și el.

Acest adevĕr n'ar trebui să'l uite liberaliĭ.

G. Rădulescu.

UN CAP MARE

Nu știm a cuĭ e ideea — dar e fără pereche. Pentru a se da universității splendoarea cuvenită, s'aŭ adus, cu ocazia inaugurăriĭ, toate aparatele de la diferitele laboratoriĭ ale vecheĭ universității.

Regele le-a văzut, a rĕmas încîntat de bogăția materialuluĭ didactic cu care e înzestrat noul templu al științeĭ — *și lucrurile aŭ rĕmas aci.*

Aparatele nu s'aŭ dus înapoĭ și universitatea nu funcționează încă fiind că n'are apă. Așa în cît studențiĭ nu se *maĭ* **pot folosi de vechile laboratoriĭ și nu se pot** *încă* **folosi de cele noĭ.**

Mare cap trebuie să aibă autorul acesteĭ încurcăturĭ. Dacă ar avea și minte într'însul, ar fi o minune de om.

OAMENI ȘI LUCRURĬ

Arta la Iașĭ. — *Opinia* de ierĭ a dat seama despre o numeroasă întrunire artistică. Nu de mult s'a întemeiat în orașul nostru cercul saŭ asociația artiștilor și pe cît am văzut, e vorba de artele frumoase, pictura în primul rînd. E adevărat că nu lipsește nicĭ literatura, nicĭ teatrul, nicĭ muzica — nimic. Cu atît maĭ bine.

Dar dintre toate artele, pare-ni-se, cea maĭ frumoasă — pictura — deși maĭ putin lipsită de bunĭ reprezentanțĭ, e lipsită de orĭ-ce temeinică și solidară organizație.

Arta organizată? Se va revolta adorabila bohemă care-și închipuie că a scrutat toată filozofia arteĭ. Eĭ da: organizația e singura cale prin care va putea învinge dificultățile, modesta noastră artă. Am văzut pictorĭ de talent ne avînd mijlocul de a-și vinde o singură producție, ne putînd găsi un singur cunoscător mărinimos pentru simplul motiv că vitrina negustorilor nu e o condiție fericită, nicĭ nu poate înlocui expoziția artistică pe care ar putea-o alcătui la intervale o societate de arte cu mijloace și energie stăruitoare.

„Toțĭ pentru unul" e o deviză nobilă și în acelaș timp folositoare. Artistul care va simți îndărătul săŭ umărul uneĭ întregĭ asociațiĭ, va lucra maĭ cu stăruință, întemeiat pe siguranța zileĭ de mînĭ, știind, că maĭ lesne va găsi cuvenita răsplată.

O mișcare serioasă care să stabilească *un curent* în favoarea mult uitateĭ arte — iată ce se cuvine să aibă ca ideal noua asociație artistică, mulțămită căriia credem că nu se va maĭ vedea în orașul cultural sculptorĭ escelențĭ murind de foame și pictorĭ admirabilĭ fără unelte de lucru.

Prințul Bulgarieĭ și Romînia

O vizită în Balcanĭ. — Palatul de la Euxinograd. Convorbire cu prințul Ferdinand. — Bulgaria și Romînia. — Un prinț botanist. — Ferdinand despre Carol I.

Un publicist francez, d. de Cuverville, întors din o călătorie în Balcanĭ publică impresiile sale culese din diferite localități și vizite. Reproducem o parte interesantă privitoare la Bulgaria și la opinia prințuluĭ Ferdinand asupra politiceĭ externe.

Reședința de vară a principeluĭ este palatul de la Euxinograd, la cîte-va chilometri de orașul Varna, într'o liniște poetică și foarte priincioasă uneĭ reședințe princiare. Varna este un oraș de opoziție dar palatul e adăpostit și nicĭ chiar urletele mării nu ajung, îngrozitoare, la urechile suveranuluĭ.

In genere locuitoriĭ din apropiere se arată dușmănoși; și dacă întrebĭ pe careva de palatul princiar îți răspunde prefăcut: Euxinograd?.. nu cunosc... Vreĭ să vorbești poate de Sandro?... Aceasta e numirea ce se dădea localității pe vremea luĭ Alexandru de Battenberg și în chipul acesta naivul locuitor bulgar își arată nemulțămirea față cu urmașul luĭ.

De alt-feliŭ scriitorul francez ne asigură că prințul Ferdinand e foarte ospitalier și foarte priceput în diverse chestiunĭ politice și științifice, deasemenea e un causeur *simpatic.*

Prințul și politica

Cu privire la discuțiile politice d. Cuverville a găsit pe prințul Bulgarieĭ amărît și descuragiat maĭ ales în urma campanieĭ odioase ce dusese acum cît-va timp presa vieneză în potriva luĭ — Pretutindenĭ, se plînge prințul Bulgarieĭ, a întîmpinat neîncredere și indiferență. Franța însăși de care-l leagă atîtea relațiĭ prietenoase l'a nedreptățit și decepția cea maĭ mare a avut-o cetind cartea galbănă *relativă la chestiunea Orientuluĭ. Aci sunt puse la îndoială toate bazele politiceĭ exterioare a Bulgarieĭ.*

Numaĭ buna primire ce i s'a făcut de curînd la curtea Rusieĭ aŭ maĭ înveselit inimile în Bulgaria.

Prințul Ferdinand a făcut jertfe multe pentru Rusia și dacă maĭ arată oarecarĭ rezerve față cu puternica tutoare sau protectoare a Bulgarieĭ e tocmaĭ din pricina neajunsurilor ce i s'aŭ făcut cu privire la chestiunele orientale și la veleitățile de independență ce se atribuie Bulgarieĭ. In curînd Prințul va face o a doua călătorie la St. Petersburg împreună cu prințesa și cu micul principe Boris.

Bulgaria și Serbia

Așa zisele neînțelegerĭ între cele două state balcanice vecine, Bulgaria și Serbia, prințul Bulgarieĭ le atribue eternelor fluctuațiĭ în însuși guvernul serb. Vizita pe care a făcut-o la curtea Serbieĭ n'a avut un rezultat atît de fericit ca acea făcută la Bucureștĭ unde multe neînțelegerĭ aŭ fost risipite. *Prințul Ferdinand pare că se îndoiește de sinceritatea prieteniei poporuluĭ sîrb față de Bulgarĭ.*

Cît despre chestiunea Macedonieĭ prințul asigură pe ziaristul francez că nu-ĭ nicĭ-o ceartă serbo-bulgară. „Eŭ sunt credinciosul amic și vasal al Sultanuluĭ Abdul-Hamid... Iar dacă mă duc din timp în timp în Macedonia e ca să studiez botanica și ornitologia cu care mă ocup..." Probabil însă că pasiunea științifică nu împiedecă combinațiile diplomatice.

Prințul în România

Dacă față cu unele puterĭ europene prințul Ferdinand se arată sceptic și amărît, pentru Romînia nu găsește destule cuvinte și entuziasm. O amicițiе sinceră există între cele două țărĭ și puținele neînțelegerĭ aŭ fost curmate prin vizita de la Sinaia de unde prințul bulgar a dus cu sine o impresie profundă despre țară și monarc.

La observația d-luĭ Cuverville că Romînia n'ar avea atîta interes să meargă mînă în mînă cu Austria, prințul răspunse energic: „Nu-ĭ așa, domnul meŭ; politica pe care o urmează Romînia este cea bună și adevărată".

Să fie o sfîrlă aruncată Rusieĭ?

Partea administrativă a regatuluĭ romîn ispitise mult pe Ferdinand; el zice c'a cerut regeluĭ Carol cheea acesteĭ înfloririĭ.

— «*Am două, răspunse Carol I:* dezvoltarea armateĭ și a drumurilor de fier».

Iată ce voiŭ încerca să aplic și dincolo de Dunărea.

Certe lăuntrice

Administrația interioară a Bulgarieĭ — scrie d. Cuverville — este maĭ prejos de cît acea a Romînieĭ, certele sunt profunde, luptele violente. Prințul își dă seama perfect de aceasta:

— *„Principatul nostru e un diamant prețios, dar cît de greŭ e să-l taĭ și să-ĭ daĭ formă". De zece anĭ încoace Bulgaria a făcut marĭ progrese mulțămită vigurosuluĭ popor și prințuluĭ în parte. Dar întocmaĭ ca școlariĭ neascultătorĭ așa sunt mulțĭ care astăzĭ nu vor să maĭ asculte de el. Ca în toate statele la începutul dezvoltăriĭ sunt numeroase poftele ce se dezlănțuie pretutindenĭ.*

Certele dinlăuntru sunt maĭ primejdioase pentru Bulgaria de cît greutățile de afară.

Bl,

UN JUDEȚ FERICIT

Nicĭ odată nu știĭ de unde sare iepurile — de și poțĭ ști unde locuiește Jepuresco.

Dintre județele din țara romînească, cel maĭ norocos e județul Vlașca.

Așezat pe marginea Dunăreĭ, districtul acesta, mănos și cu climă plăcută, are îndoitul avantaj de a poseda în confinele sale pe Jepuresco, ca sprijin pentru actualitate, și cîmpia de la Călugărenĭ, ca mîndrie istorică.

Dar ce avantaje, veți întreba d-voastre, ca un județ să aibă pe Jepuresco?

— Mare avantaj, vĕ voiŭ răspunde eŭ.

— Și de ce?

— Pentru că Jepuresco, amicul de inimă al d-luĭ Sturdza și avocat cu apostrofe în Parlamentul colectivist, a împănat slujbele publice cu oamenii carĭ 'și-aŭ făcut deja stagiul în pușcărie — așa încît, la caz de nevoie, procurorul n'are de cît să 'ĭ înhațe fără să maĭ fie trebuință de instrucție și de judecată.

— Nu se poate!

— Și eŭ am crezut că nu se poate.

— Și acum?

— Acum văd că se poate.

— Cum asta?

— Foarte bine — adică, la dreptul vorbind, foarte răŭ. Iată ce citesc în ziarul *Legalitatea*, organul conservatorilor din Giurgiu:

„Săndulescu, notar la comuna Frăteștĭ, e condamnat pentru delapidare „de banĭ publicĭ;

„Constantinescu, notar la Ferbințĭ, con„damnat la cincĭ anĭ închisoare;

„Frumușanu, notar la Talpa-Ogrăzile, „idem;

„Dragomirescu, notar la comuna Scurtu, idem;

„Dobre Călinescu, notar la Bujoru, „condamnat de două orĭ;

„Directorul arestuluĭ preventiv, con„damnat pentru faptul prevăzut de art. „330;

„Secretarul consiliuluĭ general, con„damnat și el, după cîte spunea odini„oară *Solidaritatea*, ziar colectivist din „localitate".

Cum se vede, județul acesta e administrat excluziv de condamnațĭ — cum era într'o vreme la Roma.

Și dacă vor maĭ sta colectiviștiĭ multă vreme la putere, nu e mirare să aflăm într'o zi că și prefectul cu al săŭ Jepuresco aŭ luat drumul către situația care duce la calitatea de... notar.

Și atuncĭ, înconjurĭ județul cu un șanț, așezĭ, din distanță în distanță cîte un paznic — și temnița e gata.

Așa de bine n'a stat țara romînească nicĭ pe vremea Turcilor. Și lucrul e logic: cînd aĭ la centru pe Jeszenszky — la periferie trebue să se găsească un Licinski.

Jen.

BUCOVINA

X

Naționalitățile și politica lor.

Germanismul și Ovreismul

Autorul studiuluĭ, de care ne ocupăm aicĭ, ca Romîn Transilvănean, poartă un vădit resentiment față de evreĭ.

In adevăr întreg Ardealul posedă puținĭ Ovreĭ, și chiar acești puținĭ prin filomaghiarismul lor pronunțat au născut în Romînĭ acea antipatie către ovreĭ, explicată prin deosebirea de rasă cum și prin naționalismul exagerat, demn de renegați.

Presa ungurească, condusă în mare parte de ovreĭ, duce o luptă înverșunată contra a tot ce e romînesc.

Natural ca dus de aceste resentimente, D-l Bogdan Duică, chemat în Cernăuți ca redactor la *Gazeta Bucovineĭ* să-și hrănească și să-și mărească această antipatie, căcĭ dacă este o țară unde Ovreiul să-ți inspire desgust, este Bucovina.

Am arătat acestea pentru a vedea cetitorul că datele, ce le aduce d-l Duică asupra ovreismuluĭ sunt plecate din acest sentiment.

Ovreiĭ în Bucovina se contopesc cu Germaniĭ, a căror avangardă se socotesc a fi dînșiĭ. Totuși dacă eĭ se dau ca atare, în formă, de fapt sunt cu totul deosebiți. Și orbĭ am fi de n'am ținea samă de acest adevăr, cînd azĭ în Austria se caută a se deosebi tot ce-ĭ Neamț de Evreĭ, acolo luînd antisemitismul acea formă acută, care se închiagă în lupta politică din Viena cu dr. Lueger în frunte.

In Bucovina Ovreiĭ sunt vechĭ; deja pe vremea alipiriĭ Bucoviniĭ în 1775 se găseau, după afirmarea luĭ *Splényi* — primul guvernor — cam la 500 familiĭ ovreștĭ din care numaĭ în Cernăuțĭ erau 112 familiĭ de ovreĭ. Pe atuncĭ erau 3 sinagoge în Cernăuțĭ, Seret și Suceava.

De și puținĭ, ovreiĭ aveau deja în mîna lor tot comerțul și numaĭ rapacității lor se datorește faptul că cel de al doilea guvernator al Bucovineĭ *Erzenberg* îĭ persecută subt toate fețele, *iar pe vagabonzĭ îĭ asvîrle peste hotar în Moldova.*

De atuncĭ datează *roitul* de Ovreĭ la noĭ în Moldova, care aŭ ajuns culmea sub Mihaĭ Sturza, *și care se daŭ azĭ de pămîntenĭ.*

Azĭ în Brcovina sunt la 85,000 evreĭ, cam 12·79 la sută din populație, cu mult maĭ mulți de cît în Romînia, unde îĭ găsim 9 la sută.

Evreiĭ locuesc orașele și satele; în orașe comerțul e în mîna lor, în sate eĭ aŭ orînzile crîșmelor, aduși aicĭ de boerĭ, care le daŭ în exploatare crîsmele lor.

După districte evreiĭ se găsesc:

Cernăuțĭ oraș	17,359,
Cernăuțĭ district	10,822
Cîmpulung	4,630
Rădăuțĭ	7,285
Siret	4,996
Storojineț	9,089
Suceava	7,782, etc, etc.

Se citează ca o curiozitate în Bucovina, că numaĭ în comuna *Găurenĭ* nu sînt jidanĭ; se vede că acești Găurenĭ 'ar fi un fel de *Sărăcenĭ* din Popa Tanda, a luĭ Slavicĭ, unde nu se poate oploși nicĭ un negustor. In colo Ovreĭ și numaĭ Ovreĭ. Intinderea aceasta a Ovreilor, ca o picingină, a adus pe un călător Rohrer, să zică că *Jidaniĭ sunt necesarĭ țĕranuluĭ autohton.*

In ce consistă această necesitate a Jidovuluĭ din Bucovina, ne-o arată foarte explicit dr. Iulius Platter, în scrierea sa *Der Wucher in der Bukowina*, și care se reduce la aceasta: *Jidovul ține de chică pe toțĭ*, el e creditorul tuturor, și ca atare îĭ are în mînă pe toțĭ și trăește prin munca tuturor celorlalțĭ. Platter se silește a dovedi că ocupația de căpetenie a Ovreilor e *camăta.*

In curs de 2 anĭ de zile (1876-77) aŭ fost 1174 cazurĭ de execuțiune, din care numaĭ 51 debitorĭ datoraŭ sumĭ maĭ marĭ de 1000 fiorinĭ, restul datorau sume micĭ. Așa ni se spune că o moșioară în valoare de 250 fl. s'a vîndut pentru o datorie primordială de 90 crucerĭ!!!

Apoĭ s'au făcut execuțiunĭ pentru datoriĭ de 2 și 3 florinĭ. In genere camăta atacă pe cel sărac și-l desmonește de avutul luĭ.

Cine e debitorul? In genere Ruteanul și Romînul.

Cine e creditorul? *In deobște Jidovul.*

Debitorĭ în 1896 aŭ fost 1189 din care Romîniĭ și Ruteniĭ veneau 89·66 la sută,

iar creditorii aŭ fost în 1876 Ovreĭ 82 la sută.

Făcînd socoteală la mia de locuitorĭ reiese, că din

10,000 suflete Ovreĭ vin creditorĭ 177,—
10,000 suflete Germanĭ « « 7.3,—
10,000 suflete negermanĭ « 3.7,—

Cine-ĭ *vînat* aicĭ, se întreabă Platter și cine-ĭ *vînătorul*?

Sistematic dar Evreul cămătar suge munca robaceluĭ Rutean și Romîn, desmoștenindu-ĭ de micile lor proprietățĭ.

Azĭ Evreii au întinse proprietățĭ în Bucovina, ceia ce-ĭ face tarĭ în colegiile mareĭ proprietățĭ, unde nicĭ Romîniĭ nicĭ Armeno-Poloniĭ singurĭ n'au majoritatea și unde tot deauna decide politicește votul proprietaruluĭ Ovreiu. De aicĭ raporturile bune—în parte—între boerimea romînă și polonă și între Ovreĭ, raporturĭ cu totul opuse celor ale țaranuluĭ.

In timpul din urmă însă d. Adolf Sast publică o broșură în chestia Ovreiască, în care se silește a arăta că Evreiĭ Bucovinenĭ ar dori să se alieze cu națiunile din Bucovina, în lupta lor contra biurocratismuluĭ german, numaĭ să aibă o egală parte la politica țerii, cînd Bucovina va fi a Bucovinenilor.

Contra acestuĭ chip de a vedea chestiunea ovreiască se rîdică d. Duică, care zice că întru cît Ovreiul e dușman Romînuluĭ economicește și politicește, de ce s'ar căuta înfrățirea.

In lupta actuală ce se dă în Austria pe tema naționalităților, de sigur că nu Ovreiĭ vor fi aceia, care vor cîștiga. Soarta lor va merge înrăindu-se în măsura în care naționalismul va fi maĭ puternic.

Azĭ centralismul german a favorizat pe Ovreĭ și contra Romînilor și contra Slavismuluĭ; cînd însă Bucovina va fi a Bucovinenilor, soarta va fi de împărțit între Romînĭ și Rutenĭ, iar nu și între Ovreĭ.

Ceasul răfuelilor a sosit. Începutul l'a dat Viena și de la loviturile, ce le dă Capitala se vor resimți și provinciile.

Gh. Ghibănescu

Teatru-Arte-Litere

— —

In astă-seară a doua reprezentație a d-neĭ Réjane cu piesa:

MADAME SANS-GÊNE

COMÉDIE EN 4 ACTES

De M. V. SARDOU de l'Académie Française, et E. MOREAU

M-me Réjane

Remplira le rôle de Catherine, qu'elle a crée

Catherine	Mmes	*Réjane.*
La Reine de Naples		*Archainbaud*
La princesse Elisa		*Crozet*
M-me de Rovigo		*Fugères*
— de Bulow		*Bernou*
— de Talhouët		*Aubry*
— de Vintimille		*Andral*
— de Canisy		*P. Verneuil.*
— de Mortemart		*Holda*
— de Bassano		*D'Ivry*
— de Brignolles		*J. Martial*
Toinon		*Grassaux*
Julie		*Lauréty*
La Roussotte		*Armande*
Constant	MM.	*Damaury*
Joli-Coeur		*Vannoy*
Napoléon		*Chautard*
Maréchal Lefèbvre		*Calmettes*
De Neipperg		*Grand*
Fouché		*Gildès*
de Saint Marsan		*Leubas*
de Brigode		*Prévost*
Savary		*Debrenne*
Despréaux		*J. Volnys*
de Canouville		*Frank*
Lauriston		*Lebegenski*
Junot		*Bouvard*
Jasmin		*Laurent*
Roustan		*Lavigne*
Duroc		*Dandré*
Mathurin		*Darland*
Vabontrain		*Coutard.*

NOTE TEATRALE

DOULOUREUSE

— —

E anul în capăt sau aproape. Teatrul «Vaudeville», la Paris, afișa primele seriĭ ale pieseĭ luĭ Donnay, «La Douloureuse». Zilnic pe chioșcul din fața locuinței mele de pe bulevardul St. Germain se reîmprospăta afiptul care purta în slove marĭ numele *Réjane*. Intr'o seară îmĭ luaĭ un bilet de galerie: dar sosisem tîrziu—cu jumătate de oră înaintea spectacoluluĭ. Teatrul era înțesat și rămăseĭ în picioare. Obosit, departe de scenă, cu vederea împedecată, superba dramă pierdu o bună parte din farmecul eĭ; cuvintele ajungeau de-abia, gesturile se ștergeau, Réjane însăși, magica artistă care stîrnia frenezie în publicul parizian îmĭ părea maĭ prejos de indiscriptibulul entuziasm al nesfîrșituluĭ auditoriu.

Nu credeam atuncĭ că-mĭ va fi dat să gust în orașul meu, nemăsurata plăcere, neasămuita emoțiune pe care odinioară nu le putusem gusta în plin Parisul extaziat înaintea mareĭ Artiste.

«Mare»—abia e cuvîntul. Réjane ne-a apărut în afară de orĭ-ce măsură în unele scene, maĭ presus de orĭ-ce elogiĭ de orĭ-ce comentariĭ.

Și ce splendidă e piesa luĭ Donnay, scrisă anume pentru ilustra interpretă! Cît de profundă și totuși cît de ușoară e zugrăvirea aceasta, după natură, a uneĭ societățĭ, a uneĭ clase de oamenĭ care trăiesc aevea, transportați par'că din salon pe scîndurile sceneĭ.

***

După cele treĭ acte ale pieseĭ «Amants» de acelașĭ autor—staĭ uimit și nedumerit te întrebĭ: Ce înțeles are toată complexa desfășurare de acțiunĭ, de simțirĭ, de zbuciumărĭ, de legăturĭ și distrămărĭ cîte ți-au trecut pe dinaintea ochilor—nu aflĭ nimic. Dar în suflet aĭ simțit adevărul dureros al sfîșierilor fără înțeles, fără milă, fără temeiŭ ce alcătuesc iubirea omenească, complex de ură, de gelozie, de răutate și de instinct.

Ce a vrut anume să ne arăte autorul «Amanților» în «La Douloureuse»? Nimic. Dar a vrut să zugrăvească; a vrut să transcrie un epizod din viața cu neînțălesul și tristețа de toate zilele, cu varietatea de frumos și urît, un epizod al viețeĭ *actuale* ajunsă la un apogeu de dezvoltare, modul *acut* al simțiriĭ sau maĭ drept, al nesimțiriĭ sfîrșituluĭ de veac.

....„Vous êtes un cérébral et par conséquent un chercheur de sensations...» zice la sfîrșit Hélène sculptoruluĭ amant Philippe. Și aci e lămurirea desevîrșită a întunecoaseĭ drame în nesfîrșite schimbărĭ și șovăelĭ. Philippe a iubit pe Hélène,—iubire de clipe, iubire omenească, iubire de bărbat,—de artist, de cerebral.

Hélène? Ea a avut un amant de cînd s'a... măritat. Și simpatia toată îĭ e cîștigată în scena cînd evoacă dreptul femeeĭ egal cu al bărbatuluĭ: acel de a iubi orĭ cînd, pe orĭ-cine, cu sau fără de lege.

Și în jurul iubiriĭ acestor doĭ parizianĭ autorul a știut să învărtejască o societate întreagă cu măiestrie zugrăvită și înfățișată pe scenă de artiștĭ escelenți, secundanți merituoșĭ aĭ neîntrecuteĭ Réjane.

Ne ie teamă că piesa n'a fost îndeajuns apreciată; că nu de toțĭ a fost înțeleasă în adînca eĭ frumusețe și marele eĭ adevăr. Nu e nimic maĭ superb în literatura dramatică decît primul act al «comedieĭ» *Douloureuse*, dezlănțuire de icoane prinse sur le vif: Parisul conrupt de banĭ și de patimĭ. Parisul ticălos și Parisul frumos în acelașĭ timp, Parisul putrejune din care răsar încă voluptuoasele culorĭ ale idilelor, eroĭ simpatieĭ și dragĭ cu Hélène Ardau și Phillippe Lamberty.

„Leurs femmes?... Elles ne valent pas mieux. Je les regardais flirter tout à l'heure, elles sont à battre. Physiologiquement, elles sont pour rien, elles sont à qui veut les prendre; on a la sensation très nette que le Monsieur qui leur a été présenté ce soir les aura demain...»

La aceasta aŭ ajuns femeile care se mîngăie și se mîndresc astfeliŭ:

...«vous avez été esclaves et resignées, vos filles seront heureuses et libres...»

Libertate—tu eștĭ o cocotă care jocĭ în saloane cînd nu aĭ încă 14 anĭ — ca sărmana Clarisson!..

Și cu toate aceste din mediul acesta conrupt, pervers, senzual, schimbăcios—se va alege amanta cu care vom compătimi și vom lăcrima cînd va îngenunchia rugătoare în fața bărbatuluĭ triumfător și capricios—bărbatul despot.

E un clocot de pasiunĭ, femeĭ care nu aŭ nicĭ o gîndire, nicĭ o grijă, nicĭ o țintă în afară de *ars amandi*; tinerĭ *gigolo* și *rigolo* care conrup și se conrup, financiarĭ bilioșĭ care fură pentru femeile ce-și bat joc de «cinstea» lor. Te întrebĭ cum poate încă să-ți trezească sentimente și să-ți nască lacrimĭ societatea aceasta?

Aci tocmaĭ e puterea arteĭ, puterea drameĭ, meritul luĭ Donnay.

*

Réjane a întrecut toate așteptările: ideală până la sublim sau sublimă până la ideal a zguduit nerviĭ și a comunicat emoțiunĭ, a cutremurat simțirĭ și a fermecat vederĭ—deși printr'un accident de intemperie era indispusă.

Artistă admirabilă e *Archainbaud*, (Gotte des Trembles) și remarcabilă încă e d-na Crozet (Thérèse Sureau). In scene scurte s'au distins d-nele *Andral*, *Fugères*, *Bladru*.

E de regretat că d. Calmettes era răgușit—dar nimenĭ n'a rămas nefermecat de modul natural cum și-a interpretat rolul atît de dificil în piesă. Minunat în rolul său secundar (gigolo și beat) a fost artistul Volnys (dacă nu-l confundăm cu Lambert—Cormier).

In genere un ensemble ireproșabil și pretutindenĭ o ținută demnă de imitat din partea artiștilor noștri.

Reprezentația de aseară a lăsat o impresie de neuitat. Vom maĭ vedea cîndva pe d-na Réjane pe scena noastră după «M-me Sans-Gêne»?

Leandru

In sală s'a remarcat:

Familile Ianov, Dr. Sculy, Missir, Dr. Rojniță, Aurel Mănescu, Mărzescu, Dr. Bogdan, Dr. Thiron, Cujbă, Chirculescu, Climescu, Penescu, Vizanti, Lepadatu, Ghica, Vlădoianu, Col. Botez, Petrovanu, Anciulescu, Tanase Gheorghiu, Vidrașcu Gheuca, Lefterescu, Anastasiu, Donicĭ, Neagu, General Dabija, Mavrocordat, Dr. Filipescu, Vătoianu, Volenti, Leca, Smaranda, Mareș, Strat, Gheorghiu, Boghicĭ, Corjescu, Unter, Macry, Popper, Xenopol, Cocea, Culianu, Canari, Crivăț, Assani, Theodoreanu, Dr. Iuliano, Brandia, Bădărău, Bogonos, Sturdza, Dr. Konya, Cogălniceanu, Corjescu, Darmet, Gal etc.

Mărunte

— —

In strada Bădărău la casa No. 4 a încetat din viață un copil în vrîstă de 11 anĭ fiul d-luĭ Petrache Neculaŭ, bolnav de anghină difterică.

***

In strada Stîncă a fost găsit un copil lepadat, învăluit cu niște broboade, fără nicĭ un semnalament oare-care.

Copilul a fost depus la Institutul Gregorian.

INFORMAȚII

— —

Maĭ mulți membri aĭ Ligeĭ Culturale. aŭ decis definitiv înființarea „Băncei Poporuluĭ“ cu un prim capital de 200,000 leĭ, pe acțiunĭ nominale a 50 leĭ.

Director executiv al Băncei Poporuluĭ a fosl desemnat d. Chr. Staicovicĭ.

Membriĭ fondatorĭ sunt d-niĭ M. Vlădescu, Ionel Grădișteanu, Aurel Popovicĭ, Ulpiŭ Hodoș, Virgil Popescu, Tălășescu, Delavrancea, Perițeanu Buzeu, etc. etc.

— —

Febra tifoidă bântue cu o extremă furie în capitală. Epoca **spune că pe ziua de Duminică, 2 Noembrie, numărul bolnavilor s'a rîdicat, după afirmațiunele unuĭ distins medic, la aproape 800.**

— —

Baronul de Witte publică în reputata revistă *Le Correspondant*, din Paris, un studiŭ foarte interesant despre chestia noastră națională, susținînd aspirațiile romînilor.

Studiul conchide că chestia națională *va deveni în curînd cea maĭ gravă chestie a Europeĭ, căcĭ până ce nu se va rezólva ea, chestiunea balcanică va rămînea tot pendinte.*

— —

Cu ocazia justițieĭ ce i s'a făcut, d. G. Robescu a primit sute de telegrame de felicitare din toată țara, pe lîngă dovezile de simpatie și ovațiunile ce întreg orașul Galațiĭ i-a arătat în această împrejurare.

— —

Reprezentațiile trupeĭ romîne fiind din ce în ce maĭ slabe, o consfătuire a avut loc între cițĭ-va societarĭ pentru a se vedea ce este de făcut spre a se scăpa societatea de un faliment sigur. S'aŭ emis maĭ muite părerĭ, între care s'a admis în principiu, și reforma repertoriuluĭ actual.

In adevăr, repertorul actual compus în majoritate din piese foarte bune ca scrierĭ literare, nu conrespunde gustuluĭ publiculuĭ precum nicĭ interpretăreĭ artiștilor noștriĭ. Piese ca *Fiul Coralieĭ*, *Romeo și Julietta*, *Demi-monde*, *Tatăl rîsipitor*, *Obstacolul* etc. etc., sunt foarte bune de cetit, saŭ dacă sunt reprezintate, *apoĭ să fie*. Pentru ast-fel de piese în fie-care stagiune ne vin trupe streine care le joacă în destul *de bînișor*.

Teatruluĭ nostru, nu zic, îĭ trebue din cînd în cînd cîte o piesă maĭ aleasă; dar aceea ce-ĭ trebue și ca să se poată susține sunt piesele **de spectacol**, *melodrame, comediĭ naționale* și *comediĭ bufe*.

Slavă d-luĭ, dacă cine-va are talent, și în piese de aceastea 'și poate arăta forțele îndestul de bine.

Să facĭ artă și să morĭ de foame nu se poate.

De aceea societariĭ, aŭ ales de-o-camdată din vechiul repertor următoarele piese de mare spectacol: *Don Juan de Marana*, *Curierul din Lyon*, *Faust*, *Ingerul morțeĭ*, *Baniĭ*, *Gloria* și *Femeile*, *Asul de treflă*, *Amor* și *Crimă*, *Crima* și *pedeapsa*, *Regimentul*, etc... etc... Aceste piese se pot *monta* admirabil de bine cu personalul de care dispune societatea și în mijlocul decorurilor splendide și a mecanizmuluĭ cu care e înzestrată scena nouluĭ teatru.

Apoĭ din repertorul național, se va reprezenta *Alexandri*, *Millo* și *Caragiali*.

Cu un așa repertoriu, e de sperat că veniturile societățeĭ vor crește în mod simțitor, iar nu ca acum cînd cu o piesă admirabilă ca scriere (Fiul coralieĭ) face casa 200 leĭ.

Chiar lumea e și dorită de spectacole, căcĭ e curios că în un teatru ca acesta, cu o trupă relativ mare, cu costume frumoase și bogate, cu decorurĭ, cu mecanizme, cu lumină electrică, să nu se reprezinte nicĭ o piesă spectaculoasă.

Să luăm exemplul de anul trecut. S'a reprezentat 45 de piese și dacă nu se da la urmă *muschetariĭ*, societariĭ ar fi remas datorĭ cu 16 miĭ de leĭ, nu cu opt miĭ cum aŭ remas.

Noĭ nu putem de cît, *în poziția în care să află societatea*, aĭ felicita pe aceĭ societarĭ, carĭ au luat inițiativa de maĭ sus.

— —

D. Laurian Ingoerescu a fost numit în postul de intendent al școaleĭ de arte și meseriĭ, pe ziua de una Noemvrie.

— —

Se știe că 'n urma incidentelor petrecute la congresul din Tîrgu-Jiu, o parte din studenți Bucureștenĭ și maĭ toțĭ Ieșenĭ s'aŭ retras din congres constituindu-se în o *asociație generală a studenților din Romînia*.

In Bucureștĭ prima conferință o va ține d. Zosim, student în medicină tratînd despre *superioritatea minorităților*.

In Iașĭ zilele aceste se vor începe seria de conferințĭ.

— —

Autoritățile rurale în județul Iași aŭ reușit să prindă patru bandițĭ din ceĭ maĭ periculoșĭ.

Eĭ se numesc Haralamb Iurașcu, Gh. V. Surdu, Iorgu Ciotoroșan și Alexandru Tarcăŭ și sunt de fel din comuna Tomeștĭ (Iași).

Tălharĭĭ aŭ mărturisit toate faptele ce li se impută.

— —

D. George Racoviță din Iașĭ, tatăl eminentuluĭ tînăr Emil Racoviță, care, după cum se știe, a plecat luna trecută în călătorie științifică la Polul Sud, a scris în ziua de 11 Septembre a. c. o scrisoare d-luĭ Staicovicĭ, cunoscutul fabricant de conserve din Capitală, prin care îĭ aduce la cunoștință că 'ĭ-a trimis prin mandat poștal suma de 100 leĭ, costul a 100 cutiĭ cu ghivecĭ pe care să le expedieze la adresa următoare:

„M-r A. de Guerlache, commandant de l'Expedition antarctique belge S. S. *Belgica*. Punta Arenas, Détroit de Magellan, Amerique du Sud, aux soins de Mrr- de Bray, *Via Anvers*, Belgia“.

D. Staicovicĭ a satisfăcut de urgență această comandă, trimițînd totodată pe adresa de maĭ sus și la rugarea d-luĭ Racoviță și un samovar rusesc pentru ceaiŭ.

— —

Peste cîte-va zile prințul Ferdinand și principesa Maria vor sosi la Nizza. La sosirea pe teritoriul francez, un trimis extraordinar al Prezidentuluĭ Republiceĭ franceze va veni să salute pe Altețele Regale Romîne.

— —

D. P. P. Carp a făcut Vinerĭ o lungă vizită d-luĭ Lascar Catargiu, în Bucureștĭ. Șeful partiduluĭ conservator a întors adoua zi vizita d-luĭ P. P. Carp.

— —

Ministerul domeniilor va ține o nouă licitație, la 17 Noembrie curent, pentru rearendarea moșiilor Statuluĭ, în număr de 100, rămase nearendate la cele din urmă treĭ licitațiunĭ.

Licitațiunea se va ține în Bucureștĭ, Iașĭ și Craiova.

— —

L'Indépendance Roumaine, în măsură acum de a putea ști ceea ce se petrece prin culisele guvernamentale, afirmă că negocierile dintre sturziștĭ și aurelianiștĭ urmează cu activitate și că peste puțin timp se va stabili un acord definitiv.

Epoca dă știrea că d-niĭ Giani și Coco-Dimitrescu s'aŭ și despărțit de aurelianiștĭ și aŭ trecut în tabăra guvernamentală.

Continuăm a semnala că aceasta era situația pe ziua de Lunĭ, orele 4 p. m. ceea ce va aduce ziua de Marți — azĭ încă nu se poate ști, de și se prevede...

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“

12)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

II

— Bunul meŭ Gérard, reluă dînsa, cu aerul eĭ de dragoste părintească văzînd pe tînăr încurcat, aĭ fost bolnav, îmĭ ascunzĭ vre-un neajuns?

Ea avea zece anĭ maĭ mult ca dînsul; și data aceasta ca o desperată se alipise acesteĭ ultime dragoste, adorînd pe acest frumos băiet, din toată puterea eĭ revoltată că îmbătrînește, cu toate acestea gata să lupte pentru a-l pastra.

— Nu vĕ ascund nimica vĕ asigur, respunse contele. M'a reținut, mama, mult zilele acestea.

Ea continuă să-l privească cu o pasiune neliniștită, găsindu-l de o înfățișare atît de mare și nobilă; fața regulată, mustețele și părul brun, în totdeauna foarte îngrijite. Aparținea uneia din cele maĭ vechĭ familiĭ ale Franțieĭ, locuia împreuna cu mama sa, văduvă, ruinată de un barbat cu spirit de aventurier și care-și pastra rangul într'un rez-de-chaussée din strada Saint-Dominique, unde trăia din vre-o cincĭ-spre-zece miĭ de francĭ cel mult. Dînsul nu făcuse nicĭ odată nimic, se mulțumise cu anul sĕŭ de serviciŭ obligator, renunțînd la arme, precum renunțase la cererea diplomatică, singura, care-ĭ fuse deschisă în mod demn. Iși petrecea zilele în această trîndăvie atît de ocupată de tinerii, care-și petrec existența la Paris. Și mama luĭ însă-și, de o măreață severitate, părea că-l acuză, ca și cum ar fi judecat, că sub o republică, un om de rangul sĕŭ, trebuia, pentru a protesta, să se ție deoparte. Dar fără îndoială ea avu motive de indulgență maĭ intime, maĭ strînse. La șapte anĭ, era să-l peardă din cauza unor friguri cerebrale. La opt-spre-zece anĭ sĕ plînsese de inimă, și doctoriĭ îĭ recomandaŭ de a-l menaja în toate chipurile. In dosul nobileĭ înfățișărĭ a raseĭ, această talie naltă, această înfățișare mîndră, ea știa că era o minciună. In fundul bărbățieĭ sale aparente, nu era de cît o slăbăciune de fată, o ființă slabă și brună, capabilă de toate căderile. In timpul uneĭ vizite făcute cu mama sa, foarte religioasă, la Azilul Invalizilor munceĭ, întîlnise pe Eva pentru întăia oară. Ea-l luase dîndu-se, și el continua să vie la dînsa, pentru că o găsia de dorit încă, și pentru că nu știa cum s'o părăsească, mama luĭ închidea ochiĭ asupra acesteĭ legăturĭ culpabile, într'o lume pe care o disprețuia, cum închisese ochiĭ asupra atîtor alte prostiĭ și îĭ erta aceasta ca unuĭ copil bolnav. In urmă Eva făcuse cucerirea sa printr'un act care pusese în mirare toată lumea. Deodată se auzi că monseniorul Martha o convertise la catolicism. Aceea ce dînsa nu acordase barbatuluĭ legitim, o făcuse, pentru a-și asigura pentru totdeauna dragostea unuĭ amant. Tot Parisul era încă emoționat de măreția desfășurată la Madeleine, pentru botezul acesteĭ evreice de patruzecĭ și cincĭ de anĭ a căreĭ frumusețe și lacrămĭ mișcase inimele.

Gérard era lingușit de această dragoste mare și atingătoare. Dar venise săturarea, încercase să rupă, evitînd întîlnirile; și și el pricepea bine aceea ce-ĭ cerea ea, cu ochiĭ rugătorĭ.

— Vĕ asigur, repetă dînsul slăbind deja, mama nu m'a lasat liber o zi macar. Natural că aș fi fost atît de fericit.....

Fără să spuie nicĭ un cuvînt, dînsa continuă să-l implore și lacrămile apărură în colțul pleoapelor. De o lună întreagă el n'o maĭ primise în odaia mică, unde se întîlneau, din strada Matignon, în fundul uneĭ ogrăzĭ. El, bun și slab ca și dînsa, desperat de acest minut de singurătate în care îĭ lăsase, cedă, incapabil de a se refuza maĭ mult.

— Eĭ bine! în după amiaza aceasta, dacă vraĭ, la patru ceasurĭ ca de obiceiu.

El scoborîse vocea, dar un sgomot ușor îl făcu să întoarcă capul, cu tresărirea unuĭ om prins asupra faptuluĭ. Era Camille, fata baroaneĭ. N'auzise nimica, dar din zîmbetul celor doĭ amanți, din tremurarea chiar a aeruluĭ, dînsa pricepuse totul: o întîlnire, acolo, în strada pe care o bănuia și pentru ziua aceasta chiar. Fură cu toțiĭ jenați, și avură un schimb de privirĭ neliniștite și răutăcioase.

Camille, de două-zecĭ și treĭ de anĭ, era o mică persoană foarte brună, pe jumătate diformă, umărul stîng îĭ era maĭ sus ca cel drept. Nu samana de loc nicĭ cu tatăl nicĭ cu mama ieĭ: una din acele întîmplărĭ neprevăzute, în ereditatea uneĭ familiĭ, care face să se întrebe de unde poate să fi venit. Singura eĭ mîndrie erau frumoșiĭ ochĭ negrĭ și părul negru admirabil, care, cu talia eĭ mică, ar fi putut s'o îmbrace, după cum spunea singură. Nasul, însă era lung, fața deviată la stînga, cu trăsăturĭ bruște și o bărbie ascuțită. Gura fină, spirituală, răutăcioasă, își spunea resbunarea îngrămădită, mînia perversă, care se afla în fundul acesteĭ urîte, turbată că e urîtă.

(Va urma).

Cota oficială

Brăila 3 Noembrie 1897.

Cereale vîndute hect. 74810.
Porumb maxim libre 78 preţul 6.05 şlep. Porumb minim libre 75 preţul 5.50 magasie. Orz 57 libre preţul 4.00 şlep. Porumb roş maxim libre 79 preţul 5.67½ şlep. Porumb roş minim libre 76 preţul 5.69½ şlep.
Cereale sosite pe apă 90,300 hect. Cereale sosite pe uscat 23,500 hect.

Galaţi 3 Noembrie 1897.

Secara 2006 hect. 52 libre 7 leĭ 10 banĭ şlep. Popuşoi noi 3500 hect. 60 libre 5 leĭ 67½ banĭ magasie. Popuşoi vechĭ 4500 hect. 67½ libre 5 leĭ 67½ banĭ magasie. Popuşoi noi 1500 hect. 59½ libre 5 leĭ 40 banĭ magasie. Popuşoi noi 4000 hect. 59½ libre 5 leĭ 40 banĭ magasie.

Cronica Străinătăţeĭ

Afacerea Dreyfus. *După* Figaro, *autorul trădăriĭ pentru care a fost condamnat Dreyfus, ar fi un fost ofiţer foarte cunoscut în societatea parsiană. D-nu Scheurer-Kestner ar poseda dovezĭ materiale stabilind că acest ofiţer este autorul documentuluĭ care a fost causa condamnăreĭ luĭ Dreyfus.*

Figaro *publică nişte informaţiunĭ în privinţa dosaruluĭ ce d-nu Scheurer-Kestner a remis unuĭ avocat şi care va fi comunicat peste 15 zile ministruluĭ justiţieĭ.*

După informaţiunile lor autoriĭ jalbeĭ conchid la nişte manopere ale unor oamenĭ carĭ aveau interes să stabilească culpabilitatea luĭ Dreyfus.

Liberté *crede că destănuirea luĭ* Figaro *vizează pe căpitanul de artilerie Louis Rougemont, care şi-a dat demisia în 1896.*

C-nu Rougemont a declarat unuĭ reporter al ziaruluĭ Liberté *că dispreţueşte atacurile josnice şi anonime şi va şti ce să facă dacă d. Scheurer-Kestner ar îndrăsni să-l numiască în memoriul său.*

Tulburărĭ studenţeştĭ. Lupta din parlamentul austriac s'a transmis universităţeĭ din Viena, unde însă avu loc o strasnică bătae. Studenţiĭ slovacĭ preparînd o contra manifestaţiune, o vie altercaţie avu loc între studenţĭ germanĭ aĭ societăţeĭ *Fidelitas* şi studenţiĭ străinĭ. Lupta s'a întins apoĭ de la aulă pe stradă, unde s'a necesitat intervenţia poliţieĭ. Indată ce aceasta apăru, lupta între studenţĭ încetă şi toţĭ se uniră în contra poliţieĭ pe care o huiduiră.

Poliţia a operat opt arestărĭ. Senatul profesoral a fost de urgenţă convocat pentru a se lua măsurĭ.

Sănătatea luĭ Bismarck. Se desminte oficial orĭ-ce ştire privitoare la starea rea a sănătăţeĭ prinţuluĭ de Bismarck.

Starea luĭ nu inspiră nicĭ o îngrijire.

Procesul Gheorghe Ghiţescu—Vasile Ţenov

D-l Delavrancea atinge chestia juridică şi susţine că sechestrul este orĭ cînd revocabil în principiu fie acesta şi judiciar dar încă în ce priveşte persoana nicĭ nu maĭ poate fi discuţiĭ.

Sechestrul este un mandat dacă nu în mod expres şi prin aceasta un *quasi-mandat* este un *contract judiciar* între Ţenov şi Ghiţescu şi nu se poate susţine că diferenţa între numire şi alegere are loc aicĭ, căcĭ arbitriĭ nu au făcut de cît să consfinţească voinţa părţilor, în privirea alegereĭ persoanelor şi acesta poate fi orĭ cînd revocabil- D-niĭ arbitriĭ nu au hotărît de la sine de cît sechestru în principiu, atribuţiunile şi salarul de 1000 de leĭ pe lună.

D-luĭ Delavrancea îĭ se pare curios, cum avocaţiĭ părţilor au intrat în garanţă. Este ceva anormal şi acum se văd consecinţele, cînd acelaş fost avocat a d-luĭ Ţenov azĭ vine şi se contrazice, apărînd interesele luĭ Zwiebel şi Wohl, contra luĭ Ţenov, pe cînd erĭ apăra în aceiaşĭ cauză pe Ţenov. Asta ar fi o nouă teorie de a pleda pro şi contra în acelaşĭ timp.

Orĭ se vede că speranţale depărtate aŭ fost preferate speranţelor apropiate, prin pumirea de garanţă.

D. Delavrancea întrebă pe d. Ghiţescu dacă aţĭ fost convins de *reaua credinţă* a luĭ Zwiebel şi Wohl, cum astăzĭ susţineţĭ că aceştia pot fi de bună credinţă, şi cînd în aşa scurt timp aceştia au devenit aşa de corecţĭ?

Tot odată D-sa atinge şi chestia secretuluĭ profesional de advocat şi învinueşte pe d. Ghiţescu că şi-a permis prin publicitate să deie pe faţă multe din secrete d-luĭ Ţenov, arătînd că acesta nu este permis unuĭ avocat şi dacă îĭ era permis să se retragă din afacerea Ţenov nu e maĭ puţin adevărat că avocatul trebue să fie ca o apă adîncă în care orĭ ce destăinuirĭ ale clienţilor să nu maĭ poată fi văzută de nimenĭ. Orĭ ce ar fi fost între d. Ţenov şi Ghiţescu acesta a făcut o greşală capitală prin publicarea scrisoareĭ din «Voinţa Naţională», amestecînd afacerile personale ale d-luĭ Gbiţescu, cu afacerile clienţilor seĭ. Dar d. Ghiţescu a abuzat şi de puterea sa căcĭ după procesul verbal de la 30 August, d. Ţenov n'a adresat la 2 Septembrie o scrisoare prin care 'l ruga cu insistenţă să revie asupra măsurilor din 30 August şi d. Ghiţescu n'a vroit să respunză ma car la acea scrisoare. D. Delavrancea citeşte intreaga această scrisoare, apoĭ atinge chestia personală a d-luĭ Ghiţescu şi maĭ cu seamă terenul greşit pe care se apără d-sa că nu este vorba să iasă D-sa din acest proces, *necinstit* şi cu *pată*, iar ameninţarea cu sinuciderea poate fi bună pentru juraţĭ, iar nu în o chestie civilă şi unde este vorba de respunderea fiecăruia de actele sale.

Este regretabil că d. Ghiţescu nu a înţeles maĭ de mult că o respundere trebuia să aibă ca garant şi maĭ cu seamă după scrisoarea d-luĭ Ţenov de de la 2 Sept., trebuia să înţeleagă că d. Ţenov nu-l va lăsa nicĭ odată să-şĭ bată joc de dînsul. Decĭ d-sa este de vină că a putut să creadă ca nu va fi controlat de nimenĭ.

Terminînd d. Delavrancea conchide ca şi d. Fleva la scoaterea d-luĭ Ghiţescu din garanţă, pentru motivele arătate; la anularea tuturor dispoziţiunilor luate de garanţĭ prin procesul verbal din 30 August şi propune o listă din 3 comercianţĭ între carĭ: d-niĭ V- Caludi, V. Ciorneĭ şi Skenienicĭ toţĭ din Piatra-N. pin care roagă pe onor. tribunal să binevoiască a alege una şi, să o numească ca girante în locul d-luĭ G. Ghiţescu, obligînd acest noŭ girante să depue o cauţiune de 50—60000 leĭ.

După aceste d- *Gr. Macri* ia cuvîntul din partea d-lor Zwiebel şi Wohl, după ce maĭ întăĭ se prelungeşte şedinţa, ora fiind peste 6 p. m.

D. Macry caută să apere cinstea d-lor Zwiebel şi Wohl afirmînd şi d-sa că a fost contra arbitrajuluĭ în *materie de sechestru* şi că astăzĭ vede că a avut dreptate, căcĭ chiar sechestrul este răŭ înfiinţat punîndu-se numaĭ doĭ giranţĭ şi este de părere că ar fi trebuit treĭ giranţĭ saŭ unul. De aceia va cere şi anularea aceşteĭ hotărîrĭ arbitrale.

In privinţa datoriilor giranţilor crede şi d-sa ca şi d-niĭ Fleva şi Delavrancea că girantul este mandatar, însă nu a uneĭ părţĭ ci a amîndurora şi crede că atuncĭ numaĭ cînd s'a lucrat cu rea credinţă ar putea fi scos d. Ghiţescu din garanţă, dar dacă reaua credinţă nu se dovedeşte, pentru greşelĭ numaĭ, saŭ peste întrecerea peste puterile giranţeĭ, nu se poate cere darea afară a cui-va din garanţă, căcĭ sechestrul este judeciar şi conf. art. 1634, persoanele sunt numite prin hotărîre.

D. Ghiţescu vorbeşte cel din urmă convenind în fine că este drept să poată fi scos din garanţă de cît conf. art. 1631 nu se poate face aceasta de cît prin justiţie şi de aceea a căutat motivul de a dovedi singur ca.... *nu maĭ poate fi girante.* Foarte logic este de altfel d. Ghiţescu de cît ni se pare curios acest motiv de a aştepta să fie dat afară din garanţă!!

După aceste tribunalul cerînd rezumate de concluziĭ din partea părţilor, amînă pronunţarea hotărîreĭ pentru 4 Noembrie 1897.

Şi astfel s'a terminat pentru moment acest proces unic în felul luĭ.

Folticenĭ, 29 Octombre 1897.

Corespondent

ULTIME INFORMAŢII

Am spus, în numărul nostru precedent, că, după stăruinţele d-luĭ profesor G. Manu s'au instalat la şcoala «Reuniuneĭ Femeilor Romîne» două fete din Macedonia.

Aceste bursiere se numesc: Maria Anton şi Elena Stavor.

D-niĭ membri aĭ Societăţiĭ pentru învăţătura Poporuluĭ Romîn din Iaşĭ, sunt convocaţĭ a se întruni la Liceul Naţional în sesiune extra-ordinară Mercurĭ 5 Noembrie orele 7 jum. seara.

La ordinea zileĭ va fi raportul comisiuneĭ financiare asupra gestiuneĭ consiliuluĭ de administraţiune pe aniĭ 1895—1896 şi 1896—1897.

Aseară în dealul Galata un foc foarte mare a izbucnit. Focul a fost văzut foarte tărziŭ noapte. Din cercetărĭ am putut afla că aŭ ars casele şi grajdiurile de la via d-neĭ dr. Ciurea.

Casele şi grajdiurile aŭ fost de curînd zidite.

Direcţia şcoaleĭ profesionale sf. Sava a restituit broşura ca trimesă dar de Majestatea Sa Regina, pentru că conferinţa şcoaleĭ n'a putut cădea de acord cuĭ să se dea această broşă.

La şcoala profesiuneĭ a Reuniuneĭ s'a dat broşa uneĭ pedagoge, care face serviciul gratuit de vr'o 5 anĭ în acea şcoală.

Printre ceĭ veniţĭ din judeţe pentru a asista, la reprezentaţile d-neĭ Réjane, am omis ierĭ pe d. şi d-na Virgil Vrabie, din Botoşanĭ.

Curtea de Apel secţia I-a a condemnat pe direcţia C. F. R. să plătească 1500 de leĭ daune comerciantuluĭ Braunştein, pentru că nu i a transportat la timp o cantitate de sfeclă de la gara Galbenĭ la Sascut. Braunstein reclamase 12000 de leĭ.

La spitalul israelit, d-niĭ d-rĭ Blumenfeld şi Braunstein, aŭ făcut în prezenţa procuroruluĭ Stoenescu autopsia cadavruluĭ individuluĭ Morthe Iancovicĭ care dăună-zĭ a căzut leşinat în stradă:

S'a constatat că moartea a fost naturală.

D. Christodulo, şeful inspecţieĭ a VI-a de mişcare C. F. R. a plecat la Bucureştĭ în vederea uneĭ mare schimbărĭ în personalul circomscripţieĭ Iaşĭ.

De alt-fel din personalul inferior o mare parte a fost concediat în vederea sosireĭ ierneĭ.

Nenorociţiĭ funcţionarĭ, în toiul ierneĭ se văd pe drumurĭ.

Spre a mulţumi elevor pentru darurile ce 'ĭ au făcut cu ocazia viziteĭ de la Iaşĭ, M. S. Regina a trimis:

La şcoala «Reuniuneĭ Femeilor Romîne»: o broşă de aur cu un brilant pentru d-ra Elena Rusu, care a pictat un *sachet* şi o broşă cu pietre, pentru o elevă de la atelierul de croitorie.

Pentru şcoala profesională a statuluĭ, o broşă; şi cîte un obiect de valoare pentru pensionatul Varlam şi pentru şcoala de ţesătorie a d-neĭ Olga Mironescu.

Valoarea totală a acestor darurĭ se rîdică la suma de 4000 leĭ. Obiectele au fost aduse de d-na Vidraşcu, născută Catargi, foastă domnişoară de onoare a M. S. Regineĭ.

Se vorbeşte de numirea d-luĭ Onu, institutor la Hîrlău, ca revizor şcolar la judeţul Covurluiu, în locul d-luĭ N. Ionescu care a trecut în aceeaşĭ calitate la Constanţa.

De asemenea se zice că d. Antonescu, revizor la Putna, şi d. Rîşconeanu, revizor la Fălciu se vor permuta între eĭ.

Ni se comunică că în privinţa caselor Leibovicĭ, chestia ar sta ast-fel.

E drept că'n ultimul act încheiat în ziua de 16 Julie, se prevede expropriarea pe ziua de 26 Octombrie, în urmă însă s'a convenit ca Leibovicĭ să maĭ remăie în casa din strada Unireĭ, pînă la 26 Noembrie de oare-ce, dînsul ar avea încă o sumă de încurcăturĭ.

Banca generală va începe să funcţioneze la 10 Noembrie.

Funcţionariĭ superiorĭ aĭ acesteĭ băncĭ sunt d-niĭ Curtovicĭ, de la casa Zerlendi, care este numit şeful scomptuluĭ; şi M. Schönfeld, de la casa Elias frères, care a fost numit casier general.

Proiectul d-luĭ Djuvara, prin care se aduc maĭ multe schimbărĭ importante în actuala organizare judecătorească, pus în discuţia curţilor de Apel din Bucureştĭ, Iaşĭ, Galaţĭ şi Craiova, a fost cu desăvîrşire ciuntit de majoritatea membrilor acelor curţĭ, cariĭ s'au aratat cu totnl defavorabilĭ proiectuluĭ de reformă al d-luĭ Djuvara.

Consiliul general a judeţuluĭ Iaşĭ, a luat următoare hotărîrĭ:

Nu se va maĭ prelungi şoseaua judeţiana Iaşĭ-Roman, de la punctul Voineştĭ, pentru considerentul că judeţul Roman nu are pînă în apropierea aceleĭ părţĭ nicĭ o şosea.

A admis ţinerea unuĭ iarmaroc săptămînal în comuna Şipotele.

Şi'n sfîrşit, ca întreţinerea şoselelor să nu fie în contul judeţuluĭ, de cît de la noua periferie a oraşuluĭ Iaşĭ iar nu de la bariera comuneĭ Iaşĭ.

Avis consiliuluĭ comunal.

Curtea de apel s. I judecînd ierĭ pe senatorul C. Răileanu, înculpat pentru ultrajul ajutoruluĭ de grefă Săvinescu, a admis apelul d-luĭ Răileanu şi l'a condemnat la 200 leĭ amendă.

In acelaş timp, respingînd apelul părţeĭ civile, a stabilit că un funcţionar ultrajat n'are dreptul să ceară despăgubirĭ civile.

Inspectorul general al învăţămîntuluĭ secundar, a fost în anchetă ierĭ la gimnaziul Ştefan cel Mare, pentru a cerceta neregulile imputate directoruluĭ Mihalcea, de la acel gimnaziŭ.

S'a stabilit din aceste anchete că directorul a devenit imposibil şi se dă ca sigur punerea d-sale în disponibilitate.

Toţĭ profesoriĭ şcoaleĭ aŭ desiguat pe d. G. Nădejde ca cel maĭ apt pentru postul de director.

Joĭ 6 curent se va reprezenta la teatrul Naţional piesa *Barbatul Manceĭ* comedie în 4 acte de d-niĭ Najoe şi Hennequin autoriĭ pieselor: *Năsdrăvăniile divorsuluĭ, Cocuţa etc.*

E destul să amintim că în această piesă, rolele de căpetinie sunt ţinute de artiştiĭ: P. S. Aleyandrescu, Arcelanu, Cazinschi, Penel, Momuleanu, d-nele A. Georgescu, Vasilescu, Niculescu, Petroni, etc. ca piesa să aibă un succes destul de frumos cine vrea să petreacă cîte-va ore plăcute să se grăbească a se duce Joĭ seara la teatru.

Procurorul general a trimes în judecata curţeĭ de Apel pe primarul comuneĭ Mileştĭ, judeţul Bacău, pentru că în seara de 1 Septembrie, cu ocaziunea cercetăreĭ unuĭ caz de furt, de care era acuzat locuitorul Gheorghe Neghină, care era în acea seară de strajă la primărie, i-a aplicat maĭ multe lovituri, în scop de a stoarce o depunere.

Consiliul comunal a fost convocat în sesiunea ordinară pentru 15 zile şi anume de la 7 pînă la 21 Noembrie.

Se vor discuta toate chestiunele remase nerezolvite în sesiunea trecută, precum şi toate chestiunele care se vor ivi în timpul şedinţelor.

Camera de punere sub acuzare a admis opoziţia procuroruluĭ general şi a reformat ordonanţa judecătoruluĭ de instrucţie, de pe lîngă tribunalul Neamtz, prin care se declară că nu este loc de urmărire în contra gardienilor care prin negligenţa lor au lăsat să evadeze individul Gheorghe Moise Căldăraru în noaptea de 18 August, din penitencinrul Bisericanĭ.

Gardieniĭ au fost trimeşĭ în judecata tribunaluluĭ corecţional din Neamtz.

Individul Ioan Civica, din comuna Ţuţora, judeţul Iaşĭ, a fost izgonit din ţara din ordinul ministruluĭ de interne.

Consilierul comunal din comuna Copoŭ Gheorghe Hîrjolescu, a înaintat prefectuluĭ demisia din această funcţiune.

Sub-prefectul piăşeĭ respective a cerut prefectuluĭ primirea demisieĭ.

Primul procuror a primit un denunţ iscălit de maĭ mulţ locuitorĭ din comuna Costulenĭ, în contra ajutoruluĭ de primar din acea comună, Ioan D. Rusu, care îndeplineşte şi funcţia de primar.

In astă-sară Mercurĭ în saloane societăţeĭ *Cultura*, se vor întruni toţĭ reprezentaţiĭ a diferitelor păturĭ israilite din Iaşĭ în vederea uneĭ agitaţiĭ în privinţa proectelor d-lor Haret şi general Berendeĭ. Sunt convocaţĭ aproape 120 de persoane.

In această întrunire se va hotărî cine va lua cuvîntul la întrunirea de Duminecă precum şi moţiunea care urmează să fie votată.

Intrunirea cerculuĭ de studiĭ sociale nu va fi publică. N'au fost invitaţĭ la întrunire şi banchet de cît amiciĭ noştri carĭ sunt deja membri acestuĭ cerc. Toţĭ aceia dintre amiciĭ noştri carĭ ar voi de acum înainte să se înscrie în acest cerc şi să participe la lucrările cerculuĭ şi la banchetul de Sîmbătă, sunt rugaţĭ să trimeată adeziunile la d. D. Greceanu.

Miss Haugthon Ferris a început lecţiunele de limba engleză; a se adresa Strada Anastasie-Panu 5.

Se caută un Secretar

care să cunoască perfect Corespondenţa Franceză şi Romînă, şi să vorbească Germană.

Se preferă numaĭ persoane cu certificate bune şi cu referenţe foarte bune.

A se adresa la biuroul technic al comuneĭ Iaşĭ strada Lăpuşneanu No. 13.

E. MAZLÂM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ştefan cel Mare No. 49

A SOSIT

Lănagiurĭ simple şi fantasie, pentru rochiĭ.

Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.

Flanele cu metru şi barcheturĭ.

Catifele şi Velvet pentru bluze.

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lînă şi atlasurĭ pentru plapome.

Ştofe de mobile, plşurĭ de lînă şi matasă peatru mobileucovoare etc.

Doctorul V. I. Bejan

Medic primar al Institutuluĭ Gregorian

şi

Profesor la Universitate

Consultaţiĭ în cabinetul seu, Strada Arménă în toate zilele de la 1—4 p. m.

IMPORTANT

La 1 curent se începe campania vaccinărilor şi revaccinărilor institutuluĭ vaccinal. D-l Pierre Solomon cunocustul vaccinator şi subdirector la institut care a repurtat cele maĭ marĭ succese stă la dispoziţia publiculuĭ.

Chemările acasă se adresează în str. sf. Lazăr No. 62.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul de **40 leĭ lunar.** Conversaţia în casă e în limba *Germană* şi *Francesă.* Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **si a decanuluĭ artiştilor ieşenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru,* **Bere** *Peleş,* **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

A apărut

în editura tipografieĭ „DACIA"

Preistoria şi Popoarele Arice

de Gr. C. Buţureanu *pentru trebuinţa elevilor de Licee, şcolĭ Normale Seminariĭ etc.*

Preţul 75 banĭ exemplarul.

Dimineaţa şi Seara

Calde din Cuptor

se scoate

Chifle, Franzele, Cozonacĭ, etc.

la

Prima Franzelerie de lux

Str. de Sus 168 **Ferd. Szakmáry** Str. de Sus 168

Premiat de 2 orĭ cu medaliĭ de aur

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se adresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

Act de mulţumire

Sub-semnata Elena Herzog, născută Stavăr Dimitriu, aduc călduroasele mele mulţumirĭ societăţeĭ romîne de asigurare «Patria» în Bucureştĭ, pentru culanţa şi promptitudinea cu care a liquidut asigurarea de cas de moarte încheiată de reposatul meŭ soţ Căpitanul V. Herzog, care, în prevedere de a'mĭ uşura exsistenţa (pe care n'aşĭ putut-o avea din modesta mea pensiune ce mi-a remas) a avut delicateţa să'şĭ impună sacrificiul de a economisi premiile de asigurare pentru a-mĭ lasa prin această asigurare o mică avere, din care se mă pot nutri şi să nu fiŭ expusă a fi în sarcina cuiva

Elena Herzog

Iaşĭ Noembrie 1897.

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

AVIS

Ziarul **Opinia** se află de vînzare în Podul-Iloae la d. L. Frühtman.

Dr. N. ŢURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultaţiĭ de la 2—4 p. m.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

PUBLICAŢIUNE

In zilele de 6—20 Noembrie a. c. se vor vinde de bună voe prin licitaţie publică în comuna Vîrtişcoĭ (R.-Sărat) la viile Solomon Sibalis toată averea mobilă compusă din una sută miĭ deca de vin, vr'o 30,000 deca rachiŭ de prune, şi drojdiĭ de diferite grade, vase goale, mobilă de casă şi altele.

Vînzarea se va face en gros şi en detail, începînd de la un vas.

Pentru informaţiunĭ a se adresa saŭ la administraţia viilor saŭ la dd. Leibovitz et Vogel.

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMȚ

Subsemnatul am onoare a inștiința pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ orașul Târgu-Neamț, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejurimile orașuluĭ Tg.-Neamț, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraș și că n'am cruțat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belșug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., și un mare deposit de ape minerale din țară și străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branșa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parțiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iașĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iași la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Pașcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoșanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărășeștĭ	25	55	16	85	11	30
Focșanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureștĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboșĭ	—	—	—	—	—	—
Galațĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărășeștĭ	20	40	14	05	9	06
Focșanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeștĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureștĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casă bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la șoșaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iașĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRȚI
și
Incadrare de Tablourĭ
a tipografieĭ „Dacia"
Iași, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateță și promptitudine toate lucrările aingătoare de această branșă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ȘCOALELE ROMÂNEȘTI
Exemple, regule, analize literare, notițe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit și nonpareil).

PREȚUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureștĭ. 58

Agenția Teatrală
28—Str. Lăpușneanu—28

Primește abonamente, anunciurĭ și orĭ-ce soiŭ de publicațiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* și revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* și *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru țară și străinatate și *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ și toate combinațiile uzitatei

---

Dimineața și Seara
CALDE DIN CUPTOR
CHIFLE, FRANZELE, COZONACĬ, PRAJITURI
Crafle, Turtă dulce, Posmacĭ etc.

LA

strada de Sus 168 **FERD. SZAKMARY** strada de Sus 168

Premiat de două ori cu medaliĭ de aur

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iași, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ȘĬ FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparațiune proprie, remediu sigur contra mătreteĭ
1 LEU FLACONUL

Dacă voițĭ să beți o cafea bună și higenică cereți la toate băcăniile

N U M A I

CAFEA REGALĂ
La fabricecĭ A. WEINREB din Iași
Premiată la expoziția din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC și NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ și un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiștĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ și CEA MAI HIGIENICĂ.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsațĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condițiunĭ libere și avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieței" „GENERALA" *asigură:*

după combinațiunile cele maĭ noĭ și maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere și timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viață și în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăților la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinațiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condițiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunță la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 și îĭ eliberează și o poliță achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunță la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viață, asigurărĭ reciproce și rente viagere în toate combinațiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informațiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureștĭ, 2 Strada Smârdan, și la toate agențiile din țară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iași
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somitățile medicale, maĭ ales prin abondența sulfaților de *sodiu* și *litiu* ce conține.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgație, nu face nicĭ un deranjament în stomah și nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile și drogheriile.

Depositul și orĭ-ce informațiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iașĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *București, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule

---

„DACIA"
TIPOGRAFIE-EDITOARE
Strada Golia 42—IAȘI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt și în condițiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI
Borderourĭ și Compturĭ
Cărți de vizită
REVISTE LITERARE ȘI ȘTIINȚIFICE
în orĭ-ce format și limbă
Jurnale Cotidiane și Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărți-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAȚIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ȘI AFIȘE
în diferite culorĭ și mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă și de nuntă
MENIURI
CĂRȚI DE ABONAMENTE
CIRCULĂRI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRȚI DIDACTICE
CONDICI și REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iași, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA"
din Sibiiŭ

Prețul abonamentuluĭ:

Pentru	1 an	40 leĭ
«	6 lunĭ	20 «
«	3 lunĭ	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs impreună cu o pivniță foarte vastă și o odaie-bufet.

Pentru informațiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb și roș, recolta anilor 1891, 1892, 1985 și 1896 din viea Naslău de pe moșia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iași.

ANUL I No. 156 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — JOĬ 6 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una mainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In *judeţe şi streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Lucrările Cerculuĭ de Studiĭ

Cîte-va Elemente

Frămîntările prin carĭ trece partidul liberal nu permit o orientare hotărîtă asupra situaţieĭ sale în viitor.

Sfăşiat de certurĭ intestine şi ameninţat la tot momentul să fie silit a ceda terenul, guvernul, laş şi fără vlagă, n'are nicĭ puterea de a rezista şantagiuluĭ permanent al căruĭ obiect este chiar din partea coreligionarilor seĭ politicĭ — nicĭ mijloace ca să sature toate poftele răzleţilor carĭ speculează cu slăbăciunea luĭ evidentă.

In aşa situaţie, d. Sturdza nu poate tăia, dintr'o dată şi cu energie, nodul gordian — ci dă ce poate da, făgăduieşte ce 'ĭ se cere şi amînă, pe termene cît de scurte, soluţiunea definitivă a problemeĭ care'l munceşte.

Din pricina aceasta nu se poate întrevedea ce se va întîmpla mîine — totul atîrnînd de ce maĭ poate da guvernul, închis între cele două bande: solicitatoriĭ, carĭ ameninţă că se duc dacă nu li se satisfac cererile, şi disidenţiĭ, carĭ declară că rămîn unde sunt dacă nu li se acordă favorurile pe carĭ le ambiţionează.

Dar dacă ziua de mîine nu se întrevede clar din cauza norilor carĭ întunecă tabăra colectivistă, ea se poate deduce fără greş din situaţia de azĭ, care e netedă pentru orĭ-cine ştie să descifreze ieroglifele uneĭ încurcăturĭ politice.

D. Sturdza se află în faţa unuĭ parlament de care a fugit la Ianuarie şi cu care n'a îndrăznit să dea ochĭ la Martie. Punctul acesta e cert. Decĭ, şeful guvernuluĭ şi parlamentul sunt două fiinţe carĭ se exclud una pe alta: orĭ preşedintele consiliuluĭ fără Camere — orĭ Camerile fără d. Sturdza.

Dar veţĭ zice, poate, că situaţia de azĭ nu maĭ e aceeaşĭ care a răsturnat pe şeful guvernuluĭ. Şi e drept. Atuncĭ, d. Sturdza avea pe braţe numaĭ pe fostul mitropolit Ghenadie — azĭ are şi pe Jeszensky; cînd a căzut de la putere, primul guvern colectivist avea în contra luĭ numaĭ opoziţia naturală — acum are, pe lîngă conservatorĭ, şi cele două grupurĭ rupte de la tulpina liberală; atuncĭ, în fine, îl uraŭ numaĭ oameniĭ pioşĭ a căror inimă sîngera de lovitura ce se dedese sentimentuluĭ religios — pe cînd azĭ îl abhoră tot Romînul, în orĭ care punct cardinal ar locui el.

Şi guvernul care n'a putut înfrunta vijelia, cum rezista-va ciclonuluĭ de toate răsturnător?

Aceasta e starea de azĭ, concretă şi indiscutabilă.

Ce va face d. Sturdza într'o situaţie atît de imposibilă? Va face concesiĭ, neapărat. Dar cuĭ, şi ce fel de concesiĭ va putea face? Aci e chestiunea.

In ipoteza, improbabilă, că va domestici pe liberaliĭ democraţĭ, al căror zgomotos obstrucţionism îl exasperase anul trecut, d. Sturdza va exagera inimiciţia aurelianiştilor, carĭ, în cazul acesta, ar face, pe lîngă chestiunea de portofoliĭ, şi o chestiune de ambiţie legitimă. De va împăca pe aceştia din urmă, provoacă la o şi maĭ acerbă opoziţie pe liberaliĭ democraţĭ, carĭ, pe cît ştim, nu vor amendarea ci dispariţia complectă a Ocultei.

Pentru a evita această dilemă, de o potrivă supărătoare, d. Sturdza va fi obligat la o măsură supremă: să facă concesiĭ atît de largĭ, în cît să cuprindă în ele toate revendicările, toate ambiţiile şi toate poftele ambelor grupurĭ răzleţe. Cu chipul acesta, şi numaĭ cu chipul acesta, şeful partiduluĭ liberal s'ar garanta în potriva duşmăniei manifeste a celor pe carĭ 'ĭ a împins sistematic afară din partid.

Da, dar în alternativa aceasta, d. Sturdza ar avea a face cu propria-ĭ cohortă, care, anihilată de către ceĭ pe carĭ îi va socoti *întruşĭ*, va cîrti în potriva şefuluĭ şi se va scutura ca să răstoarne şi pe aliaţĭ, prea tarĭ pentru a fi învinşĭ în lupta de existenţă — şi pe şef, prea slab pentru a-ĭ garanta în potriva concurenţeĭ ce le-ar face ceĭ nou veniţĭ.

Experienţa s'a făcut cu guvernul Aurelian — deosebirea e numaĭ că atuncĭ d. Sturdza avea domiciliŭ politic, pe cînd, în ipoteza noastră, ar rămîne la mijloc, stingher între două crîmpeie de partid.

Dacă la aceste insurmontabile dificultăţĭ veţĭ adăoga şi starea financiară care sugrumă pe d. Cantacuzino, veţĭ avea suficiente elemente pentru a judecă ziua de mîine a colectivităţiĭ.

G. Rădulescu.

Buletin metereologic

(Mersul Împăcărilor)

Barometrul tratativelor dintre aurelianiştĭ şi guvern iar a ajuns nu maĭ ştim unde.

O gazetă oficioasă din capitală anunţă că aceste tratative sunt din nou, nu rupte, ci numaĭ întrerupte, din cauză că d. Eug. Stătescu, benjamenul d. Stătescu, lipseşte din capitală.

Se crede că îndată ce samsarul — cinstit aceasta nu o putem şti — se va întoarce în Bucureştĭ, aceste negocierĭ, carĭ în urma dezerţiuneĭ d-lor Giani şi Dimitrescu se menţineau la beau-fixe, dacă chiar nu vor cădea la tempête, vor flota totuşĭ la variable, căcĭ d. Stătescu, cu toată misiunea de mare încredere ce a primit din ambele părţĭ negociante, e decis să vîre pînă'n plăsele cuţitul pretenţiilor în pîntecul oculteĭ.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Réjane. — Un vis care răsare într'un noian de grijĭ şi de necazurĭ, luceafăr care se aprinde într'o seară înourată — aşa trecu pe dinaintea noastră, vrăjitoare de minţĭ şi luminătoare de privirĭ, trecu şi pieri purtînd aiurea visul şi lumina magieĭ glasuluĭ, armonia gestuluĭ, focul arteĭ mîngăitoare.

După miezul nopţiĭ, abia schimbată, de haină îndesînd rochia de voiaj în locul celeĭ a parodiateĭ mareşale — s'a urcat în tren şi dispăru în ritmul de fier al şinelor recĭ şi sec — sunătoare.

Două sărĭ numaĭ şi cu o neîntrecută artă ni se înfăţoşă o lume întreagă cu lacrimĭ, cu patimĭ, cu viciĭ, cu toane, cu iubirĭ, cu gelozii, cu moarte, cu urĭ şi prieteniĭ, apoĭ rîsete şi glume şi mărire, şi aventurĭ şi zgomot şi mulţime. Iar toate împrejurul mareluĭ talent al artisteĭ.

Toate le-am văzut şi admirat.

Dar ea? Din vagon adusă pe scîndurile sceneĭ văzutu-ne-a pe noĭ, cunoscutu-ne-a, dorit-une-a aplauzele în mijlocul vîrtejuluĭ de vorbe şi mişcărĭ pe carĭ le-a desfăşurat azĭ la noĭ, ierĭ la Berlin, mînĭ la Bucureştĭ şi apoĭ iar în capitala lumeĭ de unde le-a dus cu sine, să le împrăştie în lume în schimbul fabuloaselor sume de banĭ?...

Purtată între trenurĭ şi „trene", între oraşe şi scene — ea trece indiferentă aproape inconştientă, — vis care răsare nenumăratelor minţĭ, luceafăr aprins pe atîtea cerurĭ străine pînă ce piere străbătînd lungimea cerculuĭ care va readuce-o de unde a pornit: triumfătoare, liniştită îmbogăţită.

Căcĭ în scînteiarea arteĭ luceşte aurul, eternul scop, eternul mijloc. Iar în silabele frumoase: Réjane, răsună aproape cuvîntul: argent.

Crimă saŭ greşală

Apărătoriĭ luĭ Dreyfus. — A doua broşură — Părerĭ de experţĭ. — Cine-ĭ trădătorul. — Dreyfus întâiŭ.

Se pare că nesfîrşita chestie a trădăriĭ luĭ Dreyfus va deveni o a doua „afacere Panama". Pînă astăzĭ nimenĭ nu e lămurit şi pre cît se pare nicĭ nu va fi cineva vre-odată. Prin cineva înţelegem toată lumea profană care caută în ziare adevărul şi temeiul faptelor şi întîmplărilor; „opinia publică" în sufletul căriia ‚pare-se, astă-zĭ se nutreşte o îndoială *asupra vinovăţieĭ criminaluluĭ saŭ nevinovatuluĭ Dreyfus.*

Din momentul cînd căpitanul a fost osîndit, verdictul a fot semnat nu numaĭ de consiliul de războiŭ ci de „toată lumea". Afacerea s'a clasat *după o expresie cuvenită. Şi odată formată această convingere publică cu greŭ cedează, cu greŭ se lasă dezrădăcinată. Publicul mare, necunoscutul etern, se consideră el judecător care a rostit osînda, asupra luĭ se pare că atîrnă răspunderea hotărîreĭ luate, şi de această voinţă formată inconştient chiar — ca într'un caz de judecată absolut misterioasă, bună oară condamnarea luĭ Dreyfus — se va frînge sforţarea uneĭ încercărĭ de reabilitare. Ba, forma psihologică a acestuĭ soiŭ de convingerĭ este încă şi alta: pusă în dilema de a recunoaşte că a greşit condamnînd fără serioase temeiurĭ saŭ de a lăsa în ocne pe nevinovatul condamnat,* masa, *nerespunzătoare de-adreptul şi totdeauna îndărătnică va alege al doilea punct, va prefera o mare nedreptate uneĭ ruşinoase concesiunĭ.*

Cam în felĭul acesta ar fi şi astăzĭ lucrurile în Franţa unde pluteşte întrebarea îndoielnică pe care am pus-o ca titlu articoluluĭ de faţă şi care ar da un subiect vre uneĭ drame à la Richard Voss.

*

Sistemul este primejdios atît al apărăriĭ cît şi al judecătorilor. Aceştia din urmă, oamenĭ şi eĭ, aŭ putut ceda uneĭ grabnice convingerĭ a uneĭ minorităţĭ, aŭ putut fi orbiţĭ de grozăvia vineĭ imputate şi prin aceasta grăbiţĭ să rostească osînda grea. Eĭ însă sunt dezarmaţĭ: sunt lucrurĭ cu totul intime, sunt secrete de stat, sunt taine care nu se pot divulga — şi prin urmare nicĭ odată *eĭ nu vor putea afirma pentru convingerea tuturor că sunt pe deplin siguri de vinovăţia exilatuluĭ Dreyfus.*

Sistemul apărăriĭ se întemeiază tocmaĭ pe acest punct slab şi în această direcţie se îndreaptă cu îndărătnicie atacurile şi provocările. Iar scopul? De a trezi îndoiala *în opinia publică.*

Aceasta ar fi deja un ideal. A face să trăiască în minţile tuturor o urmă de remuşcare privitoare la „nenorocitul" Dreyfus — iată ce ar fi de ajuns, ar echivala cu o reabilitare.

*

Apararea e reprezentată prin publicistul francez Bernard Lazare care a luat afacerea pe mînă cu mult înaintea vice-preşedinteluĭ senatuluĭ, Scheurer-Kestner. Ziarist distins, om inteligent, polemist iscusit, Bernard Lazare publică astăzĭ a doua broşură de apărare în chestiunea trădăriĭ luĭ Dreyfus.

Afirmarea de căpitenie a ziaristuluĭ e că dovada unică *de condamnare a fost faimosul* bordereau *îmbucăţit care cuprindea o scrisoare a luĭ Dreyfus către o autoritate diplomatică germană. E universal cunoscută scena cînd ex-căpitanul chemat pe neaşteptate de generalul Mercier a fost pus să scrie* sub dictare *conţinutul aceluĭ bordereau. Slova a fost găsită ase mănătoare pe amîndouă hîrtiile şi prin urmare vina luĭ Dreyfus cu siguranţă stabilită.*

Dar părereĭ celor treĭ *grafologĭ oficialĭ, d. Lazare le opune opiniile emise de* doĭ-spre-zece *savanţĭ în această specialitate, aleşĭ în diferite ţărĭ: Anglia, Belgia, Sviţera, Germania, Franţa. Părerile acestora sunt cu deosebire însămnate: încheierea ar fi că scrisoarea borderouluĭ* ar fi fost imitată dinadins, *asămănătoare cu a căpitanuluĭ Dreyfus.*

Broşura luĭ Lazare indică chiar un nume *al unuĭ ofiţer dispărut din armată, care ar fi adevaratul autor al incriminatelor denunţărĭ.*

Faptul e sigur doară întru atît: că trădare a existat.

*

Apararea se termină prin nişte scrisorĭ ale exilatuluĭ Dreyfus către femeea sa şi către prietinĭ. Ele sunt reproduse în facsimile.

Sunt multe foarte dureroase şi mişcătoare. In unele e vorba de copiĭ; sunt apoĭ protestărĭ aluziĭ şi speranţe de reabilitare; o aluzie la un trădător necunoscut pe care-l încarcă de blesteme şi dispreţ. Indeamnă pe aĭ săĭ să facă sacrificiĭ pentru a-ĭ dovedi nevinovăţia.

Ca şi prima broşură şi aceasta de a doua va intra de sigur în uitare. Zgomotul de senzaţie, reînviat din timp în timp, spre mulţămirea gazetelor, va conteni şi va deprinde pe toţĭ cu uniformitatea celor spuse şi scrise.

Afacerea e fără sfîrşit — şi cauzele sunt în parte acele expuse la începutul articoluluĭ de faţă.

Blag.

Ziarul **Epoca** *publică în frunte următoarea declaraţie:*

Avem plăcerea de a anunţa cititorilor noştri că d. George Panu, pe care ocupaţiunile îl siliseră să întrerupă momentan colaboraţia la ziarul EPOCA, îşĭ reîncepe colaborarea la ziarul nostru, însărcinîndu-se chiar cu direcţiunea părţiĭ politice.

Creditul Urban din Iaşĭ

Cît e de adevărat că exemplele rele sunt contagioase ca şi cele bune, se va vedea din notiţele următoare, pe carĭ le ţinem din sorgintea cea maĭ autorizată.

Se ştie că Creditul Urban din Bucureştĭ a devenit un fel de secţie poliţienească, unde nu găseşte protecţie şi vorbă bună de cît colectivistul. Sunt anĭ de zile de cînd nu s'a maĭ făcut, la această instituţiune financiară, o singură operaţie pentru un om străin de tagma naţional-liberală.

S'a protestat în potriva aceteĭ procedărĭ nedrepte — dar colectivistul nu se îndreaptă, căcĭ el nu greşeşte ci face cu bună ştiinţă răul cînd îl face.

Văzîndu-se maltrataţĭ, proprietariĭ, din Muntenia, carĭ aveaŭ de pus imobile la Credit, s'aŭ îndreptat spre Iaşĭ, unde diriguitoriĭ institutuluĭ sunt oamenĭ şi cu cap cu obraz.

Toată lumea a lăudat direcţiunea Credituluĭ Urban din Iaşĭ pentru inteligenţa cu care conduce interesele instituţiuneĭ dar laudele n'aŭ emoţionat pe aceştĭ funcţionarĭ, pentru că, deprinşĭ să'şĭ facă datoria, sunt deprinşĭ şi cu elogiurile.

De la o vreme, însă, lucrurile s'aŭ schimbat. Creditul din Iaşĭ, ademenit de răul exemplu al celuĭ din Bucureştĭ, a început să facă politică în loc să facă împrumuturĭ. O dată pornit pe povîrnişul acesta, d. Pogor trebuia să cază în acelaşĭ păcat în care a căzut Creditul liberal din Bucureştĭ.

Fiind conservatorĭ, conducătoriĭ Creditului din Iaşĭ aŭ început să persecute pe adversariĭ politicĭ. Maĭ rămîne să înceapă a păsui pe prietenĭ, pentru ca nicĭ o deosebire să nu maĭ fie între Creditul nostru şi Creditul colectivităţiĭ.

Iată o dovadă peremptorie:

D. Tacu, mîna dreaptă — nu mîna inimeĭ — a d-luĭ Gane, are, cum se ştie, o casă afectată la Credit. Ca tot omul care se respectă, conu Iorgu a lăsat în întîrziere cîte-va rate — ca să semene cu conu Năstase, de la Bucureştĭ, nu pentru alt-ceva.

Creditul a răbdat pînă deună-zĭ, cum rabdă în tot d'auna — de aceea se chiamă el *credit*. Dar de cîte-va zile 'şĭ-a schimbat atitudinea.

Pentru a urma întocmaĭ procedarea celor din Bucureştĭ, d. Pogor a trimis luĭ conu Iorgu o somaţiune prin care 'ĭ făcea cunoscut că dacă, pînă la o dată fatală, nu plăteşte ratele din urmă, îĭ pune casa în vînzare. D. Tacu s'a executat, cum se execută conservatoriĭ la Bucureştĭ — dar Creditul, repetăm, a făcut rău să urmeze pilda colectiviştilor.

Acum, ca să pricepeţĭ cît de mare e greşala d-luĭ Pogor, să vĕ spunem şi raţionamentul pe temeiul căruia a ajuns Creditul la această regretabilă hotărîre.

Am aşteptat pînă acum, zic diriguitoriĭ instituţiuneĭ, fiind că am crezut că vizita Suveranilor va putea acoperi ratele arierate — dar dacă lista de bine facerĭ a venit făcută gata, ce era să maĭ aşteptăm?

Aud?

Ywann.

TEATRUL NOSTRU

E trist aceia ce se petrece la teatrul nostru, dar şi maĭ tristă e nepasarea publiculuĭ faţă de instituţia aceasta

Pînă acuma s'a dat la teatru 5 reprezentaţiĭ, cu toate acestea în sală la nicĭ una din ele n'au fost maĭ mult de 300 persoane. Care să fie cauza acesteĭ vădite şi parcă voite nepăsărĭ a publiculuĭ nostru?

Cauzele sînt multe şi ele cad, în cea maĭ mare parte, în sarcina comitetuluĭ teatral şi a criticilor teatralĭ.

Intr'adevăr comitetul actual al teatruluĭ din Iaşĭ este cu desăvîrşire incapabil de misiunea pe care o are de îndeplinit. Compus din oamenĭ carĭ n'au absolut nicĭ o pricepere în arta dramatică cu excepţia d-luĭ Caudella, cum vroiţĭ să se dea un impuls sănătos şi folositor arteĭ, artiştilor şi publiculuĭ? Cum vroiţĭ să cereţĭ simţimîntul nobil al frumosuluĭ şi al plăcutuluĭ d-lor Fîntînariu şi Vizanti? D-lor nu se interesează de cît de politică şi de afacerile d-lor particulare, iar teatrul îl consideră ca un mijloc pentru a-şĭ ajunge o parte din scopurĭ.

Un comitet teatral însufleţit de dorul de bine şi de folos pentru teatru, cum are datoria să fie orĭ-ce comitet teatral, este dator să-şĭ dee toată osteneala, toată silinţa, pentru a pune pe artiştĭ pe adevăratul drum al talentelor speciale fie-căruĭ, a aduna în jurul lor toate elementele artistice bune şi sănătoase şi a elimina, dacă se va fi introdus, tot aceia ce este rău şi netrebuincios, necum să maĭ angajeze o mulţime de incapacităţĭ, numaĭ şi numaĭ pentru a satisface dorinţa cutăruĭ sau cutăruĭ membru influent din partid, de a căruĭ sprijin se bucură avortatul, aşa zis artist, sau artistă. Pe lîngă aceaste lucrurĭ, ce sînt de domeniul administraţieĭ interioare, comitetul trebue şi are datoria de onoare de a face propagandă prin lumea pe care o frequentează, să îndemne publicul să încurajeze arta noastră dramatică, atît de încercată, cînd observă că publicul se desinteresează, pentru că comitetul este însărcinat cu buna propăşire materială şi morală a teatruluĭ şi a artiştilor.

Comitetul actual, în loc să facă toate acestea, din contra se desinteresează cu totul de mersul teatruluĭ, aşa că s'ar putea spune că teatrul nostru nu are de loc comitet.

Dacă comitetul teatruluĭ are o aşa de mare răspundere în mersul greu al instituţieĭ, nu maĭ puţină răspundere o au şi criticiĭ teatralĭ. Aceştia sînt un element atît folositor cît şi dăunător teatruluĭ, după modul cum ştiu orĭ cum vor să dea seama de o reprezentaţie orĭ de jocul vre-unuĭ artist. La noĭ criticiĭ teatralĭ cugetă foarte puţin atuncĭ cînd fac darea de seamă despre o reprezentaţie *romînească maĭ cu seamă*. Observaţĭ modul de a face critică teatrală cînd vine o trupă străină, şi comparaţi-o cu critica ce-o face pentru trupa romînească.

Cînd vine o trupă streină, criticiĭ dau cu o zi maĭ înainte subiectul pieseĭ, după ce jurnalele fac o reclamă enormă, de multe orĭ nejustificată nicĭ prin talentul artiştilor, problematic atuncĭ, nicĭ prin nimic alt-ceva; apoĭ după reprezentaţie urmează o critică lungă detailată, prea detailată chiar, rîdicînd în slavă pe ceĭ maĭ bunĭ, iar celor rĕĭ le dă circumstanţe atenuante, pentru că-s streinĭ. La reprezentaţiile trupeĭ romîne, însă, urmează 10—20 rîndurĭ de o critică de multe orĭ personală, în care cea maĭ mică greşală e scoasă în evidenţă şi mărită maĭ mult de cît trebuia, iar jocul bun de scenă îl menţionează în treacăt, fără a insista de loc.

Critica ce se face acuma reprezentaţiilor romîneştĭ, are aparenţa că e făcută de nişte oamenĭ blazaţĭ, fără de nicĭ o vlagă, par-că ar fi parigoriile unor pesimiştĭ mincinoşĭ şi bolnavĭ.

Critica ar putea să facă foarte mult pentru teatrul nostru, dacă ar fi făcută cu maĭ multă pricepere şi cu maĭ mult dor de binele acesteĭ instituţiĭ, care are, de multe orĭ nevoie de puţină bună-voinţă, de un pic de condescendenţă.

Înţăleg aceasta criticiĭ? Cred că da, şi 'mĭ vor da dreptate.

Ziaristica asemenea ar trebui să dee sprijinul seu foarte folositor, făcînd puţintică reclamă, cel puţin a zecea parte din reclama pe care o face pentru trupele

streine, aceasta în vederea înaintăreĭ, a propășireĭ arteĭ dramatice naționale, care orĭ ce s'ar zice e, încă șubredă, nerĭdicată din copilărie.

Cît privește publicul, acesta este cu desăvîrșire desinteresat de teatrul romînesc, din tradiția nesocotită că trupa romînă nu poate să fie atît de bună ca una streină. Din această credință greșită publicul poate să fie scos și trebue să fie scos de ceĭ treĭ factorĭ pe care i-am enumerat maĭ sus, adică: comitetul, critica și ziaristica.

Artiștilor nu li se poate face de cît foarte puține imputărĭ.

Intr'adevăr, cum vroițĭ, ca dinșiĭ, să aibă dor de muncă, cînd de la prima reprezentație sala e goală? Cum vroițĭ să aibă curajul joculuĭ, cînd văd atîta nepăsare condamnabilă din partea publiculuĭ? Și cum vroițĭ ca publicul să maĭ vie la celelalte reprezentațiĭ, cînd criticiĭ relevînd adouazi că sala a fost goală își bat joc de artiștĭ, în loc să cugete și să caute cauzele acesteĭ indiferențe, pe care trebue să le corijeze după cum li e datoria?

Dațĭ artiștilor o sală plină și atenția ce o merită și descurajarea va dispărea, făcînd loc doruluĭ de muncă și dragosteĭ frumosuluĭ.

Voĭŭ fi auzit și ascultat? Am ferma convingere că, da, voĭŭ fi ascultat, căcĭ nu pot crede că în publicul nostru, în critica și ziaristica noastră să fie distrus cu totul dorul de a vedea propășind arta dramatică romînească; cred că n'a pierit cu totul simțimîntul ambițieĭ că și la noĭ se poate face ceva.

Jean

Consumația băuturilor alcoolice în Anglia

Cîte-va cifre convingătoare extrase dintr'o statistică oficială engleză.

In 1896, s'a consumat în Englitera 5,503,092 milioane de litri de bere. Consumația rachiuluĭ dă cifre și maĭ spăimîntătoare: să rădică la 5 litri de cap de fie-care locuitor, împreună cu femee și copiĭ.

Venitul dat de accize asupra rachiuluĭ, în 1896, s'a rădicat la 16.816.000 livre sterlinge, care face în francĭ 420 milioane.

Aceste cifre nu sunt destul de eloquente?

Teatru-Muzică-Arte

A apărut **Gramatica Elementară a Limbeĭ Romîne**, de d. Alexandru Philipide,

Numele autoruluĭ ne dispensează de a face lauda cărțiĭ.

***

JOI 6 NOEMBRIE 1897

Se va representa pentru prima oară

BARBATUL MANCEI

(**Nou-nou**—Theâtre de Gymnase)

Comedie bufă în 4 acte de **Emile de Najac și Hennequin.** *Traducere din franțuzește de d.* **C. Ionescu**

PERSOANELE

Clovis Bouzou	D-nu Alexandrescu
Beauménil	„ V. Kuzinski
Talardot	„ M. Arceleanu
Doctorul Asinard	„ C. Penel
Paul Beauménil	„ C. Ionescu
Georges Dubert	„ M. Pela
August, servitor	„ C. Momuleanu
Catela Bouzou	D-na M. Rădulescu
Charlota	„ Ec. Petrone
D-na Beauménil	„ S. Movrodin
D-na Talardot	„ At. Georgescu
Adriena	D-ra N. Costișanu
Valentina	D-na M. Malcociu

In zilele noaste. Acțiunea se petrece la Ville d'Avray.

RĚSBOIENI

Faptele de arme, la toate popoarele și în toate timpurile, aŭ fost socotite ca cele maĭ glorioase și amintirea lor a supravețuit popoarelor ce le-aŭ făptuit. In adevĕr luptătoriĭ, care cu prețul viețeĭ lor apără limba, legea, familia, avutul, liniștea nu pot să nu fie resplătițĭ și resplata este admirarea pentru vitejia lor din partea urmașilor. Așa s'a obicinuit în trecut așa se va obicinui în viitor.

Cutremurul clatină muntele, dar nu-l doboră; la Valea Albă Ștefan a fost clătinat dar nu repus, țara n'a fost prefăcută în pașalic turcesc și Mahomet al II-lea a fost obligat a se retrage; de aceea amintirea acesteĭ bătăliĭ va remînea de-a pururea în conștiința Romînilor.

Pentru pomenirea celor căzuțĭ în luptă, pe locul bătălieĭ, Ștefan a înalțat o biserică; pentru reîmprospatarea aducereĭ aminte urmașiĭ — ofițeriĭ regimentuluĭ XV Resboienĭ — aŭ ridicat un monument, care s'a inaugurat la 27 Octombrie trecut.

In ziua inaugurăreĭ monumentuluĭ, cînd la mănăstire se slujea panahida pentru odihna morților, ne duceam cu gîndul cu patru secule în urmă, adecă la ziua cînd s'a sfințit biserica.

Mi se arată, în acea zi de serbătoare a strămoșilor noștri, poeana din prejurul bisericeĭ acoperită de corturĭ ce adăposteaŭ óstea și poporul moldovan veniți să asiste la sfințire. Auzeam buciumul cetățeĭ Neamțuluĭ și cele-l-alte buciumurĭ după dealurĭ, cum anunțau la Valea-Albă plecarea luĭ Ștefan Vodă din cetate. Vedeam la panahida de atuncĭ cum Vodă și tot poporul eraŭ îngenunchiațĭ și se rugau pentru ceĭ căzuțĭ în luptă; apoĭ cum Vodă sărută crucea iar Moldoveniĭ sărută pămîntul udat cu sîngele fraților și părinlor lor.

Adîncă pietate! măreț tablou!.

Poporul și în vremea noastră și-a făcut pe deplin datoria asistînd cu miile; demnitariĭ statuluĭ aŭ lăsat de dorit. In adevĕr serbătoarea fiind militară, presența ministruluĭ de resbel se impunea. Ministrul a lipsit. Ce frumos tablou ar fi fost steagurile armateĭ romînești defilînd și închinîndu-se dinaintea imagineĭ luĭ Ștefan! Dar aseminea tablou nu s'a văzut.

Despre monument în sine nu pot spune de cît că mi-ar fi părut maĭ frumos și maĭ măreț, dacă în locul numelor miniștrilor și eforilor sf. Spiridon s'ar fi săpat numele acelor viteji căpitanĭ care au luptat alăturea cu Ștefan Vodă și pe care cronicele ni i-au păstrat.

Ofițeriĭ regimentuluĭ XV Resboienĭ care au ridicat monumentul merită toată lauda din partea noastră a tuturor. Țara se simte fericită că posedă aseminea fiĭ care știŭ să onoreze vitejia străbună.

Un rĕzĕș.

Cronica Strĕinătățeĭ

Ambasadorul otoman la Berlin Ghalib Bey a fost destituit de către sultanul Abdul Hamit.

Motivul acesteĭ măsurĭ este următorul: Ghalib Bey, care nu prea dispune de avere personală, n'a primit de nouĕ lunĭ de zile nicĭ o leafă, și văzîndu-se în imposibilitate de a maĭ trăi la Berlin fără banĭ, a plecat la Constantinopole cu scop ca să ceară de la sultan lichidarea lefeĭ sale. Sultanul, în loc se dispună achitarea lefeĭ ambasadoruluĭ, l'a destituit și a numit în locul seu pe generalul Tefic Pașa, ginerele luĭ Ghazi Osman pașa. și actualminte agent diplomatic la Belgrad.

NOTE TEATRALE

„ACTUL III"

...„Actul al treilea *însă* mi-a plăcut și m'a mîngăiat," termină *ea* impresiile ce-ĭ rămăsese în urma primeĭ serate a trupeĭ Réjane cu *Douloureuse*, măiastra piesă care n'a plăcut tuturor, care n'a plăcut nimănui atît de mult ca subsemnatuluĭ.

Eĭ „însă" actul al treilea i-a părut fermecător.

„Actul al treilea", istoria întreagă și desevîrșită a iubiriĭ sexuale în toate formele eĭ, în toate variațiile și șovăelile eĭ, în toată frumusețea și brutalitatea, în toată cruzimea și imagina eĭ.

De-o parte *eĭ*, pururea victorioșĭ, pururea pretențioșĭ și despoțĭ, iubind azĭ pe una, mînĭ îndrăgind pe alta; acum ispitind pe una, apoĭ înșălînd pe alta, eĭ care schimbă femeile ca și cravatele iar, drept recunoștință, *le* judecă ast-feliŭ:

...„quand elles vous disent qu'elles vous sont fidèles: quand elles le jurent sur une tombe sacrée et qu'elles pleurent en invoquant le ciel même, on sait qu'elles mentent effrontément..."

Eĭ — care pătrund pretutindenĭ unde e o femee de încercat, o plăcere de gustat, o patimă de deșteptat; eĭ care se satură la două-zecĭ de anĭ — vorbim de parizianiĭ luĭ Donnay — cînd s'aŭ convins de o filozofie profundă ca aceasta:

...„Eh bien, pour les sens j'aurai des belles filles... un belle grue...; pour le cerveau—la méthode du feu Cousin me parait admirable...; et pour le coeur, je tâcherais à soulager misères... mais je suis trop vieux..."

Are două zecĭ de anĭ și jumătate individul!... Eĭ însfîrșit care n'aŭ dus nicĭ odată lipsă de mulțămirĭ, care au repurtat victoriĭ, aŭ răpit pururea scînteea plăceriĭ, aŭ uzat și abuzat de tinerețe și cărora nu le-a rămas decît un egoism fără mărgenĭ, sentiment de a tot puternicie și despotism pe care-l confundă cu sentimentul „iubiriĭ."

De altă parte — *ele*, lumea de cocote care aŭ fost crescute în vederea uneĭ singure menirĭ: de a plăcea, de a conrupe prin această „virtute" Ele care în sclăvia lor aurită supun o lume la rîndul lor, lumea banuluĭ, lumea slăbăciuniĭ; ele care se mărită cu cine dă maĭ mult, dar îșĭ aleg — după 'ntîmplare — amantul în persoana celuĭ dintîiŭ curtezan saŭ artist; ele care sunt în afară de orĭ-ce vină, de orĭ-ce mustrărĭ de cuget: plăcerea poate ea fi un păcat?... Ele, în sfîrșit, a căror cea maĭ nobilă, expresie e revoltata Helena Ardan, foastă soție, foastă și actuală amantă:

...„j' invoque pour moi, femme le droit à l'amour; ce sont tes doctrines et je suis ton élève après tout... J'ai eu un amant et je rélève tout de même la tête... j'ai eu un amant comme tu as eu des maîtresses".

La care *eĭ* aŭ curagiul de a răspunde: — „Ah!... ça n'est pas la même chose!..."

*

Actul III este ciocnirea violentă a sexelor de violența chemăriĭ reciproce; este corabia iubiriĭ izbită de stînca răutățiĭ omenești. Philippe Lamberty iubește pe Helena, mama copiluluĭ Georges. Dar descoperirea că pruncul e al unuĭ necunoscut fost amant al eĭ--îl face fiară.

„... tu n'as eu que de la colère et de la rage: tu étais atteint dans la seule vanité d' homme. dans ta vanité bête, ah! oui, bête, car tu acceptais que mon enfant fût le fils d'un Gaston Ardan, c'est à dire d'un voleur et d'une brute dont il aurait sans doute hérité tous les vices; qu' il fût le fils d'un autre et d'un garçon propre, certainement, tu ne peux pas te faire à cette idée—la..."

Și descatenarea aceasta de furiĭ, de pasiunĭ, de sfezĭ, de instincte și dușmăniĭ ne place, ne atrage, ne smulge aplauze și simpatiĭ prin tristul adevăr pe care se întemeiază zugrăvirea lor. „Actul al treilea" i-a plăcut și *eĭ*. El e quintesența drameĭ sau a viețeĭ moderne; este icoana dureroasă a privelișteĭ ce oferă traiul în anumite păturĭ sociale, într'o lume ajunsă în apogeul civilizațieĭ; este prevestirea unuĭ naufragiu al întregeĭ omenirĭ cu simțirea excitată și cultura rafinată. Și noĭ privim atenți și aplaudînd tabloul sfîșierilor de nervĭ.

*

Ce-a fost însă actul al treilea în a doua seară — nu vă pot spune cu toată conștiința de critic teatral și cu toată plăcerea imensă ce a trebuit să producă neîntrecutul ensemblu al trupeĭ d-neĭ Réjane. Comedia — paradă a luĭ Sardou chiar dacă e reprezentată de minunata constelație dramatică cu *Réjane* la mijloc nu póte înlănțui răbdarea și curiozitatea surmenaților doritorĭ de intense senzațiĭ „moderne." Două acte ca să aplaud jocul artiștilor — și apoĭ m'am retras păstrînd amintirea excelenteĭ trupe și imaginea fermecătoareĭ Réjane nu din M-me Sans-Gêne ci din «Douloureuse", în deosebi din actul al treilea care a plăcut tuturor și plăcut și *eĭ*.

Leandru

Memento. Joi: Bărbatul Mancei (Nou-nou) la teatrul național.

INFORMAȚII

Colac peste pupăză.

Tribunalul Iași s. I a validat proprirea sumeĭ de 800 leĭ, făcută de d. Lt. Colonel Cocea în mînile dluĭ farmacist Iluța arendașul farmacieĭ care altă dată a aparținut d-neĭ Șleider și acum trecută prin danie la d. căpitan Ștefanovicĭ.

Acești 800 de leĭ sunt cheltuelile de judecată la carĭ d-na Șleider a fost condamnată, pentru că a reclamat o casă și alte lucrurĭ de la d. Cocea, proces care altă dată a făcut mult sgomot.

M. S. Regele, cu ocazia viziteĭ ce a făcut penitenciaruluĭ din Iași, prin decretul No. 3285 a bine-voit a grația de restul închisoreĭ pe următoriĭ treĭ condamnați: Gheorghe Deleanu, Vasile a Ileneĭ și Dumitru C. Iuraşcu;

Iar următorilor șase condamnați din același penitenciar le-a redus pedepsele ast-fel:

1) Ernest Baronzi, 10 zile din pedeapsa ce maĭ are de făcut;

2) Ștefan I. Bandac, o lună idem;

3) Constantin Grigoraș, o lună idem;

4) Dumitru Hanghiuc, o lună idem;

5) Ion G. Cârciumaru, un an idem și

6) Petrache Borș, un an idem.

Toate aceste grațierĭ și reducerĭ aŭ fost făcute în urma raportuluĭ d-luĭ Mîndru, procuror-general.

Consiliul de războiu prezidat de d. colonel Botez a împlinit, la 1 Noembrie, durata de 6 lunĭ și fiind că a fost cam blajin și contra părerilor biurourilor de la comandament a achitat cam multĭ, între care și pe locot. Carp, apoĭ generalul comandant uzînd de *facultatea* ce dă legea, a înlocuit acel consiliu prin altul compus ast-fel:

Lt.-colonel Negel președinte, majoriĭ Văitoianu și Renescu, căpitaniĭ Vrabie și Ștefănescu membri.

Noul consiliu va depune astă-zĭ jurămîntul. Consiliul anterior celuĭ prezidat de colonelul Botez rămăsese în funcție maĭ mult de un an.

D. Andreiu Balteș, girantul ziaruluĭ «Tribuna», a fost grațiat și de celelalte cincĭ lunĭ închisoare, la care fusese condamnat de tribunalul de la Cluj.

Incetineala justițieĭ.

Ierĭ s'a prezentat înaintea Curțeĭ de Apel s. II, procesul luĭ David Vitner inculpat pentru furt simplu. Vitner se află în prevenție de 11 lunĭ, a fost achitat de Trib. Iași s. II, dar menținut în prevenție din cauza apeluluĭ procuroruluĭ. Judecata s'a amînat și ierĭ cu toate protestările d-luĭ Ghiulea, avocatul luĭ Vitner, pentru că procedura nu era complectă cu un coinculpat lasat în libertate.

Cînd se va face o lege de despăgubirea acestor nenorociți?

Curtea s. I, judecă astă-zĭ procesul în care este inculpat polițaiul de Dorohoiu Emanuel Gherghel, pentru că a maltratat și arestat ilegal pe Iulius Spodheim.

In spitalul militar a murit soldatul Vasile Baciu, de loc din comuna Mironeasa. Se bănuea după cele ce spusese Baciu în timpul boaleĭ, că moartea i-ar fi provenit din maltratarea suferită de la un pădurar.

Făcîndu-se autopsia de către doctoriĭ spitaluluĭ în asistența unuĭ membru a parchetuluĭ s'a stabilit că Baciu a murit de dublă pneumonie și plurezie.

Conferința națională din Cluj

D. dr. Ioan Rațiŭ a convocat pe toțĭ membriĭ comitetuluĭ național la o conferință intimă în Cluj.

Importanța acesteĭ conferințe este cu atît maĭ mare, cu cît în urma apeluluĭ d-luĭ dr. V. Lucaciŭ, publicat prin Tribuna Poporuluĭ, *aŭ apărut în același ziar două articole carĭ cuprindeaŭ oare care recriminărĭ mascate în contra d-luĭ Ioan Rațiŭ, iar în numărul de Duminecă al aceluiași ziar, a apărut un noŭ articol al d-luĭ dr. Lucaciŭ, care nu prea contribue la restabilirea vecheĭ armoniĭ în partid.*

***

Cu toate aceste, e speranță că d. dr. Lucaciŭ, dacă se va prezinta la conferință, va da explicațiile cuvenite și toate neînțelegerile vor fi aplanate. Aceasta cu atît maĭ vîrtos, că răgușeala de carĭ a suferit d. Lucaciŭ în timp de douĭ anĭ, — adică de acum douĭ anĭ, cînd n'a putut lua parte la banchetul ce era să-ĭ dea Liga la Hugo, — se vede că i-a trecut.

***

Comitetul național se compune din următoriĭ membri:

Dr. Ioan Rațiŭ, G. Pop de Băseștĭ, dr. Teodor Mihali, dr. Patriciŭ Barbu, dr. V. Lucaciŭ, Gherasim Domide, Subin Patița, M. Velicĭ, Aurel Suciu, I. Coroianu și V. Mangra.

Conferința comitetuluĭ se va întruni săptămîna aceasta.

Se pare că d. general Berendeiŭ a început se o lese maĭ moale cu proiectul seŭ de recrutare.

Știrile din Bucureștĭ spun că în ședința de lunĭ după amează consiliul de miniștriĭ s'a ocupat cu modificarea maĭ multor puncte din proiectul de lege al recrutăreĭ.

Ierĭ la fabrica de tutun s'a întîmplat un accident nenorocit. Fata Maria Theodorescu punînd mîna la o curea de la mașina de tăiet tutun, toate degetele aŭ fost sfărîmate.

Nenorocita fată, în prada celor maĭ groaznice durerĭ, a fost transportată la spitalul st. Spiridon, unde iĭ s'a dat primele ajutoare.

E vorba ca monumentul generaluluĭ Florescu să fie așezat în curtea școaleĭ de artilerie și geniŭ.

Inaugurarea monumentuluĭ e vorba să se facă în ziua de 7 Ianuarie.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

13)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

II

De sigur, ființa pe care o ura maĭ mult în lume era mama sa. Această amorezată atît de puțin mamă, care n'o iubise nicĭ odată, care nu se ocupase de loc de dînsa, după ce o părăsise din leagăn îngrijirilor servitoarelor. Așa că o adevărată ură se stabilise între aceste două femeĭ, mută și rece la una, activă și pasionată la cealaltă. Fiica ura pe mama, pentru că o găsia frumoasă și pe care o acuza că n'o făcuse după asamanarea sa, frumoasă, de acea frumusețe cu care o zdrobia. Suferința eĭ de toate zilele, era că nu e dorită, că simția că toate dorințele se îndreptaŭ încă spre mama eĭ. Fiind-că ea era de o răutate glumeață, o asculta lumea și rîdea; numaĭ cît privirile tuturor barbaților, chiar a celor maĭ tinerĭ, se întorceaŭ în urmă spre acea mamă triumfătoare, care nu voia să îmbătrînească. Atuncĭ ea se hotărise, în voința eĭ selbatecă, de a-ĭ lua ultimul amant, de a face să se mărite cu Gérard, a căruĭ perdere ar ucide-o, fără îndoială. Mulțumită celor cincĭ milioane de zestre, nu-ĭ lipsia pețitorĭ; dar, puțin lingușită, avea obiceiul să spuie, cu rîsul eĭ rĕutăcios: «Ce dumnezeŭ! pentru cincĭ milioane, eĭ s'or duce să aleagă una de la Salpêtriere». In urmă, începuse singură să iubească pe Gérard, care se arata gentil către această semi-infirmă, din bunatate de inimă. Suferea c'o vede părăsită, se dădea puțin cîte puțin dragosteĭ recunoscătoare ce-ĭ mărturisia ea, dînsul, barbat frumos, era fericit că este zeul, că o are pe dînsa ca sclavă; și în încercarea luĭ de a rupe cu mama, devenită prea grea în brațele luĭ, iĭ venia de sigur în gînd să se însoare cu fata, ceea ce era, în total, un sfîrșit foarte blînd, cu toate acestea el nu mărturisia încă aceasta, rușinat, jenat de numele luĭ ilustru, de toate încurcăturile, de toate lacrimile pe care le prevedea.

Liniștea continuă. Camille, cu privirea eĭ ascuțită, omorîtoare ca un cuțit, spusese mameĭ eĭ că știa totul: pe urmă se plînsese luĭ Gérard, cu o altă privire dureroasă.

Și dînsul pentru a restabili echilibrul între cele douĕ femeĭ, nu găsi să spuie altceva de cît un compliment:

— Bună ziua, Camille.... Ah! ce frumoasă rochie cafenie! E de mirat cum vă prinde de bine culorile puțin închise!

Camille aruncă o ochire asupra rochieĭ albe a mameĭ sale, în urmă privind rochia sa închisă, care de abia lasa să se vadă gitul și mînele.

— Da, rĕspunse rîzînd, nu-s plăcută de cît atuncĭ cînd am mă îmbrac ca tînără.

Eva, jenată, îngrijită simțind crescînd o rivalitate, pe care n'o vroia încă, schimbă conversația.

— Fratele tăŭ nu e aicĭ?

— Ba da ne-am scoborît împreună.

Hyacinthe, întra tocmaĭ atuncĭ, strînse mîna luĭ Gérard cu un aer molatec. Era de două-zecĭ de anĭ, samana cu mama sa prin părul blond și fața lungă pe care era imprimată o moliciune orientală; cu tatăl săŭ samana prin ochiĭ cenușiĭ, buzele groase, carĭ denotau pofta fără scrupul. Ca școlar era foarte leneș, se hotărîse să nu facă nimica, avea dispreț pentru toate profesiunele; alintat de tatăl săŭ, se interesa de poiezie și de muzică și trăia în mijlocul uneĭ lumĭ extraordinare de artiste, de fete, de nebunĭ și de bandițĭ, de vițiĭ și de crime, fanfaron singur, afecta groaza de femee, profesînd cele maĭ răle ideĭ filosofice și sociale, mergînd treptat, treptat pînă la cele maĭ extreme, a fost rînd pe rînd colectivist, individualist, anarhist, pesimist, simbolist, chiar sodomist, fără a înceta de a fi catolic, din cauza bon-tonuluĭ. In fond nu era de cît săc și prost. In patru generațiĭ sîngele puternic și înflămînzit al Duvillarzilor, după treĭ bestiĭ admirabile de pradă ce produsese, cădea de odată, ca sfîrșit de saț, la acest ermafrodit avortat, incapabil chiar de marele atentate și de marele desfrîurĭ.

Camille, care era prea inteligentă, pentru a nu observa această goliciune la fratele ieĭ, își bătea joc de el; și dînsa, reluă, privindu'l, strîns în redingota lungă cu falduri, învierea unuĭ port romantic pe care-l exagera.

— Te chiamă mama, Hyacinthe..... Vină de-ĭ arată fusta. Tu aĭ fi drăguț îmbracat ca fată.

El însă se furișă, fără a respunde. Avea o frică mare de sora sa, care era maĭ mare, cu toate că trăiaŭ într'o intimitate de confidențe perverse, spunîndu-și totul, încercînd în zadar să mire de ceva unul pe celalalt. Se uită cu o privire de dispreț la minunatul coșuleț de orchidee, de moda veche, devenit acum burgheză.

(Va urma).

Tîrgul Cerealelor

— Serviciul Semaphoruluĭ —

Brăila 4 Noembrie 1897.

Ştirile telegrafice din N.-York anunţînd Sămbătă, că după închiderea oficială a burseĭ, preţurile grînelor aŭ scăzut din noŭ cu ¼ cent. cumpărătoriĭ noştri aŭ fost ceva maĭ reservaţĭ.

Cu toate acestea preţurile s'aŭ menţinut, fiind o bună cerere locală şi pentru export.

Navlurile susţinute.

Cota oficială

Galaţĭ 4 Noembrie 1897.

Nu s'a făcut nicĭ o operaţie.

In strada de Sus, a găsit astă-noapte lepadat un copil, învălit în nişte peticĭ şi fără nicĭ un semnaliment.

Copilul pare a fi de o lună sau două, şi a fost internat la Institutul Gregorian.

— —

Se dă ca sigur că d. Gogu Cantacuzino marele financiar — după d-l Carada—s'a întors cu un fiasco deseverşit în traistă din călătoria sa prin streinătate.

Nu numaĭ că nime nu a vroit se audă de conversiune, dar încă, nicĭ macar un simplu împrumut nu a putut conveni se contracteze.

Colectivitatea are Credit Urban şi Rural în ţară dar în streinătate n'are se vede nicĭ un credit.

— —

Relativ la proiectul de reorganizare a magistratureĭ al d-luĭ Djuvara, se zice că curtea de apel din Bucureştĭ s'a pronunţat în şedinţă plenară contra cîtorva puncte din acel proiect, şi anume contra concursuluĭ de admisiune, acceptînd numaĭ presentarea în ce priveşte înaintarea.

Curtea s'a declarat apoĭ pentru inamovibilitatea procuroruluĭ general, aceasta pentru al sustrage de la orĭ-ce amestec al ministruluĭ de justiţie.

— —

Negăsindu-se pare, destul de suficiente scuzele făcute de d. Dimitrie Sturza d-luĭ Giers consul rusesc din Iaşĭ, şeful guvernuluĭ colectivist, a făcut şi d-luĭ Fonton la Bucureştĭ scuze şi maĭ bine lămurite, prin urmare şi maĭ umilitoare pentru faimosul seu lapsus linguae *de:* **Moarte Rusieĭ !**

— —

Procesul Ţenov-Ghiţescu

Tribunalul Suceava a admis în parte reclamaţia d luĭ V. Ţenov anulînd procesul-verbal din 30 August a. c. încheiat de d-niĭ G. Ghiţescu şi I. Alexandrescu, girante, în toate dispoziţiunile din punctele a, b, c, d, e, f, g, şi h, obligînd pe giranţĭ, a gira eĭ personal în toate amănuntele de administraţie a societăţeĭ Ţenov-Zwiebel-Wohl, fără a putea delega aceste puterĭ vre-unuĭ asociat.

Menţine dispoziţia arbitrilor în ce priveşte drepturile asociaţilor Ţenov, Zwiebel şi Wohl, adică fie-care din aceştia să aibă deopotrivă drepturĭ în administraţia avereĭ societăţeĭ, şi giranţiĭ neavînd să intervină de cît în cazurĭ de neînţelegerĭ.

Condamnă pe Gh. Ghiţescu şi ceilalţĭ pîrîţĭ la 200 leĭ cheltuelĭ de judecată.

Cu execuţie provizorie.

Putem adăăga : *că cine are urechĭ să audă, cine are minte, să priceapă.*

— —

Tăerea vitelor în noul abator se va face cu începere de la 10 Noembrie.

Regulamentul nouluĭ abator urmează însă a fi votat d'abia în şedinţele din această sesiune ale consiliuluĭ comunal.

— —

In urma repetatelor intervenţiĭ ale d-luĭ dr. Sculy pe lîngă epitropiĭ spitaluluĭ sf. Spiridon pentru a numi în postul de internĭ la secţia chirurgicală, d-niĭ Friedman şi Granet, epitropia în sfîrşit s'a executat şi a făcut numirea pe ziua de 3 Noembrie.

Cazanscoĭ i Donscoĭ bojieĭ materi...

— —

Dacă vreĭ să vezĭ pe Rus în ţara luĭ, nu e de ajuns să vizitezĭ Odesa sau Petersburgul. Amîndouă aceste oraşe aŭ ceva prea europenesc în ele. Kievul încă nu e de ajuns, căcĭ viaţa rusească a Kievuluĭ e de altă natură. Aicĭ întîlneştĭ pe Rusul de sud, Ucranian.

Adevăratul Muscal îl vezĭ în Moscova, oraşul sfînt al Ruşilor.

Ruşiĭ aşa cum i-aŭ cunoscut străbuniĭ noştri, Ruşiĭ luĭ Petru cel Mare sunt Muscaliĭ. Impărăţia *Mosculuĭ*, armata de *muscalĭ*, Ţarul din *Mosc*, norodul *moscovit*; iată atîtea numirĭ date de cronicariĭ noştri Ruşilor, de pe cînd eraŭ maĭ mult muşcalĭ de cît ruşĭ.

Moscva îţĭ înfăţişază o priveliştе originală: bisericile sale cele multe şi aurite. Această priveliştе a izbit şi ochiĭ luĭ Napoleon, care de pe înălţimele dealurilor din drumul Smolensculuĭ a admirat plin de uimire măreţia Moscveĭ.

Ah! Moscvea! Moscvea! zicea plin de admiraţiune Bulgarul, care se întîmplase în acelaş vagon cu mine, în călătoria mea în Rusia.

In adevăr Moscva are acel farmec pentru Ruşĭ, ca nicĭ un alt oraş. Orĭ cît ar zice Ruşiĭ că Kievul e *mama* oraşelor din Rusia, tot Moscva e centrul vieţiĭ ruseştĭ. Aicĭ *mujicul* (ţaranul) are putinţa de a vedea cu ochiĭ luĭ răpitoarele şi auritele palate ale Ţarilor, în care vede tot trecutul ţăriĭ. Kremlinul cu ale luĭ bisericĭ, palate şi metereze, e unic în felul săŭ şi prin măreţie şi prin splendoare.

Fie-care ungher din lăuntrul Kremlinuluĭ îţĭ vorbeşte de un fapt din trecutul ţăriĭ; şi nu se poate ca tu—fiĭ chiar străin—să nu tresalţĭ, cînd te vezĭ călcînd acele locurĭ, pe unde aŭ călcat iluştri împăraţĭ şi vezĭ cu ochiĭ tăĭ acele locurĭ, unde s'aŭ desfăşurat cele maĭ însemnate fapte din istoria rusismuluĭ.

Dacă străin fiind şi încă te simţeştĭ uimit de această Moscovă, dar ce să zicem de Ruşĭ! Eĭ au un cult adînc pentru oraşul sfînt. Nicăirea dar ca aicĭ nu se vede acel sentiment adînc de religiozitate şi de patriotism. La Moscva viaţa naţională e identificată cu cea religioasă. Icĭ, cînd trecĭ pe supt *poarta salvăriĭ*, de la împărat la mujic trebue să-ţĭ descoperĭ capul ; colo, cînd trecĭ pe lîngă *Ceasovia bojieĭ materi* trebue să-ţĭ facĭ cruce. Nicăirĭ ca în Moscva religiozitatea pe stradă nu e maĭ pronunţată ; nicăirĭ ca în Moscva nu e maĭ în floare cultul formalist al icoanelor. Da ; Ruşiĭ au încă un straşnic cult pentru icoane.

Nu e fapt din Istoria Ruşilor, care să nu fie legat de-o anumită icoană, şi în cultul ce au Ruşiĭ pentru aceste icoane, e acea slăvire ce dau ceruluĭ ce'ĭ a scăpat de marĭ primejdiĭ.

In pasionatul lor cult pentru icoane, aŭ încărcat cu aur şi petre scumpe aceste icoane, maĭ ales pe cea a Maiceĭ Domnuluĭ. Cine vrea să vadă bogăţiĭ turnate pe icoane, să se ducă la Moscva, şi numaĭ cele două icoane ale Maĭceĭ Domnuluĭ de la Don şi de la Cazan cuprind un tezaur întreg.

Donscoĭ Bogiei materi, se găseşte în Biserica „Soborul Blagoviştenieĭ» zidită în 1397 de cacazul Vasile II Dimitrievicĭ. Prin ajutorul acesteĭ icoane a reuşit Dimitrie Donscoi în lupta de la Cîmpiile Culicovo, cum şi Boris Gudunov în hărţuiala cu hanul Ghereĭ în 1591 Iuli 4.

Cazanscoĭ bogieĭ materi se găseşte la «Cazanskii Sobor», zidită de Pojarschi, care a eliberat Moscva de Poleacĭ în 1612. Această icoană fusese maĭ înainte în casa luĭ Pojarski, în care actualminte e instalat al 3-a gimnasiu.

Pentru ce se acordă în biserica creştină icoaneĭ Maiceĭ Domnuluĭ, maĭ mult de cît chiar luĭ Isus, e o rămăşiţă din primele secule creştine, cînd creştiniĭ adorau pe o regină a ceruluĭ, în locul mareluĭ Joe. Pretutindenea icoane făcătoare de minunĭ vor fi numaĭ ale Maiceĭ Domnuluĭ, ca şi cea a noastră de la Socola. Dar ca în Moscova nicăirea; acolo nu maĭ este acel cult desfăcut de icoane. In mintea moscovituluĭ nu chipul blajin şi femeesc al Maiceĭ Domnuluĭ e acel adorat, cînd se închina la aceste două icoane. Nu ; Moscovitul se prosterne înnaintea lemnuluĭ sfînt al icoaneĭ, căcĭ aceiaş figură, întrupată însă în altă biserică şi în altă icoană e socotită ca indiferentă.

Acest cult dat unor anumite icoane, decĭ unuĭ anumit lemn, sorocit de soartă a servi ca piedestal figureĭ Maiceĭ Domnuluĭ, din care cel maĭ fericit a fost acela din icoanele Maiceĭ Domnuluĭ de la Don şi de la Cazan, căreia se prosterne şi se închină şi Ţar şi mujic, mi-a sugerat de pe cînd eram în Moscva, vechea chestie a Iconoclaştilor, şi-mĭ ziceam : ceia ce a dominat în creştinismul nostru ortodox, n'aŭ fost ideile cele pure şi umanitare ale luĭ Crist din Evanghelie, ci ale bisericeĭ creştine adaptate societăţeĭ, iar ceia ce a dictat în biserica noastră n'aŭ fost raţionaliştiĭ teologĭ—ca Iconoclaştiĭ şi arieniĭ şi aceia care aŭ lăsat curs liber bigotismuluĭ şi idololatrieĭ.

Da ; moscovitul care se prosterne la vederea icoanelor celor amintite maĭ sus, e un idololatru în toată puterea cuvîntuluĭ. El în mintea luĭ nu deosebeşte lemnul, icoana, de chipul de pe dînsa, tocmaĭ ca şi păgîniĭ, care credeaŭ în realitatea zeilor întrupaţĭ în diferitele *capete* de oamenĭ şi animale.

Vechile temple ale idololatrieĭ, cu nenumăratele lor *capete* de zeĭ, au fost botezate de lumea creştină cu numele de *capişte*.

De şi în biserica noastră sculptura a fost înlocuită cu pictura, dar sentimentul idololatru al cultuluĭ farmecelor nu s'a schimbat. Şi mirat am fost cînd mi-am recules că pentru Moscoviţĭ cele două chipurĭ ale Maiceĭ Domnuluĭ sînt nişte adevărate *capişte*.

Gh. Ghibănescu

Accidentele de drum de fer în Germania

— —

După un raport oficial, a avut loc, în cursul luneĭ Septembrie, pe liniile ferate germane—fără a se înţălege reţeaua bavareză—218 accidente, dintre care 80 au pricinuit moartea şi 135 au pricinuit răniri sau contusiunĭ maĭ mult sau maĭ puţin grave.

ULTIME INFORMAŢII

— —

Eată lucrările ce s'aŭ anunţat că se vor ceti la întrunirea cerculuĭ de studiĭ sociale : d. D. Neniţescu despre reprezentarea minorităţilor.

D-niĭ Tache Ionescu şi M. Vlădescu despre reforma învăţămîntuluĭ.

D-niĭ Ionel Grădişteanu şi Procopiu despre societăţile cooperative şi de ajutor mutual.

D. N. Filipescu despre consiliul administrativ superior.

După cetirea fie-căreĭ lucrărĭ se vor face discuţiunĭ între membriĭ cerculuĭ asupra ideilor expuse.

✕

D. S. Feigenbaum, a depus cu succes examenul de doctoratul al treilea.

✕

D. Arhitect Vigniali, însărcinat cu facerea tuturor decoraţiilor pe timpul cît MM. LL. Regele şi Regina a stat în Iaşĭ, a prezentat acte justificative pentru suma de 58.000 leĭ.

Ast-fel primăria singură a cheltuit această sumă, indiferent de cheltuelile ministruluĭ instrucţiuneĭ publice şi de lucrărĭ publice.

✕

In editura d-lor Iliescu şi Grossu (Librăria Nouă) a apărut prima serie de *cărţĭ poştale ilustrate*; alte şase vor apare de curînd în aceiaşĭ editură.

Cărţile poştale sunt superb ilustrate.

✕

Ministrul de interne a încuviinţat prelungirea sesiuneĭ ordinare a consiliuluĭ general judeţian încă pe 15 zile.

✕

La parchet a fost adus ierĭ individul Ioan Moraraşu, din comuna Tomeştĭ, pentru că ar fi atentat la pudoarea fiiceĭ sale, în vrîstă de 13 anĭ.

După primele cercetărĭ, monstrul a fost depus la penitenciar.

D. dr. Bogdan, a fost însărcinat cu cercetarea stăreĭ nenorociteĭ copile precum şi cu redactarea actuluĭ medico-legal.

✕

Asociaţiunea generală a artiştilor

Intrunirea comitetuluĭ activ

Precum am anunţat, Lunĭ seara, a avut loc întrunirea *comitetuluĭ activ*. Prezenţĭ d-niĭ : Em. P. Bardasare, dr. A. Peride, A. D. Atanasiu, Al. Aurescu, Titus Cerne, I. Boniface-Hétrat şi State Dragomir.

S'aŭ luat următoarele hotărîrĭ :

I). *Asupra localuluĭ.* Fiind că societatea nu dispune încă de un fond destul de mare pentru închirierea localuluĭ corespunzător nevoilor societăţiĭ, închirierea să amînă pentru maĭ tîrziu. Avînd în vedere însă cererea maĭ multor membri aĭ societăţiĭ de a avea o cameră pentru întrunirĭ serale, conferinţe şi discuţiĭ literare artistice, comitetul va interveni pe lîngă d. Stahi director al şcoaleĭ de Belle-Arte, ca în interesul cultureĭ artistice, să acorde sara clasul de prelegerĭ al şcoaleĭ, privind cheltuelele de iluminat pe societate.

II). Să se facă invitaţiĭ d-lor membri din comitet care absentează spre a lua parte la şedinţele de Lunĭ, binevoind a comunica în caz contrar.

III). Societatea să se aboneze la patru jurnale artistice (muzical, dramatic, artele plastice); iar d-l Hétrat va comanda operile din Luxenbourg reproducerĭ în xilografie.

IV). D. A. D. Atanasiu propune ca membri extraordinarĭ pe d-niĭ N. Popovicĭ şi Emil Sachelarie. Să admit cu unanimitate de voturĭ.

V). Preotul V. Damian membriĭ în societate, face propunerea ca „Asociaţiunea" să întreprindă o lotărie de lucrărĭ artistice. Comitetul a invitat pe părintele Damian să-şĭ facă propunerea şi vederile asupra eĭ înscris, după care comitetul o va lua în dezbatere.

VI) S'a luat iniţiativa spre a se da un concert pentru mărirea fonduluĭ societăţeĭ. In acest scop d-niĭ membri din comitet din secţia muziceĭ şi drameĭ vor face programul.

Şedinţa să rîdică la oarele 10½.

✕

La 10 Noembrie se va face vînzarea avereĭ compusă din mobile şi obiecte, casnice remase vacante pe urma defuncteĭ Elena Neculau în pretenţia d-luĭ G. Dimitriu, tutorile Lizeĭ Carl.

✕

In ziua de 17 Noembrie se va ţinea în sala prefectureĭ Iaşĭ, licitaţia pentru arendarea moşiilor Protopopenĭ din judeţul Botoşanĭ, Păltinişu judeţul Dorohoĭ, Andieşenĭ, Cioara, Aroneanu, Băicenĭ, Bucium, Cărligul, Copoul, Ezerenĭ, Hlincea, Incunjurătoarea mînăstireĭ Cetăţuia, Mînăstirea Socola, Moara Danculuĭ, Polienĭ, Şapte Oamenĭ, Tomeştĭ şi Ciuleneştĭ-Veruzenĭ.

✕

In ziua de 4 Decembrie a. c. se va ţinea în sala prefectureĭ de judeţ Iaşĭ licitaţia vînzăreĭ spre exploatare a pădurilor din judeţele Dorohoĭ şi Iaşĭ şi anume : Zăvoiul, Morariu, Cioara, Morenĭ, Icuşenĭ, Măcăreştĭ, Prisacanĭ.

In judeţul Vasluĭ : Rulenĭ, Schitu, Duca, Protopeştĭ, Lepovăţu, Lunca, Scroafa.

In judeţul Fălciu: Tălhăreştĭ, Creţeştĭ, Vălenĭ, Zavoiul Lunca, Novacĭ, Buneştĭ, Brădiceştĭ 4 seriĭ, Ghermăneştĭ, Zăvoiul, Colcea.

In Judeţul Neamţ : Cutu Vănătoare, Oşlobenĭ, Vadurile.

✕

Pănă acuma aŭ răspuns că vor lua parte la dezbaterile congresuluĭ cerculuĭ studielor sociale din Iaşĭ următoriĭ domnĭ: Rădulescu-Motru, Marcel Brînză, Luca Elefterescu-Ploeştĭ, d-r Şabner-Tuduri, Ch. Staicovicĭ, I. Bărbătescu, I. Văsesscu (Dorohoĭ), Ioan Popescu, Em. Pantazi, M. Procopopescu, Simu, G. Panu, G. Bassarabeanu-Brăila, Tacke Ionescu. D. Neniţescu, N. Filipescu, B. Păltineanu, d-r Istrati, C. Hiott, Al. Săulescu, Victor Ionescu, Ionel Grădişteanu, C. Esarcu, M. Ganea, M. Vlădescu, C. Olănescu, G. Bădescu, St. Cihosky, M. Rachtivan, Ioan G. Emandi-Bîrlad.

✕

Maĭ mutte vînzărĭ de grîu şi porumb au fost operate zilele aceste în judeţul Iaşĭ.

Grîu calitatea I-a cu preţul de 1700—1600 şi calitatea II-a 1450—1400.

Porumbul s'a vîndut cu 575—550 şi Cincantinul 650.

✕

Astă seară, la oarele 7 jum. se întrunesc în şedinţa plenară, profesoriĭ şcoaleĭ Normale „Vasile Lupu" spre a discuta Anteproectul de lege al învăţămîntuluĭ secundar al d-luĭ S. Haret.

De şi şcoalele Normale aŭ o arganizare deosebită, dată prin legea învăţămîntuluĭ primar şi normal primar, (legea Take Ionescu), unde s'a regulat şi salariile profesorilor în tocmaĭ ca la Licee (legea P. Poni), totuşĭ, în ante-proectul d-luĭ Haret se prevede un articul (art. 50) şi pentru şcoalele normale. In care cetim că actualul ministru consideră şcoalele normale, ca *tipul şcoalelor secundare*, cerînd şi ceva condiţiĭ deosebite la întrare (al. 2) şi considerînd ca o desgradare permutarea de la o şcoală normală la un liceŭ saŭ gimnaziu (al. 3).

✕

In comuna Bosia şi Roşcanĭ s'a ivit epidemia de scarlatina iar în comuna Sîrca aŭ fost cîte-va cazurĭ de febra-tifoidă.

✕

In cursul luneĭ Octombrie aŭ fost în Iaşĭ următoarele cazurĭ de boale infecţioase :

Anghină difterică 8, crup difteric 8, septichimie 1, febra-tifoidă 9, difteia 2, febra puerperală 1.

✕

In comuna Belceştĭ a incetat din viaţă în seara de 28 Octombrie femeia Maria Iosub, în vrîsta de 130 anĭ.

✕

Marţĭ 4 ct. s'a înfăţişat înaintea curţeĭ de apel s. II-a procesul intentat d-luĭ Oscar Grünberg, proprietarul magasinuluĭ de muzică de către d. Virgil Holban, prin care i cere daune 5000 leĭ pentru romanţa *„In ochiĭ eĭ cuminţĭ"* ce d. Grünberg ar fi editat-o fără voia acestui din urmă.

D. Holban era presentat prin d-niĭ Necolaide şi Longinescu iar d. Grünberg prin d-niĭ P. Missir şi P. Sion.

D. Missir într'o frumoasă pledoarie face anamnesa elementelor cari constitue delictul de contrafacere elemente ce de loc nu se pot imputa luĭ Grünberg. In privinţa daunelor cerute de poet d. Missir cu mult spirit le combate căcĭ, crede d-sa la noĭ în ţară n'a fost încă poetul cela care să trăiască din scrierile sale—dacă n'au murit uniĭ de foame şi decĭ nu înţelege pretenţia d-luĭ Holban.

După o scurtă deliberare, curtea, în neunire cu conclusiunile procuroruluĭ respinge apelurile d-luĭ Virgil Holban, admite apelul făcut de d. Oscar Grünberg, reformă hotărîrea tribunaluluĭ şi'l achită de orĭ-ce penalitate şi daune civile.

✕

In procesul ce d. Danielescu, are cu administraţia comunală pentru nişte lucrărĭ executate şi întrerupte din ordinul administraţieĭ fusese numit expert d. Rîşcanu.

Din cauză că d-luĭ Danielescu nu-i s'a părut justă expertiza, a cerut tribunaluluĭ şi a obţinut anularea expertizeĭ.

✕

Subprefectul plăşeĭ Turia-Copou a înaintat un raport prefectuluĭ de judeţ, prin care face un tabloŭ foarte puţin măgulitor pentru administraţia comuneĭ Copoŭ. Numitul subprefect arată că actuala administraţie a produs un adevărat dezastru pentru comună şi cere revocarea primaruluĭ aceleĭ comune.

✕

In noaptea de 29 Octombrie, în comuna Cepleniţa, au ars treĭ girezĭ de grîu a d-luĭ Berman Iuster, cauzînd astfel o pagubă de 4000 leĭ.

Girezile au fost asigurate la societatea de asigurare «Dacia Romînia».

✕

Cererea de declarare în stare de faliment a firmeĭ Klarfeld & Passmantirer, manufacturiştĭ din strada Ştefan cel Mare, a fost amănată pentru ziua de 15 Noembrie, cînd tribunalul secţia II-a urmează a se pronunţa.

✕

D. Chaigneau Inginerul şef al comuneĭ a obţinut un concediŭ de 40 zile cu începere de astă-zĭ.

D-sa a şi plecat aseară în străinătate.

✕

Un mijloc simplu de a astupa bortele.

Consiliul comunal era ameninţat să se descomplecteze. Parte din consilierĭ aŭ murit, parte sunt demisionaţĭ.

Maĭ trebuia să se retragă unul pentru ca consiliul să nu maĭ poată lucra. In cazul acesta s'ar fi dizolvat şi noul sfat municipal ar fi văzut toată bucătăria murdară a celuĭ răposat.

Ca să înlăture această eventualitate, primarul s'a gîndit la un truc *pe atît de grosolan pe cît e de practic : a impus d-luĭ Manoliu, administrator al teatruluĭ naţional, să'şĭ dea demisia din această funcţiune ca să se poată întoarce la consiliul comunal—de unde, fie zis în treacăt, e de mult demisionat.*

Şi, ca să se împace şi capra şi varza; d-luĭ Manoliu 'i se serveşte leafa de la teatru.... sub formă de diurnă.

✕

Studenţiĭ în medicină Bobulescu şi Sava aŭ fost recomandaţĭ academieĭ pentru bursa de 100 leĭ lunar, pentru facultatea de medicină din Iaşĭ.

✕

Prin punctul Unghenĭ aŭ întrat în Romînia, în ziua de 3 Noembrie, 46 Bulgarĭ, venind din Rusia, şi carĭ se reîntorceaŭ în Bulgaria.

✕

Convocarea consiliuluĭ comunal, anunţată pentru ziua de 7 Noembrie, a fost amînată pentru ziua de 10 Noembrie din cauză că d. Gane, pleacă deseară la Bucureştĭ.

✕

Simbătă dimineaţă vor sosi din Bucureştĭ maĭ mulţĭ literaţĭ, iar în seara aceleĭ zile va avea loc, în soloanele d-luĭ Gavănescu, o serată literară, unde d-na Pruteanu se va produce cu cîte-va bucăţĭ din reportoriul sĕŭ.

✕

Toţĭ d-niĭ membriĭ aĭ societăţeĭ studenţilor în Medicină sunt cu insistenţă rugaţĭ a se întruni în localul Societăţeĭ, în ziua de 8 Noembrie, oara 1 p. m., la ordinea zileĭ fiind :

1). Serbarea aniversară de treĭ anĭ a Societăţeĭ.

2). Darea de samă de mersul financiar al societăţiĭ pe anul 1896—97, de către Casier.

3). Darea de samă de mersul administrativ de către Secretar.

4). *Votarea unuĭ proiect modificator al Statutelor.*

5). Alegerea unuĭ nou Comitet.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

Act de mulţumire

Sub-semnata Elena Herzog, născută Stavăr Dimitriu, aduc călduroasele mele mulţumirĭ societăţeĭ romîne de asigurare «Patria» în Bucureştĭ, pentru culanţa şi promptitudinea cu care a liquidut asigurarea de cas de moarte încheiată de reposatul meŭ soţ Căpitanul V. Herzog, care, în prevedere de a'mĭ uşura exsistenţa (pe care n'aşĭ putut-o avea din modesta mea pensiune ce mi-a remas) a avut delicateţa să'şĭ impună sacrificiul de a economisi premiile de asigurare pentru a-mĭ lasa prin această asigurare o mică avere, din care se mă pot nutri şi să nu fiŭ expusă a fi în sarcina cuiva

Elena Herzog

Iaşĭ Noembrie 1897.

E. MAZLÂM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

Dr. N. ŢURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultaţiĭ de la 2—4 p. m.

Se caută un Secretar

care să cunoască perfect Corespondenţa Franceză şi Romînă, şi să vorbească Germană.

Se preferă numaĭ persoane cu certificate bune şi cu referenţe foarte bune.

A se adresa la biuroul technic al comuneĭ Iaşĭ strada Lăpuşneanu No. 13.

Miss Haugthon Ferris a început lecţiunele de limba engleză ; a se adresa Strada Anastasie-Panu 5.

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢI
şi
Incadrare de Tablouri
a tipografieĭ „Dacia"
Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 pagini, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

Dimineaţa şi Seara

CALDE DIN CUPTOR

CHIFLE, FRANZELE, COZONACĬ, PRAJITURI

Crafle, Turtă dulce, Posmacĭ etc.

LA

strada de Sus 168 **FERD. SZAKMARY** strada de Sus 168

Premiat de două ori cu medaliĭ de aur

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile NUMAI

CAFEA REGALA
La fabricei A. WEINREB din Iaşĭ
Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dâ cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ gâsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata înceteazā iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ Ión S. Ionescu

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent à l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"
TIPOGRAFIE-EDITOARE
Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI
Borderourĭ şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărţĭ-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULĂRI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA"
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru	1 an	40 leĭ
«	6 lunĭ	20 «
«	3 lunĭ	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 157 — EDIȚIA DE SEARA — IAȘI — VINERĬ 7 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 și 15 ale fie-căreĭ lunĭ și se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iași la Casa Administrațieĭ
In *județe* și *streinătate* prin mandate poștale
Un an în țară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Șase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAȚIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iași și județe *se primesc* numaĭ la Administrație
In străinătate, *direct la administrație* și toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserțiile și reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACȚIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

TIFOSUL IN CAPITALĂ

SPECTACOL GRATUIT

Intr'un timp cînd se vorbește pretutindenĭ, pe drept saŭ pe nedrept, de împăcarea liberalilor, credem că e oportun să căutăm cauza pentru care s'aŭ certat liberaliĭ. Căcĭ meteahna de care bolește colectivitatea nu este un incident regretabil dar trecător — ci un vițiŭ organic. Liberaliĭ se vor certa cîtă vreme și or de cîte orĭ vor fi la putere -- și se vor certa, se vor dușmăni și 'șĭ vor pune reciproc piedicĭ chiar cînd vor avea aparența de a fi în cea maĭ perfectă armonie.

Partidul național-liberal are o organizație lăuntrică așa fel în cît exclude de fapt posibilitatea uneĭ înțelegerĭ temeinice dintre diferitele luĭ personalități. O grupare de oamenĭ — nu grupare de ideĭ — care dă azil tuturor poftelor și tuturor ambițiunilor nejustificate, poate deveni, cînd e numeroasă, un lagăr de ieniceri, dar partid politic, cu țel comun și cu disciplină severă — nicĭ o dată.

In partidul liberal nu intră cineva ca să realizeze un program saŭ ca să mărească falanga celor de o credință politică cu a sa. Nu. In colectivitate se intră ca într'o firmă comercială, unde nu se cere capital sunător și care oferă perspectiva unor marĭ și multiple beneficiĭ. Iată de ce numărul acestor profesioniștĭ a fost în tot d'auna covîrșitor.

Dar fiind-că așa se intră în colectivitate, tot așa se și iese. Scrutați pe orĭ care dintre *puriĭ* carĭ s'aŭ retras din galera național-liberală, și veți vedea că nicĭ unul din eĭ nu se purta în partid alt-fel de cum se poartă ceĭ rămașĭ — și că, reintrați mîine, nu vor diferi nicĭ de cum, în procedărĭ, de ceĭ carĭ n'aŭ avut motiv să 'ĭ urmeze în exilul acesta *cu tendințe*. De altă parte, ceĭ carĭ se îngrașă la umbra steagului colectivist nu 'șĭ ar face nicĭ un scrupul să dezerteze în ziua cînd rațiunĭ de ordine materială 'ĭ ar îndemna la o atitudine alta de cît cea urmată pînă acum.

Dovada despre aceasta, o aveți în experiența trecutuluĭ precum și în faptul că dezertoriĭ, cînd fug din tabăra liberală, se opresc la jumătatea drumuluĭ, cu ochiĭ întorșĭ spre lagărul din care se retrag, și gata să reintre în firmă la cel maĭ mic semn din partea celor pe carĭ îĭ hulesc.

Dar acestea sunt efecte; unde e cauza?

Cauza fragilității convingerilor la colectiviștĭ rezidă în lipsa lor de principiĭ; șantajul permanent pe care'l exercită uniĭ asupra altora, se explică prin sentimentul de complicitate, care dă unora îndrăzneală și altora teamă; iar lipsa de disciplină și veleitățile de întîietate pe carĭ le întîlnești la fiecare colectivist maĭ răsărit, trebuiesc căutate în sentimentul ce are fiecare de inferioritatea celuĭ-l-alt. In partidul acesta, în care e pletoră de mediocrități, nu sunt nicĭ doĭ oamenĭ de o valoare reală, care să se impuie prin superioritatea lor recunoscută. De aci nulitatea acțiuneĭ lor cînd sunt la putere, și tot aci trebue căutată lipsa de relief a cabinetelor pe carĭ le zămislește d. Sturdza, cu trudă și cu scandal.

Cînd pe banca ministerială sunt mediocrități — cum o să fie liniște în moșoroiul de microbĭ?

Cînd, pentru a fi ministru, nu se cere nicĭ o condiție de admisibilitate, de ce s'ar mulțumi nulitatea cu rolul modest ce'ĭ se desemnează în cîte un coșcaval obscur? Și cînd, într'un cuvînt, orĭ cine poate ajunge în vîrful piramideĭ sociale, de ce uniĭ să rămînă la bază, ignorați și părăsiți?

Cine se miră de ostilitatea pe care o arată d. Porumbaru în contra d-luĭ Ionel Brătianu — saŭ de opoziția pe care d. Delavrancea o face d-luĭ Djuvara, spre pildă, dovedește orĭ că nu cunoaște firea omenească saŭ că bănuie la colectiviștĭ un fond de virtute care cu greŭ se găsește chiar la oameniĭ carĭ nu suferă de această infirmitate.

Cîtă vreme organizația partiduluĭ va fi așa în cît tot nevoiașul să pară ministeriabil, atîta vreme nu va fi cu putință să se restabilească liniștea și buna rînduială în staulul microbilor.

Ca la un spectacol gratuit, unde ceĭ rămașĭ pe din afară protestează, pe cînd ceĭ din sală sufocă de imbulzeală — colectiviștĭ se grămădesc în opoziție, ademeniți de ilusia beneficiilor viitoare, pînă nu maĭ pot respira. Și cînd vin la putere, nefiind locurĭ pentru toată lumea — căcĭ toată lumea fiind de egală valoare, aŭ egale drepturĭ la deliciile bugetuluĭ — fatalmente rămîn uniĭ pe din afară. Atuncĭ o parte rămîn cu steagul, pe cînd ceĭ-l-alți îșĭ fac corturĭ aparte și improșcă metropola cu un entuziasm care exclude orĭ-ce idee de afinitate de rasă.

Pentru un colectivist în slujbă, nu e maĭ vajnic dușman de cît colectivistul fără slujbă.

G. Rădulescu.

Otrăvirea apeĭ din București

Colectiviștiĭ, carĭ nu lasă, pe unde trec, decît risipă, jaf și devastare, s'aŭ apucat acum să otrăvească și lumea. Pentru a proteja pe un nepot al seŭ, primarul capitaleĭ a otrăvit apa de București.

Astă toamnă, primăria a pus în filtre o mare cantitate de nisip plin de gunoaie și infectat, așa că din această cauză s'a dat naștere teribileĭ epidemiĭ care bîntue azĭ cu atita furie capitala.

O comisie de anchetă, compusă din treĭ doctorĭ și doĭ ingineri a fost rînduită de guvern să constate acest fapt grav.

Colectiviștiĭ *inchegaŭ* până azĭ apele, acum încep a le și otrăvi.

OAMENI ȘI LUCRURĬ

Ierĭ — azĭ... „Vom merge astă-zĭ la Iașĭ: acolo, negreșit, o singură reprezentație, în treacăt, într'un teatru recroit din temelie. Cel vechiŭ era nostim de tot.... Un circ vechiŭ de scîndurĭ, fără loje pentru artiștĭ; se îmbrăcaŭ care în beciu, care în tindă — și așa maĭ departe".

Așa scrie în albumul — Réjane, editat de *Gaulois*, editorul Dorval despre noĭ.

Adevărat: așa eram erĭ. Teatrul nostru era o baracă de caĭ și în acea baracă noĭ am primit pe Coquelin și pe atîția marĭ artiștĭ străinĭ.

Dar azĭ — azĭ suntem la înălțimea celor maĭ civilizate țărĭ; avem un teatru splendid clădit cu lux ne maĭ pomenit, comod, bogat avînd lojĭ pentru artiste și lojĭ pentru artiștĭ, lojĭ regale și prefectoriale, — de toate într'un cuvînt. Ne-am grăbit să rădicăm clădire măreață și cochetă pentru oaspețiĭ străinĭ, pentru artiștĭ exoticĭ, pentru luceferĭ aĭ sceneĭ — pentru dînșiĭ și pentru podoaba orașuluĭ — iar nu pentru nevoia simțită a arteĭ *noastre* care se simția maĭ îndămînă în vechea baracă de care se plînge impresariul francez.

E și aci un mod de a azvîrli *praf* în ochiĭ altora, de a poza față cu „Europa". De aceea ne-am grăbit a da adăpost strălucit arteĭ la Iașĭ, — nu tot așa ne putem lăuda cu... apa la Iașĭ.

Libertatea de a muri

Acum cîte-va zile s'a vestit una din cele maĭ senzaționale tragediĭ, petrecută la Paris, într'o familie bogată a Parisuluĭ. In cartierul frumos al Cîmpiilor Elysée locuia familia izraelită Dreyfus, schimbată de nume în urma compromițătoareĭ afaceri a căpitanuluĭ trădător Dreyfus.

Familia, compusă din cincĭ persoane, soți și treĭ copiĭ, fu găsită în una din dimineți moartă prin otrăvire cu oxid de carbon. Sistemul atît de obicinuit la sărăcimea marelor orașe fu pus în aplicare, de astă dată, în salonul elegant al uneĭ case splendide. Fostul Armand Dreyfus și în urmă O'Hegnerty era un proprietar bogat, poseda un palat în Spania și proprietăți în Franța; agent reprezentant al unor case marĭ din Londra, Anvers, New-York etc., făcea afaceri de bursă la care în ultima vreme pierduse într'adevăr, fără însă a sărăci.

Ceĭ treĭ copiĭ — fetițe lustrele — eraŭ externe la o școală religioasă, crescute în lux și bogăție.

Pe una din mesele odăiĭ mortuare s'a găsit o scrisoare a răposatuluĭ Dreyfus adresată către directorul ziaruluĭ Le Temps, *concepută astfelĭu:*

D-le Director,

Mînĭ se va afla din gazete că un „tată denaturat" s'a sinucis dimpreună cu femeea și cu ceĭ treĭ copiĭ aĭ seĭ. Cum oameniĭ sunt răĭ din fire se va spune despre mort — autorul scrisoareĭ de față — vrute și nevrute; ceĭ maĭ generoși vor recunoaște că era „nebun"!

Nu sunt nicĭ răŭ, nicĭ n'am făcut vreun neajuns cuiva, și tocmaĭ pentru a nu face și de acum înainte părăsesc lumea aceasta, — nicĭ smintit nu sunt.

A povesti cum am ajuns în starea de acum ar fi prea lung și puțin interesant pentru cititoriĭ dv.

Acel care m'a ruinat cu desevîrșire e X, un șarlatan și hoț pe care legile nu-l pot atinge.

Dar nu aicĭ e ținta scrisoreĭ mele.

Teoria mea este că singurul bun al omuluĭ pe pămînt e că se poate nimici și mă folosesc de dreptul acesta. Nu cred că aceasta poate supăra pe cineva. Cît despre femeea mea, ea dorește să mă urmeze. E dreptul eĭ fără doară; în cît privește copiiĭ, chestiunea e maĭ gingașă. Ne cunoscînd viața, eĭ nu pot să aleagă între ea și moarte. Și de oare-ce e de a mea datorie să hotărăsc soarta lor, socot că le fac un serviciŭ nelăsîndu-ĭ singurĭ în lume. Copiiĭ aceștia pe care-ĭ ador aŭ fost totdeauna fericiți.

Eĭ n'aŭ cunoscut de cît mulțămirea în oraș și nu voesc să știe ce e suferința.

Scriŭ rîndurile acestea nu ca să mă apăr, de oare ce nu mă recunosc vinovat față cu nimenĭ, dar pentru a sfătui pe toțĭ aceĭ sătui de viață să facă și dînșiĭ ca mine, trebue puțin curagiŭ și s'a sfîrșit..."

*

Răvașul acesta e fără îndoială un epizod interesant al viețeĭ moderne. Nu este o resemnare ajunsă până la inconștiență, nu este iubirea de o clipă care duce mîna omuluĭ stingher la tîmplă, dar — caz rar — urmarea unor îndelungate reflecțiĭ, pare-se, rezultatul uneĭ convingerĭ filozofice care reclamă dreptul de a muri *în timp ce milioane de oamenĭ cer* dreptul de a trăi.

La dreptul vorbind avem numaĭ două moduri de a fi ale aceleiași cerințĭ. Dreptul de a muri este corolarul neputinței de a trăi și e mult citată observația mareluĭ pesimist german că «nu se omoară nimenĭ pentru că nu vrea, ci pentru că nu poate *să trăiască.*

Nu vi se pare, cetind scrisoarea sus citată, că aveți un capitol din opera luĭ Schopenhauer? „Din moment ce am ajuns ca suma tenerilor de viață să întreacă pe acea a tinerilor de moarte, omul își pune capăt vieții — și dacă nu ar fi acea sfîșiere fizică a trupuluĭ, însoțită de pozitivă lurere, nicĭ un om din lume n'am găsi are să nu se fi gîndit vreodată a pune capăt existenței sale pe pămînt" (§ 158, Parerga).

Cum însă se poate explica ușurința cu care se inucid astă-zĭ oameniĭ claselor avute are un singur moment de suferință n pot precumpăni cu un traiŭ întreg de lșug în trecut? Pentru că tocmaĭ aci ipsește educația durereĭ. Apoĭ uniformitatea și monotonia, fatal legate de abundența și modul de traiŭ al claselor bogate, în apus contribuie enorm la dispoziția lugubră a sinucideriĭ.

Presa a ajuns toată la încheerea că motivul îngrozitoareĭ drame e starea rea financiară la, care ajunsese familia Dreyfus. Or, venitul eĭ era încă de 3000 de francĭ pe lună!... Evident suma ar fi insuficientă pentru o viață de lux cum duceau, fără îndoială, eroiĭ tragedieĭ pariziane, dar cazul nu e maĭ puțin bizar și întristător.

*

Lăsînd de-oparte întrebarea dacă individul ca atare e liber saŭ nu să moară orĭ cînd și orĭ cum va vroi, se naște însă aceastălaltă: părintele orĭ părinții pot fi în drept de a decreta moartea progeniturilor lor de care se cred „răspunzătorĭ"? Odată născută, ființa omenească nu aparține ea de drept și esclusiv mareĭ Societățĭ, stăpînă la rîndul eĭ, pe viața și puterea de muncă și de gîndire a fie-căruia dintre noĭ.

Filozofia stoică, la Seneca în special, recunoaște demnitatea *actuluĭ de sinucidere. Numaĭ în orient, însă cultul morțiĭ s'a întins și asupra altora: văduve omorîte după moartea bărbaților, sclavĭ pe urma monarhilor etc. Dar gîndirea modernă nu s'a emanicipat ea încă pînă a considera viața omenească liberă de a se dezvolta, liberă de a suferi — cînd suferința este atît de relativă și de deosebită.*

Proprietarul palatelor în Spania putea fi în adevăr un om „de plîns" cu miĭ de francĭ pe lună venit. Dar copiiĭ crescuți în modestia unuĭ traiŭ cumpănit n'aveau oare șansa de a trăi mulțămiți cînd-va, întru cît mulțămirea poate fi gustată de muritorĭ?

De sigur că da.

Și fapta filozofuluĭ parizian trebuie privită ca un act de nebunie chiar dacă e învăluită în duioșia unuĭ lirizm ademenitor.

Radion.

Industrie casnică

Absolventa gratis o oferă d-na Mironescu numaĭ pe timp de treĭ luni, începînd de la 1 Noembrie.

D'rectiunea școaleĭ de țesătorie

In goana noastră după politică și ale eĭ cancanurĭ sensaționale scăpam adesea din vedere chestiunĭ carĭ privesc de-a dreptul interesele vitale ale neamuluĭ.

Așa, preocupați de vizita regală și de lista celor ajutați de Suveranĭ, am scăpat din vedere un anunț, de cea maĭ mare importanță, înserat în ziarele din localitate.

Avem în Iașĭ o școală de țesătorie, pe care-o conduce d-na Olga Mironescu cu o competință maĭ presus de orĭ-ce laudă. Această școală, ale căreĭ foloase pentru industria națională nu maĭ sunt de demonstrat, a pregătit pînă acum cîte-va promoțiunĭ de absolvente carĭ trebuesc puse în circulație pentru a împărtăși și pe alțiĭ din roadele bine-făcătoare dobîndite pe băncile școaleĭ.

Și în solicitudinea sa de a-șĭ vedea elevele cotate pe piața industrieĭ casnice, d-na directoară anunță că pune, gratis, cîte una la dispoziția amatorilor, pe timp de treĭ lunĭ, ca să facă, negreșit, proba capacității lor. In vremea cît vor dura experiențele, întreținerea elevelor va privi, firește, pe amator — iar drumul, de la școală și pînă la stațiunea cea maĭ apropiată de locuința celuĭ care a exprimat dorința de a avea o elevă pentru trebuințele țesătorieĭ, îl suportă d-na Mironescu pentru a-șĭ plasa maĭ cu înlesnire ucenicele.

Amatorul, continuă anunțul, va pune la dispoziția absolventeĭ un stoler și lemnul necesar pentru fabricarea uneltelor.

Aceasta, la prima vizită. „Cînd se va anunța că totul e gata, absolventa va face a doua vizită, cînd va instala războiul și va pune în lucru pe doritor".

In aceste condițiĭ de comoditate, sperăm că cererile vor fi numeroase și că absolventele școaleĭ vor trece fără dificultate Rubiconul ucenicieĭ.

Era și timpul, de al-tel, să se caute un mijloc de scurgere pentru pletora de talente pe care le pregătesc școalele speciale.

Inițiativa d-neĭ Mironescu este lăudabilă și nu putem îndestul aplauda această fericită inspirație.

ION.

„Arta" la tribunal

Justiția noastră a avut un epizod interesant în mijlocul banalelor chestiunĭ ce se infățișează și se perindează zilnic înaintea Eĭ.

*

In lumea viselor frumoase
Purtat mi-e gîndul de dorințĭ,
Ce-aŭ izvorît fără de numĕr
Privind în ochiĭ eĭ cuminți

Și atît de lungă-mĭ pare calea
Pe care rătăcesc acum
In cît așĭ vrea să mor maĭ bine
De cît să mă întorc din drum

Acestea sunt versurile pe care un componist lăutar le-a adus într'o zi papetaruluĭ editor Gruenberg, armonizate, aranjate, «puse pe note» și care aŭ obținut favoarea editurii și onoarea uneĭ publicități de cafea concert.

Editorul a tipărit versurile și muzica fără să se intereseze ale cuĭ sunt «cuvintele» cînteculuĭ și le-a dat în vileag fără multă grijă.

Iată însă că un tînăr iașan, reporter de ziar se recunoaște autor al celor opt șirurĭ ritmate și reclamă de la tribunal 5000, adecă cincĭ miĭ de francĭ, daune pentru că.... nu autorizase publicarea bucățiĭ, nicĭ armonizarea, nicĭ vînzarea, — nicĭ.... etc.

*

Ațĭ cetit numita bucată?

Cunoașteți o maĭ splendidă cacofonie în toată literatura romînă din prezent, trecut și viitor de cît versul acesta

Pe care rătăcesc acum?

Cunoașteți din toate amintirile d-v. ceva maĭ de nimic, ca senz, ca simțire, ca logică, sintaxă, adevĕr, intenție, manieră, de cît strofa a doua în legătură cu cea dintăĭ?

Cugetați un ceas, două, treĭ — și dați-vă seamă, dacă e cu putință, de ce a vrut autorul să zică prin cele patru versurĭ pe carĭ le repet dinadîns, cerînd scuze:

Și atît de lungă-mĭ pare calea
Pe care rătăcesc acum
Incît așĭ vrea să mor maĭ bine
De cît să mă întorc din drum.

*

Dar să presupunem că senzul nu lipsește cu desevîrșire. Există *ceva*, un cuvînt, o rimă, un ritmu, o întorsătură în acele opt versurĭ care să vă apară *nouă, proprie?* Nimic și de astă dată.

Scrise într'un moment de vanitate saŭ de plictiseală, orĭ într'un moment de sinceritate, ele rămîn o alcătuire de cîte-va reminiscențe, elemente sporadice culese icĭ-colo «în lumea viselor frumoase» «ce au izvorît fără de număr» în alte mințĭ, la alțĭ cumințĭ. O tecnică ajunsă jucăria tuturor, o afectare absolut comună, un ceas de exerciții — și iată pe fie-care «proprietar» al cîtor-va stihurĭ din coadă sunătoare, în care naivul cetitor nu poate discerne împrumutul, prefăcătoria, imitația, nimicul.

Și în majoritatea cazurilor acestor efemere produse se adresează urechea artistuluĭ cîntăreț care într'un moment inconștient unește netrăinicieĭ producțiĭ «poetice» temeinica armonie a uneĭ muzicĭ fericite. Fără voie, fără merit, iată pe neașteptate, pe iresponsabilul autor al celor cîte-va versurĭ purtat din gură în gură, din cafenea în cafenea și poate din salon în salon — mulțumită meritului artistic al compozitoruluĭ căruia i-au servit doar ca un pretext întîmplătoarele stihurĭ, sau datorită uneĭ mode, uneĭ imitațiĭ,

Putea *versul* prin sine însuși să trăiască măcar o zi? Putea el să răsune în auzul cuiva din cîți au trecut cu privirea lunecînd asupra banalității luĭ?.. Și nu este o îndrăzneață copilărie să răsplătești prin ridicule pretențiĭ o generozitate a unuĭ artist care a dat o nemeritată strălucire — fie chiar înșălătoare — uneĭ piese demodate pe care aĭ cules-o din drum?

Muzica a întregit nemurirea armoniilor create de Heine, de Verlaine, de Leopardi, de Moore, de Eminescu. Ea a răsărit chiar, nouă, din impulsul versurilor acestora?

Crîmpeie din marea artă muzicală se atîrnă, ruine, reminiscențe, de începătoare încercărĭ poietice aproape în aceeași proporție. Și în jurul acestor epigonice fragmente se încaieră lupte de «artă»?..

Curtea noastră de apel n'ar fi trebuit să achite pe papetarul Grünberg nicĭ pe componistul «abuziv».

Editorule netrebnic
Nerozia ți-o admir
Să stricĭ muzică frumoasă
Pentru cîntecul luĭ Vir !...

Cred însă că pledoaria d-luĭ Missir și zimbetul d-luĭ Cantacuzino au răzbunat *Arta* de injuriosul proces.

Leandru.

RÎNDURI

— —

22 Octombre

Draga mea, tu veșnic eștĭ răutăcioasă. Și cu toate acestea, nu ți am făcut nimic, maĭ mult încă mă feresc în calea mea de tine, pentru ca să-ți înlătur ție o desplăcere și pentru ca eŭ să sufăr maĭ puțin, de și tu eștĭ izvorul meu nesecat de fericire ca și de durere. De nu te-aș fi cunocut n'aș fi putut face deosebire între una și alta. Azĭ te cunosc așa de bine și aceasta datorită ție. Ție îți datoresc aproape orĭ ce acțiune, tu mă determinĭ într'atîtea chipurĭ—fără să știĭ Maĭ bine ! Nicĭ o dată nu ne-am înțelege... Nicĭ voiŭ cerca, pentru că tu nu vraĭ. Dragostea mea nețărmurită venită din pornirea inimeĭ fie mister pentru tine și pentru lumea întreagă, în timp ce tu veĭ fi pentru mine astrul ceresc, luceafărul de noapte ce strălucește, arunc ăvăpaie neînțelesesă întocmaĭ ca și ochiĭ tăĭ—dar plutește în sferĭ albastre sus, departe, prea departe, unde mîna omenească nu-l poate atinge, unde privirea, acțiunea omuluĭ nimic, nimic nu-ĭ poate opri orĭ schimba drumul. Așa și tu draga mea, aparĭ ochilor meĭ și strălucirea ta mă orbește.

In imaginația mea bolnavă te văd plutind în infinitul universuluĭ.... Imĭ eștĭ atît de dragă ! Un fir de păr din capul tĕŭ mi-e mult maĭ scump de cît vieața 'ntreagă și pentru ca să-ți cruț o singură lacrimă aș da Infinitul....

Trebue să știĭ adevĕrul, căcĭ eŭ pot îndura totul în afară de disprețul tău.

In ziua, în care te-am vĕzut întâiŭ, dinaintea privireĭ tale limpezĭ roșiam. Și îndată în sufletul meŭ nu eraĭ de cît tu ! Vieața ar fi fost așa de frumoasă, așa de fericită aproape de tine.... Era deja prea mult p. mine a trăi sub ochiĭ tăĭ, în radiarea frumusețeĭ tale, în dezmerdarea voceĭ tale, în beția surisuluĭ tău..... Azĭ, un părete mă desparte și toată fericirea de-altă-dată de mult a apus. Ah ! sunt multe barierĭ pe carĭ nu le pot străbate și carĭ pentru veșnicie mă despart de tine.

Această idee mă urmărește, mă sdrobește, mă ucide ! Dar vaĭ ! să poate ? Nu, de sigur nu. Tu, veĭ fi veșnic cu mine în inima mea, în gîndul meu. Și dacă oameniĭ, condițiile, formele acelea goale, tu chiar îmĭ facĭ drumul pînă la tine așa de anevoios, în cît să nu-l pot străbate, ce-mĭ pasă ! Eu nu-ouĭ maĭ spune nimăruĭ nimic și cine ar putea să-mĭ știe gîndul ? Incolo, orĭ-ce suflare omenească de mult s'a stins pentru mine, ci numaĭ tu maĭ existĭ în infinitul spațiuluĭ...

Nopțĭ întregĭ gîndesc la tine. Sub acelașĭ acoperemînt și cu toate acestea, pe cît de departe îmĭ pare cerul înstelat, pe atît de departe eștĭ tu... Imĭ pare că aĭ întreprins o călătorie îndepărtată, te-aștept să răsarĭ din alte lumĭ, cu ochiĭ tăĭ marĭ, frumoasă și cuminte... te-aștept, te-aștept, dar în zădar ! Și, remîne-voiu în această așteptare chinuitoare pînă în ultimele-mĭ clipe din viață...

Inoc.

Cronica Strĕinătățeĭ

— —

AFACEREA DREYFUS

Scrisoarea luĭ Kestner.—Destăinuirele luĭ „Figaro".—In cameră.—

— —

Afacerea ex-căpitanuluĭ Dreyfus continuă a fi la ordinea zileĭ. *Temps* publică o scrisoare a luĭ Scheurer-Kestner, vice praședintele senatuluĭ. Ea a fost adresată senatorilor, în ajunul interpelăreĭ din cameră. Din conținutul acesteĭ scrisorĭ, ar reeșĭ, după cum se va vedea că Dryfus a fost victima uneĭ erorĭ judiciare și că celebrul borderou, pe baza căruia a fost condemnat, era scris de mîna altuia.

Iată ce scrie Kestner:

Eu pricep foarte bine nerăbdarea publiculuĭ. In fie-care zi primesc adrese de simpatiĭ față de care nu pot rămînea indiferent. Eu datoresc publiculuĭ, publiculuĭ care gîndește sănătos, o lămurire asupra tăcereĭ mele de pînă acum.

Această datorie mi se impune căcĭ eu am fost sprijinit de public în opera de dreptate pe care am întreprins-o.

Astă-zĭ, cînd terminul de 14 zile, stipulat de mine, a trecut, eu sunt liber și pot vorbi.

Trebue să declar, înainte de toate, că cu toate că regret adînc injustiția ce s'a făcut cînd s'a dat judecătorilor, în camera lor de chibzuință, un act justificativ care n'a fost pus, nicĭ sub ochiĭ acuzatuluĭ, nicĭ sub aceĭ aĭ apărătorilor seĭ, eu n'am suspectat loialitatea și independența acelor judecătorĭ.

S'au ivit, însă, fapte nuoĭ, carĭ pledează pentru nevinovăția condemnatuluĭ. Convins de faptul că suntem în fața uneĭ erorĭ judiciare, eu n'aș fi putut trăi înainte, dacă nu rădicam voacea și dacă na-ș fi arătat, prin urmare, că Dreyfus a fost condemnat pentru fapta altuia. Am exprimat convingerea mea și mi-am rezervat dreptul de a prodrce acte.

Aceste acte eu le-am arătat ministruluĭ de resbel în ziua de 30 Octombrie; borderoul dovedește vă Dreyfuss a fost condemnat pentru fapta comisă de altul și de aceea eu rugam pe ministru să ordone o anchetă, care să stabilească cine ie adevăratul vinovat.

Actele nu mi-au fost reținute. Ministrul m'a rugat să-ĭ dau un răgaz de 14 zile, în care interval nimic să nu transpire prin publicitate.

Termenul stipulat de ministrn a trecut de mult, dar respuns nu mi s'a dat.

Nu mi-am exprimat nicĭ o dată dorința de a cerceta actele pe baza cărora Dreyfus a fost condemnat.

Dacă cine-va n'ar fi încredințat de nevinovăția fostuluĭ căpitan, eu aș fi bătut în retragere.

Repet, fără a avea teamă de o desminţire, că, deja acum 14 zile, am înaintat guvernuluĭ o serie de dovezĭ, carĭ vorbesc toate pentru nevinovăția luĭ Dreyfus.

O anchetă serioasă și imparțială ar dovedi cu prisosință lucrul acesta.—Scheurer-Kestner.

***

Imediat după apariția acestor rîndurĭ, ziarele, lăsînd pe Dreyfus în umbră, aŭ început a se ocupa de *adevăratul culpabil.*

Figaro, făcînd o serie de sensaționale destăinuirĭ, a citat numele locotenentuluĭ Rougemont, care a demisionat din armată, acum 3 anĭ.

Kestner, într'o scrisoare adresată ziaruluĭ francez, desminte știrea.

*

In cameră s'a adresat o nouă interpelare în afacerea Dreyfus.

Iată cum sună telegrama primită:

D. Dalsace cestionează guvernul în privința afacereĭ Dreyfus și cere explicațiunĭ precise.

Generalul Billot răspunde că a avut o întreținere confidențială cu d. Scheurer-Kestner care i-a arătat niște acte pe carĭ nu i le-a lăsat și pe carĭ de altmintrelea el n'avea nicĭ o calitate ca să le primească.

D. Scheurer-Kestner reclamînd o anchetă, ministrul a răspuns că n'a încetat de a se urmări ancheta și că până acum rezultatul nu zdruncină de loc autoritatea lucruluĭ judecat.

Guvernul a invitat pe d. Scheurer-Kestner să avizeze justiția de afacere, dar aceasta nu pare dispusă să între azĭ pe această cale.

De altă parte, familia Dreyfus acuzînd printr'o scrisoare pe un ofițer din armată, că este adevăratul culpabil, guvernul are datoria de a sili pe autorul acesteĭ denunțărĭ să dea dovezĭ. Ministrul de resbel, zice terminînd generalul Billot, păzitorul onoareĭ armateĭ, își va face datoria. (Aplauze).

*

Sultanul s'a învoit să dea Austro-Ungarieĭ satisfacția cerută în urma conflictuluĭ dintre aceste două state.

Sultanul a trimis pe primul săŭ secretar, Mustafa Bey, la ambasadorul austro-ungar, baronul de Calice, ca să'ĭ comunice că s'a dat ordin ca valiul din Adona și mutesariful din Mersina să fie destituiți—și să se salute steagul austro-ungar din Mersina.

Cu chipul acesta, conflictul se crede aplanat.

Mărunte

— —

Societatea de medecină veterinară, din București, ține ședință ordinară azĭ, la 8 ore seara.

La ordinea zileĭ:

Continuarea discuțieĭ asupra eficacității *malcineĭ;*

Complectarea art. 144 din legea poliției veterinare;

Injecțiunile cu arseniat de strichnină în tratamentul paraplegieĭ la găinĭ;

Carcinom generalizat la rățea; și

Admitere de nouĭ membri.

INFORMAȚII

— —

Vaporul Belgica al expediției la Polul-Sud, a ajuns la Rio de Janiero, unde va sta 8 zile și pe urmă va continua drumul spre Punta-Arenas și Marea glacială.

Călătoria s'a efectuat pînă la Rio în condițiunĭ favorabile; ca incident interesant a fost botezul Equatoruluĭ, care ceremonie se efectuează în modul următor:

Tatăl Neptun împreună cu amabila sa soție Amptutrita apar pe podul vaporuluĭ, însoșiți de Negri, Chinezĭ, Indienĭ și un servitor al cultuluĭ Neptunian. Toțĭ neofițiĭ, adică aceĭ carĭ încă nu trecuseră aquatorul, între carĭ era și tînărul nostru compatriot Emil Racoviță, aŭ fost rașĭ, cu un mare briciŭ de lemn, de cîtră bărbierul Majestăteĭ Sale Neptun, după ce aŭ fost unșĭ cu funingine și făină și la urmă botezațĭ cu numeroase căldărĭ de apă.—După această operație, care a înveselit natural pe prezențĭ, neofițiĭ aŭ fost declarațĭ demnĭ de a intra în imperiul Majestăteĭ Sale.—Un banchet foarte vesel a încheiat această serbare prin muzică și cîntece executate în toate limbile, dintre carĭ și romînește

Rio de Janeiro are reputația bine meritată a orașuluĭ celuĭ maĭ frumos din lume, ca pozițiune, cu dealurĭ în forme bisare, acoperite de palmierĭ și copaci exoticĭ de o varietate infinită.

Casele, clădite în amfiteatru, multe palaturĭ și vile cu fațade frumoase, însă numaĭ fațadele—căcĭ dacă intri în amănuntele aceluĭ oraș, atuncĭ vezĭ că este adevăratul caracter al rastaqueruluĭ portughes cu înfățoșarea frumoasă și restul murdar.

D. E. Racoviță, ducîndu-se la o casă de bancă ca să priméască o sumă de banĭ după o scrisoare de credit, 'ĭ s'aŭ numarat 1,300,000 de *Reis*, monedă națională braziliană, sumă care valorează... o mie de francĭ.

— —

La 15 Noembrie va avea loc în sala Pastia un mare concert și declamație, iar apoĭ va urma o serată dansantă.

Inainte va vorbi d. Ioan Nădejde despre chestia națională în legătură cu chestia evreească.

Serata va fi splendidă, va fi un frumos bazar, un bufet admirabil și o mul. time de petrecerĭ și surprize.

— —

In procesul dintre Gr. Sturdza, Moche Fișer și *Națională*, care după cum s'a spus în «Opinia», începuse încă de Sîmbătă și s'a continuat ierĭ, Curtea a amînat pronunțarea pe lunĭ, 10 Noembrie.

— —

Aflăm că personalul bisericeĭ Buna-Vestire din Iași, e revoltat contra epitropieĭ aceleĭ bisericĭ, care de 7 lunĭ, nu le-a plătit salariul.

Supunem cazul celor în drept.

— —

S'a aprobat modificarea budgetuluĭ zecimilor județuluĭ Iașĭ.

— —

D. Solomon Silberman din strada sf. Andreĭ a perdut aseară o poliță de 1850 leĭ, iscălită de d. Ioan Pascu.

— —

La spitalul sf. Spiridon a fost internat locuitorul Theodor Zvorăsteanu din comuna Hermeziu, care căzînd de pe un cal și-a fracturat piciorul..

— —

De cînd cu negocierile de împacare, d. Ștefan Șendrea se găsește într'o nedumerire care'ĭ otrăvește viața, cum a otrăvit d. Robescu apele Bucureștiuluĭ.

Intre dorința de a redeveni ministru și rușinea de a'și trăda grupul, d. Șendrea, ca să puie capăt acesteĭ torturătoare perplexităților, s'a hotărît să consulte pe Iulia Poloneza, o celebră cărturăreasă din capitală.

Atît grupul cît și d. Sturdza așteaptă rezultatul conferenței cu Iulia.

De la ce atîrnă soarta unuĭ partid !...

— —

La Curtea, s. I, după cum am anunțat, s'a prezentat erĭ procesul privitor pe polițaiul din Dorohoiŭ Emanuel Gherghel, condemnat de tribunalul aceluĭ oraș pentru arestarea ilegală și maltratarea luĭ Iulius Spodheim. Acesta din urmă fusese dat în judecată pentru ultrajul luĭ Gherghel. Tribunalul de Dorohoiŭ îl achitase. Substitutul Giurgiuvanu a declarat apel, motivîndu-l pe 6 coale, cu cele maĭ marĭ monstruozităților. In apel substitutul nu face de cît să apere pe Gherghel, declarînd de sperjurĭ pe căpitaniĭ Caimacanu și Haret, carĭ făcuseră depunerĭ inculpătoare pentru Gherghel.

In curînd vom da cîte-va fragmente din apelul acestuĭ instrument servil al cneazuluĭ Moruzzi.

Procurorul Curțeĭ a cerut anularea sentinței ca dată fără competință, de oare ce Gherghel a lucrat în afacere ca auxiliar al ministeruluĭ public și decĭ numaĭ Curtea este competentă să-l judece.

Apărătorul luĭ Spodheim face pe scurt istoricul afacereĭ arătînd cum județul Dorohoiŭ este singurul colț de țară în care moravurile n'aŭ făcut nicĭ un progres, unde dese orĭ vedem acte de sălbătăcie din partea administrațieĭ.

Arată cum Spodheim, de și este arendaș, de și are multe relațiunĭ personale printre advocațĭ, n'a găsit pe nimenĭ în Dorohoiŭ să-l apere. A trebuit să aducă din Iașĭ pe regretatul Luponĭ, care și el ceruse declinarea competinteĭ tribunaluluĭ, cum o cere astă-zĭ și d. procuror. Nu se opune la recunoașterea că Gherghel a comis abuzul de putere în calitate de auxiliar al ministeruluĭ public, dar cere, în ce privește inculparea de ultraj imputată luĭ Spodheim, să se judece astă-zĭ, fiind că acest prețios delict s'a comis înaintea delictuluĭ polițaiuluĭ.

Curtea anulează sentința tribunaluluĭ în ce privește pe Gherghel și reține judecata apeluluĭ procororuluĭ în ce privește pe Spodheim.

Procurorul cere martorĭ. Apărarea arată că s'aŭ ascultat toțĭ martoriĭ carĭ aŭ fost de față și cere respingerea preparatoruluĭ cerut de procuror.

Curtea respinge cererea de noĭ martorĭ. Procurorul recunoaște că față de mărturiile ce s'aŭ produs la tribunal n'are cu ce răsturna sentința achitătoare.

Curtea respinge apelul procororuluĭ de prima instanță și confirmă sentința care achită pe Spodheim.

— —

O schimbare de poliță între militarĭ

Căpitanul Cujbă, raportorul consiliulu. nostru de rĕsboiŭ, a ajuns să aibă patiĭ mă de mesteșugul său. A renunțat de amaĭ înainta în grad, găsind cea maĭ înaltă satisfacere în patima sa de a înființa cît se poate maĭ multe dosare groase și de a da cît maĭ multe ordonanțe de urmărire. In orbirea patimeĭ, nu are respect nu de inculpațiĭ carĭ îĭ cad în mînă, dar nicĭ de superiorĭ—pe carĭ știe, însă, că atingîndu-ĭ, face plăcere altor superiorĭ maĭ directĭ.

In afacerea soldatuluĭ Leff Iosif, care în mic este, pentru țara noastră, o repetare a afacereĭ Lebaudy, din Franța, d. Cujbă a trimis d-luĭ colonel Corvin o adresă oficială sub No. 1030, din 28 August, prin care îl întreabă dacă a fost cînd-va în tratare cu Leff să-l scutească de serviciu în schimbul unuĭ piano.

Iată ce a răspuns, în aceeaș zi și pe aceeașĭ adresă, d. colonel Corvin:

Am onorul a vĕ rĕspunde că nu-mĭ amintesc de numele acesta Leff Iosif. Detaliurile ce mi le cereți chiar dacă aș fi în stăpînirea lor n'aș putea să le divulg, căcĭ aș comite o indiscreție. Tot atît de nepotrivită ca și întrebarea ce-mĭ faceți, întru cît cunoașteți foarte bine că secretul profesional îmĭ interzice de a destăinui vorbe, consultațiunĭ și destăinuirĭ pe care un om le face unuĭ medic, cu atît maĭ mult că în specie, urmărirea soldatuluĭ Leff pentru insulte și lovire, nu stă de loc în legătură cu presupusele persoane și insinuărĭ de mituire. Ar fi un tapt incidental fără valoare înaintea justiției fiind că nu are nicĭ o apropiere de cauze și prin urmare nu poate avea nicĭ un efect.

Astă-zĭ cu trenul de dimineață, a sosit din Bucureștĭ d. procuror general Raicoviceanu.

Se știe că d-sa, îndată după pronunțarea hotărîreĭ de achitare a d-luĭ G. C. Robescu, a fost chemat în Capitală pentru a primi instrucțiunile ministruluĭ de justiție, privitoare la recurs.

După cum am prevăzut și anunțat în numărul nostru de erĭ, în urma consfătuireĭ ce a avut cu d. Djuvara, azĭ d. procuror general a și depus la grefa Curțeĭ de apel din Galațĭ cererea de recurs contra sentinteĭ de achitare a Curțeĭ de apel din Galațĭ.

— —

Dăm ca pozitivă știrea că pe ziua de 1 Decembrie d. Petru Fîntînaru va fi silit să demisioneze și din postul de inspector școlar și din acel de membru al comitetuluĭ școlar.

— —

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

14)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

II

Ceĭ doĭ convivĭ din urmă, așteptațĭ, întrară aproape împreună. Intăĭ întră judecătorul de instrucție Amadieu, un intim al caseĭ, un om mic de vre-o patruzecĭ și cincĭ de anĭ, pe care o afacere recentă anarhistă îl pusese în evidență. Avea o pată lată și regulată de magistrat, cu favoriți marĭ blonde, servindu-se de un monoclu în dosul căruia ochiul îĭ scînteia. Dealtmintrelea, foarte obișnuit cu obiceiul saloanelor, făcea parte din școala nouă, psicholog de seamă era autorul uneĭ cărțĭ prin care răspundea abusurilor psichologieĭ criminaliste, era foarte ambițios, îĭ plăcea mult publicitatea, pîndind în tot deauna afacerĭ răsunătoare carĭ daŭ gloria. In sfîrșit apăru generalul de Bozonnet, moșul după mamă a luĭ Gérard, un bătrîn nalt și slab, cu nasul aquilin. Și pe care reumatismele îl făcuse să între în retragere. Făcut colonel după rezboiŭ, drept resplată pentru frumoasa luĭ purtare de la Saint-Privat, pastrase luĭ Napoleon III credința jurată, cu toate simpatiile sale profund monarhiste. Iĭ se trecea în lumea sa acest soiŭ de bonapartism militar, din cauza amărăciuneĭ ce punea în acuzarea Republiceĭ că omorîse armata. Și barbat viteaz, adora pe sora sa, doamna de Quinsac, așa că părea că ascultă maĭ cu samă uneĭ dorințĭ secrete a acesteia primind invitațiile baroaneĭ, ca pentru a face maĭ naturală și maĭ scuzabilă prezența continuă la dînsa a luĭ Gérard.

Indată după dînșiĭ întrară baronul și Duthil, rîzînd cu zgomot, un rîs exagerat fără îndoială, pentru a face să se creadă în perfecta lor libertate de gîndire. Trecură în sala de masă, unde ardea un foc mare, a căreĭ flăcărĭ vesele străluceau ca o rază de primavară, în mijlocul mobielor engleze fine de acaju deschis, încarcate cu argintărĭ și cristale.

Odaia, de un verde ca mușchiul thăr, cu masa, în mijloc, cu bogăția tacîmurilor și albeața pînzăturilor, înfrumusețate cu broderiĭ de Veneția, părea eă înflorise, plină de trandafirĭ de culoarea ceaiuluĭ, admirabile florĭ pentru sezon și de un parfum îmbătător.

Baroana așeză pe general la dreapta eĭ, pe Amadieu la stînga. Baronul își așeză pe Duthil la dreapta și pe Gérard la stînga. La urmă copiiĭ se așezară la cele două capete, Camille între Gérard și general, Hyacinthe între Duthil și Amadieu. Și de îndată, chiar de la ouale ferte cu trufe, converzația începu, familiară și veselă, acea converzație a dejunurilor Pariziene, în care defilează întîmplările marĭ și micĭ din ajun și din dimineața aceea, adevărurile ca și minciunele de prin toate părțile, scandalul financir, faptele politice, romanul apărut, piesa jucată, istoriĭ carĭ nu se pot spune de cît la ureche și care aicĭ se spun cu voce tae. Și sub ușurința spirituluĭ cheltuit, sub rîsul adesea fals, e-care își păstrează necazul său, durerea interioară, o, durera sufletească care merge cîte odată pînă la agonie.

Vitejește, cu obișnuita-ĭ îndrăzneală liniștită, baronul vorbi cel dintăĭ despre articolul din *Vocea Poporului.*

Iea spuneți-mĭ, ațĭ cetit articolul luĭ Sagnier, de astăzĭ dimineață. E unul din articolele luĭ bune, are vervă, dar ce nebun periculos!

Aceasta înveseli pe toată lumea, căcĭ ar fi jenat pe toțĭ, dacă cineva altul ar fi spus un cuvînt despre acest articol.

— Iar reîncepe Panamaua, strigă Duthil. Ah! Aceasta nu se poate, am avut destul scandal!

— Afacerea drumurilor de fier africane, reluă baronul, e limpede ca apa de izvor ! Pot dormi liniștiți toțĭ aceia pe care-ĭ amenință Sagnier..... Nu, vedeți d-v. aceasta-ĭ o lovitură pentru a resturna ministerul Barroux. Are să fie de sigur in curînd, o cerere de interpelare, aveți să vedeți ce zgomot are să facă.

— Presa aceasta de denunțărĭ mincinoase și de scandal, zise încetișor Amadieu, este un pericol care va perde Franța. Ar trebui legĭ.

Generalul făcu un gest de mînie.

— Legĭ, dar la ce-s bune ? Cînd lipsește curajul de a le aplica.

Urmă o tăcere. Cu un pas discret maître d'hôtel oferea niște peștișorĭ roșĭ prăjiți. Serviciul liniștit, în tăcerea caldă și parfumată a odăieĭ, nu lasa să se audă nicĭ un zgomot de tacîmurĭ orĭ farfuriĭ. Deodată fără ca să se știe cum, converzația se schimbă brusc, o voce întrebă:

— Atuncĭ, reluarea pieseĭ s'a amînat ?

— Da, respunse Gérard, am aflat azĭ dimineață, că *Polyeucte* nu se va reprezenta înainte de April cel maĭ de vreme.

(Va urma).

Tîrgul Cerealelor

— Serviciul Semaphoruluĭ —

Brăila 5 Noembrie 1897.

Scăderile zilnice a burselor americane aŭ redus cererea consumaţiuneĭ şi orĭ-ce interes a speculaţiuneĭ din Continent.

Activitatea ultimeĭ sĕptămînĭ a dispărut cu totul, făcînd loc uneĭ stagnaţiunĭ complecte pe pieţele din Germania, Londra şi Anversa. Aicĭ grîne foarte neglijeate şi aproape fără cumpărătorĭ, cu toate concesiunile mieĭ din partea vînzăterilor.

Porumb d'asemenea maĭ calm, numaĭ oarzele bune, căutate.

Navlurile şlepurilor maĭ puţin căutate; însă de vapoare ferme, cu toate că închiderea navigaţiuneĭ din Azow este eminentă.

Cota oficială

Brăila 5 Noembrie 1897.

Cereale vîndute 25570 hect.

Grîu mexim preţul 10 şlep. Grîu minim preţul 8.90 magasie. Porumb maxim % kgr. preţul 7.90 vagon. Porumb minim % kgr. preţul 5.75 vagon. Cinquantin % kgr. preţul 8.40 vagon.

Cereale sosite pe apă 19000 hect. Cereale sosite pe uscat 25700.

Galaţĭ 5 Noembrie 1897.

Cinquantin vechĭ 3500 hect. 63 libre 6 leĭ 80 b. magasie. Sacară 1800 hect. 48½ libre 5 leĭ 60 b. şlep. Orz 3000 hect. 42 libre 4 leĭ 10 b. obor.

Constanţa 5 Noembrie 1897.

Orz 2500 hect. 4 leĭ 10 b. In 400 hect. 13 leĭ. Secara 880 hect. 5 leĭ 20 b. Meiu 350 hect. 4 leĭ 50 b. Ovăz 145 hect. 3 leĭ 40 b. Rapiţa 420 hect. 6 leĭ 80 b. Grîu de toamnă 580 hect. 11 leĭ 60 b. Grîu vechĭ 200 hect. 13 leĭ 20 banĭ la magasie.

Gazetele ungureştĭ spun că la Paris s'a constituit un sindicat de bancherĭ francejĭ cu scop de a emancipa Romînia de piaţa financiară a Berlinuluĭ.

— —

In oficina ziaruluĭ *Drapelul* se ţin dese întrunirĭ ale căpiteniilor grupuluĭ aurelianist, discutîndu-se mereŭ neterminabila chestie a împăcăreĭ cu guvernul.

Se pare, însă, că succesul acestor discuţiĭ merge progresînd în sensul uneĭ punerĭ la cale cu sturziştiĭ, de oarece *L'Indépendance* afirmă că oraşul Craiova a fost ales ca teatrul acestuĭ mare eveniment. D. Vîrvoreanu, mare proprietar din Oltenia, a şi adunat 2000 de leĭ destinaţĭ pentru un banchet politic în Craiova, la care banchet vor fi învitate toate căpiteniile liberale. In cursul acestuĭ banchet şi cu paharul la gură se va sigila reconciliarea dintre fraţiĭ căuzaşĭ.

— —

Zilele acestea a încetat din viaţă femeia Sevastiţa Glichi, din Galaţĭ, în etate de *105* anĭ.

— —

La consfătuirea intimă din Cluj a fruntaşilor romînĭ s'a votat în unanimitate încrederea în dr. I. Raţiŭ, care a declarat că de mult hotărîse să reia lupta în contra stăpînireĭ ungureştĭ.

Apelul d-ruluĭ Lucaciŭ a produs o impresie escelentă şi şi-a exprimat dorinţa cu atît d-sa cît şi persoanele grupate împrejurul *Tribuneĭ Poporului* să se reintoarcă la matcă.

—

D. C. Ghica-Delenĭ, proprietarul moşieĭ Delenĭ din judeţul Botoşanĭ, a reparat toate bisericele de la proprietatea d-sale.

Fapta pioasă a d-luĭ C. Ghica-Delenĭ vorbeşte de la sine.

— —

După informaţiunĭ ce avem din Dobrogea, o vie mişcare de emigraţiune s'a început printre Turciĭ şi Albaneziĭ din această provincie.

Numaĭ în cursul săptămîneĭ trecute, s'aŭ îmbarcat pe vaporul „Principesa Maria" 250 de mahometanĭ, cu destinaţiune pentru Constantinopole.

— —

D-na directoare a şcoaleĭ profesionale de fete St. Sava ne roagă să rectificăm, în sensul următor, informaţia privitoare la darurile trimise de M. S. Regina pentru elevele acesteĭ şcoale:

D-na Vidraşcu a fost însărcinată de M. S. Regina să dea o broşă eleveĭ care a oferit la gară un *sachet* din partea colegelor sale. Fiind-că, însă, la gară eraŭ douĕ eleve, şi de oare ce *sachet-ul* nu fusese lucrat de ele, d-na Vidraşcu a preferit să ceară din noŭ avizul Suveraneĭ.

Descoperirea uneĭ comorĭ

Ziarele din New-York istorisesc aventura senzaţională a unuĭ încrucişător englez, reîntors sunt cîte-va zile din insulele Cocotiere din Pacific., unde a fost trimis în căutarea uneĭ comorĭ.

Ofiţeriĭ acestuĭ încrucişător, numit „l'Impérieuse, aŭ istorisit că povestea uneĭ comorĭ de 30 milioane de dolarĭ, îngropată în una din insulele archipelaguluĭ, nu este o legendă. S'a pus pentru paza comoriĭ o escardă de marinarĭ. Peste putin o altă corabie va pleca în curînd pentru a aduce restul comoreĭ pe care „l'Imperieuse" n'a putut s'o aducă. „L'Imperieuse" a avut pe bord bijouteriĭ şi aur în valoare de aproape 15 milioane dolarĭ.

RÉJANE

— —

Cunoaşteţĭ, poate, cîntecul:

Réjane c'est la Parisienne,
La plus aimée des Parisiens, etc.

Noĭ adaugăm cu deplină certitudine de a fi aprobaţĭ: Réjane este printre cele dintăiu artiste din lume.

In aceste două piese am văzut-o în diferite rolurĭ, în multiple situaţiunĭ şi nu e una în care să nu fi ajuns culmea perfecţiuneĭ.

Puterea-ĭ stă în nespusul său farmec femeesc—fie că reprezintă pe Hélène Ardan primind lumea în saloanele sale, orĭ pe amoreza din actul II-lea, sau pe nenorocita victimă a trecutuluĭ, din actul al III-lea, ea e tot-deauna mărită prin simplicitatea eĭ nemăsurată.

Cuvîntarea-ĭ e o muzică; în fie-care gest orĭ cît de mic, în fie-care mişcare ce ar părea neînsemnată, e o graţie, o armonie care te rîpeşte fără să ştiĭ.

Totul: joc de scenă, joc de fizionomie, totul e superior.

Cît de frumoasă e comedia luĭ Sardou, dar Réjane singură e capabilă de o interpretare ca cea de Marţĭ seara.

La început publicul era cam întristat, căcĭ avea încă în minte pe Hélène Ardan şi regreta imaginea pasionată a adevărateĭ durerĭ.

Dar ce aplause frenetice cînd ducesa de Dantzig, luată în ris de surorile luĭ Napoleon, se mîndreşte de trecutul seu de vivandieră.

E incontestabil, o repet, comedia ca şi drama nu au nicĭ un secret pentru artista neîntrecută, care din nefericire a făcut numaĭ o apariţiune la noĭ. Şi dacă e permis cui-va să aibă preferinţă, eu voĭ păstra veciniс amintirea lacrimelor, durerilor şi revolteĭ pe care Réjane le-a simţit jucînd rolurile sale.

O PARALELĂ

S'a făcut caz cu prilejul venireĭ MM. LL. Regele şi Regina în Iaşĭ de faptul că uniĭ din oameniĭ noştri politicĭ au *sărutat mînă* Regeluĭ.

Pe cît de politicoasă se consideră sărutarea mîneĭ Regineĭ, ca damă, de către toate doamnele tinere eşite întru întîmpinare, pe atît se crede de extraordinar faptul că oameniĭ politicĭ să sărute mîna luĭ Vodă.

Nu discut aicĭ moralitatea acestuĭ fapt, nicĭ nu e rostul de a cîntări gravitatea acestuĭ fapt.

Afle cititoriĭ că obiceiul de a *săruta mîna* luĭ Vodă e vechiŭ la Romînĭ şi că se practica des la orĭ-ce ocaziune, maĭ ales la suirea sa în scaun.

A săruta mîna cuĭva înseamnă în certe cazurĭ stimă, datorită superioriţăţiĭ de vrîstă.

A săruta mîna la o damă însamnă politeţă. Acesteĭ politeţĭ se datoreşte faptul că pe alocurĭ se sărută mîna şi la *duducĭ*;

A săruta mîna luĭ Vodă e un semn de adîncă supunere.

In trecut la noĭ cînd totul atîrna de la buna graţie a Domnuluĭ, boeriĭ erau duşĭ a săruta mîna şi poala caftanuluĭ domnesc, ca semn de oarbă supunere ca din partea uneĭ drepte şi credincioase slugĭ.

Şi Domnul la rîndul seu nu era scutit de a face temenele, de a săruta mîna Vizirului şi chiar papuciĭ Sultanuluĭ.

Obiceiul acesta pare a fi oriental, căcĭ acolo a domnit forma monarhică absolută, în care toţĭ cetăţeniĭ erau slugĭ din mila domnuluĭ. In schimb trebuia să fie o prosternare din partea mulţimeĭ.

Turciĭ au adus acest obiceĭ şi la noĭ, căcĭ Domniĭ noştri rînduiţĭ fiind de Poartă au trebuit să se supue la tot formalismul curţeĭ otomane, aducăndu-l apoĭ şi la noĭ acasă.

Alaiul şi pompa cu care erau încunjuraţĭ domniĭ noştri era o copie slabă a alaiurilor din Ţarigrad.

Cu vremea moravurile s'aŭ schimbat, conştiinţa subalternilor s'a deşteptat; şi în măsura în care s'a adus stabilitate în ţară, iar în locul mileĭ domneştĭ a venit puterea legiĭ şi a dictat, în acea măsură raporturile s'aŭ schimbat.

Deja Cuza şi Carol altfel aŭ fost primiţĭ de Sultan, faţă cu domniĭ vechĭ.

Ca urmare aŭ fost că şi în ţară raporturile între domn şi subalternĭ s'aŭ schimbat şi dacă oficialitatea extremă cere în certe cazurĭ să se sărute mîna(?), aceasta trebue luată ca o amintire a vechilor noastre obiceiurĭ, ca un atavism ciudat, cu totul opus moravurilor noastre democratice.

Că în trecut se săruta mîna luĭ Vodă prin obiceiŭ, aducem dovezile a doĭ servitorĭ, D. Cantemir şi Gheorghaki logofăt al doilea.

D. Cantemir vă spune în *Scrisoarea Moldoveĭ* că Domniĭ la întronare sărutaŭ mîna Vizirului, apoĭ papuciĭ Sultanuluĭ, iar la biserica Patriarhieĭ, sărutaŭ mîna Patriarhuluĭ. După ce venea în ţară şi se întrona în Scaun, i se săruta mîna de mitropolit (căruia i-o săruta şi Vodă la rîndul seŭ), apoĭ de episcopĭ şi în fine de toţĭ boeriĭ, care sărutaŭ şi *poala* caftanuluĭ domnesc.

Postelnicul recomandă pe fie-care boer cu vorbele tipice: «Sluga Măriei Tale (N) sărută prea cinstita poală a caftanuluĭ Măriei Tale».

Tot acestea ni le spune şi Gheorghaki log.

«Şi cînd iese Vodă din *ghecit*, staŭ boeriĭ la rînduiala lor, de-ĭ fac alaiu, şi mergînd Domnul la Saivant, merg toţĭ boieriĭ pe rînduială de-ĭ sărută *mîna şi poala*».

Formele totdeauna trăesc maĭ mult ca fondul; şi decĭ şi acest obiceiŭ de a săruta mîna capuluĭ statuluĭ e o formă, ce şi-a avut rostul săŭ din vechĭ.

ULTIME INFORMAŢII

— —

Sîmbătă, 8 Noembre, va avea loc, în sala Pastia, întrunirea cercului de studiĭ sociale, de la orele 2-5 p. m.

La 7 ore seara va avea loc banchetul cerculuĭ.

Intrunirile următoare se vor ţine Duminecă, de la 9—12 dimineaţa şi de la 2—5 după amiază.

D. Titu Maiorescu, rectorul universităţeĭ din Bucureştĭ, se află de astă-zĭ dimineaţă în oraşul nostru.

Primăria a afişat astă-zĭ ordonanţa relativ la tăerea vitelor din noul abator.

La spitalul Paşcanu, aŭ fost internaţĭ tînărul Dumitru Dospinescu din str. Tăutu în vrîsta de 18 anĭ; copilul Natalia Ionescu, din str. Moţoc, în vrîsta de 12 anĭ şi Vasile Creţu, din mahalaua Ţicăŭ în vrîsta de 14 anĭ, bolnavĭ de anghină difterică.

Comisiunea bugetară a consiliuluĭ judeţian compusă din d-niĭ Gheuca, Stavăr, Leonida Gatovski, Niţescu şi Dim. Andreĭ se ocupă cu redactarea proectuluĭ de buget al judeţuluĭ Iaşĭ pe anul 98—99.

Comisiunea de verificare a aceluiaş consiliu se ocupă cu verificarea bugetuluĭ anuluĭ trecut.

Aseară a avut loc întrunirea evreilor din localitate în saloanele Societăţeĭ *Cultura*. După o lungă discuţie s'a cetit apelul care urmează să fie afişat pe zidurile Iasului, drept convocare pentru meetingul de duminecă.

Apelul urmează să fie iscălit de 300 persoane din toate straturile societăţeĭ israilite.

Noul consiliŭ de războiŭ a debutat ierĭ bine. Pe un caporal din intendenţă, care cumula profesiunea sa de militar cu acea de clisiarh la S-tu Pantelimon, l'a condemnat pentru *furtul simplu* a 25 de leĭ din cutia bisericeĭ la 1 an închisoare.

Este drept că acest clisiarh, cam alcoolic din cauza meşteşugului sĕŭ, fiind că 'i-a venit rîndul de judecată abia la ora 5 şi fiind că a băut vr'o douĕ păhăruţe pe nemîncate, 'i se cam lega limba la interogator.

O parte foarte nostimă a fost răspunsul uneĭ martore. Caporalul adusese martorĭ să dovedească cum că furtul l'a comis în stare de necunoştinţă, fiind complect bat.

Prezidentul întreabă pe martoră:

— Aĭ văzut, în dimineaţa faptuluĭ, pe inculpat, şi în ce stare era?

— Era maĭ bat de cît acuma, răspunde martora apărăreĭ în rîsetele întregeĭ săliĭ.

Un mare numĕr de amicĭ politicĭ s'aŭ întrunit aseară în biurourile redacţiuneĭ noastre pentru a discuta asupra modului de a primi pe membriĭ cercului de studiĭ sociale.

S'a hotărît, în unanimitate, să se facă primirea cea maĭ călduroasă oaspeţilor din Bucureştĭ.

Crima din Galaţĭ

Un grec, fost chelner la stabilimentul Francovich, aflînd că nevasta sa trăia de maĭ mult timp, în relaţiunĭ intime cu un d. sub-locot., din localitate, s'a dus erĭ pe la orele 10, la locuinţa sub-locot., şi în urma unor certe violente, a înfipt un cuţit în gîtul femeeĭ sale, care a căzut jos, apoĭ îşĭ aplică şi luĭ o puternică lovitură de cuţit în dreptul inimeĭ, în urma căreia loviturĭ, nu se speră a scăpa cu viaţă.

Parchetul fiind sesizat, a ordonat transportarea victemelor la spitalul Elisabeta Doamna.

Tînărul Gheorghiu, elev în şcoala de ofiţerĭ din Bucureştĭ, secţia cavalerieĭ, îmbolnăvindu-se de tifos, e trimis a casă, la Focşanĭ, unde tatăl seĭ este şeful oficiuluĭ telegrafo-poştal.

Abia ajuns în Focşanĭ, sărmanul tînăr a încetat din viaţă.

Fiul d-luĭ dr. Codrescu, un tînĕr aventurier care se înrolase în legiunea străină franceză, a contractat friguri galbene în Tonkin.

Imbarcat pentru a fi trimis în Franţa, compatriotul a ajuns pînă la Marsilia şi acolo a încetat din viaţă.

D. Sava Pavloff, fost inspector al Banceĭ agricole, a fost angajat de bancherul S. Ch. Daniel ca inspector al tuturor moşielor acestuia.

Alegerea făcută de bancher în persoana d-luĭ Pavloff, este din cele maĭ nimerite.

O mulţime de fabricanţĭ şi bancherĭ din străinătate aŭ sosit de cîte-va zile în Iaşĭ în vederea marelor falimente ce se pregătesc în oraşul nostru.

Aceste pregătirĭ de falimente aŭ produs mare senzaţie şi asupra lor Opinia va publica mîine un însemnat articol de reportaj.

Primăria a afişat ierĭ decizia prin care se face cunoscut că cu începere de Luni tăierea se va face în noul abator.

Administraţia, în entuziasmul eĭ, a hotărît ca Marţĭ să dea foc vechiuluĭ abator.

Ordonanţa administraţieĭ nu vorbeşte nimic despre modul transportăreĭ cărneĭ, de la abator pînă la căsăpiĭ.

Abatoriul vechiŭ va fi ars, pentru că se găseşte într'o stare de infecţiune, iar carnea care se va tăia în abatorul nou, aranjat după ultimele cerinţĭ higienice, va fi transportată şi de acum înainte în căruţĭ infecte, în care să cară gunoaie de prin ogrăzile particularilor. Vom vedea şi de acum inainte căruşiĭ, improvizaţĭ dintre adunătoriĭ de ciolane, cărăbănind carnea, din abator pînă la căruţĭ, în saciĭ în care au carat maĭ întăĭ acele materiĭ higienice, care se găsesc prin gunoaie.

Afirmăm aceasta pentru că până în prezent, conu Iorgu, ca să nu-şĭ piardă originalitatea, n'a luat dispoziţiĭ pentru înfiinţarea căruţelor ermetice şi a căruşilor, în condiţiunile prescrise de regulamentele sanitare.

D. Tacu crede se vede că e de ajuns a zice avem abator higienic.

Mîine se va judeca înaintea tribunaluluĭ secţia II-a, procesul conrumpătorilor de minorĭ, amînat rîndul trecut din cauza lipseĭ unor marturĭ.

In comuna Rĕdiu, d. dr. Motăş, medic primar al judeţuluĭ, a constatat treĭ cazurĭ de scarlatină, dintre care unul mortal.

D. dr. Motăş, a dat instrucţiele necesare pentru izolarea şi desinfectarea bolnavilor.

Servitorul d-luĭ Mateĭ Mancaş din cotuna Propricanĭ, numit Petru Răutu, a fost găsit mort în odaia sa.

Se crede că nenorocitul a murit asfixiat, din cauza mangaluluĭ cu care făcuse foc în acea zi.

Parchetul a fost înştiinţat despre aceasta, şi s'aŭ luat deja cuvenitele măsurĭ pentru descoperirea cauzeĭ morţeĭ.

D-niĭ Leon Vohl, Ghiţescu şi Alexandrescu din Fălticenĭ aŭ făcut apel în contra sentinţeĭ tribunaluluĭ Suceava—sentinţă pe care am publicat'o în numărul de ierĭ a *Opinieĭ*.

Trib. Iaşĭ secţia II a condemnat ierĭ la 6 lunĭ închisoare pe comerciantul Leon Fillerman pentru faliment frudulos.

In ziua de 2 Noembrie, copileĭ Elena a locuitoruluĭ D. Petroşanu din comuna Mironeasa fiind lăsată de mama eĭ în apropierea foculuĭ din vatră, i s'a aprins hainele de pe dînsa şi copila a încetat din viaţă în prada celor maĭ crude durerĭ.

La 26 Noembrie se va ţinea în sala prefectureĭ licitaţia pentru arendarea moşielor din judeţul Iaşĭ, care aŭ rĕmas nearendate din causa neurmăreĭ la plată a arendaşilor.

Ministrul de lucrărĭ publice voind să regulamenteze chestia taxelor pentru trecerea podurilor din ţară, precum se obicinueşte în foarte multe localităţĭ, a cerut prefectuluĭ de judeţ un raport în privinţa podurilor din judeţul Iaşĭ, unde se percep atare taxe.

Curtea de apel a fixat pentruziua de 21 Noembrie, judecata asupra cerereĭ erezilor defunctuluĭ colonel Alcaz, de a scoate din giranţia succesiuneĭ pe d. Nicu Gane, care e şi primarul Iaşuluĭ.

D. Gh. N. Ghica Comăneştĭ a declarat apel in contra sentinţeĭ tribunaluluĭ Bacăŭ, prin care se ordonă aplicarea unuĭ sechestru judiciar asupra munteluĭ Solintar şi Mirieruşul din Ungaria pretinsa proprietate a comitatuluĭ Czick.

Acest important proces se va judeca înaintea curţeĭ de apel secţia II-a din partea d-luĭ Ghica, pentru moment e angajat d. avocat Sculy.

E. MAZLÂM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

Cutia cu scrisorĭ

— —

Domnule redactor,

Ştiam că „*Noutatea*" e un ziar escluziv comercial şi că preocuparea principală a direcţiuneĭ este mijlocul de a face pe un număr cît maĭ mare de copiĭ să cumpere gazeta. In acest scop, ziarul conţine ilustraţiĭ, şarade şi alte jucărĭ.

Am fost, însă, suprins cînd am constatat că gazeta în chestie face şi politică. Un prietin îmĭ arătă, în numărul de Luni, o notiţă în care se vorbea de alegerile judeţene şi se pomenea şi de numele meŭ, bine înţăles sub o formă proprie celor carĭ colaborează la acel ziar.

Permiteţi-mĭ a cita şi vre o două fraze din acea notiţă: „*Hax care de şi clubul conservator hotărîse că se abţie de la alegerĭ totuşĭ a votat.....In sală Hax făcea maĭ multe spirite..... adresîndu-se unuĭ ajent*" etc.

In numărul de astăzĭ, văd altă notiţă, în care se spune că aş fi declarat unuĭ redactor că am fost afectat de acea notiţă, în care de altmintrelea aşĭ fi putut eŭ însumĭ constata că nu e nimic supărător.

Formele etimologice şi modul cum e construită fraza fac de prisos orĭ ce discuţie.

Mĕ preocupă maĭ mult ideia că se poate găsi şi un om serios, care din întîmplare să fi citit notiţa, şi să mĕ considere ca necorect faţă cu partidul din care fac parte. De aceea mĕ grăbesc a face următoarea declaraţie:

De maĭ multă vreme atît eŭ cît şi amicul meŭ Lambrior am manifestat intenţia de a ne retrage din clubul conservator—şi încă înaintea alegerilor judeţene am rugat pe d. Alex. Bădăraŭ să comunice comitetuluĭ, la cea întăĭ şedinţă, hotărîrea noastră.

Acum cred că participarea mea şi a amiculuĭ meŭ Lambrior la acele alegerĭ nu maĭ permite nicĭ o discuţie.

Primiţĭ etc.

L. Hax

Doctorul V. I. Bejan

Medic primar al Institutuluĭ Gregorian

şi

Profesor la Universitate

Consultaţiĭ in cabinetul seu, Strada Armănă in toate zilele de la 1 — 4 p. m.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

PUBLICAŢIUNE

In zilele de 6—20 Noembrie a. c. se vor vinde de bună voe prin licitaţie publică în comuna Vîrtişcoĭ (R.-Sărat) la viile Solomon Sibalis toată averea mobilă compusă din una sută miĭ deca de vin, vr'o 30,000 deca rachiŭ de prune, şi drojdiĭ de diferite grade, vase goale, mobilă de casă şi altele.

Vînzarea se va face en gros şi en detail, începînd de la un vas.

Pentru informaţiunĭ a se adresa saŭ la administraţia viilor saŭ la dd. Leibovitz et Vogel.

De vînzare

Casile din str. de Sus No. 71, compus-din un salon, două odăĭ, un vitraj bucătărie şi pivniţă, casile No. 25, un antret, un salon, două odăĭ, o bucătărie, o sufragerie şi pivniţă.

A se adresa la d. Gh. Smîdu, str. Serărie No. 129.

A apărut

în editura tipografieĭ „DACIA"

Preistoria şi Popoarele Arice

de Gr. C. Buţureanu *pentru trebuinţa elevilor de Licee, şcolĭ Normale Seminariĭ etc.*

Preţul 75 banĭ exemplarul.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se adresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul de **40 leĭ lunar**. Conversaţia în casă e în limba *Germană* şi *Francesă*. Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **si a decanuluĭ artiştilor ieşenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru*, **Bere** *Peleş*, **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMȚ

Subsemnatul am onoare a inștiința pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ orașul Târgu-Neamț, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirmile orașuluĭ Tg.-Neamț, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraș și că n'am cruțat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belșug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., și un mare deposit de ape minerale din țară și străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branșa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parțiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iașĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iașĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Pașcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoșanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărășeștĭ	25	55	16	85	11	30
Focșanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureștĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bârlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboșĭ	—	—	—	—	—	—
Galațĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărășeștĭ	20	40	14	05	9	06
Focșanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeștĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureștĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la șoșaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iașĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRȚI
și
Incadrare de Tablouri
a tipografieĭ „Dacia"
Iașĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateță și promptitudine toate lucrările aingătoare de această branșă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ȘCOALELE ROMÂNEȘTI
Exemple, regule, analize literare, notițe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit și nonpareil).
PREȚUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI București. 58

Agenția Teatrală
28—Str. Lăpușneanu—28

Primește abonamente, anunciurĭ și orĭ-ce soiŭ de publicațiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* și revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* și *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru țară și străinatate și *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ și toate combinațile uzitatei

---

Dimineața și Seara
CALDE DIN CUPTOR
CHIFLE, FRANZELE, COZONACĬ, PRAJITURI
Crafle, Turtă dulce, Posmacĭ etc.
LA
strada de Sus 168 **FERD. SZAKMARY** strada de Sus 168
Premiat de două ori cu medaliĭ de aur

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iașĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ȘI FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparațiune proprie, remediu sigur contra mătrețeĭ
1 LEU FLACONUL

Dacă voițĭ să bețĭ o cafea bună și higenică cereți la toate băcăniile
N U M A I
CAFEA REGALIA
La fabricei A. WEINRER din Iași
Premiată la expoziția din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT
Singurul surogat SPORNIC și NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ și un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiștĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ și CEA MAI HIGIENICĂ.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila
Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsațĭ

„GENERALA"
Asigurărĭ în condițiunĭ libere și avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT
In ramura „vieței" „GENERALA" *asigură:*
după combinațiunile cele maĭ noĭ și maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere și timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viață și în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăților la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinațiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50.000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condițiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378.55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunță la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 și îĭ eliberează și o poliță achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunță la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:
Capitale în caz de viață, asigurărĭ reciproce și rente viagere în toate combinațiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informațiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureștĭ, 2 Strada Smârdan, și la toate agențiile din țară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iași
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somitățile medicale, maĭ ales prin abondența sulfaților de *sodiu* și *litiu* ce conține.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgație, nu face nicĭ un deranjament în stomah și nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile și drogheriile.

Depositul și orĭ-ce informațiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iași.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *București, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent à l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"
TIPOGRAFIE-EDITOARE
Strada Golia 42—IAȘI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt și în condițiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURĬ
Borderourĭ și Compturĭ
Cărți de vizită
REVISTE LITERARE ȘI ȘTIINȚIFICE
în orĭ-ce format și limbă
Jurnale Cotidiane și Hebdomadare
TEZE
SCRISORĬ COMERCIALE
Cărți-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAȚIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ȘI AFIȘE
în diferite culorĭ și mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă și de nuntă
MENIURĬ
CĂRȚI DE ABONAMENTE
CIRCULĂRĬ
CONDICĬ à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRĬ
CĂRȚI DIDACTICE
CONDICĬ și REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iași, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA"
din Sibiiŭ

Prețul abonamentuluĭ:

Pentru	1 an	40 leĭ
«	6 lunĭ	20 «
«	3 lunĭ	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs impreună cu o pivniță foarte vastă și o odaie-bufet.

Pentru informațiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb și roș, recolta anilor 1891, 1892, 1985 și 1896, din viea Naslău de pe moșia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA". Tipografia-editoare Str. Golia.—Iași.

ANUL I No. 1[illegible] — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — SIMBĂTĂ 8 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşi la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşi şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Congresul Cercului de Studii Sociale

Cercul de studiĭ Sociale

Mîne are loc în sala Pastia întrunirea cerculuĭ de studiĭ sociale. Toţĭ cîţĭ doresc îmbunătăţirea moravurilor noastre politice, trebue să salute cu adîncă bucurie acest eveniment. Intăia dată se întîmplă în sala Pastia, o adunare de oameni care se va ocupa, de politică ce e dreptul după cum s'aŭ ocupat atîtea alte adunărĭ în aceeaşĭ sală, dar fără să se gîndească la efectul imediat, pe care cuvîntările lor 'l vor face asupra celor adunaţĭ în sală, de la votul cărora mîne va atîrna soarta celor ce vorbesc saŭ a partiduluĭ pe care îl reprezintă aceştia.

Membriĭ cerculuĭ, cu pretenţiunĭ mult maĭ modeste de cît aceea de a determina prin cuvîntarea lor masele electorale, lăsînd de o parte artificiele retorice şi tot aparatul de acasie, vor face nu discuţiunĭ academice de sociologie, ci discuţiunĭ politice, adică vor discuta ideĭ suggerate de faptele întîmplate erĭ şi în vedere că aceste ideĭ vor putea servi mîine pentru a ajuta la rezolvirea chestielor la ordinea zileĭ.

Pentru prima oară mîne vom auzi în sala Pastia atîţa oamenĭ eminenţĭ, vorbind numaĭ din convingerĭ şi din dragostea ce o aŭ pentru ideĭ.

Ast-fel de cercurĭ există în marele oraşe din Anglia şi Franţa, întocmite în scopul ca tineritul care se destină politiceĭ, fie că ar fi deja inregimentaţĭ în vre un partid, fie că ar fi neînregimentaţĭ, să găsască un mediŭ favorabil pentru formarea de convingerĭ. Membriĭ care formează aceste cercurĭ îşĭ servesc reciproc de public, care prin controlul inteligent ce-l exercită obligă pe ceĭ ce aŭ ideĭ de expus saŭ să şi le întemeeze pe argumente solide saŭ să se convingă că părerile lor nu reziztă la un examen serios şi deci să renunţe la dînsele.

Un ast-fel de cerc, care a avut o mare înrîurire asupra Franţieĭ din timpurile noastre este acel din Paris, intitulat Conférence Mallé-Tacqueville după numile a doĭ celebri oamenĭ de stat, carĭ aŭ onorat tribuna franceză prin cultul ideilor. In această conferinţă întîlneştĭ, şezind alăturĭ şi participînd la aceleaşĭ discuţiĭ, pe deputatul care are deja un nume în parlament şi pe tînărul care e aproape de a-şĭ termina, fie facultatea de drept, fie şcoala de ştiinţe politice şi care gîndeşte să se consacre cariereĭ politice. Chiar străiniĭ sunt admişĭ în această conferinţă şi mulţĭ din aceştia aŭ dus cu dînşiĭ, în patria lor, o amintire neştearsă despre Franţa, împreună cu ideile şi bunele deprinderĭ în care aŭ fost educaţĭ în acea conferinţă. Mulţĭ dintre aceĭ care aŭ astă-zĭ un nume în politică, fie în Franţa, fie în micele state al cărora tinerit îşĭ face cultura în Franţa, aŭ trecut prin acea conferinţă.

Dacă cu toată decadenţa în care se află parlamentarismul, maĭ ales în ţările latine, Franţa se menţine atît de sus faţă cu Italia de exemplu, unde nu maĭ există macar nicĭ partide politice, ci numaĭ individualităţĭ politice cu clientele maĭ mult sau maĭ puţin numeroase în jurul lor, se datoreşte faptuluĭ că între oamenĭ politicĭ carĭ aparţin la grupărĭ deosebite există un număr de ideĭ comune, la care aŭ contribuit cu mult, cercurile de studiĭ politice.

Onoarea de a fi înfiinţat un cerc de studiĭ sociale revine fruntaşilor din partidul conservator ca Panu, Tache Ionescu, Filipescu, M. Vlădescu etc., nume care sunt o garanţie despre seriozitatea opereĭ. Cercul a fost înfiinţat la timp. Moravurile noastre politice sunt ameninţate să scoboare ultima treaptă de decădere, otrăvite de a tot puternicia şcoaleĭ oportuniste a luĭ Ioan Brătianu, care a făcut că în politica ceĭ maĭ mulţĭ nu se ocupă de cît de profitul ce li va aduce atitudinea lor, oportunism care a introdus scepticismul chiar şi în inimele calde ale tineritului. Atîrnă de la concursul pe care oamenii luminaţĭ, îl vor da acestuĭ cerc, ca scopul înalt al întemeetorilor să fie realizat şi ca boala moravurilor politice să fie oprită la timp.

Maĭ ales membriĭ partiduluĭ conservator sunt interesaţĭ la reuşita cerculuĭ. Afară de chestia de amor propriu că cercul este fundat de nişte fruntaşĭ conservatorĭ şi deci nereuşita ca şi reuşita luĭ se va resfrînge şi asupra partiduluĭ în care întemeetoriĭ ţin un loc atît de important, afară de aceea că partidul conservator ca mare partid de guvern are răspundere de mersul moravurilor politice ale ţareĭ, lucrarea cerculuĭ e de natură a folosi mult partiduluĭ.

In starea actuală a partiduluĭ conservator, solidaritatea membrilor din partid nu se maĭ poate baza pe comunitate de clasă socială şi după tristul exemplu ce ni l'a dat partidul advers nu trebue să se bazeze nicĭ pe satisfacerea intereselor personale ale membrilor partiduluĭ. Nu maĭ rămîne alt mijloc pentru a lega elementele partiduluĭ, de cît comunitatea de ideĭ asupra problemelor de mîine. Tocmaĭ la aceasta tinde cercul de studiĭ.

Iată atîtea motive, care mĕ face să salut cu admiraţiune pe intemeetoriĭ cerculuĭ, carĭ mîne vor fi în mijlocul nostru, şi să indemn pe toţĭ membriĭ partiduluĭ conservator din Iaşi, ca şi pe toţĭ oamenii inteligenţĭ pe care îĭ doare inima de viitorul ţareĭ, să pue umărul la opera întreprinsă de Cercul studielor sociale.

A. A. Bădărĕŭ

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Muzica me juvat. — Aşa ar putea spune— dînd verbuluĭ latin o semnificare puţin diferită de cît în dictonul latin — mulţĭ din începătoriĭ şi primitiviĭ noştri făuritorĭ de stihurĭ devenite „populare", în lumea mahalelor, unde se cîntă, „Pe sinul tău iubit" şi alte de asemenea virile producţiunĭ pentru femeĭ.

Aceĭ care aŭ meditat puţin asupra „muziceĭ" noastre, aŭ putut observa fenomenul relevat în parte într'un articol din *Opinia* de ierĭ. Numeroasele compoziţiĭ muzicale, singurele răspîndite în marele public, se adresează în deobşte *celor maĭ proaste* producţiunĭ poetice. Un motiv psihologic e lesne de găsit: artistul compozitor are trebuinţă de libertatea toată; el trebuie să fie neatîrnat de text, stăpîn pe armonia instinctuluĭ sĕŭ muzical. Versul profund, intens, larg, bogat în epitete e protivnic *uşurinţeĭ* compunerilor grabnice, menite să fie date în vileag fără întîrziere. Rima saracă, un conţinut anemic, o aparenţă de simţire convine maĭ ales belşugului de compoziţiĭ artistico-comerciale.

Cutoate aceste unele din acestea ne uimesc prin frumuseţe, unele ating răsunător coarda frumosuluĭ, purtînd în ele o scînteie de nemurire de care, vaĭ! se anină—coadă pe urma cometeĭ—stihul agramat. Nu vi s'a întîmplat uneorĭ să constataţĭ faptul acesta în momente cînd în lumina uneĭ dulcĭ armoniĭ aţĭ analizat umbra cuvîntătoare a uneĭ romanţe ce răsună în inconştient?

Acum cîte-va zile, în faţa Carmen Sylveĭ, s'a executat pe scenă de cătră splendidul cor mitropolitan nişte cîntece de Heine. Ştiţĭ cum suna versul genialuluĭ poiet:

Un tînăr fata mult iubi
Fugiră eĭ tainic din casă s'a dus
Nicĭ mama, nicĭ tata, nimic nu ştia
Umblat-aŭ eĭ pe icĭ colea
Noroc însă eĭ nicĭ cînd n'aŭ avut
S'aŭ prăpădit, aŭ murit.

Orĭ cîtă muzică frumoasă ar scrie d. Muzicescu, nu-ĭ vom ierta că a cheltuit pe o *asemenea* vinovată traducere a celuĭ maĭ muzical poiet al lumeĭ.

Dar cît de frumoase eraŭ versurile în gura coruluĭ mixt!...

Musica me juvat...

Ce e teatrul „nostru"

Acum două zile în coloanele ziaruluĭ nostru s'a dat adăpost unuĭ articol „Teatrul nostru" în care cetitoriĭ au recunoscut neaparat doleanţele unuia deaĭ sceneĭ, doleanţe înduioşătoare într'adevăr dar care nu ne pot convinge că suntem noĭ întru cît-va vinovaţĭ de falimentul teatruluĭ nostru naţional.

Mărturisesc de la început, că în momentul cînd scriu liniile acestea, pe scena noastră „naţională" se reprezintă mult-naţionala piesă Nou-nou, pe care o presupun foarte hazlie, foarte amuzantă, dar care, în cumpănă cu alte preocupărĭ intelectuale, nu m'a ispitit în deajuns să mă deranjez. Mărturisesc de asemenea, cu tot cinismul că în două serĭ consecutive, cu toate preocupările şi datoriile profesionale, am sacrificat, cu cea maĭ vie nerăbdare şi plăcere atenţia şi aplauzele uneĭ trupe străine.

Şi recunosc încă adevărul trist: că în parte se datoreşte acestor *din urmă două spectacole faptul că nu mă pot decide a sacrifica o seară întreagă spectacoluluĭ de astă-zĭ.*

Căcĭ d-niĭ artişti, sau prieteniĭ artişti, să nu uite că a asista la un spectacol va să zică nu numaĭ modesta cheltuială—grea pentru unia—dar şi patru oare, cel puţin, de răbdătoare luare aminte, cu antracte, cu aşteptărĭ, cu neplăcerĭ. In schimbul jertfeĭ de banĭ şi de vreme nu are spectatorul dreptul *de a cere o* reală *satisfacţie estetică, o deplină mulţămire a vederiĭ, a auzuluĭ, a dispoziţieĭ sufleteşti pe care, în genere, nu i le poate procura scena noastră. Mărturisesc orĭ ba artiştiĭ noştri adevărul acesta?*

*

Scena noastră! Da. Putem însă, pretinde că teatrul e al nostru, *cînd în fapt repertoriul dramatic ne înfăţoşează moravurĭ, întîmplărĭ, aventurĭ, caractere, costume—străine?*

A ajuns la culme banală plîngerea eternă: că publicul nostru nu recunoaşte importanţa instituţieĭ naţionale, că teatrul nostru nu serveşte decît trupelor străine şi exotice; că nu se descurajează decît tot ce e romînesc—şi aşa maĭ departe. Lucrul însă nu e de mirat, şi nu se întîmplă numaĭ la noĭ.

Réjane, grandioasa artistă pe care atît am amplaudat-o cu atîta entuziasm, a încasat sumele marĭ nu în oraşul nostru ci la Berlin, la Viena, la München, la Strassburg, oraşe germane, *duşmane de moarte Franţeĭ şi avînd toate o artă* superioară *„naţională" prea suficientă ca să mulţămească toate spiritele. Şi aţĭ dori, d-lor artiştĭ, ca noĭ să nu vorbim cu lăcomie şi să plătim cu sacrificiĭ enorma plăcere a unuĭ spectacol de artă genială şi să nu avem pururea în vedere că francul trebue păstrat pentru... sufleurul nostru naţional!*

Rog să nu se supere nimenĭ. Dar în ce ordine de sentimente va fi figurînd sentimentul resemnăriĭ fără marginĭ, ca să îndur, după o reprezentaţie splendidă, tortura de a auzi glasul sufleuluĭ, fie chiar „naţional?" Incă odată nu e vina actorilor noştri. Dar pînă cînd se va rezolvi odată dilema grea: dacă e vina lor, că nu vine publicul la teatru, orĭ a publiculuĭ că artiştiĭ nu pot fi conştiincioşĭ — avem voie să nu ne falşificăm gîndirea şi simţirea îmboldind fără convingere încurajarea escluzivă a uneĭ arte locale saŭ, dacă vreţĭ, naţionale. Putem numaĭ să-ĭ dorim izbîndă şi progres.

*

„Daţĭ artiştilor o sală plină şi atenţia ce merită şi descurajarea va dispărea, făcînd loc doruluĭ de muncă şi dragosteĭ frumosuluĭ".

Fraza e frumoasă, corectă, duioasă — dar nu maĭ logică decît cererea publiculuĭ: „Daţi-ne o scenă interesantă, un spectacol captivant, emoţiunĭ şi arta superioară precum avem dreptul să avem în schimbul banuluĭ nostru—şi indiferenţa noastră va dispărea făcînd loc curiozităţiĭ şi aplauzelor".

*

America este astăzĭ la ordinea zileĭ printr'o rară originalitate. O grevă generală de artiştĭ se anunţă ca o ameninţare la excesiva încurajare ce se dă trupelor străine, care invadează din Europa pentru a stoarce bogăţiĭ. Iată dară încă o afirmare că „boala" e generală şi nu caracteristică ţăriĭ noastre. Sentimentalismul e ridicul cînd nu e la locul luĭ şi patriotismul nu se manifestă prin absurdităţĭ.

Este nedrept să judecăm *după criteriĭ pretenţioase—în orĭ ce ramură a arteĭ.*

Şi e nedrept bună oară să cumpăneştĭ măsura talentelor noastre de orĭ-ce ramură artistică după expresiile cele maĭ înalte ale arteĭ universale. Ar fi nedrept şi, să spunem cuvîntul, nepatriotic.

Cînd însă a avut arta naţionulă prilejul de a se plînge în această privinţă? Cînd a meritat „critica" teatrală imputarea că trece cu vederea talentele sceneĭ? D-na Pruteanu a fost slăvită în rolurĭ de forţă ca Ofelia, Iulia, Desdemona—nu doară judecată cu măsura care s'ar aplica artisteĭ Romanescu, ca să nu vorbim de Sarach Bernhard. D-na Atena Georgescu a fost purtată în triumf pentru creaţiile luĭ Caragiale. Tineriĭ noştri artiştĭ ca Penel, Dragomir, Sturdza etc. au fost fixaţĭ *şi indicaţĭ atenţiuniĭ publice, cînd abia puteau dori succesul unuĭ rol de oare-care însemnătate. Cît despre „bătrîniĭ" noştri ca Arceleanu, Alexandrescu, Popovicĭ, Constantinescu, Ionescu etc. sunt priviţĭ—hors concours....*

Talente abea manifestate, d-ra Costişanu bună oară, orĭ d. Morţun, sunt scoase la iveală fără nicĭ o şovăire. In ce ţară, în ce literatură ar putea visa artiştiĭ noştri un traĭ maĭ ideal—dacă publicul ar fi de părerea „criticeĭ" noastre, în adevăr asămănătoare unor „parigoriĭ de oamenĭ bolnavĭ"?....

Nu. Să fim serioşĭ şi să dăm publiculuĭ ce e al publiculuĭ, adecă dreptatea; iar sufleruluĭ ce-ĭ al sufleruluĭ,—adecă indiferenţa.

Leandru

Curaj de frică

Unguriĭ, speriaţĭ de agitarea chestieĭ naţionale în Romînia, publică prin *Münchener Allgemeine Zeitung* **aprecierĭ asupra relaţiunelor dintre Ungaria şi Romînia. Eĭ contestă Romînieĭ dreptul că** *„sub pretextul că e alipită tripleĭ alianţe să intervie în afacerile interne ale Ungarieĭ. Articolul, sfîrşind cu declaraţia că guvernul unguresc nu va face nimic pentru îmbunătăţirea soarteĭ Romînilor din Transilvania şi Ungaria, exprimă speranţa că d. Dim. Sturdza va opri agitaţiile din Bucureştĭ în cestiunea naţională."*

Ne îndoim că Unguriĭ vor cîştiga procesul cu asemenea *argumente.*

TELEGRAMA

Simpaticiĭ noştri adversarĭ politicĭ aŭ început, în fine, să simtă că miroase a praf de puşcă în atmosferă. Băgînd de seamă că se apropie rĕsboiul, caută să învedereze că e pretutindenĭ pace.

Ceĭ din Bucureştĭ pretind că se impacă, pe cînd ceĭ de la Iaşĭ afirmă că s'aŭ şi împăcat deja—atîta e de adevărată zicătoarea: „Capra sare masa, iada sare casa".

Şi pentru a da aparenţe de seriozitate acesteĭ pretenţiunĭ absurde, ceĭ din Iaşĭ aŭ împrumutat un şurub grosolan de la comediile burleştĭ carĭ aŭ legănat tinereţile moşnegilor noştri. Anume, seara, cînd lumea e adunată la cele douĕ cafenele ale oteluluĭ Traian, fie care colectivist e dator să se urce la club, ca să 'ĭ se comunice vestea cea mare. Şi, ca să se pară că sunt mulţĭ, fie-care trebue să se urce de cîte douĕ şi de cîte treĭ orĭ — ca în operetele cu subiect militar, unde acelaşĭ semipluton trece de zece orĭ prin fundul sceneĭ ca să dea iluzia uneĭ marĭ oştirĭ.

La club, li se spune verde că n'a venit nicĭ o ştire din Bucureştĭ — dar că dintr'un moment într'altul, trebue să pice. La cafenea, colectiviştiĭ povestesc că a sosit o telegramă de la clubul liberal din capitală, care anunţă că toate nuanţele liberale s'aŭ împăcat şi s'aŭ contopit într'un imens ghiveciŭ. Această telegramă, adaugă eĭ fără să fie rugaţĭ, se va afişa pe stradele Iaşuluĭ pentru ca toată lumea să ia cunoştinţă de ea.

A trecut o sĕptămînă încheiată de cînd suntem ameninţaţĭ cu această telegramă, şi zidurile oraşuluĭ sunt virgine, încă, de placarda făgăduită—doar afişele teatruluĭ de fanţoşe se resfaţă pe pereţĭ cum se resfaţă Conu Iorgu la primărie.

Ceea ce e dramatic în această situaţie comună, este faptul că, pe cînd sturdziştiĭ întind buzele pentru o sărutare frăţească, aurelianiştiĭ le întorc spatele cu o vădită supărare.

ION.

Literatura şi Democraţia

Ce indiciĭ putem noĭ deduce despre «starea spiritului» societăţeĭ contimporane, făcînd studiul literatureĭ?

Această chestiune şi-o pune un talentat scriitor, d. Gaston Deschamps, şi la care caută să respundă printr'o serie de articole critice, reunite sub fericitul titlu: *La Vie et les Livres.*

Orĭ-ce operă de artă, orĭ-ce roman, orĭ-ce poezie, implică o concepţiune despre lume, concepţiune clară sau obscură, complexă sau elementară, un respuns vag sau precis al eterneĭ chestiunĭ asupra sensuluĭ vieţeĭ, asupra aceluĭ *ceva* care te scapă de suferinţe, de o situaţie tristă. Şi aceasta o face Deschamps în cartea sa, urmărind pe contemporaniĭ săĭ în căutarea Fericireĭ, Frumuseţeĭ, Energieĭ...

El se adresează de la început la doĭ marĭ cugetătorĭ, carĭ au fost sărăpinii veneraţĭ aĭ generaţieĭ actuale: la Taine şi Renan. Ambiĭ erau imbibaţĭ de ştiinţă şi ambiĭ aveau perfecţiunea intelectuală.

Taine îşĭ făcea o reprezentaţiune nesfîrşit de tristă a anuluĭ şi a natureĭ; Renan, o imagine surîzîndă şi veselă. Taine a fost un stoic spinozist; Renan devine un epicurian superior. La chestia dureroasă: «Ce ne mîntuie de suferinţĭ?» el respundea: «Pentru omul onest, onestitatea; pentru femeea frivolă, viciul; pentru beţiv, beţia...»

Intrebaţĭ pe Bourget, unde este mîntuire. Altă dată v'ar fi respuns: «In plăcerile rafinate pe care le procură o epocă de decadenţă». In urmă însă el s'a dedat melancolieĭ, a scris *Disciple*, s'a convertit la alte credinţe, rătăceşte prin statele Europeĭ, colindă muzeele, passagiurile, încîntătoarele existenţĭ întrevăzute în trecere şi apoĭ ne dă floarea senzaţiunilor şi a visurilor sale.

Purificaţĭ viaţa prin puterea suverană a arteĭ, zic uniĭ estetecianĭ. Infundaţi-vĕ după Lecon e de Lisle în pesimismul luĭ Buda, saŭ frămîntaţi-vĕ capul cu nesolubilele teoriĭ metafizice, după Sully-Prudhomme. Saŭ maĭ bine admiraţĭ simboliştiĭ, care neglijează gîndirile şi întunecă sentimentele în muzica vorbelor. Neo-catoliciĭ luĭ Verlaine, aĭ luĭ Huysmaus vĕ vor conduce—numaĭ de-ĭ veţĭ urma în muzica cuvintelor, fără ca să pricepeţĭ nimic.

Alţiĭ vĕ sfătuesc să căutaţĭ fericire nu numaĭ în contemplare, dar şi'n acţiune. Aceştia sunt profesoriĭ bine-făcătoareĭ energiĭ. «Fiţĭ cruzĭ» zic discipoliĭ luĭ Nietsche. «Fiţĭ blînzĭ» murmură aderenţiĭ luĭ Tolstoĭ, apostoliĭ acţiuneĭ morale. Ne lipseşte spaţiul pentru a releva toate teoriile pe care Deschamps le trece în revistă.

Cîte odată ţi se pare, că curentele literare sunt ceva factice, fără o comunicaţiune cu publicul, care le primeşte indiferent. Dar fenomenul e general. Pretutindenea se constată această mişcare *sans trève ni repos*, acest *va-et vient* perpetuu de la naturalism la idealism, de la realitate la simbolism, de la simbolism la drama socială. Nu există nicĭ un echilibru; scriitoriĭ trec de la o extremă la alta: şi aceasta e reflectul uneĭ societăţĭ divizate şi turburate.

Una din trăsăturile caracteristice ale literatureĭ contemporane şi asupra căreia inzistă Deschamps, e lupta între democraţia triumfătoare şi elita literară.

Renan are un dispreţ suveran pentru popor; acesta nu-ĭ place luĭ Renan, doară în stare de beţie—poporul—; şi autorul vieţeĭ luĭ Crist, visează o elită de ştiinţă înarmată în contra brutalităţiĭ poporuluĭ. Taine are oroare de democraţie.

Deschamps relevînd aceste lucrurĭ şi trecînd în studiŭ pe Chateaubriand, Lamartine, Victor Hugo, se întreabă: «Ce ar deveni democraţia fără ideal?» Şi el doreşte ca cultura cîştigată prin gîndirea solitară şi de elită să fie comunicată mulţimeĭ. D. Ludvig Stein, crede că vom ajunge odată la această stare de lucrurĭ. După el, diversitate nu este de cît o îndrumare spre unitate; descompunerea, o tranziţie necesară societăţeĭ organice: orĭ-ce mişcare a secoluluĭ nostru conduce spre triumful social.

Socialiştiĭ consideră arta contemporană ca productul uneĭ clase în stare de decadenţă. La congresul din Gotha, în 1896, social-democraţiĭ aŭ discutat chestiunea academică de a şti care gen literar ar conveni proletariatuluĭ şi ar trebui în urmă să inspire publicaţiunele luĭ. Un d. Steirer, a pronunţat între altele şi următoarele: «N'aveam de loc pretenţia de a emancipa poporul prin arta

actuală, care poartă cu sine stampila burghezieĭ capitaliste, a dezordineĭ și a nevrozeĭ sale». Și Jaurès, comentînd aceste cuvinte, declară că scriitoriĭ socialiștĭ sunt, eĭ însăși, atinșĭ de această nevroză. O artă sănătoasă, îndrăzneață, echilibrată, nu e posibilă astăzĭ. Inegalitățile sociale sunt prea marĭ, prăpastia e prea adîncă între un muncitor siberian și un bancher berlinez, pentru ca eĭ să poată să înțeleagă aceiașĭ limbă. Și totușĭ bogațĭ și săracĭ există pretutindenea și Juarès pare că uită că nu mizeria împedecă producerea capo-d'operelor. Și în fond, socialiștiĭ nu sunt atinșĭ și eĭ de aceiașĭ dezordine? Și oare se înțeleg eĭ asupra tuturor teorielor estetice, filosofice? Și că se divid în materialiștĭ și idealiștĭ. Socialismul însuși nu este de cît o congregațiune de elemente deosebite, și în social-domocrație chiar, se afirmă — parcă iroinic — individualismul.

Departe de a servi la unitatea primitivă, arta care nu este de cît oglinda societățeĭ, merge spre individualism. Pare că arta studiată din punct de videre sociologic, dovedește neteimenicia prevederilor socialiste, căcĭ întocmaĭ ca și fenomenele sociale, arta este supusă legeĭ specializăreĭ. Muzica se detașează de poezie, pictura și sculptura de arhitectură.

Acesteĭ transformărĭ îĭ corespunde o alta: Trecerea arteĭ colective și impersonale la artă individualistă. Arta primitivă fiind în genere religioasă, era *socială* prin excelență, avînd ca obiect templele, mormintele, riturile. Monumentele medievale sunt opera unor generațiunĭ. De la renaștere încoace, însă, arta s'a emanicipat de tutela socială și a bisericeĭ. Astă-zĭ fie-care operă e semnată de un nume propriu, pentru că ea exprimă o gîndire personală, o viziune individuală, o interpretare particulară a unuia din numeroasele aspecte sub care se prezintă natura și viața omenească. *Și e de observat că trecerea aceasta de la arta colectivă, și impersonală, la arta personală, individuală, corespunde cu schimbarea atelierului domestic în liberă întreprindere.*

Reușĭ-vor socialiștiĭ să ne readucă la îndepărtatul trecut, să organizeze societatea maĭ strict unită de cît vrîsta de mijloc?

Ar trebui pentru aceasta să reușască a produce unitatea credinței, să facă să existe acelașĭ imaginațiunĭ în capul fiecăruĭ om, studiul evoluțiuneĭ, în literatură și'n artă, ne dovedește însă, că mergem spre debandadă și că fie-care crede că și-a inventat o religie, o artă, o filosofie a sa proprie.

Cléo

„Opinia" la Tg.-Frumos

— —

In ziua de 4 curent, cu ocazia serbăreĭ zileĭ onomastice a d-luĭ Trebian, șeful staties Tg. Frumos, s'a întrunit, în saloanele acestuĭ simpatic funcționar, toată societatea orașuluĭ și s'a petrecut cu o cordialitate care va lăsa adîncĭ amintirĭ.

Gazda a făcut onorurile cu o grație deosebită. Pe cîrd invitațiĭ în vrîstă aduceaŭ devoțiunĭ pe altarul asuluĭ de pică, tineritul sburdalnic bostona cu un entuziasm care excita gelozia celor retrașĭ la pensie din pricina limiteĭ de vrîstă.

Sexul frumos era reprezintat prin d-nele Teodorescu, căpitan Duca, Grigoriu, Juster Nicolaŭ, Tesaro etc.

Roiul de fluturĭ scînteietorĭ la lumina trandafirie a primeĭ tinereți se compunea din domnișoarele: Adela Șmerea, Marie Rozniță, Anette Popescu, Șerbănescu, Ionac, Batist, Tesaro, Diamandescu, etc.

Fracul era reprezentat prin d-niĭ Edmond Trebian, G. Vlaicu, D. Deliu, Lazăr Teodorescu, D. Brudea, C. Grigoriu, G. Duca, I. B. Popov, I. Tesaru, N. Juster dr. Rîșcanu, Sion, etc.

S'a observat cu părere de rĕŭ lipsa d-reĭ Gheorghiu, simpatica directoare din localitate.

Pianul a fost ținut de d-ra Ionac cu o vervă fermecătoare.

Invitațiĭ s'aŭ despărțit la ziuă, purtînd cu dînșiĭ cea maĭ frumoasă amintire despre această serbare de familie.

Iașanul

Cronica Strĕinătățeĭ

— —

Afacerea Dreyfus. *Se știe că prin articolul din* Libre Parole *se arată că autorul falșuluĭ, în virtutea căruia a fost condemnat căpitanul Dreyfus, e contele Major* Esterhazy. *Cele maĭ multe gazete se întreabă întru cît e posibil așa ceva, din moment ce* Esterhazy *fiind major de infanterie în provincie, n'a putut avea în mînă actele diplomatice. Dacă* Esterhazy *e vinovat, el trebue să aibă complicĭ care aŭ fost în cancelariile ministruluĭ.*

Foarte multe ziare publică interesante intervievurĭ cu soția majoruluĭ Esterhazy. Aceasta declară că soțul eĭ s'a retras din armată din cauza uneĭ boale de piept. Dînsa maĭ declară cănicĭ-odată n'a auzit pe soțul eĭ vorbind de procesul Dreyfus, că el actualminte se află în Londra și dacă n'a respuns încă, e probabil că se află în apropierea Londreĭ.

Totușĭ *Agenția Havas* publică o scrisoare a luĭ *Esterhazy*, adresată ministruluĭ de rĕzboiŭ, și datată din Paris, lucru posibil căcĭ el a vizitat maĭ multe redacțiĭ și spre seară a fost văzut în couloirul camereĭ deputaților.

El declară a fi victima unuĭ complot al prietenilor excăpitanuluĭ Dreyfus.

„Jour", apărînd într'o ediție extraordinară descrie vizita majoruluĭ Esterhazy *la redacția ziaruluĭ.*

Acolo se spune că Esterhazy *e foarte abătut și a plîns chiar. El povestește o scenă prin mijlocul căreia se află în posesiunea unuĭ document din care ar rezulta vinovăția luĭ Dreyfus.—Cu două săptămînĭ înainte ar fi primit o scrisoare anonimă,* slovă femeiască, *prin care îĭ se face cunoscut complotul prietinilor luĭ Dreyfus. Dama îĭ cerea un rendez-vous în parcul Alexandru al III-lea. Acolo l-a pus în cunoștință de fapt și predîndu-ĭ documentul i-a zis* «Acesta îți va fi arma». *El posedă actul și complotul prietenilor luĭ Dreyfus se îndreaptă în contra luĭ fiind-că a dus o viață neregulată.*

Sims, un scriitor popular care iscălește sub pseudonimul *Dagonet*, povestește că chestia Dreyfus îĭ e de mult cunoscută, și dacă n'a relevat faptul e că a crezut că nu e politic s'o facă. Declară însă că Dreyfus e *nevinovat*. Afacerea aceasta se va termina, cum e și natural, ca un roman modern realist. **O fustă e toată vina** și se adevereşte odată maĭ mult adevărul dictonuluĭ *„cherchez la femme"*. Afacerea Dreyfus va rîdica un văl care acoperea înalta aristocrație femenină pariziană.

*

Discurs împărătesc. Impăratul Germanieĭ a ținut un discurs înaintea recruților la Posdam. El le-a cerut apărarea *religiuneĭ creștine*, pe lîngă apararea imperiuluĭ.

*

Moartea unuĭ profesor. Profesorul universitar și deputatul din München, von Richl, directorul Muzeuluĭ național bavarez, a încetat din viață.

Străin.

INFORMAȚII

— —

Curtea de Apel, în urma apeluluĭ făcut atît de d. Ghițescu, cît și de d-niĭ Vohl și Țviebel, a suspendat executarea provizorie ordonată de Tribunalul Suceava în ce privește sentința aceluĭ Tribunal, în chestia unor măsurĭ luate de giranți.

— —

Din puț în lac.

Sergentul Grigorescu, pe cînd figura la regimentul de calarași din Botoșanĭ, a fost scutit provizor de călărie de șeful seŭ de escadron. Șeful de escadron însă de la exercițiele de reprise i-a ordonat să facă călărie. Grigorescu invoca scutirea dată de șeful săŭ. Este întins atuncĭ la pămînt și i se axplică 30 de trăgătorĭ. Grigorescu se duce la Maiorul respectiv și se plînge, dar este dat afară. Atuncĭ într'un moment de surescitare se suie în tren și vine la Iașĭ și se plînge generaluluĭ: In loc să se deie curs plîngereĭ, Grigorescu este pedepsit pentru *reclamație reglementară* cu 60 zile arest și apoĭ este permutat la regimentul 7 calarași. In ajun de a'și isprăvi serviciul își face o copie de foae de pedeapsă în care nu trece cele 60 zile închisoare pe care le considera ca o pedeapsă nedreaptă. A fost dat în judecată pentru acest falș și pentru lovirea inferiorului, probabil că se simțea consecințele plîngereĭ inferiorilor contra bătăieĭ superiorilor.

Consiliul l'a condemnat la 4 lunĭ închisoare cu toate consecințele lor.

— —

Dintre conferențiariĭ de la întrunirea Cerculuĭ de mîine și poimîne, am omis din greșală pe d. Barbu Păltineanu. Dacă va maĭ rămîne timp disponibil va vorbi și d. Bădăreŭ asupra reformeĭ magistratureĭ.

— —

Belteaua negocierilor dintre aurelianiștĭ și guvern, *va piano* dar *va sano*, se zice. Acordul s'ar fi făcut, asupra fotoliurilor la prezidența camereĭ și a senatuluĭ; d-niĭ Stătescu și Giani aŭ fost acceptați. In suspensie a rĕmas numaĭ chestia portofoliurilor; dar și această chestie e pe drum de a fi aplanată de oare ce d. Sturza ar fi consimțit în principiu să acorde aurelianiștilor maximum două portofoliurĭ. Cu modul acesta negocierile sunt considerate ca și isbutite, de oare ce Oculta puind mîna pe vre-o patru maĭ căpățînoșĭ din orta, restul va pune botul pe labe mulțumindu-se cîte cu vr-o țigară de tutun, saŭ alt așa ceva.

— —

Comitetul național al studenților din Iași a ținut erĭ o întrunire în localul Universității vechĭ.

S'a hotărît amînarea întruniреĭ de Duminică 9 Noembre de la Piatra N. pentru Duminică 16 curent; aceasta din cauza lipseĭ primelor fondurĭ necesare, precum și a greutăților întîmpinate în obținerea saleĭ.

S'aŭ citit două invitațiunĭ, una din Focșanĭ și alta din Fălticenĭ, din partea secțiunilor respective a ligeĭ, și s'a hotărît convocarea unor întrunirĭ identice cu acea din Piatra, atît în aceste două orașe cît și în Galați, Roman și Vasluĭ.

La aceste întrunirĭ s'aŭ înscris pentru a vorbi: D-niĭ Leatris, Teodorescu-Kirileanu, Cădere, Herovanu, Drăgănescu, și Mogoș.

In sfîrșit s'a maĭ luat deciziunea de a se redacta și tipări un apel către cetățeniĭ orașelor în care se vor ținea întrunirele.

— —

Societatea Geografică Romînă, fiind în ajun de a începe tipărirea *Dicționaruluĭ Geografic al Romînieĭ*, alcătuit și prelucrat după dicționarele parțiale pe județe, roagă pe toțĭ domniĭ revizorĭ școlarĭ, profesorĭ și profesoare de geografie, precum și toțĭ membriĭ societățeĭ să'ĭ semnaleze orĭ-ce omisiunĭ, erorĭ saŭ date eronate, ce ar fi avut ocazie a găsi în dicționarele geografice de județe, spre a ajuta prin aceasta, ca opera să fie pe cît se poate scutită de inexactitățĭ și greșelĭ.

Orĭ-ce scrisorĭ în această privință sunt a se adresa d-luĭ George I. Lahovari, secretarul societățeĭ Geografice, Bucurescĭ Strada Rotarĭ No. 1.

— —

Consiliul de miniștriĭ za fi, se zice, sezisat în curînd de următoarele proiecte elaborate de ministerul de resboiŭ:

Modificarea legeĭ de recrutare, modificarea legeĭ de înaintare, modificarea legeĭ flotileĭ, modificarea legeĭ statuluĭ-major, legea spionajuluĭ în timp de pace, legea servituților militare, legea pompierilor.

Intru ce privește legea flotileĭ în vigoare, ea va fi modificată.

Legea pompierilor a fost întocmită pentru retrocedarea pompierilor la comună.

— —

Azĭ e un an de cînd d. doctor Riegler, profesor de therapeutică la facultatea noastră de medicină, a descoperit un noŭ agent therapeutic pe care l'a numit *Chinaphtol.*

Chinaphtol ieste un noŭ atiseptic și un excelent antipyretic, ceia ce a făcut pe maĭ mulțĭ clinicianĭ să'l administreze la tifus cu foarte mult succes. Dieulafoie, care exprimentează acum cu acest agent, a obținut rezultate excelente. *The Lanchet* relatează o mulțime de cazurĭ de tifos căutate cu aceleașĭ bune rezultate cu Chinaphtol. Aicĭ în Iașĭ s'aŭ constatat escelentele sale efecte atît în clinicĭ cît de medicĭ privațĭ.

Medicii din capitală ar trebui să se folosească de această descoperire minunată, cu ocazia actualeĭ epidemiĭ.

— —

Din cauza sărbătóreĭ de mîine, sf. Gavril și Mihail, ziarul nostru nu va apărea de cît Lunĭ la orele obicinuite.

— —

La spitalul Pașcanu au fost internați: băiatul luĭ Petrache Tabăr, str. sf. Teodor No. 3, în etate de 4 anĭ; Ștefan Rotariu din str. Nicolina în etate de 11 anĭ, bolnavĭ de anghină difterică.

— —

Profesoriĭ universitarĭ ieșenĭ, întrunindu-se, aŭ ales o comisiune pentru examinarea ante-proiectuluĭ de reformă a învĕțămîntuluĭ superior al d-luĭ S. Haret.

Comisiunea se compune din d-niĭ N. Culianu rectorul universității, D. Xenopol, pentru litere, dr. C. Botez, pentru medicină, D. Alexandrescu, pentru drept și C. Climescu, pentru științe.

— —

Comisiunea însărcinată cu elaborarea unuĭ proiect de reformă administrativă, a început din nou a ținn întrunirĭ la ministerul de interne. In ședința de Mercurĭ s'a discutat despre formarea comitetelor permanente și despre atribuțiunile lor.

— —

D. Lecca, inginer de mine, atașat la ministerul domeniilor, însărcinat de a face explorărĭ în districtele Putna și Buzeu, a descoperit, se zice, bogate gismente de cărbunĭ în aceste două districte.

— —

Judecătorul de instrucție a dat o ordonanță de neurmărire în privința d-luĭ Cohn Drăcșineanu, implicat în afacerea samsarilor de falimente.

— —

D-niĭ profesorĭ I. Găvănescul și Negulescu aŭ promis comitetuluĭ național studențesc, că vor ține în cursul luneĭ Decembrie cîte o conferință în folosul mișcăreĭ naționale.

— —

Carnetul Sf. Mihail și Gavril

Gavril Tufescu, Gheorghiu Gavril, Ianculescu Mihail, Mihaĭ Balș (Bucureștĭ), Rascu Mihaĭ, Săvescu Mihaĭ, Stihi Mihail, Tomida Mihaĭ, Săvescu Mihaĭ, Roiu M. Grigore, Bodescu Mihaĭ, Gavril Socor, Gavril Muzicescu, Mihail Gr. Sutzu, Mihaĭ Mavrodi, Mihaĭ Constantiniu, Mihaĭ Botez.

— —

Ierĭ dimineața s'au întrunit maĭ mulțĭ profesorĭ secundarĭ, vre-o 40 la număr, la Ateneu, ca să discute ante-proiectul d-luĭ Haret pentru reforma învățămîntuluĭ.

Toată ședința de azĭ a fost ocupată cu citirea și discutarea uneĭ părțĭ dintr'un contra-proiect, alcătuit de o comisiune a profesorilor secundarĭ și din care fac parte d-niĭ D. Mirescu, Georgian, etc.

Se observă, însă, printre profesorĭ neînțelegerĭ esențiale nu numaĭ relativ la ante-proectul d-luĭ Haret, ci chiar și cu privire la cel elaborat de comisiunea corpuluĭ didactic secundar.

Printre uniĭ profesorĭ căștigă tot maĭ mult teren ideia ca învățămîntul secundar să nu maĭ fie gratuit de cît numaĭ pentru eleviĭ lipsiți de mijloace.

—

Din Vasluĭ ni se scrie că, d. Spiridon Popescu, profesor la gimnasiul din Vasluĭ, a hotărît organizarea uneĭ serbărĭ literare-artistice cu concursul maĭ multor studenți din Iași, în folosul copiilor saracĭ din acel oraș.

Serbarea pare că va avea un deosebit succes.

— —

Darea în judecată a deputatuluĭ Șerban

Se știe cum deputatul romîn Șerban, din camera maghiară a interpelat pe primul-ministru ungur în chestia decorăreĭ luĭ Ieszenszky. Interpelarea a avut un deosebit resunet, demascînd lipsa de cuviință a guvernuluĭ ungar față cu vizita prietenească a Regeluĭ nostru la Budapesta. Era de așteptat ca Unguriĭ să jure răzbunare valorosuluĭ Șerban.

In adevăr, ziarul ungar „Pester-Lloyd" ne dă știrea că tribunalul din Brașov ar fi cerut Camereĭ ungare suspendarea imunității deputatuluĭ romîn Șerban, pentru al putea da în judecată. Pretextul acesteĭ cererĭ ar fi violența de limbagiŭ ce ar fi avut cu ocazia desvoltăreĭ interpelăreĭ sale.

Știrea aceasta e prea gravă pentru aĭ putea da crezămînt, înainte ca ea să fie confirmată. De aceea ne rezervăm de o cam dată de la orĭ-ce aprecierĭ.

— —

Editorul Oscar Grünberg ne trimite o scrisoare prin care ne afirmă că d-sa n'a editat nicĭ odată muzică pentru versurĭ de Virgil Holban, ci a fost plătit pentru a tipări bucata muzicală cu cuvinte de numitul domn.

— —

Un tren dinamitat

O depeșă din Havana comunică că insurgențiĭ aŭ făcut să sară în aer un tren de călătorĭ în apropiere de Nuevitas, în provincia Puerto-Principe, prin mijlocul dinamiteĭ.

Doi-spre-zece călătorĭ aŭ fost omorîțĭ, și 27 grav rănițĭ.

— —

Cea maĭ veche biserică din Iași, biserica Dancu din piața teatruluĭ serbează mîine cu ocazia sărbătoreĭ sf. Gavril și Mihail, hramul bisericeĭ.

Serbarea se va face cu deosebită pompă.

— —

La teatrul-circ Sidoli au loc în fie-care seară reprezentațiĭ de fantoșe; spectacolul e amuzant și atrage multă lume.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

15)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

II

Camille, tăcuse până atuncĭ, ocupată de tînărul Gérard, sforțîndu-se să-l cucerească, privi pe mama și pe tatăl sĕŭ cu ochiĭ strălucitorĭ. Era vorba de reprezentația în care se încăpățîna Silviana să debuteze. Baronul și baroana, însă, păstrasă o seninătate perfectă, de mult nu-și maĭ ascundeaŭ nimic unul de celalalt. Eva era atît de fericită de întîlnirea obținută pentru după amiază! Ea nu se gîndea la nimic altceva, închipuirea-ĭ era deja acolo, în cuibul de dragoste, în timp ce dînsa zimbea înconscientă invitaților eĭ. Baronul era prea ocupat de noua încercare, pe care socotia s'o facă viforoasă, la Artele Frumoase, pentru a sfîrși lupta mare a angajăreĭ. Să mulțumi să spuie:

— Cum vroițĭ să se monteze piesele la Comedie? Nu maĭ aŭ femeĭ.

— Oh! respunse simplu baroana, ierĭ, în piesa de la Vaudeville, Delphine Vignot avea o rochie delicată. Numaĭ ea știe să se îmbrace așa.

Atuncĭ, Duthil, povesti, acoperind puțin, din cauza Camilieĭ, întîmplarea Delphineĭ și a unuĭ senator foarte cunoscut. După aceasta urmă alt scandal, moartea uneĭ prietene a caseĭ, operată prea brutal de un chirurg, afacere care trebui să cadă între mînele luĭ Amadieu; și generalul profită de aceasta, fără nicĭ o tăcere, pentru a-și arata amărăciunea, nemulțumirea luĭ obișnuită contra organizațieĭ prostești a armateĭ. Bătrînul bordeaux strălucea ca sîngele roș în cristalul fin al paharelor, o ciosvîrtă de căprioară cu trufe venia să amestece aburul săŭ puțin aspru cu parfumul murind al trandafirilor, cînd se aduse sparanghel, o trufanda, atît de rară altă-dată dar care acuma numaĭ mira pe nimenĭ.

— Acuma, spuse baroana, cu un gest nemulțumit, se găsește toată iarna.

— E în după amiaza aceasta, întrebă în același moment Gérard, serbarea de la princesa de Harn?

Camille rĕspunse repede:

— Da, astăzĭ după amiază! O să vĕ duceți?

— Nu, nu cred, n'am să pot merge, respunse tînărul jenat.

— Ah! mititica aceasta de princesă, strigă Duthil, e puțin țicnită. Știțĭ cu toțiĭ că-și zice văduvă. Adevărul ar fi că barbatul eĭ, un adevărat prinț, aliat cu o familie regală, și frumos ca ziua, ar călători prin lume în tovărășia uneĭ cîntărețe, Dînsa, cu capul eĭ de strengar vicios, a preferat să vie să domnească la Paris, în otelul din avenue Kleeber, unde într'adevăr se află menajeria cea maĭ extraordinară, unde cosmopolitismul furnică în toată estravaganța.

— Tăceți, limbă răutăcioasă, întrerupse încet baroana. Aicĭ noĭ iubim mult pe Rosemonde, care e o femee încîntătoare.

— Dar de sigur, reluă din noŭ Camille, ne-a invitat, și ne vom duce îndată la dînsa, nu-ĭ așa mamă?

Baroana pentru a nu respunde, să făcu că nu auzise, în timp ce Duthil, care părea foarte bine informat, continua să se înveselească, în contul princeseĭ și a serbăreĭ pe care o dădea, și în care trebuia să se producă niște dansatoare spaniole, cu o mimică atît de lascivă, în cît tot Parisul, înștiințat, era să se îngrămădească la dînsa. Și adaugă:

— Știțĭ că dînsa a părăsit pictura, se ocupă acuma de chimie. Salonul eĭ acuma e plin de anarhiștĭ. Mi s'a părut că te urmărecte, dragă Hyacinthe!

Pînă atuncĭ Hyacinthe nu spusese nimica, ca nepăsător la totul.

— Oh! mă plictisește, abia rĕspunse dînsul. Dacă mă duc la serbarea eĭ, o fac în speranță să întîlnesc acolo, pe prietenul meŭ, tînărul lord Elsou, care mi-a scris din Londra pentru a-mĭ da întîlnire acolo. Mărturisesc, că e singurul salon, unde găsesc cu cine să vorbesc.

— Așa dar, întrebă ironic Amadieu, iată-vă trecut la anarhie!

Nemișcat, cu aerul săŭ de eleganță înaltă, Hyacinthe făcu profesiunea luĭ de credință.

— Dar, domnule, îmĭ pare, că în aceste timpurĭ de josnicie și de neomenie universală, un om deo distincție oare-și care, nu poate fi de cît anarhist.

(Va urma).

Cota oficială

Brăila 6 Noembrie 1897.

Cereale vîndute hect. 61250 şi 71 vg. diferite. Grîu maxim libre 75 preţul 12.50 mag. Grîu minim libre 65 preţul 9.12½ şlep. Porumb max. % kgr. 8 vg. Porumb minim 6.10 şlep. Ovăz 66 şlep.

Galaţĭ 6 Noembrie 1897.

Cinquantină vechĭ 1700 hect. 62½ libre 6 leĭ 80 banĭ magasie. Popuşoĭ noĭ 1800 hect. 61 libre 5 leĭ 40 b. magasie. Ovăz vagoane 4 hect. 32 libre 9.60 vag. mag.

Din Mahala

Prin mahalale ce să facem şi noĭ? Imităm pe ceĭ boerĭ, care se strîng pe la cluburĭ! Deosebirea e numaĭ că noĭ ne adunăm la cîte unul dintre noĭ, azĭ la unul mîine la altul, până ne vine la toţĭ rîndul, ş'apoĭ începem de-a capul! Şi maĭ e încă o deosebire, că luăm şi nevestele la cale, în locul nostru, pe cînd noĭ punem ţara la cale, înaintea cîte uneĭ rotunjite sticle neagră, plină cu vin roşiŭ de la Mihalache Roată saŭ de la alt Romîn.

Sunt grupurĭ multicele, într'al nostru suntem vre-o 10—11; de n'am fi toţĭ la un gînd, dese orĭ, ne-am certa, cu toate că suntem, slavă Domnuluĭ, oamenĭ în toată firea şi ni se pare chiar că avem şi tîlc la sfat. Vre-o treĭ am fost profesorĭ, alţĭ pe-atîţĭ militarĭ, unul singur slujbaş de rînd,—cel maĭ bătrîn şi maĭ păţit sărmanul—; restul sunt maĭ pe-a gata să ajungă şi eĭ pensionarĭ.

Ne-am trudit mult să tîrîim cu noĭ vr'un negustor, orĭ doĭ, saŭ vr'un biet agricultor, dar ne-a fost munca în zadar căcĭ după două orĭ treĭ şedinţe, daŭ bir cu fugiţiĭ şi 'şĭ trimet numaĭ jumătăţile.

La începutul vorbireĭ, până cînd suntem în complect, aducem vorba despre gospodăria şi hărnicia gazdeĭ; facem haz de ceĭ ce vin zgribuliţĭ de frig de şi soba o are la subţioară; ocărîm care maĭ de care pe ceĭ ce vin maĭ tîrziŭ şi printre picăturĭ, întoarcem ochiĭ spre uşe, doar a veni *dobra* plină cu vin vechiŭ, ce pătrunde sticla şi ese afară în broboane, ca roua de pe florĭ.

E mult pînă ne apucăm, că d'aci ne ţinem noĭ, numaĭ cînd eşim ne clătinăm oleacă şi de ger clipim; pîn s'ajungem aci însă, spunem de toate, dar maĭ mult din tinereţe, din războiu şi de la şcoală; cînd ne aprindem bine,—nu ne supărăm însă—dăm şi pîn politică şi 'naltă şi scundă, după cum ne pricepem, fără frică că ne-o lua cine-va la vale orĭ la goană.

Suntem toţĭ alegătorĭ şi la culoare maĭ mult amestecaţĭ: albĭ, roşiĭ, maĭ cu seamă spre cîntarea cocoşuluĭ suntem roşiĭ de mama foculuĭ, dar ne'ngălbănim pă dată cînd auzim că pă vr'unul ne strigă nevasta să plecăm acasă maĭ de grabă pînă nu ne piere rumeneala din obraz; slujbaşul e de coloare cocialistă-naţională; un fost soldat are coloarea galben-verde, ca barba luĭ Beizadea Grigore, şi cel maĭ bătrîn e junimist şi noĭ 'ĭ zicem incolav.

Citim fel de fel de gazete, acasă, căcĭ la adunarea noastră numaĭ le descoasem; din Bucureştĭ citim «Epoca», «Dreptatea» şi «Adevĕrul», iar pe cele d'aicĭ, toate: «Evenimentul», «Ecoul Moldoveĭ», alt ecou neo-jidănesc «Noutatea» şi «Opinia» dv.

Cum vă puricăm noĭ, nicĭ Dalila pă Samson cel tare în păr, nu l'a puricat atît de bine.

«Evenimentul» pînă maĭ deunăzĭ, 'l aveam toţĭ, căcĭ chiar dacă vr'un reumatism ne ţinea pă vr'unul în casă, poşidicurile de băeţĭ ni'l vîrau pă uşe şi'l luam ca vremea să ne treacă; dar de cînd a 'nceput să spuie de congresele jidoveştĭ, că să ţine mîine orĭ poimîne, l'am cam dat d'oparte. Ne pare rău, dar ce să facem?

Noutatea o cumpără numaĭ unu—cel maĭ hasliu dintre noĭ, un fost profesor, care cîntă şi joacă jidoveşte, de 'şĭ face omu cruce, aşa le potriveşte; rîdem de ne ţinem cu mîna de burtă, cînd ne scoate cîte un exemplu de curăţenia vorbireĭ, scrisă în jargonul ovreesc şi ni se face părul măciucă, cînd altă dată ne arată cum ne batjocoreşte neamul, datinele şi istoria!

Aşa, bună oară, alaltă sară, ne-am revoltat în contra unuĭ articol scris asupra *monumentuluĭ de la Războenĭ*, în care se lua la vale, pe eroul Stefan, zicînd că *«ofiţeriĭ din Peatra l'au făcut fără barbă, de şi în realitate el avea barbă şi au avut dreptate, căcĭ în urma* **perdafuluĭ** *ce a mîncat la Războenĭ, barba nu l'ar maĭ fi prins bine»*.

Şi aceştĭ scribĭ interesaţĭ, trăiesc în ţara romînească, sug sucul munciĭ noastre, şi drept răsplată, ne bajocoresc!

Am aşteptat să vedem ce ziceţĭ d-voatre relativ la această aluzie neobrăzată şi plină de bale veninoase—dar ne-a fost aşteptarea în zadar—şi doar după cum se pare, aveţĭ voacea maĭ moldovenească, aşa ziceam între noĭ.

Noĭ moşnegĭ din vremurĭ vechĭ, vĕ deschidem ochiĭ, dragiĭ noştri şi vĕ dăm un sfat: *„Luaţĭ maĭ bine sama“*!

Din cînd în cînd şi altele.

Toţĭ

Străinii despre artiştii noştri

Cetim în *Le Gênevois:*

Concertul profesoruluĭ Kneisel:

Concertul dat la conservator de d. Anton Kneisel a întrunit un auditoriu destul de numeros, lume de elită, între care mulţĭ Romînĭ, cu deosebire studenţĭ veniţĭ spre a asculta pe vestitul şi simpaticul lor compatriot.

D. Kneisel este un violinist de primul rang, care execută bucăţile cele maĭ grele cu o uşurinţă perfectă. Programul seu era alcătuit în aşa mod că punea în evidenţă pe artist în toate privinţele.

Cu bucăţĭ ca *Concert de Beethoven* şi de Sophr, ne-a dovedit că pricepe şi îĭ place muzica clasică.

In *Mazurka* de Zarzicki şi *Dansul unguresc* de Brahms, d. Kneisel ne-a dat o excelentă interpretare a muziceĭ ţiganilor atît de briliantă prin originalitatea şi melodia sa particulară.

In *Concert de Paganini* precum şi în propriile sale sale ca *Scherzo, Polonaise* a dat dovadă de o tehnică extraordinară în duble corde, în pasage în octave, nicĭ chiar sunetele armonice, (flageolete) nimic nu-l împedeca a cînta cu perfecţiune.

A executat de asemenea o serenadă cu surdină, prin compoziţiĭ propriĭ frumuseţe cere cu totul atenţiunea publiculuĭ în aşa grad încît chiar după termen, a urmat timp de cîte-va secunde o profundă tăcere spre a face loc maĭ apoĭ la aplauze sgomotoase, în cît tot publicul fusese absorbit de frumuseţa aceleĭ bucăţĭ.

Succesul acestuĭ artist de primul rang a fost dintre cele maĭ marĭ. Publicul a aplaudat cu frenezie toate producţiunile sale, şi l'a rechemat pe scenă de maĭ multe orĭ. In fine i s'a făcut ovaţiunĭ oferindu-i-se o frumoasă cunună cu numele studentilor romînĭ din Geneva.

L'Europe artistique din Paris scrie:

Lunĭ 12 Noembrie a avut loc I-ul concert dat de excelentul artist şi compositor d. Anton Kneisel, din Bucureştĭ.

Pasagiile cele maĭ grele ale compositiunilor luĭ Paganini şi Beethoven au fost executate de artist cu o adevărată măestrie. Compoziţiile sale sunt de o bogăţie extraordinară.

Totul în fine denotă în d. Kneisel pe veritabilul artist.

D. Berman, elevul d-luĭ Kneisel şi Chevolier, acompaniator şi profesor la conservatorul din Paris, ş'au îndeplinit cu onoare sarcina lor.

Gazette de Laussanne spune:

Concertul d-luĭ Kneisel a avut loc Sîmbătă seara înaintea unuĭ public numeros şi ales. D. Kneisel este un artist de un merit necontestabil. Este de aseminea un compozitor înzestrat cu o bogată imaginaţie precum atestă diferitele încîntătoare bucăţĭ ce d-sa le-a executat înaintea în ale musiceĭ public lausanez.

ULTIME INFORMAŢII

Sîmbătă, 8 Noembre, va avea loc, în sala Pastia, întrunirea Cercului de studiĭ sociale, de la orele 2-5 p. m.

La 7 ore seara va avea loc banchetul cercului.

Intrunirile următoare se vor ţine Duminecă, de la 9—12 dimineaţa şi de la 2—5 după amiază:

Represintarea minorităţilor.

Societăţile cooperative de credit şi Societăţile de ajutor mutual.

Cestiunea educaţiuneĭ în şcoală. Proectul de reformă al învăţămîntuluĭ secundar al d-luĭ Haret, privit maĭ ales din punctul de vedere al educaţiuneĭ.

Propunerea de reformă a Sinoduluĭ. Cererea unuĭ procuror inamovibil pe lîngă Sinod. Incuviinţarea—ca în toate ţările ortodoxe—ca preoţiĭ de mir, orĭ chiar laiciĭ, întrunind oare-care însuşirĭ, să fie aleşĭ în Sinod cu condiţie ca, înainte de investitură, să se călugărească.

Infiinţarea unuĭ „consiliŭ administrativ superior“ inamovibil, menit a resolvi afacerile cu caracter contencios şi unele cestiunĭ de tutelă administrativă ce aparţin azĭ exclusiv ministruluĭ orĭ admiuistraţiuneĭ.

⁜

Amicul nostru d. N. Filipescu a sosit în Iaşĭ.

⁜

Prinderea luĭ Pele-Verde

Ni se scrie din comuna Negreştĭ:

In seara de 6 Noembrie, pe la orele 6, lumea de la noĭ a fost emoţionată de strigăte desperate de foc! foc! *şi de nişte detunăturĭ de arme.*

Jandarmul Handrea, cel maĭ voinic dintre toţĭ din circumscripţia noastră, adusese, încă de la amiază, un individ găsit suspect din comuna Tansa, plasa Fundurĭ, judeţul Vasluiŭ.

Acest individ nu era altul de cît vestitul Piele-Verde, *de loc din comuna Strunga şi care a fost condemnat pe viaţă de cătră curtea cu jurĭ din Iaşĭ, pentru omorîrea unuĭ Evreŭ.*

Acest Piele-Verde *evadase din închisoarea din Tîrgu-Ocna şi pentru el zilele acestea, se făcuse şi poteră.*

Adus la Negreştĭ, a fost legat de mînĭ şi de picioare şi aşezat în odaia de cancelarie şi de munţiunĭ; căcĭ arest separat nu este la această secţie de jandarmĭ.

Alarma

Pe cînd jandarmul Handrea îl păzia şi şeful secţieĭ d-l D. Ciocan se ocupa cu transcrierea procesuluĭ verbal, dresat cu ocazia prindereĭ acestuĭ hoţ, în camera sa particulară; fu speriat de detunătura uneĭ puşte. Hoţul se deslegase el ştie cum—şi profitînd de momentul favorabil, luă arma şi o descarcă în jandarmul Handrea, păzitorul seŭ, care căzu jos.

Ciocan eşind afară, fu surprins de ceea ce văzu. De teamă, ca să nu fie împuşcat se ascunse în dosul scărilor. In timpul acesta hoţul luase 22 cartuşe şi o carabină cu gîndul se culce la pămînt pe orĭ cine-i va eşi în cale. In acest timp soţia şefuluĭ de secţie d-na Ciocan se afla şi ea afară cu un felinar în mînă.

La eşirea luĭ Piele Verde, ea începu se strîge pe cît putu: „săriţĭ că fuge hoţul“.

O nouă detunătură de foc fu descărcat asupra sermaneĭ femeĭ, care din fericire nu fu atinsă. Ea de frică se ascunse în dosul stînjinilor de lemne.

Hoţul văzîndu-se oare cum liber o luă la sănătoasa, avînd şi arma şi cartuşe în deajuns cu el.

In întunecime, şeful secţieĭ d. D. Ciocan îl apucă pe la spate şi începu să strige cît putu. Săriţĭ! săriţĭ!..

Femeile din apropiere începură a striga, foc! foc! Lumea speriată alergă din toate părţile.

In acest timp o nouă detunătură de puşcă resună în aere. O luptă desperată se începu între jandarm şi hoţ. Focul se duse în vînt; dar fu dat asupra jandarmuluĭ.

La strigătete desperate ale mulţimeĭ şi în ajutorul şefuluĭ, seri jandarmul Cioparcă care lovind pe hoţ din toate puterile cu sabia peste picioare, reuşi a-l dezarma de carabină şi a-l doborî la pămînt.

In urmă îl transportară iarăşĭ în camera de unde evadase.

Acĭ a fost legat cobză. Acum se aşteaptă intervenirea autorităţilor în drept.

***

Jandarmul Handrea, cel lovit de vestitul Piele-verde *a fost transportvt la spital, unde i s'a pansat rana, care se crede că nu este mortală pentru moment. Aceste scene s'au petrecut în cîte-va momente.*

***

Ar fi de dorit, ca fie-care secţie de jandarmĭ să-şĭ aibă o închisoare anume făcută, pentru ca ast-feliŭ de scene, care pun în pericol viaţa unor oamenĭ, ce fac serviciŭ în mod conştiincios, apărînd viaţa şi avutul cetăţenilor, să nu se maĭ repete.

⁜

Boalele infecţioase continuă de a lua o intindere cît maĭ mare prin judeţe.

Ast-fel, pe ziua de ierĭ, medicul primar al judeţuluĭ, a constatat foarte multe cazurĭ de scarlatină prin comunele Sculenĭ şi Unghenĭ.

⁜

Prefectura de poliţie din Iaşĭ a eliberat în cursul luneĭ Octombrie 18 paşapoarte de emigrare în America.

Pare că iarăşĭ aŭ început printre evreiĭ din Iaşĭ, dorinţa de a emigra în America.

⁜

D. Junius Lecca, din Bacău, a declarat apel în contra sentinţeĭ tribunaluluĭ Iaşĭ secţia II-a, privitoare la procesul ce-l are cu d. Veisengrün, pentru nişte cambiĭ.

⁜

Procesul Ţenov-Ghiţescu, despre care în *Opinia* s'a vorbit pe larg, va veni în judecata curţeĭ de apel zilele aceste.

Pentru moment curtea a suspendat în mod provizoriu executarea sentinţeĭ tribunaluluĭ Suceava, în afacerea aceasta, prin care se anulează dispoziţiile luate de d-niĭ Ghiţescu şi Alexandrescu, în calitatea lor de sechestriĭ judiciarĭ.

Suspendarea s'a făcut în urma depunereĭ cauţiuneĭ de 25,000 fixată de curte şi depusă de d. Vohl.

Procesul se va judeca, în ziua de 12 Noembrie, înaintea Curţeĭ de Apel secţia I-a.

⁜

Astăxĭ se pertractează, înaintea tribunaluluĭ secţia II-a de Iaşĭ, procesul corupătorilor de minorĭ, proces amînat rîndul trecut din cauza lipseĭ unor martorĭ.

⁜

Pare că celebrul proces colonel Theodoru din Fălticenĭ, va avea un epilog.

D. colonel Theodoru, a declarat apel în contra sentinţeĭ tribunaluluĭ Neamtz, prin care se acordă numaĭ 120 leĭ pentru întreţinerea copiilor rezultaţĭ din căsătoria cu fosta sa soţie, d-na Maria Theohari.

Se ştie că procesul s'a terminat prin divorţ, rămînînd copiiĭ sub privigherea colonelului, care urma să primească 120 leĭ pe lună din avutul soţieĭ.

⁜

D. Cerban, doctor în drept de la facultatea de drept din Paris, va susţine Duminică, ora 2 p. m. examenul pentru validarea diplomeĭ sale de doctor.

⁜

Pentru Duminecă, 9 Noembrie, ora 1 d. a. sunt convocaţĭ, în sala de şedinţe a curţeĭ de Apel s. I, toţĭ membriĭ curţeĭ de Apel şi aĭ parchetuluĭ general din Iaşĭ, pentru a discuta proiectul de reformă judiciară al d-luĭ Djuvara, ministrul justiţieĭ.

⁜

Curtea de apel a respins erĭ apelul principeluĭ Gr. Sturdza în contra sentinţeĭ tribunaluluĭ Bacăŭ.

Iată în ce consistă procesul:

Prinţul Gr. Sturdza urmărise, fără formele legale, averea minoruluĭ Dimitrie Sturdza, şi anume moşia acestuia, Hangu. Tutorele minoruluĭ a reclamat în contra acesteĭ urmăriri şi tribunalul găsind că într'adevăr formele legale n'aŭ fost îndeplinite, a anulat urmărirea făcută de Beizadea Grigore Sturdza.

In contra acesteĭ hotîrîrĭ a făcut apel Beizadeaua şi apelul a fost respins.

In acest proces a pledat şi d. Titu Maiorescu, rectorul Universităţeĭ din Bucureşĭ.

⁜

Au reuşit cu succes la examenul al III-lea de drept civil, d-niĭ Ursianu, Constantinescu şi Mogoş, iar la examenul administrativ d-niĭ Constantinescu şi Octav Velciu.

⁜

Iată cîte-va chestiunĭ carĭ urmează a fi discutate în şedinţele consiliuluĭ comunal în sesiunea de Noembrie.

— *Onorariul d-luĭ Gr. I. Buicliu pentru pledarea în procesul dintre primărie şi epitropia bisericeĭ Banu.*

— *Inchirierea teatruluĭ Naţional pentru Societatea dramatică din Iaşĭ, conform cerereĭ ministruluĭ instrucţiuneĭ pubtice.*

— *Cererea inginerului Rîmniceanu de a'i se plăti un onorar pentru recepţia lucrărilor noului abator.*

— *Numirea unuĭ membru în consiliul de higienă, în locul d-luĭ dr. Botez, demisionat.*

— *Diurna d-luĭ consilier Cozadini.*

⁜

Pentru Sîmbătă, ora 1 p. m., sunt convocaţĭ toţĭ membriĭ societăţeĭ studenţior în medicină pentru alegerea nouluĭ comitet, precum şi modificarea statutelor.

⁜

D. Liteanu comisar comunal a fost amendat cu suma de 30 leĭ pentru că pînă în prezent d-sa n'a făcut nicĭ un act privitor la recrutările pe anul 98-99.

In urma acesteĭ amendărĭ d. Liteanu, a prezentat dimisia care 'ĭ va fi desigur primită.

⁜

Am dat la timp numele celor cincĭ profesorĭ universitarĭ, aleşĭ din sinul consiliuluĭ profesoral universitar pentru studiarea anteproectuluĭ d-luĭ Haret.

Greutăţile care se pun în recrutarea unuĭ bun corp didactic constitue pentru comisiune partea cea maĭ defectuoasă a anteproectuluĭ.

Comisiunea va maĭ ţinea două şedinţĭ după care va depune raportul.

⁜

Aseară la întrunirea comitetuluĭ Ligeĭ culturale, s'a cetit darea de seamă asupra misiuneĭ d-luĭ Burada la punerea pietreĭ fundamentale a bisericeĭ romîne din Lemberg, şi la serbările din Rĕzboienĭ.

La timp *Opinia* aanunţat, că din partea Ligeĭ culturale la aceste serbărĭ vor asista d-niĭ Burada şi Brăileanu.

⁜

D-na Mavrocordat a întreprins o operă de bine-facere pentru ajutorul săracilor.

Se vorbeşte de formarea unuĭ comitet de zece persoane, avînd în fie-care la rîndul lor un sub-comitet de 10.

Taxa obligatorie e de 5 leĭ.

Iată decĭ 500 de leĭ asiguraţĭ. Sperăm, însă, că suma va fi întrecută, că taxele vor fi mărite prin însuşĭ bunavoinţă a societarilor.

Tot pentru acelaşĭ scop se propune un bal saŭ înscenare uneĭ comediĭ aĭ căreĭ interpreţĭ se aude că ar fi unele domnişoare din societate.

D-na Iarca, la care s'a făcut apel, a refuzat salonul sĕŭ; locaţiunea teatruluĭ ar costa prea scump maĭ cu seamă avînd în vedere scopul ce se urmăreşte.

Cu părere de rĕŭ, decĭ, credem că soluţiunea chestiuneĭ va fi un bal.

⁜

Astă seară five-oclock la domnişoarele Gane.

Toată tinerimea Iaşuluĭ va lua parte.

⁜

S'a vorbit de inspecţiunea unor şcoale făcută de d. ministru Haret şi de d. Fântânaru. O anecdotă foarte nostimă din această pleumblare pe la scoalele rurale: D. Pogor, învĕţătorul care s'a distins la conferinţe printr'o lecţie de cetire, n'a vrut cu nicĭ un chip să primească pe iluştriĭ călătorĭ.

Ce ministru! Ce inspector! Las' că am maĭ vĕzut eŭ pantalonarĭ de aceştia!

Şi pînă nu aŭ venit cu primarele satuluĭ, nu 'ĭ a primit.

⁜

Acum cîte-va zile spuneam în Opinia, *că un consilier comunal va cere, într'una din şedinţele sesiuneĭ actuale, un credit pentru ajutorarea sărăcimeĭ.*

Ştirea noastră se adevereşte complect.

D. Iorgu Tacu, va cere în acest scop un credit de 4000 leĭ.

De ce tocmaĭ d. Tacu?

E. MAZLÂM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

Dr. N. ŢURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultaţiĭ de la 2—4 p. m.

Doctorul V. I. Bejan

Medic primar al Institutuluĭ Gregorian

şi

Profesor la Universitate

Consultaţiĭ in cabinetul seu, Strada Arménă in toate zilele de la 1 — 4 p. m.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

PUBLICAŢIUNE

In zilele de 6—20 Noembrie a. c. se vor vinde de bună voe prin licitaţie publică în comuna Vîrtişcoĭ (R.-Sărat) la viile Solomon Sibalis toată averea mobilă compusă din una sută miĭ deca de vin, vr'o 30,000 deca rachiŭ de prune, şi drojdiĭ de diferite grade, vase goale, mobilă de casă şi altele.

Vînzarea se va face en gros şi en detail, începînd de la un vas.

Pentru informaţiunĭ a se adresa saŭ la administraţia viilor saŭ la dd. Leibovitz et Vogel.

De vînzare

Casile din str. de Sus No. 71, compus-din un salon, două odăĭ, un vitraj bucătărie şi pivniţă, casile No. 25, un antret, un salon, două odăĭ, o bucătărie, o sufragerie şi pivniţă.

A se adresa la d. Gh. Smîdu, str. Serărie No. 129.

A apărut

în editura tipografieĭ „DACIA“

Preistoria şi Popoarele Arice

de Gr. C. Buţureanu *pentru trebuinţa elevilor de Licee, şcolĭ Normale Seminariĭ etc.*

Preţul 75 banĭ exemplarul.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se adresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

Fotografia „Chaland“

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ. Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul de **40 leĭ lunar**. Conversaţia în casă e în limba *Germană* şi *Francesă*. Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **si a decanuluĭ artiştilor ieşenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru*, **Bere** *Peleş*, **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ştefan cel Mare No. 49

A SOSIT

Lănagiurĭ simple şi fantasie, pentru rochiĭ.

Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.

Flanele cu metru şi barcheturĭ.

Catifele şi Velvet pentru bluze.

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lină şi atlasurĭ pentru plapome.

Ştofe de mobile, plşurĭ de lină şi uatasă peatru mobileucovoare etc.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMȚ

Subsemnatul am onoare a inștiința pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ orașul Târgu-Neamț, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejurimile orașuluĭ Tg.-Neamț, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraș și că n'am cruțat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belșug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., și un mare deposit de ape minerale din țară și străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branșa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parțiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iașĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iașĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Pașcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoșanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărășeștĭ	25	55	16	85	11	30
Focșanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeu	29	20	19	80	12	20
Ploeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureștĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeștĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboșĭ	—	—	—	—	—	—
Galațĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărășeștĭ	20	40	14	05	9	06
Focșanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeștĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureștĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la șoșaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iașĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRȚĬ

și

Incadrare de Tablourĭ

a tipografieĭ „Dacia"

Iașĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateță și promptitudine toate lucrările aingătoare de această branșă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ȘCOALELE ROMÂNEȘTI

Exemple, regule, analize literare, notițe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit și nonpareil).

PREȚUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI București. 58

Agenția Teatrală

28—Str. Lăpușneanu—28

Primește abonamente, anunciurĭ și orĭ-ce soiŭ de publicațiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* și revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* și *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru țară și străinatate și *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ și toate combinațile uzitatei

---

Dimineața și Seara

CALDE DIN CUPTOR

CHIFLE, FRANZELE, COZONACĬ, PRAJITURI

Crafle, Turtă dulce, Posmacĭ etc.

LA

strada de Sus 168 **FERD. SZAKMARY** strada de Sus 168

Premiat de două ori cu medaliĭ de aur

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iașĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ȘĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparațiune proprie, remediu sigur contra mătrețeĭ

1 LEU FLACONUL

Dacă voițĭ să bețĭ o cafea bună și higenică cereți la toate băcăniile

NUMAI

CAFEA REGALĂ

La fabricei A. WEINRER din Iași

Premiată la expoziția din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC și NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ și un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiștĭ aŭ găsit-o cea maĭ PERFECTĂ și CEA MAI HIGIENICĂ.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsați

„GENERALA"

Asigurărĭ în condițiunĭ libere și avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieței" „GENERALA" *asigură*:

după combinațiunile cele maĭ noĭ și maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere și timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viață și în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăților la moartea părintelui.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinațiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condițiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunță la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 și îĭ eliberează și o poliță achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunță la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viață, asigurărĭ reciproce și rente viagere în toate combinațiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informațiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureștĭ, 2 Strada Smârdan, și la toate agențiile din țară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"

de la COPOU, lîngă Iași

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sănitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somitățile medicale, maĭ ales prin abondența sulfaților de *sodiu* și *litiu* ce conține.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgație, nu face nicĭ un deranjament în stomah și nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile și drogheriile.

Depositul și orĭ-ce informațiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iașĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *București, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule

---

„DACIA"

TIPOGRAFIE-EDITOARE

Strada Golia 42—IAȘI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt și în condițiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI

Borderourĭ și Compturĭ

Cărți de vizită

REVISTE LITERARE ȘI ȘTIINȚIFICE

în orĭ-ce format și limbă

Jurnale Cotidiane și Hebdomadare

TEZE

SCRISORI COMERCIALE

Cărți-adrese

BUDGETE DE ADMINISTRAȚIE

MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ȘI AFIȘE

în diferite culorĭ și mărimĭ

etc. etc. etc.

ETICHETE

Bilete de logodnă și de nuntă

MENIURI

CĂRȚI DE ABONAMENTE

CIRCULĂRI

CONDICI à SOUCHE

BILETE FUNERARE

FELICITĂRI

CĂRȚI DIDACTICE

CONDICI și REGISTRE COMERCIALE

etc. etc. etc.

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iașĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA"

din Sibiiŭ

Prețul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs impreună cu o pivniță foarte vastă și o odaie-bufet.

Pentru informațiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb și roș, recolta anilor 1891, 1892, 1985 și 1896 din viea Naslău de pe moșia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iașĭ.

ANUL I No. 159 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MARŢĬ 11 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streĭnătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

ŞEDINŢA I-a A CONGRESULUĬ

Congresul cerculuĭ de studiĭ sociale

Prima şedinţă

Deşi întrarea în sala Pastia nu era permisă decît invitaţilor, totuşĭ sala era plină. Tot ce se găseşte maĭ fruntaş ca cinste, cultură, inteligenţă, a respuns la învitaţiunea comitetuluĭ cerculuĭ. Un splendid stat-major ocupa scena. Nicĭ odată, ni se pare, sala Pastia, unde nu răsunaŭ decît clevetirĭ şi calomniĭ saŭ unde d. Sturdza făcea scuze, nicĭ odată nu s'aŭ auzit nişte discuţiĭ atît de instructive şi aşa de frumoase.

La 2 şi 20, d. dr. Istrati deschide congresul.

D-sa spune că e fericit de a putea prezida şi acest al doilea congres, precum a avut onoarea să prezideze şi primul congres. D-sa socoteşte cu atît maĭ mare onoare a prezida acest congres,—cu cît el se ţine în Iaşĭ, acolo unde e centrul cultural şi intelectual al întregeĭ ţerĭ. D. dr. Istrati urează spor la lucru, întru cît din aceste lucrărĭ va rezulta o eră de progres pentru această mult încercată. ţară.

D-sa dă cuvîntul d-luĭ D. Greceanu:

Discursul d-luĭ Greceanu

D-lor, sunt fericit de cinstea ce o am de a vă putea saluta în numele conservatorilor din Iaşĭ şi de a saluta împreună cu dv. pe iniţiatoriĭ acestuĭ cerc de studiĭ sociale şi politice, pe d-niĭ Filipescu şi Tache Ionescu.

Ne bucurăm alăturea cu d-lor, de a vedea numărul însemnat a prietinilor carĭ s'au adunat astă-zĭ în vechiul nostru oraş, venind din toate unghiurile ţeriĭ pentru a respunde la apelul nostru, căcĭ avem ast-fel dovadă deplină, că înfiinţarea acestuĭ cerc a respuns la o nevoe simţită de toţĭ şi venită la ceasul eĭ. Scopul întrunireĭ noastre este în adevăr politic, politica noastră însă este cea maĭ bună şi cea maĭ rodnică, căcĭ în loc de a ne perde timpul în alcătuire de programe lesne uitate, sau de a ne înjosi sufletele în clevetirĭ meschine şi'n discuţiune de persoane, urmărim menirea cea maĭ înaltă a acesteĭ arte, sau maĭ bine zis a acesteĭ ştiinţe—care este —de a formula la timp şi de a concretiza în lucrărĭ anumite, ideile şi aspiraţiunile care sunt în mintea şi'n inima tuturor acelora carĭ se îngrijesc de ţară şi de neam. Iarăşĭ idea de căpitenie, întemeetoare acestuĭ cerc, cea maĭ respîndită şi cea maĭ netăgăduită din convingerile noastre, este că moravurile noastre politice, nu maĭ corespund nivelului moral şi intelectual, nicĭ cultureĭ nicĭ sentimentuluĭ practic, dar conştiincios, a generaţiunelor de astă-zĭ. Ţara e sătulă de vorbe, şi copleşită de făgăduinţe, vorbe cu atît maĭ sonore cu cît sunt maĭ deşerte, făgăduinţe cu atît maĭ generoase cu cît sunt maĭ irealizabile, care alcătuesc crezul străvechiu şi imutabil ca o dogmă, a politicianilor noştri de meserie. Stăpînĭ neînvinşĭ pînă astă-zĭ pe cîmpul luptelor noastre, politicianiĭ au reuşit a discredita instituţiunele noastre cele maĭ scumpe, îndemnîndu-ne ast-fel spre idealul lor: *Tammanys Hall.*

Un mare patriot francez, d-lor într'un avînt cam demagogic şi patimaş a zis: „Le clericalisme voilà l'ennemi!" cuvinte resboinice care resună şi astă-zĭ în Franţa. Nu am pute oare zice cu maĭ mult temeiu şi o deplină certitudine de a nu greşi ca la noĭ, *politicianul este duşmanul.* Cu toţiĭ în adevăr constatăm cu durere că organismul nostru social este cu desevîrşire atrofiat. Cetăţeniĭ conştincioşĭ se feresc din ce în ce maĭ mult de luptele noastre politice, alegătorul practic şi puţin scrupulos se foloseşte de dînsele pentru a-şĭ satisface poftele, pe cînd ceĭ maĭ valoroşĭ şi maĭ vrednicĭ dintre barbaţiĭ noştri de stat n'aŭ sorţĭ de reuşită de cît atuncea cînd li se încredinţează puterea. Scepticismul care întunecă orizontul nostru politic este atît de intins în cît nu ne maĭ bizuim astă-zĭ de cît într'o singură voinţă, supusă greşeleĭ ca orĭ ce voinţă omenească, cu atît maĭ mult cu cît e maĭ puternică. Eĭ bine d-lor, politicianismul este cauza acestuĭ răŭ, desvoltarea luĭ însă se datoreşte alcătuireĭ nelămurite şi neţărmuite a partidelor noastre, în diferenţiarea lor prea subtilă pentru a corespunde înverşunăreĭ cu care se combat şi maĭ ales în însemnătatea prea mare ce se dă persoanelor, care ocupă ast-fel locul ideilor.

Totuş ne mirăm că instituţiunile noastre cele maĭ bine chibzuite şi cele maĭ frumoase să deie rezultate atît de proaste pe cînd tocmaĭ contrariul ar fi de mirare.

Cum voiţĭ în adevăr ca alegătoruĭ să-şĭ poată da samă de consecinţele voteluĭ săŭ, atuncĭ cînd 99 la sută, fără exagerare, din candidaţiĭ care-l solicită, nu-l cunosc, şi de ce acel alegător ş-ar jertfi micile sale foloase imediate, atuncĭ cînd nu i se dă *un mobil* în destul de evident şi de puternic pentru a-l putea îndemna a le cumpăni cu un alt interes maĭ mare şi maĭ prevezător.

De aceia cred d-lor, că în zadar vom întocmi legĭ şi regulamente, vom căuta a însănătoşi corpul nostru electoral prin o nouă organizaţie, dacă maĭ întîĭ partidele noastre politice nu vor înţelege, nu se vor convinge de absoluta necesitate de a-şĭ concentra toate puterile lor împrejurul unor anumite chestiunĭ sociale saŭ economice, precise şi hotărîte, căcĭ numaĭ atuncĭ cînd se vor identifica cu totul acestor chestiunĭ, alegătorul va capata la rîndul săŭ convingerea deplină că de la buletinul săŭ atîrnă deslegarea lor, în modul ce-l crede maĭ prielnic. Lucrînd ast-fel vom asigura evoluţiunea morală şi socială a poporuluĭ nostru, în conştiinţa luĭ se va deştepta în sfîrşit sentimentul de solidaritate şi de unitate de interese şi de aspiraţiunĭ, care alcătuieşte cheagul cel maĭ scump al uneĭ naţiĭ.

Iarăşĭ consecinţa maĭ presus de toate este că tot odată se va alcătui *opinia publică* în stare de a consitui un *criteriŭ* sigur şi hotărîtor după care se va putea călăuzi cu siguranţă şeful statuluĭ. Opoziţiile turbulente şi ameninţătoare pentru cinstea ţăreĭ şi a dinastieĭ, ca şi servilismul interesat ascuns sub masca unuĭ falş loialism, vor înceta din ziua cînd buletinul voteluĭ devenind suveran, Coroana îşĭ va pastra înalta şi esenţiala eĭ menire, de a fi *ponderatorul* luptelor noastre constituţionale. Iată scopul la care năzuim: Il cred în destul de înalt şi de patriotic pentru ca să coordonăm şi se unim toate puterile noastre spre a-l îndeplini cu un ceas maĭ înainte.

Discursul d-luĭ Esarcu

Inainte de a ne avînta pe ocean şi a ne expune la tempeste se cuvine a învaţa în linişte arta construcţiuneĭ şi direcţiunnĭ navale.

RÉMUSAT.

Sunt fericit că mĕ aflu în mijlocul dv. maĭ întîiŭ pentru că consider cercul studiilor ce aţĭ infiinţat ca una din cele maĭ utile şi fecunde întreprinderĭ ce un partid politic a incercat la noĭ în ţară, al doilea fiind-că întîlnesc aci sub o altă formă şi pe un alt teren, o idee favorită a tinereţeĭ mele.

Fie-mĭ permis, d-lor, a vĕ declara că încerc o adevarată satisfacţie cînd mĕ simt aci oarrecum ca la mine acasă, căcĭ văd în cercul studielor dv. ceva care seamănă mult cu o secţiune a Ateneuluĭ Român, cu secţiunea ştiinţelor morale şi politice. Dar pe cînd noĭ la Ateneŭ ne menţinem în sfera cugetăreĭ şi departe de politică dv. v'aţĭ coborît pe terenul acţiuneĭ şi al politiceĭ.

Ideea numaĭ este însă acaiaşĭ; am înţeles din convorbirele ce am avut cu fundatoriul cerculuĭ studielor, că d-sa ca dv. v'aţĭ pătruns de acest mare adevăr care constitue o lege a filosofieĭ istorieĭ adecă, că starea socială şi politică a uneĭ naţiunĭ se modelă inevitabil după starea sa mintală. A'ţĭ înţeles că maĭ întîiŭ trebue să se introducă reforme în starea mintală a unuĭ partid politic ca de aci aceste reforme să treacă în starea socială şi politică a naţiuneĭ şi a statuluĭ. Numaĭ ast-fel poate fi armonie în instituţiunĭ şi în oamenĭ, numaĭ ast-fel de reforme sunt serioase, progresele durabile. Cînd în starea mintală a unuĭ partid politic domneşte ignoranţa, confusiune, inconherenţă anarhia, toate aceste rele el le introduce fatalmente în starea politică a ţăreĭ şi creiază acele frămîntărĭ sterile şi demoralizătoare, acele agitaţiunĭ periculoase ce sguduie şi turbură profund statul şi Societatea.

Aceste îngrijirĭ noĭ le avem de mult la Ateneŭ şi de multe orĭ le-am exprimat de pe tribuna acesteĭ instituţiunĭ. In maĭ multe rîndurĭ am căutat să dăm un loc maĭ mare conferenţelor al căror subiect întră în domeniul secţieĭ ştiinţelor morale şi politice. Şi ne-am impus datoria de a contribui la respîndirea cît maĭ întinsă a cunoştiinţelor ce daŭ aceste ştiinţĭ. De maĭ multe orĭ am căutat să venim în ajutorul acelora ce lucraŭ pentru ştiinţă în depriceperea marilor chestiunĭ a căror cunoştiinţă este indispenzabilă pentru buna conducere a afacerilor publice. Natura însă a instituţieĭ noaste ne impunea obligaţiunea de a ne menţinea pururea în domeniul ideieĭ şi a nu aborda chestiunile de actualitate care ar fi putut turbura atmosfera liniştită şi senină a Ateneuluĭ.

Cea ce nu puteam face noĭ la Ateneŭ, o puteţĭ face şi o faceţĭ aci dv. care sunteţĭ bărbaţĭ politicĭ şi care lucraţĭ pe tărămul acţiuneĭ. Dv. aţĭ auzit acea voace suverană care ne zice tuturor că avem datoriĭ grave de îndeplinit către statul Romîn în faza de existenţa în care se afla şi în prezenţa perspectivelor, în prezenta orizonturelor ce stau deschise înaintea luĭ, că trebue să ne grăbim cu toţiĭ a respîndi acele ideĭ acele cunoştinţe, acele adevărurĭ, acele tendinţe, care înrădăcinate în spirite sfîrşesc prin a forma moravurile politice ale uneĭ naţiunĭ şi în cele din urmă a creia o tradiţiune.

A creia o tradiţiune, domniĭ meĭ, iată dacă nu mĕ înşel o preocupaţiune ce într'un stat tînăr ca al nostru trebue să aibă orĭ-ce om politic.

Intr'un stat oligarhic, o tradiţiune este maĭ lesne de creat şi de conservat. Acolo unde o singură clasă, un mic numĕr de indivizĭ sunt chemaţĭ a conduce destinele statuluĭ, cu maĭ multă înlesnire să pot răspîndi şi păstra acele adevărurĭ şi acele principiĭ care constituind o tradiţiune, formează ca un fel de crez de înţelepciune politică ce se prefecţionează din generaţie în generaţie şi se impune indivizilor atuncĭ chiar cînd aceştia aŭ perdut comprehensiunea raţionată a acesteĭ tradiţiunĭ.

In acest adevĕr istoric, găsim, domniĭ meĭ, explicaţiunea aceleĭ înţelepciunĭ politice ce-o constătăm la unele guverne precum guvernul Sparteĭ şi Romeĭ în anticitate, a republiceĭ Veneţieĭ şi al Engliterei în timpurile moderne. Şi fără a merge atît de departe în acest adevĕr istoric găsim explicaţiune cum vechiĭ noştriĭ boerĭ cu o instrucţiune foarte elementară aŭ ştiut cu toate acestea, graţie uneĭ tradiţiunĭ păstrată în sînul lor să le conserve o patrie ast-fel în cît alte state maĭ puternice sunt sterse după carta Europeĭ saŭ şi-aŭ perdut individualitatea lor politică, pe cînd Romînia este astă-zĭ un stat independent, întrat în concertul statelor Europene şi ocupînd un loc onorabil în lume.

Oligarhia însă, d-lor, nu poate reînvia, ea este moartă pentru totd'auna. Un curent iresistibil impinge statele şi societăţile moderne cîtră o democraţie din ce în ce maĭ largă şi maĭ predominatoare. Acesta este un fapt istoric necontestabil, dar iarăş este un fapt incontestabil că democraţiele rare orĭ aŭ ştiut să creieze acele marĭ guverne, cu o adevărată înţelepciune politică, cu acele principiurĭ şi tendinţĭ statornice care perpetuîndu-se din generaţiune în generaţiune aŭ fost în stare să conducă statul cu prevedere şi siguranţă.

A lucra dar, d-niĭ meĭ, pentru a forma o educaţiune politică a democraţieĭ Romîne şi a-ĭ da o bună direcţiune; a ne sili cu toţiĭ ca să creăm o tradiţiune în stat; iată, dacă nu mă'nşel, o ţintă cîtră care trebue să se îndrepteze, toate privirele, un scop cîtră care trebue să ţinteăscă toate silinţele.

Aceste ideĭ pe care cu o oare-care temere din cauza natureĭ instituţiuneĭ în sînul căreĭ vorbiam—le-am exprimat de maĭ multe orĭ şi maĭ sub aceeaşĭ formă după tribuna ateneuluĭ, sunt fericit că le pot exprima astă-zĭ cu toată îndrăzneala cu toată siguranţa căcĭ ele întră complect în natura ideilor cerculuĭ dv. politic.

De aceia, d-niĭ meĭ. sunt vesel că mă aflu în mijlocul dv., în mijlocul floareĭ partiduluĭ conservator, de şi eŭ nu sunt de cît o sfărămîtură perdută a unuĭ partid dispărut, partidul liberal-conservator. Mă leagă însă cu dv. amintirea că am făcut odată cu toţiĭ parte, că am fost cu toţiĭ membri a acestuĭ partid.

Să-mĭ permiteţĭ, d-lor, a sfîrşi cu următoarea reflexiune. Am început zicînd că primele reforme trebuesc maĭ întîiŭ făcute în starea mintala a partiduluĭ, începînd cu cea ce priveşte constituirea lor. Constat cu plăcere că o reformă mentală însemnată s'a făcut în conducătoriĭ vechiuluĭ partid conservator, şi că aceştia aŭ înţeles pe deplin necesitatea uneĭ evoluţiunĭ înţelepte şi prevăzătoare.

De unde altă dată se vorbia de o concentrare conservatoare, împinsă pînă la eliminarea elementelor liberale moderate, de cît-va timp cugetarea s'a lărgit, reforma mentală s'a săvîrşit şi văd astă-zĭ elemente mult maĭ înaintate de cît cele liberale moderate întrînd în constituirea şi organizarea partiduluĭ conservator. Acel partid, dîndu-şĭ o nuanţă liberală înaintată, şi democratică, pronunţată s'a aşezat pe o bază maĭ largă şi maĭ solidă şi a dobîndit mijloace de acţiune şi de influenţă maĭ întinse şi maĭ puternice.

Partidul conservator a înţeles că cea ce rămîne staţionar e menit să dea înapoĭ şi e destinat să dispară. El a înţeles că mişcarea vieţeĭ se compune din evoluţiunĭ şi transformărĭ succesive.

N'am trebuinţă, d-niĭ meĭ, să adaug. cred, representanţilor eminenţĭ a ideeĭ conservatoare, că aceste transformărĭ trebue făcute treptat şi fără salturĭ: *Natura non facit saltus.*

Preşedintele declară deschisă discuţia asupra chestiuneĭ reprezentăreĭ minorităţilor.

D. I. Nenitescu, ia cel dintăĭ cuvîntul.

D. Nenitescu, susţine o prea interesantă conferenţă tratînd despre reprezentarea minorităţilor. Această conferenţă e rezultatul unuĭ îndelung studiŭ a d-luĭ Nenitescu şi ne e teamă de a nu ştirbi întru cît-va frumuseţea acestuĭ studiŭ prin un palid rezumat. De aceia cetitoriĭ *Opinieĭ* vor găsi acest studiŭ *în extenso* în numerile viitoare ale ziaruluĭ nostru.

La sfîrşitul conferenţeĭ d. Nenitescu propune următorul proect.

PROECTUL

Legeĭ Representăreĭ Proporţionale a Minorităţilor.

In colegiurile electorale ale Camereĭ şi Senatuluĭ carĭ aŭ a alege maĭ mulţĭ de doĭ deputaţĭ saŭ senatorĭ alegerea se va săvîrşi după principiul representăreĭ proporţionale a minorităţilor în modul următor.

Se adună, separat pentru fie-care partid, voturile obţinute de toţĭ candidaţiĭ seĭ, formîndu-se ast-fel cifrele electorale ale partidelor. — Aceste cifre electorale se împart, fie-care, prin numerile 1, 2, 3, 4,... etc.... cîte locurĭ de deputaţĭ saŭ senatorĭ are a alege colegiul, aşezîndu-le în ordinea mărimeĭ lor. Cătul al căruĭ număr de ordine va fi egal cu numărul locurilor de deputat saŭ senator, ce sunt de ocupat, este divizorul electoral.

Cu acest divizor se împarte fie-care dintre cifrele electorale, neglijîndu-se fracţiele, şi cîturile obţinute din această împărţire exprimă numărul de locurĭ dobîndit de fie-care partid.

Aceste locurĭ se atribuesc apoĭ, în fie care partid, candidaţilor carĭ aŭ obţinut cel maĭ mare număr de voturĭ, şi carĭ se şi proclamă aleşĭ.

D. Tache Ionescu. vorbeşte în aceiaşĭ chestiune. D-sa aduce laude d-luĭ Nenitescu, pentru modul inteligent şi frumos cum a expus importanta cercetare a chestiuneĭ representăreĭ minorităţilor. D. Ionescu caută numaĭ să complecteze cu ceva spusele d-luĭ Nenitescu. Reprezentarea minorităţilor zice d-sa, va maĭ avea treĭ bunurĭ şi anume: nu vor maĭ exista alegătorĭ carĭ se vor abţine; luptele şi protestările vor fi transportate din hală şi piaţa teatruluĭ în parlament şi în fine vor dispărea candidaturele fanteziste.

D. Ionescu, relevă faptul că astă-zĭ foarte mulţĭ alegătorĭ se abţin ast-fel că tabloul făcut de d. Nenitescu relativ la alegerile noastre nu este complect. D-sa e convins că tocmaĭ aceia sunt ceĭ maĭ conştiincioşĭ alegătorĭ carĭ se duc cu greŭ şi nu aceia carĭ se duc orĭ cînd la vot.

Şi astă-zĭ abţinerea e justificată întru cît alegătorul pleacă de la ideea că prin votul luĭ nu va contribui cu nimic la reuşita candidatuluĭ seu cînd el e în opoziţie. Alt-fel va fi atuncea cînd alegătorul va şti că orĭ-cum un candidat al partiduluĭ săŭ trebue să reuşască. Şi d'aci va decurge şi dispariţia hidoaseĭ tragerĭ pe şfoară, întru cît fie-care candidat va fi legat de colegul luĭ şi că reuşita depinde de numărul voturilor întrunite de toţĭ candidaţiĭ.

Analizînd partea a doua, d-sa spune că'n ţară la noĭ e un adevăr incontestabil: guvernul e prea tare şi opoziţia prea slabă. Trebuesc mijloace de slăbire a guvernuluĭ şi stîlpĭ de întărire a opoziţieĭ. Şi astă-zĭ opoziţia alungată din parlament, trebue să se manifeste unde-va şi acea manifestare e piaţa teatruluĭ naţional şi hala. Prin reforma aceasta însă protestarea se va face în plin parlament şi petiţiile nu se vor da preşedinţilor corpurilor legiuitoare la uşa ci de cătră însă-şĭ representanţiĭ naţiuneĭ, apoĭ vor dispărea candidaturile independente şi fantaziste întru cît ele nu vor putea nicĭ odată întruni cîtul indicat prin operaţia arătată de d. Nenitescu.

D. Capităneanu. *R. Vîlcea.* Regretă că n'a putut lua cuvîntul înaintea d-luĭ Tache Ionescu ast-fel ca acesta să-ĭ fi respuns. D-sa se declară pentru un alt sistem relativ la reprezentarea minorităţilor, întru cît operaţiunea indicată de d. Nenitescu ar putea fi îngreuetoare pentru magistratul care prezidă alegerile. D-sa se declară pentru un sistem coordonat şi anume pentru unirea sistemuluĭ pluralităţeĭ voteluĭ şi a voteluĭ direct. In cazul acesta greutatea alegereĭ dispare.

D. Nenitescu, respunde că sistemul propus de d. Căpităneanu, are defectul de a fi în contra unor articole precise a constituţiuneĭ şi ar necesita revizuirea eĭ, cea ce conservatoriĭ nu vor să facă.

D. Filipescu, vorbeşte în acelaş senz arătînd că în casul sistemuluĭ d-luĭ Căpiteanu, greutatea calcululuĭ ce-ar trebui să-l facă magistratul—calcul de alt-fel foarte uşor—s'ar transporta alegătoruluĭ, căruia ar trebui să i se dea atîtea orĭ atîtea buletine cîţĭ candidaţĭ sunt, ast-fel că la Bucureştĭ unde se aleg 16 consilierĭ comunalĭ la un colegiu ar trebui să daĭ de 16 orĭ 16 buletine fie-căruĭ alegător, şi de atîtea orĭ de 16 orĭ 16 cîte partide se prezintă la alegerĭ.

Discuţia în această privinţă se închide.

Se declară discuţia deschisa relativ la proectul învăţămîntuluĭ secundar şi superior.

D. dr. Istrati, luînd cel dintăĭ cuvîntul pronunţă un foarte substanţial şi amănunţit discurs în această chestie. Lucrarea d-luĭ dr. Istrati e prea importantă pentru a ne încerca să facem un rezumat. Cetitoriĭ «Opinieĭ» vor găsi publicată în extenso în maĭ multe numere consecutive ale ziaruluĭ nostru.

După terminarea discursuluĭ d-luĭ dr. Istrati, şedinţa se rîdică la orele 5 şi 20 p. m.

Banchetul Cerculuĭ.

Sala Pastia prezenta un aspect splendid. Rar s'avĕzut în Iaşĭ un banchet la care să ia parte o lume aşa de aleasă. In tot timpul banchetuluĭ a domnit cel maĭ viŭ entuziasm şi impresiune adîncă a făcut asupra tuturor toasturilor substanţiale rîdicate de ceĭ maĭ valoroşĭ cetăţenĭ, de ceĭ maĭ fruntaşĭ membri aĭ partiduluĭ conservator.

Banchetul a fost prezidat de d. Gr. Ghica-Cogălniceanu, avînd la dreapta de d-niĭ Exarcu, Olănescu şi Take Ionescu şi la stînga pe d-niĭ Filipescu, Zarifopol, B. Paltineanu şi 'n faţă pe d-niĭ Bădăraŭ, Vlădescu, dr. Istrati şi Vasile Scuły-Logotetidides.

Aŭ luat parte d-niĭ Panu, Dim. Greceanu, dr. Puşcariu, dr. Peride, dr. Bejan, Calognomu, Dim. Alexandrescu, Ing. Hurmuzescu-Dorohoĭ, C. Prassa. Gr, Goilav-Botoşanĭ, Stefan Ghica-Botoşanĭ, Căpităneanu R-Vîlcea, Grigorovicĭ, Drăghicĭ, I. Chirila, Ing. Catargi, Mihaĭ Buznea, Ioan Dobreanu, D. Doboian, Eug. Vasiliu, Botez-Penel, Longhinescu, Th. Maximovicĭ, Petit, Rîşcanu, Tufescu, Ilutza, Emil Max, Ionescu, N. Cănănaŭ, Dumbravă, I. Pivniceriu, Michiu, Vlădoianu, Baltă, Vellea, Dim. Andreĭ, dr. Filipescu, Gr. Buţureanu, Nenitescu, I.-Bucureştĭ, I. Teleman-Huşĭ, Căp. Mavrody, Gh. Botez, Th. Crivĕţ, Ghibănescu, Zarifopol I. Dabija, Ianculescu, Şoldănescu, I. Scorpan, Alevra, Leon Ghica, Anastasiu, Faur, căp, Dimcea, Lascar, I. Paul, dr. Jocu, Bărbătescu-Bucureştĭ, El. Rîşcanu, Dim. Stati, Pavloff, Constantinescu, Cihorsky, Pantazzi, A. Simu, Ghiulea Ilie, Victor Munteanu, N. Gane, M. Atanasie Popovicĭ, Gh. Bădescu. M. Alexandrescu, Th. Emandy, Th. Silion, J. Emandy, Nae

Dumitrescu Rîmnicu-Vîlceĭ, Milone Lugonirescu, C. Isăcescu, Mihaĭ Ghițescu, Miclescu, și alțĭ vr'o douĕ zecĭ al căror nume îm scăpă.

Toasturile

D. Gr. Cogălniceanu, *preşedintele, banchetuluĭ, rîdicînd cel dintăĭ toast, a zis:*

„Rîdic paharul în sănătatea M.M. L.L. Regele şi Regina Romănieĭ, şi a întregeĭ familiĭ regale. Totodată urez bună-venire oaspeţiĭor noştrĭ şi le mulţumim de cinstea ce ne fac de a veni în mijlocul nostru şi de rîvna cu care studiază chestiile sociale, care vor permite dregătorilor partiduluĭ conservator de a găsi la un moment dat un stock de proiecte pe care le vor întrebuinţa cînd vor crede momentul oportun.

Trăiască oaspeţiĭ noştrĭ!

D. T. Ionescu. Inchin paharul în sănătatea aceluia care e tot-deauna prezinte unde sunt adunaţĭ conservatoriĭ: în sanatatea luĭ Lascar Catargiu.

De și cel maĭ bătrân, Lascar Catargiu e cel maĭ tînăr dintre noĭ, și cercul studielor sociale n'are un maĭ devotat prieten ca Lascar Catargiu. Omul acesta a intrat încă în viață. în cea ce se chiamă apoteoză politică. De anĭ întregĭ autoritatea luĭ Lascar Catargiu nu maĭ este discutată, de anĭ întregĭ cuvîntul luĭ e ascultat de toţĭ, Și mijlocul prin care a ajuns acolo, e că a fost totdeauna un barbat politic cumpănit, îndrăzneț cu cumpătare, mare patriot dar fără laude.

D. Gr. Cogălniceanu, rîdicînd paharul în sănătatea familieĭ regale, după doĭ anĭ de opoziție, a dovedit că pentru partidul conservator, dinastia nu e marfă. Și cuĭ se datoresce aceasta întărire a sentimentuluĭ dinastic? Luĭ Lascar Catargiu, care în 1858, a lucrat pentru dinastie, renunțînd la candidatura ce i se pusese pentru domnie. In 1866, pentru aceiașĭ mare idee a lucrat Lascar Catargiu. In 1871, prin autoritatea sa, aŭ fost acoperite îngrozitoarele prăpăstiĭ, pentru ca apoĭ prin mărinimie și generositate să acorde amnistie, întărind ast-fel monarhia cum există astă-zĭ. De la 71—76 a avut cel maĭ bun guvern ce-a existat vrodată în țară, și-apoĭ timp de 12 ani, a răbdat cele maĭ marĭ nelegiuirĭ și numaĭ atuncĭ cînd o cameră ingrată a încercat darea luĭ în judecată, Lascar Catargiŭ s'a adresat dinastieĭ; știţĭ pentru ce? Pentru ca să ceară judecată.

In anul trecut s'a întîmplat un fapt, căruia nu-ĭ cunosc părechia. Lascar Catargiu, fără a fi deputat, fără a fi senator, a primit la el acasă pe reprezentanţiĭ guvernuluĭ și a dictat prin fostul luĭ ministru al cultelor, hotărîrea ce trebuia de urmat, și Lascar Catargiu e al partiduluĭ conservator! Dar dacă e o cinste pentru toţĭ Romîniĭ, e o mare cinste pentru Moldovenĭ carĭ împreună cu *unirea* ni l'aŭ adus nouĕ.

D. At. Popovicĭ — Bucureștĭ. După cuvîntarea d-luĭ Take Ionescu, e greu ca cine-va să maĭ ia cuvîntul, mie, însă, 'mĭ vine ușor căcĭ nu voĭ să vorbesc de lucrurile curente, căcĭ voĭ să rîdic în sănătatea luĭ Take Ionescu. Să trăiască Take Ionescu!

D. Ing. I. Catargi. Vechiŭ conservator eșit dintre d-voastră, din cauza celor carĭ aŭ strălucit totd'auna prin absenţa lor cînd era vorba de fapte, sunt fericit că am reîntrat astăzĭ, graţie unuĭ om care e menit să reîntinerească partidul conservator, sub omul care însamnă principiĭ și idealurĭ. Inchin în sănătatea aceluĭa care a știut să aducă cu sine ideile înalte și sentimentele frumoase.

In sănătatea ta, Gheorghe Panu!

D. Gh. Panu. Ca ieșan și ca vechiŭ moldovan — căcĭ numaĭ sunt moldovan ci Romîn — sunt fericit să vĕd adunaţĭ aci reprezentaţĭ de la Severin la Dorohoĭ, în orașul Iașĭ. In 40 de anĭ să dispară așa cu desăvîrșire sentimentul de provincialism e de mirare, cînd te gîndeștĭ că în alte ţărĭ idea aceasta n'a dispărut nicĭ după 60 saŭ 80 de anĭ și încă parlamentarismul, n'a putut să facă să dispară aceasta.

Și, totușĭ, faptul era ușor de indeplinit cînd te gîndeștĭ că încă în timpul luĭ Ioan Ghica nu se maĭ vorbia de provincialism, că de mult nimene nu se maĭ gîndea la deosebirele de Munteni, Moldoveni, Transilvănenĭ etc. Ideile acestea mi-aŭ fost sugerate de cuvintele d-luĭ Take Ionesșu. Domnilor, conservatoriĭ-munteni, strînșĭ odinioară în jurul neîntrecutuluĭ Barbu Catargi, se grupează astă-zĭ in jurul luĭ Lascar Catargi, și-ĭ proclamă direcţiunea. In Moldova, în altă direcţiune, liberaliĭ, carĭ aveaŭ un șef necontestat— pentru a nu vorbi de cît de Cogălniceanu farul lor—Moldoveniĭ liberalĭ care aveau un partid separatist, numit *fracţiunea*, se grupează în jurul luĭ Ioan Brătianu, pentru a face și eĭ acel schimb de endosmoză și exosmoză în politică. Sub Lascar Catargi, conservatoriĭ din Muntenia, sub Ioan Brătianu, liberaliĭ din Moldova. Ieșeniĭ sunt mîndri că până astă-zĭ n'aŭ avut loc înscenărĭ de separatism și astă-zĭ se poate vorbi de un fapt îndeplinit, și nimene dintre noĭ carĭ se uită la Take Ionescu, N. Filipescu, Exarcu, Olănescu, nu se uită la Moldoveni saŭ Munteni — ci la Romînĭ.

Inchin, dar, paharul meŭ pentru acest înalt spirit politic al partiduluĭ conservator și sper că necesităţile politice vor fi urmate de unire și că ea va trona și de acum înainte.

D. Al. A. Bădărĕŭ. Vĕ rog să-mă iertaţĭ că iau cuvîntul după douĭ giganţĭ aĭ minţeĭ și aĭ vorbireĭ. Vina, însă, nu e a mea, domnilor—e a d-voastre care n'aveţĭ curagiul să luaţĭ cuvîntul. Fie-mĭ permis să beaŭ în sănătatea acelora carĭ aŭ contribuit la reorganizarea partiduluĭ conservator. Lascar Catargi e mare bărbat de stat prin 58, prin 66 prin 71 e c. Știţĭ cu toţiĭ, însă, că partidul conservator, condus de un așa mare om, a fost pus un moment în eclipsă. Un fruntaș liberal, d-lor, care a creiat o școală ce n'are nume ci poreclă, școala degradătoare de caractere și aţiţătoare de pofte, a redus la un moment dat partidul conservator ast-fel încît Al. Lahovary—a căreĭ memorie o venerăm cu toţiĭ—să spue că conservatoriĭ sunt atît, cît abia pot încunjura o masă verde. Domnilor, o mare nenorocire aștepta ţara, dacă lucrul ar fi durat, dacă ultimiĭ 4—5 anĭ de domnie a luĭ Brătianu s'ar maĭ fi prelungit vr'o 10—14 anĭ. In acele situaţiĭ triste, s'aŭ rîdicat tinerĭ carĭ spuneaŭ că nu e de desperat, atuncĭ cînd de la Dorohoĭ la Severin, domina o bandă de gheșeftarĭ. Și spuneaŭ aceĭ tinerĭ că partidul conservator are un viitor demn și important. Și-n acele timpurĭ partidul conservator era redus la cîţi-va fruntașĭ și-a trebuit să reînceapă viața nu ca partid de clasă—căcĭ orĭ-ce s'ar zice, partidul conservator a fost odată partid de clasă—ci ca partid modern, larg deschis partidelor democratice. Și cine credeţĭ d-voastre că a luat steagul și a pregătit ast-fel terenul uneĭ noue vieţĭ? Aceia carĭ aŭ creiat presa conservatoare, aceĭ carĭ aŭ creiat presa democratică, și prin ea, aceștia aŭ știut să știrbească, să dărîme teoria falsuluĭ liberalism. Aceĭ doĭ oamenĭ sunt uniţĭ aci: Nicu Filipescu în presa conservatoare, și Gheorghe Panu în presa democratică. Orĭ-cît de idealist și entuziast aș fi, nu puteam să mĕ aștept la maĭ mult de cît ca Filipescu și Panu să dirijeze *Epoca*, cel maĭ respîndit ziar al partiduluĭ conservator.

Dar acești doĭ oamenĭ aŭ crezut că nu e deajuns numaĭ propagandă prin presă,—ea une-orĭ poate greși prin aţîţarea pasiunelor—și-aŭ avut fericita idee, acești doĭ giganţĭ, să-l asocieze pe gigantul Take Ionescu, pentru a fonda cercul studiilor sociale.

Poate multora acest cerc li s'a părut ca ceva trecător, la început, însă trebue de știut că în afară de luptele politice, trebuește un partid, o organizaţie sistematică și ast-fel aci, în această sală Pastia, unde n'am auzit totd'auna de cît clevetirĭ și calomniĭ, am avut fericirea de a asculta discuţiĭ splendide și înălţătoare de suflet.

Rîdic paharul în sănătatea întemeietorilor cerculuĭ studiilor sociale și a preseĭ conservatoare și democratice. Trăiască Take Ionescu, Panu și Filipescu!

D. **N. Filipescu.** Permiteţi-mĭ să mă felicit maĭ mult de unirea cîtor-va adunaţĭ aci, a căror desunire e imposibilă. Mĕ felicit de crearea cerculuĭ studiilor, căcĭ cercul are și o altă însemnătate, pe lîngă că corespunde uneĭ necesităţĭ a timpuluĭ. Mărturisesc, însă, că marĭ iluziunĭ nu mĭ-am făcut, căcĭ pretutindenĭ e o mare deprimare și nu numaĭ la oamenĭ ci și la instituţiunĭ. In parlament nulităţĭ, în afară de parlament bărbaţĭ ca Lascar Catargi, am ajuns în starea aceea cînd toate, pînă și corpurile legiuitoare, ascultă de puterea executivă. Regimul acesta n'are nume. Nicăiurea vr'o respundere. Regele neresponsabil, miniștriĭ de fapt neresponsabilĭ,—dovadă în chestia Ghenadie. Parlamentul iarăș neresponsabil. Dar din moment ce partidul conservator nu este în parlament, trebuia ca el să se manifeste prin presă și întrunirĭ!

E o atrofie în parlament și o ipertrofie în presă și întrunirĭ. Putem decĭ înscrie cu drept cuvînt, falimentul liberalismuluĭ. D-lor, o acuzaţiune de reacţionarism n'are loc pentru conservatorĭ, și acela care ar pronunţa așa-ceva, ar da maĭ degrabă de gîndit asupra inteligenţeĭ sale. Și să ne felicităm, domnilor, că instituţiunele false, mor în însă-șĭ braţele acelora carĭ le-au creat—minciuna liberală moare prin liberalĭ chiar, și în contra lor se rîdică viguros partidul conservator.

Astă-zĭ Romînia are nevoe de un regim parlamentar și dacă liberaliĭ nu-l dau, să-l dăm noĭ, conservatoriĭ. Să facem noĭ acest lucru, și să rîdicăm noĭ mîndru și falnic edificiul real și adevărat al libertăţeĭ. Cum se poate ajunge la acest lucru? Din critica noastră vor rezulta și mijloacele. Liberaliĭ s'au silit să creeze un stat, nu o societate; eĭ au creat un corp-inert, nu un organizm. Decĭ, pentru acest din urmă scop ne trebue un învăţămînt serios și o bună educaţiune a poporuluĭ. In materia religioasă voim să rîdicăm starea cleruluĭ, vroim ca el să aibă conducerea reală a conștiinţelor. Progresul uneĭ ţerĭ nu se realizează numaĭ prin măsurile coercitive ale statuluĭ ci și prin manifestaţiĭ spontanee ale întreprinderilor particulare, și de acea cercul s'a gîndit la societăţile cooperative și ajutor mutual.

Domnilor, în starea actuală de lucrurĭ desfiinţarea corpuluĭ electoral e un fapt îndeplinit. Ne putem noĭ mulţămi cu aceasta? Regele poate înlătura guvernele dar nu poate alege guvernele. Trebue ca o succesiune legală să aibă loc și ca moștenitorul direct să succeadă. Disidenţele nu aŭ rost de cît atuncĭ cînd se bazează pe principiĭ, dar nu ca astăzĭ cînd tocmaĭ din cauza falșificareĭ sistemuluĭ electoral, ele sunt un rezultat al poftelor. Sperăm că prin legea reprezentăreĭ minorităţilor, parlamentul va fi reînviat.

Liberaliĭ aŭ găsit o formulă fascinătoare: descentralizarea. Domnilor, sunt din suflet pentru această reformă. Dar ea presupune o educaţie de secole, căcĭ la din contra, ea devine tirania cea maĭ grozavă. Sunt, decĭ, convins că reprezentarea minorităţilor e maĭ bună de cît formula liberală, spre care ea ne îndreaptă într'un viitor maĭ îndepărtat.

Dar maĭ înainte de toate ne trebuiesc convingerĭ, nu numaĭ soluţiunĭ; convingerĭ carĭ să se prefacă în sentimente. Noĭ să biruim sentimentele inerente cînd vom fi la guvern, iar nu ele să ne biruie pe noĭ.

Mulţumim prietinilor cari ne-aŭ dat ocaziune de a ne întruni, de a ne arăta convingerile, soluţiunele, și să ne resbune în contra acelora, care ne calomniază pe toate căile și cari bănuiesc buna intenţiune a opereĭ noastre desinteresate, căcĭ calomniilor lor, le-am respuns, prin serioase lucrărĭ ca acelea ale d-lor Dr. Istrati, Nenițescu, Barbu Păltineanu etc.

D. **Barbu Păltineanu.** Domnilor, de sigur un sentiment comun și un gînd comun ne unește pe toţĭ, și subt acest sentiment comun vedem ziua de mîine Dar trecutul tuturor nu se aseamănă. Astă-zĭ un eminent barbat d. Esarcu, zicea, că e o sfărămătură a unuĭ fost partid politic. D. Panu a fost șeful unuĭ grup politic, grupul radical. Situaţia mea e maĭ rea: *eu am fost liberal!*... E tocmaĭ un an de cînd, fiind la o întrunire conservatoare din Galaţĭ,—prima intrunire politică la care asistasem în viața mea —pentru a proclama ruptura mea cu partidul liberal, ziceam: n'am onoarea de a face parte din partidul conservator, dar am onoare de a nu maĭ face parte din partidul liberal. Aveam scîrba unuĭ trecut uricios și speram că voĭ găsi în casa conservatoare mulţumirea sufletească a ideilor. Și dacă nu-mĭ pare rău că am venit aci îmĭ pare bine că am plecat de acolo. Și vă declar domnilor, că nu maĭ supravieţuește în mine nimic din liberalismul de odinioară; locul luĭ a fost ocupat de un sentiment de scîrbă pentru acel partid.

Acum, am ajuns la mulţumirea sufletească de a mĕ simţi pentru tot-d'auna închegat la partidul conservator. Sentimentul comun care ne unește în gîndul de a dărîma o casă veche, e că jocul partidelor e un lucru important pentru mersul ţereĭ și disidenţele n'aŭ nicĭ un rost. Am venit la conservatorĭ, unde sper că voĭ găsi cinstea sub toate formele. Domnilor, eŭ vĕd în orĭ-ce partid politic o societate de exploatare, date fiind moravurile noastre politice. Dar e esenţial, cine domină în partid? Oameniĭ de principiĭ, fruntașiĭ ideilor, orĭ societatea de exploatare? Și cînd într'un partid scopul exploatăreĭ domină, acel partid nu merită de cît scîrbă. Și afară de aceasta am găsit la conservatorĭ, cinstea politică care are ură de minciună și se ferește de proclamaţiĭ false. Dacă ar fi exagerat să aplic întreguluĭ partid liberal cuvîntul *necinste*, totușĭ majorităţeĭ acest cuvînt 'ĭ se potrivește.

Și fiind-că e vorba de fapte iar nu de vorbe, să-mĭ permiteţĭ să rîdic a doua oară în sănătatea d-luĭ N. Filipescu, prin care ușa partiduluĭ a fost larg deschisă, elementelor democratice. In el vedem pe omul încurajator pentru sufletele noastre,

Cît va fi armonie între luceferiĭ Olănescu, Esarcu, Tache Ionescu, Panu, Filipescu, ziua de mîine e a noastră.

D. **Gh. N. Botez.** Spune că nu era să ia cuvîntul, dacă un orator n'ar fi întrebuinţat o expresiune, de sigur numaĭ din greșală. S'a spus că partidul conservator ar fi fost odată un partid de clasă. D-sa dovedește contrariul și arată cum că în totd'auna boeriĭ au luptat alăturĭ de ţerani.

D. **Al. A. Bădărĕŭ.** In ceasul al 11-lea permiteţi-mĭ, ca în această sală unde d. Sturdza a adresat scuze Ungurilor, să beaŭ în sănătatea luĭ M. Vlădescu, președintele Ligeĭ Culturale, pentru acela care înţălege chestia naţională nu ca o mașină politică, cum au înţeles'o liberaliĭ

După ultima cuvîntare a d-luĭ Bădărău, să dă cetire următoareĭ telegrame, iscălită de toţĭ ceĭ prezenţĭ:

Lascar Catargiu

Bucureștĭ.

Membriĭ cerculuĭ studiilor sociale adunaţĭ în al doilea congres la Iașĭ, Vĕ trimit expresia devotamentuluĭ și admiraţia lor D-voastre marele om de Stat care vreme de peste 50 de anĭ aţĭ știut să uniţĭ mersul înainte, cu cumințenie și aţĭ întrupat și întrupaţĭ ideia conservatoare, spre cinstea ţăreĭ. D-zeu să vă ţie anĭ îndelungaţĭ spre binele Romîniei și slava partiduluĭ conservator.

* * *

In timpul congresuluĭ s'au primit telegrame de aderare și regrete că au fost împedecaţĭ de a lua parte la lucrările congresuluĭ de la d-niĭ: Disescu-Bucureștĭ, Chintescu-Bucureștĭ, Rădulescu-Motru-Bucureștĭ, Dr. Paladi-Brăila, Gr. Gr. Isăcescu-Peatra N., avocat Mihail-Dorohoĭ, Constantin Cantacuzin-Băcești, dr. Cruceanu-Roman, dr. Șabner-Tudurĭ-Bucureștĭ, Theodorachi-Bucureștĭ, Georges Cănănău-Botoșanĭ, Aureliu Iliescu-Craiova, Pacu Nicolescu-Galatz, Constantin Lahovary-Bucureștĭ.

Scrisorĭ de asemenea au sosit din partea d-lor: Al. Cantacuzin-Salcea, Nicu Ioan-Dolheștĭ, dr. Florea Teodorescu, Tamara-Bucureștĭ, dr. Ghidionescu, Stavăr, N. A. Papadopol, G. G. Constantinescu, avocat Focșanĭ, Gociu-Huși, Nestor Cincu-Tecucĭ, etc. etc.

ȘEDINȚA A II-a

Ziua de Duminică

A doua ședință a *cerculuĭ studiilor sociale* s'a deschis duminică la ceasurile 1¾.

Prezida d. Olănescu, fost ministru. S'a dat citire maĭ multor telegrame primite din partea persoanelor carĭ, din diferite împrejurărĭ, n'aŭ putut lua parte la congres.

D. Tache Ionescu a continuat critica sa asupra reformeĭ învăţămîntuluĭ secundar. A vorbit apoĭ în aceiașĭ chestiune, d. M. Vlădescu, profesor universitar.

In chestia administrativă a vorbit d. Barbu Păltineanu și la discuţie au luat parte domniĭ T. Ionescu, A. Bădărău, N. Filipescu, D. Stahi și A. Popovicĭ.

D. G. Ghibănescu a dat cetire raportuluĭ d-luĭ doctor Chiriacescu în chestia sinodală.

D. M. Lugomirescu vorbește în acelaș senz.

Asupra tuturor discuţiunelor urmate, *Opinia* va publica o complectă dare de seamă, în numărul de mîine.

*

La ceasurile 6 președintele, d. Olănescu, declară congresul închis. Oratorul mulţumește pentru cordiala primire ce s'a făcut membrilor cerculuĭ și arată, în mijlocul aplauzelor entusiaste ale adunăreĭ, puterea partiduluĭ conservator, partid care a atras în sînul seŭ elemente ca Panu, T. Ionescu, Bădărĕŭ, etc.

Propune că adunarea să se împrăștie în strigătul de *trăiască partidul conservator* și, drept semn de închidere a discuţiunelor, d. Olănescu dă citire următoareĭ telegrame a d-luĭ L, Catargiu, care a fost primită în mijocul freneticelor aplauze:

Grigorie Cogălniceanu, Iașĭ.

Adînc mișcat de simpatia ce-mĭ arataţĭ precum și de urările ce-mĭ adresaţĭ vă rog, se primiţĭ expresia viilor mele mulţumirĭ atît pentru dv. cît și pentru membriĭ cerculuĭ studiilor sociale, lucrînd uniţĭ pentru binele și progresul ţăreĭ.

Lascar Catargi,

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“

16)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

II

Rîseră cu toţiĭ. Il alinta mult, îl găsise cu toţiĭ foarte nostim. Tatăl sĕŭ maĭ cu samă se înveselea la ideia că are un fiŭ anarhist; și generalul, în ceasurile luĭ de rezbunare, spunea că ar fi bine să facă să se sfărîme o societate atît de proastă, în cît se lasă să fie dusă de nas de patru vagabonzĭ. Singur, judecătorul de instrucţie, care era în drumul de a-șĭ face o specialitate din afacerile anarhiste, îĭ ţinea piept, apărînd civilizaţia, dînd detaliĭ înspăimîntătoare asupra aceleia, pe care el o numia armata de devastare și de masacru. Insă ceilalţĭ continuaŭ de a zimbi, mîncînd dintr'o pâté de rață în adevăr delicată. E atîta mizerie, trebuia să se priceapă totul și lucrurile s'ar sfîrși prin a se aranja. Baronul însu-șĭ declara cu un aer de împăcăciune.

— De sigur s'ar putea face ceva. Anume însă ce? Nimenĭ n'ar putea s'o spuie. Revendicaţiunele înţălepte, oh! le primesc de maĭ înainte. De esemplu, să se îmbunătăţească soarta lucrătorilor, să se creeze opere filantropice, iată! cum e Azilul nostru al Invalizilor munceĭ, de care avem drept să fim mîndri. Dar nu trebue să se ceară imposibilul.

La dessert, se făcu deodată o liniște adîncă, ca și cum în toiul conversaţiunelor sub ameţeala dejunuluĭ abundent, preocupaţiunea, apasarea morală a fiecăruia ar strînge din nou inimile, reapăreau pe feţele agitate. Se vedea renăscînd inconștienţa neliniștită a luĭ Duthil, amenințat de a fi descoperit, furia îngrijită a baronuluĭ întrebîndu-se cum or putea mulţumi pe Silviana. Faţă cu această sarcină a luĭ, atît de solid, atît de puternic, reul secret care va sfîrși poate, prin a-l roade și a-l distruge. Se văzu, maĭ cu seamă petrecîndu-se, drama înfricoșată, pe feţele baroneĭ, a Camilieĭ și a luĭ Gerard, acea rivalitate dușmănoasă a mameĭ și a feteĭ, disputîndu-șĭ barbatul pe care-l iubeau. Farfuriile se etalau în grămezĭ poftitoare; erau strugurĭ poamă aurie, foarte proaspete și dulciurile, prăjiturile treceau unele după altele, o infinitate de zaharicale care redes chidea poftele cele maĭ închise.

Cînd se servea licheuriurile, un servitor veni și se aplecă la urechea baroneĭ, care respunse cu jumătate de voce:

— Eĭ bine! du-l în salon. Vin și eu îndată.

Și cu o voce maĭ tare către învitaţĭ:

— Abatele Fromont, cere să fie primit. Nu are să ne supere, cred că-l cunoașteţĭ aproape cu toţiĭ. Oh! un adevărat sfînt, pentru care am multă simpatie!

Maĭ remaseră cît-va timp în jurul meseĭ, în urmă părăsiră sala de masă, plină cu mirosul mîncărilor, a vinurilor, a fructelor și a trandafirilor, încălzite cu trunchiurĭ întregĭ de copacĭ aruncaţĭ în focul imens din cămin, pline de veselia puţin deranjată a cristalelor și a argintăriilor, luminată de lumina zileĭ palidă și fină care făcea să strălucească neorînduiala tacîmurilor.

In mijlocul miculuĭ salon, albastru și cu argint, Petru rămăsese în picioare. Acuma regreta că insistase, văzînd pe masă, tablaua pe care cafaua și liquerurile eraŭ servite. Incurcătura îĭ se mări încă cînd întrară învitaţiĭ puţin cam sgomotoșĭ, cu ochiĭ strălucitorĭ și cu obrajiĭ rumenĭ. Focul caritățiĭ se aprinsese însă, în el atît de puternic, în cît învinse jena. Nu-ĭ maĭ remase de cît puţină neliniște că aduce cu dînsul înfricoșata dimineaţă de mizerie pe care o trăise, atîta negreaţa și răceală, atîta necurăţenie și foame în bogăţia aceasta atît de luminoasă, atît de caldă, atît de parfumată, plină de nefolositor și de prisos, în mijlocul acestor oamenĭ carĭ păreaŭ atît de veselĭ că dejunaseră bine.

Indată, baroana, înainte cu Gérard, căcĭ dînsul era acela care recomandase pe preot Duvilarzilor, pe vremea faimoaseĭ convertirĭ, fiind-că Petru cunoștea pe mama luĭ Gérard. Și cum dînsul se scuza că se prezintă la un asemenea ceas, baroana respunse:

— Dar sînteţĭ întotdeauna bine primit, domnule abate. Imĭ permiteţĭ să mă ocup de oaspeţiĭ meĭ, voiŭ fi cu totul a d-v, într'un moment.

Și dînsa se întoarse lîngă tabla, pentru a servi cafeaua și liqueririle, ajutată de fiica sa. Gérard rĕmase cu Petru, pe care tocmaĭ îl întreţinea despre Azilul Invalizilor munceĭ, unde se întîlniseră mîndri de curînd cu ocazia uneĭ ceremoniĭ, punerea primeĭ petre a unuĭ pavilion noŭ, pe care-l zidea mulţumită daruluĭ minunat de o sută de miĭ de francĭ făcut opereĭ de către baronul Duvillard.

(Va urma).

Plecarea

Toţĭ membriĭ cerculuĭ studiilor au părăsit oraşul ierĭ sara cu acceleratul de 9 ore 15.

Cele două săli de aşteptare şi peronul găreĭ erau ticsite de lumea venită să petreacă pe distinsiĭ noştri oaspeţĭ.

In scurtul timp care dispărţea până la plecarea trenuluĭ, aceĭ cari plecau se intreţineaŭ cu aceĭ cari au remas—în mijlocul celeĭ maĭ calde cordialităţĭ.

Faptele petrecute în cele două zile au fost recapitulate şi fie-care şi-a exprimat părerea de rău că vremea a trecut aşa de repede.

Cînd la ceasurile 9.15, trenul se puse în mişcare, un ura formidabil, însoţit de strigătul entusiast, trăiască partidul conservator, isbucni din pepturile tuturor.

Reporter.

Afacerea Dreyfuss

Mersul senzaţionaleĭ afaceri devine din ce în ce maĭ interesant. Am reprodus în ultimul număr scrisoarea luĭ Mathieu Dreyfuss către ministrul de resboiŭ, în care scrisoare se învinuia comandantul Esterhazy ca autor al faimosuluĭ bordereau pentru care a fost osîndit căpitanul Dreyfuss. Esterhazy e un vechiŭ militarde origine ungur, soldat din neam în neam. S'a distins mult în timpul campanieĭ franco-germane. Om pătimaş a pierdut însă averea în cărţĭ şi a dus un traiŭ destrăbălat. Trăieşte mult timp la Londra unde se află şi foasta soţie a comandantuluĭ.

Indată ce i se vesti grava acuzare Esterhazy a adresat o plîngere ministeruluĭ de războiŭ şi altele ziarelor pariziane.

Comandantul recunoaşte că indicii ar exista şi complotul infam *urzit de* compania Dreyfuss *s'a bizuit pe slăbiciunile luĭ spre a-l face victima uneĭ criminale conspiraţiĭ.* Scrisoarea luĭ samănă în adevăr cu a luĭ Dreyfus. *E încarcat de datoriĭ şi vicios, dar protestează din toate puterile contra vineĭ de tradare. Ziarele antisemite maĭ ales îl susţin.* Figaro *însă i-a adus grave acuzaţiĭ* din partea unuĭ ofiţer *de la Rouen. Esterhazy a avut legăturĭ cu ambasade străine, dar pînă acum nimic nu se poate afirma în potriva-ĭ.*

Tumutul s'a calmat şi opinia publică aştepta rezultatul anchetelor. Scheurer-Kestner îşĭ menţine declaraţiile în favoarea luĭ Dreyfus se vorbeşte de o revizuire a procesuluĭ.

INFORMAŢII

Societatea Studenţilor în med.

La opt Noemvrie s'a serbat întrarea în al patrulea an de existenţă a Societăţeĭ studenţilor în medicină.» Adunarea generală sub preşedinţa şi după propunerea d-luĭ d-r *Z. Zamfirescu* preşedinte onorific şi întemeetor al societăţiĭ a votat o moţiune invitînd pe *toţĭ* studenţiĭ facultăţeĭ să se grupeze într'o singură aăociaţie.

Şi a procedat apoĭ la alegerea nouluĭ comitet, compus ast-feliŭ : d-ra *Aspasie Macarovicĭ* preşedinte ; *I. A. Steuerman* vice-preşedinte ; d. *Bobulescu*, bibliotecar; d-niĭ *Tăutu* şi *Andrieş*, secretarĭ ; *H. David* cassier ; d-ra *E. Ladico*, d-niĭ *Uscatu* şi *Zaharia* membri.

Ultimile reprezentaţiĭ ale trupeĭ noastre dramatice aŭ avut frumoase succese. Comedia *Nou-nou* (Barbatul manceĭ) a fost aplaudată joĭ şi duminică ; sămbătă s'a jucat pentru a treia oară „Lumea în care ţi se urăşte". Publicul ceva maĭ numeros s'a dilectat cu poftă. Regretăm că din cauza îmbulzeleĭ de materiĭ actuale nu putem vorbi maĭ pe larg despre sus zisele spectacole. Dar ocazia nu ne va lipsi.

Rusia şi Romînia

Numărul din Neu freie Presse *pe care l'am primit azĭ conţine o importantă corespondenţă din Bucureştĭ asupra situaţieĭ ţăreĭ noastre faţă cu Rusia.*

Din întîmplare corespondenţa n'a fost ticluită de d. Sturdza, aşa că ziarul vienez a reuşit a o publica fără a voi, lucrurĭ carĭ se apropie de adevĕr.

*

Gazeta vieneză confirmă pentru a doua oră ştirea că Regele Carol va face o vizită Ţaruluĭ Nicolaĭ II. Faptul a produs senzaţie, dar el nu poate produce mirare faţă cu mersul crizeĭ din Orient. Corespondentul ziaruluĭ vienez, află din sorginte bună că, deja acum un an, imediat după vizita împăratuluĭ Austrieĭ în Romînia, ministerul plenipotenţiar al Rusieĭ, d. de Fonton, începuse a insista pe lîngă M. S. Regele de a face o vizită ţaruluĭ. Dacă regele Romînieĭ n'a respuns imediat la invitaţiunea aceasta, faptul dovedeşte distinsul tact de om de stat al rogeluĭ Carol.

In tot cazul această vizită, făcută imediat după acea a Imparatuluĭ Austrieĭ în Bucureştĭ, ar fi slăbit caracterul entusiast al acesteĭ d'întĕiŭ. Neue freie Presse *desminte ştirile şi nişte interviewurĭ ale ziaruluĭ* Dreptatea, *după carĭ vizita proiectată ar sta în legătură cu chestia transilvaniană şi cu o manifestaţie contra tripleĭ alianţe.*

Ziarul vienez nu tăgăduieşte că zilele actualuluĭ guvern sunt numarate —*dar guvernul nu va cădea pe vre-o chestiune a politiceĭ esterne.*

Guvernul va cădea din cauza politiceĭ interne şi din acea a destrăbălăreĭ ce domină în însuşĭ partidul liberal.

Lumea se întreba cu mirare, la concertnl Kneisel, de ce colectiviştiĭ nu aplaudaŭ pe d-ra Mihăilescu, în aria din *Traviata*.

Explicaţia e clară : d-ra Mihăilescu cînta :

Gedeva snvente pingere,
De' suoĭ colori **occultĭ!**

Cum eraŭ să aplaude liberaliĭ aşa text tendenţios ?

Teatrul de fantoşe din Teatrul Circ Sidoli continuă de a fi prequentat de un public numeros,

Aflăm că de Mercurĭ preţurile de intrare vor fi scăzute.

Examenul pentru obţinerea graduluĭ de medic-maior s'a isprăvit alăltăierĭ.

Din 8 candidaţĭ aŭ reuşit 7 şi anume domniĭ : Butu, Constantinescu, Bălteanu, Crăineceanu, Miclescu, Ciomac şi Nicoreanu.

Printre reuşiţĭ se află după cum se vede şi doctorul C. Miclescu, distinsul nostru ocultist.

Ierĭ a avut loc înmormîntarea comerciantuluĭ Dimitrie Constantiniu, măcelar.

Om bun, cinstit şi muncitor, defunctul, foarte iubit prin muncitorĭ, lasă regrete printre toţĭ ceĭ carĭ îl cunoscuseră.

Societatea comerciantilor romînĭ l-a condus în corpore pînă la cimitir. Aci, d. T. Maxim a rostit o călduroasă cuvîntare pentru tovarăşul de muncă la, întemeiarea societăţiĭ comercianţilor.

Astă-zĭ s'aŭ deschis abatorul noŭ. Măcelariĭ, însă, aŭ refuzat să depue garanţia necesară. Singur d. N. Duduică, măcelar romîn, s'a supus dispoziţiilor regulamentuluĭ comunal.

Pentru îndestularea publiculuĭ, primăria va tăia boiĭ carĭ 'ĭ aŭ rĕmas de pe vremea carteluluĭ.

Şi sunt oamenĭ carĭ pretind că d-l Tacu n'are noroc!

Se miră lumea de ce nu merge bine teatrul nostra naţional. Or, cum vroiţĭ să meargă lumea la teatru, cînd, chiar codiţa din comitetul teatral în loc să se ducă gratis la spectacol, se transformă din obicĭnuinţă, în agent poliţienesc, pentru a pîndi şi nota, la poarta teatruluĭ Pastia, pe toţĭ aceĭ cari se duceau la *congresul cerculuĭ de studiĭ sociale.*

Şi ce frumoasă era figura urîtă a codiţeĭ schimbală în epistat civil.

Abatoriul a fost inaugurat astă-zĭ la 11 ore, în faţa autorităţilor comunale.

După isprăvirea inaugurăreĭ un dejun a fost servit asistenţilor în sala—vitelor marĭ.

Tribunalul Iaşĭ s. II în şedinţa de Vinerĭ a condemnat pe Bercovicĭ la un an închisoare şi pe teleleiţa Feiga la 6 lunĭ şi 1 zi, pentru aţiţare de minorĭ la desfrînare.

Suntem positiv informaţi că Locotinentul *Th. Theodorescu* fost sivicultor şi actualmente comandant al companicĭ gendarmilor ruralĭ *Vasluĭ*, din causa relaţiunelor proaste în care se afla cu prefectul local va fi desărcinat din acea funcţiune.

In locul săŭ va fi numit, d. Locotinent de cavalerie Dimitrie Vîrnav.

Următoriul fapt va dovedi cum primăria se concurează ea însăşĭ : cu toate că abatoriul a fost inaugurat şi cu el şi tîrgul de vite, administraţia comunală n'a desfiinţat tîrgul de vite de la movilă Cuza-Vodă.

Ni se scrie din Tg. Frumos:

Samsarul de falimente H, Şapira tăgăduеşte că ar maĭ fi fost condemnat vre-odată. Faptul nu este adevărat căcĭ decisia No. 173 a curţeĭ de Iaşĭ secţia II, dovedeşte că acelaşĭ Şapira a maĭ suferit o condmnaţiune de *3 lunĭ închisoare şi 200 leĭ amendă* pentru escrocherie şi manopere frauduloase.

Ni se comunică din Bacăŭ, că la compania locală de gendarmĭ ruralĭ se petrec numeroase neregularităţĭ.

Să zice că adjutantul aceleĭ companiĭ n'ar fi străin de aceste matrapazlîcurĭ.

D. inspector maior Dimitriu a şi sosit în localitate pentru anchetarea cazuluĭ şi darea în judecată a culpabilor.

Erĭ a avut loc cununia religioasă a d-luĭ Vespasian Erbiceanu cu d-ra Elise Densuşianu.

Nunĭ aŭ fost d. şi d-na Densuşianu.

Transmitem tinereĭ părechĭ toate urările noastre de fericire.

D. Eugène Hette a fost numit administrator al băilor Slănic, în locul d-luĭ Ciurea care a fost îndepărtat.

Alegerea Epitropieĭ e cît se poate de nimerită.

Iată *Menu*-ul, de la banchetul cerculuĭ studiilor sociale.

Hors d'oeuvres representînd maĭ multe felurĭ de minorităţĭ.

Pâté de iepurĭ cooperativĭ de aĭ Societăţilor de ajutor mutual.

Maioneze de peşte cu sos călugăresc de a preoţilor de mir.

Filet de boeuf cu ciupercĭ resărite prin straturile Tuteleĭ administrative.

Petits pois cu unt educat în şcoală secondară.

Friptură de curcanĭ sinodalĭ reformaţĭ cu.

Şaladă de a procuroruluĭ sinodal

Şarlota înghеţată de spaima înfiinţăreĭ consiliuluĭ administrativ superior.

Vin ruş şi alb conferenţiar.

Brînzurĭ bune în burdufurĭ discutabile.

Fructe de ale Cerculuĭ de Studiĭ.

Caffé Take Filipescu.

Lichiorurĭ Nicu Ionescu.

Un furt de 100 miĭ de leĭ

Sîmbătă un încasator al Băncеĭ Naţionale, încasînd de la ministerul de finanţe un cec în valoare de 617,000 leĭ în pachete de cîte 100,000 şi unul de 17,000, opri o birjă şi se urcă în ea. Cînd însă birjarul vroi să dea cu biciul în caĭ spre a pleca, sfîrcul biciuluĭ se agăţă de hamurĭ ; atuncĭ un domn, care se afla lîngă birjă şi care urmărise pe încasator încă de cînd acesta se afla la minister, pune mîna pe biciu şi-l descurcă în acelaşĭ timp sare în birjă şi ia un pachet cu 100,000 de leĭ. Voind să sară din birjă, încasatorul puse mîna pe el şi strigă birjaruluĭ să oprească. O mică luptă urmă între încasator şi necunoscut, care fu biruit în cele din urmă.

*

El a fost imediat arestat ; la interogatorul ce i s'au luat, el a declarat că se numeşte Dumitrescu şi că a fost funcţionar la ministerul de finanţe. Dînsul a maĭ declarat că, văzînd pe încasatorul Băncеĭ încasînd cele 7 pachete cu banĭ, şi-a făcut planul să fure unul, fiind sigur că n'o să poată fi imediat urmărit, de oare ce încasatorul nu era să lase jumătate de milion în drum şi să alerge după el, care n'avea de gînd să fure maĭ mult de 100,000 leĭ.

Planul însă, după cum se vede, nu i-a reuşit. Dumitrescu este arestat şi astă-zĭ va fi înaintat parchetuluĭ.

O copilă de 10 anĭ şi 6 lunĭ, Minodora Panaitescu, a dispărut de ierĭ din casa părintească.

Rătăcita era pusă într'o rochiţă de barhit, îmbrobodită cu o bertă albă cu dungĭ roşe. Era desculţă.

Deasupra buzeĭ are urmele uneĭ lovituri de cal, iar pe frunte, alt semn, rămas pe urma uneĭ bube.

Mama feteĭ d-na Maria Panaiteanu, desperată de lipsa copileĭ, roagă pe acel ce va întîlni rătăcită o fetiţă cu semnalementele de maĭ sus, s'o predee comisariatuluĭ respectiv sau la domiciliu, 2 strada Carp.

Prinderea banditului Pele-Verde

Ni se scrie din Negreştĭ :

Sunt cunoscute aproape tuturora crimele monstruoase ale acestuĭ bandit, omorîtor a patru familiĭ.

In urma crimelor sevîrşite, Pele-verde, a fost condemnat de curtea cu jurĭ din Iaşĭ, la munca silnică pe viaţă şi transportat la Ocnă.

Aci dinpreună cu alţĭ 4 tovarăşĭ aĭ seĭ, reuşiră a scapa pe nişte scărĭ, şi se afundară în pădure. Poterea imediat a încunjurat pădurea şi treĭ din hoţiĭ fugiţĭ aŭ fost împuşcaţĭ, iar Pele-Verde şi cu un alt tovarăş, de la Galaţĭ, 'aŭ scapat Acest tovarăş pînă în present n'a fost prins. Imediat după fuga din arest, Pele-Verde, se adăposti în comuna Brăeştĭ, cotuna Cristeştĭ, judeţul Roman, la un pădurar din marginea pădureĭ, cerînd acestuia să-ĭ scoată de la primărie un act de identitate, cu care să se poată servi la necesitate.

In acest timp banditul umbla avînd la el un cuţit mare şi îndemănatec şi foarte flexibil, un pistol şi o puşcă.

Pădurarul dădu de veste jandarmilor prin un fecior al seu. Sara tărziu sosi Pele-verde, pe care îl aşteptau 2 jandarmĭ, ascunşĭ după uşă.

La intrarea în casă, jandarmiĭ îĭ smuncră puşca din mînĭ şi-l somară să se predea.

Atuncĭ Piele-verde, luînd puşca pădurarului din cuĭ dădu un foc în jandarmiĭ cari, sfărşind cartuşele, se retraseră iar hoţul eşi nesuparat de nimenea pe fereastră, făcîndu-se nevĕzut.

După cît-va timp veni în comuna Tansa judeţul Vasluĭ unde avea şi rude şi se adăposti la un vier ca lucrător, nevoind să-şĭ spună numele şi de unde e.

Armele, afară de cuţit, le asvîrli ne maĭ fiind folositoare.

In acest timp se zvoni prin comună că la cutare vie este un vagabond, care nu vrea să spue de unde e.

Sosind în ziua de 6 Noembrie la această comună jandarmul Handrea, din Negreştĭ, auzi şi el de cele povestite maĭ sus şi curagios cum e, se duse numaĭ de cît la vier şi puse mîna pe hoţ, fără să ştie cine e şi de unde este.

Tot în acea zi l-a transportat la secţia din Negreştĭ, unde tot în sara aceleiaşĭ zile a săvîrşit încercare de omor şi evadare care a emoţionat adînc lumea din localitate.

Prinderea sa din nou, se datoreşte numaĭ curagiuluĭ peste măsură arătat de şeful secţieĭ de jandarmĭ din localitate, D. Ciocan.

A doua zi după aceste fapte a sosit unul din jandarmiĭ, care l'a atacat în casa pădurarului şi care era dintr'un sat cu el. Acestuia i-a vorbit ca unuĭ frate, destăinuind totul.

— Bine măĭ Pele-verde, zice jandarmul, de ce aĭ dat foc asupra noastră ?

— Eu n'am dat, ca să vĕ omor, ci maĭ mult să vĕ sparĭĭ ; iar voi aţĭ avut drept ţintă pielea mea şi aţĭ vroit să mĕ omorîţĭ ; dar tot am scăpat.

Tot atuncĭ a maĭ mărturisit multe despre fuga sa de la ocnă, unde făcuse cunoştinţă cu vestiţiĭ bandiţĭ : Sdrelea, Cimpoeriu, Dascalul şi alţiĭ de la care Piele Verde învăţase şcoala, pe care a vroit s'o pună în practică ; dar nu i-a reuşit.

Astă-zĭ va fi transportat la Vasluiu.

***

Despre jandarmul Handrea, cel împuşcat în coasta stîngă, cam în dreptul regiuneĭ dorsale, este în afară de orĭ-ce pericol ; căcĭ arma, cu care a dat Pele-Verde, n'a fost cazonă, ci o puşcă ordinară, încărcată cu haliciurĭ micĭ pentru epurĭ.

Se ştie că directoara şcoaleĭ de sericicultură de la Galata a intentat acţiune ministeruluĭ de domeniĭ, pentru că acesta refuză a-ĭ servi subvenţiunea anuală de 6000 lei.

Procesul s'a înfăţoşat Sîmbătă înaintea secţiuneĭ I a tribunaluluĭ şi s'a amînat pentru comunicare de acte.

Piaţa comercială a Iaşuluĭ este astăzĭ în mare mişcare : peste tot nu se vorbeşte de cît de o cerere făcută pentru declararea în stare de faliment a comercianţilor manufacturişti Elias Tenenbaum et comp.

Tribunalul de comerţ s'a ocupat, în adevăr, astă-zĭ de această cerere care a fost făcută de casa F. B. Lecky et Comp din Londra, reprezintată prin firma Isidor Grunspan din Galaţĭ şi prin directorul numiteĭ case engleze, d. Salberg.

Reclamanţiĭ eraŭ asistaţĭ de d. P. Th. Missir, iar Tennenbaum de d. V. Dimitriu. Din cauza unor erorĭ din citaţiunĭ, cauza a fost amînată.

*

La cererea caseĭ engleze s'aŭ raliat chiar astă-zĭ maĭ multe case şi fabricĭ din străinătate, reprezintate prin d. Zitterer, comisionar din Viena.

*

După datele culese pasivul firmeĭ Tennenbaum s'ar urca la peste 2 milioane leĭ. Cine sunt tovarăşiĭ saŭ cine e tovarăşul luĭ Tennenbaum. nu se ştie : firma, însă, arată că există şi tovarăşĭ.

*

Acum 7 anĭ Elias Tennenbaum maĭ făcuse faliment. Atuncĭ el era tovarăş cu fratele seŭ, Solomon, mort acum 1 an. Pasivul era atuncĭ de 600.000 leĭ şi faptul dovedeşte că străinătatea nu numaĭ că nu retrage creditul, dar 'l măreşte chiar, după ce negutitorul încetează plăţile şi se restabileşte în piaţă.

***

D. S. Nadler, croitor, a cerut declararea în stare de faliment a luĭ W. Gruchol—iar H. Herman pe acea a luĭ Buchman, negutitor de lemne.

*

Şapira, celebrul samsar de falimente, eliberat pe cauţiune, şi-a făcut astă-zĭ apariţia în sala tribunaluluĭ. El s'a interesat de aproape de toţĭ clienţeĭ seĭ şi a aflat că ceĭ maĭ mulţĭ aŭ rămas pe drumurĭ.

Revizoratul şcolar a primit rapoarte din partea directorilor unelor şcoale rurale, prin care arată că cursurile aŭ fost suspendate, din pricină că localurile şcoalelor sunt defectuoase şi din acea că şcoalele n'aŭ primit încă lemne pentru timpul erneĭ.

Tribunalul secţia II-a judecă procesul d-luĭ G. Smădu, fost intendent al comuneĭ, acuzat că ar fi comis maĭ multe neregularităţĭ.

Tribunalul de comerţ a respins cererea pentru declararea în stare de faliment a manufacturierilor Passmentirer & Klarfeld, de oare-ce reclamanţiĭ nu s'aŭ presintat la termin.

Febra tifoidă continue a face victime în capitală. Intre mulţĭ alţiĭ au încetat din viaţă ierĭ căpitanul V. Vasiliu din marele stat-major şi d-ra Cocea, fata colonelului, ambiĭ de fel din Iaşĭ.

E. MAZLÂM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

Dr. N. ŢURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultaţiĭ de la 2—4 p. m.

Doctorul V. I. Bejan

Medic primar al Institutuluĭ Gregorian

şi

Profesor la Universitate

Consultaţiĭ in cabinetul seu, Strada Arménă in toate zilele de la 1—4 p. m.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

PUBLICAŢIUNE

In zilele de 6—20 Noembrie a. c. se vor vinde de bună voe prin licitaţie publică în comuna Vîrtişcoĭ (R.-Sărat) la viile Solomon Sibalis toată averea mobilă compusă din una sută miĭ deca de vin, vr'o 30,000 deca rachiŭ de prune, şi drojdiĭ de diferite grade, vase goale, mobilă de casă şi altele.

Vînzarea se va face en gros şi en detail, începînd de la un vas.

Pentru informaţiunĭ a se adresa saŭ la administraţia viilor saŭ la dd. Leibovitz et Vogel.

De vînzare

Casile din str. de Sus No. 71, compus-din un salon, două odăĭ, un vitraj bucătărie şi pivniţă, casile No. 25, un antret, un salon, două odăĭ, o bucătărie, o sufragerie şi pivniţă.

A se adresa la d. Gh. Smîdu, str. Serărie No. 129.

A apărut

în editura tipografieĭ „DACIA"

Preistoria şi Popoarele Arice

de Gr. C. Buţureanu *pentru trebuinţa elevilor de Licee, şcolĭ Normale Seminariĭ etc.*

Preţul 75 banĭ exemplarul.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se adresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ. Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ : Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul de **40 leĭ lunar.** Conversaţia în casă e in limba *Germană* şi *Francesă*. Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ştefan cel Mare No. 49

A SOSIT

Lănagiurĭ simple şi fantasie, pentru rochiĭ.

Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.

Flanele cu metru şi barcheturĭ.

Catifele şi Velvet pentru bluze.

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lînă şi atlasurĭ pentru plapome.

Ştofe de mobile, plşurĭ de lînă şi matasă peatru mobileucovoare etc.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

BERĂRIA CENTRALĂ

In fie-care seară orchestra sub conducerea celebruluĭ violonist profesor *V. Borteanu* **si a decanuluĭ artiştilor ieşenĭ** *Ionică Barbu.*

Bere *Zimbru*, **Bere** *Peleş*, **(Oppler). Bere** *Bavareză.*

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢI
şi
Incadrare de Tablouri
a tipografieĭ „Dacia"
Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

Dimineaţa şi Seara
CALDE DIN CUPTOR
CHIFLE, FRANZELE, COZONACĬ, PRAJITURI
Crafle, Turtă dulce, Posmacĭ etc.

LA

strada de Sus 168 **FERD. SZAKMARY** strada de Sus 168

Premiat de două ori cu medaliĭ de aur

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile
NUMAI

CAFEA REGALĂ
La fabricei A. WEINRER din Iaşĭ
Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dă cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimişti aŭ gâsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură*:

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpia.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iaşĭ
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule

---

„DACIA"
TIPOGRAFIE-EDITOARE
Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI
Borderourĭ şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărţĭ-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULĂRI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA"
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 160 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MERCURĬ 12 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

SRISOAREA LUĬ JESZENSKY

Ucigaşĭ pentru Arginţĭ

Capitala moare de tifos.

Buletinele oficiale mărturisesc peste o mie de bolnavĭ — fără sumedenia celor săracĭ, carĭ se gunoiesc pe acasă ignoraţĭ şi lipsiţĭ de platonica asistenţă medicală.

Fenomenul e sfăşietor de trist şi neînchipuit de ruşinos.

E trist, că se stinge floarea tineretuluĭ fără putinţă de a se pune stavilă molimeĭ; şi e ruşinos, pentru că ne prezintăm Europeĭ ca Turcia, a căreĭ populaţie se decimează, toamna, cînd se întorc pelerinii de la Mecca.

Nicĭ nu se maĭ încape discuţiune asupra cauzeĭ eficiente a acestuĭ flagel. Apa necurată oferă terenul cel maĭ propriŭ pentru desvoltarea microbilor patogenĭ specificĭ febreĭ tifoide — şi populaţiunea, care se alimentează cu o asemenea apă, e maĭ dinainte condamnată.

Or, apa Dîmboviţeĭ e otrăvită, şi ceea ce se petrece azĭ la Bucureştĭ trebuia fatalmente să se întîmple — atît de părintească e oblăduirea capitaleĭ regatuluĭ. Şi cum epidemia ia proporţiĭ îngrozitoare, trecînd de la Bucureştĭ în provincie şi d'aci peste hotar, nu e surprinzător ca Europa, ca măsură preventivă riguros indicată de circumstanţe, să ne interzică graniţele şi să ne închiză într'un cordon sanitar care ar da Romîmieĭ aparenţele unuĭ lazaret de ciumaţĭ.

Dîmboviţa e prinsă, la bariera satuluĭ Arcuda, într'un mare basin, de unde cade, trecînd printr'o masă filtrantă de nisip, prundiş şi pietriş mare, în douĕ canalurĭ colectoare, carĭ distribuiesc apa în oraş.

Nisipul din filtrele acestea trebue neapărat schimbat în fie care an, căcĭ altfel se infectează şi otrăveşte apa.

La 1892, pe timpul administraţiuneĭ conservatoare, primăria a dat unuĭ antreprenor licitaţia aducereĭ nisipuluĭ necesar pentru premenirea păturei filtrante. Antreprenorul a adus, la Arcuda, nisipul şi o echipă de vre-o treĭ sute de Bulgarĭ carĭ să lucreze la filtre. Dar serviciul technic al primărieĭ a găsit că materialul nu corespunde condiţiilor din caietul de sarcinĭ — şi a respins nisipul. Antreprenorul, ca să nu facă o nouă şi inutilă cheltuială cu transportul materialuluĭ — întru cît se ştie că nisipul n'are valoare intrinsecă, ci preţul luĭ derivă din preţul transportuluĭ — l-a lăsat pe cîmp în vecinătatea filtrelor.

Parte din lucrătoriĭ aduşĭ pentru premenirea păturei filtrante s'aŭ bolnăvit acolo — se zice de tifus — şi, streinĭ şi lipsiţĭ de adăpost, aŭ zăcut pe patul pe care 'l oferea nisipul de pe cîmp — cîţi-va aŭ şi murit şi aŭ fost chiar îngropaţĭ acolo.

Primăria a făcut o altă licitaţie, s'a aprovizionat cu alt nisip şi a curăţit filtrele după datele higienice. Aşa s'a făcut în aniĭ următorĭ şi tot aşa a procedat şi municipalitatea colectivistă anul trecut. Anul acesta, însă, furnitura nisipuluĭ necesar pentru premenirea filtrelor a luat-o un nepot al d-luĭ C. F. Robescu, primarul capitaleĭ.

Calitatea aceasta, dedea atreprenoruluĭ dreptul de a înlătura controlul serviciuluĭ technic — şi, lăsat stăpîn să facă cum îĭ e maĭ folositor, n'a maĭ cheltuit parale ca să aducă nisip de la gropile îndepărtate, ci a turnat peste filtre nisipul, muced şi infect, pe care zăcuseră Bulgariĭ bolnavĭ de tifos şi unde se depuseseră dejecţiunile uneĭ armate de lucrătorĭ. Prin această latrină imundă se *filtra* apa destinată capitaleĭ — şi împrejurăriĭ acesteia se datoreşte faptul că Bucureştiĭ formează azĭ un spital imens, din care nu se ştie de vor scăpa macar doctoriĭ.

Toate le făcuseră liberaliĭ pînă acum, numaĭ criminaliĭ în accepţiunea proprie a cuvîntuluĭ n'avuseseră încă ocazia să fie. Acum 'şĭ aŭ îndeplinit şi această menire. Era, de altfel, singurul mijloc pentru ca banda de rĕŭ făcătorĭ carĭ ne guvernează să treacă la nemurire. Cînd se va uita şi Sturdza şi Jeszenszky şi colectivitatea — Romînii tot îşĭ vor aduce aminte cu oroare că ţara romînească a fost cînd-va bîntuită de tifos de la un capăt la cel-l-alt, şi că autoriĭ acesteĭ calamităţĭ aŭ fost liberaliĭ.

E o celebritate tristă, dar o celebritate ca alta.

De cît, nenorocitul care omoară un om din imprudenţă, merge la ocnă, adesea fără circumstanţe uşurătoare; unde trebue să meargă ucigaşiĭ, carĭ omoară o populaţiune întreagă, ca să înlesnească neamurilor un cîştig de cîţi-va arginţĭ?

Un asemenea primar ar fi fost *lynchat* în America....

G. Rădulescu.

Romînia în delegaţiunile Ungureştĭ

Contele Goluchowski, ministrul de externe al Austro-Ungarieĭ, a făcut următoarea declaraţie, despre Rominia, în faţa comisiuneĭ pentru afacerile streine a delegaţiuneĭ ungureştĭ:

„Printre veciniĭ noştri din Sud, continuă contele Goluchowschi, trebue să menţionăm in prima linie România, care de mult timp, prin politica sa corectă şi înţeleaptă, şi-a cîştigat o posiţiune foarte stimată printre Statele europene; — ne silim în mod cordial să menţinem şi să întărim raporturile noastre pline de incredere cu România, carĭ în ultimele lunĭ aŭ avut expresia lor elocuentă în visitele reciproce ale Suveranilor celor douĕ ţĕrĭ.“

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Dejun la domiciliŭ. Ie curios cum colectiviştiĭ s'au familiarizat cu obiceiul de a intrepreta, alt-fel de cît restul lumeĭ, instituţiunele şi oameniĭ. Toate apucăturile lor dovedesc lucrul acesta. Ca să nu mergem departe, vedeţĭ ce se petrece la Iaşĭ. La teatru, între membriĭ comitetuluĭ, se află şi unul care a reuşit să cumuleze şi să exercite, în toate zilele, profesia de om naiv, cu acea de inspector şcolar, de membru în comitetul teatral şi de... block-notes al poliţieĭ. La şedinţele cerculuĭ studiilor sociale, poliţia trebuia să delege un bărbat cu misiunea de a vedea cine intră şi cine iesă. Aceasta în conformitate cu literatura poliţienească-colectivistă. Cu misia aceasta de chelner care-ţĭ duce numele şi semnele particulare la comisar, a fost însărcinat un inspector şcolar! Trecem la instituţiunĭ. Abatoriul a fost făcut şi inaugurat pentru a da tîrguluĭ un avînt comercial şi a servi publiculuĭ carne tăiată într'un loc maĭ puţin aziatic, de cît acel de pînă acum. Cu tot abatoriul şi în ciuda tîrguluĭ de vite d-niĭ de la comună nu se sfiesc a permite ca tîrgurile săptămînale să se ţie unde se ţineau pînă acum, uitînd că-şĭ fac, lor şi oraşuluĭ, cel maĭ mare reu. In schimb abatoriul s'a preschimbat în sală de dejun şi, la orĭ şi ce ocazie şi orĭ şi ce petrecere, aleargă fuga să mănînce la abator.

Şi să se maĭ mire colectiviştiĭ că trupa de fantoşe are mult maĭ mare succes la teatrul Sidoli, de cît eĭ cu felul de a administra oraşul.

Ruina comerţuluĭ ieşan

Comerţul manufacturist. — Cazul firmeĭ Tenenbaum. — Un interview. — Falimentele în genere.

Intr'un oraş ca Iaşul, despre care se spune necontenit că este complectamente ruinat în ce priveşte comerţul, un faliment de milioane are tot dreptul de a produce mare senzaţiune şi de a face să te ocupĭ maĭ de aproape de cazul în sine şi de falimente în genere.

Cazul firmeĭ Tennenbaum

Acest caz ocupă astă-zĭ toate cercurile. Justiţia nu s'a pronunţat încă, dar fapt este că firma a încetat plăţile şi că creditoriĭ, detentorĭ de poliţĭ expirate, s'aŭ şi adresat tribunaluluĭ, cu cererea de a declara firma în stare de faliment.

Senzaţia produsă este logică. Este cazul că, într'un oraş în care mişcarea comercială este absolut strînsă, o casă de manufactură, care nu este nicĭ cea maĭ mare, nicĭ unica în Iaşĭ, reuşeşte a da un faliment, care atinge cifra de 2 milioane leĭ.

O astfel de insolvenţă nu s'a inregistrat nicĭ pe vremurile bune, cînd Iaşul fusese criteriul comerţuluĭ şi cînd streinatatea acordă cu multă preferinţă, credite băneştĭ, comercianţitor iaşenĭ.

Dacă firma Elias Tennenbaum et comp. ar fi din cele maĭ vechĭ saŭ măcar foarte vechĭ, faptul că-ĭ s'a acordat un credit aşa de mare, s'ar fi datorat vechimeĭ, ar fi fost rezultatul real saŭ funest al legăturilor avute cu o casă, care, la un moment dat, nu maĭ plăteşte pentru motive de stagnaţie saŭ de necinste.

Lucrurile nu staŭ, însă, ast-fel, Elias Tennenbaum et Comp. este o firmă stabilită abea de 5 saŭ 6 anĭ în Iaşĭ şi, ce e maĭ curios încă, proprietarul principal al firmeĭ maĭ făcuse faliment, cu un pasiv de 600.000 leĭ, sunt 7 anĭ acum.

Carĭ sunt cauzele acestuĭ faliment?

Uniĭ daŭ stagnaţia şi falimentele neguţitorilor micĭ, ca factorĭ principalĭ, alţiĭ daŭ alte motive, carĭ nu pot fi reproduse pînă ce tribunalul nu-şĭ va fi pronunţat sentinţa.

Un interview

Pentru a cunoaşte maĭ de aproape chestiunea şi pentru a putea străbate în aceste mistere neguţitoreştĭ, ne-am adresat astă-zĭ unuĭ fabricant din Londra, care se află actualminte în Iaşĭ. Ne-am exprimat maĭ întâiŭ mirarea că, se acordă credite atît de marĭ unor neguţitorĭ din Iaşĭ, pe cîtă vreme noĭ ştim că în străinatate, unde mişcarea e aşa de mare, creditele, ce se acordă, sunt aproape insignifiante. Am citat fabricantuluĭ exemplul mareluĭ neguţitor Hirsch din Viena, proprietarul cunoscutelor magaziĭ „Au prix fixe“ din Viena, care, după 50 anĭ de existenţă, a încetat plăţile cu un pasiv de 1.200.000 leĭ?

— Observaţia e justă — replică fabricantul. Este adevĕrat că noĭ acordăm în România credite mult maĭ marĭ de cît în orĭ ce altă ţară şi faptul care-ţĭ pare atît de straniŭ, are la bază ceva şi maĭ straniŭ: lăcomia. Lăcomia de cîştig, fiind-că fabricantul 'şĭ ia un cîştig de 25—30% la mărfurile pentru România pe cînd în alte ţărĭ trebue să se mulţumească cu un cîştig de 4 — 5%. Noĭ nu începem prin a acorda credite exagerate. La început neguţitorul ne achită poliţele şi noĭ realizăm beneficiĭ; maĭ tîrziu, invechindu-se relaţiunele d'intre fabricant şi neguţitor, acesta începe a face comănzĭ marĭ şi — înceteazĕ plăţile.

In cele maĭ multe cazurĭ fabricantul nu cade într'u atita victima neguţitoruluĭ, pe cît este indus în eroare de agenţĭ. Aceştĭ agenţĭ, carĭ locuesc în oraşul neguţitoruluĭ, stăruesc pentru acordare de credite.

Agentul este omul de încredere al fabricantuluĭ şi recomandaţia sa se execută.

— Dacă cunoaşteţĭ situţia — cum se face, că continuaţĭ a suferi pierderĭ?

— Nu uşurinţa şi increderea, ci modul aproape blînd cu care se tratează faliţiĭ în ţara d-v, este adevĕrata pricină a falimentelor, marĭ şi micĭ.

Aplicaţĭ legea în toată litera eĭ şi veţĭ scăpa de discredit şi de oameni necinstiţĭ.

Falimentele în genere

Ultima părere a fabricantuluĭ este, din nefericire, foarte apropiată de adevĕr. O statistică oficială dovedeşte cu prisos lucrul acesta. Avem sub ochĭ un tabloŭ sinoptic al ministeruluĭ de justiţie de numele comercianţilor declaraţĭ faliţĭ, în ceĭ de pe urmă 5 anĭ.

Tabloul a fost publicat de ministrul justiţieĭ, în scopul poate de a arăta cît de slabe sunt pedepsele faţă de cazurile în sine.

In Iaşĭ, în acest interval de 5 anĭ. aŭ fost 135 faliţĭ. Pasivul tuturor acestor falimente întrece suma de 5 milioane şi pedepsele aplicate sunt, în adevĕr ridicole.

Ceĭ maĭ mulţĭ achitaţĭ, iar restul condemnaţĭ la pedepsĭ variînd între 15 zile şi 3 lunĭ închisoare.

Condemnaţĭ la 5 anĭ închisoare, adică faliţĭ fraudulośĭ, nu sunt de cît vre-o 4 şi aceştia toţĭ dispăruţĭ.

— In faţa acestor cifre se vede că singura soluţiune pentru a scăpa ţara de discredit şi a impuţina numărul escrocilor, ar fi severitatea justiţieĭ.

Un manifest

Pe lîngă foarte multe alte specialităţĭ, ieşeniĭ o aŭ şi pe aceea de a recurge la calea publicităţiĭ orĭ de cîte orĭ ar putea spune din gură lucrurĭ pe carĭ le fac să apară mutilate sub forma ortografieĭ clandestine a Iaşuluĭ.

Onorabila doamnă Herscovicĭ, pe care n'avem cinstea de a o cunoaşte personal şi pe care, de sigur, n'am fi citat-o dacă lăsa condeiul în pace, a făcut un împrumut bănesc unuĭ domn H. Schvartz, care'şĭ zice şi Costică Negreanu, probabil din pricina patriotismuluĭ.

Se pare că debitorul n'a achitat datoria creditoruluĭ. De ce? Find-că la împrumut îĭ zice Schvartz, iar la plată Negreanu, aşa că nu el a contractat împrumutul.

Dar lucrul acesta se obicĭnueşte şi de aceĭ carĭ nu poartă de cît un nume saŭ chiar numaĭ un pronume.

Justiţia trece cu amabilitate peste aceste amănunte şi, întru cît d. H. Schwartz-Negreanu n'are firmă protocolată la tribunal, trebue să aibă numaĭ şansa de a găsi pe onorabila d-na Herşcovicĭ — nu, însă, şi datoria de a plăti.

Onorabila doamna Herşcovicĭ, însă, n'a interpretat în sensul acesta chestia aceasta: ea zice că dacă a dat luĭ Schwartz, Negreanu să-ĭ dea şi eĭ.

In faţa rezistenţeĭ debitoruluĭ, creditorul, apelînd la tribunal, a supus pe Negreanu la regimul puţin europenesc al jurămîntuluĭ *more judaico*. Din acest moment Negreanu a devenit sade Schwartz, iar onorabila madam Herşcovicĭ, în speranţa fierbinte că Schwartz va sfîrşi prin a-ĭ regula chestiunea, a recurs la legendara publicitate a iaşanuluĭ.

Mînia a isbucnit sub formă de manifest. Cerea votul luĭ Schwartz, doamna Herşcovicĭ? Nu — ea cerea capitalul!

Va ceda de astă dată? Pînă atuncĭ iată la ce plăcere poftește şi ce zice reclamanta către cetăţeniĭ ieşenĭ:

CETĂŢENI!

Lunĭ 10 Noembrie oarele 9 dimineaţă doctorandul Herman Schvartz, zis şi Costică Negreanu, va jura more-judaico, în sinagoga cea mare din Tîrgul-Cuculuĭ.

Toţĭ cetăţeniĭ din Iaşĭ sunt rugaţĭ să asiste la acest jurămînt, ce ia *oferit* d-na Herşcovicĭ pentru datorie de banĭ.

Un student

D. Schwartz va apărea acum înaintea sinoduluĭ israelit. Aŭ să-ĭ taie unghiile rabiniĭ, aŭ să-l scalde. Şi, în haine albe, precum le-aŭ şi hahamiĭ comunalĭ, d. Schwartz va păşi spre lada celor 10 poruncĭ, rabinul va suna cornul, pe cînd nenorocitul va jura că n'a pus în exploatare capitalul doamneĭ.

Şi de ce această tortură? Pentru ambiţia, aproape puerilă, de a refuza să satisfacă dorinţa legitimă a uneĭ femeĭ.

Ce ţi-e şi cu creditoriĭ!

Conferinţa D-luĭ Dimitrie Nenişescu.

Raport asupra Proectuluĭ Legeĭ Representăreĭ proporţionale a Minorităţilor.

Dacă voim să avem o bună şi adevărată represintare naţională, trebue să alegem un ast-fel de sistem electoral în cît, după cum spune Eudor Pîrmez: «Corpurile representative să fie imagina corpuluĭ representat».

Acesta este principiul fundamental pe care trebue sĕ-l avem tot-dauna în vedere, cînd e vorba de admiterea unuĭ sistem electoral oare-care.

Trebue decĭ schimbat orĭ ce sistem electoral, care impedică atingerea acestuĭ resultat.

***

Sistemul electoral actual este negaţiunea principiuluĭ de maĭ sus. Cu sistemul de azĭ se presupunem, că cele două partide istorice se prezintă în cele 32 de judele ale ţeriĭ. Se presupunem, că în fie care judeţ sunt cîte 1000 de alegătorĭ şi că fie-care judeţ dă acelaşĭ număr de deputaţĭ.

Se prdsupunem că în 18 judeţe partidul liberal cîştigă alegerea cu 501 voturĭ, adică majoritatea plus un vot, avînd în total 501+18=9018 voturĭ; iar în restul de 14 judeţe ale ţereĭ partidul conservator învinge pe partidul liberal cu majoritatea cea maĭ mare, cu 999 voturĭ din 1000 de alegătorĭ, avînd în total 999+14=13986.

Vedem decĭ că, în această hipoteză, partidul conservator, care dispune de 13986 voturĭ, care ar avea decĭ majoritatea în ţară, în acel moment, nu va avea majoritatea în parlament, fiind-că nu a învins de cît în 14 judeţe; în timp ce partidul liberal, de şi nu ar dispune în corpul electoral de cît de 9018 voturĭ, totuşĭ, find-că a învins în 18 judeţe, va avea majoritatea în Cameră.

Se facem o a doua hipoteză. Se presupunem că partidul A învinge partidul B în toate cele 32 de judeţe cu 501 voturĭ, adică majoritatea plus un vot. Partidul învingător va avea 501+32=16032 voturĭ, va avea unanimitatea în parlament; iar partidul B, care de şi a obţinut 499+32=15,968 voturĭ, adică numaĭ 33 de voturĭ maĭ puţin în toată ţara, nu va avea cu toate acestea nicĭ un singur representant în parlament.

Faţă cu aceste pilduirĭ cine vă va putea spune, că asemenea camere sau *„Corpurĭ reprezentative suut imagina corpuluĭ reprezentat, a corpuluĭ electoral*? Cînd minoritatea din ţară corespunde cu majoritatea din parlament, şi cînd în cazul al doilea majoritatea care nu are de cît 32 de voturĭ maĭ mult de cît minoritatea, ocupă toate scaunele din Parlament?

Sistemul electoral actual asigură triumful absolut al unuĭ partid asupra celor-l-alte, dînd camere cu unanimităţĭ, lipsite de control, nereprezentînd de cît o singură opiniune aşa în cît legile săvîrşite de aceste Camere sînt legĭ de partid, legĭ absolutiste.

Pentru a tămădui aceste rănĭ ale sistemuluĭ electoral actual, secţia ştiinţelor sociale a Cerculuĭ Studiilor de pe lîngă clubul conservator din Bucureştĭ a adoptat principiul representăreĭ proporţionale a Minorităţilor, aplicat in sistemul profesoruluĭ Victor D'Hondt.

Acest sistem funcţionează azĭ în cantonul Tesinuluĭ, în Şviţera iată în urma căror împrejurărĭ: Cantonul Tesinuluĭ era ocărmuit în sistemul seu electoral de principiul majorităţeĭ numerice. Partidul, care obţinea jumatate plus un vot, căştiga întreaga, sau cea maĭ mare parte din corpurile legiuitoare. In alegerile din 1889 resultatele obţinute în diferitele circonscripţiĭ electorale ale cantonuluĭ, fură în o disproporţie atît de mare, în cît deveniră causa unor violente mişcărĭ în întregul canton.

In aceste alegerĭ Conservatoriĭ obţinuseră 12.783 voturĭ dobîndind 77 deputaţĭ; iar liberaliĭ obţinuseră 26.166 voturĭ prin care n'aŭ dobîndit de cît 35 deputaţĭ.

Această nedreptate strigătoare dădu naştere uneĭ revolte atît de cumplite în cît un membru al guvernuluĭ cantonal a fost ucis, ear restul prinşĭ şi puşĭ la închisoare,

Guvernul federal fu nevoit a trimete trupele federaţiuneĭ spre a împedeca lăţirea acesteĭ stărĭ anarhice,

Toate ziarele partiduluĭ nedreptățit de sistemul majoritar numeric apăreau în fie-care zi cu cifrele : 12.783=77 deputați și 12,166=35 deputați. Fără nicĭ un alt comentar: Cerînd însă necurmat schimbarea sistemuluĭ electoral și îndemnînd la revoltă, fapt la care au reușit pe deplin căcĭ la 11 Septembrie 1890 isbucni revolta de care am vorbit maĭ sus.

Guvenul federal de odată cu trimeterea trupelor federațiuneĭ trimisese de dl Kunzli, comisar federal, spre a face o dare de samă asupra stăreĭ spiritelor din Tesin, urmînd în acelașĭ timpașĭ da părerea asupra mijloacelor, ce s'ar putea întrebuința spre a restabili ordinea.

D. Kunzli, adevarat sociolog, a cătat, să vadă care era cauza acesteĭ boale sociale, și în loc de a trata pe resculați cu hapurĭ de plumb a sfătuit guvernul central de a întrebuința următorul medicament : că pentru a stabili pacea, zicea, el, «ar trebui ca toate partide«le să fie reprezentate în proporția for«teĭ lor numerice ».

— Diferite alte rapoarte conchideaŭ în acelașĭ sens. Consiliul federal, convins la urma urmeĭ de acest adevăr, eată cum se adresază corpurilor legiuitoare în mesagiul de deschidere : „Nimenĭ nu „poate contesta, că causa esențială a „criselor periodice, care mișcă cantonul „Tesinuluĭ, trebue cautată în instituțiile „electorale defectuoase.... Bazele repre„sentăreĭ poporuluĭ în marele consiliŭ „nu sunt echitabile, cu ce se adeveresce „prin alegerea de la 3 Mart 1889. cînd „din 25.000 alegătorĭ, jumatate plus cî„te-va sute de voturĭ au numit 75 depu„tați și cea altă jumatate maĭ puțin cî„te-va sute de voturĭ nu a reușit a ale„ge de cît 35 deputați. Toate sforțările „noastre trebue decĭ se tindă pentru a „face se dispară, această nedreptate e„videntă și a crea un drept electoral „maĭ sigur".

Cît-va timp maĭ apoĭ s'a adoptat în cantonul Tesinuluĭ, după incercarea maĭ multor sisteme, sistemul d-luĭ Victor D'Hondt, cu un amendament făcut de Hogenbach-Bischoff.

Cercul studiilor a adoptat sistemul Hondt nemodificat.

Eată în ce consistă acest sistem :

Cităm ca exemplu alegerea Colegiuluĭ I Bacău ale alegerilor generale din 1892

Bacău Colegiul I Cameră 3 deputați.

Candidațiĭ Conservatorĭ		
Roseti Tețcanu	130	voturĭ
Sterian Gheorghe	124	«
Ghica Dimitrie	112	«
Cifra Electorală Cons.	366.	

Candidațiĭ Liberalĭ		
Leca Junius I	105	voturĭ
Lazu Vasile	73	«
Mihail Gheorghe	59	«
Cifra Electorale Lib.	237.	

Impărțim *Cifrele Electorale* ale fie-căruĭ partid cu No. 1, 2, 3 etc. cîte locurĭ de deputat dă colegiul :

366 : 1=366	237 : 1=237
: 2=183	: 2=118
: 3=122	: 3= 79

alegem treĭ cîturĭ și le așezăm în ordinea mărimeĭ lor :

366, 237, 183

cîtul al treilea, adică : 183 este *divizorul electoral*: cu acest divizor impărțim *cifrele electorale* și cîtul obținut va esprima numărul candidaților dobîndit de fie care partid :

Cifra elect. Cons. 366 : 183=2 locurĭ.
366

Cifra elect. Lib. 246 : 183=1 locurĭ.

Decĭ partidul Conservator a dobîndit 2 locurĭ, care se atribuesc candidaților, ce aŭ obținut cel maĭ mare număr de voturĭ, adică d. Roseti Tețcanu și Sterian Gheorghe, ear partidul liberal un loc, adică : d. Leca Iunius I. (Va urma).

Rusia și Romînia

— —

Temps publică următoarea telegramă din Bucureștĭ.

Vizita pe care regele Carol al Romînieĭ trebuia s'o facă țaruluĭ, este decisă în principiu și fixată, zice-se, pentru luna Maiŭ.

Vizita aceasta este considerată în genere ca un răspuns la amabilitatea țaruluĭ. care, după cum se știe, însărcinase pe guvernatorul Basarabieĭ de a saluta perechea regală a Romînieĭ, cu ocazia viziteĭ pe care aceasta a făcut'o Iașuluĭ.

Marele incendiu din Galați

— —

Două marĭ clădirĭ proprietatea d-luĭ Giuseppe Verona din Galați au fost, duminică prada unuĭ incendiu. In aceste clădirĭ se aflau instalate magazinele de manufacturĭ en gros ale d-lor Haralamb Nenițescu și Tirer.

Construcțiunele aceste erau asigurate la Societatea Dacia, și incendiul care a isbucnit pe cînd magazinele erau închise, dă loc la diferite comentariĭ. Parchetul este sesizat de chestiune, și a luat registrele ambelor firme.

Pe lîngă pagubele materiale care se ridic la maĭ multe sute de miĭ de leĭ, incendiul a cauzat și victime omenești. Un sergent de pompierĭ și doĭ soldați peste carĭ aŭ căzut un zid, aŭ fost transportați la spi al într'o stare desperată.

Scrisoarea luĭ Ieszensky

— —

Mult numitul Ieszensky, consilier ministerial, fost acuzator în procesul Memoranduluĭ, a trimis o scrisoare ziaruluĭ *Independance Roumaine*.

Ieszensky desminte că ar fi injurat Romînii, desminte chiar că ar fi luat parte ca procuror în procesul de la Cluj.

Faptul dovedește că omul căruia d. Sturdza i-a pus pe piept una din cele maĭ marĭ decorațiunĭ, n'are măcar curajul infamieĭ sale.

Trebue să fie cine-va, în adevăr, Ieszensky și favoritul primuluĭ-ministru de azĭ, ca sa desminte un fapt cunoscut de toată lumea : acel că dînsul a replicat în procesul Memoranduluĭ și că replica n'a dovedit pe magistratul cult, ci pe omul care știe injura și atita tot.

Publicăm aci, în traducere fidelă, scrisoarea consilieruluĭ ministerial. Ea constitue cea maĭ vie dovadă despre caracterul fostuluĭ procuror, un barbat care este demn de a fi omul de incredere al guvernuluĭ actual :

Permiteți-mĭ de a rectifica o aserțiune pe care ațĭ făcut-o în numărul Independenței *de Sămbătă și care mĕ privea.*

Scrieți în articolul intitulat „chestia romînă și tripla alianță" că eu am figurat ca procuror în procesul Memoranduluĭ.

Bine-voțĭ, domnule redactor, a rectifica știrea aceasta. Ea este falșă, fiind că, în această afacere, acuzarea era susținută de d. Vitra, procuror general.

Resping de asemenea acuzarea că, în replică, eŭ m'aș fi servit de vorbe injurioase la adresa Romînilor.

Marchizul Pandolfi

— —

Acest cunoscut prietin al cauzeĭ romînești era așteptat erĭ la Bucureștĭ. Maĭ mulți fruntașĭ politicĭ și studenți 'l așteptaŭ la gara de Nord. Trenul sosi dar fără de oaspete.

Imediat o telegramă deslușĭ misteriul : la Orșova, comisarul Unguresc, refuză a permite întrarea în țară a marchizuluĭ.

*

Știrea se respîndi imediat în oraș. Corpul studențesc a hotărît să comunice faptul cetățenilor, într'o întrunire publică de protestare.

*

Marchizul Pandolfi s'a tînguit telegrafic legațiuneĭ italienești și aceasta a supus cazul autorităților austriace.

Cazul în sine constitue un abuz de putere fără pereche.

El dovedește că, sub ragimul colectivist. Ungurii aŭ dreptul de a opri întrarea călătorilor în țara noastră, chiar cînd călătorul are pașport vizat de autoritățile romînești.

„Opinia" la Vasluiŭ

— —

Prin două numere consecutive ale ziaruluĭ d-voastră am arătat abuzurile ce se comit la primăria comuneĭ Vasluiŭ, fără ca cine-va să ia vre-o măsură în potriva d-luĭ Țurcanu, casierul comunal sub a căruĭ mînă ascunsă se săvîrșește toate gheșefturile.

Am arătat că lemnele pe care le furnisează scoalelor prin omul seu de paie, sunt o batjocură ; am arătat că nimenĭ nu îndrăznește să ridice glasul în potriva acestuĭ slujbaș patron al potlogarilor. Acum a atins culmea nerușinăreĭ.

D· Țurcanu, a dus, prin al seŭ Moișe Holender, 300 metri de crăcĭ și i s'a dat chitanță pentru 460 de metri. Aceste lemne s'aŭ împărțit, cu furgonul pompierilor, pe la diferite autorităților pentru a evita orĭ ce observațiune. Lucrul acesta a exasperat până și pe un ajutor de primar, care e gata a demisiona.

Hrana pompierilor, în urma fugiĭ din țară a evreuluĭ Meilic, se caută în regie, fiind că primăria nu vrea s'o dea în antrepriză pînă nu se va achita o datorie rămasă de la Meilic și garantată de o altă persoană interesată de la primărie.

Calul comandantuluĭ de pompierĭ, care de fapt este al luĭ Țurcanu, stă în grajdul pompierieĭ pe contul comuneĭ.

Scoala de fete No. 2 are șease odăĭ pentru locuința directoareĭ ; dar fiindcă directoara este soția unuĭ colectivist, 'ĭ s'a închiriat de comună case la stradă, plătindu-ĭ din fondurile primărieĭ 800 de leĭ pe an. Afară de aceasta, pentru înlesnirea d-neĭ directoare, 'ĭ s'a deschis portiță în curtea uneĭ bisericĭ cu toată opunerea epitropilor.

Inregistrăm faptele și nu cerem îndreptare pentru că nu putem cere tîlharilor să pronunțe hotărîrĭ în potriva lor înșĭ-le.

Corespondent

Mărunte

Mort prin axfixie.—Ni se comunică că zilele trecute. Petru Rontu, servitor la moșia Papricanĭ a d-luĭ M. Mancaș, din județul Iașĭ, voind să se încălzească, a scos cărbunĭ din sobă și i-a așezat în mijlocul odăeĭ în care s'a culcat. Nenorocitul a fost găsit a doua zi mort pe patul săŭ, axfixiat prin oxidul de carbon degajat din jeratic.

Parchetul fiind avizat, a autorizat înmormîntarea cadavruluĭ.

INFORMAȚII

— —

In procesul dintre prințul Gr. M. Sturdza, M. Fischer și societatea de asigurare *Națională*, curtea a hotărît chemarea la interogator a societățeĭ.

— —

Următoarea eroare de zaț va dovedi cum zețarii se asimilează mediuluĭ : în *Opinia* de erĭ s'a anunțat reușita d-luĭ doctor C. Miclescu la gradul de maior și s'a observat că noul maior e distinsul *oculist* din localitate.

Zețarul, fără a avea ceva cu distinsul doctor, i-a scăimbat gingașa profesie de *oculist* în acea de *ocultist*.

Eroarea se petrivește întru cît-va : doctorul Miclescu posedă specialitatea de a vindeca vederea.... ocultă.

— —

La trenul care sosește în Iașĭ la ceasurile 11 seara, un vagon a luat foc ierĭ între stațiunele Tîrgul-frumos și Sirca.

Scînteile mașineĭ aprinseseră bagajele unuĭ funcționar, trenul a fost oprit și focul a putut fi stîns.

— —

La casa sa din strada Cogălniceanu 15, a incetat din viață, ierĭ seara, d-na Agripina Jora, mama d-luĭ I. Ghica, membru la tribunal.

Condoleanțele noastre.

— —

Tînărul Șmil Iţ̦ic Kaufman, 24 anĭ, domiciliat 16 strada vechie, fiul bancheruluĭ Zisu Kaufman, s'a sinucis prin strangulare, ierĭ noaptea la ora 3.

Nenorocitul a fost găsit mort în cuchnie. El n'a lăsat nicĭ o scrisoare care să esplice cauza sinuciderei.

—

Consistoriul mitropolitan va judeca la 14 c. pe diaconul Idriceasu, acuzat că ar fi calomniat pe economul Gh. Possa.

— —

Maria Ana Cerkez, dadacă la copilul inginerului Sion, strada Păcurarĭ, s'a îmbolnăvit de anghină difterică și a fost transportată la spitalul Pașcanu.

Un copil al neguțitoruluĭ Max Abramovitz, 38 strada Ștefan cel mare, s'a îmbolnăvit tot de anghină.

— —

Sub-inspectorul de la accize, Ionescu, a descoperit, în cărciuma luĭ D. Segal, 6 stradela Bădăreŭ, 5 vase de vin, întroduse de numitul în mod clandestin.

*

Doamna Sabina Feuerstein din str. Trantomir, a fost victima unuĭ furt : prin forțarea ușeĭ i s'aŭ furat maĭ multe lucrurĭ.

*

La școala bancheruluĭ Daniel, 44 strada Cuculuĭ, s'a pripășit de cîte-va zile evreul Leiba Leizerovicĭ, de fel din P.-Iloaeĭ. Profitînd erĭ de plecarea tuturor celorlalți credincioșĭ, Leiba forță cutia de tinichea din părete și'și apropia insignifiantul conținut.

— —

Aflăm că d. N. N. Albu, prefect de Neamț, va fi în curînd mazilit.

Să fie oare cauza cinstita administrație pe care d. Nicu o face, orĭ zizania din partid ?

— —

D. I. N. Roman, doctor în drept, a fost numit ajutor de judecător la curtea de Argeș.

— —

S'aŭ aprobat sporirea cu 10 oamenĭ a efectivuluĭ *gendarmilor județenĭ* din Dorohoĭ. S'aŭ și format 2 posturĭ de gendarmĭ ; unul cu sediul în comuna *Vîrful-Cîmpuluĭ*, și cel-alt în comuna *Darabanĭ*, care aŭ și început a funcționa din ziua de 1 Noembrie.

Acești Gendarmĭ sînt subvenționați după cum se știe de Județ și sînt atașați la compania respectivă de *jandarmĭ ruralĭ*, care îĭ subvenționată de stat.

— —

Primim trista veste că poetul și profesorul Gr. H. Grandea, a incetat din viață la Bacăŭ, în noaptea de 8 spre 9 Noembrie, după o dureroasă boală de patru lunĭ.

Grigore Haralamb Grandea, s'a născut din părinți Macedoneni la 26 Octombrie 1843. A studiat în liceul Sf. Sava și școala de medicină din Bucureștĭ, apoĭ în facultățile dé drept, litere și filozofie din Liège.

Primele sale versurĭ aŭ apărut la 1859 în ziarul Dîmbovița.

— —

Din greșală s'a omis a se pune între persoanele ce aŭ luat parte la Banchetul cerculuĭ studiilor sociale d-niĭ : Dr. Lebell, C. Chirilă, Luca Elefterescu—Ploeștĭ Serghiescu—Ploeștĭ, Bucur Spirescu—Ploeștĭ și în loc de d. Dogaru s'a strecurat din eroare numele Drăghicĭ.

— —

Pe ziua de erĭ Duminică, mersul epidemieĭ de febră tifoidă din Bucureștĭ e următorul :

In oraș : bolnavĭ nuoĭ 17, însănătoșițĭ 3, rămașĭ în căutare 309.

In spitale : bolnavĭ nuoĭ 8, morțĭ 6, din care 3 copiĭ, însănătoșițĭ 8, rămașĭ în căutarea spitalelor treĭ sute opt-zecĭ și cincĭ.

Statistica oficială după care am cules aceste date, de și e maĭ aproape de adevăr ca altă dată, totușĭ nu cuprinde numărul exact al bolnavilor, care după datele cîtor-va medicĭ se urcă la aproape o mie.

Epidemia tot face progrese, însă maĭ puțin repezĭ ca în trecut. E de observat iarășĭ că majoritatea celor însănătoșițĭ nu erau bolnavĭ de febră tifoidă ci de influență.

Bolnaviĭ de febră însănătoșițĭ sînt numaĭ aceea carĭ au fost căutațĭ în mod serios încă de la primele simptome ale boaleĭ.

— —

Alaltă-erĭ s'a făcut în localul ligeĭ din Bucureștĭ alegerea nouluĭ comitet național studențesc.

De astă dată această alegere a interesat un foarte mare număr de ătudenți căcĭ au luat parte la vot 847 de studenți.

Au fost treĭ liste de candidați.

A reușit lista următoare aĭ căreĭ candidați au întrunit cele maĭ multe voturĭ.

D-niĭ Vasile Demetrescu-Brăila, 481 voturĭ ; Septimiu Mureșanu 418, G. Iorgala 412, Al. Antemireanu 406, Ioan Bontuș 390, George Eftimopolu 387, C. Demetriad 366, M. Vlădescu 343, și I. Vulturescu 323.

Despoerea scrutinuluĭ a durat pînă la oarele 11 noaptea.

Proclamarea noilor aleșĭ a fost salutată cu urale.

— —

Gendarmiĭ ruralĭ Velic Ioan și Mihalache Ioan au fost eliminați,primul pentru abuz de putere și celalalt pentru viciul beției.

— —

Administrația comunală a fost ocupată toată ziua de ierĭ cu împărțirea diferitelor locurĭ la cancelariĭ.

Foarte mult a fost ocupată administrația și cu banchetul care a urmat după aceia.

Banchetul s'a sfîrșit d'abia pe la ora 5 p. m.

— —

D. profesor doctor Socor a început ierĭ cursul sĕŭ de clinică oftalmologică, și'l va continua în fia-care lunĭ de la 10—11 a. m. și sîmbătă de la 11—12. După începutul luĭ, cursul promite a fi foarte interesant.

Cu această ocaziune putem anunța că d. dr. Socor lucrează la un tratat despre „Afecțiunile poluluĭ anterior al ochiuluĭ," care va apare în curînd.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

17)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

II

Zidirea nu avea însă de cît patru pavilioane, pe cînd proiectul primitiv prevedea două-spre-zece, zidite pe vastul teren donat de oraș, în peninsula Gennevilliers ; așa că subscripția rămînea deschisă și să făcea un sgomot mare în jurul acesteĭ sforțărĭ caritabile, răspuns răsunător și hotărîtor spiritelor sale, carĭ acusaŭ burghezia sătulă că nu face nimica pentru muncitorĭ. Adevărul era că o capelă măreață, rîdicată în mijlocul terenuluĭ, înghițise cele două treimĭ din fondurile reunite. Doamnele patronese, luate din toate cercurile, d-na baroană Duvillard. d-na contesă de Quinsak, d-na princesă Rosemonde de Harn și două-zecĭ altele, aveaŭ însărcinarea de a face ca opera să trăiască, cu ajutorul queteĭ și a vînzărilor de caritate. Dar maĭ cu samă, succesul venise din causa ideeĭ fericite de a descurca pe aceste doamne de grija mare a organizațieĭ, însărcinînd pentru aceasta ca administrator general pe primul redactor al ziaruluĭ *Globul*, deputatul Fonsègue. Și *Globul* făcea o propagandă continuă, răspundea atacurilor revoluționarilor prin nesfîrșita caritate a claselor diriguitoare; și în timpul ultimelor alegerĭ, opera aceasta servise ca armă electorală triumfătoare.

Camille se primbla, cu o cașcuță de cafea.

— Domnule abate nu luați o cafea ?

— Nu, mulțumesc domnișoară.

— Un păhăruț de chartreuse atuncĭ ?

— Nu, mulțumesc.

Și fiind servită toată lumea, baroana reveni, pentru a întreba prietenește :

— Să vedem d-le abate, cu ce vĕ pot servi ?

Petru începu, aproape încet, cu gîtul uscat plin de o emoțiune, care făcea să-ĭ bată inima.

— Am venit, d-nă, să mă adresez mareĭ d-voastre bunătățĭ. Am văzut, astă-zĭ dimineață, într'o casă înfricoșată din strada des Saules, în dosul Montmartruluĭ, o priveliște, care mi-a tulburat sufletul.... Dumniavoastră n'aveți idee de o asemenea casa de mizerie și de suferință, familiĭ fără foc, fără pîne, barbațiĭ redușĭ la lipsă de lucru, mame ne maĭ avînd lapte pentru micuțiĭ lor, copiĭ abia îmbracați, tușind și tremurînd.... Și, printre atîtea grozăveniĭ, am văzut pe cea maĭ rea, cea maĭ îngrozitoare, un bătrîn lucrător sfaramat de vrîstă, murind de foame, căzut pe o gramadă de peticĭ, într'o borta unde nicĭ un cîne n'ar fi vroit să stee.

Incerca să puie cea maĭ mare discreție, înspăimîntat de cuvintele pe care le spunea, de lucrurile ce le povestea, în mijlocul acesta de lux mare și de plăcere, înaintea acestor fericiți încărcați de bucuriile acesteĭ lumĭ; căcĭ dînsul simțea bine că vorbele luĭ sunaŭ falș într'un chip nepoliticos. Ce idee curioasă de a fi venit în timpul cînd s'a sfîrșit dejunul, cînd parfumul cafeleĭ ferbinte mîngîe digestiunele minunate! Cu toate acestea continuă, ajunsese chiar să rîdice vocea, cedînd revolteĭ care-l înferbînta puțin cîte puțin, mergînd până la sfîrșitul istorisireĭ teribile, numind pe Leveuve, precisînd părăsirea nedreaptă, cerînd în numele mileĭ omenești sprijin și ajutor. Toțĭ învitațiĭ se apropiaseră pentru a-l asculta, vedea înaintea luĭ pe baronul, pe generalul, pe Duthil și pe Amadieŭ, carĭ cu micĭ sorbiturĭ își beau cafeaua, tăcuțĭ, fără nicĭ un gest.

— In sfîrșit d-nă, închee dînsul, m'am gîndit că nu se putea lasa un ceas maĭ mult acest bătrîn în poziția această înfricoșată, și că din seara aceasta veți avea marea bunătate de a face să fie admis în azilul invalizilor munceĭ, unde-mĭ pare că-ĭ într'adevăr locul luĭ natural.

Frumoșiĭ ochĭ aĭ Eveĭ erau muiațĭ în lacrimĭ. Era consternată că o istorie atît de tristă căzuse peste fericirea eĭ, pe care și-o făgăduia pentru după amiază. Foarte moale, fără inițiativă, prea ocupată de persoana eĭ, nu primise președenția comitetuluĭ de cît cu condiția de a se descarca pe Fonsègue de toate grijile administrative.

— Oh ! domnule abate, murmură dînsa, îmĭ rupețĭ inima. Dar nu pot să fac nimic, nimic, vă asigur... Acest Lazeuve, cred, dacă mi-aduc bine aminte, că noĭ i-am examinat deja afacerea. Știțĭ că la noĭ, admisiunele sunt încunjurate de garanțiile cele maĭ serioase. Le numește un raportor care trebue să ne informeze.... Și mi se pare că dv. domnule Duthil, ațĭ fost însărcinat cu Laveuve ?

Deputatul tocmaĭ mîntuia un păhăruț de chartreuse.

(Va urma).

Tîrgul Cerealelor

— Serviciul Semaphoruluĭ —

Brăila 10 Noembrie 1897.

Ultimele ştirĭ din străinătate sunt foarte puţin încurajeatoare şi preţurile pe toată linia în progresivă scădere.

Piaţa neastră nu se potriveşte însă situaţiuneĭ de afară, depozitele locale, în special sosirile din interior, continuă a fi foarte reduse. Sub ast-fel de împrejurărĭ, preţurile cerealelor se menţin aci, făcîndu-se zilnic transacţiunĭ maĭ importante, fie pentru export, saŭ pentru trebuinţele consumeţiuneĭ interne.

Navurile vapoarelor susţinute, a şlepurilor ceva maĭ neglijeate.

Cota oficială

Brăila 10 Noembrie 1897.

Cereale aflate în deposit pe uscat 42700 hect. pe apă 39900 hect. Cereale vîndute 94435 hect. şi 8 vagoane.

Grîu maxim leĭ 1045 hect. de 59 kgr. şlep. Grîu minim leĭ 8.50 hect. de 66 kgr, 400 şlep. Porumb minim leĭ 5.70 hect. de 76 kgr. şlep. Porumb maxim leĭ 6.82½ hect. de 79 kgr. 400 magasie. Porumb % kgr. leĭ 7.20 vagon. Orz % kgr. leĭ 6.70 vagon. Orz leĭ 3.50 hect. de 53 kgr. la şlep.

Galaţĭ 10 Noembrie 1897.

Popuşoĭ vechĭ 350 hect. 60½ libre 5 leĭ 70 banĭ magazie. Popuşoi noĭ 1200 hect. 59½ libre 5 leĭ 40 banĭ magasie. Popuşoi noĭ 1000 hect. 59½ libre 5 leĭ 32½ magasie obor.

Constanţa 10 Noembrie 1897.

Orz hect. 2500 leĭ 4 banĭ 10 în oraş la magasie. In hect. 455 leĭ 13 idem. Secară hect. 642 leĭ 5 banĭ 50 idem. Meiŭ hect. 730 leĭ 4 banĭ 50 idem. Ovăz hect. 205 leĭ 3 banĭ 20 idem Rapiţa hect. 346 leĭ 7 banĭ 30 idem Grîŭ de toamnă hect. 220 leĭ 11 banĭ 50 idem. Grîu vechiŭ hect. 85 leĭ 12 banĭ 60 idem.

Dreyfus-Esterhazy

Pentru moment toată politica externă s'a grupat în jurul afacereĭ Dreyfus-Esterhazy. Ea se complică în fie-care zi, cu date nuoĭ şi nume nuoĭ.

După 3 anĭ de izolare, Dreyfus are, în fine, tovarăşĭ. Tovarăşĭ în înţelesul că numele Dreyfus este, în fine, urmat şi de alt nume.

Poliţia caută dama cu obrazul acoperit din romanul luĭ Esterhazy. O damă i-ar fi dat întîlnire, în dosul bisericeĭ Sacré-Coeur. La rendez-vous dama a predat un document fostuluĭ maior, document care ar dovedi că familia Dreyfus a urzit un complot contra luĭ Esterhazy.

Există dama? Este ea un mit?

*

Intre aceste ziarele se ocupă şi cu drept cuvînt, de destrăbălarea de la ministerul de resbel.

Documentele cele maĭ principale dispar, ele se impart pe stradă de dame cu vual pe obraz. Documentele se aflu în depozit la Paris, la Londra şi pretutindenĭ. Publicul e indignat. Armata ca şi toate celelalte instituţiunĭ, observă *Lanterne*, este conruptă.

*

Aurore, noul ziar al luĭ Clémenceau, este informat că, deja în două rîndurĭ, Esterhazy a fost arestat, o dată la Rouen, altă dată în gara Saint-Lazare. El se găsea, în momentul de a fi arestat, în societatea ataşatuluĭ Germanieĭ, von Schwarzkoppen şi a secretaruluĭ legaţiuneĭ, d. Schön.

*

Geneza acţiuneĭ luĭ Scheurer-Kestner se cunoaşte abea azĭ.

Ea este de o importanţă decisivă pentru afacerea care pasionează lumea întreagă. Sheurer-Kestner este un mare industrial în Alsacia. Se ştie că opinia generală în Alsacia vorbeşte pentru nevinovăţia ex-căpitanuluĭ. Doĭ Alsacienĭ se adresară cancelaruluĭ Hohenlohe cu rugămintea de a face ca împăratul Germanieĭ să intervie cu cuvîntul seu în afacerea Dreyfus nu ca monah, dar ca om.

In respunsul seu, adresat unuĭ cetăţan din Mulhausen, cancelarul a afirmat că guvernul german a făcut o daclaraţiune guvernuluĭ frances, după care Dreyfus n'a luat parte, nicĭ în mod direct, nicĭ în mod indirect, în afacerea de care este acuzat.

Scrisoarea cancelaruluĭ a fost citată de Kestner şi de atuncĭ el s'a pasionat pentru afacere.

*

Lucrurile staŭ de o cam dată aci. Ancheta judiciară n'a fost deschisă încă.

ULTIME INFORMAŢII

Tribunalul de Tutova judecă azĭ procesul pentru anularea testamentuluĭ luĭ Iorgu Radu.

Avocaţiĭ P. Th. Missir, V. Sculi şi D. Alixandrescu, carĭ pledează în acest proces, aŭ plecat ierĭ la Bîrlad.

*

Atentatul comis prin Septembrie în contra luĭ Zisu Felz şi care era să coste viaţa vestituluĭ financiar obscur 'şĭ va găsi epilogul înaintea justiţieĭ.

Fenerstein—acesta ie numele individuluĭ care a încercat să atenteze la zilele luĭ Felz—va compara la 25 a. c. înaintea tribunaluluĭ s. I, pentru a da seamă de fapta sa.

Ruina teatruluĭ Naţional

Cheltuelĭ exorbitante,— Propunerea Cozadini.— Adunarea societăţeĭ. Alegerile.

Acum cînd e vorba să se treacă teatrul naţional pe seama administraţieĭ comitetuluĭ teatral, credem că e nemerit a da cîte-va cifre spre a se vedea cît costă pe comună lefurile lunare *personaluluĭ* teatruluĭ. Cine le va ceti cu atenţiune 'şĭ va da seamă de grozăvia acestuĭ tablou.

450	leĭ	inginerul electrician
850	«	personalul de la electricitate
540	«	administraţia teatruluĭ
335	«	mecanicul sceneĭ
130	«	ajutorul
560	«	oameniĭ de serviciu aĭ sceneĭ
360	«	servitoriĭ de curăţit
300	«	servitoarele de curăţit
3,525	leĭ	

Cu alte cuvinte personalul teatruluĭ costă *lunar* pe comună *treĭ-miĭ-cincĭ-două-zecĭ-şi-cincĭ* de leĭ, afară de materialul ce se întrebuinţează la luminat şi încălzit în sumă de *200 leĭ* pe fie-care seară de representaţie.

La suma de maĭ sus, dacă se maĭ adaogă şi *personalul administrativ* şi de serviciu al societăţeĭ dramatice cu un stat lunar în sumă de *1560 leĭ*, apoĭ ne dă faimoasa sumă de *5.085 leĭ* plus încălzitul şi luminatul socotit în termen mediu pentru 15 representaţiĭ lunare la 3000 de leĭ ne dă suma de *8.080 leĭ pe lună!*

Iată de ce d-l consilier Cozadini, în viitoarea şedinţă va propune consiliuluĭ cedarea teatruluĭ instituţieĭ societăţeĭ dramatice sub supraveghiarea comitetuluĭ teatral al căruĭ preşedinte de drept este tot primarul.

Primăria fiind încurcată cu atîţia funcţionarĭ aĭ teatruluĭ, îĭ vine foarte greŭ să se debaraseze de eĭ, fiind-că dă... fie-care funcţionar este şi el la rîndul luĭ... cetăţean; pe cîtă vreme societatea dramatică va reduce personalul la strictul necesar, fusionînd administraţia societăţeĭ cu a teatruluĭ.

In seara de 10 Noembrie societariĭ teatruluĭ s'aŭ întrunit şi au discutat repertorul ce este vorba să se introducă în condiţiile slabe materiale în care se găseşte astă-zĭ societatea.

După cît aflăm piesele ce s'au ales a se representa se compun în majoritate din piesse marĭ *de spectacol*. La timp vom da lista lor complectă; s'a aranjat apoĭ, sub preşedinţia Directoruluĭ de scenă, N. Borelli, şirul de spectacole ce vor fi a se representa pînă la 10 Ianuarie viitor. La urmă s'a procedat conform legeĭ la alegerea a 3 membri financiarĭ pentru stagiunea curentă. S'aŭ ales d-na V. Cosinschi şi d-niĭ D. Pruteanu M. Popovicĭ.

Negustoriile Aurelianiste

Ziarele din capitală ne aduc ştirea că, pe lîngă condiţiile cu caracter politic pe carĭ aurelianiştiĭ le pun ca preţ al împăcăreĭ lor cu guvernul, precum: fotoliĭ prezidenţiale şi portofoliurĭ ministeriale, mădularii grupuluĭ maĭ cer şi alte locmale.

Aşa, de exsemplu d. Eug. Stătescu, ca om maĭ cu vază, pretinde ca statul să'ĭ cumpere casele din strada Colţeĭ, pe locul cărora să se construiască palatul ministeruluĭ de lucrărĭ publice.

Inţălege bine orĭ-cine că un loc, pe care urmeaza să se clădească un aşa mare palat, trebuie gros şi gras plătit, maĭ ales cînd proprietarul face pe samsarul desinteresat în nişte tratative politice de un aşa mare interes pentru guvern.

Ceĭ maĭ micuşorĭ din grup, pretind, neapărat, lucrurĭ maĭ micĭ. Astfel, uniĭ s'ar fi mulţumind cu vre-o bursă pentru un nepot oare-care, alţiĭ cu cărţĭ permanente de călătoriĭ gratis cu drumul de fier; ceĭ maĭ mulţĭ cu micĭ slujbe poliţieneştĭ şi comunale.

Din cauza aceasta, sturziştiĭ s'aŭ cam supărat pe d. Stătescu, care a deschis astfel poftele tuturor nevoiaşilor din grup.

Neculaĭ V. Iordache s'a găsit mort lîngă crîşma luĭ Ion Botez, din comuna Poenĭ.

Se presupune că ar fi fost bătut de crîşmar şi din bătae i s'a tras moartea.

Doctorul primar a judeţuluĭ a plecat împreună cu procurorul Manea pentru a ancheta fapta.

In procesul luĭ Smîdu s'a ascultat ierĭ maĭ mulţĭ martorĭ şi apoĭ s'a amînat continuarea pe Vinerĭ 14 Noemvrie.

Septămîna trecută s'a făcut o anchetă contra directoruluĭ gimnaziuluĭ din Fălticenĭ, provocată de însăşĭ profesoriĭ aceluĭ gimnaziŭ. Insărcinat cu cercetarea a fost d. inspector general, P. Rîşcanu. Şi-a perdut jumatate de noapte cu ascultarea profesorilor, adunaţĭ în cancelaria şcoaleĭ. Directorul fusesse intenţionat înlăturat. Fie-care dintre profesorĭ a depus o serie de fapte contra directoruluĭ; fie-care ş-a arătat adînca sa nemulţămire. Şi unele din mărturiĭ sînt de o gravitate serioasă, pentru a nu fi trecute cu vedere. Ast-fel s-aŭ schimbat note, fără ca directorul să dea pedepse proporţional; apoĭ, în calitate de profesor, directorul a încercat tocmelĭ la note pentru fica sa, cu alt coleg; maĭ departe, fiind şi casier al uneĭ case de economie cu sediul chiar în localul gimnaziuluĭ, a încercat sechestru asupra avereĭ unuĭ profesor, el, director, şi tocmaĭ pentru a se îngriji maĭ bine de casa de cămătărie, neglija şcoala. In administrarea biblioteceĭ gimnaziuluĭ, a mers pînă acolo cu purtarea sa arbitrară, că a voit să oprească salariul unuĭ profesor, pentru că acesta a întîrziat cu o zi înapoirea a 2 cărţĭ, şi totuşĭ biblioteca e formată prin contribuţie publică, şi nu există statut care să limiteze timpul de întrebuinţare a uneĭ cărţĭ.

Dar s'aŭ discusut multe alte rele.

Noĭ vom maĭ adăogi încă douĕ. Intîiul, că în mediul de profesorĭ tinerĭ şi titraţĭ în care se găseşte, directorul prezintă aspectul uneĭ fosile care face sforţărĭ ridicule să reînvie; al doilea, şi aceste în vederea interesuluĭ chiar al liberalilor, că în politică e o specie de saurian care îşĭ schimbă culoarea, după a partiduluĭ guvernat. Astă-zĭ insultă la banchete pe conservatoriĭ care l-aŭ scăpat la vreme de groaznic pericol.

Următoarele mutărĭ s'aŭ făcut în armată, pe ziua de 1 şi 16 Noembre:

Infanterie

După cerere:

— *Locot.-Colonel* C. Sorescu, din reg. 3 Dâmboviţa No. 22, în reg. VII Rahova No. 25.

— *Căpitanii* V. Diocoiu, din reg. Bacăŭ No. 27, în reg. Constanţa No. 34; N. Verbiceanu, din reg. 4 Ilfov No. 21, în reg. Olt No. 3; Gr. Logadi, din reg. Olt No. 3, în reg. Ilfov No. 21.

— *Locotenent* C. Sachelarie, din reg. Gorj No. 18, în reg. Mihaĭ-Viteazul No. 6.

Prin consimţimênt mutual:

— *Căpitanii* V. Ioaniţiu, din reg. VII Rahova Mo. 25, în reg. Suceava No. 16; N. Popescu, din reg. Suceava No. 16, în VII Rahova No. 25; N. Pressa, din reg. Gorj No. 18, în batalionul 1 vênătorĭ; I. Meleca, din batalionul 1 vênătorĭ, în Gorj No. 18.

In interesul serviciuluĭ:

— *Căpitanii* Marin Constantinescu, din reg. Mircea No. 32, în reg. Tulcea No. 33; I. Cătuneanu, din reg. Mircea No. 32, în reg. Cantemir No. 12; Scărlătescu. din reg. Tulcea No. 33, în reg. Mircea No. 32.

— Şeful de musică cl. II Anton Karatochwil (senior), de la fanfara reg. Mircea No. 32. se mută, după a sa cerere, în aceaşĭ calitate, la fanfara reg. Muscel No. 30.

Cavalerie

In interes de serviciŭ:

— *Căpitan* C. Catuneanu, din reg: 3 Călăraşĭ, în reg. 4 Roşiorĭ.

— *Locotenenţii* Gr. Romano, oe la şcoala de cavalerie la şcoala de oficerĭ; Eustaţiu Becu, de la reg. 2 Călăraşĭ la şcoala de cavalerie; Al. Constantinidi, de la şcoala de oficerĭ, în reg. 2 Călăraşĭ.

Primele decrete ale persoanelor carĭ aŭ fost decorate cu ocaziunea ultimelor festivităţĭ regale din Iaşĭ, aŭ sosit abia azĭ la prefectura de judeţ.

M. S. Regele a conferit: d-luĭ Vasile Gheorghian, prefectul judeţuluĭ, ordinul Coroana Romînieĭ, *în gradul de mare Cruce; d-luĭ C. B. Penescu, prefectul oraşuluĭ,* Steaua Romînieĭ *în gradul de ofiţer; domnilor Louis Blanc şi Erhard Wolff, architecţĭ,* Steaua Romănieĭ *în gradul de cavaler; domnilor Charles Chaigneaŭ, inginer şef al comuneĭ, Ingan Carol, conductorul lucrărilor universităţeĭ, Carlo Scolari şi Luigi Trolli întreprinzătoriĭ lucrărilor*—Coroana Romînieĭ, *în gradul de cavaler.*

Ministerul lucrărilor publice a aprobat votul consiliuluĭ general al judeţuluĭ Iaşĭ, de la 27 Octombre, cu privire la tabelele de formă pentru zilele de prestaţiĭ etc.

După acest vot vor fi plătiţĭ: 1.50 pe zi pentru lucru manual; 3 leĭ pentru carul cu 2 boĭ, 4.50 leĭ pentru carul cu 4 boĭ şi 6 leĭ pentru carul cu 8 boĭ.

Pînă la numirea unuĭ titular în locul de comisar comunal, devenit vacant prin demisionarea d-luĭ Vîrnav Liteanu, comisarul comunal Greceanu, de la dispărţirea a IV-a a fost însărcinat şi cu dispărţirele l-a şi a II-a.

D. Liteanu a demisionat pe ziua de 20 a. c.

Astă-zĭ a fost adus în Iaşĭ un jandarm rus, care dezertînd din Rusia, a trecut prutul în not.

Jandarmul a fost imediat prins de jandarmiĭ ruralĭ din punctul Unghenĭ şi de aci a fost transportat la Iaşĭ şi depus la comănduirea pieţeĭ.

Administraţia comunală a decis că în ziua de 26 Noembrie, casa d-luĭ Pincu Leibovicĭ din piaţa Unireĭ, să fie dărămată.

Se ştie că la această dată expiră ultimul termeu acordat de administraţie, proprietaruluĭ numitelor case.

Conform regulamentuluĭ de lucrărĭ publice, care prevede că în ziua de 1 Noembrie toate lucrările trebuesc încetate, lucrările pentru canalizarea calaineĭ aŭ fost suspendate pînă la primavara.

Se continuă însă cu mare activitate la facerea planurilor pentru canalizarea Bahluiuluĭ şi Rîpeĭ Galbene.

D. Szackmary a cerut camereĭ de comerciu din localitate, eliberarea unuĭ certificat de bună purtare, care să-ĭ servească pentru căpătarea brevetuluĭ de furnisor al curţeĭ regale.

Se ştie că tribunalul. sub presidenţia d-luĭ Crivăţ, a respins urgenţa cerută de primărie în privinţa exproprieреĭ grădineĭ din faţa hoteluluĭ Traian. proprietatea d-luĭ Pastia.

După împlinirea termenuluĭ legal, primăria va face recurs la casaţie. Lucrul acesta a fost deja hotărît în sinul administraţieĭ comunale.

Nu cum-va şi pentru acest proces primăria va angaja un advocat special?!

CONGRESUL „cerculuĭ studiilor"

— Ziua a doua —

D. C. Olănescu, fost ministru al lucrărilor publice, deschide şedinţa la orele 1.40.

Se citesc maĭ multe telegrame de aderare, după care d. Tache Ionescu, continue discuţia începută în ziua I-a asupra reformeĭ învăţămîntuluĭ.

Fostul ministru al instrucţiuneĭ se pronunţă pentru crearea de şcolĭ primare cu 7 anĭ de studiu, aşa precum sînt şcoalele engleze sau *Bürgerschulen* din Germania.

Arată nefolosinţa gimnaziilor în locul cărora propune înfiinţarea de şcolĭ *primare secundare*, în care să se predea 3 limbĭ moderne.

Liceele, aşa precum sînt azĭ, nu pot da roade bune.

Liceul nu este de cît o Universitate în miniatură. De aceia propune transformarea gimnaziilor în licee, carĭ vor avea 3 ramificaţiunĭ.

D. *M. Vlădescu*, profesor universitar, face o admirabilă critică asupra reformeĭ învăţămîntuluĭ. Discursul d-luĭ Vlădescu va fi reprodus în întregul seŭ în *Opinia*.

In chestia administrativă vorbesc dl. Barbu Păltineanu, într'un studiu substanţial, Stati, Al. Bădărău. N. Filipescu şi T. Ionescu.

Studiuluĭ d-luĭ Chiricescu, profesor universitar, asupra reformeĭ Sinodale, i dă citire d. G. Ghibănescu.

In aceiaşĭ chestie a vorbit. cu competinţa sa recunoscută, d. Milone Lugomirescu.

Vechiul abator de la Salhana va cădea azĭ prada flacărilor. La ceasurile 4 se va da foc bătrîneĭ instituţiunĭ a celeĭ de a doua capitale.

D. Jocu, inimicul cel maĭ învărşunat al vechiuluĭ abator, va asista la aceasta operaţie atît de reclamată de igienă şi de public.

Tribunalul de comerţ a pus un noŭ termin pentru a se pronunţa asupra cereреĭ făcute de firma Isidor Gränspan, relativă la declararea în stare de faliment a firmeĭ Elias Tenenbaum & Co.

Primele citaţiunĭ aŭ fost anulate, pentru că s'a citat Elias Tenenbaum & Co. fără de altă observaţie. Citaţiunele pentru ziua de 13 a. c. sunt făcute pentru Tenenbaum representantul firmeĭ Elias Tenenbaum & Co.—la domiciliu şi la prăvălie.

*

O altă cerere pentru declarare a produs numaĭ puţină sensaţiune în oraş. Ea se va judeca tot în ziua de 13 şi priveşte pe marele rachier şi berar G. Stihi, proprietarul unor cărciumĭ vestite şi al bereriei Unirea.

Cererea s'o făcut de comisionariul Arnold Kastner.

Direcţiunea drumuluĭ de fier trece printr'o criză financiară ne maĭ pomenită.

Venitnrile carĭ scăzuseră deja în mod simţitor anul trecut, s'aŭ subţiat cu totul anul acesta.

In comparaţie cu încasările din Octombre 1896, direcţia se află înaintea unuĭ minus de *un milion cincĭ zecĭ şi două miĭ şase sute doĭ spre zece leĭ şi 17 banĭ.*

Acest deficit colosal provine de acolo că direcţia a augmentat preţurile la distanţele micĭ şi că traficul de mărfurĭ sufere din pricina lipseĭ de vagoane.

In magaziile Găreĭ Iaşĭ se află şi azĭ stockurĭ marĭ de mărfurĭ, carĭ, nefiind vagoane, nu pot fi transportate la destinaţie.

Am zis într'un număr trecut că, în urma uneĭ înspecţiunĭ făcute la gimnaziul Ştefan cel mare, *s'a hotărît înlocuirea directoruluĭ, d. Mihalcea.*

Ministrul a acordat un congediu pe timp de un an acestuĭ profesor, în care timp va fi înlocuit, la catedrele de limbele Romînă şi latină, de d. D. Ciolan.

Director a fost numit d. G. Nădejde profesor de ştiinţĭ naturale.

Comitetul teatral a cedat sala, pentru Sîmbătă, 22 curent, d-luĭ Al. Rădulescu ca să dea o reprezentaţie de beneficiŭ.

Eliminat din teatru printr'o nedreptate strigătoare, şi artist de merit, d. Radulescu are dreptul, maĭ mult de cît mulţĭ alţiĭ, la simpatia publiculuĭ. Nădăjduim, pentru aceste motive, că reprezentaţia aceasta va fi încurajată de către iubitoriĭ de artă.

D. I. Găvănescul, profesor universitar, va ţine Duminică, 16 Noembre, o conferinţă despre «Filosoful Nietzsche», în folosul caseĭ comitetuluĭ naţional studenţesc.

Conferinţa se va ţine la ora 4 p. m. în aula noueĭ universităţĭ.

Domniĭ Alexandru Jora, d-na Ecaterina Teodosieff Cantacuzino cu copiĭ, d-na Marie August Răşcanu cu copiĭ, d-nu şi d-na Ioan G. Ghica cu copiĭ, d-nu şi d-na Arthur Bartsch cu copila, d-şoara Valinca G. Ghyca, d-şoara Alina G. Ghyca, D-na Profira Rokitnisca, d-na Efrosina Mavrogheni, d-nu Costachi I. Miclescu, d-nu şi d-na Mihaĭ Jora, d-na Catinca M. Cogălniceanu. Familiile: Miclescu, Jora, Beldiman, Obedeanu, Rosetti, Şubin, Catargi, Perticari, Cristescu, Cananău, Rosetti, Ghica, Bogdan, Boerescu, Mouruzi; soţ, fiu, fiiicele, ginerile, nora, surorile, cumnaţiĭ, cumnatele, nepoţĭ, nepoate, verĭ şi vere, au durerea a vĕ face cunoscut perderea ce aŭ suferit în persoana Doamneĭ

AGRIPINA JORA

născută Miclescu

Decedată, după o lungă şi grea suferinţă în etate de 63 anĭ, astă-zĭ în 10 Noembre 1897 oarele 4 jum. p. m.

Iumormîntarea va avea loc Mercurĭ în 12 a. c. orele 1 p. m. Cortegiul va pleca de la locuinţa defuncteĭ strada Cogălniceanu No. 15, unde se va face prohodul. la Cimitirul Eternitatea.

Rugaţi-vă pentru ea.

Toate rudele, amicĭ şi cunoscuţiĭ aĭ familieĭ care din eroare n'aŭ primit invitaţiunĭ să bine-voiască a considera aceasta ca atare.

Iaşi, 11 Noembre 1897

Dr. C. MICLESCU

OCULIST-OPERATOR

s'a mutat în str. Unirea, 6.

Consultaţiunĭ orele 2—4 p. m.

E. MAZLÂM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

Dr. N. ŢURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultaţiĭ de la 2—4 p. m.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

PUBLICAŢIUNE

In zilele de 6—20 Noembrie a. c. se vor vinde de bună voe prin licitaţie publică în comuna Vîrtişcoĭ (R.-Sărat) la viile Solomon Sibalis toată averea mobilă compusă din una sută miĭ deca de vin, vr'o 30,000 deca rachiŭ de prune, şi drojdiĭ de diferite grade, vase goale, mobilă de casă şi altele.

Vînzarea se va face en gros şi en detail, începînd de la un vas.

Pentru informaţiunĭ a se adresa saŭ la administraţia viilor saŭ la dd. Leibovitz et Vogel.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul de **40 leĭ lunar**. Conversaţia în casă e în limba *Germană* şi *Francesă*. Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Târgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o ridica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ.	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ. . . .	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ.	18	20	12	85	8	85
Roman.	12	55	9	05	6	25
Bacău.	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ.	26	75	17	65	11	57
R. Sărat.	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ.	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ.	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ.	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ.	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ.	26	35	17	35	—	—
Brăila.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna.	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ.	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ.	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORIA DE CĂRŢĬ
şi
Incadrare de Tablourĭ
a tipografieĭ „Dacia"
Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureşti. 58

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

Dimineaţa şi Seara

CALDE DIN CUPTOR

CHIFLE, FRANZELE, COZONACĬ, PRAJITURI

Crafie, Turtă dulce, Posmacĭ etc.

LA

strada de Sus 168 **FERD. SZAKMARY** strada de Sus 168

Premiat de două ori cu medaliĭ de aur

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile

N U M A I

CAFEA REGALĂ
La fabricei A. WEINREB din Iaşĭ
Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dâ cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ gâsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iaşĭ
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"
TIPOGRAFIE-EDITOARE
Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI
Borderourĭ şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărţĭ-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULĂRI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA"
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 161 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — JOĬ 13 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

FIASCUL DE LA CRAIOVA

SPECIALIZAREA

— —

E lucru necontestat, că comerţul ţăreĭ în genere şi al Iaşuluĭ în specie, trece printr'o mare criză. Cîte-va dintre cele maĭ marĭ firme aŭ încetat deja plăţile si nesiguranţa a adus afacerilor un mare sdruncin.

Firmele maĭ vechĭ şi a cărora soliditate nu lasă nimic de dorit orĭ de temut, privesc cu groază desfăşurarea acestor evenimente, pentru că ceĭ ce aŭ bancrutat ca şi aceĭ ce vor maĭ bancruta, aŭ scoborît cu desăvîrşire, prin operaţiile lor, valoarea transacţiilor, mărfurile fiind vîndute sub preţul costuluĭ, iar creditele se acordă cu prea multă uşurinţă şi de sigur nu poate fi alt fel de oare ce nu scopul cîştiguluĭ împinge pe neguţitor să vîndă, ci acela de a căpăta cu orĭ-ce preţ efecte de portofoliŭ din scomptarea cărora sa capete banĭ.

Că pieţele comerciale merg prost din cauza acestuĭ soiŭ de comerţ, e lucru constatat, nu e firmă solidă, care să nu se plîngă de acest nenorocit sistem şi de libertatea cu care orĭ cine poate fura clienţiĭ unora şi avutul altora.

Justiţia e prea puţin severă în aplicarea pedepselor şi prea mult dispusă în acordarea de termeni, cînd se prezintă cererile de declarare în stare de faliment.

Cu această bună voinţă a judecătorilor se ajută comiterea a două fapte: orĭ să dă timp falituluĭ pentru a se pregăti maĭ bine, orĭ să face jocul unor creditorĭ, înlesnindu-le calea pentru a lua quote maĭ marĭ, după ce între falit şi majoritatea creditorilor s'a stabilit o împăcare.

Dacă vom continua numaĭ pe calea de a constata rălele, vom avea multe de zis şi de adăogat la cele zise acum ca şi altă dată, dar nu aceasta e ţinta noastră pentru astăzĭ. Căutăm mijloace de îndreptare şi în această serie, după părerea noastră, locul de frunte ar putea să-l ocupe specializarea.

Dacă s'ar crea o lege de specializare, transacţiile comerciale s'ar simţi mult favorizate, pentru că specializarea ar pune o piedică creditului prea mare, singurul culpabil în materia falimentelor. Neguţitorul specialist nu va putea deveni clientul maĭ multor fabricĭ, şi ne avînd multe izvoare, nu vor putea trage credite de milioane, orĭ sute de miĭ, după care să bancruteze.

Neguţitorul specialist engroist nu va putea vinde de cît detailiştilor, specialiştĭ şi eĭ, de unde rezultă că efectele de portofoliŭ nu se va putea căpăta cu aşa uşurinţă pentru a fugi cu ele la scomptăt. Restrîngerea daraverilor va rîdica la normal profitul în vindere şi va restabili fără îndoială siguranţa transacţiilor, ceia ce ar conveni atît firmelor marĭ solide, carĭ s'ar găsi apărate de o concurenţă cu origină necinstită, ca şi neguţitorilor micĭ, căcĭ şi eĭ vegetează din cauză concurenţiĭ de aceiaşĭ stofă, de care suferă la rîndul lor.

Dacă specializarea n'ar aduce de cît acest singur avantagiŭ, încă ar trebui să atragă atenţia legiuitoruluĭ cît maĭ curînd posibil, cu toate că sistemul, ce preconizăm, va aduce şi alte roade de ordin social, e drept, dar carĭ aŭ importanţa lor.

Specializarea va procura multora mijloace de traiŭ, de carĭ sunt lipsiţĭ astăzĭ. Cîte magaziĭ speciale de încălţăminte nu s'ar deschide, dacă încălţămintea s'ar vinde numaĭ în magaziĭ speciale?

Cîte magaziĭ nouĭ s'ar crea în comerţul lampelor, al stofelor, pălăriilor etc., dacă specializarea s'ar adopta. Şi nu să poate susţine imposibilitatea acestuĭ sistem la oraşe, de oare ce avem exemple sub ochĭ, din care putem cita firma Polac, la Cocoş, Modele etc. etc.

Să sperăm, că va veni timpul, cînd clasa comercială va găsi maĭ mult sprijin în păturile conducătoare de cît pînă acum.

G. D. Şerban.

Sturziştĭ şi Aurelianiştĭ

— —

Dacă ie pace în partidul liberal? Puneţĭ chestia *Voinţeĭ Naţionale* şi are să vĕ respundă că ie aproape ridicul să te maĭ întrebĭ de aşa ceva.

Ie de notarietate publică, o ştiu până şi copiiĭ, că, la liberalĭ, armonia 'şĭ face de urît.

Disidenţa ie un mit. Opoziţia a născocit'o şi a împrăştiat'o in piaţă. De fapt, ea nu există, căcĭ unde ie pace şi bună înţelegere, nu s'a maĭ vĕzut disidenţă.

Faptele, însă, şi acele marĭ şi acele micĭ dovedesc contrariul. Ie atîta destrăbălare în partid. atîta duşmănie între fraţĭ, incît şeful s'a vĕzut ajuns acolo că este tratat cu refuz cînd poftește soldaţiĭ seĭ la masă.

Agapa de la Craiova a dovedit cu prisosinţă lucrul acesta. D. Sturdza comite cele maĭ marĭ prostiĭ în capitalele ţăreĭ. Ca să dreagă prostia de la Iaşĭ, a nimerit la Craiova.

Voia, *entre la poire et le fromage,* **să arăte opoziţieĭ că nu există dizidenţă.**

Dizidenţa i-a dat, însă, cu piciorul. Lovitura a fost atît de crudă, incît comentariul altora n'are loc.

Căcĭ iată ce spune *Drapelul.* **ca respuns la invitaţia aurelianiştilor la banchet:**

Membriĭ din gruparea *Drapeluluĭ,* **carĭ aŭ fost invitaţĭ la banchetul politic de la Craiova, unde după cum se ştie,** *guvernul va lua parte,* **aŭ declinat această onoare.**

OAMENI ŞI LUCRURĬ

— —

Le mouchard. Mĕ rog, datu-v'aţĭ vre-o dată samă, pentru ce meseria de spion poliţienesc a fost, în tot d'auna, maĭ odioasă, de cît chiar profesiunea de.... colectivist? Microbiĭ aceştia, greţoşĭ şi mizerabilĭ, aŭ slujbă şi simbrie ca toţĭ funcţiouariĭ—şi dacă, *oficialmente* li se zice agenţĭ „secreţĭ", sunt cunoscuţĭ de toată lumea, cum sunt cunoscuţĭ agenţiĭ d-luĭ Penescu, spre pildă. De ce, atuncĭ, se uită cine-va cu maĭ puţină scîrbă la un spion de cît s'ar uita la.... un prinz digerat?

E simplu şi logic. Spionul, printr'un adînc sentiment al realităţiĭ, se ruşinează el însuşĭ de meseria infamă pe care o face. Şi, publicul, fără alte date asupra ignominieĭ spionuluĭ, îşĭ trage ura din chiar grija, cu care canalia aceasta îşĭ ascunde profesiunea.

Afară de motivul acesta, suficient el singur. ca să facă din spion o fiinţă abjectă, profesiunea de agent secret, maĭ are şi alte turpitudinĭ. Minte spionul de stinge pămîntul—aceasta e chiar raţiunea luĭ pe pămînt; e mişel din vocaţiune şi rĕŭ făcător, ca microbiĭ boalelor molipsitoare.

Această meserie ignobilă o face un profesor din Iaşĭ, care, umilit şi josnic în faţa colegilor sĕĭ, din pricină, că a îmbrăţişat o meserie, care necinsteşte frica omenească, a găsit mijlocul să'şĭ resbune denunţîndu-ĭ stăpînireĭ, că aŭ luat parte la întrunirea cerculuĭ de studiĭ speciale. Citiţĭ *Drapelul* de ierĭ şi spuneţĭ, dacă e un om pe lume, care să'şĭ respecte scuipatul atît de puţin, în cît să-l aşeze pe mutra acesteĭ bestiĭ laşe şi imunde.

Numele spionuluĭ? E degradător, să-l cităm.

Salhanaua in Flacărĭ

O operă de epuraţie.—Entusiasmul publiculuĭ.—Aspectul localităţeĭ.— Zeflemeaua ocazională.—„Discursul" mediculuĭ veterinar.—Dispariţia mizerieĭ.

A fost ultima zi din seria festivităţilor Iaşuluĭ. Dacă ea va fi inscrisă sau nu cu litere de aur sau de altă ceva în analele istorieĭ banale a tîrguluĭ—puţin importă. A fost sărbătoare: sărbătoarea igieneĭ şi a salubrităţeĭ.

Valea aceleĭ strade cu case demodate şi cu locatarĭ puţinĭ veselĭ, strada pe care n'o deşteaptă din tăcerea ieĭ calică de cît doar ecourile oftaturilor ale suferinzilor din spitalul israelit— oferea ierĭ, pentru întîiaşĭ oră, aspectul obicinuit al mişcărilor marĭ şi nervoase.

Era lumea Iaşuluĭ care, în cea maĭ bună parte, străbătea pentru prima dată valea care duce de la spitalul israelit la vechiul abator, la partea numită Salhana.

O operă de epuraţie

Răbdarea e maĭ tare de cît omul.

Ca să strămuţĭ un chibrit de la un loc la altul trebuie să treacă, cîte odată, 50 anĭ—a zis Herbert Spencer.

Pentru a face ceá maĭ reclamată şi cea maĭ utilă operă de epuraţie, acea a distrugereĭ vechiuluĭ abator, a trebuit să treacă atîta amar de vreme.

Dar s'a făcut. Ceasul a făcut ceea ce veacul sau aproape veacul, n'au putut face.

Ruina pestilenţială şi cîrpită, care a alimentat atîta vreme Iaşul, cu cel maĭ principal aliment, nu maĭ este astă-zĭ de cît o grămadă de cenuşe...

Entusiasmul publiculuĭ

Publicul, foarte numeros şi ales, s'a grăbit a asista la incendiul atît de reclamat.

El şi-a putut da seama în ultimul ceas că acea campanie lungă şi neobosită a preseĭ şi a mediculuĭ veterinar, d. G. Jocu, nu era atît de plicticoasă pe cît ea părea.

Cine ar fi avut curajul să maĭ mănînce carne dacă, vizitînd abatoriul, numaĭ acum o lună, ar fi văzut acel loc, care pare a fi fost gazda neobosită a murdărieĭ?

Aspectul localităţeĭ

Pe un loc viran, în fund, se rădică saŭ, maĭ bine zis, se rădica, o baratcă de lemn vechiŭ, mîncat de vremurĭ. Ie peste putinţă să priveştĭ maĭ de aproape monstrul: el te primeşte cu un miros care revoluţioneaza orĭ-ce colonie.

Acela era abatoriul Iaşuluĭ. Cînd 'l vĕzurăm ierĭ era împrejmuit de pompierĭ, carĭ, pentru prima dată de sigur. veniseră să dee foc. Numaĭ era vorba dacă pojarnicii vor reuşi a localiza focul, ci dacă vor isbuti să-l provoace.

Publicul luase loc în faţa „clădireĭ", la distanţa impusă de miros. Muribundul n'a prea incasat vorbe elogioase. Nu-ĭ s'a ertat, chiar în ceasul de pe urmă, păcatul de a fi resistat atîta vreme.

Ca un contrast al imprejurărilor, apărea, înaintea tuturor, clădirea măreaţă a abatoriuluĭ noŭ şi lumea avea înaintea eĭ cea maĭ scărboasă mostră a uneĭ murdăriĭ antice, faţă în faţă cu cea maĭ eclatantă produ ţiune a modernuluĭ.

Autorităţile

Agonia a fost prelungită cu o oră. D. Tacu şi ca aĭ seĭ ţinură să iee parte la incendiu, pentru ca lumea să ştie că faptul s'a petrecut sub glorioasa domnie a colectiviştilor. Primarul, ajutoarele, consilieriĭ N. Cozadini, E. Ghica, Constandache, Velciu şi Stihi, n'aŭ sosit de cît la 4 ore 30.

Afară de autorîtatea comunală maĭ eraŭ presenţĭ: consulul Rusieĭ, d. de Giers, consulul Franţeĭ, d. de Frandin, prefectul Pennescu, mediciĭ veterinarĭ dd. Jocu şi Cristea, toţĭ funcţionariĭ superiorĭ aĭ primărieĭ, comandantul pieţeĭ ş. m. a.

Incendiul

Pompierii, asezaţĭ în faţa baratceĭ, aŭ făcliĭ aprinse în mînĭ. Eĭ sunt comandanţĭ de domniĭ căpitan Stroja şi locotonent Tăutu.

In faţa tuturor, cu făclia în mînă, stă duşmanul implacabil: d. Jocu. El voieşte să-şĭ facă datoria pănă în capăt: acum e cioclu.

Gornistul sună cornul. Jocu şi după el pompieriĭ, daŭ foc paieĭ puse între scîndurile baratceĭ.

Prima flacără este salutată cu entusiasm. Cu încetul focul comunică şi la un moment dat toată baratca, toată mizeria, apare ca o mare de foc.

Publicul se emoţionează de teamă ca focul să nu comunice în vecinitate.

Pănă azĭ focul şi-a făcut toată datoria: el a distrus o mizerie întreagă.

„Discursul" d-luĭ Jocu

In vreme ce flăcăriĭ împrejmuiaŭ „clădirea" medicul veterinar adresa asistenţeĭ o scurtă cuvîntare: „reposatul s'a născut în secolul trecut. Cu 50 anĭ în urmă se afla tot în starea în care l'aţĭ văzut odinioare: el s'a născut beteag, veselă adunare. Fie-ĭ ţărina uşoară! Nu vĕ rugaţĭ pentru el.

O controversă

Cînd şi de cine a fost zidit vechiul abator? Nimenĭ nu ne poate da date exacte. Medicul veterinar, d. Jocu, i dă 100 anĭ. D. Anton Scărlat Savul susţine că abatoriul a fost zidit în anul 1854, pe vremea cînd d. Lascar Catargiu era agă al oraşuluĭ Iaşĭ.

Orĭ cum fie, abatoriut a trăit şi bine a făcut.

Alte douĕ procese în contra „Tribuneĭ"

Astă-zĭ din noŭ totĭ factoriĭ obicinuiţĭ în procesele de presă, al ziaruluĭ nostru, zice *Tribuna,* **aŭ primit citărĭ, douĕ deodată, ca să se prezinte la judele instructor în** *cauză penală.*

Sunt citaţĭ: *redactorul responsabil, reprezentantul societăţeĭ editoare, d. Victor H. Dressnandt,* **şi d.** *Iosif Marschall,* **factorul tipografieĭ, care este responsabil pentru tipar.**

După toate presemnele *„Tribuna"* **e ameninţată de douĕ nouĭ procese de presă, deodată.**

Terminul citărilor e pe 26 l. c.

Aşa se vede că locul graţiatuluĭ nostru Balteş nu-l pot suferi mult timp neocupat.

Aşa cer interesele maĭ înalte ale luĭ Banffy şi Jeszenszky.

CHIEF LA CRAIOVA

Colectiviştiĭ aŭ ajuns să'şĭ trateze şeful, cum tratează doĭcile pe copiĭ nervoşĭ. Cum schinceşte copilul, doĭca iĭ dă o jucărie—şi plodul tace din gură.

Cu d. Sturdza se face tot aşa: cînd a fost maltratat de Rege, la Iaşĭ, 'ĭ s'a oferit un banchet—la care, de alt-fel, n'a luat parte nicĭ unul dintre ceĭ invitaţĭ; acum, cînd îl batjocoresc aurelianiştiĭ, 'ĭ se pregăteşte o agapă la Craiova. Că la ziafetul acesta se va întîmpla, ceea ce s'a întîmplat la Iaşĭ, e foarte probabil—dar aceasta e treaba colectiviştilor. Ceea ce ar vrea să ştie publicul cel mare, publicul, care nu primeşte simbrie, ca să se extazieze înaintea virtuţilor negative ale d-luĭ Sturdza, este rostul acestor orgiĭ intermitente, carĭ aŭ aierul, par'că, să mazcheze doliul de pe sufletul colectivist.

Facţiunea liberală, care 'şĭ face devoţiunea în templul d-luĭ Aurelian, duce o luptă acerbă în potriva fracţiuneĭ colectiviste, care aprinde tămîie pe altarul d-luĭ Sturdza. Acest proces de exterminare se simte şi se vede de toată lumea — şi tocmaĭ această evidenţă mihneşte pe liberalĭ. Dacă duşmănia dintre cele douĕ tabere ar fi şi maĭ aprigă, aşa în cît colectivist cu colectivist să nu se poată întîlni fără să se sgîrie—dar această inimiciţie să rămîie între zidurile lagăruluĭ, partidul s'ar sinchisi foarte puţin. Căcĭ ceea ce 'ĭ exasperează pe liberalĭ nu e împrejurarea, că formează o listă de nomazĭ cu moravurĭ primitive—ci faptul, că publicul este cu deamănuntul instruit asupra acestor păcate de familie, carĭ ar ruşina şi pe un bulibaşă de ţiganĭ.

Ca să acopere acest viţiŭ al partiduluĭ, colectiviştiĭ daŭ periodic banchete, la carĭ invitaţiĭ se sărută, *inter pocula,* pentru galerie--iar pe sub masă îşĭ administrează loviturĭ cu atît maĭ viguroase cu cît maĭ conţinută le e ciuda.

Cînd se vor prăvăli, în întunerecul tavernelor, de unde n'ar fi trebuit să iasă nicĭ o dată, se va putea zice despre colectiviştĭ ca despre vestita femee *liberală:* li se va ierta mult căcĭ... s'aŭ sărutat mult.

ION.

Conferinţa D-luĭ Dimitrie Nenițescu.

— —

Raport asupra Proectuluĭ Legeĭ Representăreĭ proporţionale a Minorităţilor.

(Urmare)

Partisaniĭ actualuluĭ sistem electoral aŭ formulat o mulţime de obiecţiunĭ în potriva representăreĭ proporţionale a minorităţilor.

Obiecţiunea, care s'a discutat maĭ mult este următoare: *reprezentarea proporţională fracţionează prea mult partidele politice şi prin urmare nu asigură ţăreĭ un guvern puternic şi stabil.*

Noĭ am aplicat sistemul luĭ Hondt la alegerile din 1892 şi 1895. In 1892 rezultatul ar fi fost.

Colegiul I	Camerá,	total	deputaţĭ	75,
« II	«	«	«	69,
« III	«	«	«	38,
				182

dintre carĭ la coleg. I	54	Cons.	—21	Lib.
« II	47	«	—22	«
« III	36	«	— 2	«
	137	«	—45	«

In alegerile din 1892, dacă s'ar fi făcut după sistemul luĭ Hondt, am fi avut 137 Conservatorĭ şi 45 liberalĭ, decĭ pardidele nu s'ar fi fracţionat.

Resultatul alegerilor din 1895 ar fi condus încă şi maĭ puţin la fracţionarea partidelor, căcĭ:

Coleg. I	Cam,	total	deputaţĭ	75—66	Lib—9 Con.
„ II	„	„	„	69—66	„ —3 „
„ III	„	„	„	38—38	„ — —
				182—170	„ 12 „

Dar se vedem dacă partidele politice s'aŭ fracţionat în ţerile unde s'a aplicat vre-unul din sistemele de representare proporţională a minorităţilor.

Prima încercare a sistemuluĭ admis în cantonul Neuchatel a avut loc la 1 Maĭ 1892. Eată ce scrie «Journal des Débats« în privinţa acestor alegerĭ: «Sistemul vo«tuluĭ proporţional n'a presentat de loc «in practică inconvenientele şi imposi«bilităţile, pe care detractoriĭ seĭ i le-a «prezis. Jocul este cu desăvîrşire sim«plu şi nicĭ o greutate practică n'a împedecat funcţionarea».

***

In Geneva prima încercare s'a făcut la 13 Noembie 1892. Eată ce ziee «Su„isse Libérale" din 16 Noembre 1892: „La urma urmeĭ singurul triumfător al „zileĭ este votul proporţional. Şi-a sus„ţinut încercarea într'un chip strălucit „a răspuns prin fapte, prin limpezeciunea „operaţiuneĭ şi prin corectitudinea ma„tematică a procedureĭ la toate obiec„ţiunile teoretice, formulate *a priori* de „către înverşunaţiĭ săĭ detractorĭ, azĭ silit a-şĭ mărturisi greşala".

Ziarul radical «Le Genevvis" din 15 Noembre 1891 „Despoerea scrutinuluĭ s'a făcut corect şi nu ne oprim de loc a „recunoaşte, că sub acest raport fusesem „amăgiţĭ în bine, simţul dreptăţeĭ ne „impune această constatare".

Ziarul „Journal de Genève" din 15 Noembre 1892: „Din punct de vedere „practic, noul sistem şi-a susţinut strălu„cit încercarea făcută. Despoerea scru„tinuluĭ, recapitularea s'au efectuat cu „cea maĭ mare uşurinţă şi toate ope„raţiile s'au terminat cu mult maĭ cu„rînd de cît în trecut. Această încerca„re a împrăştiat temerele acelora, cari „vedeau partidele decapitate şi pe şefiĭ „lor esclusĭ din marele consiliu. Contra„rul a avut loc. Fie-care partid este re„prezentat prin ceĭ maĭ eminenţĭ din „oameniĭ seĭ. In ceea ce ne priveşte, noĭ „salutăm cu satisfacţie intrarea în cor„purile legiuitoare a maĭ multor esce„lenţĭ amicĭ, pe carĭ esclusivismul siste„muluĭ majoritar numeric i-a ţinut mult „timp indepartaţĭ de afacerile publice."

O ultimă dovadă. Eată ce spune dl. Ruchonet, consilier federal şi ministru al justiţieĭ: „Ceea ce constată de către „toată lumea cu o egală satisfacţie es„te, că sistemul majoritar, care favori„zază esclusivismul politic nu maĭ esis„tă astă-zĭ, el este alungat cu dispreţ, „şi că sub imperiul noieĭ constituţiĭ, cea „maĭ democratică, ce se poate aplica, „în locul plîngerilor, care altă-dată so„seaŭ cu sutele n'am primit la de„partamentul meu de cît una singu„ră. De aceea putem spune cu mîn„drie, că atuncĭ, cînd o instituţie socială „se sprijină pe colaborarea tuturor par„tidelor, pare a fi stabilă şi că noĭ pu„tem se avem confienţă în ea."

Faptele probează deci, că obiecțiunea *fracționărei partidelor*, este neîntemeiată.

Răspund însă protivnicii representării proporționale: *ei da, dacă nu fracționează prea tare partidele... cel puțin le slăbesce... și nu se mai poate avea guverne puternice și stabile.*

Prin guvern *puternic* partisanii sistemului majoritar înțeleg acel guvern, care se sprijină pe majorități tari și sigure. Prin *majorități tari* ei înțeleg pe acele mari ca număr. Ear prin *majorități sigure* înțeleg acele majorități maliabile capabile de tot, prin care și cu care guvernele pot săvîrși tot.

Adevărata putere a unei majorități nu stă în marele număr al membrilor sei, ci în puterea sa calitativă. O majoritate slabă numeric, dar compusă din oamenii cei mai eminenți a unei opiniuni sau partide, este mai puternică de cît o majoritate numeroasă—căci fiind supusă unui mare control, fie chiar opoziție, ea va fi cu atît mai puțin expusă a greși, cu atît mai mult va ține seamă de opinia publică, cu atît mai mult va căuta ca prin legile, ce va elabora să satisfacă cît mai bine interesele generale ale țărei, cu atît mai mult se va feri de a cădea în exagerațiunea dogmului seu politic, cu atît mai mult se va feri deci de a face legi de partidă.

Dar nu e numai acesta pacatul majorităților mari. D. Bernaert, fost prim Ministru al Belgiei, zicea o dată despre majoritățile mari: „Din două una, dacă «aceste majorități mari cuprind mulți «oameni de valoare guvernul devine «sclavul majorității, care-i impune toate «exagerațiunile sale, dacă însă majoritatea este compusă din oameni mediocri, «atunci guvernul o stăpînește însă obici«nuit prin concesiuni foarte costișitoare».

„Cea ce constitue adevărata stabilitate a unei majorități nu este dar puterea sa numerică, zice M. Vernes, ci acest dublu element: Intăi ca această majoritate să fie compusă din membri în deplină înțelegere asupra direcției guvernămîntui, iar al doilea să fie slabă numeric, căci numai așa va scapa de *Scisiuni* și-și va putea păstra stabilitatea».

„Din contra, dacă visul majoritaristilor s'ar îndeplini vre-o dată de a avea o cameră, care să aparție toată sau aproape toată unei singure opiniuni sau partide, *de sigur că diviziunile vor apărea imediat.* Membrii țanțoși vor avea cu atît mai puține scrupule de a disloca majoritatea, cu cît aceasta majoritate va fi numeric mai tare.

Nici o pildă nu poate adeveri mai mult părerea lui Vernes, de cît unanimitățile liberale ale actualelor camere, care eșite dintr'un singur trunchiu, au dat atîtea ramuri, cîte ambiții și interese aveau în sinul seu.

Aceasta să ne fie spre pildă.

Dar nu e numai atît. Este necesar, ca deosebitele opiniuni se fie representate în corpurile legiuitoare, pentru că numai astfel vom putea avea *legi stabile*, legi la care să colaboreze toate opiniunile dintr'un moment dat.

— Nu se poate numi adevarata lege de cît aceea, care este resultatul transacției dintre *ceea ce este* și aceea ce dorim să fie. Nu este articol în codul civil, sau penal, sau în Constituție, care să nu fie resultatul unor lungi lupte, sau mai bine zis, care se nu fie de cît *tratatul de pace* între stările trecute cu cele actuale. Și dintre toate legile esistente, acele au avut sau vor aven o lungă durată, care au putut *în tratatul lor de pace*, în *transacția* lor, în alcătuirea lor se ție mai bine socoteală de starea națiunei.

Da, Cu cît vor colabora mai multe opiniuni la legile de alcătuire ale instituțiilor sociale, cu atât acele legi vor satisface mai multe interese generale, cu atât durata lor va fi mai asigurată, cu atât corpul social va fi mai liniștit, cu atât evoluția sa va fi mai rațională, mai progresivă în adevăratul înțeles al cuvîntului.

Numai prin represintarea proporțională vom fi scutiți de acest spectacol intristător pe care-l vedem azi la fiecare schimbare de regim. Azi partidul învingător sfarmă întăi ceea ce partidul precedent a făcut și alcătuește apoi numai legi de partid, care la rândul lor nu au altă menire de cât de a fi sfărămate.

(Va urma)

STROFE

(din Heine)

Imi otrăviră traiul
In chin sfîșietor
Cu-a lor iubire unii,
Ceilalți cu ura lor.

Imi otrăviră hrana
Și apa—ca să mor,—
Cu-a lor iubire unii,
Ceilalți cu ura lor.

Dar cine toată vieața
Mai mult mi-a amărît
Nu m'a iubit vr'odată
Și nici nu m'a urît...

Tristis.

IN FLACĂRI

Orizontul cenușiu al serii de toamnă s'aprinsese roșu în amurg. Nu era sărutul soarelui pe pieptul verei, o nu! Era flacăra lemnului vechiu, para scîndurilor mucegăite, era palalaia șubredei clădiri a abatorului străbun, care se înalță în văzduh, se prelingea peste nori, se amesteca in nimicul înghițitor imbinînd cenușiul ceruluĭ cu o rară armonie de culori în amurgul sur de toamnă.

Veniam încet spre casă, cînd flacăra se ivi în moartea serei de Noembrie și făuritoare de gîndiri se lasă în spațiu, fumegător, cald și ademenitor.

Etern distrugătorul și pururi născătorul, imaginea peirii și a crearii—focul—îmi înfățoșa icoana mersului înainte, izvorît din moarte și nimicire. Progresul născînd din ceea ce a fost el însuși, pierind în ceea ce va fi mîne; clipa gonind pe cea dinainte, tîrînd pe cea din urmă și înlănțuindu-se invizibil și nesimțit, unite și înduşmănite în din iele, una pricinuind fatal moartea celeilalte, petrecîndu-se la mormînt fără lacrimi, fără dor.

Era în flacăra aceea simbolul unei pedepse a îndrăzneleĭ omenești sau a ființeĭ omenești de a omorî și a stînge atîtea vieți; era priveliștea cruntă a măcelului din care noi ne hrănim și ne îngrășăm—unii—; era în para cea roșie un roșu de sînge, care se 'nalța, sforăind otrăvitor, ca un blestem în văzduh.

Era focu luminător și întunecos totodată, viața și moartea la o laltă; semn al belșugului și al desperării, prevestire de rele și făgăduială de schimbări; era focul în care pierea ce e vechiu și năștea o formă nouă, —un pas înainte în progres.

Civilizația nu este ea undeva simbolizată prin o Fecioară cu părul de flacări, care distruge îndărătul ei tot, în timp ce scînteile ochilor făuresc totul din nou, totul altfeliu.

Iată un subiect pentru un maistru.

...Dar deja am cotit mica ulicioară; orizontul a pierit, flacăra s'a ascuns și de-asupra-i s'a așternut întunericul sării; întunericul sfîrșit, care înghite focul vieții și activității omenești; întunericul, simbolul sfîrșitului a toate și a tot.

Leandru

PS. Un ziar local adăpostește în numărul de ieri o luugă inserție a unui domn Holban cu privire la articolul meu: *Arta la tribunal.* Zisul articol nu are nici o importanță și nu dezminte nimic. In schimb cuprinde *escluziv* neadevăruri și calomnii la adresa subsemnatului. E de crezut că ziarul va însera scrisoarea. ce i-am adresat, prin care îmi ieau obligația de a nu mai publica *un singur rînd* de astă-zi înainte dacă se va adeveri *una singură* din acele insinuări.

L.

Teatru-Litere-Arte

Se vorbește mult de volumul de producțiuni poetice al papei Leon XIII: *Carmina novissima.* Epigrama e genul în care excelează înaltul reprezentant al catolicismului.

*

Ziarele americane ne aduc povestirea unei căsătorii între îmblînzitor și îmblînzitoare de fiare, celebrată în o cușcă de lei a grădinei zoologice din Boston. Un leu și o leoaică au servit de martori și, probabil, au pus „laba" drept iscălitură a contractului de căsătorie.

*

Cine-a zis, că recruții germani sunt culți? O bizară statistică dovedește, că într'o localitate abia 22 din o sută au putut răspunde la chestiunea pusă de un ofițer: cine e Bismark. Șaizeci și șase nu știau de loc, restul până la sută, auzise rostindu-se numele, dar nu putea preciza nimic.

*

Doctorul *Evans*, italian, a murit. Evans a fost în cursul vremii medic curant al Impăratului Firderic III și dentist al papilor Piu IX și Leon XIII. Acesta din urmă îi consacră o închinare în volumul „Carmina novissima".

*

In sfîrșit o ordananță a Rectorului Universității din Paris dispune a se permite înscrierea în toate facultățile a studenților străini, medicina inclusiv. Se știe, că de vr'o doi ani școala de medicină era închisă noilor veniți din cauza mareluĭ număr de studenți. Romînii excelează în statistică prin o cifră însămnată.

*

Apropos de „Studenții romîni la Paris", comitetul nostru teatral a primit zilele acestea o comedie originală cu acest titlu. Piesa însă e fără haz și n'a fost primită.

*

Un chimist din Varșovia a descoperit un anestezic nou care se bucură de minunate însușiri. Obuzul uns cu această substanță aduce răniților o amorțeală dulce și grabnică, un feliu de letargie profundă din care soldații se trezesc după vr'o 15 oare riscînd cel mult a fi.... prizonieri.

Descoperitorul e chimistul Simon Pavlowski.

*

Ziarul american *Deuver republican* publică un lung articol în care autorul pretinde, că indivizii lipsiți de un braț ori de un picior sunt *imuni* față cu oftiga.

Cine are pofta—să încerce noul „testament".

INFORMAȚII

Banchetul cercului studiilor sociale a fost pregătit de d. Spiridon Irimescu cunoscut high-lifului gastronom al Iașului, prin arta și bunul gust al alegerei gustărilor ce prepareazǎ.

Toți comesenii au remas pe deplin mulțumiți și cu această împrejurare d. Spiridon a dat o dovadă mai mult despre talentul seu culinar.

— —

Judecătorul sindic Theodoreanu a sechestrat ieri la un evreu din Podul-Roș mai multe sifoane de sodă, pe care evreul, fost asociat al fabricei *Unirea* și le apropriase.

— —

Studiul publicat de d. St. C. Hepites în „Economia Națională" asupra *modului de vînzare a cerealelor*, a apărut în broșuri.

— —

Anna Peretz, acuzată dc pruncucidere a fost condemnată eri la un an închisoare, de secțiunea I-a a tribunaluluĭ.

— —

Un congres al viticultorilor va avea loc în Huși la 7 Decembrie a. c. Scopul congresului este de a găsi mijlocul pentru a rîdica din nou, la rangul pe care-l merită regiunea vinicolă a Fălciului.

— —

Un om a căruĭ identitate n'a putut fi restabilită, a fost tăiat ieri de trenul care sosește din Unghenĭ la 5 ore.

Moartea a fost constatată de doctorul Frey. Primul-procuror a dispus transportarea cadavrului la camera mortuară a spitalului.

— —

D. Doctor N. Vicol a fost numit suplinitor al catedrei de igienă de la liceul externat din Iași.

— —

Se pare că vechiului abator i-a fost dat să facă victime pînă la sfârșit. Brigadierul C. Dobrea care se afla între pompierii carĭ au dat foc monstrului, a căzut de pe cal și s'a ales cu leziuni grave în diferite părți ale corpului.

— —

Prima ședință a consiliului comunal s'a ținut ieri *à la vapeur*. S'au votat articolele și alienatele din contractul incheiat cu Societatea electrică din Berlin pentru instalarea tramvaiului.

*

Consilierul Constandache, ofițer al stărei civile, se află în termeni reci cu primarul. D. Constandache și-a manifestat supărarea neluînd parte la ședința consiliului.

Supărarea aceasta nu l'a atins atîta pe primar, care se face că nu pricepe situația, pe cît a provocat nervii ajutorilor de primari, carĭ știu că, fără de d. Constandache, consiliul s'ar descomplecta.

Și numai alegerĭ nuoĭ n'ar conveni celui mai inept d'intre consiliile comunale colectiviste.

— —

Monitorul oficial de azi publică decretul prin care corpurile legiuitoare sunt convocate pentru 15 Noembrie în sesiune ordinară.

— —

Decorați ieșeni

Cu ocaziunea inaugurărei noului palat al Universității din Iași, M. S Regele a bine voit a conferi distincțiuni onorifice persoanelor ale căror nume urmează:

Ordinul „Steaua României"

Mare-Oficeri.—D-lor: Culiano (N.), rectorul Universității din Iași; Gane (Nicolae), fost ministru, primar al orașului Iași; Poni (P.), fost ministru, profesor la facultatea de științe din Iași.

Comandori.—D-lor: Vizanti (Andrei), profesor la facultatea de litere din Iași, senator; Xenopol (Alexandru D.), membru al Academiei, profesor la facultatea din Iași.

Oficieri.—D-lor: Bogdan (G.) dr., profesor la facultatea de medicină din Iași; Brandia (A. B.), profesor la liceul internat din Iași; Caudella (Ed.), director al conservatorului din Iași; Naum (Anton), membru al Academiei Romîne; Penescu (Constantin B.). prefectul poliției orașului Iași; Sculy-Logothetide (Leon) dr., deputat, profesor la facultatea de medicină din Iași; Tiron (C.), dr., profesor la facultatea de medicină din Iași.

Cavaleri.—D-lor: Densușianu (Aron), profesor la facultatea de litere din Iași; Ionescu (N.), institutor la școala primară No. 1 Păcurari din Iași; Mătăsaru (Lascar), institutor, revizor școlar din Iași; Ralleti (I), profesor la facultatea de științe din Iași; Ropală (Elefterie), director al școalei primare „Trei Ierarhi" din Iași; Wolff (Erhard), mare industrias, proprietarul fabricei de postav de la Buhuși și al fabricei de metale de la Filaret; Zaharia (G.) profesor la gimnaziul «Alexandru cel Bun» din Iași.

„Coroana României"

Mare-Cruce.—D-lui Gheorghian (Vasile) fost ministru, prefect al județului Iași.

Mare-Oficer.—D-lui general de brigadă Iarca (Leonida), comandantul corpului IV de armată.

Comandori.—D-lor: Misir (Petre Th.), profesor la facultatea de drept din Iași; Urechiă (Gheorghe A.), decanul facultății de drept din Iași.

Ofițeri. — D-lor: Bejan (Vasile I.) dr. med., profesor la facultatea de medicină din Iași; Burlă (Vasile), profesor la liceul externat din Iași, fost inspector școlar; Buțureanu (Grigore C.), profesor la liceul externat din Iași; Buțureanu (Vasile C.) profesor suplinitor la facultatea de științe din Iași; Chiriță (Constantin), revizor școlar la Iași; Cujbă (Petre), profesor la școala normală «Vasile Lupu» din Iași; Găvănescu (Ioan), profesor la facultatea de litere din Iași; Gheorghiu (Ion), asistent la chimie, la facultatea de științe din Iași; Immerwohl, dr. med., prosector la facultatea de medicină din Iași; Lascar (Gheorghe), profesor la liceul internat din Iași; Leonardescu (Constantin), profesor la facultatea de litere din Iași; Muzicescu (Gavril), profesor la conservatorul din Iași; Obreja (Anastase) profesor la facultatea de științe din Iași; Zamfirescu (Zaharia), dr., profesor la facultatea de medicină din Iași.

Cavaleri. — D-lor: Antonescu (Teohari) profesor la facultatea de litere din Iași; Arbore (N. D.), director al școalei primare Tîrgușor din Iași; Botez (V.). profesor la gimnaziul „Ștefan-cel-Mare" din Iași; Botezatu (Paul), dr., profesor la seminarul din Iași; Bujor (Paul). profesor la facultatea de sciințe din Iași; Buznea (Em.), inginer din Iași; Castano (V.), profesor la liceul externat din Iași; Ciolan (Daniel), profesor la gimnaziul Ștefan-cel Mare din Iași; Cireș (V.), profesor la seminarul din Iași: Dimitriu (Ioan), institutor din Iași; S. S. Preotul Georgescu (C.), profesor la școala normală «Vasile Lupu» din Iași; Ghibănescu (Dim). profesor la școala centrală de fete; Hetrat (Bonifaciu), profesor suplinitor la liceul externat din Iași; Popovici (Al.), profesor suplinitor la facultatea de sciințe din Iași; Pușcariu (Emil), dr., profesor la facultatea de medicină din Iași; Sachelerescu (D.), institutor la școala primară No. 1 Sărărie din Iași, Stahi (C. D.), direc. școalei de bele-arte din Iași; State (Dragomir), licențiat în litere, profesor la conservatorul din Iași; Stefănescu (G.) profesor la gimnaziul «Ștefan-cel-Mare» din Iași; Tiron (G.). director al 'școalei primare «Trei-Ierarhi» No. 2 din Iași; Tomida (Mihail), profesor la liceul externat din Iași; Văleanu (State) institutor la Galați.

— —

Proiectul de lege privitor la modificarea legei de recrutare, a fost aprobat, cu mici modificări, de către consiliul inspectorilor generali. Acest proiect va fi supus consiliului de miniștrii spre a fi înaintat corpurile legiuitoare.

— —

Majoritățile parlamentare vor fi convocate în sara zilei de 16 Noemvrie la o consfătuire politică, care va avea de obiect atît alegerea biurourilor cît și unele chibzuri asupra remaniereĭ ministeriale.

— —

Intre București și Berlin este vorba de a se creea o linie *directă*. D. director al telegrafelor și poștelor a fost însărcinat să întreprindă negociări în acest scop.

— —

Printre alte dispoziții introduse în proiectul de lege asupra reorganizărei flotilei, este și aceea că ofițerii din flotilă militară pot trece în flotila comercială, cu consimțimîntul, însă al ministeruluĭ de răsboiu, și fără prejudiciu în ce privește înaintarea.

— —

Iarăși o pregătire pentru vreme de opoziție:

Colectiviștii au confecționat un proect pentru instituirea unei comisiuni legislative pe lîngă ministerul justiției; membrii acestei comisiuni vor fi *inamovibili.* și plătiți cîte cu vre-o 2000 lei pe lună.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

18)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

II

— Da, chiar eu.... Domnule abate, strengarul acesta v'a jucat o comedie. Nu-i bolnav de loc și dacă i-ați lasat bani, apoi cum ați plecat, trebue să se fi scoborît să bee. Pentru că mereu e beat și pe lîngă aceasta e spiritul cel mai nesuferit, strigă de dimineață pănă seara contra burghejilor, spunînd, că, dacă ar mai avea putere, ar svîrli lumea în aer... D'altmintrelea el nu vrea să între în Azil, pentru dînsul o adevărată închisoare, unde-i păzit de călugări, care forțează să ascultați liturghia, o monăstire a căror porți să închid la nouă ceasuri sara. Și sînt mulți ca dînsul, cari preferă libertatea, cu frigul, foamea și moartea!... Să crape toți Laveuvii pe stradă, dacă refuză să fie cu noi, să le fie cald și să aibă ce mînca în Azilurile noastre!

Generalul și Amadieu aprobară cu capul. Duvillard, însă, se arătă mai generos.

— Nu, nu, un om îi un om, trebue ajutat fără voia luĭ chiar.

Eva cu totul desperată la ideea că era să-i ieie după amiază, se sforță, și găsi motive.

— Vă asigur, că am cu totul mînele legate. Domnule abate nu vă îndoiți nici de inima mea, nici de zelul meu. Dar cum vroiți să întrunesc mai înainte de cîte-va zile comitetul acestor doamne. fără care țin formal să nu iau nici o hotărire, mai cu samă într'o afacere deja examinată și judecată.

Deodată, brusc, dădu soluția:

— Ceea ce vă sfătuesc să faceți, domnule abate, este să vă duceți, să vedeți îndată pe domnul Fousègue, administratorul nostru. Intr'un caz grabnic, el poate să lucreze singur, pentru că dînsul știe, că doamnele acestea, au o încredere fără margine în ei și că dînsele îi aprobă tot ce face.

— Veți găsi pe Fonsègue la Cameră, adaugă Duthil zîmbind; numai cît ședința are să fie cam înferbîntată, mă îndoesc să-l puteți întreține după voia d-v.

Petru a căruĭ inimic se strînsese mai mult, nu insistă, hotărît să vadă îndată pe Fonsègue, să obție cu ori-ce preț, înainte de a însera admiterea miserabiluluĭ, al căruĭ chip grozav îl urmărea. Mai remase cîte-va minute, reținut de Gérard, care cu buns voință, îi arata mijlocul pentru a convinge pe deputat arătîndu-i ce efect rău va face o asemenea istorie, dacă ar exploata-o; jurnalele revoluționare.

De altmintrelea invitații începeau să plece. Generalul retrăgîndu-se întrebă pe nepotul său, dacă-l va vedea după amiază, la mama luĭ, doamna de Quinsac, a căreĭ patron era în ziua aceea; întrebare la care tînărul se mulțumi să răspundă cu un ges nehotărît, cînd observă, că Eva și Camille îl priveau. Pe urmă fu rîndul luĭ Amadieu, care plecă, spunînd, că o afacere grabnică îl chema la Palat. In curînd Duthil îl urmă, pentru a se duce la Cameră.

De la patru la cinci la Silviana, nu-i așa? îi spuse baronul conducîndul. Să vii acolo să-mi povestești aceea, ce se va fi petrecut la Cameră, ca urmarea odiosului articol al luĭ Sagnier. Trebue cu toate acestea, ca să știu... Eu mă voiu duce la Artele-Frumoase, pentru a aranja afacerea de la Comedie; pe urmă am cursele, de văzut antreprenorii, de regulat o afacere mare de publicitate.

— Am înțăles, de la patru la cinci la Silviana, ca de obiceiu, respunse deputatul, cuprins din nou de o neliniște nehotărîtă, neliniștit de ce formă va lua istoria aceea urîtă a drumurilor de fier africane.

Cu toții, deja, uitaseră pe Laveuve, miserabilul, care era în agonie, cu toții alergau la afacerile lor, la pasiunele lor, reapucați de roata socială, căzuți sub moară, în Parisul acesta neastîmparat, a căruĭ frigurĭ îi lovea, îi ciocnea într'o îngrămădeală înfocată și care ar trece peste corpul celorlalți și i-ar sfarama pentru a-și ajunge scopul lor.

— Așa dar, mamă, întreba Camille, care continua să observe pe mama sa și pe Gérard, ai să ne ducĭ la serbarea princeseĭ?

— Da, îndată.... Numai cît n'am să pot rămînea acolo cu voĭ, am primit astăzi dimineață o depeșă de la Salmon, pentru corsajul meu, și trebue numai de cît să mă duc să-l încerc, la patru ceasuri.

(Va urma).

Cota oficială

Brăila 11 Noembrie 1897.

Cereale vîndute 32780 hect.

Grîu maxim % kgr. preţul 15.50 vagon. Grîu minim % kgr. preţul 8.35 magasie. Porumb maxim % kgr. preţul 7.15 vagon. Porumb minim % kgr. preţul 5.65 şlep. Porumb roş 6.25 magasie. Porumb nou 5.80 magasie.

Cereale sosite pe apă 36200 hect. Cereale sosite pe uscat 3530.

Galaţi 11 Noembrie 1897.

Nu s'a făcut nicĭ o operaţie.

Constanţa 11 Noembrie 1897.

Orz hect. 2400 leĭ 4 banĭ 10 magasie. In hect. 500 leĭ 13 magasie. Sacară hect. 300 leĭ 5 magasie. Meiu hect. 450 leĭ 4 banĭ 50 magasie. Ovĕz hect. 100 leĭ 3 magasie. Rapiţa hect. 340 leĭ 7 magasie. Grîu de toamnă hect. 200 leĭ 11 banĭ 20 magacie. Grîu de toamnă vechĭ hect. 400 leĭ 13 magasie. Porumb hect. 40 leĭ 4 banĭ 50 magasie.

REFLECŢIUNI

J'ai perdu ma force et ma vie
Et mes amis et ma gaîté;
J'aĭ perdu presque la fierté
Quĭ faisait croire à mon génie.

E dureros acest strigăt al luĭ Musset; cuvintele din urmă maĭ cu seamă. In adevăr, ceea ce susţine pe un om, e în crederea în sine.

Priviţĭ la vizionarĭ: conduşĭ de o idee, sigurĭ că concepţiunea lor e bună, hotărîţĭ a o susţinea în contra tuturor, eĭ reîncep de miĭ de orĭ tentative fără nicĭ un rezultat—şi vor continua cît timp condiţiunea rămîne neschimbată.

Priviţĭ împrejurul vostru. Veţĭ găsi lesne un exemplu ca cel pe care vroiesc a vi-l da.

Inchipuiţĭ-vă un copil orfan de dragostea părintească — sunt uniĭ proletarĭ aĭ vieţeĭ, cărora le a lipsit pînă şi această afecţiune.

Mintea-ĭ s'a deşteptat de cu vreme, a văzut, că singura-ĭ speranţă în viaţă este el însuşĭ şi munca sa. A muncit, decĭ; clasele le a trecut tot-deauna cu cel maĭ mare succes; iubit de profesorĭ pentru silinţa sa. Simpatizat de colegĭ, adorat de camaraziĭ din clasele maĭ inferioare, cărora le impunea prin o sîrguinţă excepţională, copilul nostru se simţea fericit. Viitorul luĭ se desfăşura clar şi sigur înaintea imaginaţiuneĭ sale; fraza, pe care o repeta maĭ de obiceiŭ, suna cam aşa: „Voiŭ reuşi, căcĭ am voinţă; sunt sigur, că cei, ce vorbesc de nedreptatea lumeĭ sunt ceĭ laşĭ, carĭ nu aŭ ştiut să lupte, să-şĭ facă datoria sa".

Voiesc; acest cuvînt era vecinic pe buzele sale şi cu timpul îşĭ sugerase ideea că are o voinţă de fier. — Cea dintîiŭ nereuşită l'a lovit cu atît maĭ puternic cu cît încrederea în sine şi în puterile sale fusese maĭ mare; în curînd, însă, şi-a revenit în fire; a reînceput lupta. Dar cînd, după treĭ-patru anĭ de muncă zadarnică s'a vĕzut respins de la orĭ-ce întreprindere, cînd insuccesul l'a urmărit pas cu pas. O! atuncĭ s'a schimbat cu totul. Maĭ întîiŭ şi-a zis, că poate lumea e într'adevĕr nedreaptă. Şi omărît în contra soarteĭ, ce-l crease, singur, fără nicĭ o propea în lume, a cules în însăşĭ indignarea sa puterea de a însuma încă odată forţele, ce-ĭ remăsese pentru a înfrînge, printr'o energie înzecită, nenorocul, ce se ţinea de el, Dar în zadar. Atuncĭ a plecat capul; şi privind în sine, s'a întrebat, dacă nu cum-va în el stă cauza şovăirilor eterne, ce-l urmăriaŭ.

Şi nu e vorba aci, m'aţĭ înţeles, de un rezultat material numaĭ; toate aspiraţiunile sale, orĭ-ce dorinţĭ, orĭ-ce sentiment bun, sincer, înalt.... nimic, nimic nu se realiza, şi luĭ însuşĭ 'ĭ se părea că, pur şi frumos în mintĭ, gîndul seŭ devenea pervers şi oribil, în manifestarea obiectivă.

O! cruzimea acestor momente, cînd, obosit de a judeca lumea, a redat sentinţa în contra luĭ. Nu e o durere maĭ mare de cît aceasta. Dacă crezĭ, că nu eştĭ în stare să remediezĭ; dacă perzĭ puterea de a spera; şi, maĭ presus de toate, dacă te considerĭ sclavul şi jucăria curentuluĭ zilnic al vieţeĭ şi te despreţueştĭ pentru neputinţa ta, atuncĭ, orĭ-cine eştĭ, poţĭ să-ţĭ comparĭ existenţa cu a acelor condemnaţĭ la muncĭ silnice.

Din fericire, nu sunt mulţĭ aşa sensibilĭ.

Rezumatul discursuluĭ d-luĭ Istrate

Rostit la congresul cerculuĭ de studiĭ

D-sa începe prin a declara, că ceea ce se face la «cercul studiilor» nu e scris cu cerneala uriĭ, neadevĕruluĭ şi a ponegrireĭ sistematice.

Aicea cu deosebire, cu toate că suntem sub aripele direcţiuneĭ ideilor conservatoare din această ţară, lucrăm în mod desinteresat pentru o anumită ţintă, apreciem cu sinceritate, criticăm cu cinste pe aceĭ, ce se află momentan la guvern şi pe aceĭ, care, de şi făcînd parte dintr'o grupare diferită de a noastră, pun în circulaţiune ideĭ şi tind a stabili fapte, pe care le cred utile ţăreĭ; dar maĭ adesa, din nenorocire partiduluĭ lor.

D-sa declară, că supune reflecţiunile personale asupra legeĭ d-luĭ Haret. D-sa e fericit, că aceste reflecţiĭ le expune în Iaşĭ, care a fost vesnic un focar de cultură romînă şi unde profesoriĭ aŭ formulat memoriĭ solide şi contra proecte de valoare.

In rezumat zice D-sa în proectul d-luĭ Haret: partea bună covîrşeşte cu totul lipsurile. Nicĭ nu era greu. d. Haret a avut la îndămînă proiectul d-lor Sturza, Maiorescu şi muĭ ales a d-luĭ Tache Ionescu, care a făcut un proiect de lege, menită de a rîdica nivelul învăţămîntuluĭ nostru. Graţie aluatuluĭ frămîntat deja, chear uneĭ persoane mijlociĭ i-ar fi fost posibil să facă un lucru bun.

D-sa găseşte în proect următoarele părţĭ bune.

Desfiinţarea bacalaureatuluĭ, care a a juns o ţintă şi păcătoasă formalitate.

Crearea de agregaţĭ şi docenţĭ.

Inmulţirea laboratorielor.

Desfiinţarea şcoalelor Normale.

Imbunătăţirea situaţieĭ materiale a profesorilor. Eată şi obecţiunile, ce se pot face:

Gratuitatea învăţămîntuluĭ numaĭ pentru fiiĭ de romîn. d. Istrate este de părere, că străiniĭ trebue să plătească, maĭ ales, că gratuitatea învăţămîntuluĭ secundar şi superior este o calamitate chiar pentru romînĭ. Să nu uĭtăm că bugetul nostru crapă. Trebue să renunţăm la regimul actual a avea 130 copiĭ în clasa I-a şi 12 în clasa VII-a. De ce 'atîtea forţe perdute? Să primim numaĭ 40 în clasa I-a şi atuncĭ vom avea 30 elevĭ în clasa VII şi vom ave absolvenţĭ meritoşĭ, eară sgîrie bancă vor merge la meseriĭ.

D. Istrate se rîdică contra admitereĭ în scoală, cu dispensă de vrîstă înainte de 10 anĭ.

Trebue se renunţăm de a forţa copiĭ de la vrîsta de 3 anĭ şi a-ĭ da ca pe nişte fenomene, cînd în realitate sunt nişte stîrpiturĭ fisice şi intelectuale. Nicĭ ca razele Röntgen n'ar pute descoperi ceva în fiinţa lor.

Durata de 8 anĭ a liceuluĭ e prea mare. Ar fi destul 6 anĭ. In liceele germane, în 2 clase se fac studiĭ cu totul elementare de curs primar.

In ce priveşte admiterea în liceu, d-sa este contra admitereĭ pe baza medielor din certificat, căcĭ institutoriĭ vor ajunge din cauza stăruinţelor să dee la toţĭ certificate cu media 9. Este pentru examenul de admitere.

Găseşte, că programul la matematicĭ e prea încărcat, datorit specialităţeĭ ministruluĭ. S'a prevăzut prea puţin pentru fisică, chimie şi ştiinţele naturale.

Este de părere că limba elenă să fie cu totul scoasă din liceu.

Socoteşte, că şcoalele secundare de fete sînt nişte licee deghizate. Este o nenorocire să pregătim fetele pentru cultura înaltă şi să le îndepărtăm de la rolul lor. Se pregătesc declasate. Cîte specialităţĭ terminate brillant, a fost începutul uneĭ nevroasteniĭ sdrobitoare.

Bacalaureatul pentru fete este o modă, pe care trebue s'o stărpim.

D-sa se ridică contra recrutăreĭ corpuluĭ didactic pe bazĭ, ci fie-care profesor să aibă 2 specialităţĭ, decĭ 2 licenţe. Acesta ar avea între altele neajunsul de a distruge învăţămîntul universitar. Cînd ştiinţele fizico-naturale formau o singură licenţă, numărul licenţiaţilor era foarte mic. De cînd s-a separat, numărul licenţiaţilor a crescut.

La universitate 6 ore pe zi e prea mult. Studenţiĭ, carĭ urmează 7—8 cursurĭ, vor ave 50 oare pe săptămînă de cursurĭ teoretice!

Cere un examen de stat, pentru întrarea în toate profesiunile, rămînînd diplomelor un caracter pur ştiinţific. Acesta ar fi un mijloc de a împedica pe Romînii din Transilvania şi Macedonia de a se stabili în ţară la noĭ.

Verificarea diplomelor străine, să se facă numaĭ cu examen.

Să se prevadă posibilitatea de a se putea aduce pentru anumite catedre, oamenĭ de ştiinţă din străinătate.

Face un tablou foarte trist de situaţia materială actuală a profesoruluĭ de Universitate şi găseşte, că sporirea salariilor prevăzute în proiect, va atrage elemente bune în cameră. Nu înţălege pentru ce sporul prevăzut să se facă în sume micĭ, timp de maĭ mulţĭ anĭ cum prevede proectul.

ULTIME INFORMAŢII

Conu Nastasă Stolojan stă reu.

D-sa este iniţiatorul şi organizatorul banchetuluĭ de la Craiova, la care convinsese pe d. Sturdza, că vor participa şi aurelianiştiĭ.

Acum «Drapelul» dă un comunicat prin care afirmă, că grupul cu *program de pretenţiĭ* declină onoarea invitaţieĭ. ce'ĭ s'a făcut.

D. Gogu Cantacuzino, care aşteapta pe conu Nastasă la strîmtoare, la prins cu ocazia asta în flagrant delict de panglicărie şi a împărtăşit d-luĭ Sturdza părerea cum că banchetul va face un complect fiasco. Conu Nastasă stă reu; sfînta Naftalină să'l apere!

Un ztar din capitală anunţă că prin sferile diplomatice circulă svonul despre numirea unuĭ Romîn ca guvernator al Creteĭ.

Se zice că guvernul are intenţia de a prezenta corpurilor legiuitoare un proect avînd de scop ca prefecţiĭ în Dobrogia să fie numiţĭ pe şapte anĭ.

Colectiviştiĭ iaŭ, se pare, oarĭ carĭ măsurĭ de căpătuială pentru cazul cînd ar cădea maĭ curînd de la putere. Eĭ vor să asigure pe cîţĭ-va anĭ cel puţin o chivirniseală fie şi în Dobrogea. Dacă chestia trece în cameră, se vor face aseminea încercărĭ şi pentru judeţele din regat.

D. Sturza a lăsat să transpire că la întrunirea majoritaţilor din sara de 16, se va pune chestia remaniereĭ cahinetuluĭ în scop de a satisface pretenţiile aurelianiste.

Nu prea se potriveşte această idee cu ceea ce colportează aurelianiştiĭ, dar aşa spune d. Sturdza.

D-l Mihalcea, director şi profesor la gimnaziul Ştefan cel mare, i s'a acordat concediu pe timp de un an.

Autoritatea scolară n'a găsit de cuviinţă să-l înlocuiască, nicĭ chiar la directorat. De aceea d. Nădejde a fost numit director provizor.

D. Barbu Păltineanu ne telegrafiază că în rezumatul toastuluĭ seŭ de la banchetul cerculuĭ de studiĭ sociale s'aŭ strecurat cîte-va erorĭ carĭ îĭ denaturează senzul.

Vom rectifica în curînd erorile acestea.

Lunĭ s'a făcut înaugurarea nouluĭ pod de peste Siret. Inaugurarea a avut loc într'un cerc intim de inginerĭ, la care a luat parte şi d. I. I. Brătianu, ministrul lucrărilor publice. Nu s'a făcut nicĭ o invitaţie—nicĭ chiar prefectul n'a fost poftit.

Se telegrafiază din Nizza:

Prinţul Ferdinand de Hohenzollern, Moştenitorul Tronuluĭ Romînieĭ, întovărăşit de Principesa Maria, soţia sa şi de ceĭ doĭ copiĭ aĭ lor, a sosit la Nizza, spre a petrece iarna.

Principele şi Principesa au descins la castelul Fabron, reşedinţa Duceluĭ de Saxe-Goburg-Gotha, tatăl Principeseĭ Maria.

Principele Ferdinand este însoţit de colonelul Prezan, adjutantul său, şi de o numeroasă suită.

Accidentul din slrada Lăpuşneanu.

Ierĭ pe la oarele 1 jum. trecea pe strada Lăpuşneanu o pompă. Unul din caĭ a lunecat şi a căzut astfel în cît călăreţul a remas sub cal. S'a încercat se se rîdice calul dar a fost imposibil pentru că mişcările luĭ ameninţau să sdrobeascu pe călăreţ. Atuncĭ a fost nevoe să se tragă călăreţul cu forţa de sub cal şi a fost scos însă descălţat de ciobote.

Călăreţul era grav rănit, sîngele îĭ curgea de la cap, mînĭ şi picioare. A fost dus în farmacia Conya unde i s'au dat primele ajutoare şi apoĭ pus într'o trăsură şi transportat la spitalul militar.

O telegrrmă din Tulcea anunţă că un şlep mare de fier, proprietatea d-luĭ Jongaperian, din Brăila, încercat cu cereale, s'a lovit de un vapor englez şi s'a scufundat în Dunăre, pe cînd era remarcat spre Sulina.

Curtea de apel a discutat, Duminică, proiectul d-luĭ Djuvara.

A fost o lungă discuţie asupra chestieĭ inamovibilităţeĭ parchetuluĭ. S'a amînat continuarea discuţieĭ peste cîte-va zile, de oare ce procurorul general, obosit de discutia din prima zi, şi a luat un concediu de vr'o treĭ zile, ca să se odihnească şi a rugat pe Curte să amîne discuţia pînă la restabilirea sa.

D. Patrognet, licenţiat în litere şi actualminte profesor provizoriu la gimnaziul Şincaĭ, din Bucureştĭ, a fost transferat pentru ziua de 15 Noembrie, la gimnaziul Ştefan cel Mare în locul d-luĭ Boniface Hétrat. Inlocuirea d-luĭ Hétrat, care este un excelent profesor, şi care, în cursul unuĭ an a fost transferat de la liceul internat, la liceul externat, de la liceul externat la gimnaziul Ştefan cel Mare, unde a fost inlocuit, a produs o legitimă îndignare în lumea scolară.

D. A. D. Xenopol şi alţĭ oamenĭ de valoare, aŭ intervenit în termeniĭ ceĭ maĭ elogioşĭ, pentru d. Hétrat, la d. Haret ca să se repareze nedreptatea colosală ce s'a facut unuĭ meritos profesor.

Ierĭ a sosit în Iaşĭ d. avocat M. Cerne, iar astă-zĭ d. Tache Ionescu. Ambiĭ vor pleda pentru contesa Eliza Balş, înaintea curţeĭ s. II, în procesul de alimente dintre contesa cu fiica sa, d-ra Beldiman, din Liége.

Un suprefect bat.

In ziua de 11 April s'a prezentat la casieria găreĭ Galbenĭ suprefectul plăşeĭ Fundu, jud. Roman, Emil Coşolţanu. A cerut să 'ĭ se dea un bilet pe baza unuĭ bilet de liber parcurs.

Şeful găreĭ, d. Broşteanu, a refuzat pentru că în biletul de liber parcurs erau reetificărĭ în indicaţiunea localităţilor.

Coşolţanu fiind în stare anormală, a înjurat pe şefui de gară şi apoĭ, cumpărîndu-şĭ un bilet în ultimul moment, cînd s'a suit în tren a căzut peste tampoane în cît putea să se întîmple o nenorocire.

Şeful de gară s'a plîns directoruluĭ de prefectură şi procuroruluĭ. S'a plîns apoĭ înscris prefectuluĭ. Coşulţanu a dat în judecată pe Broşteanu pentru calomnie. Tribunalul Roman, a condemnat la amendă pe Broşteanu. Curtea l'a achitat, de oare-ce inculpatul a stabilit prin procesul verbal al ancheteĭ administrative făcute imediat după fapt, că imputările aduse de Broşteanu luĭ Coşolţanu erau întemeete.

Tribunalul s. II a confirmat mandatul de arestare dat contra locuitoruluĭ Mororaşu, din Tomeştĭ, care de vr'o 7 anĭ trăia în concubinaj cu văduva luĭ Ilie Pricopi.

Acest Mororaşu acum vr'o două lunĭ a început a alunga cu bătăĭ de la casa sa pe concubină şi în urmă s'a descoperit că această schimbare în purtarea luĭ Mororaşu provinea din aceea, că Mororaşu începuse a trăi cu o fată a concubineĭ sale dela primul bărbat, în vrîstă numaĭ de 12 anĭ.

Culmea, ingeniosităţeĭ răutăcioase.

D. Scarlat Şişcală, între numeroşiĭ, săĭ chirigiĭ, avea pe un evreŭ aĭ căruĭ ochĭ nu-ĭ maĭ placem de cită-va vreme. S'a hotărît să'l dea afară din casă cerînd resiliarea contractuluĭ pe următorul motiv.

D. Şişcala a avut prevederea să scrie în contract că închiriază casa d-luĭ M. pentru dînsul şi familie, compusă din soţie şi un copil. Chirigiul a şĕzut în casa vr'o douĭ anĭ, în care interval i s'a imulţit familia încă cu un copii.

D. Şişcale cere reziliarea contractuluĭ pe motiv de violare de contract, prin aceea că 'ĭ se întrebuinţază casa pentru un număr maĭ mare de persoane de cît cel prevĕzut în contract.

Afacerea a venit Lunĭ înaintea tribunaluluĭ s. I-a s'a făcut mult haz ingeniozitatea nemaĭ întrecută a proprietaruluĭ Şişcală, dar afacerea s'a aminat, pentru ca contractul să fie pus în regulă cu legea timbruluĭ.

Vom ţine pe cetitoriĭ în curent.

Mahalaua a facut azĭ o adevĕrată invazie înaintea cabinetuluĭ d-luĭ judeinstructor C. Sculy. Ea a fost atrasă acolo de zvonul că Constantin Pele-Verde vestitul bandit a fost adus în Iaşĭ.

Doĭ sergenţĭ de aĭ jandarmerieĭ rurale aŭ adus, în adevĕr, pe Piele-Serde din Negreştĭ, localitate unde banditul a fost prins în împrejurările cunoscute lectorilor Opinieĭ.

*

Piele-Verde ie un om înalt, robust şi pare avea 40 anĭ. El se află într'o stare de deprimare care inspiră milă alăturĭ cu oroare.

Peste tot, la obraz, pe picioare, la urechĭ, banditul poartă urmele sîngerînde încă, ale lovilurilor de sabie primite de la jandarmĭ.

Vorbeşte rar şi cu o vădită greutate, din care pricină interogatoriul va dura maĭ multe zile.

Nu tăgăueşte faptul de a fi tras focurĭ de puşcă asupra jandarmuluĭ Handrea.

*

Cu toate că este condemnat deja la munca silnică pe viaţă pentru omorul unuĭ evreu din Trg.-Frumos, Piele-Verde va fi tradus din nou înaintea juraţilor pentru faptele de evadare şi tentativă de omor.

Procesul se va judeca la Iaşĭ, în sesiunea din Decembre.

Procesul Ţenov & Comp. se judecă azĭ înaintea curţeĭ secţiuneĭ I.

Pledează, domniĭ: P. Th. Missir pentru dd. Ghiţescu şi Alexandrescu, Gr. N. Macri pentru Zwiebel şi Wohl şi N. C. Aslan pentru Ţenov.

Curtea se va pronunţa probabil penjoncţiunea ambelor apelurĭ.

Procurorul Manea şi doctorul Popovicĭ s'au întors de la Poienĭ, din ancheta făcută asupra morţeĭ săteanuluĭ N. V. Iordache.

Ancheta a stabilit că moartea a provenit în urma uneĭ congestiunĭ cerebrale.

Procesul soldatuluĭ Iosef Leff despre care aŭ vorbit aproape toate ziarele, a compărut azĭ înaintea consiliuluĭ de rezbel.

Sunt 30 de martorĭ în acest proces pentru calomniarea superioruluĭ.

Parchetul se ocupă de furtul comis în prejudiţiul doamneĭ E. Corjescu.

Sunt indiciĭ care dovedesc că furtul a fost operat de un tînăr de oare-care condiţie care ar avea şi complicĭ.

M. S. Regele a trimis d-luĭ Culianu, rector al universităţeĭ, un prea frumos ornic de aur.

Domnişoara Maria Ioan, ajutoarea maestreĭ atelieruluĭ de lingerie de la şcoala sf. Sava, a primit, din partea M. S. Regineĭ, un broş de aur cu o piatră de safir.

Se dă ca probabil că viitorul congres al cerculuĭ studiilor ce se va ţinea la Craĭova, în luna ianuar.

Intr'o biserică din Brăila s'a petrecut duminică o dramă care, din fericire, n'a avut de efect de cît panica.

Un doctor în medicină, stabilit întîiŭ în Vasluiŭ, pe urmă în Roman, iar acum în Brăila, se divorţă de nevastă pentru a putea intreţinea relaţiunĭ de dragoste, cu faţa unuĭ militar superior, cunoscută în Bucureştĭ prin frumuseţa ieĭ.

Se pare că doctorul avea intenţiunea de a nu face de cît dragoste cu domnişoara, de oare-ce o părăsi curînd şi, stabilit în Brăila, se logodi cu altă fată. Căsătoria religioasă trebuia să aibă loc duminica trecută. Dar în momentul în care omul bisericeĭ dădea benedicţiunea sa noueĭ perechĭ, domnişoara părăsită de doctor aparu în catedrală şi, cu curajul eroineĭ romanelor cu cuperta roşie, trase un foc de revolver asupra mireluĭ şi un al doilea asnpra mireseĭ.

Lovit n'a fost nicĭ unul, nicĭ altul, dar panica lectorul o vede de aci.

Consiliul comunal se întruneşte şi astăzĭ. La ordinea zileĭ sunt peste 100 de chestiunĭ. Astăzĭ se va discuta asupra contractuluĭ pentru iluminarea oraşuluĭ cu electricitate.

La Mentone a incetat din viaţă alaltăerĭ doamna Pia Cosmovicĭ soţia ingineruluĭ Alexandru Cosmovicĭ.

Cu privire la discuţia, ce s'a încins pentru a şti, cînd a fost zidit abatoriul de la Salhana, un bătrîn ne comunică, că acest abator a fost creat în 1844 de Eforie şi reconstruit în 1854 de d. Lascar Catargiu, pe atuncĭ agă a Iaşuluĭ.

Tribunalul de comerţ se va pronunţa azĭ asupra cererilor făcute pentru declararea în stare de faliment a firmelor: Eskenasy, manufacturier, W. Gruchol, croitor şi Buchman, lemnar.

La bariera Socoleĭ, într'o poziţiune foarte sănătoasă, s'a inaugurat acum cîte-va zile, prima distelerie de coniac din Iaşĭ. Ea aparţine domnilor Jacques Daniĭ şi Wilhelm Wechsler şi promite, graţie vinuluĭ excelent pe care-l are în mare depozit, a concura cu cinste toate produsele similare.

Cognacul *Fin Bois*, produsul eminent al noueĭ fabricĭ, a fost pus deja în vînzare.

Dorim tot succesul tinerilor fabricanţĭ.

Dr. C. MICLESCU
OCULIST-OPERATOR
s'a mutat în str. Unirea, 6.
Consultaţiunĭ orele 2—4 p. m.

E. MAZLÂM avocat
S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

Dr. N. ŢURCANOVICI
— Strada Unireĭ No. 10 —
Consultaţiĭ de la 2—4 p. m.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

A. G. DABIJA
AVOCAT
S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

Fotografia „Chaland"
Str. Lăpuşneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya
Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.
Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

PUBLICAŢIUNE

In zilele de 6—20 Noembrie a. c. se vor vinde de bună voe prin licitaţie publică în comuna Vîrtişcoĭ (R.-Sărat) la viile Solomon Sibalis toată averea mobilă compusă din una sută miĭ deca de vin, vr'o 30,000 deca rachiŭ de prune, şi drojdiĭ de diferite grade, vase goale, mobilă de casă şi altele.

Vînzarea se va face en gros şi en detail, începînd de la un vas.

Pentru informaţiunĭ a se adresa saŭ la administraţia viilor saŭ la dd. Leibovitz et Vogel.

Dimitrie Greceanu
Avocat
Strada Asachi

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat					
	Cl. I.		Cl. II		Cl. III	
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORI DE CĂRŢĬ
şi
Incadrare de Tablouri
a tipografieĭ „Dacia"
Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

Dimineaţa şi Seara

CALDE DIN CUPTOR
CHIFLE, FRANZELE, COZONACĬ, PRAJITURI
Crafle, Turtă dulce, Posmacĭ etc.

LA

strada de Sus 168 **FERD. SZAKMARY** strada de Sus 168

Premiat de două ori cu medaliĭ de aur

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile
N U M A I

CAFEA REGALĂ
La fabricei A. WEINREB din Iaşĭ
Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT

Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dâ cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ gâsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*
după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iaşĭ
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"
TIPOGRAFIE-EDITOARE
Strada Golia 42—IAŞI—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI
Borderourĭ şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărţĭ-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULĂRI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA"
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 162 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 14 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

MANIFESTUL STUDENŢILOR IAŞENĬ

TEATRUL NAŢIONAL

Piere vězînd cu ochiĭ instituţiunea aceasta, atît de folositoare pentru cultura poporuluĭ.

Teatrul *naţional* a ajuns în ţara romînească, după o lungă epocă de splendoare, în halul grădinelor publice pe carĭ nu le maĭ frecuentează de cît bonele şi copiiĭ.

Nicĭ la Iaşĭ, unde vremea şi împrejurările aŭ determinat o adîncă selecţiune în pătura de d'asupra a societăţeĭ—nicĭ la Bucureştĭ, oraş, care pompează necontenit populaţiunea din provincie, curioasă şi avidă de spectacole nouĭ, teatrul nu se susţine cu propriile luĭ mijloace. Această şcoală de adulţĭ lîncezeşte pretutindenĭ şi ar fi căzut de mult într'o vecînică sincopă, dacă n'ar galvaniza-o subvenţia pe care 'ĭ o serveşte Statul.

Şi fenomenul e bizar la prima vedere.

Romînul, temperament fericit, e vesel, sgomotos şi iubitor de spectacole. Dovada despre această afirmare o găsim la debutul teatruluĭ nostru, cînd sala era pururea plină — precum şi în afluenţa publiculuĭ chiar azĭ la reprezentaţiile trupelor străine.

Atuncĭ, cum se împacă indiferenţa, pe care o deplîngem zilnic, cu pasiunea publiculuĭ nostru pentru teatru?

S'a dat deja de mult un respuns, care le sintetizează pe toate — dar chestiunea e complicată, fiind-că pricinile acesteĭ stărĭ de lucrurĭ sunt multiple şi variĭ, de şi toate convergează spre acelaşĭ rezultat ultim.

Teatruluĭ nostru naţional îĭ lipseşte tot — afară de clădire. Literatură dramatică n'avem — căcĭ cele cîte-va piese originale de valoare incontestabilă nu pot ţine afişul în permanenţă, chiar de ar fi interpretate în chipul cel maĭ ideal. Cît despre traducerĭ, ele constituiesc, în majoritatea cazurilor, o necinste îndoită: una pentru traducător şi alta pentru autorul estropiat.

Aceste contrafacerĭ, pe lîngă că rănesc simţul estetic al auditoruluĭ, dar aŭ şi inconvenientul de a fi puse în evidenţă, adesea a doua zi, de trupele străine, carĭ joacă, în original, acelaşĭ repertoriŭ în turneurile pe carĭ le întreprind prin Europa.

Şi deosebirea de text, influenţează adesea covîrşitor şi asupra deosebireĭ de interpretare, deosebire, care, şi fără aceasta, este evidentă.

Dar teatrul nostru naţional n'are nicĭ artiştĭ — căcĭ ceĭ cîţĭ-va amploiaţĭ însărcinaţĭ de comitet să ne întreţie iluziile despre teatru, sunt maĭ mult nişte amatorĭ, carĭ, devotaţĭ uneĭ alte carierĭ, daŭ şi publiculuĭ cîte-va din ceasurile lor libere — şi fireşte că în aşa condiţiĭ, de pripită şi insuficientă pregătire, ceea ce ne pot da eĭ, nu seamănă cu nimic maĭ puţin de cît cu arta.

Intr'adevăr, plătit cu 150 saŭ cu 200 de leĭ pe lună, actorul nostru, ca să 'şĭ poată înfiripa viaţa, trebue să lucreze vîrtos într'o altă direcţie — şi numaĭ după ce 'şĭ a scos pînea cheltuind toată puterea luĭ de muncă, să caute a studia superficial cele 40-50 de rolurĭ pe carĭ are să le joace în timpul uneĭ stagiunĭ. Căcĭ la noĭ, pe lîngă celel'alte dificultăţĭ, artistul trebue să lupte şi cu imposibilitatea de a întrupa 50 de tipurĭ în treĭ lunĭ de zile — altfel riscă să joace în faţa pereţilor.

Este invederat, dar, că cine cere artă de la actoriĭ noştri, orĭ nu înţelege ce vrea să zică cuvîntul acesta, saŭ are, despre artiştiĭ teatruluĭ naţional, o idee maĭ bună de cît chiar ar pretinde eĭ.

Artiştiĭ streinĭ — artiştiĭ de valoare — nu fac maĭ mult de cît o creaţiune pe an; cu aceasta realizează destulă avere ca să se poată devota excluziv teatruluĭ pentru întreg restul vieţeĭ. Panegiristul luĭ Rossi a vorbit cu extraordinare elogiĭ despre activitatea genialuluĭ tragedian, care într'o carieră plină a interpretat *patru zecĭ şi douĕ de roluri* — atîtea, adică, cîte interpretează actoriĭ noştri într'o singură stagiune!

Incă o dificultate — poate cea maĭ mare — cu care are să lupte, zadarnic, teatrul nostru naţional, este lipsa de public.

Populaţiunea oraşelor noastre se împarte, sub raportul acesta, în treĭ categoriĭ distincte: majoritatea, care nu cunoaşte instituţia de cît din nume — aceştia nu merg la teatru; o parte de burghezie, care nu gustă de cît melodramele insipide; şi o infimă minoritate, pasionată după teatrul *fin de siècle*. Or, melodramele ruginite şi piesele naţionale cu mare spectacol dar cu mică valoare literară, nu se maĭ reprezintă; comediile moderne de profundă analiză psicologică nu se pot juca — iată, de fapt, situaţia şcoaleĭ noastre de adulţĭ.

Ne învîrtim, aşa dar, necontenit într'un cerc viţios: autoriĭ nu lucrează, pentru că nu li se plăteşte munca; actoriĭ n'aŭ ce reprezinta, pentru că nu li se dă nicĭ timp nicĭ literatură; si publicul nu merge la teatru, fiind-că orĭ n'are ce vedea, saŭ vede jucîndu-se, sub mediocru, ceea ce a vězut altă dată reprezentîndu-se în chip ideal.

Fără artiştĭ, fără piese şi fără public — ar fi surprinzător ca teatrul naţional să meargă alt-fel de cum merge.

G. Rădulescu.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Femmes qui votent. — In lista noilor aleşĭ, într'un comitet studenţesc în oraşul nostru, cetesc un nume femenin care ocupă fruntea: preşedinte.

Am zis de mult: trăim în mijlocul uneĭ revoluţiunĭ despre care însă nu putem în tot momentul să ne dăm seama; pe toate căile se infiltrează moravurile, deprinderile „nouĕ"; de pretutindenĭ se iveşte, înfăşurată în raze şi versurĭ, luptătoare, care stăruie, înlătură, învinge şi zimbeşte. Ea intră în rîndurile noastre cu seninătatea frumuseţeĭ, cu farmecul gingăşieĭ, cu graţia înfăţoşăriĭ, cu arma slăbiciuniĭ sale şi iea locul alăturĭ, prietenoasă, insinuată, încîntătoare şi triumfănd în viclenia uneĭ privirĭ captivante, ea încunună lupta pentru traiŭ cu vraja unuĭ surîs, cu o atingere de mînĭ, cu mirosul de fiorĭ şi ademeniţĭ de arătarea eĭ, noĭ nu maĭ vedem pe duşmana, care *ne* goneşte luîndu-ne locul, ne dispută sărăcia, ne îngreue greutatea însăşĭ în viaţa socială; ea ne dezarmează cu blîndeţe, cu farmec, vrăjindu-ne atenţia şi voinţa şi numaĭ într'un tîrziu ne vedem lipsiţĭ de arma lupteĭ pentru cîştig, pentrn bună stare.

Dar nu e numaĭ atît — şi vina nu-ĭ a lor. Noi singurĭ, le îndemnăm, le chemăm, le încunjurăm de foloase şi înlesnirĭ. E poate aci o trebuinţă a sufletuluĭ nostru; e poate o credinţă înşelătoare că ne uşurăm noĭ înşi-ne suitul greŭ al ţinteĭ; ne creăm poate ast-felŭ iluzia, că alăturĭ de ea vom simţi maĭ puţin neajunsurile marĭ şi — poate — neajunsurile *lor*, neajunsurile *noastre;* că vom înlătura în marea luptă pentru traiŭ lupta de sexe, că vom învinge prin „la femme qui vote" maĭ primejdioasa „femme qui tue."

Biruri Indirecte

Circularea ministruluĭ Djuvara. — Pomană ruşinoasă. — Exploatatorĭ şi exploataţĭ. Remediul

Ie o chestie vechie, acea a sfănţuieleĭ în ţara romînească. Ea persistă şi a căştigat drept de cetate, în ciuda evoluţieĭ, în ciuda protestărilor, ce necontenit să rădică contra eĭ.

Vremea franculuĭ ilegal trăieşte încă. Exploatarea continue şi cu toate că ar fi indiferent a cerceta cine ie victima, trebue să constatăm că, în totdeauna nevoiaşul este exploatatul.

Circularea d-luĭ Djuvara

Sfînţuiala se practică pretutindenĭ şi sub forme variate. Sunt birurile indirecte pe care impricinatul saŭ orĭ care alt om cu nevoĭ, trebue să le plătească la locurile respective.

Dacă sfănţuiala n'are loc, dacă cutare om n'are necesitatea de a regula o afacere urgentă la tribunal saŭ la poliţie, apoĭ birul degenerează în filantropie: i se întinde un bilet de loterie, organizată pentru construirea unuĭ spital, o listă cu numere pentru un ceasornic de aur.

Ministrul justiţieĭ trebue să fi primit nenumarate plîngerĭ în această privinţă şi faptul l'a determinat să intervie cu o circulară de o importanţă netăgăduită.

Preşedinţiĭ de tribunal şi aceĭ a curţeĭ sunt puşĭ în curentul faptuluĭ că grefierii şi ceilalţĭ funcţionarĭ se îndeletnicesc cu plasare de bilete de loteriĭ, carĭ sunt impuse aproape impricinaţilor.

Circulara ministruluĭ n'are din fericire, nicĭ o noimă pentru funcţionariĭ tribunaluluĭ Iaşĭ.

Corpul funcţionarilor noştri este compus în cea maĭ mare parte, din studenţiĭ bunĭ aĭ facultăţiĭ juridice, ĭar restul din tinerĭ despre cinstea cărora nu ie loc de indoială. Dar ceea ce nu se face la Iaşĭ ie o fericită excepţiune şi nimic alta. Circulara vorbeşte în deajuns pentru faptul pe care-l susţinem.

Pomană ruşinoasă

Dar dacă funcţionariĭ tribunaluluĭ, acuzaţĭ de ministrul justiţieĭ, nu se îndelitnicesc la Iaşĭ cu această nobilă meserie, apoĭ să nu credeţĭ că Iaşul nu ie leagănul chiar al birurilor indirecte.

Monopolul 'l aŭ funcţionariĭ poliţieĭ. Eĭ aŭ însărcinarea de a insufla publiculuĭ, claseĭ de jos, gustul pentru artă.

Dacă actorul X dă o representaţie teatrală în beneficiul seŭ saŭ dacă o societate filantropică oare-care organisează o festivitate, actorul şi patronesele recurg imediat la bine-voitorul, preţiosul şi desinteresatul concurs al prefectuluĭ de poliţie.

Prefectul nu refuză. El primeşte bilete, în valoare de 300 saŭ 400 leĭ şi le predă comisarilor, sub-comisarilor şi aceştia gardiştilor.

Se duce o adevărată contabilitate în această privinţă: prefectul înscrie biletele distribuite de el, comisariĭ pe acelea dale sub-alternilor lor.

Exploatatorĭ şi exploataţĭ

Cum şi cuĭ se vînd bilete? De sigur că nu oamenilor independenţĭ, ci nenorociţilor nevoiaşĭ, carĭ, prin comerţul pe care-l fac, sunt în contact cu poliţia.

Că unuĭ asemenea individ nu-ĭ dă mîna, nicĭ să cumpere bilet, nicĭ să meargă la teatru, ie lesne de priceput.

Nicĭ micul băcan, nicĭ cîrciumar, nu-şĭ pot lăsa prăvăliile pe mîna servitorilor şi să sacrifice 4 ore din munca saŭ din somnul lor, uneĭ piese teatrale pe carĭ n'o pricep înainte de toate.

Biletele nu se vînd prin urmare pe calea cea bună, ci cu de-a sila, prin ameninţărĭ. Scuza nu există: trebue să cumperĭ biletul saŭ, în cazul cel maĭ bun, să daĭ poliţaiuluĭ jumătate *din cost.*

In cartierile, unde nevoia ie recunoscută pînă şi de implacabilul gardist, se recurge la următoriul mijloc ingenios: biletul de intrare costă un leŭ: orĭ, în mahala nu există nicĭ un locatar, care să fie în stare a debursa o ast-fel de sumă, în folosul arteĭ.

Atuncĭ ştiţĭ ce face gardistul? Pune la lot, cu zece numere, zece banĭ fie-care, biletul de intrare şi pe urmă trage sorţiĭ.

Sfînţuiala se practică aşa dar pe scară întinsă.

Remediul

Sistemul acesta ie foarte vechiŭ. In luna Martĭ, la sfărşitul stagiuneĭ teatrale, cînd ie epoca beneficiilor artiştilor, sfînţuiala ie în plină floare.

Nu există evreĭ în Iaşĭ care să nu fie pus la contribuţie, pentru a salva artiştiĭ de nevoile sezoneĭ moarte care începe pentru eĭ în acea lună.

Obiceiul s'a înrădăcinat după anĭ de practică. In bugetul fie-căruĭ negutitor figurează cîte-o sumă destinată birurilor indirecte.

Şi orĭ cît am aplauda la măsura luată de ministrul justiţieĭ, trebue să recunoaştem că ea nu este de cît abea o jumătate de măsură.

Păcatul aproape intreg ie al poliţieĭ şi de aceea noĭ am fi privit cu ochĭ maĭ bunĭ o circulară, în acelaşĭ senz, lansată de ministrul internelor.

Să se oprească prefecţilor de a fi filantropĭ, căcĭ filantropia aceasta ie deplasată. Ie bacşisul urît, stors cu de-asila pe care o clasă de oamenĭ, care se luptă cu nevoia, se vede constrînsă a-t da, pentru scopurĭ necunoscute lor, oamenilor necunoscuţĭ.

Manifestul studenţesc

Studenţiĭ iaşanĭ aŭ publicat un manifest către cetăţenĭ în chestia naţională. Indemnaţĭ de rectorul lor d-l N. Culianu, studenţiĭ aŭ întreprins o mare operă patriotică: acea de a stărui ca apatia de până acum să dispară şi ca prin întrunirĭ publice şi prin calea preseĭ, să determine cetăţeniĭ a îmbrăţoşa cauza naţională şi a se inscrie în Ligă.

Nu se pupă!

Nu; — degeaba.

A fost vorba un moment de o apropiere între cele douĕ ortale — şi se aranjase chiar o cumetrie cu prilejul căreia să se pupe Magdalenele, după ce se vor pocăi. Dar s'a băgat de seamă că ambiĭ cumetri umblă cu cărţĭ măsluite — şi atuncĭ s'a renunţat la ideea de a se sărbători sărutarea de Iudă pe care trebuiaŭ să 'şĭ-o dea reciproc sturdziştiĭ şi aureliăniştiĭ în Craiova.

De acum, iar se aşază taberile în linie de bătaie şi iar încep să se improşce fraţiĭ căuzaşĭ cu verva, pe care o deplînge de o potrivă organul d-luĭ Sturdza ca şi gazeta d-luĭ Aurelian. Şi cînd funia va ajunge de par, cînd, adică, aţa se va subţia pînă în punctul de a se rupe, atuncĭ, pentru a se produce o diversiune în spiritul public, se va găsi iar vre-un glumeţ, care să scoată vorba, că se impacă colectiviştiĭ. Presa va discuta lucrul, încurcătura zileĭ va fi neglijată un moment şi farsoriĭ vor merge înainte cu comedia de bîlciŭ pe care o joacă de atîta vreme fară succes şi fără talent.

Vĕ închipuiţĭ, acum, decepţiunea budalalelor din partid, carĭ luaseră la serios povestea impăcăriĭ liberalilor! — căcĭ eraŭ mulţĭ, să nu ne facem iluziĭ, carĭ 'şĭ închipuiaŭ că inimiciţia celor douĕ tabere era numaĭ aparentă şi că injuriile triviale, carĭ se încrucişază între cîmpurile duşmane, constituesc o tactică politică pentru a înşela opoziţia.

Aceştia trebue să fi rămas cu gura căscată cînd aŭ citit *Drapelul*, unde se spunea negru pe alb, că disidenţiĭ aurelianiştĭ *aŭ declinat onoarea invitaţiuneĭ la banchetul de la Craiova.*

De acum lucrurile s'aŭ clarefiat: d. Sturdza merge la rĕsboiŭ tot cu invaliziĭ cu carĭ a dosit astă primăvară. Aşa, cel puţin va putea zice, cînd va coborî treptele puterei, că a rezistat pînă în fine şi că nu s'a predat ca un laş la cea dintîiŭ lovitură de pistol.

Nu se pupă, domnule, colectiviştiĭ pînă nu s'or bate ţeapăn — numaĭ neroziĭ toarnă apă înainte de a se aprinde focul.

Jon.

Conferinţa D-luĭ Dimitrie Nenişescu.

Raport asupra Proectuluĭ Legeĭ Representăreĭ proporţionale a Minorităţilor.

(Urmare)

Cît sbucium! câtă întărziere în propăşirea naţuneĭ. Acest răŭ nu se va tămădui de cît prin representarea proporţională a partidelor. Numaĭ cu chipul acesta partidele se vor premeni în corpurile legiuitoare încetul cu încetul după starea progresuluĭ Corpuluĭ Social, căcĭ pe măsură, ce minorităţile de azĭ vor creşte în opiniunea populară, vor avea tot maĭ multă parte în guvernămîntul ţereĭ, şi pe măsură, ce majorităţile de azĭ vor scădea în opiniunea populară, în aceeaşĭ măsură se vor elimina din guvernămînt. Insă cele dintăiu vor deveni încetul cu încetul şi cele de al doilea nu vor dispărea de-odată, ast-fel că instituţiile sociale urmînd în prefacerea lor aceaşĭ curbă, continuitatea progresivă a acestor instituţiĭ va fi, credem noĭ, pe deplin asigurată.

***

O altă obiecţiune, ce se face *reprezintăriĭ proporţionale*, este, că prin ajutorul eĭ ar putea să intre în Cameră şi *reprezintanţiĭ opiniunilor extreme.*

Asupra acestuĭ punct d. Gladstone zice la 22 Septembrie 1871 la Aberdcen: «Dacă se manifestă în ţară unele ideĭ vi«olente, fiţĭ sigur, că locul, unde ele sînt «maĭ puţin primejdioase, este camera Co«munelor. In cea ce mă priveşte regretcă, «pentru ce moment, un mare colegiu pare «simpatic unor ideĭ neînţelese de nime, «dar ast-fel fiind situaţia, cred, că e maĭ «bine pentru opinia publică, ca, partiza«niĭ acestor ideĭ impracticabile să vie să «le desvăleasca în camera Comunelor, «inaintea reprezentanţilor poporuluĭ».

***

Eată şi în ce fel se exprimă şi d. Balfour asupra reprezentăreĭ minorităţilor: «Dacă cine-va vrea să tămăduease a«nomaliile electorale de azĭ, nu dintr'un «sentiment egoist, ci dintr'un sentiment «de om de stat, este forţat de a întro«duce reprezintarea minorităţilor peste «toată întinderea ţereĭ».

Reprezentarea proporţională a minorităţilor prezintă următoarele avantaje maĭ principale.

1). Toate partidele aflate faţă în faţă sunt măsurate cu aceaşĭ măsură şi de îndată ce un partid, într'un colegiu oare-care, are un număr de voturĭ egal cu divizorul, este sigură de a avea un representant.

2). Reprezentarea proporţională a dovedit în toate ţările, unde a fost adoptată, că îndulceşte moravurile electorale. aduce pacea şi toleranţa între deosebitele partide.

«Regimul electoral, zice Desjardins, în «cartea sa intitulată: «De la Liberté Po«litique dans l'Etat moderne» este cu de«săvîrşire un regim de luptă. Un răsboiu «de esterminare se angajază între am«bele partide, una vroind cu orĭ-ce preţ, «să escludă pe cealaltă. Cînd este vor«ba de a învinge sau a muri, armele se «iau de orĭ unde se găsesc, nu se maĭ «păstrează nicĭ un scrupul în alegerea «lor, nicĭ o moderaţiune în întrebuinţa«rea mijloacelor. Fie-care fraudă, fie-care «violenţă, dă naştere la învinovăţirĭ pa«sionate şi pare a legitima răsbunarea. «In fine victoria unora sau a celorlalţĭ «termină lupta, însă ea dă naştere la «urĭ neîmpăcate, care tulbură viaţa na«ţională şi paralizază dasvoltarea re«gulată a instituţiunilor libere».

In adevăr, prin sistemul majoritar de azĭ, totul este organizat ca pentru răsboĭ. In ziua alegereĭ ambele partide es în arena electorală pline de ură şi înverşunare una în contra celeĭ-lalte şi neasigurate fiind de partea, ce li se cuvine în raport cu numărul aderenţilor lor, fie-care luptă pentru tot sau nimic. Nu maĭ vorbim de lupta de ideĭ. Ele sînt uitate şi înlocuite prin tot soiul de mijloace începînd cu mîrşava calomnie şi sfîrşind cu forţa brutală.

Dacă fie-care partid ar şti, că reuşita unuĭ mare număr din candidaţiĭ seĭ ar depinde numaĭ de marele număr de alegătorĭ, carĭ ar împărtăşi opiniunile sale, atuncĭ în loc de a întrebuinţa ura, clevetirea, intimidarea, conruperea, s'ar propaga ideile cu focul convingereĭ şi nu numaĭ că prin aceasta ar face edu-

cația politică a maselor, dar s'ar convinge și eĭ încă maĭ mult de adevărul proprielor lor opiniunĭ.

Din fericire în toate părțile, unde reprezentarea minorităților a fost aplicată, a adus după sine pacea și toleranța reciprocă între partidele politice.

Ernest Naville constată, că din ceea ce alegerile aveaŭ tot-d'auna în Geneva aspectul unor lupte inverșunate, îndată după adoptarea proporționalității au devenit calme și viața politică s'a îmblînzit.—«Este destul, zice el, a compara «caracterul pașnic al uneĭ alegerĭ pro«porționale cu caracterul violent al uneĭ «alegerĭ majoritare pentru a conchide «din acest fapt, că principiul majorității «aplicat la alegerile reprezentative, este «un ferment de tulburărĭ artificiale pro«vocate de lege însușĭ, și că representarea proporțională introdusă în politi«că este un element pacificator.»

3) *Representarea proporțională asigură instituțiilor sociale o maĭ mare stabilitate.*

Numaĭ acele legĭ la confecționarea cărora vor colabora și minoritățile vor putea fi în general primite și decĭ stabile. «Numaĭ atuncĭ minoritățile se vor de«prinde se respecteze legile, cînd vor a«vea o parte în confecționarea lor, nu«maĭ atuncĭ lucrurile și oameniĭ vor fi «maĭ stabilĭ, numaĭ atuncĭ luptele elec«torale se vor îndulci, pasiunile politice «vor deveni maĭ puțin violente, țara nu «va maĭ fi împărțită în învinși și învin«gătorĭ.»

4. Reprezentarea proporțională asigură continuitatea rațională a transformăreĭ instituțiilor sociale.

Prin reprezentarea proporțională opiniunile saŭ partidele se vor primeni în Corpurile legiuitoare încetul cu încetul după starea progresuluĭ ideilor. Opiniunile azĭ în majoritate, prin propășirea ideilor, vor deveni cu timpul în minoritate și se vor elimina încetinel, dar nu brusc ca în sistemul majoritar. Partidele saŭ Opiniunile azĭ în minoritate vor cresce și ele și vor participa la putere gradat, ear nu venind de-o-dată, și de obicĭnuit prin ajutorul uneĭ revolte.

Cu chipul acesta instituțiile sociale se vor scsimba și ele în raport cu schimbarea opiniunilor și pe măsură, ce minoriățile de azĭ vor deveni majoritățile de manie, în aceiașĭ măsură și instituțiele sociale se vor îmbraca în formele trebuincioase pentru a satisface nevoile timpuluĭ, și în aceiașĭ măsură acele instituțiĭ. ce nu vor maĭ putea indeplini nicĭ o *funcție socială*, se vor atrofia maĭ întâĭ, vor dispărea apoĭ și vor fi treptat înlocuite cu *organe nouă* pentru a satisface *nevoĭ nouă*.

Teatru-Muzică-Arte

In unul dintre numerile trecute, am promis că vom da lista complectă de repertorul ce l'aŭ ales societariĭ teatruluĭ, compus în majoritate din piese marĭ spectaculoase, spre a putea face maĭ atrăgătoare reprezentațiile Teatruluĭ Național. In lista pe care o publicăm maĭ la vale, se poate constata ordinea următoare: în fie-care joĭ se va reprezenta *piesse literare* de autorĭ bine cunoscuțĭ, (aceasta pentru artă); iar sîmbăta și duminica se vor reprezenta *piesse de spectacol*, (aceasta pentru banĭ). Comitetul în ședința din seara de 12 a. c., a aprobat, în mod provizor, acest program și a permis membrilor financiarĭ să facă cheltuelile necesare pentru montarea feluritelor melo-drame.

Iată programul:

Noembrie: joĭ 13, *Demi-monde.*—sîmbătă 15, *Serafina.*—Duminică 16, *Serafina.*—Joĭ 20, *Neanul Rațau.*—Sîmb. 22, *Amor și Crimă.*—Dum. 23, *Curierul din Lyon.*—Marțĭ 25, *Crima și pedeapsa.*—Joĭ 27, *Domnul Alfons.*—Dumin. 30, *Hamlet.*

Decembrie: Joĭ 4, *Daniel Rochat.*—Sîmb. 6 și Dumin. 7, *Piraţiĭ din America.*—Joĭ 11, *Afacerea Clemenceau.*—Sîmb. 13 și Dum. 14, *Don Juan de Maraua.*—Joĭ 18, *Amicul femeilor.*—Sîmb. 20 *Ruy-Blas.*—Dum. 21, *Clara Soleil.*—Joĭ 25, *Copiĭ părăsiți.*—Vineri 26, *Ingerul morei.*—Sîmb. 27, *Două orfeline.*—Dum. 28, *Mușchetariĭ.*

Ianuarie: Joĭ 1, *Baba hîrca.*—Sîmb. 3, și Dum. 4, *Baniĭ, gloria și femeile.*—Marțĭ 6, *Don Cézar de Bazan.*—Mercurĭ 7, *Regimentul.*—Joĭ 8, *Diana de Lys.*—Sîmb. 10 și Dum. 11, *Asul de trefă,*—Joĭ 15, *Necinstiții,*

Deocamdată programul se încheie aicĭ, însă stagiunea finindu-se la 30 Martie, un nou program se va înjgheba de la 15 Ianuarie înainte.

Manifestul studenților iașenĭ

Studențiĭ iașenĭ aŭ lansat următorul manifest:

ROMÎNĬ,

Față cu situațiunea din ce în ce maĭ rea a celor treĭ milioane și maĭ bine de romînĭ de peste munțĭ și față cu apatia ce din nenorocire pare, că domnește asupra noastră, a celor din regat, cu privire la soarta lor, studențimea universitară din Iași a hotărît ca, în înțălegere cu Rectorul Universității noastre și cu liga locală, să pornească mișcare în țară, spre a propovădui un maĭ mare interes în fie-care cetățan din regat pentru soarta fraților de peste munțĭ. Ea a ales un comitet compus din subscrișiĭ, spre aducerea la îndeplinire a acestuĭ scop.

Mijlocul cel maĭ nimerit prin care credem, că vom putea atinge acest țel, ni s'a părut, că este ținerea de întrunirĭ publice în orașele principale ale acesteĭ părțĭ a țăriĭ—precum colegiĭ noștri din Bucureștĭ aŭ ținut asemenea întrunirĭ în cealaltă parte—și în același timp în. demnul ca toțĭ cetățeniĭ să se înscrie la Ligă pentru unitatea cutturală a tuturor Romînilor, spre a se alcătui ast-fel în chip temeinic și statornic această instituție, menită să unească în cuget și simțirĭ pe Romîniĭ de pretutindenea.

Aceste întrunirĭ vor avea un caracter cu desăvîrșire național—dorința noastră cea maĭ vie fiind excluderea absolută a orîcăriĭ preocupărĭ de politică militantă, care ar avea tristul rezultat de a dezbina în loc de a înfrăți, de a slăbi în loc de a întări pe romînĭ și cauza lor cea maĭ sfîntă.

Acestea fiind ideile generale după care ne vom călăuzi în activitatea noastră, rugăm pe toțĭ buniĭ romînĭ, să răspundă la apelul nostru în număr cît maĭ mare, pentru ca manifestațiunea, ce vom face-o pentru cauza romînizmuluĭ. să fie vrednică de ea și să spulbere bîrfelile dușmanilor cauzeĭ noaslre.

Iași 10 Noembrie 1897.

D. Cădere, I. Leatris, Octav Velciu, D. Mogoș, E. Herovanu, P. Rășcanu, G. Drăgănescu și G. Teodorescu-Chirileanu.

OPINII ȘI REFLECȚII

IN PRINCIPIU

—„Foarte bine, foarte drept, dar ce facĭ d-ta cu *principiul?*"

E vorba de chestiunea proprietățiĭ artistice, cu prilejul recentuluĭ proces în jurul celor 8 stihurĭ ale unuĭ domn iașan, stihurĭ cărora un artist le-a aplicat o compunere muzicală și pe care un editor le-a dat în vileag.

E firesc. Orĭ cît de puțină discuție ar merita *acele* versurĭ, din principiu compozitorul poate fi desaprobat saŭ chiar condamnat. Căcĭ două pot fi imprejurările în care să se întîmple întîlnirea aceasta frauduloasă între arta rimelor și acea a notelor. Avurăm cazul întâiŭ: versurĭ proaste și muzică..... maĭ puțin proastă. Presupuneți însă că s'ar fi adresat compozitor X, puțin înarmat mediocru în ale arteĭ de a armoniza, unuĭ mare poiet romîn, mort saŭ în viață, ale căruĭ cuvinte, ele singure, sunt deja superioare ca muzică aceleĭ întocmite de artistul compozitor.

Evident că în asemenea caz faptul e reprobabil și merită a fi adus înaintea justițieĭ și a „Opinieĭ publice". Se citează în literatura universală cazurĭ de felul acesta întîmplate cu versurĭ de Victor Hugo, de Verlaine, Musset, în Franța și altele întîmplate pretutindenĭ. Ba, cazul poate fi maĭ nostim: compoziția muzicală se adresează bucățeĭ poietice care nu convine poietuluĭ, de oare ce prin acea bucată el poate fi judecat și cunoscut într'un chip care nu i-ar conveni. Apoĭ cînd e vorba de editură și comerț, lucrul e și maĭ „serios" încă. Presupuneți că d. Budallă în loc de a se adresa la versurile unuĭ ziar de reportagiu s'ar fi adăpat la „Cîntecele" luĭ Coșbuc, căruia —după un alt obiceĭ industralizat la noĭ— i-ar fi afișat și fotografia... Vădit lucru, că în asemenea condițiunĭ prețul și cererea bucățiĭ nu maĭ sunt determinate de calitatea compoziției pe cît de numele și popularitatea autoruluĭ versurilor „armonizate".

Și—fără să fiŭ învinuit de neobiectivitate—așĭ cita cazul următor. Acum un an zăriĭ în vitrina uneĭ papetăriĭ iașane o bucată muzicală, editura Gebauer, muzică de N. Ionescu, cuvinte de subsemnatul. Eraŭ versurĭ publicate cu doĭ-treĭ anĭ în urmă, sub un pseudonim uitat pe care însă „compozitorul" își permisese a-l înlocui cu numele întreg. Nu fusesem nicĭ întrebat, nicĭ înștiințat, nicĭ remunerat macar printr'un exemplar din partea editurii. Surprizele acestea pot fi neplăcute adese-orĭ. Versurĭ pe care nu eștĭ dispus a le reținea, pe care le lașĭ, în uitarea unuĭ pseudonim părăsit —le întîlnești reînoite la lumina uneĭ elegante broșurĭ de salon: toate acestea fără să ți se fi cerut autorizarea saŭ părerea măcar.

De aceea recunoaștem că în *principiu* faptul e condamnabil și afacerea recentă ar fi luat alt sfîrșit dacă ni se poate, pretenția exorbitantă în contrast cu versurile în jurul cărora se dădea lupta. Cu drept cuvînt îmĭ observa un publicist ierĭ că „la curte s'a discutat *calitatea* versurilor d-luĭ Vir în loc de a judeca principiul".

O dovadă maĭ mult că principiile pot fi compromise și ele.

Leandru

P. S. Printr'o scrisoare adresată unuĭ ziar local mă obligasem a nu maĭ publica *un singur rînd* dacă se poate adeveri măcar *una singură* din șapte afirmărĭ pe care le insinuase un necunoscut la adresa mea. drept respuns la un articol: *Arta la tribunal.*

Ziarul în chestiune după o zi de trăgînărĭ nu găsește *o singură* confirmare a celor insinuate. In urma acesteĭ întîmplărĭ nu-mĭ rămîne decît să deplîng pe reporterul care s'a aventurat în polemicĭ.

Plîngerea însă voiŭ adresa-o aiurea pentru a curma definitiv *sistemul* unor atarĭ calomniĭ.

Leandru

CONTABILITATE DE CALAU

Cît costă uciderea unuĭ om, în mod legal, ordonată de justiție, cred, că nimenĭ nu știe. Prețul omorîreĭ unuĭ om și a anexelor ce reclamă execuția, a variat mult și se pare nu în tot-deauna după legea economică.

Registrul contabilității unuĭ mic oraș din Olanda ne dă o idee despre aceasta. Orașul e Adam, oraș situat lîngă orașul Amsterdam, cunoscut pînă acum pentru calitatea brînzeturilor sale. In micul seŭ muzeŭ istoric există un registru, care se poate numi „registrul călăuluĭ". In el toțĭ călăiĭ cițĭ aŭ urmat unul după altul, aŭ cu o exactitate admirabilă, înregistrat intrările și eșirile.

Prima pagină care e de la anul 1713 dă o idee curioasă și precisă despre execuțiile de atuncĭ.

Calăul de atuncĭ Vogel a notat cu data de 19 Decemvrie. N decapitație: florinĭ 6, pentru spadă, 3 florinĭ; un cearșaf 3 fl., și o bară 3 florinĭ. Cinci-sprezece florinĭ în totul pentru că curățase societatea—socotind ca dreaptă sentința—de un vinovat.

Nouă zile după aceea calăul înregistrează un alt cont: „Pentru spînzurarea unuĭ condamnat 6 florinĭ, pentru înmormîntare 3 florinĭ; pentru că s'a pus pe roată un om 9 floriuĭ; nouă sforĭ nouĭ pentru baterea unuĭ vinovat 27 florinĭ".

După-cum se vede călăul cîștiga maĭ mult dacă bătea un om cu frînghiile.

Cincĭzecĭ de anĭ după aceea, de sigur cu progresul civilisațieĭ, lucrurile s'aŭ sehimbat mult. Profesiunea călăuluĭ a devenit maĭ grea, căcĭ succesorul luĭ Vogel, un anume Ka, înregistrează la 14 August: „Pentru că m'am dus pe bordul vaporuluĭ „Ilans" să pregătesc instrumentele de tortură 12 florenĭ: fiind-că am torturat o persoană 12 florenĭ".

Și la 27 din aceiașĭ lună: Fiind-că am torturat treĭ persoane cîte 75 de florinĭ fie-care, florinĭ 225". Și la treĭ Maiŭ: „Fiind-că am spînzurat patru persoane, 600 de fiorinĭ".

Călăul începe să apese bilanțul comunal, maĭ ales dacă te gîndeștĭ că la 8 Maiŭ el are curagiul de a înregistra: „Fiind-că m'am dus pe bord spre a tortura niște vinovațĭ și nu am putut lucra 75 fiorinĭ.

INFORMAȚII

D. Dimitrie C. Sturdza 'și a reînoit demisiunea din comitetul conservator din Bucureștĭ și tot de o dată 'și a dat demisiunea și din prezidența clubuluĭ conservator din Iași.

Comitetul general din localitate este convocat de d-niĭ vice prețedinți V. Pogor și Gr. Kogălniceanu pe ziua de 16 Noembrie, ora 2 p. m. pentru a se pronunța asupra acesteĭ din urmă demisiunĭ.

— —

Focul s'a declarat erĭ la conservatoriul din localitate -- dar a fost imediat stins.

— —

Din Trg-Neamț ni se comunică că focul a distrus cu desevîrșire fabrica de sumane a d-luĭ Glodeanu și alte case din vecinătate.

— —

Se pare că nunțile carĭ urmau a fi oficiate Duminica trecută, n'au fost cu voia Domnuluĭ.

Afară de tragedia din biserica de la Brăila, despre care am relatat ierĭ, s'a petrecut o alta, ceva maĭ originală aceasta, la Neamț.

La serata ce s'a dat în acel oraș cu ocazia căsătorieĭ unuĭ inginer cu d-ra S..., mirele găsi cu cale să înceapă cearta cu soacra, înaintea luneĭ de miere chiar. De aci scandal, care s'a isprăvit prin expulzarea inginerului din casă.

Morala este că mireasa a rămas domnișoara S...

— —

Romînia va lua parte la Expoziția universală din Paris de la 1900, în care scop planurile pentru construirea pavilionuluĭ romîn aŭ fost deja întocmite. Din aceste planurĭ s'a exclus construcțiunea palatuluĭ din blocurĭ de sare, din causă pe de o parte că o asemenea clădire ar necesita cheltuelĭ enorme, iar pe de alta în un asemenea palat nu s'ar putea ține diferitele mărfurĭ, carĭ din causa săreĭ pot fi supuse stricăciuneĭ.

— —

Soldațiĭ bacalaureațĭ carĭ aŭ reușit la examenul ținut, în Octombre, pentru gradul de sub-locotenet în reservă, aŭ fost înaintațĭ, în acest grad, pe ziua de 16 Noembre curent.

— —

D. M. Pherekyde, ministru de interne, va prezinta un proect de lege în viitoarea sesiune a Corpurilor legiuitoare, spre a se autoriza comuna Iași să acorde concesiunea luminatuluĭ cu electricitate și a construireĭ uneĭ rețele de tramvaĭ electric în acel oraș.

— —

Corpul căpitanuluĭ V. Vasiliu a fost adus în Iașĭ, ierĭ la oarele 11.30 cu un tren de marfă.

Inmormîntarea se face astăzĭ.

— —

D. Tocilescu a descoperit la Constanța un templu vechiŭ ce are o intindere de peste 50 de metri.

Ministerul de culte, în urma raportuluĭ d-luĭ Tocilescu, 'ĭ-a acordat de o cam dată spese de 1400 leĭ pentru a continua cercetările.

Culisele politice

Intreg ministerul, cu d. Carada, directorul Băncei Naționale, în frunte, și d. Ionel Brăteanu în coadă, au plecat la Craiova ca să ia parte la banchetul politic ce s'a dat aseară în capitala Olteniei în ajunul deschidereĭ corpurilor legiuitoare.

Partidul trebue să fi trecînd prin vr'o mare și grea cumpănă de vreme ce a găsit de cuviință să scoată la iveală șalvariĭ luĭ Mahomet, pe d. Carada, care stă vecinic ascuns prin pivnițele Băncei.

Șeful misterios al oculteĭ va ținea se zice, un discurs prin care va arunca cuvîntul sfînt. Se crede că vorbele *mareĭ stafiĭ* de la Bancă vor fi decizive pentru soarta partiduluĭ.

— —

Pentru Sîmbătă seara majoritățile din cameră și senat sunt convocate la o consfătuire politică, în care d. Sturdza va pune chestia unireĭ tuturor liberalilor, iar d. Aurelian va esplica pentru ce: *asta nu se poate.*

— —

D. Robescu-Tifos, primarul capitaleĭ, a luat parte la banchetul din Craiova în contra tuturor protestărilor cetățenilor Olteniei și a tuturor demersurilor făcute pe lîngă d. Sturdza de a nu li se aduce pacostea pe cap.

— —

Simplă constatare.

Lista decoraților cu prilejul festivităților regale a apărut. Sunt atîtea nume încît a ajuns vremea să te întrebĭ cine *n'a fost decorat.*

Liberalitatea aceasta excesivă nu s'a comis totușĭ fără de o dureroasă omitere. Zicem dureroasă fără a avea idee mare despre rostul decorațieĭ.

De ce n'a fost decorat d. Jocu medicul veterinar? Nu merita oare o dinstincțiune, omul care a dus cea mai neobosită luptă pentru a determina să se creeze un noŭ abator?

Nu. Și știțĭ pentru de ce? Fiind-că perciunii luĭ domnul Felix se văd până la Iașĭ.

— —

Peste cîte-va zile se va da resultatul probelor scrise la examenul căpitanilor combatanțĭ aspiranțĭ la gradul de maior.

Sunt 200 de candidațĭ, dintre carĭ se zice că aŭ căzut la proba în scris peste 50

— —

Județul Dorohoiŭ a înființat un corp de jandarmĭ județenĭ, carĭ sunt atașațĭ la compania respectivă de jandarmĭ ruralĭ aĭ Statuluĭ.

Nouiĭ jandarmĭ aŭ început a funcționa pe ziua de 1 Noembrie.

— —

In urma seceteĭ de astă vară, o mare lipsă de nutreț pentru vite se observă în Rusia. Maĭ ales finațurile lipsesc cu desăvîrșire.

Spre a facilita importul nutrețuluĭ pentru vite, guvernul rus a luat dispozițiunea de a se reduce prețul transportuluĭ pe căile ferate de la graniță în interiorul imperiuluĭ.

Aducem aceasta la cunoștința agricultorilor noștri.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

19)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

II

Camille fu sigură de minciună, după ușoara tremurătură a voceĭ.

— Iată! credeam, că încercarea e pentru mîne... Atuncĭ vom veni să te luăm de la Salmon, cu trăsura, cînd vom ieși de la serbare?

— Ah! cît pentru aceasta nu, drăguța mea! Nu știŭ, cînd am să fiŭ liberă, și de altfel, dacă voiŭ avea un moment liber, am să trec pe la modistă.

O furie înăbușită făcu să se suie o flacără ucigașă în ochiĭ negri aĭ Camillieĭ. Instituirea era evidentă. Dar nu putea, nu îndrăznea să împingă lucrurile maĭ departe, în trebuința eĭ, pasionată de a găsi o piedică. In zadar încercase mila luĭ Gérard, care întorcea capul, în picioare gata să plece. Și Petru în curent cu multe lucrurĭ, de cînd frecventa casa, avu conștiință, simțindu-ĭ atît de înfiorațĭ, despre tăcuta dramă nemărturisibilă.

Intins într'un fotoliu, mîntuind de mîncat o perlă de eter, singurul liqueur, ce-și permitea, Hyacinthe rîdică vocea:

— Despre mine, știțĭ, că mă duc la Expoziția Crinilor. Tot Parisul se îngrămădește acolo. Este maĭ cu samă un tablou, violul unuĭ suflet, pe care trebue numaĭ de cît să-l vezĭ.

— Foarte bine, acolo nu refuz să vă conduc, reluă baroana. Inainte de a merge la principesa, putem să trecem pe la Expoziția aceasta.

— Așa, așa, spuse repede Camille, care de obiceiu îșĭ bătea joc de pictoriĭ simboliștĭ foarte aspru, dar care, acuma, proiectase să întîrzie pe mama eĭ, în speranță de a o face să lipsească de la întîlnire.

Pe urmă sforțîndu-se să zimbească:

— Nu veniți cu noĭ la Expoziție, domnule Gérard?

— Nu! rĕspunse contele, am trebuință de mișcare. Am să conduc pe d-l abate Froment pînă la Cameră.

Și îșĭ luă congediu de la mamă și de la fată, sărutîndu-le mîna la amîndouă. Pentru a aștepta ceasurile patru, îĭ venise în minte, că ar fi bine să se ducă la Silviana, unde îșĭ avea intrările libere, de cînd rămăsese o noapte să doarmă acolo. In curtea goală și solemnă spuse preotuluĭ:

— Ah! Ce bine-ĭ să respirĭ puțin aer rece. E prea cald la dînsele și florile acelea îțĭ fac durerĭ de cap.

Petru mergea distrat, cu mînele fierbințĭ de frigurĭ, cu simțurile îngreuiate de acest lux, ce-l lasa acolo, ca visul unuĭ raiu îmbalsamat, în care nu trăiaŭ de cît alesiĭ. Trebuința sa nouă de caritate, de altfel îl exasperese, nu maĭ gîndea de cît la mijlocul de a obține de la Fonsègue primirea luĭ Laveuve, fără să asculte pe contele, care-ĭ vorbea foarte iubitor de mama luĭ. Poarta otelului se închisese în urma lor, făcuseră cîțĭ-va pașĭ în stradă, cînd conștiința bruscă a uneĭ vedeniĭ îĭ veni. Nu văzuse el, pe margina trotuaruluĭ din față, privind poarta aceasta monumentală închisă peste atîtea fabuloase bogățiĭ, pe un lucrător, așteptînd, cercetînd cu ochiĭ și în care crezu, că recunoaște pe Salvat, cu sacul luĭ cu instrumente, pe acest înflămînzit, plecat de dimineață în căutarea lucruluĭ? Brusc, se întoarse, neliniștit de o așa mizerie înaintea atitor bogățiĭ și plăceri. Lucrătorul, însă, deranjat în contemplarea luĭ, temîndu-se poate de a fi recunoscut, se departa cu un pas tîrîitor. Și nemaĭ văzîndul de cît pe dinapoĭ, Petru esită, și sfîrși prin a-și spune, că se înșelase.

III.

Abatele Froment, cînd vroi să între în Palatul Bourbon, observă, că n'are cartă; atuncĭ se hotărî să cheme numaĭ pe Fonségue, cu toate că nu era cunoscut de dînsul, cînd, în vestibul, zări pe Mège, deputatul colectivist, cu care se împrietenise, altădată, în timpul practicăreĭ caritățeĭ militante, prin mizeria cartieruluĭ Charonne.

— D-ta aicĭ? Cred, că nu viĭ să ne evanghelizezĭ?

— Nu, vin să văd pe d-l Fonsègue, pentru o afacere grabnică, pentru un nenorocit, care nu maĭ poate aștepta.

— Nu știŭ dacă Fonsègue va fi venit.... Așteptațiĭ.

Și oprind pe un tînăr, care trecea, mic și brun, cu un aer de șoarece fricos;

— Staĭ puțin, Massot, iaca d-l Froment, care dorește să vorbească îndată cu patronul d-v.

— Cu patronul, dar n'a venit încă. Chiar acuma l'am lasat la jurnal, unde maĭ are de lucru pentru maĭ bine de un sfert de ceas. Dacă d-l abate ar bine-voi să aștepte, îl va vedea aicĭ îndată de sigur.

(Va urma).

Cota oficială

Brăila 12 Noembrie 1897.

Cereale vîndute 86810 hect. şi 51 vagoane. Grîu maxim 9500 hect. kgr. 65500 preţul 955. Grîu minim 7150 hect. kgr. 67100 preţul 9.55. Porumb maxim 800 hect. kgr. 78 preţul 5.70. mag. Porumb minim 24600 hect. kgr. 74 preţul 5.55 şlep. Porumb roş 2960 hect. kgr. 79700 preţul 6.95. şlep. Ovĕz 1700 % kgr. preţul 102 mag. Ovĕz 2300 % kgr. preţul 9.60 şlep.

Cereale sosite pe apă 16200 hect. Cereale sosite pe uscat 3400 hect.

Galaţi 12 Noembrie 1897.

Porumb vechiŭ 2000 hect. 61 libre 5.95 mag. Porumb vechiŭ 4000 hect. 61 libre 5.55 mag. Porumb noŭ 4000 hect. 59½ libre 5.65 magasie. Orz noŭ 500 hect. 48 libre 5 leĭ magasie. Ovĕz 24000 hect. 38 libre 10 leĭ 25 % kgr. magasie.

Constanţa 12 Noembrie 1897.

Orz hect. 2450 leĭ 4 în oraş la magasie. In hect. 345 leĭ 13 magasie. Secară hect. 455 leĭ 5.40 magasie. Meiŭ hect. 525 leĭ 4.50 magasie. Ovĕz hect. 202 leĭ 3.30 mag. Rapiţa hect. 643 leĭ 7.50 mag. Grîu de toamnă hect. 200 leĭ 11.20 mag. Grîŭ vechiŭ hect. 80 leĭ 12.50 în oraş la magasie.

AFACEREA DREYFUS

Demisia luĭ Casimir Périer.— Impăratul Wilhelm garant.— Cum a fost tratat Dreyfus.— Destăinuirile luĭ Ferzinetti.— Acuzarea luĭ Esterhazy.—Amănunte noĭ.

Ziarul parizian *Le Rappel* explică demisia fostuluĭ preşedinte *Casimir Périer* punînd-o în legătură cu afacerea trădăriĭ luĭ Dreyfus. Impăratul Germanieĭ Wilhelm II convins de nevinovăţia acuzatuluĭ ar fi scris în persoană preşedinteluĭ republiceĭ franceze garantînd inocenţa luĭ Dreyfus: «Vă daŭ cuvîntul meŭ ca om şi la nevoie cuvîntul meŭ ca Impărat» — ar fi scris Wilhelm — că Dreyfus n'a trădat Franţa în profitul Germanieĭ.

Cu toate aceste consiliul de războiŭ a osîndit pe căpitanul învinuit şi luĭ Casimir Périer nu-ĭ rămase de cît să se retragă, pus în dilema grea: cuvîntul imperial şi verdictul militarilor francejĭ.

Sunt foarte interesante amănuntele publicate în *Figaro* de fostul comandant al închisoriĭ din Cherchemidi unde a fost deţinut Dreyfus până la surgun în insula Diavoluluĭ. Ordine speciale fusese date de ministrul de războiŭ *Mercier* şi de generalul *Boisdeffre* ca să se exercite cea maĭ strictă pază în jurul acuzatuluĭ Dreyfus, a căruĭ vină nu era încă stabilită încă în mod vădit.

De aci comandantul Forzinetti Covelude că existaŭ intenţiĭ pătimaşe în potriva celuĭ acuzat despre a căruĭ nevinovăţie comandantul Forzinetti se declară convins de la început pînă astăzĭ. Insuşĭ generalul Boisdeffre la început nu era convins de vina luĭ Dreyfus. De altfeliŭ însuşĭ consiliul militar nu era convins de crimă trădăriĭ pînă la întrarea generaluluĭ Mercier în sala de şedinţĭ cu un act *nou* în mînă. Acest document care a rămas necunoscut publiculuĭ a determinat condamnarea luĭ Dreyfus.

Pînă la sfîrşit —urmează Forzinetti— căpitanul Dreyfus şi-a susţinut inocenţa şi majorul Forzinetti se declară absolut sigur că o mare eroare judiciară s'a săvîrşit condemnarea luĭ.

*

Contra celor scrise comandantul nu va da în judecată pe Rochefort. Celebrul polemist continuă a acuza cu violenţă extremă şi a apăra pe *Esterhazy*. In contra acestuia sunt diferite capete de acuzare. *Figaro* le enumeră *şapte*, între care asemănarea scrisoriĭ cu a luĭ Dreyfus; faptul că de la denunţarea luĭ Mathi-u Dreyfus, Esterhazy s'a silit să-şĭ schimbe slova; participarea luĭ Esterhazy la manevre unde Dreyfus n'a fost faţă; viaţa destrăbălată a luĭ Esterhazi acuzarea ofiţeruluĭ de la Ronen etc.

*

Atîrnă mult de la întoarceraa la Paris a colonelluĭ Picquart care va fi confruntat cu acuzatul Fsterhazy. Sheurer Kestner îşĭ menţine convingerile despre nevinovăţia luĭ Dreyfus. Se vorbeşte de o *revizuire* a procesuluĭ de înaltă tradare.

*

Chestiunea e de a se şti dacă s'a osîndit un nevinovat sau dacă sunt vinovaţĭ complicĭ rămaşĭ în afară de pedeapsă.

Modul cum a ajuns Sheurer-Kestner la convingerea de nevinovăţia „trădătoruluĭ» e povestit pe lung în toate ziarele pariziane. *Dosariul* s-a alcătuit în timp de multe luni în urma stăruinţiĭ ce au depus Alsacieniĭ de a se recunoaşte inocenţa luĭ Dreyfus. De unde convingerea aceasta? Din fapte şi constatărĭ asupra moduluĭ de traiu a familieĭ Dreyfus originar din Alsacia. Bogat, inteligent, muncitor, cu viitorul asigurat, lipsit de viciĭ ce putea îmboldi pe absolventul şcoaleĭ politecnice ca să săvîrşască o crimă atît de îngrozitoare: trădarea Franţeĭ?

Curentul acesta, convingerea de imposibilitatea faptuluĭ s'a lăţit tot maĭ mult Doĭ lotaringenĭ aŭ avut curagiul şi iniţiativa de a scrie luĭ *Hohenlohe*, prim-consilier al impăratuluĭ Germanieĭ; rugîngu-l să-şĭ exprime părerea sa orĭ chiar a împăratuluĭ Wilhelm în chestia trădăreĭ luĭ Dreyfus.

Sheurer-Kestner, industrial bogat şi în afară de orĭ-ce bănuială, a ajuns la convingerea nevinovăţieĭ după cum am maĭ povestit—în urma diverselor convorbirĭ cu ofiţerĭ şi particularĭ. Astă-zĭ vice-preşedintele senatuluĭ francez vine în numele Alsacieĭ întregĭ şi autoritatea morală a luĭ serveşte mult cauzeĭ luĭ Dreyfus. Nu se ştie însă dacă *Esterhazy* figurează în dosarul de acuzare a luĭ Sheurer-Kestner, căcĭ are şi unul de acuzare pe lîngă acel de dezvinovăţire.

*

Ziarul Englez „Pall-Mall Gazette» cuprinde o relaţie interesantă trimisă din Berlin. Se asigură că guvernul german ar fi dispus să autorize ambasada de la Paris de a garanta *prin jurămînt* lipsa de orĭ ce solidaritate între Dreyfus şi guvernul german, şi că acesta nu are nicĭ o cunoştinţă de Borderoul pentru care a fost condemnat căpitanul Dreyfus.

Toastul d-luĭ Barbu Păltineanu

Din cauză că în numărul nostru de Luni s'aŭ strecurat cîte-va erorĭ, reproducem azĭ toastul rostit de d. Barbu Păltineanu la banchetul *cerculuĭ de studiĭ sociale.*

De sigur un sentiment comun şi un gînd comun ne uneşte pe toţĭ în present şi sub un gînd comun vedem ziua de mîne; dar trecutul tuturor e departe de a se aseměna.

Astăzĭ un eminent bărbat al căruĭ nume nu rămîne necunoscut posterităţiĭ, D-l C. Exarcu (aplause), ne zĭcea că e sfărîmătură a fostuluĭ partid liberal-conservator;—vedem în mijlocul nostru pe D-l Panu fostul şef al grupuluĭ radical şi numeroşĭ aderenţĭ aĭ aceluĭ grup carĭ azĭ nu maĭ există; — eŭ, — eŭ staŭ ceva maĭ rĕŭ,—sunt un fost liberal-naţional (Ilaritate).

Nu e încă un an de cînd la o întrunire conservatoare în Galaţĭ, —prima întrunire în care mĕ manifestam serios în viaţa publică, — proclamam ruptura orĭ-căreĭ legăturĭ ce aş fi putut avea, măcar în imaginaţie, cu ceia-ce se numesce partidul liberal-naţional, începînd cu aceste cuvinte: „N'am încă onoarea de a face parte din partidul conservator dar am onoarea a nu maĭ face parte din partidul colectivist“ (aplause).

Eram stăpînit în acel moment maĭ mult de scîrba unuĭ trecut pe care'l regretam şi pe care căutam sĕ'l rĕscumpăr mărturisind în public rĕtăcirea mea. Astăzĭ un alt sentiment mĕ animă. Nu maĭ e scîrba trecutuluĭ care supravieţueşte în mine ci mulţumirea sufletească de a mĕ simţi închiegat şi închiegat pentru totdeauna în partidul conservator (aplause).

La ce sentiment datoresc această transformare? La ce sentiment se datoreşte că atîţea bărbaţĭ distinşĭ ce aŭ aparţinut la alte grupărĭ şi-aŭ lăsat casele lor, uniĭ şi-au dărîmat chiar casa pentru ca să vină să întărească casa conservatoare?

Eŭ cred că acest sentiment este convingerea ce avem cu toţiĭ că în starea actuală a instituţiunilor noastre este o datorie de patriotism de a face să avem partide tarĭ şi bine organizate iar nu de a le slăbi prin grupurĭ, disidenţe şi independenţe maĭ mult sau maĭ puţin sincere. Slăbirea şi fărămiţarea partidelor însămnează întărirea unor instituţiunĭ în detrimentul altora şi prin urmare deranjarea mecanismuluĭ statuluĭ (aplause).

Iar cînd e vorba de a alege între cele două partide carĭ stau faţă în faţă, examinîndu-le în mod imparţial şi desbrăcîndu-le de colorile sub carĭ se presentaseră imaginaţiuniĭ juvenile a multora dintre noĭ, cred iarăşĭ că o datorie de patriotism impune oamenilor sincerĭ şi cu ideĭ sănătoase de a veni să întărească partidul conservator (aplause).

Pentru ce, Domnilor? Pentru că el este singurul care astăzĭ şi pentru mult timp încă poate aduce un bine real ţăreĭ şi aceasta din causă că la dînsul găsim ideile folositoare unite cu *cinstea* sub toate formele! (aplause).

In adevăr, domnilor, este un fapt care există nu numaĭ la noĭ ci în toată lumea şi care e datorit imperfecţiunilor naturei omeneştĭ, un fapt pe care toată lumea îl ştie şi pe care nu ştiu de ce nu l'am mărturisi. faptul că în sinul orcăruĭ partid politic trăieşte şi un fel de societate de exploatare, un număr de indivizĭ carĭ nu sunt conduşĭ de cît de interesul personal.

Mi se pare. însă, că, pe cînd la conservatorĭ exploatatoriĭ sunt şi maĭ puţinĭ şi maĭ modeştĭ şi în orĭ-ce caz se ascund în umbră, la liberalĭ, cel puţin astă-zĭ, exploatatoriĭ aŭ copleşit pe puţiniĭ oameuĭ desinteresaţĭ ce le-aŭ maĭ rămas şi eĭ nu maĭ staŭ la fund ci aŭ eşit în faţă luînd parte la conducerea partiduluĭ şi formînd atmosfera partiduluĭ. (Aplauze).

Dar maĭ este şi o alt-fel de *cinste* care lipseşte partiudluĭ liberal,—aceasta fără reservă, — şi pe care o găsim în partidul conservator.

Aceasta e *cinstea politică* care după mine consistă în *sinceritate*. A gîndi una şi a vorbi alta, a vorbi una şi a face alta, a nu vorbi mulţimiĭ de cît spre a o ameţi cu vorbe sunătoare şi a nu privi principiele de cît prin prisma interesuluĭ de partid, iată şcoala detestabilă pe care a creai'o partidul liberal şi care a gonit şi va goni dintr'însul sufletele iubitoare de adevăr şi doritoare de progresul real al ţăreĭ. (Aplnuse)

De aceia eu voiŭ închina paharul meŭ în sănătatea adversaruluĭ celuĭ maĭ neîmpăcat al acesteĭ scoale vătămătoare, în sănătatea colegului nostru Nicu Filipescu (aplause). ţel care a ştiut să dezchiză largĭ uşile partiduluĭ conservator elementelor democratice ce nu'şĭ găsesc locul în atmosfera de ipocrizie a partiduluĭ liberal şi care a aprobat printr'aceasta că uneşte înţelegerea zileĭ de ierĭ cu sentimentul trebuinţelor zileĭ de astăzĭ şi cu credinţa în ziua de mîine (aplause prelungite).

In sănătatea autoruluĭ aceleĭ opere, scrisă cu înţelepciunea minţiĭ şi cu căldura inimeĭ, care se numeşte «Către un nou ideal» şi a căreĭ citire îţĭ lasă un sentiment de îmbărbătare sufletească care te face să crezĭ în viitorul acesteĭ ţĕrĭ. (Apl. repetate).

Cu astfel de credinţe şi cu astfel de oamenĭ, ca lucefirĭ aĭ generaţiuneĭ noastre ca Filipescu, Take Ionescu, Panu, încunjuraţĭ de o pleiadă de tinerĭ talentaţĭ şi devotaţĭ, lucrînd sub ochiĭ şefuluĭ autorizat al partiduluĭ şi aĭ fruntaşilor seĭ, printre cari salut aci pe dl. C. Olănescu (aplause), putem păşi cu încredere înainte căcĭ ziua de mîine este a noastră. (aplause prelungite).

ULTIME INFORMAŢII

Procesul soldatuluĭ Leff

Istoricul cauzeĭ. — Moravurĭ cazone Balul. — Bătaia.

Toată şedinţa de ierĭ a consiliuluĭ de războĭ a fost ocupată de prncesul soldatuluĭ Leff Iosef din regimentul Vasluiŭ. Proporţia procesuluĭ se datoreşte faptuluĭ că acest soldat, pe lîngă calitatea de evreŭ maĭ cumula şi pe aceea de a fi fiul luĭ Leon Leff, un bogataş din partea loculuĭ.

Iată faptele:

In noaptea de 5 spre 6 Iulie, sergenţiĭ regimentuluĭ din Vasluĭ, carĭ şi eĭ eraŭ constituiţĭ într'un fel de club, care dădeaŭ dese orĭ balurĭ la mahala, aŭ dat un bal la care aŭ asistat vr'o 6 domnişoare de văduve, împreună cu mamele lor.

Pe la oarele 2 în aceeaşĭ noapte, vine la bal şi Leff care până atuncĭ petrecuse la berărie. Leff dansază împreună cu sergenţiĭ şi apoĭ la un moment cînd duducile împreună cu sergenţiĭ ieşise din salon să se recorească, lăutariĭ cer un bacşiş la Leff. Aceste le făgădueşte 1 leŭ, dacă iĭ va cînta cîntecul cînd „luna Maiŭ“. Sergentul Bandac căruia cu 2 zile înainte Leff iĭ refuzase o sumă de banĭ, intra în *salon* şi face aspre observaţiunĭ luĭ Leff cum şi-a permis să pue să cînte din gură, căcĭ se scandalizază duducele. Leff nu raspunde nimic şi lăutariĭ încetează.

Pe la 4 dimineaţa începe o sfadă între sergenţĭ şi lăutarĭ. Sergenţiĭ n'aveaŭ cu ce plăti un rest lăutarilor şi aceştia le făceaŭ scandal. Duducele pleacă acasă eară sergenţiĭ cu lăutariĭ se duc la o crîşmă vecină. Acolo maĭ ieaŭ cîte ceva şi apoĭ serjentul Bandac care era obosit de petrecere, ce a băut căcĭ dese orĭ se răcorea la bal într'o crîşmă vecină. Aci Bandac cere prin sergentul Spaţiru 2 leĭ de la Leff pentru a plăti lăutariĭ. Leff le răspunde dacă aţĭ ştiut că n'aveţĭ banĭ pentru ce v'aţĭ tăcut de rîs cu balul.

La aceste cuvinte Bandac se repede cu înjurăturĭ la Leff care se afla la o masă, îl umfla de pept, îl scoate de la masă, ca să-l dee afară. Leff se apucă şi el de peptul luĭ Bandac. La uşă Bandac se împedeca de prag şi cade. Cu această ocazie se schimba atuncĭ maĭ multe lovituri între Bandac şi Leff. Intervine spaţiunĭ care iĭ desparte şi trimete pe Leff la închisoare.

Apararea a dovedit cu acte scrise aflătoare la dosar cum Leff era exploatat sergenţĭ şi chiar de grade maĭ marĭ. La pagina 34 a dosaruluĭ se afla o carte de vizită a unuĭ căpitan care scrie luĭ Leff următoarele: „aflîndu-mĕ aseară la bal s'a făcut eclipsă în pungă, te rog plăteşte tu garda subscriindu-mĕ pe mine şi lunĭ îţĭ voiŭ restitui baniĭ“.

Procesul s'a terminat abia la ora 8 Leff a fost condemnat la 3 anĭ închisoare. Pedeapsa cam mare—de şi după textul legeĭ e minimul—cînd te gîndeştĭ că provine din imprudenţă de a nu fi dat la timp ceĭ 2 leĭ trebuitorĭ pentru lăutarĭ.

Cînd î s'a citat sentinţa, soldatul care are înfăţoşarea dulce a unuĭ caracter blînd, a isbucnit în lacrimĭ desperate. A făcut însă imediat recurs.

Inainte de Leff a fost judecat serjentul Irvinca. dat în judecată pentru că a escortat fără armă pe Leff la consiliŭ şi a asistat la tocmala în care serjentul denunţător Bandac şi serjenţiĭ martorĭ cereaŭ banĭ de la Leff ca să tacă arătărĭ favoaabile la consiliu.

⁜

D-niĭ A. Steuérman şi D. Feder au rcuşit cu succes la examenul doctoratuluĭ al doilea.

⁜

«Suntem maĭ dezbinaţĭ de cît orĭ cînd» ar fi răspuns un aurelianist întrebat asupra situaţieĭ.

Şi ca un ecou al acestuĭ ţipăt al inimeĭ aurelianiste, «Drapelul» de azĭ scrie:

«*După ce au plecat toate trenurile* de la Bucureştĭ spre Vîrciorova, am primit *în sfîrşit*... şi noĭ, ca ziar, o invitaţie la banchetul din Craiova».

Nicĭ zahăr nu-ĭ maĭ trebuie!

⁜

Cu toată înăsprirea de relaţiĭ ce există între d. Sturdza şi aurelianiştĭ, un fapt se dă ca sigur şi anume că d. Eug. Stătescu a promis să dea concursul seŭ guvernuluĭ. Aşa cel puţin afirmă *L'Independance Roumaine,* care de un timp e bine informată în ce priveşte daraverile interioare ale colectivităţeĭ.

⁜

Curtea de apel secţia a II-a a admis apelul făcut de doamna Eliza Balş şi a anulat sentinţa tribunaluluĭ prin care doamna Balş a fost condemnată a plăti fiiceĭ sale, stabilită în Liège, o pensiune lunară de 800 leĭ.

Curtea a primit apelul d-neĭ Balş pentru motivnl că actul de paupertate a reclamanteĭ era eliberat de autorităţile din Liège, iar nu de autorităţile romîne.

Se ştie că în acest proces aŭ pledat domniĭ T. Ionescu şi M. Kornea.

⁜

Marchizul Pandolfi a sosit în capitală şi a descins la otel Continental, unde un mare număr de persoane distinse aŭ depus cărţile lor de visită.

Ar fi vorba să se organizeze şi un banchet în onoarea ilustruluĭ deputat italian.

⁜

Tribunalul de comerţ a cercetat astăzĭ cele două sensaţionale cererĭ de declarare în stare de faliment: acea a firmeĭ manufacturierilor Elias Tenenbaum & Co. şi a rachieruluĭ-berar, d. G. Stihi.

Ambele cauze aŭ fost amînate: acea privitoare la Tenenbaum pentru motivul că la citaţie nu s'a anexat un duplicat de pe cererea reclamantuluĭ, acea privitoare la Stihi în urma propunereĭ acestuia de a regula afacerea pînă în 8 zile, cînd va presinta şi bilanţul.

*

Celelalte 3 cererĭ în faliment privitoare la comercianţiĭ Buchman, Eskenasi şi Gruchol, aŭ fost de asemenea amînate.

*

Precum am prevăzut, curtea s'a pronunţat pentru juncţiunea apelurilor în procesul Ţenov & Co. S'a fixat termin noŭ pentru ziua de 22 a. c.

*

D. P. Th. Missir, avocatul d-reĭ Balş din Liége, a intentat astă-zĭ o nouă acţiune mameĭ clienteĭ sale, pentru alimente. De astă dată cererea s'a făcut pe hărtie timbru.

⁜

D. procuror Manea a descins ierĭ la locuinţa doamneĭ E. Corjescu, strada Golia, în casa căreia s'a operat un furt.

Victima susţine că furtul n'a putut fi comis de cît de un om al caseĭ. De oare-ce maĭ lipsesc oare-carĭ indiciĭ, studentul, acuzat de a fi autorul furtuluĭ, n'a fost chemat încă la interogator.

⁜

Judele instructor, d. Sculi, a luat ierĭ pînă tîrziu interogatorul luĭ Piele-Verde.

Şi pentru faptul că banditul se cam contrazice în depunerĭ şi pentru acel că vorbeşte cu anevoie, interogatoriul va maĭ dura 3 zile.

⁜

Detaliu complimentar în procesul soldatuluĭ Leff, condemnat la *3 anĭ* închisoare: soldatul a fost ţinut 4 lunĭ la secret, d'intre carĭ *2 după ce instrucţia fusese isprăvită*

⁜

Drapelul face spionagiŭ.

Iată ce spune el în numĕrul de astă-zĭ cu privire la banchetul de la Craiova:

«După cîte ni se afirmă, d-niĭ Nacu, C. Stoicescu şi Pallade, nu vor merge la banchetul din Craiova, unde aŭ fost invitaţĭ.

„D. Stolojan a fost vĕzut erĭ întrînd acasă la d. C. Stoicescu, fost ministru.

„Nu cunoaştem scopul acesteĭ visite, dar se bănueşte că era pentru a-l convinge pe d. Stoicescu să ia parte la banchet.

⁜

Rapoartele medicilor de plăşĭ arată că starea sanitară în judeţul Iaşĭ continuă a fi bună.

Cazurĭ izolate de scarlatină şi febră tifoidă, s'au declarat în comunele Codru şi Sîrca.

⁜

Licitaţiunĭ nuoĭ în pretoriul prefectureĭ de judeţ: la 8 decembre pentru procurarea vaselor necesare serviciuluĭ viticol; în ziua de 17 noembre pentru arendarea, pe timp de 5 anĭ, cu începere de la 23 April 1898, a moşielor statuluĭ din judeţele Botoşanĭ, Dorohoĭ, Iaşĭ, Neamţ, Suceava, Tutova, Tecucĭ şi Vasluiŭ; la 4 decembre pentru arendarea maĭ multor pădurĭ ale statuluĭ.

⁜

Primăria cantonuluĭ Bern a remis astă-zĭ prefectureĭ noastre de judeţ actul de deces al regretatuluĭ Leon Daniel, decedat la Interlaken.

⁜

Consiliul comunal, în şedinţa de ierĭ, a votat 12 pensiunĭ micĭ, un ultim credit de 11,000 leĭ cheltuiţĭ la recepţia perecheĭ regale; a scutit de taxele maximale balul clubuluĭ muncitorilor şi o representaţie a gimnasticuluĭ V. Negruţi. A ales o comisiune compusă din d-niĭ Al. Velciu, Costandache N. Ioan, cu însărcinarea de a da denumirĭ noilor şcolĭ primare.

O altă comisie, în care figurează domniĭ Velciu, Ghica şi Lepadatu, a fost însărcinată cu întocmirea unuĭ proect, privitor la exploatarea teatruluĭ. După ce se încuviinţează artiştilor Kneisel, Rădulescu şi doamneĭ Gălusca, de a li se da sala teatruluĭ, pentru nişte reprezentaţiĭ, cu preţul de 200 leĭ seral—şedinţa se rădică.

⁜

Astă-zĭ s'a înfăţoşat din noŭ înaintea s. I a tribunaluluĭ, procesul de ultraj, intentat de tipografiĭ fraţĭ Şaraga domnuluĭ C. Th-Codrescu.

In urma desistăreĭ reclamanţilor, procesul cauzeĭ a fost închis.

*

Camera de punere sub acuzare a curţeĭ de apel a trimis în judecată curţeĭ de apel din Dorohoĭ pe Dimitrie I. Epure şi Gh. Compu, acuzaţĭ de tălhărĭ şi pe Catinca Ciorninchi acuzată de pruncucidere: I. Andreĭ a fost trimis la juraţiĭ din Fălciu, acuzat de tălhărie.

*

Mîne, sămbătă, se va face tragerea la sorţĭ a juraţilor carĭ vor compune juriul în sesiunea din decembre.

⁜

In Monitorul oficial No. 12 Noembrie a. c. comitetul central de ajutor pentru incendiaţĭ şi inundaţĭ, sub patronajul M. M. L. L. Regele şi Regina, esprimă viĭ mulţumirĭ elevelor şcoaleĭ profesionale de fete, Sf. Sava carĭ au trecut cu succes cursurile şcoaleĭ şi carĭ au meritat a lua premii la finele anuluĭ şcolar 96—97 renunţînd însă la acele premiĭ, în suma de 192 leĭ 25 b. în favoarea victimelor inundaţiiler din cursul anuluĭ.

EPITROPIA GENERALĂ

a

Caseĭ spitalelor şi ospiciilor Sf. Spiridon

Face cunoscut, că în ziua de 4 Decembrie a. c. ora 2 p. m. se va ţine în camera acesteĭ Epitropiĭ Licitaţie publică orală pentru rearendarea moşieĭ Crăiniceniĭ din Jud. Dorohoi, proprietatea acesteĭ case pe contul actualuluĭ arendaş Avram Talmaciu pe restul periodului de 3 anĭ începător de la 23 April 1898—1901.

Concurenţiĭ sunt invitaţĭ a se presenta în acea zi, însoţiţĭ de o garanţie provisoriă în sumă de 2600 leĭ în numerar saŭ în efecte.

Condiţiunile se pot vedea în toate zilele de lucru în cancelaria Epitropieĭ serviciul administrativ.

No. 7752.

12 Noembre 1897.

EPITROPIA GENERALĂ

a

Caseĭ spitalelor şi ospiciilor Sf. Spiridon

Face cunoscut, că în ziua de 4 Decembrie a. c. ora 2 p. m. se va ţine în camera acesteĭ Epitropiĭ licitaţie publică orală pentru rearendarea moşieĭ Orăşeniĭ din jud. Botoşanĭ, proprietatea acesteĭ case pe contul actualuluĭ arendaş G. Y. Ladrier pe restul periodului de 3 anĭ începător de la 23 April 1898—1901.

Concurenţiĭ sunt invitaţĭ a se prezenta în acea zi, însoţiţĭ de o garanţie provizoră în sumă de 2300 leĭ în numerar saŭ efecte.

Condiţiunile se pot vide în toate zilele de lucru în cancelaria Epitropieĭ, serviciul administrativ.

No. 7746.

12 Noembre, 1897.

PUBLICAŢIUNE

In zilele de 6—20 Noembrie a. c. se vor vinde de bună voe prin licitaţie publică în comuna Vîrtişcoĭ (R.-Sărat) la viile Solomon Sibalis toată averea mobilă compusă din una sută miĭ deca de vin, vr'o 30,000 deca rachiŭ de prune, şi drojdiĭ de diferite grade, vase goale, mobilă de casă şi altele.

Vînzarea se va face en gros şi en detail, începînd de la un vas.

Pentru informaţiunĭ a se adresa saŭ la administraţia viilor saŭ la dd. Leibovitz et Vogel.

Dr. C. MICLESCU

OCULIST-OPERATOR

s'a mutat în str. Unirea, 6.

Consultaţiunĭ orele 2—4 p. m.

Fotografia „Chaland“

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ. Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărău, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

LEGĂTORI DE CĂRŢĬ
şi
Incadrare de Tablourĭ
a tipografieĭ „Dacia"
Iaşĭ, 42 Strada Golia, 42.

Execută, cu cea maĭ perfectă acurateţă şi promptitudine toate lucrările aingătoare de această branşă.

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTĬ
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţiile uzitatei

---

Dimineaţa şi Seara
CALDE DIN CUPTOR
CHIFLE, FRANZELE, COZONACĬ, PRAJITURI
Crafle, Turtă dulce, Posmacĭ etc.
LA
strada de Sus 168 **FERD. SZAKMARY** strada de Sus 168
Premiat de două ori cu medaliĭ de aur

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Dacă voiţĭ să beţĭ o cafea bună şi higenică cereţĭ la toate băcăniile
NUMAI
CAFEA REGALĂ
La fabricei A. WEINRER din Iaşĭ
Premiată la expoziţia din Paris 1889 cu MEDALIE DE ARGINT
Singurul surogat SPORNIC şi NUTRITIV care dâ cafeleĭ o AROMĂ şi un GUST FOARTE PLĂCUT. Analizele celor maĭ marĭ chimiştĭ aŭ gâsit-o cea maĭ PERFECTĂ şi CEA MAI HIGIENICĂ.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila
Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură*:
după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237.855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:
Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA"
de la COPOU, lîngă Iaşĭ
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

„DACIA"
TIPOGRAFIE-EDITOARE
Strada Golia 42—IAŞĬ—Strada Golia 42.

Atelierul este asortat cu caracterele cele maĭ moderne; efectuiază orĭ-ce lucrărĭ atingătoare de această artă, prompt şi în condiţiunile cele maĭ avantajoase.

FACTURI
Borderourĭ şi Compturĭ
Cărţĭ de vizită
REVISTE LITERARE ŞI ŞTIINŢIFICE
în orĭ-ce format şi limbă
Jurnale Cotidiane şi Hebdomadare
TEZE
SCRISORI COMERCIALE
Cărţĭ-adrese
BUDGETE DE ADMINISTRAŢIE
MANIFESTE, PLĂCĂRZĬ ŞI AFIŞE
în diferite culorĭ şi mărimĭ
etc. etc. etc.

ETICHETE
Bilete de logodnă şi de nuntă
MENIURI
CĂRŢI DE ABONAMENTE
CIRCULĂRI
CONDICI à SOUCHE
BILETE FUNERARE
FELICITĂRI
CĂRŢI DIDACTICE
CONDICI şi REGISTRE COMERCIALE
etc. etc. etc.

La Libraria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA"
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an	. . . .	40 leĭ
« 6 lunĭ	. . . .	20 «
« 3 lunĭ	. . . .	10 «

DE INCHIRIET

Renumita grădină „Chateau aux fleurs impreună cu o pivniţă foarte vastă şi o odaie-bufet.

Pentru informaţiunĭ a se adresa d-lu Administrator al tipografieĭ „Dacia".

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolt anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia în gă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 163 — EDIȚIA DE SEARA — IAȘI — SÎMBĂTĂ 15 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 și 15 ale fie-căreĭ lunĭ și se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iașĭ la Casa Administrațieĭ
In *județe* și *streinătate* prin mandate poștale
Un an în țară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Șase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAȚIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iași și județe *se primesc* numaĭ la Administrație
In streinătate, *direct la administrație* și toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserțiile și reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACȚIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

BANCHETUL DE LA CRAIOVA

Biletele de liber parcurs

E monstruoasă concepțiunea liberalilor despre lucrul public.

Cînd sunt în opoziție, nu recunosc guvernuluĭ nicĭ dreptul de a-și face datoria; și cînd sunt la guvern, dispun de avutul țareĭ ca de punga lor proprie. Intru aceasta nu cunosc nicĭ o piedecă și nicĭ o rezervă.

La 1894, d. Sturdza denunța peste graniță pe ministrul instrucțiuneĭ publice, că ajută, cu din baniĭ Statuluĭ, școalele romînești din Transilvania; și acum, la 1897, același Sturdza refuză să plătească profesorilor din Macedonia salariul pentru timpul servit în școalele romînești.

Din confuziunea voită, ce fac liberaliĭ între banul public și veniturile lor propriĭ, pe de o parte s'aŭ născut averile scandaloase ale atîtor calicĭ devenițĭ milionarĭ, și pe de altă parte s'aŭ zădărnicit întreprinderĭ cu caracter eminamente național.

Dar colectiviștiĭ sunt meschinĭ și hrăpareți nu numaĭ în chestiunile bănoase, a căror exploatare le-ar putea lăsa, cum zice fabulistul, „pufușor pe botișor" — nu; eĭ se coboară, cînd le vine la socoteală, pînă la înjosirĭ, unde mintea omuluĭ care se respectă nu 'ĭ poate urma.

Camera a dat un vot, în sesiunea trecută, prin care, în urma uneĭ propunerĭ din inițiativă parlamentară, ministrul de lucrărĭ publice era autorizat să acorde ziariștilor liber parcurs pe căile ferate ale Statuluĭ. Și ministrul, pe temeiul acesteĭ împuternicirĭ, a dispus să se dea, sub oare carĭ chezășiĭ puerile, cîte treĭ bilete pe lună pentru fie care ziar.

Privilegiul acesta, foarte plăcut ziariștilor și în special nouă, celor de la periferie, era, însă, nedrept întru cît era părtinitor. Cînd se refuză liberul parcurs tuturor celorl-alte bresle, nu vedem de ce s'ar acorda preseĭ — căcĭ pentru serviciile extraordinare pe carĭ le aduce publiculuĭ, însușĭ publicul suportă cheltuielile.

Parlamentul, însă, și ministrul lucrărilor publice aŭ fost de altă opinie. Și presa s'a bucurat pînă săptămîna trecută de această specială atențiune.

Dar de o dată, fără explicație și fără motiv aparent, d. I. I. Brătianu suprimă privilegiul și face cunoscut că, în urma uneĭ nouĭ dispoziții ministeriale, nu se maĭ acordă, ca pînă acum, bilete de liber parcurs pe căile ferate ale Statuluĭ.

Măsura miniatureĭ de excelență restabilea o stare de lucrurĭ, care se schimbase printr'o greșală — de aceea n'a emoționat pe nimenĭ. Curioșiĭ, însă, aŭ căutat să 'șĭ explice această bruscă revenire și iată ce s'a constatat.

Cînd parlamentul a exprimat dezideratul ca presa să poată beneficia de liber parcurs pe căile fierate, d. Ionel Brătianu credea că, cu această favoare, cumpără pentru tot-d'auna bunele grațiĭ ale acesteĭ a patra putere. Cu iluziile acestea s'a tot legănat minorul de la lucrările publice pînă săptămîna trecută, cînd un eveniment neașteptat a pricinuit o crudă decepțiune sufletuluĭ săŭ naiv.

Nu cu multă plăcere a urmărit d. Brătianu campania pe care 'ĭ a făcut-o presa cu prilejul inundațiilor de la Galați — dar atuncĭ s'a resemnat în speranța, că va fi lăudat pentru.... ortografia rezoluțieĭ de pe contractul pentru linia maritimă Constanța-Rotterdam. In această chestiune, însă, a fost combătut cu înverșunare de către chiar organele liberale, carĭ îĭ imputaŭ că a deflorat legea contabilitățiĭ generale a Statuluĭ, cînd a încheiat contractele respective.

De la data aceasta, entusiasmul ministruluĭ lucrărilor publice pentru ceĭ pe carĭ în simplicitatea-ĭ adorabilă, îĭ credea, poate, mercenariĭ seĭ, s'a răcit cu desăvîrșire — și dacă n'a revocat liberul parcurs chiar din momentul acesta, pricina e că se găsea pe drum într'o misiune *diplomatică*, în ziua, cînd a dat presa această dovadă concretă despre ingratitudinea eĭ tradițională.

Dar ocazia trebuia să'i se prezinte din noŭ.

Ca o amintire, se vede, despre trecerea sa prin minister, păpușa de la lucrările publice s'a apucat să'șĭ clădească o vilă la Sinaia — și pentru ca amintirea să fie maĭ trainică, a întrebuințat, pentru această construcție, oamenĭ din serviciul departamentuluĭ săŭ și drumul de fier pentru trasportul gratuit al materialuluĭ

Presa, vorbareață cum e ea, n'a păstrat secretul asupra acestuĭ rentabil debut al ministruluĭ colectivist — ba a dat amănunte, carĭ constituesc un întreg cazier.

De aci necazul excelențeĭ — nenecaz, care s'a manifestat prin suprimarea biletelor de liber parcurs.

Această procedare arbitrară dovedește că d. Ionel Brătianu socotea ca o grațiozitate personală supunerea s'a la dorința Camereĭ — grațiozitate pe care era liber s'o facă sau nu, după cum presa o merita orĭ ba.

Și ministrul a greșit. Presa n'a înțeles să renunțe la libertatea-ĭ de judecată, cînd a primit favoarea excepțională ce-i se acordase — și dovada despre aceasta, se vede în chiar indeferența cu care a primit supararea excelențeĭ. Și dacă d. Brătianu, confundînd o datorie cu un drept, și-a închipuit că mituește pe ziariștĭ cu un bilet de liber parcurs, a adus preseĭ o ofensă gratuită, pe care n'o merită de cît... miniștriĭ nedemnĭ.

G. Rădulescu.

OAMENI ȘI LUCRURĬ

Răsplata. — Printre noiĭ decorațĭ aĭ Iașuluĭ se află și d. Boniface-Hétrat. De sigur — nu pentru frumoasele versurĭ publicate în „Arhiva" și aiurea, nicĭ pentru traducerea faimosutuĭ cîntec al „Magalieĭ" a fost onorat d. Hètrat de către munificența sa ministrul de instrucțiune publică, ci în calitate de profesor al învățămîntuluĭ secundar, trecut în lista profesorilor: „bun de decorat."

Unde însă *cazul* d-sale devine interesant e că odată cu brevetul de decorare d-sa primi și „înlocuirea" d-sale la gimnaziul Ștefan-cel Mare unde ocupă catedra de limba franceză.

Ce-o fi însemnînd în limbagiul ministerial sau monitorial cuvîntul decorat, dacă nu un aviz dat cui-va, o recunoaștere că respunde în totul misiuniĭ și datorieĭ sale. Decorațiile împărțite corpuluĭ profesoral sunt poate singurele care pot da, maĭ puțin decît toate celelalte, loc la bănuielĭ și hipoteze sceptice orĭ malițioase.

De data asta însă lucrul nu va maĭ fi așa. Decorarea, sub domnia liberală, nu e incompatibilă cu umilința saŭ obijduirea. In aceeașĭ zi cu decretul decorăriĭ d. Haret poate trimite dascăluluĭ conștiincios și un altul de natura aceluia trimis d-luĭ Hétrat.

Cine știe. Vom ajunge poate într'un viitor apropiat sub regimul d-luĭ Fîntînaru să auzim:

— Cutare profesor a fost... docorat.

Și atuncĭ vom înțelege *înlocuit*.

Medalia va deveni astfeliŭ un semn în adevăr distinctiv și — distructiv, un feliŭ de *congediu* nelimitat.

O sentință militară

Cazul soldatuluĭ Leff. — Ce a făptuit acuzatul? — Consiliul din Iașĭ. — Un fapt de odinioare.

Ceea ce s'a întîmplat cu Iosef Leff, soldatul din Vasluiŭ, ie o adevărată tragedie. Judecata militară face atîtea victime, ea constitue un document atît de dureros, încît ne întrebăm dacă restul lumeĭ, care, din fericire, nu ie militară, n'are tot dreptul de a se gîndi serios la măsurile de luat pentru a pune o dată capăt uneĭ justiție atît de injuste.

Să fie mediul saŭ educația pricina, să fie lipsa totală de simț, văduvia complectă de umanitate — sunt ele, saŭ o parte din ele, pricina pentru care militariĭ daŭ sentințĭ atît de neconforme cu vremurile de azĭ?

Noĭ pricepem și severitatea, pricepem chiar ca omul de legĭ să aplice legea în toată vigoarea eĭ.

Dar ceea ce se petrece la judecățile militare, nu e nicĭ faptă de om, nicĭ efectul legeĭ: ie barbarie.

Căcĭ dacă sentințele colosale, ce se daŭ s'ar aplica la toțĭ de o potrivă și în același senz la aceleașĭ fapte — am spune, că așa este regimul militar: o mare excepție.

Dar cazul nu este acesta. Noĭ vedem prea mult sentiment, exces de hatîr, pentru gradele superioare și o furtună întreagă de pedepsĭ excepționale, aplicate gradelor inferioare, pentru fapte și maĭ inferioare.

Noĭ vedem tolerîndu-se furturĭ și abuzurĭ, vedem trecînd nebăgate în seamă torturile la carĭ soldațiĭ sunt expușĭ din partea superiorilor, am înregistrat mutilărĭ și sinuciderĭ, fructele acestor torturĭ — dar n'am văzut pedepsit vinovațiĭ saŭ, prin excepție măcar, un vinovat

Cazul soldatuluĭ Leff

Cel maĭ recent specimen de justiție militară este acel dat alaltăierĭ seara în procesul soldatuluĭ Iosef Leff. O sentință, prin care acuzatul este condemnat la 3 anĭ de zile, o sentință, care exilează un tînăr, pe un termin atît de lung, de restul lumeĭ, trebue să aibă ceva foarte serios la bază.

Ce a făptuit Leff? In zor de zi, după o petrecere lungă și obositoare, o ceartă se naște între Leff și un sergent, Bandac. Deja motivul certeĭ dovedește destrăbălarea din armată: superiorul ordonă soldatuluĭ, să plătească lăutariĭ și la refuzul acestuia, sergentul lovește pe soldat și acesta ripostează.

Acest fapt divers banal d'intre 2 oamenĭ turmentațĭ de băutură, s'a petrecut la cărciumă, într'un loc, unde superioritatea dispare, maĭ ales cînd superiorul se îmbată față cu inferiorul seŭ.

Dar la militarĭ faptele cele maĭ elementare, aŭ alt rost, li se dă altă interpretare, de cît la civilizațĭ.

Leff a fost dat judecățeĭ și deja prologul nedreptățeĭ era oribil. Soldatul a fost ținut la secret, după terminarea instrucțiuneĭ, care a durat 4 lunĭ.

La judecată s'a dovedit, că relațiunele dintre soldat și gradele superioare, dădeaŭ dreptul acestuĭ d'întăiŭ de a avea purtare rea: s'a găsit un bilet al unuĭ căpitan, care confiează soldatuluĭ taina, că se află jenat de banĭ și-l roagă, să-ĭ achite o datorie.

Faptul constitue o mituire, dar a fost comis de un grad superior și legea militară nu-și revarsă naivitatea de cît asupra soldaților. Treĭ anĭ de închisoare — pentru o simplă lovire, pentru replica la o lovire!

Ce ie de făcut?

Cazul luĭ Leff nu figurează singuratic în analele injustițieĭ militare. Consiliul de resbel al Iașuluĭ excelează, în specie, în această privință și cuvîntul de protestare al lumeĭ n'are avantagiul de a produce roade.

Codul milităresc trebue reformat saŭ judecata trebue dată pe mîna unor oamenĭ carĭ judecă lucrurile cu sînge rece.

Altmintrelĭ destrabalarea și mituirea vor trăi în pace, iar victime nevinovate vor fi tot atîtea, cîte procese caraghioaze vor fi.

Groază de armată

Sentințĭ de soiul acesteia sunt cauza principală pentru care armata inspiră desgust și groază. Sinuciderile și mutilările se înmulțesc, căcĭ, mulțĭ preferă moartea înaintea cazarmeĭ cu torturile leĭ și înaintea judecăților monstre.

Ne aducem aminte de cazul celor doĭ soldațĭ din Piatra N. al căror proces s'a petrecut tot în Iașĭ.

La 1 Noembrie 1896 se încasarmează în regimentul Răsboienĭ din Piatra N., recruțiĭ Radu V. Ioan și Lazăr Neculaĭ Gheorghe, ambiĭ din Dobrenĭ, ceĭ maĭ voinicĭ și maĭ frumoșĭ băetanĭ din sat.

Relele tratamente încep, deo-dată, a desvața recruțiĭ, de apucăturile de acasă. Toate mizeriile ieĭ le rabdă pînă în ziua de 13 Decembrie, cînd, întîlnindu-se prin dosul căzărmeĭ, ambiĭ încep a'șĭ vărsa focul inimeĭ și se hotăresc a fugi.

Dezertează și, în acea zi chiar, fug la un ferestreŭ lîngă Piatra N., pentru a găsi de lucru. Acolo li se respunde că, pentru moment, nu-ĭ nevoe de brațe, dar ca să vie altă dată.

Se făcuse noaptea și dezertoriĭ n'aveaŭ nicĭ un gologan ca să se adăpostească s'aŭ să-și astîmpere foamea. Se hotăresc atuncĭ a se întoarce în satul lor, cu jurămîntul, de a nu maĭ veni la cazarmă de cît doar morțĭ.

A doua zi, Lazăr Neculaĭ George, 'șĭ taie mîna stîngă — cu toporul. Cercetările, începînd imediat, nenorocitul, în mijlocul unor gemete îngrozitoare, povestește cum a fost pusă la cale mutilarea.

Primarul trimite vătăjeiĭ după celalalt fugit, Radu V. Ioan, pe care'l găsesc în casa uneĭ mătușe a luĭ. Radu este luat de acolo spre a fi dus la primărie și, de acolo, la cazarmă. In drumul spre primărie, eĭ trec pe lîngă unuĭ moș al luĭ Radu. Acesta cere voe să între în ogradă ca să-ĭ ceară un gologan moșuluĭ seŭ, pentru pîine.

Moșul luĭ Radu tăia lemne la un trunchiŭ. Mergînd în casă ca să aducă gologanul luĭ Radu, acesta luă toporul și, cu puterea băeatuluĭ de munte, 'șĭ aplică o lovitură în piciorul stîng — făcîndu-și o enormă tăietură în căputa aceluĭ picior.

Botezul Școalelor

Consiliul comunal a ales o comisiune compusă din d-niĭ Al. Velciu, căp. Constandache și Nicolae Ioan, cu însărcinarea de a da denumirĭ nouilor școale primare. Opinia.

Printr'o convențiune consimțită de toată lumea, animalele și ființele neînsuflețite a căror existență se regulează după anume norme, capătă cîte-un nume propriŭ cu care se înregistrează în matricula administrațieĭ de care atîrnă. Aceasta constituie un fel de stare civilă, după care se înregistrează lucrul saŭ dobitocul la partida luĭ respectivă.

Așa, caiĭ regimentelor de cavalerie poartă nume ilustre carĭ adesea ar face gelos pe un grande d'Espagna; vasele marineĭ sunt botezate ca copiĭ de prinț — și trăsurile de piață aŭ numere de ordine pentru a se putea distinge cu înlesnire birjarul care calcă regulamentele polițienești de cel care calcă pe trecătorĭ.

Tot așa e cu edificiile publice. Pentru a invita pe pungașĭ la precauțiunĭ riguroase, pe frontispiciul uneĭ clădirĭ scrie, cu litere uriașe: „Prefectura Poliție ĭ"; spre a atrage pe calicĭ doritorĭ de a vedea listele regale, pe alt edificiŭ scrie: „Primăria urbeĭ Iașĭ"; — și în fine pentru a indica viitorul *home* al colectiviștilor, pe poarta unuĭ palat se resfață, amenințător și suggestiv, cuvintele: „Penitenciarul Central".

In această ordine de ideĭ, consiliul nostru comunal a ales o comisiune din sînul săŭ care să dea nume nouilor școale primare. Ideea n'are nimic extraordinar dar compoziția comisiuneĭ dă de vorbit gurilor rele. In general, nănașiĭ aceștia se aleg dintre oamenĭ a căror profesiune îndreptățește prezumția că au reminiscențe literare, istorice sau alt-fel, pentru ca din isvoarele acestea să scoată mărgăritarele cu carĭ se împodobește de regulă fruntea edificiilor publice. Dar un fost slujbaș inferior, un brașovan în retragere și un tulumbagiu în neactivitate vor găsi cu greu, zice mahalaua, denumirĭ potrivite pentru niște instituțiunĭ culturale.

Cu bagajul cultural al comisiuneĭ comunale n'ar fi surprinzător ca școala din Tataraș, spre pildă, să se boteze „La peștele de aur", clădirea din strada Ghica Vodă „La mireasa națională", sau cea din strada Romînă „La englezul romîn".

Și greșala nu va fi a comisieĭ, ci a consiliuluĭ comunal, care crede că o fată cît de frumoasă fie ea, poate să dea alt ceva de cît ceea ce are. **Iwann.**

Psihologia convingerilor

Se petrec fenomene curioase în domeniul viețeĭ sufletești a omuluĭ. Fie-care zi, fie-care ceas ne aduce un proces nou, un complex neînțeles în convingerea și simțirea noastră; fie-care clipă distrugînd materialicește o parte din noĭ, e firesc că în același timp moralminte să se petreacă schimbărĭ în uzurĭ.

Dacă ar exista un mod de fotografie a crierilor noștri într'o consecuție de momente, noĭ înșine ne-am mira de schimbarea perpetuă, de modificarea bizară, dar necurmată, ce are loc în psihicul nostru.

Am primit o impresie; am ascultat un glas; am capatat o convingere; — știm noĭ în ce chip va dura impresia înregistrată, știm ce scară de forme va îmbrăca ea pînă într'o oară, pînă într'o zi, pînă într'un an?

Dacă mi-a trecut prin gînd reflecția aceasta, e că odinioară cetiiu lungĭ dărĭ de samă asupra obositoareĭ și deja plicticoaseĭ afacerĭ a trădătoruluĭ Drayfus.

E cine-va sau nu e nimenĭ *convins* de vinovăția acestuĭ criminal?

Dacă crima există orĭ ba — e partea altora, să cerceteze. Dar condamnarea se sprijină nu pe fapt — ca toate sentințele judecătorești de altfeliu — ci pe convingerea unor judecătorĭ.

Procesul psihologic, care determină o *convingere*, e interesant de studiat, dar și greu în același timp. Fiziologia e dezarmată în această privință; știința e puțin *convinsă* asupra acestuĭ punct.

Judecătoriĭ au luat loc pe fotoliĭ; în sala solemn aranjată pentru proces, atmosfera toată e suggestivă; împrejurările toate conlucrează în același scop; toate *vorbesc* cu o mută eloquență; toate șoptesc și afirmă.

Deja aceia, carĭ aŭ luat loc pe jelțurĭ știu, că aŭ venit să-și *întărească* convingerea, deja procesul mental e deschis și «dezbaterile» urmează într'o anumită direcție. Urmarea e ușoară, aproape *fatală*.

Odată mințile pregătite cuvîntul nu va fi un simplu cuvînt, rolul luĭ va fi înlesnit, puterea luĭ va fi crescută mult judecată înlănțuită de prevenție saŭ de intenție va fi ușor influențată și hotărîrea lesne formată.

In numărul sentințelor cîte se pronunță, știm noĭ cîte sunt întemeiate și cîte nu sunt? Știm noĭ, care moment anume, care intonație de frază a dat lovitură definitivă creînd o siguranță?

Și fiind-că e vorba de recenta întîmplare: nicĭ odată nu s'aŭ văzut maĭ vădite și maĭ numeroase schimbărĭ de părerĭ; nicĭ odată voințele n'au fost maĭ slabe, convingerile maĭ șubrede: Oamenĭ cu voință fermă; oamenĭ cu autoritate netăgăduită; publiciștĭ în afară de orĭ-ce bănuelĭ și maĭ presus de orĭ ce interese materiale; pasionațĭ împrejurul afacereĭ și artiștĭ aĭ condeiuluĭ — văd zilnic spulberîndu-se în propria lor simțire temelia convingerilor *tarĭ*, ridicate din elemente sigure.

Criteriu absolut ne existînd în tot ce cugetăm și știm, fenomenul expus e firesc Argumente și credințĭ se gonesc și se înlocuiesc, se combat și se dezmint reciproc. Un gînd și o cunoștință se bizue pe altele anterioare al căror izvor de asemenea stă în alte gîndirĭ, în alte cunoștințĭ — tot maĭ puțin sigure, tot maĭ puțin statornice.

Atuncĭ? In mod fatal la un moment dat o convingere, trainică în aparență, se năruie. Ea însă s'a materializat oare-cum în noĭ, ea a trăit în fosforescența crieruluĭ nostru și s'a hrănit din viața elementelor luĭ. Deslocuirea eĭ nu se face uneorĭ fără o reală participare a *simțiriĭ* noastre — în senzul fizic și moral, durere, rușine et caetare.

*

Uneorĭ însă nicĭ noĭ nu ne dăm samă de modul în care piere convingerea noastră, după cum nu pricepem în ce chip s'a născut. Ineepută oare-cum fără voia noastră ea piere în nimicul distrugător.

Este Rochefort *convins* de vinovăția luĭ Dreyfus? Este Scheurer-Kestner *convins* de nevinovăția acelueaș? E probabil. Ceea ce însă e sigur, e că ambele convingerĭ sunt cu desăvîrșire protivnice una alteia. Ele sunt însă împărtășite de miĭ și miĭ de oamenĭ. Imaginați-vă proporția și meditați asupra *procesuluĭ psihologic*. Dacă ceĭ doĭ numițĭ am admite, că sunt materialminte *convinșĭ*, în mod

palpabil—lucru imposibil—sau cel puțin *sincer* convinși, ce să credem de masele fără număr, care nicĭ odată n'au avut putința de a se asigura pe deplin despre o asemenea misterioasă afacere?

Cu toate aceste ea pasionează și interesează: se discută și se comentează pretutindenĭ. Milioane de oamenĭ sunt *convinși* de convingerea lor în această privință. Ce noroc că convingerile acestea se însărcineaza ele singure, să se dărîme saŭ să se schimbe.

Rodiun.

OPINII ȘI REFLECȚII

GRAMATICĂ

— —

O întrebare care mi-o pune gîndul cu obsesiune.

Oare sutele de privirĭ care se părindează rînd pe rind orĭ simultan, zilnic și în cursul vremeĭ asupra prozeĭ ce se tipărește în gazete, în ce chip resfrîng ele *modul* în care ceĭ chemați saŭ nechemați aștern cugetările saŭ imitațiele acestuĭ obiect de fantazie, în ce chip știŭ eĭ să le îmbrace în haina materială a tiparuluĭ-marfă?

De vremĭ îndelungate graiul se făurește și se mlădie în para lupteĭ pentru traiŭ; el se formează și se plasticizează, se precizează și se statornicește zi cu zi, ceas cu ceas, clipă cu clipă, cerîndu-se ca prin sita întîmplărilor și traiuluĭ variat și din ce în ce maĭ bogat.

Graiul! El nu însamnă nimic; el nu are nicĭ-o formă palpabilă, el nu e vizibil nicĭ plastic. Dar din moment ce el e așternut—, din moment ce devine *scris*, lucrul se schimbă. Aci legile omenești s'aŭ amestecat și aŭ complicat totul; aci arta a luat locul firescului, aci oamenii, asămănătorĭ în de eĭ, încep a se diferința, a nu se potrivi, a nu se recunoaște.

*

Reflecțiile îmĭ sunt trezite de priveliștea urîtă a unor bizare producțiĭ de provincie. Noĭ am început — prin o modă, probabil — să ne plîngem de proletariat, de luptă pentru traiŭ, de pletora oamenilor culți, de prisosul bacalaureaților, de numărul licențiaților. Cum se explică doară fenomenul acesta trist, atît de trist și de scîrbos să nu vedem *măcar* elementarele legĭ gramaticale respectate și *impuse* elementuluĭ gazetăresc? Prin ce privilegiĭ societatea poate fi *atacată* de o clasă de oamenĭ cînd atîtea clase cu dascalĭ gratuiți a stat la îndămîna tuturor atîta vreme. Prin ce bizară pretenție atîția oamenĭ teferĭ să fie scutiți de tributul atît de modest în schimbul retribuțieĭ lunare: cunoștința gramaticeĭ?

*

Nu știŭ cum or fi alțiĭ. Dar în momentul acesta mă obsedează foaia tipărită cu litere marĭ, mă doare, nu știu de ce, gîndul că nu există putința de a controla și a reprima abaterile acelea zilnice, nenumărate, inofensive dar înjositoare. N'am călcat și noĭ pe drumul progresuluĭ? N'am gustat și noĭ fructul mareĭ culturĭ și aĭ serioaseĭ civilizațiĭ? De ce atuncĭ, că în *nicĭ-o* altă țară din lume gazetăria noastră nu cere încă *tuturor*, fără escepție, în afară de o modestă aptitudine și cultura, neîndoioasa cunoaștere a legilor fonetice și gramaticale.

Nu știŭ ce-o fi vrînd gazetarul a căruĭ proză îmĭ căzu odinioară sub ochĭ—nu știŭ bine anume. Dar îmĭ pare că polemnizază cu un „confrate" pe care voește *al* demasca; pe care-l condamnă „a *numaĭ* scrie", pe care *la* denunțat opinieĭ publice și „*oricu'i*" ca să „*nuĭ*" maĭ dea nimenĭ un pic de considerație.

Și ce luptă de *acord* între subiect și predicat, ca luptă și cîte subiecte sacrificate pe altarul *Verbuluĭ* zeŭ neîndurat și pretențios ca Iehova însuși.

Leandru

Teatru-Muzică-Arte

— —

DEMI-MONDE

Cîte-va zecĭ de staluri ocupate, cîte-va lojĭ, un număr de balcoane și galeriĭ — în sfîrșit o aparență de ceva maĭ populat ca de ordinar avea teatrul nostru aseară.

Să fi fost piesa luĭ Alexandru Dumas? Să fie continua propagandă a preseĭ locale? Ne e indiferent, dar, pare-se, un curent de simpatie se manifestă în favoarea teatruluĭ și noĭ nu dorim, decît să sufle curentul mereŭ în această direcție.

Piesă de salon și de moravurĭ, un nesfîrșit de proză dialogată, Demi-monde, trebue să fi dat mult de lucru actorilor noștriĭ și ți-e jale în adevĕr, cînd te gîndești, că atîta muncă se cere pentru ca să aparĭ o singură dată, mult de două orĭ pe scenă. Cine ar fi acela, care să dea cu piatra în.... cușca suflioruluĭ?

Rolurile se știaŭ relativ bine aseară, cu deosebire d. Ionescu și d-na Kuzinski, care aveau cel maĭ mult de vorbit. Ne grăbim fiind că am citat nume, să aplaudăm succesul d-luĭ Ionescu. Un tip de „m'en fiche", amestec de inteligență și bizantinism—de „canalie simpatică" s'ar zice în culisele teatruluĭ, așa e tipul luĭ Olivier de Falin, personagiu principal al pieseĭ luĭ Dumas-fiul.

Domnul Ionescu interpretează în inteligență și abilitate rolurĭ de asemenea natură. D-sa muncise mult pentru rolul de aseară, învățase mult, dar a avut mulțămirea unor sincere aplauze.

D-luĭ Sturza-Doria —Raymond de Najac—i-ar veni maĭ lesne, ca d-luĭ Ionescu, să ție rolurile de salon, date fiind și însușirile fizice, prezența, maniera, de care dispune. Lipsește însă ce-va în accent, în libertate, în dezinvoltură; d-sa are aerul prea... cinstit—dacă nu pare paradoxală expresia;— concentrează vorba; apasă accentele, chinuește uneorĭ fraza și nu are încă totdeauna aierul artistuluĭ-format, artistuluĭ rutinat, care nu se maĭ emoționează, nu maĭ *cugetă* în scenă.

La a doua reprezentație—căcĭ ar fi păcat să nu se maĭ repete *Demi-monde* — suntem siguri, că d. Sturdza va fi maĭ aproape de perfecta interpretare a frumosuluĭ rol din piesă.

Ne-a rămas să cităm pe d. și d-na Kusinski. Suzana, baroana d'Ange nu e un rol ușor și lumea a remarcat dificultățile, ce avuse de învins artista pentru a reuși, precît a reușit d-na Kuzinski aseară. In actul IV, întîlnirea violentă a Suzaneĭ cu Raymond de Najac a fost una din scenele cele maĭ bine jucate.

D-na Pruteanu, a dat, ca totdeauna roluluĭ gingășie mare cu care știe să interpreteze totdeauna rolurile marĭ și rolurile de a doua mînă, dacă maĭ poate fi vorba de rolurĭ secundare la artist de rangul întîĭ.

L.

DREYFUS-ESTERHAZY

— —

Afacerea nu s'a maĭ complicat cu alte fapte. Zvonul că și un al treilea ofițer ar fi amestecat în această chestiune, se desminte prin *Figaro* de senatorul Kestner.

Aceiași gazetă află din Berlin, de la un ofițer superior, că în această afacere nu există, nicĭ șpionĭ, nicĭ trădătorĭ, ci numaĭ șarlatanĭ. Un șarlatan l'a demascat pe Dreyfus, i-a imitat scrisoarea pe acel borderou fatal. «Căutați în afacerea aceasta, în adevăr tragică, pe șarlatanul care, în schimbul uneĭ sumĭ de banĭ, a procurat și tradarea și trădătorul»—a zis ofițerul berlinez corespondentuluĭ luĭ *Figaro*.

*

Privitor la scrisoarea pe care Wilhelm II ar fi trimis-o luĭ Hohenlohe, pe atuncĭ ministru al Germanieĭ în Franța, scrisoare în care împăratul vorbea de nevinovăția exportatuluĭ, *Journal* publică o scrisoare a luĭ Lafargue, pe atuncĭ secretarul luĭ Casimir-Périer. Lafargue nu crede că scrsoarea, dacă ea a existat, să fi fost supusă fostuluĭ president, care, într'un asemenea caz, s'ar fi aflat, în adevăr, într'o posiție fașă.

*

Clemenceau apără pe Dreyfus în ziarul *Aurore*. «N'au voit să arăte luĭ Dreyfus manuscrisul fatal, pe care el l'ar fi putut examina și în ce privea originea și în ce privea conținutul. S'au creat ușĭ închise în ușĭ închise și judecătoriĭ au considerat periculos documentul care a desonorat pe fostul căpitan. Astă-zĭ, însă, lumină s'a făcut și documentul fatal va fi publicat prin ziare».

Ziarele amice luĭ Esterhazy, au început a păstra o tăcere caracteristică.

*

Un alt fapt caracteristic s'a petrecut alaltăieri în senat. In momentul în care eroul afacereĭ, Seurer-Kestner, întră în sala senatuluĭ, el fu primit cu ovațiunĭ la care se asociară maĭ mulțĭ miniștri și prezidentul Loubet.

INFORMAȚII

— —

Drama din Brăila

Relațiunea Opinieĭ,—Doctorul Don-Juan.—Atentatul.—Declarațiunile domnișoareĭ.—Morfina în dragoste.

Relatasem în numărul nostru de marți cazul petrecut la Brăila între o domnișoară și un doctor, Deși posedam deja atuncĭ toate amănuntele acesteĭ drame, ne-am ferit a le comunica lectorilor, ne-am ferit chiar a da numele eroilor—dintr'un sentiment ușor de înțeles. Dar, astă-zĭ cînd toate ziarele se ocupă de acest fapt, spunînd pe nume eroilor, indiscrețiunea nu maĭ are loc.

Publicăm așa dar relația importantă pe care ni-a trimis-o un amic din Brăila:

Orașul Brăila este de ierĭ într'o mare emoțiune din cauza uneĭ drame pasionale. Dste vorba de două persoane destul de bine cunoscute în societatea bună din Brăila și din Bucureștĭ, d. dr. Bastache și d-ra Gorjan.

Pe la oarele 7 jum., d. dr. Bastache, d. Gr. Dianu, directorul oenitenciarelor și substitutul Filodor, așteptau pe prefectul Culoglu să prînzească împreună. Primind o telegramă că prefectul nu poate veni, cîte-și treĭ aceste persoane trecură din club în restaurantul Bally spre a prînzi.

Pe la oarele 8 și jum., cînd persoanele de maĭ sus eraŭ spre sfîrșitul meseĭ, toată lumea din restaurant, văzu o doamnă 'naltă, destul de bine îmbracată, care intră repede în restaurat, se îndreptă cu iuțală către masa unda era d-rul Bastachee și-ĭ strigă, scoțînd un revolver:

Miserable, tu m'as rendue malheureuse!

Apoĭ trase. Revolverul nu luă însă foc.

Primul moment de emoțiune trecut, d-niĭ Dianu și Filodor săriră și desarmară pe acea damă. Rămasă fără armă dama începu a lovi cu furie pe dr. Bastache cu palmele, îĭ aruncă în cap farfuriile, paharele și tot ce găsi pe masă. Lumea din restaurant intervenind, doamna se duse la hotelul *Bristol*, unde descinsese, fiind venită cu trenul de 7 și jum., dimineața.

După cîte-va momente, tot orașul aflase cele ce se petrecuseră, Parchetul încunoștiințat. procurorul se prezintă la hotelul *Bristol* și luă interogatoriul acesteĭ femeĭ. Ea respunse:

— Mă numesc Elena Gorjan; sunt fata generaluluĭ Gorjan și vară bună cu soția mizerabiluluĭ pe care regret că nu l'am putut omorî. Ca rudă ne vedeam foarte des și eram într'o intimitate explicabilă.

Acum cîțĭ-va anĭ mizerabilul începu să'mĭ facă curte și se insinua în mintea mea prin toate mijloacele. Pentru a mă seduce, mișelul nu s'a dat în lăturĭ de la nimic: 'mĭ-a promis chiar că va divorța și că mă va lua în căsătorie, dar toate în zădar, căcĭ de și prea tînără, avuĭ forța să rezist propunerilor luĭ ademenitoare.

Acest mizerabil văzind că nu voĭ ceda dorințelor luĭ, a abuzat în modul cel maĭ laș de dreptul pe care'l are de a ordona narcotice.

Mă aflam cu bunică-mea la Lacul Sărat, în anul 1894. Canalia aceasta era medicul băilor. El se ținea de mine, necontenit și o mărturisesc, începusem a'l iubi. Nu cedam însă poftelor luĭ, pentru că mă gîndeam destul de serios la rușinea acestuĭ fapt.

Atuncĭ omul acesta recurse la un mijloc criminal spre a mă avea: Mă adormi cu morfină pe mine și pe bunică-mea și stăpîn pe mine îșĭ satisfăcu poftele bestiale.

Nu vă pot descrie desperarea ce m'a cuprins cînd deșteptîndu-mă mă văzuĭ necinstită. Ar fi trebuit să omor atuncĭ pe ticălosul care m'a nenorocit.

Ah, dacă nu l'ațĭ văzut cum plîngea și se scuza cu patima nebună ce zicea că simte pentru mine!

Posed scrisorile luĭ din acea vreme.

Cu vorbe meșteșugite căuta să mă facă să-ĭ ert fapta scîrboasă și, după cum vĕ veți putea convinge din citirea acelor scrisorĭ, îmĭ promitea că va repara totul luîndu-mă de soție. Pentru a mă înșela mișelul începu chiar acțiunea de divorț contra nevesteĭ sale.

Prin asemenea mijloace îmĭ cumpără tăcerea.

Dar faptele ajunseră la urechile tatăluĭ meŭ, care mĕ goni din casă fără milă.

Ce să mĕ fi făcut? Să mĕ vĕd căzută așa de jos, eŭ care aveam relațiĭ în lumea cea maĭ bună!

Nicĭ o dată n'o să-și poată închipui cine-va ce am suferit cînd m'am văzut izgonită avînd să înfrînt disprețul uneĭ lumĭ, să îndur toate batjocurile!...

In așa situațiune, nu-mĭ remînea decît saŭ să mĕ omor, saŭ să mĕ duc la acela din pricina căruia mi se trăgeaŭ atîtea rele și care zicea că mĕ iubește. Aveam banĭ. Am fost metresa tîlharuluĭ onoareĭ mele timp de șease lunĭ, în care mi-a tot dat parale.

El începuse a mĕ neglija și aflaĭ că întreținea relațiunĭ cu o servitoare. Durerea mea a fost nemărginită. Cu toate acestea n'am pierdut orĭ-ce speranță. Credeam că mișelul va reveni la sentimentele pe carĭ maĭ tîrziu m'am convins că nu le-a avut nicĭ-odată.

In această vreme, muri bunica mea, lăsînd o bună parte din moștenire verișoareĭ mele, soția doctoruluĭ. Lacom de banĭ se ducătorul meŭ începu imediat tratativele de împacare cu nevasta sa.

In fața acestora, venii în Brăila și încercaĭ pentru ultima dată să-l decid să mĕ ia de nevastă. In zadar, mi-am văzut atuncĭ toate speranțele mele nimicite, mi-am dat seama de toată nenorocirea pe care ticălosul mi-a adus-o și desperată m'am hotărît să-mĭ răzbun.

Dacă'mĭ pare rĕŭ, e că n'am reușit.

Arestați-mĕ, judecați-mĕ, nimic nn-mĭ maĭ pasă.

Disprețul lumeĭ l'am simțit de mult și greŭ de tot.

Ce maĭ am de perdut? Voĭ ști cel puțin să arăt în fața justițieĭ toată ticăloșia de care e capabil acest demon care trăește din nenorocirea altora».

Nenorocita fată a fost arestată și va fi trimeasă înaintea Curțeĭ cu jurați pentru tentativa de omor nereușită.

— —

D. Haichel Neustate a anunțat polițieĭ că, în drumul d'intre strada Pașcanu și Eternitatea, a perdut un inel în valoare de 2,500 leĭ.

— —

Mercurea viitoare se va face la Odobeștĭ, în saloanele oteluluĭ Dimitrescu, căsătoria domnișoareĭ Rebeca Kaufman cu d. Adolt Bercovicĭ, fiul cunoscutuluĭ librar din Dorohoĭ.

Felicitărĭ.

— —

Soldatul Leff, condemnat la 3 anĭ închisoare, a declarat recurs. El va fi apărat probabil de d. locotenent Theodorescu.

— —

Procesul luĭ Smădu, fost intendent comunal, va fi reluat astă-zĭ de secția a II-a a tribunaluluĭ.

*

A II-a secție a curțeĭ a cercetat ierĭ apelul luĭ Mîntu Bușilă, geambaș în Galați, alegător al col. I, dat judecățeĭ pentru tăinuirea unuĭ cal.

Pe cînd Mîntu aștepta hotărîrea curțeĭ prin care s'a văzut condemnat la 4 lunĭ închisoare, geambașul. intrebat de un avocat asupra culoareĭ sale politice, respunse că este liberal nestrămutat.

— Find-că și d-ta și liberaliĭ vĕ ocupați de geambașlicurĭ—replică avocatul.

— —

Locotenentul Carp condemnat la 2 lunĭ închisoare, a fost eliberaĭ ierĭ, în urma expirăreĭ pedepseĭ și a renunțăreĭ comisaruluĭ regesc de a face recurs.

Eliberatul s'a presintat tot ierĭ la comenduirea piețeĭ și a fost imediat *denunțat* generaluluĭ că a venit într'o „elegantă birjă trasă de 2 caĭ".

*

Sergentul Ivanca, despre cazul căruia am vorbit și ierĭ, a fost condemnat la 6 lunĭ închisoare, pentru călcare de consemn, care consistă din faptul că escortase fără armă pe soldatul Leff.

— —

Ministrul justițieĭ a propus domnuluĭ Stoenescu, substitut de procuror de a fi permutat șef de parchet la Tulcea.

Dacă d. Stoenescu va primi propunerea, procuror la Iași va fi numit d-l Gheorghe Kernbach (Gh. din Moldova).

— —

Almanachul Dacia, *lucrare care se tipărește sub îngrijirea d-luĭ I. L. Carageale, a apărut de sub teascurile tipografieĭ* Dacia.

O minune de artă grafică, almanachul acesta, în care sunt reunite producțiunĭ de ale maĭ tuturor maeștrilor, va fi o surpriză plăcută pentru cititoriĭ obicĭnuiți să nu găsească, în lucrările de asemenea natură, de cît materia mediocră și banală cu care se umplu de regulă calendarele.

— —

Pentru Duminică, 16 Noembrie, se pregătește, în Iașĭ, un meeting de protestare în contra proectuluĭ de lege al ministruluĭ de lucrărĭ publice cu privire la construirea antrepozitelor de cereale.

Intențiunea guvernuluĭ va fi lămurită cu această ocazie pentru ca Ieșeniĭ să vadă ce vitreg este pentru dînșiĭ partidul care ne guvernează.

Intrunirea se va ține în sala Pastia, la orele 2 p. m. Intre alțĭ oratorĭ va lua cuvîntul d. N. Fleva, deputatul colegiuluĭ întîiŭ de Prahova, și d. A. D. Xenopol, profesor universitar.

— 6

Declarațiunele pe carĭ banditul Piele-Verde le-a făcut judeluĭ instructor, sunt tot din faptele comunicate la timp în *Opinia*.

Astă-zĭ s'a răspîndit svonul că Piele-Verde ar fi murit în spitalul penitenciaruluĭ. Faptul nu s'a adeverit. Banditul a fost adus la 12 ore la tribunalul secția I-a, pentru confirmarea mandatuluĭ.

Piele-Verde se află în aceiași stare de deprimare. Picioarele i s'aŭ umflat astfel în urma loviturilor ce a primit, în cît nu maĭ poate umbla. El a fost purtat pe umerĭ de 2 gardienĭ și în această stare s'a prezintat tribunaluluĭ, care, bine-înțeles, a confirmat mandatul de arestare.

— —

Autoritățile ruse aŭ admis expulzarea din Chișinău a soldatuluĭ Vasile Făină, din regimentul Racova No. 25.

Numitul a fost predat autorităților romîne, la Ungheni.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

20)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

II

Atuncĭ, Mège îl întroduse pe Petru în sala pașilor perduți, vastă și rece, în care se află Laocoon și Minerva în bronz, cu zidurile goale, pe care le lumina, lumina palidă și tristă a zileĭ de iarnă, care pătrundea prin ferestrele înalte, ce dădeaŭ înspre grădină. In momentul acela era plină și aproape încălzită de o mare agitație, de grupele numeroase, care stationaŭ, de alergăturele continue al celor, care se grăbiaŭ. Se aflaŭ deputați, ceĭ maĭ mulțĭ, apoĭ jurnaliștĭ, și simpli curioșĭ. Era un sgomot foarte mare, din cauza conversațiunelor violente, a exclamațiunelor, a rîsetelor în mijlocul uneĭ gesticulărĭ pasionate.

Intoarcerea luĭ Mège, în acest tumult, păru, că îndoește zgomotut. Acesta era înalt, slab, destul de răŭ îngrijit, deja bătrîn și usat de ceĭ patru-zecĭ și cincĭ de anĭ, cu ochiĭ arzătorĭ de tinerețe, scînteetorĭ în dosul sticlelor binocluluĭ, ce nu părăsea un moment nasul luĭ subțire și coroet. Fusese bolnav de tuse, avea vorba întretăiată, dar caldă și nu trăia de cît prin o voință fermă de a realiza visul societățeĭ viitoare, vis care-l urmărea în toate părțile. Fiul unuĭ doctor sarac dintr'un oraș de la Nord, căzut de tînăr pe pavajul Parisuluĭ, trăise sub imperiŭ din jurnalismul mic, din serviciurĭ fără de importanță, își făcuse o reputație însamnată de orator în întrunirile publice; pe urmă, după resboiŭ, devenit șeful partiduluĭ colectivist prin credința inflacarată, prin extraordinara activitate a temperamentuluĭ seŭ de luptător, reuși însfîrșit să între în Cameră; și foarte documentat, se luptă acolo pentru ideile sale cu o voință, cu o îndărătnicie neîmpacată, ca un doctrinar, care dispusese de lume după credință luĭ, regulînd de maĭ înainte, bucată cu bucată, dogma colectivismuluĭ. De cînd se rîdicase ca deputut, socialiștiĭ din afară nu maĭ vedeaŭ într'însul de cît un retor, un dictator în fond, care nu se sforța spre a preface pe oamenĭ de cît pentru aĭ cuceri credinței luĭ și aĭ guverna.

— Știți ce se petrece? întrebă dînsul pe Petru. Haĭ? încă o faptă curată!.... Ce vreaĭ? sîntem în glod pănă la urechĭ.

Capatase o adevărată simpatie pentru acest preot, care era atît de blînd cu suferinziĭ, atît de doritor de o regenerare socială. Și preotul, însușĭ, sfîrși prin a se interesa de acest visător autoritar, hotărît să facă fericirea oamenilor fără de voia lor. Il știa, că era sarac, că-și ascunde vieața trăind cu o femee și patru copiĭ pe carei-ĭ adora.

— Te gîndești, cred, că nu sînt cu Sagnier, reluă dînsul. Dar, însfîrșit, pentru că el a vorbit astăzĭ dimineață, amenințînd, că publică lista numelor tuturor acelora, carĭ s'aŭ înfruptat, noĭ nu putem tăcea, ca și cînd am vea aerul că sîntem complicĭ. E mult timp de cînd e îndoială asupra afacerilor necurate a acesteĭ echivoce societățĭ a drumurilor de fer africane. Dar ceea ce e maĭ răŭ e că doĭ membri din cabinetul actual sînt vizați; pentru că, sînt acum treĭ anĭ cînd Camerele se ocupară de emisiunea Duvillard, Barroux era la interne și Monferrand la lucrărĭ publice. Acuma cînd aŭ revenit, cel dintăĭ la interne cel de al doilea la Finanțe, cu prețedința consiliuluĭ, e posibil să nu-ĭ forțăm să ne informeze asupra lucrărilor lor de altă dată, în interesul lor chiar?..... Nu, nu! dînșiĭ nu pot să maĭ tacă, am anunțat. că-ĭ voiŭ interpela astăzĭ chiar.

Inștiințarea aceasta a uneĭ interpelărĭ a luĭ Mège, era aceea, care făcea ca culoarele să fie așa de încurcate, în urma grozavuluĭ articol din *Vocea Poporuluĭ*. Petru rămăsese puțin amețit de toată istoria aceasta, care cădea peste preocuparea sa unică de a scapa pe un mizerabil de foame și moarte. Cu toate acestea asculta fără să înțeleagă bine explicațiunele pasionate ale deputatuluĭ socialist, în timpul acesta sgomotul se mărea și rîsetele aratară mirarea, că-l vede în vorbă cu un preot.

— Sînt niște dobitocĭ! murmură el plin de dispreț. Cred eĭ poate, că's mîncător de preoți?... Vă cer ertare scumpul meŭ domn Froment. Așezați-vă pe banca aceasta și așteptați pe Fonsègue.

Iar dînsul se aruncă în mijlocul mulțimeĭ. Petru înțălese, că cel maĭ bun lucru, într'adevăr, e de a se așeza liniștit și să aștepte. Mediul îl cuprindea, îl interesa, îl făcea să uite pe Laveuve pentru a fi cuprins de pasiunea crizeĭ parlamentare, în care se găsia aruncat. Abia ieșise din înfricoșata afacere a «Panama-leĭ, dînsul, urmărise drama cu neliniștea unuĭ om, care așteaptă în fie-care sară alarma, care să sune ceasul ultim a bătrîneĭ societățĭ în agonie. Și iată că o altă mică Panama reîncepea, o nouă pîrîitură a edificiuluĭ putrezit, faptă frecventă în parlamentele din toate timpurile, pentru toate afacerile marĭ de banĭ, dar carĭ luaŭ o gravitate mortală în împrejurările sociale în care se petrecea.

(Va urma).

Cota oficială

— —

Brăila 13 Noembrie 1897.

Grîu maxim leĭ 11.76 hect. de 73 kgr. 100 m. Grîu minim leĭ 9.25 hect. de 66 kgr. 100 gr. şlep. Porumb colosat minim 6 hect. de 79 kgr. 300 mag. Porumb colorat maxim leĭ 6.50 hect. de 79 kgr. 300 mag. Orz maxim leĭ 4.45 hect. de 57 kgr. mag.

Cereale sosite pe uscat 1700 hect. Cereale sosite pe apă 35000 hect.

Cereale vîndute 84080 hect. şi 5 vg.

Constanţa 13 Noembrie 1897.

Orz 2000 hect. cu 4 leĭ hect. In 250 hect. leĭ 12.50. Secară 300 hect. leĭ 50. Meiŭ 160 hect. leĭ 4.20. Ovĕz 700 hect. lei 3.70. Rapiţa 500 hect. leĭ 630.

Semînat 350 cu 720.

Grîu de toamnă 40 cu 12.50. Grîu vechĭ 500 cu 13 leĭ în oraş la magasie.

Galaţĭ 13 Noembrie 1897.

Nu s'a făcut nicĭ o operaţie.

Contenciosul Administrativ

— —

D. Barbu Păltineanu a cetit, la «Cercul studiilor sociale», o foarte interesantă lucrare asupra contenţiosuluĭ administrativ, declarînd, că lucrarea e făcută şi după notele, ce i s'au dat de alţĭ colegĭ din cerc, d-niĭ Filipescu şi Ionel Grădişteanu.

Iată în rezumat cele spuse de d. Păltineanu :

Legea din 13 Februar 1864 înfiinţase un consiliu de stat, care pe de o parte avea atribuţiunea de a prepara proectele de legĭ şi regulamente, iar pe de alta exercita atribuţiunile contenţioase, care i se dau de legĭ, în materiĭ administrative ; se pronunţa asupra conflictelor de atribuţiunĭ dintre autoritatea administrativă şi cea judecătorească şi asupra reclamaţiunelor particularilor contra actelor administrative, ce ar fi conţinut un exces de putere sau o calcare de legĭ şi regulamente.

Pentru raţiunĭ de economie bugetară, acest consiliu de stat, a fost desfiinţat cu ocaziunea dezbaterilor constituţieĭ din 1866. Atribuţiunele de contenţios administrativ, rămîn instanţelor judecătorestĭ comune.

S'a renunţat decĭ la sistemul francez şi s'a adoptat la sistemul belgian. De atuncĭ încoace s'a creat unele instanţe cu caracter administrativ pentru un contenţios special ca: consiliul super de instrucţie, consiliul de revizie, comisiunea comunală şi de apel, în materie de contribuţiunĭ directe, comisia de înscrierĭ la pensiunĭ, consiliele comunale în materie de liste electorale, etc.

Cam tot pe aceste ideĭ funcţiona contenţiosul administrativ şi în alte state Europene, de atuncĭ încoace însă maĭ toate statele din Europa au înfiinţat tribunale administrative. Spania în 1875, Italia în 1889 şi 1890, de asemenea Prusia, marele ducat de Bade, Bavaria, Würtemberg şi în fine Austria.

La început aceste tribunale a fost înfiinţate în scop de a păzĭ puterea executivă de încălcările puterei judecătorestĭ, decĭ în spiritul restrîngereĭ libertăţilor. Desfiinţarea lor, a însemnat un pas către emanciparea de atît puternicia puterei executive. Cînd s'au recreat aceste tribunale s'a făcut dintr'un spirit cu totul contrar acela, ce a domnit în Franţa la începutul secululuĭ.

Prin tribunalele administrative nu se micşurează competinţa tribunalelor ordinare, ci numaĭ pentru a înfrîna puterea discreţionară a guvernuluĭ. Tribunalele administrative speciale au de scop de a întărigaranţiile cetăţenilor contra puterei esecutive, sporind în acelaşĭ timp puterea de acţiune a administraţiuneĭ.

Unde nu există tribunale administrative speciale nu există nicĭ recursurĭ pentru exces de putere şi reclamaţiunile în contra actelor membrilor administraţieĭ nu pot da loc de cît la un apel *la autoritatea maĭ bine informată.*

La noĭ tribunalele ordinare judecă actele administraţiuneĭ, care sunt aduse înaintea lor de partea legată şi aceste tribunale oferă destule garanţiĭ împricinaţilor. Nu trebue redusă această competinţă. Insă cercul competinţeĭ tribunalelor e restrîns şi remîn acte administrative contra cărora nu este recurs. De exemplu nu există recurs în anularea pentru exces de putere, fie prin acte reglementare, fie prin acte administrative. Tribunalele nu pot anula reglementele contra legeĭ, ci nu maĭ pot refuza de a le aplica. Ele pot numĭ incidentul la o acţiune principală, de care au fost sezisate şi atuncĭ cînd executarea au primit o daună, să se rostească asupra consecinţelor civile ce poate pricinui părţeĭ vatamate.

Lipsa unuĭ tribunal pentru afacerĭ de contenţios administrativ se simte maĭ ales într'o ţară ca a noastră, unde tendinţa administraţieĭ către bunul plac este incomparabil maĭ mare de cît în ţările apusene. O atare instituţie ar contribui la respîndirea conştiinţeĭ dreptuluĭ şi a spirituluĭ de legalitate până în straturile profunde ale societăţeĭ.

De o cam dată să creăm o singură instanţă ; un consiliu superior administrativ sau o curte administrativă. Examinarea *curţeĭ de justiţie administrativă* din Austria înfiinţată la 1875, şi *sectiunea a 4-a a consiliuluĭ de stat* creată în Italia la 1879, ne poate servi de călăuză.

Pe lîngă atribuţiunile de contenţios administrativ d, Păltineanu este de părere să se deie consiliuluĭ superior administrativ atribuţiunĭ de tutelă administrativă şi de disciplină asupra funcţionarilor administrativĭ.

In ce priveşte obiecţiunea trasă din art. 130 din constituţie, care zice: «Consiliul de stat cu atribuţiunĭ de contenţios administrativ nu se poate reînfiinţa». d. Păltineanu susţine, ca acesĭ text se repoartă la înfiinţarea unuĭ consiliu de stat cu organizarea ca în Franţa, care stîrbeşte o parte din puterea judecătorească. nu la un consiliu administrativ, care ar complecta autoritatea judecătorească, care ar judeca numaĭ cazurile pe care după legile existente nu le poate judeca instrucţiile judecătorestĭ.

Consiliu ar ave 3 seriĭ de atribuţiunĭ: 1 : atribuţiunĭ de tutelă administrativă, 2 ; atribuţiunĭ de disciplină asupra funcţionarilor administrativĭ, 3; atribuţiunĭ de contenţios administrativ, care (ar consista în: a) dreptul de a judeca în fapt în apel materiile, care azĭ nu sunt susceptibile de cît un aşa zis apel la funcţionarul superior maĭ bine informat, de exemplu :

Dreptul de a anula după cererea ministeruluĭ saŭ a părţilor interesate de eliberările consilielor comunale.

Dreptul de se pronunţa în apel asupra deciziunelor primarilor relativ la autorizaţiunĭ de construcţiunĭ şi reperaţiunĭ.

Dreptul de a se pronunţa asupra nulităţeĭ ordonanţelor primarilor.

Dreptul de a judeca apelul relativ la chestia cheltuelelor obligatoriĭ.

Dreptul de a se pronunţa asupra nulităţeĭ deliberaţiunelor consilielor comunale.

Dreptul de apel contra deciziunelor date în materie de constituţie asupra operaţielor electorale, recursurile relative la incompatibilităţile consilierilor comunalĭ.

Dreptul de a judeca asupra contestaţielor în materie de imposite indirecte. Partidul conservator a dat deja o garanţie cetăţenilor deschizîndu-se prin legea din 1893 dreptul de recurs contra hotărîrilor comisiunelor de apel, carĭ pînă aci judecaŭ definitiv.

Dreptul de a judeca recursul pentru incompetinţa, esces de putere, violare de lege saŭ regulamente, ca or ce particular vatamat în interesele sale l'or avc deschis contra actelor saŭ hotărîrilor or căruĭ funcţionar administrativ.

In ce priveşte compunerea consiliuluĭ d. Păltineanu crede, că combinaţia cea maĭ bună ar fi ca consiliul să se compună, parte din magistraţĭ desemnaţĭ prin sorţĭ pe timp de un an de ex. din cîte un membru de la fie-care curte de Apel, parte de specialiştĭ cu cunoştiinţe administrative.

PRAZNICUL DE LA CRAIOVA

— —

Dacă ar fi mîncat cel puţin în tihnă! Dar nicĭ de-aceasta n'aŭ avut parte, căcĭ le-a eşit mîncarea pe nas.

Şi cum să nu le iasă pe nas mîncarea cînd, banchetul, în loc să servească de agapă de înfrăţire, i-a desgolit pe bieţiĭ colectivişti şi maĭ mult în ochiĭ publiculuĭ ?

După ce aurelianiştiĭ, în vederea cărora se întocmise banchetnĭ, nu numaĭ că n'aŭ luat parte, dar aŭ avut şĭ răutatea de a adresa prin *Drapelul* tot felul de zeflemele banchetiştilor după ce doĭ din miniştri n'aŭ vrut pur şi simplu să ia parte la masa din Craiova, dar încă, acest nenorocit de banchet a avut darul să fie şi maĭ fatal colectiviştilor prin locuacitatea d-luĭ Sturdza, care, timp de o oră şi jumătate a debitat o avalanşă de insanităţĭ şi neroziĭ.

Dar să luăm lucrurile de la început:

Masa era întinsă în sala Belle-Vue şi mitocănimea din partea loculuĭ poftită ca să populeze banchetul, clefăia de rupea pămîntul. D. Sturdza şi cu ceĭ patru colegĭ aĭ seĭ din minister, cariĭ ocupaŭ locurile de onoare, abia mişcaŭ din fălcĭ. Golurile lăsate de ceĭ aşteptaţĭ, cum şi telegramele cu totul sarbede şi somare ce primiră de la ceĭ pe cariĭ comptaŭ să participe la banchet, le tăiasă cu totul pofta de mîncare,

Lipseaŭ dintre fruntaşiĭ aurelianiştĭ d-niĭ Stătescu, Aurelian, Giani, Mîrzescu, Stoicescu, Nacu, R. Palade, St. Şendrea, Dimitrescu-Iaşĭ, V. Lascar. Costinescu şi maĭ mulţĭ alţĭ disidenţĭ cariĭ fuseseră poftiţĭ.

După o tăcere de aproape o oră, în care timp nu se auzia de cît monotonul ţăcănit al tacîmurilor, cînd ceĭ însărcinaţĭ cu *politica banchetuluĭ* văzură că încep oftaturile de săturare din partea majorităţeĭ comesenelor, al căror figurĭ rubiconde străluciaŭ acum la lumina candelabrelor, se dădu semnalul toasturilor.

D. Nicolaide luă cel dintăĭ cuvîntul şi mulţumi d-luĭ Dim. Sturza că a venit să bancheteze la Craiova, aducîndu-ĭ totodată laude pentru activitatea ce a desfăşurat în ceĭ doĭ anĭ de guvernămînt.

Nicĭ o aprobare, nicĭ un aplaus.

Se scoală apoĭ să vorbească d. Dim. Sturdza. Aci reproducem textual naraţiunea pe care o face un ziar bine informat din capitală :

D. Sturdza începe prin a spune că programul partiduluĭ liberal datează de la 1821, cînd a fost anunţat cu Tudor Vladomirescu, iar nu cum a spus d. Nicolaid, că s'ar rezuma în cel votat la congresul de la Iaşĭ.

Programele de la 1821 cuprinde apoĭ datele de 48, 56, 77 ; tot ce s'a făcut în această ţară de la 1821 încoace se datoreşte partiduluĭ liberal. Toate reformele acest partid le-a făptuit, precum împroprietărirea ţăranilor, etc. etc.

Programul partiduluĭ liberal să poate rezuma în aceste patru cuvinte : *muncă, datorie, liberal, naţional.*

Programul de la Iaşĭ nu este de cît incidental. Din 40 de puncte ce el cuprinde, 12 aŭ fost indeplinite.

D. D. Sturdza atacă în mod violent partidul conservator care a votat legea minelor şi legea căilor ferate particulare. Legea minelor nu are alt scop de cît să îmbogăţească pe streinĭ, vre-o 20 la număr, carĭ ar veai în ţară să exploateze bogăţiile pămîntuluĭ nostru.

Să felicită că partidul liberal a desfiinţat aşa numita lege a popărituluĭ, care împărţise neamul romînesc în două părţĭ !

Să maĭ felicită oratorul că odată cu venirea partiduluĭ liberal la putere, domnia legilor este o realitate.

Partidul liberal a muncit în tot-d'a-una pentru ţară, el este acel care a ridicat'o la importanţa occidentală de care să bucură azĭ. Toate reformele marĭ şi legile bune partidul liberal le-a făcut.

— Da, şi legea magistratureĭ, intrerupe unul din public.

Oratorul anunţă că peste cîte-va zile guvernul va încheia cu regatul strbesc convenţia pentru podul de peste Dunăre la Craiova şi anunţă că guvernul liberal se va ocupa şi de reforma electorală, dar aceasta paralel cu răspîndirea instrucţiuneĭ populare.

D. Sturdza face apologia luĭ Ioan Brătianu şi a descedenţilor săĭ. Oratorul, foarte vehement, atacă pe aceia carĭ îndrăsnesc să se agaţe de aceştĭ descendenţĭ. El spune că *aceĭ carĭ atacă pe fiiĭ luĭ Brătianu atacă partidul liberal,* prin urmare nu sunt liberalĭ *ci inima lor e plină de ură şi de pizmă.*

Oratorul vorbeşte de viitoarea activitate a guvernuluĭ. Spune că *descentralizarea administrativă* o va prezenta d-sa, maĭ tîrziŭ, cînd poporul va avea educaţia necesară, iar nu aşa *copilăreşte* cum a prezentat-o d. Fleva.

Abordează apoĭ chestia învăţămîntuluĭ.

D. Sturdza în cuvîntarea sa pare că nu se preocupă de principiile ce l'aŭ călăuzit în alcătuirea proiectuluĭ de lege al învăţămîntuluĭ secundar şi superior, *ci maĭ mult de modul cum ar putea sili pe profesorĭ să nu facă nedreptăţĭ. să pue note drepte.*

Cînd d. Sturdza pronunţă aceste cuvinte, un zgomot, care a ţinut aproape cincĭ minute, se produce în sală ; apoĭ urmează o linişte profundă.

Şeful partiduluĭ liberal declară că se înşală aceia cari cred că politica naţională există de mult. *Ea nu datează de cît de la Ion Brătianu, care cel d'întîiŭ s'a ocupat de dînsa.*

Ion Brătianu a formulat adevărrta politică naţională, şi politica formulată de Ion Brătianu va fi urmată şi de conservatorĭ, *cari fără voe trebue să se supue* la această politică.

Oratorul atacă cu o rară violenţă pe aceia cari critică politica noastră externă.

„Politica externă, exclamă preşedintele consiliuluĭ, *este condusă de M. S. Regele şi aceia cari mă critică pe mine şi pe partidul liberal pentru politica externă, comit o necuviinţă faţă de persoana M. S. Regeluĭ, care conduce politica externă."*

D. D. Sturdza lasă să se înţeleagă că de vreme ce Regele conduce politica externă, tot Rogele este răspunzător. Apoĭ face un apel la toţĭ să aibă încredere în ceea ce priveşte politica noastră externă.

D. Sturdza nu pomeneşte nicĭ un cuvînt despre Romînii din Transilvania saŭ din Macedonia, nicĭ despre vizita de la Budapesta.

D. Sturdza revine iar la politica internă, abordînd chestia linieĭ Rotterdam.

Oratorul spune că aceia cari aŭ atacat pe Ionel Brătianu pe tema linieĭ Rotterdam, aŭ dat dovadă de ignoranţă şi de rea credinţă fără seamăn.

D. Sturdza sfîrşeşte discursul săŭ cerînd concursul liberarilor pentru ca guvernul să poată îndeplini, în sesiunea actuală' reforme financiare, reforma învăţămîntuluĭ şi îmbunătăţirĭ în armată.

Bea în sănătatea Craiovenilor.

A apărut

Conjunctivita Granuloasă

ÎN ROMÎNIA

din punctul de vedere

SOCIAL ŞI MEDICAL

de

Colonelul dr. Corvin

Şeful serviciuluĭ sanitar al Corpuluĭ 4

Această publicaţiune interesează foarte mult Societatea, căcĭ tratează o chestiune naţională de actualitate.

Se află de vînzare la „Librăria Nouă" P. Iliescu & D. Grosu în Iaşĭ.

Preţul 2 leĭ.

ULTIME INFORMAŢII

— —

O fetiţă de 7 anĭ a d-luĭ doctor Burstin, care se îmbolnăvise, de scarlatină în institutul Sacré-Coeur, a încetat astă-zĭ din viaţă.

Delegaţia judeţană se ocupă cu luarea semenilor comuneĭ Tomeştĭ.

Delegaţiunea 'şĭ va continua lucrările până în ziua de 20 a. c.

Ecourĭ judiciare.

Un proces între cămătarĭ ieĭ însăşĭ se petrece rar şi ie făcut de sigur în scop de a dilecta creditoriĭ.

Tînărul Herşcu Weiss, cunoscut in lumea care plăteşte interese, a intentat acţiune în contra decanuluĭ amatorilor dobînzeĭ compuse, d. Zisu Felz.

Se pare că acest de pe urmă a voit, la amurgul vieţeĭ sale, să păcălească şi pe un coleg.

Asupra uneĭ sume de 7000 leĭ pe care Weiss o datora luĭ Felz, debitorul achitase creditoruluĭ toată suma până la diferinţa de 460 leĭ. La scăderea poliţeĭ, Felz, de şi avea chitanţă pentru suma de 460 leĭ, protestă poliţa pentru întreaga sumă de 7000 leĭ.

De aci proces care se va pertracta mîne înaintea s. II a tribunaluluĭ,

*

O nouă cerere pentru declarea în stare de faliment a firmeĭ Elias Tenenbaum & comp. s'a făcut astăzĭ de d. Otto Goldbaum, comisionar. Tribunalul va cerceta mîne această cerere, iar acea a d-luĭ Grunspan în ziua de 18 a. c.

*

Cu ocaziunea inventariereĭ avereĭ defunctuluĭ Gaisler, magistratul Titus Popovicĭ, ajutor de judecător, a fost calomniat de d. Haier, morar, care nu permitea judecătoruluĭ de a cerceta scrisorile rămase pe urma defunctuluĭ.

Afacerea se va judeca azĭ la sec. I-a a tribunaluluĭ. Calomniatul nu s'a constituit parte civilă, ci figurează ca simplu informator.

*

Mult citata Liza Simovicĭ, acuzată de a fi deturnat baniĭ unor minorĭ, a fost pusă în libertate de tribunal.

*

Acţiunea umoristică intentată de d. Şişcală unuĭ chiriaş al seu, s'a cercetat ierĭ de tribunal. Se ştie în ce constă procesul: proprietarul închiriase o locuinţă unuĭ evreu, cu condiţia ca numaĭ 3 persoane să locuiască acolo : chiriaşul femeia acestuia şi copilul lor. Familia acesta se înmulţise însă prin naşterea unuĭ al doilea copil, fapt pentru care d. Şiscală cere reziliarea contractuluĭ.

Avocaţiĭ chiriaşuluĭ, d-niĭ Alexandrescu şi Radu, au maĭ descoperit şi alte clauze comice în contract.

Dacă va cădea zapadă, spre pildă, şi chiriaşul nu va curăţi acoperemîntul, el va plăti o *amendă* de *10 leĭ pe zi.*

Tribunalul a respins, bine înţăles, pretenţiunea proprietaruluĭ.

Find-că nu se găseşte în Iaşĭ printre notabilităţile evree, nicĭ unul care să consimtă a prezida meetingul de protestare al evreilor pămîntenĭ, s'a renunţat la această idee.

Ministrul internelor a aprobat contractul încheiat cu d. doctor I. Guţu ca medic al plăşeĭ Stavnic şi al spitaluluĭ de la Voineştĭ.

Contra domnuluĭ doctor Friedman, medicul spitaluluĭ din Trg. Frumos, aŭ protestat maĭ mulţĭ cetăţenĭ din acea localitate, spunînd că ar neglija bolnaviĭ.

Direcţia consiliuluĭ sanitar superior a însărcinat pe medicul primar al judeţuluĭ, d. Motăş, să ancheteze faptul.

Cea din urmă a omuluĭ... preistoric.

D. Rădulescu Mariu ceruse comitetuluĭ teatral să-ĭ acorde sala pentru a da o reprezentaţie de beneficiu în seara de Sîmbătă, 22 Noembre.

D. Fîntînaru pune pe jalba artistuluĭ, rezoluţia că'ĭ acordă sala cu condiţia ca ziua aleasă să nu fie ziua spectacolelor obicinuite ale societăţeĭ dramatice.

Or, după dizpoziţia comitetuluĭ, societatea dramatică avea să joace Marţia, Joia şi Dumineca—prin urmare seara de Sîmbată fiind liberă, putea fi întrebuinţată de d. Rădulescu.

Dar ce se întîmplă ? Văzînd că s'a pîcîlit cu rezoluţia pusă pe cererea artistuluĭ, d. Fîntînaru hotărăşte *ulterior* ca trupa dramatică să joace şi Sîmbătă—pentru ca ast-fel să se zădărnicească de fapt favoarea acordată anterior d-luĭ Rădulescu.

Dar o astfel de procedare trebuia să rîdice o furtună de protestărĭ în contra omuluĭ care nu se jenează să-şĭ bage coada pretutindenĭ; de aceia, ca să înlăture o eventuală bătaie de cap, d. Fîntănariu a stăruit de artiştĭ să se pună în grevă şi să refuze de a juca în piesa d-luĭ Rădulescu.

Şi se zice că artiştiĭ, printr'un exces de colegialitate, s'aŭ supus îndemnuluĭ d-luĭ Fîntînaru de a nu da mînă de ajutor confrateluĭ prigonit....

Dacă e aşa, societatea dramatică îşĭ merită soarta de a fi administrată de d. Fîntînaru.

Asociaţiunea generală a artiştilor a ţinut şedinţă Lunĭ, 10 curent.

La această şedinţă a luat parte şi d. dr. Emil Puşcariu, membru al societăţiĭ.

S'a hotărît :

Admiterea, ca membră activă, a domnişoareĭ Matilda Vasiliu, propusă de d. Aurescu, şi a d-luĭ Ioan Colceag, ca membru extraordinar. propusă de d. Atanasiu ;

S'a admis scutirea de taxă pentru inscriea a treĭ membri extraordinarĭ ; şi

S'a primit demisiunea d-luĭ Caudela din sarcina de membru al comitetuluĭ.

Pentru astă-zĭ e convocată secţiunea musiceĭ împreună cu comitetul activ al societăţeĭ, în localul şcoaleĭ de Belle-Arte, pentru a alege un alt membru în comitetul activ.

Inmormîntarea regretatuluĭ căpitan Vasile V. Vasiliu, mort de febră tifoidă, s'a făcut astă-zĭ, la ora 2, cu toate onorurile militare.

Consiliul comunal s'a ocupat ierĭ cu votarea articolelor din contractul încheiat cu *Continental-Gesellschaft,* pentru iluminarea oraşuluĭ cu electricitate.

S'a maĭ ocupat şi de alinierea stradeĭ Carol şi a numit o comisiune care să se cerceteze oferta d-luĭ A. C. Cuza, care voieşte să cedeze comuneĭ locul viran situat peste drum de Jockey-Club.

Parchetul n'a găsit nicĭ un indiciu de vinovăţie asupra studentuluĭ acuzat de a fi autorul furtuluĭ din strada Golia.

Inregistrăm această ştire, fiind-că am înregistrat ierĭ o alta, după care ar fi existat oare-carĭ bănuelĭ contra aceluiaşĭ student.

Administraţiunea comunală a delegat o comisiune compusă din domniĭ Al. Velciu, consilier, Gambara, architect, G. Irimescu şi d. Gheorghiu, proprietarĭ, în scopul de a se pronunţa asupra expropriăreĭ uneĭ porţiunĭ de pămînt de 814 metri, proprietatea d-luĭ A. C. Cuza.

Această expropriere este necesitată de alinierea stradeĭ Carol.

PUBLICAŢIUNE

In zilele de 6—20 Noembrie a. c. se vor vinde de bună voe prin licitaţie publică în comuna Vîrtişcoĭ (R.-Sărat) la viile Solomon Sibalis toată averea mobilă compusă din una sută miĭ deca de vin, vr'o 30,000 deca rachiŭ de prune, şi drojdiĭ de diferite grade, vase goale, mobilă de casă şi altele.

Vînzarea se va face en gros şi en detail, începînd de la un vas.

Pentru informaţiunĭ a se adresa saŭ la administraţia viilor saŭ la dd. Leibovitz et Vogel.

Dr. C. MICLESCU

OCULIST-OPERATOR

s'a mutat în str. Unirea, 6.

Consultaţiunĭ orele 2—4 p. m.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ : Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

E. MAZLÂM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

Dr. N. ŢURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultaţiĭ de la 2—4 p. m.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ştefan cel Mare No. 49

ASOSIT

Lănagiurĭ simple şi fantasie, pentru rochiĭ.

Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.

Flanele cu metru şi barcheturĭ.

Catifele şi Velvet pentru bluze.

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lînă şi atlasurĭ pentru plapome.

Ştofe de mobile, plşurĭ de lînă şi watasă peatru mobileucovoare etc.

BANCA GENERALA ROMANA

BUCUREŞTI

Sucursala la Brăila sub aceiaşi denumire

CAPITAL 10,000,000 LEĬ

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIUNE:

Preşedinte:

D-nu ***P. S. Aurelian,*** deputat, fost Preşedinte al Consiliuluĭ de miniştri.

Vice-Preşedinţĭ:

D-nu ***Menelas Germani,*** deputat, fost Ministru.
„ ***E. Russell,*** Consul general al Romînieĭ la Berlin, Membru al Direcţieĭ Disconto Gesellschaft.

Membriĭ;

D-nu ***P. Boettger,*** din Direcţiunea Disconto Gessellschaft.
„ ***Max Bürgers,*** Bancher, Berlin.
D-nu ***Emil Costinescu,*** deputat, fost Director la Banca Naţională a Romînieĭ.
„ ***Jacques M. Elias,*** din firma A. H. Elias fraţiĭ.
„ ***G. C. Philipescu,*** fost ministru.
„ ***Basile Lascar,*** deputat, fost Ministru.
„ ***Alexandru Marghiloman,*** deputat, fost Ministru.
„ ***Paul Schwabach,*** Doctor în drept, din casa **S. Bleichröder** din Berlin.
„ ***Eugeniu Stătescu,*** advocat, fost Ministru.
„ ***Grigore Triandafil,*** advocat, fost Ministru.

DIRECŢIUNEA DIN BUCUREŞTI:

D-nul **EMIL COSTINESCU** Director-General

OPERAŢIUNĬ:

Deschidere de Compturĭ Corente.
Incasare şi scomptare de Efecte asupra Romînieĭ şi Strĕinătăţeĭ.
Incasare şi scomptare de cupoane şi de titlurĭ.
Cumpărare şi vênzare de titlurĭ.
Imprumuturĭ pe titlurĭ şi pe alte garanţiĭ.
Emitere de cecurĭ şi de epistole de Credit asupra strĕinătăţiĭ, precum şi orĭ-ce alte operaţiunĭ financiare de bancă, coprinzînd operaţiile de deposit şi report precum şi cele de comission şi de avansurĭ pe mărfurĭ.

Banca Generală Română va începe operaţiile sale la 10 (22) Noembre crt.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Dimineaţa şi Seara

CALDE DIN CUPTOR

CHIFLE, FRANZELE, COZONACĬ, PRAJITURI

Crafle, Turtă dulce, Posmacĭ etc.

LA

strada de Sus 168 **FERD. SZAKMARY** strada de Sus 168

Premiat de două ori cu medaliĭ de aur

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Libraria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

De vînzare via fosta Mantu Darabani, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

„DACIA", Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 164 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — DUMINICĂ 16 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

STURDZA ESTE TRĂDĂTORUL!

Deschiderea Parlamentuluĭ

Cînd vor apare aceste reflecţiunĭ, eterna comedie va fi fost jucată.

Cabalisticele *101* tunurĭ vor fi deşteptat capitala pentru a o face părtaşă, trează şi conscientă, la solemnitatea constituţională a deschiderei parlamentuluĭ; Suveranul va fi trecut în revistă seria nesfîrşită de acte măreţe carĭ vor băga pe d. Sturdza de viŭ în nemurire — şi va fi urat spor şi izbîndă la muncă „domnilor deputaţĭ şi domnilor senatorĭ".

Drama, însă, începe de aci încolo.

Douĕ tabere, de o potrivă înverşunate, îşĭ dispută puterea. Şi majoritatea, dumicată în atîtea crîmpeie cîţĭ samsarĭ astuţĭ sunt în ambele corpurĭ legiuitoare, priveşte fără să priceapă şi aşteaptă fără nădejde să apară coloana de foc care s'o orienteze în pustiul parlamentar.

In naufragiul acesta nu maĭ poate fi vorba, negreşit, de principiĭ şi de proiecte; toată activitatea consorţiuluĭ se va cheltui, de partea unora pentru a provoca surprinderĭ, şi de partea celor-l-alţĭ pentru a neutraliza influenţele pernicioase.

D. Sturdza îşĭ va îndrepta bateriile aşa fel în cît să distrugă fortereţa aurelianiştilor; aceştia, la rîndul lor, vor face manevre savante pentru a slăbi pe duşman şi a-l sili să capituleze.

Şi dacă lupta aceasta fratricidă, care anemiază întreg partidul, este dezastroasă pentru moravurile publice şi dăunătoare pentru interesele ţĕreĭ — ea foloseşte, din multe puncte de vedere, impiilor, carĭ se vor furişa pe cîmpul de luptă spre a despuia cadavrele şi pe ceĭ răniţĭ.

Unica preocupare, de acum în colo, a pretorienilor carĭ fac garda celor douĭ comandanţĭ aĭ trupelor în resboiŭ, va fi şantajul şi specula.

Intr'un parlament a căruĭ majoritate se poate deplasa dintr'un moment într'altul, bila albă la urnă albă capătă o valoare de schimb necunoscută camerilor normale.

Deputatul îşĭ va precupeţi votul, în această bursă parlamentară, cu atît maĭ multă tenacitate cu cît maĭ mare va fi cererea în raport cu oferta. Şi guvernul, sugrumat continuŭ de emoţiunea acestuĭ joc permanent de basculă, va fi pururea la dispoziţia coteriilor carĭ se vor organiza pentru a-l exploata sistematic.

Şi partidul liberal, căruia îĭ revine meritul atîtor născocirĭ lucrative, va avea şi vanitatea de a fi inventat specula guvernuluĭ de către însuşĭ unanimitatea sa. Căcĭ în situaţia în care se află cabinetul, miniştriĭ sunt prizonieriĭ majorităţiĭ, care, ca clefţiĭ din Tesalia, nu le cruţă viaţa decît cu condiţia de a se *ransona*.

Acesta este, în ultimă analiză, rezultatul munceĭ uriaşe pe care a depus-o d. Sturdza la debutul guvernuluĭ sĕŭ, pentru a înjgheba un parlament în care toate inimile să bată la unison.

Sistemul unanimităţilor s'a dovedit, dar, de douĕ orĭ viţios: viţios pentru că, prin manopere viclene, lipseşte opoziţia de reprezentanţiĭ eĭ fireştĭ — şi viţios pentru că, lăsîndu-se terenul absolut pe mîna mamelucilor, se înlesneşte anarhia şi se provoacă debandada.

Comedia care se va fi jucat cînd vor apăre aceste rîndurĭ nu va putea ascunde, cu toată solemna eĭ punere în scenă, adevĕrata situaţie a colectivităţiĭ. Ecoul celor *101* tunurĭ nu se va stinge încă şi guvernul va începe deja să geamă în cercul de fier cu care îl string propriĭ seĭ prietenĭ — acum cînd hoitul e pe cîmp şi corbiĭ sparg aierul cu croncănitul lor lugubru.

In tot d'auna se îngraşă cîinii cînd e molimă.

G. Rădulescu.

Declaraţiunea Fatală

Nu numaĭ ziarele noastre, ci şi cele streine recunosc gravitatea faptuluĭ şi continuă a se ocupa de cazul luĭ Alexandru Jeszenszky, consilierul ministerial ungur, fost acuzator în procesul memoranduluĭ.

De astă dată un ziar, pur unguresc, a luat afacerea în mînĭ. *Budapesti Hirlap*, **ziarul luĭ Rakoczi, spune, în adevĕr, că decorarea fostuluĭ procuror, va atrage după ea demisiunea domnuluĭ Emil Ghica, ministrul plenipotenţiar al Romîniei în Austria, care ar fi compus lista de decoraţiunĭ, cu ocazia viziteĭ pe care regele Carol a făcut'o la Pesta.**

Ştirea aceasta, lectoriĭ 'şĭ vor aminti, *Opinia* **a dat-o acum 3 septămînĭ, cînd anunţase şi demisiunea d-luĭ Balş, consul al Romîniei la Pesta.**

Un redactor al luĭ *Budapesti Hirlap*, **căruia d. Emil Ghica i-a acordat o intrevedere, a declarat că nu el a propus decorarea luĭ Jeszenszky, ci că ea** *i-a fost impusă*.

De cine i-a fost impus sacrilegiul acesta? D. Emil Ghica nu voieşte să spuie persoaneĭ pe nume, dar nicĭ umbră de îndoială nu poate rămănea, după declaraţiunea însăşĭ a domnuluĭ ministru plenipotenţiar, că acea persoană care a impus decorarea insultătoruluĭ public al neamuluĭ romînesc, este primul-ministru, Sturdza.

Căcĭ iată declaraţiunea făcută de d. Emil Ghica: «D. Sturdza a avut cunoştinţă de faptul că Ieszenszky a fost propus pe lista de decoraţĭ. *Primul ministru ar fi putut impedica lucrul, dar n'a făcut'o.*»

Acum numaĭ incape nici o îndoială: autorul trădăreĭ de neam, care a produs fierbere în întreaga ţară, ie Sturdza, primul-ministru.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Crime.—Condamnarea recentă—dureroasă actualilate ce se repetă atît de des la noĭ—a soldatuluĭ Leff de către consiliul militar, merită toată atenţia şi toată compătimirea celor cari, simt şi carĭ cugetă: căcĭ ambele aceste manifestărĭ nu se esclud, ci din potrivă.

Dacă întocmirea bizară a aşa zisuluĭ *cod* de legĭ militare n'ar fi impus desevîrşita amorţire a sentimentuluĭ judecătorilor militarĭ, eĭ însuşĭ ar recunoaşte că nu pot fi crime maĭ marĭ de cît însăşĭ sentinţele rostite în cele maĭ multe cazurĭ de improvizata instituţie judecătorească militară.

Acolo pare că legea, odată alcătuită, a încremenit eternă şi neschimbată, una şi aceeaşĭ faţă cu toţĭ, în afară de împrejurărĭ, în afară de întîmplărĭ, carĭ trebuie neaparat să modifice, să îmblînzească şi să înlăture, în parte, rigoarea legeĭ neîmpăcate.

Acolo omul beat, omul sălbătăcit, omul bolnav, omul nervos orĭ nebun, cade sub povoara aceleiaşĭ pedepse. Dovada? Cercetaţĭ cazul întîmplat acum în urmă. Un om beat, necăjit, provocat, bătut, loveşte într'un moment de inconştienţă pe alt om beat şi el, necinstit, abuziv, brutal. Maĭ poate fi vorba de intenţie, de indisciplină, de violenţă şi de vină pînă în aşa grad ca soldatul să înfunde ocna pe *treĭ* anĭ?

Noĭ vom respunde negativ, fireşte. Dar aceasta pentru că noĭ avem naivitatea sentimentalismuluĭ; credinţa că omul remîne om chiar sub tunica soldăţească; convingerea că şi un soldat chinuit se poate revolta, beat poate greşi, provocat poate respunde. Nu tot aşa însă *poate* crede un consiliŭ militar, pentru că *legea* nu-ĭ dă voie şi ordinele *de sus* aşişderea.

NUMAĬ 58,000 LEĬ

Recepţia pereche ĭ regale.—Iaşul pavoazat.—Apărarea primaruluĭ.—Ie foarte eftin.—„La Douloureuse".

Primarul a vorbit. A vorbit într'o chestie de simplă aritmetică în care e specialist decretat.

Da, d. Gane ie tare în adunare, cînd ie vorba să adune pentru alţiĭ. Cifra primaruluĭ a salvat de astă dată o situaţie întreagă. L'a scăpat, primo, pe d. Tacu, un om, care nu se incomodează în chestie de socotelĭ.

Voinicul de la Costulenĭ ie maĭ tare de cît eroul luĭ Maurice Donnay; d. Tacu nu se va sinucide nicĭ odată pentru o chestie de simplu pomelnic.

De altmintrelĭ, oameniĭ primaruluĭ nu nutresc aseminea ideĭ sinistre: eĭ au venit să facă treabă *şi penlru* treabă *d. Gane ie un eminent patron, întru a nu supăra oameniĭ de la ocupaţiunele lor.*

Recepţia pereche ĭ regale

Mahalaua ie implacabilă în cruzimea ieĭ. Gurile rele spuneau tot soiul despre cheltuelile *făcute cu ocazia viziteĭ pe care MM. LL. au făcut-o la Iaşĭ.*

Mahalaua, în răutatea eĭ clasică, născocise, 'n adevăr, în împrejurarea aceia un fapt cu totul original: susţinea anume, că acele cheltuelĭ făcute pentru recepţie, n'au fost fără de oare-carĭ venituri.

In faţa acestor zvonurĭ, administraţia comunală a fost constrînsă să vorbească. Şi primarul a vorbit, a dat un respuns scurt şi concis: „s'au cheltuit numaĭ 58,000 leĭ" *a zis d. Gane, în şedinţa de alaltaieri a sfatuluĭ obştesc.*

Pe urmă s'a trecut la ordinea zileĭ, ca şi cum primarul ar fi zdrobit prin acel caracteristic „numaĭ 58,000 leĭ"— toate acele răutăcioase mahalagisme.

Iaşul pavoazat

Suma debursată de comună se cunoaşte aşa dar: 58,000. In ce scop anume a fost cheltuită şi ce parte a luat comuna la festivităţĭ?

Noĭ ştim, că numaĭ decorarea oraşuluĭ i-a fost impusă. De acea decorare ne aducem aminte cu toţiĭ: cel maĭ elementar gust de estetică protesta contra ieĭ.

Iaşul n'a fost nicĭ o dată maĭ urît. Dacă faptul era datorit lipseĭ de gust, de tact a organizatorilor saŭ uneĭ economiĭ prudente, *ie de prisos a fi cercetat. Singura chestiune de discutat este dacă e posibil ca, în cazul chiar cînd administraţia comunală, în ignoranţa ieĭ pentru lucrurĭ de asemenea natură, a putut cheltui colosala sumă de 58000, despre care primarul are idee că e foarte mică?*

Dar noĭ ştim cît aŭ costat acele decoraţiunĭ: ele aŭ fost făcute pentru suma de 16000 leĭ de antreprenorii Trolli şi Scolari.

A maĭ cheltuit administraţia 10000 leĭ cu mobiliarea gazdeĭ regale aşa că suntem în faţa unuĭ total văzut de 26000 leĭ.

Care este naivul să creadă, că restul cheltuelilor, adică iluminatul, diferitele imprimate şi muzica d-luĭ Tacu, care a delectat publicul pe piaţa Unireĭ, a necesitat o cheltuială de **32000 leĭ?**

D. Gane să nu se măsoare cu Ioan Brătianu, care a tolerat abuzurĭ, ci să bine-voiască a înainta facturĭ în regulă, iar nu sume totale exorbitante, despre care maĭ are ideea că sunt şi economicoase.

Ie foarte ieftin

Intru cît primarul se mulţumeşte a da respunsurĭ evazive într'o acuzare generală ce se aduce administraţieĭ, acuzare, care în primul loc cade asupra d-luĭ Gane; orĭ cît de nevinovat ar fi în chestie, lumea ie indreptăţită să ceară conturĭ pentru cheltuelile făcute cu ocazia pregătirilor pentru festivităţile regale.

Domnuluĭ Gane poate să-ĭ se pară că suma de 58000 leĭ ie aproape ridiculă, faţă cu decoraţiunele carĭ, se vede, că aŭ trecut departe peste gustul d-sale.

Noĭ nu suntem, însă, de părerea primaruluĭ. Suma de 58000 leĭ ni se pare exorbitantă, fiind-că nimenĭ n'ar trebui să uite că, nu numaĭ aeeste cheltuelĭ aŭ fost făcute, că ministerul instrucţieĭ a debursat şi el sume marĭ, că particularii aŭ cheltuit şi eĭ la rîndul lor şi că banchetele, pe carĭ comuna trebuia să le dea, n'aŭ avut loc.

Atuncĭ pe ce anume *s'a cheltuit suma de 58000 leĭ?*

Voim socotelĭ cu acte justificative şi dacă d. Gane ar cere lucrul acesta de la aĭ seĭ, ar vedea încurcala pe care noĭ o vedem de pe acum.

Pentru prima oară cerem domnuluĭ Gane de a ne da respuns la o chestiune şi o facem pentru că chestiunea ni se pare de un interes extraordinar.

Ie prea lată să încarcĭ contul cu cifre fictive saŭ, cum ie cazul de faţă, să prezinţĭ o cifră fictivă fără de alt cont.

De aceea voim pomelnicul: la douloureuse *domnule Gane.*

Medic Criminal

Directorul general al serviciuluĭ sanitar superior trebue pur şi simplu trimis înaintea tribunaluluĭ corecţional.

După ce, prin neglijenţa sa culpabilă, a infectat capitala cu germenul febreĭ tifoide, acum a otrăvit Iaşul cu germenul scarlatineĭ.

Omul acesta e fatal ţĕreĭ romineştĭ.

Cazul de la Iaşĭ, însă, e mult maĭ grav de cît cel de la Bucureştĭ. In capitală, dr. Felix a dovedit numaĭ ignoranţă saŭ negligenţă—la Iaşĭ e chiar criminal.

Se produseseră cîte-va cazurĭ de scarlatină la institutul *Sacré Coeur*. **După raportul serviciuluĭ sanitar din localitate, ministerul de interne dispune închiderea institutuluĭ. Dar după douĕ sĕptămînĭ, în urma unor stăruinţe cărora d. d-r Felix nu ştie nicĭ odată să le reziste, direcţiunea generală a serviciuluĭ sanitar superior porunceşte să se deschidă şcoala. Porunca se execută şi copiiĭ mor pe capete.**

Dacă d. dr. Felix nu ştie că termenul de incubaţie la scarlatină e de *patru* **septămînĭ, n'are ce căuta acolo unde e;—iar dacă ştie, şi totuşĭ a deschis mormîntul pentru copiiĭ Ieşenilor, atuncĭ locul sĕŭ e aiurea de cît acolo unde l-a pus indolenţa noastră şi reptilianismul sĕŭ.**

SCUZE şi SCUZE

S'aŭ scuzat, aprobînd, d-niĭ Ilariŭ Isvoranu, Gîrbovicea-nu, Igiroşanu, Malla şi Ghimpa. S'aŭ scuzat, sub formula „din împrejurărĭ actuale neputînd veni" d-niĭ Dimitrescu-Iaşĭ, Xenopol şi Delavrancea. D-niĭ Burileanu şi Porumbaru s'aŭ scuzat pur şi simplu.
Voinţa Naţională

Acesta e catastihul pe care'l face gazeta guvernuluĭ despre ceĭ carĭ aŭ refuzat de a lua parte la agapa din Craiova.

Observaţĭ gradaţia scuzelor, vĕ rog: uniĭ, cum sunt amiciĭ d-luĭ Stătescu—căcĭ d-niĭ Mala şi Ghimpa sunt directoriĭ *Liberaluluĭ*— s'aŭ scuzat, zice *Voinţa-Naţională*, „aprobînd" praznicul; alţiĭ, cum sunt aurelianiştiĭ, s'aŭ scuzat sub formula „din imprejurărĭ *actuale* neputînd veni"; iar alţiĭ, cum sunt ceĭ fără sex politic, s'aŭ scuzat *pur şi simplu*.

Toată lumea, cum vedeţĭ, s'a scuzat: uniĭ maĭ mult, alţiĭ maĭ puţin zeflemist— dar toţĭ aŭ imitat exemplul şefuluĭ.

O lacună, însă, a rămas în darea de seamă a *Voinţeĭ Naţionale*: nu se spune nicăirĭ dacă d. Sturdza s'a scuzat „pur şi simplu" saŭ dacă s'a scuzat „aprobînd" pentru indiscreţia de a chema la masă oamenĭ despre carĭ ştia maĭ dinainte că „din împrejurărĭ actuale" nu pot veni.

Regretabil.

Tănasă.

Să nu maĭ scriem

Cît e de grea şi uneorĭ de desgustătoare viaţa pe care avem... datoria de a o trăi nu ştim bine de ce şi pentru ce anume, ea încă ar putea fi îndurată pînă la un punct, cu toate relele şi neajunsurile eĭ.

Cum e traiul nostru, hain şi de nesuferit uneorĭ, încă nu ne-ar copleşi, ci l'am putea învinge cu voinţa tare şi conştiinţa împacată de a ne îndeplini o închipuită chemare de muncă şi răbdare, cu scurte alternanţe de plăcerĭ şi necazurĭ.

Cine însă ne asigură viaţa în potriva împrejurărilor, cine ne ocroteşte de accidente morale, care izvorăsc din inofensive şi nevinovate acte omeneştĭ, fără vina şi fără ştirea noastră? Cine ne asigură de urmările uneĭ fapte şi uneĭ intenţiĭ bune; cine ne dă criteriul bunuluĭ şi măsura răuluĭ?

Ne mîngîiem, că trăim în epoca de siguranţă ştiinţifică, ne mîndrim de secolul pozitivizmuluĭ, ne lăudăm cu progresele realizate în toate. Dar împrejurul nostru nu se curmă şi se năruie mare tot pe sine însuşĭ? Nu este în fierul care sprijină clădirea, metalul care distruge?

Se pare, că omul a făcut un exces în mersul înainte; încrederea în sine însuşĭ pare că a dus-o prea departe şi prea se bizuie pe cuceririle făcute în domeniul gîndiriĭ pentru a întemeia pe ele schelea tot maĭ îndrăzneaţă a gîndirilor culminante.

E poate şi un alt adevăr încă: prea preface omul pentru om în marfă de vînzare cele maĭ micĭ născocirĭ, prea se exploatează el pre sine însuşĭ înmulţindu-şĭ paralele, trebuinţele şi mijloacele.

*

Ne-a înzestrat progresul uimitor cu nenumărate mijloace şi arme. Avem bună-oară *scrisul*, acea magică putere de de a ne împărtăşi uniĭ altora simţirile şi gîndirile, nevoile şi bucuriile. Scrisul inofensiv, scrisul minunat, scrisul preţios cît devine el însă de primejdios şi de împovorător în sinul omenireĭ, în proporţie cu complexitatea vieţiĭ sociale însăşĭ!

In apus unul din cele maĭ pasionate procese din cîte s'au desfăşurat vre-odată în omenire se desvălue parte la lumina zileĭ parte în întunericul ministeriilor s'au al închisorilor,

O crimă grozavă s'a săvîrşit: un om neaparat a săvîrşit-o, căcĭ numaĭ oameniĭ pot fi criminalĭ. Nicĭ dovezĭ pipăite, nicĭ mărturiĭ sigure—nimic afară de un document: o hirtie scrisă de mîna *cuiva*, o mînă necunoscută.

Noĭ însă ne-am creat judecătorĭ şi am născocit tot soiul de ştiinţĭ şi de arte.

Nu este astă-zĭ şi *grofologia* o ştiinţă? Cum poate fi vederea, credinţa, simţul impresionabil şi schimbăcios—o ştiinţă?

Abia două zecĭ de anĭ de cînd s'a pomenit de experienţele grafologice ale abateluĭ Michon în Franţa. Cîţĭ oamenĭ în maĭ puţin de două deceniĭ vor fi fost condemnaţĭ pe temeiul unor concluziĭ îndoielnice ale *ştiinţeĭ* grafologice!

In fie ce moment al nostru *acte* de ale noastre încap în mîna altora. Inchipuiţi-vă, că în cele maĭ nevinovate şirurĭ de slove se ascund elementele uneĭ crime, după cum adevărata crimă nu implică numaĭ de cît violenţe saŭ acte de ordin fizic saŭ brutal. Maĭ mult încă: nu e nimic maĭ lesne de imitat de cît slova cuiva şi nu e nimic maĭ lesne de convins de cît „lumea întreagă" despre vina cuiva,

Revenind la cazul de senzaţională şi sîngeroasă actualitate, care se desfăşoară în apus, unde se dezbate cinstea unuĭ om şi a uneĭ ţărĭ întregĭ saŭ maĭ drept încă a uneĭ rase, ne putem da seamă foarte lesne de adevărul reflecţiilor suggerate de evenimentul acesta: nesiguranţa şi primejdia în tot ce facem, dar maĭ ales în tot ce scriem.

*

«Scripta manent» e un dicton banal dar de o profundă însămnătate. In scrisul nostru trăim şi murim chiar adesea în el; s'ar părea că fiinţa noastră în înţăles material al cuvîntuluĭ se întrupează în cuvîntul scris, care ne înlănţue şi uneorĭ ne perde—pe nedrept chiar.

Cată să revenim asupra exceselor la care ne expune civilizaţia şi progresul. Mersul înainte al lumeĭ şi traiul omeni-

rii nu are nevoie de cît forța fizică și mecanică a vietăților de tot soiul. Mașina ne va înlocui pretutindeni și deja mîna e înlocuită în acest punct al activității: *scrisul*.

Ne-a mai rămas născocirea mașinei de „cugetare“ și vom putea trăi liniștiți.

Rodion.

AGONIE

V

Tot mai răsuni în versu-mi
Și 'n gîndu-mi încă plîngi,
Ecou de dulce cîntec
Ce'n lacrime te stingi.

Mai licărești în suflet
Tu flacără ce pieri,
Tu rază de pe urmă
A caldei primăveri.

Murind mai cerci o clipă
Dorința să'nfiori
Să zmulgi un gemăt lirii,
Vedenie ce dori,

Cu zîmbet roz pe buze
In negru val de păr,
Cu-obrajii ce'mbracă 'n purpur
Paloarea cea de măr...

Tristis

REFLECȚIUNI

— —

La ce gîndește toată lumea asta, care se plimbă încetinel pe trotoarul din dreapta între Tufli și Trajan; (cel din stînga, mai spațios, nu e favorizat de cît de rari trecători)?

Se plimbă, nu e așa, pentru a lua aer. Un naiv o poate crede, deși se miară, căci știe că aerul curat e înspre Copoū; dar, după cum ne înspăimîntăm cînd cu ajutorul lupei vedem milioanele de microbi într'o apă ce ne ar părea limpede — la ochiul liber, ast-fel am fi uimiți dacă am putea ceti în mintea acestor trecători cu aparența indolentă și liberă de preocupațiuni.

D-nul X așteaptă pe d-na Y; o vorbă, un zîmbet, un semn de nimic iată ce așteaptă; și fară să bage nimeni sama că s'aū înțeles asupra intențiunelor reciproce.

Cînd, funcționarii, trec la aceleași ceasuri, în toate zilele pe o stradă care-i conduce la biurou saū acasă, ești surprins la început de a vedea pe toate timpurile afară, persoane, dame, cărora le-ar fi mult mai bine acasă la flacăra bine-făcătoare a focului, pe urmă numai după două saū trei coincidenți bătătore la ochi începi a pricepe aceste preumblări forțate.

Iată pentru ce privesc eū la mulțimea ce se strecoară dacă nu vesela cel puțin indiferentă înainte-mi. — Și mă întreb ce furtuni se petrec sub aceste măști de ocazie; ași vrea să știu cîți la sută din acești oameni sunt fericiți?

Imi închipui că puțini, prea puțini. Poate că exagerez, dar fără a vorbi de acest soiū de intrigi pe care le-am menționat, — cîte alte mizerii materiale și morale nu apasă asupra omenirei, cîte cause de nelinişte, de suferinți acute! Și cînd știū că fie-ce om își are partea sa de amărăciune de mistuit, mē întreb fără a-mi putea respunde: cum fac acești toți cari au surîsul pe buze?

Unde se învață arta de a suferi fără a părea?

Daysi.

Teatru-Muzică-Arte

— —

Astă seară sîmbătă și mîni, duminecă se va representa la teatrul nostru *Seraphine*, frumoasă comedie de *Sardou*.

*

Cetim în *l'Echo pe Paris*.

După Wilhelm II care compune poeme, după prințul de Montenegru care a scris o dramă și *Carmen Sylva* care jertfește pe altarul Poeziei, iată că regele Oscar al Svediei anunță publicarea unei lucrări istorice. Suveranul va pleca în acest scop la Roma în Ianuarie, pentru a face diferite cercetări asupra arteī și istoriei.

*

Un confrate... boreal.

In Alaska, aproape de strîmtoarea Behring a apărut un nou ziar sub titlul de Klondyke Norning Post. Prețul unui număr e de 35 fr. 50 bani, abonamentul pe un an, 1,750 de franci Publicitatea se plătește cu 350 franci linia,

Pricina sau scuza acestei scumpete e că Alaska e locuită, de doi ani de niște americani care au descoperit mine colosale de aur,

*

Din Alaska mai cetim o altă noutate originală. E probabil că numitul ziar nu va avea nevoie de intreprins o campanie antifeministă. Din potrivă. Se simte atîta lipsă de femei în cît autoritățile aū trebuit să apeleze la acele de aiurea—prin anunciuri.

Iată un adăpost pentru femeile fără... post.

*

Toți oamenii nebuni. După calculul făcut de un savant englez aceasta se va întîmpla pînă în pătru veacuri, judecînd după progresul nebuniei, care atacă tot mai mulți indivizi din specia „homo sapiens“.

*

„Calendarul bibliotecei pentru toți“ va apare peste cîteva zile în editura Storck et Müller din București, cu o bogată materie și clișeuri splendide.

*

Abia la începutul publicării romanului săū *Paris*, celebrul scriitor Emile Zola a avut deja oare-cari mici polemici și procese.

Zilele din urmă a fost nevoit să schimbe numele unuia din personagiile romanului *Sagnier* în *Sanier* după reclamația unui parizian André Sagnier.

Avis traducătorului nostru de la „Opinia“.

*

In editura magazinului de muzică „*Grümberg*“ a apărut prea frumosul vals rus, „O jidanie“ (Așteptarea), carea obținut un succes strălucit în toată Europa.

*

Nansen celebrul explorator plănuește o nouă expediție la polul nord. Deja măsurile sunt luate pentru ca să poată ierna în „Țara Franz-Joseph“. Pe lîngă *Fram* expediția va cuprinde un noū vapor *Stoer-Kodder* și va duce cu sine un întreg stat-major de savanți. Unul din bastimente va înainta în ghiață cît va fi cu putință de departe. Grupul de savanți va merge cu săniile pentru cercetări.

*

Marele geograf Elisée Reclus a obținut în principiu de la consiliul municipal al Parisului locul pe care va construi un uriaș glob pămîntesc, care trebue să fie, după părerea savantului, *cuiul* expoziției de la 1900.

„Polurile“ vor fi accesibile pentru vizitatori!

*

Calendarul *Dacia*, apărut de sub presă e un exemplu *unic* în feliul săū, de lucrări de asemenea natură.

Cetitorii sunt rugați să nu confunde calendarul redactat de Caragiale cu puzderia de Calindare, care se vînd în sezonul de la Septemvrie la Ianuar.

*

Privitor la informația noastră de ieri în chestiunea reprezentației domnului Rădulescu-Mariu, mai mulți artiști ne roagă a rectifica în sensul că nu d. Fîntânariu a impedicat representația, nici artiștii n'aū impedicat-o, ci beneficientul singur care nu voia să schimbe ziua reprezentației, cū toate că biletele eraū deja plasate.

Am rectificat.

*

Aflăm cu părere de reu că d. N. Borelli, merituosul director al sceneī, sceneī, se află greū bolnav.

*

Din causa neînțălegerei cu representația lui Rădulescu, Societatea dramatică a fost nevoită a schimba ordinea spectacolelor din săptămîna viitoare, ordine publicate de noi acum cîte-va zile. Marți 18, *O noapte furtunoasă*; joi 20. *Neamul Rantzau*; iar Simbătă nu se va mai represinta *Amor și Crimă*.

De la societatea șt. și literară

— —

Ședința de la 8 Noembrie, sub președinția d-lui A. D. Xenopol.

Se cetesc 3 poezii de pseudonimul *Gordon*, din care una, *Cîntec de toamnă*, găsindu-se bună s'a hotărît publicarea ei în *Arhivă*.

Se cetește apoi nuvela „*Norocul lui Radu*“ scrisă de d. Gh. Mărculescu din Rușciuc.

D. Valeriu Hulubei prezintă o diplomă de boerie a strămbunului seū Teodor Hulubei, și eliberată de curtea vieneză în 1787, cînd împaratul Iosif II a trebuit să recunoască locuitorilor Bucovinei rangurile ce fie-care li-a avut supt stăpînirea Moldovei.

INFORMAȚII

— —

Aū fost internați în spitalul Pașcanu: o copilă a lui Ioan Rîșcanu în etate de 10 ani și unul de 14 ani al lui N. Lazăr din Miroslava—ambii bolnavi de anghină difterică.

— —

Independența, *care se află în secretul zeilor, afirmă că o nouă încercare a guvernului de a se apropia de aurelianiști, a rămas infructuoasă. Amicii domnului Aurelian aū refuzat a face parte din biuroul camerei.*

*

D. E. Stătescu va fi reates prezident al camerei și d. Giani al camerei.

— —

Comitetul de doamne, care constituit în Iași după inițiativa d-nei Elisa Mavrocordat pentru a veni în ajutorul săracilor din orașul nostru, în timpul iernei, s'a adresat d-lui A. D. Xenopol, care a binevoit a contribui cu talentul seū de conferințiar la această bine-facere. Credem a ști că un public numeros va asista la această conferență, care va avea loc în aula universității vechi, în ziua de duminică, 23 noembre, orele 3 p. m. Subiectul ales este: „*ultimele evenimente în raporturile noastre cu Ungurii.*“

— —

In sesiunea viitoare a curței cu juri nu se vor judeca de cît vre-o 4 procese, între cari figurează, după cum am mai anunțat, și acel privitor la Pele-Verde.

Intîiul proces la ordinea zilei privește pe Iftimie a Judoaiei din cotuna Horlești, comuna Cucuteni, acuzat de omorul concubinei sale, Smaranda.

*

Acțiunea amoristică a domnului Șișcală despre care am vorbit pe larg, și va avea epilogul, la 20 a. c., la curtea de apel.

— —

Cu începere de la 20 a. c. d-l general L. Iarca, comandantul corpului IV de armată, va inspecta regimentele din localitate.

— —

Vitele comunale aū fost zilele aceste obiectul preocupațiunelor sfatului nostru orășănesc. Era vorba despre furnizarea hranei cailor cari poartă toată ziua pe la diferitele lor afaceri pe d-nii ajutori de primar pe d. Costandache, pe d-nii de la serviciul technic și pe alți domni ai domniei comunale.

D. Tacu a manifestat, cu această ocazie, o egală afecție pentru orzoaică și ovēs; d. Ed. Ghica, mai priceput în negustorie decît d. Tacu, a stabilit imediat cîștigul ce ar rezulta pentru antreprenor din latitudinea ce'i s'ar da de a pune pe acelaș picior de egalitate orzoaica și ovēsul. Prins în flagrant delict de naivitate—nevinovată zic unii—d. Tacu a consimțit ca chestia stabilirei prețurilor să se amîie pentru o altă ședință.

Bietele vite comunale așteaptă acum verdictul cu neastîmpăr.

— —

Drama din Brăila

Avem cîte-va amănunte nuoi în chestia crimei pasionale de la Brăila, Generalul Gorjan a avut o întrevedere cu ministrul justiției, pe lîngă care a stăruit ca fiica sa să fie trimisă înaintea juraților. „Voesc, a zis generalul, ca toată lumea să afle cursa care a fost întinsă fiicei mele și modul cum seducătorul s'a purtat cu dînsa.

*

Domnișoara Gorjan se află arestată la otelul Bristol. Ea dă dovadă de multă energie și nu regretă fapta comisă.

Curentul opiniei publice este simpatic domnișoreī și ostil doctorului.

*

Seducătorul este de fel din Vasluī și fratele vestitului fost procuror general, actualminte membru la curte, care face toate chipurile pentru a scapa pe doctor, care s'a servit de narcotice spre a-și pune planul în executare.

*

Procurorul general de Galați d. Raicoviceanu, s'a presentat ieri la ministru justiției, în scop de a primi ordine în pasionala afacere.

Este probabil că domnișoara Gorjan va fi tradusă înainteaājuraților pentru tentativă de omor.

Procesul se va judeca la Brăila în sesiunea din Decembre.

— —

Almanachul Dacia, *lucrare care se tipărește sub îngrijirea d-lui I. L. Carageale, a apărut de sub teascurile tipografiei* Dacia.

O minune de artă grafică, almanachul acesta, în care sunt reunite producțiuni de ale mai tuturor maeștrilor, va fi o surpriză plăcută pentru cititorii obicinuiți să nu găsească, în lucrările de asemenea natură, de cît materia mediocră și banală cu care se umplu de regulă calendarele.

— —

Amănunte asupra mareluī incendiū din Londra

A doua zi de incendiū se scria din Londra următoarele:

Ruinele a cinci zeci de case arse ieri la Londra fumegă încă, cu toate masele de apă de care sunt înecate. Daunele sunt imense, superficia curățită de foc și despre care îșī poate cineva da mai bine samă acum, e de aproape două hectare și jumătate. Focul a trecut cu o repejune neauzite dintr'o parte la alta a strîmtelor strade din acel quartal încarcat cu case nalte pline cu mărfuri arzetoare precum mătăsării, stofe ușoare, pene și mărunțușuri; o întreagă industrie de noutăți era concentrată în această parte a orașului. Evaluarea daunelor variază mult; unii vorbesc de 25 milioane. Ceea ce e sigur însă, este că valorile aū scăzut la bursa Londrei la știrea cum că Companiile de Assigurare vor fi silite se facă vînzări pentru a realiza banii necesari sdravenilor plăți ce vor avea de achitat. Trei sute de comercianți și societăți vor trebui se'și caute alte biurouri și magazine; o mulțime din lăzile de fer ale acestora se văd restogolite prin mijlocul dărămăturilor de sunt încă imposibil de scos. Oameni speciali sunt însărcinați de a nu le perde din vedere.

„O mie și opt sute de tinere fete amploiate ale diferitelor magazii incendiate, sunt fără lucru; eri în timpul incendiului ele năvăliră prin împrejurimele locului sinistrului întrebîndu-se în ce parte trecuseră patronii lor, spre a reclama salarele și a ști dacă vor mai putea reminea în serviciū.

„Incendiul numai arde cu flacări dar locul incendiului, este încă așa de ferbinte, încît drugii mavalici așazați prin ziduri spre ale susține și dintre carii cea mai mare parte aū fost turtiți și pe jumatate topiți, sunt încă roșii; apa care 'i stînge se evaporează imediat șuerînd. Se crede, că pentru mai multă siguranță, va trebui să se înece cu apă dărămăturele timp de mai multe zile, și mai multe din acele cinci-zeci de pompe cu vapor puse ieri în mișcare, lucrează încă pînă în momentele aceste.

„Un incident foarte mișcător s'a produs în cursul incendiului. Doi pompieri lucraū lîngă o fereastră de la un etaj foarte de sus, cînd de odată o imensă palalaie de flacări isbucni; dușamelele camerilor pe pragul cărora ei stăteaū se prăbușise. S'aū crezut că bieții pompieri sunt cu totul perduți și emoția era la culme, cînd deodată, deși tare arși și pe jumatate asfiziați, ei putură să se lunece de-alungul unei scări de ajutor aplicate imedit.

— —

Mîne, Duminică 16 Noembrie, are loc la Piatra N. prima intrunire provocată de comitetul național studențesc din Iași. Vor vorbi d-nii Cădere și Herovanu despre mișcarea națională, iac d-nul student Tărăbuță va recita versuri naționaliste. De la Piatra vor vorbi d-nii prosori Filip și Negrea.

— —

Conferința d-lui profesor Găvănescul asupra filosofului Nietzche care urma să aibă loc duminică, 16 Noembre, se va ținea Duminică la 23 a. c. din cauză că aula noului Universități nu poate fi încălzită pănă la acea dată.

— —

La feredeul lui Ovidiu König, 87 strada sf. Lagăr, a murit subit un evreu a căruī identitate n'a putut fi restabilită, Parchetul a discins la fața locului.

— —

Relativ la modul cum d. Ionel Brătianu ș'a construit villa sa de la Predeal, se mai daū încă următoarele informații:

Ca supraveghetor al construcției vilei, d. I. Brătianu a detașat pe inginerul Victor Ionescu de la serviciul intreținerei din Constanța care a rămas în Predeal în timpul verei.

In toată această vreme, d. Victor Ionescu, de și n'a adus nici-un serviciū C. F. R. a continuat a primi leafa, pe lîngă o grasă diurnă, ce i-a fost alocată din fondurile ministeriului.

Și ast-fel, astă-zi d. Ionel Brăteanu este proprietarul unei frumoase case de țară, care nu l'a costat nici un sfanț.

— —

Un corespondent al lui *Budapesti Hirlap* **afirmă că decorarea lui Jeszenski va avea de efect retragerea domnului Emil Ghica din demnitatea de ministru plenipotențiar.**

Același ziar publică declarațiunea d-lui E. Ghica prin care acesta spune eă Jeszenski n'a fost propus de el spre a fi decorat.

— —

Serviciul administrativ al comunei anunță prefectura de județ că primarul comunei Tomești, Theodor Zippa, s'a opus a da concursul seū pentru a se vinde averea lui V. Chiprianu, care datorează o sumă de bani pentru dijmă.

— —

D. I. Vassian, medic veterinar al abatorului din Craiova a fost transferat ca medic veterinar al orașului Piatra-N., în locul d-lui G. Istrati care trece medic veterinar al orașului Alexandria.

— —

Astă seară are loc balul social-democraților. Se vor face conferințe, se vor declama versuri și se va dansa.

D. I. Nădejde a venit din București pentru această petrecere.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“

21)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

III

Istoria aceasta a drumurilor de fier africane, acest colțișor de glod rescolit, împrăștiind mirosuri neliniștitoare, rîdicînd Camera brusc, emoțiunea aceasta, temerile, mîniile acestea nu era în total de cît o ocazie de bătălie politică, un teren în care se luptaū poftele lacome a diferitelor grupuri, și nu era în fond, vorba de cît de a resturna un minister pentru al înlocui prin altul. Numai cît, în dosul acestei goane, acestei continue lupte de ambițiuni, ce pradă tristă se agita, poporul întreg, în mizerie și în suferință!

Petru observă că Massot, micul Massot, cum numeaū, se așezase lîngă dînsul pe bancă. Cu ochiul vioiu, cu urechea deschisă ascultînd și înregistrînd totul, strecurîndu-se peste tot ca un dihor, nu mai era acolo ca un cronicar parlamentar, mirosise o ședință furtunoasă și venise să vadă dacă n'ar găsi de cules vre-un articol. Fără îndoială că-l interesa acest preot perdut în mijlocul ucestei învălmășeli.

— Aveți puțină răbdare, domnule abate, spuse el cu veselia amabilă a unui tînăr, care-și bate joc de tot. Patronul nu poate să lipsească, dînsul știe că cuptorul are să se încălzască aici.... D-v nu sînteți unul din alegătorii săi de la Corrèze?

— Nu, nu, eū sînt din Paris, am venit pentru un om sarac, pe care aș vrea să-l fac să între îndată la Azilul Invalizilor munceī.

— Ah - foarte bine. Eu de asemenea sînt un copil de al Parisului.

Și începu să rîdă. Un copil de al Parisului într'adevăr: fiul unui farmacist din mahalaua Saint-Denis, un leneș de al liceului Charlemagne, care nu-și sfîrșise studiile. Incercase totul și se găsi aruncat în presă la opt-spre-zece ani, abia cu ortografia îndestulătoare, și deja de doi-spre-zece ani, cum spunea singur, se strecurase prin toate părțile. Văzuse totul, se desgustase de tot, nu mai credea în oameni mari, spunînd că nici nu sînt, trăia în pacea răutăței și a prostiilor universale. Nu avea nici o ambiție literară, profesa chiar disprețul resonat literaturei. Cu toate acestea, nu era de loc prost, scria ori-ce în ori-ce jurnal, fără nici o convingere ori credință, afișînd în liniște acest drept de a spune publicului tot, cu condiție de al amusa ori de al pasiona.

După cum văd cunoașteți pe Mège, domnule abate? Ce tip! Iată-l un copil mare, un visător chimeric, în pielea celui mai teribil dintre sectari! Oh! l'am studiat, mult, îl cunosc pînă în inimă..... Trăește în veșnica siguranță că înainte de șase luni va pune mîna pe putere și va realisa, de seară pînă dimineață, faimoasa lui societate colectivă care trebue să urmeze societăței capitaliste, precum ziua urmează nopței.... Și iacătă-l, cu interpelarea lui de astă-zi, convins, că dînsul va resturna cabinetul Barroux pentru a grăbi rîndul lui. Acesta e sistemul lui, să uzeze pe adversari. De cîte ori l'am auzit făcîndu-și socoteală, de a uza pe acela, pe urmă pe celalt, pentru ca în sfîrșit să domnească el! In totdeauna în șase luni cel mai tîrziū..... Nenorocirea este, că fără de încetare, dînsul rîdică pe alții, și că rîndul lui nu vine nici-odată.

Micul Massot se înveselea liber. Pe urmă scoborînd puțin voacea:

— Dar pe Sagnier cunoașteți? Nu... Vedeți pe omul acela roșcovan, cu gîtul ca de bou și care are înfățișarea de casap... Acolo în fund, acela care vorbește un grup mic de redingote uzate.

Petru însfîrșit îl observă. Avea urechi mari clăpăuge, o gură cu buze groase, cu vas mare, ochii pămîntoși și ieșiți afară.

— Și pe acela pot spune, că îl știu pînă în fund. Am fost cu dînsul la *Vocea poporului*, înainte de a fi la *Globul* cu Fousègue..... Aceea ce nimeni nu știe, e de unde-i el. Mult timp s'a tărîit prin drojdiile presei, jurnalist neînsamnat, plin de ambițiuni și de pofte. Vă amintiți poate de prima lui lovitură sgomotoasă, afacerea aceea destul de necurată a unui noū Ludovic VII, pe care-l încercă să-l scoată și care făcu dintr'însul un regalist estra-ordinar după cum a și ramas. In urmă, se hotărî se ieie în mînă causa poporului, afișă un socialism catolic resbunător, făcînd proces libereī cugetări și republicei, denunțînd grozăveniile epocei, în numele dreptăței și a moralei, pentru a le vindeca. Deputase prin portretele financiarilor, o adunătură de fapte fără de valoare, palavre necinstite, fără control, fără probe, care ar fi trebuit să-l ducă la poliția corecțională, și cari reunite în volum, aū avut asurzitorul succes pe care-l știți.

(Va urma).

Cota oficială

Brăila 14 Noembrie 1897.

Cereale vîndute 45190 hect.

Frîu maxim preţul 12·25 mag. Grîu minim preţul 9.90 şlep. Porumb maxim % kgr. preţul 8.25 vag. Porumb minim preţul 5.70 şlep. Porum roş maxim % kgr. preţul 8.20 vag. Porumb roş minim kgr. preţul 6.50 mag. Orz mnxim preţul 4.70 mag. Orz minim preţul 3.90 şlep.

Cereale sosite pe apă 18600 hect. pe uscat 10800 hect.

Galaţĭ 14 Noembrie 1897.

Grîu 1700 hect. 53 libre 10 leĭ 60 banĭ mag Porumb roş 600 hect. 62½ libre 9 leĭ 35 banĭ mag. Orzoaica 2800 hect. 47 libre 5 leĭ 65 banĭ mag. Orzoaica 1900 hect. 47 libre 5 leĭ 65 banĭ mag. Orzoaica 3300 hcet. 46 libre 5 leĭ 65 banĭ magasie.

Constanţa 14 Noembrie 1897.

Orz 1200 hect. leĭ 4. Inul 300 hect. leĭ 11. Secară 200 hect. leĭ 5.20. Meiŭ 350 hect. leĭ 5. Ovĕz 100 hect. leĭ 4. Rapiţa 350 hect. leĭ 8.20. Grîu de toamnă 400 hect. leĭ 11.50. toate în oraş la magasie.

Afacerea Dreyfus-Esterhazy

Acuma a venit rîndul luĭ Picquart să vorbească şi declaraţiunele luĭ sunt aşteptate cu cea maĭ maĭ mare nerăbdare.

Maiorul Esterhazy, ştie totuşĭ că declaraţiile luĭ Picquart vor fi dezastroase pentru acuzat şi de aceia el însuşĭ a pus înainte numele luĭ Picquart atuncĭ cînd în presa franceză nu se produsese încă nimica. Astă-zĭ o campanie întreagă s'a format în contra fostuluĭ şef al biurouluĭ de informaţiunĭ de la ministerul de războiu, şi pe bulevarde se vedea pontrete în care Picquart este pus alăturea de Dreyfus.

***

In ziarul «Jour» care apără pe maiorul Esterhazy a apărut un articol prin care maiorul caută să arăte cam ce ar putea declara Picquart. Articolul în chestiune spune că imediat ce Piquart a ajuns şef al biurouluĭ de informaţiunĭ, a cercetat dosarele în afacerea Dreyfus şi căpătînd şi nişte scrisorĭ a luĭ Esterhazy prin comparaţiune a ajuns la concluziune că Drayfus e nevinovat. Atît crede Esterhazy că va pute spune Picquart.

***

Dupuy care a fost ministrul preşedinte în timpul cînd Dreyfus a fost condamnat, declară că n'a ştiut de alt act de cît de borderou.

Condemnarea s'a făcut pe baza acestuĭ act şi ar fi criminal faptul să se fi făcut condamnare în baza unuĭ alt act pe care nu l'ar fi cunoscut apărarea. Declaraţia aceasta a apărut în «Gaulois». Confruntarea între Picquart, Dreyfus şi Esterhazy are loc astă-zĭ.

Ministrul de interne Barthou a avut ierĭ o lungă intrevedere în această privinţă cu Billot ministrul de războiŭ.

***

Ziaristul parizian Bernard Lazare s'a adresat în numele familieĭ Dreyfus, la avocatul dr. Emil Frischauer din Viena, pentru a interveni la primăria din Carlsbad, pentru a comunica cînd a fost acolo pentru ultima oară, consulul german la Paris von Schvartzkoppen.

Din răspunsul avocatuluĭ vienez rezultă că numitul consul a fost pentru ultima oară în 1883.

Se ştie că Esterhazy ar fi declarat că cunoaşte pe Schvartzkoppen din Carlsbad unde s'ar fi întălnit cu ocazia prezenţeĭ familieĭ Esterhazy din Ungaria în acea localitate, familie bine cunoscută cu Schvartzkoppen.

TEATRUL ŞI CRITICA

Maĭ întăiu ţin să spun d-luĭ *Leandru*, care a fost atît de grăbit, să-mĭ răspundă că rîndurile ce-au fost *adăpostite* în coloanele «Opinieĭ» — sub titlul de *Teatrul nostru*, nu sînt «doleanţele înduieşătoare ale unuia din aĭ scenei» de oare-ce nu sînt nicĭ artist dramatic şi nu am nicĭ în clin nicĭ în mînecă cu teatrul orĭ cu aĭ luĭ.

Dar aceea ce m'a îndemnat, să scriu acelea ce s'au publicat sub titlul de maĭ sus, a fost impresia dureroasă ce am avut'o şi care m'a revoltat, cetind în «Opinia» din 28 Octombrie a. c., cîte-va rîndurĭ, în care un domn oare-şĭ care—poate-l cunoaşteţĭ d-le Leandru?—sub titlul de «Oamenĭ şi lucrurĭ», îşĭ bate joc într'un chip suveran de artiştiĭ noştriĭ dramaticĭ. Zisul domn arată că în sala teatruluĭ, unde întrase *pentru o clipă*, nu a remarcat de cît că «era cald, era lumină, era linişte, era comoditate; pe scenă Lipicescu, Evghenides şi cîţĭ-va anonimĭ se perindau, dislogau, cascau»; pe lîngă acestea dl. a maĭ observat «pe scenă cîte-va figurĭ fardate şi mascate», în urmă, probabil după ce s'a încălzit, a ieşit, s'a dus acasă şi a scris acolo cîte-va rîndurĭ injurioase; inteligente şi cu haz după d-sa. Apoĭ să-mĭ dea voie d. Leandru să-ĭ spun, că rîndurile citate maĭ sus nu sunt de cît nişte adevărate *parigoriĭ de om bolnav*, căcĭ un om cu mintea sănătoasă şi întreagă şi cu *graţiu* dor de progresul *nostru*, în al teatruluĭ, ar fi rupt a doua zi ce ar fi scris în ajun, cînd era probabil într'un moment de surescitaţie nervoasă, orĭ într'un moment de criză pesimistă.

Cînd cine-va pretinde să facă o critică teatrală şi cînd e însărcinat cu aceasta, o datorie de cinste îl face să stee la teatru nu cîte-va clipe şi *pentru a se încălzi*, dar trebue să stea toată reprezentaţia şi numaĭ atuncea în cunoştinţă de cauză ar putea să facă o critică, nu o impresie de cîte-va clipe.

«Daţi-ne o scenă interesantă, un spectacol captivant, emoţiunĭ şi arta superioară precum avem dreptul să avem în schimbul banuluĭ nostru—şi indiferenţa noastră va dispărea, făcînd loc curiozităţeĭ şi aplauzelor». Aşa spune frumos d. Leandru, că ar fi cererea logică a publiculuĭ.

Dar să-mĭ dee voe să-ĭ spun: Şi-a dat publicul osteneală ca macar într'o seară să vie la teatru şi să aprecieze îndeajuns dacă trupa şi presa îl satisface? Şi-au dat osteneala *criticiĭ de la noĭ* ca să stee cel puţin 2—3 acte dintr'o piesă, pentru ca macar atîta să analizeze şi apoĭ să-şĭ dee verdictul fără apel?

«Sentimentalismul e ridicul cînd nu e la locul luĭ»—de părerea aceasta sunt şi eŭ ca şi d. Leandru—«şi patriotismul nu se manifestă prin absurdităţĭ». Aceasta nu însă. E absurd oare ca să ceĭ comitetuluĭ teatral să se ocupe în mod serios şi conştiincios de mersul progresînd al teatruluĭ? E absurd de a cere publiculuĭ puţină atenţie bine-voitoare şi puţin sprijin material pentru artiştiĭ, carĭ-şĭ dau toată silinţa pentru reuşită spectacolelor? E absurd de a cere criticilor să facă critică în mod cinstit şi ştiinţifică-ste, iar nu să-şĭ bată joc de o instituţie şi de nişte artiştĭ, fără de nicĭ o cunoştinţă personală, orĭ de cît doar din dorinţa imperioasă de a vorbi răŭ de tot ce e al nostru?

In teatrele streine, în statele civilizate, cu instituţiĭ de soiul acesta vechĭ şi îmbătrînite în succese, încă se fac greşelĭ, şi cu toate acestea un simţimînt patriotic face acolo, pe criticĭ ca multe greşelĭ să le treacă cu vederea, orĭ dacă arată greşala, o arată într'un mod părintesc, binevoitor, cerînd îndreptarea serios şi cugetat, iar nu aicĭ la noĭ unde greşala e scoasă cu totul la iveală, dată în vileag şi cel ce a făcut'o e batjocurit.

Una din aceste însărcinărĭ cu marĭ răspunderĭ e şi critica. La noĭ cinstea e de o importanţă imensă şi de care se simte o necesitate imperioasă, însă critica să fie critică iar nu jucărie saŭ batjocură.

Suntem asămănătorĭ tocmaĭ cu o bucată de fer ordinar, poleită cu o foaie subţire, foarte subţire de aur frumos şi strălucitor, însă cea maĭ mică sgîriitură îndepărtează poleiala şi lasă la iveală ferul urît şi negru. Trebue menajare, bagare de samă, îngrijirĭ îndelungate, pentru a face ca pătura de poleială să se pue treptat-treptat, stratul să devie maĭ gros, maĭ solid, aşa ca să poată suporta sgîriiturile chiar adîncĭ, aducîndu-l în starea aceia ca să poată fără de nicĭ un pericol suporta lovituri orĭ cît de grele ar fi, să fie resistent la toate intemperiile.

Suntem un popor tînăr, cu obiceiurĭ şi moravurĭ moştenite de la strămoşĭ, peste care am aşternut un strat încă subţire de poleială de civilizaţie, de progres, aceasta după cum se poate observa nu numaĭ în politică, dar şi în artă, şi în literatură şi în ştiinţă chiar. Ne trebue bună-voinţă din partea tuturor acelora ce sunt însufleţiţĭ de dorul binelui nostru, pentru greşelele ce se pot îndrepta, îmbuna; şi asprime pentru acelea ce nu se maĭ pot pune pe calea cea adevărată şi sănătoasă, de cît cu o lovitură îndrăzneaţă, decizivă şi care face ca lucrul să se îndrepte sau să piară. Textul n'a ajuns în această din urmă ipoteză. Dacă are greşelĭ, apoĭ acestea sunt de acelea ce se pot îndrepta se pot îndruma pe calea cea bună, însă dojenirea pentru îndreptare trebue făcută cu bună-voinţă cu socoteală.

Criticiĭ să-şĭ dea seama de răspunderea morală ce şi-o asumă, iar publicul să nu dea uităreĭ că indiferenţa luĭ faţă de teatru are consecinţe imense, carĭ pot duce la sfîrşiturĭ fatale pentru o instituţie înjghebată cu atîta trudă şi cu atîta dragoste de frumuseţea arteĭ.

Nu pot termina de cît, adresîndu-mă d-lor de la *Opinia*, cu înţăleptele vorbe publicate în acest ziar de un adevărat om cu dor de binele nostru: «Noĭ moşnegiĭ, din vremurĭ vechĭ, vă deschidem ochiĭ dragiĭ noştri şi vă dăm un sfat: *Luaţĭ bine seama!*»

Jean

Wilhelm II şi Casimir Périer

Numărul din «Le Journal» pe care primim astăzĭ conţine un interviev cu fostul secretar al luĭ Casimir Périer, ziaristul Lafarque.

Acesta a declarat că personal nu are cunoştinţă de un schimb de scrisorĭ între capiĭ celor două state duşmane, fără însă să poată *nega* absolut. Crede însă că nu se pot face asemenea corespondenţĭ decît prin mijlocirea ambasadorilor şi cu o sumă de formalităţĭ oficiale.

ULTIME INFORMAŢII

Culisele politiceĭ

De resultatul banchetuluĭ de la Craiova îĭ e ruşine pînă şi *Voinţeĭ Naţionale*, care nu publică discursul cu Tudor Vladimirescu al d-luĭ Sturza. Această atitudine ne lasă să credem că şeful partiduluĭ trebue să fi comis nişte nerozĭĭ cu mult maĭ marĭ şi maĭ ţapene decît chiar acelea pe carĭ le-aŭ relevat unele ziare din Bucureştĭ.

***

Relaţiile dintre Suveran cu şeful guvernuluĭ nu ar fi se zice, dintre cele maĭ cordiale. Un personaj guvernamental cu mare greutate şi în măsură de a cunoaşte bine situaţia, afirmă că d. Dim. Sturza a declarat M. S. Regeluĭ că va fi nevoit să ceară disolvarea camerelor. Maiestatea Sa ar fi observat că nu vede nicĭ un motiv de disolvare, dar că dacă împrejurărĭ ulterioare vor justifia firea d-luĭ Sturza, atuncĭ va aviza...

***

Aurelianiştiĭ, după ce aŭ umilit bine pe ministrul preşedinte prin neparticiparea lor la praznicul de la Craiova, adică după ce s'au făcut gustul cu d. Sturza, acum s'au pus din nou pe tratative cu guvernul.

Şeful colectivităţiĭ, însă, e maĭ furios de cît orĭ-cînd şi e întărît să meargă înainte în formaţiunea actuală. Dacă Drapeliştiĭ doresc să reîntre în tabara guvernamentală, sunt primiţĭ, dacă vor continua cu atitudinea lor în douĭ perĭ, d. Sturdza va declara că ruptura e definitivă.

In caz cînd guvernul va întîmpina greutăţĭ în parlament, şi va fi cu greŭ de mers, atuncĭ d. Dimitrie Sturdza va declara că parlamentul actual nemaĭ prezintînd de cît poftele unora din partizanĭ, nu poate funcţiona şi prin urmare trebuie dizolvat.

Preşedintele consiliuluĭ va maĭ adăoga că nu înţelege de cît opoziţia firească în contra partiduluĭ liberal, iar nu pe aceea a nemulţumiţilor.

***

Aurelianiştiĭ în spital.

Se zice că toţĭ membriĭ grupuluĭ de la *Drapelul* aŭ scuzat neputinţa lor de a participa la banchet pe motive de sănătate. Auzind despre această ciudată potrivire de pretexte, d. Sturdza ar fi esclamat cu reutate:

— Să se avizeze consiliul sanitar ca să clădească lazarete!

***

Ecourĭ de la banchet.

Aŭ luat parte 172 de persoane din 200, pentru cît se pregătise. Aceste 172 figurĭ se alcătueaŭ dir 5 miniştriĭ, una a d-luĭ Nicolaid iar restul, afară de 12 profesorĭ şi 7 popĭ, pur şi simplu feţe din pătura *de jos* a Olteniei. Colectiviştiĭ maĭ de samă aĭ localităţeĭ, între care d-niĭ Betolian, Papp, Gogu Ştefănescu, general Anghelescu şi Gh. Peşicu s'aŭ ruşinat să stea la masa d-luĭ Sturza.

***

In consiliul de miniştriĭ domneşte o zăpăceală foarte mare în privinţa ticluireĭ mesagiuluĭ.

Consilieriĭ tronuluĭ se bat cu capul de toţĭ pereţiĭ şi nu ştiŭ ce să spuie în privinţa viziteĭ de la Buda-Pesta, şi cu ce cleşte se ia acest cărbune aprins.

Despre halul trist în care se aflu cele maĭ multe d'intre şcoalele rurale din Iaşĭ, s'a insistat de nenumărate orĭ în „Opinia".

Localurile sunt defectuoase, materialul didactic lipseşte, primariĭ sunt inculţĭ, revizorul şcolar e un fruntaş colectivist—iată situaţia şcoalelor.

De lucrul acesta nu suntem convinşĭ numaĭ noĭ, opozanţiĭ, dar şi ministrul instrucţieĭ l'a văzut cu ochii.

D-nu Spiru Haret, care a vizitat scoalele din Moldova de sus, raportează, în adevăr, următoarele privitoare la şcoala din comuna Hoiseştĭ, judeţul Iaşĭ: şcoala comuneĭ Hoîseştĭ se află instalată într'un local absolut impropriu. Şcoala este lipsită cu desăvîrşire de material didactic. Mobilierul este vechiu şi impropriu şi primăria a refuzat chiar a furniza vasul necesar pentru apă.

Acestea sunt cuvintele textuale din raportul adresat astă-zĭ prefectuluĭ de judeţ.

Camera de comerciu a cerut şefilor staţieĭ şi vămeĭ laşĭ informaţiĭ relativ la cantitatea de mărfurĭ ce intră şi se expediază anual din Iaşĭ, pentru a putea fixa capacitatea noilor magazine ce urmează a fi făcute în Iaşĭ în urma noilor dispoziţiunĭ ale ministruluĭ lucrărilor publice.

Pentru ziua de 22 Noembrie ora 1 d. a. sunt convocaţĭ în sala camereĭ de comerciŭ din localitate toţĭ engrosiştiĭ, în vederea construireĭ noilor magazine ce se vor crea în Iaşĭ.

Camera de comerciŭ va exprima ministeruluĭ cu această ocazie doleanţele angrosiştilor ieşenĭ, conform hotărîreĭ ce se va lua în numita întrunire.

Aseară a avut loc întrunirea profesorilor facultăţeĭ de medicină, convocată prin cererea maĭ multor studenţĭ de a li se acorda diferite dispense de stagiu.

Toate cererile au fost admise afară de acele ale d-luĭ şi d-neĭ Brăescu.

D. şi d-na Brăescu, cereau acordarea unuĭ nou termen de examen de sfîrşitul anuluĭ al doilea.

Erĭ nu s'a ţinut şedinţă la consiliul comunal din cauză că nu s'au întrunit consilieriĭ.

Probabil că nicĭ astă-zĭ nu se va ţinea şedinţă, din pricină că d. Gane a plecat la Bucureştĭ pentru a lua parte la deschiderea senatuluĭ, al căruĭ vice-preşedinte este.

Juraţiĭ din decembre

Iată numele juraţilor carĭ vor compune juriul în sesiunea din decembre: Săvescu Grigore, Săndulescu I. (Cărligătura), Mihail Nicolae, Vărlănov D., Munteanu C. (Trg. Frumos), Socor Gabriel doctor, Negruţi Vasile, profesor, Buţureanu Vasile, profesor, Stamboleanu Vasile, avocat, Tincu Constantin, Florescu C, Engel I., farmacist, Missir Cristea doctor, Matasariu L, institutor, Trancu Solomon. Pastia G. doctor, Scriban I, Ciriţel Gh. (plasa Turia), Cujbă P., Vlahu N, Trantomir L, Zaharia C, Novleanu P, Faur Constantin, Teodor Ilie, Teodoreanu Alexandru, Popovicĭ Petru, Sachelarescu D, Rocafux, Roiu Grigore, institutor, Ionescu C, Ilutza B. Costandache G, Stoĭca Panaite, Bahrim D. şi Iliescu G.

Juraţi suplimentarĭ: Greceanu Dimitrie, Holban A. D. Ivaşcu I. Gh. şi Handoca Alexandru.

***

Curţile vor fi presidate precum urmează: d. M. B. Cantacuzin, Iaşĭ, Roman şi Neamţ; d. D. Porfiriu: Vasluĭ, Fălciu, Bacău; d. Al. G. Hinna: Dorohoĭ Botoşanĭ şi Suceava.

Asesorĭ la Iaşĭ: domniĭ C. Grigoriu şi D. Emandi.

Variola s'a ivit între vitele locuitorilor C. Cherălescu şi I. Mandria comuna Jora.

***

In spitalul rural din P. Iloaieĭ se aflu bolnavĭ: copilul Gh. Braşovanu de crup şi fetiţa Maria Caval de anghină.

Cu ocazia înmormîntăreĭ d-luĭ căpitan Vasiliu, care s'a făcut erĭ a avut loc un incident unic în felul săŭ.

Familia reposatuluĭ nu îndeplinise toate formalităţile cerute şi intendentul cimitiruluĭ a refuzat întrarea în curte.

A durat o oră pînă s'a adus autorizaţia şi apoĭ s'a putut face înmormîntarea.

JUDICIARE

Procedura neîmplinită.

Cîtă dreptate a avut fabricantul englez care a declarat unuĭ redactor al ziaruluĭ nostru că pricina înmulţireĭ falimentelor se datorează blîndeţeĭ excesive a tribunaluluĭ—s'a dovedit pe deplin acum cu ocazia cererilor făcute privitoare la declararea în stare de faliment a firmeĭ Elias Tennenbaum & Co.

Casa aceasta a încetat plăţile şi are un pasiv de milioane: fabricanţĭ, negutitorĭ şi agenţĭ aŭ şi căzut victime ale acesteĭ insolvenţĭ.

Dacă falimentul ie simplu sau fraudulos, se va dovedi maĭ tîrziu. Fapt este că, de şi o firmă a încetat plăţile în mod oficial, avînd creanţe protestate, tribunalul nu se pronunţă asupra insolvenţeĭ şi amînă terminele pentru motive unice până acum şi carĭ se esplică prin *neîmplinirea procedureĭ.*

Cererile privitoare la Tenenbaum s'au amînat pînă acum de 3 orĭ: pentru că citaţiunile n'au fost făcute în regulă, pentru că nu s'a comunicat duplicatul cerereĭ şi, în fine, astă-zĭ, pentru că citaţia a fost înmînată *contabiluluĭ caseĭ Tennenbaum, ci nu citatuluĭ.*

Dacă acestea sunt motive pentru a trăgîna o afacere importantă—atuncĭ avem şi noĭ probe despre blîndeţa tribunaluluĭ!

De cît blîndeţa aceasta ruinează creditul nostru şi este, în adevĕr, cauza unică pentru care falimentele se înmulţesc cu atîta fără de ruşină.

*

Cererea luĭ Enrico de Mayo pentru declararea firmeĭ Passmentirer şi Klarfeld s'a amînat pentru ziua de 27 a. c.

***

Numitul Leizer Rubinger a intentat acţiune contra luĭ Is. Pariser care, în luna Mart a. c., a atentat la pudoarea minoreĭ Clara Rubinger. Fetiţa, care are 13 anĭ, se află internată la *Maternitatea* şi este în ajunul facereĭ.

Tatăl nenorociteĭ s'a constituit parte civilă pentru suma de 5000 leĭ.

*

Procesul de ultragiu intentat moraruluĭ Haier de d. jude Popovicĭ, s'a amînat pentru citarea unuĭ noŭ martor.

*

Unele ziare aŭ anunţat că d. N. Nicolaide, eminentul avocat din localitate, ar avea intenţiunea de a-şĭ strămuta domiciliul în Bucureştĭ. D. Nicolaide, pe care l'am putut vedea azĭ, ne-a declarat că ştirea este neexactă saŭ cel puţin, prematură.

Dacă d. Nicolaide s'ar hotări să părăsească Iaşul, va incunoştiinţa clientela sa, cel puţin cu 6 lunĭ înainte.

Incercare de sinucidere.

Pe cîtă sensaţiune în întreg oraşul, pe atîta durere în cercul profesoral, a produs ştirea despre încercarea de sinucidere a domnuluĭ Miron Pompiliu, eminentul profesor de limba romînă, la liceul internat din localitate.

Pompiliu era bolnav în ultima vreme: era vechia suferinţă care reîncepuse a-l tortura. Dar nimenĭ nu s'ar fi aşteptat la hotărîrea funestă pe care Pompiliŭ a luat'o ierĭ seara, la 7 ore, la locuinţa sa, 115 strada Sărărieĭ.

Pompiliu s'a împuşcat în tîmpla dreaptă. Din fericire glontele a ricoşat în pometă, aşa că e bună speranţă că distinsul profesor, care a nutrit gînduri de sinucidere în momente de durere, se va restabili curînd, spre bucuria colegilor şi a celor carĭ l-aŭ cunoscut.

Domniĭ doctorĭ Botez şi Imervol îngrijesc pe distinsul bolnav.

Ne pare rĕŭ că suntem siliţĭ să creăm o dificultate d-luĭ d-r Rojniţă şeful serviciuluĭ sanitar al primărieĭ—dar chestiunea e prea gravă ca să facem complesenţa de a tăcea.

Aţĭ observat, de sigur, că d. Klein, fabricantul de pîine de secară, lipeşte, ca reclamă, o foaie de hîrtie cu firma sa pe fie-care bucată de pîine.

Eĭ bine, întrebăm pe d. doctor Rojniţă dacă ştie prin ce procedeŭ necurat se face această operaţie, şi, maĭ vîrtos. dacă 'şĭ dă seamă de consecinţele funeste ale libertăţiĭ, pentru fabricant, de a-şĭ face reclamă pe această cale.... umedă?

Problema e grea, ştim, dar e de actualitate.

ULTIMA ORĂ

TELEGRAME

(Serviciul special al *Opinieĭ*).

MESAGIUL TRONULUI

Bucureştĭ 15 Noembrie

Solemnitatea deschidereĭ camerilor s'a făcut conform programuluĭ obicinuit.

M. S. Regele vorbeşte în mesagiul săŭ de boala principeluĭ moştenitor, recunoscînd dovezile de dragoste ce poporul Romîn a arătat Dinastieĭ cu această ocaziune. Reînoieşte sentimentele de recunoştinţă pentru aceste manifestaţiunĭ. resplata uneĭ muncĭ neobosite ce a depus pentru poporul Romîn.

Mesagiul constată tendinţa pentru pace şi dovezile de simpatiĭ pentru politica Romînieĭ şi aminteşte vizita de la Buda-Pesta, arată expresiunea sentimentelor de prietinie şi veneraţiune ce regele are pentru Francisc-Iosef — şi constată strălucita primire din capitala Ungarieĭ.

M. S. Regele vorbeşte de vizita principeluĭ Bulgarieĭ şi graţioasa atenţiune a M. S. Imparatuluĭ Rusieĭ, cu ocazia viziteĭ de la Iaşĭ.

Mesagul anunţă convenţiunea comercială cu Turcia şi relevă importanţa inaugurăreĭ universităţeĭ din Iaşĭ. Anunţă următoarele proecte de legĭ: Invăţămîntul secundar şi superior, reforma legeĭ drumurilor, crearea magazielor şi a antrepozitelor, complectarea serviciuluĭ maritim şi înbunătăţirea porturilor.

Vorbeşte de un excedent de treĭ milioane asupra budgetuluĭ încheiat la 30 Septembrie; activarea noilor construcţiĭ de căĭ ferate, legislaţiunea apelor, revizuirea organizăreĭ drumurilor de fier, legĭ pentru armată relative la recrutare şi marină, asigurarea independenţeĭ magistratureĭ, înfiinţarea unuĭ consiliu legislativ, trecerea penitenciarelor ministeruluĭ justiţieĭ, modificarea legilor consiliilor judeţiene, a legeĭ sanitare, reorganizarea serviciuluĭ statistic şi a ministeruluĭ domeniilor.

Vorbeşte apoĭ de infiinţarea sindicatelor agricole şi secarea mlaştinelor delteĭ Dunăreĭ şi sfîrşeşte mesagiul cerînd devotamentul şi zelul deputaţilor şi senatorilor pentru ca sesiunea să fie roditoare, încheînd cu cuvintele: Dumnezeŭ să bine-cuvînteze lucrările Dum ne-voastre.

Fotografia „Chaland"
Str. Lăpuşneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya
Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.
Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

BANCA GENERALA ROMANA

BUCUREŞTI

Sucursala la Brăila sub aceiaşi denumire

CAPITAL 10,000,000 LEĬ

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIUNE:

Preşedinte:

D-nu ***P. S. Aurelian,*** deputat, fost Preşedinte al Consiliuluĭ de miniştri.

Vice-Preşedinţĭ:

D-nu ***Menelas Germani,*** deputat, fost Ministru.
„ ***E. Russell,*** Consul general al Romînieĭ la Berlin, Membru al Direcţieĭ Disconto Gesellschaft.

Membriĭ:

D-nu ***P. Boettger,*** din Direcţiunea Disconto Gessellschaft.
„ ***Max Bürgers,*** Bancher, Berlin.
D-nu ***Emil Costinescu,*** deputat, fost Director la Banca Naţionala a Romînieĭ.
„ ***Jacques M. Elias,*** din firma A. H. Elias fraţiĭ.
„ ***G. C. Philipescu,*** fost ministru.
„ ***Basile Lascar,*** deputat, fost Ministru.
„ ***Alexandru Marghiloman,*** deputat, fost Ministru.
„ ***Paul Schwabach,*** Doctor în drept, din casa **S. Bleichröder** din Berlin.
„ ***Eugeniu Stătescu,*** advocat, fost Ministru.
„ ***Grigore Triandafil,*** advocat, fost Ministru.

DIRECŢIUNEA DIN BUCUREŞTI:

D-nul **EMIL COSTINESCU** Director-General

OPERAŢIUNĬ:

Deschidere de Compturĭ Corente.
Incasare şi scomptare de Efecte asupra Romînieĭ şi Strĕinătăţeĭ.
Incasare şi scomptare de cupoane şi de titlurĭ.
Cumpărare şi vênzare de titlurĭ.
Imprumuturĭ pe titlurĭ şi pe alte garanţiĭ.
Emitere de cecurĭ şi de epistole de Credit asupra strĕinătăţiĭ, precum şi orĭ-ce alte operaţiunĭ financiare de bancă, coprinzînd operaţiile de deposit şi report precum şi cele de comission şi de avansurĭ pe mărfurĭ.

Banca Generală Română va începe operaţiile sale la 10 (22) Noembre crt.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plăteasca acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

Dimineaţa şi Seara

CALDE DIN CUPTOR

CHIFLE, FRANZELE, COZONACĬ, PRAJITURI

Crafle, Turtă dulce, Posmacĭ etc.

LA

strada de Sus 168 **FERD. SZAKMARY** strada de Sus 168

Premiat de două ori cu medaliĭ de aur

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşi, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞI FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rĭdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕu, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

„DACIA“, Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 166 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MERCURĬ 19 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Scandalul de la întrunirea Evreilor

PUNGA SAU VIAŢA!

Formalitatea, insipidă şi banală, a deschidereĭ parlamentuluĭ, s'a îndeplinit deună-zĭ cu tot saltanatul de rigoare.

S'a făcut, pe scurt şi fonciarmente fals, istoricul vacanţeĭ, care singură va forma activul guvernuluĭ Sturdza; s'aŭ înlăturat, pe cît cu putinţă, chestiunile carĭ ar putea da naştere la desbaterĭ emoţionante în sînul corpurilor legiuitoare; — şi s'a înşirat, fără măsură şi fără gînd de realizat, programul de lucrărĭ cu carĭ, de regulă, se aruncă pulbere în ochiĭ naivilor cînd guvernul nu vrea să mărturisească neputinţa de a zămisli legĭ.

Cu această introducere în sesiunea parlamentară — adevărat *lever de rideau* — se deschide seria de cancanurĭ carĭ vor constitui al treĭlea volum din istoria parlamentară a regimuluĭ colectivist.

De acum, se reia de-a dreptul firul certurilor carĭ aŭ curmat existenţa celor două guverne colectiviste — căcĭ cu începutul vieţeĭ începe şi agonia putregaiuluĭ imund căruia 'ĭ se maĭ zice, printr'o figură amabilă, partid naţional-liberal.

Pentru a nu desminţi legenda statornicită deja de mult, cum că douĭ colectivişti fac un bîlciŭ, guvernamentaliĭ din parlament s'aŭ întrunit Vinerĭ în sala Senatuluĭ ca să puie la cale cele de urmat la constituirea biurourilor. Din această consfătuire se socotia că va eşi o împreunare definitivă şi trainică a grupurilor carĭ formează conglomeratul naţional-liberal — şi că cu chipul acesta se va închega, odată şi bine, aluatul colectivist, care se frămîntă, cu trudă şi cu cheltuială de omenie, de atît amar de vreme.

S'aŭ întrunit mădularele majorităţiĭ, aŭ căutat să facă concesiĭ reciproce pentru a se ajunge la un *modus vivendi* onorabil, dar cînd a fost la bucata de rezistenţă, la cauzele, adică, carĭ aŭ determinat ruptura dintre aurelianiştĭ şi sturdziştĭ, cearta a izbucnit cu atîta furie în cît aŭ trebuit să se împrăştie asistenţiĭ pentru a se evita nevoia de a cere intervenţia poliţieĭ.....

Sub aceste auspiciĭ s'a deschis parlamentul — şi acesta este cel dintîiŭ pas hotărîtor pentru a realiza condiţia de a ralia pe liberaliĭ răzleţĭ, condiţie expresă cu care s'a încredinţat d-luĭ Sturdza sarcina de a forma cabinetul.

Ce se va întîmpla mîine, nu e nevoie să fim profeţĭ pentru a lămuri de pe acum. Cîtă vreme se vor expedui hîrtiile curente, lucrurile vor merge strună, căcĭ majoritatea e suficientă pentru a îndeplini slujba de registrator; îndată, însă, ce va veni în discuţie o chestiune de care să atîrne soarta guvernuluĭ, taberile vor ridica viziera şi războiul se va încinge, cu atît maĭ înverşunat cu cît maĭ şubredă e situaţia d-luĭ Sturdza.

Căcĭ, să nu se scape din vedere un adevăr banal: slăbiciunea guvernuluĭ face în totd'auna tăria opoziţieĭ - şi, judecînd după starea ministeruluĭ colectivist, opoziţia trebue să fie invincibilă în parlament.

Aceasta, în corpurile legiuitoare. Afară, situaţia guvernuluĭ este incomparabil maĭ rea. Guvernul conservator, care a părăsit puterea urmat de simpatia tuturor oamenilor carĭ ştiŭ judeca, a căpătat continuŭ teren pe măsură ce liberaliĭ îl pierdeaŭ. Corectitudinea conservatorilor la guvern, atitudinea partiduluĭ în vremurile grele prin carĭ a trecut ţara de cînd a încăput pe mîna d-luĭ Sturdza — şi inepţia de tot momentul a cabinetuluĭ colectivist, a deosebit partidele istorice în chip aşa de avantajos pentru conservatorĭ, în cît nicĭ liberaliĭ nu maĭ tăgăduiesc evidenţa.

In această situaţie, cînd viaţa guvernuluĭ se întreţine, de azĭ pe mîine, numaĭ cu artificiĭ grosolane, programul de lucrărĭ pe carĭ le făgăduieşte colectivitatea pentru sesiunea în care am intrat, aminteşte anecdota ofticosuluĭ care, cîte-va zile înainte de a muri, îşĭ comandase haine pentru cîţĭ-va anĭ de zile.

Idealul suprem al colectivistuluĭ nu maĭ poate fi, de acum în colo, de cît diurna, pe cît se va putea maĭ multă vreme, şi ocazia de a prinde pe guvern la strimtoare pentru a-ĭ zice, cu cordialitatea obicinuită între aceştĭ ciudaţĭ amicĭ politicĭ: *punga saŭ viaţa!*

Poliţile Premieruluĭ

Din darea de samă pe care o facem în corpul ziaruluĭ asupra peripeţiilor saŭ maĭ bine zis, asupra epopeeĭ care aŭ precedat punerile la cale dintre guvern şi aurelianiştĭ, se va vedea că atît d. Mîrzescu cît şi d. Dumitrescu-Iaşĭ aŭ remas în umbră, pe cînd d. Ştefan Şendrea *s'aŭ ales* **cu o vice-prezidenţie la cameră.**

Nicĭ ţapĭ-emisarĭ, nicĭ în congresul păceĭ, valoroşiĭ programiştĭ aĭ *Drapeluluĭ* **aŭ fost puşĭ se zice** *hors de combat* **de o săgeată misterioasă dar veninoasă a d-luĭ Sturdza, care ar fi dat a înţălege că prezenţa acestor doĭ atleţĭ aurelianiştĭ, ar putea, prin atitudinea lor ţanţoşă, se constitue un contrast defavorabil vîntuluĭ favorabil care ducea spre bun ţerm barca împăcăreĭ.**

Şi pentru ca barca se nu fie prea grea, şi se s'afundă cumva, s'a aruncat *în marea* **ceea ce se credea maĭ periculos plutireĭ,**

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Drept. — O eră nouă de înregistrat în învăţămîntul nostru superior: cîte-va bacalaureate s'aŭ înscris la facultatea juridică a universităţiĭ noastre. Cazul merită cu atît maĭ mult să fie notat cu cît actualitatea pariziană e procesul d-reĭ Chaudin, care se luptă pentru a fi înscrisă în rîndurile avocaţilor; fără succes însă de a izbuti.

Căcĭ, după cum zicea în a sa pledoarie procurorul parizian, e o lovitură unică pe care şi-ar da-o societatea bărbătească sie însăşĭ, surpîndu-şĭ cu o nouă lovitură temelia întocmiriĭ sociale pe care aŭ întocmit-o *eĭ* spre propriul lor folos.

Noĭ călcăm în totul pe urma Apusuluĭ, întîrziind puţin, contrar de ce face soarele care aci se iveşte maĭ întîiŭ. Era fatal dar ca fata noastră — o licenţă pentru un joc de sunete — să bată şi ea la poarta templuluĭ universitar şi să sacrifice pe altarul mareĭ Culturĭ.

Urmarea? Va fi acea despre care a pomenit în recentul săŭ discurs doctorul Istrate, va fi înstrăinarea tot maĭ mult a femeeĭ de la viaţa burgheză şi sănătoasă unde însă se cere, parodiind pe Dumas, ceea ce nu aŭ adesea cele maĭ frumoase fete: avuţia şi pentru care în marea parte a cazurilor e insuficient „capitalul social" — o altă vorbă tristă şi ironică a luĭ Dumas.

Inscrierea domnişoarelor la „drept" e prologul uneĭ lupte noĭ, uneĭ forme noĭ de încăierare socială. Cel întîiŭ proces vor trebui să ni-l intenteze nouă pentru a le da *dreptul* să uzeze de cunoştinţile lor, pentru a le da voie să îmbrace „roba" de-asupra rochieĭ ca semn că *robia* s'a sfîrşit.

Procesul acela însă poate fi dinainte privit ca o cauză pierdută — et pour cause...

O statistică romînă

Populaţiunea ţăreĭ. — Instrucţia şcolară. — Bisericele. — Statistica judiciară. — Armata. — Finanţele în genere. — Industria. — Diverse.

O carte care a apărut zilele trecute în Bucureştĭ, este menită a umplea un gol ce s'a resimţit cu putere. N'am avut pînă acum un anuar statistic, după care să putem judeca starea morală şi acea materială a ţăreĭ.

Dacă o avem azĭ, faptul se datorează domnilor Chr. D. Staicovicĭ şi F. Robin. Cel d'intîiŭ ca fost şef de statistică, d. Robin ca bibliotecar al ministeruluĭ domeniilor, sunt oamenĭ competenţĭ şi aŭ putut avea la îndămînă o bună parte din materialul care li-a servit la alcătuirea importanteĭ lor opere.

Apreciarea personală lipseşte, spre meritul autorilor, din statistica asupra Romînieĭ: nu sunt de cît cifre carĭ daŭ lucrăreĭ un caracter cu totul obiectiv.

Populaţiunea ţăreĭ

Ne-am propus a extrage cele maĭ principale din cifrele şi datele emise în cartea de care ne ocupăm.

Incepem cu populaţiunea ţăreĭ. In 1894, dată la care statistica se opreşte, populaţiunea totală era 5,406,249 locuitorĭ astfel împărţiţĭ: 1,697,029 în Moldova, 3,483,551 în Muntenia şi 225,569 în Dobrogea. Populaţiunea acesteĭ din urmă se compunea, la 1889, în momentul anexăreĭ, din 190,900 locuitorĭ: 78,790 Romînĭ, 16,493 turcĭ, 34,000 bulgarĭ, pe urmă din lipovenĭ, tătarĭ, armenĭ, germanĭ etc.

Cea maĭ mare populaţiune d'intre oraşe o are, bine-înţeles, capitala şi cea maĭ mică, oraşul Călăraşĭ.

Iaşul avea în decembre 1894 o populaţiune de 72.859 locuitorĭ.

Instrucţia şcolară

Cifrele statisticeĭ vorbesc în deajuns pentru evoluţia şcoaleĭ. In anul 1872 eraŭ 1.891 şcoale de băeţĭ şi 84 de fete; 1.831 institutorĭ, 78 institutoare cu un total de 55.985 elevĭ. In anul 1883 eraŭ 2.470 şcolĭ, 2.119 învăţătorĭ, 375 institutoare cu un total de 92.216 elevĭ.

La învăţămîntul secundar aflăm că numărul şcoalelor este de 857 şi anume: 346 licee clasice, 240 gimnazĭ reale, 68 seminare şi 87 şcolĭ normale. Pe urmă: 98 şcoale profesionale, 120 externate secundare şi 78 şcolĭ normale primare.

Bisericele

Numărul bisericelor ortodoxe ie de 6.787. Din acestea 218 sunt întreţinute de stat, 5.909 de comună şi 660 de particularĭ şi prin donaţiunĭ.

Numărul celorlalte bisericĭ, sinagoge şi moschee ie de 757: 130 catolice cu 80 de preuţĭ, 18 protestante cu 19 preuţĭ, 16 armeneştĭ cu 17 preoţĭ, 28 lipoveneştĭ cu 19 preuţĭ, 305 sinagoage cu 169 dascălĭ şi 260 geamiĭ.

Cele maĭ multe bisericĭ catolice sunt în Bacău unde numărul lor ie de 55; în Iaşĭ sunt 7.

Justiţia

O comparaţie între 1880 şi 1891, în ce priveşte judecătoriile de pace, dă următoarele cifre: în anul 1880 eraŭ 108 judecătoriĭ, 44.035 cărţĭ de judecată, 62,847 inculpaţĭ, 2,098 inculpaţĭ pentru carĭ judecătoriile şi-aŭ declinat competinţa, 29.360 achitaţĭ, 11.469 condemnaţĭ la închisoare, 19,910 amendaţĭ şi 6.558 carĭ aŭ făcut apel la tribunale.

In 1891 vedem aceste cifre: 125 judecătoriĭ, 77,474 cărţĭ de judecată, 101.138 inculpaţĭ, 2.854 inculpaţĭ pentru carĭ judecătoriile şi-aŭ declinat competinţa, 40.374 achitaţĭ, 15.106 condemnaţĭ la închisoare, 42.804 amendaţĭ şi 14.168 carĭ aŭ apelat la tribunale.

Facem aceeaşĭ comparaţie şi la tribunalele corecţionale şi găsim: că în anul 1880 eraŭ: 37,379 preveniţĭ, 19.523 condemnaţĭ, 34.965 bărbaţĭ, 2.414 femeĭ, 30.213 însuraţĭ, 35.151 ortodocşĭ, 361 catolicĭ şi protestanţĭ, 1.732 evreĭ.

In anul 1891: 37.191 preveniţĭ, 16.264 condemnaţĭ, 33.914 bărbaţĭ, 3.235 femeĭ, 32.176 însuraţĭ, 35.327 ortodocşĭ, 387 catolicĭ şi protestanţĭ, 1.290 evreĭ.

Armata

Numărul ofiţerilor în activilate ie de 2.377 şi 917 în rezervă, adică în total 3.294, carĭ se repartizează astfel: 1.325 în infanterie (440 în rezervă), 442 cavalerie (220 rezervă), 408 artilerie (188 rezervă), 134 geniu (66 rezervă), 68 marină (3 rezervă). Trupele se impart: 34 regimente de infanterie, 6 batalioane de vînătorĭ, 6 regimente de roşiorĭ, 11 de călăraşĭ; 12 regimente de artilerie, 2 de cetate, 2 de geniŭ, cîte un divizion de jandarmĭ călărĭ şi pedeştri, în Iaşĭ şi în Bucureştĭ.

***

Ne oprim astă-zĭ aci. Vom continua, însă, a cerceta importanta lucrare a domnilor Staicovicĭ şi Robin, tocmaĭ pentru motivul că ea constitue un document foarte instructiv.

INTRUNIREA EVREILOR DIN BUCUREŞTĬ

Studenţiĭ. In contradictoriŭ. Bătaia.

Asociaţia generală a Evreilor convocase, în Bucureştĭ, o întrunire, Duminecă, în sala Dacia, ca să protesteze în contra proiectuluĭ de lege al d-luĭ ministru de rezboiŭ.

Iată darea de samă pe care o face *Epoca* despre această întrunire:

Erĭ, la orele anunţate, sala *Dacia* era plină de evreĭ; în partea din faţa sceneĭ se zărea şi un grup de studenţĭ, aşteptînd deschiderea şedinţeĭ.

La orele 2 şi un sfert, *d. dr. Westfried*, medic la spitalul „Caritas", se urcă la tribună şi deschide şedinţa, spunînd că „ovreiĭ pămîntenĭ" aŭ convocat această întrunire spre a protesta pe cale legală, de nedreptăţile ce sunt în perspectivă de a li se creia!

„Noĭ vrem să ni se facă dreptate, spune preşedintele şi cine va voi să vorbească să ceară cuvîntul".

Atuncĭ se scoală din public studentul *Miculescu* şi un altul, spre a cere să fie înscrişĭ să ia cuvîntul.

Ovreiĭ din sală încep atuncĭ să facă zgomot şi să huiduiască pe ceĭ douĭ studenţĭ, iar preşedintele, d-rul Westfried, care cu cîte-va minute maĭ înainte vorbise de *dreptate*, ia de pe tribună sticla cu apă şi vrea să o azvîrle în capul d-luĭ Miculescu. Sticla a nemerit însă, prefăcîndu-se în ţăndărĭ, în capul d-luĭ Scarleti, student la drept, rănindu-l greŭ la cap şi făcîndu-ĭ maĭ multe tăeturĭ pe faţă.

Acesta a fost semnalul scandaluluĭ.

De o dată, din lojile pline de ovreĭ, începe să plouă scaune şi lemne în capul studenţilor. Se încinge atuncĭ o bătae în toată regula; scaune, mese, bastoane, sburaŭ prin sală.

Bătaia a durat cincĭ minute după care nu se maĭ vedea nicĭ picior de ovreiŭ în sală.

Intrunirea fiind spartă, studenţiĭ sporiţĭ prin numărul celor ce veneaŭ mereŭ, aŭ pornit pe calea Moşilor şi Văcăreştĭ, cîntînd *Deşteaptă-te Romîne*, şi strigînd: *Jos Jidanii!*

S'aŭ întors apoĭ din noŭ în sala „Dacia" care era goală. Aci d. Miculescu se urcă pe scenă şi într'o caldă cuvîntare arată purtarea laşă a ovreilor şi maĭ ales a d-luluĭ Westfried faţă de studenţĭ.

„Noĭ nu venisem aci ca să facem scandal; vroiam să aţităm o discuţie contradictorie; jidaniĭ aŭ început scandalul, eĭ aŭ început să ne asvîrle scaune în cap. Să arătăm că aceasta nu se permite.

Maĭ vorbeşte *d. Dumitrescu-Brăila*, preşedintele comitetuluĭ naţional, îndemnînd pe studenţĭ la o luptă energică şi deschisă în contra evreilor.

D. G. Danielopolu arată apoĭ că mult trîmbiţata dragoste a ovreilor pentru armată este un moft numaĭ pentru a asvîrli praf în ochiĭ naivilor. Citează după *Monitorul Oficial* numărul ovreilor fugiţĭ de serviciul militar.

Se hotărăşte apoĭ *o mare întrunire publică pe Duminica viitoare*, convocată de studenţĭ spre a aviza la mijloacele de luptă în contra ovreilor.

Studenţiĭ pornesc apoĭ liniştiţĭ pe calea Victorieĭ, pînă în dreptul cofetărieĭ Capşa, unde se împrăştie liniştiţĭ.

Din psihologia maseĭ

Aceĭ carĭ au cetit interesantele amănunte din «Opinia» de ierĭ cu privire la «senzaţionala» afacere Dreyfus au putut da de un *act* important pe care l'am rezumat şi anume articolul luĭ Emile Zola din «Figaro».

Cine a silit pe marele scriitor să-şĭ dea cuvîntul? Ce l'a îmboldit să se rostească cu marea autoritate a cuvîntuluĭ său de mare cugetător? Situaţia, împrejurările, temperamentul.

Căcĭ sunt, din fericire, simţirĭ care respund la întîmplărĭ, care nu pot remînea indiferente în faţa celor ce se petrec şi se spun; sunt strune carĭ vibrează la atingerea orĭ căruĭ vînt, şi am zis *din fericire* pentru că în anumite împrejurărĭ reacţiunea nu poate porni de cît de la aseminea puterĭ.

Situaţia e cam aceasta.

E cu putinţă să se fi săvîrşit o greşală fără samăn, o infamie chiar a cărĭĭ urmare e dureroasă şi ruşinoasă pentru veacul nostru, pentru civilizaţia unuĭ popor întreg.

Un om de o reputaţie maĭ presus de orĭ-ce îndoială, de orĭ-ce bănuială *crede* că a dat de urma erorilĭ, e *convins* că un om a înfundat cea maĭ grea din ocne, că îndură, pe nedrept, cele maĭ sfîşietoare chinurĭ. Şi omul acesta, sprijinit pe o viaţă întreagă de muncă cinstită, înarmat cu cea maĭ senină conştiinţă se hotăreşte să-şĭ arăte dovezile, să-şĭ susţie părerile.

***

Aceasta însă nu e cu putinţă! Ziare cu tiraj enorm, redactate de oamenĭ cu mare talent, conducătoare şi stăpînitoare de mase, se pun în cale. Omul e atacat, insultat, bănuit, încărcat de clevetirĭ, însinuărĭ. Cuvîntul insultător, semnul de bănuială odată *lansat*, el a prins rădăcină imediat, s'a împrăştiat şi s'a adîncit în masă. De atîta era nevoie; o nevăzută şi ocultă forţă de expanziune aşteaptă numaĭ clipa favorabilă, vorba care poate fi fecundată, alarma care trebue dată.

Şi în masa aceea anonimă nu e doară cineva interesat anume, sau în tot cazul ceĭ interesaţĭ sunt o infimă fracţiune a totalităţiĭ, marea parte nu are nicĭ un amestec nicĭ un interes, nicĭ un scop, legat de calomnia pe care în mod gratuit şi-a luat misiunea de a o împrăştia — dar aceasta e psihologia maseĭ. O formă sau unica formă din psihologia maseĭ.

*

Şi manifestarea aceasta nu e inofensivă cum s'ar putea crede. Viaţa fie-căruea în societate e un complex de relaţiunĭ între individ şi indivizĭ, fie-care atîrnă, de-adreptul sau indirect, de o totalitate care nu-l atinge în aparenţă, dar în realitate îl ţine subjugat şi înlănţuit.

Acum cîteva săptămînĭ un criminal de o rară monstruozitate a fost descoperit în Franţa ca autor al unuĭ mare număr de asasinate şi violurĭ. Treĭ, patru anĭ de zile pe urma necunoscutuluĭ criminal oamenĭ nevinovaţĭ au înfundat închisorile. Fără nicĭ o dovadă, fără nicĭ o vină, o sumă de locuitorĭ aĭ diferitelor localităţĭ, pe unde dîra de sînge se însemnase de mîna criminală, au fost nevoiţĭ *să fugă* de bănuelĭ, de calomnĭĭ, de teama opinieĭ publice care osîndise pe bieţiĭ oamenĭ la sărăcie şi amar.

Cine stîrnise atîtea neintemeiate bănuielĭ? Cine ridicase *massa* în potriva unor nevinovaţĭ? Trebuinţa veşnică de a insinua, de a batjocori, de a duşmăni.

Aşa e pretutindenĭ, aşa e de cînd lumea. Imprăştie o vorbă, exprimă o îndoială — şi aşteaptă fără grijă. Restul se va face de la sine, norodul «fara da se...

*

In potriva acesteĭ sclăviĭ se ridică cu drept cuvînt marele scriitor Emile Zola. Libertatea gîndiriĭ e de fapt desfiinţată. Omul nu are voie să cugete şi cu atît maĭ puţin să-şĭ spuie cugetarea. Sunt puterĭ constituite din acest puternic anonimat, din această coaliţie fără nume a tuturor impotriva tuturor; pamflete scrise cu saŭ fără talent aŭ «misiunea» de a nutri pururea această sete de batjocurĭ, această dorinţă de a face răŭ.

E bine însă că din cînd în cînd o forţă mare, egală aproape cu forţa maseĭ întregĭ, să se ridice, să pălmuiască spectrul

oculteĭ haine și injurioase, spectrul maseĭ care se consumă pe sine însă-șĭ și produsele sale însă-șĭ—rele și bune—ca Saturn care-șĭ devorează copiiĭ.

Rodion

„Opinia“ la Vasluĭ

Seria potlogăriilor nu maĭ ia sfîrșit în administrația comunală.

Zilele acestea antreprenorul furajuluĭ pompierilor, Franz König aduce un transport de cincĭ care cu ovăs, spre a-l preda la cazarmă. Ovăsul furnisat se găsea în așa stare de inferioritate încît părea ca o masă de gunoĭ. D-niĭ Ștefan Asbieviciĭ și Grigore Gheorghiu, carĭ se aflau din întîmplare la fața loculuĭ, văzind ovăsul, au protestat, cum ar protesta orĭ-ce cetățean cînd ar vedea că se face rîsipă cu banul public.

In urma acestora sosește imediat ajutorul de primar Motăș, pentru a acoperi lucrul. Rămîne și el, însă, uimit de calitatea inferioară a furajuluĭ, și nu îndrăznește, reținut de un moment de pudoare, să deie pe față ordine ca să se primească furajul.

Maĭ în urmă, ovăsul se primește, pentru că, precum toată lumea din Vasluĭ o știe, adevaratul antreprenor este faimosul casier comunal Alecu Țurcanu, ale căruia isprăvĭ vi le am comunicat în diferite rîndurĭ.

Acest Țurcanu este un fel de antreprenor universal: La Dobrovăț a avut hrana arestanților pe numele unuĭ fiu al seu Vlăduțu; la Vasluĭ, de asemenea, hrana arestanților și a pompierilor, pe numele evreuluĭ Meilah.

Pe lîngă aceste, Țurcanu, maĭ are și antrepriza furnisăreĭ lemnelor necesare primărieĭ și scoalelor, pe numele evreuluĭ Moise Hollender, care în contra conditiunelor contractuluĭ și a foeĭ de licitație, predă crengĭ de diferițĭ arborĭ, în loc de dispicăturĭ din lemne bune, așa că, zilele acestea, pe cînd furnisa 15 metri cubĭ lemne, pentru scoala de băețĭ No. 2, directorul scoaleĭ i lea refuzat, primindu-le numaĭ după ce a ofetit cantitatea aceasta drept 12 metri cubĭ.

Cu predarea lemnelor la primărie, antreprenorul a întrecut orĭ ce măsură. Insușĭ odagiul Petrache Gheorghiu, a îndrăznit să protesteze atît în contra calității cît și feluluĭ cum se clădeau.

La observațiile luĭ Țurcanu, odagiul n'a maĭ protestat și lemnele au fost primite.

Seria aceasta de potlogăriĭ, după părerea generală, se datorește prefectuluĭ Lupașcu, despre care se zice că ar fi direct interesat în cauză.

Cerem ministruluĭ de interne, cum de altmintrelea am maĭ cerut în cele alte rîndurĭ, o anchetă care să stabilească cuĭ revine respunderea acestor neregule și potlogăriĭ.

Corespondent

O farsă științifică

In America se petrece. Fizicianiĭ ceĭ maĭ renumițĭ nu se pot opri de a nu întreprinde ceva, cînd e vorba de a mistifica pe aproapele lor. Următoarea istorioară ni s'a transmis prin ultimul curier:

Maĭ mulțĭ profesorĭ din Filadelfia între carĭ bine înțăles ingeniosul electrician d. Elihu Thomson, poftise un oare care număr de prietinĭ la un prînz în celebrul restaurant din Lynn (Massachusetes). Musafiriĭ se pun la masă, supa e adusă clocotind de ferbinte ce era. Apoĭ după o secundă: „Dar supa d-tale e înghețată! spun toțĭ din toate părțile. Și'n adevĕr aceste din urmă cuvinte abia eraŭ pronunțate, cînd de odată supa se vede transformată într'un bloc de ghiață. Restauratorul remîne încremenit.

Primul serviciŭ. Abie chelnerĭ se'ntorc se plece, cînd aud pe musafirĭ strigînd: „Dar d-v vă bateți joc! Uite, uite asta'ĭ pește? e bucata de lemn;“ Și în adevĕr furculița nu putea pătrunde, și toțĭ bocăneaŭ în pește ca'ntr'o bucată de stejar. „Cu toate aceste d-lor, abie a eșit din plită. „Ia'ți peștele 'napoĭ.“

Al doilea serviciŭ, al treilea serviciŭ. Felurile de bucate, fripturile înghețaŭ instantaneŭ pe masă, îndată ce eraŭ servite. Pănea vîrtoasă ca ferul, se făcea praf cînd vroia cineva să taie o bucățică. Vinul se solidifica prin pahare. Garafele pline cu apă se sfărmaŭ și din ele eșea un bloc de ghiață opac. Se schimbaŭ butelcile; după o minută se auzea un mic sgomot și vinul împingînd dopul eșia sub forma unuĭ cilindru roșietic. Totul se solidifica într'o clipeală.

„Chelnerii ebemară pe stăpîn, care chemă la rîndul luĭ pe proprietarul restaurantuluĭ; ei se jurară că toate plitele eraŭ roșiĭ ca focul, că termometru arată 18 grade în sala de mîncare, și că tot ce se 'ntîmpla nu putea fi decît ceva supranatural. A trebuit să se pregătească un alt prînz. S'a vorbit în tot orașul timp de o lună despre aceasta, până ce'n fine, prin o indiscreție, enigma s'a deslegat.

D-l Thomson adusesă cu el de la laborator un rezervoriŭ plin cu aer solidificat prin metoda d-luĭ Dewar din Londra. Acest aer liquificăndu-se și reluînd forma gazoasă, produce o temperatură inferioară cifreĭ de 200 grade sub zero. Pe cînd oameniĭ de serviciŭ nu observaŭ, el stropea, ca se zicem astfel, bucatele și liquidele cu puțin aer solidificat. Pe dată cărnurile și vinurile luaŭ temperatura de la polul nordic și înghețaŭ spre marea uimire a asistenților. S'a ris mult în timpulprînzuluĭ al doilea. După 15 zile însă, restauratorul informat despre aceasta, a reclamat două prînzurĭ în loc de unul. Nu face nimica; s'a rîs de ajuns, căcĭ în America se petrece bine.

Apa la matcă și țiganul la teapă

Aceasta e zicala măhălăleĭ și cum te-a judeca mahalaua, nu-ți maĭ trebue nicĭ anafură de Vlădică. Cînd ajunge mahalagiuluĭ cuțitul la os, atuncĭ se răcorește și el pronunțînd vorbele de maĭ sus. Mahalaua astă-zĭ, ca ne altă-dată, se găsește în elementul eĭ, dînsa cunoaște destul de bine cîrmaciĭ, pe ceĭ din capul comuneĭ ca și pe ceĭ din capul gubernuluĭ; «au doară nu *coconul Mițiță* a zis că-l oprea neneacă-sa de a se juca cu băieții boerilor». El sireacul e de aĭ noștriĭ, *liberal din tălpĭ pînă la călcăie*, cum să nu-l cunoaștem noĭ, că doară a vorbit tare frumos în sala hanuluĭ de la Petrea Bacalu; el a spus că liberaliĭ au durere mare de talpa țăriĭ, numaĭ eĭ ne vor da pămînt, ba încă și boĭ cu *plug*; tot el a maĭ spus că neajungînd pămîntul din țara romînească, ne va da peste Prut, în Basarabia și peste Carpațĭ, la Ungurĭ, că doar Doamne acolo, tot pămînt de-al nostru este. Așa măĭ *Gheo*, grăit-a coconul Mițiță cel mititel la trup, dar bun de gură măĭ, că numaĭ Ungurĭ și Muscalĭ mînca și din cînd în cînd i să punea în gît și boeriĭ noștri. Așa măĭ Toadire, dar vezĭ tu măĭ, îmĭ spunea tata, D-zeu să-l ierte; că din mitocan maĭ rar om de treabă veĭ găsi și după cum vezĭ și tu, mititelul acela multe a spus el, dar nicĭ una n'a făcut pentru noĭ.

Amușĭ să-l lăsă pe el în pace, căcĭ viniticul totdeauna e lăudăros, dar haĭ să ne întoarcem la aĭ noștri, ceĭ din capul comuneĭ; Cc. Iorgu Țacu și Cc. Nicu Ganea să vedem ce au spus dînșiĭ și dacă se țin de vorbă cum spuneau cînd i-am votat la comună. «Apă vom avea destulă, de întrecut și de rămas; că ne va scoate din glod, așternîndu-ne drumurile cu cheatră».

Că bine zicĭ, *măĭ Gheo*, ia eŭ uitasem de pîrliții ăștia, apoĭ vezĭ măĭ ci-că-s liberalĭ, că-s de-aĭ noștri, dar ducă-să draculuĭ de pomană, că cînd or maĭ vini să ne ceară voturile, apoĭ să știĭ tu c'o să-ĭ amuț cu cînii; îțĭ maĭ aducĭ tu aminte cîte și maĭ cîte ne spuneaŭ despre boerĭ, «că sunt răĭ și fără milă cu noĭ țărănimea.» Măĭ, tot maĭ buni-s boeriĭ, că doar eĭ au început să facă școlĭ și pentru aĭ noștri de prin Ciurchĭ, ba și căsăchia asta nouă, unde o să fie și tîrgul cel mare de gite și știĭ tu, că undeĭ iarmarocul, te vede și norocul, că viind gite multe, om maĭ prinde și noĭ cîte o para, două, om maĭ vinde din cel nutreț și l-om da cu preț, că dă n'o să moară gitele de foame, dacă le-or aduce în tîrg, boeriĭ o cam scrintit'o cu fteatru, că-ĭ cam hoĭs și maĭ bine aduceau cu baniĭ cheltuiți pe fteatru, apă de la șapte oamenĭ după cum și începuse să sape, dar lasă măĭ că ne-o făcut și nouă feledeŭ, unde cu zece banĭ să-ți spelĭ și tu lipul de pe schinare; tu nu vezĭ că aĭ noștri nu lasă să curgă nicĭ apă la cișmele, murim de sete și noĭ și gitele noastre.

— Așa este măĭ Toadere, dar iată care-ĭ pricina cu apa, să ț'o spun eŭ dacă tu n'o știĭ: «Maĭ alaltăieri spunea Tanasă suingiul că i-a zis șeful săŭ, după porunca lu Cc. Iorgu Tacu, să nu prea sloboadă apă multă la mahala, ci să se prefacă suingiiĭ, că tuburile fiind rele, să tot sape la fie-care cișmea din mahala prefăcîndu-se că dreg, dar în loc să dreagă, să caute a strica maĭ răŭ, ca astfel lumea să n'aibă ce zice și iată dar de ce nu curge apă și dacă pe unele locurĭ curge, apoĭ vine tare puțintică, ca cum ar strînge cine-va țava de gît și din amurgul săreĭ până a doua zi la aniază nu curge nicĭ de cum, căcĭ altfel n'ar avea de unde să dea apă la feledeul luĭ Pogor din Tîrgul Cuculuĭ, la Soacrachioara și la cișmelele din mijlocul tîrguluĭ ca s'astupe gura celor clonțoșĭ; tu nu vezĭ că Cc. Iorgu a făcut iar burdahanul mare, doar slăbise mult până a nu vini la comună, nu știĭ că pe atuncĭ vorbia să-l vîndă la mezat.

Dar cu pusul chetreĭ pe stradele noastre cum a rămas? Cum să rămîe?! tu n'aĭ văzut că pe unde au cheltuit în toamna asta, până a nu vini Regile, iar s'a stricat și la anul tot pe acolo o să dreagă, că doar or avea chip cum să cheltuiască banĭ maĭ mulțĭ, ca să le rămînă și lor cîte ceva. Bine măĭ *Gheo*, așa o fi cum zicĭ, dar de ce nu s'a îngrășat si Cc. Nicu Ganea, primarul? căcĭ doar el e maĭ mare ca Cc. Iorgu Tacu și la dracul n'o să lese ca numaĭ Tacu să-șĭ lingă degetele cum spusesĭ tu, iar el ca să rămînă ca un țîr. He! heĭ măĭ Toadire! tu nu știĭ că Cc. Nicu Ganea a făcut asfaltul și l'au blestemat scapețiĭ ca să se usuce ca și asfaltul din causă că le rămîn caiĭ ologĭ și blestemul scapeților e maĭ afurisit de cît al pochilor, căcĭ doar dracul ține cu scapețiĭ căcĭ aceștia să sfătuiseră să dea jalbă luĭ Vodă, că le remîn caiiĭ calicĭ de picioare și atuncĭ c.c. Nicu a hotărît să pună colb pe ulițĭ ca ast-fel să nu lunece caiiĭ, împăcînd ast-fel și pe inginerul Bejan, care o să zidească canalul Calcaineĭ. Apoĭ la urma urmeĭ cc. Nicu suge la maĭ multe oĭ: așa, este epitrop la averea ramasă de la Alcaz, director la societatea de sigurare Națională, apoĭ la Sănat are 25 leĭ pe zi, unde maĭ puĭ și leafa de primar 1500 leĭ pe lună. Măĭ Gheo văd că tu le știĭ pe toate ca din carte dar maĭ ierĭ am auzit pe unul care citea o gazetă și spunea că o să le dea și dicorațiĭ, ce mîncare o maĭ fi și astea? Ce să fie Toadire, ț'aducĭ aminte cînd eram băețĭ, că legam cînilor cîte o tirnichea de coadă și fugeau de scăpăra în urma lor, așa să face și cu oameniĭ, care în loc să se sparie ca cîniĭ de tinichea, să îmblînzesc ca mieiĭ, doar or căpata maĭ multe. Dar ce zicĭ tu? să ne maĭ încredem în liberalĭ, că numaĭ eĭ ne sunt prielnicĭ? Iată ce zic: apa la matcă și țiganul la teapă; adică după cum apa nu curge de cît pe albia eĭ și precum țiganul nu se lasă de obiceiurile sale, tot astfel și liberaliĭ nu vor fi maĭ aĭ trebeĭ de cum au fost și sunt: bunĭ de gură, răĭ de lucru, lungĭ de mînă gata a făgădui totul, ca să nu facă nimic.

Mahalagiul.

INFORMAȚII

D. de Giers, consulul Rusieĭ la Iași, a fost numit comandor al ordinuluĭ Coroana Romînieĭ.

D. Mîndru, procuror general al curțeĭ de apel din Iașĭ, a sosit, în seara de 15 curent, la Peatra Neamț, A doua zi a inspectat tribunalul. Se vorbește, însă, că această inspecție ar fi numaĭ un pretect, și că adevĕratul motiv al călătorieĭ d-luĭ Mîndru ar fi în legătură cu stăruințele ce sé pun de puterniciĭ din localitate pentru schimbarea unor magistrațĭ în vederea unuĭ proces politic.

Pare că consiliul comunal n'a fost convocat de cît pentru treĭ zile căcĭ într'o sesiune carĭ e aproape sfîrșită și care a fost convocată pentru 15 zile, nu s'aŭ ținut de cît treĭ ședințĭ.

Privitor la articolul nostru „Birurĭ indirecte“, un mare proprietar din comuna Zlătunoia bine-voește a ne comunica următorul caz, care dovedește că sfînțuiala filantropică se practică la țară ca și în orașe și că țaranul cade victima eĭ ca și tîrgovățul.

„Un servitor al meŭ de la moșia situată in comună Truseștĭ, județul Botoșanĭ, — ne scrie marele proprietar — vînzînd o vacă la Sulița, merse la primărie pentru a scoate biletul care custă 1.75 leĭ. Dar în loc de suma aceasta i s'a luat 1.90 leĭ și i s'a maĭ luat și 50 de banĭ arvună asupra uneĭ broșurĭ intitulate *Noțiunĭ asupra economieĭ vitelor* de I. St. Furtună, șeful serviciuluĭ veterinar din direcția generală a serviciuluĭ Sanitar.

Cartea custă 2 leĭ și țăranul a rămas dator cu 1.50 leĭ“.

N'avem nimic contra domnuluĭ I. St. Furtună—dar constatăm, mulțumită amabiluluĭ nostru corespondent — la ce grad a ajuns sfînțuiala.

IN FOCUL IMPACAREĬ

Grămădițĭ de deschiderea camerilor și de timpul perdut în visurĭ eterice, aurelianiștilor li s'a aprins cămașa și daŭ zor cu împacarea. Aŭ aerul saŭ că vor să ia repede pe d. Sturdza, saŭ că se tem, în adevĕr, de a scăpa momentul psihologic, cînd pot căpăta maĭ mult.

Ast-fel, după întrunirea parlamentară de Sîmbătă, eĭ aŭ lăsat și masă și casă și s'aŭ adunat la redacția *Drapeluluĭ* spre a'șĭ comunica impresiile; maĭ tot grupul s'a declarat pentru împăcare și a hotărît continuarea tratativelor.

Adoua zi dimineață d. Aurelian s'a întîlnit cu d. Sturdza și a convorbit in patru ochĭ, arătîndu'șĭ pretențiile, la care premierul a respuns prin propunerea de a constitui un arbitraj, un fel de congres al păceĭ care să decidă asupra diferenduluĭ.

La întrunirea de Duminică, întrunire care s'a ținut la 2 ore în sala senatuluĭ d. Sturdza luînd cuvîntul a zis, între altele, că în urma *amicaleĭ* convorbirĭ ce a avut cu d. Aurelian, speră că un acord definitiv se va stabili.

Miniatura de congres al păceĭ care are misiunea de a tranșa diferendul, se compune din întreg ministerul, presedinția corpurilor legiuitoare și d-niĭ Paladi, Stoicescu și Nacu, din partea guvernuluĭ; și din d-niĭ Aurelian, Lascar, Porumbaru, Costinescu, P. Gradișteanu, St. Șendrea și d. N. Ganea din partea grupuluĭ aurelianist.

Congresul s'a întrunit alaltăierĭ în sala senatuluĭ și aŭ discutat îndelung fără se ajungă la o deplină înțelegere. Aurelianiștiĭ pun următoarele condițiĭ:

remaniarea ministerială prin intrarea în minister a treĭ aurelianiștĭ:

recunoașterea autorității comitetuluĭ central executiv al partiduluĭ, care să fie consultat în toate cestiunile însemnate;

votarea de către Senat a Caseĭ rurale.

D. Dim. Sturdza ar inclina să primească *în principiŭ* aceste condițiĭ.

La întrunirea de la 8 sara, în care nu s'a luat nici o deciziune definitivă din cauză că maĭ mulțĭ colectiviștĭ căpățînoșĭ lipsiaŭ, se vorbea despre întrarea în minister a d-lor Aurelian la domeniĭ, Tache Giani la justiție și V. Lascar la interne. Despre d. Stolojan, ar fi vorba să se cocoțeze președinte al Camereĭ.

Aurelianiștiĭ, ca să'șĭ ascundă pentru moment poftele de minister, aŭ așternut un întreg program de împăcare cu farafasticurĭ asupra chestieĭ naționale, a proiectelor de legĭ și a instalăreĭ vechiuluĭ comitet executiv al partiduluĭ.

E de observat că, de unde pînă acum d. Stătescu era maĭ maleabil, de odată termometrul buneĭ sale dispoziții începe să cadă mereŭ; argintul viŭ se suie puțin cîte puțin pe măsură ce șoaptele despre cumpărarea caseĭ sale de către stat prinde maĭ multă consistență.

Țapul comisar, care se tranșeze, însă, cu d. Eugeniŭ Stătescu, a fost inevitabilul d. N. Gane, care în fruntea uneĭ delegațiĭ *aurelo-sturzistă* i-aŭ făcut o serenadă parlamentară acasă, poftindu-l să primească fotoliul prezidențieĭ senatuluĭ, demnitate pentru care 'ĭ s'a acordat 88 de voturĭ dintre cele maĭ mature.

D. Stătescu a respuns cu un *non possumus* din cele maĭ precise și delegația s'a înprăștiat ca puiĭ de potîrnichĭ, cu țap cu tot.

Soția farmacistuluĭ Leon Papp a încetat ierĭ din viață. D. Francisc Papp, membru al curțeĭ de apel din Galați, fiul defuncteĭ, a sosit astă-zĭ în oraș.

D. Stoian reclamînd ministruluĭ justițieĭ în contra moduluĭ cum subcomisarul Sîrbovicĭ a executat cartea de judecată a tribunaluluĭ secția II-a Iașĭ, și prin care d. Stoian fusese condemnat la plata uneĭ sumĭ oare-care, ministrul a cerut primuluĭ președinte al tribunaluluĭ să ancheteze afacerea.

In urma raportuluĭ acestuia prin care se constată într'adevăr vinovăția luĭ Sîrbovicĭ, ministrul justițieĭ a cerut prefectureĭ de județ, ca subcomisarul în chestiune să fie dat judecățeĭ.

In strada Oancea a fost găsitmort cerșetorul Ilie Livadariu.

*

Alexandru Berican, serv la doctorul Guttman introducîndu-se în biuroul fotografieĭ Flächner, a spart 4 saltare de la un biurou și a furat 2 pungĭ cu banĭ.

De oare-ce pungile nu conțineau sume marĭ, poliția a reușit a prinde pungașul.

*

Poliția a prins pe Șulem David Chibire, contrabandist de tutunurĭ. Asupra numituluĭ s'aŭ găsit o cantitate de tutun, banĭ rusești și niște juvaericale.

*

In strada Săvulescu s'a îmbolnăvit de anghină o copilă a d-luĭ Al. Martea.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“

23)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

III

După acesta veni însă unul din personagiile drameĭ care era să se joace, deputatul Vignon, a căreĭ întrare mișcă grupele. Ceĭ doĭ miniștri îl priviră, în timp ce el, îndată foarte încunjurat, le surîdea de departe. Nu avea de cît treĭ-zeci și șase de anĭ, subțire și de talie mijlocie, foarte blond, cu o barbă frumoasă blondă, pe care o îngrijea mult. Parisian, îșĭ făcuse un drum repede în administrație, un moment prefect la Bordeaux, era acuma tinerețа, viitorul camereĭ înțelegînd ce trebuia în politică, un personal noŭ pentru a îndeplini cît maĭ grabnic reformele cele maĭ indispensabile; și foarte ambițios, foarte inteligent, cunoscător a multor lucrurĭ, avea un program, de a căruĭ aplicare, în parte cel puțin, era cu desevîrșire capabil. De altmintrelea nu arata nicĭ o grabă, plin de prudență și de fineță, sigur că-ĭ va veni și ziua luĭ tare într'aceea că nu era compromis în nimic, îșĭ avea spațiul liber înaintea luĭ. In fond, nu era de cît un administrator de prima ordine; avea o elocvență curată și limpede și programul sĕu nu se deosebia de acela a luĭ Barroux de cît prin intinerirea formulelor, cu toate că un minister Vignon apărea ca un eveniment considerabil, în locul ministeruluĭ Barroux. Relativ la Vignon, scria Sanier, că viza prezidența Repuuliceĭ, și care ar merge prin sînge numaĭ să ajungă la Elysée.

Doamne, esplică Massot, e foarte posibil de data aceasta, că Sanier să nu mințască și ca să fi găsit lista numelor într'un carnet a luĭ Hunter, care ar fi căzut în urmele luĭ. Pentru a obținea cîteva voturĭ, în afacerea aceasta a drumurilor de fer africane, eŭ știu personal că Hunter a fost agent de conrupere al luĭ Duvilard. Dar pentru a înțelege, trebue deocamdată să se stabilească în ce chip proceda, căcĭ avea o adresă, un fel de delicateță amabilă, care sunt departe de corupțiunile brutale, de negustoriile murdare pe care și le închipuise. Trebue să fie un Sanier pentru a-șĭ închipui un parlament întocmaĭ ca un tîrg deschis, în care toate conștiințele sunt de vîndut și în care ele se adjudecă cu nerușinare aceluia care a dat maĭ mult.

Ah! lucrurile s'au petrecut cu totul altfel și sunt esplicabile, scuzabile chiar cite-odată!... Ast-fel ortualul vizază maĭ mult pe Barroux și pe Montferrend cari fără a fi numițĭ sînt arătațĭ în chipul cel maĭ limpede. Dv. știțĭ că în momentul votuluĭ Borroux era la interne și Montfarrand la lucrărĭ publice, și iată-ĭ acuzațĭ de a fi miniștri conrupțĭ, cea maĭ neagră din crimele sociale. Nu știŭ în ce combinație politică a putut să între Barroux, dar jur convins că dînsul n'a pus nimica în buzunar, pentru că e cel maĭ cinstit din oamenĭ. Cît despre Montferrand e altă afacere, e om care știe cum să-șĭ facă treburile; numaĭ cît, aș fi foarte surprins dacă el ar fi căzut într'o afacere rea. E incapabil de o greșală, maĭ ales de o greșală dobitocească, ca aceea de a lua banĭ, lăsînd să se vadă aceasta.

Se întrerupse și arătă cu o mișcare din cap pe Duthil, cu aerul înfrigurat și zimbitor cu toate acestea, într'un grup ce se formase în jurul celor doĭ miniștri.

— Vedețĭ, pe tînărul acela de acolo, brun frumușel, cu barbă și atît de triumfător?

— Il cunosc, respunse Petru.

— Ah! cunoașteți pe Duthil. Eĭ bine, ieste unul care a pus mîna pe parale! Dar e o pasere călătoare. Ne-a venit din Angoulême pentru a duce existența cea drăguță, dînsul numaĭ are conștiință micĭ scrupule ca și micuțiĭ stigleți de prin locurile luĭ, mereu în dragoste. Ah! pentru acesta baniĭ luĭ Hunter i-au fost ca o mană ce-ĭ era datorată negîndindu-se un moment că-șĭ murdărește degetele. Fițĭ sigurĭ că dînsul se miară că s'ar putea da acesteia cea maĭ mică importanță.

Din noŭ dînsul, arătă un deputat, în acelaș grup, un om de aproape cincĭ-zecĭ de anĭ, răŭ îmbracat, cu înfățișarea ca plînsă, înalt ca o prăjină și cu talia puțin îndoită de greutatea capuluĭ, mare și păros. Ochiĭ gălbiĭ, mustețele plecate, întreaga-ĭ înfățișare lăliie, perdută, esprima o continuă durere sufletească.

— Și Chaigneux, îl cunoașteți? Nu.... Priviți-l și întreba ți-vă dacă nu-ĭ cu totul natural că să fi primit banĭ și acesta.... A venit din Arras. Avea acolo un biuroŭ de advocat. Și cînd circumscripția luĭ l'a trimis aicĭ, s'a lasat îmbatat de politică, a vîndut totul pentru a veni să facă avere la Paris, unde s'a instalat cu nevasta și cu cele treĭ fete ale luĭ. Atuncĭ, vă închipuiți încurcala luĭ în mijlocul acestor patru femeĭ teribile, mereŭ în mode, cursele, vizitele de primit și de înapoiat, fără a socoti vînătoarea după gineri carĭ fug însă.

(Va urma).

Cota oficială

Brăila 17 Noembrie 1897

Cereale vîndute 76650 hect. 63 vag. şi 585000 hect. Grîŭ hect. de 74 kgr. şi 100 grame, vîndut cu leĭ 13.25 magasie. Grîŭ hect. 66 de 74 kgr. şi 700 grame, vîndut cu leĭ 9.75 şlep. Porumb roş 79 hect. de 74 kgr. şi 900 grame vîndut cu leĭ 6.60 magasie. Porumb roş 59 de 74 kgr. şi 500 grame, vîndut cu leĭ 6 magasie. Porumb roş 77 de 74 kgr. şi 800 grame, vîndut cu leĭ 5.95 magasie. Orz 52 de 74 kgr. şi 390 grame, vîndut cu leĭ 3.90 şlep. Secară 62 de 74 kgr. şi 200 grame, vîndut cu leĭ 5.85 şlep. Grîŭ % de 74 kgr. vîndut cu leĭ 16 doc. Porumb roş % de 74 kgr. vîndut cu leĭ 8.10 magasie. Orz % de 74 kgr. vîndut cu leĭ 96 doc. Ovaz % de 74 kgr. vîndut cu leĭ 974 şlep.

Cereale sosite pe apă 34900 hect. pe uscat 6400 hect.

Galaţĭ 17 Noembrie 1897.

Secară 1500 hect. 52 libre leĭ 6.77½ obor. Secară 800 hect. 52 libre leĭ 6.77½ obor. Secară 800 hect. 51 libre leĭ 6.70 magasie. Porumb roş vagoane 23 hect. 805 leĭ vagonul doc. franco bord.

Constanţa 17 Noembrie 1897.

Orz 1800 hect. leĭ 4,10. In 320 hect. leĭ 12. Secară 460 hect. leĭ 5.50. Meiu 300 hect. leĭ 4.50. Ovĕz 200 hect. leĭ 3.25. Rapiţă 365 hect. leĭ 7.20. Grîŭ de toamnă 350 hect. leĭ 11.50. Grîŭ vechiŭ 101 hect. leĭ 12.70.

Haosul din Austria

O şedinţă a Parlamentuluĭ. — Arestarea unuĭ deputat. — Manifestaţiĭ. — Demisia cabinetuluĭ Badeni.

Ceea ce se peteece în parlamentul austriuc era, în parte, de prevăzut. Lupta naţionalităţilor a dus totdeauna la excese, dar nimenĭ n'ar fi putut prevedea că lucrurile vor ajunge unde aŭ ajuns.

Şedinţele parlamentuluĭ oferă spectacolul uneĭ manifestaţiunĭ de elevĭ: se flueră, se cîntă, se fac tot soiul de farse.

Reproducem, ca document original, scenele petrecute la o şedinţă din urmă a parlamentuluĭ.

Preşedintele sună clopoţelul—pentru a deschide şedinţa: «nu suna, servitorule, strigă deputatul Lecher, oratorul care a vorbit 12 ore neîntrerupt.» «Afară servitoriĭ»—repetară, în cor, alţĭ deputaţĭ.

In acest moment apare primul-ministru, Badeni, care este primit în sunete de cornurĭ şi cu fluerăturĭ.

Deputatul doctor Kinderman flueră d'intr'un fluer care imită păserile; deputaţiĭ sociali-creştinĭ înconjoară pe Kinderman şi daŭ concursul lor concertistuluĭ.

Deputatul Heeger mută din loc fotoliul prezidentuluĭ; acesta, în neştiinţă, voind să se aşeze, cade la pămînt.

In timpul acesta, profitînd de haos, un detectiv poliţienesc înhaţă pe deputatul Herman Wolf, acelaşĭ care s'a duelat cu Badeni, şi-l închide.

*

Imparatul a prorogat, pe timp nehotărît, parlamentul austriac. A acceptat şi demisiunea cabinetuluĭ Badeni, care devenise inevitabilă faţă cu excitarea spiritelor.

Pentru moment chestiunea ordonanţeĭ limbelor din Boemia, chestiune care a adus după sine toată anarhia, va intra în umbră.

Prorogaţiunea Reichsrathuluĭ a fost anunţată domnuluĭ Badeni printr'o scrisoare autografă a împăratuluĭ.

Reichswehr spune că împăratul s'a vĕzut nevoit a recurge la acest mijloc, de oare-ce nimenĭ nu s'a maĭ putut aştepta la vre-o lucrare folositoare din partea actualelor camere.

*

Demisiunea intreguluĭ cabinet a fost primită. Ministrul şcoalelor, d. Gautsch, a fost însărcinat cu formarea nouluĭ cabinet.

ULTIME INFORMAŢII

La Bucureştĭ a încetat din viaţă d-na Maria Hussar, mama fostuluĭ nostru confrate şi actual electrician, I. Hussar.

Defuncta fusese multă vreme moaşă în Iaşĭ.

Condoleanţele noastre.

D. Gane neîntorcîndu-se nicĭ astă-zĭ în Iaşĭ, probabil că nicĭ astă-zĭ nu se va ţinea şedinţă la consiliul comunal.

Iată mişcarea populaţiuneĭ în intervalul de la 9—15 Noembrie:

Născuţĭ 58 dintre care 25 creştinĭ 33 israeliţĭ; 29 băeţĭ şi 29 fete.

Aŭ decedat 48 persoane; 29 barbaţĭ şi 19 femeĭ; 30 creştinĭ şi 18 israeliţĭ.

In urma boalelor molipsitoare aŭ decedat treĭ persoane de febră tifoidă şi una de scarlatină.

Constatîndu-se noĭ cazurĭ de scarlatină printre elevele institutuluĭ Sacré-Coeur, medicul şef al oraşuluĭ Iaşĭ, a adresat d-luĭ d-r Felix un noŭ raport prin care arată că'n urma ordinuluĭ sefuluĭ serviciuluĭ sanitar, şcoala a fost închisă numaĭ cincisprezece zile, şi astă-zĭ noĭ cazurĭ se constată, dintre care unul letal. Medicul-şef cere noĭ indicaţiunĭ.

Din convorbirea ce am avut cu o persoană care e în măsură a şti lucrurile referitoare la măsurile higienice, putem declara că dacă s'ar constata un caz de scarlatină la o internă, cu de la sine putere d. d-r Rojniţă ar închide şcoala. Pînă acuma cazurile constatate sunt numaĭ la semi interne.

In tot oraşul nu sunt de cît şase cazurĭ de scarlatină, între care se numeră şi cele constatate în institutul Sacré-Cœur.

Sperăm că directorul serviciuluĭ sanitar va ordona luarea celor maĭ eficace măsurĭ pentru a împedeca respîndirea acesteĭ epidemiĭ asupra ieşenilor care aŭ suferit în deajuns în urma acesteĭ bolĭ.

Intrunirea de la Piatra N.

(*Coresp. specială a* Opinieĭ).

Duminică 16 Noembre, a avut loc în sala teatruluĭ naţional din Piatra-N. o întrunire în chestiunea naţională, provocată de comitetul naţional studenţesc din Iaşĭ.

Sala literalmente plină, toate straturile societăţeĭ pietrene sunt bine reprezentate.

Intrunirea a fost prezidată de venerabilul profesor *M. Halunga*, care multămeşte călduros adunăriĭ de onoarea făcută şi recomadă atenţieĭ auditorilor pe conferenţiarĭ.

Se dă cuvîntul d-luĭ *I. Negrea*, profesor, fost preşedinte al ligeĭ culturale. locale. D-sa dă cetire textuluĭ uneĭ telegrame din partea studenţilor ieşenĭ, carĭ felicitează călduros pe cetăţeniĭ pietrenĭ de viul interes ce pun pentru cauza naţinală. Recomandă apoĭ, prin cîte-va cuvinte bine simţite, pe conferenţiariĭ ieşenĭ, arătînd importanţa mişcăriĭ naţionale.

D. *Cădere*, într'un studiu scurt asupra naţionalismuluĭ, ca mişcare generală în acest secol, arată, cu citaţiĭ din ceĭ maĭ popularĭ istoriografĭ, carĭ sunt condiţiile sub care trebue să se prezinte ca legitime cererile uneĭ naţiunĭ de a se emancipa cultural şi politicește de alte naţiunĭ.

Raportînd la mişcarea noastră naţională aceste consideraţiĭ generale, găseşte că aspiraţiile fraţilor noştri de pretutindenĭ sînt pe deplin legitimate şi prin urmare mişcarea noastră naţională este o cauză din cele maĭ drepte. In consecinţă, îndeamnă pe cetăţeniĭ pietrenĭ să reinfiinţeze liga culturală, să lucreze cu maĭ multă rîvnă în a deştepta în poporul nostru dragostea de fraţĭ şi să contribue ast-fel la consolidarea uneĭ puternicĭ conştiinţĭ naţionale în poporul romînesc, căcĭ numaĭ astfel vom putea sprijini cu succes aspiraţiile noastre naţionale prin formarea unuĭ puternic curent favorabil cauzeĭ noastre în Europa cultă. Vorbind de decorarea luĭ Ieszenzky, arată că intenţia preseĭ maghiare. în exploatarea acestuĭ fapt, era de-a provoca la noĭ în ţară o mişcare anti-dinastică care din fericire n'a reuşit şi trebue să ne silim din răsputerĭ a nu-şĭ face loc.

Cuvîntarea d-sale a fost viu aplaudată de repeţite orĭ.

D. E. Herovanu, face o excursiune istorică foarte documentată asupra relaţiilor dintre romînĭ şi ungurĭ în decursul veacurilor. Descrie în viĭ culorĭ luptele susţinute în repeţite rîndurĭ de fraţiĭ noştriĭ contra sălbaticilor lor asupritorĭ, arată că în momentul de faţă lupta e dusă maĭ ales pentru respectarea drepturilor politice şi culturale, conform constituţieĭ Maghiare, dar care li s'au răpit prin legea excepţională aplicată Transilvanieĭ. Sfîrşeşte, arătînd că trebue să privim cu încredere viitorul naţiuneĭ romîneştĭ din Ungaria, căcĭ e contra legilor imutabile ale natureĭ, ca o rasă inferioară, cum e cea ungurească, să absoarbă o rasă superioară cum e cea latină.

Oratorul este necontenit întrerupt de aplauzele viĭ ale publiculuĭ petrean.

In urmă d. *L. N. Tărăbuţă*, student în drept, recitează cu mult «entrain» nişte prea frumoase versurĭ improvizate de ocazie. D-sa stîrneşte, prin frumuseţa versurilor şi verva cu care le-a recitat, un adevărat entuziasm.

Publicul i-l rechiamă, provocîndu-l să reciteze încă o odă dedicată eroilor noştri. Aplauze nesfîrşite acopăr fie-care strofă.

In mijlocul entuziasmuluĭ, Preşedintele întruniri propune trimiterea de telegrame d-luĭ I. Raţiŭ, valorosul luptător de peste munţĭ, asemenea d-lor Vlădescu şi Culianu, preşedinţiĭ ligelor din Bucureştĭ şi Iaşĭ. Se dă apoĭ cetire următoareĭ moţiunĭ:

«Cetăţeniĭ prietenĭ întruniţĭ în sala Teatruluĭ local în ziua de 16 Nov. 1897, după invitarea făcută de către comitetul naţional studenţesc din Iaşĭ, *hotărăsc reinfiinţarea ligeĭ culturale locale*, şi-şĭ iaŭ angajamentul de-a lucra din răsputerĭ la răspîndirea în popor a iubireĭ de fraţĭ, la considerarea conştiinţeĭ naţionale, să contribue la susţinerea aceluĭ puternic curent format atît în ţară cît şi în întreaga Europă în favoarea fraţilor noştri asupriţĭ.»

Moţiunea este primită cu tunete de aplauze.

Succesul întrunireĭ a fost desăvîrşit

D. Emil Costinescu s'a retras din comitetul de redacţie al ziaruluĭ *Drapelul.*

Scandalul din Vasluiŭ

După scandalurile din Brăila şi Dorohoiŭ astă-zĭ avem de înregistrat un al treilea întîmplat la Vasluiŭ. Şi faptul din Vasluiŭ e cu atît maĭ condemnabil, cu cît nişte funcţionarĭ publicĭ sunt aceia carĭ l'aŭ provocat.

***

In ziua de 16 Noembre, o trăsură se opreşte dinaintea poliţieĭ din Vasluiŭ şi o femeie bine îmbrăcată se coboară, trece prin sala de aşteptare a poliţieĭ, strebate în camera comisarilor şi aplică cîte două palme pe obrazul unuĭ comisar şi al arhivaruluĭ.

Femeia pleacă din poliţie fără ca sergenţiĭ să îndrăznească s'o oprească.

Din cercetărĭ rezultă că dama în chestiune se numeşte Sacheti, care nu duce o viaţă tocmaĭ cinstită.

Cu toate că ultragiul s'a făcut în chiar localul poliţieĭ, nicĭ o arestare nu s'a făcut şi nicĭ măcar o anchetă n'a căutat să stabilească cauzele acestuĭ scandal.

De protecţia cuĭ se bucură dama în chestiune?

D. prefect Lupaşcu căruia îĭ s'au adus la cunoştinţă faptele acestea, ce măsurĭ a luat?

D. Lupaşcu, protectorul tuturor hoţilor, voieşte să devie şi celebru prin protejarea femeilor maĭ mult saŭ maĭ puţin eroice.

Cercetarea putea să dovedească vinovăţia funcţionarilor şi în cazul acesta d. Lupaşcu protejează funcţionariĭ abuzivĭ.

Cerem numaĭ de cît anchetă care să dovedească vinovăţia orĭ în care parte ar fi ea şi ce vinovatul să-şĭ ia pedeapsa.

Consiliul general al judeţuluĭ se intruneşte azĭ spre a se ocupa de bugetul caseĭ pensiunelor funcţionarilor judeţenĭ.

Se raportează din cotuna Spinoasa că 2 copile ale locuitoruluĭ V. Pavel au murit ierĭ de anginā difterică.

Judecătorul de instrucţie al tribunaluluĭ Suceava, d. Isăcescu, soseşte mîne în Iaşĭ de unde va pleca la moşia Căcărăzeniĭ spre a face o nouă anchetă în afacerea omoruluĭ I. F. Simionescu.

Dosarul va fi remis apoĭ autorităţilor din Gura-Humora unde asasiniĭ luĭ Simionescu, Dimitrie Pentili şi concubina acestuia, vor fi judecaţĭ de juraţĭ,

D. Isăcescu va maĭ cere ca treĭ din principaliĭ martorĭ să fie trimişĭ înaintea instanţelor judiciare bucovinene spre a depune mărturiile lor.

Consilieriĭ comunalĭ aĭ comuneĭ Bărleştĭ, plasa Bahluĭ-Cărligătura, s'aŭ pus în grevă contra primaruluĭ, i-aŭ dat vot de blam, pe urmă l'aŭ izgonit, instituind pe consilierul Anton Onodorea cu conducerea administraţieĭ financiare.

Prefectul a ordonat telegrafic sub-prefectuluĭ plăşeĭ să ancheteze faptul, care, după credinţa sub-prefectuluĭ, s'ar datora intrigelor consilieruluĭ G. Adam.

Sub-prefectul conchide la disolvarea actualuluĭ consiliŭ şi recomandă în comisia interimară pe săteniĭ: G, Simionescu, T. Voĭcu şi V. Croitoriu.

Situaţia Liberalilor

Rar s'a zĕzut în politică romînească o maĭ mare debandadă. Rare-orĭ poftele dezlănţuite aŭ putut să oprească aşa de mult în loc mersul normal al lucrurilor. Şi rare-orĭ s'a văzut cele maĭ înalte simţimente redate ca marfă precum se petrec astă-zĭ lucrurile în sinul partiduluĭ de la guvernă.

Intrunirile majorităţĭĭ

Suntem în măsură de a da astă-zĭ relaţiunile cele maĭ sigure asupra celer petrecute de cînd M. S. Regele a cetit mesagiul de deschiderea corparilor legiuitoare.

In întrunirile majorităţeĭ de Sîmbătă şi Duminică neputîndu-se ajunge la o înţelegere definitivă, aurelianiştiĭ aŭ pus condiţiunile următoare: d. Tache Giani să fie reales preşedinte; Vasile Lascar şi Ştefan Şendrea, vice-preşedinţĭ.

Aurelianiştiĭ recurseră la următoarea stratagemă: Giani, ales, avea să pronunţe discursul ce s'a pronunţat într'adevĕr şi'n care vorbeşte despre disidenţe ca un rezultat al principielor diferite ce însufleţesc pe ceĭ ce constituiesc acea disidenţă.

D-niĭ Lascar şi Şendrea nu se vor pronunţa să mulţumească adunăreĭ deputaţilor în cazul alegereĭ. Odată aleşĭ, şi dacă împăcarea, care trebueşte hotărîtă Lunĭ seara, nu se va face, ambiĭ vor demisiona împreună cu d-niĭ Geani —care e legat prin cuvîntnl de onoare— şi va face declaraţiunĭ formale despre retragerea lor din partidul d-luĭ Sturdza.

Ce e cu d. Mîrzescu?

Aurelianiştiĭ n'aŭ pus candidatura d-luĭ Mîrzescu la vice-preşedinţia Senatuluĭ. Uniĭ explică aceasta prin faptul că d. Sturdza e duşman personal al d-luĭ Mîrzescu. Dar nu aceasta e cauza. D. Mîrzescu n'a fost pus pe lista candidaţilor din cauză că aurelianiştiĭ îl vroiesc ca ministru al instrucţiuneĭ în cazul uneĭ rupturĭ eventuale.

Intrunirea de aseară

Pentru aseară fusese hotărîtă întrunirea delegaţiuneĭ aurelianiste şi sturziste. Spiritele sunt pentru o împăcare, care, probabil, se va face.

Condiţiunile aurelianiştilor sunt următoarele: treĭ portofoliĭ ministeriale, ministerul de interne pentru d. Vasile Lascar, şi cîte-va alte puncte maĭ puţin importante relativ la unele proiecte de legĭ.

Ce face d. Stătescu

Dăm ca pozitivă ştirea, şi cerem dezminţire foilor oficioase, în caz cînd nu suntem bine informaţĭ, că d. Eug. Stătescu nu va primi preşidenţia Senatuluĭ.

D-sa a declarat formal d-lor Sturdza şi Aurelian, că refuză această demnitate.

Ce o fi însemnînd purtarea d-luĭ Stătescu? Cetitoriĭ vor vedea aceasta imediat.

Pînă atuncĭ, cercurile oficiale daŭ ca sigură alegerea d-luĭ N. Gane ca preşedinte al Senatuluĭ.

Din această cauză d. Gane a şi fost reţinut de d. Sturdza şi n'a sosit astă-zĭ în Iaşĭ, unde era aşteptat.

Intre două focurĭ

D. Sturdza e prins între două focurĭ şi clica pe care a strîns'o în jnrul săŭ îl torturează astă-zĭ.

Un ministru a declarat aseară, la Capşa, textual, următoarele:

„Nu admit pe aurelianiştĭ; nu admit remaniarea cabinetuluĭ. Dacă, însă, se va face o **gaură** *în minister, noĭ vom face d-luĭ Sturdza o opoziţie precum de mult n'n fost în ţara romînească.“*

Cu alte cuvinte d-niĭ Djuvara, Nacu, Ferichidi, Stolojan etc. vor face opoziţie inverşunală d-luĭ Sturdza.

Aţĭ înţeles acuma de ce d. Stătescu refuză preşidenţia Senatuluĭ? Ast-fel stăteaŭ lucrurile pînă aseară, Lunĭ, ora 9.

Falimentul Tennenbaum

Tribunalul de comerţ a cercetat pentru a patra oră cererile referitoare la declararea în stare de faliment a firmeĭ manufacturiere Elias Tennenbaum & Co.

Avocaţiĭ luĭ Tennenbaum, d-niĭ George Nicoleanu şi V. Dimitriu, au susţinut că Tennenbaum să află într'o simplă jenă financiară şi au cerut un moratoriu de 3 septămînĭ.

N'am fi insistat asupra uneĭ observaţiĭ făcute de unul din avocaţiĭ luĭ Tennenbaum, observaţiune care priveşte «Opinia», dacă onorabilul avocat n'ar fi interpretat în mod dureros de greşit, notiţa din ziarul nostru. Noĭ n'am făcut rezerve asupra imparţialităţeĭ justiţieĭ—cum a înţăles avocatul, ci am zis, pur şi simplu, că sunt cazurĭ cînd blîndeţa tribunaluluĭ numaĭ are loc.

D *D. Botez*, din partea domnuluĭ Otto Goldbaum. spune că Tennenbanm nu se află în jenă, ci în plin faliment, dovadă că bancheriĭ localĭ i-aŭ închis orĭ ce credit.

Tribunalul, după o lungă deliberare, **declară în stare de faliment firma** *Elias Tennenbaum et Co. şi ordonă imediat închiderea prăvălieĭ.*

Presedintele, d. Maxim, a fost pentru închiderea falituluĭ dar ceilalţĭ doĭ judecătorĭ, domniĭ C. Grigoriu şi T. Buicliu, au fost contra.

***

Până acum aŭ fost fixate următoareprocese la curtea cu jurĭ: la 1 decembre Neculaĭ Silion (contopire de pedepsĭ, 2 decembre Ioan Iftimie pentru omor, la 3 dccembre Grigore Parfene Danelache pentru omor săvîrşit dar neisbutit.

*

Cel maĭ vechiu din toate procesele pendinte de tribunalul Iaşĭ, va fi cercetat mîne la secţia I secţia I: ie cauza referitoare la N. Vuros şi D. Neculcea pentru reziliarea contractuluĭ de asociaţie. Procesul trenează de la 1889 şi nu s'a sfîrşit din pricină că experţiĭ au înaintat un memoriu pe *50 colĭ de hîrtie.*

Epitropia spitaluluĭ sf. Spiridon a dispus facerea unor haine anumite pentru tinerele copile ce sunt întreţinute de această instituţiune.

Epitropia va face în cursul septămîneĭ viitoare împărţirea hainelor.

Maĭ mulţĭ locuitorĭ din comuna Miroslava aŭ intervenit pe lîngă ministerul domeniel or cu rugămintea de a li se vinde în loturĭ micĭ, moşia Ezărenĭ, proprietea statuluĭ.

Ministrul a respuns prefectureĭ să satisfacă cererea întru cît petiţionariĭ împlinesc cerinţele legeĭ.

Fotografia „Chaland“

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Telegrame din Străinătate

Viena 17 Noembre.

Neue Freie Presse **publică o telegramă din Bucureştĭ prin care se anunţă că vizita ce Regele Carol a Românieĭ va face M. S. Impăratuluĭ Rusieĭ, a fost hotărîtă pentru vara viitoare.**

Afacerea Dreyfus

Paris 17 Noembre

D. Bazile, apărătorul luĭ Esterhazy, declarînd că ar fi avut o intrevedere cu ministrul de rĕsboiŭ, generalul Billot. Agenţia Havas, *publică următoarea notă oficială:*

„Suntem autorizaţĭ a declara că ministrul de rĕzboiŭ n'a văzut pe d. Bazile, şi nicĭ n'a avut vr'o întrevedere în afacerea Dreyfus“.

Paris, 17 Noembre.

Se prevede o mare înbulzeală în jurul parlamentuluĭ pentru ziua de Marţĭ cînd este aşteptată rezolvirea afacereĭ, căcĭ ministrul de războiu va fi silit să vorbească în urma interpelăreĭ în această afacere anunţată de un deputat oportunist.

Paris 17 Noembre.

Din Heidelsberg *se desminte că Esterhazy ar fi urmat universitatea din acea localitate.*

Paris 17 Noembre.

In urma stăreĭ de agitare în care se găseşte spiritele, guvernul a luat măsurile cele maĭ urgente pentru a evita scandalurile ce par inevitabile.

Paris 17 Noembre.

Nota apărută în *Patrie şi Temps* prin care Esterhazy declară că scrisorile publicate de *Figaro* ar fi apocrife şi opera duşmanilor, a produs o impresie detestabilă în opinia publică, care s'a întors cu totul în contra luĭ Esterhazy.

Paris 17 Noembre.

Din cauza scrisorilor publicate de Figaro *şi care daŭ mult de lucru judeluĭ cercetător Pellieux pare că afacerea nu va putea fi rezolvită pînă Marţĭ.*

PUBLICAŢIUNE

In zilele de 6—20 Noembrie a. c. se vor vinde de bună voe prin licitaţie publică în comuna Vîrtişcoĭ (R.-Sărat) la viile Solomon Sibalis toată averea mobilă compusă din una sută miĭ deca de vin, vr'o 30,000 deca rachiŭ de prune, şi drojdiĭ de diferite grade, vase goale, mobilă de casă şi altele.

Vînzarea se va face en gros şi en detail, începînd de la un vas.

Pentru informaţiunĭ a se adresa saŭ la administraţia viilor saŭ la dd. Leibovitz et Vogel.

E. MAZLÂM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

Dr. N. ŢURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultaţiĭ de la 2—4 p. m.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ştefan cel Mare No. 49

A SOSIT

Lănagiurĭ simple şi fantasie, pentru rochiĭ.

Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.

Flanele cu metru şi barcheturĭ

Catifele şi Velvet pentru bluze

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lînă şi atlasurĭ pentru plapome.

Ştofe de mobile, plşurĭ de lînă şi uatasă peatru mobileucovoare etc.

A apărut

în editura tipografieĭ „DACIA“

Preistoria şi Popoarele Arice

de Gr. C. Buţureanu *pentru trebuinţa elevilor de Licee, şcolĭ Normale Seminariĭ etc.*

Preţul 75 banĭ exemplarul.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul dn **40 leĭ lunar.** Conversaţia în casă e ie limba *Germană* şi *Francesă.* Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

Dr. C. MICLESCU

OCULIST-OPERATOR

s'a mutat în str. Unirea, 6.

Consultaţiunĭ orele 2—4 p. .m

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se adresa la proprietară str. Serărieĭ, 43,

A APĂRUT

Calendarul „DACIA“

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară, unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Târgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejurimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

A. G. DABIJA
AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

D. S. IONESCU
FRISER-PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ,** colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură,** boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“
de la COPOU, lîngă Iaşĭ
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Libraria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA“, Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 167 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — JOĬ 20 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

NOUL PREŞEDINTE AL SENATULUĬ

Imbroglio

— —

S'a întîmplat cu d. Sturdza ceea ce trebuia fatalmente să se întîmple: s'a sugrumat cu propriul sĕŭ laţ.

A uneltit o vară întreagă ca să ajungă la rezultatul de care a fugit toată viaţa: s'a făcut imposibil. Judecaţĭ dilema în care s'a pus d. Sturdza.

Fără aurelianiştĭ, guvernul nu'şĭ poate păstra situaţia; cu aurelianiştiĭ, d. Sturdza nu poate rĕmîne la putere.

Şi lucrul e simplu.

Un guvern fără putere morală şi cu prestigiul ştirbit, cum e sindicatul colectivist, nu poate dăinui avînd în potriva sa pe conservatorĭ, pe democraţĭ şi pe aurelianiştĭ. Aceasta s'a dovedit lămurit cu ocazia procesuluĭ fostuluĭ mitropolit Ghenadie, cînd d. Sturdza s'a retras pentru ca conservatoriĭ să 'ĭ netezească terenul.

In această situaţie, colectivitatea e silită, cu orĭ ce jertfe de amor propriŭ, să se împace cu aurelianiştiĭ. Dar aceştia, simţind slăbiciunea guvernuluĭ, pun condiţiĭ inacceptabile. Cer, întîiŭ, sacrificarea d-luĭ Stolojan, ceea ce ar stîrni pentru d. Sturdza, din prima zi, o dificultate insurmontabilă, pentru că ministrul de domeniĭ avînd cercul sĕŭ de partizanĭ în Cameră, ar îngreuia, din capul locului, situaţia d-luĭ Sturdza.

Afară de aceasta, pentru a strînge pe colectiviştĭ într'un cerc de fier, aurelianiştiĭ maĭ cer pentru d. Lascar ministerul de interne. Avînd cu dînşiĭ administraţia ţĕreĭ, aurelianiştiĭ vor avea în tot momentul pe d. Sturdza la discreţia lor.

A treia condiţie pusă de disidenţĭ pentru împăcarea lor cu sturdziştiĭ este revenirea la autoritatea comitetuluĭ executiv al partiduluĭ.

Or, d. Sturdza se decapitează prin faptul că trece în mîinile comitetuluĭ autoritatea sa de şef. Dacă pe lîngă aceasta adăogaţĭ şi faptul că în comitetul acesta majoritatea o formează d. Fleva şi aurelianiştiĭ, pricepeţĭ, fără multă bătaie de cap, că şeful colectivităţiĭ nu s'a împăcat cu disidenţa ci a abdicat pur şi simplu în folosul eĭ.

Şi lucrurile nu s'aŭ oprit aci.

Ţarĭ de slăbiciunea d-luĭ Sturdza, aurelianiştiĭ aŭ pus condiţiĭ şi în privinţa politiceĭ externe a partiduluĭ. Şi ca să puie condiţiĭ nouĭ, urmează ca aurelianiştiĭ să aibă o altă politică, diferită de a d-luĭ Sturdza. Dar d. Sturdza, cum a mărturisit-o respicat cu prilejul banchetuluĭ de la Craiova, n'are politică externă proprie ci urmează pe a Regeluĭ. Aşa dar, colectivitatea va adopta pe a aurelianiştilor, şi atuncĭ se va pune în conflict cu Coroana; saŭ va continua politica preconizată de Suveran, şi în cazul acesta nu va putea face pace cu aurelianiştiĭ. Şi într'un caz şi în cel-l-alt, d. Sturdza e maĭ încurcat azĭ, cînd se pare la două degete de liman — de cît era ierĭ, cînd se ştia că e francamente duşmănit de disidenţĭ.

Aceasta, însă, e numaĭ una din laturile situaţieĭ.

D. Stătescu nu primeşte prezidenţia Senatuluĭ—căcĭ aşteaptă prezidenţia cabinetuluĭ; d. Stolojan se găsia prea bine la minister ca să primească, fără să murmure, situaţia de salahor al majorităţeĭ; — cît despre d. Djuvara, anevoie s'ar resemna să coboare treptele puterei fără să murmure, cînd, după expresiunea fericită a unuĭ om de spirit, n'a stat la guvern destul de mult ca să se sature, dar a stat destul de mult ca să prindă gustul măririlor.

Aceasta este, de astă dată limpede, situaţia colectivităţiĭ: aşa cum e, nu poate merge înainte — dacă se va remania, nu maĭ poate să stea nicĭ pe loc.

In condiţiile acestea imposibile, doar răspunsul la interpelările ce 'ĭ se vor adresa în chestia decorăreĭ luĭ Jeszenszky maĭ poate, cum-va, prelungi viaţa mizerabilă a acestuĭ deplorabil guvern....

G. Rădulescu.

D. GANE

Ca o mărturie indiscutabilă a debandadeĭ colectiviste, senatul a ales ierĭ de preşedinte pe d. Nicu Gane, primarul Iaşuluĭ.

Omul nul a venit ast-fel să înlocuiască pe omul bolnav: în locul d-luĭ Stătescu, fotoliul prezidenţial este astă-zĭ ocupat de d. Gane.

Colectiviştiĭ din Iaşĭ, carĭ au dat ierĭ buzna la telegraf pentru a felicita pe d. Gane, sunt de fapt consternaţĭ de alegerea de ierĭ. Nu invidia, ci convingerea că d. Gane se suie pe corabie în ajunul naufragiuluĭ—a produs acea consternaţie.

Noul preşedinte n'are, în adevăr, nicĭ una din calităţile necesare bărbatuluĭ de stat. Şi tocmaĭ un om cu calităţĭ este cerut de împrejurările actuale.

Dar noĭ ştim că onorabilul agent de asigurare n'are măcar puterea trebuitoare de a conduce ceĭ 7 consilierĭ comunalĭ de la Iaşĭ şi că el este vecinic lăsat în umbră de talentul atît de discutabil al d-luĭ Tacu, primul ajutar de primar.

In toate privinţele alegerea d-luĭ Gane ca preşedinte al maturuluĭ corp se poate tălmăci cu desperarea fatală a guvernuluĭ.

Să fie măcar cioclu d. Gane—dacă nu poate fi altă-ceva.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Nervĭ. Trecem prin vremĭ de surexcitare şi de senzaţiĭ; trăim în plină agitaţie şi ne întregim incomplecta educaţie a nervilor noştri.

De dimineaţa şi pînă seara tîrziu hrana intelectuală se amestecă necurmat cu ştirĭ de senzaţie, cu impresionante noutăţĭ, cu actualităţĭ alarmante şi ne cotropeşte într'un surmenaj neîntrerupt nourul evenimentelor la ordinea zileĭ.

Telegramele se succed şi vestile se improspătează cînd emoţionante, cînd întristătoare, cînd dezgustătoare. Noĭ le înregistrăm şi ne obicinuim încet încet cu dînsele; interesul devine apatie şi acuzaţia devine obiceiŭ; impresia dispare în uniformitatea variaţieĭ şi tumultul devine nota cu care ne armonizăm auzul. Feliul nostru se acomodează pururea împrejurărilor şi intensitatea simţiriĭ devine trebuinţa.

Nu vi se pare astfeliŭ starea de faţă a lucrurilor? Nu simţiţĭ că e ceva deosebit în modul de a fi şi nu vă apasă în unele momente o neobicinuită greutate a tururor cîte cetiţĭ, cîte auziţĭ că se petrec şi în afară şi în lăuntru?

Viaţa socială şi circumstanţele toate par create pentru sisteme nervoase bine înarmate, bine pregătite; ţele sunt duşmane senzibilităţiĭ cu care ne-a înzestrat covîrşitoarea complexitate a moderneĭ vieţĭ şi invidiăm cu drept cuvînt pe aceĭ care în mijlocul frămîntărilor saŭ alăturĭ de ele îşĭ pot urma în tihnă şi acalmie drumul către sfîrşit, avînd drept povaţă eterna conştiinţă că toate-s nimic....

ŞPIONIĬ

Civilizaţia născocitoare.—O artă nouă.—Odinioară şi acum. — Spionagiul internaţional.—Franţa şi Germania.—Filosofia spionuluĭ.

Intre multele ciudăţenii pe care le născoci veacul nostru una din cele maĭ esenţiale e de sigur spionagiul. *Nu ştim ce va fi fost odinioară, dar cu siguranţă că pe vremea* falangeĭ *luĭ Filipp, se compta maĭ puţin pe emplorarile spionilor, de cît astă-zĭ cînd statele dispune de armate formidabile de sute de miĭ de oamenĭ.*

Astă-zĭ spionagiul *a progresat odată cu sistemele şi instituţiile de războiŭ: el a fost recunoscut oficial ca o necesitate de stat şi* spionul *a devenit un element cultivat şi plătit pretutindenĭ, cu deosebire în cele două state înduşmănite: Franţa şi Germania pe care însă, se zice, le lasă mult îndărăt imperiul rus prin importanţa ce dă spionagiuluĭ.*

*

Asupra cuvîntuluĭ însuşĭ ar fi multe de zis şi extenziunea luĭ cuprinde diverse categoriĭ, de la scîrbosul mouchard, *care pîndeşte în numele poliţieĭ, pînă la internaţionalul spion care e un agent al guvernuluĭ saŭ... a două state în acelaşĭ timp. Căcĭ educaţia aceasta a spionagiuluĭ a dat o selecţiune de cele maĭ monstruoase caractere, după cum era şi firesc.*

*

Găsim următoarele amănunte într'un mare ziar francez, cu privire la instituţia internaţională a spionagiuluĭ.

„După prevederile tripleĭ-alianţe teatrele unuĭ e ventual războiŭ sunt ast-fel împărţite:

1° Austria, Rusia, Suedia şi Norvegia, Danemarca, Grecia, Turcia. Asia.

2° Germania, Italia, Elveţia,

3° Franţa, Marea Britania, Belgia, Olanda, Spania, Portugalia, America.

Aceste treĭ diviziunĭ trebue să urmărească de aproape toate faptele militare interesante care se petrec fie înlăuntru, fie în afară; trebue să fie în curent cu organizarea, recrutarea, armamentul şi echipamentul diferitelor armate, a geografieĭ militare a diverselor State, cu fortificaţiile, cu reţeaua drumurilor, canalurilor, cu ofiţerimea însărcinată să studieze armatele străine etc.“ Toate acestea se fac prin agenţĭ anume însărcinaţĭ —spioniĭ.

Aceştia sunt maĭ numeroşĭ în Franţa bine înţeles, unde triplicea are privirea aţintită asupra celor ce se pregătesc şi se cugetă. Agenţiĭ spioni nu sunt numaĭ indivizĭ sporadicĭ şi deghizaţĭ care hoţănăresc nomazĭ; ci agenţiĭ marĭ, organizaţiĭ vaste, broşurĭ de reportagiŭ şi informaţiĭ sunt stabilite în toate oraşele marĭ. La Pariş de la 1887 la 1896 a funcţionat o agenţie germană de spionagiŭ. Germania spionînd în inima Franţeĭ! Mulţămită însă vastelor organizaţiĭ ale spionagiuluĭ francez în Germania spioniĭ acestuĭ stat fură daţĭ în vileag şi agenţia — închisă, saŭ maĭ bine zis, strămutată la Bruxelles.

*

La Bruxelles se află astă-zĭ biroul internaţional de spionagiu. De acolo agenţiĭ se împrăştie în centrele marĭ pentru a culege amănunte şi note după indicaţiile şefilor. Administraţia spionilor e clasată, organizată, catalogală ca o administraţie publică. Sunt spioni voiajorĭ şi aceĭ stabiliţĭ în anumite state; sunt spioni civilĭ şi militarĭ, spioni comercialĭ, spioni rătăcitorĭ şi spioni de salon, toate categoriile aceste alcătuiesc o vastă reţea ramificată în toate oraşele însărunate.

O bună parte a spionagiuluĭ e făcut de femeĭ, în serviciul corespondenţelor maĭ ales. Ele sunt ales printre cele uşoare şi galante. Acţiunea agenţilor spionagiuluĭ se exercită maĭ ales la frontiere. Acolo are loc o continuă dezmembrare; ofiţerĭ şi soldaţĭ sunt ademeniţĭ prin făgăduieli, conrupţĭ prin banĭ saŭ prin femeĭ şi prefăcuţĭ în trădătorĭ aĭ neamuluĭ lor.

*

Aceasta e situaţia Europeĭ înarmate. Alăturĭ de oştirile enorme care înghit sute de milioane pe fie-care an, spionagiul înfloreşte ca un aşezămînt de stat şi poate maĭ mult încă de cît oştirea, el va decide odată soarta statelor încăierate în luptă.

Din zi în zi spionagiul e maĭ dezvoltat; el devine o armată, devine un stat în stat şi cu atît maĭ primejdios cu cît nu va putea fi nicĭ-odată stîrpit în formele actuale ale relaţiilor internaţionale şi a comunicaţiilor lesnicioase.

Experienţele recente în Franţa aŭ dovedit că toate secretele oştiriĭ sunt cunoscute în Germania. O concentrare de trupe aci e urmată acolo de o concentrare asămănătoare; acelaşĭ lucru — în mod invers. Ofiţerimea însăşĭ, deţinătoare a secretelor militare devine trădătoare şi aci primejdia e de neînlăturat.

*

Maĭ ierĭ într'un prea frumos articol publicistul Emile Bergerat reflecta asupra spionagiuluĭ arătînd filosofia luĭ în diverse epocĭ. Recunoscut de fie-care stat ca necesar, practicat pretutindenĭ, spionagiul nu maĭ poate fi privit ca o meserie scîrboasă, nicĭ nu maĭ avem un criteriŭ de moralitate după care să-l judecăm.

Va trebui—zice Bergerat—după liniştirea lucrurilor cu afacerea Dreyfus — să se desbată odată pentru tot-deauna chestiunea spionagiuluĭ între legiştĭ şi filosofĭ şi să i se statornicească jurisprudenţa şi morala.

Guvernul a primit ca direcţiunea politică a partiduluĭ să aparţie comitetuluĭ executiv al clubuluĭ liberal.

Aceastĕ abdicare creează o situaţie noă.

De aci înainte nu maĭ suntem cîrmuiţĭ de un guvern regulat, ci de comitetul unuĭ club politic.

Intrunirea Majorităţilor

— —

Sala senatuluĭ.

Icĭ-colo, pe băncĭ, capete pleşuve, pe luciul cărora se încrucişază fantastic luminile becurilor de gaz.

Prin culoare, perechĭ de maturĭ îşĭ povestesc la ureche, cu aier de conspiratorĭ, minunăţiile luĭ 48.

In incintă, d. Sturdza, în atitudinea unuĭ broscoiŭ în extaz, asasinează, cu ochiĭ, pe d. Aurelian, care stă încremenit sub ploaia de apostrofe a d-luĭ Jepuresco.

Prezidează d. Nacu.

Se dă cuvîntul şefuluĭ.

D. D. Sturdza: — Domnilor, în momentele de grea cumpănă prin carĭ trece partidul pe care l-a ilustrat nemuritorul....

Vocĭ: — Cogălniceanu.....

Alte vocĭ: — Rosetti.....

D. D. Sturdza:... nemuritorul Ion Brătianu (plînge), am socotit că e bine să vĕ convoc pentru ca, după ce ne vom explica asupra neînsemnatelor disensiunĭ carĭ ne aŭ despărţit un moment, să purcedem uniţĭ, ca un singur om, în potriva duşmanuluĭ comun, care este.....

D. Dimancea: — Fleva.....

D. B. Jepuresco: — Aurelian.....

D. D. Slurdza:.... care este, domnilor, hidra reacţionară.

D. Dimancea (către d. Jepuresco): — Vezĭ, dobitocule?

D. Porumbaru (către d. Dimancea): — Aĭ înţeles, potlogarule?

D. Jepuresco: — Domniĭ meĭ, acum, cînd, după cuvintele calde ale şefuluĭ nostru necontestat, ne am împăcat cu toţiĭ, spre marele folos al ţăreĭ, — socotesc că d. Aurelian e dator să se explice pentru ce ne fierbe fără apă de atita amar de vreme? Crede, oare, acest nevoiaş intelectual că o să închinăm noĭ steagul înaintea unor dezertorĭ? Să nu permitem, domnilor, ca duşmaniĭ declaraţĭ aĭ partiduluĭ să locuiască în însăşĭ castrele noastre. Afară, decĭ, spioniĭ politicĭ!

Vocĭ: — Afară!

D. Fleva: — Domnilor, în consfătuirea aceasta ocultă, în care caşcavalul întreg vorbeşte de odată.....

D. Mărgăritescu: — Mĕ, ţigane, nu te atinge de caşcaval că daĭ de dracul!

D. G. C. Dobrescu: — Ho! hidrocefalule!

(In momentul acesta, sala, cu pumniĭ ridicaţĭ spre d. Fleva, are aspectul uneĭ pădurĭ.)

D. Nacu: — Domnilor, fericit de a fi prezidat eŭ la împăcarea definitivă a mareĭ familiĭ liberale, vĕ mulţumesc din suflet pentru sentimentele conciliante ce aţĭ dovedit, şi vĕ urez spor la muncă şi tragere de inimă.

Ywann.

GAZETĂRIE

Actualităţĭ şi senzaţiĭ.—Puterea preseĭ.—Moralitatea.— Ierĭ şi azĭ.— Literatura şi gazetăria.

Cum în rare ocaziĭ s'a întîmplat presa europeană se manifestă astă-zĭ ca o rară putere, uriaşă şi organizată, care întrupează în perfectă oglindire societatea modernă, febrilă, activă, surmenată.

O recentă ilustraţie a excelentuluĭ *Torain* de la «Figaro» arată Parisul pe stradă ocupat de senzaţionala afacere Dreyfus. Soldaţĭ, proletarĭ, muncitorĭ, prăvăliaşĭ, femeĭ, călătorĭ de omnibus, toţĭ şi toate într'un furnicar uriaş trec cu privirile adîncite, pierdute, între slovele gazetelor de bulevard. Este o adevarată hrană pe care o gustă cu o lăcomie nespusă poporul întreg din toate straturile.

Dacă meditezĭ asupra faptuluĭ te întrebĭ cu uimire: ce *caută* în realitate acel mare norod în şirurile foilor sluţoţioriale? Ce *nou* găseşte în adevăr omul din popor sau funcţionarul de birou în nenumăratele noutăţĭ pe care presa modernă îĭ le vinde în schimbul a cincĭ parale? In afară de viaţa luĭ proprie, modestă, limitată, ce nevoie neaparată simte lucrătorul de a sorbi cu nesaţ pătimaşele actualităţĭ care, de fapt, nu-l vor uşura întru nimic, nu-ĭ vor folosi la nimic, nu-ĭ vor procura nicĭ-o mulţămire. Cu toate acestea priveliştea e aceeaş zugrăvită de maestrul caricaturist şi aceiaşĭ iară pe care o zugrăveşte în genialul său roman *Paris* maestrul Zola. Sunt pasagiĭ minunate pe care cetitoriĭ «Opinieĭ» le vor întîlni în foiletonul nostru.

Epoca Panamaleĭ, probabil, a servit de model mareluĭ scriitor şi e ridicol şi trist în acelaşĭ timp tabloul suggestiv ce ne dă Zola: Parisul în epoca de senzaţie a eternelor abuzurĭ, escrocheriĭ sau... greşelĭ judiciare.

*

Presa modernă, acea apusană în deosebĭ este icoana desevîrşită a vieţeĭ sociale în manifestările eĭ cele maĭ *acute;* ea cuprinde întreaga activitate şi pătrunde din zi în zi maĭ mult în modul de traiu al societăţiĭ. Presa a devenit în acelaş timp intreprindere şi artă; ea rezumă şi progresul tot al veaculuĭ modern şi devine mare capitalist al producţiuniĭ literare şi stiinţifice pe care o susţine şi o exploatează în acelaş timp. Din acest punct de vedere numaĭ filozofia luĭ Ibsen saŭ ironia suverană a luĭ Anatole France ar putea sintetiza *rolul* preseĭ în actuala formă a societăţiĭ. De la prima *gazzetta* apărută la Veneţia în secolul XVI, după indicaţia Encylopedieĭ şi pînă la colosala presă a veaculuĭ XIX e tot atîta deosebire ca între omul primitiv şi cel modern. Gazetăria a izvorît şi din formele relaţiunilor omeneştĭ şi din cerinţa mareĭ culturĭ; ea a propăşit paralel cu evoluţia omuluĭ şi a suferit toate schimbările prin care am trecut noĭ înşi-ne pe scara civilizaţieĭ.

In interesanta carte a scriitoareĭ ruse, Marie Manaceine asupra Surmenajuluĭ se găsesc cifre suggestive pe care din lipsă de spaţiŭ nu leputem cita de cît în parte. Aşa în Anglia existaŭ la 1731 numaĭ 19 ziare; la 1822 găsim 280, la 1846—551 din care 14 cotidiane; în 1866—1,257 din care 78 cotidiane; la 1876—1642 din care 136 cotidiane. Astăzĭ numărul e *dublu*!

In Germania numărul gazetelor numaĭ între aniĭ 1833 şi 1855 s'a ridicăt ridicat de la 780 la 2500. Astăzĭ sunt nenumărate!

In Statele-Unite sunt fenomenal de multe şi cele maĭ vaste intreprinderĭ comerciale,

Dar în Franţa maĭ mult ca nicăirĭ gazetăria a atins o desvoltare uriaşă ca nicăirĭ aiurea. Aci literatura toată de actualitate este un produs de ziaristică; nimic nu se face, nu scrie, nu se cugetă de cît prin presă. Ea este adevărata călăuză a republicei a treia şi a devenit astăzĭ arma cu două tăiuşurĭ pe care şi-a făurit-o civilisaţia apusană ea însăşĭ, şi cu oarecare cutezanţă s'ar putea afirma că enervarea pe care o nutrĕste în public abia e resplătită prin marele serviciĭ ce-ĭ aduce,

*

Serviciĭ imense a adus presa modernă cu deosebire literăturii. Producţiile literare atît de ingrate odinioară au ajuns astăzĭ un isvor de bogăţie. Numaĭ cu *reclama* romanuluĭ *Paris* un ziar a

cheltuit 15000 de francĭ și tot atîta s'a plătit luĭ Zola dreptul de autor.

Scrierea aceasta n'a avut-o generația anterioară a marilor scriitorĭ și cu atît maĭ putin epoca marilor scriitorĭ aĭ revoluțiuneĭ.

Nota aceasta de comercializare se respîndește pretutindenĭ; industria preseĭ dă roade și bune și rele pretutindenĭ —și chiar în țara noastră ea a înaintat foarte mult și certațiĭ cu școala se pot plînge pentru o leafă lunară că sunt nenorociți...

Rodion.

AGONIE

VI

Tu mă îndemnĭ, iubire,
Tu gîndule, mă 'nveți:
O cruntă războire
De dorurĭ și poveți.

„Dorința e izvorul
Eternelor durerĭ,—
Azĭ plînge viitorul
Și zîmbetul de ierĭ;

O clipă — și ruina
S'așterne 'n urma eĭ,
Și-ĭ drept să ducĭ tu vina
Durereĭ — dar tu vreĭ

De ea să ții legate
Un șir întreg de vieți....“
Așa de 'ntunecate
Cuvinte îmĭ trimeți,

Ca să-mĭ omorĭ iubirea
O gîndule 'nțelept.
Și, lăcrimînd, privirea
Spre dorul meŭ îndrept.

Tristis.

Litere-Științĭ-Arte

Contrar cu cele ce se ziceaŭ—Zola nu se va prezenta la alegerile pentru parlament. Celebrul scriitor e lipsit de facultatea eloquenței și a recunoscut că ar face o figură mediocră printre politicianĭ. Zola își vede un vis al săŭ pierdut în fatalitatea fireĭ sale. Iată ce entuziastă părere avea într'adevăr scriitorul francez despre eloquența și oratorĭ: „Da, eŭ socot că oratorul e rege, rege cu o putere fără samăn: el are puterea cea maĭ desevîrșită și cea maĭ ispititoare asupra mulțimelor. Pentru un om de acțiune care visează să îndeplinească lucrurĭ marĭ, care nu vrea să modifice profund bazele sociale și se chinuește gîndind la progresul ce trebue îndeplinit, la binele ce este de făcut, la frumosul ce este de aparat, pentru un om ca acesta nimic nu e maĭ de dorit decît să fie înzestrat cu acel talent oratoric care înblînzește pe oamenĭ și agită popoarele.“

*

Filosoful Frederic Nietzsche e cu totul lipsit de rațiune. Actualmente se află la Weimar sub îngrijirea surorei sale, d-na Foerster-Nietzsche. Odihna pare a avea un efect salutar asupra filozofuluĭ.

*

Fiind-că e la ordinea zileĭ pleduaria femeilor notăm că afară de Belgia și Italia chestiunea a fost rezolvită în mod afirmativ orĭ unde s'a ivit.

Așa de pildă femeile sunt libere de a pleda: în Svițera, Scandinavia, Finlanda, Indiile englese, Andaluzia, Canada, Statele Unite, Columbia.

In America sunt peste tot 275 de avocate, cele maĭ multe însă fără pricinĭ.

*

Reclama americană a atins apogeul escentricităţiĭ. Nu de mult o revistă franceză reproducea inscripțiile culese pe pietrele de morminte ale diferitelor regiunĭ americane. Iată un alt soiŭ de reclamă lugubră:

„Sunteți rugat a lua parte la serviciul funebru al onor. Joë Kicklby, inventatorul celor maĭ de samă fabricĭ de brînză sarată a Statelor de Vest, conduse astă-zĭ de Nick Kicklby succesorul săŭ care a adaos la uzinele sale încă cincĭ specialităţĭ noe de cărnurĭ afumate etc.

Din partea fiuluĭ defunctuluĭ și a viitoruluĭ seŭ ginere Mark Werden, celebrul oculist, numit de curînd inspector al spitalelor din Wisconsin care previne numeroasa sa clientelă că în toate zilele de la 2—4 clinica e deschisă....“

*

Amintim că mîni seară la teatru național se joacă *Les Rantzau* iar sîmbătă: *Soacră-mea* în beneficiul d-luĭ *Rădulescu-Mariŭ.*

INFORMAȚII

Doctorul Felix înaintea Curțeĭ

In August 1896, chimistul comuneĭ Iașĭ, a luat spre analiză maĭ multe sifone cu apă agzoasă și șipurĭ cu limonadă de la fabrica Ținer et C-nie. Prin actul seŭ de expertisă chimistul comunal constată că atît apa gazoasă cît și limonada ar fi detestabile.

Ceĭ interesațĭ presintară aceleașĭ probe, în șipurĭ, cu pecetea chimistuluĭ Șumuleanu, spre analisă, atît la institutul chimic din Iașĭ, cît și la institutul statuluĭ din Bucureștĭ. Analisele făcute în ambele aceste institute constatară că, atît apa gazoasă cît și limonada, eraŭ fabricate în condițiunile legeĭ și regulamentuluĭ sanitar.

Toțĭ tovarășiĭ sunt dați în judecată pe baza expertizeĭ chimistuluĭ Șumuleanu. La un termin, unul din apărătoriĭ care, ca fost consilier comunal, știa că serviciul sanitar nu autorizase înființarea laboratoruluĭ comuneĭ Iașĭ pentru că administrația comunală numise chimist pe d. Șumuleanu, pe cînd dr. Felix voia pe d. Konya fiul, a invocat art. 2 din regulament după care expertisa făcută în laboratoriele comunelor saŭ în ale chimiștilor particularĭ, nu fac probă în justiție dacă acele laboratoriĭ saŭ acești chimiștĭ n'au fost special autorizațĭ de ministrul de interne.

Tribunalul a întrebat administrația comunală dacă laboratorul este autorizat sau nu de ministerul de interne. Administrația comunală, prin organul d-luĭ Lepadatu, care, în calitate de avocat este recunoscut ca cel maĭ în stare a corespunde cu tribunalul, trimite o adresă tribunaluluĭ cu următoarea monumentală explicație:

«Chimistul este trecut cu leafa în buget «care este aprobat de ministerul de in«terne. Ministerul știe de laboratorul «nostru comunal, decĭ autoriză funcționarea luĭ.»

Apararea de demascat pișcherlîcul luĭ cc. Costache. Tribunalul a rîs și a cerut lămurirĭ de la Ministerul de interne.

Ministrul de interne a trimis o adresă semnată p. Ministru de dr. Felix, în care după ce se miră de întrebarea tribunaluluĭ afirma că *laboratoriul comuneĭ Iașĭ este autorizat de ministerul de interne.*

Apararea a avut norocul să convingă pe tribunal că este bine să ceară de la minister actul însușĭ de autorizare. La acestea doctorul Felix strîns cu ușa răspunde următoarele: «chimistul Șumulea«nu, este numit prin decret regal și mi«nisterul de interne crede că decretul «regal ține loc de orĭ ce autorizare». Prin urmare celebrul doctor recunoaște că a făcut un falș, cînd într'un act public a afirmat că există autorizarea laboratoruluĭ.

Apararea a darmat ușor argumentarea de ocazie a d-luĭ Felix, arătînd că nu titlu chimistuluĭ e în chestie, căcĭ nu el singur constitue laboratoriul. Laboratoriul este constituit, pe lîngă oamenĭ specialĭ, din instrumente, reactivĭ etc. După existența tuturor acestora, în condițiunile indicate de știință, trebue să se asigure autoritatea competentă de a da autorizarea.

Tribunalul a achitat pe inculpațĭ. Procurorul a făcut apel și ierĭ a venit afacerea înaintea curțeĭ.

Apararea a susținut aceeașĭ teză ca la Tribunal și fiind că procurorul relevase și o adresă a serviciuluĭ sanitar superior prin care se susținea că certificatele, emanînd de la Institutul chimic și de la Institutul Bernard, prezentate de părțĭ nu fac probă, pentru oare-care chichițe de procedurĭ, apoĭ unul din apărătorĭ a relevat ușurința cu care procedează consiliul sanitar, de cînd are pacatul să fie dirijat de un om ca dr. Felix. A cîtat un fapt din procesul d-neĭ colonel Teodoru, în care s'a produs o piesă care se află și acum la dosarul cauzeĭ și în care un frate a preveniteĭ comunică cu 2 săptămînĭ inainte de întrunirea consiliuluĭ *ce s'a cuvenit* se zică acest consiliu despre starea mintală a colonelului Teodoru. Și în adevăr prevederile frateluĭ s'aŭ realisat. Lucrarea consiliuluĭ sanitar, conținea întocmaĭ cele cuprinse în scrisoarea frateluĭ. Curtea a respins apelul procuroruluĭ și a confirmat sentința Trib Iașĭ s. II.

— —

Ambiĭ prefecțĭ și maĭ mulțĭ alțĭ colectivișterĭ au felicitat ierĭ telegrafic pe d. Gane, pentru farsa pe care i-a jucat-o colectivitatea de a-l alege prezident al Camereĭ.

— —

Din Iașĭ unde fusese să prezinte omagiile sale perecheĭ regale — prințul Bourbon a plecat direct la Petersburg spre a se presinta Țaruluĭ.

Prințul s'a întors ierĭ, marțĭ, în Chișinăŭ.

— —

Ca la armată.

Serjentuluĭ de jandarmĭ de la secția Răducănenĭ, I. Velic, i-a căzut în mînă individul Anton Boroș, bănuit de furt. Fiind-că omul nu prea mărturisa, Velic, aducîndu-și aminte de procedările eroice din armată, a dus pe Boroș în grajd și acolo, sub o ploaie de trăgătorĭ, a obținut mărturisirea dorită.

Boroș a reclamat parchetuluĭ, care luînd pe Velic drept un om al luĭ Caligari, prefectul de atuncĭ, care nu era bine văzut la ministeriul de justiție, l'a dat în judecata curțeĭ.

Curtea l'a condemnat la 15 zile închisoare.

— —

D. C. Caracicoveanu, taxator la vama Iașĭ, a fost avansat șef de vamă și transferat la stația Buliga (Peiuș) jud. Muscel.

*

S'a hotărît, în principiu, ca orele de cancelarie la vamă să fie de la 10—5, fără recreație.

— —

Procurorul nostru general, a epuisat răutățile și acum a început a persecuta pe nebunĭ.

„Opinia“ a relatat la timp, cum jandarmiĭ din Tg.-Frumos au adus la poliția din Iașĭ pe un rus nebun, Clemente Vasilenco, dîndu-l de vagabond. Nenorocitul a fost pus în prevenție. La penitentenciar a îngrozit pe ceĭ lalțĭ arestațĭ, cu accesele sale de nebunie. Era să se întîmple o revoltă și după intervenirea directoruluĭ penitenciaruluĭ s'a numit o comisiune medicală care constatînd nebunia a dispus, internarea luĭ Vasilenco la Monastirea Neamțuluĭ.

Tribunalul a achitat pe nebun, după chiar cererea procuroruluĭ. Deasupra nenorocituluĭ însă veghia procurorul general.

După o matură chibzuință de 6 săptămînĭ, d. Mîndru s'a gîndit că rău a fost achitat Vasilanco. Trebuia să i se dea pedeapsă care să se execute numaĭ cînd omul va fi sănătos.

A făcut apel. Ierĭ s'a presentat afacerea înaintea curțeĭ și s'a amînat nefiind procedura complectă. Vasilanco fiind ceva maĭ bine, a fost liberat din casa de nebunĭ și citația nu l'a maĭ găsit.

— —

Dl Theodor de Glaser, cunoscutul impresario parizian, sosește de seară în orașul nostru pentru a organiza reprezentațiile d-neĭ Josset.

— —

Joĭ 20 Noemvrie, teatrul de fantoșe dirigiat de d. Ernesto Pichi, dă pentru prima oră, *Excelsior* mare balet fantastic, la care vor lua parte 300 de fantoșe.

Reprezentația promite a fi foarte amuzantă.

— —

Consiliul Comunal

Ședința din 18 Noembrie.

D-niĭ Tacu și Lepadatu aŭ pășit cu piciorul stîng cînd aŭ întrat în ședința de erĭ. Plecînd de la o cerere de credit, interpelările relative la starea financiară se succed. Marele financiar al comuneĭ, d. Velciu, declară formal că comuna e în plin faliment. D. Ghica se bucură că a fost prevăzător. D. Velciu cere o comisiune care să verifice actele administrațieĭ; d. Lepădatu sare ca mușcat de șarpe la această propunere și Conu Iorgu e galben ca făclia.

***

D. **Tacu** cere un credit suplementar de 10,000 leĭ pentru lucrările de reparațiune a acaretelor și bisericelor.

D. **Ghica** întreabă dacă devizurile au fost votate de consiliu, căcĭ alt-fel nu admite creditul, în vederea situațieĭ financiare mizerabilă.

D. **Velciu**. Pentru astă-zĭ maĭ votez creditul dar în viitor nu.

Creditul se admite.

D. **Tacu** fără să se poată prevedea ce va resulta din spusele d-sale, face o lungă povestire asupra cauzelor carĭ au determinat facerea cheltuelelor care înspăimîntă așa de mult pe consilierĭ comunalĭ.

D. **Velciu** *arată că administrația are o sumă de credite deschise și nu știe sau nu vrea să se oprească la timp avînd în vedere micșurarea veniturilor. D-sa propune alegerea uneĭ comisiunĭ care să verifice actele comuneĭ și să indice unde anume să se oprească lucrările și care economie s'ar putea face.*

D. **Ghica** nu e de părerea d-luĭ Velciu, dar cînd a făcut interpelarea, credea că administrația va prezenta un bilanț de veniturĭ și chetuelĭ pentru a ști unde merge comuna. O administrație bună nu trebue să lase datorĭ. Dar d-voastre nu vĕ supuneți voturilor noastre. Vĕ dăm 15.000 de leĭ pentru biserici și cheltuiți 25.000; vĕ dăm 80,000 de leĭ pentru drumurĭ, și d-voastre cheltuiți 200,000.

D. **Lepadatu declară că propunerea d-luĭ Velciu, ie un fel de vot de blam dat administrațieĭ comunale. D-sa cere respingerea propunereĭ d-luĭ Velciu. D. Lepadatu crede că deficitul nu e așa mare cum îl cred uniĭ.**

D. **Velciu**. Cu cît sunteți descoperit la articolul vinuluĭ?

D. **Lepadatu**. Nu știŭ.

D. **Ghica**. Atuncea ce știți dacă acest important venit vă e necunoscut?

D. **Tacu** promite că într'o viitoare ședință va prezenta un bilanț de veniturĭ în comparație cu anul trecut.

***

La timp s'a vorbit în *Opinia* despre tîrgul de vite de la noul abator și cauzele carĭ silesc pe comună să întîrzie cu deschiderea tîrguluĭ.

D. Ghica s'a făcut în consiliu ecoul spuselor noastre interpelînd în acest senz administrația.

D. **Tacu**, a răspuns că în ședințele viitoare urmînd a se discuta regulamentul abatoruluĭ, consiliul va indica atuncĭ și ziua deschidereĭ tîrguluĭ de vite.

***

Se votează creditele de 260 leĭ părinteluĭ Păun și 360 luĭ Goldhamer, plata stricăciunelor făcute la casele unde comuna avusese școale primare.

Cererea d-luĭ Coquard de a i se prelungi cu două lunĭ contractul pentru bufetul de la teatru, se respinge.

Se acordă 60 de leĭ funcționaruluĭ Leon Dumitrescu, pentru că a lucrat 20 de zile la înscrierea firmelor din orașul Iașĭ.

***

O scenă din cele maĭ nostime.

D. Ghica întreabă ce se face cu sumedenia de cererĭ pentru îmbracarea copiilor saracĭ? S'a votat un credit de 7000 leĭ, ațĭ cheltuit 2500 leĭ pentru cărțĭ, ce ațĭ făcut cu ceĭ-l-alțĭ 4500?

D. **Tacu**: am îmbracat 90 pe copiĭ.

D. **Ghica** cît costă un rînd de haine?

D. **Tacu**: 32 de leĭ

D. **Ghica**: De 90 orĭ 32 leĭ!

D. **Tacu**; Dar am făcut și ciubote.

D, **Ghica**; Cît costă ciubotele?

D. **Tacu**: Dece francĭ părechea.

D. **Ghica**: De 90 orĭ 10 leĭ? Tot maĭ lipsește!

Consilieriĭ înțeleg situația dificilă și votează un credit de una mie leĭ pentru a se maĭ îmbraca alțĭ 20 de copiĭ, și creditul să se acopere din veniturile taxelor serale de la teatru și nicĭ o scutire să nu se maĭ facă.

***

Se declară ședința secretă pentru votarea unor certificate de bună purtare pentru indigenat.

— —

URMARILE IMPACAREĬ

Drapelul, spre a arata lumeĭ că punerea la cale a grupuluĭ aurelianist cu guvernul începe a da roade, afirmă că d. Djuvara ministrul de justiție și-a dat demisia, stăruind cu tot dinadinsul în ea. Această știre menită a demonstra că în minister încep deja a se declara vacanțele de portofoliurĭ promise aurelianiștilor, întîmpină totușĭ rezerve serioase prin cercurile parlamentare de oare-ce se știe că d. Djuvara este protejatul d-luĭ Eugeniu Stătescu.

*

Pe de altă parte se dă ca sigur că d. Stolojan nu e dispus de loc a pleca din minister în urma opintelilor ce și-a dat de a organiza praznicul de la Craiova. Fantoșa de la lucrările publicee susținut de sferele mareluĭ doge din oculta: d. Carada; d. Gogu Cantacuzino nu vrea să se despartă de d. Sturza nicĭ în ruptul capuluĭ, iar d. Haret cată să fie ținut în minister cel puțin pînă se va vota proectul învățămîntuluĭ secundar reformă cu care colectiviștiĭ se laudă așa de mult.

*

Această perspectivă puțin zimbitoare pentru aspiranțiĭ de portofoliurĭ din grupul de la „Drapelul“, lasă a se crede că faimoasa împăcare nu stă pe roze.

Cea maĭ mare parte dintre aurelianiștĭ, și încă din ceĭ maĭ colțoșĭ, ca d-niĭ Mărzescu, Porumbaru, Dimitrescu-Iașĭ, Vizanti, Emil Costinescu și alțiĭ—budează pe față. D. Costinescu maĭ cu seamă a declarat verde că de vreme ce nu recunoaște pe d. Sturdza ca șef al partiduluĭ nu admite prin urmare o împăcare cu un asemenea personaj.

*

In tabăra ocultistă încă există nemulțumirĭ în privința punerilor la cale ale d-luĭ Sturdza. Așa de exemplu d-niĭ Gogu Cantacuzino, Tache Protopopescu, Ionel Brătianu—recte Carada—I. Pilat și alțiĭ cițĭ-va, nu înțăleg de ce d. Sturdza a consimțit să devie prizonierul a vre-o doĭ treĭ aurelianiștĭ de care te poțĭ apropia cu cîte-va butelcĭ de cognac, pe cînd restul cel maĭ numeros și maĭ hărțăgos al grupuluĭ remîne tot suparat.

Supărarea ocultiștilor e și maĭ accentuată. maĭ cu deosebire pentru faptul că d. Sturdza a primit ca bază a viitoareĭ acțiunĭ politice, programul de la Iașĭ, care'l pune în contradicție, în shestia națională.

*

Pe de altă parte, drapelištiĭ—vorbim de ceĭ cărora li s'a asigurat satisfacerea poftelor—par încîntațĭ de situație.

Vorbind despre alegerea d-luĭ Giani la prezidența camereĭ, cum și a biuroluĭ organul grupuluĭ aurelianist se esprimă astfel:

„Este o fericire pentru noĭ să con-

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“

24)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

III

O întreagă nesansă încrîncenată, desilusia zilnică a sermanuluĭ om mediocru, care a crezut că situația luĭ de deputat era să-ĭ ușureze afacerile și care se îneca în propria luĭ greșală..... Și cum vroițĭ ca Chaigneaux să nu fi luat un bilet de cincĭ sute de francĭ, dînsul care mereŭ are nevoie! Admit că n'a fost un om necinstit. Dar acuma a devenit, iată totul.

Massot era antrenat, își continua portretele, despre care un moment visase să scrie o serie, sub titlul de: «Deputațĭ de Vîndut». Naivĭ căzuțĭ în capcană, exasperațĭ de ambiție, suflete joase care cedează încercăreĭ saltarelor deschise, mînuitorĭ de afacerĭ care se îmbată și-și pierd capul cînd e vorba de cifre marĭ. Recunoștea însă cu toată voiea, că, relativ, eraŭ puțin numeroși și ca de acești cițĭ-va conrupțĭ se găsiaŭ în toate parlamentele din lume. Iĭ reveni din noŭ în descriere numele luĭ Sanier, pentru că nu era de cît Sanier, care să facă Camerele noastre niște cuiburĭ de hoțĭ.

Petru, însă, se interesa maĭ cu samă de mișcarea ce o ridica înaintea luĭ amenințarea uneĭ crize ministeriale. In jurul luĭ Barroux și a luĭ Montferrand nu erau de cît de al de Duthil și Chaigneaux, palizĭ, pentru că simțeaŭ că tremura pămîntul sub picioarele lor, întrebîndu-se dacă nu cum-va seara se vor culca la Mazas. Eraŭ acolo toțĭ clienții toțĭ aceĭ carĭ capataseră de la dînșiĭ influența, posturĭ, și carĭ trebuiaŭ să se prăbușească, să dispară în căderea lor. Pentru aceasta trebuia să vezĭ nelinișteа privirilor, așteptarea lividă a figurilor, în mijlocul conversațiunelor încete, a informațiilor, și a flecăririlor de tot felul. In grupul de alăturĭ, în jurul luĭ Vignon foarte liniștit, zimbitor, era altă clientelă, aceea care aștepta să se suie la asaltul puterei pentru a obține însfîrșit influența și locurĭ bune. Le strălucea ochiĭ de lăcomie, se citeaŭ întrînșiĭ o bucurie încă în stare de speranță, o surprindere fericită a ocazieĭ neașteptate care se prezenta. La întrebările prea directe a prietinilor seĭ, Vignon, evita de a respunde, afirmă numaĭ că dînsul nu va interveni. Evident că planul luĭ era de a lasa pe Mége să interpeleze, să răstoarne guvernul, căcĭ nu se temea și în urmă, după cum credea el, nu maĭ rămînea de cît să strîngă portofoliile căzute.

— Ah! cît despre Montferrand, spunea micul Massot, iată un strengar care a luat vînt! L'am cunoscut anticlerical, era în stare să mănînce pe preoțĭ, domnule abate, dacă-mĭ permiteți să mă exprim ast-fel; și vă spun aceasta nu pentru a vă fi plăcut, dar pentru că cred că pot să vă înștiințez că s'a împacat, acuma, cu Dumnezeŭ.... Cel puțin, mi s'a povestit, că monseniorul Martha, un mare convertisor, nu-l maĭ părăsește. Aceasta-ĭ o plăcere, pentru timpurile nouă de astă-zĭ, cînd știința a făcut bancrută și cînd din toate părțile în arte, în litere, în societate chiar, religiunea înflorește într'un misticism delicios.

Își bătea joc, ca în totd'auna; aceasta, însă, o spusese cu un aer atît de prietenos, în cît preotul trebui să se închine. Dealtmintrelea se produsese o mișcare mare, maĭ multe vocĭ anunțaŭ că Mége se suia la tribună, fu o grabă generală, toțĭ deputațiĭ reîntrară în sala ședințelor, nelăsînd în sala pașilor perduțĭ de cît curioșĭ și cițĭ-va jurnaliștĭ.

— E de mirare, reluă Massot, că Fonsègue n'a venit încă. Cu toate acestea îl interesează aceea ce se petrece. Dar e atît de șiret încît are în totdeauna un motiv atuncĭ cînd nu face aceea ce-ar face altul în locul luĭ... Il cunoașteți!

Și la respunsul negativ aĭ luĭ Petru, Massot replică:

— Iĭ un cap și o adevarată putere!.. Oh! vorbesc liber, nu de nevoia respectuluĭ datorat patronilor meĭ, nu-ĭ așa? Cu atît maĭ mult cu cît cunosc foarte bine pe fluturașiĭ poliție și pe cari-ĭ scot la iveală din toată inima... Fonsègue, de asemenea, e desemnat foarte limpede în articolul luĭ Sanier. De altmintrelea e clientul ordinar al luĭ Duvillard. Că a luat, asta-ĭ fără nicĭ o îndoială, căcĭ iea orĭ ce. Numaĭ cît e în totdeauna acoperit, dînsul ia banĭ pentru motive ușor de mărturisit ca publicitatea, comisioanele permise. Și dacă l'am văzut tulburat acuma, dacă întîrzie să fie aicĭ ca pentru a stabili un alibi moral, aceasta însamnă că ar fi comis prima imprudență din viața luĭ.

Dînsul continuă, arătînd pe Fonsègue în întregime, un Correzien încă, care s'a certat foarte tare cu Montferrand în urma unor istoriĭ necunoscute, un fost advocat din Tulle venit la Paris pentru a-l cuceri, și pe care într'adevăr l'a cucerit, mulțumită mareluĭ jurnal de dimineață «Globul», a căruĭ fondator și director era dînsul.

(Va urma).

Tîrgul Cerealelor

— Serviciul Semaphoruluĭ —

Brăila 18 Noembrie 1897.

Fermitatea pieţeĭ noastre a dispărut azĭ sub influenţa scăderei americane. Grînele aŭ fost foarte neglijeate perzînd fr. 15—20 din valoarea lor pr. vagon.

Porumburile eraŭ d'asemenea maĭ puţin căutate, ca toată aglomeraţia vapoarelor aflate aicĭ sub încărcare.

Motivele principale al dispreţuireĭ cerealelor sunt sosirele prea considerabile pe uscat şi lipsa de hamalĭ şi de căruţe, pentru transportarea directă a cerealelor în vapoare, cea ce este în desavantaginl vînzătorilor, fiind obligaţĭ a depune mărfurile în magazie.

Din toate articolele numaĭ oarzele aŭ găsit cumpărătorĭ cu preţurĭ neschimbate.

Navlurile vapoarelor susţinute.

Cota oficială

Brăila 18 Noembrie 1897.

Cereale vîndute 15620 hect. şi 43 vagoane.

Grîu 1700 hect. 76700 kgr. preţul 9.70 şlep. Grîu 1300 hect. 66700 kgr. preţul 9.80. Porumb 1400 hect. 75500 kgr. preţul 5.50 magasie. Porumb roş max. 2400 hect. 80 kgr. preţul 6:45 magasie. Porumb roş min. 1220 hect. 76 kgr. preţul 5.40 magasie. Orz min. 1000 hect. 51 kgr. preţul 3.22½ obor. Orz max. 3300 hect. 59 kgr. preţul 4.40 caic. Secară 1500 hect. 61500 kgr. preţul 5.65 magasie. Porumb cinquant. 4 vagoane % kgr. 850 vag. Orz 100 hect. 51 kgr. 435 mag.

Cereale sosite pe apă 0600 hect. pe uscat nimic.

Galaţĭ 18 Noembrie 1897.

Porumb 1200 hect. 59½ libre preţul 5 leĭ 32½ banĭ obor.

Constanţa 18 Noembrie 1897.

Orz hect 1853 leĭ 4 banĭ 10. In hect. 345 leĭ 12 banĭ 20. Secară hect. 350 leĭ 5. Meiu hect. 300 leĭ 4 banĭ 50. Orez hect. 200 leĭ 3 banĭ 20. Rapiţă hect. 345 leĭ 7 banĭ 15. Grîu de toamnă hect. leĭ 11 banĭ 20. Grîŭ vechiŭ hect. 105 leĭ 12 banĭ 50 toate în oraş la magasie.

---

statăm că în alegerea lor, representanţiĭ ţăreĭ s'aŭ oprit asupra maĭ multora din aceĭ grupaţĭ în jurul *Drapeluluĭ*, şi le-aŭ făcut deosebita onoare de-a le încredinţa locurile cele maĭ înalte din biuroŭ".

Totuşĭ un punct negru întunecă serios orizonul fericireĭ colectiviste:

Nime nu înţelege încă, ce se ascunde în refuzul categoric al d-luĭ Stătescu de a accepta prezidenţa senatuluĭ!

Mister şi drapelism!

— —

Din Dorohoĭ ni se comunica că bătăuşul Ghenoĭ ar fi intervenit pe lîngă cneazul Moruzzi, pentru a se deschide restaurantul luĭ Segall.

Cauza: Ghenoiŭ constituindu-se partea civilă cu 10,000 leĭ n'ar avea de unde să ia baniĭ dacă n'ar fi deschis pînă atuncia restaurantul.

— —

In strada Alexandri 6 este bolnavă de angină o copilă a d-neĭ Elena Ciburcescu.

*

Evreul Marcu Haim a căzut ierĭ d'intr'o caruţă, lovindu-se cu capul de bordura asfaltuluĭ. Numitul se afiă în primejdie de moarte.

*

S'a denunţat parchetuluĭ faptul că sub-intendentul palatuluĭ administrativ, Teschievicĭ, ar fura din lemnele ce se afiu în curte.

*

Nu Sîrbovicĭ ci *Sandovicĭ* este numele subcomisaruluĭ care a fost dat judecăţeĭ pentru abuz re încredere.

— —

D. General Iarca a inspectat ierĭ divisia şi garnizoana din Botoşanĭ. Domniĭ general Rasty şi colonel Lambrino însoţeau comandantul corpuluĭ IV de armată.

— —

D. jude-sindic O. Teodoreanu a aplicat ierĭ sigile la prăvălia Elias Tenenbaum din strada veche.

Pasivul firmeĭ se urcă la *treĭ milioane leĭ.*

— —

Toţĭ ofiţeriĭ jandarmerieĭ rurale au fost invitaţĭ să se prezinte la palatul comandamentuluĭ pentru a li se face inspecţia anuală.

— —

Am anunţat la timp că după d-na Réjane ne va veni Marcelle Josset, artista care ne a lăsat amintirĭ atît de plăcute anul trecut, pentru a da o serie de reprezentaţiunĭ în teatrul naţional.

Anunţăm acum cu plăcere că reprezentaţiile vor avea loc în zilele de 12, 13, 15, 16, şi 17 decembrie. Piesele sînt din repertoriul cel maĭ hazliŭ al graţioaseĭ artiste şi anume: *Ma Cousine, Ferdinand le Noceur, Fiacre 117, Divorçons, Frou-Frou, Monsieur Chasse: Cagnotte* etc. etc.

Listele de locaţiune ale agenţieĭ teatrale sînt aproape acoperite.

Premiile şcolare

S'ar părea că n'am găsit *momentul oportun*, pentru a mĕ ocupa de această cestiune, de oare-ce va maĭ trece timp, pînă ce ea să fie de actualitate. Eu însă sunt de părere, că o chestiune care, ca aceasta interesează cultura şi educaţiunea tinerelor generaţiunĭ, este în totdeauna de actualitate şi de aceea mi-am permis a o atinge, găsind că orĭ-cînd nu este prea de vreme.

Acesteĭ cestiunĭ—la noĭ—nu i s'a dat pînă în prezent o soluţiune strict pedagogică. Nu mĕ voiŭ ocupa aci, dacă în principiŭ acest mijloc de emulaţiune dă rezultatele la care trebuie să ne aşteptăm saŭ dacă—după cum este părerea unora ar trebui înlăturat cu totul dintre mijloacele de emulaţiune. Dar pe cîtă vreme sistemul se menţine, sunt de părere că pînă acum cel puţin s'a făcut uz de el într'un înţeles cu totul altul de cît acel pe care-l urmăreşte pedagogia.

Să urmărim în adevĕr, cum s'a uzat în trecut şi cum se uzează astăzĭ de acest sistem şi apoĭ să vedem cum ar trebui să se uzeze.

Pînă nu de mult—acum cîţi-va anĭ abia—împărţirea premiilor era: o ocazie pentru librariĭ, favoriţĭ aĭ ministeruluĭ, saŭ aĭ administraţiilor comunale, de a-şĭ deserta librăriile de *maclatura*, pe care dacă le-ar fi lipsit această ocazie trebuiaŭ s'o vîndă cu oca, o ocazie asemenea pentru uniĭ autorĭ, de a-şĭ desface şi eĭ operile, care, de multe orĭ, nu maĭ puteaŭ avea altă destinaţie de cît aceiaşĭ ca şi maclatura librarilor.

E uşor de închipuit, ce folos puteaŭ trage eleviĭ premiaţĭ din asemenea *premiĭ*. Ceĭ maĭ folosiţĭ eraŭ de sigur aceia, carĭ nu încercaŭ să maĭ vadă ce e scris prin ele şi le desfăceaŭ eĭ cu oca, cu foile netăiate încă.—Hîrtia netăiată se plăteşte maĭ bine la băcănie, de cît cea tăiată. — Ceĭ carĭ aveaŭ curiozitatea de a tăia foile şi a deschide cartea, eraŭ ceĭ maĭ păcăliţĭ, căcĭ nu maĭ puteaŭ trage nicĭ foloasele, pe care le trăgeaŭ ceĭ dintăĭ.—Vorbesc de foloase materiale căcĭ de cele morale nicĭ era de gîndit. Ce putea în adevăr înţelege un elev de clasele primare din nişte cărţĭ, scrise într'un stil, care pentru el era chinezes şi într'o limbă care pentru el era păsărească cel puţin, şi care-ĭ vorbiaŭ de lucrurĭ cu totnl necunoscute şi neînţelese pentru el?

Vine o îmbunătăţire a acestuĭ sistem. Ministeriul—nu-mĭ maĭ aduc aminte sub care ministru, dar faptul e recent—pe cînd încă premiile şcoalelor primare—de acestea maĭ cu samă e vorba—erau în sarcina luĭ, ia dispoziţiunĭ ca să se însărcineze directoriĭ de şcoale cu alegerea cărţilor de premiĭ. Aceştia, în majoritatea cazurilor, conştienţĭ de rolul premiilor şi în lipsă de cărţĭ proprĭĭ pentru satisfacerea acesteĭ trebuinţĭ, introduc sistemul de a da ca premiĭ cărţĭ de şcoală, dintre manualele trebuincioase claselor imediat superioare, variate cu biblioteca «Rîureanu» singura, care atingea întru cît-va scopul premiilor.

Sistemul acesta se menţine şi astă-zĭ, deşi prin legea actuală, premiile au trecut cu totul în sarcina comunelor şi directoriĭ au fost *dispensaţi* de orĭ-ce amestec în alegerea premiilor.

E însă întrebarea: atinge şi acest sistem scopul premiilor?

Daĭ unuĭ copil, ca răsplată a sirguinţeĭ sale, parte din cărţile trebuincioase în anul viitor—pînă la suma de *doĭ leĭ*, sumă afectată de obiceiu în budgetul comunelor, după exemplul dat de ministeriu.

Ce-şĭ zice copilul?

Prin sirguinţa mea am făcut tateĭ o economie de 2 leĭ. Şi atita e tot resultatul premiilor. Şi cu aceasta s'a atins scopul lor? Macar dacă toţĭ premiaţiĭ ar fi saracĭ, ca să se simţească această economie!

Cum însă scopul premiilor nu poate să se rezume în economie sau ajutoriŭ părinţilor—pentru acest din urmă scop comunele avînd deosebită îndatorire şi paragraf în budget—vedem cît de puţin se atinge şi cu acest al doilea sistem scopul pedagogic al premiilor.

Pedagogia înţelege prin premiĭ, nu a da o resplată materială elevilor sirguitorĭ, ci a le da o răsplată morală, prin aceea că sunt citaţĭ în public ca exemple şi apoĭ că cărţile ce li se dau ca premiĭ să fie nişte cărţĭ, de care în adevăr eĭ să se poată folosi cu priinţă în timpul vacanţieĭ, nişte cărţĭ către care să fie atraşĭ de bună voie a le ceti şi care sub o formă distractivă maĭ ales, să caute a le complecta şi îmbogăţi cu nostinţile căpătate deja în scoală. Dar asemenea cărţĭ până acuma n'am avut,

Şi, ceea ce mi-a suggerat articolul de faţă este tocmaĭ înbucurătoarea informaţie, că o asociaţie de institutorĭ din localitate locrează deja de mult timp la alcătuirea uneĭ cărţĭ, care să subvie aceste necesităţĭ pedagogice, şi pe care eĭ speră să o poată da la lumină inainte de sfîrşitul anuluĭ scolar. De cît un singur lucru aşĭ avea de pus în vederea autorilor. Aşa cum s'au gîndit la premianţĭ n'ar fi nimerit să se gîndească la toţĭ sau la majoritatea copiilor în vacanţie şi să dea cărţeĭ lor o estindere aşa, ca să servească de o potrivă pe premiaţĭ cît şi pe ceĭ doritorĭ de a deveni premianţĭ, să alcătuească adică: *Cartea şcolaruluĭ în vacanţie.*

Fie că vor ţinea sau nu samă de acest sfat al meu, urez autorilor isbîndă bună în intreprinderea lor.

Fie, ca cartea lor să poată îndeplini în adevăr scopul, ce şi-au propus şi să vedem odată că, *premiile ating în adevăr un scop pedagogic* şi că biblioteca scolaruluĭ atît de saracă, s'a îmbogăţit cu o carte recreativă, instructivă şi educativă.

Pascal.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

ULTIME INFORMAŢII

— —

O ştire primită ierĭ dimineaţă de comitetul „Ligeĭ" din Bucureştĭ, anunţă, că Romîniĭ din Transilvania, faţă cu gravele evenimente ce se petrec la Viena, şi-au dat cu toţiĭ mîna, au strîns rîndurile şi s'au întrunit în jurul drapeluluĭ, venerabiluluĭ mare patriot d. dr. Raţiu.

⁜

O nouă formă de atentat la pudoare. Băentanul C. Ghica din Videştĭ jud. Suceava s'a certat într'o zi cu alt băetan, D. Zăhărescu. Acesta, ca să-şĭ răsbune, se înţelese cu un prietin al săŭ Gh. V. Ghiţescu care prinde pe Ghica, iar Zăhărescu satisfăcu o trebuinţă firească în gura luĭ.

Tribunalul Suceava a calificat faptul de atentat la pudoare şi a condemnat pe inculpaţĭ la 1 lună închisoare. Curtea a respins apelul inculpaţilor şi a confirmat sentinţa tribunaluluĭ.

⁜

Confratele «Era Nouă», insistînd asupra articoluluĭ nostru prin care ceream cont administraţieĭ comunale asupra moduluĭ cum a întrebuinţat suma de 58,000 leĭ, debursată cu ocazia viziteĭ regale, spune că e foarte rĕu că liberaliĭ localĭ n'au o gazetă, în care se respundă la nenumăratele acuzărĭ ce-ĭ se aduc.

N'ar avea nevoie de ziar, d-niĭ de la administraţie. Noĭ am cerut un simplu comunicat—dar nu ni s'a respuns.

Şi tăcerea ie de... *aur.*

⁜

Eeourĭ judiciare.

A doua secţiune a curţeĭ de apel a stabilit, contrar uneĭ jurisprudenţĭ ulterioare a curţeĭ de casaţie, că tribunalele civile nu pot judeca acţiunĭ comerciale chiar cînd părţile nu se opun.

*

Mîne se va înfăţoşa din noŭ înaintea secţieĭ I-a a curţeĭ vestitul proces dintre Ţenov, Zwiebel, Ghiţescu şi Alexandrescu.

*

Tribunalul s'a pronunţat ierĭ în una din nenumăratele accidente de trăsurĭ. Herşcu sin Moise, conducătorul uneĭ birjĭ, a fost condemnat la o lună de zile închisoare pentru că a lovit cu hluba trăsureĭ pe tregherul Dimitriu, care a sucombat în urmă.

⁜

RUSIA şi ROMÂNIA

Cunoscutul organ al cancelarieĭ ruse, ziarul *Le Nord,* **dă în ultimu-i număr următoarea interesantă notă:**

„Ingrijirile şi neliniştea ziarelor din Viena şi Pesta în privinţa viitoareĭ vizite a regeluĭ Carol al Romănieĭ la curtea Rusieĭ, nu sunt de loc justificate. Ele aŭ maĭ cu samă aerul de a se teme că din această vizită să nu rezulte cumva untratat de alianţă între Rusia şi România.

„Rusia şi România nu aŭ trebuinţă de nicĭ un tratat de alianţă pentru a continua raporturile frăţeşti ce întreţin de pe timpul domnieĭ luĭ Petru-cel-Mare. Regele Carol va găsi la Petersburg, fără a vorbi despre numeroşii fraţĭ de arme cu carĭ El a luptat pentru independenţa ţăreĭ sale, primirea ce se datoreşte Suveranuluĭ unuĭ Stat amic şi uneĭ naţiunĭ coreligionare cu Rusia.

⁜

Prefectura de Fălciŭ vesteşte prin circulărĭ telegrafice că erĭ a dispărut din penitenciarul de Huşĭ, prin forţarea gratiilor, deţinutul Gh. V. Zotta.

*

O altă circulară a prefectureĭ de Piatra-N. spune că consiliul de miniştri a decis expulzarea din ţară, prin punctul Burdujenĭ, a evreuluĭ Haim Akerman zis şi Brandwein.

⁜

D. dr., V. Bejan, profesor universitar, a intentat azĭ acţiune contra directoruluĭ şi girantelui ziaruluĭ local «Evenimentul».

Acest ziar a depăşit ierĭ, într'un articol contra d-luĭ Bejan, limitele expresiunelor permise într'o polemică nervoasă.

Procesul va compare în sesiunea din Decembre înaintea curţeĭ cu jurĭ.

⁜

Focul a distrus ierĭ sera casa şi 2000 chilograme popuşoĭ, proprietatea locuitoruluĭ Gh. Chiran din Copoŭ.

⁜

Din cauza absenţeĭ celor maĭ mulţĭ d'intre membriĭ, consiliul general al judeţuluĭ, n'a putut ţinea ierĭ şedinţă.

Astă-zĭ ie ultima zi din actuala sesiune. Singura chestie nerezolvită ie acea a bugetuluĭ caseĭ pensiunelor.

⁜

Toţĭ morariĭ din Iaşĭ au fost convocaţĭ la o întrunire în sala camereĭ de comerciu pentru ziua de Sîmbătă, unde urmează să se discute toate chestiunile referitoare la industria morărituluĭ.

⁜

Judele sindic a găsit, în casa faliţilor Elias Tennenbaum şi Comp., suma de 21,000 leĭ, în banĭ gata.

Valoarea mărfurilor aflătoare în magazie ie aproape insignifiantă.

*

Singurul care a cîştigat *gras* de la această firmă ie.... *statul*, care a încasat suma de leĭ *300,000*, în anul curent din taxe vamale.

⁜

M. S. Regina a trimis artistuluĭ State Dragomir un prea frumos ornic de aur.

D. Dragomir a recitat o poesie de Carmen Sylva, cu ocazia festivităţilor regale.

⁜

In vederea că anul acesta s'a produs prea puţină ceapă, camera de comerţ din Iaşĭ a cerut ministeruluĭ lucrărilor publice să reducă taxa pentru acest mirositor articol spre a putea servi şi necesităţilor ieşene, căcĭ din contra ar urma ca ieşenĭĭ să plătească 50 banĭ kilogramu de ceapă.

Ministerul a respins propunerea, justificînd faptul prin marele deficit ce este anul acesta la C. F. R.

⁜

Direcţia generală a Căilor Ferate Romîne a respins propunerea camereĭ de comerciŭ din Iaşĭ prin care se prevedea o scutire de taxă pentru grînele importate din Rusia şi anume de la Unghenĭ la Iaşĭ.

Refusul e motivat de faptul că în casul acesta grînele romîneştĭ n'ar putea suporta concurenţa grînelor ruseştĭ.

⁜

Cetitoriĭ noştri aŭ putut observa cît de exact am fost informaţĭ în privinţa situaţieĭ partiduluĭ liberal.

Puţin după apariţia ziaruluĭ, telegramele venite din Bucureştĭ vesteau despre demisia d-luĭ Stătescu şi alegerea d-luĭ Gane ca preşedinte al Senatuluĭ.

Totuşĭ, o parte din spusele noastre n'aŭ fost încă confirmate de telegramele din Bucureştĭ şi anume partea informaţiilor referitoare la aurelianiştĭ.

Intruuirea de Luni

Precum am spus, lunĭ seara urma să aibă loc împăcarea şi ca urmare a acestuĭ important act pentru actualul guvern, trebuia ca d-niĭ Lascar şi Şendrea să vie la cameră şi să exprimă deputaţilor mulţumirĭ pentru că au fost aleşĭ.

D-niĭ Lascar şi Şendrea n'au vorbit şi aceasta e încă o dovadă că înţălegere nu s'a făcut pe deplin, dar nicĭ ruptura nu s'a făcut definitiv căcĭ în cazul acesta urma ca d. Giani să demisioneze.

Impacare pe jumătate

D. Sturdza a convenit să asculte de comitetul executiv al partiduluĭ dar n'a voit să cedeze asupra a două puncte şi anume: portofoliul internelor pentru d. Lascar şi acel al cultelor pentru d. Mîrzescu. Pe acest din urmă d. Sturdza îl respinge categoric.

D. Stătescu

Bolnavul ex-preşedinte al senatuluĭ s'a retras din politică. In cazul însă a uneĭ împăcărĭ cu aurelianiştĭ d. Cantacuzino va fi conducătorul opoziţieĭ, înconjurat de dd. Djuvara, Stolojan, Nacu, etc. sub buna voitoare protecţie a d-luĭ Stătescu.

In legătură cu aceasta se svoneşte chiar că ministrul de justiţie şi-ar fi renoit demisia.

Telegramele de astă-zĭ vor confirma probabil şi aceste ştirĭ.

⁜

Ediţia a treia a ziaruluĭ *Lumea Nouă* vorbeşte de o zgomotoasă manifestaţie organizată de studenţiĭ bucureştenĭ, în număr de peste o sută, carĭ s'aŭ prezentat la redacţia ziaruluĭ socialist.

Numeroasa delegaţiune a cerut rectificarea unuĭ pasagiu apărut în «*Lumea Nouă*» sub titlul ironic de «Trăeasca studenţimea universitară!»

Rectificarea, zice ziarul, va apare cu comentariile cuvenite.

Telegrame din străinătate

— —

Viena 18 Noembrie.

Formaţiunea cabinetuluĭ a fost terminată tîrziu noaptea. Fublicarea listeĭ noilor miniştri se va face mtine.

Fremdenblatt *vorbind de schimbarea cabinetuluĭ, spune că demisia ministeruluĭ Badeni şi acceptarea eĭ de către coronă, au fost motivate de intenţia de a face posibilă soluţiunea constituţională a chestiuneĭ naţionale.*

Decĭ în virtutea ideieĭ existenţeĭ însuşĭ a statuluĭ a demisionat ministerul Badeni şi nu din cauza turburărilor de stradă cărora corona le e inaccesibilă.

Londra 18 Noembre.

Ştirea despre o groznică furtună în canalul La Manche şi cauzatoare de marĭ nenorocirĭ se confirmă oficial.

Paris 18 Noembre.

Se dă ca pozitivă ştirea că divulgărĭ nouĭ se vor face astă-zĭ din partea apărătorilor luĭ Dreyfus. Se va publica o scrisoare autografă a generaluluĭ Gonse adresată luĭ Mathieu Dreyfus şi o telegramă a unuĭ ataşat militar străin adresată luĭ Esterhazy.

Ştirea a produs o mare senzaţiune. In general de mult nu s'a văzut în Paris o mişcare aşa de puternică, populaţiunea fiind aţîţată de versiunĭ din cele maĭ fantaziste ale gazetelor de bulevard.

Paris 18 Noembrie

O notă a *Agenţieĭ Havas* afirmă că scrisorile luĭ Esterhazy aŭ fost supuse uneĭ expertize şi din această cauză raportul pe care Pellieux va trebui să-l adreseze genaraluluĭ Saussier va întrîrzie până la sfîrşitul săptămîneĭ.

O mare indignare a provocat publicarea scrisorilor şi mulţĭ se îndoiesc de autenticitatea lor.

Paris 18 Noembrie ora 11 a. m.

Esterhazy a fost supus unuĭ interogator în privinţa scrisorilor descoperite de generalul Pellieux.

Rezultatul interogatoruluĭ necunoscut încă.

Esterhazy va fi trimis înaintea unuĭ consiliu de anchetă în privinţa scrisorilor.

Praga 18 Noembrie

Maĭ multe miĭ de persoane manifestînd înaintea teatruluĭ german, aŭ spars geamurile. Douĕ companiĭ de vînătorĭ şi poliţia a împrăştiat lnmea. Cîte-va arestărĭ aŭ fost operate—Sunt şapte rănifĭ.

E. MAZLÂM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

Dr. N. ŢURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultaţiĭ de la 2—4 p. m.

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ştefan cel Mare No. 49

A SOSIT

Lănagiurĭ simple şi fantasie, pentru rochiĭ.

Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.

Flanele cu metru şi barcheturĭ

Catifele şi Velvet pentru bluze

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lînă şi atlasurĭ pentru plapome.

Ştofe de mobile, plşurĭ de lînă şi uatasă peatru mobileucovoare etc.

A apărut

în editura tipografieĭ „DACIA"

Preistoria şi Popoarele Arice

de Gr. C. Buţureanu *pentru trebuinţa elevilor de Licee, şcolĭ Normale Seminariĭ etc.*

Preţul 75 banĭ exemplarul.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul dn **40 leĭ lunar.** Conversaţia în casă e ie limba *Germană* şi *Francesă.* Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

Dr. C. MICLESCU

OCULIST-OPERATOR

s'a muiat în str. Unirea, 6.

Consultaţiunĭ orele 2—4 p. .m

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se adresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

A apărut

Conjunctivita Granuloasă

ÎN ROMÎNIA

din punctul de vedere

SOCIAL ŞI MEDICAL

de

Colonelul dr. Corvin

Şeful serviciuluĭ sanitar al Corpuluĭ 4

Această publicaţiune interesează foarte mult Societatea, căcĭ tratează o chestiune naţională de actualitate.

Se află de vînzare la „Librăria Nouă" P. Iliescu & D. Grosu în Iaşĭ.

Preţul 2 leĭ.

De vînzare

Casile din str. de Sus No. 71, compus din un salon, două odăĭ, un vitraj bucătărie şi pivniţă, casile No. 25, un antret, un salon, două odăĭ, o bucătărie, o sufragerie şi pivniţă.

A se adresa la d. Gh. Smîdu, str. Serărie No. 129.

A APĂRUT

Calendarul „DACIA“

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librării din ţară.

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o ridica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

A. G. DABIJA
AVOCAT
S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureţtĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“
de la COPOU, lîngă Iaşĭ
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA“, Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 168 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 21 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streĭnătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

SCANDALUL DE IERĬ

PARTID DE VATAVĬ

Sindicatul pentru lichidarea colectivităţiĭ 'şĭ a pierdut cu desevîrşire busola. A uzat şi a compromis toate crîmpeile de talent carĭ maĭ aveaŭ oare care trecere pe piaţa politică — pînă cînd a ajuns, acum, să facă recurs la geambaşiĭ, patentarĭ de clasa a doua, carĭ odinioară, în epoca eroică a partiduluĭ, abia eraŭ primiţĭ ca şefĭ de căprărie în gloata guvernamentală.

Şi cu aceştĭ iznafĭ nu se pot dirigui afacerile publice, orĭ cît de puţin caz ar face colectivitatea de condiţiile ce trebue să îndeplinească omul de guvernămînt — şi orĭ cît de scăzut ar fi, în roata naţional-liberală, nivelul intelectual al oamenilor.

Dar dacă, din punctul de vedere al bagajuluĭ de sub ţeastă, complicĭĭ d-luĭ Sturdza n'aŭ pretenţia de a sluji de model celor carĭ se îndeletnicesc cu politica — sub raportul moralităţiĭ sunt maĭ prejos de cît mulţĭ dintre oameniĭ cărora justiţia neîndurată le a rădicat dreptul de a privi în faţă pe semeniĭ lor.

Cel dintîiŭ în rîndurile colectiviştilor, e cel din urmă dintre oameniĭ cu demnitate.

Aşa zisul şef al partiduluĭ este simbriaş al tuturor institutelor de credit şi părtaş la beneficiile societăţiĭ de asigurare maritimă din Brăila. Cu atîtea însărcinărĭ, şi maĭ vîrtos cu *astfel* de însărcinărĭ, preşedintele consiliuluĭ de miniştri este robit celor carĭ îĭ servesc banul — şi activitatea sa angajată maĭ dinainte în direcţiĭ adesea protivnice intereselor obşteştĭ.

Reamintiţi-vĕ scandalul omeric ce a stîrnit d. Sturdza, cînd, fiind ministru de finanţe şi afiliat al unuĭ consorţiŭ financiar, a fixat în mod arbitrar valoarea rubleĭ ruseştĭ.

Operaţia aceasta 'ĭ-a atras atuncĭ sobrichetul de *Roade-Ruble* — şi nimic nu garantează că poziţia-ĭ actuală de asociat, după perdea, al întreprindereĭ maritime din portul Brăileĭ, îĭ va merita, pe viitor, porecla de *pirat*.

Şi capra sare casa, dacă oaia sare masa — zice o vorbă bătrînă şi plină de miez.

D. Sturdza, vechil al principeseĭ Gorciacof şi intendent al societăţilor de asigurare, nu putea cere, colaboratorilor sĕĭ din minister, maĭ mult respect de sine şi maĭ multă demnitate de cît are el însuşĭ.

De aceea, urmînd exemplul preşedintelui de consiliŭ, d. Ferechidi cumulează, cu o seninătate care ofensează simţul de omenie, demnitatea de ministru cu nedemnitatea de vătav pe moşia d-neĭ Dinciu, din judeţul Buzeŭ.

Şi pentru ca buchetul să fie complect — saŭ pentru ca nicĭ o notă discordantă să nu fie cu putinţă în concertul acesta de negustorĭ politicĭ, prezidentul celuĭ maĭ înalt corp constituit a fost ales într'adins dintre funcţionariĭ ceĭ maĭ mărunţĭ aĭ societăţiĭ de asigurare *Naţionala*, vatav şi el în succesiunea Alcaz.

Graţie acestuĭ degradator sistem, d. Gane, preşedintele Senatuluĭ, va primi ordine de la cel din urmă şef de biuroŭ al *Naţionaleĭ* — pe fotoliul care reprezintă incontestabil cea maĭ înaltă demnitate în statul romînesc!

Dacă acest trivial amestec de atribuţiunĭ nu rănește amorul propriŭ al d-luĭ Sturdza, e un semn că la omul acesta s'a tocit cu desăvîrşire simţul de demnitate.

Căcĭ, ceea ce se petrece de cînd colectivitatea a căzut în deconfitură, ca orĭ ce întreprindere de mofluz, nu e scandalos numaĭ din punctul de vedere moral. In practica lucrurilor sistemul d-luĭ Sturdza se dovedește imposibil.

Iată cîte-va ipoteze:

In guvern se declară o criză şi ministrul preşedinte nu poate aviza, fiind-că e reţinut la consiliul de administraţie al societăţiĭ unde e lefegiŭ. Se produce o manifestaţie tumultuoasă pe stradele capitaleĭ — şi ministrul de interne, chemat să dijmuiască recolta d-neĭ Dinciu, nu e la post pentru a lua măsurile reclamate de situaţie. Saŭ, în fine, ceea ce e probabil dintr'un moment într'altul, demisionează guvernul — şi preşedintele unuia din corpurile legiuitoare nu se poate duce să confere cu Suveranul fiind că, spre pildă, e trimis de *Naţionala* să preţuiască daunele pricinuite de un incendiŭ cine ştie unde!

Pe povîrnişul pe care a pornit, partidul de geambaşi nu se va opri pînă nu ne va da un cabinet de epistaţĭ. După alcătuirea guvernamentală de azĭ, altă treaptă de înjosire nu maĭ e.

G. Rădulescu.

Puncte Negre

Lunga vizită făcută zilele aceste de d. Fonton, ministrul plenipotenţiar al Rusieĭ, Majestăţeĭ Sale Regeluĭ, vizită urmată imediat de aceea a d-luĭ Giers, este viu şi cu multă îngrijire comentată prin cercurile diriguitoare colectiviste.

Ghicitorĭĭ politicĭ cred a mirosi în intrevederea dintre suveranul nostru şi reprezentantul mareĭ împărăţiĭ vecine, oare carĭ negocierĭ intime relative la vizita ce Majestatea Sa urmează să facă împăratuluĭ Neculaĭ.

Inlăturarea ministruluĭ nostru de externe de la aceste negocierĭ, este considerată de colectiviştiĭ atît ceĭ cu vază cît şi ceĭ fără vază, ca un semn de disgraţie şi desconsiderare pentru şef şi ca un semn de neîncredere în întregul guvern.

Pe lingă celelalte note rele ce colectivitatea are deja în carnetul palatuluĭ, acest punct negru survenit pe firmamentul partiduluĭ, încreţeşte şi maĭ mult frunţile destul de negre deja ale conducătorilor liberalĭ.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Iaşul în imaginĭ. Dorim „Librărieĭ Noĭ" un mare succes în editura cărţilor poştale ilustrate. E în adevăr foarte măgulitor pentru noĭ să privim superbele imaginĭ în colorĭ şi dedesubtul fiecăreia cîte o explicare: clădirĭ, grădinĭ, şcolĭ, catedrale, alee, — de toate avem şi toate sunt frumos reprezentate, frumos colorate, toate pare că strălucesc sub închipuitele globurĭ electrice. N'avem şi electricitate în urbea noastră?

Editoriĭ numitelor cărţĭ poştale şi-aŭ îndeplinit o datorie patriotică faţă de oraşul nostru; eĭ l'aŭ înfăţişat într'un rezumat ilustrat şi sugestiv; i-aŭ împrumutat un pic de nemurire şi aŭ popularizat „frumuseţea" strălucitelor clădirĭ.

Noĭ însă, carĭ trăim în prozaicul şi insuficientul nostru oraş, ştim bine că Iaşul nu are nimic comun cu frumuseţea cărţilor poştale; în proza urîtă a capitaleĭ a doua dispare poezia celor cîtor-va clădirĭ superbe într'adevăr: noĭ cunoaştem Teatrul în apropiere de „Tîrgul-Cuculuĭ", Liceul internat pe malul „Ripeĭ" din Păcurarĭ, Abatoriul pe malul Bahluiuluĭ dătător de bolĭ şi strălucita „Gară" la poarta celuĭ maĭ sărac oraş moldovinesc.

De-aceea ne farmecă puţin şi ne lasă sceptici silinţa singuraticilor editorĭ de a ne înfăţoşa Iaşul în frumoase imaginĭ şi culorĭ şi am zimbi amar auzind pe vr'un provincial care esclamă:

— Mărĭ, frumos o fi Iaşu!...

„Voim bilanţ"

Interpelarea d-luĭ Velciu. — Frăţie liberala. — Se vaită părinţiĭ. — Vorba vechie.

Ce am cerut administraţieĭ comunale, sunt acum 2 septămînĭ? Am cerut un lucru simplu: să bine-voiască a satisface dorinţa tîrgoveţilor şi să dee izvod asupra moduluĭ cum aŭ fost întrebuinţaţĭ ceĭ 58,000 leĭ, suma infimă pe care comuna ar fi debursat-o cu ocazia vizitelor regale.

Există ceva maĭ simplu de cît să extragĭ din registru, rubrică cu rubrică, banĭ cheltuiţĭ şi să le comunicĭ publiculuĭ, cînd acel public face pe contul tĕŭ atîtea rezerve puţin măgulitoare?

Nu ni s'a respuns şi avem dreptul a traduce cum vom pofti tăcerea aceasta a administraţieĭ.

Dacă am fi fost crescuţĭ la şcoala fără de carte a colectiviştilor, am fi avut tot dreptul a suna cornul şi a invita cetăţenii să facă strajă în jurul caseĭ comunale — cu observaţia de a cerceta dacă maĭ este ce păzi.

*

Dar în vreme ce noĭ pretindeam un simplu respuns la o chestie izolată, administraţia comunală a fost invitată a da respuns la o întrebare mult maĭ complicată. Consilierul comunal, d. Al. Velciu, s'a arătat alarmat de faptul că se votează atîtea credite şi a propus instituirea uneĭ comisiunĭ, care să verifice gestiunea financiară a comuneĭ.

D. Velciu este tot liberal-naţional şi încă d'intre aceĭ cu vază, d. Velciu, ca membru al sfatuluĭ obştesc, este în măsură a şti maĭ bine de cît noĭ cestialalţĭ, cum se umblă în sperla fondurilor comunale. Şi aceste două calităţĭ ale domnuluĭ Velciu daŭ tot dreptul a crede că neîncrederea pe care orăşeniĭ persistă a o arăta părinţilor comuneĭ, aŭ un mare fond de adevăr.

*

Trebue, în adevĕr, să se petreacă lucrurĭ grave de tot la comuna noastră. Dacă nu este aşa şi dacă, maĭ la urmă, am admite că d. Velciŭ a propus instituirea uneĭ comisiunĭ financiare, din spirit de opoziţie saŭ din răutate, cum se face că, la auzul acesteĭ propunerĭ, administratoriĭ, în loc de a accepta propunerea, aŭ întrebuinţat mijlocul desperat al plînsuluĭ şi al insistenţeĭ spre a face pe d. Velciu să-şĭ retragă cererea?

In ce hal de degradare morală trebue să fie căzut administratoriĭ şi în ce stare macabră trebue să se afle fondurile comunale, cînd ajutorul de primar d. C. Lepădatu, străjerul desinteresat al banuluĭ comunal — a făcut acele rugăminţĭ calde şi ferbinţĭ de a nu fi controlat?!

*

Administraţia comunală şi-a dat ea singură certificat de cinste. Astă-zĭ ştim din insuşĭ gura eĭ că fondurile comunale nu staŭ pe roze şi că s'aŭ comis fapte necorecte sub patronajul bine-voitor al primaruluĭ literat.

Voim bilanţ! *Aceasta ie dorinţa unuĭ oraş întreg care a pierdut orĭ-ce încredere în actuala administraţie comunală.*

Legendara frăţie tiberală a salvat, pentru moment, situaţia. Interpelatorul Alexandru Velciu a cedat stăruinţelor — dacă se maĭ incape stăruinţĭ în asemenea imprejurărĭ.

Dar acuzarea a rămas în picioare şi va rămînea pe cîtă vreme administraţia nu va presinta gestiunea saŭ nu va admite ca o comisiune să-ĭ o cerceteze.

*

Confratele Era Nouă, *care nu face opoziţie à l'outrance, pentru motivul că nu apare de cît o dată pe săptămînă, s'a îngrijit şi el de situaţia de la comună. Şi cere ca liberaliĭ să creeze un ziar în Iaşĭ, în care să respundă la nenumaratele acuzărĭ ce-ĭ se aduc.*

Era Nouă *se va convinge acum că domniĭ de la comună nu se deranjează la respunsurĭ. Nu ne-a respuns nicĭ nouă, nicĭ la interpelarea consilieruluĭ Velciu.*

Nu se respunde cînd eştĭ la putere, aceasta e bătrîna lozincă a colectiviştilor.

*

Dar noĭ voim bilanţ — şi în cel maĭ scurt timp posibil. Pe vremea ultimuluĭ consiliu comunal conservator, de cinstea căruia colectiviştiĭ n'aŭ voit să roşească, liberaliĭ făceaŭ rezerve în sensul lor asupra moduluĭ cum se administra averea comunală. „Hoţiĭ la comună", era strigătul favorit al colectiviştilor pe vremea aceea.

Dar conservatoriĭ dădeaŭ cont şi dacă nu ne greşim consilierul Velciu a fost acela care a verificat gestiunea domnuluĭ Diamandi.

Printr'o bizară coincidenţă acelaşĭ consilier, convins de cinstea administraţieĭ conservatoare, face, în plin consiliu liberal, toate rezervele asupra cinsteĭ consiliuluĭ colectivist.

*

Noĭ nu strigăm «hoţiĭ la comună!» Cerem, ca oameni educaţĭ în altă şcoală, să ni să arăte starea finanţelor comuneĭ.

Porcul cu paiŭ 'n gură

Conjecturile asupra motivelor care aŭ determinat pe d. Eugeniŭ Stătescu să presintă cu încăpăţinare demisiunea sa de la prezidenţia Senatuluĭ, variază la infinit. Versiunele cele maĭ acreditate, însă, par a fi treĭ la număr, şi anume:

Se zice, maĭ întîiŭ, că d. Dim. Sturdza, deşi, pentru moment nu ar vedea în d. Stătescu un concurent eventual la prezidenţia consiliuluĭ de miniştriĭ, totuş, marea autoritate şi influenţa din ce în ce crescîndă a *benjaminuluĭ* în partid nu'l lasă să doarmă. Şi această influenţă creşte din ce în ce tot maĭ mult, cu cît autoritatea şi prestigiul şefuluĭ scad mereŭ văzînd cu ochiĭ. Spre a maĭ tăia din aripile d-luĭ Stătescu, premierul a neglijat cu intenţie de a 'l consulta prealabil asupra tratativelor cu aurelianiştiĭ.

D. Sturdza a lăsat ca d. Stătescu să fie ales *hurdus-burdus*, ştiind bine că acesta din urmă, atins de lipsa formelor urbanităţeĭ faţă cu el, se va resimţi de lovitură şi nu va primi cu nicĭ un chip prezidenţia. D. Sturdza a chitit just şi combinaţia 'ĭ-a reuşit de minune; scăpat de această spadă a luĭ Damocles, care putea să'ĭ fie periculoasă la momente de grea cumpănă, premierul are azĭ la Senat un prezident de carton, maleabil şi cu totul la dispoziţia sa.

A doua versiune e că, într'adevĕr d. Stătescu, supărat pentru alungarea, fără multă etichetă, din minister a d-luĭ Djuvara, consideră lucrul ca o călcare a înţălepciuneĭ celuĭ maĭ banal proverb popular, care zice că nu trebuie să se uite cine-va *cum e cînele, ci al cuĭ e cînele!*

A treia versiune şi cea maĭ cu temeiŭ, se pare, pretinde că d. Státescu, bine iniţiat asupra soarteĭ partiduluĭ de la putere, prevede o scurtă durată pentru regimul colectivist. D-sa nu vroieşte ca furtuna, mult maĭ apropiată poate de cum se crede, să-l apuce în demnitatea de prezident al Senatuluĭ, spre a fi cărăbănit şi consultat la palat asupra uneĭ situaţiĭ pe care o consideră cu totul *neţinibilă*. Spre a'şĭ evita aseminea sbuciumărĭ sterile, d-sa se retrage din vreme în foişorul seŭ de unde să privească şi să observe, ca simplu spectator, degrengolada finală a colectivităţeĭ.

Vĭ s'a prilejit poate să ştiţĭ saŭ să auziţĭ macar că în populaţia rurală există, iarna, cea maĭ nestrămutată şi maĭ puternică credinţă despre sosirea apropiată a viscoluluĭ, atuncĭ cînd oameniĭ văd că porcul umblă cu *paiu 'n gură*.

Nu s'a întîmplat încă nicĭ odată ca acest prognostic să nu se adeverească.

Aşa că, prin cercurile maĭ iniţiate ale mişcărilor politice din capitală, persistenţa ce d. Eug. Stătescu a pus în demisia sa de la prezidenţia Senatuluĭ e considerată ca un semn răŭ, ca un prognostic de vijelie, ca şi viscolul pe care *porcul cu paiu 'n gură* îl anunţă în populaţia rurală.

Juvenal

In preajma unuĭ „Dicţionar"

Traim în vremea dicţionarelor. Dicţionar Latino-Romîn, de Popilian şi Nădejde, Dicţionarul Francez-Romîn de Antonescu, Codrescu, Ureche şi Şăineanu, Dicţionar germano-Romîn de Alexi, Bariţ, Săineanu; Dicţionar Romîno-Francez de Damé şi Senegalia (*supt presă*), Critica Dicţionaruluĭ luĭ Fr. Damé, de Gheorghiu (Arhiva Iaşĭ), în fine Dicţionarul universal al Limbeĭ Romîne, apărut acum un an, lucrat de d. Şăineanu. Nu maĭ vorbim de Dicţionarul Romîno-German de d. Tiktin, Dicţionarul Academieĭ de d. Haşdĕu, şi viitorul dicţionar al Academieĭ de d. A. Filipide.

Dicţionare şi numaĭ dicţionare.

Hărnicia aceasta de muncă e un semn bun, căcĭ ne dovedeşte că studiul limbeĭ Romîne a întrat într'o frază de maturitate, semn al statornicireĭ uneĭ limbĭ literare unice.

Ne oprim asupra Dicţionaruluĭ Universal al Limbeĭ Romîne, de L. Şăineanu, editat de librariĭ Samitca, Craiova (format octo, pag. 881, preţ 6 leĭ).

D. Şăineanu e un cunoscut gramatist şi filolog. Licenţiatul laureat al Universităţeĭ din Bucureştĭ şi-a ales ca specialitate limba Romînă, în care domeniu a scris:

1) Elemente Turceştĭ în limba romînă, 2(Semesiologia limbeĭ romîne, 3) Raporturile între gramatică şi logică, 4) Istoria filologieĭ romîne, 5) Basmele Romînilor, 6) Autoriĭ Romînĭ, 7) Gramatica latină, şi alte diferite studiĭ micĭ în diferite reviste ca Convorbirĭ şi Romania (Baba Dochia, Lelele, etc.)

Cu asemenea pregătire îndreptăţiţĭ am fi a crede că Dicţionarul Universal al L. Romîne să fie o lucrare fără greşelĭ şi meritorie, maĭ ales că e «rodul uneĭ muncĭ incordate în timp de un deceniu».

Din nefericire critica s'a obligat a-ĭ arăta defectele de a doua zi, şi pe cît îmĭ aduc aminte *„Convorbirile literare"* aŭ publicat un studiu pe deplin dovedit or al iexactităţilor ce cuprinde ca ştinţă şi limbă, aşa că cetitorul a rămas edificat că lucrarea d-luĭ Şăineanu sufere de aceiaşĭ boală ca şi Dicţionarul d-luĭ Damé, cum a arătat d. Gheorghiu de la Pomîrla în *Arhiva* de Iaşĭ, că d. *Şăineanu nu cunoaşte limba Romînă.*

Să nu ne pară paradoxal această afirmare. Nu credă cetitorul că mĕ voiŭ apuca eu, un profan într'ale limbiĭ, să judec pe Şăineanu. Dar lucrul aşa stă.

D-sa ştie limba romîna *din cărţĭ*; d-sa a citit mult, *foarte mult*; dar are un păcat; fiind străin e lipsit de cunoaşterea complectă a limbeĭ cu toate fineţele eĭ, lucru ce să tradează din lucrarea dicţionaruluĭ şi chiar a Autorilor Romînĭ.

D. Şeineanu a ţinut ca în Autoriĭ Romînĭ să dea *echivalenţa* la o sumă de cuvinte moldoveneştĭ, găsite în Autoriĭ moldovenĭ, aduşĭ de d-sa ca model. Nu arare orĭ echivalenţa e dată greşit, ceia-ce arată că nu cunoaşte senzul propriu al cuvintelor, *aşa cum îl dă graiul.*

Pentru a dovedi pînă la evidenţă acest lucru, aduc aicĭ la cunoştinţa cetitoruluĭ, că un modest muncitor pe cîmpul literelor Romîne, a întreprins o lucrare destul de grea şi anevoiasă, anume aceia de a arăta greşelele *de lucrurĭ şi cuvinte*, ce se găsesc în Dicţionarul d-luĭ Şăineanu.

Da, Şăineanu, greşeşte în cunoaşterea lucrurilor. D-sa zice de pildă că *cobza e o chitară cu o coardă*; că *pîrciu e un ţap bătrîn*; tocmaĭ vorba bulgaruluĭ care a spus că *măgarul e un epure bătrîn.*

Modestul muncitor e un institutor pensionar, care a maĭ lucrat în domeniul literatureĭ didactice. A scris o *Geografie a jud. Fălciu*; şi o curioasă carte numită *„Războiul nostru gramatical"*, în care se arată un migălos cercetător în ale scriereĭ cuvintelor.

D-sa lucrează de un an de zile la *puricarea* Dicţionaruluĭ d-luĭ Şăineanu; şi mirarea i-a fost mare că la titlul propus de Dicţionar universal a limbeĭ Romîne, a dat de o carte plină de neexactităţĭ şi omisiunĭ, greu de ertat unuĭ om de talia d-luĭ Şaineanu.

Lucrarea d-sale e aproape gata şi a avut buna voinţa de a mi-o ceti părţĭ. D-sa constată că d. Şăineanu în tendinţa d-sale de a curăţĭ ogorul limbeĭ Romîne de uscăturĭ, a dat afară cuvinte absolut necesare limbeĭ, şi pe care uzul le are

și azĭ în graiu. Apoĭ d-sa prin o vădită necunoaștere, lasă de-o parte senzul complect la vre-o 750 de cuvinte, care se întrebuințează la țară, cuvinte necesare pentru a îmbogăți lexicul și semantica limbeĭ. In total modestuĭ lucrător a găsit peste 2000 de greșelĭ și lipsurĭ Dicționaruluĭ d-luĭ Șaineanu.

Ce-ĭ dreptul; lipsurile care se constata sunt maĭ mult în necunoașterea multelor senzurĭ ce au cuvintele în graiŭl din Moldova. Ni s'ar respunde de ceĭ de la centru, că nu e mare păcat că s'a ignorat senzurile cuvintelor din Moldova. Moldova fiind o provincie; moldovenismele sînt provincialisme, de neiertat în limba literară.

Să mi se dea voie a respunde că supt raportul provincialităților nu împărtășim aceste vederĭ. Limba noastră literară s'a format prin influența bisericeĭ și a cronicarilor.

Cercul însă de ideĭ, exprimat prin scriторiĭ bisericești și cronicarĭ, nu cuprindea toată viața Romînuluĭ; așa că atuncĭ cînd a venit vremea de a se exprima în scris viața complectă a Romînuluĭ, coliba luĭ modestă de la țară, ca și în sasa mahalagiuluĭ, scriitoriĭ au fost siliți a întrebuința cuvinte până atincĭ neîncetățenite. Și ca unele ce vedeau pentru prima oară tiparul a depins de la talentul autoruluĭ de a se impune în limba literară. Ia luĭ Creangă și Alexandri aerul de Moldovenism în scrierĭ și i-aĭ decapitat. Tot așa ia luĭ Ispirescu, Panu, Stăncescu și Delavrancea aerul de muntenism și i-aĭ cĭuntit. Stăm în acea epocă de luptă de cuvinte în care nu valoarea cuvintelor, nicĭ provincia unde se vorbesc vor decide, ci valoarea autorilor, care le-a întrebuințat. Eĭ bine supt acest raport: Alexandri, Creangă, Eminescu sunt atîtea nume pentru a crede că Moldovenismele au dreptul de încetățenire. Și nu e mirare dacă până acum graiul moldovenesc ne e maĭ maĭ cunoscut de cît cel muntenesc, în întocmaĭ cum și Istoria Moldoveĭ e maĭ cunoscută de cît a Munteniei, fiind că s'aŭ publicat maĭ multe documente.

De toate acestea d. Șăineanu nu ține samă; și pe cînd d-sa ignoră *tendențios* graiul Moldovenesc, Dl, Filipide în noul săŭ curs de gramatică culege modele maĭ numaĭ din Creangă și d-sa va face Dicționarul limbeĭ Romîne.

Cetitorul va avea în curînd supt mînă această lucrare de critică lexicală, iar autorul eĭ va fi dl V. Saghinescu, fost profesor în Hușĭ.

Gh. Ghibănescu.

Teatru-Muzică-Arte

— —

Din eroare s'a tipărit ierĭ 15.000 în loc de 150,000 în articolul „Gazetărie" vorbind de suma cheltuită pentru reclama romanuluĭ *Paris*... la Paris.

*

Consiliul facultățiĭ de medicină din Paris a dat un verdict contra agregatuluĭ de fiziologie, Heim, acuzat că și-ar fi însușit niște instrumente de laboratoriu.

Acesta e unul din ceĭ maĭ vechĭ și maĭ distinșĭ agregațĭ aĭ Parisuluĭ și nu e evreu de origine după cum se afirmă după nume, ci creștin din neam în neam.

Judecata consiliuluĭ e de neînțăles de aspră; agregatul a demisionat.

*

Sculptorul american Higby a fost însărcinat se execute o statuie *în aur* a prezidentuluĭ Mac-Kinley pentru expoziția de la 1900.

Sculptorul e cunoscut de la expoziția din Chicago unde a prezentat o statuie de argint înfățoșînd Justiția.

*

Faimoasa dansatoare Cléo de Mérode de la opera franceză s'a întors din America, unde în vr'o lună de zile a cîștigat 130,000 de francĭ.

Adevarat că e cea maĭ frumoasă baletistă pariziană.

*

Cunoscutul poiet *G. Murnu* a pus sub presă un volum de versurĭ sub titlul: *Gînduri și vise* care va apare în cursul luneĭ.

*

Astă seară la teatrul național se joacă *Neamul Rantzau* de Erckman-Chatrian. Piesa e din repertoriul comedieĭ Franceze,

*

Iată distribuția pieseĭ de Henequin și Delacour *Soacră-mea*! ? care se va juca Sîmbăta.

D. Jean Fauvinard, avocat	D. *A. Rădulescu-Mariu*
„ Jules Tardivot, idem	„ C, Ionescu
„ Ernest Gatinet, rentier	„ M. Arceleanu
„ Prudent, comisar politĭ	„ C. Momuleanu
„ Henric de Bagnolles	„ C, Penel
„ Virott, secr. de comisie	„ I. Morțun
„ Ioseph servitor	***
D-na Hél Leguisier sócra	D-na A. Georgescu
„ Angela Fauvinard flica eĭ	„ N. Costișanu
„ Caesarina Drumont	„ Verona Cuzinski
„ Hortense de Bagnolles	„ Ecat. Petrone
„ Fancheta fată'n casă	„ M. Rădulescu
„ Sophie servă	***
„ Thereza Bucătăreasă	„ Malcocĭ

Cutia cu scrisorĭ

— —

Suntem rugațĭ să înserăm următoarele, ca răspuns la scrisoarea d-luĭ dr. Bejan.

Domnule Redactor,

In stimatul d-voastră ziar *Opinia*, de la 18 Noembre, d. dr. Bejan se constitue, în mod cu totul desinteresat, apărător al pensionatuluĭ Nôtre Dame de Sion și îșĭ expune în o scrisoare părerea, relativ la casurile de scarlatină, care s'aŭ ivit în această școolă—părere, pe care chiar onor. redacțiune a „Opinieĭ" o declară discutabilă din multe puncte de vedere. Părerea d-luĭ dr. Bejan, în acest caz îmĭ e foarte indiferentă, și nu această m'ar fi determinat să'ĭ respund, dacă d-sa nu ar fi înaintat neadevărurĭ și calomniĭ pe contul meu.

Intr'adevăr în acea scrisoare d. dr. Bejan spune între altele, că „uniĭ din medicii comunalĭ eliberează procesele verbale de deces, fără să vază cadavrul. Probă cazul luĭ doctor Imervol, pe cînd era în disp. II-a și mi se pare, că acum este în desp. a III-a în care locuește d. dr. Burstin." (citată din scrisoarea d-luĭ Bejan)

Această anunțare este un neadevăr, o calomnie, și somez pe dr. Bejan să o dovedească sau să o retragă până în 24 de oare, căcĭ alt-fel mă voi videa constrîns a apela la ajutorul justițieĭ ca să mă apere de calomniator.

Este posibil, că d. dr. Bejau avea obiceiul de a verifica decesele din cabinetul seŭ, pe timpul cînd era medic comunal, și judecînd după sine, generalizează faptele. Pe lîngă acest neadevăr, d. dr. Bejan dă în acea scrisoare, și o probă neștiință, în materia, în care e de curînd specialist. D-sa se îndoiește de esactitatea diagnoseĭ de scarlatină la copila d-luĭ dr. Burstin, căcĭ „Prea repede a murit".

Copila Stella Burstin a fost bolnavă patru zile și diagnosa de scarlatină a fost foarte esactă, căcĭ nu numaĭ că am verificat decesul, dar am văzut copila și de două orĭ, pe cînd era în viață, în consultațiune cu d-niĭ d-rĭ Filipescu, Lippe, Margulies și Burstin, carĭ cu toțiĭ am fost de acord asupra diagnoseĭ, și din nefericire și asupra prognoseĭ. Copila într'adevăr a murit, cam repede. Pentru a se lumina însă în această privință, binevoiască d. profesor dr. Bejan să deschidă un tratat de patologie infantilă și va afla spre marea sa mirare, că există și o scarlatină maligně, care poate determina moartea și în 24 de ore. (D'Espine et Picat, Manuel des Maladies de l'Enfance, pag. 36.—Baginsky, Lehrbuch der Kinderkrankheiten pag. 84.—Henoch, Varlesungen über Kinderheilkunde pag. 675).

Necunoașterea acestor forme de scarlatină e regretabilă chiar pentru un student, dar încă pentru d. d-r Bejan, profesorul suplinitor de clinică infantilă de la facultatea de medecină din Iașĭ.

M'am întrebat, domnule Redactor, asupra cauzeĭ furieĭ d-luĭ d-r Bejan în contra mea, care 'l a orbit într'atît, încît a început să mă calomnieze din senin. Originea acesteĭ urgiĭ o cred cu siguranță în atitudinea mea în chestiunea reînființăreĭ leagănuluĭ turnant la institutul Gregorian, chestiune, care s'a discutat și se discută încă în sinul consiliuluĭ de igienă al orașuluĭ Iașĭ; se pare că d. d-r Bejan se opune introducereĭ orĭ-căreĭ reforme la orfanotrofia institutuluĭ Gregorian, de și mortalitatea e excesiv de mare și caută să lovească pe orĭ-cine, care e de altă părere.

Vă rog să bine-voițĭ, domnule Redactor, a primi asigurarea deosebiteĭ mele considerațiunĭ.

D-r V. Imervol
medic comunal

***

D. d-r Bejan ne spune că nu va răspunde acesteĭ scrisorĭ de oare-ce, zice d. doctor, lucrul e de notorietate publică și comunicat d-sale chiar de către d. d-r Imervol.

INFORMAȚII

— —

Trebile se'ncurcă !..

Există o nestrămutată credință în grupul aurelianist, că dacă d. Sturdza nu admite toate pretențiile disidenților, întreg guvernul va fi nevoit să se retragă.

Sturdziștiĭ, din contra se arată—sau se prefac—radiosĭ. Eĭ spun, cuĭ vroiesc să'ĭ audă, că deși situația lor parlamentară e gréa. nu le pasă de nimic, fiind că au dizolvarea în buzunar.

***

Față cu alegerea d-luĭ Gane ca prezident, d. P. Grădișteanu este hotărît să-și dea demisia din viceprezidența maturuluĭ corp.

***

Motivele invocate de d. Grădișteanu ar fi, între altele, cum că Senatul țăriĭ nu poate avea un președinte care e în același timp vatavul avereĭ defunctuluĭ Alcaz și agentul uneĭ societățĭ de asigurare.

***

Se pun stăruințĭ pe lîngă d. Grünvald, directorul societățeĭ «Națională», ca să silească pe d. Gane să opteze între prezidența de la Senat și agenția de la Iașĭ.

***

Se zice că Majestatea Sa Regele e foarte bine ținut la curent despre toate cîte se petrec între colectiviștĭ, și aceasta îngrijește foarte mult pe guvern.

Spre a'și limpezi într'un senz s'au altul situația și obosit de luptă, d. Sturdza s'a decis a ruga pe Majestatea Sa să convoace un consiliu la palat spre a se lua o ultimă hotărîre.

D. Sturdza va pune Majestățeĭ Sale chestia pe față orĭ 'ĭ se acordă disolvarea, orĭ demisionează.

— —

Noul president și presa

Nicĭ o dată nu-ĭ s'a făcut unuĭ om politic, cu ocazia unuĭ eveniment în cariera sa, o primire maĭ aspră de cît acea pe care ziarele o fac acum domnuluĭ N. Gane, noul president al senatuluĭ.

Critica noastră, care cunoaștem în toate amănuntele eĭ, valoarea politică a primaruluĭ Iașuluĭ, apare aproape slabă față cu opiniunele pe carĭ ceĭlalțĭ confrațĭ o aŭ despre omul de paie al primuluĭ ministru.

Timpul scrie:

Era greŭ guvernuluĭ d-luĭ Dimitrie Sturdza, în starea de destrăbălare în care se află, ca să se coboare maĭ jos de cît unde s'a scoborît erĭ.

Pe scaunul pe care aŭ stat prințul D. Ghica, G. Gr. Cantacuzino, general Florescu, Const. Boerescu, Eugiuniu Stătescn s'a suit... Nicu Gane.

Va trebui odată cu anunțarea acesteĭ alegerĭ să se tipărească la imprimeria Statuluĭ în cîte-va zecĭ de miĭ de exemplare și o notiță biografică ca să se convingă țara că există un Nicu Gane.

Singurul merit al acestuĭ domn este că atuncĭ cînd Ion Brătianu nu maĭ găsea nicĭ un ministru ca să prezideze la măcelurile de la 14 Martie, a fost și Gane ministru treĭ zile și jumătate.

Figură absolut ștearsă, apărută în momente de turburărĭ, rămăsese cu desăvîrșire neștiută.

Era decĭ firesc ca Nicu Gane să fie pus în capul Senatuluĭ liberal.

*

Drept orĭ ce comentar asupra valoareĭ nouluĭ president, *Epoca* scrie următoarele:

Un interesant detaliŭ asupra nouluĭ președinte al Senatuluĭ.

După cum cititoriĭ știŭ, d. Ganea este girantul succesiuneĭ Alcaz. Post bine renumerat și fără multe greutățĭ, primarul de Iașĭ continuă a-l păstra și astă-zĭ, de și succesiunea a fost lichidată.

Văzînd că d. Gane nu vroiește să se retragă de bună voie și să predea socotelile gestiuneĭ sale, de la deschiderea succesiuneĭ și pînă astă-zĭ, o parte din rude aŭ hotărît să-l someze prin instanțele judiciare.

In acest scop, o cerere a fost introdusă înaintea tribunaluluĭ de Suceava.

Afacerea se va judeca Vinerĭ, 21 Noembrie, la Curtea de apel din Iașĭ.

*

Ziarele colectiviste tac chitic.

— —

Ca să nu treacă săptămîna fără ca vre-un Romin să intre în temniță, tribunalul din Alba-Iulia a și înmînat domnilor Aurel Danciu, proprietar și director de mine în Bucium; dr. Ioan David, candidat de advocat; Simeon Dandea, proprietar; George David, student universitar; Ioan Naicu, proprietar în Bucium; Virgil Todescu, doctorand în medicină; Nicolae Băieșan, paroh în Bucium-Ispita; Grigore Sima, paroh în Cărpeniș, Elena David și Sofia David, din Munțiĭ Apusenĭ, să intre în temnița ordinară a-și face pedeapsa la care aŭ fost osîndițĭ pentru că aŭ întîmpinat cu simpatie pe regretatul Băbuțin, cînd acesta eșise din temniță.

— —

Consiliul comunal

—Ședința din 19 Noembrie—

Prezidează d. Iorgu Tacu

Prezențĭ d-niĭ consilierĭ: C. Lepadatu, părintele Vereănu, Beceanu, Motăș, Velciu și Cozadini.

Ședință plicticoasă la început care apoĭ degenerează în scandal. Lesne de înțeles cauza: ciocnire de interese. Și cum ambele părțĭ beligerante se cred de aceiașĭ tarie, față de administrația comunală—adică amenințarea cu retragerea—situația luĭ conu Iorgu e foarte puțin de invidiat.

In general o ședință în care colectivistul și-a dat arama pe față: îndrăzneț, hlupav și neînduplecat din moment ce se simte stăpîn pe situație.

***

Președintele supune desbaterilor consiliuluĭ o cerere a unuĭ domn Lambrino, fost mult timp administratorul moșieĭ Tomeștĭ, proprietatea comuneĭ și prin care d. Lambrino solicită plata uneĭ sumĭ ce nu i-ar fi fost achitată cînd a terminat serviciul.

După o discuție îndelungată, dar foarte plictisitoare, cererea d-luĭ Lambrino se admite.

***

D. **Tacu** aduce apoĭ în discuțiune, propunerea d-lor Livadide și Eugen Filipescu. Cetitoriĭ știŭ de sigur că această propunere consistă în oferta numiților d-nĭ ca în conformitate cu regulamentul comunal și prescripțiunile higienice, să construească niște căruțe închise cu care se se transporte carne de la abator la piețele comunale. Propunerea aceasta a fost admisă în principiu în ședința trecută a consiliuluĭ.

Inainte de a procede la discutarea acesteĭ chestiunĭ d. Tacu, dă cetire uneĭ petițiunĭ iscălite de vr'o cițĭ-a casapĭ și prin care acești cer primărieĭ de a fi autorizațĭ să-și facă căruțele lor, căcĭ. zic eĭ, «pe lîngă transportul cărneĭ noĭ maĭ avem de transportat și pieĭ și alte lucrurĭ de la abator.»

Părintele Vereanu, crede că, din moment ce sunt maĭ multe oferte. d-sa opinează ca adjudecarea concesiuneĭ să nu se facă asupra d-lor Livadidi și Filipescu, ci să se facă o licitație publică. «Cum putem noĭ obliga la plata uneĭ taxe impuse de numițiĭ domnĭ, dacă din licitație ar putea rezulta un preț maĭ favorabil casapilor»?

D. **Ghica**, nu poate înțelege norma acostor discuțiunĭ din moment ce propunerea s'a admis în principiu.

D-sa crede că oferta casapilor trebue respinsă: 1) pentru că nicĭ odată pînă acuma n'au avut căruțe cum se cade; 2) pentru că în oferta lor vorbesc de transportul peilor ceea ce e contra regulamentuluĭ sanitar.

D. **Velciu**, vede în propunerea casapilor, carĭ aŭ iscălit, un soĭ de exploatare a celorlalțĭ care nu vor avea căruțe. Vor fi nevoițĭ să recurgă la acești căcĭ de alt-fel ar urma să transporte carnea cu mîinele.

D-sa cere respingerea propunereĭ părinteluĭ Vereanu.

Maĭ vorbesc d-niĭ Tacu și Lepadatu în senzul d-luĭ Velciu și propunerea părinteluĭ Vereanu se respinge. Votează contra toțĭ afară de d. Beceanu și părintele Vereanu.

D. **Tacu**, voiește să citească articolul I din proiectul de contract ce urmează a se încheia între primărie și concesionarĭ.

Părintele Vereanu. *„De oare-ce nu ni s'a comunicat și nouă proectul de contract pentru a putea vota în conștiință de cauză, propun amînarea votăreĭ contractuluĭ pentru o altă ședință, până cînd administrația sper că ne va prezenta și nouă o copie."*

Consilieriĭ se uită unul la altul. Conu Iorgu zimbește șiret pe cînd Ghica și Cozadini se înfurie.

D. **Tacu**, cred că s'ar putea ceti fiecare articolol de 2 saŭ de 3 orĭ și atuncĭ îl vețĭ înțelege....

(Rîsete în sală).

D. **Ghica**, crede că s'ar putea termina totul astăzĭ, căcĭ ceĭ maĭ mulțĭ pleacă mîine.

Păr. Vereanu. *„Vom avea atuncĭ plăcere să te avem și mîine între noĭ, maĭ ales că ești atît de interesat".*

D. **Tacu**. «Să cetesc odată tot contractul, părinte, se roagă umilit conu Iorgu, iar votarea pe articole se va face altă-dată...

Păr. Vereanu. Orĭ puneți propunerea mea la vot or mă retrag de la ședință.

Consiliul descomplectîndu-se ședința se rădică. Un scandal enorm se produce între d-niĭ Tacu, Ghica, Părintele Vereanu și Cozadini.

«Lasă părinte, strigă d. Ghica, la propunerile d-tale necurate voĭ cere și eŭ amînărĭ și comisiunĭ de cercetare».

«S'o știĭ hotărît, coane Iorgule, cea maĭ mică lucrare nu ți-o admit fără ca o comisiune să nu fi constatat actele justificative or de nu mă retrag».

Publicul din sală rîde. E un sgomot asurzitor. Voacea răgușită a luĭ conu Iorgu se perde în mijlocul apostrofărilor.

Și astfel s'a terminat ședința de ierĭ.

— —

O infamie colectivistă la T.-Ocna.

In anul 1894 un francez Farant, a luat în întreprindere construirea unuĭ lot din linia ferată T.-Ocna—Salinele. Farant avea ca factotum pe un oare-care Ravel care se intitula inginer, dar care în fond nu era de cît un mare aventurier care îșĭ schimba țara de reședință cel puțin odată pe an. Acest Ravel se prezintă într'o zi la primarul orașuluĭ T.-Ocna, care pe atuncĭ era d. Lupu Crupenschi, și-ĭ propune să-ĭ cedeze pentru 500 leĭ, un loc de unde să scoată prundul și nisipul trebuitor la terasamentul linieĭ ce se construia de Farant.

Crupenschi îĭ spune să fie maĭ serios, să adaoge macar un zero la cifra 500 și atuncĭ îĭ va da prundul trebuitor. Ravel începe a striga și a-l face pe Crupenschi, *explotator*. Crupenschi îl tratează de șnapan și îl dă afară.

Ravel maĭ comite vr'o cîte-va falșurĭ, în diferite acte ale direcțiuneĭ lucrărilor

---

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

25)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

III

Acuma, ocupa în Avenue Bois-de Boulogne, un otel luxos și nu se făcea intreprindere fără ca dînsul să nu-și ieie partea leuluĭ. Avea geniul afacerilor, se servea de jurnalul luĭ ca de o forță incalculabilă, pentru a domni ca stăpîn asupra piețeĭ.

Insă ce spirit de puritan. ce rabdare lungă și indemănatecă, înainte de a ajunge la renumele luĭ solid de om grav, guvernînd cu aŭtoritatea cea maĭ virtuoșă ca cel maĭ respectat dintre jurnaliștĭ! In fond nu credea nicĭ în Dumnezeŭ nicĭ în Dracul, făcuse din acest jurnal susținătorul ordineĭ, a proprietățeĭ și a familieĭ, republican conservator de cînd avea interes de a fi așa, ramas cu toate acestea, religios. plin de un spiritualism asigurător pentru burghesie. Și cu puterea luĭ acceptată, salutată avea o mînă în fundul tuturor sacilor.

— Eĭ, domnule abate, vedețĭ unde duce presa. Iată Sanier și Fonsègue, comparați-ĭ puțin. In total nu sunt de cît doĭ cumetri de acelașĭ fel, fie-care au cîte o armă și de care se servesc. Dar ce deosebire în mijloace și în rezultate! Foaia celuĭ dintăĭ este un adevarat canal, care-l, îl tîrăște și pe dînsul însușĭ în groapa de necurățeniĭ. In timp ce foaia celuilalt este de sigur din jurnalismul cel maĭ bun care se poate face, foarte îngrijită, foarte literară, o plăcere pentru oameniĭ delicațĭ, onoare pentru acela ce o conduce.... Și în fond, doamne ce identitate în farsă!

Massot începu să rîdă, fericit de această ultimă batjocură. Pe urmă, deodată:

— Ah! Insfîrșit iată Fonsègue!

Și dînsul presentă pe preot, foarte vesel, rîzînd încă.

— Domnul abate, scumpul meŭ patron, care vă așteaptă de maĭ bine de două-zecĭ de minunte.... Eŭ mă duc să văd puțin ce se petrece înăuntru. Știțĭ că Mège înterpelează.

Noul venit avu o ușoară tremurare.

— Este o interpelare.... Bun, bun! mă duc.

Petru îl privea. Un om mic de vre-o cincĭ-zecĭ de anĭ, slab și vioiŭ, ramas tînăr, cu barba neagră încă. Ochĭ scînteetorĭ, o gură perdută sub musteți și despre care se spunea că era teribilă. In totul, o înfățișare de tovarăș amabil de spirit pînă în vîrful miculuĭ nas ascuțit, un nas de cîne de vînătoare, mereŭ după pradă.

— Domnule abate, cu ce vă pot servi?

Atuncĭ, Petru scurt, presentă cererea luĭ, povesti vizita de dimineață la Laveuve, dădu toate detaliile mișcătoare și ceru admiterea imediată a miserabiluluĭ la Azil.

— Laveuve? dor afacerea i-a fost examinată... Duthil ne-a prezentat un raport despre acesta. și faptele ne-aŭ părut așa în cît n'am putut să votăm admiterea.

Preotul insistă.

— Vă asigur domnule, că dacă d-v ați fi fost cu mine, astăzĭ dimineață, vi s'or fi sfaramat inima de milă. E revoltător să se lase un ceas maĭ mult pe un bătrîn în această înfricoșată părăsire. Trebue ca diseară să se culce la Azil,

Fonsègue esclama nemulțumit.

— Oh! diseară e cu neputință, absolut cu neputință. Sînt atîtea formalități indispensabile. Și eŭ de altmintrelea, nu pot să ieaŭ singur o hotărîre, n'am puterea aceasta. Nu sînt de cît administratorul, nu fac de cît execut ordinele comitetuluĭ nostru de doamne patronese.

— Dar, domnule, baroana Duvillar e aceia care m'a trimes la dv., afirmîndu-mĭ că dv. singur aveți autoritatea trebuincioasă pentru a hotărî o admitere imediată, într'un caz escepțional.

— Ah! baroana v'a trimes, o bănuiam eŭ, incapabilă de a lua vre-o hotărîre, prea îngrijită de pacea ieĭ pentru a accepta vre-o dată vre-o responsabilitate!.... Pentru ce vrea dînsa ca să am eŭ nemulțămirĭ? Nu, nu, domnule abate, nu voĭ face, de sigur, nimica care să fie contra regulelor noastre, nu voĭ da nicĭ un ordin, care ar putea să mă certe cu toate acele doamne. Nu le cunoașteți, devin teribile îndată ce întră în ședință.

Glumea, se apara cu un aer de veselie, foarte hotărît, cu toate acestea, de a nu face nimica. Pe neașteptate apăru Duthil, alergînd prin culoare pentru a aduna de absențiĭ interesațĭ în discuția gravă ce se deschidea.

— Cum, Fonsègue, eștĭ încă aicĭ? Haide, haide repede la banca d-tale. Iĭ grav.

Și dispăru. Deputatul nu se grăbi cu toate acestea, ca și cum afacerea serioasă care pasiona sala ședințelor nu putea să-l atingă întru nimica. Zimbea mereŭ, cu toate că o mișcare ușoară făcu să-ĭ bată pleoapele.

(Va urma).

Cota oficială

Galați 19 Noembrie 1897.

Porumb nou 2600 hect. 59½ libre 77300 kgr. 5 leĭ 45 b. magasie. Porumb nou 1000 hect. 60 libre 78 kgr. 5 leĭ 35 b. obor.

Constanța 19 Noembrie 1897.

Orz 850 hect. prețul 4 *leĭ*. In 935 hect. prețul 12.10. Secara 420 hect. prețul 5.15. Meiŭ 380 hect. prețul 4.50 Ovĕz 200 hect. prețul 3.25. Rapița semînată 350 prețul 8.15. Grîŭ toamnă 250 hect. prețul 11.20. Grîŭ vechiŭ 100 hect. prețul 12.70, Porumb 80 hect. prețul 5 leĭ în oraș la magasie.

noĭ care controla lucrarea Farant, din care cauză direcția cere formal luĭ Farant, să îndepărteze pe Ravel, căcĭ altfel reziliază contractul. Farant rezistă cît va timp, dar apoĭ bănuind că Ravel l'a escrocat de cîte-va sumĭ serioase, îl congediază.

***

Ravel, jurase încă de pe cînd a fost dat afară de Crupenschi, că-și va răsbuna pe acesta. Acest lucru îl comunică luĭ Pontescu, și celebruluĭ dr. Popescu Cornet, fruntașiĭ gunoiuluĭ colectivist din localitate.

Ravel se stabilește în Bulgaria și de acolo trimete o scrisoare unuĭ ajutor de primar, care scrisoare e punctul de plecare a uneĭ campaniĭ mișelești duse contra luĭ Crupenschi și contra unuĭ antreprenor, Satinover, pe care Ravel îl bănuia că l'a înlocuit pe lîngă Farant și despre care credea că dacă Farant nu l'ar fi avut la îndămînă, n'ar fi consimțit să-l îndepărteze pe dînsul Ravel, care până atuncĭ îĭ fusese atît de indispensabil.

In acea scrisoare acuza pe primarul Crupenschi că a primit prin Satinover, ca mită, suma de 4,400 leĭ pentru concesiunea unuĭ hectar de pămînt și pentru aceea a prundișuluĭ.

Era pe la finele luĭ Octombrie. Guvernul conservator retras, consiliul disolvat și înlocuit printr'o comisiune interimară. Crupenschi, însă era, în picioare, primejdios, pentru că administrațiunea sa fusese o administrațiune model care a lasat așa amintirĭ nu numaĭ în T.-Ocna, dar în întregul județ, în cît chiar pe cînd era supus judecățeĭ, la ultima alegere, parțială Crupenschi a pus în balotaj pe un membru din dinastia Leca. Vă puteți închipui, ce dar dumnezeesc a fost pentru colectiviștiĭ din localitate, denunțarea luĭ Ravel.

***

Această denunțare este îndată sporită prin adăugirile de care Pontescu le face, pretinzînd că le știe de la Farant, știință care spre ironia soarteĭ, s'a dovedit în instrucție că se stabilea pe conversația luĭ Pontescu, care nu știe franțuzește, cu Farant, care nu știe românește!

Denunțarea era sprijinită pe 2 chitanțe a luĭ Satoniver prin care recunoaște că la 5 Octombrie 1894 a primit 3000 leĭ și 1680 leĭ ca să se retragă de la concurența prundișuluĭ și acea a pămîntuluĭ. Ravel n-a trimis chitanțele originale, ci numaĭ copia lor pe o foae de copier-buch, iar de pe chitanța de 1680 leĭ a trimis și o eliogravură.

Pentru chitanța de 1680 leĭ, s'a stabilit prin Farant că bonu nu s'a dat, pentru că comuna a refuzat oferta făcută de Ravel de a-ĭ da cu 570 leĭ hectarul, pretinzîndu-ĭ 15 banĭ pe metrul cub. Cu cea de 3000 leĭ s'a stabilit, că eram în fața unuĭ falș. Satinover a primit 1000 leĭ de la prundiș, cum s'a fost oferit și altor antreprenorĭ ca să renunțe de a concura pe Farant. Ravel însă știind că nime n'are să creadă că cu 1000 leĭ s'a cumparat primarul, 2 ajutori de primarĭ și Satinover, a prefăcut in chitanță numărul una mie în treĭ miĭ și de aceea n'a trimis nicĭ originalul, nicĭ eliogravura acesteĭ chitanțe, ci numaĭ a copiato prin calcare cînd nu se maĭ pot cunoaște rosăturile de pe original și încă și copierea a făcut'o în așa condițiunĭ că abia se cunoaște în copie cifra 3 și numărul treĭ.

***

Tribunalul de Bacăŭ, s'a lasat indus în eroare prin această chitanță falșă și prin afirmarea luĭ Farant că a dat luĭ Raval 3000 leĭ după aprobarea concesiuneĭ, că a întrebat pe Ravel pentru ce aceste 3000 leĭ și el i a dat 3 versiunĭ: 1-a că e pentru a indeparta niște concurenți, 2-a că e pentru o bandă de armenĭ, 3-a că e pentru primar și ajutoarele sale. Farant maĭ spunea că a întrebat și pe Satinover, că acesta a ramas întîiŭ surprins cînd a auzit de 3000 fr. și apoĭ spunîndu-ĭ versiunea a 3-a a luĭ Ravel, Satinover ar fi dat din cap afirmativ. Tribunalul de și a achitat pe Crupenschi, a condemnat pe Satinover la 3 lunĭ închisoare. conform art. 146.

***

Procurorul a făcut apel. Curtea a respins apelul procuroruluĭ în ce privește pe Crupenschi, dar l'a admis în ce privește pe Satinover și în lipsă l'a condemnat *la 1 un închisoare și 6000 leĭ amendă.*

***

Ieri s'a judecat opoziția luĭ Satinover. Apărarea a dovedit lămurit și în mod experimental, că chitanța de 1000 leĭ a fost falșificată, că pe copia calcată nu se poate cunoaște falșificarea, iar în ce privește semnul afirmativ al luĭ Satinover cătră Farant a dovedit că este o simplă mișcare reflexă a *unuĭ surd*, care știe foarte puțin franțuzește, care era natural și antaloagă greŭ pe Farant care vorbește foarte repede, un dialect provensal.

De alt-fel, Farant, singur, în cîte-va rîndurĭ, declarase la instrucție, vorbind despre semnul afirmativ al luĭ Satinover, *je ne sais pas s'il m'a vais compris.*

Curtea după o scurtă deliberare a achitat pe Satinover..

***

Acum cîte-va zile, procurorul de Tg.-Ocna, a cerut Curțeĭ, să-ĭ răspundă rezultatul afacereĭ Crupenschi. I s'a răspuns că Crupenschi a fost achitat, că Satinover a fost condemnat. Primarul a convocat consiliu și l'a făcut să voteze următoarea moțiune: «De oare ce Satinover a luat numaĭ asupra sa, mituirea fostuluĭ primar Crupenschi, consiliul trece la ordinea zileĭ». Mișeiĭ, în prostia lor, cred că cu moțiunĭ stupide se poate ucide un om cum e Crupenschi, pe care faptele îl ridică atît de sus.

***

Decisiunea uneĭ asistențe luminate și imparțiale, a pus capăt decĭ unor infamiĭ pe care gazetele colectiviste aŭ exploatat'o cu reana lor credința obicinuită. E greu de întunecat adevărul d-lor colectiviștĭ, chiar cînd te asociezĭ cu falșificatoriĭ și escrociĭ cum a'ți fi făcut'o în atîtea rîdurĭ.

— —

Din Bîrlad ni se comunică moartea tînăruluĭ Ionel Cl. Davidoglu, fiul d-luĭ dr. Davidoglu. și elev la școală de ofițerĭ din Bucureștĭ.

Nenorocitul tînăr se îmbolnăvise de febră tifoidă și adus în Bîrlad a incetat din viață.

— —

D. Ferichide, ministrul de interne, a depus ierĭ pe birout camereĭ proiectele de legĭ prin care comuna Iași este autorizată a incheia contractele pentru tramvaiŭ și lumină electrică.

Broșura luĭ Bernard Lazare în chestiunea afacereĭ Dreyfus, va apare curînd, în traducere romînească, în editura librărieĭ David. I. Benvenisti, din Craiova. Prețul 1 leŭ 25.

OPINII ȘI REFLECȚII

VIITOR

Un statistician englez argotind asupra unor cifre trage încheierea „logică" — că în anul 2000 după Christos nu va maĭ fi în Europa sănătos la minte.

Astă-zĭ în Europa nebunia atinge 1 la 312 oamenĭ; numaĭ cu 40 de anĭ în urmă proporția era de 1 la 535—creșterea e enormă și cifrele sunt spăimîntătoare.

Ajunge-vor în adevăr civilizațiĭ europeĭ în starea aceasta în anul pomenit?

*

Tabloul e grandios!

Inchipuiți-vă masa toată de viețuitorĭ, barbați și femeĭ, dezbărați de lanțurile convențiilor și robiilor sociale; împrăștiați în plină voie, mîntuiți și neatîrnați.

Tot ce-ĭ leagă și-ĭ desleagă, tot ce-ĭ împacă orĭ îĭ dușmănește, tot ceĭ doare orĭ îĭ bucură, tot ce-ĭ înalță orĭ îĭ umilește, totul s'a risipit împrejur și n'a rămas de cît omul-om, omul ispășind marea vină a luĭ Prometeŭ, omul reintorcîndu-se poate la o *altă* formă de traiŭ, de cugetare, de voință și ideal.

*

Căcĭ nu e decît *o* formă a vieții în natură și de la dînsa noĭ ne-am îndepărtat tot maĭ mult, tot maĭ mult până am ajuns să nu ne maĭ recunoaștem, să nu ne maĭ înțelegem să nu ne maĭ stăpînim.

Cifrele statisticianuluĭ englez nu sunt ele dovada uneĭ marĭ anomaliĭ? Nu sunt ele demoströtoare că am tot mers împrăștiindu-ne, osebindu-ne și îndușmănindu-ne pînă ce ne-am oprit la împărțeala cea din urmă: sănătoși și smintiți, — două clase din care ce-a de-a doua se îmbogățește tot maĭ mult în dauna celeĭ dintăiŭ, răpindu-ĭ printr'un ndevarat proces de selecțiune, tot ce are maĭ de ales, maĭ de frunte, maĭ aproape de un închipuit ideal.

*

Marele tratat de cosmografie și poiezie al luĭ Flammarion se încheie cu un suggestiv tabloŭ care mi-a rămas lutipărit de aniĭ de școlarĭ cînd sorbiam eloquențele imaginĭ ale fantasticuluĭ scriitor.

Omul cel din urmă rămîne încremenit pe o stîncă, în apropierea măreĭ, prins în mijlocul plăcerilor vînatuluĭ orĭ a munceĭ, istovit de vlagă și *topit* de lipsa de lumină și căldură. El rămîne în loc, mort în mijlocul morțiĭ generale, ierburĭ, florĭ și arborĭ, totul a pierit în jurul luĭ iar în fața măreĭ nemărginită se va preface într'un bloc de ghiață încremenind milioane de vieți în sinul eĭ: moarte pretutindenĭ izvorită din moartea soareluĭ, tatăl vieței pe pămînt.

Așa se zugrăvia, suggestiv și frumos clipa din urmă a celuĭ din urmă viețuitor. Dar omenirea, pare-se, nu va avea răbdarea să aștepte clipa supremă a sfîrșituluĭ; ea nu va *înțelege* moartea nicĭ nu o va putea primi cu seninătatea datorită fatalității. Ci ea moare clipă cu clipă in propria sa viață și cugetare; ea se consumă în fosforscenta licăritoare a încordateĭ sale activități și își aprinde candela pe mormîntul febrileĭ și excesiveĭ gîndirĭ, neștiind să uzeze cu cumpătare de lumina darniculuĭ Soare care plînge cu raze, de asupra noastră gîndind că poate odată va lumina în zadar, că va stînge ființa toată a planeteĭ micĭ fără să-l adoare *un om* pînă în clipa cea de-apoĭ, fără să-l binecuvinteze că atîtea veacurĭ ne-a făcut să trăim.

Leandru.

ULTIME INFORMAȚII

Intr'un raport adresat prefectureĭ de județ, subprefectul plășeĭ Bahluĭ-Cărligătura insistă asupra destrăbălăreĭ care domină la primăria comuneĭ Popeștĭ.

Primarul, Gh. Roată, ar fi permis ca arendașiĭ să rădice recolta, înainte de a fi plătit arenda—fapt pentru care revocarea luĭ se reclamă.

*

La spitalul sf. Spiridon a sucombat primarul comuneĭ Brăeștĭ, G. Ionescu.

In sfîrșit cneazul și-a văzut visul cu ochiĭ.

Corespondentul nostru din Dorohoĭ ne comunică că ministrul de interne a admis numirea d-luĭ N. Gr. Nicolescu în postul de director al prefectureĭ, post ocupat aproape treĭ-zecĭ de anĭ de d. Popp. Prin uneltirele cneazuluĭ omul acesta a fost dat afară din slujbă tocmaĭ acum cînd era să iasă la pensie. Aŭ maĭ fost numițĭ d-niĭ: Cusen Dumitriu, secretar al consiliuluĭ general al județuluĭ Dorohoĭ; Florea V. Ilie, comisar în oraș și Ioan Vasiliu, șef de biroŭ în cancelaria prefectureĭ.

Camera s'a ocupat ierĭ de faptul de a ști dacă domniĭ G. Radu și L. Cosmovicĭ, ambiĭ profesorĭ suplinitorĭ la facultatea din Iașĭ, maĭ pot conserva mandatele lor de deputat.

Interpelarea s'a făcut de d. Delimarcu, deputat de Roman, care a maĭ arătat că d. Schina, primarul orașuluĭ Constanța, se află în aceeașĭ categorie.

După discuțiunĭ indelungate, la carĭ aŭ luat parte: miniștriĭ Haret și Ferechide, domniĭ Fleva, Epurescu, Radu, Morțun, Marghiloman ș. a. camera hotărește ca domniĭ Radu și Cosmovicĭ să rămăie deputați și retrage mandatul d-luĭ Schina.

Lucrurile aŭ ajuns ast-fel în consiliu comunal, încît fie-care consilier comunal dictează.

Reporterul nostru a fost de față la ședință, cînd un domn consilier apropiindu-se de conu Costache i-a zis: «orĭ puĭ chestiunea aceasta în discuție, orĭ mĕ retrag și numaĭ țineți ședință nicĭodată».

Halal situațiune.

Din Bărlad ni se comunică că în ziua de Lunĭ 17 Noembrie curent, ora 8 dimineța s'a simțit în oraș un violent cutremur de pămînt care a durat cîte-va secunde.

Moartea a secerat ierĭ noaptea pe profesorul distins al limbeĭ Romîne: Miron Pompiliu a murit.

O boală crudă a pus capăt, prea din vreme, unuĭ bărbat care a adus serviciĭ reale școaleĭ și literatureĭ. Școala este în doliŭ, căcĭ a pierdut un profesor fruntaș.

*

Medicii dădeaŭ toate speranțele pentru a salva viața luĭ Pompiliŭ. Complicația, de care ne îngrijeam, a intervenit, însă, ierĭ: suferindul a fost lovit de o tusă, care a produs o hemoragie internă abundentă. De cu zi încă Pompiliŭ 'și perduse conștiința, căzuse în delir și, la două ore, ierĭ noaptea trăise.

Miron Pompiliŭ s'a născut în Octombre 1848, în satul *Șteiŭ*, în Crișana, lîngă orașul Beiuș. In acest oraș și în Oradia-Mare el își a făcut studiile la liceŭ, iar literile le a urmat, parte în Iașĭ, parte în Bucureștĭ.

După terminarea cursurilor facultățeĭ, Pompiliŭ a fost numit profesor de romînă la școala centrală de fete din Iașĭ; a fost profesor la școala militară și la liceul Humpel, iar de la crearea liceuluĭ model, a ocupat catedra de limba romînă de acolo.

*

Acelaș rol mare pe care Pompiliu 'l ocupa în școală, 'l avea și în literatură. Membru al *Junimeĭ*, el a scris în *Convorbirele literare* o mulțime de poeziĭ lirice și criticĭ asupra cărților didactice.

Prima colecțiune de *Balade populare* se datorează luĭ Pompiliŭ. A compus și o *Antologie* iar în urmă a publicat, în colaborare cu d. I. Paul, cea maĭ complectă din toate cărțile de citire.

*

Inmormîntarea regretatuluĭ profesor se va face Sîmbătă la ora 1. Cortegiul va porni de la locuința defunctuluĭ, strada Sărărieĭ, 115.

Dureros mișcată de pierderea pe care familia a încercat'o, *Opinia* o roagă să primească cele maĭ sincere mîngăerĭ.

D. Ioan Petrescu, vechiŭ revizor școlar la Rîmnic-Sarat, a reluat catedra sa de institutor la scoala de băeți No. 2 din Păcurarĭ.

Cine sufere de insomnie or cît de veche și de rebelă ar fi și dorește să guste timp de cîte-va oare plăcerea somnuluĭ, să se ducă la Trib. Iași s. I și să asiste la procesul D. Neculcea cu N. Vuroș.

Să se grăbească însă căcĭ domnul P. Nițescu nu va maĭ pleda decît 2 zile.

Ministrul instrucțiuneĭ a cerut prefectureĭ să recomande două orfane spre a fi plasate în orfelinatul «Procopie Florescu».

D. avocat P. Th. Missir a plecat la Bucureștĭ în procesul d'intre comunitatea elină din Galați cu d. Bonachi

Procesul se judecă azĭ la casație.

*

S'a cerut declararea în stare de faliment a firmeĭ manufacturiere B. Iacovitz.

Tribunalul a menținut mandatul de arestare lansat contra falituluĭ H. Gelber.

*

Procesul comic d'intre d-niĭ Șișcală și Mohrus se judecă azĭ în apel.

Sesiunea consiliuluĭ județan s'a închis fără să se fi votat bugetul caseĭ pensiunilor județene.

Se crede că prefectul va cere convocarea consiliuluĭ în sesiune extraordinară pentru votarea zisuluĭ bŭget.

Mîne, Intrarea în Biserică, *atelierul nostru tipografie fiind închis*, Opinia *nu va apare.*

In ziua de 10 Decembre se va ținea licitație, în pretoriul prefectureĭ de județ, pentru acordarea dreptuluĭ de vînat, pe timp de 5 anĭ, pe moșiile statuluĭ: Cîrligu-Aroneanu, Rediul-Tatar, Rusenĭ, 7 oamenĭ cu sfîntul imaș Bîrnova și Buciumenĭ.

La secția I-a a curteĭ se va judeca mîne cererea făcută de erezii defunctuluĭ colonel Alcaz, pentru a scóte din giranța avereĭ pe d. N. Gane, președintele senatuluĭ.

Fiindu-ĭ rușine de a compare inaintea curțeĭ, unde i s'ar fi dovedit că incasa pe nedrept 50,000 leĭ anual, d. Gane s'a eschivat, făcînd să fie represintat prin d. avocat Ștefan Teodoru.

Direcția generală a C. F. R, a cerut telegrafic indicațiunĭ tuturor stațiunelor din circumscripția a VI-a de mișcare, secția Iași relativ la numĕrul de vagoane de cereale ce ar putea fi încărcate în ziua de 16 Noembre și exportate în străinătate.

Respunsuĭ arată că sunt 700 de vagoane de cereale ce ar putea fi imediat încărcate.

Iată cum sunt repartizate vagoanele: 60 vagoane la Dorohoiŭ, 200 la Botoșanĭ 45 la Ungurenĭ, 126 la Tîrgu-Frumos și 40 Iașĭ.

Ce e cu primarul?

Faptul de a ști dacă d. Gane, ales președinte al Senatuluĭ, va păstra saŭ nu și demnitatea de primar al Iașuluĭ —preocupă toate cercurile politice locale.

Nu există după lege incompatibilitate între cele două demnități, dar ceea ce nu împedică legea, împedică logica.

Ca prezident al Senatuluĭ, în vremurile turbure de astăzĭ, m aĭ ales, e aproape imposibil de admis ca d. Gane să păstreze ambele locurĭ.

Ziarele carĭ aŭ anunțat demisiunea domnuluĭ Gane, s'aŭ cam grăbit. Cine cunoaște pe fostul literat și actual comisionar de asigurărĭ contra pietreĭ, știe că d. Gane nu este omul sacrificiilor: el voește leafă și primește, se înțelege, demnitatea onorifică, drept supliment.

D. Gane va demisiona cu maĭ dragă inimă de la Senat — de cît de la primărie.

*

Chiar situația vine în sprijinul domnuluĭ Gane. Demisionînd de la comună —n'are succesor, căcĭ ar fi ridicul să susțiĭ că d. Tacu merită a fi primar al Iașuluĭ.

D. *Gane a ajuns așa dar să-și preumble naivitatea în două luntre: primar al Iașuluĭ și president al Senatuluĭ.*

POȘTA REDACȚIEI

D-luĭ *Al. G. Sîrbovicĭ.*—Rectificarea cuvenită am făcut-o noĭ singurĭ in numărul de erĭ al „Opinieĭ". Numele dv. a fost confundat cu acel de Sandovicĭ.

Telegrame din Streinătate

Afacerea Dreyfus

Paris 19 Noembrie

Figaro *se întreabă dacă scrisorile publicate nu vor deschide ochiĭ șoviniștilor.*

Esterhazy se apără spunînd că scrisorile ar fi falșificate după un sistem indicat de Emile Gautier într'o revistă științifică, care consistă în a scoate cuvinte din scrisorĭ adevărate, ale alipi și apoĭ fotografia.

Paris 19 Noembrie

L'Eclaire *publică un interview al luĭ Zolla, zicînd că posedă probe materiale de inocența luĭ Dreyfus. Dreyfus nu va remăne în închisoare; iau afacerea asupră-mĭ a adăogat Zola.*

Figaro *zice că maiorul Esterhazy recunoaște autenticitatea scrisorilor ce i se atribue afară de acea în care exprimă dorința de a fi căpitan de ulanĭ.*

Echo de Paris *crede că ancheta generaluluĭ Pellieux se va termina mîine.*

Paris 19 Noembrie.

„Radical", publică următoarea versiune în privința rezultatuluĭ cercetărilor: 1) că ministerul de războiu a fost mistificat de către un individ care a fabricat documente false, 2) că acest individ n'a lucrat direct cu ministerul 3) că persoana în chestie a avut complicĭ și 4) că doĭ agenți secreți intre carĭ și o femeie, au fost păciliți.

Paris 19 Noembrie.

«Aurore», prin Clémenceau, întreabă cine apără pe Esterhazy? Toată lumea cunoaște pe acest ofițer și numaĭ guvernul nu.

Paris, 19 Noembrie.

Artista despre care vorbește scrisorile luĭ Esterhazy, se numește Moutschanen. Ea refuză orĭ-ce destăinuire pentru moment.

Paris, 19 Noembrie.

Se desminte oficial că o confruntare ar fi avut loc între Picquart și Esterhazy, după cum au spus gazetele binevoitoare acestuia din urmă.

Gazetele spun că procesul scrisorilor n'are nicĭ o legătură cu tendința de revizuire a procesuluĭ Dreyfus.

Paris 19 Noembrie

Journal des Débats, **crede că în urma publicăreĭ scrisorilor luĭ Esterhazy se va da crezămînt acelor mărturiĭ carĭ eraŭ bănuite pînă acuma.**

Esterhazy, chemat la 2 ore d. a. la palatul comandamentuluĭ, n'a fost pus în libertate nicĭ pe la 9 seara.

Berlin 19 Noembrie.

„Reichstag." Discursul tronuluĭ relevează necesitatea desvoltăreĭ floteĭ de rezbel care nu ajunge să păzească coastele Germanieĭ în caz de evenimente belicoase. Se asigure dezvoltarea comerțuluĭ în străinătate și să protegeze pe supușiĭ germanĭ în streinătate.

Discursul anunță proectul de lege asupra sporireĭ marineĭ, codul penal militar și menționează trimiterea uneĭ diviziunĭ navale de debarcare în China.

La sfîrșitul dicursuluĭ împăratul Wilhelm invită pe deputați să-l sprijine pentru a păzi pe viitor onoarea imperiuluĭ.

Situația din Austria

Viena 19 Noembrie

Neue Freie Presse, *numește manifestările în contra cabinetuluĭ Badeni o zi istorică. Povestirea celor petrecute în Austria uimește. Pretutindene manifestațiĭ și excese, după cum în fie-care oraș prevalează o anumită națiune.*

Viena a fost teatrul unor grandioase manifestațiunĭ dar și a unor marĭ ciocnirĭ. Toată lumea a primit cu bucurie căderea luĭ Badeni, afară de naționalitățile Cehe, Polone etc.

Universitatea a fost deschisă astă-zĭ în urma schimbăreĭ situațeĭ și rectorul exprimă convingerea că studențiĭ vor fi liniștiți.

Marĭ manifestațiĭ se anunță din Ausée, Brün, Graz, Linz, Salzburg, Praga, Toplitz și Lemberg.

In Carlsbad o mare manifestație cum nu s'a văzut din 1848.

Viena 19 Noembrie

Se dă ca sigură următoarea listă ministerială: Gautsch, ministru președinte; Dr. Franz Klein, ministru justițieĭ; Baron Latour, instrucție; Marchis Bacquehem, ministrul comerciuluĭ; Baron Pininski, ministru Galițieĭ.

Londra 19 Noembrie

O furtună violentă a izbucnit noaptea trecută; a fost urmată de fluxul cel maĭ mare ce s'a văzut în Englitera de 30 de anĭ. Pagubele sunt marĭ maĭ cu deosebire pe coasta vestică.

Arsenalul și cazarma Woolwich aŭ fost inundate.

Stabilimentul maritim din Margate a fost luat de apă: *șapte corăbiĭ aŭ perit echipagiile lor pe coasta Norfolk.*

Multe corăbiĭ s'aŭ scufundat pe coasta Yorkshure.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ. Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Dr. C. MICLESCU

OCULIST-OPERATOR

s'a mutat în str. Unirea, 6.

Consultațiunĭ orele 2—4 p. m

E. MAZLÂM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

Dr. N. ȚURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultațiĭ de la 2—4 p. m.

A APĂRUT

Calendarul „DACIA“

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

Agenţia Teatrală
28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

A. G. DABIJA
AVOCAT
S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

D. S. IONESCU
FRISER - PARFUMER
Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII
NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ
(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ
preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ
1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille,* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureţtĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pânza şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Şarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Şarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA“, Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 169. EDIŢIE EXTRAORDINARA IAŞ—22 Noembre 1897

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

10 BANI NUMARUL 10 BANI NUNARUL

VOTUL DE BLAM

Vot şi rĕsvot

— —

Iuţeala ameţitoare cu care se rostogolesc, în capitală, evenimente politice a căror importanţă este evidentă, nu ne îngăduie răgazul zilelor de sĕrbătoare.

A trebuit să apărem şi azĭ pentru a ţine pe cetitorĭ în curent de mersul boaleĭ care roade temelia guvernuluĭ şi a partiduluĭ liberal.

Şi cu atît maĭ mult eram ţinuţĭ la sacrificiul acesta, cu cît, cu începere de azĭ, am organizat un serviciŭ telegrafic care se ne pue zilnic şi pe larg în cunoştinţă de tot ce se petrece maĭ important în ţară şi în străinătate.

In douĕ zile consecutive, Mercurĭ şi Joĭ, guvernul a fost de douĕ orĭ pus în eşec.

Mercurĭ se discuta chestiunea de a se şti dacă d-niĭ Leon Cosmovicĭ şi Iorgu Radu, deputaţĭ din majoritate, pot continua a deţine mandatul cu toate că suplinesc catedre retribuite de stat.

Şi guvernul, după desbaterĭ lungĭ şi tîrgueli ruşinoase- abia a putut întruni, pentru deputaţiĭ sĕĭ, atîtea voturĭ cîte eraŭ necesare pentru pentru ca un om cu demnitate să'şĭ dea demisia.

Acesta e primul eşec. E adevĕrat că guvernul, simţind dispoziţia Camereĭ, n'a îndrăsnit să ia pe faţă poziţie în această chestiune. Dar tot aşa de adevĕrat e că Adunarea fiind continuŭ în aceiaş dispoziţie, guvernul continuu va fi timoros şi continuŭ se va feri de a se afirma.

Cu astfel de majoritate nu se poate guverna — abia dacă se pot da reprezentaţiĭ la circ.

Dar dacă Mercurĭ colectivitatea a scăpat prin urechile aculuĭ, în şedinţa de Joĭ a fost de a binele pusă în minoritate.

Se făcea alegerea comisiuneĭ de respuns la mesagiul tronuluĭ.

Candidaţĭ eraŭ d-niĭ Nacu, C. F. Robescu, Stelian, Corbescu, Em. Costinescu, Porumbaru şi Palade.

Opoziţia n'a pus candidaţĭ, dar pentru a se numera pe faţă cu guvernul, a hotărît să voteze alb.

Şi ştiţĭ ce s'a întîmplat?

Nicĭ un candidat n'a întrunit majoritatea!

D. Nacu, vice prezidentul Camereĭ şi d. C. F. Robescu, primarul capitaleĭ, abia aŭ întrunit cîte 54 de voturĭ—pe cînd buletine albe aŭ fost 57.

După acest rezultat dezastros s'a dat cu piciorul în Regulamentul Camereĭ şi s'a resvotat dar 57 contra 54 e dovadă indelebilă că cucuvaia 'şĭ a făcut deja cuib pe streşina consiliuluĭ de miniştri.

Colectivitatea a ajuns în aşa hal, în cît mîine, de şi moare prematur, toată lumea va găsi că a trăit prea mult—aşa de sbuciumată 'ĭ a fost viaţa.

LAMURIRE

Cititoriĭ aŭ observat o nepotrivire de cifre la numĕrul voturilor exprimate cu prilejul alegereĭ comisiuneĭ de respuns la mesagiul Coroaneĭ.

Aŭ luat parte la vot 113 deputaţĭ.

Aŭ votat *pentru* comisie 54 şi *alb* 57.

Fac, prin urmare, 111 voturĭ.

Unde sunt cele-l-alte?

Iată-le:

Pe cînd se despoia scrutinul, prezidentul citea buletinele. Pe cele albe le punea într'o urnă şi pe cele nominale într'alta. La un moment, se observă că prezidentul examinează douĕ buletine, apoĭ, fără să le citească, le motoleşte şi le aruncă jos fără să le citească tare.

Ştiţĭ ce scria pe aceste buletine? *Jeszensky.*

Astfel se lămureşte nepotriveala de cifre, şi se invederează popolaritatea d-luĭ Sturdza, care, fără să'şĭ fi pus candidatura, a întrunit, totuşĭ, douĕ voturĭ.

Limpezirea Situaţieĭ

Cele petrecute în şedinţa de ĭerĭ a Camereĭ a lămurit situaţia guvernuluĭ. Cu toate umilinţele d-luĭ Sturdza, cu toate concesiile colectiviştilor, împăcarea nu s'a putut face. Aurelianiştiĭ nu se maĭ învoesc acum cu jumătate din beneficiĭ, ci, văzînd slăbăciunea d-luĭ Sturdza, vor totul saŭ nimic.

D. Sturdza, la rîndul seŭ, pricepînd că ceea ce'ĭ cer disidenţiĭ nu este împăcare ci o abdicare de la trebile publice, s'a hotărît la măsura extremă: orĭ remîne singur la putere, orĭ..... se duc cu toţiĭ.

Şi alternativa e numaĭ de formă. Guvernul se va retrage, şi cu el întreg partidul.

Incurcatura din Cameră anunţă o schimbare de regim, nu o schimbare de minister.

VOTUL DE IERI

— —

CAMERA

Şedinţa de Joĭ 21 Noembrie 1897.

Prezidează d. Take Giani.

La ordinea zileĭ alegerea comisiuneĭ de respuns la mesagiu. Pe lista propusă de majoritatea guvernamentală figurează d-niĭ: Nacu, Em. Costinescu, C. F. Robescu, Porumbaru, Stelian, Corbescu şi Palade.

Votanţĭ 113.

Prin urmare, majoritatea absolută era de jumătate, adică 53½ plus unul, decĭ inevitabil 54½, ceea ce nu se poate.

Aşa dar, cel puţin 55 de voturĭ erau strict necesare spre a forma majoritatea.

Din ceĭ 7 membriĭ aĭ comisiuneĭ, numaĭ 5 au întrunit un oare care numĕr de voturĭ, dar nicĭ unul majoritatea reglementară de 55, începĕnd cu d. Nacu care a avut cele maĭ multe: 54, şi sfîrşind cu cel de al cincelea. care n'a avut de cît 46 de voturĭ.

Totuşĭ, d-niĭ Nacu, Costinescu, Stelian, Corbescu şi Robescu, aŭ fost proclamaţĭ aleşĭ, iar d-niĭ Paladi şi Porumbaru au rămas în balotagiu.

Proclamarea aleşilor de către preşedinte este intimpinată cu protestărĭ şi vociferărĭ asurzitoare.

D. Fleva cere ca voturile albe să se considere ca exprimate, cerere la care d. preşedinte se împotriveşte afirmînd că glăsuirea regulamentuluĭ, e contrarie acesteĭ teoriĭ.

Se propune, ca pentru alegerea celor doĭ membriĭ carĭ să complecteze comisiunea de 7, să se proceadă cu apel nominal, ceea ce se şi admite.

O vie agitaţie domneşte în Cameră. Aurelianiştiĭ şi Fleviştiĭ au votat alb şi propunerea alegereĭ celor 2 cu apel nominal este primită cu viĭ protestărĭ, şi un imens numĕr de deputaţĭ declară că un asemenea vot este *ilegal.*

Totuşĭ votarea începe şi continuă în mijlocul unuĭ mare tumult.

Deputaţiĭ guvernamentalĭ încunjură banca ministerială unde stau foarte *opăriţĭ* d-niĭ Stolojan, Haret, Brătianu şi Cantacuzino, şi cer să li se lămurească cum trebue să să voteze.

De astă dată prezidează d. Nacu, d. Giani silit fiind de oare care bănuelĭ aĭ ceda locul. La acest al doilea scrutin ese d. Paladi şi Porumbaru cade, alegîndu-se în locul seu pe d. Cociaş.

In mijlocul uneĭ discuţiĭ foarte viĭ şi unuĭ zgomot care face desbaterile imposibile şedinţa se ridică şi Camera ia vacanţă pînă Lunĭ.

Dizolvarea se impune

— —

Scenele cari s'aŭ desfăşurat alaltaieri seara, în plină şedinţă publică, aŭ dovedit că consiliul nostru comunal se compune d'intr-o adunătură de oameni, cari, nu că pun interesele lor maĭ presus de acele ale obştieĭ, dar carĭ n'aŭ în vedere de cît interesele lor şi nimic alta.

Cu ocaziunea uneĭ propuneri fără de importanţă osebită, destrăbălarea de la sfatul nostru obştesc a fost dată pe faţă şi noĭ am văzut-o în toată oroarea ieĭ.

Consilieriĭ s'aŭ denunţat din propriul lor oficiu. Pentru faptul că părintele Vereanu, nevoind să ţie seamă de legăturile de prietenii *ale unuĭ alt consilier, ale domnului Ghica, acesta a promis părintelui că nu va respecta nicĭ el „legăturile de amiciţiĭ" ale acestuia.*

Focul s'a comunicat de la un consilier la altul şi din vorbe şi ameninţări a reeşit, clar la lumina zileĭ, că actualul consiliu nu ie de cît o societate de asigurare mutuală — din respect pentru primar, se vede — o societate în care consilieriĭ fac schimb de hotărîri. In asemenea împrejurări, teama administraţieĭ comunale de a da cont asupra chestiunei financiare se esplică cu uşurinţă. Amiciţiile, *la cari consilieriĭ Vereanu şi Ghica aŭ făcut aluziĭ, trebue să fi fost foarte costisitoare.*

Dar întru cît un oraş întreg are el datoria de a menaja astfel de prietiniĭ?

Dizolvarea consiliuluĭ se impune, dacă guvernul actual nu voieşte ca amiciţiile liberale de la Iaşi, să aducă după ele falimentul total al comunei noastre.

Dreyfus - Esterhazy

Borderoui fatal.—Dreyfus in fiare. — Culpabilitatea.—Alte complicaţiunĭ.

Bordoroul despre care s'a vorbit atîta şi pe baza căruia Dreyfus a fost condemnat, a apărut, reprodus în fascimile, în ziarul «Figaro». Alăturĭ este reprodusă tot în faximile, scrisoarea luĭ Esterhazy, care datează din aceeaşĭ epocă (1894).

«Figaro» invită publicul de a constata identitatea perfectă a celor 2 scrisorĭ. Din ziua publicăreĭ borderouluĭ, Esterhazy şi-a schimbat felul de a scrie. Majusculele, maĭ ales, apar cu totul schimbate în scrisoarea actuală a fostuluĭ maior.

Afară de acestea, «Figaro» observă pasagiul din borderou în care se spune «eu plec la manevre». La acele manevre a participat, însă, Esterhazy, nu şi Dreyfus.

*

In aceste timpurĭ de agitaţiunĭ, acela care sufere cumplit, ie tot Dreyfus.

Pe cînd toţĭ presupuşiĭ sînt lasaţĭ în libertate, guvernul, în faţa curentelor, are grija că Dreyfus ar putea dispărea: fostul căpitan a fost pus în fiare. In această stare el este ţinut în tot timpul nopţeĭ, pînă la crăpatul zileĭ.

*

«Echo de Paris» susţine din nou vinovăţia luĭ Dreyfus.

Ziarul acesta ar avea dovezĭ flagrante despre aceasta. Persoana care a dat borderoul ministeruluĭ de resbel, ar fi o persoană de încredere, care s'ar afla şi azĭ în serviciul poliţieĭ.

IAR D. GANE

— —

«Epoca», într'un remarcabil articol de fond, judecă ast-fel pe d. Gane şi alegerea sa ca preşedinte al senatuluĭ:

Aceasta este faţa lucrurilor. Reversul, sau maĭ drept dosul, e teribil. Dosul lucrurilor este alegerea d-luĭ N. Gane la prezidenţia Senatuluĭ, este ridicarea la demnitatea pe care maĭ înainte o ocupase un George Cantacuzino, un D. Ghica, a unuĭ om absolut nul, a unuĭ om de afacerĭ, a unuĭ agent de societăţĭ de asigurare, a unuĭ girant de moşteniri, a uneĭ persoane lipsite cu totul de simţul moral.

Retragerea d-luĭ Stătescu însamnă lovitura. Alegerea d-luĭ N. Gane ca preşedinte, înseamnă căderea, căderea ruşinoasă a partiduluĭ.

De altminteri acest om a jucat totd'auna rolul de cioclu al guvernuluĭ liberal.

Cînd Ion Brătianu, în 1888, nu maĭ ştia pe cine să ia în minister pentru a duce agonia încă cîte-va zile, la N. Gane s'a adresat. Fie-care îşĭ aduce aminte ce grotesc şi lugubru spectacol ne-a prezentat ultimul guvern al luĭ Ion Brătianu, cînd am văzut pe un Gane aşezînda-se pe banca miniśterială alăturea cu bietul Tache Giani şi alţĭ comparşĭ, adunaţĭ la întîmplare.

Astă-zĭ, guvernul şi partidul liberal, pentru a putea muri în aceleaşĭ condiţiĭ ca la 1888, recurge din nou la acelaşĭ N. Gane de ridiculă memorie pentru a face din el preşedinte de Senat.

Este logica lucrurilor cu colectivitatea: Faţa, Stătescu; dosul, N. Ganea. Faţa a dispărut. N. Gane devine faţă.

Perfect!

INFORMAŢII

— —

Studenţiĭ universitarĭ sunt convocaţĭ pentru astă-zĭ, vinerĭ, ora 7 jumătate seara, pentru a discuta asupra ţinuteĭ lor în chestia agitaţiuneĭ evreeştĭ. Este probabil că studenţiĭ vor trimite o delegaţiune la întrunirea de duminică a studenţilor din capitală—în semn de solidaritate.

— —

La 24 a. c., se va judeca la curtea secţia I-a, apelul făcut de Niculescu şi Miteanu, foştĭ exploatatorĭ aĭ pădureĭ Dolftana, condamnaţĭ la cîte 5 anĭ închisoare pentru bancrută frauduloasă.

*

In aceeaşĭ zi tribunalul secţia II-a va relua procesul fostuluĭ intendent comunal, G. Smîdu.

— —

Ierĭ s'a autentificat, de către tribunalul Ilfov, actual constitutiv şi statutele *Băncei Poporuluĭ.*

Se ştie că preşedinte al consiliuluĭ de administraţie al noueĭ băncĭ e d. dr. C. Istrati, iar director d. Chr. Staĭcovicĭ.

— —

Epoca este în poziţiune de a afirma că guvernul, prin intermediul d-luĭ Carada, continuă să trateze cu casa Bleichröder, din Berlin, pentru contractarea unuĭ imprumut de 30 milioane.

D. Carada va pleca în curînd la Berlin pentru scopul acesta.

— —

Frigurile tifoide aŭ isbucnit cu furie, şi în oraşul Buzeŭ, unde s'aŭ închis deja toate şcoalele.

— —

Studenţiĭ romînĭ, serbĭ şi slovacĭ, din regatul unguresc, lucrează la un memoriŭ care se sergească drept rĕspuns la scrisoarea deschisă a rectoruluĭ universităţeĭ din Buda-Pesta asupra situaţieĭ naţionalităţilor.

— —

Joĭ după amiază, la orele 3, a avut loc, în sala consiliuluĭ comunal de la primăria capitaleĭ, ceremonia căsătorieĭ civile a d-luĭ locotenent Şerban Cantacuzino, fiul d-neĭ şi d-luĭ G. Gr. Cantacuzino, fost preşedinte al Senatuluĭ, cu d-ra Ecaterina G. Sturdra, fiica d-neĭ şi d-luĭ George A. Sturdza-Miclăuşanu.

A oficiat d. C. F. Robescu, primarnl Capitaleĭ.

Martoriĭ mireluĭ aŭ fost d. general G. Manu şi d. Gr. Cantacuzino, directorul general al teatrelor. iar martoriĭ mireseĭ d. Dimitrie A. Sturdza, preşedintele consiliuluĭ de miniştri, şi d. George A. Sturdza, tatăl mireseĭ.

Numeroasa asistenţă se compunea din tot ce înalta societate bucureşteană numără maĭ distins.

De la oarele 4 până la 7 seara a avut loc o recepţiune în saloanele d-neĭ şi d-luĭ G. Gr. Cantacuzino.

Căsătoria religioasă a distinseĭ perechĭ va avea loc Duminecă, la 23 Noembre, la orele 9 seara, în biserica Sf. Spiridon.

— —

Lumina electrică la Iaşĭ

Cancanurile.—Ce face Schucket.—Instalarea lucrărilor.—Conu Iorgu radios.

Ziarele sosite ierĭ din Bucureştĭ vestesc că proiectul de concesiune a lumineĭ electrice a fost depus pe biurourile camereĭ.

Văzînd repegiunea cu care se pune în discuţiunea camereĭ proiectul, societatea continentală din Nürenberg a şi trimis în Iaşĭ un inginer şi pe reprezentantul societăţeĭ la Bucureştĭ d. Schuckert. Inginerul Maxim—acesta e numele trimisuluĭ societăţiĭ—are misiunea de a stabili locurile unde se vor zidi clădirile pentru instalaţiune, uzinele, etc., precum să şi oferteze pe la particularĭ pentru un angajament de iluminare.

***

La timp am vorbit noĭ despre şicanele ce se făceau numiteĭ societăţĭ din partea d-luĭ Tacu. La urma urmeĭ reprezentantul societăţeĭ a convenit la pretenţiunele d-luĭ Tacu, căcĭ în orĭ-ce caz era în favoarea societăţeĭ din moment ce este un articol în contract prin care se spune că comuna are drept să sequestreze veniturile ultimilor cincĭ anĭ, în caz dacă îĭ se par că lucrările nu sînt bine întreţinute.

Introducerea cabluluĭ subteran coastă ce e dreptul un jumătate milion maĭ mult dar scuteşte de multe necazurĭ în urmă.

***

Toate bune. Proectul va trece prin cameră, lucrările vor începe, dar se va întîmpla un lucru foarte.... desplăcut pentru comună.

Or unde ar încerca să instaleze usinele şi atelierele—şi aceste instalaţiunĭ trebuesc făcute în Marte—nu este apă.

Ast-fel chiar dacă toate voturile şi hotărîrele sunt favorabile introducereĭ luminei electrice în Iaşĭ, totuş.... probabil că nu vomavea aşa de curînd lumină electrică.

— —

Din ce în ce maĭ rĕŭ

Ştirile ce ne vin din Bucureştĭ asupra situaţieĭ sunt atît de defavorabile mersuluĭ înainte al regimuluĭ colectivist în general, şi al guvernuluĭ d-luĭ Sturza în special, încît e peste putinţă ca, maĭ curînd chiar de cît ne aşteptăm, să nu pocnească *beşica.*

Tratativele dintre disidenţĭ şi guvernul ocultei sunt cu desevîrşire rupte şi resboiul a început.

Primele focurĭ aŭ plecat din tabăra nemulţămiţilor, sub forma voturilor date în chestia profesorilor suplinitorĭ, lefegiĭ şi deputaţĭ în acelaş timp, şi maĭ cu samă cu ocazia alegereĭ comisiuneĭ de respuns la mesagiu.

De şi focurile opoziţieĭ au fost deocamdată numaĭ nişte *cartuşe oarbe,* totuşĭ demonstraţia aceasta a băgat *în toţĭ speriaţiĭ* pe guvern.

Incordarea de relaţiĭ dintre Dimitrie Sturza şi aurelianiştiĭ s'a înăsprit şi maĭ mult cu ocazia uneĭ întrunirĭ intime ţinută la d. Palade, în ajunul votuluĭ din urmă, adică Mercurĭ sara.

La această consfătuire au luat, între alţiĭ d-niĭ Gogu Cantacuzino, Take Protopopescu, Leca, N. Gane etc. Conform lozinceĭ dată de şef, s'a hotărît că nicĭ o altă formaţiune de guvern de cît cea de sub prezidenţia d-luĭ Sturza să nu fie admisă: iar dacă d-sa ar fi silit de împrejurărĭ să demisioneze, atuncĭ întreg partidul trebue să se retragă de la putere.

Aceasta a îndîrjit pînă la paroxim pe aurelianiştĭ, şi eĭ au deschis din nou lupta, atît prin *Drapelul,* care în numărul de ierĭ

califică votul în privința deputaților salariați un vot ilegal și nu ca precedent nenorocit, cît și în Cameră.

Se dă ca sigur că d, Em. Costinescu, pus pe listă de guvernamentalĭ ca să atragă voturile aurelianiste, va demisiona din comisiunea pentru respuns la mesagiul tronuluĭ.

D-niĭ Lascar și Șendrea aŭ declarat de asemenea că vor demisiona din vice prezidența Camereĭ.

Debandada se întinde, decĭ mereu.

— —

Toțĭ deputațiĭ și senatoriĭ aurelianiștĭ, flevištĭ și opoziționištĭ de orĭ ce nuanță, carĭ aŭ moșiile amanetate la creditul fonciar rural, aŭ fost zilele aceste somațĭ să'șĭ achite ratele arierate, și avizațĭ că în caz contrariŭ li se vor vinde moșiile:

Se știe că prețedinte al aceluĭ Credit e d. Dim. Sturdra, iar sub-director d. Take Protopopescu, care e purtat pe la conciliabulele și întrunirile publice spre a nota pe recalcitranțĭ.

— —

Asociațiunea generală a studenților universitarĭ s'a întrunit alaltă-erĭ în Bucureștĭ și a votat, cu privire la atitudinea ziaruluĭ *Lumea Nouă*, următoarea.

MOȚIUNE

„Considerînd că „Lumea Nouă" e un organ ce se susține prin banĭ ovreieștĭ și ca atare nu poate scrie de cît în sensul părerilor lor.

Decide:

A nu maĭ interveni la numita gazetă, a o desconsidera precum merită, și a căuta prin mijloace domne și cinstite, să lupte în această chestiune vitală a rominismuluĭ, fără preocupare de zisele carĭ n'aŭ alt temeiŭ de cît patima și banul."

— —

D. Stătescu este atît de ocupat cu intrigile contra guvernuluĭ, încît nu s'a presintat ierĭ la procesul d'intre comunitatea elină și d. Bonachi. Curtea de Casație, care trebuia să judece ierĭ acest proces, în secțiunĭ-unite, a amînat cauza.

— —

Trupa care însoțește pe d-na Josset se compune din d-niĭ: *Norball*, de la teatrul Déjazet; *Vois*, de la Vaudeville; *G. Barnier*, de la Variété; *Sabatier*, de la Menus-Plaisirs; *Préval*, de la Gymnase, și *Prika*, de la Bouffes-Parisiennes; —și din d-nele: *Carlix*, de la Vaudeville; *Victorin*, de la Gymnase; *Maury*, de la teatrul Cluny și *Marty*, de la *Renaissance*.

— —

A doua secțiune a curțeĭ judecă în acest moment acțiunea d-luĭ G. Scorțescu prin care cere ca d. Gane, prezidentul senatuluĭ, să fie scos din giranța avereĭ defunctuluĭ E. Alcaz.

Reclamantul se apără singur —iar prezieentul maturuluĭ corp este reprezintat de d, Teodoru.

Vom face mîne o dare de seamă complectă a procesuluĭ.

NOTE TEATRALE

„LES RANTZAU"

— —

E. Chatrian este cunoscutul autor al «Zidaruluĭ Leșesc»—care a făcut cînd-va «senzație» pe scena noastră și pe scene străine: hypnotismul era la modă și publicul se ținea... să nu doarmă.

Les Rantzau este una din cele maĭ sarbede piese ce s'a jucat vre-odată la comedia franceză: de aci e lesne de văzut ce căutare putea să aibă în teatrul nostru. Un amestec de teatru și lirism, de Hennequin și Vacquerie, de cîntec și de opium.

Cu toate acestea jocul n'a lasat mult de dorit și de admirat curajul actorilor noștri și e răbdarea de a învăța—fie chiar pe jumătate—nesfîrșitele replicĭ și dialogurĭ care vor muri odată cu sfîrșitul spectacoluluĭ: de altmintrelea piesa de aseară e una din acele care cad înainte de căderea cortineĭ.

*

Cu toată ingratitudinea roluluĭ d-na Pruteanu a știut să fie admirabilă. Ca figură, d-sa e o rară apariție și a smuls o unanimă admirație cînd, fată tînără și îndurerată, a apărut cu mersul legănat, duioasă la vorbă, cu ochiĭ înlăcrimațĭ și purtînd un val de păr negru rîsipit pe albul rochieĭ de fecioară.

D-ra Costișanu și-a dat silința să-șĭ acomodeze rolul maĭ mult de cît se potrivea d-sa roluluĭ: strengăria și volubilitatea îĭ convin escluziv—pe scenă firește... S'a remarcat de astă dată și d-ra Brah al cărĭĭ *gen* nu s'a desvăluit încă publiculuĭ. Sperăm să-ĭ putem aduce laude de îndată ce i se vor încredința rolurĭ de oare-care importanță.

*

Rantzau-tatăl, a fost interpetat de d, Dragomir cu sentiment și pricepere. Cu deosebire a fost aplaudat în scena de la sfîrșitul actuluĭ al doilea, între tata și fiică—d-na Pruteanu.

Rolurĭ de seamă aŭ fost ținute de d-niĭ Popovicĭ-junior și d. Petrone: acesta din urmă unul din tineriĭ care se *remarcă*. Domnul Popovicĭ, cu toată corectitudinea obicinuită, a făcut să se *simtă* lungimea tiradelor di actul IV.

E de prezis însă că piesa nu se va maĭ repeta, față cu rezultatul material al seriĭ: o singură lojă era ocupată și foarte puține staluri. Cu toate acestea orchestra d-luĭ Cirillo cîntă admirabil în antracte și sala e splendid luminată....

L.

Mîne seară sămbătă beneficiul d-luĭ *Rădulescu-Mariu*, «Soacră-mea?!» din repertoriul vechiuluĭ teetru național. Comedia e foarte de haz.

Telegrame din Streinătate

— —

Viena 20 Noembrie

Ministerul s'a compus ast-fel: Dr. Paul Gautsch, ministru prețedinte și la interne.
Baron Zeno, la agricultură.
Dr. Heinrich v. Wittek, la drumurile de fer,
Dr. Eugen Böhm, la finanțe,
Baron Baillet de Latour, la culte și instrucție.
Dr. v. Koerber. la comerciu,
Dr. v. Ruber, la justiție.

Paris 20 Noembrie.

In urma votuluĭ de ierĭ al Senatuluĭ, d. Darlan și-a dat demisia cu cu toate insistențele colegilor săĭ. — D-nu Méline a fost însărcinat cu interimul justițieĭ.

Paris, 20 Noembrie.

Din cercetările generaluluĭ Pellieux rezultă în mod neîndoelnic că scrisorile publicate de „Figaro" sunt ale luĭ Esterhazy.

Paris 20 Noembrie.

In «Aurore», Clémenceau vorbia de un mare funcționar care apară pe Esterhazy. «Figaro», spune în numărul să de astă-zĭ că ia asupra luĭ să dovedească pe protectorul luĭ Esterhazy.

«Jour» aduce în această discuțiune numele generaluluĭ Boideffre.

Londra 20 Noembrie

După furtuna de astă-noapte fluxul a înaintat cu o pntere cum nu s'a maĭ văzut de 30 de anĭ. Pagubele sînt enorme.

Kaiserlantern 20 Noembrie,

O explozie de grisou s'a produs în puțurile din Frankenholz lîngă Hamburg. — Sînt 30 de morțĭ și 40 de rănițĭ.

Viena 20 Noembrie.

Noiĭ miniștriĭ depunînd jurămînt, aŭ fost primițĭ în corpore de împăratul Frantz-Iozef. D-nu Gautsch a fost primit apoĭ în audiență particulară.

ULTIMA ORĂ

— —

TELEGRAME

(Serviciul special al „Opinieĭ")

Situația Guvernuluĭ

Bucureștĭ, 21 Noembre

Camerile luînd vacanță până lunĭ, situația rămîne până atuncĭ în încurcala în care se află.

Guvernamentaliĭ, îngroziți de votul de ierĭ, 'l esplică astfel: era o lovitură neașteptată pe care aurelianiștiĭ aŭ dat-o guvernuluĭ. Flevištiĭ și ceĭ treĭ deputațĭ conservatorĭ prezențĭ aŭ votat în sensul aurelianiștilor. Votul a fost secret, rĕsvotul, însă, s'a făcut cu apel nominal. Numaĭ astfel se esplică de ce la primul vot eraŭ 54 voturĭ și la apelul nominal 75.

Bolnavul Stătescu

Bucureștĭ, 21 Noembre.

Fostul prețedinte al senatuluĭ, d. E. Stătescu, care s'a retras sub pretextul de boală, intrighează necontenit în contra guvernuluĭ.

D. Stătescu voiește puterea cu orĭ ce preț, într'o combinațiune din care d. Sturdza să lipsească.

In cercurĭ guvernamentale se dă ca probabil un minister Stătescu.

Aurelianiștĭ și Sturziștĭ

Grupul de la Drapelul **este împărțit în două tabere: una este pentru împăcarea cu d. Sturdza, în niște condițiunĭ pe care acesta nu le poate primi—a doua tabără —care este și maĭ numeroasă—** *nicĭ nu voiește să audă de numele luĭ Sturdza: nicĭ ca șef al partiduluĭ, nicĭ ca ministru.*

Votul de incredere

Intreaga situație se va lămuri în ședința de lunĭ a camereĭ, cînd guvernul va cere un vot de incredere.

Pînă atuncĭ credința că parlamentul va fi disolvat și că d. Stătescu va forma noul cabinet—persistă.

*

Paris 20 Noembrie ora 2 noapte.

Patrie **crede că în ultimul moment susținătoriĭ luĭ Dreyfus vor publica noĭ documente senzaționale.**

Fotografia „Chaland"
Str. Lăpușneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya
Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică și preturĭ convenabile.
Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Dr. C. MICLESCU
OCULIST-OPERATOR
s'a mutat în str. Unirea, 6.
Consultațiunĭ orele 2—4 p. .m

A apărut
în editura tipografieĭ „DACIA"
Preistoria și Popoarele Arice
de Gr. C. Buțureanu *pentru trebuința elevilor de Licee, școlĭ Normale Seminariĭ etc.*
Prețul 75 banĭ exemplarul.

Dimitrie Greceanu
Avocat
Strada Asachi

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la şoşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine"* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames"*, *„Les petites Gravures"* şi *„La Confection"*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

---

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

De vînzare

Casile din str. de Sus No. 71, compus-din un salon, două odăĭ, un vitraj bucătărie şi pivniţă, casile No. 25, un antret, un salon, două odăĭ, o bucătărie, o sufragerie şi pivniţă.

A se adresa la d. Gh. Smîdu, str. Serărie No. 129.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA"

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ" „GENERALA" *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala"** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala"** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala"** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala"** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA" maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ"** din Brăila, la Succursala din Bucureţtĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Dimineaţa şi Seara

CALDE DIN CUPTOR

CHIFLE, FRANZELE, COZONACĬ, PRAJITURI

Crafle, Turtă dulce, Posmacĭ etc.

LA

strada de Sus 168 **FERD. SZAKMAY** strada de Sus 168

Premiat de două ori cu medaliĭ de aur

E. MAZLÂM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

Dr. N. ŢURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultaţiĭ de la 2—4 p. m.

Iaşĭ, — „Dacia" Tipografie Editoare

ANUL I No. 170 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — DUMINICĂ 23 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe şi streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Preşedintele Senatuluĭ Condemnat

AGONIA COLECTIVITĂŢIĬ

Societatea de ajutor mutual, căreia printr'un eufemism riscat 'ĭ se zice partid liberal, a ajuns într'o stare chaotică.

Nu se maĭ ştie unde se găseşte puterea.

D. Sturdza se şterge, majoritatea se eschivează şi izanfiĭ partiduluĭ o duc într'o ceartă permanentă.

Şi cînd crezĭ că se drege, tocmaĭ atuncĭ se strică situaţia.

Socotiam că după şease lunĭ de tîrguelĭ, ocultiştiĭ se vor fi împăcat, în fine, cu aurelianiştiĭ, şi că cel puţin a treia sesiune parlamentară va pierde caracterul de sălaş ţigănesc pe care l-aŭ avut adunările anterioare. Dar, nu. Colectiviştiĭ nu se pot înţelege de cît pentru a face rĕŭ — îndată, însă, ce e vorba de o împreună lucrare pentru propăşirea ţăreĭ, fie care naţional-liberal formează un partid.

Şi în balamucul acesta, arbitrul suprem al situaţieĭ era, pînă dăunăzĭ, d. Aurelian. Nu era combinaţie din care să fie exclusă această necunoscută celebritate.

A trebuit să intre în scenă bolnavul închipuit, pentru ca amintirea d-luĭ Aurelian să înceteze, un moment, de a obseda pe preşedintele consiliuluĭ de miniştri.

Dar verdea apariţie a d-luĭ Stătescu a fost trecătoare. Abia a întrerupt tratativele de împăcare cu aurelianiştiĭ, şi d. Sturdza s'a trezit că preşedintele Senatuluĭ îşĭ dă demisia.

De acum, prezidentul consiliuluĭ de miniştri a rămas fără Aurelian, fără să 'şĭ fi asigurat concursul luĭ Stătescu — ca Cilibi Moise, care avea, la sf. Dumitru, două case: una, de unde nu 'l lăsa să plece, şi alta, unde nu 'l lasa să între.

Cum se va sfîrşi procesul acesta de dezagregare, e uşor de prevĕzut; ceea ce este, pentru moment, interesant în opereta bufă pe care o joacă trupa de varietăţĭ de sub direcţia d-luĭ Sturdza, e farsa care 'ĭ se joacă mereŭ de către partizaniĭ seĭ duşmanĭ.

Indată ce tocmeala începută cu d. Aurelian pare să dea roade, numaĭ de cît sare d. Stătescu şi oferă condiţiĭ maĭ avantajoase. Atuncĭ bietul premier întrerupe tocmeala cu aurelianiştiĭ şi începe să tîrguirscă cu d. Stătescu. Acesta, însă, îĭ întoarce spatele de cum observă că 'ĭ a stricat rostul cu aurelianiştiĭ.

Şi prezidentul consiliuluĭ, băgînd de seamă, în tot d'auna prea tîrziu, că e jucăria d-luĭ Stătescu, se întoarce din noŭ către aurelianiştĭ.

Aceştia, simţind strîmptorarea oculţiştilor, se fac surzĭ la solicitările d-luĭ Sturdza pînă cînd obţin ceea ce nicĭ prin gînd nu le-a trecut vre-o dată.

Dar numaĭ de cît intervine d. Stătescu, tîrgul se strică şi începe pe baze nouĕ, pentru a se strica din noŭ.

Cu sistemul acesta, preşedintele consiliuluĭ a ajuns să ofere aurelianiştilor maĭ mult de cît păstrează pentru aĭ sĕĭ — şi d-luĭ Stătescu, ceea ce nu ambiţionează pentru dînsul.

Omul care nu cunoaşte de cît superficial situaţia colectivităţeĭ ar fi ispitit să creadă că cu sistemul acesta fraţiĭ căuzaşĭ vor sfîrşi prin a se înţelege: tot dînd uniĭ, şi tot primind alţiĭ, fireşte că va veni o vreme cînd unul să nu maĭ aibă ce da şi ceĭ-lalţĭ să nu maĭ aibă ce cere. Şi cu toate acestea nu e aşa.

D. Sturdza făgăduieşte, dar partidul nu'ĭ ratifică făgăduielile — căcĭ d. Sturdza, cum se ştie, este numaĭ şef *pour rire*.

Această împrejurare complică situaţia aşa în cît nu i se maĭ poate da de căpătăiŭ.

Şeful guvernuluĭ a făgăduit tot — dar şeful disidenţiĭ n'a primit încă nimic. Aceasta este prima dificultate. A doua, şi maĭ mare, este că membriĭ fracţiuniĭ aurelianiste se revoltă pentru că n'aŭ nimic în mînă — iar sturdziştiĭ sunt furioşĭ la perspectiva că, în caz de împăcare, lĭ se va lua totul din mînă.

Pînă ierĭ, d. Sturdza avea crampe cînd d. Stătescu îşĭ strică stomacul — de acum, strănută or de cîte orĭ are guturaiŭ d. Aurelian.

Dacă această stare se numeşte sănătate, atuncĭ mărturisim că nu maĭ pricepem ce va să zică boala.

G. Rădulescu

Tristă Celebritate

Inspiraţia nenorocită a d-luĭ Gane de a sluji colectivităţeĭ de ilustraţie, a stîrnit o profundă indignare în toată ţara.

Unanimitatea cu care presa analizează meritele negative ale primaruluĭ nostru — şi reflecţiunile supărătoare pe carĭ le fac însăşĭ prietenii seĭ carĭ ştiŭ să judece, formează biografia tristă a unuĭ trist eroŭ.

Hotărîrea curţiĭ de apel de ierĭ poate sluji de prefaţă odiseeĭ pe care o scrie opinia publică pentru preşedintele Senatuluĭ.

Dacă, urmînd exemplul curţeĭ, directorul *Naţionaleĭ* **va retrage d-luĭ Gane mandatul de agent pentru asigurărĭ — primarul nostru ar începe să se reabiliteze, pentru că situaţia acesteĭ obscure celebrităţĭ este aşa fel în cît ar cîştiga cu atît maĭ mult cu cît ar pierde maĭ mult.**

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Un beneficiŭ. — Pentru astă seară afiptul teatral indică „un beneficiu", deşi stagiunea teatruluĭ e abia la începutul eĭ.

Afiptul teatral pentru astă seară e un act de tragedie sau un capitol de roman. Eroiĭ sunt doĭ: junele Fîntînaru şi artistul Rădulescu-Mariŭ; cel dintîiŭ, triumfătorul, celalalt victima veninoaseĭ luĭ răutăţĭ: Şi în romanul acela e vorba de decadenţa uneĭ societăţĭ.... dramatice ajunsă în stăpînirea uneĭ incapacităţĭ, la singular saŭ la plural; e vorba de o tristă robie la care sunt supuşĭ o sumă de oamenĭ. artiştĭ de meserie şi săracĭ de felul lor; e vorba de starea culturală a unuĭ oraş — măsurată după faptul acesta: că nulităţĭ patentate stăpînesc instituţiĭ care aŭ nevoie de oamenĭ luminaţĭ şi pricepuţĭ.

Acestea şi multe altele încă ne suggerează afiptul care anunţă pentru astă seară „beneficiul" artistuluĭ Mariu pe care incapacitatea Sa (nu a sa) Fîntînaru l'a esclus pe *doĭ anĭ* de la teatru, răpindu-ĭ mijloacele de existenţă.

E poate bine venită ocazia asta de a ne revolta în potriva spectacoluluĭ ce ne oferă domnia luĭ Fîntînaru, maĭ trist ca toate spectacolele tragice pe care le va reprezenta trupa noastră pe scenă; dar e poate maĭ bine venită încă ocazia de a recomanda generozităţiĭ publiculuĭ pe artistul de talent şi dispreţuluĭ public pe parvenitul şpion care nu.... plăteşte nicĭ un ban la teatru — în sensul pasiv al verbuluĭ.

PREŞIDINTELE SENATULUI-CONDEMNAT

Giranţa succesiuneĭ Alcaz. — Cum administra d. Gane. — Apărarea. — Sentinţa condemnătoare. — Incompatibilitate orĭ ba?

Avea un început de aureolă presidentul senatuluĭ colectivist: cînd ziceaĭ Nicu Gane 'ţĭ apărea şi cifra d'întîiŭ: omul nul, incapabil dar... cinstit. Saŭ cum se spune la mahalà: cam prostuţ, dar băet de inimă.

Graţie aureoleĭ acesteĭa d. Gane a trăit o viaţă întreagă între lux şi abundenţă, fără a avea habar de rostul saŭ de existenţa măcar — a munceĭ.

Senator cu diurnă — d. Gane n'a vorbit nicĭ o dată; primar cu altă diurnă — halul finanţelor comuneĭ Iaşĭ opresc orĭ ce alt comentar; autor de opere aprobate ca uvragiĭ de premiĭ — ce abator literar al gramaticeĭ romîne; girante al avereĭ luĭ E. Alcaz — cercetaţĭ la grefa secţiuneĭ a II-a a curţeĭ de Iaşĭ.

Dar... om sărac şi cinstit!

Succesiunea Alcaz

Colonelul Eugeniu Alcaz, a lăsat o avere considerabilă, fără testament. Vre-o 6 moştenitorĭ moşteniseră averea, foarte încurcată. Girante a fost propus şi numit d. Nicu Gane, omul sărac dar cinstit, în contra unuĭ onorar de treĭ-zecĭmiĭ leĭ *anual.*

Aceasta prin 1894. De atuncĭ şi pînă azĭ d. Gane a incasat o sumă de 120000 leĭ. Acte publice ne vor spune imediat pentru şi de ce.

Cum administra d. Gane?

Se ştia că succesiunea se afla într'o mare încurcală, dar lumea se minuna de faptul că d. Gane continua a fi girantele uneĭ averĭ deja impărţite.

Unul din erezĭ, d. Scorţescu, elucidă însă mirarea, prin faptul că a inaintat cerere pentru scoaterea domnuluĭ Gane din geranţa succesiuneĭ.

Senzaţionala afacere şi-a găsit ierĭ epilogul înaintea curţeĭ noastre de apel şi sentinţa acesteia nu vorbeşte tocmaĭ pentru cinstea prezidentuluĭ senatuluĭ.

*

D. Gane n'a compărut înaintea curţeĭ, ci a fost reprezintat *prin d. avocat Ştefan Teodoru. Acesta a cerut aplicarea articoluluĭ 151, amînarea cauzeĭ, pentru motivul că nu toţĭ ereziĭ eraŭ faţă.*

Acest incident a fost respins pentru motivul că numirea domnuluĭ Gane ca girante fiind o lucrare făcută în camera de consiliu, pe cale graţioasă, nu poate fi atacată pe calea opoziţieĭ, nu este drept de opoziţie şi decĭ nu poate fi vorba de aplicarea articoluluĭ 151.

*

In discuţiunea fonduluĭ d. G. A. Scorţescu, reclamantul, a arătat că d. Gane se cramponează a rămînea girante şi decĭ de a încasa onorariul de 30.000 leĭ anual, pentru o însărcinare care numaĭ are nicĭ o raţiune: toată averea fiind aproape lichidată. *Averea rămasă nelichidată constă numaĭ d'intr'o casă din Bucureştĭ, din nişte creanţe carĭ nu se pot încasa şi din nişte mobile de la fabrica de postav din Buhuşĭ, carĭ aveaŭ o valoare de 800 leĭ, dar carĭ astă-zĭ, graţie administraţieĭ îngrijite a domnuluĭ Gane, numaĭ aŭ nicĭ o valoare. Continuînd arată că, în vremea chiar in care d. Gane avea ce gira, era de o mare neglijenţă: a lăsat să se piardă maĭ multe procese, iar acele nepierdute aŭ fost tranşate în mod foarte oneros pentru moştenitorĭ.*

In interesul accelărareĭ afacerilor, d. Gane a încheiat o transacţie dăunătoare erezilor, cu d. Ioanid, proprietarul fabriceĭ de hîrtie din Cîmpulung; a perdut, tot din neglijenţă, un important proces în care era în joc o acţiune posesorie relativă la cişmeaua din Paşcanĭ.

Ca o dovadă supremă a desordineĭ, d. Scorţescu arată că d. Gane a plătit de două *orĭ o taxă de înregistrare de* 60.000 *leĭ.*

Afară de taate acestea, d. Gane, de şi invitat în repeţite rîndurĭ, a refuzat să prezinte socotelĭ.

Ce spune d. Gane?

Un alt moştenitor, d. Gheorghieş Racoviţă, a arătat curţeĭ cererea pe care i-a făcut-o d. Gane de a-ĭ da răgaz *pînă la 1 Decembre, cînd va prezinta socotelile şi se va demite din geranţă.*

Ceĭ-lalţĭ moştenitorĭ, mişcaţĭ probabil de lăcrimile prezidentuluĭ maturuluĭ corp, nu s'aŭ înfăţoşat la proces.

Apărarea

foarte slabă, a desminţit toate acuzările, a rădicat pe d. Gane în slava cinsteĭ. Prestigiul trecutuluĭ l'a făcut să fie numit gerant şi doar nu se va desminţi acum la bătrîneţă.

In mijlocul ilarităţeĭ semnificative, d. Theodoru, apărătorul, spune că cele maĭ multe lucrărĭ sunt făcute de el — Theodoru — afirmare care dovedeşte că d. Gane lua parale pe gratis.

D. Theodoru promite că toate procesele pierdute vor fi recăştigate în apel şi că, pentru restituirea taxeĭ de 60,000 leĭ plătită de două orĭ — s'a intervenit pe cale judiciară.

Sentinţa condemnătoare

Curtea, după o scurtă deliberare, **desărcinează pe d. Nicu Gane din geranţa succesiuneĭ avereĭ Alcaz** *pe ziua de 1 Decembrie şi-l obligă* **să dea socotelĭ tot până la acea dată.**

*
* *

Nu ştim pe ce motive se va baza deciziunea curţeĭ, dar probabil că şi dînsa a zis ca şi d. Racoviţă — şi i-a acordat — mişcată de lacrămĭ — un moratoriu *de...* 9 zile.

Că sentinţa condemnătoare care priveşte pe un colectivist este perfect compatibilă cu demnitatea de preşedinte al Senatuluĭ colectivist — de faptul acesta, suntem siguri, lectorul nu se îndoieşte!

Ciubotele d-luĭ Tacu

Consiliul nostru comunal a rezolvat deunăzĭ o problemă care ar fi lăsat cu gura căscată chiar pe faimosul Pic de la Mirandole.

Era vorba — à *propos de bottes* — să se probeze că ceĭ 7000 de leĭ votaţĭ de primărie pentru îmbrăcarea copiilor săracĭ, s'aŭ cheltuit pînă la o para în ceĭ 6280 de leĭ, cu carĭ a cumpărat d. Tacu 90 de rîndurĭ de haine şi 90 perechĭ de ciubote.

Problema se pusese aşa:

Consiliul comunal a votat 7000 de leĭ. Cu întrebuinţarea banilor a fost însărcinat d. Tacu. Şi s'aŭ cheltuit:

2500 de leĭ pentru cărţĭ;
2880 „ pentru 90 rîndurĭ de haine;
900 „ pentru 90 perechĭ de ciubote.

Total 6280 de leĭ.

Maĭ lipsesc, va să zică, 720 de leĭ nouĭ.

Cum să facă consiliul ca să dea de rostul pagubeĭ? S'aŭ sucit, s'aŭ învîrtit cifrele — la un moment dat s'a ventilat chiar ideea ca un uşier să caute pe consilierĭ prin buzunare. Dar degeaba, nu eşia socoteala şi pace bună,

Atuncĭ, părintele Vereanu, printr'o inspiraţie, probabil *de sus*, reia socoteala şi iată la ce rezultat ajunge, spre marea satisfacţie a celor de faţă:

2500 de leĭ cărţile — un condeiŭ;
2880 de leĭ hainele — este?
900 de leĭ ciubotele copiilor —

Total 6280, adică leĭ nouĭ şease miĭ două sute opt zecĭ.

— Dar tot aşa am găsit şi noĭ.

— Ba să mĕ iertaţĭ — aveţĭ puţintică răbdare.

Cît maĭ lipseşte?

— 720 de leĭ.

— Bun. Dar ciubotele d-luĭ Tacu pu-su-le-aţĭ la socoteală?

— Nu.

— Eĭ, de aicĭ provine greşala. Adăogaţĭ cifra de 720 la suma de 6280 şi socotiţĭ.

$$720 + 6280 = 7000$$

Consiliul, încremenit, a dat d-luĭ Tacu descărcare — şi sunt mulţĭ, de sigur, carĭ nicĭ acum nu'şĭ explică ignoranţa celor carĭ găsiaŭ, cu un minut maĭ nainte, că socotelile sunt încurcate.

Numaĭ d. Lepadatu reflecta, pe cînd cobora scările, după ce se ridicase şedinţa:

— Toate bune, dar conu Iorgu prea poartă ciubote scumpe!

JON.

Cum se nasc figurile

Nu e capital maĭ sec tratat în manualele de stil şi compositiunĭ, ca acel despre *figurĭ*.

Las că explicările aşa zise clasice, ce se dau, sufer de faptul dacă nu al neexactităţeĭ, dar al necomplectuluĭ, apoĭ denumirile şi clasările, carĭ se fac, sînt departe de a satisface dictonul că *cine distinge bine învaţă bine*.

Nomenclatura prea mare de denumirĭ e o greutate, căcĭ în practică nu e aşa de uşor de clasat felul unor figurĭ, ca în teorie. De fapt se încrucişază o sumă de figurĭ, şi nu e aşa de lesne de spus dacă în anumita frasă avem a face cu o *metonimie* sau o *sinecdopă*, cu o *metaforă* sau o *catahresă*.

Maĭ ales *catahresa* aceasta a dat şi dă maĭ mult de lucru.

Chiar numele de *catahresă* s'a dat de vechiĭ gramaticĭ Grecĭ, care pleacă din următorul punct de vedere greşit.

Eĭ credeau că fie care cuvînt *trebue* să aibă în graiŭ *un anumit* înţăles. Pe teoria *fixităţeĭ* funcţiuneĭ gramaticale, eĭ clădeau toată gramatica.

Venind însă la limbă, observaĭ că graiul nu prezintă de loc fixitatea, cerută de eĭ în gramatică. Vedeau de pildă că cuvintele, care numesc parte din trupul omuluĭ, maĭ pot numi şi lucrurĭ neînsufleţite.

Amintim numaĭ cunoscutul nume *Kefalos*, carĭ se găseşte aşa de des întrebuinţat la Grecĭ în diferite acceptiunĭ. A o respinge venea greu, căcĭ graiul nu putea fi făurit de gramaticĭ. Dar de oare ce nu puteau împăca realitatea graiuluĭ cu teoria lor strîmtă gramaticală, apoĭ au zis că asemenea fenomene de a denumi cu un acelaşĭ cuvînt lucrurĭ cu totul deosebite, e o *abatere* de la teoria gramaticală, e un *abus*, e o *catahresă*, îngăduite numaĭ întru cît le posede graiul.

Faptul din limbă însă a rămas fapt, şi teoria veche grecească a căzut.

Azĭ gramatica admite la baza sa nu teoria *fixităţeĭ* funcţiuneĭ cuvintelor, ci din contra teoria schimbărilĭ şi variărilĭ în funcţiune. E un lucru de tot cunoscut că cuvintele în vorbire îndeplinesc diferite funcţiunĭ, putînd numi după frase cînd persoane, cînd lucrurĭ, cînd calităţĭ, cînd simple determinărĭ.

Şi dar în loc de a vedea ca vechiĭ gramaticĭ grecĭ *abus*, *abatere* de la teorie, decĭ *catahresă*, azĭ gramatica în conformitate cu graiul vede o schimbare de înţeles, o trecere de la un sens la altul, adesea tot material, prin simpla *uitare* a senzuluĭ dintîiŭ. Aşa că azĭ *catahresa* nu maĭ este un *abus* faţă cu gramatica, ci este un simplu fenomen de *uitare*, şi nimic maĭ mult.

In acest chip ilustrul Darmsteter a descusut şi lămurit lucrul în a sa carte *La vie des mots*.

Să concretisăm lucrurile.

Un cuvînt are puterea de a deştepta în minte un înţeles propriŭ şi corespunzător luĭ. Precum cînd lovim o clapă de la piano, se rîdică şi loveşte sirma ce-ĭ corespunde dînd un sunet aşa şi cuvîntul rostit va deştepta în mintea auditoruluĭ saŭ cetitoruluĭ imagina corespunzătoare. Dar clapa de la piano lovită, nu atinge la rîndul săŭ de cît o coardă şi nu scoate de cît o singură notă. Nicĭ o dată clapa luĭ *do* nu va scoate sunetul *re*, ci numaĭ al luĭ *do*, afară doar dacă pianul e stricat şi hîrbuit.

Cu cuvintele nu e tot aşa. Cuvintele nu trăesc izolate în limbă; ele vin tot deauna legate în proporţiune. Şi dacă dicţionarul ni le dă în şir după alfabet, nu ca atare trebuesc studiate. Ele trebuesc luate în propoziţiune.

Acolo cuvintele îşĭ arată funcţiunea lor.

Eĭ bine aicĭ vedem petrecîndu-se pe o scară foarte largă aşa zisul fenomen al *uităriĭ*.

Cînd zicem: *lăutariĭ au cîntat brîul*, avem în minte anumita imagină auditivă de anumit cîntec, a căruĭ tact şi măsură ni-e cunoscut, ca şi *jocul* care se joacă după acel tact. Imagină, pe care eu vorbitor o am în minte, o voiŭ deştepta prin mintea auditoruluĭ aşa cum o am eu. Vorbirea va fi mijlocul de comunicare al ideilor mele altora, cuvintele avînd chemare de a ne deştepta imaginile corespunzătoare.

In asemenea caz cuvîntul *brîul* nu va deştepta de cît imagina de joc, aşa cum o posed şi eu în minte, căcĭ locul ce'l ocupă în vorbire îĭ impune înţelesul.

Se schimbă situaţiunea; n'am înaintea mea nicĭ lăutarĭ, nicĭ scrînciob, nicĭ flăcăĭ şi fete. Să ne punem în pielea unuĭ biet cărăuş, care avînd a pleca în cărăuşie se pregăteşte de toate cele trebuincioase pentru drum. O pleacă la drum; merge el cît merge; din nebăgare de seamă se descinge; cingătoarea îĭ cade pe jos, tărîindu-se; el nu se simte de o dată, cînd însa într'un tărziu se pipăe, vede că brîul nu e nicăirea.

Imagina nouă ce va avea un asemenea om, îl va face ca să denumiască lucrul pierdut cu numele, aşa cum l'a apucat din părinţĭ. Va striga la tovarăşĭ de drum: «Ian, staţĭ, bre! mi'am prăpădit *brîul*; nu l'aţĭ găsit cine-va dintre voĭ?»

Atît hoţul de păgubaş cît şi tovarăşiĭ luĭ vor fi pe deplin înţeleşĭ asupra obiectuluĭ pierdut, căcĭ după cum în capul pierzătoruluĭ nu era de cît imagina lucruluĭ pierdut, aşa şi cuvîntul rostit *brîul* nu va deştepta auditorilor de cît perfect aceiaşĭ imagină: *de brîu*.

Dar cuvîntul *brîul*, care numeşte obiectul piertut e acelaşĭ în silabe şi sunete cu cuvîntul *brîul* din prima propoziţie; dar departe de a deştepa in minte aceiaşĭ imagină ca şi intăiĭ, imagina va fi cu totul schimbată, graţie loculuĭ deosebit ce'l ocupă în noua propoziţiune. Deşi urechea va fi impresionată în acelaşĭ mod de cuv. *brîul*, dar în minte nu va maĭ deştepta aceeaşĭ imagină căcĭ în artă stă deosebirea restuluĭ graiuluĭ. Imagina veche e ştearsă în minte şi vorbitorul neavînd'o clară în conştiinţă, ci întunecată supt pragul conştiinţeĭ, cuvîntul nu va maĭ deştepta altă imagină de cît cea clară pentru moment în mintea vorbitoruluĭ.

Acum pentru ce acelaşĭ cuvînt numeşte şi al doilea lucru şi decĭ deşteaptă a doua imagine e altă vorbă.

Tot cu acelaşĭ cuvînt *brîul* vom maĭ deştepta a treia imagină de liniile, ce trag femeile la ţară, cînd văruesc casele şi cu care linie *încing* casele.

Intre toate aceste treĭ imaginĭ mintea îndată stabileşte o legătură, care a înlesnit poporuluĭ putinţa de a numi cu acelaşĭ cuvînt 3 lucrurĭ cu totul deosebite, dar nicĭ într'un cas nu se pot deştepta câte trele înţelesurile de odată. Vorbitorul *uită* pur şi simplu înţelesurile variate neavînd, clar în minte de cît un senz, acela pe care îl are clar şi vorbitorul în minte.

După cum în domeniul minţeĭ *uitarea* sau *întunecarea* imaginilor e un fenomen cunoscut şi necesar pentru economia minţeĭ şi pentru posibilitatea reproducereĭ şi asociaţieĭ imaginilor, tot aşa şi în domeniul limbeĭ, care aicĭ e reflexul material al ideilor, *uitarea* e un fenomen natural, care departe de a fi o figură e o cale naturală a procesuluĭ limbeĭ, pentru ca graiul să se poată face.

Dar vom maĭ continua.

Gh. Ghibănescu.

Miniştriĭ noştri

— —

Eu nu fac politică, şi nicĭ nu aşĭ putea face.—Trebue un cap foarte solid sau foarte desechilibrat—cum credeţĭ—pentru aşĭ putea da cine-va seama de sensul nenumăratelor formule şi titlurĭ ce circulă prin ziare, pentru ale concepe, şi a se pune sub baniera vre-unuĭ grup. Se verbeşte de conservatorĭ, radicalĭ, colectivişti, liberalĭ, junimişti, sturdişti, aurelianişti, fleviştĭ etc...

Ce vor aceştia toţĭ? E vorba de conducerea regatuluĭ Romînieĭ spre propăşire?

Ceĭ ce poartă aceste diferite numirĭ tind a veni la guvern pentru a da ţăreĭ o direcţie spre progres, spre îmbunătăţirea stăreĭ sociale; doresc eĭ să-ĭ asigure existenţa în conflictul dorinţelor şi poftelor ţărilor înconjurătoare.

Nu ştiu, nu înţăleg; poate. Dar atuncĭ, pentru ce atîtea grupărĭ diferite? Pentru ce atîţia dizidenţĭ? Suntem, mi se pare, sub guvernul liberal; dar în fie ce zi aflăm certe, discordanţe în sinul însuşĭ al acestuĭ partid.

Ce vor aceştĭ oamenĭ? Pare că numaĭ interesul personal e în joc. O preşedinţie la Cameră, un loc de deputat, senator, ba chiar de ministru- iată ce-ĭ atrage. Şi apoĭ dorinţa de a se imortaliza cu portofoliul pe care l'a apucat;—şi legĭ!

O, Doamne, nu ştiu cum se petrece aiurea—căcĭ, încă odată, nu sunt în curent cu politica nicĭ internă, nicĭ externă.

Dar aşa des aud vorbindu-se la noĭ de schimbărĭ de miniştri şi de legile ce le-aduce fie-care! Nicĭ nu aĭ timpul să te obicinueştĭ cu una, că ţi se aduce alta!

Fie-care vrea să lase în urma luĭ o amintire a trecereĭ sale.

Şi credeţĭ că acele proiecte ţin samă de tendinţele şi năzuinţele poporuluĭ căruia are să i se aplice? Ce nebunie!—

Suntem la sfîrşitul secoluluĭ al XIX-lea cît timp a trecut de cînd Platon dădea acest sfat legiuitorilor—şi astăzĭ eĭ încă nu au înţeles avantajulce ar reeşi chiar pentru dînşiĭ dacă ar urma această normă: Proiectele de legĭ ar fi adoptate şi eĭ s'ar menţine pe scaunul ministerial. Din contra, ce se petrece azĭ? Camerele discută la infinit, nimic nu se face, disolvările şi resturnările îşĭ urmează cursul lor şi ţara stă pe loc.

Lăsaţĭ odată pentru totdeauna ambiţia personală la o parte, credeţi-mă, nu vă maĭ numiţĭ nicĭ reacţionarĭ, nicĭ democraţĭ, nicĭ socialiştĭ etc.

Saŭ, dacă vă măgulește un titlu, dacă vă credeţĭ micşuraţĭ de a nu fi *nimic*, păstraţi-le dar nu uitaţĭ că progresul social depinde de evoluţia sentimentuluĭ moral de la egoism la altruism; dovadă desfăşurarea istorică a omenireĭ, şi chiar că ceĭ maĭ mare egoist îşĭ va găsi fericirea cînd echilibruĭ bine stabilit al lumeĭ încunjurătoare îĭ va permite a se folosi de această pace şi linişte pentru a'şĭ vedea de propriul săŭ interes.

Daisy.

Teatru-Muzică-Arte

— —

Marţĭ seara se va juca *Crimă şi Pedeapsă* de Dostoyewski, una din cele maĭ căutate piese ale publiculuĭ iaşan.

*

Ziarele franceze anunţă pentru lunĭ întoarcerea Réjaneĭ la Paris.

*

Intr'o recentă dare de seamă s'a zis din eroare despre d-ra Lina Schwartz că e eleva d-luĭ E. Mezzetti; d-ra e una din elevele d-reĭ Warlam, profesoară de piano la institutul cu acelaşĭ nume.

*

Un mare concert va avea loc cu prilejul baluluĭ societăţiĭ „studenţilor în medicină".

*

In „Journal des Débats" ediţia săptămînală s'a publicat o corespondenţă a d-luĭ Jules Brun asupra serbărilor universitare de la Iaşĭ.

*

Orchestra *Opereĭ* din Paris are în bogatul săŭ program pentru astă iarnă şi o bucată intitulată: *Marche roumaine*.

*

In editura librărieĭ *Samitca* a apărut „*Femeea îndărîtnică*" de Shakespeare tradusă în versurĭ de Haralamb G. Lecca, (Biblioteca de popularizare).

*

„*La Roumaine et la Tzarinue*" ie titlul uneĭ broşurĭ apărută de curînd la Paria, datorită domnuluĭ *Ştefan Graur*, licenţiat în litere şi drept. Lucrarea aceasta nu'ĭ decît traducerea în franţuzeşte a conferinţeĭ pe care d. Graur a rostit'o în anul trecut în localul Ligeĭ din Paris şi care precum cetitoriĭ noştri îşĭ amintesc a stîruit atîtea laude bine-meritate autoruluĭ eĭ.—Apariţia acesteĭ broşurĭ ie numită să fie foarte comentată şi în deosebĭ de către presa franţuzască. In adevĕr ie un vrednic curaj, în vremurile aceste de alianţă Franco-rusă, scoaterea la lumină a uneĭ lucrărĭ care poartă ca mitto: „La Russie dèvore ses alliés". Totuşĭ accentul de sinceritate cu care 'ĭ scrisă, strigătul unor suferinţĭ triste aratate prin documente şi fapte necontestate, poate că va afia vre-un ochon în sufietele cetitorilor neparţinitouĭ.

Afaceréa Dreyfus-Esterhazy

— —

Figaro vorbeşte despre modul cum se conduce cercetarea în această tristă afacere, alaltăierĭ Scheurer-Kestner a fost citat de judele instructor. Generalul Pellieux lăsa să se intrevadă că cercetarea ar fi terminată. «cum? întreabă Scheurer-Kestner, Esterhazy, e nevinovat» «Nu s'a produs nicĭ un act care în *această* chestie să probeze nevinovăţia luĭ Dreyfus» respunde General Pellieux la care Scheurer-Kestner spune următoarea: s'a cercetat în privinţa borderouluĭ?» *De loc*, respunde Pellieux *n'am avut a mă ocupa de bordèrou întru cît aceasta e un lucru judecat deja. Consiliul de resboiu şi a exprima convingerea că borderoul e scris de Dreyfus.*

Fie-care îşĭ poate închipui mirarea luĭ Scheurer-Kestner.

Figaro întreabă de ce s'a făcut atuncĭ cercetările *orĭ poate sunt dovezĭ altele afare de borderou?*

Ziarul în chestiune întreabă cine e protectorul aceluia care exprimă dorinţa de ucide 100.000 francezĭ.

Doamna Boulanger, care a publicat nenumăratele scrisorĭ a luĭ Eeterhazy protestă că ar fi vîndut scrisorile pentru 20,000 leĭ. «am avere de 1 milion jum. şi n'am nevoe de banĭ».

***

Celebrul articol al luĭ Zola, publicat în «Figaro» sub titlul *Sindicatul*, conţine în rezumat următoarele:

«De cînd Dreyfus a fost condemnat pentru tradare de patrie, el nu maĭ e considerat ca om ci sinonim cu însuşĭ ideea trădăriĭ.

El nu e numaĭ trădătorul prezentuluĭ şi al viitoruluĭ, el e chiar trădătorul trecutuluĭ. căcĭ numaĭ prin trădare se rescoleşte origina». «Că s'au găsit oamenĭ de bună credinţă şi de suflet nobil, pentru a descoperi adevărat, oamenĭ care nu urmăreau de cît îndreptarea uneĭ greşelĭ judiciare.

Plecînd prin diferite căĭ, într'o bună dimineaţă se întîlnesc asupra aceluiaşĭ punct. E numit sindicat. Da, un sindicat, dar un sindicat care opune greşeleĭ, dreptatea, un sindicat care spune că nu diplomaţia şi armata franceză a fost compromisă: au găsit cîţĭ-va indivizĭ».

INFORMAŢII

— —

D. Ghenoĭ din Dorohoĭ ne scrie că am fost induşĭ în eroare cînd am dat loc în coloanele ziaruluĭ nostru, informaţiunelor primite de la corespondentul nostru d'acolo în privinţa scandaluluĭ din restaurantul Segall.

Luăm act de declaraţia d-sale şi aşteptăm comunicarea actelor promise pentru a vedea clar în această chestiune.

— —

Un mod puţin cavaleresc de a trata vandaliĭ foruluĭ conjugal—ne comunică corespondentul nostru din Tg. Neamţ: locuitorul Iftimie zis şi *Usturoiŭ*, prins în flagrant delict, a fost bătut de soţul infideleĭ, legat de un copac şi condemnat să mănînce bostanĭ cu huşte.

— —

Ni se comunică din Paşcanĭ că în ziua de 18 Noembrie seara, şeful secţieĭ de gendarmĭ din Paşcanĭ pe cînd trecea în patrulare pe şoseaua care merge spre Conţeştĭ, a găsit mort lîngă şanţul din marginea şoseleĭ un ţaran, în vrîstă de 40 anĭ, numit Procopie Judelcă.

Moartea acestuia se crede că ar fi provenit din bataie.—Gendarmul a încheiat cuvenitul proces verbal, înştiinţînd autorităţile în drept.

— —

In judeţul Dorohoĭ în comunele Săveniĭ-Mitoc şi în împrejurime bîntue răpciuga de cîteva săptămînĭ printre caiĭ locuitorilor acestor comune.

— —

De la inspectoratul general al gendărmărieĭ rurale Bucureştĭ, zilele acesta s'a lansat un ordin circular, prin care se ordonă tuturor comandanţilor de companiĭ din ţară, înfiinţarea pe lîngă fiecare secţie sau post de gendarmĭ, camere de arest, resistente, cu uşĭ şi zăbrele de fer pentru a se evita desele evadărĭ de arestantĭ, pe care le înregistrăm pe fie-care zi.

— —

Confesorul spitaluluĭ din Neamţ, preotul Creangă, a incetat ierĭ din viaţă, în urma uneĭ bolĭ indelungate. Se crede că preotul V. Ienăchescu va fi numit în locul vacant.

— —

D. N. Fleva a sosit azĭ în oraş, pentru a pleda în procesul Ţenov, care compare azĭ înaintea curţeĭ, s. I-a.

— —

Societatea ştiinţifică şi literară a ţinut ierĭ şedinţă.

D. *Gr. C. Buţureanu* a vestit membrilor moartea luĭ Miron Pompiliu, unul din membriĭ ceĭ maĭ marcanţĭ aĭ societăţeĭ. Oratorul a adus elogiĭ activităţeĭ defunctuluĭ pe cîmpul literatureĭ romîne şi maĭ ales *criticeĭ titerare* pe care Pompiliu o susţinea cu osebită competinţă.

Societatea hotărește a lua parte în corpore la înmormîntarea şi a depune o cunună pe sicriu.

*

D. *T. Burada* a citit o lucrare asupra uneĭ şcolĭ de muzică şi declamaţie de pe moşia Rotopăneşti din jud. Suceava.

Această şcoală a fost creată de Neculaĭ Istrati, proprietarul moşieĭ. Petru Mezzetti şi M. Galino aŭ fost profesorĭ la acest conservator original, care a fost închis la moartea luĭ Istrati:

*

D. *A. C. Cuza* a citit o parte din lucrarea sa asupra *alcoolismuluĭ*. Studiul, foarte însemnat, provoacă discutiunĭ în sinul membrilor.

— —

Curtea de casaţie din Paris, prezidată de d. Perivier, a hotărît respingerea cerereĭ d-reĭ Chauvin de a depune jurămîntul de advocat.

Curtea respinge dinstincţiunea propusă de d-ra Chauvin, între prestarea jurămîntuluĭ, care dă titlul de advocat şi conferă ast-fel „o valoare comercială" diplomeĭ de licenţă în drept şi între exerciţiul profesiuneĭ de advocat.

Nimic nu autoriză această distincţiune.

— —

Ultimiĭ decoraţĭ

Aŭ sosit decretele decoraţilor din consiliul comunal şi din corpul poliţienesc.

Iată numele şi ordinele conferite:

Ordinul „Steaua Romîniei". — Cavalerĭ: D-lor Motăş Ion N., Cozadini Nicolae, Velciu Alexandru, membriĭ în consiliul comunal şi Zdrobicĭ Alexandru, directorul prefectureĭ poliţieĭ.

Ordinul „Coroana Romîniei". — Comandorĭ: D-lor Tacu Gheorghe N., prim ajutor de primar, Lepadatu Costachi al douilea ajutor de primar şi Botez Panait, colonel membru în consiliul comunal.

Oficerĭ: D-luĭ Ion Nicolae, membru în consiliul comunal.

Cavalerĭ: S. S. Vereanu Nicolae, preot, d-lor Ghica Eduard, Stihi Const. membri în consiliul comunal, Handoca Al. advocatul comuneĭ, Vignali Iginio arhitect al primărieĭ, Nicolau Gheorghe comisar de poliţie, Popovicĭ Panaite, cap de biuroŭ la prefectura poliţieĭ şi Botez Vasile N., sub-comisar de poliţie cl. I.

Medalia „Serviciul credincios"—Clasa I: D-lor Păun Alexandru, Sandovicĭ Nicolae, sub-comisarĭ de poliţie cl. I; Alexandrescu Gheorghe, Chiriac Alexandru, Dunea Theodor D., Popovicĭ Gheorghe, Busuioc Ioan, sub-comisarĭ de politie cl. II; Condurachi Petru, Răpeanu Petru, sub-comisarĭ de poliţie şi Barbu Constantin archivar-registrator la prefectura poliţieĭ.

Clasa II: D-lor Leonte Nicolaĭ, Vasiliŭ Costache, Bantaş Ion N. şi Curmeĭ Gheorghe, oficierĭ de poliţie la Iaşĭ.

— —

Mersul încurcăturilor

Pe zi ce merge, guvernul se'ncurcă tot maĭ rĕŭ. Sperînd că macar în Senat, prin alegerea d-luĭ Gane, agent al «Naţionaleĭ», dacă nu s'a asigurat viaţa dar şi-a creat cel puţin oare carĭ asigurărĭ în contra grindineĭ şi a foculuĭ competiţiunilor, d. Sturza vede din contra cu durere că această alegere, în loc să-l dreagă, maĭ rĕu i-a stricat.

D. Poni e supărat foc, nu atît că nu a fost propus la prezidenţia Senatuluĭ, ci maĭ mult că a preterit *tocmaĭ* pe d. Gane...

***

D. Iancovescu a respins propunerea ce'ĭ se făcuse de guvern de a primi să fie ales în comisiunea de rĕspuns la mesagiu, comisiune din care d. Porumbaru a declarat că şi d-sa ca şi d. Em. Costinescu vor demisiona.

La Senat, d. Costescu Comăneanu a demisionat de aseminea din comisiunea de rĕspuns la mesagiu.

Fug şoareciĭ mereu din corabie.

***

D. Dim. Sturdza ştiind de mult şi chiar prin propria'ĭ experienţă, poate, că *peştele de la cap începe a se strica* şi cunoscînd de asemenea că semnalul încurcăturilor şi al încurajăreĭ obraznicilor din partid, de la d. Stătescu a plecat cu ocazia demisionăreĭ acestuia de la prezidenţia Senatuluĭ, a făcut alaltaierĭ o lungă vizită benjamenuluĭ, care ĭ-a declarat categoric următoarele:

«Guvernul trebuie să'şĭ calce pe inimă şi să ia iniţiativa de a împaca spiritele, punînd ast-fel capăt crizeĭ din ambele camere. Dealtmintrelea, situaţia nu maĭ poate dăinui şi regimul trebue să-şĭ facă pachetele.

La acestă eschortare a d-luĭ Stătescu eraŭ marturĭ maĭ mulţĭ amicĭ aĭ seĭ din grupul aurelianist.

***

Aprecierile ce se fac asupra moduluĭ cum d. Giani a interpretat voturile albe date cu ocazia alegereĭ comisiuneĭ de răspuns la mesagiŭ, conchid toate că d. Giani s'a vîndut definitiv guvernuluĭ

***

D. Stătescu, care era decis să plece imediat în străinătate, a declarat d-luĭ senator Sefendake că nu pleacă până la Crăciun, căcĭ vede că lucrurile se 'ncurcă şi criza va izbucni maĭ curînd de cum credea.

***

Drapelul afirmă că lista persoanelor ce compun comisiunea de răspuns la mesagiŭ, şi care a fost gratificată cu 57 de voturĭ albe, era *propusă de guvern*.

Decĭ *procesul* e al guvernuluĭ.

— —

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

26)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

III

— Ertaţi-mă domnule abate, vedeţĭ că prieteniĭ aŭ trebuinţă de mine... Vă repet că nu pot absolut nimica pentru protejatul dv.

Petru nu vroi, însă, să primească acest răspuns ca definitiv.

— Nu, nu! domnule, duceţi-vă la afacerile dv., vă voĭ aştepta aicĭ... Nu luaţĭ nicĭ o hotărîre fără a vă gîndi bine. Sînteţĭ grăbit, văd că nu mă veţĭ asculta cu destulă libertate. Cînd vă veţĭ întoarce veţĭ fi cu totul al meŭ, sunt sigur că-mĭ veţĭ acorda aceea ce cer.

Şi cu toate că Fonsègue, îndepărtîndu-se, îĭ afirma că nu putea să-şĭ schimbe hotărîrea, dînsul se încăpăţîna, şi se aşăză din noŭ pe bancă, hotărît să rămîie acolo până seară. Sala paşilor perduţĭ era cu totul goală, şi apărea maĭ tăcută şi maĭ rece, cu Laocoon şi cu Minerva eĭ cu zidurile goale, cu înfăţişarea uneĭ gărĭ, în care trecea grămădeala secoluluĭ fără a o încălzi cu nimica. Nicĭ odată o lumină maĭ vînătă, maĭ indiferentă nu intrase pe ferestrele marĭ, în dosul cărora se zărea grădinuţa adormită, cu straturile înghetate. Nicĭ un sgomot nu venia aicĭ din furtunile şedinţeĭ vecine, monumentul greoiŭ era încunjurat de o linişte de moarte, într'un fior de durere venit de departe fără îndoială, din ţara întreagă.

Aceasta acuma tulbura visarea luĭ Petru. O întreagă rană veche, înveninată, eşea la iveală cu otrava şi cu puterea eĭ. Inceata putregiune parlamentară se mărise, acuma ataca corpul social. De sigur, de asupra intrigilor josnice, a ciocniriĭ ambiţiunelor personale, era înaltă luptă, superioară, a principiilor, istoria în mişcare, descurcînd trecutul, încercînd se facă în viitor maĭ mult adevăr, dreptate şi fericire. Dar în practică, fără a ne uita de cît la înfricoşata bucătărie zilnică, ce deslănţuire de fapte egoiste, ce trebuinţă imperioasă de a înăduşi pe vecin şi de a triumfa singur! Nu se găsia acolo, între acele cîte-va grupe, de cît neîncetată luptă pentru putere şi pentru satisfacerile ce le dă dînsa. Stînga, dreapta, catoliciĭ, repulicaniĭ, cele două-zecĭ de nuanţe de partide nu eraŭ de cît etichetele, care clasaŭ aceeaşĭ sete arzătoare de a guverna, de a stapîni. Toate chestiunile se rezumaŭ într'una singură, aceea de a şti care din acesta de aicĭ, acela de acolo, saŭ acela de dincolo va avea în mînă Franţa, pentru a se bucura de dînsa, pentru a distribui favorurĭ clienteleĭ creaturilor sale. Şi ce era maĭ răŭ de cît marele bătăliĭ de soiul acesta, eraŭ zilele şi săptămînele perdute, pentru a face să urmeze acestuia, celalt, sau celuilalt, acesta şi nu ajungeaŭ de cît la cea maĭ prostească trepădărĭ pe loc, căcĭ toţĭ treĭ eraŭ la fel, nu se afla între eĭ de cît deosebirĭ neînsemnate, aşa că noul stăpîn copia aceeaşĭ lucrare pe care precedentul o copiase şi el, în mod forţat uituc de programe şi de promisiunĭ de îndată ce domnia.

Fără de voie, visarea luĭ Petru se întorcea la Lavenue, pe care-l uitase un moment, şi care acum îĭ revenea cu un fior de mînie şi de moarte. Ah! ce folosia bătrînuluĭ mizerabil, murind de foame pe sdrenţele luĭ, că Mége răsturna ministerul Banoux şi că un minister Vignon venea la putere! Acestuĭ soiu de viaţă i-ar trebui o sută, două sute de anĭ, pentru ca să aibă pîne în culcuşurile în care gem sdrobiţiĭ munceĭ, bătrînele dobitoace ologite de chin. In dosul luĭ Lavenue, era întreaga mizerie, întregul popor de desmoşteniţĭ şi de saracĭ în agonie, care cereau dreptate, în timp ce Camera, în credinţă mare, se pasiona violent, pentru a şti a cuĭ va fi naţiunea şi cine o va sfăşia. Glodul curgea în valurĭ, rana uricioasă, însîngerată şi mîncată, se punea în iveală într'un mod nerusinat, întocmaĭ ca şi cancerul care roade un organ, ajungînd pînă la inimă. Şi ce desgust, ce greaţă la vederea acestuĭ spectacol şi cît ar fi de bine venit cuţitul resbunător care ar da sanatatea şi bucuria!

Petru n'ar fi putut să spuie de cît timp era cuprins de această visare, cînd un sgomot, din nou umplu sala. Erau oamenĭ carĭ veneau, gesticulau, formau grupe. Şi auzi pe neaşteptate pe micul Massot care striga lîngă dînsul:

— N'a căzut dar nicĭ n'are mult. N'aşĭ da nicĭ un gologan pe existenţa luĭ.

(Va urma).

Cota oficială

Constanța 21 Noembrie 1897.

Orz hect. 350 leĭ 4. In 250 hect. leĭ 11.80, Secară 80 hect. leĭ 6.10. Meiŭ 500 hect. leĭ 5.20. Ovĕz 620 hect. leĭ 3.20, Rapița 1110 hect. leĭ 8. Grîu 50 hect, leĭ 12.50 toate în oraș la magasie. Brăila, Galațĭ nicĭ o operație.

O EXPLICAȚIE

Sub titlul de *votul de ierĭ*, organul aurelianiștilor, *Drapelul* dă următoarea explicație votuluĭ de la Cameră, cu ocazia alegereĭ comisiuneĭ de respuns la mesagiŭ. Această explicație n'are, credem, trebuință de nicĭ un comentar:

Maĭ mulțĭ amicĭ aĭ guvernuluĭ aŭ căutat să explice votul de ierĭ al Camereĭ, spunînd că el a fost dat prin surpriză.

— Dacă lucrurile se făceaŭ maĭ pe îndelete, zic eĭ, nu era să vedem majoritatea abținîndu-se de la alegerea comisiuneĭ pentru răspuns la mesagiŭ.

Ni se pare că sunt greșițĭ aceĭ carĭ care pretind că votul de ierĭ a fost obținut prin surprindere, că el n'a fost dat de Cameră în perfectă cunoștință de cauză.

In adevĕr, la balotaj, adică după ce deputațiĭ aŭ avut în deajuns vreme să reflecteze și să-și schimbe hotărîrea dacă ar fi crezut de cuvință s'o facă, la balotaj s'a întîmplat exact același lucru ca și la prima votare.

D. Pallade a întrunit **75** *de voturĭ și d. Cociaș* **56**. *Diferența în plus a d-luĭ Pallade e constituită de voturile amicilor seĭ personalĭ, al- acelora care aŭ votat pentru candidat fiind-că se numea Pallade. Iar candidatul partizanilor guvernuluĭ, d. Cociaș, a întrunit tot numaĭ cele* **56** *de voturĭ de la primul scrutin, majoritatea Camereĭ neluînd nicĭ de astă dată parte la vot, fie că unĭ din deputațĭ aŭ pus bilete albe în urnă, fie că alțiĭ aŭ părăsit sala ședințelor.*

Prin urmare Camera n'a emis ierĭ un vot întîmplător, ci un vot, care, repetîndu-se de douĕ orĭ, dovedește că e matur chibzuit.

— —

La Viena a avut loc, zilele aceste, o manifestație unică în felul eĭ, în contra poliție.

La Burg-Theater, se reprezenta piesa Henric al IV-lea de Shackespeare. In momentul cînd actorul pronunța cuvintele: «un popor rezonabil n'are nevoe de poliție», publicul a manifestat cu sgomot, strigînd «jos poliția».

Representația a fos intreruptă.

NOTE TEATRALE

D-l Napoleone Borelli, de și încă nereslabilit pe deplin de boala de care a suferit, totuși de erĭ a venit la teatru, pentru a supraveghia repetițiile pieseĭ *Curierul din Lyon*, ce urmează a se reprezinta duminică 23 ale curenteĭ.

* * *

D-l N. Dimitriu Tintoreanu, cunoscutul nostru pictor și fost elev al luĭ Bougoureau la Paris, a fost însărcinat cu facerea decorurilor speciale pentru piesa *Don Jouan de Marana*, ce se va representa duminică 14 decembre.

* * *

Rolul Marmelladoff din piesa *Crimă și Pedeapsă* ce se joacă marțĭ 25 a curenteĭ, rol ce aparținea luĭ Penel, a fost cedat de acesta, cu cea maĭ mare bună-voință, tînăruluĭ Morțun.

* * *

Lunĭ seara 24, întrunirea membrilor *„Asociațieĭ generale a artiștilor“* în localul școaleĭ de Bele-arte.

* * *

Erĭ d. C. Lepadatu, ajutor de primar, a făcut o inspecție teatruluĭ, în privința curățenieĭ. In general a remas mulțumit, afară de salele ocupate de administrator, unde a găsit o mulțime de fîn și orz aruncat prin toate colțurile.

Programul școaleĭ noastre primare

Necesitatea înființăreĭ școaleĭ primare superioare

Mulțĭ se plîng că programul școaleĭ noastre primare, așa cum este el alcătuit, conține multe lipsurĭ la pregătirea elevilor pentru viața practică, vorbind bine înțes de eleviĭ care se mărginesc cu cultura dobîndită în școala primară.

Aceste lipsurĭ trebue să ni se pară pe cît de explicabile tot pe atît de justificabile cu organizarea incomplectă actuală a școalelor noastre primare.

Intr'adevăr: se știe că la alcătuirea unuĭ program al școaleĭ primare, se cere maĭ înainte de toate să îndeplinească condițiunea de a realiza un îndoit scop pe care-l urmărește chiar școala primară: a) să fie ast-fel alcătuit ca să cuprindă toate cunoștințele elementare necesare la pregătirea elevilor pentru școalele secundare, scop fără care nu se poate admite existența școaleĭ primare. b) să cuprindă și acele cunoștințĭ necesare pentru viața practică acelor elevĭ care din multe împrejurărĭ nu pot continua studiĭ speciale saŭ școalele secundare. Eĭ bine, o programă complectă, care să atingă și să realizeze ambele aceste scopurĭ, e peste putință de admis, căcĭ dificultățile în alcătuirea unuĭ asemenea program sunt foarte multe și pe toate acestea le prevede chiar singur legiuitorul prin art. 33 din lege și art. 79 și 80 din actualul regulament al aplicăriĭ legeĭ învățămîntuluĭ primar, articole prin care se prevede înființarea de *școlĭ primare superioare, care urmărește tocmaĭ scopul de a complecta lipsurile de cunoștințĭ pentru viața practică* acelor elevĭ carĭ neputînd continua studiile secundare, se mărginesc la o cultură elementară; prin urmare, programul acestor școlĭ primare superioare va complecta lipsurile de carĭ vorbim maĭ sus.

Ușor se poate dovedi că tendința programelor actuale ale școaleĭ noastre primare este pare că tocmmaĭ de a le armoniza cu programa școalelor secundare, lăsînd la o parte complectarea cunoștințelor pentru viața practică. Să luăm un exemplu din modificările programeĭ noastre de la 1893 încoace. Programul întocmit la 1893 subt d-l Take Ionescu, program destul de bun se modifică la 1895 căutîndu-se a i se face îmbunătățirĭ, carĭ însă dacă servesc ca îmbunătățirĭ pentru ușurința elevilor în pregătirea lor pentru școalele secundare, nu maĭ complectează însă cunoștințele acelor elevĭ, carĭ vor remînea cu cultura elementară. Să luăm obiectul științelor Naturale care a suferit maĭ multe modificărĭ și să vedem întru cît aceste modificărĭ făcute în programul din 1895 aŭ putut împaca amîndouă scopurile problemeĭ școaleĭ noastre primare. S'a folocuit următoarele materiĭ din clasa III-a:

Cultura pomilor, legume și verdețurĭ, cultivarea lor, grădina: îngrijirea eĭ etc. etc.

Chestiunĭ de agricultură cu ramurele eĭ foarte importante pentru viața practică, prin următoarele materiĭ în programul din 1895 tot la clasa III-a: căldura, termometru, evaporare, ferbere, bruma, roua, ceața, stările corpurilor etc. etc.

Chestiunĭ de fizică earăși foarte importante și pentru viața practică și pregătire pentru cursul secundar. Tot aseminea la alte obiecte. Cum însă quantumul de cunoștințĭ, ce se introduc la fie-care obiect în alcătuirea uneĭ programe, trebue bine chibzuit ca să poată împaca amîndouă scopurile școaleĭ noastre primare, este evident că modificările făcute nu aŭ putut realiza niște îmbunătățirĭ simțite, de oare-ce cum am văzut nu s'a făcut alt-ceva, de cît s'a înlocuit o sumă de cunoștințĭ folositoare prin altele tot atît de folositoare. O sumă mare de chestiunĭ, însă dintre cele necesare pentru viața practică a viitorilor cetățenĭ a fost putință de introdus în program, de oare-ce atunci s'ar fi desechilibrat programul și s'ar fi întocmit într'un chip imposibil de aplicat. Același lucru se va întîmpla și cu viitorul program în studiŭ, care va fi tot atît de incomplect dacă nu se vor înființa *școalele primare superioare*, care vor întregi prin programul lor bine chibzuit și vor realiza adevaratul scop al școaleĭ primare pregătind într'un mod complect pe viitoriĭ absolvenți cu toate cunoștințele pentru viața practică.

Aceste zise în linii generale asupra programuluĭ actual și viitor, e ușor de conchis acum, că dreptate aŭ mulțĭ părințĭ carĭ se plîng, că copiiĭ lor remașĭ ca absolvențĭ aĭ cursuluĭ primar ordinar, nu sunt în stare a se orienta în viața de toate zilele, nefiind pregătițĭ de multe cunoștințĭ necesare acestuĭ scop. Pricina nu este însă după cum am văzut programa școaleĭ primare, ci este lipsa școaleĭ primare superioare care are pe lîngă scopul de a lumina într'un mod complect pe viitoriĭ cetățenĭ și misiunea de a îndrepta pe absolvențiĭ școaleĭ primare spre școalele profesionale. *Orĭ cît s'ar închide porțile școalelor secundare, absolvențiĭ școalelor primare,* chiar aceĭ *nechemațĭ,* fără vocațiune, *vor bate să se deschidă,* căcĭ unde să-și găsească eĭ luminătorĭ carĭ să-ĭ conducă în societate, în *lupta grea a vieții,* rămașĭ la vrîsta fragedă încă de 11—14 anĭ, rătăcind pe drumurĭ neavînd unde să învețe, tocmaĭ ce le trebue lor maĭ de samă ca viitorĭ cetățenĭ?.. Dar pentru a ne da samă de necesitatea urgentă a înființăreĭ școalelor primare superioare în legătură cu școalele profesionale? Să observăm cu atențiune și să vedem ce se fac cu toțĭ absolvevțiĭ școalelor primare ordinare, încotro se îndreaptă eĭ pentru a-și pregăti o existență; *carĭ, cîțĭ* și *cum* apucă spre școalele secundare; *carĭ cîțĭ* și *cum* se îndreaptă spre școalele profesionale și *carĭ* rămîn cu cunoștințele capatate în școala primară. Numaĭ așa vom putea constata într'un mod cert lipsurile legeĭ și a programuluĭ școaleĭ noastre primare, numaĭ așa vom putea dovedi *necesitatea școaleĭ primare superioare,* fără care nu se va putea admite o instrucțiune îndestulătoare pentru viața practică a viitorilor cetățenĭ.

Victor Munteanu

(Sfîrșitul în numărul de mîine)

ULTIME INFORMAȚII

Institutul Sacré-Coeur a fost închis ierĭ, până la 2 Ianuar, în urma boalelor molipcioase ce s'aŭ ivit acolo.

Domnii Cădere, Drăgănescu și Leatris, studențĭ aĭ universitățeĭ din Iașĭ, pleacă seara la Focșanĭ, pentru a lua cuvîntul la întrunirea naționalistă ce se va ține mîne în acel oruș, în sala liceuluĭ.

In mahalaua Frumusoasa a murit de anghină difterică un copil în etate de 6 anĭ al preutuluĭ P. Balan.

* * *

Un „rix“ a avut loc între un căpitan în retragere și un elev al școaleĭ de admiuistrație. Cauza; *cherchez la femme* la café chantant.

* * *

Poliția a prins pe individul Gh. Dimitriu, servitor la Institutele-Unite, care furase de acolo maĭ multe haine și condica de rețete.

Numitul, dezertor, a fost predat autorităților militare.

In vremurĭ de opoziție d. G. Tacu, actual prim-ajutor de primar, se idiletnicea cu agronomia. In această calitate d. Tacu ținea în arendă moșiile statuluĭ: Costulenĭ-Prisacanĭ și Morenĭ. Pentru arendă d. Tacu a rămas în restanță **de plată cu suma de** *41.943* **leĭ și** *98* **banĭ.**

*

Debitorul nu este urmărit de stat. Lucrările staŭ la casierie și această autoritate, nemiloasă a bate darabana, ignorează pe un datornic atît de important.

*

In legătură cu acestea ni se comunică faptul că d. G. N. Tacu, care avea o vie hipotecată pentru suma de 8000 **leĭ, a descărcat ipoteca și a rrmas proprietarul vieĭ.**

Nu punem faptul, nicĭ în concordanță cu destrăbălarea de la comună, nicĭ cu propunerea consilieruluĭ Al. Velciu de a se institui o comisiune pentru verificarea finanțelor comuneĭ—dar atragem atenția filantropiceĭ noastre casieriĭ că debitorul sumeĭ de 42,000 leĭ are salar și o proprietate, pe carĭ statul ar pute pune sechestrr.

Simplă propunere.

Indépendance roumaine, care se imbăiază în apele colectiviste, scrie despre alegerea domnuluĭ Gane ca prezident al senatuluĭ:

....Adevĕrul este că senatul nu va fi representat, în mod strălucit, de d. Gane. Primarul Iașuluĭ este o figură politică ștearsă, care n'are îndeajunse titlurĭ pentru marea demnitate ce'i a fost încredințată în urma retragereĭ domnuluĭ Stătescu. D. Gane a fost ministru în zilele de pe urmă ale ministeruluĭ Ioan Brătianu, astă-zi e primar al Iașuluĭ. D. Gane maĭ este, zice-se, și agentul uneĭ societățĭ de asigurare.

Dacă faptul acesta este adevĕrat, el se va demite de la mandatul seŭ de agent, acum cînd este cea maĭ înaltă expresiune a primuluĭ corp al țăreĭ.

Și chiar dacă va face sacrificiul acesta, alegerea făcută în persoana domnuluĭ Gane nu va contribui la rădicarea prestigiuluĭ parlamentar....

Consilieriĭ comunalĭ se țin de cuvînt. De cînd cu scandalul provocat de părintele Vereanu, ședințele nu se maĭ pot ținea.

D. Tacu speră să-i readucă la consiliu, adoptînd sistemul îmblînzirilor *al d-luĭ Gane.*

Ecourĭ judiciare.

Camera de punere sub acuzare a trimis ierĭ în judecata tribunaluluĭ corecțional din Iașĭ pe I. Dimitriu-Russu, fost registrator al tribunaluluĭ secția a II-a—acuzat de luare de mită.

*

Curtea a jonctionat apelurile făcute de d-niĭ Morhus și Șișcală și a fixat un nou termin pentru ziua de 25 a. c.

*

După cererea părților cercetarea cauzeĭ pentru declarea în stare de faliment a firmeĭ G. Stihi, s'a amînat.

*

Iată celelalte procese carĭ se vor judeca la juraț: la 4 decembrie directorul și girantele ziaruluĭ «Evenimentul» pentru calomnie prin presă; la 5 decembre, C. I. a Mihăeseĭ pentru omor; la 8 Iancu Goldstein și Haim Copălăoanu pentru mărturiĭ mincinoase.

*

Experțĭ pentru cercetarea falimentuluĭ Elias Tennenbaum & Co., au fost numițĭ, domniĭ: Vasiliu, Motăș, H. Pollingher și Rosen.

In zilele de 12—16 a. c. procurorul general a inspectat tribunalele de Roman, Piatra N. și Bacău.

*

Curtea de casație s'a ocupat în secțiunĭ unite, de recursul pe care comunitatea elină din Galațĭ, l'a focut contra decisieĭ curțeĭ de apel din Iașĭ și prin care s'a dat cîștig de cauză domnuluĭ Bonachi.

Curtea a ascultat pleduariile domnilor Maiorescu și Kornea, avocațiĭ recurenților—și a amînat continuarea pentru joĭ, cînd va vorbi D. E. Stătescu alt avocat al comunităților.

*

D. Trancu a fost numit expert în falimentul Elias Tennenbaum.

Primarul comuneĭ Buciumĭ comunică că în ziua de 17 a. c. pe cînd locuitorul M. Balaban săpa un zemnic în ograda sa, a găsit, la o adîncime de 1½ metri, un sicriu în care se afla scheletul un om.

S'a avizat parchetul.

Se anunță prin circulărĭ telegrafice că în maĭ multe comunĭ din Tecuciŭ și în comuna Epurenĭ (Hușĭ) bîntue febra aftoasă.

*

Domniĭ doctorĭ D. Motăș, medic primar al județuluĭ, și Alexandru Brăescu, medic al ospiciuluĭ de alienațĭ de la Golia, s'aŭ întors de la moșia Brat, județul Roman, unde fuseseră să constate starea luĭ Eugeniŭ Ionescu.

Șfășietor de dureroasă este impresia pe care medicĭĭ au adus-o de la acel care, anul trecut încă, fusese podoaba uneĭ generațiunĭ întregĭ.

Ionescu se află în stare înaintată de paralizie generală: a perdut vederea, conștiința și noțiunea vremeĭ. Vorbește numaĭ puține vorbe din care bolnavul ar acuza pe cine-va că i-ar fi pus otravă în mîncare.

In procesul Țenov et Comp. pledează: domniĭ Fleva și N. C. Aslan, pentru Țenov, Gr. N. Macri pentru Zwiebel și Wohl, P. Th. Missir pentru Ghițescu și Alexandrescu.

O altă circulară telegrafică din Tecuciŭ spune că 5 bandițĭ aŭ omorît ierĭ seara, în comuna Ciuslea, pe cărciumarul N. Gogescu.

Bandițiĭ, adaugă telegrama, se aflaŭ într'o căruță muntenească pe înfundătura căreia era scris anul 1897.

Pentru postul de comisar comunal, devenit vacant în urma demisionăreĭ d-luĭ Liteanu, s'au prezentat până astă-zĭ peste 20 de cererĭ, însoțite bine înțeles de cuvenitele recomandațiunĭ.

Se așteaptă sosirea d-luĭ Gane pentru a se face numirea.

D. Tacu nu voiește să ia asupra sa afacerea din care s'ar putea naște dușmăniĭ pe care d. Tacu le evită ca bărbat prudent.

Angrosiștiĭ din Iașĭ s'au întrunit astăzĭ la ora două d. a. pentru a discuta în privința maĭ multor măsurĭ ce urmează a fi luate în chestiunea acestuĭ comerț.

Parchetul a fost avizat despre moartea subită a locuitoruluĭ V. Dumau din Bivolarĭ. Constatîndu-se că decesul a fost natural, parchetul a dispus telegrafic înmormîntarea cadavruluĭ.

D. A. D. Xenopol va ținea mîne prelegerea anunțată deja—în profitul saracilor.

In momentul în care scriem se face înmormîntarea regretatuluĭ profesor Miron Pompiliu.

Cortegiul este urmat de profesorĭ, de o delegațiune a elevilor liceuluĭ internat, o delegațiune a elevilor școaleĭ militare și de o delegațiune a elevilor «Institutelor-Unite».

Medicul primar a făcut o primă anchetă asupra plîngereĭ primite că medicul spitaluluĭ din Trg.-Frumos, d. doctor Friedman, ar neglija bolnaviĭ.

Reclamațiunele locuitorĭlor par a fi fundate, în parte.

*

Prin viitorul buget s'a prevăzut un nou post de medic al plășilor din Trg. Frumos.

D. Eduard Caudella a manifestat dorința de a se retrage din comitetul teatral, al căruĭ membru este.

Demisiunea va fi însoțită de un raport motivat către minister—raport în care d. Caudella va arăta, că numaĭ o administrație neglijentă, cum este acea pe care o fac domniĭ Fîntănaru și Vizanti, a putut avea de efect falimentul general al teatruluĭ național în a **doua lună a stagiuneĭ.**

Dar asupra acesteĭ sensaționale insolvente artistice, promitem a da lunĭ un important articol de reportaj.

Prezidentul senatuluĭ, d. N. Gane, a sosit astă-zĭ în oraș. Toată ziua a primit vizitele colectiviștilor localĭ, carĭ l'au felicitat pentru alegerea la senat și l'au mîngăiat de rușinea pe care i-a făcut-o ierĭ curtea.

D. Gane a convocat consilieriĭ, în ședință intimă, pentru mîine duminică, ora 2, în scop de a se consfătui dacă maĭ poate continua saŭ nu a pastra demnitatea de primar.

Seara d. Gane se va întoarce în capitală.

ANUNCIU

Doritoriĭ de a lua **lecțiunĭ de declamație,** sunt rugațĭ a se adresa la administrația ziaruluĭ nostru.

Fotografia „Chaland“

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Dr. C. MICLESCU

OCULIST-OPERATOR

s'a mutat în str. Unirea, 6.

Consultațiunĭ orele 2—4 p. .m

Telegramele Streinătățeĭ

Revoluția în Praga

Praga 21 Noembrie.

Situația ie foarte critică. Spiritele mult excitate sunt aduse la extrem prin știrile gazetelor cehe, care îndeamnă la luptă în contra germanismuluĭ.

Teatrul și Gimnasiul nemțesc complect devastate, clădirea cea nouă a societățeĭ artistice germană „Schlarafia“, devastată. Totul e complect distrus. Studențiĭ, într'o ferbere colosală, colindă ziua și noapte îndemnînd la rescoală în contra germanilor.

Rraga 21 Noembre

Studențiĭ cehĭ pătrund în localul de întrunire a studenților germanĭ «Germania» Toate insigniile numiteĭ societățĭ sunt distruse. *Hufio Skalitzky,* doctor in medicină, a fost grav rănit și transportat la spital.

Furia maselor nu maĭ are marginĭ. Nenorocire aceluia care îndrăznește să pronunțe un cuvînt nemțesc.

Baritonul opereĭ germane *Davisore* a fost grav lovit pe stradă și cu greu a putut fi scos din mînele mulțimeĭ.

Restaurantul urban și alte restaurante au fost distruse.

Praga 21 Noembrie.

In urma proclamăreĭ legeĭ marțiale, un escadron de dragonĭ și treĭ bataliioane de infanterie, sub conducerea unuĭ general, ocupă străzile principale ale orașuluĭ.

Totuși prin măhălălĭ se comit mare excese în contra germanilor și a evreilor. Prăvăliile sunt devastate și mărfurile, purtate ca trofee.

Sgomotele devin din ce în ce maĭ marĭ. Maĭ multe case și templul israelit e devastat. Se produc maĭ multe ciocnirĭ între mulțime și armată.

Mulțime aruncă cu pietre în soldațĭ. Ordin se dă ca la prima ciocnire soldațiĭ să impuște.

Mulțimea trage cu revolvere.

Praga 21 Noembrie

Insurgențiĭ dau foc maĭ multor clădirĭ între altele și la fabricĭ du spirt.

Mulțimea distruge institutele de patologie, chimie și anatomie.

In Zizkov are loc o luptă între armată și mulțime.

Praga 21 Noembrie.

Din toate părțile se văd colosale incendiĭ. Popieriĭ sunt împărțiți în diferite regiunĭ ale orașuluĭ și încearcă localizarea foculuĭ.

In spitale sunt internate 38 de persoane greŭ rănite.

O femeie lovită cu baioneta moare pe loc.

Oficial se constată cincĭ decese în urma luptelor.

Persoanele străine de oraș pleacă cu primul tren.

Douĕ batalioane din Iosefstadt aŭ sosit în timpul nopțeĭ.

Pilsen 21 Noembrie.

Marĭ excese se vestesc și din acest oraș. Incăierărĭ marĭ între populațiunea ațîțată în contra germanilor și armată.

Palatul guvernuluĭ a fost complect devastat.

Afacerea Dreyfus

Paris 21 Neembrie.

Ministrul justițieĭ Darlau, care a demisionat s'a declarat pentru nevinovăția luĭ Dreyfus. De asemenea și ministriĭ de instrucție și lucrărĭ publice, fiind de aceiași părere, aŭ demisionat și eĭ. Se dă ca sigură demisia întreguluĭ minister și Méline va fi din nou insărcinat cu formarea ministeruluĭ din care nu vor face parte ceĭ treĭ demisionațĭ.

Paris 21 Noembre.

Bertillon, care fusese dat ca cel maĭ convins de vinovăția luĭ Dreyfus declară că condemnarea n'ar fi avut loc dacă se producea numaĭ borderoul. Dar s'a maĭ găsit un act scris, care dovedește vinovăția luĭ Dreyfus.

Dar declarația luĭ Bertillon e în contrazicere cu repetata declarație a advocatuluĭ Demange, apărătorul luĭ Dreyfus, care declară că n'a existat de cît borderoul.

Dr. N. ȚURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultațiĭ de la 2—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asachi

De vînzare

Casile din str. de Sus No. 71, compus-din un salon, două odăĭ, un vitraj bucătărie și pivniță, casile No. 25, un antret, un salon, două odăĭ, o bucătărie, o sufragerie și pivniță.

A se adresa la d. Gh. Smîdu, str. Serărie No. 129.

E. MAZLÂM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

A APĂRUT

Calendarul „DACIA“

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

INSTALAŢIUNI MODERNE DE FABRICE DE CARAMIDA

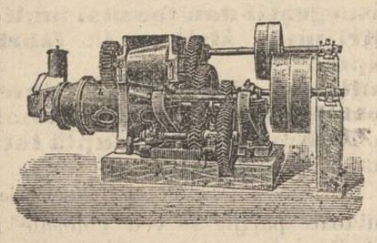

MAŞINE PENTRU FABRICAŢIUNEA CARAMIDEI APARENTE
DE ACOPERIŞURĬ, TUBURĬ
Plăcĭ de Argila şi Ciment
PRECUM ŞI ORI-CE FEL DE
MORISCI SFARAMATOARE
Pentru materiĭ Dure; în special
MORI CU GHIULELE
CU ACŢIUNE CONTINUĂ ŞI AUTOMATICĂ CONSTRUEŞTE CA SPECIALITATE
LOUIS JÄGER, COLONIA, EHRENFELD.
PENTRU INFORMAŢIUNI A SE ADRESA LA D. I. POMERANTZ, *architect*, BUCUREŞTI, CALEA VICTORIEI, 111.
Cataloage şi devise se trimit gratis şi franco.

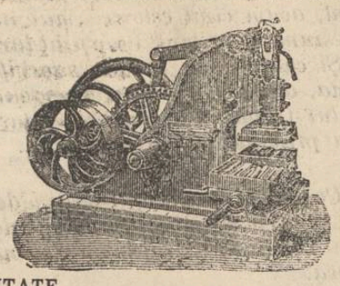

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. – Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.
Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşi.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Târgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejurimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Libraria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA
AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.
2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguraţuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.
3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Libraria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA“, Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 171 — EDIŢIA A DOUA — IAŞĬ — MARŢĬ 25 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . 40 „
Inserţiile şi reclamele . . . 60 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

MANIFESTAŢIA DIN CAPITALĂ

Majoritate cu Darabana

Un procedeŭ noŭ.

Ca să aducă pe protestanţiĭ din Cameră la ortodoxismul colectivist, d. Sturdza a recurs la un mijloc infailibil: le a spus că, rămîn în majoritate, saŭ le bate toba.

Sistemul acesta, clasic, folosia odinioară, fără greş, luĭ Ion Brătianu — şi răsvotul de la 20 Noembre a dovedit că se poate întrebuinţa chiar de d. Sturdza cu oare carĭ şanse de isbînda.

La primul scrutin pentru alegerea comisiuneĭ de respuns la adresa tronuluĭ, ministerul a obţinut 54 de voturĭ contra 57 ale opoziţieĭ.

Situaţia, decĭ, era lămurită: gugernul fusese pus în minoritate:

Cum, însă, lucrurile se petreceaŭ după amiaz — şi după amiaz prezidentul Camereĭ este.... guvernamental — s'a sfăşiat regulamentul şi s'a procedat, de iznoavă, la al douilea scrutin pentru candidaţiĭ rămaşĭ în balotaj.

Şi pe cînd se discuta procedarea insolită a biuroului, d. Sturdza a adus telegrafic la Cameră pe d. Take Protopopescu, sub directorul Creditului Rural, şi l-a asmuţit asupra deputaţilor recalcitranţĭ.

In momentul acesta Camera nu maĭ semăna a parlament, ci prezenta maĭ mult aspectul unuĭ bazar—ca să nu zicem al unuĭ tîrg de vite.

— Va să zică, domnule X., dumneata votezĭ alb?

— Ba, nu cum-va o să votez verde?

— Dar, pare-mi-se că am şi eŭ vot în Adunarea aceasta...

— Dumneata? In ce calitate?

— Foarte simplu: în calitate de sub director al Creditului Rural.

— Nu pricep ce amestec poate avea Creditul la Cameră!

— Dacă te aĭ gîndi că aĭ şeapte rate de plătit, aĭ pricepe foarte uşor, cu toate acestea.

— Bine, dar chestiunile acestea nu se discută în parlament, domnule sub director.

— Se poate, dar am venit să le discut în parlament ca să nu fiŭ silit să'ţĭ trimit darabana la moşie...

Va să zică, scurt: cine nu e cu noĭ, e în contra noastră — şi pe ceĭ carĭ ne sunt protivnicĭ îĭ facem să asculte darabana.

— Dar eŭ nu vĕ sunt protivnic domnule sub-director — eŭ sunt liberal ca şi d-voastre...

— Da, dar votezĭ alb.

— Cînd guvernul n'are nicĭ un interes...

— Ba, are un interes capital.

— Aşa?

— Evident că da.

— Apoĭ, dacă e aşa, domnule sub director, lasă pe mine — să maĭ poftească d. Aurelian!

Asupra negustorilor a operat d. Carada, stăpînul a tot puternic al Băncei Naţionale:

— Aşa dar, vĕ retrageţĭ din negoţ domnule Y?

— Da de unde! Eŭ am de gînd, din contra, să 'mĭ lărgesc cercul afacerilor.

— Cu banĭ gata, poate?

— Ba, nu — care negustor lucrează cu banĭ gata?

— Dar atuncĭ, cum?

— Ca şi pînă acum: cu credit.

— La cămătarĭ?

— Nu te maĭ înţeleg, domnule Carada. Lucrăm împreună de atîta vreme şi nu ştiĭ pînă acum că am credit la Banca Naţională?

— Ba ştiŭ, dar aceasta era situaţia de pînă acum. De azĭ s'aŭ schimbat lucrurile.

— Nu înţeleg.

— Şi e foarte simplu, cu toate acestea: Banca e o instituţie liberală—nu e aşa?

— Pe cît ştiŭ, da.

— Ca instituţie liberală, are prietenĭ şi duşmanĭ—cum are şi pardul liberal.

— Tot nu pricep.

— Ascultă şi te veĭ dumeri: operaţiunile Băncei se fac de către noĭ—şi se fac într'un fel saŭ într'altul, după cum clienţiĭ sunt amicĭ saŭ duşmanĭ de aĭ noştri.

— Neapărat.

— Dacă e neapărat să fie aşa, tot atît de neapărat este să ne deschidem ochiĭ ca să nu încălzim şerpĭ la sînul nostru.

— Dar eŭ nu sunt în cazul şerpilor.

— Ba, da.

— De unde pînă unde?

— Aĭ votat alb?

— Fireşte.

— Atuncĭ e clar.

— Clar că....

— Că ne eştĭ duşman şi că trebue să 'ţĭ refuzăm creditul.

— Dar, pentru Dumnezeŭ, domnule Carada, nu mă nenoroci, maĭ ales acum cînd sunt pretutindenĭ descoperit!

— Se poate, domnule Y, dar şi *albul* dumitale ne nenoroceşte pe noĭ, carĭ, cum vezĭ, suntem şi maĭ descoperiţĭ de cît dumneata.

— Bine, dar eŭ n'am ştiut că vă supără...

— Altă dată s'o ştiĭ...

Cu părinţiĭ funcţionarilor, lucrurile aŭ mers şi maĭ lesne. Sarcina aceasta 'şĭ a rezervat-o d. Sturdza însuşĭ:

— Ce, domnule Z, am auzit că băiatul dumitale vrea să se mute din Vasluĭ?

— Nicĭ nu gîndeşte cocoane; din potrivă, e pe cale de a se însura.

— De, îmĭ pare foarte rĕŭ dar...

— Dar ce?

— Imĭ cere locul acesta un liberal devotat.

— Maĭ devotat de cît mine, domnule Sturdza...

— De cît dumneata, care votezĭ alb? Devotamentul se dovedeşte, nu se afirmă, domnule Z.

— Dar sunt gata să'l dovedesc orĭ cînd....

— Vom vedea la al douilea scrutin.....

Al doilea scrutin a dat 76 de voturĭ contra 30!

Or, un minister care guvernează cu darabana, face oficiŭ de portărel la o licitaţie publică — iar nu treabă de conducător al intereselor Statuluĭ.

G. Rădulescu

Asupra evenimentelor de ierĭ din capitală şi asupra declaraţiunelor făcute de d. Gane, publicăm în celelalte paginĭ amănunte senzaţionale.

Atragem atenţiunea lectorilor.

Falimentul Teatruluĭ

Comitetul.— Nepăsare ori silă? Falimentul.

Arta la Iaşĭ a ajuns în halul macabru al neguţitorilor manufacturierĭ: reporterul nostru judiciar are să vă vorbească, maĭ curînd de cît credeţĭ, că s'a dat cerere pentru declararea în stare de faliment a teatruluĭ nostru naţional. Şi nicĭ că se putea altfel: ceara roşie trebue să-şĭ facă datoria orĭ unde administrează colectivistul...

Domniĭ Vizanti şi Fîntînaru pier de dragostea Melpomeneĭ. Publicul, însă, în faţa acestor antreprenorĭ aĭ Thalieĭ, nu vrea să dee pe la teatru. Sala e vecinic goală şi venitul cel maĭ mare s'a oprit la 400 leĭ.

Sîmbătă seara, însă, la o representaţie romînească, la care d. Vizanti şi Fîntînariu n'aŭ avut amestec — reprezentaţia fiind dată în beneficiul unuĭ actor—sala era ticsită de lume.

Orĭ ce comentar ar slăbi morala faptuluĭ.

Comitetul teatral

Treburile aŭ mers reŭ din capul loculuĭ şi numaĭ ast-fel se esplică de ce domniĭ N. Volenti şi I. Tanoviceanu, carĭ puneaŭ tot interesul în comitet pentru a duce lucrurile pe calea cea bună, aŭ fost biruiţĭ, majorisaţĭ şi nevoiţĭ a demisiona.

Ca să nu maĭ fie stingheriţĭ în modul lor de a terfeli arta, domniĭ Vizanti şi Fîntînariŭ aŭ stăruit pentru numirea domnuluĭ E. Caudella în al treilea loc de membru.

D. Caudella este absolut neglijat. Nimenĭ nu cere sfatul sĕŭ, pentru motivul că d. Caudella s'ar opune la nenumăratele prostiĭ ce se comit. D-luĭ Caudella 'i vine greŭ să protesteze pe faţă, să-şĭ arăte nemulţumirea, de oare-ce faptul ar provoca scandal şi d. Caudella, ca director al conservatoruluĭ, depinde, se înţelege, de ministrul Fîntînarilor.

Dar nu numaĭ peste d. Caudella se trece în comitet cu această nepăsare vinovată, dar şi peste artiştĭ. Am pricepe, în parte, nepăsarea aceasta, am tălmăci-o ca un act de vanitate, cînd ceĭ 2 membriĭ din comitet ar fi cunoscătorĭ aĭ arteĭ.

Dar acesta nu este nicĭ cazul domnuluĭ Vizanti, nicĭ acel al domnuluĭ Fîntînariu.

De ce am căuta atuncĭ, aiurea de cît în nepriceperea şi ambiţia membrilor de carĭ ne ocupăm, halul trist în care a ajuns astă-zĭ teatrul nostru naţional?

Spun uniĭ că vina toată ie a publiculuĭ, care strînge baniĭ pentru trupele străine. Dar ce atracţiune are teatrul nostru? Cu Romeo şi Julietta *dată de actorĭ flămînzĭ, cu* Lumea în care 'ţĭ vine să tragĭ palme *şi cu alte traducerĭ, tot atît de funebre, nu atragĭ doritorul de a petrece.*

Ar fi fost cu putinţă oare ca un membru al comitetuluĭ teatral, profan chiar în ale arteĭ, dar în termenĭ de prietenie cu cea maĭ elementară carte de gramatică, stăpîn al limbeĭ romîneştĭ, să fi permis înzestrarea repertoriuluĭ cu o traducere cum este acea din lumea în care te plictiseştĭ?

Falimentul

Nu se putea ca o astfel de administraţie să nu fi adus după ea falimentul total al teatruluĭ. Astă-zĭ, în a doua lună de stagiune, fondurile sunt absolut epuizate şi este foarte probabil, că stagiunea care trebuia să se fi sfîrşit în Martie, se va isprăvi peste 12 zile, în Decembrie.

Afară de cifrele, carĭ vor vorbi îndată, şi din care reesă matematiceşte cauza acesteĭ mofluzitĭ, maĭ avem şi o altă dovadă supremă, că falimentul se datorează numaĭ administraţiuneĭ incapabile.

Acum 2 anĭ, cînd trupa romînă, în lipsă de local propriu dădea reprezentaţiunile în sala Sidoli, stagiunea produse un beneficiŭ net de 16,000 leĭ.

Anul acesta, cînd actoriĭ aŭ local propriŭ, şi prin urmare sunt scutiţĭ a plăti chiria serală, iluminatul—cheltuelĭ care se rădicaŭ la 260 leĭ pe seară—astă-zĭ stagiunea moare în luna a doua — lăsînd o mînă de oamenĭ pieritorĭ de foame.

Să vorbească cifrele

Voim să arătăm cu cifre oficiale halul teatruluĭ nostru. Teatrul a primit subvenţiunea anuală de 20,000 leĭ şi un ajutor de 8000 leĭ. Această de pe urmă cifră era menită a acoperi un deficit din stagiunea trecută. Onorariile încep a curge de la April. De la această dată şi pănă în august actoriĭ primesc, la un loc 1300 leĭ pe lună, ceea ce dă, în total, suma de 6500 leĭ. Din August şi pănă în present s'a epuizat fondul rămas de 13,500 leĭ— aşa că administraţia nu maĭ este în stare a plăti chenzina pe Decembre, dat fiind că representaţiile depănă acum n'aŭ produs suma 4,250 leĭ—rata trebuitoare.

Comitetul clubuluĭ conservator din Iaşĭ cu unanimitatea voturilor a ales de president al acestuĭ club pe d. Grigore Cogălniceanu.

Această demnitate are o importanţă excepţională. Prezidentul clubuluĭ conservator din Iaşi, este şi membru în comitetul central al partiduluĭ conservator.

Alegerea făcută în persoana d-luĭ Cogălniceanu onorează de o potrivă şi pe ales şi pe partidul conservator. Onorează pe d. Cogălniceanu care datoreşte această demnitate, pe lîngă calităţiĭor sale personale, faptuluĭ că a fost în toată cariera sa politică un soldat neclintit al partiduluĭ care are de şef pe d. Lascar Catargiu, şi onorează pe partidul care la un moment dat a avut în mijlocul seu, un membru ca d. Cogălniceanu, care s'a impus tuturor elementelor, chiar şi acelora carĭ maĭ recunosc şi pe alt şef de cît d. Lascar Catargiu.

De ce nu se arendează moşiile Statuluĭ

Pînă acum au fost, anul acesta, vre-o şease termene pentru arendarea moşiilor Statuluĭ şi exploatarea pădurilor.

Puţinĭ concurenţĭ s'au prezintat la aceste licitaţiĭ, din care pricină moşiile au rămas nearendate.

Cauzele acestuĭ fenomen nu trebuiesc căutate în profunditatea inteligenţeĭ d-luĭ Stolojan— căcĭ ministrul domeniilor e prea mult ocupat cu banchetele de incuscrirĭ politice, carĭ reuşesc ca şi licitaţiile, pentru ca să maĭ aibă vreme să se ocupe de asemenea nimicurĭ. Cauzele nu trebuesc căutate nicĭ în criza care bîntuie ţara de cînd aŭ venit liberaliĭ la putere. Nu.

Cu totul alta e pricina care face pe agricultorĭ să fugă de domeniile Statuluĭ, cum fuge omul sănătos de febra tifoidă—singurul bine pe care ni l-a adus guvernul liberal. Şi pînă cînd nu va dispare această cauză, pînă cînd ceĭ a tot puternicĭ nu vor înţelege saŭ nu vor fi făcuţĭ cu sila să înţeleagă, lucrurile nu se vor îndrepta. Pînă atuncĭ Statul şi arendaşiĭ vor suferi de o potrivă, pînă atuncĭ unica noastră sorginte de bogăţie va tot da îndărăt—iar clasa agricultorilor va dispare cu încetul, spre marea bucurie a colectiviştilor bugetivorĭ.

Un caz recent:

D. Dimitrie Corbu, mare proprietar în Peatra-N., fost şi actual arendaş al Statuluĭ, a licitat la Iaşĭ, în ziua de 4 August, pentru un parchet de pădure de pe domeniul Borleştĭ, depunînd şi garanţia cerută.

Ministerul n'a aprobat licitaţia, şi de atuncĭ pînă acum a cerut, de patru orĭ prin petiţiĭ şi de maĭ multe orĭ telegrafic, restituirea garanţieĭ—şi pînă azĭ n'a obţinut-o.

Alt exemplu:

O persoană ţine în arendă o moşie de-a Statuluĭ. La împlinirea perioduluĭ, de şi nu maĭ datoreşte nimic din cîştiurĭ şi cele-l-alte sarcinĭ ale arendeĭ, totuşĭ, pentru a-şĭ scoate garanţia, trebue să treacă cel puţin un an, dacă nu doĭ—şi încă şi atuncĭ nu o scoate fără sacrificiĭ, căcĭ trebue să meargă de treĭ patru orĭ la Bucureştĭ ca să mijlocească pe la ministru şi pe la funcţionarĭ pînă cînd găseşte o persoană influentă care, în schimbul uneĭ plăţĭ, să stăruie pe lîngă ceĭ în drept.

Iată de ce sutele de moşiĭ ale Statuluĭ remîn nearendate şi pădurile neexploatate la timp—şi iată de ce veniturile Statuluĭ au scăzut cu cîte-va milioane.

Moşiile acestea, rămase nearendate, formează un apetisant caşcaval pentru favoriţiĭ colectivităţiĭ.

Iată unde trebue căutată cauza deprecierei moşiilor Statuluĭ.

Finică

Pamfletar şi polemist

— ROCHEFORT Şi ZOLA —

Dacă nu e în totul adevărat că împrejurările crează pe oamenĭ, e cel puţin drept că oameniĭ se manifestă în paralel cu întîmplările de seamă; nerviĭ se încordează, spiritele se agită, discuţiile se aprind astă-zĭ în jurul mareĭ afacerĭ a trădăriĭ luĭ Dreyfus. Temperamente retrase în umbra meditărilor şi în tihna scepticismuluĭ se ivesc, se amestecă în discuţiĭ, se interesează de ce se petrece şi n'au astîmpăr; cuvîntul arde pe buza tuturor şi nechemaţĭ sau străinĭ de afacerile publice caută prilejul să-şĭ spuie cuvîntul. Caracteristic, fără îndoială, pentru epoca de senzaţie, scurtă sau maĭ îndelungată, prin care trece o parte a Europeĭ şi încă una din regiunele unde civilizaţia s'a plantat maĭ adînc.

Ceea ce însă maĭ presus de cele zise merită a fi notat e domnia pamfletuluĭ ca în perioadele rarĭ revoluţionare. Drumont şi Rochefort îşĭ împart stăpînirea Parisuluĭ, generalĭ secundaţĭ de soldaţĭ hotărîţĭ ca Lucien Millevoie, Vervoort şi o sumă de reporterĭ aĭ gazetelor de bulevard.

Parisul revede una din stările febrile prin care n'a trecut de mult şi proza gazetăriei, cultivă din nou frazeologia de excese fără marginĭ a celebrilor pamfletarĭ parizianĭ.

*

Este pamfletul un *gen*? Istoria a dăruit nemurirea luĭ Paul Louis Courrier pentru marele săŭ talent de pamfletar. In toate epocile marĭ ale istorieĭ *genul* acesta «literar» se iveşte ca un produs normal al uneĭ supraexcitărĭ a spiritelor, ca o întrupare fidelă a moduluĭ de a fi şi a gîndi.

Psichologia pamfletuluĭ e psihologia mulţimeĭ însă-şĭ; caracteristica saŭ maniera, li e după o clasică citaţie: făgăduiala de a *nu fi nepărtinitor*».

Nicĭ odată poate ca în vremea noastră nu s'a manifestat maĭ cu adevărat această formă a pamfletuluĭ în publicistică, pentru bunul motiv că tiparul, pus la îndămîna tuturor, uşurează maĭ mult ca orĭ cînd înflorirea industrieĭ gazetăreştĭ şi împrăştie maĭ mult fraza violentă şi pătimaşă.

*

Rochefort a fost cu drept cuvînt regele pamfletarilor parizienĭ, şi el înfăţoşază minunat toată domnia frazeĭ, stăpînă peste o jumatate de veac. Om de mare talent, cunoscător şi în ale literilor şi în ale arteĭ, stilist de frunte, Rochefort nu posedă însă nicĭ verva scînteetoare a luĭ Bergerat, nicĭ enorma uşurinţă a luĭ Mirbeau, nicĭ bonhomia neasămănată a luĭ Sarcey, nicĭ profunda ironie a luĭ Anatole France, nicĭ aparenta indiferenţă a luĭ Lemaitre,—dar le posedă pe toate şi maĭ presus de toţĭ aceştia a ştiut să cucerească Parisul.

Excesul, falşul, insinuarea, născocirea, minciuna chiar, sau macar echivocul—acestea sunt mijloacele pamfletaruluĭ tip. Dl afirmă, insistă, exagerează, insultă, calomniază şi convinge fără să ştiĭ cum. El face educaţia maseĭ în acest senz, ca vorba luĭ să devie ordin, părerea luĭ să fie lege, născocirea luĭ—supremul adevăr.

Intr'o recentă şi rară lucrare de spirit întitulată: Les nuits, les ennuis et les âmes de nos plus notoires contèmporains un tînăr scriitor *la Jeunesse*—viitor pamfletar al Parisuluĭ—face pe Rochefort să se spovedească în sine-şĭ să găsească explicaţia fenomenaleĭ şi nemeritateĭ popularităţĭ—o adevărata teroare stăpînitoare a Parisuluĭ întreg. Că doară nicĭ discutabilul talent, nicĭ stilul «Aventurilor», nicĭ exemplul de cinste şi scrupulozitate în viaţa politică nu-ĭ dau dreptul la atîta putere, dar i-l dă psihologia maseĭ, eterna sclavă a pamfletuluĭ.

*

Cu totul altul ne apare *polemistul*. El nu maĭ face, ca pamfletarul, abstracţie de adevĕr şi de sinceritate, el îşĭ cumpăneşte cuvîntul, îşĭ măsoară afirmările, îşĭ recunoaşte respunderea pentru cele spuse. Dar odată armele făurite şi pregătite, rolul polemistuluĭ e de a azvîrli cu putere şi atenţie, de a chiti şi nemeri unde se cuvine şi cuĭ se cuvine. Lovitura făcută să fie cît maĭ simţită, cît maĭ puternică: omorîtoare dacă se poate,

Unul din fruntaşii polemiştĭ actualĭ aĭ Franţeĭ e şi marele scriitor *Zola*.

Cine a cetit vre-odată «Mes haines littéraires», scrise pe la 1866, pare-mi-se, nu poate uita nicĭ-odată prefaţa cărţiĭ cu refrenul: «Je les hais...»

Este tot ce s'a scris maĭ vehement, maĭ izbitor şi maĭ suggestiv. Şi aci cuvîntul, tonul, expresia ajută convingerea mulţimeĭ, dar fără a se ajuta de elemente false şi iscodirĭ gratuite. Volumele de *Campagne* ale luĭ Zola conţin bucăţĭ monumentale în genul polemiceĭ între care: *Le crapaud* ca răspuns luĭ Brunetière.

*

Intre Rochefort şi Zola, pamfletar celebru şi polemist iscusit, se naşte un prilej de ceartă în jurul afacereĭ Dreyfus. Rochefert, preotul maseĭ cea de apururĭ înşalată, susţine vinovăţia ex-căpitanuluĭ, bazat pe eternele argumente, adecă lipsa de probe, ci afirmărĭ şi sofisme: de oare ce nicĭ un singur om în Franţa n'a fost pus în cunoştinţă de dovezile acuzătoare. Zola, cugetător profund şi simţitor revoltat, se ridică în potriva uneĭ marĭ nedreptăţĭ pe care, zice el, Franţa vrea s'o săvîrşască spre ruşinea eĭ.

Rochefort a dat semnalul de atac, a «attrapat» pe Zola. Urmarea vom vedea-o şi nu va fi lipsită de interes şi de folos pentru aceĭ care urmăresc toate manifestările şi luptele intelectuale ale veaculuĭ nostru.

Blag.

AGONIE

VII

Staŭ singur—ce searbădă seară!
Şi singurul semn că sunt viu
E cîntul de lacrimĭ ce'n suflet
Urîtu-mĭ ritmează: nu ştiu

Ce număr de foĭ azvîrlit-am
Şi cîte le-am rupt înciudat!
De ce însă ruptu-le-am toate?
Cu lacrimĭ de ce le-am udat?

Pe unele scris-am cuvinte
De dragoste, jale şi dor,—
Dar eŭ am jurat ca 'n tăcere
Mîhnirea iubiriĭ s'omor;

Pe altele scris-am: „copilă
De-acuma iubirea-mĭ s'a stîns"
Pe-acestea le rupseĭ de-asemenĭ
M'ascund chiar de mine c'am plîns....

Tristis

Revoluţia în Praga

Situaţiunea a ajuns în acest oraş aşa de critică în cît numeroase familiĭ germane şi studenţiĭ germanĭ părăsesc oraşul. Toate scoalele şi instituţiunile nemţeştĭ fiind devastate nu maĭ pot funcţiona. Toate prăvăliele germane sunt închise. Tricolorul slovac e purtat de barbaţĭ, femeĭ şi chiar copiĭ de şcoală.

***

Soldaţiĭ sub conducerea ofiţerilor se aşează în străzile principale şi după un semnal de trompetă, un comisar poliţienesc citeşte ordonanţa pentru punerea în aplicare a regimuluĭ excepţional. Iată acea proclamaţie:

«Ministrul de interne în înţelegere cu ministrul justiţieĭ şi în baza art. 430, suspendă pentru moment legea comună şi pune în vigoare legea marţială, prin care orĭ-cine se face vinovat de aţîţare la revoltă, participare la lupte saŭ lovitor intereselor aproapeluĭ, *va fi imediat judecat şi condemnat la moarte.*

In cîte-va localităţĭ citirea publicaţieĭ produce rîsete ironice şi strigăte de *Na-zdar*

Toate prăvăliele, restaurantele, hotelurile urmează a fi închise la ora 9 seara.

***

Deputaţiĭ germanĭ din Praga, d-r Schlesinger, Lippert, Kiersmann, Alexander Richter, Wernescky, Sobitschka, Urban, aŭ adresat guvernatoruluĭ din Praga Baron Condenhove, un protest că populaţia germană n'a fost îndeajuns apărată în contra insurgenţilor, deşi populaţia germană n'a provocat pe nimene.

Aceştĭ deputaţĭ aŭ şi plecat la Viena pentru a interveni pe lîngă ministrul preşedinte în acest scop.

***

Pe la ora 10 noapte, oraşul e pustiu. Nu se vĕd de cît doară patrule circulînd.

La reprezentaţia de aseară de la Teatrul German, deşi protejat de armată, n'au asistat de cît vr'o 50 de persoane.

Parcă suntem la teatrul din Iaşi!

***

Pe lîngă ucişĭ de pînă acuma, se anunţă şi moartea lucrătoruluĭ März, grav rănit în timpul ciocnirilor.

Comitetul central a organizaţieĭ social-democrate din Boemia, a emis următoarea proclamaţie: «Dezaprobînd provocările şi din partea cehilor, şi din partea Germanilor vĕ învităm, tovarăşĭ de ideĭ, nu vĕ amestecaţĭ în aceste tulburărĭ. Nu avem nimic comun cu eĭ şi nu trebue să ne cheltuim forţele în luptele dintre partidele burgheze. De vom fi loviţĭ însă, vom respunde!

OPINII ŞI REFLECŢII

„OJYDANIE"

Cum se ridică triumfător, apoteoză încununînd desăvîrşirea, capul încununînd perfecţiunea unuĭ trup de fecioară! Cum palpită, înfiorătoare, puritatea nudităţiĭ albe sub aparenţa rochieĭ încreţită ca o undă în tremur şi cît de fermecătoare coboară cascada neagră a păruluĭ unind ca o sărutare, creştetul cu voluptatea capuluĭ pe care se împrăştie ca o baie mirositoare.

Ea-şĭ îndoaie îndărăt, arcuind-o, plasticitatea rotundă a şoldurilor în timp ce din adîncul negru al ochilor par că ţîşnesc înainte şi îndepărtare, scînteĭ de dorinţĭ şi de chemărĭ ademenitoare. Buzele subţirĭ sînt strînse par'că într'un tremur uşor, iar colţul gureĭ micĭ înfrînează izvorul unuĭ glas dumnezeesc, asămănător formelor desevîrşite, chipuluĭ omorîtor de frumos ce se sprijină într'o rînă pe coloana de granit ca să rotunzească tot maĭ mult, tot maĭ ispititor dezinvoltura supremeĭ desăvîrşirĭ femeeştĭ.

*

«Ojydania»—«Aşteptarea» sau «nostalgia» e numele valsuluĭ rus care poartă drept simbol figura aceea divină, care nu are însă nimic comun cu tipul oriental al slavelor, o nu! Un amestec de voluptăţĭ iberice, de mîndrie italiană şi frumuseţe greacă; o expresie de conştientă perfecţiune care nu îndreptăţeşte nimic din concepţiunea resemnăriĭ uneĭ femeĭ în aşteptare.

Dar poate: ea aşteaptă cu siguranţa neasămuiteĭ superiorităţĭ, cu deplina încredere în puterea sa unică; poate cu ascunsa ameninţare de a-şĭ răzbuna la la cea dintăiu clipă de întîrziere, la cea dintăiu bănuială de înşălăciune din partea *luĭ*...

*

Imĭ lunec în zădar privirea deasupra notelor din care nu pricep nimic: e un val încremenit din viaţa căruia nimic nu mi se arată. Dar ceea ce e sigur e că nu poate fi cîntec dulce, sunet fermecător, la înălţimea aceluĭ chip de femeie care mi-a aţintit privirea extaziată în faţa vitrineĭ magazinuluĭ de muzică.

Ce este muzica toata în faţa uneĭ figurĭ de femee desevîrşită?

Leandru

INFORMAŢII

Clubul conservator a ales ierĭ de preşedinte, cu unanimitatea voturilor, pe d. Grigore Kogălniceanu.

Alegerea de vice—preşedinte, în locul rămas vacant, se va face duminica viitoare.

— —

In cursul luneĭ viltoare d. Paianu va presinta un raport primărieĭ, cu privire la aducerea apeĭ in Iaşĭ.

D. Paianu susţine că va putea alimenta oraşul cu 10,000 metri cubĭ apă pe zi, care va fi adusă din valea Bahluiuluĭ, punctul Holboca-Rusenĭ.

Institutoriĭ localĭ s'au adunat ierĭ în sala şcoaleĭ Treĭ-Erarhĭ, convocaţĭ de revizorul şcolar în scopul de a da denumirĭ şcoalelor primare care nu poartă încă nicĭ un nume.

Se vor numi de aci inainte: scoala de băeţĭ Treĭ-Erarhĭ *Vasile Lupu*; şcoala de fete din Podu-lung—*Principesa Maria*; şcoala de fete din Beilic—*Carmen Sylva*; şcoala de băeţĭ din Toma-Cozma—*Regele Carol I*; şcoala de băeţĭ Tataraşĭ I—*Cuza-Vodă*; şcoala de fete din Nicoriţa—*Elena Doamna*: nedenumite au rămas 2 şcolĭ: Tataraşĭ No. II şi Sărărie I. Acestora li se vor da, probabil, denumirile de «Vasile Alexandri şi C. Negri.»

— —

Două insemnate furturĭ, de juvaericale au fost operate ierĭ şi alaltaierĭ în Iaşĭ. De la d. Bercu Adler, circiumar strada Golieĭ, s'au furat dintr'o ladă de fier: un ornic de aur. 3 petre de diamante, 3 inele de aur din care unul cu 2 diamante, altele 5 inele cu diamante, 2 pietre marĭ diamante, un bold cu piatră de diamant şi un bilet de 100 leĭ.

O foastă servă a negutitoruluĭ, numita Perla Vasserman, este presupusă a fi autoarea furtuluĭ.

*

De la doamna Sura Micler, 7 Strada Armeană, s'au furat: un broş de aur cu 52 de diamante; un ceas de aur, 3 capace, din care 2 emailate; o brăţelată şi inele—toate in valoare, zice păgubaşa, de 1500 leĭ.

— —

Românĭ şi Pămîntenĭ

Revenind, *întîmplător,* **asupra incidentelor petrecute la „Dacia" cu prilejul întrunireĭ evreeştĭ, un confrate** *pămîntean* **povesteşte—sub rezervă, de de altfel, că** *„greşit informate cum că la Bucureştĭ ar fi isbucnit turburărĭ de stradă ar fi cerut relaţiĭ exacte şi urgente de la representanţiĭ lor din capital."*

Ştirea e gravă, maĭ ales fiind respîndită de nişte *Romînĭ*—**de aceea am căutat s'o verificăm.**

Azĭ suntem în poziţie să complectăm informaţia *Noutăţeĭ.*

Străinătatea, care priveşte în linişte scenele de la Praga, nu s'a emocionat nicĭ de cum de întrunirea de la *„Dacia"*—**dar reprezentanţiĭ eĭ din Bucureştĭ, de teamă ca nu cumva să se creadă peste graniţă că într'adevăr ar fi isbucnit în capitală turburărĭ de stradă, au comunicat cabinetelor respective discursul preşedinteluĭ întrunireĭ de la** *Dacia,*

Textual acest discurs a făcut un moment să se creadă în străinătate cum că la Bucureştĭ trebue să fi isbucnit turburărĭ— dar s'a aflat în urmă că fusese numaĭ o furtună într'un pahar cu apă.

Atît.

— —

Aŭ reuşit la concursul pentru dreptul de a deschide farmacĭĭ, domniĭ: A. Cornelsohn, ajutor de chimist al comuneĭ Iaşĭ, A. Răteanu, ajutorul farmacistuluĭ corpuluĭ de armată din Iaşĭ şi I. Curelescu. farmacist în Trg.-Ocna.

— —

Domnişoara Maria Alevra, licenţiată în ştiinţĭ, profesoară la Botoşanĭ, s'a logodit cu d. Alexandru Chardin, profesor de limba franceză.

— —

Corespondentul nostru din Bucureştĭ ne comunică că şcoala fiilor de militarĭ şi şcoala de aplicaţie—carĭ aŭ fost închise din cauza febreĭ tifoide—nu vor fi redeschise de cît în ziua de 3 Ianuarie.

— —

D. C. Lepădatu, ajutor de primar, a făcut ierĭ distribuţia hainelor la ceĭ 90 copiĭ.

— —

Din Botoşanĭ ni se comunică că d. Ioan Arapu, prefectul judeţuluĭ, ar fi demisionat din cauza certelor dintre d-sa şi primarui Ulle de o parte şi cu vernescanĭ de altă parte.

— —

Au fost internate în spitalul Paşcanu. bolnave de anghină difterică: Profira Vasiliu, 46 anĭ; Maria Petrachi, 5 anĭ; C. Gheorghiu şi C. a Marandeĭ.

— —

Voiţĭ o mostră eclatantă despre... cumînţenia poliţieĭ noastre?

Iat-o: un agent secret, d'intre aceĭ decoraţĭ, a fost postat ierĭ la poarta clubuluĭ conservator şi, o fiţuică de hîrtie în mînă, secretul gardist nota numele membrilor carĭ mergeaŭ să aleagă noul preşedinte. ?!

— —

D. dr. Rojniţă, medicul primar al oraşuluĭ, a învitat direcţia institutuluĭ bactercologic să proceadă la analiza bactereologică a apeĭ de la abator şi în special să constate dacă nu există micobul febreĭ tifoide de oare-ce s'aŭ constatat două cazurĭ de febră tifoidă în familia d-luĭ Jocu şi maĭ multe cazurĭ în împrejurimĭ.

— —

O damă de la Café-Chântant s'a apucat de exerciţiĭ strategice: ea a înlrat la miezul nopţeĭ în citadela din strada Stînca a bătut antrepronorul, a bătut chelneriĭ şi—a dispărut.

— —

Intrebăm administraţia comunală dacă ştie de cartelul gazarilor din Iaşĭ, care aŭ urcat preţul litruluĭ de petroliŭ la **50** *banĭ.*

Maĭ întrebăm: cine e protectorul luĭ Natanzohn & Co., mulţumita căruĭ fapt, se refuză sistematic autorizarea de deschiderea unuĭ depozit de petroleŭ în oraş, acelora care declară că vor vinde litrul de petroleŭ cu 25 banĭ.

Pentru moment atîta. Vom reveni însă pentru a indica potlogăria ce se practică în această chestiune.

— —

Ni se scrie din Tîrgul-Ocna că treĭ consilierĭ comunalĭ de acolo s'aŭ revoltat contra primaruluĭ, d. *Gane*, şi-aŭ demisionat.

De şi prefectul de Bacăŭ li-a respins demisiunele, consilieriĭ persistă. din care cauză consiliul s'a descomplectat.

— —

Prefectura de Piteştĭ anunţă prin circulărĭ telegrafice evadarea unuĭ din ceĭ maĭ vajnicĭ hoţĭ, numitul A. Florea Angelescu Cesaru.

— —

Desbaterile în procesul Neculcea-Vuros s'au terminat, după 5 zile pleduariĭ. Sentinţa se va cunoaşte vinerĭ.

— —

In urma propunereĭ d-luĭ Gheorghian, consiliul judeţuluĭ Iaşĭ a votat, într'o şedinţă din sesiunea aceasta, încetarea şoseluireĭ pe drumul judeţian Iaşĭ-Roman, sub cuvînt că acest drum ar costa prea mulţĭ banĭ şi pentru că n'ar fi decît de un interes strategic.

Motivele invocate de prefect şi susţinute de consilierul G. Niţescu ne par, din contra, că ar fi trebuit să convingă pe consiliul judeţian despre absoluta necesitate a acesteĭ lucrărĭ.

Dar ceea ce ne miră maĭ pre sus de toate este că d. prefect, care de obiceiŭ se laudă cu cunoştinţele sale juridice şi administrative, a nesocotit legea drumurilor cu atîta uşurinţă.

Art. 10 din această lege e foarte categoric: *„In conformitate cu art. 64 din legea consiliilor judeţene, clasarea saŭ declararea unuĭ drum de cale naţională saŭ judeţiană se face prin o anume lege; tot asemenea se va urma şi pentru declasarea saŭ scoaterea lor din vre una din aceste douĕ categoriĭ."*

Pentru moment am voi să ştim cum rămîne votul consiliuluĭ? Saŭ, ce se face cu legea?

De altfel, promitem a reveni în curînd asupra numeroaselor peripeţiĭ prin carĭ a trecut construirea acesteĭ şosele, modul cum s'aŭ condus lucrările şi cauza cheltuelelor.

Vom dovedi că pe de o parte ignoranţa personaluluĭ technic, iar pe de altă parte necunoştinţa nevoilor judeţuluĭ sunt adevăratele greutăţĭ pe carĭ le-a întîmpinat construirea acesteĭ nenorocite căĭ de comunicaţie.

*

Incă în numărul Opinieĭ *de la 19 a. c. am anunţat, fără a comenta, faptul că d. Emil Costinescu s'a retras din comitetul de redacţie al* Drapeluluĭ.

A lăsat să treacă 4 zile *confratele aurelianist, pentru ca, în numărul seŭ de azĭ, să daigneze a arata că informaţiunea noastră „nu este de cît o invenţiune conservatoare.*

Dacă Drapelul *crede că maĭ avem nevoe a recurge la născocirĭ în aceste vremurĭ cînd colectivitatea oferă pe gratis, surprizele, cu duzina, apoĭ 'ĭ admirăm naivitatea.*

Dar de ce a răspuns după 4 zile *la invenţiunea noastră? Şi dacă e sigur că ie invenţiune, de ce nu bine-voieşte* Drapelul *a ne soma să-ĭ arătăm şi motivele pentru care d. E. Costinescu a părăsit* Drapelul?

Aud?

— —

Ni se scrie din Roman, că Tribunalul local a condamnat în ziua de 21 Noembrie pe fostul subprefect Emil Caşoltanu pentru ultrajul d-luĭ D. Broşteanu, şeful găreĭ Galbenĭ.

— —

Pentru postul de comisar comunal s'au depus pînă acuma 40 de petiţiunĭ.

De remarcat e că între petiţionarĭ se află şi 5 advocaţĭ.

Pe de altă parte un student oferă să facă serviciul gratuit.

Se vede că numitul student cunoaşte bine dările indirecte pe carĭ comisariĭ le percep de la locuitorĭ, din moment ce se oferă să facă în ast-fel de condiţiunĭ serviciul.

— —

Intrunirea Comerciantilor

Pentru sîmbătă, 22 curent, camera de comerţ din Iaşĭ a convocat fruntaşiĭ comerţuluĭ local, pentru o consfătuire. în ce priveşte construirea magazinelor de antreposite la Iaşĭ şi asupră mijloacelor de a se înlesni exportul făineĭ în Anglia şi Franţa.

*

Şedinţa a fost deschisă la ora 2 p,m. sub preşedinţa d-luĭ G. D. Şerban, preşedintele camereĭ asistat de secretarul camereĭ şi vice-preşedintele eĭ.

*

Dintre comerciaţĭ a fost presenţĭ d-niĭ Solomon Schiler mare comerciant de manufacturĭ, Leon Fichner, Adolf Braunstein. mare fabricant de haine confecţionate, Otto Goldbaum un fruntaş comisionar al pieţeĭ. Solomon Fehr cel maĭ mare angrosist in coloniale, Ghinsberg Séomblum, Charles Schor, Vasile Ştefănescu şi C. D. Papana membri aĭ camereĭ, Cleper unul dintre principaliĭ morarĭ a Iasuluĭ ş. m. a.

*

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

27)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

III

Vorbea de minister. De altmintrelea, povesti şedinţa unuĭ confrate care venea atuncĭ. Mège vorbise foarte bine, cu o furie de indicnăre extra ordinară contra burgheziei putrezite şi stricătoare, dar ca în totdeauna pepăşise scopul, înfricoşînd camera prin chiar violenţa luĭ. Aşa în cît. cînd Boraux se suise la tribună pentru a cere amînarea interpelăriĭ pentru o lună dînsul n'avuse de cît să se indigneze, foarte sincor de altfel, plin de o mînie măreaţă contra campaniilor infame ce ducea o presă oarecare. Se vor renaşte iarăşĭ ruşinele Panamaleĭ? Representarea naţională se va lasa intimidată de noĭ ameninţărĭ de descoperirĭ de hoţiĭ? Era Republica însăţĭ pe care adversariĭ eĭ se încercau a o îneca sub valurĭ de grozăviĭ. Nu, nu, venise ceasul de a se reculege, de a lucra în pace, fără a permite flămînziţilor de scandalurĭ de a tulbura pacea publică. Şi Camera impresionată, fiindu-ĭ frică de alegătorĭ, înaintea acesteĭ răvărsărĭ continue de necurăţeniĭ, amînase interpelarea peste o lună. Numaĭ, cu toate că Vignon se ferise de a interveni luînd cuvîntul, tot grupul săŭ votase contra ministeruluĭ, aşa că majoritatea capatată de acesta nu era de cît de două vocĭ, o majoritate de batjocură.

— Dar atuncĭ, întrebă o voce pe Massot, îşĭ vor da demisia?

— Da, se aude aceasta. Cu toate acestea Barroux e foarte tenace.... In orĭ-ce caz, dacă se încăpăţînează vor fi căzuţĭ înainte de opt zile, cu atît maĭ mult cu cît Sanier, furios, declară că va publica mînĭ lista numelor.

Se văzu trecînd, în adevĕr, Barroux şi Montferrand, carĭ se grăbiaŭ, cu aerul aferat şi îngrijit, urmaţĭ de clienţiĭ lor îngrijiţĭ. Se spunea că întreg cabinetul era pe cale de a se întruni, pentru a avisa şi a lua o hotărîre. In urmă apăru Vignon, în mijlocul unuĭ val de prietenĭ. Dînsul era vesel, de o veselie pe care se sforţa s'o ascundă, liniştindu-şĭ trupa, nevoind să cînte victoria prea de vreme, dar ochiĭ bandeĭ străluceaŭ, era parcă o haită de cînĭ în aşteptarea vînatuluĭ. Până la Mège nu era unul care să nu triumfe. Două vocĭ numaĭ şi ar fi resturnat ministeriul. Incă unul usat! va usa şi pe Vignon! şi în sfîrşit va guverna dînsul!

— Drace, murmură micul Massot, Chaigneaux şi Duthil parcă-s nişte cînĭ plouaţĭ. Iată, patronul. Priviţi-l ce bine îĭ stă luĭ Fonsègue!... Buna sara, fug.

Dînsul strînse mîna confraţilor luĭ, ne maĭ voind să rămîie cu toate că şedinţa continuă, o nouă chestiune de afacere, foarte importantă şi care se discuta înaintea băncilor goale.

Chaigneaux se duse să se sprijine lîngă Minerva, cu aerul luĭ plouat; şi nicĭ odată durerea sufletească nu-l abătuse maĭ mult ca acuma, sub grija continuă a neşanseĭ luĭ Duthil, cu toate acestea, ţinea un discurs emfatic în mijlocul unuĭ grup afecta o linişte batjocoritoare; un tic nervos, însă, îĭ încreţea nasul, gura şi intreaga faţă îĭ asuda de frică.

Nu era de cît Fonsègue în adevăr liniştit şi brav, totdeauna acelaş, cu talia luĭ mică şi mişcătoare, cu ochiĭ scînteetorĭ de spirit, voalaţĭ abia de o umbră de incomoditate.

Petru se sculase pentru a reînoi cererea. Dar Fonsègue îl preveni, zicîndu-ĭ cu vioiciune:

— Nu, nu, domnule abate, vă repet că refuz de a lua asupra mea o asemenea infracţiune la reglementele noastre. A fost un raport despre aceasta, e un lucru judecat. Cum vroiţĭ să trec eŭ peste toate acestea?

— Domnule, zise dureros abatele, e vorba de un bătrîn căruia îĭ e foame, îĭ e frig şi care va muri, dacă nu-ĭ va veni cineva în ajutor,

Cu un gest desperat, directorul *Globul*-uĭ părea că iea zidurile ca martor, că dînsul nu putea nimica. Se temea, de sigur, de vre-o istorie urîtă pentru jurnalul luĭ, unde abuzase de Opera invalizilor muncei. ca de o armă electorală. De asemenea, poate, frica secretă ce i-o vîrise şedinţa, îĭ împetrea inima.

Nu pot nimica, nu pot nimica... Dar, natural, nu cer nimic maĭ mult, de cît să nu-mĭ forţaţĭ mîna prin doamnele din comitet. Aveţĭ deja pe doamna baroană Duvillard, capataţi-le şi pe celelalte.

Hotărît să lupte pînă la capăt, Petru vroi să facă o inscercare supremă:

— Cunosc pe doamna contesă de Quinsac, pot să mă duc s'o văd îndată.

(Va urma).

Cota oficială

Constanța 23 Noembrie 1897.

Orz hect. 580 prețul 4.20. Mei2 hect. 100 prețul 4.50. Rapița hect. 600 prețul 6.50. Porumb hect. 80 prețul 4.60 toate în oraș la magasie.

In urma explicărilor date de d. G. D. Șerban, președintele camerei și a judicioaselor obiecțiuni făcute de d. S. Schiler, s'a hotărît a se interveni la guvern pentru construirea în Iași de magazii de antrepozite, după proporția și dimensiunile docurilor de la Galați, acordîndu-se aceleași aceleași avantaje ca și docurilor în ce privește varantele și înmagazinarea mărfurilor.

Opinia tuturor comercianților, de acord cu vederele președintelui Camerei, a fost, ca Iașul cată să fie centru de operație a întregei mișcări comerciale din Moldova și că centrele de județe pot avea negreșit magazii de descarcare și conservare a mărfurilor pînă la expediarea lor către centru.

*

In ce privește exportul făinei d. Klepper a expus, cu o claritate admirabilă, modul cum se practică acest comerciu în țară la noi, cari sunt cauzele ce împedică exportul făinei și cum ar trebui procedat ca această ramură să fie folositoare țării.

*

Președintele camerei a remas mulțumit de lămuririle ce i s'au dat și a promis că va interveni pentru realizarea acestor dorinți care de alt-fel sînt ale Iașului întreg.

— —

O pivniță s'a prăbușit la casele lui Solomon sin Aizig, 98 str. Socolei.

Nici un accident.

ULTIME INFORMAȚII

— —

D. Gane nu demisionează

Sosirea d-lui Gane a servit colectiviștilor locali de ocaziunea de a face un adevărat pelerinagiu. Toată colectivitatea a cerut actualului președinte de Senat lămuriri asupra situației din București.

In informația noastră din numărul trecut spuneam că o ședință a consiliului va avea loc Duminecă și că ea va fi prezidată de d. Gane.

* * *

Ședința consiliului n'a avut loc eri Duminecă și suntem în măsură de a spune și cauza: D. Gane are interes particular de a remîne în Iași și astă-zi și a fost sfătuit de votul consilierilor să renunțe de a ținea ședință Duminecă, căci faptul ar putea da loc la comentarii în defavoarea administrației.

* * *

D. Gane a declarat formal prietinilor săi că nu demisionează de la comună.

In această privință d. Gane, conform unui obiceiu particular al d-sale, a făcut două declarații deosebite, care tind a explica totuși cauza pentru care rămîne primar.

La doi consilieri, a spus, că tocmai acuma cînd va putea să facă ceva pentru Iași, nu crede bine să se retragă de la primăria. De alt-fel, a spus d. Gane, situația în București e sigură pentru Sturdza.

Celor mai cu vază dintre colectiviști d. Gane, le-a declarat însă, că nu demisionează de la primărie fiind-că situația de la Senat e foarte șubredă. Chiar dacă d. Sturdza capătă mîne vot de încredere, totuși situația mea e dificilă, fie în cazul unei înțelegeri cu aurelianiștii, fie în cazul unui minister Stătescu, căci așa se prezintă situația.

* * *

D. Gane va pleca la București, astă-zi luni, cu acceleratul de 9 seara,

D-sa va prezida ședința de astă-zi a consiliului comunal, în care se va discuta, între altele, și oferta d-lor Eugen Filipescu și Livadidi, care a produs deună-zi scandalul despre care am vorbit.

⁜

La clubul colectivist s'a ținut aseară obicinuita ședință de Sîmbătă și precum lesne își poate ori cine închipui, s'a discutat asupra situației.

Suntem în măsură de a da cîte va relații asupra cărora desigur nu vom fi dezmințiți.

Unanimitatea celor prezenți a recunoscut, că d. Sturza e cauza neînțelegerei. Toată lumea îl acuza că n'a știut să se retragă de la șefia partidului cînd a văzut că nu poate împaca toată colectivitatea.

S'au găsit insă și unia care au acuzat pe d. Stătescu din cauza ideiei ce preconizează ca să se retragă de la putere.

— Pentru noi liberalii, e mai periculos Stătescu cu teoriile lui de cît Sturdza, Aurelian și chiar Fleva.

*

Un domn doctor, al cărui nume l'am putea da la nevoie spunea: „Ce tot vorbiți de Stătescu, Aurelian etc. Eu încă de pe cînd eram în opoziție, eram convins ca Sturdza nu e făcut să ne coducă pe noi".

In genere impresia e că toți se leapădă ca dracu de tămîie de Sturdza, dar toți sunt furioși pe Stătescu pentru preconizarea ideiei de a se retrage de la guvern.

— —

Scandalurile din capitală

Studenții și evreii.—Un ordin ministerial.—Un contra-manifest.—Intrunirea.—Moțiunea.—Devastări.

Studenții s'au întrunit ieri în sala «Dacia», în scop de a protesta contra agitațiunelor intreprinse de evrei, cu privire la cunoscutele proiecte de legi.

Devastările și ciocnirile sîngeroase n'au lipsit cu această ocaziune.

*

Ministrul internelor a dat ordin ca poliția să supravegheze cu atențiune asupra întrunirei, spiritele fiind foarte excitate.

*

O parte din studențimea universitară a lipit un contra-manifest, cu următorul cuprins:

Cetățeni,

«In veacul nostru de toleranță și de de revendicări de drepturi omenești și naționale o parte dintre colegii noștri, înăraviți să vorbească mereu in numele întregului corp studențesc, au găsit cu cale să întrebuințeze pentru paza naționalității noastre, niște mijloace cari nu numai că se abat de la cea mai elementară bună-cuviință și cultură, dar sunt și în flagrantă contrazicere cu legile țării.

Cetățeni.

«Colegii noștri, paznici ai naționalității, după ce și-a exercitat apucăturile pe spinarea și capetele evreilor întruniți în sala Dacia ca să desbată în chip pașnic asupra unor proecte de legi ce-i privesc, au mers și mai departe, urmărind să devasteze și să calomnieze redacția unui ziar, care-și exprimase părerea în chestie.

«Asociația Generală a studenților din România, secția București, găsind cu totul odioase atari procedeuri și nedemne de veacul ce se isprăvește, îi disaprobă în totul. S'a pomenit de studenți cari s'au jertfit pentru drepturile noroadelor, dar de studenți care să fi vandalizat întruniri și să fi devastat redacții, de acuma numai se va pomeni.

Cetățeni,

«Cu mic cu mare se impune să fiți stăruitori întru a se înfrînge și nimici, prin energica voastră dezaprobare, niște instincte cu atît mai de plîns, cu cît se întîlnesc la o pătură zisă cultă, instincte cari ne necinstesc în fața altor popoare și ne mînă înapoi cu cîte-va decenii.

«Ar însemna să nu mai avem nici o încredere în vitalitatea neamului nostru, care a ținut piept în decursul veacurilor la atîtea năvăliri de barbari, dacă ne-am închipui, că el ar putea fi cotropit de ceei 250.000 evrei aflători în țară.

«De ce atunci la hotarele Orientului și Barbariei, tocmai spre cinstea și vitalitatea noastră, n'am reprezenta cît mai mult Occidentul și civilizația?»

Intrunirea

Lume colosală în sală; toată tatada dinaintea oteluluĭ e o mare de capete.

Intrunirea se deschide la ora 2 și președinte e proclamat d. D. Danielopol.

D-sa arată scopul întrunirei și înfierează purtarea evreilor de la noi.

D. Georgiade din Iași spune că vorbește în numele a 300 studenți romîni, și că numai ovreii și socialiștii au fost în contra mișcărei studenților.

D. G. Danielopol, spune că evreii n'au dreptul să se amestice în drepturile țărei și d-sa dovedește aceasta cu talmudul. Ori cît ar lupta cu banii lor noi vom sdrobi vițelul de aur.

D-sa zice că dacă evreii se laudă că sunt 800 de ani, cu atît mai rău pentru dînșii care n'au știut să se asimileze cu romînii.

D. Miculescu, fost președinte al comitetului național începe prin cuvintele «Jos Jidanii» și înfierează purtarea deputatului Vasile Kogălniceanu pe care îl declară vîndut Evreilor.

C. Tamara, vorbește de situația evreilor din ungaria, care s'a unit cu vrăjmașii națiunei romîne, atacă cu o violență extremă pe deputatul Kogîlniceanu.

D. *Dimitrescu-Brăila*, spune că intăi să-și dărîme evreii templele și sinagogele și apoi să vorbească de asimilare.

Mai vorbesc d-nii Brăescu-Iași. Marin Vlădescu și Polihroniade și apoi se votează o moțiune prin care se hotărăște facerea de memorii către rege și corpurile legiuitoare pentru legitimarea acțiunei lor, să se alcătuească o ligă antisemită.

Un „omor"

Abia termină de vorbit președintele intrunirei, și d. Camil Dumitrescu veni cu o telegramă și anunță mulțimei că evreii din calea Văcărești au bătut pe un romîn pînă l'au omorît.

Sute de voci strigară atunci:

«—Să-i omorîm și noi!!»

Pe strade

Mulțimea se îndreaptă în strada Patriei. Sergenții și jandarmii nu pot împedica înaintarea manifestanților.

Mulțimea întrînd în strada Patria, începe să spargă geamurile, să rupă obloanele de la prăvăliile evreești și să devesteze peste tot.

In calea Văcărești

De aci, miile de oameni se îndreaptă spre calea Văcărești. De odată se aude o duruitură de ciomege și geamurile de la prăvăliile evreiești, precum și firmele sbor în toate părțile. Intr'un colț fațada unei antiquării de cărți este dărîmată la pămînt. O ploae de pietre pornește de asemeni în spre etajele de sus. Se aud țipete și panica e de nescris.

Focurile de revolver

Abia mulțimea înaintează încă puțin pe calea Văcărești, și de odată se aud mai multe focuri de revolver.

O parte dintre manifestanți, crezînd că este armata care trage cu puștile, o ia la fugă înapoi. Se produce atunci o mare învălmășeală. Oamenii cad unii peste alții, mulți sunt călcați în picioare, un student a fost chiar, după cum s'a svonit, foarte grav rănit.

In vremea asta vine o altă grămadă de lume, care mărește rîndurile celor dintăi. Se aud strigăte cari fac să răsune aerul: „Inainte băeți!"

Alte devastări

In calea Văcărești, mulțimea rădicînd obloanele lasate jos, sparge geamurile, pătrunde în prăvălii și aruncă marfa pe stradă. De aci trecînd în strada Sf. Vineri devastează toate prăvăliile. Pietrele zboară în etagile de strică toate geamurile. Țipete se aud din toate părțile.

De aci mulțimea trece

In strada Lipscani

Miile de oameni, cu bețe, cu ciomege și cu fiare rupte de la magazine, înaintează pe strada Lipscani. Aci devastările continuă. Mulțimea rîdică obloanele cari erau lăsate, sparge geamurile, unii intră în prăvălii și aruncă mărfurile în stradă. Geamurile de la etajele de sus sunt de asemenea sparte.

Armata

Plutoanele de jandarmi pedeștri și călări nefiind suficiente ca să respingă mulțimea care se împrăștiase prin diferite strade spărgînd și devastînd prăvăliile, s'a scos armata pe strade.

Roșiorii cu săbiile scoase, șarjează în toate părțile.

Pe jos pe strade nu sunt de cît geamuri sparte, în cît abia poți să mai treci.

La Templu

In fuga mulțimei în spre strada Lipscani, vr'o cîte-va sute dn oameni au intrat în templul israelit, unde au spart geamurile și au devastat. Armata sosind la moment, a împrăștiat pe manifestanți.

Mai multe sinagoge au fost de asemeni devastate.

***

Mai multe magazine din Calea Victoriei, strada Smîrdan, Carol, Șelari, Calea Moșilor etc., au fost de asemenea devastate.

La orele 7 seara toate stradele sunt ocupate militărește și mii de curioși circulă în toate părțile spre a vedea magazinele devastate, cari sunt păzite de jandarmi pedeștri.

In populația evreiască e o panică ce nu se poate descrie.

⁜

Primim prea tîrziu, spre a putea fi publicată în numărul de azi, o dare de seamă asupra intrunirei pe care studenții au ținut-o, ieri, duminică, la Focșani, în chestia națională

*

Intrunirea a fost presidată de profesorul F. D. Caianu. Sala, literalminte plină, a ascultat cu simpatie pe oratorii: Caianu, Cădere, Drăgănescu, Leatris și Al. Ionescu.

S'a primit o telegramă din partea studenților din Iași, iar alte trei telegrame au fost expediate domnilor N. Culianu, M. Vlădescu și doctor Rațiu.

*

D. Florescu, profesor pensionar, a dat citire următoarei moțiuni:

«Cetățenii focșănenii, întruniți în ziua de 23 Noembrie în sala teatrului din Focșani pentru a se consfătui cu delegația studenților ieșeni și cu Liga culturală locală asupra mijloacelor prin care să se deștepte în poporul romînesc o mai mare conștiință națională și iubire de frați, protestează cu tărie în potriva asupritorilor romînilor de peste munți, declarîndu-se solidari cu ei întru revendicările la care au dreptul».

Președintele mulțumind ridică ședința iar publicul se retrage în liniște împreună cu ceei cari, neîncăpînd în sală, așteptau afară, împrăștiindu-se pălcuri, pălcuri, prin oraș și ducînd cele mai frumoase impresii de la această impunătoare întrunire.

*

In numărul de mîne vom publica cuvîntările rostite.

⁜

După cum am anunțat Sîmbătă, a început înaintea curței de apel s. I judecarea, apelurilar d-lor Țenov și Wohl și Zwiebel.

Tribunalul de Suceava a admis în parte acțiunea d-lui Țenov și a anulat jurnalul sechestrilor din 30 August, prin care făceau despozițiuni de administrație, dînd administrația fabricelor societății asociatului Zwiebel, pe o garanție de 25000 lei, iar casieria lui Wohl cu o garanție erau de 25000 lei și cu dreptul de a face vînzări și plăți pănă la suma de 5000 lei. Tribunalul motivează sentința sa pe argumentul, că acest jurnal răstoarnă sentința arbitrilor, se suprimă sechestrul, de oare-ce administrația se dă de fapt tovarășilor contra cărora s'a plîns Țenov.

Prin aceiași sentință trib. respinge cererea d-lui Țenov de a se înlocui pe girantele Ghițescu de oare ce acesta fiind numit nu de Țenov, ci de arbitri, deși recomandat de d. Țenov, nu poate fi înlocuit prin voia lui, ci numai de tribunal, cînd ar găsi că a lucrat cu neglijență sau rea credință ceea ce nu se dovedește în specie.

D. Țenov a făcut apel pentru că nu s'a admis înlocuirea d-lui Ghițescu, iar Wohl și geranții au făcut apel pentru că Tribunalul, a anulat jurnalul geranților ein 30 August, care conține numiri luate în interesul societății și în limitele sentinței arbitrale.

Simbătă a vorbit d. Flevr, care s'a ocupat mai mult de gerantele Ghițescu I-a respuns d. Misir care s'a ocupat mnĭ mult de fapte și de situațiunea societății Țenov et Co. Astă-zi vor mai vorbi d-nii Macry, Aslan pentru Țenov, Macry pentru Wohl.

⁜

Guvernul va cere în ședința de azi a Camerei. un vot de încredere.

Discuțiunile vor fi furtunoase. Pentru a da samă în mod amănunțit asupra lor *Opinia* va apărea astă-zi între orele 5 și 6, în edițiune specială.

⁜

Se comunică oficial din Cătuna Deleni, plasa Bahlui, decesul săteanului Theodor Deleanu, în vrîstă de 120 ani.

⁜

Abea astă-zi, luni, ci nu vineri după cum a anunțat un ziar, a sosit dosariul privitor la abatele Morisseau, autorul crimei de la Dersca.

Camera se va pronunța mîine.

ULTIMA ORĂ

— Serviciul special al „Opiniei" —

Agitația din Capitală

București, 24 Noembre.

Abea tărziu poliția a intervenit ieri seara, pentru restabilirea liniștei. Capitala părea distrusă ca în urma unui bombardament. Pentru astă-zi posturile de gardiști au fost îndoite în toate cartierele evreești.

In stradele Patria, Lipscani, calea Plevnei și calea Văcărești circulă escuarde de gendarmi. Guvernul și politia, cari s'au arătat ieri absolut neputincioși, se luptă azi pentru calmarea spiritelor.

Ziua de azi

București 24 Noembre.

Cu toate măsurile luate, ziua de azi va fi și mai fertilă în scandaluri. In momentul în care vă telegrafiez, negutitorii inchid prăvăliile: se anunță noi manifestațiuni cari vor porni din Dealul Spirei.

Pe strada Lipscani circulă mii de oameni:

Teroarea din Galați

Galați, 24 Noembrie

In oraș a domnit teroarea ieri toată ziua. Evreii voiau să ție o intrunire publică. dar n'au găsit sală.

Mergind spre un local care urma a li fi inchiriat. evreii s'au întălnit pe drum cu niște studenți romini pe cari i-ar fi huiduit. De aci ceartă care s'a sfîrșit prin încăerări sîngeroase. Lupta a durat ore intregi.

Geamurile au fost sparte; sunt bătuți și grav răniți. Sefriamis. delegatul studenților, povestea azi la Capșa că instigatorii dezordinelor sunt agenții poliției cari erau deghizați.

București, 24 Noembre.

Ziarele anunță ca probabilă demisiunea domnului Caton Leca, prefectul poliției.

Ediția II-a

SITUAȚIA

— De la corespondentul nostru special —

Iată știrile ce primim azi din București cu privire la situația *desperată* în care se găsește guvernul și partidul liberal. Știrile pe cari le dăm sunt absolut exacte și nu suferă nu numai o desmințire, dar nici macar cea mai mică rectificare. Corespondentul nostru bucureștean și-a cules informațiile din izvorul cel mai antorizat.

București 23 Noembrie 1897.

Guvernul va pune mîne, luni, la cameră, chestiunea de încredere.

In acest caz se face tot posibilul să vină la ședință cît mai mulți deputați. Votul se va face prin apel nominal și guvernul speră să obțină o majoritate de vr'o 120 contra 30 sau 35 abținerĭ.

Neîndrăznind să solicite disolvarea, nici să înfrunte o campanie electorală, —d. Sturza voește totuși să facă un act de energie care să *calmeze* puțin pe aurelianiștii și să ridice *moralul* (?) partidului în țară. Acest act de energie se traduce prin punerea chestiunei de încredere.

Aceasta însă nu însamnă că s'ar renunța deoparte și de alta la noui negocieri. Nu.

Negocierile dar continuă în aceleași condițiuni *ridicole* ca pănă acum. Am subliniat intenționat cuvîntul «ridicole» căci calificativul acesta l'am împrumutat de la chiar unul din negociatorii sturdziști, care ne-a descris în culorile cele mai mușcătoare pentru Aurelianiștii procedeurile întrebuințate de aceștia în tratativele lor cu guvernul

Lasă că foarte rar și foarte greu se poate obține de la aurelianiștĭ să precizeze ce vor,—dar chiar cînd precizază ceva dimineața, revin sara sub fel de fel de pretexte.

Ultima fază a tratativelor dă nota seriozității lor. Aurelianiștii pretind acum că nu poate fi împăcare temeinică pănă nu va fi și d. Stătescu în guvern.

La obiecțiunea d-lui Sturdza, că ce e de vină dînsul dacă d. Stătescu s'a retras în viața privată, d. Aurelian respunde: — E datoria d-tale să-l rechemi!

. . . . . .

Dar nu e destulă scindarea partidului liberal în patru fracțiuni: Sturdziștĭ, Aurelianiștĭ, Statescistă și Flevistă. Acum grupul sturdzist e în ajunul unei noi subdiviziuni. D-nii Pallade, Procopiu, etc. vor cu orĭ-ce preț să scoată din minister pe d-nii Stolojan, Ferichide și Djuvara.

In curînd vom asista la scene nostime!

. . . . . .

In rezumat situația e desperată și o cădere *imiuentă* a intregului regim nu e imposibila.

S.

P. S. Ni se afirmă în ultimul moment că d. Stătescu ar fi hotărît să iee cuvîntul la Senat, cu ocazia discuției asupra răspunsului la Mesaj și să pronunțe un mare discurs în care să atace pe conservatori. In urma acestui discurs, o delegație se va prezenta din noŭ la *Piele-Verde* pentru a-i implora salvarea partidului.

S.

Ultimul Moment

— —

Moțiunea de incredere

București, 24 Noembre,

La deschiderea ședinței in cameră, d. Sturdza cere clarificarea situațiunei.

Iepurescu depune o moțiune de incredere in guvern care se admite cu votul pe față, votanți 127: 96 au votat pentru moțiunea de incredere 5 contra și 26 abținerĭ. Flevștii și aurelianiștii s'au abținut. Contra au votat: Marghiloman, Germani, Take Ionescu, doctor Sculi și Cantacuzin Pașcanu.

București, 24 Noembre.

După exprimarea votului a luat cuvîntul d. Stelian pentru a stabili că votul de blam de joi n'are nici o semnificare politică. Totuși, spune oratorul, fiind-că voturile albe știrbesc prestigiul comisiei de respuns la mesaj, d. Stelian demisionează din comisiune.

București, 24 Noemvrie

Intreaga comisiune aleasă pentru respunsul la mesaj, a demisionat, imitind pe d. Stelian.

Deputatul Iancovescu propune respingerea. D. Emil Costinescu demisionează individual.

Puse la vot demisiunele se resping, cu apel nominal și votul pe față.

D. Marghiloman ia cuvîntul.

La Bruxella

Subsemnatul aduc la cunoștință onor. familii că mă insercinez a primi ca pensionari pe tinerii care ar dori a se perfecționa în limbele franceză, germană și engleză.

Tot o dată voi prepara și pe acei care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de științe, conform programului de studii, în vigoare.

Condițiuni avantajoase, viață de familie.

Pentru condițiuni a se adresa direct la subsemnatul:

Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipii, Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se adresa la proprietară str. Serărie, 43.

A APĂRUT

Calendarul „DACIA“

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librării din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sarat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA“, Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 172 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MERCURĬ 26 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streĭnătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

MIŞCAREA ANTISEMITĂ

Iată-ne cînd nicĭ nu ne aşteptam, — cu o mare chestie pe braţe, graţie politicianismuluĭ colectivist care nu are scrupule cînd e vorba de menţinerea la putere.

Pe cînd studenţiĭ din capitala Austrieĭ manifestează contra antisemitismuluĭ, contra luĭ Lueger primarul Vieneĭ şi conducătorul mişcăreĭ antisemite din Austria, studenţiĭ din capitala noastră manifestează cu Polichroniaziĭ şi Gheorghiaziĭ noştri pentru antisemitism. Manifestaţia din Viena se face într'un oraş unde antisemitismul era atît de puternic în cît a impus pe şeful lor ca primar în contra voinţeĭ Impăratuluĭ, voinţă care în Austria însamnă mult şi din cauza prestigiuluĭ personal al actualuluĭ împărat, cît şi din cauza importanţeĭ şefuluĭ statuluĭ, în ruajul constituţional. Curentul defavorabil antisemitismuluĭ se produce nu într'un mod neaşteptat şi neexplicabil, ci după ce antisemitismul a fost pus la probă şi s'a văzut că rezultatele sale practice pentru rezolvirea chestieĭ evreeştĭ sunt neînsemnate şi că în realitate nu este de cît o nouă formulă cu care o ceată de politicianĭ exploatează credulitatea publică.

Cînd alţiĭ se leapădă de antisemitism ca de un ce dacă nu primejdios, cel puţin inutil, noĭ îl luăm de bun, cu iluzia că cu dînsul putem rezolvi o chestie atît de grea cum e chestia evreească.

O chestie atît de grea, pe care fruntaşiĭ din atîtea generaţiĭ trecute nu numaĭ că n'aŭ putut'o rezolvi, dar nicĭ n'aŭ intrevăzut o soluţiune bună care să împace şi drepturile cîştigate ale romînilor carĭ neam de neam şi-aŭ varsat sîngele pentru a ne pastra ţara şi aspiraţiunile evreilor, veniţĭ în număr mare abea în acest secol, dar care aŭ manifestat de atîtea orĭ intenţia de a se lega definitiv de pămîntul acesteĭ ţărĭ, supunîndu-se legilor noastre, credem că nu poate fi rezolvită cu discursurĭ aprinse şi cu cîte-va geamurĭ sparte pe la sinagoge. Ce naivitate!

Pe mine nu mĕ îngrozesc manifestaţiile de duminică de la Bucureştĭ şi de la Galaţĭ. Nu mĕ tem că ne va maĭ trata străinătatea de barbarĭ — cum o făcea altă dată — pentru ast-fel de lucrurĭ. Cînd acte de violenţe s'aŭ produs în aceeaşĭ chestiune de atîtea orĭ la Berlin, la Viena etc. şi cînd, tot ast-fel de acte de violenţe, dar pentru alte motive, s'au produs zilele acestea chiar, în Viena, în Praga, în Graz, etc, vom putea trata ca o indignare de ocazie, indignarea străinătăţeĭ dacă ar cuteza s'o manifeste în contra noastră, care, timp de 20 de anĭ de cînd suntem regat independent, am dat dovezĭ de maturitate şi putere de a ne conduce singurĭ.

Mĕ intristează, însă, aceste manifestaţiĭ, cînd le vĕd venind, nu de la oamenĭ care nu se pot desbraca de prejudiţiĭ, dar de la elita cultă a burgheziei noastre, care mîne are să aibă o largă parte în conducerea ţăreĭ.

Să nu ne închipuim că înferbîntarea, într'o anumită direcţie, la vrîsta de student nu lasă urme adîncĭ, carĭ să se reflecte asupra întregeĭ vieţĭ ulterioare!

Tocmaĭ fiind că suntem arbitriĭ situaţiuneĭ noastre, trebue să avem curajul să nu ne lăsăm duşĭ de curent, de cît cu convingere şi să ne întrebăm întru cît curentul antisemit ne-ar duce la rezolvirea chestieĭ evreeştĭ sau ne-ar folosi întru ce-va.

Dacă sunt oamenĭ politicĭ sau partide care au vre o soluţiune pe care o cred utilă ţăreĭ, la care s'ar putea ajunge printr'o puternică mişcare antisemită, s'o spue. Dacă n'au o ast-fel de soluţiune, atuncĭ datorĭ sunt, să nu lese lucrurile la voia întîmplăreĭ, să ajungă unde nu ne gîndim poate nimene, ci din contra, să intervenim cu toţiĭ ca să oprim pe filosemiţĭ, ca şi pe antisemiţĭ, de pe panta nefastă pe care au apucat cu toţiĭ de cîteva lunĭ.

Partiduluĭ de la guvern îĭ incumbă cel întâiŭ datoria să intervie, dar nu cu jandarmiĭ şi cu roşiorĭ cu săbiile scoase, care însă sosesc prea tîrziu, ci prin scris şi prin graiŭ, spre a convinge pe ceĭ rătăciţĭ.

Cer să'şĭ facă partidul liberal această datorie nu numaĭ fiind că e la guvern şi are răspunderea liniştei în această ţară, ci fiind că el a aruncat germeniĭ răsboiuluĭ civil, în speranţa de a-şĭ reface popularitatea în mijlocul crizeĭ prin care trece. Foarte probabil că fără proectele de legĭ prin care evreiĭ sunt alungaţĭ din armată şi maĭ ales din şcoală, proecte care aŭ apărut ca o bombă, fără ca spiritele să fie pregatite, n'am fi avut nicĭ exploziunea de filosemitism din toamna aceasta, nicĭ scenele de antisemitism din duminicele trecute.

E natural să culegĭ furtună, dacă semenĭ vînt.

Nu cred, cum spun unele depeşe, că guvernul a pus pe agenţiĭ de poliţie, îmbracaţĭ în civil, să aţîţe la comiterea exceselor de la Bucureştĭ şi Galaţĭ. Dar tare mă tem că partidul liberal este inspiratorul mişcăreĭ studenţeştĭ.

Cine nu ştie că liberaliĭ aŭ condus pe studenţiĭ de la Bucureştĭ în manifestările cînd cu chestia naţională, manifestărĭ care ne păreaŭ atît de grandioase şi ne dădeaŭ atîtea iluziĭ. Cît eraŭ de sincere aceste manifestărĭ chiar din partea studenţilor ne a dovedit'o amorţirea ligeĭ, cînd liberaliĭ aŭ ajuns la putere şi studenţiĭ din fruntea mişcăreĭ aŭ umplut bugetul statuluĭ şi al comunelor.

Studenţiĭ să bage bine de samă. Aprinderea naivă şi sinceră a celor mulţĭ, să nu servească din nou de piedestal cîtor-va, care la manifestaţiĭ strigă cu atît maĭ mult, cu cît şi speranţele ce li s'aŭ dat sunt maĭ marĭ.

Bănuiala mea e cu atît maĭ mare, cu cît văd mulţĭ funcţionarĭ printre ceĭ carĭ strigă maĭ tare la întrunirile antisemite şi cu cît aicĭ la Iaşĭ, în întrunirea studenţilor — după cît mi s'a spus — un *jidanaş creştinat* de curîndă vreme admonesta grozav pe studenţiĭ normalişti că mîninca pînea guvernuluĭ şi totuşĭ nu-s antisemiţĭ.

Opoziţia trebue să vegheze şi să demascheze la timp pe guvern, dacă în adevăr pentru a găsi un derivativ pentru agitaţia în chestia naţională şi pentru succesele opoziţieĭ, e în stare să comită ultima infamie — acea de a ne pregăti un răsboiŭ civil.

A. A. Bădărĕŭ

„Răpire de majorĭ!"

— —

Şi încă ce majorĭ! Care de care cu perucĭ maĭ bine ajustate şi cu denturĭ maĭ complecte. Faptul maĭ are încă şi avantajul asupra celuĭ prevĕzut în codul penal, că în executarea luĭ, nu numaĭ că nu intervin autorităţile, dar încă aceĭ ce deţin puterea în stat îl consideră ca un fapt meritoriŭ, cînd el se comite de către cine-va din eĭ.

*

E vorba de tîrguiala politică dintre guvern şi ceĭ carĭ vroesc să sară peste gard *cu toate că li se deschide poarta, dar... fără condiţiĭ.*

Colectivişţiĭ disidenţĭ, după ce aŭ lansat rachela, cu ocazia votuluĭ de la cameră, acum şed cu tulumba gata să stingă focul, în caz cînd incendiul, pe care se prefac că vroesc să'l aţîţe, va lua alte proporţiĭ, de cît acele ale uneĭ simple tentative.

*

Drapelul *dă chiar un comunicat prin care, după ce arată că deşi în sînul colectivităţeĭ sunt oare-carĭ nepotriviri de vederĭ, declară totuşi că partidul are putinţa şi* dreptul de a da încă multe şi puternice formaţiunĭ.

In urma armistiţiuluĭ pe care beligeranţiĭ din cameră şi l'aŭ acordat până lunĭ, se pare că o adevărată vînătoare, nu de animale ci de politicianĭ — s'a încins în partid.

Fie-care grup nu'şĭ perde din vedere personalul, de teamă că peste noapte să nu dispară cîte unul, precum dispar, în Madagascar, sentinelele carĭ, la rîndul lor, sunt păzite de un alt rînd de sentinele, în contra atacurilor gorilelor ce vin fără veste, le atacă, le omoară şi fug cu prada lor.

*

D. Giani a fugit din grupul aurelianist, furat de un cimpazeŭ şi aşezat la prezidenţia camereĭ; d. Gane care găsea totdeauna cel maĭ călduros sprijin în coloanele Drapeluluĭ, *a fugit la prezidenţia senatuluĭ. Oculta e pe drum acum de a smomi şi pe d. V. Lascar.*

*

Maĭ cu energie în contra răpirilor parţiale comise de guvern, apare numaĭ d. Costinescu.

Luînd de pretext că respunde la o calomnie a Adevĕruluĭ, *d. Costinescu găseşte ocazia de a declara:*

Sunt mîhnit de starea în care o conducere nechibzuită a adus partidul în care am deschis ochiĭ în viaţa politică şi de care mă leagă o existenţă întreagă.

*

Vorba primuluĭ nostru redactor Rădulescu: dacă asta e sănătate, apoĭ ce maĭ însamnă cuvîntul boală?

*

D. Costinescu un fel de gură-de-aur a grupuluĭ se arată mîhnit de modul nechibzuit *cum e condus partidul. Comunicatul din acelaşĭ număr al* Drapeluluĭ: *ca din sînul colectivităţeĭ pot eşi încă* multe şi puternice formaţiunĭ, *este o formală şi vădită decapitare a d-luĭ Sturza, pe care nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puţin, o pretind aurelianiştiĭ.*

*

Iar premierul, vĕzînd că nu o poate scoate la capăt prin tocmelĭ cu grupurile en gros, *a întrepins tactica de a le decima* en detail.

Aşa că pînă la prima şedinţă decizivă a parlamentuluĭ, răpirea de majorĭ, sergenţĭ-majorĭ şi tambur-majorĭ de la hainiĭ de disidenţĭ, îĭ vor sili de a se declara neputincioşĭ şi a face din necesitate, virtute.

Aşa cel puţin se crede că se va termina comedia cu chestiunea de încredere, pe care guvernul o va pune în prima şedinţă a camereĭ.

*

Şi-a şi pus-o ierĭ.

Rezultatul este cunoscut şi pînă la oare-care punct era de prevĕzut. Politica disidentă făcută de oamenĭ, care se uită galeşĭ *la adversar, are ca rezultat ceea ce s'a văzut.*

Juvenal.

Interpelările asupra vandalismuluĭ

(De la corespondentul nostru)

Bucureştĭ, 24 Noembre.

In telegrama de ierĭ v'am telegrafiat că, după votul cu privire la comisiunea de mesaj, s'a dat cuvîntul domnuluĭ *Al. Marghiloman*, care a interpelat guvernul în privinţa vandalismuluĭ de duminică.

Interpelarea

Cunoaşteţĭ cu toţiĭ tristele incidente de ierĭ, a început prin a spune d. Marghiloman. După o intrunire ţinută la *Dacia*, mulţimea s'a dedat la un adevĕrat vandalism asupra avereĭ evreilor şi chiar asupra strĕinilor. Poliţia n'a intervenit.

Este adevĕrat că, în toate ţările, studenţiĭ aŭ sîngele fierbinte şi un elan generos. Dar mĕ întreb dacă inscripţia de la universitate dă dreptul unuĭ tînăr, de a tranşa cele maĭ delicate chestiunĭ.

Şi în Franţa aŭ avut loc asemenea manifestaţiunĭ; dar acolo adevĕraţiĭ studenţĭ aŭ desaprobat imediat elementele îndoelnice.

Şi apoĭ, în Franţa, ca şi în celelalte ţărĭ ale Occidentuluĭ, poliţia 'şĭ face datoria cînd o parte a populaţiuneĭ 'şĭ ia dreptul de a teroriza lumea.

Spun studenţiĭ în manifestul lor că eĭ nu *desarmează*, ca şi cum ţara s'ar găsi în pericol. Se colporta prin strade un pamflet intitulat *Jos jidaniĭ!* în scopul de a aţîţa patimele rele.

....Din două lucrurĭ unul: orĭ că poliţia a fost de conivenţă cu manifestanţĭ şi, în cazul acesta, dînsa trebue dată în judecată; saŭ că este incapabilă şi, în cazul acesta, trebue schimbată.

Numaĭ prin acest mijloc noĭ ne vom putea spăla de o acuzaţiune infamantă.

Respunsul guvernuluĭ

Ministrul internelor, d. Ferichide, nu tăgăduеşte vandalizmul. Dar nu studenţiĭ aŭ fost provocatoriĭ. Dacă uniĭ studenţĭ aŭ inima prea ferbinte, ie treaba rectoruluĭ să-ĭ reţie.

Nu studenţiĭ sunt vinovaţĭ, ci evreiĭ. Evreiĭ aŭ bătut pînă la moarte pe un romîn: casapul Xenocrate.

Ministrul promite că va lua *de aci înainte* toate măsurile pentru ca asemenea acte să nu se maĭ repete.

Discuţia generală

D. *C. Popovicĭ*, deputat de Suceava, spune că chestiunca evree este foarte periculoasă şi propune ca dînsa să fie elucidată chiar azĭ.

D. *T. Ionescu* declară că din respunsul ministruluĭ internelor, reesă clar că guvernul este satisfăcut de faptele petrecute dar că nu va maĭ tolera ca ele să se repete. De aci rezultă că asemenea excese se petrec numaĭ atuncĭ cînd guvernul voieşte.

După ce maĭ vorbesc domniĭ Iancovescu, V. Morţun şi Gr. Sturdza — discuţia se închide.

***

Foarte justă a fost observaţia făcută de d. T. Ionescu, că vandalizmul de ierĭ a fost patronat de înaltul guvern.

D. Ferechide poate excela în pleduariile sale pentru casa Dimcea, d-sa este, însă, un prost apărător în materie penală.

Voiţĭ dovezĭ despre culpabilitatea guvernuluĭ? Poliţia a tolerat abuzurile, ministrul internelor a desaprobat pe d. Carp care a trimis la poliţie pe un băet care colporta fiţuica „Jos jidaniĭ"; acelaşĭ ministru a susţinut pe aceĭ carĭ aŭ scos zvonul despre omorul unuĭ casap care, de fapt, e perfect sănătos.

Guvernul e vinovatul.

*

Timpul emite nrmătoarea părere în chestia responsabilităţeĭ guveruuluĭ:

In zadar se vor încerca organele guvernuluĭ să se disculpe, indicînd şi în alte ziare poate un limbagiŭ, dacă nu tot aşa de violent, dar în tot cazul nu destul de impăciuitor, aceasta nu le va sluji la nimic.

Ceea-ce spun ziarele independente n'are importanţă, n'are a suta parte din importanţa lucrurilor care fiind scrise în organul guvernuluĭ, trec cu drept cuvînt drept părerea luĭ, maĭ ales cînd ele nu sunt desminţite la timp.

Imprejurările sunt prea grave, vremurile prea triste, ca să spunem maĭ multe.

Conjunctivita granuloasă

— —

Toată lumea ştie că această boală bîntuie atît armata noastră, cît şi populaţia civilă a acesteĭ ţărĭ. Zilnic cetim prin ziare raporturile sanitare, carĭ înregistrează sute de bolnavĭ atinşĭ de această afecţiune grozavă. Foarte puţinĭ se vindecă; la uniĭ boala se ameliorează; iar alţiĭ orbesc. Ceĭ maĭ mulţĭ ies din spitalele civile şi militare vindecaţĭ numaĭ pe jumătate, pentru a se întoarce la vetrele lor, unde comunică familieĭ lor, cît şi celor cu carĭ vin în contact, această primejdioasă boală.

A lupta prin toate mijloacele împotriva acesteĭ bolĭ, se impune atît administraţiuneĭ militare, cît şi consiliuluĭ sanitar superior. Pînă acum, însă, măsurile lasă mult de dorit. S'au luat, e drept, cîte-va măsurĭ, dar şi acestea pe jumătate numaĭ. Fie că autorităţile sanitare nu-şĭ dau bine seamă de marele pericol ce prezintă lăţirea conjunctiviteĭ granuloase în ţară, fie că pînă azĭ nu li s'au expus destul de clar situaţia, se observă la aceste autorităţĭ o indolenţă şi pasivitate condemnabilă.

Iată de ce ne bucurăm cînd apare o carte bine scrisă, şi încă o carte scrisă de un medic militar. O carte scrisă de unul din ceĭ maĭ competenţĭ în această materie, graţie observaţiunelor personale numeroase, am putea zice, prea numeroase, culese maĭ ales în rîndurile armateĭ. Cartea e intitulată: *Conjunctivita granuloasă în Romînia*, din punctul de vedere social şi medical.

Autorul, medic militar cunoscut, prin lucrărĭ medicale anterioare, iesă din rîndul acelor medicĭ militarĭ, carĭ profesează cel maĭ mare optimism pentru conjuctivita granuloasă; d-sa expune fapte şi părerĭ personale, fără încunjur, cu independenţa necesară unuĭ om de ştiinţă.

Cartea d-luĭ Colonel dr. Corvin e împărţită în două părţĭ: Intăia se ocupă de conjunctivita granuloasă din punctul de vedere social, cea de a doua parte tratează despre conjuctivita granuloasă din punct de vedere medical. Ne vom ocupa maĭ întâiŭ de partea medicală.

Autorul arată că, numirele de conjuctivită granuloasă sau trachomatoasă, sau trachom conjuctival, orĭ oftalmie militară, sunt sinonime. Maĭ departe arată în ce constă procesul patologic al acesteĭ afecţiunĭ: «Conjuctivita granuloasă sau trachomatoasă este o producţiune celulară morbidă infiltrantă şi vegetantă, datorită unuĭ proces iritativ granulos, care pătrunde în celulele epiteliale şi în interstiţiele lor, şi se fixează pe elementele care constituesc conjuctivita». Apoĭ arată cum se prezintă anatomicеşte şi clinicеşte. Descrie cele treĭ perioade: de invazie, dezvoltare şi maturitate. Face simptomatologia acesteĭ afecţiunĭ, insistă asupra moduluĭ cum trebueşte examinată conjuctiva palpebrală şi fundurile de sac; căcĭ de la acest examen atîrnă cunoaşterea formeĭ sub care se prezintă conjuctivita granuloasă. In ceea ce priveşte conjuctivita foliculară sau *catarul folicular*, autorul, bazîndu-se pe observaţiĭ personale, arată că *conjunctivita foliculară* nu e imagina variată a conjunctiviteĭ granuloase, cum susţin uniĭ autorĭ ca Rhein, Michel etc. — Trecînd apoĭ la mersul conjunctiviteĭ granuloase, arată că mersul acesteĭ afecţiunĭ este variat, cronic prin natura sa şi de lungă durată. Studiază complicaţiile ce survin în urma conjunctiviteĭ granuloase, complicaţiĭ destul de frequente care sunt cele palpebrale ca: *trichiazis, eutropion*, maĭ rar *simblefaron* etc. Complicaţiĭ lacrimale ca: xerozis, *deviaţia punctelor lacrimale*, etc. Cele corneiene ca: *panusul, ulceraţiele corneieĭ, perforaţiile, hernia irisuluĭ, stafilomul, leucomul aderent*, etc.

Autorul arată foarte bine că aceste complicaţiunĭ nu ating persoanele care se supun unuĭ tratament raţional de îndată ce apare boala, ele nu se ivesc de cît la limfaticĭ, la aceĭ cari duc o viaţă mizerabilă, precum şi la aceĭ ce nu cer ajutorul medical. Făcînd etiologia boaleĭ, autornl ne spune că conjunctivita granuloasă e datorită unuĭ *micrococ*. — Ajungem la capitolul contagiuneĭ: «Clinica dovedeşte în fie-care zi că conjunctivita granuloasă este contagioasă.» Nimic maĭ adevarat. Chiar aceĭ care susţin că nu e contagiasă de cît pentru ceĭ atinşĭ de mizerie fiziologică, limfaticĭ, se păzesc

și eĭ ca de foc ; iau toate precauțiile pentru a se feri de contagiunea *«acesteĭ bolĭ necontagioase pentru indivizĭĭ robuștĭ.»* Ceĭ maĭ lovițĭ de această crudă boală sunt Evreiĭ, Ungurii și Bulgariĭ. La noĭ în țarăEvreiĭ dau cel maĭ mare contingent de granuloșĭ. Anual la consultațiile gratuite ale spit. Sf. Spiridon, din 400—500 granuloșĭ, maĭ bine de treĭ pătrimĭ sunt Evreĭ. Prevederile d-luĭ dr. Corvin, cum că populația Moldoveĭ se contaminează din ce în ce maĭ mult, se adeveresc pe zi ce merge.

(Va urma)

CUVINTE

I

Se uitară—bunĭ și tinerĭ—
Unul către celalt și
O dorință 'n două inimĭ
Tăinuit se dezluși.

Se uitară vreme multă
Arși de dor făr' a rosti —
El sfios și fata mîndră —
Vorba dulce : a iubi.

Il dureà ; și glasul feteĭ
Spre a nu-l maĭ auzi
El pleacă și ea rămase :
Se... uitară într'o zi.

II

Nu-ĭ maĭ trece 'n fața caseĭ
Nu se maĭ „întîmplă“ 'n cale-ĭ
E de sigur vina vremeĭ —
Leac robiilor și jaleĭ.

Ea trecînd de nu-l maĭ vede
Tot cu „vremea“ se înșeală
Și se mîngăie că iarna
E de vină : de „răceală“

Tristis

NOTE TEATRALE

CRITERIU

De astă dată s'a hotărît : soluția a fost găsită și definitiv găsită. Două sărĭ de-a rîndul teatrul nostru a fost plin, cu desăvîrșire plin : lojĭ, staluri, balcoane, galeriĭ...

Presupunînd că succesul material pentru seara de sîmbătă se datoria simpatiilor de care se bucură artistul Rădulescu, e însă fără îndoială sigur că «Curierul din Lyon» a atras prin însășĭ valoarea sau nevaloarea pieseĭ acel public imens care a ocupat sala nouluĭ teatru și a dăruit cu risipă aplauze și aprobărĭ trupeĭ dramatice.

Ce putem dori maĭ mult ? De lunĭ întregĭ *toată* presa ieșană pare că se frămîntă într'o grea enigmă și nedumerită își pune întrebarea eternă : ce-ĭ de făcut ?

Iată ce era de făcut. Soluția e găsită și ne unim bucuroșĭ cu entuziasmul manifestat de d. Tacu în seara ultimeĭ reprezentațiĭ : Curierul din Lyon «mare dramă în 5 acte și opt tablourĭ de Moreau, Girardin și Delacour».

*

La ce sunt bune născocirile de artă și estetică, pretențiile și disputele, criticele și încurajările ? Teatrul nostru *nu* are nevoie de mila preseĭ nicĭ de generozitatea criticeĭ teatrale. Voința mulțimeĭ este suprema lege. Publicul vrea să se amuzeze : populuĭ vult... De ce nu i-ar da scena noastră ceea ce preferă marele public, alcătuit din toate straturile intelectuale ?

Opus-am noĭ, cu temeiu, criteriul valoareĭ artistice ? Ar fi nedrept.

Nu cum-va pentru cîțĭ-va cerebralĭ și intelectualĭ—așa zișĭ—vom tortura scena noastră cu tragediĭ și drame inaccesibile mareluĭ norod pe care un gen anumit îl poate risipi într'adevăr ?

De aceea trebuie să aprobăm cu sinceritate sforțările artiștilor noștri de a corespunde în totul gustuluĭ pnbliculuĭ, cu riscul de a lipsi pe ceĭ cîțĭ-va bunĭ interpreți de o merituoasă activitate scenică, bună-oară vorbind de d-na Pruteanu pe care *noul* repertoriŭ o va exila fără doară să-și caute aiurea loc minunatuluĭ d-sale talent.

Noĭ avem, cu deosebire, talente frumoase de comedie și de farsă ; dovadă interpretările repertoriuluĭ luĭ Carageale dovadă rîsetele stîrnite de reprezentațiile de Sîmbătă și Duminică, avem pe Arceleanu. Constantinescu, Rădulescu, Pruteanu, Alexandrescu, avem pe Ionescu. Penel, Cuzinski, pe Morțun, pe Momuleanu si avem pe Atena Georgescu, pe d-na Petrone, pe d-ra Costișanu, atîtea elemente bune, admirabile unele, pentru diversele genurĭ de comedie.

Ce maĭ așteaptă trupa noastră dramatică ? Un repertoriu «ales» acte multe, tablourĭ nenumărate și înșirate pe afiș-: «Un proiect infernal, blăstemul trădătoruluĭ, Asasinarea.... Eroarea... Bucuria... Cinstea și Dragostea... Acuzarea Martoriĭ și hoțiĭ... sinuciderea și blestemul părintesc... Talhariĭ la lucru... Muribunda in temniță... Dumnezeu protejă pe nevinovatul (sic). Inaintea eșafoduluĭ Triumful nevinovatuluĭ...

Sperăm că teatrul nostru va intra de acum înainte cel puțin pe calea dreaptă—calea cerută de public—și se va mîngăia că nu d. Vizanti nicĭ d. Fîntînaru a găsit soluția bună.

Să-șĭ aducă aminte cînd și cînd de cîte o dramă pentru a-șĭ rîde de colegiĭ specialiștĭ în această ingrată materie : Leonescu, Cîrjă, Dragomir și alțĭ puținĭ la număr.

Leandru

* * *

Erĭ s'au distribuit rolurile din marea dramă-comedie *«Pirațiĭ din America»* care se va reprezenta duminică 7 Dec., In această piesă intră tot personalul artistic al teatruluĭ.

***

Rețeta brută a pieseĭ *Curierul de Lyon* a atins cifra de 1.500 leĭ.

***

Artiștiĭ teatruluĭ, văzînd marele succes obținut cu reprezentarea melodrameĭ *Curierul de Lyon*, au decis ca pe lîngă alte multe piese marĭ spectaculoase ce vor representa, să monteze feeria *Fata aeruluĭ*. Cu montarea acesteĭ feeriĭ e vorba să se cheltuească vr'o 1000 de leĭ.

Incepînd de săptămîna viitoare, joile remîn reservate pentru piesele literare, zise Comediĭ de salon.

***

Marțĭ 25 Noembri 1897, se va juca pentru prima oară

CRIMA ȘI PEDEAPSA
(Crime et Châtiment)

Dramă psihologică în 7 tablourĭ de *Th. Mihailovicĭ Dostojevski*, aranjată de *Paul Ginisty* și *Hugo Le Roux*, traducere de *State Dragomir*.

Intrunirea din Focșanĭ

— —

Duminică 23 Noembre a. c., orele 2 p. m. a avut loc în sala teatruluĭ local o mare întrunire națională provocată de Comitetul Ligeĭ locale și al studenților ieșenĭ.

Sala arhi-plină, peste 800 de persoane, printre care natural că și sexul frumos era bine reprezentat. Se proclamă președinte al adunăriĭ venerabilul profesor de liceŭ și luptător în cauza națională d. F. D. Caianu. D-sa prin o cuvîntare bine simțită arată importanța mișcăreĭ naționale și necesitatea întrunirilor și conferințelor spre acest scop ; recomandă călduros bine-voitoareĭ atențiĭ a cetățenilor Focșenenĭ pe delegațiĭ studențimeĭ ieșene carĭ aŭ îmbrățoșat acest frumos apostolat în scop de a trezi în poporul romînesc o cît se poate maĭ mare conștiință națională, iubire și interes de soarta fraților lor. După această caldă și bine simțită cuvîntare d-sa dă cuvîntul d-luĭ Cădere.

D. Cădere începe prin a expune, cu citațiĭ din ceĭ maĭ vestițĭ istoriografĭ ca Palaky, Novicov și alțiĭ, condițiile generale pe care trebue să le îndeplinească o națiune pentru ca cererile sale de a i se respecta drepturile să ni se presinte ca juste. Dintre aceste condițiĭ cele maĭ importante sunt unitatea de limbă de datinĭ, de simțirĭ și maĭ ales o comunitate de teritoriŭ asupra căruia să aibă drepturĭ netăgăduite. Iată pentru ce de exemplu evreiĭ, neîntrunind această din urmă condiție, nu s'ar putea constitui în stat aparte.

Intrînd în fondul cauzeĭ naționale a fraților noștri dovedește că aceste condițiĭ sunt pe deplin satisfăcute în privința lor și că prin urmare cauza lor e legitimă și dreaptă. Arată că în nicĭ una din provinciile subjugate, lupta între elementul romînesc și cel străin, nu e așa de incordată, căcĭ unguriĭ aŭ cea maĭ nesocotită și maĭ brutală tactică de asuprire a naționalității romînești.

Relevează greșelele comise în trecut în această mișcare și arată că aceste greșelĭ trebue să ne servească ca lecție pentru modul de a lucra de aci înainte în această chestie.

Aplause des repețite subliniază fiecare pasaj.

Se dă cuvîntul d-luĭ *Drăgănescu* care amintește auditoriuluĭ perioada de creștere și descreștere a mișcăreĭ naționaliste la noĭ în țară și esplică cauza acesteĭ variațiĭ. Trecînd la modul cum unguriĭ privesc saŭ afectează a privi această mișcare, arată cît sunt de neîntemeiate insinuările ce vor să le aducă eĭ, pretinzînd ca aceasta ar fi o mișcare întreprinsă de cîțĭ-va agitatorĭ.

Și pentru a arăta că această mișcare e motivată de o cauză reală de toată gravitatea expune amănunțit și documentat starea romînilor din Ungaria și persecuțiile ce aŭ de îndurat eĭ pe terenul cultural, politic și economic-financiar. Sfîrșind face apel la cetățenĭ focșănenĭ îndemnîndu-ĭ să lupte din răsputerĭ pentru a realiza propășirea Ligeĭ culturale, instituție care rezumă așa de bine în scopul ce-l urmărește cerințele și revendicările întreguluĭ nostru neam, și să contribue cu toțiĭ la răspîndirea în poporul romînesc, a unuĭ maĭ mare interes pontru cauza dreaptă a fraților noștri.

D-sa e foarte viu aplaudat.

D-l Leatris începe arătînd rostul studențimeĭ în mișcarea națională, și justifică pe deplin amestecul eĭ în această frumoasă chestie. Arată că dacă nu totdeauna mișcările studențeștĭ dau rezultate laudabile, însă în acțiunea de agitație și de propagandă naționalistă aceste mișcărĭ pot avea adese-orĭ rezultate, și foarte frumoase rezultate. Trecînd la situația romînilor relevă avantajul ce-l aŭ ceĭ din regat de a fi încunjurațĭ de jur împrejurul țăreĭ de frațĭ de aĭ lor carĭ le fac contactul cu străiniĭ maĭ puțin aspru. Datoria noastră însă e să nu stăm indiferenți față cu crima de les-naționalitate ce se exercită asupra fraților noștri. Dar cum să lucrăm ? Acum cînd din fericire conflictele dintre naționalitățĭ nu se maĭ rezolvă de cît foarte rar pe cîmpul de războĭ ci prin canal diplomatic în congrese și conferințe, d-sa indică ca cel maĭ bun mijloc propaganda pașnică dar intinsă așa ca să poată atrage interesul diplomațieĭ europene.

Frumoasa cuvîntare a d-luĭ Leatris atrage nenumărate aplause.

D-l Al. Ionescu student bucureștean, luînd cuvîntul declară că nu vorbește în numele nimăruĭ ca însărcinat, ci personal, arată că pe cînd studențiĭ ieșenĭ aŭ adoptat în chestia națională, propaganda pașnică prin conferințe și întrunirĭ prin diferite orașe, studențiĭ bucureștenĭ aŭ ales ca mijloc agitația într'un senz maĭ larg înțeleasă. Expune diferitele mizeriĭ ce aŭ de suferit romîniĭ de dincolo din partea Ungurilor și termină făcînd un călduros apel la cetățenĭ și îndemnîndu-ĭ să se aboneze la „Tribuna“, care a avut să sufere atît de mult cu ultimele procese de presă.

D-sa e foarte des aplaudat.

Apoĭ d-l președinte citește o telegramă din partea studenților din Iașĭ și 3 telegrame ce aŭ a se trimite d-lor Vlădescu, Culianu și d-ruluĭ Rațiu și carc sunt primite de public în aplause.

La urmă respectabilul profesor pensionar, d. Florescu mulțumește cetățenilor focșănenĭ și studenților ieșenĭ de interesul ce aŭ arătat pentru această cauză și citește în mijlocul aplauselor generale următoarea moțiune:

«Cetățeniĭ focșănenĭ, întruniți în ziua de 23 Noembrie în sala teatruluĭ din Focșanĭ, pentru a se consfătui cu delegația studenților ieșenĭ și cu Liga culturală locală asupra mijloacelor prin care să se deștepte în poporul romînesc o maĭ mare conștiință națională și iubire de frați, protestează cu tărie în potriva asupritorilor romînilor de peste munți, declarîndu-se solidarĭ cu eĭ întru revendicările la care aŭ dreptul».

INFORMAȚII

— —

La mormîntul luĭ Miron Pompiliu, profesorul Pericle Popescu a ținut următoarea cuvîntare :

„Omul ca iarba, zilele luĭ ca floarea cîmpuluĭ,“ sunt cuvintele pline de înțeles prin carĭ S-ta Scriptură ne arată nestatornicia lucrurilor omenești. Aceleași cuvinte le rostesc și eŭ astă-zĭ, cînd vorbesc despre Miron Pompiliu, pe care l'am respectat ca om și l'am iubit ca coleg.

Miron Pompiliu s'a născut în Șteiŭ, județul Biharea din Ungarea la anul 1848, unde și-a petrecut vrista copilărieĭ ; a început studiile la Beiuș, pe care le-am continuat apoĭ în Oradea-Mare, Pesta, Iașĭ și București. La 14 Iulie 1866 el a fost proclamat Bacalaureat în Beiuș, iar la 9 Iunie 1873 a obținut titlul de absolvent al Facultățeĭ de litere și filosofie din Iașĭ. A ocupat catedra de limba romînă de la școala militară și școala centrală de fete din Iașĭ, apoĭ a fost trecut la liceul-internat, unde l'am putut cunoaște. In fisionomie el avea un aer de discreție, care-ĭ atrăgea încrederea tuturora. Nu se grăbea să cîștige prietenia unora saŭ altora, ci alegea pe aceĭ, pe cari voia să-ĭ cunoască și să-ĭ iubească.

Cînd era între cunoscuțĭ, remînea concentrat în el însușĭ, iar între prietenĭ îĭ plăcea să vorbească și să-și desvăleasca sufletul. Cînd vorbia, arăta că putea să tacă. iar cînd tăcea, știaĭ că putea să vorbească. Dacă era de lăudat, lăsa altora grija de a-l lăuda. Natura 'l înzestrase într'un cuvînt cu toate darurile spiritului : inteligent, priceput și harnic, el urmăria un ideal măreț în viață, către care se îndrepta cu un zel neobosit ; însă natura sa cea delicată și gingașă, caracterul seŭ blînd și accesibil tuturor impresiilor exterioare, 'l făceaŭ să atingă extremele viețeĭ omenești și să simtă deopotrivă fericirea ca și nenorocirea. Liceul-internat încearcă o perdere reală prin moartea luĭ Miron Pompiliu ; prietenii seĭ, un amic scump lor ; cu toțiĭ am venit să ne luăm ultimul adio de la Miron Pompiliu și să-ĭ spunem că am găsit coroane să-ĭ împodobim mormîntul, dar nu-l vom putea plînge în destul.

— —

In ședința de Dumineca de la clubul conservator aŭ fost admiși ca membrĭ d-niĭ G. Rădulescu, Th. Pogor, Dimitrie Christescu și Dimitrie Constantinescu.

— —

Nu s'a sfîrșit încă sesiunea aceasta a consiliuluĭ comunal, convocat pentru 15 zile. și după 4 ședințĭ de abia, d. Ganea a și înștiințat pe scumpiĭ săĭ colegĭ că în primele zile ale luneĭ Decembrie vor fi convocațĭ într'o sesiune extraordinară.

— —

La timp am vorbit în *Opiuia* despre neînțelegerea ivită între administrația comunală și d. Gruber, instalatorul mașinelor de la teatru.

Neputînd să cadă de acord asupra diferitelor puncte, d. Gruber a declarat formal administrațieĭ că intentează proces și o cerere în acest senz a și fost depusă din partea d-sale la tribunal.

Al cîtelea la număr, onorată administrațiune?

— —

Alte moravurĭ !

La Paris un avocat a fost pedepsit de consiliul de disciplină cu suspendarea pe timp de 1 an, pentru că a împărțit onorarul seŭ cu un samsar de afacerĭ.

Senatul a dat vot de blam ministruluĭ de justiție pentru că a dat ordin, să se primească jurămîntul prin tetegramă a unuĭ procuror deplasat și aceasta pentru că acest procuror are intențiunea să-și pue candidatura la alegerile viitoare și dacă maĭ perde 2—3 zile cu venirea la Curte spre a depune jurămîntul, nu împlinea pănă la alegere cele cele 6 lunĭ cerute de lege de cînd a fost transferat din circumscripția unde era să-și pue candidatura.

— —

Parchetul a fost înștiințat că în dealul Bordea, la cantonul 108 Iașĭ—Vasluĭ, a fost găsit cadavrul uneĭ femeĭ necunoscute.

Procurorul Stoenescu a fost delegat să plece la fața loculuĭ.

— —

La întrebarea consilieruluĭ comunal, d. Nicolaĭ Ioan, cît a maĭ rămas din cele șase milioane, d. Gane a respuns că maĭ sunt aproape douĕ milioane.

Cetățeniĭ aŭ dreptul să se întrebe ce s'a făcut cu acele patru milioane ?

— —

D. Gane, a transcris ierĭ la tribunal actele prin care primăria devine proprietară caselor Pincu Leibovicĭ din piața Unireĭ.

Leibovicĭ, urmînd a se muta în ziua de 26 Noembrie, se crede că cel mult la 1 Decembrie se va proceda la dărămarea numiteĭ case.

— —

Falimentul teatruluĭ—*articolul nostru de reportaj de ierĭ a produs o mare senzație în lumea teatrală de aci.*

Exactitatea cifrelor și al datelor fac pe domniĭ din comitet să bănuiască, că autorul aceluĭ articol ar fi un artist, d. Penel.

Declarăm că nicĭ d. Penel, nicĭ vre-un alt artist, n'a scris saŭ inspirat articolul incriminat.

Sorgintea de reportaj ne privește.

— —

In urma certeĭ și intrigelor dintre primarul Ed. Ullea și prefectul Arapu de la Botoșanĭ, în cestiunea alimentăreĭ cu apă potabilă a acestuĭ oraș, ministerul de interne a numit o comisie compusă din d-niĭ ingineri Radu, Sinescu și Maiorescu ca să examineze acuzațiile adu-se primaruluĭ Ullea în chestia apeĭ.

Prefectul Arapu, nemulțumit fiind din cauza că ministrul de interne nu a revocat pe primar, 'și-a dat demisia.

— —

Ecourĭ judiciare.

Din cauza lipseĭ a 2 martorĭ, procesul fostuluĭ inspector al stradelor, Gh. Smîdu, s'a amînat pentru ziua de 3 decembrie.

*

D. procuror general Mîndru, va susținea singur acuzarea contra abateluĭ Morisseau—în cazul cînd cneazul Moruzzi i va asigura condamnarea. In cazul contrar, acuzarea va fi încredințată d-luĭ procuror de secție Leonescu.

*

In urma deciziuneĭ curțeĭ, prin care achita pe fabricanțiĭ de la fabrica de sodă B. Tziner et C-o de delictul de contravențiune la legea sanitară, pe motivul că expertiza se făcuse la laboratorul nostru comunal, care nu e autorizat de a face aseminea expertize, d. procuror de curte Sadoveanu a intervenit la ministerul de justiție, ca acesta să intervie la cel de interne, ca să se complecteze capacitatea laboratoruluĭ nostru.

E posibil ca această intervenire, să atragă numirea unuĭ șef efectiv al acestuĭ laboratoriu, în locul actualuluĭ șef care se află dus în concediu pentru complectarea studiilor.

— —

Clubul din Braila a hotărît să escludă din sînul seu pe d. dr. Bastache eroul aventureĭ despre care s'a vorbit atît.

— —

Consiliul de discipliină a inscris ierĭ în baroul din Iașĭ pe d. Cerban, doctor în drept din Paris.

D. Cerban nu va profesa avocatura, ci se va destina cariereĭ de profesor.

— —

După cererea procuroruluĭ, curtea a amînat ierĭ apelul privitor la Niculescu și Miteanu, acuzațĭ de bancrută frauduloasă.

— —

Vandalismul din capitală

(De la cerespondentul nostru).

Bucureștĭ, 24/XI, seara.

Apelul rectoruluĭ.—Devastările de ierĭ.—Aspectul orașuluĭ.

V'am relatat ierĭ asupra faptelor petrecute în capitală. Vă pot da azĭ următoarele detaliĭ complimentare.

Rectorul Universitățeĭ a lansat ierĭ următorul *apel* către studenți :

„Cele întîmplate erĭ după întrunirea de la „Dacia“ mă îndeamnă să mă adresez către studențiĭ noștri universitarĭ și să-ĭ sfătuesc pă rînțește, în propriul lor interes și pentru demnitatea universității, din care împreună facem parte, ca să păstreze în împrejurările de față toată moderațiunea posibilă și să dea exemplu de priceperea și de buna cuviință, care trebue să distingă maĭ ales pe studențiĭ academicĭ.

Ideia naționalității nu înfierbîntă numaĭ inimile, ci înalță și mințile.

De aceea sper, că cercetările ce se fac asupra actelor de brutalitate comise erĭ, vor dovedi, că nicĭ un adevărat student universitar nu a participat la ele.

Rog pe membriĭ comitetelor tuturor asociațiilor studențeștĭ din universitatea noastră, (societatea studenților în medicină, a studenților în drept, asociația generală, etc.) să vie astăzĭ Lunĭ la ora 5 p. m. în Camera secretariatuluĭ pentru ca să ne consfătuim împreună și să putem garanta respectarea ordineĭ și disciplineĭ în ceea-ce ne privește.

Rector, **T. Maiorescu**

Domniĭ general Vlădescu, P. Carp, G. Filipescu și alțĭ bărbațĭ marcanțĭ aŭ vizitat ierĭ toate stradele devastate.

— —

Inainte de vot

In ajunul votuluĭ de încredere, miniștriĭ au ținut o întrunire intimă la care a asistat și d. Aristide Pascal, delegatul aurelianiștilor. In această întrunire s'aŭ pus bazele cum să se proceadă cu votul de încredere.

* * *

O întrunire paralelă cu acea a miniștrilor se ținea la redacția ziaruluĭ «Drapelul». Uniĭ din aurelianiștĭ, speriațĭ că au mers prea departe cu cele 57 buletine albe, manifestară părerea, că orĭ cum ar fi împrejurările, nu se poate da guvernuluĭ un vot de blam.

* * *

Aflînd despre cele petrecute la întrunirea aurelianiștilor, d. Sturdza a luat *zabala 'n dinți.* A început imediat să se rățoiască și se declare în gura mare că nu acordă disidenților nimic ca preț al supunereĭ lor. *Pas un pouce de territoire !* Cine e liberal să se supuie cine nu, să plece !

Intimidațĭ pănă în cele din urmă, drapeliștiĭ aŭ pus botul pe labe și au remas să se refere ulterior la buna voința a d-luĭ Sturdza ; dar pentru moment eĭ se văzură siliți să voteze cu guvernul.

Așa grup cu demnitate, maĭ rar !

SERVICIUL NOSTRU SPECIAL

Criza prin care trecem și actele de vandalizm la care se dedă un guvern în descompunere—interesează de o potrivă pe toțĭ cetitoriĭ noștri.

Pentru a putea comunica, în ziua în care se petrec, surprizele pe carĭ actuala cărmuire le oferă, *Opinia* și-a asigurat un serviciŭ telegrafic special.

Cu transmiterea știrilor s'a însărcinat d. George Rădulescu, primul nostru redactor, care a și plecat, de două zile, în București, pentru a urmări de aproape mersul crizei și vandalizmul.

Cetitoriĭ vor găsi, pe lîngă telegrame și scrisorĭ cu amănunte detailate asupra evenimentelor.

Opiniĭ și Reflecțiĭ

— —

Excese.—E ne maĭ pomenit ceea ce se petrece în vremile noastre. Dările de seamă ale preseĭ marĭ din capitala Austrieĭ ne dă impresia uneĭ epoce cu adevar rezboinice de care noĭ nu avem cunoștință de cît doară prin cîte-va șirurĭ telegrafice—și încă !

Starea de asediu, instalarea curțeĭ marțiale, nevoia de nenumărate oștirĭ în capitala Bohemieĭ nu pot fi caracterizate alt-feliu de cît prin denumirea de războiu civil, întrerupt numaĭ prin spăimîntătoarele măsurĭ, dar care nu va întîrzia să izbucnească din nou la cel dintăiu prilej.

Orașul are înfățoșarea unuĭ cîmp de bataie ; case năruite, instituții culturale dărîmate, ateliere distruse, case incendiate, violențe ne maĭ pomenite, iată ce avem de înregistrat în unul din cele maĭ culte orașe europene, mulțămită uneĭ stărĭ anarhice, prelungită prin eterna surexcitare a spiritelor populare și prin asprimea uneĭ ocîrmuirĭ autoritare.

Orĭ cît ar fi însă de simpatice cerințele unuĭ popor apasat și subjugat—relativ bine înțăles—nu se poate de cît regreta și osîndi excesiva cale pe care și de astă dată, ca tot-deauna, masa poporuluĭ socoate de cuviință a-și face dreptate ea însă-și.

Avem încă odată tabloul sinistru al epoceĭ revoluționare de la 1870 ; „Comuna“ pare că a reînviat și brutalitatea se unește cînd prejudițiul, cînd legea, deopotrivă distrugătoare.

Cota oficială

Brăila 24 Noembrie 1897.

Cereale vîndute 72880 hect.

Rorumb minim preţul 54 magasie. Porumb maxim preţul 7.50 magasie. Porumb roş preţul 8.45 magasie. Porumb roş minim preţul 6.20 magasie. Cinqnantin preţul 8 magasie. Grîu maxim preţul 10.85 magasie. Grîu minim preţul 9.10 magasie, Orz maxim preţul 6.75 docurĭ. Orz minim preţul 3.30 magasie. Secară preţul 10 magasie. Fasole preţul 10.70 mag. Meiu preţul 5.90 docurĭ. Cereale aflate docurĭ 6,832.955 hect.

Galaţĭ 24 Noembrie 1897.

Porumb roş hect. 2000 greutatea în kgr. pe hect. 80 leĭ 6 banĭ 20 magasie, Porumb roş hect. 2500 greutatea în kgr. pe hect. 78 leĭ 5 banĭ 90 Mag. Orzoaică hect. 700 greutatea în kgr. pe hect. 58.500 leĭ 4 banĭ 50 magasie.

Programul şcoaleĭ noastre primare

Necesitatea înfiinţăreĭ şcoaleĭ primare superioare

(urmare)

Pentru uşurinţa elucidăriĭ chestiuniĭ propuse, să împărţim pe absolvenţiĭ şcoaleĭ primare în treĭ categoriĭ, luînd ca normă capabilitatea lor.

In întăia categorie să punem pe absolvenţiĭ ceĭ maĭ distinşi.

In a doua categorie pe mediocrĭ.

Iar în a treia categorie pe ceĭ maĭ puţin de cît mediocri şi să vedem ce se fac cu toate aceste treĭ categoriĭ de absolvenţĭ.

O parte din aceĭ de categoria I-a se vor încumeta să-şĭ continue studiile în şcoalele secundare, pentru a ajunge chiar la Universităţĭ.

Carĭ vor fi aceştia? Uşor de rĕspuns, toţĭ aceĭ cu mijloace şĭ aceĭ cărora statul le dă burse.

Rĕmîn însă mulţĭ elevĭ din această categorie, elevĭ destoinicĭ, carĭ nu pot să continue studiile secundare din diterite împrejurărĭ: a) aceĭ săracĭ b) mulţĭ pe carĭ îĭ opresc părinţiĭ chiar dintre aceĭ carĭ dispun de mijloace c) aceĭ carĭ din lipsă de control şi alte cauze nu pot continua cursul secundar întreg şi se retrag cu 1, 2 saŭ 3 clase. Iată dar un însemnat numĕr de absolvenţĭ, elevĭ destoinicĭ, carĭ se găsesc mărginiţĭ la o cultură elementară a claselor primare. Admiţînd că cea maĭ mare parte dintreĭ aceştĭ absolvenţĭ sunt de la ţară, admiţînd că cea maĭ mare parte nu îmbrăţişează o carieră profesională din pricina vrîsteĭ fragede (11 anĭ) cum şi a lipseĭ şcoalelor profesionale pentru un aşa mare număr de elevĭ; aceştĭ absolvenţĭ rĕmaşĭ la *coarnele plugului* întru cît sunt eĭ pregătiţĭ cu toate cunoştinţele necesare vieţiĭ lor?

Numĕrul acestora însă se măreşte cu o mare parte dintre absolvenţiĭ din categoria a II-a (mediocri); căcĭ dintre aceştia o parte cercîndu-şĭ norocul pe la licee şi gimnaziĭ reuşesc dintre eĭ unĭĭ cu multă trudă a termina cursul secundar; cea maĭ mare parte însă se retrag cu cîte 1 saŭ 2 clase. Aceştĭ retraşĭ dimpreună cu aceĭ carĭ nu maĭ cearcă de loc şi se mulţumesc cu atestatul şcoalelor primare, precum şi cu majoritatea celor din categoria III-a, formează întreg contingentul generaţiunilor tinere, viitorul patrieĭ noastre.

Eĭ bine, ce se vor face toţĭ aceştĭ absolvenţĭ cu cunoştinţele lor incomplecte pentru viaţa practică? Fără cunoştinţĭ temeinice de agricultură, economie, de instrucţiune civică, de higienă, de contabilitate agricolă etc. etc. se poate admite un viitor bun agricultor? un viitor soldat patriot? un viitor cetăţean luminat? De sigur că nu.

Căcĭ, ce le foloseşte lor *conjugările*, orĭ *viaţa profetuluĭ Isaïa şi Irimia* etc. cînd eĭ nu se pot orienta în cele maĭ elementare chestiunĭ de drept, de carĭ se pălesc imediat ce intră în viaţa practică.

De atîtea şi atîtea cunoştinţĭ pe carĭ locul nu-mĭ permite ale dezvolta, are absolută necesitate un cetăţean luminat. carĭ cunoştinţĭ absolventul şcoaleĭ primare ordinare şi le va complecta în şcoala primară superioară, după un program bine chibzuit.

Şcoala primară superioară pe lîngă realizarea acestuĭ scop, va îndrepta pe eleviĭ talentaţĭ spre şcoalele profesionale; în fine va realiza scopul pentru care legiuitorul prevede în legea Învăţămîntuluĭ Primar şi Normal Primar.

Trebue să ne gîndim serios la o instrucţiune complectă şi practică a sătenilor noştriĭ cum şi a viitorilor cetăţenĭ. Să pregătim temeinic pe viitoriĭ soldaţĭ, dacă voim să avem o armată patriotică, să pregătim temeinic pe viitoriĭ alegătorĭ, dacă voim să avem parlamente patriotice, să pregătim pe viitoriĭ consilierĭ comunalĭ, dacă voim să avem administraţiĭ comunale bune şi cinstite să pregătim în fine într'un chip temeinic şi practic pe grosul generaţiunilor viitoare aĭ Patrieĭ şi să ne gîndim orĭ să ne jertfim prea mult în detrimentul acestora pentru puţiniĭ carĭ ajung la universităţĭ.

Cu crearea şcoalelor primare superioare, micşorîndu-se simţitor numĕrul elevilor carĭ încurcă degeaba (zgărie-bancă) vorba d-luĭ Istrati, pe profesoriĭ şcoalelor secundare şi-ĭ ţin pe loc în exercitarea misiuneĭ lor se va aduce un folos real şcoalelor secundare dispensînd ast-fel pe autorităţile şcolare de a fi silite să caute alte mijloace pentru îndepărtarea elevilor zgărie-bancă din licee şi gimnaziĭ. Iar aceştĭ elevĭ fără vocaţiunĭ maĭ înalte, instruindu-se, şi educîndu-se pentru viaţa practică vor deveni, dacă nu crema societăţeĭ, cel puţin nişte cetăţenĭ oneştĭ, vrednicĭ, muncitorĭ, într'un cuvînt fiĭ demnĭ aĭ Patrieĭ noastre. Să sperăm că în curînd, vom avea o organizare complectă a şcoaleĭ noastre primare, aşa după cum sunt alcătuite cele engleze saŭ Bürgerschulen din Germania, căcĭ şcoala noastră primară ordinară, fără şcoala primară superioară, va pregăti numaĭ pe elevĭ pentru şcoalele secundare; iar scopul eĭ cel maĭ de seamă va rĕmînea numaĭ un ideal, a căruĭ realizare cu cît va fi maĭ tărzie, *cu atît va fi maĭ în paguba intereselor ţăreĭ.*

Victor Munteanu

ULTIME INFORMAŢII

Consiliul comunal

—Şedinţa din 25 Noembrie—

Prezidează d. Gane.

Sunt prezenţĭ d-niĭ Tacu, Lepadatu, Costandache, Stihi, Cozadini, Velciu, Neculaĭ Ioan, Motăş şi părintele Vereanu.

Consilieriĭ sunt radioşĭ: *primo*, pentru că prezidează d. Gane, *secundo*, pentru că neliniştitul Ghica nu-ĭ prezent, *terţio* fiind că lĭ s'a dat asigurare că nu se va pune la vot contractul propus de d-niĭ Livadidi şi Filipescu.

Şi şedinţa e astăzĭ plictisitoare, afară doar de comentariile d-luĭ Neculaĭ Ioan, şi descrierea situaţieĭ budgetare a comuneĭ.

***

Se admite plata sumeĭ de 150 leĭ, ca gratificaţie pentu pompieriĭ carĭ au dat foc abatoruluĭ abator.

Propunarea se admite de toţĭ, afară de d. Neculaĭ Ioan, care s'a declarat *în contru ardereĭ abatoruluĭ.*

D. **Costandache**, luînd cuvîntul spune, că făcînd parte din comisiunea însărcinată pentru găsirea unuĭ loc unde să se zidească noua şcoală *Vasile Lupu*, a ajuns la conclusia că nicăirea locul nu e maĭ potrivit ca o parte din locul numit hanul Turcesc căcĭ, i se pare d-sale că totdeauna de la Vasile Lupu a fost şcoala în acel loc.

D-sa supune propunerea la discuţia consiliuluĭ.

D. **Velciu**, se opune la această idee căcĭ d-sa crede că pentru acest loc primaria ar putea lua 150,000 leĭ şi decĭ ar fi prea mare cheltuială pentru o şcoală.

D-sa crede că acolo trebue făcută o grădină care să scoată în relief frumuseţea monumentuluĭ.

D. **Tacu**, e de părerea d-luĭ Costandache spunînd că nu tot locul treuue ocupat pentru şcoală şi remîne încă deajuns şi pentru grădină.

D. **Gane** luînd ultimul cuvînt, spune că chestia e maĭ dificilă cum se pare. Pe de altă parte ministrul cultelor ar voĭ să cumpere locul de la primărie şi decĭ d-sa propune a amîna chestiunea, pentru o viitoare şedinţă, cînd d-luĭ va aduce din Bucureştĭ rezultatul intervenţieĭ pe lîngă ministrul cultelor.

Discuţia se amînă.

*

Primarul spune consilierilor, ca primăria are un foarte mare proces cu epitropia bisericeĭ Banu. Numita epitropie cere de la primărie suma de vr'o 320,000 leĭ şi anume 297,000 leĭ plata imobilelor distruse, 20,000 cheltuieliĭ de judecată şi restul plata procentelor, precum şi locul unde se află actualminte grădina publică.

La prima instanţă primăria a fost condemnată la restituirea loculuĭ. In vederea acestuĭ important proces, d-sa spune că a angajat pe d. Gr. I. Buicliu, pentru a pleda. Condiţiunile d-luĭ Buicliu sunt următoarele:

1) Să i se dea un acont de 4000 leĭ pentru pleduarie.

2) Să i se dea încă 4000 leĭ, dacă sentinţa tribunaluluĭ Iaşĭ remîne definitivă.

3) Şi încă 4000 leĭ, în caz cînd cîştigă şi locul unde se află grădina.

4) D-sa se obligă să pledeze şi la casaţie însă atuncĭ să i se dea cîte 200 leĭ de fie-care drum, saŭ 100 leĭ şi bilet de liber parcurs.

D. **Nec. Ioan**. Ceĭ patru miĭ leĭ sunt maĭ a draculuĭ de cît ceĭ 12,000.

Se admite condiţiunile d-luĭ Buicliu. D. Ioan refuză însă plata drumuluĭ.

*

Se admite emiterea a cincĭ cărtuliĭ de comerciu, făcute de d. Tacu, sub rezerva aprobăreĭ consiliuluĭ comunal.

*

Se lasă la apreciarea administraţieĭ comunale, închirierea până la finele luĭ Maĭ a garderobeĭ de la teatru cu minimum treĭ miĭ leĭ şi a bufetuluĭ cu 930 leĭ, după cum a ofertat d. Coquard.

Hotărîrea aceasta se ia în vederea stabileĭ uneĭ ordine, între dare în exploatare a garderobeĭ şi bufetuluĭ şi deschiderea stagiuneĭ, căcĭ astăzĭ stagiunea se deschide în Octombrie şi exploatarea celor de maĭ sus se începe de abia la 1 Decembrie.

*

Societatea de construcţiĭ cerînd plăta sumeĭ de 60,000 leĭ, d. Gane, spune consilierilor săĭ că a cerut serviciuluĭ administrativ un tablou de suma care se datoreşte namiteĭ societăţĭ. Din acel birou rezultă primăria maĭ datoreşte numiteĭ societăţĭ 104,142 leĭ. Dar banĭ nu sunt de cît 51,000 leĭ, la care, dacă se adaugă cupoanele din Aprilie viitor se capătă o ast-fel de sumă, în cît primaria remîne descoperită cu vr'o 63,000 leĭ.

D. **Gane**, *cere a se admite un reviriment de fondurĭ în budget ast-fel ca plata numiteĭ sumĭ să se facă din fondul milioanelor.*

Propuuerea d-luĭ Gane, se primeşte în unanimitate.

✕

Ministrul domeniilor a primit în şcoala practică de agricultură de la Roman, ca bursierĭ aĭ judeţuluĭ Iaşĭ, eleviĭ: Codreanu Haralamb şi Scripcă Petru.

Elevul Manu Alexandru a fost primit în şcoala centrală de la Herestreu.

*

Votul consiliuluĭ general al judeţuluĭ Iaşĭ, prin care se deschide un viriment de 135 leĭ pentru asigurarea spitaluluĭ rural din Podul-Iloaeĭ—a fost aprobat de minister.

✕

Prefectura de Tulcea anunţă prin circulărĭ telegrafice că în cotuna Acopunar s'a operat un furt însemnat în prejudiţiul domnuluĭ Russe. F. Gradinaroff. Autorul presupus se numeşte Alixandrescu Cercel.

✕

Copila N. Cocea, 13 anĭ, domiciliată 19 strada Eternităţeĭ, s'a îmbolnăvit de anghină şi a fost internată în spitalul Paşcanu.

✕

Directorul şcoaleĭ primare din comuna Popeştĭ raportează că primarul n'a furnizat şcoaleĭ lemnele necesare, n'a dispus îmbrăcarea elevilor săracĭ şi n'a achitat spesele de cancelarie.

Actualul revizor şcolar n'ar face rĕŭ, dacă ar arata un început de interes măcar, pentru şcoalele rurale, inspectîndu-le cu de-amînîntul.

✕

D. Eduard Caudella protestă contra informaţiuneĭ noastre cu privire la intenţiunea pe care noĭ spuneam că d. Caudella ar fi manifestat'o de a se retrage din comitetul teatral.

Dacă am fi amatorĭ de polemicĭ banale, ne-ar fi uşor să dovedim directoruluĭ conservatoruluĭ, că informaţiunea noastră era perfect exactă.

Că d-sa a revenit acum la amiciţia vizanţilor—'l priveşte personal.

✕

In darea noastră de seamă de la şedinţa de ierĭ a consiliuluĭ cnmunal vorbim de condiţiunele puse de d. Gr. I. Buicliu, pentru a pleda în procesul pe care primăria 'l are cu epitropia bisericeĭ Banu.

Aflăm că acest proces se va întătoşa înaintea curţeĭ de apel în ziua de 3 ianuar.

✕

Comandantul secţieĭ a II-a de pompierĭ a adresat un raport primărieĭ, prin care arată că starea caselor în care se află numita secţie sunt în aşa stare de ruină, în cît pereţiĭ ameninţă a se prăbuşi din moment în moment.

Numitul comandant cere administraţieĭ inchirierea uneĭ alte case, dacă primăria voieşte să evite o nenorocire.

✕

Din cauza belşuguluĭ de materie urmarea la foiţa PARIS de Emile Zola n'are loc în numărul de azĭ.

✕

Astă-zĭ are loc ultima şedinţă a consiliuluĭ comunal în această sesiune.

Din cauza plecăreĭ d-luĭ Gane, pare că nicĭ această ultimă şedinţă nu va maĭ avea loc, de oare-ce prin lipsa d-luĭ Ghica, de la şedinţă, consiliul e descomplectat.

✕

In vreme ce ministrul instrucţiuneĭ populează universitatea de Iaşĭ cu profesorĭ suplinitorĭ, pe carĭ nicĭ ştiinţa, nicĭ legea, nu-ĭ îndrituesc să ocupe catedre, acelaşĭ ministru persecută *pe aceĭ profesorĭ carĭ aŭ căştigat catedra lor, fie prin concurs, fie în baza operilor lor.*

Acesta ie cazul domnuluĭ Dimitrie Alexandrescu, eminentul profesor de drept civil.

Numit profesor în baza operilor sale, carĭ marchează o epocă în ştiinţa dreptuluĭ, d. Alexandrescu a împlinit ceĭ 3 anĭ ceruţĭ de regulament pentru a fi numit profesor definitiv.

De şi cazul a fost comunicat la timp de decanatul facultăţeĭ noastre, d. Hareĭ refuză proclamarea acestuĭ definitivat, pentru motive pe carĭ nu le cunoaştem.

D. Alexandrescu va pleca mîne la Bucureştĭ şi va cere regularea dreptuluĭ seŭ şi, în caz de refuz, va demisiona.

✕

Am vorbit într'unul din numerile *Opinieĭ* despre o cerere făcută de camera de comerţ serviciuluĭ vamal din Iaşĭ, prin care se reclama un bilanţ de mărfurĭ intrate şi eşite din oraş, pentru a putea servi ca indicator în privinţa capacităţeĭ magazinelor ce urmează a fi făcute la staţia Iaşĭ.

Şeful vămeĭ respunde că neîntrînd în atribuţiunele luĭ emiterea unor ast-fel de bilanţurĭ sfătuieşte camera să se adreseze la direcţia generală a serviciuluĭ vamal.

✕

Deşi d. Lepadatu, a spus, că în şedinţa de ierĭ a consiliuluĭ comunal, că maximul ce se oferă pentru antrepriza garderobeĭ până în luna Maĭ, e de 3000 leĭ, sumă oferită de d. Coquard, totuşĭ astăzĭ d. Gheller a oferit comuneĭ 3500 leĭ.

Chestiunea a rĕmas „la apreciarea onor. administraţiĭ comunale", aşa glăseşte votul de ierĭ al şi maĭ onorabiluluĭ consiliu comunal.

✕

In comuna Sîrca, cotuna Lunganĭ, s'aŭ ivit ierĭ 5 cazurĭ nuoĭ de scarlatină.

✕

Pleduariele în procesul Ţenov s'au terminat ierĭ, Sentinţa se va pronunţa Vinerĭ.

*

Poimînĭ, joĭ, se va relua de secţiuni-unile-unite ale curţeĭ de casaţie, procesul d'intre comunitatea elină din Galaţĭ şi d. Gr. M. Bonachi.

Curtea va asculta pleduariile domnilor P. Th. Missir şi D. Alixandrescu, avocaţiĭ d-luĭ Bonachi,

✕

La 1 Decembrie se va ţinea la Iaşĭ concursul de medic primar pentru spitalul «Caritatea» din Galaţĭ.

Din partea epitropieĭ au fost aleşĭ d-niĭ doctorĭ Negel, Botez şi Possa.

Vor concura d-niĭ d-rĭ Papanicol, Pilescu şi Bută.

✕

O nostimadă cu noiĭ decoraţĭ—Se ştie că intre alţĭ consilierĭ comunalĭ a fost decorat şi d. Gh. Stihi.

Brevetul de decorare a sosii pe numele d-luĭ C. Stihi, consilier comunal.

D. C. Stihi, e telegrafist, dar nu e consilier comunal, d. Gh. Stihi, e ee-ĭ dreptul consilier comunal dar nu-l chiamă Constantin.

Pentru moment d. Tacu se ocupă cu rezolvirea acesteĭ *dificile* chestiunĭ.

✕

A doua ediţie a OPINIEI, în care vom comunica despre şedinţa de azĭ a camereĭ, apare la 5 ore.

✕

Aprodul cu barba galbănă de la cabinetul procuroruluĭ general, a devenit, fără a şti, *complice* în daravera crimeĭ de la Dersca.

D. Mîndru l'a condemnat să citească dosariul şi să sublinieze pasagiiile palpitante.

*

Tribunalul secţia I-a va cerceta mîne acţiunea pe care direcţiunea şcoaleĭ de sericicultură din localtate a intentat-o ministeruluĭ domeniilor, care a suprimat acesteĭ şcolĭ subvenţiunea de 6000 leĭ pe care o primea anual şi contra căreia era obligată a da instrucţie la 6 elevĭ. Interesele şcoaleĭ vor fi susţinute de domniĭ A. D. Xenopol şi St. Longinesau, iar ministerul va fi represintat prin d. Ath. Gheorghiu.

Telegramele Strĕinătăţeĭ

Afacerea Dreyfus

Paris 24 Noembre

In urma raportuluĭ generaluluĭ Pellieux, generalul Saussier a dispus trimeterea maioruluĭ Esterhazy in judecata secţieĭ I-a a consiliuluĭ de rasboiŭ din Paris.

Prin ordonanţa de astă-zĭ a generaluluĭ Saussier, s'a făcut un pas important pentru restabilirea adevăruluĭ: maiorul Esterhazy, va fi constrîns a arata dacă este saŭ nu, autorul borderouluĭ pentru care Dreyfus a fost condemnat.

Paris 24 Noembrie

Patru deputaţĭ aŭ interpelat la cameră în privinţa afacereĭ Dreyfus: Socialistul Sembat, bulangistul bastelin şi clericaliĭ Mun şi d'Alsac.

Meline declară: nu există o afacere Dreyfus, ea nu există pentru moment, (mare întreruperĭ şi sgomot) şi nu poate să existe (sgomot),

Nu este legătură între afacerea Dreyfus şi afacerea Esterhazy (scandal enorm). Sper că aceste declaraţiĭ vĕ satisface (tumult colosal. La ordine, la ordine): Chemarea d-v la ordine nu mĕ supără de loc respunde Meline.

Dacă credeţĭ că puteţĭ face alt-fel, faceţĭ (Milerand: Desigur)

Castelin, spune că ar trebui decis odată că Dreyfus e complect vinovat (marĭ întreruperĭ din partea socialistilor.

Nun, *apelează la patriotismul guvernuluĭ de a face lumină căcĭ ar trebui de ştiut dacă există în Franţa o putere ascunsă care tinde să compromită toate instituţiunele franceze.*

Deputatul Sembat, susţine că 'n fond există o chestie Dreyfus, şi guvernuluĭ îĭ încumbă datoria de a stabili odată dacă condemnarea a fost făcută în baza altor acte, de cît a bordereuluĭ, căcĭ din momentul ce se stabileşte că Esterhazy a scris bordereul, există totuşĭ o legătură între afacerea Dreyfus şi afacerea Esterhazy,

Millerand, arată că e piezişă calea urmată de guvern, căcĭ din moment ce se lasă ca justiţia să facă cercetărĭ în mod indirect s'ar putea ajunge la revizuirea procesuluĭ aşa că declaraţia guvernuluĭ n'are loc.

Millerand atacă pe Reinach, acesta îl provoacă la duel.

Moţiunea de încredere în guvern şi primeşte cu 429 voturĭ.

Paris 25 Noembrie

Duelul Millerand-Reinach a avut loc. S'au schimbat două focurĭ de revolver fără rezultat.

Paris 25 Noembre

Libre Parole, spune că'ntr'adevĕr Estersazy a scris borderoul, însă pus de guvern, căcĭ guvernul nu putea produce actele în baza cărora a fost condemnat Dreyfus.

Atena 15 Noembre

Se anuţă marĭ lupte între Romînĭ şi Grecĭ din satele Golua, Adela şi Smisa din Epir.

Sunt foarte mulţĭ morţĭ de ambele părţĭ.

Excese din Boemia

Lain 25 Noembre

Ierĭ la ora 11 dimineaţa a avut loc o explozie de dinamită înaintea magazinelor evreuluĭ Friedrich Novac.

Nicĭ o stricăciune. Autorul atentatuluĭ a fost arestat.

Berna 25 Noembrie.

S'aŭ produs în timpul zileĭ de ierĭ marĭ excese în contra germanilor şi evreilor din localitate.

ULTIMA ORĂ

Publicăm în alt loc apelul rectoruluĭ cîtră studenţiĭ universitarĭ din Bucureştĭ.

In aceeaşĭ chestiune trimisul nostru special, ne telegrafieazĭ:

Bucureştĭ, 25/XI, ora 11.

Rectorul universităţeĭ, d. T. Maiorescu, s'a convins că nicĭ unul din studenţĭ n'a luat parte la scenele de vandalizm de duminică.

Rectorul a sfătuit studenţiĭ, în mod părinţesc, să numaĭ facă de aci înainte nicĭ o întrunire.

Studenţiĭ aŭ promis că vor urma sfatuluĭ acestuia.

D. Al. A. Lambrior, student în medicioă, ne roagă să publicăm următoarele:

Domnule redactor, vĕd numele meŭ trecut într'un protest *studenţesc* afişat pe strade. Declar că n'am subscris acel protest. Era o chestie de cinste din partea autorilor aceluĭ protest să mĕ fi consultat, înainte de a se servi de numele meŭ.

Al A. Lambrior,

Până în momentul de a scrie, ora 6.30. nu ni s'a transmis telegrama trimisuluĭ nostru special. Probabil că telegrama a fost oprită pentru a fi censurată de ministrul internelor.

A apărut

în editura tipografieĭ „DACIA"

Preistoria şi Popoarele Arice

de Gr. C. Buţureanu *pentru trebuinţa elevilor de Licee, şcolĭ Normale Seminariĭ etc.*

Preţul 75 banĭ exemplarul.

Doctorul V. I. Bejan

Medic primar al Institutuluĭ Gregorian

şi

Profesor la Universitate

Consultaţiĭ în cabinetul seu, Strada Arménă in toate zilele de la 1 — 4 p. m.

A N U N C I U

Doritoriĭ de a lua **lecţiunĭ de declamaţie,** sunt rugaţĭ a se adresa la administraţia ziaruluĭ nostru.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asach

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul dn **40 leĭ lunar.** Conversaţia în casă e ie limba *Germană* şi *Francesă.* Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

E. MAZLÂM avocat

S'a mutat strada Carp No. 6 Casa Comarnescu

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ştefan cel Mare No. 49

A SOSIT

Lănagiurĭ simple şi fantasie, pentru rochiĭ.

Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.

Flanele cu metru şi barcheturĭ

Catifele şi Velvet pentru bluze

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lînă şi atlasurĭ pentru plapome.

Ştofe de mobile, plşurĭ de lînă şi matasă peatru mobileucovoare etc.

A APĂRUT

Calendarul „DACIA“

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şi-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent à l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură*:

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cind s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ,** colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură,** boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu,* strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ

« 6 lunĭ . . . . 20 «

« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA“, Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 173 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — JOĬ 27 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înaintе
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

VANDALISMUL ŞI STUDENŢII

Vandalismul şi Studenţii

Lumina s'a făcut îndestul asupra scenelor sălbatice care s'aŭ desfăşurat pe stradele Capitaleĭ, în dauna Evreilor, pentru ca se putem statornici astăzĭ, cu o deplină siguranţă, cuĭ încumbă respunderea acestor ticăloşiĭ.

Maĭ întâiŭ am aflat cu cea maĭ mare şi maĭ sinceră bucurie, că pe nedrept s'a învinuit pe studenţĭ, ca uneltitorĭ, şi făptuitorĭ chiar, a unor atare acte de vandalism.

S'a constatat în adevăr, că devastările începuse pe cînd studenţiĭ eraŭ încă întruniţĭ la Dacia, şi declaraţiunea energică şi leală, prin care dînşiĭ le-aŭ desaprobat, nu poate fi suspectată, căcĭ a fost conformă cu sfaturile ce le aŭ dat oratoriĭ lor, îndemnînd pe cetăţenĭ de a se împrăştia în linişte.

Ultima depeşă de a sară ne-a maĭ adus vestea îmbucurătoare că rectorul Universităţeĭ, d. T. Maiorescu, s'a convins că nicĭ unul din studenţĭ, n'a luat parte la actele de violenţa de Duminică.

In ceea ce priveşte însă, atitudinea ce s'aŭ crezut în drept de a lua studenţiĭ noştri, nu numaĭ în chestia naţională dar şi în chestia evreiască, care de bine de răŭ, se află astăzĭ la ordinea zileĭ, nu are pentru ce se ne displacă, şi e bine ca să'şĭ zică cuvîntul lor, într'o atare chestie, mult maĭ primejdioasă şi maĭ ameninţătoare pentru viitorul lor, de cît pentru noĭ. Nu numaĭ că nu trebue să înăduşim aceste aventurĭ a unor inime generoase, şi cu atît maĭ îndrăzneţe cu cît sînt maĭ tinere, dar din contra datoria noastră este de a le îmboldi cînd amorţesc, de a le călăuzi şi de a le stavili cînd se rătăcesc.

Cu cît este de evidentă astă-zĭ nevinovăţia studenţilor, cu atît e maĭ netăgăduită şi maĭ lămurită complicitatea guvernuluĭ în aceste turburărĭ. E revoltător cinismul cu carele ministrul de interne a respuns la interpelarea d-luĭ Marghiloman, imputînd cauza acestor excese aroganţiĭ evreilor, disculpînd privirile ingăduitoare ale poliţieĭ, sub cuvînt de surprindere, atuncea cînd de opt zile să cunosceaŭ pregătirele acesteĭ manifestaţie *spontanee*. Iarăşĭ reptila oficioasă, Voinţa Naţională, vărsînd untdelemn pe foc, într'un acces de lirism denagogic şi antisemit scria: **că străiniĭ să bucură de cea maĭ mare toleranţă, care fiind dat povernişul pe care s'a apucat, trebue să aibă o limită.**

Limita, a fost ciomagul agenţilor eĭ, şi bolovaniĭ de pe stradă.

Sunt şi eu din numărul acelora ce cred, că chestia evreiască e cea maĭ grea şi cea maĭ primejdioasă din cele ce avem de deslegat.

Evreul ne pare a fi, pe de o parte neasimilabil, iarăşĭ pe de altă parte mintea luĭ şi puterile luĭ de rezistenţă, evoluînd şi selectionîndu-se, printre persecuţiunile cele maĭ inverşunate şi cele maĭ indelungate, fără asemăluire în istoria lumeĭ întregĭ, aŭ ajuns la un aşa grad de oţălire şi de superioritate, încît puţine sunt popoarele, care pot lupta cu dînşiĭ cu arme egale. Nenorocirele lor i-aŭ solidarisat într'atîta încît, ne a fost dat chiar actualminte, să constatăm că nu e un suflet de evreŭ care să nu bată dureros, la strigătele de desperare a nemerniculuĭ care îşĭ ispăşeşte crima într'o insulă perdută, din fundul Océnuluĭ. Admirabilă solidaritate de rasă şi de neam, care este însă cu atît maĭprimejdioasă pentru noĭ, cu cît un atare sentiment, e maĭ puţin desvoltat în poporul nostru. Campania dusă în favoarea luĭ Dreyfus, este un criteriu, care ne destăinueşte o dată maĭ mult puterea, Evreilor, sguduind Franţa, pînă la aiurire, şi n'ar fi de dorit să ne vedem ţara supusă la o atare încercare.

Dacă trebue să admitem că Evreul este ireductibil, este o nerozie de a crede că-l putem reduce cu reteveiul, nu putem face alt ceva de cît să căutăm a ne apăra neamul în contra acestuĭ element cotropitor, prin o serie de lege anumite şi coordonate pentru acest sfîrşit.

Ideile, educaţiunea noastră socială şi morală, să revoltă în faţa violenţelor.

Numaĭ mişeĭ lovesc, pe aceĭ care nu se pot apăra.

In sfîrşit este o infamie şi o inichitate de a jăfui pe negustoriĭ evreĭ, tocmaĭ atuncĭ cînd lepădîndu-se de ocrotirea consulilor streinĭ, care le ar fi aparat interesele, s'aŭ lăsat cu desevârşire, la discreţiunea cinsteĭ noastre.

D. Sturdza după ce ne a pangarit religia strămoşeasea, după ce ne a umilit neamul la P esta, să încearcă astă-zĭ, de a necinsti renumele nostru, de popor tolerant şi civilizat.

Şi în loc de a fi gonit pe acest Dreyfus al nostru, măcăr în insula Şerpilor, atuncea cînd s'a incumetat a cere un vot de încredere, Aurelianiştiĭ s'aŭ ascuns după băncile lor pentru a nu fi surprinşĭ în flagrant delict de opoziţie, iarăşĭ noĭ nu găsim alt ceva de făcut de cît să ne agăţăm de un agent de la „Naţionala".

D. A. Grecianu

A se citi paginele urmntoare: interpelarea domnuluĭ Carp, respunsul guvernuluĭ şi intervenţia consulilor în afacerea vandalizmuluĭ de duminică.

Doctor Eugeniu Rizu

Astă-zĭ s'au împlinit 4 anĭ de cînd eminentul nostru amic, pe atuncĭ decan al facultăţeĭ de medicină, a dispărut din mijlocul nostru, în nişte împrejurărĭ atît de dramatice.

Cu toate că la mormîntul luĭ, abea îngrădit cu un modest grilaj prin mijloacele restrînse ale uneĭ soţiĭ devotate, nu se fac pelerinagiĭ zgomotoase, totuşĭ, printre ceĭ ce au cunoscut de aproape pe Rizu, memoria luĭ e tot atît de intactă, tot atît de scumpă, ca în primul timp al dispariţiuneĭ luĭ.

Prin inima luĭ mare, prin spiritul său larg, prin căldura sa comunicativă, în tot ce întreprindea, Rizu era un om fermecător. De aceea 'mĭ esplic pentru ce prieteniĭ, au pentru memoria luĭ acelaşĭ cult fanatic, pe care'l aveau pentru persoana luĭ pe cînd trăia.

Curios e că şi duşmănia adversarilor e tot atît de puternică, ca şi iubirea prietenilor. Rizu om de elită, om eminamente de acţiune, natural că, în drumul luĭ de multe orĭ cam grăbit, a atins dese orĭ cu cotul pe uniĭ din ceĭ ce i-a întîlnit în cale. maĭ cu seamă cînd dădea peste oamenĭ marĭ la ambiţie, dar micĭ la suflet. Nu-ĭ erta nicĭ odată.

Cozmovicĭ şi astă-zĭ urăşte pe conservatoriĭ, foştĭ radicalĭ, numaĭ pentru că au fost prietiniĭ luĭ Rizu.

Rizu om de convingerĭ, cu toată aparenţa luĭ de om pornit, era un spirit foarte prevăzător. El cel dintâiu în clubul radical a fost partizanul apropiereĭ radicalilor de conservatorĭ. Ce mîndru ar fi, dacă ar fi trăit şi ar vedea drumul pe care l'a făcut ideea luĭ!

Fie-ĭ veşnică memoria!

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Lor. Pătura saŭ clasa noastră universitară trece printr'o perioadă de rară agitaţie. Nimenĭ nu poate spune anume ce izvor şi ce ţintă aŭ avut cele citeva zile de zgomot, de cuvintărĭ, de ferbinţelĭ în masa tinerimeĭ noastre culte. E însă în afară de orĭ-ce îndoială că a fost un epizod de pornire războinică, de avînt furios, de ostilitate subită, abia motivată de situaţia actuală a ţăriĭ noastre.

Puţin originală cum e mişcarea aceasta în felul eĭ, ea ne-a îngăduit să pue în evidenţă un izbitor contrast nu între studenţiĭ celor două rase—a nu se confunda cu războiul celor două rose— dar între două clase nouĕ create în universităţile noastre: studente şi studenţĭ.

Sunt astăzĭ multe la număr studentele noastre, ele formează o parte însămnată în toate facultăţile noastre şi nu partea cea maĭ puţin distinsă ca valoare intelectuală. Cele două universităţĭ ale noastre sunt frequentate, în cifră medie, de două sute de studente. Care este rolul *lor*, în toate acele mişcărĭ violente şi uneorĭ brutale? Care este partea lor de vină saŭ de merit. în subitele expanziunĭ ce se ivesc, temporar, în sînul studenţimeĭ celor două universităţĭ!

....Ele par a privi cu indiferenţă, s ŭ cu mîndrie, la agitaţiile trecătoare; lor pari-se mişcarea toată le rămîne străină şi grija vieţeĭ le înlătură dispoziţia de violenţe şi zgomot; lor se cuvine onoarea frumoaseĭ nepăsărĭ.

Scene de vandalism

Evenimentele de duminică.—Două documente.—Vinovăţia guvernuluĭ.

Capitala ţăreĭ a fost duminică teatrul unor scene de vandalism carĭ necinstesc moravurile noastre publice şi carĭ aŭ dovedit la ce extremităţĭ poate recurge un guvern liberal pentru a se crampona la putere.

Liberaliĭ sunt ca moşnegiĭ ambiţioşĭ, carĭ nu vor să se conformeze cerinţelor moderne. Compromişĭ prin felul de a administra interesele ţăreĭ şi înăuntru şi în afară—liberaliĭ voiaŭ să-şĭ cumpere o popularitate şi aŭ recurs la vechiul mijloc de a bate jidaniĭ. Aŭ reînviat, cu modul acesta, vremurile puţin lăudabile de la 1866.

O ţară civilizată nu poate admite excesul în timpurĭ aproape normale. Dacă este drept că evreiĭ nu aŭ libertatea de a se întruni şi de a protesta, un guvern cuminte are 100 de căĭ prudente pentru a-ĭ împedica.

Teroarea nu se admite astăzĭ, maĭ ales cînd ea loveşte pe nevinovaţĭ.

Doctorul Westfried şi aĭ luĭ n'aŭ avut mandat de la evreiĭ din calea Văcăreştĭ saŭ din strada Patria, pentru a se produce în public contra proectelor de legĭ.

Dar loviţĭ cu ciomagul şi cu fereştrile sparte, s'aŭ trezit tocmaĭ nevinovaţiĭ.

*

Ce spune guvernul despre toate aceste acte de vandalism? Respunsul stupid al ministruluĭ internelor este unic, de sigur, în analele parlamentarismuluĭ.

Cine l'a înţeles pe d. Ferichide? Covichiliĭ d-sale de la moşia doamneĭ Dimcea, poate—noĭ nu.

Guvernul a patronat excesele de alaltăierĭ. Le-a patronat fiind-că nu s'a maĭ văzut în lume încăerare sîngeroasă fără ca poliţia să intervie; le-a patronat fiind-că acele excese aŭ fost inspirate şi susţinute de articole categorice pe carĭ ziarul autorizat al guvernuluĭ, le-a publicat din vreme.

In numărul de marţĭ al Voinţeĭ Naţionale, *în urma scandaluluĭ fără importanţă de la* Dacia, *gazeta guvernuluĭ scria*:

Scandalul provocat ierĭ de preşedintele întrunireĭ de la *Dacia* e făcut cu premeditaţie.

De cît-va timp, un numĕr oarecare de evreĭ caută să provoace o agitaţie şi să atragă atenţiunea asupra lor prin tot felul de scandalurĭ.

Străiniĭ carĭ vin în ţara noastră se bucură, fără nicĭ o distincţiune de religie, de cea maĭ mare libertate şi de o toleranţă care, fiind dat povîrnişul pe care s'a apucat, trebue să aibă o limită.

In adevĕr, de vre-o douĭ anĭ de zile, asistăm la un spectacol ne maĭ auzit. Orĭ de cîte orĭ, agitatoriĭ de profesie saŭ politicianiĭ şarlatanĭ, carĭ vor, prin intruniri publice, să creeze o agitaţie factice, ceĭ d'intâiŭ carĭ răspund la apelul acestor nosocotiţĭ şi se grupează în jurul lor sunt—ovreiĭ.

Şi lucrul a mers crescînd neincetat, de oare-ce figuranţiĭ de odinioară s'aŭ schimbat în actorĭ principalĭ.

Cine ar fi crezut, acum douĕzecĭ de anĭ, că fiiĭ poporuluĭ celuĭ maĭ fricos din lume îşĭ vor permite să abuseze până acolo de toleranţa noastră şi legile ţĕreĭ, în cât să se agite făţiş, pe pămîntul nostru, în contra noastră, provocând scandalurĭ regretabile în mijlocul Capitaleĭ.

*

Un limbaj maĭ violent şi o aţîţare maĭ categorică, nu se maĭ putea.

Guvernul vorbeşte prin Voinţa Naţională. *Domnuluĭ Sturdza, atît de beteag în politică, nu-ĭ arde atîta de protestările contra proiectelor de legĭ, pe cît a profitat de ocazie spre a lovi în populaţia evree, care... a simpatizat, în vreme, cu d. Fleva.*

Un guvern păcătos ca acesta nu trebue lasat în voia luĭ.

Guvernul a dovedit pe deplin ierĭ, în respunsul ministruluĭ de interne, că el este singurul şi marele vinovat. Ţara ştie azĭ lucrul acesta.

O sperietoare.

Veţĭ fi avut de sigur ocazia să vedeţĭ că la ţară, locuitoriĭ, ca să sperie vrăbiile şi tot soiul de păserĭ ce vin de mînîncă seminţa de pe ogoare, înfig în pămînt o cruce de lemn, pe care o îmbracă în vre-un suman eşit din uz şi pun de asupra o căciulă ruptă.

Văzută la distanţă, această matahală sperie maĭ cu samă păserile, carĭ fug şi nu se apropie de acele locurĭ de frica matahaleĭ.

O variantă a acestuĭ expedient l'aŭ întrebuinţat chinejiĭ, cînd generalul comte de Palicao a întrat cu trupele franceze în Peking.

Avant-garda chineză avea ca arme nişte steagurĭ pe carĭ eraŭ desemnaţĭ balaurĭ imenşĭ cu limbĭ de foc. Eraŭ sigurĭ că francejiĭ, la vederea acestor îngrozitoare *reptile*, vor fugi care 'n cotro.

Am schiţat douĕ modurĭ de sperietorĭ naive, pentru ca lectoral să'şĭ aleagă pe cea maĭ potrivită cu fiamosul comunicat din *Drapelul* de azĭ, la adresa guvernuluĭ.

In ce ne priveşte, noĭ optăm pentru sistemul din urmă, fiind-că e vorba de *reptile* şi se potriveşte maĭ bine.

Organul Aurelianist vroia cu orĭ-ce preţ să sperie guvernul înainte de votul de alaltaierĭ, şi 'ĭ aruncă 'n faţă un comunicat deciziv.

Drapelul se preface maĭ întiiŭ că nu ştie nimic pozitiv despre intenţia cabinetuluĭ de a cere un vot de încredere de la cameră.

„De va fi avînd în adevĕr o asemenea hotărîre, zice naiv Drapelul, *guvernul nu va face de cît să încurce şi maĭ mult situaţiunea, punînd cestiunea de încredere. Este ştiut că o parte din majoritatea Camerilor, compusă de membri marcanţĭ aĭ partiduluĭ naţional-liberal, desaprobă direcţiunea politică a actualuluĭ guvern".*

După ce espune cum guvernul ameninţă pe toţĭ liberaliĭ că dacă nu'ĭ vor vota *încrederea* vin conservatoriĭ la putere, se revoltă contra acesteĭ presiunĭ morale—ba chiar imorale—a d-luĭ Sturdza şi 'ĭ aplică una din acele ameninţărĭ, confecţionată anume pentru circumstanţă, ameninţare pur reptiliană.

Drapelul decĭ profetizează:

Negreşit Camerile 'şĭ vor arăta sentimentele lor faţă cu guvernul la prima discuţiune serioasă ce va veni; nu este nevoe ca guvernul să le provoace la aceasta, precipitînt ora explicaţiunilor. **Atuncĭ votul de încredere se va pune însă pe o cestiune de principiĭ saŭ de direcţiune politică.**

In fine organul cu programe de pretenţiĭ închee, că *resvotul* pe care'l va obţine guvernul, nu va fi de natură aĭ da tărie şi prestigiŭ, căcĭ el este în tot momentul ameninţat de naufragiŭ, şi terminînd esclamă sentenţios:

Atît pentru azĭ!...

Iar noĭ complectăm: *pe mîne maĭ frumos!*

Juvenal.

Conjunctivita granuloasă

In capitolul tratînd despre diagnosticul diferenţial, autorul arată simptomele caracteristice acesteĭ afecţiunĭ, diferenţa ce există între aceasta şi alte afecţiunĭ ale conjunctiveĭ, care au aparenţa anatomică granuloasă.

Prognosticul conjunctiviteĭ granuloase e totdeauna grav. La tratament autorul împarte tratamentul raţional în: general, igienic, medical si chirurgical. *Tratamentul general* are de scop se modifice unele stărĭ diatezice, care complică starea de vitalitate a întreguluĭ organizm.

Se întrebuinţează în acest scop tonicele ca: arsenicul, feruginoasele, preparaţiele iodice, untura de peşte; precum şi o hrană substanţială. *Tratamentul igienic*, caută să ferească ochiĭ de oboseală, caută să schimbe condiţiile de traĭ ale individuluĭ, etc. Din toate tratamentele acesta e, în general, acel de care se ţine maĭ puţin samă. *Tratamentul medical* aduce rare orĭ vindecarea, totuşĭ să recurge la el pentru a modifica starea locală iritativă prea mare, pentru a micşura secreţiunile prea marĭ. Spălăturile antiseptice, colirele astringente au de rol să modifice starea acută de purulenţă a conjunctiveĭ, şi a obţine un oare-care grad de vascularizaţie; aşa ca să putem capata dispariţia ţesutuluĭ neoplasic, depus în grăsimea conjunctiveĭ. Autorul discută toate medicamentele usitate, pe care le-a întrebuinţat ca: nitratul de argint, sulfatul de cupru, subacetatul de plumb, sublimatul corosiv, clorura de zinc, naftolul, petroleul, antipirina, acidul boric, iodoformul, formolul, iodura de argint în stare născîndă, etc. *Tratamentul chirurgical.*

De cîte orĭ trachomul rezistă mijloacelor medicale, autorul sfătueşte să recurgem la procedeurile sîngeroase.

Metoda întrebuinţată dătează de la Hippocrat (blefaroxiza). Metoadele întrebuinţate azĭ sînt: periajul, masagiul, scarificaţiile, raclajul, ablaţiunea saculuĭ conjunctival superior, cauterizaţia potenţială, cauterizaţia actuală. După autor tratamentul chirurgical dă maĭ bune rezultate de cît cel medical, în special periajul şi cauterizaţiile cînd sînt făcute la începutul boaleĭ. Partea medicală se termină cu un capitol relativ la tratamentul complicaţiunelor conjunctiviteĭ granuloase.

Trec acum la analiza părţeĭ întâĭ. *Conjunctivita granuloasă din punct de vedere social.* D. dr. Corvin, arată că forma ce îmbracă această boală în ţară la noĭ, deşi cronică, e de aparenţă benignă în populaţia civilă, adesea însă îmbracă formele grave, după cum se vede destul de des în armată. In sprijinul acesteĭ afirmărĭ, autorul citează calamităţile suferite de soldaţiĭ regimentuluĭ 2 roşiorĭ (Slobozia) şi 22 infanterie (Tîrgovişteа), etc. Cea maĭ mare calamitate e acea de la Cocoreştĭ (1889), cînd în cîte-va zile, 350 soldaţĭ au orbit. După d. dr. Corvin au eşit din armată peste 20,000 granuloşĭ, care au răspîndit boala pe la vetrele lor—de notat, dintre aceştia peste o mie de orbĭ. La noĭ, după d-sa, conjunctivita granuloasă a fost adusă de Evreĭ şi de trupele ruseştĭ şi austriace (1854).

Maĭ înainte nu se cunoşteau cazurĭ de conjunctivită granuloasă. Istoricul în ceia ce priveşte ţara noastră e făcut de autor cu multă competenţă, ca unul care a văzut cea maĭ mare parte din faptele istorice ce expune. Din punctul de vedere profilactic, autorul, după ce arată pericolul locuireĭ sub acelaşĭ acoperămînt împreună cu un granulos, după ce arată căile prin care se transmite conjunctivita de la un individ bolnav la altul sănătos, se întreabă, cu drept cuvînt, ce e de făcut?—In faţa pericoluluĭ care se întinde zilnic, *ar trebui ca autorităţile civile şi militare să cadă de acord asupra măsurilor ce trebuesc luate ca statul să facă pentru granuloşiĭ civilĭ ceia ce a făcut pentru ceĭ militarĭ.*

Statuluĭ iĭ incumbă sarcina şi datoria de a înfiinţa spitale speciale în localităţĭ prielnice, lesne de aprovizionat, unde granuloşiĭ fără domiciliu să poată fi trataţĭ.

S'au cheltuit sute de miĭ de francĭ pentru ciumă, şi holeră, bolĭ care nu şi-aŭ făcut apariţia în ţară. Se cheltuesc miĭ de francĭ pentru misiĭ fără rost, şi să lasă granuloşiĭ pe strade, necăutaţĭ, granuloşĭ, care constituesc un pericol veş-

nic. Serviciul sanitar superior e de o indolenţă fără marginĭ, pe cînd *armata are 5 spitale speciale pentru granuloşĭ*, în care spitale încap până la 2000 de granuloşĭ, *serviciul civil n'are o singură infirmerie*. Adunarea granuloşilor ambulanţĭ, fără mijloace, în spitale speciale ar suprima aproape contagiunea; căcĭ a aduna pe granuloşĭ însamnă a aduna factoriĭ care duc boala din loc în loc. Natural, acestea trebuesc legiferate şi împlinite serios, nu cum s'a făcut în Iaşĭ cu cărătoriĭ de apă-granuloşĭ. Sunt de aceeaşĭ părere cu autorul, ca să se dea maĭ multă însemnătate acestor bolĭ în facultatea de medicină; ne întîlnim iarăşĭ cînd susţine că atît medicii civilĭ cît şi ceĭ militarĭ nu sunt pregătiţi din facultate pentru a cunoaşte şi a trata boalele de ochĭ. Infiinţarea uneĭ catedre e lucru necesar, dar să nu se uite, aceste bolĭ sînt neglijate de studenţĭ chiar acolo unde există de mult asemenea catedre. Cauza, e cum observă foarte bine dl. dr. Corvin, nu intră în materia concursurilor.

Sfîrşind nu mă pot opri de a repeta încă o dată. Cartea d-luĭ colonel dr. Corvin e foarte importantă şi foarte sugestivă, ea poate fi cetită şi de studenţĭ şi de *medicĭ practicĭ*, cărora le va folosi foarte mult — Vor face maĭ puţine greşelĭ, nu vor maĭ confunda blefarita hipertrofică cu conjunctivita granuloasă, şi vor şti să facă deosebirea între o hiperemie conjunctivală şi o conjunctivită; precum şi între o irită şi o conjunctivită catarală.

A. A. L.

Vandalismul şi d-nu Carp

(De la corespondentul nostru)

— —

Bucureştĭ, 25 XI, seara

Cînd v'am telegrafiat ierĭ, d. P. P. Carp 'şĭ desvolta în senat interpelarea sa referitoare la scenele de vandalism.

Vă comunic, în trăsăturĭ largĭ, discursul domnuluĭ Carp.

D. *P. P. Carp.*—M'am decis a vorbi în urma respunsuluĭ pe care ministrul internelor l'a dat ierĭ în cameră. E oportun de a insista asupra acesteĭ chestiunĭ şi asupra desordinelor pe care dînsa lea provocat.

Să dăm cărţile pe faţă: este imposibil de a admite că studenţiĭ aŭ un ideal maĭ înalt de cît al nostru. Nicĭ faptele, nicĭ gesturile studenţilor, nu vor putea influenţa, în nicĭ un fel, actele şi hotărîrile noastre. Ar fi, de sigur, extravagant, dacă noĭ i-am considera ca un corp politic. Studentul e cetăţean ca şi orĭ care altul şi dacă dînsul comite o infracţiune, trebue pedepsit ca ori care alt cetăţean.

Adevărata pricină a mişcăreĭ recente este proectul de lege Berendeĭ. Cînd generalul acesta a zis că voieşte să considere străinĭ pe toţĭ israeliţiĭ ţăreĭ, nu era firesc oare ca evreiĭ să protesteze? Numaĭ are dreptul jidanul de a reclama ceva? Trăim noĭ oare în evul mediu, în acea epocă în care se striga: *schlagt den Iuden todt* (omoară jidanul)? E vorba să se iee jidanuluĭ ultima speranţă de a putea întra în familia romînă- şi lumea se miară că el protestă! Protestarea aceasta a produs reacţiunea—spun uniĭ. Fie. Dar cînd anunţĭ o întrunire cu gălăgie, cînd patimele sunt deslănţuite, avea el guvernul posibilitatea de a prevedea scandalul şi putea el să-l impiedice? Negreşit că da. Dar cum să fi făcut guvernul aşa ceva, cînd, în şedinţa de ierĭ a camereĭ, însuşĭ ministrul a declarat, că el nu va tolera ca jidoviĭ să ne insulte?

D. *Ferechide.*—Eŭ n'am zis lucrul acesta.

D. *Carp.*—Aţĭ spus că evreiĭ n'aŭ drepturĭ în ţara aceasta.

Aţĭ făcut să se înţeleagă, în mod inconştient poate, că aprobaţĭ actele de vandalizm şi lumea pricepe astă-zĭ de ce poliţia a fraternizat cu manifestanţiĭ. Ne-a zis ministrul că el va şti să împiedice mişcarea. D. ministru se înşală. Mişcarea aceasta va degenera, maĭ ales cu actualul ministru al internelor.

Aţĭ reîmprospătat chestia evree. Dar aţĭ chibzuit bine? Legea voastră, numită Berendeĭ, e menită a ucide meseriaşul romîn şi ea va încuraja activitatea israelită, pe care d-v pretindeţĭ că o combateţĭ.

Avem în ţară ca la 300,000 evreĭ. Eĭ ne exploatează, ne monopolisează baniĭ —admit tot ce poftiţĭ.

Dar urmează de aicĭ oare ca noĭ să facem din eĭ toţĭ atîţea duşmanĭ saŭ să tragem foloase din starea lor? Respunsul nu este îndoelnic. O singură speranţă rămîne astă-zĭ evreilor de a se apropia de noĭ — şi speranţa aceasta d-v li o luaţĭ. Dar eŭ vĕ întreb încă o dată: ce veţĭ face din jidaniĭ pe care 'ĭ consideraţĭ streinĭ? Sunt eĭ supuşĭ streinĭ? Nu. Prin urmare eĭ n'aŭ nicĭ o protecţiune. Nu vĕ daţĭ socoteală de ura pe care o semănaţĭ în inima a 300,000 locuitorĭ cu procedeele voastre barbare? Şi să ştiţĭ că cine seamănă vînt, furtună culege..

*

In respunsul seŭ, ministrul internelor a declarat că proiectul d-luĭ Berendeĭ, care a produs desordinele, n'a trecut măcar prin consiliul de miniştri şi prin urmare el nu este de cît o *ficţiune*.

NOTE TEATRALE

IN LUMEA LOR

— —

...Pe semne un sfîrşit de act... Publicul aplaudă, aplaudă zgomotos şi recheamă. Ce bizar răsună zgomotul acesta, auzit din depărtare, departe de spectatoriĭ entuziaştĭ şi amăgiţĭ, ce interesantă e priveliştea *în lumea lor* a eternilor comedianĭ de tragedie saŭ de farsă, de plînset saŭ de rîset.

Relaţiunĭ de gazetărie m'aŭ adus pentru cîte-va minute în mediul acesta suggestiv şi între două rechemărĭ de aplauze lungĭ *Sonia* îmĭ vorbeşte, nervoasă, grăbită, convingătoare; ea-mĭ vorbeşte de lucrurĭ prozaice, de cifre, de starea teatruluĭ, de informaţiĭ de gazetă, în timp ce eŭ meditez asupra filozofieĭ şi psihologieĭ *claseĭ* întregĭ uitîndu-mă la cercurile vinete ce şi-a croit în jurul ochilor negri în contrast cu faţa albă şi anemică de Sonie revoltată şi devotată. Ah, ce lucrurĭ prozaice îmĭ vorbeşte admirabila încarnaţiune a Ofelieĭ, a Portieĭ, a Desdemoneĭ şi atîtor altor eroine ale imaginaţieĭ de poiet!

Imprejur pe scaune de paie: cămătăreasa asasinată—admirabilă coană Vetă de altă-dată—îşĭ odihneşte truda discutînd despre reducerea preţuluĭ la teatru; alăturĭ—d-na Cuzinschi, de atîte orĭ regină, contesă şi marchisă vorbeşte de cîştigul lunar al societarilor; Rodion—Dragomir recitesţe ultimul dialog cu Sonia; Marmeladoff— Morţun îşĭ serbează în gînd un nou şi modest succes:— ah, tinerii!....sunt atît de lacomĭ de aplauze!... Eternul «strengar»—Cuzinschi zimbeşte primblîndu-se în scenă, iar Ionescu—«m'en fiche» meditează c'o să facă «pe studentu»; Momuleanu are chef de vorbă iar «fetele» pîndesc privirile din sală prin ochiul unuĭ geam improvizat: ce ochi negri are Aglaia!... Numaĭ domnul Borelli se primblă cu aierul blazat, amintindu-şĭ, fără îndoială, de aniĭ tinerĭ, de aniĭ sceneĭ şi de cerul Italieĭ calde unde nu se tuşeşte...

... Răsună lung, răsună strident semnalut electric... In scenă Rodion, în scenă Sonia, o ultimă îmbrăţişare, o moarte duioasă în faţa publiculuĭ şi apoĭ, în timpul aplauzelor, vom maĭ discuta cifre, salariĭ, articole de reportagiŭ....

Leandru

INFORMAŢII

— —

Antisemitismul face puĭ.

S'a constituit un sindicat, compus din d-niĭ Sîşcanu, I. Fotea, etc., care vor face ca «Ecoul Moldoveĭ» să apară zilnic, cu începere de la 1 Decemvrie.

— —

Procesul în care fostul comisar al oraşuluĭ Huşĭ, Petrescu, este acuzat că a omorît pe deţinutul Rîpanu, se va judeca înaintea Curţeĭ cu juri din Vasluiu în zilele de 2 şi 3 Decembre.

— —

E posibil ca afacerea abateluĭ Morisseau, să nu vie în sesiunea de Decembrie, înaintea Curţeĭ cu juri din Dorohoiu.

Dosarul cauzeĭ a sosit abea ierĭ la parchetul Curţeĭ. D. procuror general a dat ordin să i se cetească dosarul şi fiind că d-sa a aratat dorinţa să fie faţă la cetire, cetirea va trebui să fie făcută cu glas tare şi decĭ nu se va termina înainte de joĭ. Camera de punere sub acuzare, se va pronunţa abea vinerĭ. Dosarul nu va ajunge la Dorohoiu de cît lunĭ, cînd sesiunea este începută şi atuncĭ e facultativă judecarea afacereĭ.

— —

Precum am prevĕzut, şedinţa de ierĭ a consiliuluĭ comunal nu s'a putut ţinea, din cauză că onor. consilierĭ comunalĭ n'au venit la şedinţă.

Sesiunea e sfîrşită şi e bine credem de notat că într'o sesiune de 15 zile, s'au ţinut numaĭ patru şedinţĭ şi a trebuit să cărăbănească cu trăsura primărieĭ pe fiecare consilier.

— —

D. Ministru de interne a depus ierĭ pe biurourile camereĭ proectul de concesie a tramvaiuluĭ electric încheiat între comuna Iaşĭ şi casa Allgemeine Electricitäts Gesellschaft din Berlin.

Se stie că proectul pentru concesiunea electrică a fost deja depus pe biurourile camereĭ.

— —

Din sorginte pozitivă afirmăm că cel care a născocit planul criminal d'a inscena barbariile de Duminecă, este faimosul Carada, omul nefast care, sub guvernul luĭ Ion Brătiunu, a înscenat şi devastările redacţiilor din Capitală.

De aceea bătăuşiĭ au spart geamurile şi la «Banca Generală», unde este director d. Costinescu, şi la bancherul Elias, care este membru în consiliul de administraţie al «Bănceĭ Generale».

Mizerabilul, care din pivniţele «Bănceĭ Naţionale» plănueşte şi dirige toate mişeliile, a vrut să-şĭ răsbune şi patimele luĭ de teşghetar.

— —

La 1 Decembre se va ţine concurs, la spitalul central din Iaşĭ, pentru ocuparea postuluĭ de medic primar de la spitalul «Elisabeta Doamna» din Gălaţĭ.

— —

In ziua de 6 Decembre 1897 se va sfinţi biserica Sf. Haralambie din Iaşĭ, care a fost restaurată în timpul vereĭ.

— —

Mîine va apare în Capitală un ziar întitulat: «Jos Vandaliĭ», ca respuns la ziarul «Jos Jidaniĭ».

Acest ziar va cuprinde o serie de 25 articole iscălite de studenţiĭ carĭ au protestat împotriva devastărilor săvîrşite Duminică şi va fi scos de către asociaţia generală a studenţilor din Romînia.

— —

O scrisoare particulară primită din Bucureştĭ, prevenea pe Jocu, că i se pregăteşte o farsă neplăcută la serviciul sanitar; ierĭ d-sa a primit un aviz, prin care i se face cunoscut că de nu va trimete statisticele pe 96, *va fi înlocuit imediat*! Nicĭ nu se putea omul aştepta la alt-ceva.

— —

Reproducem, ca simplu document, ordinul pe care ministrul de interne l-a adresat d-lor prefecţĭ de judeţe şi poliţieĭ Capitaleĭ:

Pe timpul din urmă, în diferite oraşe din ţară, ovreiĭ străinĭ aŭ ţinut întrunirĭ. Guvernul de la început ar fi ptut să împedice asemenea întrunirĭ, întemeiîndu-se pe dispoziţiunile pozitive ale art. 26 din Constituţiune, care nu dă dreptul a se întruni de cît romînilor, şi dacă aceasta nu s'a făcut, s'a crezut că aceştĭ străinĭ nu vor abusa de toleranţa ce li s'a acordat pînă a provoca desordineĭ.

Astă-zĭ însă, cînd întrunirile aŭ devenit atît de provocătoare, dînd loc la excesele regretabile pe carĭ am avut mîhnirea de a le constata în Capitală, sunt nevoit, conform şi cu declaraţiunea făcută în faţa Parlamentuluĭ, ca în interesul liniştеĭ şi ordineĭ publice, să vĕ rog, d-le prefect, ca pe viitor în mod absolut, să interziceţĭ orĭ-ce întrunire ce vor voi a ţine străiniĭ, făcîndu-le cunoscut că acest drept nu le este recunoscut de legile ţăreĭ,

Ministru, (ss) *M. Ferikyde.*

— —

Primim următoarele cu rugămintea de a fi inserate în ziar:

Fără de ştirea şi consimţimîntul meŭ am fost iscălit pe nişte placarde afişate pe strade şi intitulate „protest". De altmintrelĭ eŭ nu împărtăşesc conţinutul zisuluĭ „protest."

I. Văculeanu

— —

Din darea de samă asupra şedinţeĭ de ierĭ a senatuluĭ, se poate vedea că ministrul internelor care, la Cameră, a pronunţat cuvinte nepermise unuĭ om de stat, chiar dacă acel om de stat ie colectivist, le-a schimbat cu totul în Senat.

Asupra schimbăreĭ la faţă a ministruluĭ şi prin urmare a guvernuluĭ, Timpul *dă următoarea sensaţională esplicaţie:*

Aveam dreptate în articolul de fond de azĭ să prevedem eă ultima ticăloşie liberală se va sfîrşi tot prin scuze şi repede.

Azĭ, la Senat, Anacreon al ghilotineĭ de unde era erĭ, la Cameră, plin de îndrăsneală, a fost maĭ blind de de cît un miel.

A spus că inima luĭ este dezolată pentru suferinţele negustorilor evreĭ care au suferit pagube.

A spus că nicĭ odată nu va face crima să amestece studenţiĭ în luptele politice.

A spus că legea Berendeiŭ este o ficţiune şi nu are fiinţă,

A spus în sfîrşit că guvernul va veni cu un proiect de lege ca să despăgubească victimele barbariilor liberale.

Ştiţĭ care ie cauza schimbăreĭ la faţă?

Astă-zĭ ministrul Rusieĭ, în numele colegilor săĭ, reprezentanţiĭ Franţeĭ, Engliterei, Austro-Ungarieĭ, Turcieĭ şi Italieĭ, a declarat primuluĭ ministru că cu regret a constatat că poliţia nu ş-a făcut datoria şi a prezintat şi nota despăgubirilor de acordat supuşilor devastaţĭ.

— —

Pentru Sîmbătă ora 2 p. m. toţĭ membriĭ camereĭ de comerţ din localitate sunt convocaţĭ la o întrunire în sala de şedinţă a aceleĭ Camere, pentru a discuta maĭ multe chestiunĭ la ordinea zileĭ.

— —

Reprezentaţia de aseară de la teatrul naţional a avut un frumos succes moral şi material.

D. Dragomir şi d-na Pruteanu au excelat. De asemenea şi d. Morţun a fost bine, păcat numaĭ că era răguşit.

Reţeta serală a fost de 840 leĭ.

— —

In urma refuzuluĭ serviciulnĭ vamal de a satisface cererea camereĭ de comerţ din localitate, prin care se reclamă un indicator, pentru a servi la construirea magazinelor din staţia Iaşĭ, camera a cerut această lămurire de la direcţia generală a vămilor.

— —

In strada Păcurarĭ 123, s'a găsit mort în casă lipovanul Neculaĭ Veronas. De treĭ zile numitul nu maĭ părăsise casa. Forţîndu-se uşa, Veronas a fost găsit mort.

D. procuror E. Demetrescu a dispus să se facă autopsia cadavruluĭ.

— —

Un ziar din localitate, care, în deobştie, se amestecă unde nu-ĭ fierbe oala, face pe apărătorul benevol al comitetuluĭ teatral şi tratează articolul nostru asupra falimentuluĭ teatral—de fantastic.

Vom respunde nu ziaruluĭ— cu care n'avem vreme să stăm de vorbă—ci comitetuluĭ.

Puţintică răbdare.

— —

D. I. Calenderu a fost numit preşedintele comisiuneĭ pentru organizarea secţieĭ romîne de la expoziţia din 1900 din Paris.

Toate lucrările privitoare la această organizare se vor adresa d-sale.

Camera de comerţ luînd cunoscinţă de circulara ministruluĭ domeniilor în această privinţă, a şi cerut d-luĭ Calenderu, relaţiunĭ în privinţa lucrărilor carĭ s'aŭ făcut pînă acum pentru organizarea secţieĭ.

— —

Tînărul Gheorghiu, strada Şipotele, bolnav de angină, a fost internat în spitalul Paşcanu.

— —

Un noŭ mod de a indrăgosti lumea a fost inventat de numitul Gheoghe Măgdicĭ care, în toiul alintărilor, a muşcat nasul duducăĭ Maria Petrov.

Şi, pentru atîta lucru, gartistul l'a dus la poliţie—pe el şi—nasul duducăĭ.

*

Apropos de dragoste — luată tot din raportul poliţieĭ: doamna Iulia Müller, a descins, însoţită de un sub-comisar într'o casă din punctul Treĭ calicĭ, unde a prins, pe soţul seŭ, Alexandru, în flagrant delict cu doamna Anica Dimitriu.

— —

D. Tacu şi-a pus în gînd să ne procure informaţiĭ, lucru pentru care îĭ mulţumim.

Ast-fel avem pentru astă-zĭ următoarea întrebare de pus: ce sumă s'a cheltuit pentru banchetul popular de la abator, dat cu ocazia înaugurăreĭ abatoruluĭ?

Noĭ ştim că s'a plătit suma rotundă de 2000 leĭ.

Unde sunt acte jnstificativc? Aflăm că serviciul administrativ a cerut deja de treĭ orĭ bilanţul cheltuelilor şi depunerea actelor justificative şi totuşĭ, pînă astă-zĭ, ele nu s'aŭ depus.

Suma a fost mandatată de d. Tacu. Cine trebue să prezinte actele justificative şi cînd?

Un respuns, cc. Jorgule.

FOIŢA ZIARULUI „OPINIA"

28)

PARIS

de

EMILLĚ ZOLLA

CARTEA ÎNTÎIA

III

— Aşa! excelent, contesa de Quinsac! Luaţĭ o trăsură şi duceţi-vă de vedeţĭ de asemenea şi pe princesa de Harn. Se mişcă mult şi devine foarte influentă.... Capataţĭ aprobarea acestor doamne, întoarceţi-vă la baroana la şapte ceasurĭ, şi obţineţĭ de la dînsa o scrisoare, care să mă descarce pe mine, veniţĭ în urmă de mă găsiţĭ la jurnal. La nouĕ ceasurĭ, omul d-v se va culca la Azil.

Dînsul punea acuma, un soiŭ de francheţă veselă, ne maĭ avînd aerul dn a se îndoi de succes, din momentul ce nu maĭ risca de a se compromite.

— Ah! domnule, vă mulţumesc, e o operă de scapare aceea pe care o faceţĭ.

— Vedeţĭ că nu cer nimic maĭ mult. Dacă am putea, dintr'un cuvînt să vindecăm mizeria, să împiedicăm foamea şi setea... Grăbiţi-vă, n'aveţĭ nicĭ un minut de perdut.

Işĭ strînseră mîna şi Petru se grăbi să ieasă. Aceasta nu era tocmaĭ uşor, grupele se mărise, mîniile şi grijile şedinţeĭ se revarsa, într'o îngrămădire amestecată, întocmaĭ ca o peatră aruncată în mijlocul uneĭ bălţĭ care se face să mişte apa din fund, şi să suie la suprafaţă descompunerile ascunse. Trebui să întrebuinţeze coatele pentru aşĭ face o trecere prin această îmbulzală, a laşităţeĭ înfiorate a unora, a îndrăzneleĭ obraznice a celorlalţĭ, a sarcineIor necurate a celor maĭ mulţĭ. Dar dînsul ducea cu el o speranţă nouă şi-ĭ părea că scapă în ziua aceea o vieaţă dacă va face un fericit, aceasta ar fi începutul rescumpărărareĭ, puţină ertare a prostiilor şi greşelelor acesteĭ lumĭ politice egoistă şi sfăşietoare.

In vestibul, un nou incident opri un un moment pe Petru. Era acolo o emoţiune mare în urma uneĭ certe între un om şi un uşier, care-l împedicase să între, după ce constatase că cearta ce o prezenta era o cartă veche şi din care răsese data. Omul la început brutal, nu insistase, ca apucat de odată de timitate. Petru avu surprinderea de a recunoaşte în acest om rău îmbrăcat, pe Salvat, lucrătorul mecanic, pe care-l văzuse plecînd astăzĭ dimineaţă în căutarea lucruluĭ. De data aceasta era chiar el, înalt, slab, prăpădit, cu ochiĭ aprinşĭ şi visătorĭ, înflăcărînd faţa-ĭ vînătă ca a unuĭ muritor de foame. Acuma nu maĭ avea sacul cu instrumente, vesta-ĭ în bucăţĭ era îmbumbiată şi umflată lîngă coasta stîngă de un obiect ascuns, fără îndoială vre-o bucată de pîne ascunsă acolo. Şi îndepărtat de uşierĭ, se duse, se îndreptă spre podul Concordieĭ, încet, la întîmplare, cu aerul unuĭ om, care nu ştie unde să se ducă.

IV

In bătrînul salon decolorat, un salon Ludovic XVI cu lemnăriile cenuşiĭ, d-na contesă de Quinsac stătea lîngă cămin, la locul său obicinuit. Samana cu totul fiuluĭ său, figura lungă şi nobilă, bărbia puţin aspră, cu ochiĭ încă frumoşĭ sub zapada păruluĭ fin coafat după moda veche, de pe timpul tinereţeĭ eĭ. Şi în răceala măreaţă, dînsa ştia să fie amabilă, cu o graţie perfectă.

Dînsa reluă, după o tăcere lungă, cu un mic gest din mînă, adresîndu-se marchizuluĭ de Marigny, aşezat la celalalt colţ al căminuluĭ, unde ocupa acelaş fotoliu de o mulţime de anĭ:

— Ah! prietine, aveţĭ multă dreptate, Dumnezeu ne-a uitat într'o epocă îngrozitoare.

— Da, am trecut pe alăturea de fericire, respunse el încet, şi-ĭ greşala d-tale, fără îndoeală că-ĭ şi a mea.

Dînsa îl făcu, să tacă cu un noŭ gest şi cu un zimbet trist. Tăcerea reîncepu, din stradă nu venea nicĭ un sgomot în acest întunecat rez-de-chaussée, în fundul curţeĭ unuĭ otel vechiŭ, aşezat în strada Saint-Dominique, aproape de colţul străzeĭ Bourgogne.

Marchizul era un bătrîn de şapte-zecĭ şi cincĭ de anĭ, cu nouă anĭ maĭ bătrîn de cît contesa. Mic şi slab, avea cu toate acestea o înfăţişare mîndră, cu faţa luĭ rasă şi cu creţĭ adîncĭ şi corecţĭ. Aparţinea uneia din cele maĭ vechĭ familiĭ ale Franţieĭ şi a rămas unul din ultimiĭ legitimiştĭ fără speranţă, foarte pur, foarte măreţĭ, păstrîndu-şĭ credinţa monarhieĭ moarte în prăbuşirea întreguluĭ! Averea sa evaluată încă la maĭ multe milioane, se găsea aproape imobilizată, prin refuzul luĭ de a o face să fructifice, punînd'o în serviciul lucrărilor secoluluĭ.

(Va urma)

Cota oficială

Brăila 25 Noembrie 1897.

Cereale vîndute 65270 hect. şi 20 vagoane. Grîu maxim libre 70 preţul 10.80 magazie. Grîu minim libre 65 preţul 9 leĭ şlep. Porumb roş maxim libre 79 preţul 6.85 mag. Porumb minim libre 76 preţul 5,60 mag. Orz maxim libre 56 preţul 4.05 şlep. Orz minim libre 54 preţul 403/10? şlep. Secară libre 63 preţul 5.95 şlep. Cereale sosite pe apă 63000 hect.

ULTIME INFORMAŢII

D-niĭ Petigrew şi Ifould, antreprenoriĭ intreţinereĭ asfaltuluĭ, aŭ cerut casieriei comunale restituirea sumelor reţinute ca garanţie pentru lucrările de asfaltare, executate în piaţa teatruluĭ naţional.

⁜

Incă una pe ziua de azĭ. D. Tacu însă nu e singur. D-sa are tovarăş pe d. Ghica.

Se ştie că numiţiĭ domnĭ au fost aleşĭ în comisiune pentru a merge la Viena, să invite pe primarul capitaleĭ Austrieĭ, d. Lueger, să asiste la inaugurarea abatoruluĭ din Iaşĭ.

Comisiunea a plecat la Bucureştĭ şi a fost oprită în drumul eĭ de d. Sturdza şi poftită să meargă îndărăt la Iaşĭ.

D-niĭ Tacu şi Ghica au luat însă şi suma de 1800 leĭ pentru a face faţă primelor cheltuielĭ.

Pînă astă-zĭ numiţiĭ domnĭ n'au justificat suma, nicĭ n'au restituit'o.

Coane Iorgule, cu Vagons-lits *şi tot nu costă maĭ mult de cît 90 leĭ dus şi întors pînă la Bucureştĭ.*

Aţĭ maĭ stat două zile acolo? Bine. Dar d'aci pînă la suma mititică de 1800 leĭ e o diferenţă cam măricică, nu este aşa coans Iorgule?

⁜

Prutul a rupt în dreptul comuneĭ Hermeziu şi Cărnicenĭ, un teren de o întindere de 76 fălcĭ ce făcea parte din Basarabia înaintînd terenul înspre Romînia.

Pe teren se afla o pădure cu arborĭ de plop şi răchită şi 2 părţĭ stejar, proprietatea domnuluĭ Gerge Maffa, proprietar în Sculeniĭ-Ruşĭ.

Maffa a reclamat consiliuluĭ la Iaşĭ şi astă-zĭ ministrul nostru de externe a cerut lămuririĭ prefectureĭ şi o schiţă de plan a loculuĭ.

⁜

Prin moartea primanuluĭ G. Ionescu, şi prin demisiunea a 3 consilierĭ, consiliul comunal al comuneĭ Brăeştĭ s'a descomplectat. Colegiul a fost convocat pentru a alege 4 membri nouĭ

⁜

Cum se cunoaşte că d. Gane e preşedinte de senat şi maĭ ales că colectivitatea are nevoie de nepreţuitu-ĭ sprijin vom dovedi îndată.

Toate creditele votate de consiliul comunal în şedinţele sesiuneĭ acesteia, aŭ fost imediat aprobate de d. Ferechide şi astă-zĭ aprobările aŭ şi sosit la primărie.

⁜

D. Stihi, consilier comunal, are o casă în dosul oteluluĭ Missr, care însă fiind aşezată în fundul curţeĭ n'are faţada spre stradă.

Pentru a putea ajunge la aceasta, ni se comunică că s'ar fi intervenit pe lîngă serviciul tehnic pentru a declara că o casă situată în dărăptul aceleia a d-neĭ Stihi, ameninţă ruină şi ast-fel casele d-luĭ Stihi vor avea faţada înspre hală.

⁜

Astă-zĭ, pe cînd se cobora din trăsură, pentru a întra în fabrica sa de spirt de la Cornештĭ, a încetat subit din viaţă, d. N. Feuerstein.

⁜

Din Bucureştĭ se comunică că studenţiĭ întruniţĭ în localul asociaţieĭ generale au hotărît între altele şi excluderea studenţilor socialiştĭ în frunte cu Zosîn.

Studenţiĭ aceştia protestează în contra excluderei întru cît dînşiĭ n'au făcut nicĭ odată parte din asociaţie.

⁜

Din Bucureştĭ ni se comunică că d. Vintilă Rosseti s'a retras de la direcţia ziaruluĭ *Romînul*, a cărui direcţie o avea împreună cu d. Vasile Cogălniceanu.

⁜

D. Brück, proprietarul „magazinuluĭ japonez", a prezintat astă-zĭ bilanţul şi a cerut să fie declarat în stare de faliment.

⁜

Acţiunea umoristică pe care d. Şişcanu a intentat-o chiriaşuluĭ său, d. Mohrus, s,a tranşat şi în apel. Acţiunea a fost respinsă şi reclamantul condamnat la 8 leĭ despăgubirĭ.

⁜

Cetăţeniĭ din Neamţ vor adresa un memoriu corpurilor legiuitoare prin care vor arăta nevoia şi importanţa de a lega oraşul lor cu Paşcaniĭ, prin cale ferată.

⁜

Camera de punere sub acuzaţie a trimis în judecata curţilor cu jurĭ: N. Soituz, la Botoşanĭ, pentru asasinat comis dar neisbutit; V. Coşarcă, pentru omor; N. M. Durea, pentru tălhăriĭ, Roma; Haralamb Iurăşcu şi alţĭ doĭ, tălhăriĭ, Iaşĭ.

*

Tribunalul secţia I-a judecă procesul intentat ministeruluĭ domeniilor de scoala de sericicultură. Din dosariu reesă că deşi scoala a petiţionat, în repeţite rînduri, în chestia subvenţieĭ, ministrul n'a rezolvit nicĭ una din cererĭ.

Telegramele Stréinătăţeĭ

Paris 26 Noembre.

Se anunţă că prinţul Ouroussow, ministrul Rusieĭ la Bruxelles, va înlocui pe d. de Mohrenheim la Paris, la finele luneĭ.

Ziarele anunţă o zi bogată în incidente, şedinţa din Senat părînd a fi foarte decesivă.

Constantinopol 25 Noembrie.

Ziarele turceştĭ exprimă satisfacţia lor pentru restabilirea relaţiunilor normale din Turcia şi Grecia, felicitînd pe Sultan pentru succesele sale în timpul resboiuluĭ şi pentru încheierea păceĭ care respund intereselor imperiuluĭ.

S'a format o comisiune sub preşedinţia Sultanuluĭ, pentru a veni în ajutor emigraţilor carĭ se întorc în imperiu.

Taxa asupra oilor s'a urcat cu un piastru. Totalul ce va resulta din această sporire se va consacra musulmanilor saracĭ din insula Creta.

Banca Otomană a primit erĭ ordine în privinţa plăţiĭ drumurilor de fer Orientale.

Paris 26 Noembrie.

Scheurer-Kestner a declarat formal unuĭ redactor al ziaruluĭ *Temps* **că va lua cuvîntul în şedinţa de astă-zĭ a Senatuluĭ în afacerea Dreyfus, dar n'a lăsat să se subînţeleagă nimica în privinţa intenţiunelor sale.**

Triest 26 Noembrie.

De ierĭ sunt marĭ viscole în această regiune şi de multă vreme locuitorĭ nu-şĭ amintesc de o aşa mare cantitate de zapadă.

Telegrame din Turin vestesc că zapada e pretutindenea în Piemont. Foarte multe liniĭ de telegraf sunt întrerupte din cauza viscoluĭ.

ULTIMA ORĂ

TELEGRAME

(Serviciul special al Opinieĭ)

Bucureştĭ, 25/XI.

Erĭ seara, la 8 ore, deputaţiĭ şi senatoriĭ majorităţeĭ, aŭ fost convocaţĭ de guvern, în sala senatuluĭ.

Aurelianiştiĭ aŭ dat armele pe faţă: guvernul a fost crud executat şi chiar trecutul n'a fost menajat pentru a arăta sturdziştilor că trebue să renunţe la ideea de impacare cu aceĭ de la Drapelul.

D. Vasile Lascar, a fost acela care în specie, a executat pe primul ministru cu o violenţă extra-ordinară,

Fostul ministru al internelor a adus un lung şir de acuzărĭ domnuluĭ Sturdza: l'a acuzat că a adus turburărĭ în chestia fostuluĭ mitropolit Ghenadie; a vorbit despre vizita de la Pesta, pe care a taxat'o de antinaţională şi i-a imputat, că o culme a antinaţionalizmuluĭ, faptul că a admis decorarea vestituluĭ fost procuror, Iesenszki. L'a maĭ acuzat şi de scenele de vandalism petrecute duminică.

D. P. S. Aurelian, luînd cuvîntul, a aprobat zisele luĭ Lascar şi a adăogat că guvernul *Sturdza s'a făcut imposibil.*

Din toată adunarea nimenĭ n'a îndrăznit să respundă oratorilor aurelianiştĭ. Singur, d. G. Paladi, ieşit o dată din umbră, a apărat pe Sturdza şi l'a felicitat de modul cum a tranşat, în vreme, chestia mitropolitană.

DEVASTĂRILE din CAPITALĂ

Bucureştĭ, 26/XI.

Toţĭ reprezentanţiĭ ţărilor streine au reclamat astă-zĭ la ministerul externelor, cerînd despăgubirĭ pentru pagubele suferite de supuşiĭ lor, ale căror case şi prăvăliĭ au fost devastate duminica

Evreiĭ şi guvernul

Bucureştĭ, 26/XI.

Aceĭ evreĭ carĭ au suferit pe urma devastărilor de duminică şi carĭ nu se bucură de nicĭ o protecţiune streină vor intenta proces guvernuluĭ pentru a fi desdăunaţĭ de pagubele pe carĭ le-au suferit.

IESZENSKY

Bucureştĭ, 26/XI.

Ca o coincidenţă bizară a acuzăreĭ pe care d. V. Lascar a adus-o ierĭ luĭ Sturdza.—*Budapesti Kozsloenz,* **monitorul oficial unguresc, publică astă-zĭ decretul prin care Ieszenszky este autorizat a purta insignele** *Coroaneĭ Romînieĭ.*

Ediţia II-a

Neculaĭ Varone scapeţul care s'a găsit mort în strada Păcurarĭ nr. 133 era în vrîstă de 82 anĭ.

A murit în atitudinea omuluĭ care se roagă; în genunchĭ lîngă pat, cu capul pe mînile aşazate pe scaun.

Ceĭ care locuesc în aceeaşĭ ogradă cu defunctul nu-l maĭ văzuse de 3 zile şi l'au declarat la cemisie ca dispărut. Intervenid comisarul dispărţireĭ I, a găsit uşa locuinţeĭ închisă şi forţînd'o a găsit cadavrul luĭ Vorone în poziţia de maĭ sus.

S'a găsit la domiciliul defunctuluĭ scapeţ, 16 trate în valoare de 950 leĭ, 5 l. 50 banĭ, în monedă măruntă şi o rublă de argint.

Cadavrul a fost transportat la Morgă pentru a i se face autopsia.

⁜

Curtea de Casaţie a admis ierĭ recursul făcut de direcţia căilor ferate, în chestia expropriereĭ de la moşia Larga a d-luĭ Veisengrün.

Motivul de casare a fost că un jurat deşi era în realitate proprietar, dar proprietatea nu era trecută în rolurĭ pe numele luĭ şi decĭ plătea fonciarul pe nume strein.

Afacerea a fost trimisă din nou, în judecata juriuluĭ plăşeĭ Braniştea.

⁜

Intr'o informaţie din ediţia I-a a număruluĭ de azĭ, referitoare la banchetul comunal, spuneam că primul ajutor de primar, d. Tacu, n'a presintat încă conturile cuvenite.

Imediat după apariţia ziaruluĭ d. Jocu, medic veterinar, s'a presintat la redacţie şi ne-a asigurat că, dacă socotelile n'aŭ fost încă date, vina ie numaĭ a d-sale, care, din cauza multelor ocupaţiunĭ, a neglijat să producă unele probe justificative.

S'a rectificat.

Ultimul momenf

Procesul torturatorilor

Bucureştĭ, 26 Noembre.

Curtea de apel şi-a dat sentinţa în procesul torturatorilor din ziua de 3 noembre 1896. Ionel Antonescu, fost inspector poliţienesc, a fost condemnat la 3 lunĭ închisoare şi pe Romano, fost comisar, la aceaşĭ pedeapsă.

CAMERA

Bucureştĭ, 26 Noembre.

Un fapt foarte caracteristic s'a petrecut la cameră: deputaţiĭ Malteţeanu, Costinescu şi Germani, aleşĭ ierĭ în comisia financiară, aŭ demisionat.

Demisiunele celor 2 d'întăiŭ aŭ fost primite — pe cînd acea a domnuluĭ Germani a fost respinsă—*cu mare majoritate.*

Bucureştĭ, 26 Noembre.

Senatul se ocupă de lucrărĭ fără importanţă.

Bucureştĭ, 26 Noembre.

In unele cercurĭ se dă ca sigură demisia domnuluĭ Berendeĭ. Demisia va fi motivată de faptul că ministrul internelor a desminţit ierĭ existenţa proiectuluĭ de lege, referitor la evreĭ şi armată.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpuşneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ, Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Spre respuns la articolul nostru prin care susţineam că teatrul nostru naţional se află în stare de faliment—comitetul teatruluĭ ne trimite spre publicare un extras al stăreĭ financiare.

Publicăm bilanţul acesta şi din respect pentru dreptul de apărare şi pentru a arăta că noĭ nu voiam să batem capital politic din modul cum se administrcază teatrul.

Respunsul nostru, însă, la cifrele comitetuluĭ—nu va lipsi.

VENITURI

No. curent	SPECIFICARE	De la 1 April la 15 August Leĭ	B.	De la 15 Aug. la 25 Noembre Leĭ	B.
1	Amenzĭ de la artiştĭ	—		152	85
2	Din vînzarea decorurilor şi a mobilelor	350		—	
3	Chiria pentru piano	5		—	
4	Subvenţia de la Stat	10,000		10,000	
5	Venitul de la 17 reprezentaţiunĭ	—		9,787	
6	Plata serviciuluĭ de controlă de la trupe	—		250	
7	De la minister ajutor pentru plata datorieĭ	8,000		—	
8	Chenzina luĭ N. Vasiliu şi Z. Conduratu care au părăsit Teatrul	—		45	
9	Valoarea cupoanelor de la capitalul de 13,400 fondul de rezervă pe 6 lunĭ	355			
10	2/20 părţĭ de la fondul de rezervă, care servă şi la plata pensiilor, din escendentul societarilor ce li se dă lunar	—		790	56
	Total	18,710		21,025	41
	De la 1 Aprilie la 15 August Leĭ			18,710	
	De la 15 August la 15 Noembre			21,025	41
	Total			39,735	41
	Soldo ales la 1 April în care întră şi capitalul de 13,400 efecte consemnate a fonduluĭ de rezervă			14,921	27
	Total			54,656	68

Voinescu

CHELTUELILE

No. curent	SPECIFICAREA	De la 1 April la 15 August Leĭ	B.	De la 15 Aug. la 25 Noembrie Leĭ	B.	
1	Plata repertoruluĭ musical din anul trecut	200	—			
2	Plătit bustul luĭ Milo în gips	250	—			
3	« pentru traducerea pieseĭ «Daniel Rochat»			75	—	
4	Cheltuelĭ extraordinare a fonduluĭ direcţieĭ			97	50	
5	Plata regisoruluĭ, secretaruluĭ, garderoperuluĭ, şi servituruluĭ comitetuluĭ	3240	—	2625	—	Plătit până la 1 Decemb.
6	Plata rechizituruluĭ, coiferuluĭ, afişeruluĭ şi 12 controlorĭ pentru 17 reprezentaţiĭ			1055	92	
7	Plata gagistilor 15 August—1 Dec.			5065	—	
8	« orchestreĭ pentru 14 reprezentaţiĭ a 120 leĭ (afară de 3 reprezentaţiĭ, inaugurare şi 2 plătite de comună)			1680	—	
9	Plătit registrele de comptabilitate, cancelarie	157	50	16	—	
10	Procent la datoriĭ, corespondenţe, telegrame, copiat de rolurĭ, reparaţiĭ rechizite, decorurĭ şi coroane la artiştiĭ morţĭ	610	—	475	40	
11	Tantieme la traducerĭ de piese			141	40	
12	Defeurĭ saŭ despăgubirĭ de toalete la artiste			350	—	
13	Achitat din împrumutul de 6000 leĭ rămas din 8000 contractat anul trecut	5000	—			
14	Plătit salarul regisoruluĭ pe Martie an. trecut	400				
15	idem garderoperuluĭ idem	100				
16	Plătit societarilor asupra escendentuluĭ până la 1 Decembre			7906	25	
17	Pentru înmormîntarea artistuluĭ Dimitrescu			400	—	
18	idem artisteĭ Elena Neculcea			100	—	
19	Ajutor pentru întreţinerea copiilor def. Dumitrescu artist pe luna Octombre			100	—	
20	Plătit pensie d-neĭ Laşcu şi M. Popovicĭ	880		560	—	
21	Ajutor artiştilor pentru căutarea de sănătate	480				
	Total	11,317	50	20,647	47	

Voinescu

ANUNCIU

Doritoriĭ de a lua **lecţiunĭ de declamaţie,** sunt rugaţĭ a se adresa la administraţia ziaruluĭ nostru.

Doctorul V. I. Bejan

Medic primar al Institutuluĭ Gregorian

şi

Profesor la Universitate

Consultaţiĭ în cabinetul seu, Strada Arménă în toate zilele de la 1—4 p. m.

A apărut

în editura tipografieĭ „DACIA"

Preistoria şi Popoarele Arice

de Gr. C. Buţureanu *pentru trebuinţa elevilor de Licee, şcolĭ Normale Seminariĭ etc.*

Preţul 75 banĭ exemplarul.

Dimitrie Greceanu

Avocat

Strada Asach

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

De Inchiriet două apartamente din etajul de jos de la casa No. 96 din str. De Sus.—A se adresa la proprietară str. Serărieĭ, 43.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu preţul dn **40 leĭ lunar.** Conversaţia în casă e ie limba *Germană* şi *Francesă.* Ingrijirea cea maĭ conştiincioasă.

Să predă şi lecţiĭ de Piano.

A APĂRUT

Calendarul „DACIA“

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţĭ literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşuluĭ, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librării din ţară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejurimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a ser vi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ

Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

D. S. IONESCU

FRISER-PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureţtĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ

« 6 lunĭ . . . . 20 «

« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA“, Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 174 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 28 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

INTRUNREA MAJORITĂŢEĬ

De romînĭ sau de evreĭ?

Ziua de ierĭ ne-a adus ştirĭ maĭ bune. Nicĭ un *adevarat* student n'a luat parte la vandalismurile din Capitală. Drept este că nime n'a fost acuzat pe studenţĭ de autorĭ materialĭ aĭ acelor vandalisme. Nime nu şi-a închipuit, că ar fi capabilĭ de aşa ceva. Nu e maĭ puţin adevarat însă, că punctul de plecare, scînteea care a aprins pe *falşiĭ studenţĭ* sunt discursurile *adevaraţilor studenţĭ* de la otelul Dacia.

Rămîne însă o chestie de lămurit. Cine a recrutat pe falşiĭ studenţĭ din manifestaţiile de stradă? In lumea studenţilor adevaraţĭ s'a găsit un om cu autoritatea d-luĭ Maiorescu, care preocupat de viitorul acesteĭ ţărĭ, s'a pus cu curaj pe lucru, a cercetat de ce sunt şi de ce nu sunt vinovaţĭ adevaraţiĭ studenţĭ şi apoĭ i-a sfătuit părinteşte.

Se va găsi şi în lumea falşilor studenţĭ, un ast-fel de om cinstit şi cu autoritate? Mă îndoesc. Prefectul de poliţie a Capitaleĭ ar putea să ne dee oare care lămuririĭ asupra apariţiuneĭ acestor falşĭ studenţĭ şi eventual ar pute chiar să împedece reapariţiunea lor. Dar nu o va face pentru că d. Caton Lecca aparţine uneĭ familiĭ şi unuĭ oraş în care antisemitismul este o boală foarte veche.

După discursul d-luĭ Ferichidi — care de alt-fel este în bună companie cu Polichroniade şi atîţa alţiĭ — *di* din fruntea mişcăreĭ antisemite — ştim la ce ne putem aştepta din partea guvernuluĭ şi a autorităţilor. Dacă liberaliĭ ar fi în opoziţie, nu s'ar sfii să împingă mişcarea până la zilnice vărsărĭ de sînge, ca ast-fel să impue chemarea lor la putere pentru a stabili ordinea.

Partidul conservator ca de atîtea orĭ, va maĭ da încă odată dovadă de maturitate. Să-şĭ arăte puterea şi prestigiul luĭ prin aceea că conduce, cum zicea d. Filipescu în întrunirea de la sala Pastia, spiritele chiar cînd e în opoziţie şi să contribue în contra voinţeĭ guvernuluĭ, la restabilirea ordineĭ.

Preseĭ conservatoare şi fruntaşilor partiduluĭ conservator, le va fi uşor să convingă pe tineretul universitar, că dacă pe lîngă studiile lor şi lupta zilnică pentru existenţă, le maĭ rămîne timp pentru a forma curente care să contribue la rezolvirea marelor probleme sociale, apoĭ sunt alte probleme maĭ potrivite cu competinţa lor, cu lărgimea sufletuluĭ lor şi cu avîntul vrîsteĭ lor şi chiar maĭ urgente de cît chestiunea evreească.

Prezenţa fiuluĭ luĭ Ioan Maiorecu în mijlocul lor, ar fi trebuit să li reamintească criza prin care trec acum romîniĭ din Transilvania. Cu ocazia viziteĭ de la Pesta s'a văzut o dată maĭ mult cît e de legată situaţia noastră de situaţia fraţilor de peste munţĭ şi cum o dată cotropiţĭ romîniĭ din Transilvania, veleităţile Ungurilor nu vor maĭ avea margine.

Fraţiĭ noştri aŭ ajuns la un moment de desperare. Eĭ nu pot intra în Parlament pentru ca plîngerile lor să fie auzite în Europa, de la tribuna parlamentuluĭ şi cu autoritatea pe care în moravurile noastre, o aŭ cuvintele spuse de la o ast-fel de tribună. Partidele noastre politice aŭ incurajat pe romîniĭ din Transilvania pe calea ivităţeĭ, pe care aŭ intrat de vr'15 anĭ.

Ce formă le-a maĭ res fraţilor noştri pentru a-şĭ manifesta pornirele lor şi pentru a ţinchestia românească la gradul de chestie europeană — singurul mod care ne poate face să sperăm soluţie fericită?!

Simpatia preseĭ europeni presa naţională. Amîndouĕ aceste focare de intreţinere a agitaţieĭ naţionale, sunt menite să dispară prin intrarea studenţilor pe calea antisemitismuluĭ.

Incă o zi ca duminica trecută şi simpatia preseĭ europene va părăsește cu siguranţă.

Cel al doilea focar, pe naţională, e ameninţat să fie distrus dacă nu prin anii de închoare a redactorilor, cel puţin prin ... necontenită a cauţiuneĭ ziarelor. Cine se încurajeze aceasta presă prin manifestărĭ în favoarea eĭ, prin ajutoarele trebuitoare? Oameniĭ politicĭ? Uniĭ din acţia saŭ nu maĭ aŭ nicĭ o trecere în ce priveşte chestia naţională pentru că aŭ făcut dintr'insa altă armă pur şi simplu o armă de partid, saŭ nu vor să lucreze pentru că aŭ angajamente luate către oameniĭ neamuluĭ nostru. Alţiĭ nu se pot angaja în această chestie temându-se să nu fie nevoiţĭ maĭ tîrziu să se umilească pe dînşiĭ şi cu dînşiĭ ţara, făcînd scuze de acele care făcut d. Sturdza. Să se gîndească bine tineretul nostru că face o crimă părăsind în momente atît de ... chestia naţională, la susţinerea căreia pot contribui atît de mult, pentru chestia evreească care e maĭ puţin urgentă şi atît de complicată, în cît intervenţia lor sub forma atît de simplistă a manifestaţiilor de stradă, maĭ mult ... şi o agravează.

Să lese dar pe evreĭ pentru maĭ tîrziŭ, şi să înceapă a se ocupa cu tot zelul de care 's capabĭ, de romînĭ şi în special de chestia cea maĭ urgentă: ajutorarea sub toate formele a luptătorilor din Transilvania.

A. A. Bădărŭ

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Ficţiunea. S'a petrecut un fapt interesant în parlamentul nostru. După cum era şi firesc, epilogul scandalurilor din Capitală a fost întrebarea în parlament, făcută de un numărul de oameni politicĭ asupra aceleiaşĭ chestiunĭ.

Guvernul, învinuit — şi cu drept cuvînt de grevele întîmplărĭ din Bucureştĭ a dat răspunsul oficial prin organul unuia din demniĭ săĭ reprezentanţĭ — d. Ferechide.

„Agitaţiile, a zis ministrul ocult, nu sunt întemeiate pe nimic; ele sunt îndreptate în contra uneĭ legĭ care nu există, ele se acaţă de o ficţiune..."

Nu vi se pare interesantă declaraţia aceasta? De lunĭ de zile aŭ loc agitaţiĭ; în presă se scriŭ articole şi polemicĭ; se fac petiţiĭ la Rege şi se ţin întrunirĭ publice de protestare în toţi orăşe. Şi toate acestea nu se întemeiază pe nicĭ-un fapt, pe nicĭ-un adevăr?

Deşi lucrul pare cu drept cuvînt puţin demn de crezare, este totuşĭ un bun prilej să reflectăm asupra psichologieĭ evenimentuluĭ.

Ficţiune saŭ realitate — în jurul legeĭ Berendeĭ s'aŭ înlănţuit agitaţiile şi zgomotoasele excese din capitală.

Ficţiune saŭ realitate mulţimea răspunde în acelaşĭ chip ideeĭ saŭ principiuluĭ; ea se încaieră şi se porneşte în tabere protivnice şi, ficţiune saŭ realitate, legea anunţată este axa în jurul căreia se învîrteşte un moment „istoria" contemporană a unuĭ stat.

De cîte orĭ nu constatăm fenomene de atare natură? O vorbă, o închipuire, o fantazie luînd în mintea maseĭ aparenţa uneĭ grave şi serioase afaceri. Cîte evenimente, cîte rele se pot ivi sub falsa închipuire a uneĭ realităţĭ. Cîte lupte şi dispute, cîte procese şi întîmplărĭ — petrecute în jurul unor neexistente pricini.

Nu va fi întreaga făptură a legiuitoruluĭ Berendeiŭ o simplă închipuire, şi cabinetul Sturdza nu este el o simplă ficţiune care se deszice la cea dintîiŭ suflare a indignăriĭ şi la cea dintîiŭ revarsare a luminei şi justiţieĭ?

Legea Berendeĭ

Există saŭ nu există faimosul proiect de lege, căruĭ i se zice Berendeĭ? Două lunĭ de zile de a rîndul, presa de toate nuanţele 'l discută şi-l descoase; el a produs turburărĭ şi desordine şi — către spartul tîrguluĭ — guvernul, prin organul demnuluĭ Ferechide, i-a tăgăduit, pur şi simplu, existenţa.

Orĭ ce s'ar zice, colectiviştiĭ fac minunĭ. Căcĭ din două una: orĭ proiectul a existat şi guvernul, tăgăduindu-l, şi-a arătat toată laşitatea, orĭ, dacă, în adevĕr el este o ficţiune, atuncĭ dovada despre amestecul direct al guvernuluĭ în scenele de vandalism, e supremă.

Căcĭ dacă şi lucrul acesta le posibil sub colectiviştĭ: ca un proiect de lege despre care minteşte şi mesajul regal, pe care ziarele pur oficioase 'l discută zilnic — *să nu existe* — apoĭ n'ar fi fost logic ca guvernul să fi dat 2 rindurĭ de comunicat în *Monitorul Oficial*.

O asemenea simplă şi firească desmintire ar fi scutit ţara de a vedea turburărĭ, vandalism, încăererĭ singeroase şi necinstite.

Dar ceea ce ne pare simplu nouă — e foarte complicat la colectiviştĭ.

Anarhia din Bucureştĭ

Am lasat într'adins să treacă vreme la mijloc ca să putem vorbi calm despre evenimentele carĭ aŭ necinstit capitala.

Se cunosc faptele.

O mînă de streinĭ, dintre ceĭ carĭ nu se maĭ mulţumesc cu foloasele pe carĭ le trag din toleranţa noastră, aŭ făcut, la Dacia, *săptămîna trecută, discursurĭ sediţioase — şi guvernul, istovit de frămîntările din întrul partiduluĭ, n'a avut destulă autoritate ca să cheme pe vinovaţĭ la respectul legilor.*

Alaltă-erĭ, Duminecă, studenţiĭ universitarĭ aŭ convocat pe cetăţeniĭ capitaleĭ la o întrunire publică pentru a-ĭ desluşi asupra netemeiniciei celor carĭ vorbiseră în numele şi pentru populaţiunea cosmopolită.

După întrunire, studenţiĭ s'aŭ retras în localul Ligeĭ recomandînd publicului liniştea şi prudenţa poporuluĭ matur.

In urmă, o mînă de oameni din acea pătură socială pe care numaĭ adîncul umanitarism al veaculuĭ o adăposteşte de şreang, a pus stăpînire pe capitală şi a terorizat o zi întreagă cel maĭ de frunte oraş al ţăreĭ, fără ca poliţia să fi prins de veste măcar.

S'aŭ spart geamurile, s'aŭ devastat magaziile, s'aŭ pîngărit templele — şi s'a dat, într'un cuvînt, un spectacol aziatic în centrul uneĭ capitale europeneştĭ.

In ce stare sufletească trebue să se afle un guvern pentru ca sub obladuirea sa să se petreacă ast-fel de scene, e greŭ de înţeles — fiind-că nicĭ nenorocita inspiraţie a străinilor carĭ aŭ vorbit în întrunirea de la Dacia, *nicĭ fanatismul populaţiuneĭ mărginaşe nu explică manifestaţiunile ruşinoase al căror teatru a fost deunăzĭ capitala ţăreĭ romîneştĭ.*

Pentru lipsa de respect pe care aŭ dovedit-o oratorii de la Dacia *avem legĭ de o suficientă eficacitate — iar în potriva turburătorilor, avem forţa publică care trebue să ne garanteze. Şi guvernul n'a ştiut să se folosească nicĭ de una nicĭ de alta.*

Atitudinea poliţieĭ cu prilejul deplorabilelor incidente de Duminică dovedeşte că guvernul a fost complice cu turburătoriĭ saŭ că a fost inept.

Şi într'un caz şi în celă-lalt trebue să părăsească puterea, pentru ca grija de a ocroti interesele publice să revie a oamenilor destoinicĭ.

Ceea ce s'a petrecut Duminică în capitală ne ar ridică dreptul de a ne socoti popor civilizat, dacă nu s'ar şti că părtaşĭ la aceste acte de ruşine aŭ fost nu Romîniĭ ci acea infectă pleavă socială care iese pretutindeni la suprafaţă de îndată ce suflă vîntul.

Dar guvernul, a căruĭ slăbăciune evidentă autorizează agitaţiĭ în potriva ordineĭ de lucrurĭ stabilită, şi a căruĭ nemernicie îngăduie să se petreacă nepedepsit scene ca cele carĭ aŭ pălmuit, Duminică, mîndria noastră de popor cu moravurĭ dulcĭ — un ast-fel de guvern este o ruşine permanentă şi o permanentă primejdie.

O IDILA

E noapte şi.... tăcere!

După o zi furtunoasă plină de vijeliĭ, tunete, trăsnete şi ploaie cu găleata, către seară natura se linişteşte, nouriĭ dispar, şi una cîte una, stelele încep a sclipi pe firmament.

Apoĭ, peste puţin, de după un deal înalt, se zăreşte o roşeaţă şi, încet-încet, luna plină şi pistruie ca figura uneĭ poloneze beate, apare plină de foc sburînd a lene pe cer.

Şi, cu cît se suie maĭ sus, cu atîta faţa'ĭ e maĭ palidă, maĭ tristă, iar melancolia eĭ are un farmec comunicativ, care te face, privind'o, să te gîndeştĭ la miĭ de lucrurĭ trecute, şi de care'ţĭ aminteştĭ numaĭ în momente liniştite.

***

Căcĭ e noapte şi..... tăcere.

Pe un pisc de dal, aşezat pe creanga unuĭ copac şi rîpit de tabloul romantic al naturei, un cimpanzeu priveşte tăcut în noaptea argintată de lumina luneĭ, şi pare că ascultă cu dragoste un glas melodios care'l încîntă.

Este molaticul latrat al unuĭ cîne răguşit, care de pe zarea opusă a dealuluĭ cîntă un cîntec monoton, un *auuuu..... auuuu*, prelungit şi slab, ce în tăcerea nopţeĭ pare un cîntec de mormînt.

Nu e ceea ce de ordinar se numeşte un *latrat la lună*, ci maĭ mult un fel de bocet şi jalanie prin care strebat părerile de rĕu pentru o speranţă înşelată. pentru iluziile perdute şi risipite de vîntul uneĭ soarte nemiloase!...

***

E sară şi... linişte.

Remas teafăr şi cocoţat pe cea maĭ înaltă creangă a puterei, d. Dim. Sturza se găseşte în cabinetul seu de lucru, reintors de la faimoasa şedinţă a camereĭ, în cursul căreia i se hotărîse soarta.

Cu sufletul vesel şi faţa radioasă — cetiţĭ îngrozitoare — cetea cu drag proza romantică a «Drapeluluĭ» care într'un moment de *sus inimile*!... lăsa să'ĭ cadă o lacrimă pe obrajiĭ seĭ oţeliţĭ de luptă şi se văicăra că ceĭ ce deţin baieriile bugetuluĭ nu vor se priceapă situaţiunea şi se deie fie-căruia ceea ce i se cuvine.

A la bonheur! aşa maĭ înţeleg, zise premierul în sine. Vom vedea ce este de făcut şi ne vom gîndi la oiţele rătăcite, care se reîntorc la staul!...

***

Văzînd însă că de la celebrul vot de încredere şi pînă azĭ, d. Sturdza nu dă semne de viaţă *Drapelul* revine ast-fel:

Ceea-ce lipseşte guvernuluĭ actual nu este numărul bilelor. Din acest punct de vedere, el poate zice că are de o camdată majoritatea în Cameră şi în Senat. Iĭ lipseşte însă forţa morală pe care nu o va putea avea de cît atuncĭ cînd va face ca în sînul partiduluĭ, în numele căruia deţine puterea, să domnească acea unitate de vederĭ şi acea concentrare de forţe carĭ îĭ lipsesc astă-zĭ, din cauza moduluĭ în care conduce afacerile publice. Pînă atuncĭ, majoritatea bilelor, nu va da guvernuluĭ destulă autoritate şi destul prestigiu pentru a putea răspunde menireĭ sale.

Maĭ mult de cît atît. Acea majoritate pe care o va obţine cu multe silinţe şi stăruinţĭ orĭ de cîte orĭ va pune cestiunea de încredere, îl va părăsi în decursul opereĭ sale legislative, cum se întîmplă tuturor guvernelor carĭ nu întrunesc condiţiunile necesare pentru a se menţine la putere. Majoritatea sa va rămîne dar o majoritate nesigură şi nestabilă, şi guvernul nu va putea, fără a se discredita cu desăvîrşire, să cheme necontenit Camera la „răsvoturĭ" punînd la fie-ce ocazie cestiunea de încredere.

Iată de ce am zis şi repetăm că votul cerut de guvern nu-ĭ va lămuri situaţiunea şi nu-ĭ va aduce nicĭ un fos din punctul de vedere constituţional.

Alt-ceva 'ĭ trebue spre a se [illegible], şi despre aceasta vom vorbi la timp.

***

Doftoria întăritoare, [illegible] care «Drapelul» o ascunde sub atîta mister şi care zice că i-ar trebui guvernuluĭ, promiţînd că o va arata la timp, maĭ că am putea-o ghici noi.

Ar fi pare-se un fel de mixtum compozitum alcătuit din: 20 grame tinctură aurelianistă, şi 2 sau 3 grame esenţă stătescistă în jumătate litru de ocultă.

Aceste: la tot ceasul cîte o linguriţă.

Juvenal

O „Spovedanie"

Ce lucrurĭ de seamă se pot spune sub forma glumeaţă, cînd gluma e reuşită, va dovedi următoarea *Spovedanie*, pe care d. Jocu, medicul veterinar, bine-voeşte a ni-o trimete spre publicare.

Dialogul luĭ Jocu cu... el însuşĭ, va fi citit cu plăcere. I se va erta chiar stilul *muntenesc* pe care Jocu l'a întrebuinţat totdeauna cînd *moldoveanul* de la consiliul sanitar, 'l plictisea cu ...dragostea.

Domnule Redactor,

Ca şi căpitanul Creangă cu «ţaţa Lina» din cînd în cînd, hop şi eu cu cîte un articol!

Amarnic 'mi-e de urît să scriu, dar uite vezĭ, cîte odată n'am încotro; aşa bună oară acum, mi s'a pus sula în coaste şi vorba ăluia: *vreĭ nu vreĭ, bea Gligore aeazmă*, trebue să improvizez nişte *statisticĭ ezacte*, pe anul 1896 şi de nu le-oĭ face, o să mĕ dea afară ca pe un om de nimica!

Tot în acelaşĭ timp, sunt obligat să fac această scrisoare.

După importanţa faptelor, recunosc singur c'ar trebui să m'apuc întîĭ de statisticĭ, dar eu, om pă dos, n'avuĭ grije c'oĭ hoinări, maĭ ştiĭ, o earnă întreagă, poate, şi 'ncepuĭ treaba de la coadă, adică cu scrisoarea către dv.! 'Mĭ dădusem cuvîntul şi trebuia să'l ţin! Atîta păcat am şi eu.

Acum eacă de unde începe şiretenia:

Un prietin 'mĭ-a spus astă-zĭ scurt: «Să ştiĭ că sunt supărat rău pe tine!» Apoĭ mĕ fixă bine cu privirea şi mĕ ţinu ca ţintuit, nu ştiŭ cît, un sfert de ceas poate, fără să clipească! Alţiĭ zău că n'ar putea nicĭ un minut.

Mi-aduseĭ aminte, căcĭ uitasem — uita-l'ar relele să'l uite — că'ĭ datoram 21 leĭ şi 40 de banĭ; o boală a mea veche, de care tare aş vrea să scap, să răsuflu şi eu odată adînc!

Ruşinat, 'ĭ-am cerut ertare şi 'ĭam promis că la 1 decembrie punct, cînd voiu lua leafa pe Ianuarie 98, — ca să m'asigur macar p'o lună de slujbă — am să'ĭ plătesc luĭ, cea dintîĭ datorie mică.

— «Te'nşelĭ amarnic, nu e vorba de parale, şi dacă maĭ aĭ nevoie, îţĭ maĭ dau, cît sunt de sărac, *ca să'ţĭ plătesc trădarea*».

M'am uitat lung la el, gîndindu-mĕ, de-ĭ om în toată firea pă cum îl ştiam odată, sau s'o fi întîmplat ca vremurile astea întunecate de trădărĭ, vandalizme, etc., să-l fi năpăstuit şi pe el; bietul om, era tare cum se cade şi se prea poate să s'aleagă cu vre-o meteahnă, ca mania persecuţieĭ sau cu alte damblale!

Ca să'l 'ncerc îĭ ziseĭ curat, pe şleau cum am zice: «Eştĭ sucit în toată forma fătul meŭ, sau eştĭ beat în toată regula!

— Ba mĕ iartă, sunt bun zdravăn la minte şi de beţie, nicĭ vorbă, sunt maĭ treaz de cît tine!

— St!... Să nu te auză cumva vreun prietin, căcĭ după astă comparaţie, o să'ţĭ ureze somn uşor şi vise maĭ plăcute, de cît gogoşile ce'mĭ cocĭ acum! Nu'mĭ cunoştĭ tu ponosul? Ş'atîta ponos am şi eŭ!

Dar să lăsăm gluma, spune te rog [illegible] ce aĭ pe inimă; explicate[illegible] faptuibine că-ĭ o trădare, pe [illegible] caută omul cam t'o fără să ştiŭ! Se ez[illegible]eri? De ce tot ast-fel:

— De ce nu te astîmp[illegible] alta şi spuĭ daĭ la gazete, ba una, ba [illegible]. Ce te pri[illegible] la primărie cît şi maĭ ci[illegible] gheaveşte pe tine, dacă nu s[illegible]ou, parc'o să ţă artificiază la abat[illegible] 'n baterie şi puĭ gheţa în vin şi [illegible] de Bahluĭ, Calpentru asta m[illegible] canala etc.

Ce'ţĭ pa[illegible]ţie dacă lumina electrică pîlpîie şi se stinge, tu o să'ţĭ scoţĭ ochiĭ? Ce [illegible] şi închiseştĭ că nu'ĭ apă fierbinte pentru opărit porcii?

Dar cu hala refrigerentă ce maĭ aĭ, dacă este sau nu ventilată, sau că nu e destul de rece, or e prea caldă? O să se strice carnea ta, sau o să te puĭ la păstrare tu?

Ce'ţĭ a căşunat pe biata societate, care a făcut instalaţiunea, dacă iea sau nu, 5000 leĭ pe lună, ca să dea în regulă toate? Ce'ĭ daĭ tu? Ş'apoĭ la urma urmeĭ, ce te maĭ amesteci în tărîţe, tu nicĭ nu maĭ eştĭ la abator.

— He, he, opreştete! D'astea fuse vorba? Lasă frate că'ndrept eu lucrurile; e adevărat am spus toate aceste sfruntate neadevărurĭ, dar las pă mine,

că dreg eu căruța îndată! Uite chiar mîine am să dau la gazetă o dezmințire bine compusă, ca nu cumva să creadă poporul vre-o infamie de acestea și să se revolte. Greșelele, bine că se știu, c'o să se îndrepte cu timpul!

Am să maĭ adaog că abatorul nou e o leacă maĭ curat de cît cel răposat și pănă acum, numaĭ miroase, nu pute ca celalalt, grație îngrijirilor d-luĭ administrator *Bahrim*, care este om de toată isprava și de multă considerație printre concetățeniĭ seĭ, că bate pînă le piere servitorilor graiul, face foarte bine, căcĭ nu se poate administra fără bîtă; dacă cere prin adresă *fîn pentru oameni*, este iarăș lucru înțelepțesc și uman, căcĭ dacă: *„Gură de om, gură de cîine, cere pîine“* de ce n'ar cere și fîn ca pentru alte dobitoace erbivore? Maĭ are omul ș'alte calitățĭ, dar maĭ e vreme ș'altă dată, de adus osanale.

— Bravo frățioare, dute grabnic și dezminte!

— Vezĭ că făceaĭ răŭ de nu-mĭ spuneaĭ ce te roade? Eŭ sunt în adevăr c'am flecar—e o boală ușoară de care sufăr de cînd eram copil—dar nu 'mĭ place să umblu în două luntre! Cînd am ceva pe suflet, spun tare și cînd scriŭ ceva, iscălesc, nu mĕ ascund după deget.

Întreabăpe ceĭ de la «Opinia» și «Evenimentul,» că sunt aproape, și de s'o dovedi că spun minciunĭ acum—de și am acest beteșug—să nu 'mĭ maĭ daĭ bună ziua!

Dar știĭ ce 'mĭ maĭ trăzni prin minte? Să atac chiar primăria, căci la urma urmeĭ, ea e vinovată, căcĭ ea plătește gloaba!

Așa, am să daŭ în vileag faptul ciudat și neînțeles, *că de și avem tîrg de vite sistematic, iarmarocul de vite, se ține tot la Movilă, în interiorul orașuluĭ, unde nu e nicĭ o împrejmuire; astă treabă, strică reputația tîrguluĭ, pentru care s'a cheltuit atîțea banĭ, și vrăjmașiĭ noștri o să ne găsească iar nod în papură, arătînd că nicĭ noĭ singurĭ n'avem încredere în instituțiunile noastre. D'apoĭ în caz de vr'o epizootie prin împrejurimĭ, n'o să se infecteze ușor orașul?* Ba bine că nu! Atuncĭ ce te facĭ cu tîrgul sistematic?

Și tot am să maĭ spun ceva, relativ la transportul cărneĭ în oraș! Se tot dă zi după zi, chip dragă doamne să se caute o formulă, după care să se închee contractul—bețe 'n roate frate—și pîn' atuncĭ carnea se cară în pieațe, tot cu acele căruțe primitive, infecte, cu care se cără maĭ înainte! Ce le pasă ieșenilor, dacă în timp de răgaz, maĭ fac căruțașiĭ și alte treburĭ cu ele, bună oară dacă duc gunoae de prin ogrăzĭ particulare, mindire vechĭ de pe la spitale etc?

Dar o să mă opresc aicĭ, căcĭ de, am nevoie și de ceĭ puternicĭ, și după cîte am acum pă cap, să mĕ maĭ puĭ răŭ și cu eĭ, nu 'mĭ maĭ trebue alt bucluc! Și cînd mĕ gîndesc la drăciile celea de statisticĭ, rapoarte etc. mi se face păru măciucă și 'mĭ trec fiorĭ prin trup! Fie-le țărîna, ca piatra de moară, celor ce aŭ maĭ iscodit așa nimicurĭ, par-că nu trăia lumea și fără d'al de astea!

P. S. Pentru reușita complectă a abatoruluĭ și tîrguluĭ, de multe orĭ am dat ultimul zlot, ba chiar și ortul popeĭ, *era* să-l daŭ, și dacă 'mĭ maĭ arunc privirile spre el, o fac nu ca să-l discreditez, ci pentru ca relele să se îndrepte!

G. Jocu

Științĭ-Litere-Arte

Revistele marĭ din toate țările publică articole în care se serbează centenarul nașteriĭ genialuluĭ poiet *Heinrich Heine*. Vom publica un rezumat al principalelor vederĭ asupra meritelor celuĭ maĭ popular poiet-liric al veaculuĭ nostru.

*

Intr'unul din ultimele numere ale ziaruluĭ „Débats“ cunoscutul critic Emile Faguet vorbind de compatriotul nostru *de Max* scrie:

„Domnul de Max nu va fi nicĭ odată bun decît în personagiĭ cu totul excepționale și bisare: nevropațĭ, nevrozațĭ, neurasteniciĭ și alțĭ nevromanĭ și de cîte orĭ pune mîna pe un asemenea rol, îl interpretează cu mare efect, Ne-a zguduit nervii într'un chip plăcut și dureros. Din nenorocire el transformă toate personagiile în nevrozațĭ.

...Nu știe nicĭodată—chiar cînd e necesar—să fie un om ca toțĭ oameniĭ. Cu teate aceste are putere, pe care începe s'o stăpănească destul de bine, are spăimîntătoare jocurĭ de fizionomie pe care nu le schimbă nicĭ odată în bufoneriĭ, și în definitiv, o foarte mare acțiune asupra a tot ce se numea altă dată suflet senzitiv. Este maistrul fioruluĭ. O limită, din nefericire, îngustă iĭ se rezervă în arta dramatică, dar de-ajuns ca să-și facă o carieră strălucită“

*

D-l Hallicker, șeful mecanic al teatruluĭ național, lucrează cu mare activitate la montarea părțeĭ tecnice a pieseĭ *Pirațiĭ din America* care se va reprezenta duminică 7 Decemdre. In această mare piesă se vor vedea pentru prima oră decorurĭ noĭ, precum cascade naturale, peșterĭ, punțĭ suspendate, etc.

*

In astă-seară la spectacolul *Lipitorile Satelor*, o mică schimbare de program: rolul Vîntură-țeară va fi jucat de d-l Panaite Botez, iar nu de persoana care-ĭ pusă pe program.

*

Sîmbătă 28 se va reprezenta hazlia comedie *Concentrările armateĭ*.

*

O veste bună.

D-nul *Napoleone Borell*, excelentul artist și director de scenă, a primit a juca rolul Regeluĭ Claudius din *Hamlet* ce se va reprezenta duminică 30 curent. Rolul va fi ținut în limba italiană.

Intrunirea majoritățeĭ

(De la corespondentul nostru)

Bucureștĭ, 26/XI seara.

In limitele permise v'am vorbit ierĭ telegrafic despre concialabulul pe care majoritatea l'a ținut ierĭ în sala senatuluĭ.

Astă-zĭ vă comunic pe larg discuțiunele urmate.

D. *D. Sturdza* tălmăcește ast-fel scopul întruniriĭ: a convocat senatoriĭ și deputațiĭ în scop de a se consulta asupra proiectelor de legĭ la ordinea zileĭ. Intre aceste proiecte citează convențiunea comercială cu Turcia și proiectul referitor la legea instrucțiuneĭ secundare.

D. *Enacovicĭ* a tălmăcit alt-fel scopul întruniriĭ. Deputatul de Botoșanĭ spune că, cu tot votul de încredere, nu se poate nega faptul că neînțelegerĭ există în sînul partiduluĭ liberal. Intreabă care este rezultatul stăruințelor puse pentru a împăca elementele liberale.

D. *Stroe Beloescu* a constatat situația critică a partiduluĭ liberal. Luptele intestine împedecă partidul de la lucru. Lipsa totală de armonie este adevarata pricină pentru care guvernul nu se ocupă de cele maĭ importante chestiunĭ sociale. cum ie, spre pildă, chestia evreească.

D. *Em. Porumbaru* vorbește, ca și d. Enacovicĭ, despre comisiunea aleasă pentru a pune bazele uneĭ înțeleg erĭ între elementele liberale.

D. *V. Lascar*, a făcut, în modul violent cunoscut cetitorilor, procesul guvernuluĭ Sturza. I-a reproșat debandada partiduluĭ, faptul excluderei luĭ Fleva. In vremea aceea d. Lascar făcea jocul d-luĭ Sturdza,fiind că, spune oratorul, eŭ credeam că cine-va trebue să urmeze orbește—șeful; dar astă-zĭ a putut costata că acest șef n'are macar mîna fericită. Continuînd, acuză pe d. Sturdza în chestia metropolitană, în chestia națională etc.

D. *Sturdza* respunde. Oratorul n'a pretins nicĭ odată șefia partiduluĭ; a fost ales—de împrejurărĭ. N'a fost, nicĭ autoritar. nicĭ intransigent. Dorește concentrarea partiduluĭ, dar nu va părăsi puterea pentru a plăcea d-luĭ Lascar.

D. *Palladi* ia apararea guvernuluĭ.

Ședința s'a rîdicat la miezul nopțeĭ.

OPINII ȘI REFLECȚI

VITRINA

Eu sunt de sigur un incorigibil. Pe asemenea vremĭ de agitație și «avînt», în zile de emoțiĭ și turburărĭ, în mijlocul împrejurărilor care cer acțiune și *mișcare*, cum pot eu remănea visător și meditativ în fața vitrinelor artistice și literare?

Ierĭ—nostalgia uneĭ figurĭ pe coperta unuĭ «vals», astăzĭ—varietatea fermecătoare a uneĭ vitrine de librărie.

Am stat mult—cît voiŭ fi stat oare?—înaintea bogateĭ colecțiĭ. Foĭ galbene, titlurĭ suggestive, nume ilustre, cuprinsurĭ de tot feliul!

Și îmĭ pune gîndul uĭmit întrebarea bizară: cum poate în vremea noastră de enervare și de banalitate, de sgomot și de urît să izvorească atîta poiezie, atîta cîntec, atîta gîndire și atîta frumuseță?

Și sub înrîurirea galbenelor foĭ cu titlurĭ negre răsar în amintire atîtea epizode, atîtea impresiĭ, atîtea senzațiĭ sorbite în vremĭ din fecundele paginĭ ale roditorilor cugetătorĭ. Icĭ Maupassant zimbește duios într'uu «claire de lune», albă povestire și fermecătoare tristeță de idilă; colo d'Anunzio—copilul voluptățiĭ prosternat înaintea curtezanelor cu pepturĭ moĭ și plete negre, alintat și legănîndu-se în ritmul prozeĭ dulcĭ; iată Daudet, rîs mușcător și fermecător, muzică din care răsare neasămănatul Tartarin: într'un colț puternicul și izbitorul Zola, epic, cîtăreț al viețiuluĭ și al nevoieĭ; Loti, grația călătoare sub toate orizonturile, pe toate mările, de la pustia Islanda, pănă la plîngătoarea Ierosalim. Clémenceau, cuget înnalt și graiu mustrător; Anatole France, spirit fără seamăn de luminat și de satiric în acelașĭ timp, genială simplicitate maĭ pre sus de orĭ ce adîncime, de orĭ ce frumuseță.

Vin apoĭ, Sully Prudhomme, poietul gîndirilor înalte și Coppée, al restriștelor umile; Bourget, maestrul cocoteĭ cugetătoare și Prévost al cocoteĭ amăgitoare—iar preste toate domină lumina scînteietoare a mareluĭ Taine, zeul «Inteligenței», preot al filozofieĭ sănătoase. Tocmaĭ sus, de pe coperta roșie a luĭ «Cosmopolis» rîde într'o slovă de apoteoză nemuritorul nume al luĭ Heine, adorat în treĭ limbĭ, scînteie în vecĭ luminătoare care trimite raza de zimbet prin nourul unuĭ veac întunecat de războaie, de zgomot, de plîns și agitațiĭ.

Cum a putut încă să izvorască atîta lumină și atîta gîndire, atîta cîntec și atîta frumos în secolul nostru?

Poate tocmaĭ din prisosul de simțire și înălțare, de noblețe și armonie necheltuite pe nimic, disprețuite de prozaica încăierare a patimelor și nevoilor în societate.

„...Și mă depărtez cu gîndul acesta dinaintea vitrineĭ «Librărieĭ noĭ» unde admirasem bogăția și varietatea imensă a noutăților literare, umilitoare a sărăcieĭ și monotonieĭ atîtor buzunare proletare...

Leandru

INFORMAȚII

D. Christodulo, șeful inspecțieĭ a VI-a de mișcare din Iașĭ, de la C. F. R. fiind bolnav n'a putut părăsi patul maĭ multe zile.

Cu plăcere aflăm astă-zĭ că d. Christodulo e pe deplin restabilit.

Se dă ca probabilă numirea d-luĭ Ghiță Nebunelli, advocat, în postul de comisar comunal.

Intrerea scumpeteĭ taxeĭ de transport linia Ungheni-Iașĭ, pentru cerealele te din Rusia—taxă, însă, pe care direcțiunea generală a C. F. R. refuză s'o redu pentru motivul că ar desavantaja pe cultorii din Moldova, ceĭ maĭ mulți negutitorĭ din Iașĭ aŭ cerut descărcarea mărfurilor în vama Ungheniĭ-Ron de unde cerealele vor fi transportate la Iașĭ cu căruș, căcĭ coastă mulțĭ ieftin de cît prin calea ferată.

Pu duminică 30 Noembrie toțĭ d-niĭ studenți aĭ Universității din Iașĭ sunt convocați într'o întrunire în aula vechiĭ Universități pentru a proceda la alegerea comitetuluĭ *Asociațieĭ generale a studenților din Romînia, secția Iașĭ.*

Bîrlad ni se comunică decesul subprefectuluĭ Aristide. F. Chiriac, ajutor de primar. El a murit în cafeneaua Luver, pe cînd ședea de vorbă cu maĭ mulmicĭ.

Ciliul va fi convocat pentru a alege alt ajutor de primar.

Zi zi lipsa de apă se simte tot maĭ mult. Cacagiiĭ pretind 10—15 banĭ pe cofa de apă și aceasta cu drept, întru cît se știe că cișmele nu curge macar atîta apă, cîte rîmĭ ar varsa o biată fată abandonată amantul eĭ.

Ge rele atribue luĭ cc. Iorgu Tacu cauza ireĭ cișmelelor, de oare-ce se zice că bredeul Pogor și în alte părțĭ din centapa curge în abondență, ba chiar curgloaile și pe stradă. —Lumea se întreade ce atîta risipă în anumite locurĭ, iar în stradele sf. Lazăr, Ghica-Vodă, Bucșine, Albă și altele, nicĭ de fel.—Va veni timp cînd se va ști și acest mister și atunci te ți cc. Iorgule.

Tul de marfă No. 754 intrînd asearn stația Bacău, a tăiat un om necunoscut, care a rămas mort pe loc. Se presupune că ar fi o sinucidere la mijl

Te măsurile aŭ fost luate pentru descărcarea cauzeĭ precum și numele cadauluĭ.

Direcția generală a C. F. R. în vederea contenitelor reclamațiunĭ ce se aduce din partea negutitorilor, că cereale depuse nu sunt transportate la timp și strămutate, a împrumutat de la direcțiile căilor ferate austriace, o mare sumă de vagoane care aŭ și sosit în țară, pentru a exporta grînele noastre carĭ exportă în Austria.

D. Gane este așteptat în oraș pentru mîne saŭ, cel mult, Sîmbătă.

Lui, prezidentul Senatuluĭ va prezinta curții conturile succesiuneĭ Alcaz.

Comisiune numită de ministerul domenior va face poimînĭ recepțiunea definită a școaleĭ de arte și meseriĭ din Iașĭ

Șul siguranțeĭ publice, d. Botez, s'a înte de la Suceava (Bucovina), unde plese cu treĭ martorĭ în afacerea asasinuluĭ luĭ Simionescu. Martoriĭ au fost coruntați cu ceĭ 2 asasinĭ și cu toțĭ ceilți martorĭ.

Asasinul principal, Pintili viziteul, a declarat la instrucție că l'a ucis pe Simionescu fără voie, dar într'un moment de gelozie. Se știe că Simionescu avea legurĭ intime cu femeea asasinuluĭ.

*

La 15 Decembrie st. n. judecătorul de instrucție al tribunaluluĭ Suceava, (Bucovina) d. Isăcescu, va veni la Iașĭ, de unde se va trasporta la Cîcărăzenĭ, locul crimeĭ, spre a restabili faptul.

In zilele din urmă cîțĭ-va prietenĭ, adunațĭ în jurul uneĭ mese de la berăria *Unirea*, sorbind amăreala produsă de fabricile *Luther et Bragadiru*, iș disputaŭ meritele pentru capatarea de decorațiĭ, cum și în ce chip s'a combinat lista fără a se avea în vedere ceĭ maĭ apțĭ pentru aceasta, cînd iată că de-odată se apropie de dînșiĭ și unul dintre decorațĭ pe basa căciuleĭ către ceĭ maĭ marĭ, fără alt merit de cît a fi protejatul unuia saŭ altuia din ceĭ însărcinați a nu-șĭ bate joc de aceste decorațiĭ, carĭ, dacă sunt menite a se da celor ce se disting prin misiunea lor, atuncĭ decorațiile romîne nu maĭ pot avea însemnătatea ce li se dă, cînd ajung a fi purtate și de cel ce prin nimic nu s'a distins de ceĭ-l-alțĭ profanĭ.—Dar noul venit tocmaĭ cel vizat, ca nedestoinic pentru decorațiĭ, auzind despre cele vorbite, declară că va face totul pentru a obține și altă decorație de cît ceia ce i s'a dat, față chiar cu cel ce să zice că l'ar fi pus pe lista decoraților. Prietenii indignați de tupeul aceluia îl părăsesc spunîndu-ĭ că in adevăr are coloana vertebrală destul de maleabilă și dar pentru aceasta i să cuvine, căcĭ de alt-ceva nu e capabil.

Ni se comunică că o ceată de derbedeĭ pregătește o manifestație gălăgioasă, după spectacolul de astă-z, Lipitorile Satelor.

Poliția, care s'a putut convinge la ce resultate duc asemenea excese inutile, ar trebui să le împedice din vreme.

Am propus,

Ca și la Iașĭ.

De la 1 Octombre tribunalul de Tutova a pronunțat 14 sentințe în stare de faliment.

Erĭ s'a făcut, în camera mortuară a spitaluluĭ sf. Spiridon, autopsia lipovanuluĭ Veroni, găsit mort în locuința sa din str. Păcurarĭ.

Autopsia făcută de d. dr. Apotecker în prezența procuroruluĭ Lefter Demetrescu, a constatat că decedatul suferea de o boală de inimă. S'a maĭ constatat că avea patru coaste rupte. Faptul se explică ast-fel: făcîndu-i-se răŭ, Veroni a sărit din pat și s'a îndreptat spre sobă și căzînd lîngă scaun s-a pălit așa de greu de muchea scaunuluĭ în cît și-a rupt patru coaste.

Ministerul instrucțiuneĭ publice a interzis a se introduce saŭ menține în orĭ-ce școală secundară din țară caetele de geografie ale d-luĭ C. Calmuschi, profesor de geografie la liceul din Focșanĭ.

Parchetul a început să instruească afacerea devastațiunilor de Duminica trecută.

Primul procuror Sărățeanu a însărcinat pe d-niĭ judecătorĭ de instrucție Săvescu, Hamangiu și Alexandrescu cu cercetarea.

Instrucțiunea e făcută de d. Săvescu pentru devastările din strada Carol, de d. Hamangiu pentru strada Lipscanĭ și de d. Alexandrescu pentru calea Văcărești.

Ultimul ecoŭ al banchetulnĭ liberal de la Craiova este plîngerea antreprenoruluĭ adresată parchetuluĭ, prin care arată că i s'aŭ furat maĭ multe tacîmurĭ, furculițĭ și cuțite de argint.

D. avocat Georghe Nebunelli ne roagă să desmințim zvonul că va fi numit comisar comunal, în locul vacant.

Fiind-că și noĭ am înregistrat zvonul—ne grăbim a rectifica.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“

29)

PARIS

de

EMILLE ZOLLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

Se știa că [illegible] iubise pe contesa de pe cînd trăia chiar d. de Quinsac și că d[illegible]ul [illegible]rise, după moartea acestua, cînd văduva, în vrîstă de maĭ bine de patrucecĭ de anĭ, se refugiase în acest rez-de-chaussée umed [illegible] o rentă de vre-o cinci-sprezece miĭ de francĭ abia scapațĭ și [illegible]eia. El însă, adora pe fiul eĭ Gérard, atuncĭ de zece anĭ și care avea o sănătate delicată. Dînsa, îĭ sacrificase totul, prin un soiŭ de pudoare de mamă, prin o frică superstițioasa de a-l perde, dacă și-ar permite o altă iubire și o altă datorie în vieața eĭ. Marchisul, care ne inclinase, continuase s'o adore din tot sufletul săŭ, făcîndu-i curte ca în prima sară în care a văzut'o, grăbit și discret, după un sfert de secol de credință absolută. Nu fusese între dînșiĭ nimica, nicĭ chiar o sărutare.

Văzînd'o atît de tristă îĭ fu frică c'o suparase și adăuga:

— V'aș fi vroit maĭ fericită, dar n'am știut cum, și de sigur că greșala nu-ĭ de cît a mea.... Poate vă neliniștește Gérard?

Dînsa respunse din cap că nu. Pe urmă, tare:

— Atîta cît lucrurile vor rămînea acolo unde sînt nu vom avea de ce ne plînge, prietene, pentru că noĭ le-am pinit așa.

Ea vorbea de legătura vinovată dintre fiul eĭ, și baroana Duvillard. In totdeauna se aratase slabă pentru acest copil, pe care-l crescuse cu atîta greutate, cunoscînd singură puisarea, tristul sfîrșit a raseĭ care se ascundea într'însul, sub înfățișarea frumoasă a exterioruluĭ mîndru. Iĭ erta lenea, trîndăvi, desgustul luĭ de om de plăcere care-l îndepartase de arme și de diplomație. De cîte orĭ ea reperase prostiĭ de ale luĭ, i plătise unele, nespunînd nimica despre acestea, refusînd ajutoul bănesc al marchisuluĭ, care numaĭ indrăznea chiar să-ĭ maĭ ofere milioanele sale,atîta se încăpățîna de a trăi vitejește din sfărămăturile avereĭ eĭ! Și astfel sfîrșise prin a închide ochiĭ asupra scandaluluĭ de dragoste a fiuluĭ săŭ, neștiind bine eum s'aŭ petrecutlucrurile, prin cedare, prin inconștiență, barbatul care nu știe să se stăpînească, femeea care-l ține și-l păstrează dîndu-se:

Cît despre marchis, dînsul nu ertase de cît în zina în care Eva se făcuse creștină.

— Știĭ prietene, că Gérard e atît de bun, reluă contesa; aceasta face puterea și slăbăciunea luĭ. Cum vraĭ să-lcert, cînd dînsul plînge cu mine?.... Are să se lese el de femeea aceasta.

D. de Morigny rîdică capul:

— Ea-ĭ încă foarte frumoasă.... Și pe urmă maĭ este o fată. Aceasta ar fi maĭ grav, ar lua-o de nevastă.

Oh! fata, o infirmă!

— Da, și o să auziți ce se va spune: un Quinsac luînd de nevastă un monstru pentru milioanele sale.

Aceasta era groaza amîndurora. Eĭ știaŭ tot aceea ce se petrecea la Duvillard, prietenia mișcătoare între disgraciata Camille și frumosul Gérard, idilă dragalașă sub care se ascundea cea maĭ dureroasă din drame. Și eĭ protestaŭ cu toată indignarea lor.

— Oh! cît despre aceasta, nu, nu, nicĭ-odată! declară contesa. Fiul meŭ în familia aceasta, nu! nicĭ odată nu voĭ da autorizarea!

Tocmaĭ atuncĭ întră generalul de Bozonnet. Dînsul adora pe sora sa și venia să-ĭ ție de urît în zilele în care primea, căcĭ vechiul cerc se micșorase, nu maĭ eraŭ de cît cîțĭ-va credincioșĭ care să se aventureze în salonul acesta cenușiŭ și tăcut, în care ți se pare că ieștĭ la miĭ de leghe de Parisul actual. Pentru a o înveseli el povesti că dejunase la Duvillard, numi pe invitațĭ și spune că Gérard fusese acolo. Știa că făcea o plăcere surorei sale, ducîndu-se în casa aceasta de unde aducea noutățĭ pe care le curăția puțin prin marea onoare a presenței sale. Dînsul nu se plictisia acolo, cîștigat secoluluĭ de mult timp, acomodîndu-se ușor cu tot ce nu era arta militară.

— Micuța aceasta de Camille, adoră pe Gérard, zise el. La masă îl mînca cu ochiĭ.

Marchizul de Morigny interveni în mod grav.

— Aicĭ e pericolul, o căsătorie ar fi un lucru absolut monstruos, din toate punctele de vedere.

Generalul păru că se miară.

— Dar pentru ce? ea nu-ĭ frumoasă, dar ce, se căsătoresc numaĭ fetele frumoase? Pe lîngă aceasta ea maĭ are și milioanele eĭ: copilul nostru drag va fi gust, întrebuințîndu-ĭ într'o afacere bună... Și pe urmă, e adevarat, maĭ e încă legătura cu mama. Dar doamne! întîmplarea aceasta e atît de ordinară astăzĭ!

(Va urma)

Cota oficială

Brăila 26 Noembrie 1897.

Cereale vîndute 98820 hect.
Grîŭ maxim preţul 11.30 şlep. Grîu minim prnţul 9.20 magasie. Porumb maxim preţul 6.60 şlep. Borumb minim preţul 5.55 şlep. Cinquantin preţul 6.40 magasie. Porumb roş maxim pretul 6 magasie. Porumb roş minim preţul 5.70 magasie. Orz maxim preţul 4.15 şlep. Orz minim preţul 3.65 şlep. Ovăz % kgr. preţul 9.55 şlep.
Cereale sosite pe apă 19900 hect. pe uscat 2300 hect.

Constanţa 26 Noembrie 1897.

Orz hect. 515 leĭ 5 banĭ 10. Secară hect. 95 leĭ 5 banĭ 6. Rapiţă hect. 115 leĭ 6 banĭ 80. Grîŭ arnăuf hect. 140 leĭ 11 banĭ 50. Porumb hect. 25 leĭ 4 banĭ 60 toate în oraş la magasie,

Galaţĭ 26 Noembrie 1897.

Grîŭ 800 hect. 71 kgr. 9 leĭ 75 b. magasie. Secară 3500 hect. 67 kgr. 6 leĭ 75 banĭ obor. Ciucantina 2000 hect. 80 kgr. 6 leĭ 65 b. magas. Cincantina nouă 1800 hect. 81 kgr. 6 leĭ 50 b. magasie. Cincantina 1000 kgr. 79 kgr. 6 leĭ 50 banĭ magasie. Porumb vechĭ 5400 hect. 79 kgr. 5 leĭ 90 banĭ magasie. Porumb vechĭ 350 hect. 77 kgr. 5 leĭ 80 banĭ magasie. Porumb noŭ 3000 hect. 57 kgr. 5 leĭ 45 banĭ. magasie. Orz 6000 hect. 54 kgr. 3 leĭ 80 bani magasie. Orz 1000 hect. 49 kgr. 2 leĭ 95 banĭ magasie.

Presa streină şi vandalismul

Neue Freie Presse, publică următoarele ce i-aŭ fost comunicate de corespondentul seŭ din Bucureştĭ, cu privire la vandalismele din 23 Noembre.

«O teribilă rescoală avu loc aseară pe străzile capitaleĭ Romănieĭ. O mulţime de vr'o cîte-va miĭ, compusă din *Bassermannĭ*[1]), înarmaţĭ de ciomege, drucĭ de fer şi din o droaie de desculţĭ şi copiĭ de şcoală, a fost aţîţată şi condusă la scandal, de studanţĭ cu strigătele „Jos Jidanii». De la despărţirea locuită maĭ cu samă de evreĭ până aproape de prefectura de poliţie sute de prăvăliĭ maĭ marĭ saŭ maĭ micĭ aŭ fost devastate, mărfurile în parte furate, în parte aruncate pe strizĭ; costisitoarele geamurĭ de la prăvăliĭ aŭ fost toate distruse şi nicĭ obloanele de fer n'au putut să le scape de a fi distruse. De aseminea toate lucrurile din templul israelit au fost sfărmate, nicĭ o sticlă de geam, de la o fereastră despre stradă, n'a remas nestricată de furia forţeĭ deslănţuite.

Cauza acestor devastărĭ şi excese a fost o întrunire, pe care asociaţia rezerviştilor din Romînia în număr de 30,000 voise s'o ţie cu opt zile înainte în sala Dacia, pentru a protesta în contra proectuluĭ de lege a generaluluĭ Berendeĭ, prin care evreiĭ sunt excluşĭ de la armată şi supuşĭ uneĭ anumite taxe. O sumă de studenţĭ romînĭ, au provocat scandal, aruncînd scaune din loje şi galeriĭ, imediat ce preşedintele asociaţieĭ luase cuvîntul.

Studenţiĭ provoacă scandal şi poliţia intervine şi împrăştie întrunirea, fără ca să se fi putut pronunţa o singură cuvîntare.

Teribila agitaţiune se îndreptă în contra socialistuluĭ ziar «Lumea Nouă» şi a deputatuluĭ Cogălniceanu care luară apararea evreilor.

In special prin un pamflet aceştia erau atacaţĭ. In acest pamflet *toţĭ romîniĭ erau conjuraţĭ de a nimici judaismul pentru ca talmudul să nu stingherească Constituţia.*

Urmarea acesteĭ agitaţiĭ a fost o nouă întrunire de la sala Dacia.

De aci manifestaţia porneşte cu hotîtirea de a devasta toate casele şi prăvăliila evreieştĭ. *Deşi se ştia deja cu cîte-va zile înainte de excesele de Duminică, totuşĭ* **poliţia n'a luat nicĭ cea maĭ elementară măsură pentru paza ordineĭ. Din contra poliţia spunea Duminică dimineaţă evreilor să fie liniştiţĭ căcĭ nu se va întîmpla nimica.** De abia după ce s'au produs încăerărĭ sîngeroase, a intervenit un mic numărĭ de jandarmĭ călărĭ şi îndreptă mulţimea în strezile laterale unde excesele se comit din nou.

Spre seară pasiunile se deslînţuiesc maĭ mult şi furia devastăreĭ creşte. Soldaţiĭ cu caionetele scoase caută să împrăştie lumea păzesc prăvăliile devaste.

In aceiaşĭ zi au avut loc şi în Galaţĭ marĭ excese în contra evreilor.

La Bruxella

Subsemnatul aduc la cunoştinţă onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tineriĭ care ar dori a se perfecţiona în limbele franceză, germană şi engleză.

Tot o dată voĭ prepara şi pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de ştiinţe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.

Condiţiunĭ avantajoase, viaţă de familie.

Pentru condiţiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:

Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

[1]) NB. Basesrmann, e termanul prin care revista umorislică vieneză *Cladordatcsh*, numea pe golaniĭ care făceau revoltă în Austria în 1848

ULTIME INFORAŢII

De sigur că cetitoriĭ noştri vor fi mirat cînd aŭ aflat că de abia a fost amînată sesiunea consiliuluĭ comunal care sesiune cu mare greutate s'aŭ făcut 4 şedinţĭ de şi convocarea fusese făcută pe 15 zile—şi deja se vesteşte că acest consiliŭ va fi convocat imediat sesiune extra-ordinară, şi că preşedintele senatuluĭ va veni să prezideze aceste şedinţe extra-ordinare.

Voim să lămurim cetitoriĭ noştri asupra cauzelor acesteĭ convocărĭ, credem că de la început eĭ vor convocă, nu dorinţa de a lucra *îĭ face pe din administraţie să convoace o sesiune* extra-ordinară. *De fapt se petrece ceva extra-ordinar, dar nu pentru noi. Noĭ am prevăzut lucrul, ci pentru colegiştĭ carĭ se văd daţĭ pe rîpă.*

Toate lucrările de la teatru, abator, şcoale şi feredeŭ sunt terminate. Toate creditele sunt epuizate şi primăria maĭ are de plătit pentru aceste lucrĭ suma 212,000 *leĭ.*

De unde banĭ? De abia astă colectiviştiĭ 'şĭ pun chestiune şi şi la ce mijloc au recurs consiliul să cuviinţeze ca plata acesteĭ sumĭ să facă din fondul milioanelor şi ame din **capitalul apelor.**

Şi ast-fel am ajuns ca, gra administraţieĭ colectiviste, fondul elor să fie cheltuit pentru plata asfalteĭ teatruluĭ saŭ pentru pavarea şosei de la abator.

In ziua de 30 Noembrie se face în sala de şedinţă a consiliuluĭ munal, distribuirea hainelor şi cismelcpentru fetele sarace.

Toate directoarele şcoalelor in Iaşĭ au fost invitate să trimeată coele sarace la primărie, unde se va ce distribuirea sub prezidenţa d-luĭ badatu.

Comisiunea de licitaţiĭ pentr toate licitaţiile referitoare la administţia comunală se va întruni în ziua 29 Noembrie pentru a se pronunţa apra maĭ multor licitaţiunĭ ţinute la primărie.

Mîne, aniversarea luăreĭ Pleeĭ, un Te-Deum va fi oficiat la mitrolie.

Autorităţile vor lua parte.

La locuinţa sa, strada Sărărieĭ, încetat din viaţă ierĭ seara, Aristizza Blu, sora fostuluĭ preşedinte al curţeĭ noastide apel.

In ziarul *Opinia* s'a vorbit într'un rînd de concurenţa ce şi-o face administraţia comunală prin menţinere târguluĭ de vite pe la cuza-vodă şi rin nedeschiderea aceluia de la abato

La interpelarea d-luĭ Ghica, ce şi-a asumat observaşia noastră, d. Tacu a promis că prin votarea regulamentuluĭ abatoruluĭ, votare care urma să o facă numaĭ de cît în această sesiune se va rezolvi această chestie.

N'avem de gînd să relevăm fatul că d. Tacu, cu fineţa-ĭ cunoscută, a tras pe şfoară pe d. Ghica.

Dar voim să explicăm de ce tgul de la Cuza-Vodă, n'a fost închis şi eschis cel de la abator.

Afirmăm în mod cel maĭ poziv că'n urma intervenţieĭ unor liberalĭ p lîngă şeful uneĭ administraţiĭ din Iaşĭ, pesiunĭ aŭ fost făcute asupra administraţiĭ pentru a nu permuta tîrgul de vite le la Cuza-Vodă.

In dorul de a imita Capitala, provincia comite şi prostiĭ. Stîlpiĭ de cafenele şi aceĭ ale căror petiţiunĭ pentrusluţbe aŭ rămas nerezolvite, doresc o revoluţiune în senzul aceleĭ din Bucureştĭ.

Fel de fel de placarde, afişate pe tradă, concepută în stilul barbar al incultuluĭ, aŭ menirea de a face cale tulburărilor.

Erĭ, la miezul nopţeĭ, un indivicunoscut, pus într'o pelerină nevoişă, lipea pe zidurĭ un manifest *scris cucreion albastru şi cu acest conţinut:* Cives, să facem duminică o vănătoare de jidanĭ.

Dacă poliţia de la Iaşĭ nu este amva invidioasă de lauriĭ Catonuluĭ Lecca, ar face bine să vadă ceea ce toate lumea vede cu indignare—şi să împdice orĭ ce tulburare.

Procesul asasinilor luĭ I. F. Simionescu se va judeea la 1 Februar înaintea juriuluĭ din Suceava (Bucovina)

Simplă întrebare onorateĭ administraţiĭ comunale.

Deja a trecut anul de cînd teatrul e în exploatare şi totuşĭ pînă astă-zĭ nu s'a discutat sau votat mult *cîntatul* regulament prin care d. Gane promitea că se va face exploatarea sistematică a teatruluĭ, fie de către administraţia comunală, fie că exploatarea se va face de unul asupra căruia s'ar adjndeca licitaţia.

Pe cînd aveţĭ de gînd, d-lor colectiviştĭ, să faceţĭ regulamentul în chestiune.

Cu modul cum se face astă-zĭ exploaterea, mergem la o ruină sigură căcĭ comuna cheltuieşte, aproape 150,000 leĭ pean pentru întreţinere.

Un adevărat pelerinaj sgomotos la casele cu No. 3, strada Pantelimon: o trăsură cu 4 caĭ a adus ierĭ în Iaşĭ pe Iosef Friedman, rabinul miraculos de la Ştefăneştĭ.

A maĭ remas un rest infim din credinţa de odinioară, că acest rabin ar discuta în visurĭ cu A Tot Puternicul, şi că ar fi stăpînul secretuluĭ misterios: de a da vedere orbilor, auz surzilor. In ce priveşte partea financiară rabinul face *evoluţie*: cere banĭ, dar nu dă.

*

Mulţĭ evreĭ au dat năvală la gazda rabinuluĭ. Un ceauş, postat în uşă, primeşte cererile care se dau în scris. Petiţionariĭ sunt apoĭ primiţĭ în audienţă—după greutate.

*

Rabinul miraculos este cunoscut şi în lumea judiciară printr'un fapt unic poate în viaţa sfinţilor: rabinul a divorţat de la nevasta d'întăĭ—o evreică ale căreĭ bijuteriĭ rivalizau cu frumuseţa ieĭ.

Mahalaua spunea multe despre cauzele divorţuluĭ.

Brigadierul silvic de la băile Slănic, d. Harsan, a trimis epitropieĭ un plan sistematic pentru instalarea uneĭ păstrăveriĭ mecanice.

O asemenea instalaţie nu există încă în ţară.

Ecourĭ judiciare.

Parchetul general al curţeĭ a remis astă-zĭ camereĭ de punere sub acuzare, dosarul privitor la abatele Ferdinand Morisseau, autorul crimeĭ de la Dersca.

Procurorul general conchide cerînd trimiterea asasinuluĭ înaintea juraţilor din Dorohoĭ.

*

Sunt cunoscute peripeţiile prin care a trecut acţiunea intentată de d-ra Maria Beldiman, mameĭ sale, contesa E. Balş, pentru alimente.

Mandatarul reclamanteĭ, d. avocat G. Cristofor, a intentat azĭ un nou proces care va compare la 1 Decembre înaintea trib. s. I care, precum se ştie, maĭ dăduse cîştig de cauză d-reĭ Beldiman.

*

Un proces monstru—sunt *53* de inculpaţĭ—se va pertracta lunĭ, 1 decembrie, la s. II a tribunaluluĭ.

Nişte cărucierĭ carĭ cărau lemne de la moşia Budeştĭ, proprietatea d-luluĭ Macridescu, pentru spitalul sf. Spiridon, desfăceau lemnele pe drum, vînzîndu-le cu bucata, pe la evreĭ.

Căruceriĭ şi cumpărătoriĭ în număr de 53, aŭ fost acum daţĭ judecăţeĭ.

*

Trăim în săptămîna proceselor *oficiale*. La Bucureştĭ aŭ fost condemnaţĭ ierĭ înscenatoriĭ torturelor poliţieneştĭ de la 16 Noembrie. La curtea de Iaşĭ, s. II se judecă azĭ procesul luĭ Leon Vlahu, fost poliţaiŭ la Paşcanĭ, acuzat de sperjur.

Aceeaşĭ secţie va cerceta tot astă-zĭ cauzele referitoare la V. Erinov, fost primar al comuneĭ Herţa şi V. Grigoriu, poliţai, condemnaţĭ la Dorohoĭ pentru omor prin imprudenţă, consistînd în aceia că dînşiĭ, ca autorităţĭ, aŭ neglijat să dărîme o casă care ameninţa ruină. Peretele caseĭ prăbuşindu-se, a cauzat moartea unuĭ om.

*

In urma uneĭ aranjărĭ *à l'amiable* care a intervenit, tribunalul a închis azĭ dosariul referitor la cererea pentru declararea în stare de faliment a firmeĭ manufacturiere Passmentirer şi Klarfeld.

*

Faliţiĭ Elias Tennenbaum & Comp. aŭ făcut apel contra faptuluĭ că tribunalul a stipulat data de 3 Octombrie ca zi în care dînşiĭ aŭ încetat plăţile—pe cînd apelanţiĭ susţin că insolvenţa datează de la 8 Noembrie.

*

Procesul d'intre direcţia şcoaleĭ de sericicultură şi ministerul domeniilor s'a amînat pentru ca şcoala să probeze cu martorĭ că întreţinea 6 bursierĭ.

Comitetul naţional studenţesc din Iaşĭ va ţinea duminică o întrunire publică în Galaţĭ.

D'intre studenţĭ vor lua cuvîntul d-niĭ: Leatris, Cădere, Herovanu şi Drăgănescu.

Asupra *principielor fundamentale ale Istorieĭ*, o materie cu totul nouă, expusă pentru prima oară în Europa într'un studiŭ istoric, d. A. D. Xenopol, va ţinea o serie de lecţiunĭ, d'intre carĭ prima va avea loc duminică 30 a. c. în aula Universităţeĭ vechĭ, Lecţiunile sunt libere. Publicul şi studenţiĭ vor putea participa.

Telegramele Străinătăţeĭ

Paris, 26 Noemvrie.

Senat.—*Afluenţă mare: mare animaţie.*

D. Scheurer-Kestner cere se interpeleze guvernul în privinţa afacereĭ Dreyfus. Se ordonă îndată discuţia.

D. Scheurer-Kestener zice că în mijlocul evenimentelor aşa de multiple şi aşa de confuse ale afacereĭ Dreyfus, a păstrat o reservă ce va continua să observe pînă la sfîrşitul instrucţiuneĭ, căcĭ îĭ este dictată de conştiinţasa.

D. Scheurer-Kestner n'a lăsat dosarul său preşedinteluĭ consiliuluĭ, dar l'a pus sub ochiĭ săĭ cu toate actele sprijinitoare. Presa m'a atacat în privinţa acesteĭ vizite, zice d. Scheurer-Kestner, dar am găsit şi printre ziare concursurĭ desinteresate şi viteze, (exclamaţiunĭ, sgomot prelungit) şi în parlament; am găsit concursurĭ de asemenea şi în literatarâ.

D. preşedinte al consiliuluĭ îmĭ zice că n'avea calitate să primească actele mele, dar i le-am arătat. Mi-a răspuns că Dreyfus este culpabil şi l'am întrebat atuncĭ pe ce acte sprijină convingerea sa oferind să declar în mod public că m'am înşelat dacă mi s'o da dovada de aceasta.

Preşedintele consiliuluĭ a protestat; rugămintele mele aŭ rămas nefolositoare şi mĭ-a zis că n'are să ţie seamă de observaţiunile mele.

D. Scheurer-Kestner adaogă: Dacă Dreyfus n'a fost condemnat pe basa borderoluluĭ, atuncĭ a fost condemnat pe baza altor acte necomunicate apărăreĭ. Am cerut guvernuluĭ să provoace revisuirea procesuluĭ; mi s'a refuzat.

Oratorul ar fi voit, din patriotism, ca acţiunea revizuireĭ să vie din partea guvernuluĭ: procedura ar fi avut astfel maĭ multă promptitudine şi demnitate.

In urma denunţăreĭ luĭ Mathieu Dreyfus în contra maiorului Esterhazy orĭce echivoc a dispărut. Depunerea plîngereĭ mele în mîinile ministruluĭ de justiţie n'ar fi sehimbat situaţia actuală.

D. Scheurer Kestner speră că ministrul de rezbel va remite borderoul noueĭ instrucţiunĭ, justiţia va zice atuncea cine avea dreptate.

D. Scheurer-Kestner blamează guvernul că a afirmat culpabititatea luĭ Dreyfus (protestărĭ) dacă expertisa dovedeşte că borderoul nu este al luĭ Dreyfus. Borderoul este fondul afacereĭ şi dacă guvernul nu are să ţie seamă de el pentru ce s'a deschis o anchetă? Oratorul termină protestînd în contra acelora carĭ au amestecat armata cu o afacere judeciară şi carĭ aŭ putut să acuze pe ultimul deputat din Alsacia-Lorena că atacă armata, speră că se va repara o mare nedreptate. (Aplauze).

***

Billot respunde că nu putea face altă declaraţie din moment ce nu i s'a pus în vedere actele şi că n'a eşit din dreptul săŭ cînd a spus că Dreyfus e culpabil, de oare-ce el avea respectul lucruluĭ judecat.

* * *

D. Méline zice: Dreptul şi datoria generaluluĭ Billot era de a afirma autoritatea lucruluĭ judecat, iar nu ministruluĭ de rĕsboiŭ era dat să facă el însu-şĭ revisuirea procesuluĭ. Cît despre mine am declarat d-luĭ Scheurer Kestner că n'aveam calitate să primesc dosarul sĕŭ. Am observat d-luĭ Scheurer Kestner într'o a doua conversaţie că este cu neputinţă de a prelungi o polemică aşa de primejdioasă şi că singurul mijloc este de a merge să găsească pe ministrul de justiţie, dacă avea acte nouĭ. Interesaţiĭ aŭ preferit un alt mers şi justiţia militară este sesisată de afacerea maiorluluĭ Esterhazy; alt-ceva nu este nimic. Guvernul a urmat singurul fir conductor ce a avut în mijlocul pasiunilor deslănţuite (aplause).

Trebue ca campaniile preseĭ să înceteze, căcĭ aŭ făcut deja mult rĕŭ onoareĭ armateĭ. *Interesele apărăreĭ trebue să rĕmînă în afară de orĭ-ce discuţie, căcĭ este vorba de fapte care privesc interesele noastre cele maĭ esenţiale care trebuesc să rĕmînă secrete. Cea maĭ mică indiscreţie, în asemenca materie ar putea avea consecinţele cele maĭ grave.* (Aplause numeroase).

D. Le Prèvost acusă pe d. Scheurer-Kestner că a făcut o operă anti-patriotică şi anti-franceză.

D. Frarieux zice că justiţia nu este infailibilă şi aprobă purtarea d-luĭ Scheurer-Kestner (Intreruperĭ prelungite). Discuţia s'a închis.

Paris 27 Noembre.

Senat.—D. Scheurer-Kestner luînd cuvîntul după generalul Billot, a zis că ţine să mulţumească ministruluĭ de resbel pentru declaraţiunile sale. A declarat că ştia bine că ministrul n'a voit să sustragă nicĭ un act instrucţieĭ şi că era aproape inutil de a i-o spune. Totuşĭ ţine să mulţumească generaluluĭ Billot şi ia act de declaraţiuuile sale zicînd că se vor supune instrucţieĭ toate actele precum şi faimosul bordereŭ.

Impresia ce domneşte în culoare este aceasta: de şi discuţia n'a destăinuit nimic noŭ totuşĭ situaţia este maĭ netedă. Certitudinea cu toate actele dosariuluĭ, precum şi faimasul bordereŭ, vor fi supuss consiliuluĭ de resbel, este o nouă garanţie de imparţialitate.

Praga 27 Noemqrie

In maĭ multe oraşe ceche din provincie s'au spart geamurile caselor ovreilor. S'au făcut cîte-va arestărĭ.

In celelatte oraşe din Boemia domneşte linişte.

Publicaţiune de Vînzare

Subsemnatul Costantin Dimitrie Ghinescu, avocat dom. în Iaşĭ secţia III str. Sărărie No. 141, lucrînd în calitate de lichidator al firmeĭ sociale Zinner & Co. pentru comerţul de băuturĭ gazoase sub denumirea de «Unirea» numit de Trib. Iaşĭ secţia II comercială prin sentinţa No. 322 din 4 Noembre 1897.

Public spre cunoştinţa generală că în ziua de 15 Decembr. de la oarele 11 a.m. se va vinde în localul fabriceĭ din Str. Lozonschi No. 13 prin licitaţie publică în bloc şi cu banĭ pe şină tot activul numiteĭ societăţĭ consistînd în:

Maşinĭ pentru fabricat apa gazoasă cu utensilele necesare sticle de limonăzĭ, sifoane, trăsurĭ, caĭ şi altele specificate anume în inventarele din 17 şi 18 Noembre a. c., care se găsesc în posesiunea mea.

Doritoriĭ de a cumpara această avere sunt obligaţĭ a depune o garanţie de leĭ 2500, după care averea se va adjudeca asupra aceluia ce va oferi preţul cel maĭ avantajos.

Pentru sticlele de limonăzĭ şi sifoane se specifică că cea maĭ mare parte din ele se găscsc pe la diferiţĭ crîşmarĭ şi vînzarea lor se face cu dreptul pentru cumpărătorĭ de a-şĭ le scoate singurĭ de pe la debitanţĭ după lista din registre şi chitanţele ce i se vor încredinţa.

Pentru ceĭ interesaţĭ se maĭ lămureşte, că inventarele pot fi văzute în fiecare zi de la oarele 9 dimineaţa până la oarele 6 p. m. la domiciliul meŭ sus indicat cum şi în localul fabriceĭ de băuturĭ gazoase din strada Seulescu No. 6, unde se găsesc alte două identice esemplare de Inventar.

1897 Noembre 26.

Lichidatorul, **C. D. Ghinescu.**

Dr. N. ŢURCANOVICI
— Strada Unireĭ No. 10 —
Consultaţiĭ de la 2—4 p. m.

S. SCHILLER
Magasin de Manufactură
Str. Ştefan cel Mare No. 49
A SOSIT
Lănagiurĭ simple şi fantasie, pentru rochiĭ.
Postavurĭ şi ştofe pentru haine şi paltoane bărbăteştĭ.
Flanele cu metru şi barcheturĭ
Catifele şi Velvet pentru bluze
Voalete de obraz.
Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lînă şi atlasurĭ pentru plapome.
Ştofe de mobile, plşurĭ de lînă şi matasă peatru mobileucovoare etc.

Dr. C. MICLESCU
OCULIST-OPERATOR
s'a mutat în str. Unirea, 6.
Consultaţiunĭ orele 2—4 p. .m

Fotografia „Chaland"
Str. Lăpuşneanu
vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya
Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducţiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelieruluĭ: Esecutare artistică şi preţurĭ convenabile.
Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

A N U N C I U
Doritoriĭ de a lua **lecţiunĭ de declamaţie,** sunt rugaţĭ a se adresa la administraţia ziaruluĭ nostru.

Doctorul V. I. Bejan
Medic primar al Institutuluĭ Gregorian
şi
Profesor la Universitate
Consultaţiĭ in cabinetul seu, Strada Arméná in toate zilele de la 1—4 p. m.

A apărut
în editura tipografieĭ „DACIA"
Preistoria şi Popoarele Arice
de Gr. C. Buţureanu *pentru trebuinţa elevilor de Licee, şcolĭ Normale Seminariĭ etc.*
Preţul 75 banĭ exemplarul.

Dimitrie Greceanu
Avocat
Strada Asach

William Mayer profesor de limba engleză s'a mutat str. Speranţeĭ, No. 6.

A APĂRUT

Calendarul „DACIA“

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucă literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile cliş, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuve, Poveşti, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale litaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pehîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Gdia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentru ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plăteasca acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, artile de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie înliferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensone, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia N 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de tate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sdiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, n face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci auce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Aexandri No. 11, Iaşi.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Isteĭ No. 15.*

Cetul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşanĭ	8	20	5	95	4	10
Foltcenĭ	12	75	9	20	6	35
Burujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vaslui	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA“, Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşi.

ANUL I No. 175 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — SÎMBĂTĂ 29 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

AGITAŢIA DIN TRANSILVANIA

SPADASINUL AVOCAT

Pînă şi norocul a început a părăsi pe liberalĭ. Mintea să ştie că i-a părăsit de mult şi dacă îĭ părăseşte şi norocul puţin maĭ rămîne acestuĭ partid legendar.

Guvernul a voit să fie de două orĭ fin: pe de o parte să-şĭ cîştige simpatia maselor lingușindu-le prejudiţiele cele maĭ învechite, iară pe de altă parte nicĭ să nu se strice cu evreiĭ, făcînd pe evreĭ să întrevadă, cît de uşor le ar fi viaţa şi avutul în primejdie, dacă guvernul liberal, n'ar veghia şi pune la rezon mulţimea înfuriată, credea că va face pe evreĭ să li se pară că proiectele d-lor Haret şi Berendeĭ sunt aproape opere de filosemit pentru ţara romînească, cînd se umflaŭ maĭ tare în pene cu reformele brodate pe tema antisemitismuluĭ cu care speraŭ să'şi refacă popularitatea perdută, iată guvernul liberal obligat să facă scuze consulilor străinĭ, ba chiar şi evreilor, arătîndu-se prin organul d-luĭ Pherechyde mirat, că aceştia aŭ luat în serios pe generalul Berendeĭ.

Ce pacat însă ca aceste umilinţĭ se resfrîng asupra ţăreĭ întregĭ şi nu ne putem bucura de pâţania meritată, a demagogilor noştri.

Eroul acestor zile e de netăgăduit d. Pherichide. Atitudinea luĭ, trebue bine relevată pentru că caracterizază nu numaĭ pe om, dar întreg partidul, în ce priveşte priceperea şi buna credinţă în politică.

In prima zi, cînd a respuns la cameră d-luĭ Marghiloman, d. Pherechyde s'a aratat îndrăsneţ ca un spadasin. Şi-a adus aminte de felul cum, acum 10 anĭ, pe cînd era miministru de externe a luĭ Ion Brătianu, răspundea d-luĭ N. Fleva. In ziua a doua a răspuns ca un avocat de şcoală veche, care crede că cel maĭ bun lucru de a dezarma pe procurorul acuzator este a tăgădui faptele.

Deja în avocătură pişcherlîcul acesta, de a nega orĭ-ce nu'ţĭ convine, cu riscul de a te arata chiar de ră credinţa, este considerat aproape ca un lucru necinstit. Şi totuşĭ cine nu ştie cîte se tolerează profesiuneĭ de avocat, în numele dreptuluĭ de aparare al clientuluĭ! Cu atît maĭ mult trebue inferate aceste lucrurĭ, cînd se petrec în politică şi în chestiunĭ pe care le judecă lumea întreagă.

Pherechyde şi a închipuit că dacă altă dată pune succesul de partea sa, făcînd în desbaterile judiciare pe omul politic, va avea succes în desbaterile parlamentare, făcînd pe avocatul ordinar. In loc de succes s'a acoperit de ridicol, înjosind cu cruzime pe colegul său de la răsboiŭ.

In altă ţară nicĭ d. Pherechyde, nicĭ d. general Berendeiŭ n'ar fi maĭ rămas 24 de ore ministrĭ; cel dîntăiŭ ar fi fost recondus cu huiduelĭ la judecătoria de pace de unde n'ar fi trebuit să iasă, iară cel de al doilea ar fi demisionat de indignare, ne maĭ putînd sta pe aceiaşĭ bancă cu un om care spune neadevărurĭ sfruntate, de natura a înjosi demnitatea aceluia pe socoteala căruia le spune.

Cînd d. Carp, călăuzit de patriotismul său prevăzător, ridică discuţia atît de sus, în loc să'ĭ răspundă şeful guvernuluĭ, căcĭ d. Carp a pus în discuţie nu numaĭ poliţia ci maĭ cu samă marea estie politico socială a evreilor, îĭ răspunde d. Pherechyde cu... artile de procedură.

Nu vĕ ocupaţĭ de proectul d-luĭ Berendeiŭ, a zis în substaţă d. Pherechyde, pentru că acest proect este o ficţiune... neconstituţională, de oare-ce cu dînsul nu s'a împlinit toată procedura, n'a trecu prin toată filiera.

N'a observat avocatul nostru, că dregînd'o într'o parte, o stică în alte zece.

In adevĕr dacă reforma d-l Berendeiŭ este o simplă ficţiunpentru ce a anunţat'o prin mesagiu, care e semnat şi cetit de regedupă ce este aprobat de întreg consiliul de miniştri? Noĭ ştiam că liberalĭ aŭ în adevĕr foarte puţin respect pentru suveran, în cît îl fac prin maĭ toate mesagiele, să făgăuiască lucrurĭ care nu se realează nicĭ pe a suta parte.

Aceste sunt făgăduelĭ făcte cu rezerva mentală şi cu speranţa, că vor găsi destule circumstanţe atenuante cu care se explice celor naivĭ pentru ce nu s'aŭ ţinutle făgăduelĭ.

Dar nicĭ odată pînă acum n'au avut cinizmul, să mărturisească, a doua zi după ce suveranul a cetit mesajul înaintea parlamentuluĭ, că mesajul conţine fantasmagorĭ.

Inchipuiţi-vă ce s'ar întîmpla, dacă comisiunea de răspuns la mesagiu ar fi compusă din omenĭ serioşĭ. Ce ar trebui să respundă Majestăţeĭ Sale despre reforma legeĭ de recrutare, cuprinsă în mesagiu şi despre care consilierĭ tronuluĭ, le a spus nu în mod discret, ci în public că este o ficţiune, o simplă născocire a infameĭ opoziţiĭ!?

Dacă ceea ce spuĭ d-le Pherechyde este adevarat, atuncĭ cum ca ministru de interne aĭ tolerat ocalcare de constituţie, o întrunire publică de străinĭ, care să discute o ficţiune? Cum prin tăcerea dtale aĭ lasat tinerimea universitară, să-şĭ piarză atîta timp preţios ca să susţie cu atîta foc patriotic un proect de lege care este o invenţiune a ziarelor de opoziţie?

Elocvenţa ştirbitoare a faptelor arată goliciunea adevărurilor d-luĭ Pherechyde şi cred că l'a convins şi pe d-sa că dacă e un ce sigur a face pe spadasinul faţă de d. Fleva, e foarte primejdios a face pe avocatul faţă de un politic ca d. Carp.

A. A. Bădărĕŭ

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Distracţiĭ. — Care poate fi psihologia attor afipte de toate culorile carĭ acoper de cîte-va zile zidurile oraşuluĭ nostru, tăcut şi adormit în obicînuita acalmie cu care ne-am obicînuit de tîta timp?

Afiptele albe parodiază pe acele galbene, alele roşiĭ îşĭ rîd de cele galbene, vor maĭ urma altele verzĭ, albastre şi maĭ ştim de ce culoare!

Cetitoriĭ improvizaţĭ, trecătorĭ indiferenţĭ şi pasivĭ se opresc cîte-va clipe în faţa vre-unuĭ nou afipt, uniĭ îşĭ pun ochelariĭ, alţiĭ îşĭ înfunda pălăriile şi ridică privirile către senzaţionalele sau provocătoarele placarde, în timp ce gardianiĭ, pururea neocupaţĭ în oraşul linişteĭ, cască, cască lung orĭ îşĭ suflă în palme.

— Nicĭ o manifestaţie, nicĭ un „incident" în coscogeamite oraş, a doua capitală!...

De ce însă atîtea provocărĭ şi certe? De ce atîta cheltuială şi luptă în lumea universitară?

Nervĭ! ar zice Suderman.

Din potrivă ni se pare nouă. Este tocmaĭ lipsa de activitate enervantă, este petrecerea, distracţia care se manifestă în acele nenumărate placarde şi parodii, intemeiate pe nimic, pe jocurĭ de cuvinte orĭ pe micĭ deosebirĭ de „vederĭ".

Dar cetăţeniĭ se opresc, cetesc şi dau din cap:

— Aşa-ĭ.

— Aprobarea e aceiaşĭ pentru toate cîte se afişează.

Ah, cetăţeniĭ iau prea multe în serios, fără îndoială.

EXPORTUL FĂINEĬ

In ultimiĭ anĭ, întreaga noastră activitate politică a fost îndreptată maĭ mult spre resolvirea unor chestiunĭ economice de cea maĭ mare însămnătate. Cu toţiĭ ne aducem aminte, cum sub guvernul conservator atenţia publică a fost mult timp încordată, fiind chestiunea de a se şti, cum se va resolvi marele problem al exploatăreĭ minelor de la noĭ din ţară. Inainte, saŭ după chestiunea minelor, a fost acea a întocmireĭ legilor asupra păscuituluĭ, a construireĭ căilor ferate de interes local, toate acestea după ce în anul 1893 Camerile conservatoare înzestraseră ţara cu o lege şi un tarif vamal, carĭ aşezaŭ Romînia pe bazele unuĭ regim economic din cele maĭ înţălepte şi maĭ prevăzătoare.

*

Negreşit în ţara noastră, unde ambiţiunĭ de cuceririĭ de teritoriĭ externe nu pot exista, în care ambiţiunĭ de revendicărĭ de drepturĭ comerciale maritime saŭ coloniale nu pot să treacă prin mintea nimăruĭ, toată activitatea omuluĭ politic cată să fie îndreptată esclusiv spre chestiile economice, aceasta fiind, în starea politică în care ne aflăm, singura direcţie care va aduce ţăreĭ folos.

*

Şi guvernul conservator, conştient de datoriile sale către ţară şi de realele nevoĭ ale activităţeĭ publice, s'a fost pus pe lucru cu maturitate, dovadă seria de legĭ întocmite între aniĭ 1888 şi 1895.

*

In stare normală, ar fi trebuĭ ca partidul care a succedat pe conservatorĭ, să ducă maĭ departe opera de organizare economică deja începută, înzestrînd ţara cu legĭ noĭ, după care noĭ izvoare de avuţie publică să fie descoperite şi îndrumate pe calea progresuluĭ şi a desvoltăreĭ.

Trebue să constatăm cu durerea în suflet, că de la 1895 pînă acum am avut doĭ anĭ perduţĭ pe calea economieĭ, dar prea îmbelşugaţĭ în acea a umilinţeĭ naţionale.

*

Şi cînd te gîndeştĭ că acest guvern a avut norocul ca alţiĭ să-ĭ arăte drumul pe care trebuia să apuce şi totuşĭ nimic n'a făcut! Din multe, să cităm un exemplu. Exportul făineĭ.

*

Se ştie că grînele noastre aŭ găsit pe pieţele comerciale europene un protivnic foarte periculos: grînele americane, australiene şi indiene. Din cauza lor producţiunea noastră are foarte mult a suferi, ceia ce s'a şi întîmplat în ultimiĭ anĭ.

Pentru a se înlătura, însă, consecinţele desastroase resultate din această stare de lucrurĭ, s'a găsit un mijloc noŭ, anume acela al măcinatuluĭ. Dacă nu putem vinde grîul să vindem făina, saŭ grîul transformat în făină. Morariĭ romînĭ, care aŭ ştiut să creeze în cele maĭ bune condiţiĭ această industrie la noĭ în ţară, produc din grîul nostru o făină a căreia calitate este excelentă şi prin urmare ar putea cu cea mare şansă să o ducă peste hotare. Această ţintă nu să poate însă realiza din causă că guvernul nostru n'a făcut nimic pentru asigurarea reuşiteĭ acesteĭ întreprinderĭ eminamente naţionale.

*

In cursul anuluĭ trecut, morariĭ, s'au întrunit la Focşanĭ în congres economic, la care a participat şi delegatul special al guvernuluĭ, şi a prezentat guvernuluĭ un memoriu cerînd a li se acorda oare-care neînsemnate inlesnirĭ pentru ca reuşita ideeĭ de export să fie asigurată. Si ce a cerut? Construirea de docurĭ şi la Iaşĭ, pe lîngă acele din Galaţĭ, şi Brăila şi aceasta pentru motivul că avînd docurile la îndămînă, morariĭ din Iaşĭ, Botoşanĭ, Dorohoiŭ, n'ar fi obligaţĭ să plătească de 3 orĭ transportul grîuluĭ cu ducerea luĭ de la locul producţiuniĭ la docurile din Galaţĭ, cu aducerea luĭ de la Galaţĭ la moară şi apoĭ cu ducerea făineĭ earăşĭ la Galaţĭ, spre a fi expediată pe Dunărea pentru Anglia, Francia saŭ Turcia.

In al doilea loc a cerut reducerea taxeĭ de transport a grînelor şi făinurilor pe căile ferate, mijloc care ar pune pe morariĭ noştri în putinţă a concura morile ungare, care aŭ căştigat deplina stăpănire a pieţelor Turcieĭ, Angliei si Francieĭ, numaĭ la adăpostul tarifuluĭ de căĭ ferate şi maritime cu totul scăzut şi redus al Ungarieĭ.

*

Prin faptul că aceste înlesnirĭ s'ar acorda morilar, făina s'ar eftini şi din împrejurarea că morariĭ căpătînd un noŭ debuşeŭ, eĭ ar lucra maĭ mult de cît acuma avînd aceleaşĭ cheltuelĭ de personal, combustibil etc. instalaţiunea morilor fiind astfel făcută ca morile să poată produce de două şi de treĭ orĭ maĭ mult ca astăzĭ, numaĭ dacă ar avea cuĭ vinde.

Chestiunea aceasta cu toată importanţa eĭ destul de capitală pentru avuţia publică, n'a găsit însă nicĭ un sprijin în guvernul naţional-liberal şi a remas nerealizată cea maĭ minunată intreprindere de export care ar rădica valoarea grînelor şi a pămîntuluĭ nostru.

Nicĭ că se poate să existe un guvern maĭ culpabil, de cît acela care nesocoteşte cele maĭ vitale interese naţionale şi lasă să treacă an cu an fără a se crea o îndrumare nouă spre folosul public.

G. D. Şerban

Mişcarea din Transilvania

Faţă cu asupririle din ce în ce tot maĭ marĭ ale Ungurilor, exercitate în unicul scop al maghiarizăreĭ tuturor elementelor nemaghiare, Romîniĭ de peste munţĭ au lansat un manifest prin care convoacă alegătoriĭ dietalĭ de naţionalitate romînă să se întrunească într'o mare întrunire publică, ce se va ţine la 2—14 Decembrie în Sibiu.

Convocarea arată scopul întrunireĭ, care este de a discuta şi lua rezoluţiunĭ privitoare la noul proiect de lege aşa numit: *despre numele comunelor şi alte nume de localităţĭ* **şi este subscris de d-niĭ Ioan Raţio. Ioan Droc. Ioan de Preda şi Dr. Nicolaĭ Calefariu.**

Romînul plăteşte

Un proverb popular şi cunoscut de toată lumea zice că: armeanul plăteşte gloaba. Acest proverb rămas—cum ar spune un jurisconsult—*în desuetudine*, a fost înlocuit, în cele maĭ dese cazurĭ, prin un altul, care, în lumea politică, a capatat drept de cetăţenie. *Armeanul plăteşte gloaba* s'a transformat pur şi simplu în: *turcu plăteşte.*

Desele turburărĭ şi resboaie din orient aŭ dat tot-de-a-una de lucru diplomaţieĭ europene, care, de cîte orĭ a fost chemată să judece diferendele şi a stabili o pace maĭ durabilă, asuprea tot-de-a-una pe turcĭ şi dădea în orĭ-ce ocazie dreptate creştinilor, acordîndu-le despăgubirĭ în banĭ şi teritoriŭ chiar şi în cazurile cînd Turciĭ eraŭ învingătorĭ.

In cele maĭ fericite împrejurărĭ, fiiĭ luĭ Mahomet scăpaŭ din congresul european fără se piardă nicĭ o bucăţică de teritoriŭ, dar nicĭ nu capataŭ ceva. Eşeaŭ tocmaĭ pe tocmaĭ.

In timpurile actuale chiar, la cea maĭ mică neorînduială în Ţarigrad, consuliĭ streinĭ păşesc imediat la constatarea daunelor suferite de supuşiĭ lor, şi apoĭ prezint nota. Se scarpină turcul în cap, se suceşte, se 'nvârteşte, dar pînă în cele din urmă: *plăteşte!*

Sub liberaliĭ care ne guvernează suntem ameninţaţĭ ca proverbul: *turcu plăteşte* să se schimbe 'n *romînul plăteşte.* O ştire ce ne vine ierĭ din capitală anunţă că reprezentantul Rusieĭ în numele tuturor reprezentanţilor streinĭ a prezentat guvernuluĭ nota despăgubirilor de plătit supuşilor devastaţĭ.

Aşa că, toate neglijenţele şi incuriile uneĭ administraţiĭ păcătoase cum e acea a colectiviştilor, le plăteşte ţară cu banĭ pe şin, ceea ce e o pagubă materială, şi cu ruşinea de a fi îmbrăcat proverbul turculuĭ, ceea ce este o daună oare-cum morală. Patrioţiĭ liberalĭ pe lîngă că buzunăresc ast-fel ţara, dar o fac şi de rîsul lumeĭ.

Aşa guvern maĭ rar!

Juvenal,

Franţa şi Germania

Pentru cine ştie să observe starea şi mersul fenomenelor în statele civilizate ale Europeĭ, e în afară de orĭ ce îndoială că o continuă rivalitate şi luptă de întăietate are loc între cele două state marĭ şi îndușmănite: Franţa şi Germania.

Cultura noastră şi civilizaţia noastră în genere aparţinînd în mare parte apusuluĭ erropean, Franţeĭ, netăgăduit că o firească simpatie susţine şi nutreşte în noĭ convingerea că republica franceză stă în fruntea actualeĭ civilizaţiĭ şi a progresuluĭ modern. Faptul pare în afară de orĭ-ce tăgadă la o primă observaţie: nenumăratele aşăzăminte de cultură, avîntul neasămuit, toate manifestările intelectuale—ar da temeiu credinţeĭ că patria luĭ Pasteur şi Berthelot, ţara luĭ Taine şi Renan, e incomparabilă şi neîntrecută din punctul de vedere al dezvoltăreĭ culturale.

Nu se îndreaptă toată luarea aminte catre Apus şi nu este cu drept cuvînt Parisul—capitala lumeĭ întregĭ?

*

Din moment însă ce vom înţălege sub numele progres şi cultură trăinicia instituţiilor în genere, siguranţa şi seriozitatea manifestărilor intelectuale, maĭ lenta dar maĭ sigura dezvoltare a acestora, şi din aceste diferite dar esenţiale puncte de vedere am asămăna între dînsele statele amîndouă, fruntaşe şi rivale pe calea către întăietate, lucrul ar fi greu de hotărît şi după temperamente şi filozofiĭ deosebite, preferinţele pentru Franţa şi Germania ar varia şi cu siguranţă cumpăna n'ar înclina tot-deauna în partea celeĭ dintăiu.

Franţa, republică pururea în agitaţie şi în spasm, pururea pe panta între culme si prapastie, între exces şi mărire, pusă faţă în faţă cu Germania, ajunsă la unitate şi siguranţă, nu rezistă totdeauna comparaţieĭ. Ţară de temperamente iuţĭ, republica liberă nu pare încă definitiv asigurată de fundamentala constienţă a ideeĭ de patrie, care aduce după sine nu şovinism ci iubire, nu pornire ci energie. Franţa rămîne patria panamaleĭ, patria luĭ Nobel, patria luĭ Dreyfus, considerat ca simbol iar nu ca individ. Şi în timp ce astă-zĭ Germania azistă la marĭ serbărĭ de apoteoză, Franţa se frămîntă in chinul unor dureroase neajunsurĭ naţionale, asupra cărora nu e locul, nicĭ trebuinţa de a maĭ stărui.

*

Mai ierĭ *Virchov*, marele savant German, a fost obiectul celuĭ maĭ viu entuziasm la congresul din Moscova. Era ştiinţa însăşĭ sărbătorită în persoana bătrînuluĭ om cu profunde cunoştinţĭ şi înalte născocirĭ. Şi în Rusia, ţară aliată politicește cu republica apusană, savantul german şi-a văzut consfinţită viaţa şi activitatea ilustră prin cea maĭ sinceră admiraţie. Revistele ştiinţifice franceze au înregistrat cu destulă mâhnire evenimentul acesta, o dovadă, că în împrejurarea de care vorbim, Franţa a fost un moment întunecată.

*

Numele lui *Mommsen* este astă-zĭ în gurile tuturor. Ca şi Virchov numele acesta umple un veac întreg de cercetărĭ şi de muncă folositoare. «Puterea spirituală a unuĭ Mommsen se întinde de la Palatin la Tuillerii şi până la gimnaziile Transilvanieĭ şi Romănieĭ» scriea dăunăzi un foiletonist din Viena.

Şi într'adevăr Mommsen este una din cele maĭ strălucite pilde date de oameniĭ de muncă, unită cu înţelepciune pe tărîmul atît de greŭ al arheologieĭ, istorieĭ, filologieĭ. Cărţile cîte le a scris ar alcătui o bibliotecă, numărul monografiilor trece de *o mie;* maĭ bine de 20000 de paginĭ marĭ cuprinde opera luĭ scrisă, zice profesorul Zaugemeister din Heidelberg.

Activităţĭ de acestea prodigioase nu 'ĭ lipseşte Franţieĭ, negreşit, dar pe terenul acesta în deosebĭ ele par caracteristice pentru poporul german şi sunt poate semnul distinctiv al celeĭ maĭ trainice vitalităţĭ a raseĭ germane şi anglo-saxone. Mommsen a împlinit opt-zecĭ de anĭ.

*

Maĭ presus încă de aceste festivităţĭ, Germania asistă azĭ la apoteoza unuia din ceĭ maĭ străluciţĭ reprezentanţĭ aĭ gîndiriĭ şi simţiriĭ omeneştĭ—centenarul luĭ Heinrich Heine.

E adevarat că Franța și Parisul în special, care posedă și păzește cu sfințenie mormîntul luĭ Heine, dispută rivaleĭ sale pe neîntrecutul poiet. Dar el aparține negreșit patrieĭ și limbeĭ germane și rimele luĭ sunt făurite de neîntrecuta și mlădieta limbă poietică a țăriĭ luĭ Goete și Schiller. Vom asista poate, cu prilejul acesta, la un interesant proces între două marĭ și glorioase națiunĭ, disputîndu-șĭ posesiunea unuĭ nume celebru maĭ presus de toate celebritățile poietice.

Dar genialul zimbet al luĭ Heine, născut în țara Frederikeĭ și stîns în patria Mathildeĭ, va răspunde poate ambelor rivale postume cu faimosul și răutăciosul vers cu care a încheiat cearta dintre rabin și iezuit. Și poate ar avea dreptate: Franța l'a *plătit* ca să urască Germania, care l'a surgunit.

Rodion

Psihologie subiectivă

— —

Nu știŭ dacă vi s'a întîmplat să treceți vre-o dată prin faza pe care'mĭ propun a o descrie. Dacă o cunoașteți sunt sigur că veți spune dimpreună cu mine că e o boală teribilă. Vreau să vorbesc de *lene*. Zile întregĭ, ba, cîte odată, săptămînĭ, ea devine stăpîna ta. Și, de dimineață, te ține țintuit în pat, fără voință, fără putere de a te scula; și încă dacă aĭ dormi! Dar nu; conștiința te mustră; miile de ocupațiunĭ ce te așteaptă se ivesc în mintea ta. Ți se pare că nu pierzĭ toată vremea combinînd planurĭ, făcînd proiecte—dar nimic nu e clar; trecĭ de la unul la altul, fiecare e neisprăvit....

O dimineață întreagă e ast-fel pierdută. Și odată sculat, te uiți la biurou, pare că gramada cea mare de cărți te mustră că le lașĭ în părăsire, și atîtea scrisorĭ așteaptă respuns! Cu ce să încep oare? Eĭ, maĭ bine îmĭ iau pălăria, n'am curajul să pătrund în haosul ce s'a format de atîtea zile în urmă.

Și apoĭ toată ziua și toată seara, pretextele de primblărĭ, de vizite, nu lipsesc. Și ziua trece, și încă una, și una iar. Dar în tot acest timp liniștea deplină îmĭ lipsește — o voace incontinuu mă mustră și-mĭ arată urmările lenevireĭ mele—Mă simt agitat dar știŭ că nu pot să reacționez; mă cunosc și aștept nerăbdător ca să treacă criza de la sine ca și altă dată, și apoĭ într'o bună dimineață cînd mă trezesc, cu bucurie mă simt vindecat. Sar din pat și, pe rînd, fără cea maĭ mică greutate nicĭ frică, în cîte-va ceasurĭ ordinea e restabilită; lucrările ce mă așteptaŭ sunt puse la cale mult maĭ iute și maĭ bine de cît dacă m'aș fi silit a o face pe cînd eram între ghiarele boaleĭ mele, a leneĭ.

Și sunt sigur că numaĭ eŭ sunt victimă supusă acestor fel de crize. Chiar dacă zilele îți sunt ast-fel regulate în cît această toropeală să nu-ți permită să staĭ în casă saŭ să flanezĭ, totuși în cancelaria unde silit te ducĭ în fie-ce zi, de cîte orĭ ți s'a întîmplat să-ți cadă condeiul din mînă și rămîĭ cu ochiĭ perduți, cu gîndirea rătăcită și vagă, fără conștiință de timpul ce se strecoară.

Această stare e rezultatul uneĭ prea marĭ cheltuelĭ de energie antecedentă.

Nu ți-aĭ măsurat munca; nicĭ un ceas; nicĭ un minut de repaos nu ți-aĭ îngăduit îndelungul atîtor zile trecute;—era firesc ca odată rezorturile mașineĭ să slăbească.

Și maĭ este și altă pricină. Sunt naturĭ cărora nu le place o muncă cumpenită, o activitate cîntărită în mod legal pe fie-ce zi. Greutățile de învins, nevoia de a lupta le atrag; și cînd nu există nicĭ una, nicĭ alta, atuncĭ nu pot să lucreze. De îndată ce frica pentru neglijența trecută se redește aptă cu gîndul urmărilor rele, de îndată ce munca s'a adunat și se simte nevoia de a dezvolta oare-care forță pentru îndeplinirea eĭ, atuncĭ omul nostru se trezește, trăește iarășĭ, a eșit din faza fatală.

Daisy.

Socoteala

— —

Am spus ierĭ că reprezentanțiĭ puterilor străine au intervenit pe lîngă guvern ca să se despăgubească pe ceĭ devastați.

Legațiunele au pus în vederea supușilor lor, carĭ au suferit pagube cu ocazia turburărilor de duminică, să prezinte socoteala acelor pagube.

Se zice, că chiar mulțĭ dintre evreiĭ supușĭ romînĭ, vor prezenta note, cerînd a fi despăgubiți.

În Bucureștĭ prețul sticleĭ groase s'a suit cu 50 la sută, căcĭ pe cînd înaintea devastărilor se vindea cu 50 leĭ metrul patrat, acum, în urma baluluĭ de Duminică, tolerat și încurajat de administrația colectivistă, se vinde cu 75 leĭ metrul.

Față cu starea deplorabilă în care finanțele țăreĭ au ajuns sub obrăzduirea patrioților liberalĭ, bugetul țăriĭ va suferi de sigur o spărtură simțitoare, dacă—precum este de prevăzut—țara va fi pînă în cele din urmă nevoită să plătească *oalele sparte*.

AGONIE

VIII

Incep a te'nțelege
Acum, simtirea mea,
Cînd nu mă 'nlănțuĭ, lege,
Nu-mĭ eștĭ povoară grea.

Eu te chemam „iubire“
Dar făr'a ști ce am —
Mi-aĭ răsărit din fire
Ca floarea dintr'un ram.

Cu lacrimĭ—caldă ploaie—
In suflet te-aĭ nutrit.
Sămînță din păstaie
Acum te-aĭ lămurit.

Și 'ncep a te 'nțelege
Iubirea mea: eraĭ
Nu roza care-alege
Parfumul luneĭ Maĭ,

Ci dorul de plăcere
Și teama de urît, —
Mîndria care cere
Să 'nvingă — și atît.

Tristis

INFORMAȚII

— —

Curtea s. II a respins apelul procuroruluĭ și a confirmat sentința tribunaluluĭ Suceava, care achită pe mașinistul Franț Smetana, care în luna Iunie a. c. pe cînd conducea un tren de marfă, a calcat între Dolhasca și Litenĭ pe un copil care păscînd vacile, adormise pe linia drumuluĭ de fier.

S'a constatat că mașinistul a căutat să oprească mașina, cînd a văzut copilul, dar fiind distanța prea mică n'a putut reuși la aceasta.

Aceiașĭ curte a achitat pe primarul comuneĭ Herța, Vasile Erinov, condemnat de trib. Dorohoiŭ pentru omor prin imprudență, rezultînd din aceea că n'ar fi executat la timp dărîmarea uneĭ case care amenința ruina.

— —

D. S. Roșculeț a fost numit în postul de chimist expert al institutuluĭ chimic din Iași.

— —

Curtea secția II-a a tranșat ierĭ o interesantă chestiune de drept.

D. Emanuel Vlaihu, proprietarul moșieĭ Brătulești, de lîngă Pașcanĭ, avea maĭ multe datoriĭ pentru care i se urmărea moșia. Se înțelege cu fratele seu Leon să cumpere pe numele soțieĭ sale moșia pe care apoĭ să facă un împrumut la prima casă de economie din Iașĭ, cu care imprumut să plătească datoriile.

După ce se aranjază lucrurile, fratele Leon înțelege să rămîe definitiv proprietar. Emanuel îl cheamă în judecată și cere restituirea moșieĭ, pe care o cumparase numaĭ de formă. Leon Vlaihu tăgădușe înțelegerea cu fratele seu.

Emanuel îĭ deferă jurămînt, și între punctele jurămîntuluĭ era și acesta: dacă în urma înțelegereĭ avute, n'au scris d-luĭ avocat Anastasiu în chestia împrumutuluĭ de la Casa de Economie. Leon Vlaihu primește jurămîntul și jură că n'a scris la casa de economie.

După tranșarea procesuluĭ civil, Emanuel Vlaihu dă în judecată pe fratele său Leon pentru sperjur. Dovada sperjuruluĭ, o face prezentînd scrisorile ce fusese adresate d-luĭ Anastasiu.

Tribunalul de Suceava, a condamnat pe Vlaihu la 7 lunĭ închisoare.

Curtea 1-a achitat pe motiv, că afirmațiunea neexactă, făcută sub jurămînt, era relativă la o chestie care nu era decizivă. Soarta procesuluĭ ar fi fost aceeașĭ chiar dacă inculpatul ar fi recunoscut existența scrisorilor.

— —

Guvernul pare a fi desolat de faptul că aurelianiștiĭ i-aŭ declarat războiŭ pe moarte.

Altmintrelĭ nu ne putem esplica de ce consiliul de miniștrĭ a refuzat să permită transmiterea telegrameĭ în care corespondentul Opinieĭ *vorbea de faptul acesta.*

*

Ie vorba de o apropiere între drapelișteĭ *și flevișteĭ pentru a duce campanie comună contra guvernuluĭ.*

— —

D. N. Culianu, rectorul universitățeĭ, a plecat în capitală pentru a prezinta ministruluĭ un regulament privitor la ordinea și disciplina studenților.

— —

Guvernul cere scuze pe toată linia: ziarele străine publică telegrame oficiale prin care se arată că proiectul Berendeĭ e o ficțiune.

— —

Situațiunea tezauruluĭ public pînă la 30 Septembrie 1897 a apărut.

Dintr'insa se vede, că în primele șase lunĭ ale exercițiuluĭ 1897—98, s'aŭ încasat 93,145,992 leĭ.

Comparativ cu încasările din epoca corespondentă a anuluĭ trecut, aceste încasărĭ sunt cu 11,400.652 leĭ inferioare.

Așa dar, în cele 6 lunĭ maĭ bune ale anuluĭ se vede deja un deficit de 11,400,000 leĭ!

— —

M. S. Regele a primit în audiență doĭ fruntașĭ aĭ comunității izraelite din capitală, cărora li-a exprimat regretul pentru scenele de duminică.

M. S. Regele a asigurat că toțĭ aceĭ carĭ aŭ suferit pierderĭ vor fi despăgubiți:

— —

Guvernul va cere zilele acestea Corpurilor Legiuitoare un credit spre a se veni în ajutorul micilor negustorĭ evreĭ, carĭ au avut pagube cu ocaziunea scandalurilor de Duminecă — anunță o foaie oficioasă.

— —

Știți ce anunță *Liberalul?* «Se lucrează la un proiect de lege pentru *sporirea* numărului *soldaților* din *jandarmeria rurală*».

Vă aduceți aminte cînd jandarmul rural era «asasinul libertățeĭ țăranuluĭ romîn».

— —

CRIMA DE LA DERSCA

tă cum istorisește actul de acuzare fele în chestia tripleĭ crime imputate abluĭ Morisseau.

sara de 28 Septemvrie abatele Moriau se duce din Dorohoiŭ la Dersca ci birjă cu 2 caĭ, pentru a-șĭ lua lucile și a se muta la Iașĭ, unde 'șĭ lu și casă cu chirie. Cînd a ajuns în Dca, dinaintea localuluĭ Primărieĭ, găse aci 3 care încarcate cu lucrurile sa Incarcarea și transportul lucrurilor seceau din ordinul proprietarului Hectole Burbure, care după ce avuse pe pitul Morisseau ca învățător la copiĭ, careotul familieĭ și ca administratorul meĭ, acum îl socotise, îĭ plătise tot ce i cuvinea și îĭ dăduse un termen ca să mute. Părintele Morisseau întîrziase la și peste acel termen și de aceea prietarul îĭ încarcase lucrurile și i le trsese la primărie.

primărie se aflaŭ în acel moment prarul și ajutorul de primar. Morisseau vădu-șĭ lucrurile pe drum, se înfurie și duce la curte să-șĭ iee un rest de lucrĭ. Aci găsește pe ajutorul de sub pnct d. Holban, care venise anume chat de proprietar pentru a împedeca pelorisseau la sosire să nu facă scandaMorisseau se sue imediat la rîndul deis, chiamă slugile și vine pentru a pacheta din lucrurĭ.

uncĭ intră în casă și Leon de Burbu un fost elev al preutuluĭ, care în ce cearta cu părintele de la o umbri.

orisseau după maĭ multe cuvinte schbate, aruncă umbrela la picioarele luBurbure. Intervine și Henri de Burbu, care se certa cu Moriseau de la o Intervin în fine și servitoriĭ Gh. Iv și V. Parascan care cer de la Morisau șaua, unul ca bacșiș pentru două pae ce-ĭ dăduse, celalalt pentru 12 leĭ cear fi datorat.

upă maĭ mult scandal întîmplat în cas Morisseau esă afară cu revolverul în mînă și la scărĭ jos văzînd pe Parascardescarcă revolverul întrînsul. Parasn remîne mort pe loc.

Morisseau să suie în trăsură și caută să gă. Oameniĭ proprietaruluĭ închid porile. Morisseau se dă jos și cu forța îșĭ ce loc, deschide porțile. Cu ocazia lupĭ descarcă 2 focurĭ de revolver a. sup pădurarului Petru Bulbuc fără a-l nimerĭ.

Sit în trăsură, țăraniĭ se iau după trăsă și C. Chițan se aruncă în trăsur apucă pe Morisseau de brațș i reușee a-l da jos. Morisseau descarcă și întrsul un foc, dar fără a-l lovi. In fine ajuge la primărie unde scapă cu fuga în dă. Aci tăbăresc țaraniĭ pe Morissea și-l maltratează, cu furie în cît abeea putut să-l scoată primarele din mîr lor.

— —

C simplu titlu de document reproducen următoarele din *Noue Presă liberă:*

În Sibiu vine știrea că Romîniĭ aŭ ținut acolo o întrunire secretă, în scop de exploata, în folosul lor, actuala situaune politică. Romîniĭ spun că aŭ primit instrucțiunĭ din Bucureștĭ, unde, atît în cercurile conservatoare, cît și în ace liberale, se crede momentul oportun de profita de situație în folosul Romînilr.

lanul luptei e acela de a provoca întunirĭ publice pentru a protesta contraproiectuluĭ referitor la numele orașelr. Și extrema stîngă va ținea întrunii în așelașĭ scop și, întru cît guvernu le va tolera, el nu va putea opri pe ace ale Romînilor.

el d'întăiŭ meeting se va ținea în Sibiu. Un sătean romîn, Tartan (poate Cățan), s'a oferit a aduce la meeting țăunĭ din împrejurimĭ.

nstitutoriĭ și preuțiĭ comunelor aŭ fost și invitați.

Intrunirea nu va fi anunțată de cît în ajun, pentru a provoca o încăerare cu puterea armată.

Asemenea întrunirĭ, inchee depeșa ziaruluĭ vienez, se vor ținea și în alte orașe din Transilvania.

— —

Colegiul II electoral pentru deputați din județul Brăila este convocat a se intruni în ziua de 19 Decembre 1897, spre a împlini, printr'o nouă alegere, vacanța declarată în Adunarea deputaților, în locul d-luĭ Const. N. Vasilescu, care a acceptat funcțiune salariată de Stat.

— —

Marele stat major al armateĭ lucrează actualmente la o nouă împărțire teritorială.

Se știe că în țară există numaĭ 34 regimente de infanterie, și cum în unele județe se află cîte maĭ multe regimente ca în Ilfov și Dolj, alte 3 județe, Fălciu, Brăila și Botoșanĭ, sunt lipsite de infant.

In acest scop se vor înființa încă treĭ regimente de infanterie, regimentele 35, 36 și 37, carĭ vor fi trimise în cele treĭ județe enumerate maĭ sus ca lipsite de infanterie.

— —

Tribuna publică în fruntea număruluĭ de azĭ următoarele:

„Să maghiarizăm“

Acesta e cuvîntul de ordine, dat în dieta din Pesta. «Să maghiarizăm!»—a zis un deputat maghiar Ratkay, atuncĭ cînd referentul se apăra de imputarea, că proiectul despre numele comunelor țintea la maghiarizare.

«Să maghiarizăm! Și la aceasta avem drept! Așteptăm de la guvern să maghiarizeze“—a strigat deputatul maghiar. Și el a exprimat veritabila intențiune a proiectuluĭ de lege. El a vorbit după opiniunea publică maghiară **de acasă**, pe cînd referentul a vorbit pentru străinătate.

„Să maghiarizăm“! — iată scopul la care tinde legislativa Ungarieĭ.

„Să protestăm contra maghiarizăriĭ!“ — iată deviza noastă pentru proximele zile.

In toate părțile locuite de Romînĭ, se resune aces PROTEST, în adunărĭ anume convocate.

Să protestăm!—și să ne apărăm în contra maghiarizăreĭ!

— —

Comitetul național studențesc din Iașĭ aduce viile sale mulțămirĭ d-lor Săveanu, Caianu, Raicu și Lupu pentru concursul și ospitalitatea largă ce au dat delegaților pentru întrunirea din Focșanĭ. Tot odată mulțămește și cetățenilor focșănenĭ care s'au grăbit să răspundă într'un mod atît de demn și impunător la apelul comitetuluĭ.

— —

D. N. Albu, ajutor de judecător la Piatra-Neamț a fost numit supleant al tribunaluluĭ din Piatra-N. în locul d-luĭ Gheuca, trecut în aceiașĭ calitate la tribunalul de Fălticenĭ.

— —

Seara și noaptea de ierĭ aŭ trecut în bună liniște. Cîte-va manifeste publicate din ajun și faptul că comitetul teatral a pus pe afipt *Lipitorile Satelor* — piesă despre carĭ aceĭ carĭ n'aŭ citit'o cred că ie contra evreilor—produseseră panică în populațiunea evree din localitate.

Pe la orele 6 spiritele eraŭ de a binele excitate în Tîrgul-Cuculuĭ, cartierul evreesc.

Cea maĭ perfectă liniște a domnit, însă, de fapt. Teatrul era aproape gol. Prefectul poliție a venit la actul III și a asistat pînă la sfîrșitul spectacoluluĭ.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA“

30)

PARIS

de

EMILLE ZOLLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

Revoltat, marchisul avu un gest de desgust suveran. Pentru ce se maĭ discută cînd totul se darăma? Ce să răspundă unuĭ Bozonnet, ultimuluĭ ramas în viață din această familie ilustră, cînd dînsul ajunsese să scuze moravurile infame ale republiceĭ, după ce renegase pe regele săŭ și servise imperiuluĭ, lipindu-se cu o pasiune credincioasă noroculuĭ, memorieĭ luĭ Cesar. Dar contesa se indignă.

— Oh! frate, ce spuĭ? Nicĭ odată nu voĭ autoriza un asemenea scandal. Puțin maĭ înainte am făcut un jurămînt pentru aceasta.

— Dragă soră, nu jura! strigă generalul. Eŭ, aș vrea pe Gérard al vostru fericit, iată totul. Și trebue să mărturisim că nu-ĭ făcut pentru lucrurĭ marĭ. Că nu s'a făcut soldat, îl pricep, pentru că acesta e astăzĭ o meserie perdută. Dar că n'a întrat în diplomație, că n'a primit o acuzație oare-care o pricep și maĭ puțin. Fără îndoială, e frumos de a batjocuri timpul actual, de a declara că un om din lumea noastră n'ar putea să facă un serviciu curat. Numaĭ cît, în fond, nu sînt de cît numaĭ leneșiĭ cari spun așa. Și Gérard n'are de cît o scuză, puțina lĭ aptitudine, lipsa de voință și de forță.

Lăcrămile se suise în ochiĭ mameĭ. Tremura, știa ea bine minciuna înfățișăreĭ externe: o lovitură rece daramase pe fiul eĭ atît de mare și solid după cum părea. Nu era acolo simbolul acesteĭ noblețe, cu aparența încă atît de măreață și mîndră și care în fond nu era de cît cenușă?

— Insfîrșit, continuă generalul, are 36 de anĭ, și stă tot în sarcina d-tale, ar trebui să facă ceva.

Dînsa îl făcu să tacă și se întoarse către marchis:

— Prietene, nu-ĭ așa? Să ne încredem luĭ Dumnezeŭ. E imposibil că el să nu-mĭ vie în ajutor, căcĭ nu i-am greșit cu nimica nicĭ-odată.

— Nicĭ-odată, respunse marchisul, punînd în acest cuvînt simplu toată neliniștea, toată tandreța, tot cultul săŭ pentru această femee pe care o dorea de atîția anĭ, fără ca să fi păcătuit nicĭ unul nicĭ altul.

Intra un nou credincios și conversația se schimbă. D. de Larombière, vice-președintele Curțeĭ, era un bătrîn nalt de 65 de anĭ, slab, pleșuv, cu fața rasă, ne avînd de cît niște favoriță micĭ albe; ochiĭ cenușiĭ, gura strînsă, foarte îndepărtată de nas, bărbia patrată dădea feteĭ lungăreț o mare austeritate. Toată desperarea luĭ era că din cauză că era cepeleag, nu putuse, în magistratura pe care o urma contra voințeĭ luĭ să-șĭ arăte meritul, căcĭ credea că e un orator mare. Acest chin secret îl făcea morocănos. In el se încarna bătrîna Franța regalistă și morocănoasă, servind Republica fără deplăcere, vechea magistratură severă și închisă la orĭ-ce evoluțiune, la orĭ-ce schimbare nouă a lucrurilor și a ființilor. Și din cauza miceĭ noblețe a roheĭ, legitimist raliat orleanismuluĭ, dînsul se credea omul înțălepciuneĭ și a logiceĭ, în salonul acesta, unde era foarte mîndru că întîlnește pe marchis.

Se vorbi despre ultimele întîmplărĭ. Converzațiunele politice, de altmintrelea se epuisaŭ repede, se resumaŭ în condamnarea amară a oamenilor și faptelor, toțĭ treĭ erau de acord asupra grozăviilor regimuluĭ republican. Dînșiĭ nu eraŭ acolo de cît niște ruine, rămășițele unor partide vechĭ, reduse la neputința absolută. Marchisul se confunda în intransigența luĭ totală, credincios trecutuluĭ, unul din ceĭ din urmă din acea nobleță bogată încă, măreață și încăpățînată, care se sfîrșia. Magistratul, se baza pe o minune, arătînd necesitatea acesteĭ minunĭ, dacă Franța n'ar vroi să cadă în nenorocirile cele maĭ grele, să dispară în curînd și cu totul. Cît despre general, el nu regreta din cele două impresiĭ de cît resboaiele marĭ, lasa de o parte slaba speranță a uneĭ restaurărĭ bonapartiste, pentru a declara, că ne maĭ ținînd armatele imperiale, că decretînd serviciul obligator, națiunea armată, Republica, omorîse resboiul, și omorîse patria.

Cînd servitorul veni să întrebe pe contesa dacă bine-voește să primească pe abatele Froment, dînsa păru surprinsă.

— Ce vrea? Introdu-l.

Era foarte credincioasă și-l cunoscuse din operele de caritate, atinsă de zelul luĭ, întărită prin renumele de tînăr sfînt după cum îl numaŭ poporeniĭ din Neuilly.

(Va urma)

Cota oficială

Brăila 27 Noembrie 1897.

Cereale vîndute hect. 65200 și 53 vagoane. Grîŭ maxim libre 73 prețul leĭ 12 magasie. Grîŭ minim libre 66 prețul teĭ 9.20 magasie. Porum maxim libre 80 prețul leĭ 6.10 magasie. Porumb minim libre 77 prețul leĭ 5.52 magasie. Secară libre 66 prețul leĭ 652½ magasie. Porumb roș libre 8 prețul leĭ 60 vagon. Cinquantin prețul 830 vagon.

Cereale sosite pe apă hect. 32000 pe uscat 1700 hect.

Galați 27 Noembrie 1897.

Pornmb vechiŭ și noŭ 1000 hect. 78 kgr. 5 leĭ 50 banĭ magasie obor,

Constanța 27 Noembrie 1897.

Orz hect. 1650 leĭ 4 banĭ 20. In hect. 85 leĭ 12 banĭ 20. Secară hect. 70 leĭ 5 banĭ 30. Meiŭ hect. 115 leĭ 4 banĭ 60. Ovăz hect. 30 leĭ 3 banĭ 20. Rapița hect. 100 leĭ 8 banĭ 20. Grîu arnăut hect. 285 leĭ 11 banĭ 40. Grîu vechĭ hect. 75 leĭ 12 banĭ 40. Porumb hect. 145 leĭ 5 toate în oraș la magasie.

Afacerea Dreyfus-Esterhazy

Interpelarea din Senat

Interpelarea d-luĭ Scheurer Kestner anunțată de ziarul *Temps*, în urma intervievuluĭ cu Scheurer-Kestner, a fost erĭ obiectul preocupăreĭ generale la Paris. Foarte multă lume venise la Senat ca să asculte pe interpelator. Măsurile de apărare n'aŭ lipsit, cu atît maĭ mult cu cît s'aŭ produs maĭ multe manifestațiĭ de studențĭ cu strigătele de «*Jos Scheurer-Kestner*», «*Jos Figaro*».

* * *

In interpelarea sa, Scheurer-Kestner, nu produce nicĭ un act nou, nu produce nicĭ o probă materială.

Exprimă însă credința sa că Dreyfus e nevinovat și că s'a comis o eroare judiciară. El declară că borderoul—actul capital de condemnare—a fost scris de un altul.

*

Respunsurile ministruluĭ de rezboiu Billot și Méline, sunt categorice. Avem a face cu «*Res judicata*». Dacă însă Scheurer-Kestner va depune actele la cercetarea judeluĭ instructor, e garantată loialitatea, imparțialitatea judecătorilor.

*

Ședința a fost foarte interesantă și tribunele sunt ocupate de multă lume în cea maĭ mare parte compusă din dame de înaltă societate, ofițerĭ, corpul diplomatic. Scheurer-Kestner citește discursul. Impresiunea generală e că discuția urmată a făcut onoare parlamentuluĭ. Declarațiunile categorice și france ale ministrilor, declarațiunile categorice ale luĭ Scheurer-Kestner au fost mult apreciate.

Chestiunea a ajuns la o situație clară. Actele materiale—dacă există—urmează a fi supuse cercetărilor justițieĭ și desigur că pentru onoare bunuluĭ renume al justițieĭ franceze, dreptatea se va face. Căcĭ e imposibil de închipuit că ar putea exista vr'un interes așa de puternic pentru a face, ca atuncia cînd ar fi dovedită nevinovăția luĭ Dreyfus, totușĭ el să rămîie condemnat. Și iarășĭ e neînchipuit ca atuncia cînd se va dovedi într'adevăr că exilatul din Insula draculuĭ e vinovat, să nu facă fie-care *mea culpa* și să recunoască și de astădată că justiția franceză n'a fost de loc compromisă.

Cutia cu scrisorĭ

Domnule Redactor,

Citind niște afișe lipite pe zidurile orașuluĭ nostru, aflu că o sumă de studențĭ, într'o întrunire ținută la Universitate, blamînd comitetul național studențesc ales acum o lună, a ales un noŭ comitet în care figurez și ieŭ.

Cercetînd cine a provocat întrunirea de care ie vorba și dacă hotărîrile ieĭ obligă întreaga studențime, am aflat că a fost provocată de comitetul uneĭ societățĭ studențeștĭ din localitate. Membriĭ acesteĭ societățĭ însă, după cum se știe în cercurile studențeștĭ, se declară în mare majoritate partizanĭ și admiratorĭ aĭ Statutuluĭ votat la Tîrgu-Jiŭ. Art. 26 al acestuĭ Statut glăsuește astfel: „Numaĭ comitetul Asociațieĭ (adecă a Asociațieĭ generale) poate convoca pe studențĭ în ședințe. a) Prin excepție, în chestiunĭ naționale poate să-ĭ convoace și comitetul național studențesc. b) *Hotărîrele luate în ședințe convocate de altcineva de cît de comitet, nu obligă întreg corpul studențesc.*" Așa fiind, hotărîrile întruniriĭ convocate de comitetul „Solidarității" nu obligă întreg *corpul studențesc*, sunt nelegale, n'aŭ nicĭ o valoare de ordine generală.

Cred dar că ceĭ ce m'aŭ ales aŭ voit să-mĭ joace o farsă, alegîndu-mă într'un comitet născut-mort. Chiar în gîndul bunilor săĭ părințĭ, comitetul ales săptămîna trecută iera născut-mort, de vreme ce aŭ ținut, ca cele două principale și singure acte ale sale: nașterea și moartea, să se petreacă în sunetul cîntecelor unuĭ taraf de lăutarĭ *romînĭ*, adușĭ anume, se pare, în localul universității.

Intru-cît mă privește, ie maĭ bine de o lună de cînd am plăcerea și cinstea de a lucra cŭ iubițiĭ meĭ colegĭ din comitetul național și alăturĭ cu ieĭ voiŭ fi pînă la expirarea mandatuluĭ nostru, care va avea loc în curînd.

Primițĭ etc.

I. Leatris

Stimabile d-le Redactor,

Cu mare surprindere m'am văzut urînd între studențiĭ care aŭ semnat protest care, după părerea mea, person numaĭ onoare nu face uneĭ studențimĭ care pretinde cultă și apărătorĭ aĭ chestiuĭ naționale. Vă rog să desminți aceast pentru a arata la lumină adevărul.

Vă rog să dațĭ ospitalitate acor rîndurĭ în coloanele ziaruluĭ d-tră.

Georges Sidon

ULTIME INFORMȚII

Erĭ, după amează s'aŭ întîlnit un noŭ, la școala de la Treĭ-Erarhĭ, institoriĭ și institutoarele, pentru a termina botezul școalelor primare.

D. revizor interzicînd de a sulbura mormintele oamenilor care n'aŭ împlinit cel puțin 7 anĭ de la îngropar lor, și avînd nevoe de a se întrebuința umele Pompiliŭ, Creangă, Darzeu et Noroc că uuiĭ din membriĭ acestor faiĭ aŭ și cîte un pseudonim. Pentru Carm Sylva a fost un adevarat duel între na Rozin și d-na Conta. D-na Rozin, minica precedentă, obținuse acest numpentru școala din Beilic, unde d-sa es directoară. In ședința de erĭ d-na Co, printr'un discurs bine documentat, dovedit că d-sa, cea dintăiŭ, s'a gîndi acest nume. Că a și intervenit cu un an urmă la minister ca să i dee cuvenit autorizare, dar i s'a răspuns că școa e prea puțin frequentată pentru a i seda un nume atît de mare. Acum își e d-sa Conta cînd voiŭ avea local nou, numărul elevelor va spori și decĭ obiecțnea de altă dată dispare.

D. revizor a învoit și d-neĭ Conta, să uzeze de numele Carmen Sylv D-na Rozin însă învoacă anterioritat autorizăreĭ, în cît nu se știe unde or ajunge lucrurile.

O directoară văzînd această artă de la numele familieĭ regale, a dearat că se rezerva să'șĭ boteze școala cu numele viitoruluĭ copil al princepuĭ moștenitor.

✕

Ziarul Indépendance roumain *conține o revistă a directoruluĭ seŭ, G. E. Lahovary, cu pasagiĭ violente la adresa domnuluĭ N. Filipescu.*

Corespondentul nostru din București ne telegrafiază astă-zĭ că d. Filipescu a provocat la duel pe directorul Independenței.

Martoriĭ domnuluĭ Filipescu sînt domniĭ M. Săulescu și Victor Ioneu.

✕

România vasală

Ni se comunică un fapt de o gravitate excepțională: un inginer din localitate, d. F... avea să se căsătorească u domnișoara Kl... din Lipsca.

Unchiul tinereĭ, d. G..., mare industriaș în Iașĭ, merse la consulatul german din localitate și se adreă unuĭ funcționar superior, d-luĭ Bojinc, pentru autentificarea actelor stăreĭ ivile.

Pentru taxă i s'a cerut 6 talerĭ—sumă care păru cam rădicată petițioarului. **Drept esplicație funcționarul arată tariful după care** sttele de sub suzeranitatea Turcieĭ plătesc 6 talerĭ pentru autentificare, iar *statele independente*—**3 taleri. Funcționarul consulatuluĭ german a adăogat că până în present, nicĭ o notă oficială din Berlin** n'a vorbit despre independența Principatelor-Unite.

✕

D. Gane, așteptat să sosească astă-zĭ, a telegrafiat că situația din Bucureștĭ reclamă prezența d-sale în capitală și că probabil Sămbătă, saŭ cel mut, Duminică, dimineață, d-sa va sosi în Iașĭ pentru a prezida ședințele consiliuluĭ comunal, convocat în sesiunea extraordinară.

✕

După terminarea Te-Deumuluĭ ce azĭ, armata a defilat înaintea statueĭ *Ștefan cel Mare.*

✕

D-niĭ Iliescu și Brucăr aŭ depus cu deosebit succes examenul doctoratuluĭ al cincilea.

✕

Despre gheșeftul administrațieĭ comunale cu depozitarul de petroleŭ, Natansohn, am vorbit la vreme.

Astă-zĭ ni se comunică date nuoĭ în această privință, asupra cărora von reveni.

✕

Focul a distrus astă-zĭ dimineață, către orele 5, casa cu 3 odăĭ a cărciumaruluĭ Meer sin Herș Strul.

Casele erau asigurate la «Unirea» pentru suma de 4925 leĭ.

✕

Direcțiunea creditului agricol din localitate s'a tînguit azĭ, printr'o lungă adresă, contra primaruluĭ comuneĭ Tău, teștĭ, care, nu numaĭ că nu urmărește-dar protejă pe creditoriĭ crediluluĭ.

Prefectul a orînduit o anchetă.

✕

D. Tacu, este foarte furios de notița apărută în «Opinia» de ierĭ prin care se explică motivul convocăreĭ sesiuneĭ extra-ordinare a consiliuluĭ comunal.

D-sa a recomandat șefilor de serviciĭ cea maĭ mare discrețiune, maĭ cu seamă în ceea ce privește starea financiară a comuneĭ.

Am înțeles.

✕

La azilul de infirmĭ a murit azĭ subit numitul Gr. Ionescu.

✕

Colectiviștiĭ nu se împacă cu școala—e un lucru vechiŭ acesta. Cea de pe urmă dovadă despre dușmănia lor contra școaleĭ—e prea groasă.

A doua secțiune a pompieriei se află instalată într'un local fără de hal. Primăria, care are îndatorirea de a îngriji de aceste localurĭ, a intervenit pe lîngă ministerul domeniilor ca să-ĭ cedeze saŭ să-ĭ închirieze atelierele din localul foasteĭ școlĭ technice din strada Alexandri.

Orĭ, în localul acesta, se află și școala de comerț—așa că vom ajunge să vedem cazarma în megieșie cu școala.

✕

Ni se spune, și dăm știrea sub toată rezerva, că d. Lindley, în studiile ce face pentru alimentarea orașuluĭ Iașĭ cu apă, face în acelașĭ timp și studiĭ cercetătoare despre constituția scoarțeĭ pămîntuluĭ și maĭ cu samă înspre regiunea Carpaților, pentru a vedea dacă nu sunt ceva mine.

N'am avea nimic de zis, dacă cercetarea într'o direcție n'ar încurca cercetarea din cealaltă direcție. Și teamă ne e, că, în loc de apă d. Gane să nu se trezească cu o descoperire de fîntînă de . . . gaz.

✕

Prefectura de Botoșanĭ vestește că în urma unuĭ ordin al ministerululuĭ finanțelor, s'a dispus ca sucursala vămeĭ din Ștefănештĭ să permită exportul animalelor prin acel punct, cînd ele vor fi însoțite de certificate de origină și de sănătate.

✕

Ecourĭ judeciare.

In lumea judiciară se așteaptă azĭ pronunțarea a două sentințĭ în procese carĭ aŭ făcut mult zgomot: La curte, în pricina referitoare la Țenov și ceilalțĭ—la tribunal acea privitoare la Vuros-Neculcea.

*

La s. I a curțeĭ se cercetează azĭ procesul referitor la Bercovicĭ și la telelița Feiga, condemnațĭ la un an și la 6 lunĭ închisoare, pentru corupere de minorĭ.

*

Un ziar ne *acuză* că am fost răŭ informațĭ cînd am zis ierĭ că abatele Morisseaŭ a fost trimis în judecata curțeĭ cu jurĭ din Dorohoĭ.

Acuzarea ziaruluĭ e fundată: la cafene nu se știa ierĭ despre acest fapt—dosariul, însă a și fost retrimis la Dorohoĭ.

✕

In ședința de mîine, a membrilor camereĭ de comerț, se vor discuta următoarele chestiunĭ:

a) Inființare de docurĭ și antrepozite la Iașĭ.

b) Exportul făineĭ,

c) Cererea d-luĭ Szeakmary de a I se elibera un certificat de bună conduită, pentru a capata brevetul de furnisor al curțeĭ regale.

d) Alte chestiunĭ care se vor maĭ ivi în timpul ședinței.

✕

Cel maĭ tîrziu la 1 Ianuarie, d. Inginer Bejan va preda administrațieĭ comunale planul orașuluĭ Iașĭ, unica lucrare în acest gen pînă acuma în țara romînească.

✕

Aflăm că Marțĭ 2 Decembrie 1897 va avea loc o reprezentație dată în beneficiul d-neĭ *Iosefina Gălușcă*, cu concursul micuțeĭ A. Cîrjă, a d-reĭ *Ortansa Mihailescu* și a d-lor Gh. Al. Cîrjă V. Scorpan și Posluș nic.

Suntem sigur că foarte multă lume va asista la acest concert avînd în vedere numele concertiștilor.

✕

Reproducem ca simplu document, apreciarea violentă pe care ziarul *Neue freie Presse* o face asupra scenelor de vandalism din capitală:

Excese nedemne și urîte au avut loc duminică în București: ele vor remâne o rușine eternă pentru poporul (!) romîn; ministerul liberal al domnuluĭ Sturza n'are curajul de a stîrpi bărbăria care consistă în aceea de a considera ca strein evreul născut în România.

...Pentru România care se mîndrește de a fi un element al civilizațieĭ, ziua de duminică marchează o dată rușinoasă.

✕

Ministrul de războiŭ a luat dispoziția ca nicĭ un ofițer în activitate să nu maĭ asiste la desbaterile corpurilor legiuitoare.

Această măsură a fost luată de ministrul de războiŭ în urma unuĭ raport al comandantuluĭ pieței și al comandanților de regimente, raport în care se spune, că între ofițeriĭ din capitală s'aŭ iscat maĭ multe certurĭ violente din cauza discuțiunilor politice.

✕

Ceĭ arestațĭ cu ocazia turburărilor de Duminecă au fost trimișĭ înaintea instrucțiuneĭ. Eĭ aŭ fost despărțițĭ în două seriĭ: o parte, ceĭ prinșĭ în flagrant delict de de devastare și carĭ se instruesc de către d. judecător de instrucție Hamangiu de la cabinetul III și o altă serie ceĭ prinșĭ cu furturĭ, carĭ se instruesc de către d. judecător de instrucție Alexandrescu de la cabinetul V.

Pînă acum aŭ fost depușĭ la Văcărештĭ 15 din ceĭ arestațĭ.

✕

Parchetul general al Curțeĭ, a înaintat, prin parchetul de Dorohoĭ, Curțeĭ cu jurĭ din acel județ dosarul afacereĭ Morisseau. Se dă ca probabil că cauza va fi sorocită pentru zilele de 3 și 4 Decembrie.

✕

Toate lucrările percepțieĭ Iașĭ au fost suspendate pentru 3—4 zile, iară registrele aceleĭ percepțiĭ aŭ fost puse la dispoziția d-luĭ Scarlat Pastia, pentru a pregăti îndreptările de făcut în listele electorale.

✕

Curtea s. II a admis apelul luĭ Jean Polingher și constatînd că de și registrul inventar nu era vizat, dar fiind că a ținut regulat toate registrele prevăzute de lege, faptul săŭ nu cuprinde elementele delictuluĭ de bancrută simplă și de aceea l'a achitat.

***

Procesul privitor peIțic Bercu și Feiga pentru corupere de minorĭ, s'a amînat, pentru a se aduce niște acte din care s'ar dovedi, că Bercu era închis la Vacărештĭ, la data cînd i se impută că ar fi comis faptele pentru care e condemnat de trib. Iașĭ s. II.

✕

De cîte-va zile posluș nicele sptaluluĭ sf-tuluĭ Spiridon umplu sălile tribunaluluĭ. Judecătorul de instrucție care instruește afacerea privitoare la administrațiunea aceleĭ case, a mîntuit cu cercetarea dosarelor și a început a cerceta posluș nicele din care unele sunt adevarate dosare viĭ.

Se pare că de la aceste din urmă dosare judecătorul a aflat multe lucrurĭ interesante, dar nu relative la afacerea ce o instruește.

In orĭ ce caz lumea tribunalelor, a găsit că maĭ ales pentru *unele prime*, administrația merită numaĭ laude, pentru nimerita alegere,

✕

Pe ziua de 1 April s'a creat la parchetul nostru general un post noŭ de *amploiant cetitor.*

La timp se va ține concurs pentru ocuparea acestuĭ post. Concursul se va ține înaintea unuĭ juriu prezidat de d. Clemente Haritonescu.

Candidațiĭ vor trebui să întrunească următoarele condițiunĭ: să citească răschirat și cu glas atît de tare ca să fie înțeleșĭ nu numaĭ de membriĭ juriuluĭ-surzi recunoscuțĭ, dar și de ceĭ ce nu înțeleg chiar cînd aud.

Originalitatea creațiuneĭ merită să revenim asupra eĭ.

Telegramele Străinătățeĭ

Kiew 28 Noembrie

In berăria Ludovic, a avut loc o ciocnire sîngeroasă între ofițerĭ și studențĭ. La provocările ofițerilor, studențiĭ aŭ respuns prin fluerăturĭ; ofițeriĭ aŭ scos săbiile și aŭ lovit; studențiĭ ajutațĭ de public, le-aŭ rupt ofițerilor tresele și aŭ dat în eĭ cu sticlele. Sunt așa de numeroșĭ rănițĭ în cît spitalele nu aŭ unde să-ĭ primească. Un student a fost ucis, al doilea e în agonie. Țarul a cerut un raport asupra causelor ciocnireĭ.

Budapest 28 Noembrie.

Un mare scandal a avut loc la teatru, provocat de o luptă între ofiterul Iosef Szlavy și ziaristul Albert Mero. Gazetarul a fost grav rănit și e în agonie.

Berlin 28 Noembrie.

Nordeutsche Allgemeine Zeitung, *confirmă știrea gazetelor, după care amiralut Diederichs ar fi primit ordinul, de a nu permite întrarea vapoarelor străine de răsboiŭ în Kiao-Tschaŭ.*

Afacerea Dreyfus

Paris 28 Noembrie.

Matin, **crede că instrucțiunea în afacerea comandantuluĭ Esterhazy va fi terminată Sîmbătă.**

O soluțiune definitivă va fi dată Mercurĭ.

Paris, 28 Noemvrie.

Zola publică în *Figaro* **un al treilea articol, în afacerea Dreyfus, în care gazetele care apară pe Esterhazy sînt vehement atacute.**

Zurich 28 Noembre

Trenul expres ce venea din Stutgard spre Zurich, derăind. a căzut de la o înălțime de cîți-va metri.

Sunt 7 morțĭ și foarte mulțĭ rănițĭ.

Roman, 26 Noembre.

Toate ziarele anunță că d-nul Zanardelli va intra în cabinetul d-luĭ di Rudini și va lua ministerul justițieĭ.

Circulă știrea că generalul San Marzano va lua portofoliul războiuluĭ.

După „Fanfalla", în cazul cînd d-nul Visconti Venosta ar părăsi cabinetul, d-nul di Rudini saŭ d-nnl Brin, va lua portofoliul afacerilor streine.

✕

Curtea de apel secția I-a a confirmat sentința tribunaluluĭ Suceava și a respins apelurile făcute de d-niĭ Zwiebel și Wohl, pe de o parte, Ghițescu și Alixandrescu—pe de altă parte.

La Bruxella

Subsemnatul aduc la cunoștință onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tineriĭ care ar dori a se perfecționa în limbele franceză, germană și engleză.

Tot o dată voĭ prepara și pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de științe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.

Condițiunĭ avantajoase, viață de familie.

Pentru condițiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:

Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

Publicațiune de Vînzare

Subsemnatul Costantin Dimitrie Ghinescu, avocat dom. în Iași secția III str. Sărărie No. 141, lucrînd în calitate de lichidator al firmeĭ sociale Zinner & Co. pentru comerțul de băuturĭ gazoase sub denumirea de «Unirea» numit de Trib. Iași secția II comercială prin sentința No. 322 din 4 Noembre 1897.

Public spre cunoștința generală că în ziua de 15 Decembr. de la oarele 11 a.m. se va vinde în localul fabriceĭ din Str. Lozonschi No. 13 prin licitație publică în bloc și cu banĭ pe șină tot activul numiteĭ societățĭ consistînd în:

Mașinĭ pentru fabricat apa gazoasă cu utensilele necesare sticle de limonăzĭ, sifoane, trăsurĭ, caĭ și altele specificate anume în inventarele din 17 și 18 Noembre a. c., care se găsesc în posesiunea mea.

Doritoriĭ de a cumpara această avere sunt obligațĭ a depune o garanție de leĭ 2500, după care averea se va adjudeca asupra aceluia ce va oferi prețul cel maĭ avantajos.

Pentru sticlele de limonăzĭ și sifoane se specifică că cea maĭ mare parte din ele se găsesc pe la diferiți crîșmarĭ și vînzarea lor se face cu dreptul pentru cumpărătorĭ de a-șĭ le scoate singurĭ de pe la debitanțĭ după lista din registre și chitanțele ce i se vor încredința.

Pentru ceĭ interesațĭ se maĭ lămurește, că inventarele pot fi văzute în fiecare zi de la oarele 9 dimineața pînă la oarele 6 p. m. la domiciliul meŭ sus indicat cum și în localul fabriceĭ de băuturĭ gazoase din strada Seulescu No. 6, unde se găsesc alte două identice esemplare de Inventar.

1897 Noembre 26.

Lichidatorul, **C. D. Ghinescu.**

Dr. N. ȚURCANOVICI

— Strada Unireĭ No. 10 —

Consultațiĭ de la 2—4 p. m.

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ștefan cel Mare No. 49

A SOSIT

Lănagiurĭ simple și fantasie, pentru rochiĭ.

Postavurĭ și ștofe pentru haine și paltoane bărbătești.

Flanele cu metru și barcheturĭ

Catifele și Velvet pentru bluze

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lînă și atlasurĭ pentru plapome.

Ștofe de mobile, plșurĭ de lînă și matasă peatru mobileucovoare etc.

Fotografia „Chaland"

Str. Lăpușneanu

vis-à-vis de Farmacia d-lor Konya

Portrete artistice în orĭ-ce specie. Platinotipiĭ Busturĭ mărime naturală. Reproducțiunĭ după portrete vechĭ. Devisa atelierului: Esecutare artistică și prețurĭ convenabile.

Se fotografiază pe orĭ-ce timp cu aparate de sistem modern.

Dr. C. MICLESCU

OCULIST-OPERATOR

s'a mutat în str. Unirea, 6.

Consultațiunĭ orele 2—4 p. .m

A APĂRUT

Calendarul „DACIA“

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucă literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile cliş, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuve, Poveştĭ, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale liteatureĭ.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Goia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ară.

Agenţia Teatrală

28—Str. Lăpuşneanu—28

Primeşte abonamente, anunciurĭ şi orĭ-ce soiŭ de publicaţiunĭ pentrn ziarul *„L'Indépendance Roumaine“* şi revistele *„La Grande Toilette des Dames“*, *„Les petites Gravures“* şi *„La Confection“*.

Emite *bilete de Wagons-Lits* pentru ţară şi străinatate şi *bilete Circulare* pe toate liniile ferate ale Europeĭ şi toate combinaţile uzitatei

De vînzare via fosta Mantu Daraban, casa bună de locuit, 5 pogóne vie etc. situată la soşaua Buciumĭ departare de 4 chilometre de Iaşĭ

A se adressa la D-l avocat Bădărău

Farmacia Andreĭ Cruceanu

din

TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Tărgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ

pentru

ŞCOALELE ROMÂNEŞTI

Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.

Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).

PREŢUL 5 LEI

Depozit general: Librăria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA

AVOCAT

S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

D. S. IONESCU

FRISER - PARFUMER

Iaşĭ, No. 30, Strada Golia No. 30.

MARE ASORTIMENT DE PARFUMERII

NEGRITINĂ ŞĬ FLAVULINĂ

(tinctură pentru colorat părul)

APA DE CHININĂ

preparaţiune proprie, remediu sigur contra mătreţeĭ

1 LEU FLACONUL

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

SOCIETATE ROMÂNĂ

DE

Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:

INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură:*

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.

b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).

c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.

d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** îĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi îĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** îĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

LIBRARIA şi PAPETERIA

TH. P. MAXIMOVICĬ

IAŞI. — Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în liferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensone, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.

Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“

de la COPOU, lîngă Iaşi

proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu oficia No 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de tote somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sdiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Aexandri No. 11, Iaşĭ.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vsteĭ No. 15.*

Cursul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ.	8	20	5	95	4	10
Foltienĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ. . . .	17	95	12	70	8	75
Doroloĭ.	18	20	12	85	8	85
Roman.	12	55	9	05	6	25
Bacău.	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ.	26	75	17	65	11	57
R. Şarat.	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ.	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ.	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ.	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ.	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ.	26	35	17	35	—	—
Brăila.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna.	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ.	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ.	22	45	15	10	10	25
R. Şarat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Librăria

Th. MAXIMOVICI

din Iaşĭ, strada Golia

Se primesc abonamente la ziarul

„TRIBUNA“

din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA“, Tipografia-editoare Str. Golia.—Iaşĭ.

ANUL I No. 176 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — DUMINICĂ 30 NOEMBRIE, 1897.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

DEMISIUNEA RECTORULUI

Demisia d-luĭ Maiorescu

Din nefericire toate prevederile cele răle se realizază. Furtuna de la Bucureştĭ o dată deslănţuită, nu maĭ poate fi potolită. Ea ameninţă să restoarne de pe scaunul săŭ, pe însuşĭ rectorul Universităţeĭ, pe părintele studenţimeĭ din Bucureştĭ. O depeşă sosită asară ne face cunoscut demisia d-luĭ Maiorescu, din cauză că n'a reuşit să determine pe majoritatea studenţilor, să înceteze agitaţiunile antisemite.

Cea dintâiŭ victimă a mişcăreĭ antisemite, va fi însăşi Universitatea din Capitală, care va fi lipsită de primul rector, în genul european pe care l'a avut universităţile noastre. D. Maiorescu, pe lîngă profesor, e un om în toată puterea cuvîntuluĭ, ceea ce nu e tocmaĭ uşor de întîlnit în cariera profesoratuluĭ, o specialitate care lasă atîtea pliurĭ în felul de a fi, a profesoruluĭ, care constrîngîndu-l să apară tot-deauna ca profesor, îl împedica de multe orĭ de a apărea ca om.

Cine n'are să regrete dispariţiunea din fruntea celeĭ maĭ înalte şcoale, a unuĭ om care este un nume în ţara aceasta, nume cîştigat numaĭ prin munca şi talentul săŭ; căruia şi temperamentul şi cultura îĭ dădeaŭ atîta prestigiŭ pentru a-şi îndeplini nu funcţia de şeful cancelarieĭ universităţeĭ, ci rolul adevarat de părinte sufletesc al tineritului universitar.

Dacă n'ar fi de cît această perdere, încă am fi în drept să înfierăm cu energie guvernul, care a comis marea infamie de a se servi de tineritul universitar, în planurile sale machiavelice, aţîţînd şi încurajînd desvoltarea într'însul a apucăturilor celor maĭ josnice.

Dar efectele infamieĭ colectiviste sunt şi maĭ întristătoare. A vîrît dihonia între studenţĭ şi a provocat ca în locul camaraderieĭ şi colegialităţeĭ, să apară duşmănia pătimaşă. Studenţiĭ sunt acum împărţiţĭ în două tabere, între care pare că există un abis şi care se tratează reciproc cu cele maĭ grozave injuriĭ.

Dacă la vrîsta aceasta, cînd încă inimile nu-s îndurerate de suferinţele luptei pentru existenţă, să tratează în mod aşa de pătimaş, cum se vor maĭ trata cînd vor da de greutăţile cele marĭ în vîlvoiul luptei, cînd fostul camarad de ierĭ, devine concurentul de astăzĭ?

Iată specimene despre cele ce spun maĭ sus, scoase din primul număr al ziaruluĭ „Jos Vandalii", scris de studenţiĭ adversarĭ antisemiţilor:

„Cînd noĭ, înduioşaţĭ de plîn-„sul în întuneric al neamuluĭ nos-„tru, pornim, să luminăm popo-„rul prin conferinţĭ şi şcolĭ de „adulţĭ.

„Voĭ...

„Voĭ?- Imbataţĭ turbea şi o tri-„meteţĭ la măcel şi pradare.

„Jidanul care a fost bun de în-„trebuinţat zecimĭ de anĭ de-a rîn-„dul pentru înfiriparea unuĭ dram „de industrie şi comerţ „naţional" „azĭ stoarce pămîntul îngrăşat de „osemintele străbunilor noştrĭ"?

„Până cînd sfruntatul cîntec va „maĭ prinde? Până, cînd răscoli-„tele oase ale străbunilor vor maĭ „furniza ciolane de ros nepoţilor? „Şi căruia din strigătoriĭ voştri „publicĭ nu i s'a înecat scurt gla-„sul într'un ciolan?

Care dintre noĭ, s'a exprimat cu atîta cruzime despre fruntaşiĭ mişcăreĭ antisemite, cum se exprimă propriĭ lor camarazĭ?

Dacă în rîndurile de maĭ sus, n'am de relevat de cît cruzimea, sunt din nefericire în acelaş număr de gazetă alte rîndurĭ, care mă cuprind de întristare şi pe care nu pot de cît să le dezaprob.

Eată-le:

„Pentru parchet

„Cerem o anchetă în chestia tur-„burărilor din ultimele zile.

„Ne punem la dispoziţie pentru „a dovedi cu probe materiale şi „cu martorĭ, culpabilitatea unor „studenţĭ, atît ca instigatorĭ cît „şi ca făptuitorĭ.

(ss) *Comitetul Asoc. generale a stud. din România*

Inţăleg pe studenţĭ să-şĭ arăte părerile, să desaprobe chiar cu accente orĭ cît de lirice pe camarazii lor, să-ĭ înăduşe sub ridicol, în fine orĭ ce veţĭ voi, dar nu m'am aşteptat nicĭ o dată că voiŭ ajunge să văd pe uniĭ studenţĭ, declarînd în mod public că sunt gata să facă pe muşarziĭ auxiliarĭ aĭ parchetuluĭ, contra camarazilor lor.

După vandalismul de stradă a unora, este excesul de zel umanitar al celorlalţĭ carĭ merg pînă acolo că-şĭ fac o plăcere tot atît de joasă din ideea că eĭ singurĭ ar putea vîrî de guler, în închisoarea de la Văcăreştĭ, pe uniĭ din camaraziĭ lor.

Ale tale dintru ale tale, necurată colectivitate. Ca tot-deauna aĭ dus pîngăreala, în inimele tineritului de care te-aĭ apropiat şi cînd decăderea a ajuns aşa de departe, nu ne mirăm că un om ca d. Maiorescu, desperat de a maĭ putea conduce părinţeşte pe acest tinerit, aruncă dimisia, guvernuluĭ, marele culpabil şi părăseşte postul de onoare.

D. Pherechyde în răspunsul făcut în Cameră la interpelarea d-luĭ Marghiloman, făcuse un apel la d. Maiorescu pentru a pune capăt, prin intervenţia sa, agitaţiunelor studenţeştĭ.

D. Maiorescu s'a pus pe lucru, dar în curînd a trebuit să se convingă, că apelul d-luĭ Pherechyde era o simplă perfidie. Cînd guvernul este autorul intelectual al agitaţielor, de sigur, că autoritatea rectoruluĭ devine neputincioasă.

D. Maiorescu a înţales toate acestea şi faţă de lipsa de concurs a multor colegĭ, membrĭ aĭ partiduluĭ liberal, a făcut singurul lucru ce putea să facă. A lasat locul altora.

Putem afirma, că noul rector chiar de ar avea bunele intenţiunĭ ale d-luĭ Maiorescu nu va putea reuşi, cît timp va rămîne la cîrmă un guvern, care, preocupat de interesele meschine de partid, îşĭ uită datoriele.

Opera de distrugere morală începută, ameninţă să se perpetue.

A. A. Bădărĕŭ

Neue Freie Presse **revine asupra exceselor de vandalism din Bucureştĭ. De astă dată ziarul vienez se ocupă de interpelarea domnuluĭ Carp şi de respunsul ministruluĭ internelor.**

D. Pherechyde, zice *Noua presă liberă* **s'a arătat incapabil de a evita excesele şi dinsul pare a nu avea calitatea necesară de a conduce instrucţia pentru descoperirea vinovaţilor.**

FALIMENTUL TEATRULUĬ NAŢIONAL

Respuns comitetuluĭ teatral

Articolul «Opinieĭ».— **Noua direcţie. —Bilanţul comitetuluĭ.— Cine a biruit?—**

Am rîdicat o furtună contra noastră. cînd am descris, acum 8 zile, situaţia financiară şi morală a teatruluĭ din Iaşĭ. In contra noastră s'aŭ rîdicat, comitetul în mod firesc, actoriĭ în mod de care, până acum, nu ne-am putut da samă.

Nu ne putem esplica furia actorilor, fiind-că noĭ credeam că vom aduce serviciĭ cauzeĭ lor, cînd am descris, cu o exactitate pe care ne-am ferit a o exagera, halul în care a ajuns, graţie uneĭ administraţiunĭ cu totul incapabile — instituţiunea noastră teatrală.

Scopul nostru era de a arăta că aceĭ doĭ membriĭ aĭ comitetuluĭ, domniĭ Fîntînaru şi Vizanti, aŭ alcătuit un buget, fără a consulta membriĭ financiarĭ, precum cere legea teatruluĭ, buget care, din această pricină, a dat greş.

Toţĭ artiştiĭ, fără osebire, *ba chiar oare—carĭ persoane din administraţia teatruluĭ, s'aŭ plîns contra membrilor comitetuluĭ—şi lucrul acesta este atît de adevarat, încît însuşĭ domniĭ Fîntînaru şi Vizanti, aŭ recurs la conlucrarea artiştilor atuncĭ cînd aŭ văzut că ruina totală se apropie.*

Noua direcţie

Atuncĭ stimatul comitet a părăsit cu totul programul pe care-l întocmise, fără a cere avizul societarilor, program care a făcut ca lumea să se absenteze regulat de la representaţiunĭ. De aceea vedem astă-zĭ un program cu totul noŭ: Curierul de Lyon, Don Juan de Marana, Ingerul Morţeĭ, Piraţiĭ din America, Rocambole *şi altele—nu sunt piese carĭ figurează în programul pe care comitetul l'a întocmit.*

Ele corespund, indiferent de valoarea lor literară, gustuluĭ grosuluĭ public ieşan—dovadă că teatrul începe a se popula acum.

Şi tocmaĭ lucrul acesta l'am cerut noĭ, intre altele, în articolul precedent. Am zis că reŭ face comitetul cînd neglijază cu desevărşire avizul societarilor, carĭ sunt în măsură, prin lunga lor experienţă, să cunoască maĭ bine, în tot cazul, de cît domniĭ Vizanti şi Fîntînaru, preferinţele publiculuĭ local.

Se vede, aşa dar, că opiniunea emisă de noĭ, departe de a fi fost exagerată, era tocmaĭ conformă şi cu cerinţele societarilor şi cu ale publiculuĭ.

Bilanţul

Domniĭ de la comitetul teatral voiaŭ să facă un lucru care nu li şedea bine: voiaŭ să facă pe diplomaţiĭ, pe diplomaţiĭ finĭ. Şi-aŭ păţit ca oameniĭ carĭ se amestecă unde nu li fierbe oala.

Spre respuns la toate acuzările, la toate incriminările pe carĭ noĭ le aduceam, comitetul ni-a transmis bilanţul teatruluĭ, o gramadă de cifre, fără de altă explicaţie, fără de alt cuvînt, de cît doar numele.... Voinescu—*care colora sfîrşitul bilanţuluĭ.*

Voinescu? Şi cu cine, mĕ rog, aveam onoarea? Cu un mit saŭ, poate, că acest ilustru există, de fapt?

Dar noĭ am publicat. Am sacrificat doĭ spalţĭ din gazetă, pentru ilustrul domn Voinescu.

Astă-zĭ a venit rîndul să ne răfuim —nu cu d. Voinoscu, ci cu onor comitet.

Bilanţul arăta că în ziua de 25 Noembre, administraţia avea un soldo net de 7,700 leĭ. N'am controlat registrele comitetuluĭ, dar, de şi vrîjmaşĭ politicĭ, subscriem pentru cinstea domnului Fîntînaru, care ne-a predat bilanţul d-luĭ Voinescu.

Admiţînd decĭ că în casă se maĭ aflăŭ 7.700 leĭ, avem foarte multe scăderĭ de făcut, ca să completăm noĭ bilanţul. Comitetul a contractat un imprumut de 8000 leĭ din care—cifra ie a bilanţuluĭ oficial, s'aŭ plătit numaĭ 7000 leĭ. Vedem decĭ un minus de 1000 leĭ. Artisteĭ Aristizza Romanescu, care urma *a fi angajată la Iaşĭ, i s'a dat un avans de 700 leĭ, sumă pe care n'o vedem trecută. Prin urmare: 1700 leĭ. Preţul afiptelor, care se urcă până acum la 800 leĭ, iar nu ie trecut. Prin urmare: 2.500 leĭ în minus.*

Alta: cu montarea pieseĭ Don Juan *şi* Piraţiĭ *se va cheltui foarte mult, cel puţin 1.500 leĭ. Dacă adăogim şi suma anterioară de 2.500 leĭ, suntem înaintea unuĭ total de 4000 leĭ. Socoteală rotundă: din suma de 28.000 leĭ, primită de comitet la 1 April 1897, s'aŭ cheltuit până în present aproape 24000 leĭ.*

In casa teatruluĭ maĭ sunt acum 4000 leĭ, în a doua lună de stagiune şi pentru 4 lunĭ de stagiune viitoare.

Bugetul este întocmit pe suma de 750 leĭ venit seral—orĭ, toată lumea ştie, cît de departe suntem de realizarea acestuĭ proiect de buget.

*

Acum ne-am răfuit. Judece artiştiĭ cu cine ie dreptatea.

Demisiunea rectoruluĭ

După cum am anunţat la ediţia II-a de ierĭ, d. T. Maiorescu a demisionat din demnitatea de rector al universităţeĭ din Bucureştĭ.

Demisiunea este motivată pe faptul că ministrul internelor, în respunsurile la interpelările referitoare la excese, în loc să sfătuiască pe studenţĭ ca să se liniştească, din contra i-a îndemnat la agitaţiunĭ.

Refuză primirea

Colectiviştiĭ, carĭ se adună cînd pe despărţirĭ, cînd la cîte un păhar cu ceaĭ, ca să discute asupra mijloacelor de a se împăca, pentru a se certa maĭ răŭ, s'aŭ dat de gol în sala Senatuluĭ.

Acolo s'aŭ adunat, în sala maturuluĭ corp, pentru a afişa pretenţiunele lor puerile.

D, Sturdza l'a făcut întâiŭ pe omul subţire. Ca şi individul din anecdotă, care, prins în flagrant delict, spunea că a venit să se intereseze de sănătatea doamneĭ--şi d. Sturdza, deschizînd şedinţa, a declarat că scopul întrunireĭ este o consfătuire asupra proiectelor de legĭ la ordinea zileĭ.

Moldoveanul, însă, care e maĭ şiret, a dat imediat de gol pe primul ministru.

— Ce-mĭ umbli cu mofturĭ — a zis d. Ienacovicĭ, deputatul Moldoveĭ de sus, nouă nu ne arde de proiectele de legĭ, ci proiectele pentru împăcarea d'intre noĭ.

Restul discuţiunelor se cunoaşte. După execuţie, d. Sturdza luînd cuvîntul, a cercat să dovedească că d-sa ie maĭ moderat de cît chiar drapeliştiĭ.

Sunt şeful partiduluĭ—a zis d. Sturdza. Dar eŭ nu mi-am luat singur slujba aceasta, ci ea a fost impusă de împrejurărĭ. Sunt, maĭ departe, prim-ministru—dar nu din pricina insistenţelor saŭ intrigelor mele—ci fiind-că eŭ am umblat să daŭ această demnitate, cînd domnuluĭ Stătescu, cînd domnuluĭ Aurelian —dar am fost respins.

De ce atuncĭ furia aceasta în contra mea?—s'a întrebat d. Sturdza. Poziţia sa, primul ministru voia s'o cedeze dar nu găsea amator. Iar în schimbul gentileţeĭ acesteia, vine d. Lascar şi-l acuză că a îngenunchiat ţara la Pesta, că a adus turburărĭ cu chestia mitropolituluĭ, cu chestia israelită şi cu acea a decorăreĭ luĭ Ieszensky.

Desperarea şi desinteresul primuluĭ ministru, ne-aduce aminte de o anecdotă în care un evreŭ a jucat rolul de azĭ al d-luĭ Sturdza.

Evreul era pe moarte — şi pentru a da agonieĭ un aspect maĭ funebru, el chemă nevasta, căreia,'i exprimă dorinţa de a-şĭ lua rămas bun de la dînsa.

Pe urmă o rugă să nu-ĭ refuze o ultimă dorinţă: să se puie în rochia pe care a purtat'o la nunta lor, să-şĭ puie juvaericalele şi să se aşeze în mijlocul caseĭ.

Evreica de şi mirată de această propunere, ca şi majoritatea de desinteresarea d-luĭ Sturdza, satisfă cu totuşĭ dorinţa barbatuluĭ—cum se obicĭnueşte, în deobştie, la muribunzĭ.

Peste cîte-va lunĭ, cînd evreul, de şi condemnat de medicĭ, se restabilise, el esplicase nevesteĭ pricina care-l determinase să insiste ca ea să se pue în gală, atuncĭ cînd el se lupta cu moartea:

La noĭ în biblie spune—esplică evreul—că, înaintea morţeĭ, apare un înger care te ia şi te duce în cer; eŭ credeam că, venind îngerul şi vĕzîndu-te pe tine frumoasă în mare ţinută, are să te iee pe tine în locul meŭ!

Sobieski şi Romînii

Cu toţĭ ne aducem aminte de frumoasa schiţă istorică scrisă de C. Negruţĭ, cu titlul de maĭ sus.

Scrisă acea schiţă cu un avînt patriotic şi cu o grijă literară, cum sunt toate schiţile, nuvelile şi scrisorile luĭ C. Negruţĭ, s'a crezut foarte potrivită de a se introduce în programul şcoaleĭ primare.

In adevăr programul analitic pentru cl. II primară prevede că între legende să se citească şi schiţa luĭ C. Negruţĭ: *„Sobieski şi Romînii"*.

Schiţa aceasta e singura bucată de istorie, pe care eleviĭ o citesc şi o învaţă maĭ cu gust. Celelalte legende sînt cuprinse în nişte versurĭ lungĭ, greoae, pline de neologisme, scrise adesa fără artă, ci maĭ mult cu focul patriotismuluĭ, iar cît de partea didactică lipseşte cu totul.

Luaţĭ «*Mircea şi Solii*» de D. Bolintineanu. Bucata e foarte grea şi nedidactică ca pentru clasa II. Tot aşa e şi «*Dragoş Vodă*» de Alexandri, etc. etc.

Singura bucată—cum zic—care e plăcută la citire e schiţa de C. Negruţĭ.

Totuşĭ această schiţă are un pacat capital.

C. Negruţĭ, distinsul nostru prozator, şi răscolitor al Cronicelor bătrîne, cum îĭ zice Eminescu, a lăsat de-o parte intenţionat povestirea cronicilor. Dînsul, care a îmbrobodit şi schimbat pe Lăpuşneanu numaĭ pentru a ne scoate o acţiune dramatică, a crezut că nu strică întru nimica, dacă intervertește adevărul şi la lupta luĭ Sobieski, la Cetatea Neamţuluĭ.

Cum înjgheabă Negruţĭ acţiunea?

El zice că Sobieski dînd din întîmplare de Cetatea Neamţuluĭ a căutat s'o ia. Trimete solĭ, dar bătrînĭĭ plăeşĭ din Cetate nu se supun. Se începe lupta; 5 zile Plăeşiĭ ţin lupta; şi la urmă se cere pace. Sobieski primeşte condiţiunile plăeşiior; cînd însă Sobieski vede eşind numaĭ 3 plăeşĭ ducînd pe spete alţĭ 3 răniţĭ, se înfurie şi vrea să-ĭ spînzure; dar e întors din gîndul săŭ de generalul săŭ Iablonovski şi marele Sobieski se arată mărinimos, dă cîte 50 de zloţĭ (galbenĭ) plăeşilor şi le spune să se ducă să povestească copiilor şi fraţilor lor, că au avut cinstea a se împotrivi regeluĭ Polonieĭ.

Chipul, cum înjgheabă Negruţĭ acţiunea, ne arată scoala literară din care făcea parte dînsul ca scriitor. In apus domnea Romantismul, şi nu se putea ca Negruţĭ, traducătorul baladelor luĭ Victor Hugo, să nu se influenţeze şi dînsul de spiritul acesteĭ şcolĭ.

Acţiunea petrecută în 1684, dădea prilej luĭ Negruţĭ de a aplica spiritul şcoliĭ, din care făcea parte.

In loc de a ne da un Sobieski, aşa cum istoria ni-l arată în împrejurările încursiuniĭ sale în Moldova, doritor de a alipi regatuluĭ săŭ ţara Moldoveĭ, prădător de bisericĭ, omorîtor de oamenĭ; Negruţĭ din contra, vrea să ne scoată un Sobieski mare la inimă ca şi la cuget, un cavaler medieval, capabil de sentimentele cele maĭ generoase, acolo unde istoria ni-l arată în deslănţuirea celor maĭ înjositoare patimĭ.

Orĭ cît ne-ar plăcea aceste note de romantism în legenda luĭ Sobieski, totuşĭ adevărul istoric cată să fie restabilit, maĭ ales că sentimentul patriotic nu trebue să fie sprijinit de cît pe temeiul adevĕruluĭ istoric.

Trăim într'o epocă, cînd criticismul domină în istorie, şi dar nu ne ertat nouă celor din 1897 a maĭ înjgheba acţiunile din trecut pe tema cum a făurit'o Negruţĭ.

Şi Neculcea logofătul a dat loc în letopiseţul sĕŭ vorbelor care mergeau din om în om în ţară poveste, şi în *o samă de cuviute*, Neculcea a adunat 42 de asemenea legende, între care—spre mirare—nu figurează şi aceasta cu plăeşiĭ la cetatea Neamţuluĭ.

Se va întreba cetitorul curios, de ce nu aminteşte Neculcea de dînsa? Răspunsul este scurt: lucrurile nu s'aŭ petrecut cum le spune Negruţĭ.

Neculcea născut pe la 1670, era deja băeţandru cînd s'a întîmplat năvălirea luĭ Sobieski în Moldova şi dar ne spune de ea ca de un fapt istoric petrecut supt ochiĭ seĭ. Tot ca istoric contimporan avem pe Neculaĭ Costin, cel cu pretenţiunĭ de istoric critic şi erudit, N·

Costin era deja cam de 25 de anĭ, tînăr boer intrat în afacerĭ, și decĭ putea ști și maĭ bine de năvălirea luĭ Sobieski, de oare ce tatăl seŭ Miron Costin, om la putere pe atuncĭ, a jucat un rol precumpănitor tocmaĭ în această năvălire.

De aceia nu maĭ remînem surprinșĭ cînd constătam, cum întîmplarea cu Sobieski la cetatea Neamțuluĭ nu e pusă de Neculcea între legende, ci între faptele istorice.

Legenda, dacă ne place a o maĭ păstra ca legendă, e o invențiune a luĭ C. Negruți, care a știut să o stratifice în admirabila sa proză, cu greu de imitat azĭ.

Altă împrejurare, care a ajutat la lățirea și menținerea acesteĭ legende e faptul că V. Alexandri a și brodit după dînsa o mică dramă, jucată de atîtea orĭ cu succes pe scena teatruluĭ național.

Astă-zĭ nu ne temem de a fi desmințițĭ că legenda cu Sobieski și plăeșiĭ nu e adevărată, și că dar numaĭ valoarea literară a bucățiĭ luĭ C. Negruți e ceea ce trebue luată în samă, iar nu faptul istoric.

Reținem pentru moment numaĭ faptul: C. Negruți a vrut să scoată din Sobieski un rege Cavaler, demn de timpurile medievale, și în legătură cu marele Sobieski e liberatorul Vieneĭ.

Tot odată a vrut să pue în vază vîrtoșiea plăeșilor Romînĭ, care aŭ aparat vitejește cetatea, fără a ne spune ce anume aveaŭ de apărat acolo în cetate, de cît doar că fusese trimeșĭ, acolo de ispravnicul de Neamț pentru străjuire.

Vom urma cu analisa istorică și didactică a schițeĭ luĭ Negruți.

Gh. Ghibănescu

Mișcarea de peste munți

— —

Impăcarea tuturor partidelor romîne din Transilvania, și hotărîrea lor de a conlucra în comun acord, a speriat pe Ungurĭ. Maĭ cu seamă întrunirea de acum de la Sibiu îĭ neliniștește cu desevărșire.

«Pester Lloyd» vorbind despre reînceperea activitățeĭ romînilor de peste munțĭ se esprimă ast-fel:

«La întrunirea secretă a agitatorilor romînĭ, Lucacĭ și Rațiu s'au împăcat cu totul și vor începe o agitație violentă cum n'a maĭ fost pînă acum. Romînii cred că momentul actual este cel maĭ favorabil, de oare-ce guvernul are de lucru cu obstrucționismul partiduluĭ independent. Deviza agitațieĭ este *federalismul*, și se cunoaște ușor că agitația se face sub influențe și inspirațiĭ vieneze. Banĭ sunt în belșug.

«Planurile Romînilor sunt favorizate și de atitudinea Sașilor verzĭ în chestia maghiarizăreĭ numelor de comune».

Partidul ramoliților

— —

După Nicu Gane, a venit și rîndul luĭ Alexandru Vitzu, la celebritate în țara aceasta.

Nicu Gane înlocuește pe Eugeniu Stătescu iar Alexandru Vitzu pe Emil Costinescu. Vorba „Epoceĭ" dosul ajunge față pe toată linia. Toate drojdiele aŭ ajuns la suprafață și acest partid se maĭ pretinde că e în stare normală și are vitalitate încă. Să te uiți în fața luĭ Gane și a luĭ Vitzu și apoĭ, să maĭ vorbeștĭ de vitalitatea partiduluĭ.

Nu știŭ ce va face, să te stricĭ de rîs de nimernicia partiduluĭ liberal or să plîngĭ pacatele țereĭ cînd vezĭ pe Vitzu chemat să înlocuiască în comisiunea financiară pe Emil Costinescu. Omul a căreia merite financiare sunt recunoscute de toțĭ, pe baza numeroaselor sale lucrărĭ și pe baza importantelor sale creațiunĭ economice, înlocuit printr'un om căreia și de la școală i s'a dat concediu pentru că e într'așa hal de epuizare în cît nu maĭ ține minte, să repete buchele din cărțile pe care le-a învățat cu atita greutate, în cît a înălbit.

Un om alungat din profesiunea luĭ pentru că nu ține minte lucrurile vechĭ și pentru că i se încurcă limba în gură, admis de bun pentru ca să învețe acum din noŭ finanțele, termen de care n'a auzit vorbindu-se de cînd învața noțiunĭ de economia politică în seminarul de la Socola și să descurce, el care se încurcă cînd cere un pahar de apă, finanțele noastre atît de încurcate de ceĭ ce ne guvernează!

Maĭ rar așa partid!

OPINII ȘI REFLECȚII

O reabilitare

— —

Ziarele pariziane consacră articole duioase uneĭ nenorocite întîmplărĭ și uneĭ victime a celeĭ maĭ sfinte instituțiunĭ: justiția.

La 1852 un institutor Pierre Vaux fu osîndit la munca silnică pe viață pentru incendiu provocat cu voință și premeditare.

Cu toate protestările pîrîtuluĭ, el fu trimis să-și ispășască *vina* în ocnele de la Cayenne, unde muri în 1874.

Cu toate acestea un an după condamdarea luĭ, adevărațiĭ criminalĭ fură descoperiți, căcĭ incendiile neînțelese și misterioase nu contenirĭ cu arestarea luĭ Vaux, și din mărturisirile noilor acuzațĭ urmă că acesta nu fusese părtaș la crimele săvîrșite.

...Foarte bine, dar justiția nu e făcută pentru asemenea întîmplărĭ și hotărîrea dată rămasă neturburată, omul își *ispășia* în Ocnă inchipuita crimă.

După mulțĭ anĭ îndoelĭ asupra nevinovățieĭ condamnatuluĭ Vaux se ivirĭ din nou — dar nu e „frumos" pentru magistratura uneĭ țărĭ să aibă aierul de a se îndoi de ce a săvîrșit justiția: «l'autorité de la chose jugée...»

Și după 22 de anĭ de dureroasă ședere la Cayenne, Vaux s'a stins din viață lăsînd o familie în rușine și mizerie.

*

Am tocmaĭ înaintea mea o splendidă caricatură a mult spiritualuluĭ Henriot de la Paris. O închisoare în care pe umede paie, zace un moșneag, umbră de viață omenească. Sunt 32 de anĭ de cînd e îngropat de viu și niște generoșĭ și naivĭ cetățenĭ îl întreabă—vizitînd celulele de la Mazas—*de ce* fusese închis.

De ce?... Pentru că acum treĭ deceniĭ se înfățișase la gendărmărie să *denunțe* o crimă... Acum, în sfîrșit, nevinovăția luĭ e «recunoscută» și omul e lăsat liber să moară de foame sau de frig....

Justiția *uitase* să-ĭ ieie interogatoriul.

*

Nu este în această dureroasă satiră aproape tot ridicolul justițieĭ umane? Iată în Franța după atîtea reabilitărĭ «solemne» încă una care se face cu o pompă deosebită: acea a luĭ Pierre Vaux. Al cuĭ va fi rîndul mînĭ? Cițĭ dintre ceĭ carĭ zac în închisorĭ ispășesc crimele celor liberĭ în patria luĭ Vacher?

Și dacă lucrurile acestea sepetrec în Franța putem *cu siguranță* afirma că pretutindenĭ faptele sunt aceleașĭ că existența «justițieĭ» este unul din marele rele sociale.

Leandru

INFORMAȚII

— —

Din Focșanĭ ni se comunică că în noaptea de 26, spre 27 Noembrie a evadat din arestul companieĭ de gendarmĭ, periculosul hoț de caĭ *Ștefan Theodoru*, care abia de curînd fusese prins. D. Maior Dimitriu inspectorul gendarmărieĭ a plecat imediat pentru a ancheta cazul evadăreĭ. Se crede că hoțul a fost eliberat în schimbul uneĭ sumĭ de banĭ, pe care a oferit'o gendarmuluĭ care era de sentinelă la arestul companieĭ.

— —

La oficiul telegrafo-postal gara Iașĭ afară de serviciul telegrafic și de poștă ușoară, cu începere de la *30 Noembrie* st. v. se vor primi și mandate postale interne și externe. *Orele* sunt afișate în sala de primire a oficiuluĭ.

— —

Ședința de la 28 Noembrie a societățeĭ științifice și literare s'a ținut sub președința d-luĭ A. D. Xenopol.

Se dă cetire la 2 poesiĭ de M. Juvara—un pseudonim—intitulate *Veneția* si *Lamento*, ambele fiind slabe, se respinge publicarea lor în *Arhiva*.

D. A. C. Cuza continuă cu cetirea studiuluĭ, seŭ «*Comerț ambulant sau monopol*? răspuns d-luĭ M. C. Haretu, în chestia alcoolismuluĭ.

— —

Aflăm că regretabile neregularitățĭ s'aŭ petrecut la compania de jandarmĭ ruralĭ din Pitештĭ. Se zice că lipsește de la acea companie o considerabilă cantitate de furaj și un număr însemnat de efecte militare. De o cam dată s'a trimis înaintea consiliuluĭ de războĭ sergentul major *Voiculescu Nicolaĭ* care figurează printre ceĭ maĭ culpabilĭ.

— —

...Sîntem positiv informați, că față de întinderea neașteptată pe care poate s'o ia agitația antisemită, inspectoratul jendărmărieĭ rurale, din București a lansat un ordin confidențial comandanților de compănii de jandarmĭ din Moldova de sus, prin care'ĭ invită să supravegheze cu multă bagare de samă, orĭ ce început de agitațiune ce s'ar ivi, cu deosebire prin tîrgușoarele unde populațiunea evree e maĭ compactă; invitîndu'ĭ tot odată să intervie imediat ce s'ar semnala vr'un început de mișcare, căutînd să-l paralizeze spre a se evita încăerărĭ nenorocite.

— —

Lunĭ se deschide sesiunea de iarnă a curțeĭ cu jurĭ. Va presida d. M. B. Cantacuzino, asistat de domniĭ C. Grigoriu și D. Emandi.

In prima zi se va judeca procesul luĭ Iftimie a Jidănoaeĭ, pentru omor.

— —

Un accident cu urmărĭ fatale s'a petrecut în următoarele împrejurărĭ, în ziua de 17 ale curenteĭ, pe linia ferată Crasna-Hușĭ, în dreptul satuluĭ Curtenĭ.

Tînărul Nică Darie, din cotuna Balțațĭ. care abea se însurase în carnavalul acesta, cu vre-o săptămînă înaintea postuluĭ, pe cînd se întorcea cu căruța de la Hușĭ, voind să treacă linia ferată, pentru a intra în Curtenĭ în acelașĭ timp trecea și trenul la Crasna. Calul spăriindu-se s'a oprit dincolo de șinĭ, lăsînd între șinĭ partea de dinapoĭ a căruțeĭ, Mecanicul nia putut opri trenul la timp iar călătorul n-a avut putința să părăsască trăsura, astfel că mașina l-a strivit, prefăcînd în acelaș timp în țândurĭ și părțile de dinapoĭ ale căruțeĭ.

Nu știm încă ce măsurĭ s'au luat pentru a se stabili în sarcina cuĭ cade respunderea acesteĭ nenorocirĭ.

— —

D-luĭ doctor Al. Culianu i s'a acordat dreptul de liberă practică în țară.

Noul doctor este fiul rectoruluĭ universității noastre.

— —

La 24 Ianuarie societatea «Reuniunea femeilor romîne» va da un mare bal.

— —

Nĭ se scrie din Brăila că Mercurĭ s'au întîmplat în acest oraș cîte-va turburărĭ. La maĭ multe magasine ovreești s'au spart geamurile.

Autoritatea a intervenit și s'a făcut cîte-va arestărĭ.

Alte tulburarĭ n'au maĭ isbucnit.

— —

In urma tulburărilor ce au avut loc la Galațĭ, spiritele fiind agitate, întrunirea comitetuluĭ național studențesc din Iașĭ, anunțată pentru Duminică 30 Noembrie în acel oraș, se amînă pe Duminică 7 Decembrie, după o telegramă a Ligeĭ de acolo.

— —

Maĭ mulțĭ evreĭ sosițĭ din Bacăŭ în Capitală afirmă că pe Duminică se pregătesc lucrurĭ grave.

O mare parte din comercianții evreĭ, înspăimîntați, și-aŭ închis prăvăliile și aŭ părăsit orașul.

— —

Am anunțat ierĭ pe scurt rezultatul procesuluĭ Tzenov, Zwiebel și Wohl.

Curtea a respins toate apelurile și a confirmat sentința tribunaluluĭ.

După cum am anunțat la timp tribunalul a admis în parte reclamația d-luĭ Țenov și a anulat jurnalul sechestrelor din 30 August, prin care acești încredințaŭ luĭ Zwiebel administrarea societățeĭ pe o garanție de 25000 leĭ, iar luĭ Wohl casieria și dreptul de a face vînzărĭ pănă la suma de 5000 leĭ și mandatărĭ de plățĭ pănă la aceeașĭ sumă. Giranții se rezervaŭ să intervie numaĭ în daraverurile maĭ marĭ și cînd va fi divergință între ceĭ 3 asociațĭ.

Tribunalul, în argumentele din sentință asupra acestuĭ punct, susținea că acest jurnal de fapt desființează sechestrul. Ceĭ doĭ asociațĭ, Wohl și Zwiebel, vor dispune de totul pentru că n'aŭ de cît se împartă toate vînzările și toate plățile în fracțiunĭ de cîte 5000 leĭ.

Curtea confirmînd sentința tribunaluluĭ asupra acestuĭ punct, urmează ca giranții să se ocupe de fapt cu administrația avereĭ societățeĭ și cu casieria—lucru nu tocmaĭ ușor de făcut chiar cînd eștĭ plătit pentru aceasta cu 1000 leĭ pe lună.

Al doilea punct din reclamația d-luĭ Țenov era scoaterea din giranță a d-luĭ Ghițescu, pentru că d-sa este pus girante din partea d-luĭ Țenov, care declară că 'ĭ retrage încrederea.

Tribunalul a respins reclamația asupra acestuĭ punct, argumentînd că giranții nu reprezintă pe cutare saŭ cutare tovarăș, ci societatea, căcĭ nu țin mandatul de la tovarăș, ci de la judecata arbitrilor și ca atare nu pot fi înlocuiți de cît de tribunal, pentru motive deră administrație.

Curtea confirmă și asupra acestuĭ punct sentința tribunaluluĭ de Suceava.

Va fi curios de văzut dacă curtea admite și motivele sentinței, care cam malmenează pe girantele Ghițescu, recunoscînd că a făcut acte deră administrație, dar făcea a se dovedi *cu suficiență* și reaua credință.

Deciziunea curțeĭ a fost dată ierĭ la ora 4. Dl. Valoti Ghițescu deputat de Suceava care datorește scaunul săŭ girantuluĭ Ghițescu, pe atuncĭ prefect a județuluĭ, a așteptat cu nerăbdare în sala de audiență de la orele 11 pronunțarea deciziuneĭ.

— —

Suntem informațĭ de la o persoană demnă de credință cum că 'n afacerea cu d. Ghenoĭ și proprietarul uneĭ cafenele din Dorohoĭ, Herș Leizer, acest din urmă este agresorul.

Scoatem decĭ pe d. Ghenoĭ cu totul din chestiune.

— —

Desbaterile în afacerea dintre d. Bonachi și comunitatea elenă din Galațĭ aŭ continuat erĭ înaintea secțiunilor unite ale Curțiĭ de Casație.

Aŭ vorbit, din partea d-luĭ Bonachi, d-niĭ avocațĭ Alexandrescu și Missir din Iașĭ și Disescu, combătînd motivele de recurs desvoltate Joia trecută de d-niĭ Mihail Cornea și B. Missir, apărătoriĭ intereselor comunității eline.

Desbaterile aŭ durat pînă la 5 ore și jumătate seara.

Pronunțarea deciziuneĭ s'a amînat pen-Joia viitoare.

— —

Se comunică din Piatra Neamț, că: rabinul supus austriac *Haim Akerman*, care a stat închis în arestul preventiv, maĭ bine de un an, abia zilele acestea, a fost extradat autorităților din Austria.

El a fost predat de doĭ gendarmĭ ruralĭ autorităților în drept, prin punctul Burdujenĭ, în baza jurnaluluĭ consiliulnĭ de miniștri, cu data din 30 Noembrie.

— —

Tocmelile

Efectele aurelianiste iar au început a scădea la bursa tocmelilor cu guvernul.

Grupul din jurul «Drapeluluĭ» care credea că la deschiderea camerilor, *cînii au să umble cu colacĭ în coadă*, se găsește azĭ maĭ desorientat de cît orĭ cînd, în urma *soponeleĭ* ce le-a dat d. Pallade la ultima constătuire. Această soponeală a fost cu atît maĭ dureroasă cu cît mirosea de-un chilometru că era inspirată de premierul.

De la spartul ultimuluĭ iarmaroc, adică de cînd s'au despărțit fără bon soir maĭ zilele trecute, aurelian iștiĭ se laudă acum că vor ataca guvernul în cameră pe chestia, națională și pe multe alte chestiĭ importante.

Cîtă valoare și importanță se poate acorda acestor *rățoeli*, lumea o știe deja grupul condus de d. Aurelian a devenit celebru cu ocazia tîrguluĭ ce face cu guvernuluĭ și a prețuluĭ la care se pune el însuși.

Astfel că deși pentru moment drapeliștiĭ vroesc să se arăte ca iremediabilĭ protivnicĭ aĭ guvernuluĭ, totuși la cel întăĭ semnal pe care'l va da d. Sturdza cum că renunță de a maĭ face pe *mortu'n popușoĭ* și că e gata să le deschidă brațele, o se vedețĭ *Drapelul* preferînd din noŭ imprecațiĭ contra conservatorilor, și exsortînd lumea colectivistă la comedie și unitate.

De aceea nu trebue să se puie nicĭ o bază, nicĭ pe *pupările*, nicĭ pe *supărările* aurelianiste.

— —

Următoarele promoțiunĭ s'aŭ făcut în infanterie și cavalerie pe ziua de azĭ, 28 Noembrie:

Infanterie

La gradul de lt. colonel: Maioriĭ Gh. Lambru, Christea Dimitrescu, G. Paraschivescu și Dim. Vișoreanu.

Cavalerie

La gradul de căpitan: Locotenențiĭ Sigmund Veniamin și Dim. Apostol.

La gradul de locotinent: Sub-locotenențiĭ Gh. Pretorian, Gh. Codreanu, C. Diamandescu și Victor A. Dancovicĭ.

— —

Voința Națională, *se ocupă în revista de astă-zĭ despre demisia d-luĭ Maiorescu din rectoratul Universității din Bucureștĭ.*

Cerșaful colectivist califică demisiunea ca **o adevărată dezerțiune de la post—și o dezerțiune rușinoasă.**

— —

Timpul *și* Epoca *daŭ ca sigură demisiunea d-luĭ Gane din prețidența Senatuluĭ.*

D. Gane a optat pentru agenție.

FOIȚA ZIARULUI „OPINIA"

31)

PARIS

de

EMILE ZOLA

CARTEA ÎNTÎIA

IV

Dînsul, se simți intimidat de îndată ce trecu pragul salonuluĭ. De ocamdată nu distinse nimica, credea că întră într'o casă în doliu, o umbră în care formele păreaŭ că se topesc, vocele murmuraŭ. In urmă după ce recunoscu persoanele care eraŭ acolo, fu încurcat și maĭ mult, găsindu-le atît de departe și atît de triste, atît de dispărțite de lumea din care venea și în care se reîntorcea. Contesa așăzîndu-l lîngă dînsa, înaintea căminuluĭ, el îĭ povesti încetișor istoria tristă a luĭ Laveuve, cerîndu-ĭ sprijin pentru a-l face să între în Asilul Invalizilor munceĭ.

— Ah! da, opera aceasta din care fiul meŭ a dorit să fac parte.... Dar domnule abate, n'am fost nicĭ odată la ședințele comitetuluĭ. Cum vroițĭ să intervin, neavînd desigur nicĭ o influență?

Din noŭ îĭ veni înainte figurele unite ale luĭ Gérard și a Eveĭ, căcĭ cea dintăĭ întîlnire a celor doĭ amanțĭ a avut loc la Asil. Și, dînsa, deja slăbea, în maternitatea eĭ suferindă, cu toate că regreta că a dat numele eĭ, uneĭ din aceste sgomotoase intreprinderĭ caritabile și-ĭ reproba abusurile interesate.

— Doamnă insista Petru, e vorba de un bătrîn serac care moare de foame. Aveți milă, vĕ rog.

Cu toate că preotul vorbise încet, generalul se apropie.

— Tot pentru bătrînul d-v revoluționar ațĭ venit? N'ațĭ reușit dar pe lîngă administrator?.... Doamne! e greŭ de a se înduioșa pentru niște oamenĭ, carĭ, dacă ar fi stăpînĭ, ne-ar mătura pe toțĭ, după cum spun dînșiĭ.

D. de Larombiére aprobă cu o rîdicătură de bărbie. De cît-va timp era înfricoșat de pericolul anarhist.

Petru reîncepea apararea luĭ mîhnit și înfiorat. Arăta miseria înfricoșată, familiĭ fără hrană, femeĭ și copiĭ tremurînd de frig, părințiĭ bătînd Parisul glodos și înghețat, în căutarea uneĭ bucățĭ de pîne. Aceea ce cerea nu era de cît un cuvînt binevoitor a conteseĭ, pe care-l va duce îndată la baroana Duvillard pentru a o hotărî se treacă peste regulamente. Și cuvintele luĭ tremurătoare de lacrimele înădușite, cădeaŭ una cîte una, în salonul tăcut, ca venite foarte de departe și perzîndu-se într'o lume moartă, fără ecoŭ de acum înainte.

D-na de Quinsac se întoarse către d. de Morigny. Dar dînsul părea că se desinteresa. Privea fix focul, cu aerul luĭ măreț de strein, indiferent la lucrurile și ființele printre care, o greșală a timpurilor, îl forța să trăiască. Cu toate acestea, rîdică capul, simțind asupra privirea acesteĭ femeĭ adorate și ochiĭ lor se întîlniră cu o nesfîrșită dulceață, dulceață atît de tristă a dragosteĭ lor eroice.

— Doamne! respunse ea, cunosc meritele dv. d-le abate și nu vreaŭ să mă refuz uneia din bunele dv. opere.

Părăsi salonul un moment, pentru a aduce o cartă pe care o scrisesă că dînsa era cu toată inima cu d. abate Froment în demersurile pe care le facea. Petru îĭ mulțumi cu mînele tremurătoare de recunoștință și se duse înveselit, ca și cum ar duce cu dînsul o nouă speranță de scapare, eșind din acest salon, în care, în urma luĭ, părea că recade un val de umbră și liniște, pe doamna aceasta bătrînă și pe ultimiĭ credincioșĭ, în fața foculuĭ; era o lumină întreagă pe cale de a dispărea.

Afară, Petru, se sui repede în trăsura luĭ, după ce dăduse adresa principeseĭ de Harn, avenue Kléber. Dacă ar capata și de la aceasta o aprobare, nu se maĭ îndoia de reușită. Insă puntea Concordieĭ era închisă de o îngrămădeală atît de mare, în cît calul trebuia să meargă la pas. Și, aicĭ, pe trotuar, văzu pe Duthil, care corect și încîntător, cu țigara în gură, rîdea mulțimeĭ, în nepasarea-ĭ amabilă, fericit că se regăsește pe pavajul uscat și sub cerul albastru, după ședința supărătoare a Camereĭ. Văzîndu-l atît de vesel, atît de triumfător, avu o inspirație neașteptată, își spusd că trebue să-l cucerească, să-l aibă cu el pe acest tînăr, a căruĭ raport avusese un efect atît de desastruos. Tocmaĭ, trăsura trebuind să se oprească, deputatul îl recunoscuse și-ĭ zimbea.

— Unde, vă duceți, domnule Duthil?

— La Champs-Elysées.

— Trec pe acolo și cum doresc să vă vorbesc un moment, veți fi atît de amabil de a lua loc lîngă mine. Vă voĭ lasa unde veți voi.

— Cu plăcere, domnule abate. Nu vă supără, cred, să-mĭ sfîrșesc țigara?

— Oh! de loc.

(Va urma)

Cota oficială

Brăila 28 Noembrie 1897.

Cereale vîndute 28800 hect. și 46 vagoune. Grîu maxim libre 71 leĭ 4.50 șlep. Grîu minim libre 66 leĭ 7.20 șlep. Porumb maxim libre 78 leĭ 77½. Porumb miuim libre 77 let 5,50 magasie. Orz libre 51 libre 6.90 magasie.

Cereale sosite pe apă 17000 pe uscat nimic,

Galați 28 Noembrie 1897.

Cinquantina noa 3000 hect. 83 kgr, 6 leĭ 90 banĭ magasie.

Constanța 28 Noembrie 1897.

Qrz 240 hect. 4 leĭ 20 b. In 195 hect. 12 leĭ 60 banĭ. Secară 172 hect. 5 leĭ 50 b. Meiŭ 80 hect. 4 leĭ 50 b. Ovĕz 97 hect. 3 leĭ 30 b. Rapiță 105 hect. 8 leĭ 20 b. Grîu arnăut 240 hect. 11 leĭ 20 b. Grîŭ vechiŭ 55 hect. 12 leĭ 80 b. Porumb 130 hect. 5 leĭ toate în oraș la mag.

Teatru-Muzică-Arte

La 20 decembre va avea loc un concert dat de d-ra Aspasie Sion, pianistă bine reputată cu d. Dimitrie Dinicu, violoncelist.

Iată programul:

1. a) *Beethoven*—Variațiunĭ (
   b) *Bach-Saint-Saëns* Gavotte (A. SION
2. a) *Peruolèse* Tro Giorni (
   b) *Valensin* Menuet (D. DINICU
   c) *Popper*—Spanischer-Tanz (
3. a) *Chopin*—Nocturne (
   b) „ Etude (A. SION
   c) „ Scherzo (
4. a) *Bach*—Aria (
   b) *Schumann*—Traumerei (D. DINICU
   c) *Davidoff*--Am Springbrunnen (
5. a) *Brahms*—Iutermezzo (
   b) *Schumann*—Arabeske (A. SION
   c) *Grieg*—La danse d'Anitra (

Acompaniamentul va fi ținut de d. *D. Dimitriu* pianist din Bucureștĭ.

*

Marcelle Josset va da o serie de representațiunĭ în Iașĭ; la 12 Decembre *Divorcons*; la 13 *Ferdinand le Noceur*; la 15 *Sous-préfet de Château-Buzard*; la 16 *Frou-Frou* și la 17 Decembre la *Parisienne*. După fie-care representație: *la Chanson* zis de Marcelle Josset.

*

Astă-zĭ la teatrul național, *Concentrările Armateĭ*,

*

Amintim că duminecă 30 Noemvrie la 3 oare p. m. d, A. D. Xenopol deschide la Universitatea veche cursul săŭ asupra principiilor fundamentale ale Istorieĭ.

Intrarea liberă.

*

Conferiața d-luĭ I. Gavanescu asupra filozofuluĭ Nietsche se amînă.... aula nefiind încălzită.

*

Domnul Borelli nu va juca, după cum s'a anunțat, rolul „Regeluĭ" în Hamlet. Rolul va fi interpretat de d. Constantinescu.

Politica streină

Telegraful ne-a vestit despre schimbarea ce se face în corpul consular rusesc și în special despre schimbarea agentuluĭ diplomatic al Rusieĭ la Paris.

In genere schimbarea unuĭ agent diplomatic are o însemnătate deosebită: fie că indică o schimbare în politica aceleĭ țărĭ, fie că agentul a dat dovada uneĭ încapacitățĭ.

Cu atît maĭ mult pare foarte semnificativă înlocuirea baronuluĭ de Mohrenheim, pentru orĭ-cine e în curent cu situația politică a Franțeĭ. Inlocuirea unuĭ om de valoarea luĭ Mohrenheim și maĭ ales, a agentuluĭ diplomatic care de 14 anĭ e ministru la Paris, care prin urmare a luat parte la actele cele maĭ importante ale alianțeĭ Franco-Ruse, e foarte importantă. Presa se întreabă, dacă plecarea luĭ Mohrenheim, care va avea loc în Ianuarie, nu va avea o urmare în politică. Totuș versiunea dată de ziarul «Neue Freie Presse» e cu totul alta.

Iată ce scrie numitul ziar.

Reprezentantul de atîta vreme al Rusieĭ la Paris, Baronul de Mohrenheim va părăsi în cursul luneĭ viitoare capitala Francieĭ, pentru a se reîntoarce în Petersburg, unde a fost numit membru al consiliuluĭ de stat.

In locul săŭ a fost numit Principele de Urussow—bine cunoscut de alt-fel în cercurile potitice romîne--și care e representantul Rusieĭ la Bruxelles din ziua de 4 Noembrie 1886. Baronul de Morenheim a fost ministru la Paris de la 19 April 1885, adică de aproape 14 anĭ. In tot timpul acesta Mohrenheim, autorul alianțeĭ franco-ruse, și a cîștigat o influență considerabilă Francieĭ și'n special asupra politiceĭ externe. Mohrenheim a fost de fapt «locotinentul» țaruluĭ în Franța. Pare însă că stéua luĭ Mohrenheim a început să piardă din strălucirea eĭ, imediat după vizita ce perechea Imperială rusă a făcut'o Francieĭ și'n special Parisuluĭ.

Dacă s'a produs în timpul prezenței perecheĭ imperiale ceva care să fi atras asupra luĭ Mohrenheim disgrația Impăratuluĭ nu se știe. Un svon însă circulă prin cercurile superioare politice imediat după plecarea perecheĭ imperiale și anume că Mohrenheim va fi inlocuit, svon căruia pentru astă-zĭ i se dă deplină confirma e prin numirea principeluĭ Urusow.

* * *

Dupla sinucidere a uneĭ părechĭ amoroase. In ziua de 2 Decembrie st. n. dispare o tînără femeie Anna Hell, soția unuĭ magistrat. Tot in aceeaș zi dispare de la casa părinților studentul Rudolf Kohnt, fiul unuĭ mare fabricant. Cîte-va zile după aceea soțul Aneĭ și părinții studentuluĭ primesc din Selzthal scrisorĭ de adio și prin care sunt vestițĭ că tineriĭ amorezațĭ sunt decișĭ a se sinucide.

Puțin după primirea scrisorilor telegrame vesteau într'adevăr acest tragic sfîrșit.

Afacerea Dreyfus-Esterhazy

Discuția din senat, precum a avut rezultatul frumos de a fi mulțumit toate partidele și părțile. Maĭ are de rezultat de a fi liniștit foarte mult opiniunea publică.

Iată ce spune *Figaro* despre situație: *„Excitarea spiritelor a dispărut, era polemiceĭ s'a sfîrșit, ziarele nu maĭ aŭ menirea de a publica documente, din moment ce toate actele urmează a fi cercetate de judele instructor".*

In ziarul bonapartist *Autorité*, Bassagnac scrie: «Dacă e adevărat că aŭ existat acte secrete care n'aŭ fost aduse la cunoștinta apărătorilor atuncĭ judecata a fost nedreaptă». *Matin*, confirmă declarația luĭ Scheurer-Kestner că singurul act de condemnare e borderoul.

Aceiașĭ părere o exprimă și Clémenceau în *Aurore*.

* * *

Soția deportatuluĭ ex-căpitan Dreyfus, a adresat următoarea scrisoare papeĭ de la Roma:

I. P. S Părinte! Lucia Eugenia Dreyfus, soția căpitanuluĭ de origină israelită și cu una din cele maĭ strălucite posițiunĭ în armota franceză, cere și imploră ĭrtervența celui maĭ sfînt prelat în următoarele împrejurărĭ. Alfred Dreyfus, unul din ceĭ maĭ activĭ soldațĭ aĭ țereĭ sale a fost condemnat în baza uneĭ acuzărĭ mincinoase de către un consiliu de resboiu extra-ordinar, la deportație pe viață.

Afară de acești aceĭ care gîndesc în mod creștinesc încep a se teme de influența prejudecăților antisemite. In fie-care zi îndoiala despre vtnovățialuĭ Dreyfus, începo a crește. Documentele materiale care au fost predate censiliuluĭ secret erau insuficiente. După pronunțarea oribiluluĭ verdict nu i-a fost permis nimăruĭ din familie de a vizita condemnatul care a fost smuls în mod groznic din mijlocul rudelor sale și exportat în insula Draculuĭ unde duce o exislență teribilă. Lucia Eugenia Dreyfus, cade cu evlavie la picioarele I. P. S. Tale și imploră, devotată, compătimirea părinteluĭ bisericeĭ catolice. Ea declară că soțul eĭ este nevinovat și că acuzatul e victima uneĭ erorĭ judeciare. Din cauză că Dreyfus este isolat de restul lumeĭ, petițiunea aceasta a fost semnată de soția sa, învinsă de durerĭ, care ațintește privirea eĭ înlăcrimată către trimisul luĭ Christos, după cum altă dată, ficele Ierusalimuluĭ ridicară privirile lor către Christos însușĭ.

Lucia Eugenia Dreyfus.

La scrisoarea aceasta redactată în latinește. Papa n'a respuns încă.

ULTIME INFORMAȚII

Sălbătăcia administrațieĭ comunale

Am relatat ierĭ cum din spirit de economie administrația noastră comunală voește să transforme școala comercială de gradul al doilea în pompierie, făcînd pe copiĭ acesteĭ școlĭ să crească printre pompieriĭ lor, carĭ urmează să fie instala-ĭ în atenansele școaleĭ.

Primarul Gane, literatul Gane și-a luat sarcina să utilizeze toată influența sa de de president a senatuluĭ, pentru a aduce cît maĭ repede la indeplinire această genială concepție, a promiscuitățeĭ tinerilor cu soldațiĭ.

Denunțăm un nou act de barbarie, comis de această administrație.

Se știe că intreținerea localurilor școalelor primare este pe socoteala comuneĭ.

Eĭ bine localurile cele nouĕ în special, sunt așa de bine intreținute, în cît copiĭ degeră de frig și zilele aceste cînd iarna a început a fi riguroasă, populația școlară, a fost redusă la jumătate din cauza a tot felul de bolĭ contractate la școală.

Școlile cele noue sunt încălzite cu un sistem greșit de sobe. La acesta se maĭ adaogă calitatea proastă a lemnelor. Directoriĭ le-au refuzat, arătînd prin raporturĭ scrise, că aceste nu-s lemne, ci putregaiurĭ. Find însă că putregaiurile îs furnizate de un protejat al d.luĭ Tacu, s'a trimes ordin formal directorilor, să le primească cacĭ alte lemne nu le dă.

Directoriĭ au avut slăbiciunea de înger să se supuie ordinuluĭ, să primească putregaiurile drept lemne, eară acum cînd le reclamă părinții strîng din umere.

Unul din acești părinți, s'a prezentat la redacția noastră și ne-a declarat că ducîndu-se la școală să-și vadă copilul a găsit pe copiĭ făcînd gimnastică, îmbracațĭ cu paltoanele.

La observările părinteluĭ indignat, de asemenea lucrurĭ, directorul s'a mulțămit să-l ducă în ogradă unde i-a aratat lemnele zicîndu-ĭ:

— Judecă și d-ta d-le dacă cu ast-fel de putregaiurĭ pot încălzi sălile, ca copiiĭ să stee fără paltoane!

Nu v'ațĭ săturat cît vă bateți joc de noĭ, acum trebue să ne maĭ torturațĭ și copiiĭ d-lor din administrația comunală.

Să nu uitațĭ însă că răbdarea romînuluĭ are și ea margine.

Domniĭ Gr. C. Buțureanu și D. A. Grecianu aŭ demisional ierĭ din secțiunea locală a Ligeĭ culturale.

Pe la jumatatea luneĭ Ianuarie 1898 vor avea loc următoarele alegerĭ legislative.

Cameră

Colegiul I: Prahova, Neamț și Teleorman.

Colegiul II: Gorj:

Colegiul III: Bacău și Putna.

Senat

Colegiul I: Putna.

In str. Ghica No. 9, la casa ocupată de d. Anton Frey, a izbucnit aseară un incendiu care a fost imediat localizat.

Din cercetările făcute rezultă că focul a fost pus.

Carnetul sf. Andreĭ.— Andreĭ Bădăreŭ, Andreĭ Irimescu, Andreĭ Chirilovicĭ, Andreĭ Vizanti, Andreĭ Cruceanu, Andreĭ Petrovicĭ, Andreĭ Dimitriu.

In urma unuĭ schimb de vorbe pe care l'a avut cu soțul eĭ, cărciumar în strada Gărei, doamna Betti Adler a cercat să se sinucidă, în care scop a băut o soluție de chibriturĭ. I s'aŭ dat imediat ajutoare, grație cărora se află în afară de orĭ ce pericol.

Suntem în măsură a comunica adevărata cauză care a determinat demisiunea domnuluĭ Maiorescu. Din interogatoriul pe care l'a luat studenților, a doua zi după scenele de vandalism, a reușit, din depunerile unora, că plata săleĭ pentru întrunirea de la Dacia, a fost făcută de poliție.

Un deputat a declarat azĭ reporterului uostru că vestea despre alianța fleviștilor cu aurelianiștĭ, este lipsită de temeiŭ.

Știrea este, de altmintrelĭ, desmințită și de Drapelul.

Aseară a avut loc, în localul muzeuluĭ artistic, ședința obicĭnuită a societățeĭ medicilor și naturaliștilor.

Au fost de față d-niĭ d-rĭ Socor, Bogdan, Pilescu, Culianu, Bălăceanu, Samuel Konya și farmacistul Konya.

D. dr. Pilescu vorbește despre *Cancer al laringeluĭ*, arată raritatea acestor cazurĭ.

In cazurĭ de acestea traheoteomia nu ar putea fi de nicĭ un folos căcĭ prognosticul e fatal în ambele cazurĭ.

D. Konya prezintă o nouă invenție a d-sale pentru desinfectare, care se face prin niște aparate și prin *formalină*. Aparatete servesc exclusiv pentru desinfectarea bolnavilor de febră-tifoidă, scarlatină, anghină difterică, etc.

D. dr. Socor mulțumește d-luĭ Konya pentru cele prezentate și zice că și d-sa se servește de un aparat pentru spalarea bolnavilor cu formalină.

La sfîrșitul ședinteĭ, societatea medicilor și naturaliștilor roagă pe d. dr. Bogdan, de a traduce în l. franceză darea de samă de la congresul din Moscova, făcută de d. Konya.

Procesul conteseĭ Eliza Balș cu fiica sa, Maria, a intrat într'o fază nouă. O adresă a Curțeĭ de casație vestește tribunalul de Iași, că contesa a cerut transferarea procesnluĭ la alt tribunal—pentru suspiciune legitimă.

Inalta curte va cerceta cererea la 8 decembre. Intre acestea, domnișoara a intentat o nouă acțiune și terminul a fost sorocit pentru ziua de 1 decembre.

Procesul se va amina până la pronunțarea Curțeĭ de casație asupra transferăreĭ cauzeĭ.

Tribunalul a pronunțat azĭ sentința în procesul dintre Vuros și Neculcea, proces care, după cum am maĭ zis, trăgănează de la 1889.

Vuros a fost condemnat să plătească d-luĭ Neculcea suma de... *221 leĭ.*

*

La secția I-a a curțeĭ se judecă azĭ acțiunea intentată de maiorul Bănulescu pentru anularea testamentuluĭ luĭ Hermeziu.

Curtea s'a complectat cu d-niĭ Grigoriu și Sofian, membriĭ la secția a II-a, de oare-ce avocatul Stelian recuzase în acest proces pe d-niĭ Burada și Hina.

Mîine duminecă, ora două, are loc în aula vecheĭ Universităților din Iași întrunirea provocată de asociația tuturor studenților din Romînia, pentru alegerea comitetuluĭ și protestarea în contra vandalismelor din Bucureștĭ.

Intrunirea e convocată de d-niĭ N. Quinezu, Ch. Malhasovicĭ, St. Sutzu, D. Teodoru, M. Carp, etc.

Mîne seara are loc obicĭnuita ședință a consiliuluĭ sanitar din Iașĭ.

De astă dată cu siguranță că se va pune în discuțiune chestiunea leagănurilor.

Telegramele Strĕinătățeĭ

AFACEREA DREYFUS

Paris, 28 Noembrie

Ziarul Jour, *apărătorul luĭ Esterhazy recunoaște identitatea scrisoreĭ luĭ Esterhazy cu Dreyfus și maĭ cu samă în ce privește borderoul. Ziarul în chestiune explică lucrul prin faptul că Dreyfus a căutat să imiteze exact scrisoarea luĭ Esterhazy din moment ce s'a hotărît să comită trădarea.*

Paris, 29 Noembrie

Richard Grothe, *care precum se știe a fost acuzat de* Norman Schunan *că ar fi făcut serviciŭ guvernuluĭ francez în afacerea Dreyfus, declară astă-zĭ prin o notiță apărută în* Temps *că le'a dat în judecată pe* Norman Schuman.

Paris, 29 Noembre.

Toate ziarele sunt satisfăcute în urma celor întîmplate în ședința de ierĭ la Senat și declară în acelaș timp că toate actele precum și faimosul borderoŭ din procesul ce s'a pertractat în 1894, cînd Dreyfus a fost condemnat, vor fi din noŭ cercetate.

Paris 29 Noembrie

Ziarul Matin **asigură că Mathieu Dreyfus, a predat ierĭ judecătoruluĭ de instrucție un act pe care'l ținuea în secret până acuma.**

Echo de Paris **dă ca sigură că este legătură între afacerea spionagiuluĭ căpitanuluĭ Dreyfus și Guillot.**

ULTIMA ORĂ

— Seviciul special —

Bucureștĭ 30/XI ora 2 p. în.

Demisia d-luĭ Titu Maiorescu a produs o adîncă impresie în toate cercurile diriguitoare din capitală.

D. Maiorescu va fi primit mâne in audiență de M. S. Regele, cînd va expune cauzele grave ale acesteĭ demisiĭ.

Drept rĕspuns la bârfitorul articol de astă-zĭ din Voința Națională cu privire la demisia rectoruluĭ Universităților din Bucureștĭ, va apărea in Constituționalul de mâine un articol iscălit de d. Maiorescu.

Demisia prefectuluĭ capitaleĭ

Bucureștĭ 30 Noembrie ora 2.30 p. m.

E pozitiv faptul că prefectul de poliție a demisionat. Totuși anarhia e atît de puternică, neînțelegerile dintre miniștriĭ atît de marĭ, încît nu se pot pronunța asupra demisiuneĭ d-luĭ Lecca.

Demisiunea Rectoruluĭ

Bucureștĭ, 29/XI.

Demisiunea domnuluĭ Maiorescu a provocat mare sensație in toate cercurile. Colegiul profesoral al universităților, intrunit in consiliu, a insărcinat pe profesorul Grigore Stefănescu să gereze provizoriu afacerile rectoratuluĭ.

Bucureștĭ, 29/XI.

Toțĭ decaniĭ universităților au aprobat ținuta domnuluĭ Maiorescu. Singur d. doctor Măldărescu, decanul facultățeĭ de medecină, o desaprobă.

Bucureștĭ 29 Noembrie

In momentul în care vă telegrafiez, ora 11, are loc duelul intre d-niĭ N. Filipescu și G. E. Lahovari.

TRUCUL GUVERNULUI

Bucureștĭ, 29 Noembre

Evreiĭ ale căror case și prăvăliĭ aŭ fost devastate, aŭ adresat o petițiune guvernuluĭ prin care declară că renunță la orĭ ce despăgubirĭ.

Toată lumea va pricepe ușor acest exces de delicateță: guvernul a despăgubit pe sub mână pe toțĭ devastațiĭ și li-a pus condiție să renunțe in scris la orĭ ce dospăgubirĭ.

Bucureștĭ 29 Noembrie

O dovadă că renunțul evreilor este o ficțiune, ca să întrebuințăm terminul la modă, dovedește faptul că toțĭ geamgii, carĭ au pus geamurĭ pe la prăvăliile devastate, *aŭ fost achitațĭ de prefectura poliție*eĭ.

UN DUEL MORTAL

Bucureștĭ, 29 Noembre.

Astă-zĭ a avut loc duelul între domniĭ N. Filipescu și G. Em. Lahovari. Lupta a fost cu spada. La a doua reprisă Lahovari a fost rănit mortal.

După 45 minute rănitul a încetat din viață, in sala de arme unde a fost transportat.

Bucureștĭ, 29 Noembre.

Martoriĭ luĭ Filipescu au fost d-niĭ Victor Ionescu și Mișu Săulescu; aceĭ aĭ luĭ Lahovari, d-niĭ căpitan N. Drossu și I. Isvoranu.

Bucurestĭ, 29 Noembrie

Arma aleasă a fost spada de luptă. Lovitura de spadă a pătruns regiunea ombilicală. Moartea a provenit în urma uneĭ hemoragiĭ interne.

Bucureștĭ, 29 Noembre.

La prima repriză a avut un corps à corps. La a doua repriză Lahovari a fost rănit de moarte. El a căzut in brațele martorilor seĭ. D. Toma Ionescu a fost medic de cîmp. Spada a pătruns in abdomen a isbit coloana vertebrală cu atîta forță in cît s'a îndoit la vîrf.

Dacă guvernul, în contra obiceiuluĭ de pînă acuma va deschide urmărire în contra d-luĭ Nicu Fitipescu, aeesta va compare înaintea tribunaluluĭ conform art. 259, care glăsuește astfel:

«Cînd dintr'un duel. ar fi rezultal moarte saŭ rînire, pedeapsa luplătorilor va fi de la 15 zile până la 4 anĭ.»

Prevenilul va putea însă capata libertatea provizorie căcĭ e vorba de un delict.

La Bruxella

Subsemnatul aduc la cunoștință onor. familiĭ că mă însercinez a primi ca pensionarĭ pe tineriĭ care ar dori a se perfecționa în limbele franceză, germană și engleză.

Tot o dată voĭ prepara și pe aceĭ care ar dori a se prezenta la esamenele de bacalaureat, de litere sau de științe, conform programuluĭ de studiĭ, în vigoare.

Condițiunĭ avantajoase, viață de familie.

Pentru condițiunĭ a se adresa direct la subsemnatul:

Doctor *J. Grossmann*, profesor universitar, Rue de l'Amazone No. 13. Bruxelles (Belgique).

S. SCHILLER

Magasin de Manufactură

Str. Ștefan cel Mare No. 49

A SOSIT

Lănagiurĭ simple și fantasie, pentru rochiĭ.

Postavurĭ și ștofe pentru haine și paltoane bărbătești.

Flanele cu metru și barcheturĭ

Catifele și Velvet pentru bluze

Voalete de obraz.

Madapolanurĭ, olandă, satinurĭ de lină și atlasurĭ pentru plapome.

Ștofe de mobile, plșurĭ de lină și uatasă peatru mobileucovoare etc.

34 Strada Romînă 34

Se primesc copiĭ internĭ cu prețul dn **40 leĭ lunar.** Conversația în casă e ie limba *Germană* și *Francesă*. Ingrijirea cea maĭ conștiincioasă.

Să predă și lecțiĭ de Piano.

A apărut

în editura tipografieĭ „DACIA"

Preistoria și Popoarele Arice

de Gr. C. Buțureanu *pentru trebuința elevilor de Licee, școlĭ Normale Seminariĭ etc.*

Prețul 75 banĭ exemplarul.

A APĂRUT

Calendarul „DACIA“

PE ANUL 1898

SUB DIRECŢIUNEA D-LUĬ

I. L. CARAGIALE

Cuprinsul bogat al Calendarului „DACIA“, *întrece în artă şi bucăţi literare, tot ce a apărut pînă acum. Vederile principale ale Iaşului, redate în admirabile clişee, sunt, în adevĕr, adevărate capo d'opere — iar în partea literară. unde sunt publicate Nuvele, Poveşti, Poesiĭ etc. — şĭ-aŭ dat întîlnire toate penele de elită ale literaturei.*

Preţul unuĭ exemplar pe hîrtie velină 1 leŭ 25; pe hîrtie de lux 2 leĭ 50.

Depositul general la Tipografia „DACIA“ strada Golia 42. De vînzare se găseşte la principalele librăriĭ din ţară.

INSTALAŢIUNI MODERNE DE FABRICE DE CARAMIDA

MAŞINE PENTRU FABRICAŢIUNEA CARAMIDEI APARENTE
DE ACOPERIŞURĬ, TUBURĬ
Plăcĭ de Argila şi Ciment
PRECUM ŞI ORI-CE FEL DE
MORISCI SFARAMATOARE
Pentru materiĭ Dure; în special
MORI CU GHIULELE
CU ACŢIUNE CONTINUĂ ŞI AUTOMATICĂ CONSTRUEŞTE CA SPECIALITATE
LOUIS JÄGER, COLONIA, EHRENFELD.
PENTRU INFORMAŢIUNI A SE ADRESA LA D. I. POMERANTZ, *architect*, BUCUREŞTI, CALEA VICTORIEI, 111.
Cataloage şi devise se trimit gratis şi franco.

LIBRARIA şi PAPETERIA
TH. P. MAXIMOVICĬ
IAŞI. – Str. GOLIA No. 54.

Recomandă bogatul seu asortiment în **articole de şcoală, articole de birou, hărtie de poştă în cutiĭ**, colorată şi fantazie în diferite formate, **articole de pictură**, boele aquarele, pensoane, palete, pănză şi cele necesare la studiu pentru scolarĭ.
Cărţĭ pentru premiĭ.

APA MINERALA PURGATIVA „MIRCEA“
de la COPOU, lîngă Iaşi
proprietatea d-luĭ **Ión S. Ionescu**

Autorisată de Ministerul de Interne, serviciul sanitar superior cu ofleia No. 1208 din 24 Ianuar 1894.

Această apă este un purgativ escelent, recomandată de toate somităţile medicale, maĭ ales prin abondenţa sulfaţilor de *sodiu* şi *litiu* ce conţine.

Un pahar de 300 grame e suficient pentru o purgaţie, nu face nicĭ un deranjament în stomah şi nicĭ nu constipă, ci aduce poftă de mâncare.

De vânzare la toate farmaciile şi drogheriile.

Depositul şi orĭ-ce informaţiĭ la d. *I. S. Ionescu*, strada Alexandri No. 11, Iaşi.

Reprezentant general pentru România **D. Zobel** *Bucureştĭ, str. Vesteĭ No. 15.*

Farmacia Andreĭ Cruceanu
din
TĂRGU-NEAMŢ

Subsemnatul am onoare a inştiinţa pe onorabilul Public, care este hotărît a visita în timpul vereĭ oraşul Târgu-Neamţ, renumitele băĭ de la oglinzĭ, sau splendidele locurĭ de vară din împrejuirimile oraşuluĭ Tg.-Neamţ, că din luna Ianuarie a. c. am luat în posesie Farmacia din acest oraş şi că n'am cruţat muncă nicĭ banĭ pentru a o rîdica la nivelul farmaciilor celor maĭ moderne, înzestrînd'o tot odată în belşug cu din toate necesare; aducînd pe lîngă un deposit mare de drogherie, preparate străine, articole de cautciuc, săpunerie, parfumerie, Eau de cologne, etc. etc., şi un mare deposit de ape minerale din ţară şi străintate direct de la Surse...

Ast-fel că sunt în posibilitate de a servi pe onorabiliĭ visitatorĭ, cu din toate ce se atinge de branşa mea de farmacist.

CU STIMĂ
Andreĭ Crucianu

16000 leĭ sunt de dat cu împrumut cu ipotecă, fie într'o singură sumă, fie în sume parţiale.

A se adresa la d-l avocat Bădărĕŭ, 36 strada Păcurarĭ Iaşĭ.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

G. ADAMESCU

MANUAL DE POETICĂ
pentru
ŞCOALELE ROMÂNEŞTI
Exemple, regule, analize literare, notiţe istorice.
Un volum de 550 paginĭ, (garmond, petit şi nonpareil).
PREŢUL 5 LEI
Depozit general: Libraria LA BISERICA ALBĂ, CALEA VICTORIEI Bucureştĭ. 58

A. G. DABIJA
AVOCAT
S'a mutat strada Golia 67, vis-à-vis de Redacţia ziaruluĭ «Opinia».

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy

La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche a lui substituer. Pour être cetrain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours reclamer l'une des trois sources qui appartiennent á l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille.* L'eau de ces sources, embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille* imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule'

SOCIETATE ROMÂNĂ
DE
Asigurărĭ Generale din Brăila

Capital social Leĭ 3.000.000 deplin vărsaţĭ

„GENERALA“

Asigurărĭ în condiţiunĭ libere şi avantagioase în contra daunelor de:
INCENDIU — GRINDINA — TRANSPORT

In ramura „vieţeĭ“ „GENERALA“ *asigură*:

după combinaţiunile cele maĭ noĭ şi maĭ convenabile, precum:

a) *Pentru cazul de deces cu* premiĭ viagere şi timporare.
b) *Asigurărĭ mixte* (capital plătibil în caz de viaţă şi în caz de moarte).
c) *Asigurărĭ de zestre* pentru copiĭ cu încetarea plăţilor la moartea părinteluĭ.
d) *Asigurare combinată.*

După o nouă combinaţiune stabilită de **„Generala“** o persoană de 35 anĭ poate asigura un capital de 50,000 leĭ contra unuĭ premiŭ anual de leĭ 237,855 în condiţiunile următoare:

1. Să se plătească acest capital la moartea sa orĭ-cînd s'ar întîmpla.

2. Trăind asiguratul după 20 de anĭ plata încetează iar **„Generala“** începe a servi asiguratuluĭ o rentă viageră de leĭ 2378,55 plătibilă pînă la moartea sa *osebit* de capitalul de leĭ 50.000 ce se va plăti familieĭ sale la moartea sa.

3. Dacă asiguratul renunţă la renta viageră **„Generala“** iĭ numără după 20 anĭ valoarea acesteĭ rente adică suma de leĭ 30.149.50 şi iĭ eliberează şi o poliţă achitată de leĭ 50.000 plătibilă după moartea sa; iar dacă asiguratul renunţă la întreaga asigurare după 20 anĭ **„Generala“** iĭ va da în numerar suma de leĭ 57.996.50.

„GENERALA“ maĭ asigură:

Capitale în caz de viaţă, asigurărĭ reciproce şi rente viagere în toate combinaţiunile cerute.

NB. Pentru orĭ-ce informaţiunĭ a se adresa la sediul **„Generaleĭ“** din Brăila, la Succursala din Bucureştĭ, 2 Strada Smârdan, şi la toate agenţiile din ţară.

Costul biletelor de parcurs C. F. R.

De la Iaşĭ la:	Tren accelerat Cl. I. Lei	Cl. I. B.	Cl. II Lei	Cl. II B.	Cl. III Lei	Cl. III B.
Paşcanĭ	8	20	5	95	4	10
Folticenĭ	12	75	9	20	6	35
Burdujenĭ	14	80	10	70	7	40
Botoşanĭ	17	95	12	70	8	75
Dorohoĭ	18	20	12	85	8	85
Roman	12	55	9	05	6	25
Bacău	17	30	12	35	8	50
Piatra-N.	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	27	—	17	90	11	90
Mărăşeştĭ	25	55	16	85	11	30
Focşanĭ	26	75	17	65	11	57
R. Sărat	—	—	—	—	—	—
Buzeŭ	29	20	19	80	12	20
Ploeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bucureştĭ	33	25	22	20	14	70
Basarabĭ	11	65	8	40	5	80
Vasluĭ	7	30	5	30	3	65
Bărlad	13	95	9	35	6	50
Tutova	—	—	—	—	—	—
Tecucĭ	18	35	17	95	8	90
Serbeştĭ	—	—	—	—	—	—
Bărboşĭ	—	—	—	—	—	—
Galaţĭ	26	35	17	35	—	—
Brăila	—	—	—	—	—	—
Tg. Ocna	26	80	17	70	—	—
Mărăşeştĭ	20	40	14	05	9	06
Focşanĭ	22	45	15	10	10	25
R. Sărat	25	70	16	85	11	30
Buzeu	27	35	18	25	12	15
Ploeştĭ	29	60	20	11	13	45
Bucureştĭ	30	60	21	25	14	05

La Libraria
Th. MAXIMOVICI
din Iaşĭ, strada Golia
Se primesc abonamente la ziarul
„TRIBUNA“
din Sibiiŭ

Preţul abonamentuluĭ:

Pentru 1 an . . . . 40 leĭ
« 6 lunĭ . . . . 20 «
« 3 lunĭ . . . . 10 «

DE VINZARE

9000 vedre vin alb şi roş, recolta anilor 1891, 1892, 1985 şi 1896 din viea Naslău de pe moşia Cărjoaia îngă Cotnarĭ.

A se adresa la dl Vasile I. Vlădoianu proprietar, la Cărjoaie prin Tîrgu-frumos

„DACIA“, Tipografia-editoare Str. Golia.—Iasĭ.